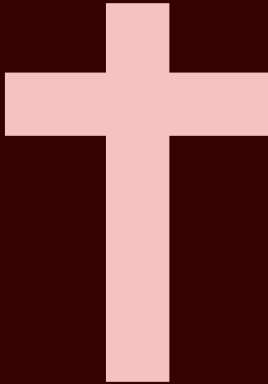

Gwo Ma Arungimis

Uduk New Testament and OT Portions

Gwo Ma Arumgimis

Uduk New Testament and OT Portions

copyright © 2005 SIM International

Language: Uduk

Translation by: SIM International

Uduk New Testament and OT Portions

Published by Bible Alliance Mission, 1983.

. If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at www.sim.org.

. This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

f734434c-b6bd-5d21-abc6-692c3842e034

Contents

MATTA	1
MARKUS	80
LUUKA	130
YOHAAN	214
MII GUN MIINU	
MO	275
RUUMIYA	355
KURINT <u>H</u> UUS	
'DE/	388
KURINT <u>H</u> UUS SU/422	
GALATHIYYA	444
EPASUS	456
PILIBBI	467
KULUUSI	475
TASALUNIIKI 'DE/483	
TASALUNIIKI SU/490	
TIMU <u>T</u> HAWUUS	
'DE/	494
TIMU <u>T</u> HAWUUS	
SU/	504
TIITHUS	511
PILIMUUN	516
İbraniyiin	518
YAKUUB	545
BUTERUS 'DE/	553
BUTERUS SU/	562
YOHAAN 'DE/	568
YOHAAN SU/	576
YOHAAN KWARA	578
YAHUUSA	580
GWO JIN	
'CEENU MO	583

Gwom 'Borga/ Isi ki Gwo ma MATTA mo

*Gwo jin Beledhu goma
Yesus Kristhos mo*

¹ Gwo jin 'kwaru mo mmo-
bele'th gwo mo goma Yesus
Kristhos mo jin ta ya/ ma
Dawuu'd mo dhali ya/ ma
Ibrahiim mo.

² Ibrahiim ta'da baba ma
Is/hak mo dhala Is/hak ta'da
baba ma Yakuub mo dhala
Yakuub ta'da baba ma Yahu-
usa mo dhali ikam piti mo be.

³ Dhala Yahuusa ta'da
baba ma Paaris mo dhala
Saarah mo ka Thamar mo.
Dhala Paaris ta'da baba ma
Hasruun mo dhala Hasruun
ta'da baba ma Araam mo.

⁴ Dhala Araam ta'da baba
ma Aminadaab mo dhala
Aminadaab ta'da baba
ma Nahshuun mo dhala
Nahshuun ta'da baba ma
Salmuun mo be.

⁵ Dhala Salmuun ta'da
baba ma Bu/as ka Rahab mo
dhala Bu/as ta'da baba ma
Ubiid ka Ra/uuth mo dhala
Ubiid ta'da baba ma Yassa
mo.

⁶ Dhala Yassa ta'da baba
ma Dawuu'd jin ta'da malik
mo be.

Dhala Dawuu'd ta'da baba
ma Sulemaan ki ash ma
Uriyya mo

⁷ dhala Sulemaan ta'da
baba ma Rahabaam mo
dhala Rahabaam ta'da baba
ma Abiyya mo dhala Abiyya
ta'da baba ma Aasa mo.

⁸ Dhala Aasa ta'da baba
ma Yahushapaath mo dhala
Yahushapaath ta'da baba ma

Yuram mo dhala Yuram ta'da
baba ma Ussiyya mo

⁹ dhala Ussiyya ta'da baba
ma Yutham mo dhala Yutham
ta'da baba ma Ahaas mo
dhala Ahaas ta'da baba ma
Hiskiyya mo.

¹⁰ Dhala Hiskiyya ta'da
baba ma Manassa mo dhala
Manassa ta'da baba ma
Aamuun mo dhala Aamuun
ta'da baba ma Yushiyya mo

¹¹ dhala Yushiyya ta'da
baba ma Yakunya mo dhali
ikam piti mo ka tee jin
bu'thkunu uni mo e Pam
Baabil mo be.

¹² Dhali 'ko'di mo jin
bu'thkunu uni mo e Pam
Baabil mo tani Yakunya ta'da
baba ma Sha/alti/iil mo dhala
Sha/alti/iil ta'da baba ma
Sarubbaabil mo be.

¹³ Dhala Sarubbaabil
ta'da baba ma Abihud mo
dhala Abihud ta'da baba
ma Aliyagiim mo dhala
Aliyagiim ta'da baba ma
Aasuur mo.

¹⁴ Dhala Aasuur ta'da
baba ma Saaduug mo dhala
Saaduug ta'da baba ma Akiim
mo dhala Akiim ta'da baba
ma Aliyuud mo

¹⁵ dhala Aliyuud ta'da baba
ma Ali/aasar mo dhala Ali/
aasar ta'da baba ma Mattaan
mo dhala Mattaan ta'da baba
ma Yakuub mo.

¹⁶ Dhala Yakuub ta'da baba
ma Yuusup jin ta'da kath ma
Mariyam mo, Mariyam jin
dho'thki'da Yesus mo, a'di jin
yukkunu gway ka Kristhos mo
be.

¹⁷ Wakan 'pena risa
nyakum yil 'pena Ibrahiim
mo ntaga Dawuu'd mo tani
uni 'koni 'kume'd i'ce'dka
dojon ka nyakum yil mo,

dhali 'pena Dawuu'd mo tani ntagi mo jin bu'thkunu uni mo e Pam Baabil mo tani 'koni 'kume'd i'ce'dka dojon ka nyakum yil mo, dhali 'peni mo jin bu'thkunu uni mo e Pam Baabil mo tani ntaga Kristhos mo tani 'koni 'kume'd i'ce'dka dojon ka nyakum yil mo be.

Mondho'th ma Yesus mo be

¹⁸ Dhali dho'th ma Yesus Kristhos a'di bu'thki mo yan kansan mo be. Ka ta'dam piti jin ta'da Mariyam karkunu mo goma Yuusup mo tani ntwā/a/ ki uni 'konuki gam me'd mo tani ayim gamkunu mo ka 'ci mbwa ki Shi/ in Dheleladhelel mo be.

¹⁹ Dhala kathim piti ka Yuusup mo mmotana a'di wathij kar/ e mo dhali mmo'tena a'di bwa mo mmokara yim ki mon'the is mo tani a'di dina gwo mbwa mo mmothoson gwo jin 'kwaru mo mmodhala yim 'pen ki kup mo be.

²⁰ Hili ki a'di dina gwo yansan mbwa mo tani hili mo mo ma, aman'doyu gwo gi Tapa piki a'di i is ki jan mo mmo/o gwo mo ki: Yuusup ya/ ma Dawuu'd, dhalki is ki ko/ mo ma mmobudha Mariyam ki ashim pini mo haali/ a'di caan jin bwaakina a'di mo tani a'di 'peni Shi/in Dheleladhelel mo be.

²¹ Ayim midi dho'th ya/ mo dhali /e mini yer a'di gway ka Yesus mo haali/ a'di midi woth 'kwanim piti 'peni mi-inthus buni mo be.

²² Aris gwo gwansan bu'thki embul mo mo kun

minu thim mo jin ona Tapa ka manci gwom piti kadhamo/ mo ki:

²³ Hili nyaran gana/ midi bwaa mo dhali dho'th ya/ mo,

dhali gway piti minu yuk ka Imanu/iil mo ('pemen piti jin o'd ka Arumgimis di'd e ana mo).

²⁴ Ka Yuusup merki e mo 'peni mo/ish e mo tani a'di miiki'd me'd jin kankin ma man'doyu gwo gi Tapa a'di gwo mo. A'di bu'thki a'di mo mmota ashim piti mo be.

²⁵ Hili a'di diki misha yim mo naskina/ ntaga yim dho'thki ya/ mo. Dhali a'di ki yer a'di gway ka Yesus mo be.

2

Mombuɽ jin Buɽa 'Kwani kun Yukayuk mo

¹ Dhali ka Yesus dho'thkunu mo e Pam Beetlaham gi Pa Yahuudiyya ka tee ma Hirodus jin ta'da malik mo tani hili 'kwani kun yukayuk 'peni mom'pesho'k pu'dkin mo e Pa Urushaliim mo mmo/o gwo mo ki:

² Mane a'di jin dho'thkunu mo mmota malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo? Haali/ aman parkina acul piti e mo e mom'pesho'k mo dhali aman iikina mo mmolun a'di mo be.

³ Ka Hirodus jin ta'da malik cikki gwo yansan mo tani a'di mur ma du mo dhali aris 'kwani gi Pa Urushaliimi 'baar mo nyakki a'di mo be.

⁴ Dhali a'di ki tul aris igasiis kun can is mo dhali iman'kwar to gi 'kwani mo.

A'di ki dot uni gwo mo gom mo jin minu dhodha K_{ri}st_hos nycine/ mo.

⁵ Dhali uni ki tor a'di gwo mo ki: E Pam Beetlaham e Pa Yahuudiyya mo, haali/ wakan a'di ta gwo jin 'kwarkin ma manci gwo ma Arungimis kadhamo/ mo ki:

⁶ Dhali / e, ayy Beetlaham, e bampa/ Yahuudiyya mo tani

/ e yisa pisina e bwaman 'kwani gi itapa gi 'Kwani Yahuudiyya mo,

haali/ 'peni /e mo tani amanjiya ji midi pu'du/ mo, a'di jin midi hil 'kwanim pem ma Israyiil mo be.

⁷ Yan'ko'd Hirodus ki yuk 'kwani kun yukayuk mo ka kwal is mo dhali dot gwo 'peni uni goma tee jin pikin ma cul mo.

⁸ Dhali a'di ki hash uni e Pam Beetlaham mo mmo/ o gwo mo ki: Iiku/ mo ma dhali n_{ap} gwo ka kar/e goma 'ci mo, dhali ki um mini gam a'di mo tani guyaa/ gwo mo ki aha/ si'da/ mina yaku/ mo dhali lu_ŋ a'di mo be.

⁹ Ki uni cikki gwo 'pena malik mo tani uni iikin e bway buni mo, dhali hili, acul jin parkina uni e mo e mom'pesho'k mo tani yaki'di uni ibwambor mo ntagi a'di pu'dki'd mo mmodosh apo/ mo jin din ma 'ci nycine/ mo be.

¹⁰ Ki uni parkina acul e mo tani uni 'kunykina bwa mo ka daran du ki dhan bwan 'kunya/ mo.

¹¹ Dhali ki uni iiki bway bwan gu'b mo tani uni parkina 'ci e mo nyakka Mariyam jin ta kum mo dhali uni ta'kkina 'cesh mo dhali lu_ŋ a'di mo. Dhali yan'ko'd uni ki ka'd tom buni gun ish kumma/ 'twa/ mo tani uni ki ci a'di to kun cinu ki me'd mo, 'dolkon gana/ mo dhala 'bicajwahar mo dhala 'bi'c cwa jin yuku ka murr mo be.

¹² Dhali uni rumkunu ki gwo ki jan mo mmo'koki doka Hirodus mo. Uni iikin ki bway bampam buni_ŋ gana/ mo ki bwaya kamu/ mo be.

Hirodus Palki Mii mo Mmo'kosha Yesus mo

¹³ Dhali ki uni iikin mo tani hili mo mo ma, aman'doyu gwo gi Tapa piki'da Yuusup i is mo ki jan mo dhali o a'di gwo mo ki: Cuyi mis mo ma, dhali susa 'ci dhali kum mo dhali soyi mo e Pam Masir mo dhali 'koyi mmun mo ntagi aha/ mina tor / e gwo mo, haala Hirodus muru'di n_{apa} 'ci mmo'ce'd a'di sho'k mo be.

¹⁴ Dhali a'di cuki mis mo dhali susa 'ci mo dhali kum mon'thiny mo dhali ii Pam Masir mo.

¹⁵ Dhali uni 'kokin mo mmun ntagi jwa ma Hirodus mo. Yansan miikunu mo mmothim gwo jin ona Tapa ka manci gwom piti kadhamo/ mo ki: 'Peni Pam Masir mo tani aha/ yukkina ya/m pem mo be.

¹⁶ Yan'ko'd ka Hirodus ki a'di parki mo e ki a'di he'kkunu e ki 'kwani kun yukayuk mo tani a'di dak ma nyor bwa me'd mo dhali a'di ki hash gwo mo dhali 'kosh

uĉingwath jwa 'baar mo kun 'kon e Pam Beetlaham mo dhali e bampa/ kun 'kon ka kukul is mo kun 'kona yil susu/ mo dhali kun 'kona bor mo me'd gwo jin da/ arkina a'di 'peni 'kwani kun yukayuk mo.

¹⁷ Wakan a'di thimkunu mo jin okin ma manĉi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo jin ta'da Irmiya mo ki:

¹⁸ 'Twa/ cikunu mo e Pa Rama mo

mmomiiya ĉinthar mo dhali kony jwa jin gwonu ki jabu'th mo,

aRahiil gwoki'd mo gom uĉi ma yim mo.

Ayim ushki'd mo ki a'di minu malas mo,

haali/ uni mini 'koki 'ko dok/ e mo be.

¹⁹ Hili ka Hirodus wuki'd mo tani hili mo mo ma, aman'doyu gwo gi Tapa piki'da Yuusupi is ki jan mo e Pam Masir mo mmo/o gwo mo ki:

²⁰ Cuyi mis mo ma dhali susa 'ci dhali kum mo, dhali iiyi e bampa/ gi 'Kwani ma Israyiil mo haali/ uni gwansan kun űapkina 'ci mondiki/em piti mo mmo'kosh mo tani uni wukin mo be.

²¹ Dhali a'di cuki mis mo dhali susa 'ci dhali kum mo dhali ii mo e bampa/ gi 'Kwani ma Israyiil mo be.

²² Hili ki a'di cikki gwo ka Arkilaawus ta tapa apo/ Pa Yahuudiyya mo e mo gi com ka Hirodus mo tani a'di ko/ ki is mo mmoya mo dhali a'di rumkunu ki gwo ki jan mo tani a'di yaki'd mo e Pany Jaliil mo be.

²³ Dhali a'di yaki'd mo mmoĉa'b e 'penkuman bampa/ jin yuku ka Naasira mo. A'di jin ta gwo jin okin ma manĉi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo ki a'di minu thim mo ki: A'di minu yuk ki wathi/ gi Pa Naasira mo be.

3

Gwo jin Ćin ma Yohaän jin Ta'da Manmiiya Mii ki Yi'de/ mo

¹ Dhali ka tee gwansan Yohaän jin ta'da manmii ki yi'de/ pu'dki'd mo mmoĉi gwo mo e bwaasho gi Pa Yahuudiyya mo mmo/o gwo mo ki:

² Rici adu is mo ma haali/ Bampa/ gi Momis midi pu'd ki 'dishe/ mo be.

³ Haali/ a'di yansan ta a'di jin okunu ka manĉi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo jin ta'da Ishaya ki a'di o gwo mo ki:

'Twa/ gi jan 'de/ mmocuu gwo em bwaasho ki:

Thosoni bway gi Tapa mo ma. Kari bway piti ka kar/e mo.

⁴ Dhala Yohaän a'di hi'thki'da mur kalman mo dhali waĉkan mo e empa'd piti mo, dhali tontem piti jin shwana a'di mo tani ta'da kuuyu/ dhala dham eya kur mo be.

⁵ Yan'ko'd aris 'kwani 'baar mo iikin ka piĉe/ mo e a'di mo 'peni Pa Urushaliim mo dhali 'peni bampa/ Yahuudiyya 'baar mo dhali e bampa/ 'baar mo kun 'kon ka kukul is mo e Yi'denj Kumma/ Uurdun mo be.

⁶ Dhali uni 'kokunu mo mmomii ki yi'de/ ki a'di mo

e Yi'den Kumma/ Uurdun mo mmopikina uni gwo gom miinthus buni mo be.

⁷ Hili ki a'di parki 'Kwani Parisiyiin e mo dhali 'Kwani Sadukiyyiin pu'dkin mo e mo gi miinuwa mii ki yi'de/ mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Um ucin tasha/. Aja rum um ki gwo mo mmoso mo 'pena nyor jin midi pu'du/ mo?

⁸ Kali maman gana/ adho'th mo ma jin midi ha me'd ki mo jin rijuwa du is mo

⁹ dhali dhalku/ ki tel gwo 'pen mo mmo/o gwo mo e is bum ki: Ana tana ga Ibrahiim jin ta'da ababam bana mo. Haali/ aha/ tora um gwo mo ka Arungimis mishi war wosh gwansan mmo'de'k uni mmota uci ma Ibrahiim mo be.

¹⁰ Hili shwane/ athurmany a'di 'thikunu mo eya birman cwa mo. Wakan mo tani aris cwa 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun 'koki dho'th maman mo tani uni jepkunu ka 'cesh mo dhali minu taki o'd mo be.

¹¹ Aha/ miikina um ki yi'de/ gom mo gi minu rica du is mo, hili a'di jin midi yayu/ i'ko'di aha/ mo tani a'di ca'd ki aha/ mo dhala ppam piti mo tani aha/ dinaki ha me'd mo mmokal uni mo. Hili a'di midi mii um ki Shi/in Dheleladhelel mo dhali ki o'd mo be.

¹² Dhali tonkar shem piti mmo'dash to mo tani di'di me'd piti mo dhali a'di midi dhelel ja'dam piti mo dhali a'di midi tul emen pos is mo e bwan themes mo, hila 'pi'b mina a'di ci'th ki o'd jin midi mol us mo be.

Mo jin Miinuwa Yesus ki Yi'de/mo

¹³ Yan'ko'd Yesus pu'dki'd mo 'peni Pany Jaliil e Yi'den Kumma/ Uurdun eya Yohaana mo ki a'di minu mii ki yi'de/ ki a'di mo be.

¹⁴ Yohaana a'di ur a'di gwo mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ mina mii ta gi mo gi miinuwa mii ki yi'de/ ki /e mo dhali /e pu'dkini aha/ kan mo 'taa?

¹⁵ Hila Yesus thok a'di gwo mo ki: Dhalki a'di miinu mo wakan shwane/ haali/ a'di wakan jin midi ha me'd mo gom ana mmothima ris mo ma kar/e mo. Dhali yan'ko'd a'di gamki gwo me'd mo be.

¹⁶ Dhali ka Yesus miikunu ki yi'de/ mo tani a'di cuki mis ki jahanne/ 'peni yi'de/ mo dhali hili, momis ka'dkunu mo dhali a'di parki Shi/in ma Arungimis e mo mmothulu/ me'd gurko/ mo mmoça'ba po/ a'di mo be.

¹⁷ Dhali hili, 'twa/ 'peni momis o gwo mo ki: Yansan ta Ya/ m pem jin enka/ mo dhali e a'di mo tani aha/ 'bora bwa mo be.

4

Mo gi Paluwa Yesus mo

¹ Yan'ko'd aYesus a'di urkina Shi/in ka pije/ mo e mombwaasho mo dhali a'di palkina tapa ma ruma 'cesh mo be.

² Dhali a'di ga/ ki to mo ka cim ma issu/ montee mo dhali ka cim ma issu/ mon'thiny mo dhali yan'ko'd mo tani a'di 'kosha te/ mo be.

³ Dhali amanpal a'di pu'dki'd mo dhali o a'di gwo

mo ki: Wakki/ / e ta Ya/
ma Arumgimis mo tani kani
wosh gwansan gwo mo ma
mmowar ki tonte/ mo.

⁴ Hili a'di thok a'di gwo mo
ki: A'di 'kwarkunu mo ki:

Wathi/ midi diki di ki e jasi
gom tonte/ a'di 'de/ mo

hili ki gwo 'baar mo ka
'de/ 'de/ kun piyin
mo 'peni 'twa/ ma
Arumgimis mo be.

⁵ Yan'ko'd tapa ma rum a'cesh
ki sus a'di mo e 'penkuman
bampa/ jin kogu mo dhali a'di
ki kar a'di eya liman gu'b gi
mondheleladhelel mo

⁶ dhali a'di ki o a'di gwo
mo ki: Wakki/ / e ta Ya/ ma
Arumgimis mo tani bi'i is
pini ka 'cesh mo ma haali/
a'di 'kwarkunu mo ki:

A'di midi ci iman'doyu gwom
piti mo mmoji /e mo,

dhali,

E me'd buni mo tani uni mini
'de'k/e mo,

isi ciki/ ki /e mina sho'k pini
diki torosha po/ wosh
mo be.

⁷ Yesu o a'di gwo mo ki:
Dok/ e gwo 'kwarkunu mo
ki: / E mini diki pal Tapa
Arumgimis pini mo.

⁸ Dok/e tapa ma ruma 'cesh
ki sus a'di mo e 'kuwosh jin
turatur kagahara mo dhali
mmo'or a'di aris bampa/ gi
mony'ceshi 'baar mo dhali
monycam buni mo be.

⁹ Dhali a'di ki o a'di gwo mo
ki: Aris uni gwansani 'baar
mo tani miga/ ci /e mo be
wakki/ /e mini bi'a 'cesh mo
dhali lun'aha/ mo be.

¹⁰ Yan'ko'd Yesu ki o a'di gwo
mo ki: Yaku/ mo ma, Se'taan,
haali/ a'di 'kwarkunu mo ki:
/E mini lun' Tapa Arumgimis
pini mo,

dhali a'di 'de/ mo tani mmina
/e mii to mo be.

¹¹ Yan'ko'd tapa ma ruma
'cesh ki dhal a'di 'pen mo
dhali hili, iman'doyu gwo
pu'dkin mo dhali mii a'di to
mo be.

*Yesu Telki Mii ma Tu'c Piti
'Pen mo*

¹² Dhali ki a'di cikki gwo ka
Yoha'an karkunu eya sijin mo
tani a'di pu'dki'd mo e Pany
Jaliil mo be.

¹³ Dhali a'di dhalki Pa
Naasira 'pen mo dhali ya
mo dhali ca'b mo e Pan
Kapranahuu mo e shemen
yi'de/ gi bampa/ gi Pan Sabu-
luun mo dhali Pan Naptaali
mo be.

¹⁴ A'di ta gwo jin okunu ka
man'ci gwo ma Arumgimis
kadhamo/ mo jin ta'da
Ishaya, a'di jin minu thim mo
ki:

¹⁵ E Pan Sabuluun mo dhali e
Pan Naptaali mo tani

'kup ki shemena gap jin
'ci'hu/ Yi'den' Kumma/
Uurdun mo,

e Pany Jaliil gi 'kwani kun
'koki ta 'Kwani Yahu-
uda/ mo tani

¹⁶ 'kwani kun 'kokin mo
e bwaman mondhu-
rumi'd mo tani

uni parki dhan mon'kush e
mo,

dhali e uni gwansan kun
'kokin mo e bampa/ mo
dhali eya la wu mo tani
mon'kush 'twakkunu mo mo
be.

17 'Pena tee caan mo tani Yesu^s telki gwo 'pen mo mmoçi gwo mo mmo/o gwo mo ki: Rici adu is mo ma haali/ Bampa/ gi Momis a'di pu'dki'd mo be.

Yesu^s Yukki Imancik A'di Gwo Itwa/a/ mo

18 Me'd jin yakina a'di e shemena gap ma al ma Jaliil mo tani a'di parki 'kwanin tiya e isu/ mo kun tana kam mo, Simaan jin yuku gway ka Buterus mo dhala Andaraawus jin ta'da kam piti mo mmobitkina uni a'thi/ a/ al mo, haali/ uni ta imancesh to yi'de/ mo be.

19 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Bathi aha/ nsho'k mo ma dhali aha/ mina dhu um ki imanbu'th 'kwani ki gwo mo be.

20 Dhali ki jahanne/ uni dhalkina 'thim buni 'pen mo dhali bath a'di isho'k mo be.

21 Dhali ki a'di yaki'd mo 'peni mun mo tani a'di parki 'kwani su/ e mo kun ta ikam mo si'da/, Yakuub jin ta ya/ ma Sabadi dhala Yoha^an jin ta'da kam piti mo e bwam ma kur buni nyak ka Sabadi jin ta'da ababam buni mo mmshowa 'thim buni mo, dhali a'di ki yuk uni mo.

22 Dhali ki jahanne/ uni dhalkina kur buni 'pen mo dhali ababam buni mo, dhali bath a'di nsho'k mo be.

Yesu^s Çiki Gwo mo dhali Waca/ Waç mo

23 Dhali a'di yaki'd mo e Pany Jaliili 'baar mo tani a'di torki gwo mo e gu'b gi mon-tul is buni mo dhali mmoçi

gwo^m 'borga/ gom Bampa/ mo dhali mmowaça ris 'bathi 'baar mo dhali aris isa nyor kun 'koshi 'kwani mo be.

24 Wakan gwo gom a'di yaki'd ki lala'th ki tur mo e Pan Suriyya mo dhali uni suskina ris 'kwani e a'di kun 'bathan mo, uni gwansan kun doru ki isa nyor mo dhali ki isa nyor kun woci is she/ mo dhali kun bu'th ma rum thus mo dhali aris uni kun wu gampaⁿ mo dhali aris uni kun mutta/ is mo dhali a'di ki waç uni mo be.

25 Dhali awaambuhany 'kwani caaca 'peni Pany Jaliil bathki a'di m'pen mo dhali 'peni Pan Deçapolis mo dhali 'peni Pa Urushaliim mo dhali 'peni Pa Yahuudiyya mo dhali 'peni bwampo/ Yi'den Kumma/ Uurdun mo be.

5

Gwo jin Toru e Kuwosh mo

1 Mmohilkina a'di awaambuhany 'kwani mo tani a'di seki bway 'kuwosh jin turatur mo dhali ki a'di ca'bki'da 'cesh mo tani imancik a'di gwo pu'dkini a'di mo be.

2 Dhali a'di ki ka'd 'twam piti mo dhali tor uni gwo mo mmo/o gwo mo ki:

'Ban jin 'Boruwa 'Bor Mii mo

3 Mom'bor mii gom uni gun hatha'ko'd e shi/in mo, gom bampam buni ta ji gi momis mo be.

4 Mom'bor mii gom uni gwansan kun gwokin mo, ki uni minu malas mo be.

- 5 Mom'bor mii gom uni gun
'thup ma du mo ki uni
mini gam mal ma 'cesh
mo be.
- 6 Mom'bor mii gom uni
gwansan kun 'kosha
te/ mo dhali kun butha
te/ miinjkar/e mo ki uni
minu kap mo be.
- 7 Mom'bor mii gom uni gun
miimii mo ki uni mini
gam momiimii mo be.
- 8 Mom'bor mii gom uni gun
dhelel ma du mo ki uni
mini para Arumgimis
e mo be.
- 9 Mom'bor mii gom uni gun
dhuna dhu ka ku'th is
mo ki uni minu yuk ki
iya/ ma Arumgimis mo
be.
- 10 Mom'bor mii gom uni
gwansan kun toju
bwa mo gom gway
gi miinjkar/e mo, gom
bampam buni jin tana
uni mo tani ta ji gi
momis mo be.
- 11 Mom'bor mii gom um ki
'kwani mini sor um
mo dhali to'c um bwa
mo dhali wal gwo sora
shigga/ apo/ um mo
gom gway pem mo be.
- 12 'Kunyi bwa mo ma dhali
'bori bwa mo, haali/ tom bum
gun tana um gun ish kumma/
mo e momis mo tani uni ekkin
mo, haali/ wakan 'kwani toci
imançi gwo ma Arumgimis
bwa kadhamo/ mo uni gun
'koni twa/a/ ki um mo be.

'Donkoro/ dhali Monjkush

13 Um tana 'donkoro/ gom
mony'cesh mo. Hili wakka
'donkoro/ midi this mon-
tanjar piti e mo tani a'di midi

mish 'bala'th kata mo? A'di
diki ha me'd mo dok/e gom
toŋ kamu/ mo, hili isi ciki/a'di
minu bita sho mo dhali minu
yap ki sho'k gi 'kwani mo be.

14 Um ta monjkush gi
'kwaniny'cesh mo be.
'Penkuman bampa/ caan jin
ka'bkunu mo e 'kuwosh mo
tani a'di mola ba'k mo be.

15 Walla ki 'kwani ci'thkina
lamba/ mo tani uni kum a'di
'kup ki toŋ'kul bwa mo 'taa?
Hili uni ki kar a'di e tirkina/
mo dhali a'di ki ci monjkush e
gu'bi 'baar mo be.

16 Dhalki monjkush bum
kushi mo mo wakan mb-
wambori 'kwani mo, ki uni
mini par miim 'boron bum
e mo dhali ci monyca ka
Babam bum jin di'd e momis
mo be.

*Yesus Torki Gwo gom
Gwonkan jin Cinu mo*

17 Dhalku/ ki tosh ki
aha/ pu'dkina mo mmopuu
gwonkan jin cinu mo dhali
imançi gwo ma Arumgimis
kadhamo/ mo. Aha/ pu'dkina
mo mmopuu uni mo yisa, hili
mmothim uni mo be.

18 Haali/ ka jin gana/ aha/
ona um gwo mo ki: ntagi
momis dhali mony'cesh uni
mini pe mo tani walla ari
businyan gwo walla 'pisiran
gwo mo tani uni mini 'koki pe
mo 'peni gwonkan jin cinu mo
ntagi uni 'baar mo minu thim
mo be.

19 A'diyin jin midi 'ce'd
gwonkana 'de/ 'peni uni
gwansan kun 'kwarkunu mo
kun pisin mo dhali tor 'kwani
gwo wakan mo si'da/ tani a'di
minu yuk ki a'di jin pisapis

mo e Bampa/ gi Momis mo. Hili a'di jin mii uni mo dhali tor gwo ki uni mo tani a'di minu yuk gway ki a'di jin caaca mo e Bampa/ gi Momis mo be.

²⁰ Haali/ aha/ tora um gwo mo ki isi ciki/ miinjkar/ em bum mo mini bol ku gi iman'kwar to e mo dhali 'Kwani Parisiyiin mo tani um mini mol ciç e Bampa/ gi Momis mo be.

Yesus Torki Gwo mo gom Gwo ma Nyor mo

²¹ Um cikki gwo jin onu 'peni 'kwanin dhamo/ ki: /E mini mii dhalku/ ki 'kosha 'kosh mo, dhali a'di jin 'koshki'da 'kosh mo tani a'di midi 'dapi gwon dwall mo be.

²² Hili aha/ ona um gwo mo ki aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ ki ji gi mii'da nyor ka kam piti mo tani a'di midi 'dapi gwon dwall mo be. A'diyin jin soro'da kam piti mo si'da/ mo tani midi 'dapi gwon dwall e montul is gi 'Kwani Yahuuda/ mo, dhali a'diyin jin midi o /e gwo mo ki: /E ta pus mo tani, a'di midi 'dapi mo ma al o'd mo be.

²³ Wakan wakki/ /e ki guyu/ tom pini jin cinu ki me'd mo apowa gwata/ mo dhali /e ki ka gwo e ka kam pini dina ton kamu/ apo/ /e mo tani

²⁴ dhalki tom pini jin cina / e ki me'd mo mbwambor ma gwata/ mo dhali yaku/ mo, mmogwama gwam ntwa/ a/ mo nyakka kam pini mo dhali yan'ko'd yayu/ mo dhali ci tom pini jin cinu ki me'd mo.

²⁵ Miiyi amugu ki jahanne/ mo nyakki a'di jin yer /e is ki gway mo ki um 'kon mo mmo/ii ka yiha/ mo e bway mmodwall gwo mo nyakki a'di mo, isi ciki/ amanyer /e is ki gway midi bitki /e mo e me'd ma mandwall gwo mo dhali amandwall gwo mo a'di midi ciki /e ka manji mo mo dhali /e minu kar eya sijin mo be.

²⁶ Ka jin gana/ aha/ ona /e gwo mo ki /e mini mol 'ba/ piyu/ ka pije/ ki sule/ mo ntagi /e mini ciya maliim jin 'ko'd mo be.

Yesus Torki Gwo mo gom Mii jin Miinu Miinyal mo

²⁷ Um cikki gwo jin onu ki: Dhalku/ cal ki mii mii mo ma.

²⁸ Hili aha/ ona um gwo mo ki aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ uni gun hili 'kup ki up mo mmo'dap e mo tani ki jahanne/ uni miiki miinyal nyakki up mo eya dum buni mo be.

²⁹ Wakki/ e ma bim poros pini tu'c /e mo mmomii miinthus mo tani buki a'di ka pije/ mo ma dhali biti a'di asho mo haali/ a'di 'boro'd gom /e mo mmothis bungwar is gi 'ban is piniñ kamu/ e mo jin mina bungwar is pini ka 'bimpil diki ya mo e mo ma al o'd mo be.

³⁰ Dhali wakki/ me'da bim poros pini midi tu'c /e mo mmomii miinthus mo tani 'cithi/ a'di mo ma dhali yipi a'di asho mo haali/ a'di 'boro'd gom /e mo mmothis bungwar is gi 'ban is piniñ kamu/ e mo jin mina bungwar

is pini ka 'bimpil diki ya mo e mo ma al o'd mo be.

Yesus Torki Gwo mo gom Mii jin Dhaluwa Dhal 'Pen mo

³¹ A'di onu si'da/ ki: A'diyin jin midi dhal ashim piti 'pen mo tani dhalki a'di thosoni'da warka/ jin dhaluwa dhal 'pen mo.

³² Hili aha/ ona um gwo mo ki aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ gun dhalki up buni 'pen mo hili isi ciki/ jasi gom gwo gi miinyɔal mo tani uni dhu uni ki imanmii miinyɔal mo dhali a'diyin jin midi mash a'bom jin dhal ma kathim piti 'pen mo tani a'di si'da/ miiki miinyɔal mo be.

Yesus Torki Gwo mo gom Gwo jin Thulu Me'da Po/ mo

³³ Dok/ e um cikki gwo jin onu mo ki 'kwanin dhamo/ ki: /E mini dhalku/ ki mii thul me'da po/ gwo mo mmo/o is ka tor mo, hili thimi gwo e Tapa mo a'di jin thula /e gwo me'da po/ mo mmo/o mo.

³⁴ Hili aha/ ona um gwo mo ki: Dhalku/ gwo ki mii thul me'da po/ mo mmo/o mo ki sule/ mo ma, walla gom momis mo haali/ a'di ta'da kursi ma Arungimis mo be,

³⁵ walla gom mony'cesh mo haali/ a'di ta mondhu sho'k piti mo, walla gom Pa Urushaliim mo haali/ a'di ta 'perkuman bampa/ ma Malik jin ca'd mo.

³⁶ Dhali dhalku/ ki mii thul gwo me'da po/ mo mmo/o mo gom 'kup pini mo haali/ /e molona mur'kup tal 'den kamu/ war mo mmota gi kush mo walla mmota gi 'thi/ mo.

³⁷ Dhalki gwom pini jin ona / e mo midi ta jasi anynye mo walla yisa mo. Ma e ton kamu/ jin mar mii yan is mo tani uni pu'dkin 'peni tonthus mo be.

Mo/ en gom Uni gun Ta 'Kup mo

³⁸ Um cikkin a'di jin onu ki: Ki e gom e mo dhali ki she/ gom she/ mo tani

³⁹ hili aha/ ona um gwo mo ki: Dhalku/ ki roɔ a'di jin ta thus mo. Hili wakki/ jan 'den kamu/ midi dor /e e 'ban 'peshe/ ma bim poros mo tani tu'kki a'di 'bana kamu/ si'da/ mo ma.

⁴⁰ Dhali wakki/ wathin 'den kamu/ midi sus /e mo dhali bu'th burinyem bwaman pini mo tani dhalki a'di bu'th jam po/ si'da/ mo ma.

⁴¹ Dhali wakki/ wathin 'den kamu/ kan /e gwo ki 'bi'th mo mmoya ki natgin 'de/ mo tani yayi nyakki a'di mo ki natgini su/ mo.

⁴² Ciki a'di jin dotki to 'peni/ e mo dhali dhalku/ ki ush a'di jin midi bar to kal 'peni /e mo.

⁴³ Um cikkin a'di jin onu ki: / E mini en amannyak ca'b pini mo dhali shi/ 'kup pini i e mo.

⁴⁴ Hili aha/ tora um gwo mo ki: Eni uni gun ta 'kup ki um mo ma dhali 'thoyi gom uni gwansan kun toci um bwa mo.

⁴⁵ Wakan ki um mini ta iya/ ma Ababam bum jin di'd e momis mo, haali/ a'di tu'cki'da tentem piti mmosul apo/ 'kwani kun to thus ki thus mo dhali apo/ uni kun ta 'kwanin gana/ mo, dhali a'di ki hasha sho'k apo/ 'kwani

kun ta kuṅ kar/ e mo dhali apo/ uni gun 'koki ta kuṅ kar/ e mo be.

⁴⁶ Haali/ waḱki/ um ki en uni gwansan kun eni um mo tani tom bum kun mina um gam gom mii gi wakan mo tani mini wakata mo sa/? 'Kona imantera thulpa/ ki mii mii jin nyaka'd kan mo 'taa?

⁴⁷ Dhali waḱki/ um ki the jasi iwak bum me'd mo tani mii jana imiina / e ki nyanye/ mmobol cin tiya e mo? 'Kona 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ ki mii mii jin nyaka'd kan mo 'taa?

⁴⁸ Wakan um mini mii ta unim 'borgaṅ gana/ mo me'da Ababam bum jin di'd e momis jin ta a'dim 'borgaṅ gana/ mo be.

6

Yesus Torki Gwo gom To jin Minu Ci 'Kwani kun Hatha'ko'd mo

¹ Jiyi miiny jarom bum jin mina uni bot mo mbwam-bori 'kwani mo mmomina uni mish um mo haali/ ṅ'ko'd mo tani um mini ta gi to jin ish kumma/ yisa 'pena Ababam bum jin di'd e momis mo.

² Wakan si'da/ ki /e mini ci to jin cinu gom 'kwani kun hatha'ko'd mo tani dhalku/ ki kowa poome/ mo mbwam-bori /e mo me'd 'kwani kun tana he'k e ka he'k e mo kun miiki to mo e gu'b gi montul is mo dhali e bway tur kun iinu mo ki uni mina 'kwani imañ mo. Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki uni tan gi tom buni gun ish kumma/ mo be.

³ Hili ki /e mini ci to gom 'kwani kun hatha'ko'd mo tani dhalku/ ki dhal me'da cam pini mmomish me'da bim poros pini mmomiina a'di to mo

⁴ wakan ki tom pini kun cina / e gom 'kwani kun hatha'ko'd mo minu mii ki kup mo, dhala Ababam pini jin mishki'da ris to gun miinu ki kup mo tani midi ci /e to kun mini ish kumma/ mo be.

Yesus Torki Gwo mo gom Mon'tho mo

⁵ Dhali ki /e mini 'tho mo tani /e mini mii dhalku/ ki mii me'd 'kwani kun ta imanhe'k e mo haali/ uni eni mondosh mo dhali 'tho mo e gu'b gi montul is mo dhali e mo jin 'ciṭha/ bway tur mo ki uni mina 'kwani mish mo. Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki uni tan gi tom buni kun ish kumma/ mo be.

⁶ Hili ki /e mini 'tho mo tani yayi gu'b pini mo dhali muthi acampur mo dhali 'thoyi Ababam pini mo, a'di jin 'konuki tor eya tente/ mo, dhali Ababam pini, a'di jin mishki to gun 'kon ki kup mo tani midi ci /e to gun ish kumma/ mo be.

⁷ Dhali eya 'thom bum mo tani dhalku/ ki roṭh gwo apo/ mo gun 'ko bwa 'te/ mo me'd 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo haali/ uni kulumki gwo mbwa mo ki uni minu cik'twam buni ki gwom buni kun ona uni ka ris mo be.

⁸ Dhalku/ ki wa e ki uni mo ma haali/ Ababam bum mishki a'di jin mina um mii

ta mo ntwa/a ki um dotki a'di mo be.

⁹Thoyi wa cikise/ mo ma: Ababam bam jin di'di momis, dhalki gway pini a'di kogu mo ma.

¹⁰Dhalki bampam pini a'di yayi'da 'cesh.

Dhali dhalki bwam pini a'di miinu a'cesh mo ma me'd yan a'di miinu e momis.

¹¹Ka tee yansan ciyi am tontem bam jin ta ji gi isa yempa/ mo ma.

¹²Dhal am amure/ miinthus bam 'pen mo ma me'd yan si'da/ dhala aman 'kwani 'pen gun 'kon ka mure/ miinthus bam m'ba/.

¹³Dhalku/ ki sus am e mo jin palu mo e miinthus.

Hili wothi/ aman 'peni wathin thus mo ma.

¹⁴Haali/ wakki/ um mini dhal 'kwani gwon dhan buni 'pen mo tani Ababam bum si'da/ midi dhal um gwon dhan bum 'pen mo be.

¹⁵Hili wakki/ um 'koki dhal 'kwani gwon dhan buni 'pen mo tani wakan si'da/ Ababam bum midi diki dhal um gwon dhan bum 'pen mo be.

Yesus Torki Gwo mo gom To jin Ga/u mo

¹⁶Dhali ki um mini ga/ to mo tani dhalku/ ki hil mo ki engwamash mo me'd 'kwani kun tana he'k e ka he'k e mo haali/ uni warki jis/em buni mo ki monga/ tom buni minu mish ki 'kwani mo. Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki uni tan gi tom buni kun ish kumma/ mo be.

¹⁷Hili ki /e mini ga/ to mo tani shupuri 'kup pini ka yin mo ma dhali lami bwam/em pini mo

¹⁸ki monga/ tom pini minu 'koki mish ki 'kwani mo hili ka Ababam pini, a'di jin dinuki tor mo eya tente/ mo, dhali Ababam pini jin mishi to jin di'd ki jin kup mo tani a'di midi ci /e to jin ish kumma/ mo be.

Mmo/ish Kumma/ e Momis mo

¹⁹Dhalku/ ki sug to gom is pini mo ma mmo/ish kumma/ mo e mony'cesh yan mo, e mo gun 'kon ma dhurany mo dhali mo gun wuna to gure/ mo mmoshwa mo dhali mo gun 'kona 'kwanin 'di/ mo mmo'ce'd mo mo dhali mmokwal to mo be.

²⁰Hili suki is pini ki to kun ish kumma/ mo e momis mo e mo jin dar ga dhurany mo walla mo jin wuna to gure/ mo mmoshwa to mo dhali e mo jin daru gi 'kwanin 'di/ mo mmo'koki 'ce'd to mo dhali kwal to mo.

²¹Haali/ mo jin isha tom pini kumma/ mo tani a'di ta mo jin min ma dum pini idi si'da/ mo be.

Alamba/ gi Bunqwar Is mo

²²E, a'di ta'da lamba/ gom bunqwar is mo. Wakan wakki/ em pini midi ca'bki kwany kwany mo tani bunqwar is pini 'baar mo ka 'bimpil mo tani minu 'tu'd mo ki monkush mo be.

²³Hili wakki/ em pini diki ca'bki kwany kwany mo tani bunqwar is pini 'baar mo ka

'bimpil mo tani minu 'tu'd mo ki mondhurumi'd mo be. Wakki/ monkush jin di'd e /e dhurumi'd mo kan tani dhan mondhurumi'd 'ka'da miya!

Mmo/anan Is mo

²⁴ Wathin 'deŋ kamu/ yisa di'da jin midi mish miya tu'c gom tapa isu/ mo: haali/ a'di midi mii shi/ jan tal 'deŋ kamu/ i e mo dhali ena kamu/ mo walla ilu/ a'di midi bu'th jan 'deŋ kamu/ ka bor mo dhali wak jan kamu/ mo be. Um moli mii Arumgimis to mo dhali mii to gun tanu pa ki pa mo.

²⁵ Wakan aha/ tora um gwo mo ki dhalku/ is ki anan mo gom mon'koki/ em bum mo ma walla gom tonte/ jin mina umi shwa mo walla gom to jin mina umi pi mo walla gom bungwar is bum mo gom to jin mina umi hithi is mo. Dina mondiki/e ki bol tonte/ e mo 'taa? Dhali bungwar is ki bol burrine/ e mo 'taa?

²⁶ Hili 'kup ki 'dii kun pen e mis mo ma. Uni 'koki si to mo walla 'koki 'ciŋ to mo walla 'koki tul to is mo e bwan themes mo tani dhali hili Ababam bum jin di'di momis mo tani a'di thi'ki uni mo be. 'Kona um ki ta 'kwani kun 'bitha yol she/ ki 'bi'th mo mmobol uni e mo 'taa?

²⁷ Dhali wathi/ jana di'di bwam um mo jin midi anan is mo dhali jin midi mish ganan mondiki/em piti 'ba/ mo?

²⁸ Dhali atinta anana um is mo gom burrine/ mo? Kulumu gwo ibwa mo ma gom jandin to kun 'kona pije/ mo mmocakina uni mo. Uni 'koki

miya tu'c mo walla sura thus mo be.

²⁹ Hili aha/ tora um gwo mo, goma Sulemaan e monycam piti 'baar mo tani a'di dinuki hi'th ki burrine/ jin waki jandin 'de/ 'peni uni gwansan mo be.

³⁰ Hili wakki/ Arumgimis ki hitha sho ki burrine/ wakan mo e bwaasho mo tani uni gun 'kokin mo shwane/ dhali ka'thamo/ 'kwani ki ta'k uni e mo/o'd mo tani bakata 'te/ mmina a'di diki hi'th um ki burrine/ ki nyanye/ mo, ayy um 'kwani kun gwa'da mongam gwo is ki gwa'd mo kan?

³¹ Wakan dhalku/ is ki anan mo ma mmo/ o gwo mo ki: Atinta mmina ana ishwa mo? walla, Atinta mmina ana ipi mo sa/? walla, Atinta mmina ana ihithi is mo sa/?

³² Haali/ 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ ŋapkina ris to gwansani 'baar mo, dhali Ababam bum jin di'di momis mo tani a'di mishki a'di jin mina umi mii ta gi uni 'baar mo be.

³³ Hili simmi bampam piti e nŋwa/a/ mo ma dhali mo ma kar/ em piti mo, dhali aris to gwansani 'baar mo tani uni mini ta kum bum si'da/ mo be.

³⁴ Wakan dhalku/ is ki anan mo gom ka'thamo/ mo haala 'thamo/ midi anan is mo gom is piti mo. Dhalka tee ki is pitin gana/ toci bwa mo mmoŋeya tee mo.

7

Mmodwall kun Tiya Gwo mo

¹ Dhalku/ ki c̄injitha c̄inji'th mo ki um minu 'koki c̄inji'th mo.

² Haali/ ki gwo jin c̄injitha um ki c̄inji'th mo mmopi mo tani um minu c̄inji'th mo dhali ki mii jin bara um mii mo tani um minu bar ka nyan'ko'd mo be.

³ Atinta mishkina / e businyan to i e ma kam pini mo hili diki mish adhana ka'dum jin di'd / e e em piniḡ gana/ mo?

⁴ Walla atinta mina / e i / owa kam pini gwo mo ki: Dhalki aha/ guna/ e businyan to 'peni em pini mo ma dhali / e ki dhal adhana ka'dum / e i em piniḡ gana/ mo.

⁵ / E jin tana he'k e ka he'k e kan mo, buki aka'dum jin di'di em pini n̄twa/ a/ mo ma dhali yan'ko'd / e mini mish mohil ki 'bore/ mo mmobuk businyan to jin di'da kam pini i e mo be.

⁶ Dhalku/ ki ciya 'ka to jin k̄ogu mo dhali dhalku/ ki biḡ dhemam bum mbwambori k̄uthar mo, hili isi ciki/ ki uni mini sa uni ki sho'k mo dhali tu'k mo mmo'kosh um mo be.

Doti ma, dhali Simmi Mii E mo, dhali Nagkani mo

⁷ Doti to mo ma dhali a'di minu c̄iki um mo be. Simmi mii e mo ma dhali um mini gam a'di mo be. Nagkani anagkan ki me'd mo ma dhali a'di minu ka'd ki um mo be.

⁸ Haali/ aris uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun dotki to mo tani bu'thki uni mo dhali uni gun simmki mii e mo tani gamki to mo dhali a'di jin nagkanki a'di mo tani a'di ka'dkunu a'di mo be.

⁹ Walla wathi/ jana di'di bwam um mo wakki/ ya/ m piti dot a'di gwo gom maan̄kuthu'd mo tani mina a'di ci a'di wosh mo 'taa?

¹⁰ Walla wakki/ a'di ki dot a'di gwo gom wa'c mo tani mina a'di ci a'di tasha/ mo 'taa?

¹¹ Wakki/ um si'da/ kun ta 'kwani kun ta thus ki thus kan mo mishi tom 'boron ci ki uḡim bum mo tani bakata bese/ mmin ma Babam bum jin di'di momis mo diki ci aris to gwansan kun 'boron ki uni gwansan kun dotki a'di mo si'da/?

¹² Wakan ma to yin jin ona um ki 'kwani mini mii mii gom um mo tani miiyi wakan si'da/ gom uni mo ma haali/ gwo yansan ta gwon̄kan jin c̄inu mo dhali gwo gi iman̄ci gwo ma Arungimis kadhamo/ mo be.

Campur jin Nyuthanyu'th mo

¹³ Cici um mo ma e bway jin nyutha 'twaman ki nyu'th mo haali/ acampur a'di wan̄gala wan̄gal mo dhali bway a'di 'disha mii mo e mo jin shunu mo e mo jin 'ce'du sho'k mo dhali uni gwansan kun ciḡkin e a'di mo tani tana ris ka ris mo be.

¹⁴ Haali/ acampura nyu'thga/ mo tani dhali bway mo tani a'di diḡa mii mo jin shunu mo e mondiki/ e mo dhali uni gwansan kun gamki a'di mo tani 'koni daka/ mo be.

Aris Cwa Uni Mishu ki Maman Buni mo be

¹⁵ Jiyi iman̄ci gwonthus ki e ki 'bore/ mo ma uni gun

pu'dkin mo e um mo mmo-
hitha mur ka'bali is mo, hili e
bwaman ma du mo tani uni
tana wu gun pitili to ki she/
mo be.

¹⁶ Um mini mish uni ki
maman buni mo. Amura'th
minu ho mo 'pena 'de/ mo
'taa? walla pu/ 'pena lit mo
'taa?

¹⁷ Wakan aris cwa kun
'boron mo tani dho'th ma-
man kun 'boron mo hili cwa
kun shi/ashi/ mo tani dho'th
maman kun ta thus ki thus
si'da/ mo be.

¹⁸ Cwam 'borga/ mol dho'th
maman kun shiyin mo walla
cwa shigga/ si'da/ mol dho'th
maman kun 'boron mo be.

¹⁹ Aris cwa 'baar mo ka
'dete/ 'dete/ kun 'koki dho'th
maman kun 'boron mo tani
uni jepu ka 'cesh mo dhali taki
o'd mo be.

²⁰ Wakan si'da/ um mini
mish uni ki maman buni mo
be.

²¹ Aris 'kwani 'baar mo ka
'dete/ 'dete/ kun o aha/ gwo
mo ki: Tapa, Tapa mo tani
mini 'koki cic mo e Bampa/ gi
Momis mo hili jasi a'di jin mii
bwa ma Ababam pem jin di'd
e momis mo be.

²² Dhali ka cim caan mo
tani 'kwani mini ta aris ka ris
mo kun mini o aha/ gwo mo
ki: Tapa, Tapa, 'kona aman ki
o gwo is ki gway pini mo 'taa?
dhali ura rum thus ka pije/ ki
gway pini mo? dhali miiya
ris dhan mii kun 'bitha'bi'th
ki gway pini mo 'taa?

²³ Dhali yan'ko'd aha/ mina
tor uni gwo eya tente/ mo ki:
Aha/ dinaki mish um ki sule/
mo be. Iiku/ mo 'peni aha/
mo ma, um gun ta imanmii
tonthus mo.

*Monka'b jin Ka'bu Isu/ mo
be*

²⁴ Aris 'kwani 'baar mo ka
'dete/ 'dete/ kun cikki gwom
pem gwansan mo dhali mii
uni mo tani uni wana e
ki wathi/ jin yukayuk mo
mmonyan gu'b piti eya po/
wosh mo be.

²⁵ Dhali ka sho'k wolki
yi'de/ mo dhali dhana gannu/
yi'de/ pu'dki'd mo dhali 'tham
poshki'd mo dhali dor apo/
gu'b mo tani hili a'di diki 'tuk
mo be haali/ a'di nka'bkunu
apo/ wosh mo be.

²⁶ Dhali aris 'kwani 'baar
mo ka 'dete/ 'dete/ kun cikki
gwom pem mo dhali 'koki mii
uni mo tani uni wana e ki
wathim pus jin nyan'ki gu'b
piti apowa si'b mo be.

²⁷ Dhali ka sho'k wolki
yi'de/ mo dhali agannu/ yi'de/
pu'dki'd mo dhali 'tham
poshki'd mo dhali dor apo/
gu'b caan mo tani dhali a'di
kumki'da 'cesh mo be dhali
adhana bar jin caaca shinu is
e a'di mo be.

Moshirr ma Yesus mo

²⁸ Dhali ka Yesus 'baarki
gwo gwansan mmo/ o mo
tani awaambuhany 'kwani
merkin mo gom gwontor piti
mo be

²⁹ haali/ a'di torki uni gwo
mo me'd wathi/ jin ta gi
moshirr mo dhali yisa me'd
iman'kwar tom buni mo be.

8

*Yesus Dhelelki Wathi/ jin
'Kosha Monthus Is mo*

¹ Ki a'di thulki'd ka 'cesh
mo 'peni 'kuwosha turga/ mo
tani adhana waambuhany

'kwani kun caaca bathki a'di m'pen mo be.

² Dhali hili wathi/ jin 'kosha monthus pu'dki'di a'di mo dhali ca'bki jin 'kupa'dupuni bwambori a'di mo mmo/ o gwo mo ki: Tapa, wakki/ / e ona bwa mo tani/ e mishi aha/ mmodhelel mo be.

³ Dhali a'di ki he'th me'd piti mo dhali ta a'di is ki me'd mo mmo/ o gwo mo ki: Aha/ ona bwa mo be. Dheleli mo ma. Dhali ki jahanne/ monthus piti dhelelkunu mo be.

⁴ Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Hili / e mini dhalku/ ki o wathiŋ kamu/ gwo mo gom ton tal 'de/ yan mo. Hili yaku/ mo dhali tor is pini ka gasiis mo dhali ci a'di to jin kan ma Musa gwo mo e gwonkan mo haali/ a'di ta to jin nyo/i gwo gom 'kwani mo be.

Cinƙina/ ma Mancil ma Askar Iss 'Kwanimpa Mmudhe'd jin Waɕkunu mo

⁵ Me'd jin cikina a'di mo e Paŋ Kapranahuum mo tani amancil ma askar iss 'kwanimpa mmudhe'd mo tani pu'dki'd 'kup ki a'di mo mmonap a'di mo,

⁶ dhali o gwo mo ki: Tapa, cinƙinam pem ishki 'ko'da 'cesh ki 'ba'th jin mutt a'di is mo e pa mo dhali a'di shwan ma cisa nyor mo be.

⁷ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Aha/ mina yaku/ mo dhali waɕ a'di mo be.

⁸ Hili amancil ma askar iss 'kwanimpa mmudhe'd thok a'di gwo mo ki: Tapa, aha/ dinaki ha me'd mo jin mina / e yayu/ mo eya galgin gu'b pem mo. Hili oyi jasi gwo mo 'te/

dhali cinƙinam pem minu waɕ mo be.

⁹ Haali/ aha/ tana wathi/ jin di 'ko'd e moshirr mo. A/ askar 'koni bwam me'd pem mo, dhali ki aha/ ona gwo e jan tal 'de/ mo ki: Yaku/ mo tani dhali a'di yaki'd mo. Dhali aha/ ki o gwo e jan tal 'deŋ kamu/ mo ki: Yayu/ mo tani a'di yayi'd mo be, dhali e cinƙinam pem ki: Miiyi yan mo ma tani dhali a'di miiki a'di mo be.

¹⁰ Ka Yesus cikki gwom piti mo tani a'di merki'd mo dhali o uni gwansan gwo kun bathi a'di nsho'k gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: Jan 'deŋ kamu/ yisa di'da e 'Kwani ma Israyiil jin gamkika/ jin ta'd gi mongam gwo is gi wakansan mo be.

¹¹ Aha/ tora um gwo mo ki: Ama'diny 'kwani ka ris mini pu'du/ mo 'peni mom'pesho'k mo dhali 'pena bora lunƙu'b mo dhali 'ko atharabeesa nyakka Ibrahiim mo dhala Is/ hak mo dhala Yakuub mo e Bampa/ gi Momis mo be

¹² ki iya/ gi Bampa/ gi Momis mo minu ta'k mo e mondhurumi'd jin ta'da 'tum ka 'tum mo tani e mun mo tani 'kwani mini ko mo dhali 'pe'd shem buni mo be.

¹³ Dhali eya mancil ma askar iss 'kwanimpa mmudhe'd mo tani Yesus ki o a'di gwo mo ki: Yaku/ mo ma. Dhalki a'di miinu mo gom / e mo me'd jin gamkina / e gwo is mo be. Dhali cinƙina/ a'di waɕkunu mo eya tee caan ki e 'kamu'thki'd mo be.

Yesus Waɕki'da Mar ma

Buterus jin Ta'da 'Bomi mo

14 Dhali ka Yesus cicki gu'b ma Buterus mo tani a'di parki'da mar ma Buterus e mo jin ta'da 'bomi mo mmo/ isha a'di mmo'batha a'di is ki 'ba'th mo.

15 A'di ki ta ayim is ki me'd mo dhali 'ba'th dhalki'da yim 'pen mo dhali ayim cuki mis mo dhali mii a'di to mo be.

16 Ki mom'pimpili/ mo tani uni kalki 'kwani i a'di mo aris uni gun bu'th ma ruma 'cesh mo dhali a'di ki ura rum thus kun nyo/on ka pije/ mo ki gwo mo dhali a'di ki waç uni 'baar mo kun 'kokin mo mmo'ba'th mo be.

17 Dhali a'di yan ta gwo jin minu thim mo me'd gwo jin okin ma mançi gwo ma Arungimis kadhamo/ mo jin ta'da Ishaya mo ki: A'di kalki isa nyor bana mo dhali kalki aris 'ba'th jin 'koshki ana mo be.

Uni kun Mini 'Taki Batha aYesus Nsho'k mo

18 Dhali ka Yesus parki'da waambuhany 'kwani e kun 'kamki a'di mo tani a'di kanki gwo mo mmoya mo mmo'citha/ gap ki 'bana kamu/ mo be.

19 Dhala man'kwar to pu'dki'd mo dhali o a'di gwo mo ki: Amantor Gwo, aha/ mina bath /e nsho'k mo e mo 'baar mo jin mina /e iya mo.

20 Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Amak uni ta gi jis mo dhali 'dii kun pen e momis mo tani uni ta gi gu'b mo. Hili, Ya/ gi 'Kwani mo tani a'di dar gi mo mo mmokar 'kup piti nycine/ mo be.

21 Dhala mancik gwo kamu/ o a'di gwo mo ki: Tapa, dhalki aha/ yana ntwa/a/ mo mmokana babam pem mo.

22 Hila Yesus ki o a'di gwo mo ki: Bathi aha/ m'pen mo ma dhali dhalki jwa kan çeny jwam buninj gana/ mo.

Yesus Doshki'da Dhana Punthar 'Tham mo

23 Dhali ki a'di cicki'd e bwaakur mo tani imancik a'di gwo bathki a'di isho'k mo be.

24 Dhali hili adhana punthar 'tham caaca cuki mis mo e bwam yi'de/ mo, wakan dhala kur a'di borkunu mo ki yi'de/ jin bir bakal mo. Dhali hili a'di ishki e mo be.

25 Dhali uni iikin mo mmo-mer a'di e mo mmo/ o gwo mo ki: Wothi/ awoth mo ma, Tapa. Ana 'ce'da sho'k mo be.

26 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta ko/ ka um is mo kan, ayy um 'kwani kun gwa'da mongam gwo is ki gwa'd kan mo? Dhali yan'ko'd a'di ki cu mis mo dhali kucur 'tham ki gwo mo dhali yi'de/ mo dhali adhan mo dosh ki biyuu mo be.

27 Dhali 'kwani merkin mo mmo/ o gwo mo ki: Ki wathi/ jana a'danne, ki 'tham dhali yi'de/ ha a'di gwo e mo kan?

'Kwani gi Pan Gadara kun Bu'th ma Ruma 'Cesh mo

28 Dhali ki a'di pu'dki'd ki 'bana gapa kamu/ jin ta bampa/ gi Pan Gadara mo tani 'kwani su/ 'kon kun takin ga rum thus kun nyo/on mo gamki a'di 'kup mo kun iyyin 'peni mon'kupaje mo. Uni shwana nyor kagahara ki jan

tal 'deŋ kamu/ midi diki ya ki bway çaan mo be.

²⁹ Dhali hili uni cuun ka-gahara mo ki: /E mini mi-ya tinta e am mo ayy Ya/ ma Arumgimis? /E pu'dkin mo mmahan mmodhu am ki isa nyor ntwa/a/ ki mo diki pu'd mo naskina/ 'taa?

³⁰ Dhali ama'diny kuthar 'kokin mo mmoshwa mo isa dhana/ mo 'peni uni mo.

³¹ Dhali arum thus kun nyo/on ki dot a'di gwo mo ki: Wakki/ /e mini dhu am 'pen ka pije/ mo tani hashi aman mo e bwaŋ kuthar mo ma.

³² Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Iiku/ mo. Wakan uni iikin mo ka pije/ mo dhali se mo e bwaŋ kuthar mo. Dhali hili ama'diny kuthar uni yak-ina waça/ ka lungu'b mo e bwaman ma gapa al mo dhali uni 'ce'dkunu sho'k ki yi'de/ mo be.

³³ Dhali imanhil kuthar uni sokin mo dhali uni iikin mo e 'penkuman bampa/ mo dhali uni torkina ris to gwansan mo dhali gom to kun miikunu mo goma rum thus kun nyo/on mo.

³⁴ Dhali hili aris 'kwani gi 'penkuman bampa/ uni pu'dkin mo mmogama Yesus 'kup mo. Dhali ki uni parki a'di e mo tani uni dotki a'di mo mmodhal mom buni gun 'kokina uni 'pen mo be.

9

Yesus Wacki Wathi/ jin Mutta/ Is mo

¹ Dhali a'di ciki bwam ma kur mo mmo'citha/ gap mo dhali a'di pu'dki'd mo e

'penkuman bampam piti mo be.

² Dhali hili uni kalki a'di wathi/ jin mutta/ is mo mmo/ isha a'di eya cim piti mo. Dhali ka Yesus parki mongam gwo is buni e mo tani a'di ki o a'di jin mutta/ is gwo mo ki: Buthi adu mo ma, ya/m pem. Miinthus pini dhalkunu / e 'pen mo be.

³ Dhali hili iman'kwar ton tiya o gwo mo e is buni ki: Wathi/ yansan walki gwo sor mo be.

⁴ Hila Yesus mishki gwom buni jin kulumkina uni ibwa mo be mmo/o gwo mo ki: At-inta kuluma um gwon thus eya dum bum kan mo?

⁵ Haali/ mii jana sa/? ŋ'ka'da'd mo? Mmo/ o wathimpa gwo mo ki: Mi-inthus pini dhalkunu /e 'pen mo? walla mmo/o gwo mo ki: Cuyi mis mo dhali 'deki acim pini dhali ya mo?

⁶ Hili ki um mini mish ki Ya/ gi 'Kwani ta gi moshirr mo e mony'cesh yan mo mmodhal miinthus gi 'kwaniny'cesh 'pen mo - yan'ko'd a'di ki o wathi/ jin mutta/ is gwo mo ki: Cuyi mis mo, dhali 'deki acim pini mo dhali yayi bway pa mo ma.

⁷ Dhali yan'ko'd a'di cuki mis mo dhali ya bway pa mo be.

⁸ Ka waambuhany 'kwani parki a'di e mo tani uni 'kokin mo mmoko/ is mo dhali uni karkina Arumgimis ki ca mo gom a'di jin ciki moshirr e 'kwani kan mo be.

Ayuk jin Yukkunuwa Matta mo

⁹ Ka Yesus yaki'd ki yampe 'peni mattan mo tani a'di parki wathin kamu/ e mo jin yuku gway ka Matta mo mmoça'ba a'di mo e mo jin teruwa thulpa/ mo. Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Bathi aha/ nsho'k mo ma. Dhali a'di cuki mis mo dhali bath a'di nsho'k mo be.

¹⁰ Dhali ki a'di ça'bki'd mo eya tharabeesa e gu'b mo tani hili imantera thulpa/ ka ris dhali imanmii miinthus mo pu'dkin mo dhali 'kowa 'cesh nyakka Yesus mo dhali imancik a'di gwo mo be.

¹¹ Dhali ki 'Kwani Parisiyiin mishki mii yan mo tani uni ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: Atinta shwan ma mantor gwom bum to mo nyakki imantera thulpa/ mo dhali 'kwani kun mii miinthus kan mo?

¹² Hili ki a'di cikki gwo yan mo tani a'di ki o gwo mo gom uni gwansan kun 'kon ki 'bore/ mo kun mini mii 'koki mii ta ga hakiim mo, hili jasi gom uni gwansan kun 'ba'thkin mo be.

¹³ Iiku/ mo ma dhali da/ari a'di yan jin ta 'pemen gwo mo ki: Aha/ napa momiimii moyi dhali yisa gom to jin minu 'cith 'kus mo. Haali/ aha/ pu'dkina mo yisa mmoyuk uni gun mii miin kar/e mo yisa hili gom uni gun ta imanmii miinthus mo be.

Gwondot jin Dotu gom To jin Ga/u mo

¹⁴ Dhali yan'ko'd imancika Yohaana gwo uni pu'dkini a'di mo mmo/o gwo mo ki: Atinta ga/a aman to mo dhali 'Kwani

Parisiiyin si'da/? hili imancik /e gwo 'koki ga/ to mo?

¹⁵ Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Mina 'kwani kun yuku mo e momiimash mo mmota yilkina/ mmoko mo e mo caan jin dina wathinya'ba nyakki uni mo 'taa? Atee mini pu'du/ mo ki wathinya'ba minu gu mo 'peni uni mo tani dhali yan'ko'd uni ki ga/ to mo be.

¹⁶ Wathin 'deñ kamu/ yisa di'da jin kar sharkin burrinye/ jin diki shum is apo/ burrinyen dhamo/ mo haali/ mo jin 'dapu mo tani midi dher bwa mo 'peni burrinye/ mo, dhali mondher piti midi shi/ mo kagahara.

¹⁷ Wakan si'da/ wathin kamu/ diki kar yimana mura'th jin this e bwan kucan yimana muratha dhamo/ mo. Wakki/ a'di midi mii kan mo tani kucan midi 'twak mo dhali yimana mura'th midi gaça sho mo, dhali kucan minu 'ce'd sho'k mo. Hili yimana mura'th minu kar e kucan kun dağa kucuru mo dhali wakan uni su/ mini 'ko ka 'dan'dap mo be.

'Bwa/ gi Wathi/ jin Ta Tapa mo dhala 'Bom jin Ta'da Yesus 'Twaman Burrinyem Piti Is ki Me'd mo

¹⁸ Ki a'di di'd mmo/o gwo mo wakan i uni mo tani hili tapan kamu/ pu'dki'd mo dhali ça'b ki jin 'kupa'dupuni bwambori a'di mo mmo/o gwo mo ki: 'Bwa/ um pem dağa wu'd mo be. Hili yayu/ mo ma dhali kar me'd pini

apowa yim mo ka yim mididi ki e mo.

¹⁹ Dhala Yesus cuki mis mo dhali bath a'di nsho'k mo nyakki imancik a'di gwo mo be.

²⁰ Dhali hili a'boma kamu/ diki'di mun jin 'kosha is ka nyor mo 'pena bas jin gus a'di ki yili 'kume'd i'ce'dka su/ mo. Dhali a'di pu'dki'd mo η'ko'di a'di mo dhali ta 'twaman burrinyem piti is ki me'd mo,

²¹ haala yim o gwo mo ki is piti mo ki: Wakki/ aha/ mina ta a'di jasi 'twaman burrinyem piti is ki me'd mo tani aha/ mina isi 'bor mo be.

²² Yesus tu'kki'd mo dhali para yim e mo dhali o a'di gwo mo ki: Buthi adu mo ma, 'bwa/um, mongam gwo is pini wacki / e mo be. Dhali ki jahanne/ mo tani a'bom wacki'd mo be.

²³ Dhali ka Yesus pu'dki'd mo e gu'b gi tapa mo tani a'di parki imanpiya thathar e mo dhala waambuhany 'kwani mo mmomiiya dulatt mo

²⁴ dhali a'di ki o gwo mo ki: Iiku/ mo ma haali/ ari nyara/ diki wu mo, hili a'di ishi e mo be. Dhali uni pe'th a'di mo be.

²⁵ Hili ka waambuhany 'kwani urkunu ka pije/ 'baar mo tani a'di seki bway bwan gu'b mo dhali butha yim mme'd mo be dhali ari nyara/ cuki mis mo.

²⁶ Dhali gwo gom mii yan mo tani a'di yaki'd ki lala'th mo e bampa/ 'baar mo be.

'Kwaniny Ja'da/ Isu/ kun Bu'thki Momish Mo mo

²⁷ Dhali ka Yesus yaki'd ki yampe mo 'peni mun mo tani

'kwaniny ja'da/ isu/ bathki a'di nsho'k mo mmocuu ki 'twa/ kun caaca mo ki: Miiyi mii apo/ aman mo ma, Ya/ ma Dawuu'd mo.

²⁸ Ki a'di ciçki gu'b mo tani 'kwani kun tana ja'da/ pu'dkini a'di mo. Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Um gamki gwo is mo ki aha/ misha to yan mii mo 'taa? Uni thok a'di gwo mo ki: Nye, Tapa.

²⁹ Dhali yan'ko'd a'di ki ta uni em buni is ki me'd mo dhali o gwo mo ki: Isi me'd mongam gwo is bum mo tani a'di miikunu gom um mo be.

³⁰ Dhali em buni ka'dkunu mo dhala Yesus ki la kan uni gwo ki 'bi'th mo mmo/o gwo mo ki: Dhalku/ ki dhal wathin kamu/ mmomish a'di yan mo.

³¹ Hili uni iikini bway mo dhali peper gwom piti ki lala'th mo e pa gwansani 'baar mo.

Wathi/ jin Ta'da 'Diye/ Mishki 'Twa/ Wal mo

³² Me'd jin iikina uni mbway mo tani hili wathin 'diye/ jin bu'th ma rum thus mo suskunu i a'di mo be.

³³ Dhali ka rum thus urkunu ka pije/ mo tani wathi/ jin ta'da 'diye/ oki gwo mo dhala waambuhany 'kwani merkin mo mmo/o gwo mo ki: Tonj kamu/ yisa di'da jin paru e mo wakansan 'thissa/ mo e 'Kwani ma Israyiil ki sule/ mo be.

³⁴ Hili 'Kwani Parisiyiin o gwo mo ki: A'di urki'da rum thus ka pije/ ki gway gi tapa ma ruma 'cesh mo be.

Yesus Hilki'da Hil ka Thime/gom Kwani mo

³⁵ Dhala Yesus yaki'd e 'penkuman bampa/ 'baar mo dhali e bampa/ si'da/ mmotor gwo e gu'b gi montul is buni mo dhali mmoçi gwom 'borga/ gom Bampa/ ma Arumgimis mo dhali mmowaça ris 'ba'th kun 'koshi 'kwani mo dhali aris isa nyor mo be.

³⁶ Ki a'di parki'da waambuhany 'kwani e mo tani a'di hilki'da hil ka 'thime/ mo gom uni mo haali/ uni 'kokin mo ka ha'th'ko'd mo dhali dar gi mom'bi'th mo mmowa e ki ka'bal kun dar ga manhil uni mo be.

³⁷ Dhali yan'ko'd a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: Bwaman mondhe'd iskina to mo tani hili imanmiiya tu'c uni 'koni daça/ mo be.

³⁸ Thoyi wakansan mo ma, ki Tapa gi mondhe'd mid hashki imanmiiya tu'c mo e bwam mondhe'd piti mo be.

10

Yesus Kwanyki Uni N'kume'd I'ce'dka Su/ mo

¹ Dhali a'di yukki uni e a'di mo gun ta kum piti kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo kun ta imancik a'di gwo mo dhali çi uni moshirr mo apowarum thus kun nyo/ on mo mmo/ur uni ka pije/ 'peni uni mo dhali mmowaça ris 'ba'th dhali aris isa nyor kun 'koshi 'kwani mo be.

² Dhali gway gi uni kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo kun dhunu ki she/ mo tani wa cikise/ mo be: jin t̄wa/

a/ ta'da Simaan, a'di jin yuku gway ka Buterus mo dhala Andaraawus jin ta'da kam piti mo, dhala Yakuub jin ta ya/ ma Sabadi mo dhala Yohaana jin ta'da kam piti mo be.

³ Dhala Pilibbus dhala Bartulamaawus, dhala Tuuma dhala Matta jin ta'da mantera thulpa/ mo, dhala Yakuub jin ta ya/ ma Halpa mo, dhala Taddaawus mo,

⁴ dhala Simaan gi Pan Kaana mo dhala Yahuusa Iskariyuuti, a'di jin 'cithi/ a'di is ki gwo mo be.

Uni kun Hashu ka 'Kume'd I'ce'dka Su/ mo

⁵ Unin 'kume'd i'ce'dka su/ gwansan hashkin ma Yesus ka pije/ mo mmokan uni gwo mo ki: Dhalku/ ki ii mo e bwaman mo kun 'kona 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo ma dhali dhalku/ ki çiç mo e bampa/ gi Pa Saamira mo.

⁶ Hili iiyi mo ma mmodhal mii e i is mo mmoṇap ka'bal kun thisu e mo e gu'b ma Israyiil mo be.

⁷ Dhali çiyi gwo mo me'd jin mina umi ii mo mmo/o ki: Bampa/ gi Momis pu'dki'd mo hila/ e me'd mo be.

⁸ Waçi uni gun 'ba'thkin mo, 'deki uni gun wukin mo, dhali dheleli uni gun 'kosha monthus mo, dhali uri aruma 'cesh ka pije/ mo. Um bu'thki a'di ki dar gi to jin çinu mo, çiyi a'di jin çinu ki dar ga kar 'kus mo.

⁹ Dhalku/ 'dolkon gana/ ki bu'th mo walla 'dolkon kush mo walla gurany 'per eya jisalaan bum mo,

¹⁰ walla kucan mo gom iim bum mo, walla burrinyem bwaman isu/ mo, walla appa/ nsho'k mo, walla to mme'd mo, haali/ amanmiiya tu'c a'di ha me'd gom tontem piti mo.

¹¹ Dhali e mom bampa/ yin jin mina umi se mo walla pa mo tani gami a'di jin ha me'd mo e bwaman mo yan mo dhali 'koyi nyakki a'di mo ntagi um mini ii mo.

¹² Me'd jin mina umi cic gu'b mo tani theyi a'di me'd mo ma.

¹³ Dhali wakki/ gu'b ha me'd mo tani dhalki monku'th is bum pu'dki'da po/ a'di mo. Hili wakki/ a'di diki ha me'd mo tani dhalki monku'th is bum dokki'di um ka nyan'ko'd mo.

¹⁴ Dhali wakki/ a'din 'de/ yin midi diki bu'th um mo walla diki cik gwom bum mo tani biri abuhany 'peni sho'k bum mo ma me'd jin dhalkina um gu'b caan 'pen mo walla pa caan mo.

¹⁵ Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki a'di mina 'twa/ si'd mo yisa ka tee gi gwon dwall mo gom bampa/ gi Pan Saduum mo dhali Pan Gamuura mo mmobol pa caan e mo yisa.

Monto'c 'Kus Mini Pu'du/ mo

¹⁶ Hili mo mo ma, aha/ hashkina um mo ka pije/ mo me'd ka'bal mo e bwaman ma wu mo, wakan yuki ki yuk mo me'd tasha/ mo, dhali dari ga mak mo me'd gurko/ mo.

¹⁷ Jiyyi 'kwani ki e ki 'bore/ mo ma haali/ uni mini ci um

mo e montul is jin dwallu gwo mo dhali dor um mo e gu'b gi montul is buni mo be.

¹⁸ Dhali um minu dir 'ko'da 'cesh mo mbwambori imudhiir mo dhali imalik mo gom gway pem mo mmoçi gwo mbwambori uni mo dhali 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo be.

¹⁹ Ki uni mini ci um wakan mo tani dhalku/ is ki anan mo mmo/o gwo mo ki gwonta imina umi o mo walla um mini o ata mo. Haali/ a'di jin mina umi o mo tani minu ci um ki mo yansan mo be.

²⁰ Haali/ a'di diki ta um kun mini o gwo mo, hili Shi/ in 'pena Ababam bum oki gwo e um mo be.

²¹ Akama kamu/ midi ciya kam piti mmowu mo, dhali ababa gi wathin 'deñ kamu/ midi ci ya/m piti mmowu mo dhali uçi mini cu mis apo/ ikum mo dhali uni mini dhu uni mmowu mo be.

²² Dhali um minu ishi/ i e mo gom gway pem mo be. Hili a'diyin jin midi 'dim 'kup ntagi 'pemen mo tani a'di minu wo'th mo be.

²³ Ki uni mini to'c um bwa mo e bampam 'deñ kamu/ mo tani soyi mo e bampam kamu/ mo. Haali/ ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki um mini 'koki ii e bampa/ gi 'Kwani ma Israyiili 'baar mo ntwa/ a/ ki Ya/ gi 'Kwani midi pu'du/ mo be.

²⁴ Amancik gwo yisa ica'd ka mantor a'di gwo mo yisa, walla cin'kina/ si'da/ yisa ica'd ki tapam piti mo yisa.

²⁵ A'di 'koshi jwa mo goma mancik gwo mo mmowa e

ka manṭor gwom piti mo be, dhali cɪŋkɪna/ si'da/ a'di 'koshi jwa mo mmowa e ki tapam piti mo be. Waḱki/ uni mini yuk tapa gi gu'b gway ka Baalsebuul mo tani bakata 'te/beseene/ mina uni sor uni gwansan kun 'koni gu'b piti mo.

A'di jin Minu Ko/ mo

²⁶ Wakan dhalki uni ki ko/ mo haali/ toŋ kamu/ yisa di'da jin kumu 'kup mo ki a'di minu 'koki ṭor eya tente/ mo. Walla toŋ kamu/ yisa di'da jin bagkunu mo ki a'di minu 'koki mish eya tente/ mo.

²⁷ A'di jin ṭorka/ um ka kwal is mo tani mina umi ṭor e moŋkush mo dhali a'di jin ciḱa um ki kako/ mo tani mina umi ṭor eya tente/ en 'kuŋgu'b mo be.

²⁸ Dhali dhalku/ ki ko/ uni gwansan kun 'koshi buŋgwar is mo hili uni 'koki misha ḱashira/ 'kosh mo. Hili dhali mii yan e i is mo mmoko/ a'di jin mishki'da ḱashira/ sho'k 'ce'd mo mmonta' 'de/ ki buŋgwar is ilu/ mo e mo ma al o'd mo be.

²⁹ 'Konuki yol ushi 'dii su/ ka maliimi su/ mo 'taa? Dhali jaŋ kamu/ 'de/ 'peni uni gwansan midi diki biṭa 'cesh mo ki dar gi bwa ma Ababam bum mo be.

³⁰ Hili amur 'kup bum gana/ uni 'baar mo deŋkunu e mo be.

³¹ Gom a'di gi wakan mo tani dhalku/ is ki ko/ mo ma haali/ um a'di i'bitha yol she/ ki 'bi'th mo mmobol ushi 'dii e mo be.

³² Wakan aris 'kwani 'baar mo ka 'deṭe/ 'deṭe/ uni gun

mini ci gwo mbwambori 'kwani mo gom aha/ mo tani aha/ si'da/ mina ci gwo gom uni mbwambor ma Ababam pem mo, a'di jin di'd e momis mo be.

³³ Hili a'diyin jin waṭki aha/ gway mo mbwambori 'kwani mo tani aha/ si'da/ mina waṭ a'di gway mo mbwambor ma Ababam pem jin di'd e momis mo be.

Yisa Moŋku'th Isa, Hili Gandal jin Ka'd mo

³⁴ Dhalku/ ki tosh ki aha/ pu'dkina mo mmokar moŋku'th is e mony'cesh mo. Aha/ dinaki pu'du/ mo mmoka' moŋku'th is mo, hili gandala turga/ mo be.

³⁵ Haali/ aha/ pu'dkina mo mmothum wathi/ apo/ com mo dhali a'di jin ta uni a'bwa/ um mo tani apo/ kum mo be dhali a'di jin ta uni a'bwa/um eya mar piti mo tani apowa mar pitim 'bomi mo be.

³⁶ Dhali 'kwani kun ta 'kup gom wathiŋ kamu/ mo tani mini ta uni gwansan gi gu'b pitiŋ gana/ mo be.

³⁷ A'di jin eni com kagahara mo walla kum mo mmobol aha/ e mo tani a'di diki ha me'd mo gom aha/ mo be. Dhali a'di jin eni ya/ mo walla 'bwa/ mo mmobol aha/ e mo tani a'di diki ha me'd mo gom aha/ mo be.

³⁸ Dhali a'di jin diki ḱal cwany'ciṭhan dhul piti mo dhali diki bath aha/ nsho'k mo tani a'di diki ha me'd mo gom aha/ mo be.

³⁹ A'di jin midi gam mondiki/em piti mo tani a'di midi this a'di e mo be, dhali

a'di jin midi this mondiki/em piti e mo gom gway pem mo tani a'di midi gam a'di mo be.

To gi Ish Kumma/ mo

40 A'diyin jin bu'thki um mo tani a'di bu'thki aha/ mo dhali a'diyin jin bu'thki aha/ mo tani a'di bu'thki a'di jin hashki aha/ mo be.

41 A'diyin jin bu'thki'da manci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo haali/ a'di ta'da manci gwo mo tani midi bu'th to jin ish kumma/ ma manci gwo ma Arumgimis mo, dhali a'diyin jin bu'thki wathiḡ kar/ e mo haali/ a'di ta wathiḡ kar/ e mo tani a'di midi bu'th to jin ish kumma/ gi wathiḡ kar/ e mo be.

42 Dhali a'diyin jin midi pash ari jan tal 'de/ jin gwa'da'd 'peni uni gwansan yi'den 'thupga/ ki 'kwa mo haali/ a'di ta'da manciḡ gwo mo tani ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki a'di midi diki this tom piti e jin ish kumma/ mo be.

11

1 Dhali ka Yesus 'baarki gwo yansan mmoye'thkina a'di kum piti kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ sho'k ki gwo mo kun ta imanciḡ a'di gwo mo tani a'di yaki'd mo 'peni mun mo dhali tor gwo mo dhali ci gwo mo e 'penkuman bampam buni mo be.

Imanhashu mo 'Pena Yohaana jin Ta'da Manmiyya Mii ki Yi'de/ mo

2 Dhali ka Yohaana cikki gwo mo ki a'di di'd eya sijn

mo gom mii kun miikin ma Kristhos mo tani a'di hashki gwo mo ki imanciḡ a'di gwo mo

3 dhali o a'di gwo mo ki: A/ e ta a'di jin midi pu'du/ mo 'taa? walla aman mina hil jan kamu/ mo?

4 Dhala Yesus ki thok uni gwo mo ki: Iiku/ mo ma dhali tora Yohaana gwo mo gom to jin ciḡa um mo dhali jin parkina um e mo be

5 ki uni gun tana ja'da/ mo tani bu'thki momish mo mo dhali uni gun ta ḡwol mo tani iin ki sho'k mo, dhali uni gun 'kosha monthus mo tani dhelelkunu is mo dhali uni gun tana 'diye/ mo tani cikki gwo mo dhali uni gun wukin mo tani cukunu mis mo dhali uni gun hatha'ko'd mo tani uni cikunu gwom 'boro'd mo be.

6 Dhali mom'bor mii gom a'diyin, a'di jin midi diki bu'th moḡkol e aha/ mo be.

7 Me'd jin iikina uni e bway mo tani Yesus telki mii 'pen mo mmoḡora waambuhany 'kwani gwo mo isi gwo goma Yohaana mo ki: Atinta iikina um ka piḡe/ mo mmopar e mo e mombwaasho mo? Apil jin yikinkina 'tham is mo 'taa?

8 Atinta iikina um ka piḡe/ mo mmopar e mo? Mmopar wathi/ jin hithi burriḡnyen na'bulka/ e mo 'taa? Hili uni gwansan kun hithi burriḡnyen na'bulka/ mo tani uni 'kon e gu'b gi imaliḡ mo be.

9 Dhali atinta iikina um ka piḡe/ mo mmopar e mo? Amanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo 'taa? Nye. Aha/

tora um gwo mo dhali a'di jin bolo'da mançi gwo e mo.

10 A'di yansan ita a'di jin 'kwarkunu gwo mo ki:

Hili mo mo ma, aha/ mina hasha gum bway pem mbwambori jis / em pini mo,

a'di jin midi thoson / e bway pini ntwa/a/ mo be.

11 Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo e bwaman uni gwansan kun dhodha up mo tani jan kamu/ yisa di'da jin ca'd ka Yohaana jin ta'da manmiiya mii ki yi'de/ mo. Hili a'di jin pisapis mo e Bampa/ gi Momis mo tani a'di nyca'd ki a'di mo be.

12 'Pena tee ma Yohaana jin ta'da manmii ki yi'de/ mo ntagi shwane/ mo tani Bampa/ gi Momis 'kosu ki mombujur mo dhali 'kwani kun bujurki a'di mo tani bu'thki a'di ki mom'bi'th mo be.

13 Haali/ aris imançi gwo ma Arungimis kadhamo/ mo dhali gwonkan jin cinu mo tani di'd mo mmo/ o gwo is mo ntaga Yohaana mo be.

14 Dhali wakki/ um ona bwa ki bu'th a'di mo tani a'di ta'da Iliyya jin midi pu'du/ mo be.

15 Dhali a'diyin jin ta'd gi gu'ban'ce mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

16 'Kwani ma nyakum yil gwansan mo tani miga/ dhu uni ka par 'ban kata mo? Uni wana e ki uci kun 'kon mo e mo ma suug mo dhali mmoyuka yuk mo ki uni gun nyak uniya lo'b buni mo ki:

17 Aman pina athele/ mo gom um mo tani dhali um 'koki sa mo be.

Aman gwona mo mmomiiya cinthar mo tani dhali um 'koki ko mo ki kony jwa mo be.

18 Haala Yohaana pu'dki'd mo dhali diki shwa to mo walla diki pi to mo dhali uni o gwo mo ki: A'di ta'd ga rum thus mo be.

19 Dhali Ya/ gi 'Kwani pu'dki'd mo dhali shwa to mo dhali pi to mo dhali uni o gwo mo ki: Hili mo mo ma. Amanshwana te/ anyor mo dhali aman'kosh ma su mo, a'di jin ta'da mugu gi imantera thulpa/ mo dhali 'kwani kun ta imanmii miinthus mo. Hili moyuk a'di karu ka qar/ e e mo ki mii ma yimi 'baar mo be.

Wayyi e 'Peñkuman Bampa/ kun Ushkina Du Ri'c Is mo

20 Dhali yan'ko'd a'di telki mii 'pen mo mmo'or 'kwani gi 'peñkuman bampa/ gwo mo ki 'bi'th mo e mo jin miikunu miiny caagam piti nycine/ mo haali/ uni 'koki rica du is mo be.

21 Wayyi e um, 'Kwani gi Pa Kurasiin mo. Dhali wayyi e um, 'Kwani gi Pam Beetsayda mo. Haali/ wakki/ adhan miiny caaga/ kun miikunu mo e um mo tani minu 'taki mii mo e Pan Sur mo dhali e Pan Saydaa/ mo tani uni mini 'taki rica du is mo kadhamo/ mo nii mmohi'th burriyen shawaal mo dhali 'kosh 'piny mo be.

22 Hili aha/ tora um gwo mo ki a'di mina 'twa/ si'd mo yisa ka tee gi gwon dwall mo gom

Pan Sur mo dhali Pan Saydaa/ mo mmobol um e mo yisa.

²³ Dhali um 'Kwani gi Pan Kapranahuum mo a/ um minu 'de'k me'd momis mo 'taa? Um minu 'doyu/ ka 'cesh eya Haawiya mo. Haali/ wakka dhana tuca 'bi'thga/ kun miikunu mo e um mo tani minu 'taki mii mo gom Pan Saduum mo tani a'di mididi 'taki di ntaga tee yansan mo be.

²⁴ Hili aha/ tora um gwo mo ki a'di mina 'twa/ si'd mo yisa goma tee gi gwon dwall mo gom Pan Saduum mo mmobol um e mo yisa.

Iiyu/ I Aha/ mo ma, dhali Siyi Is mo

²⁵ Dhali ki mo caan mo tani Yesus ki tor gwo mo eya tente/ mo ki: Aha/ 'bora /e bwa i is mo. Ababa jin ta Tapa gi momis mo dhali mony'cesh mo, ki /e bagki to gwansan 'peni 'kwani kun yukayuk mo dhali kun mishi gwo 'ban mo mmo'tor a'di eya tente/ ki uni gun tana 'pereny mo be.

²⁶ Nye, Ababa, gom ku gi wakan mo tani a'them pini ona bwa mo be.

²⁷ Aris to 'baar mo cikunu aha/ mo ka Ababam pem mo dhali jan 'deŋ kamu/ yisa di'da jin mishki Ya/ mo hili isi ciki/ Ababa mo, dhali jan 'deŋ kamu/ yisa di'da jin mishki'da Ababa mo hili isi ciki/ a'di jin ta Ya/ mo dhali ma a'din 'de/ yin jin mina Ya/ ikwany mo tani mina a'di itor eya tente/ mo be.

²⁸ Iiyu/ i aha/ mo ma, aris 'kwani 'baar mo kun miina tu'c mo dhali kun 'thira ton

di'ti'd mo, dhali aha/ mina ci um mosi/is mo.

²⁹ Buthi dhan'ka'b tom 'bam pem apo/um mo ma dhali da/ ari 'peni aha/ mo haali/ aha/ tana man'thup e mo dhali amankar is ki gwa'd eya du mo dhali um mini gam mosi/ is goma kashiram bum mo be.

³⁰ Haali/ dhan'ka'b tom 'bam pem mo tani a'di 'disha'dish mo dhali tom pem jin kalka/ mo tani a'di po'dapo'd mo be.

12

Imancik Gwo Uni 'Ce'dki Pos ka Cim ma Pesu/ mo be

¹ Dhali ka tee caan mo tani Yesus yaki'd mo e bwam bunto mo ka cim ma pesu/ mo dhali imancik a'di gwo uni 'koshkina te/ mo be dhali uni telki mii 'pen mo mmo'ce'd pos mo dhali mmo'ka a'di mo be.

² Hili ki 'Kwani Parisiyiin parki a'di jin miikunu e mo tani uni oki a'di gwo mo ki: Hili imancik /e gwo uni miiki to jin dina gwon'kan jin cinu ki dhal bway mo mmomii ka cim ma pesu/ mo be.

³ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: 'Kona um ki deŋ Gwo ma Dawuu'd e mo 'taa? ki a'di 'kosha te/ mo tani dhali uni gwansan kun nya'kki 'ko ki a'di mo tani

⁴ ba a'di ci'cki gu'b ma Arumgimis mo dhali shwa maan'kuthu'd jin di'di bun'kus mo, a'di jin dina gwon'kan jin cinu ki dhal a'di bway mo mmoshwa mo walla uni gwansan kun nya'kki 'ko ki

a'di mo, hili gom igasiis uni 'cena mo be.

⁵ Walla 'kona um ki den gwoŋkan jin cinu e mo goma cim ma pesu/ mo ki igasiis kun 'kon e gu'b gi mondheleladhelel mo tani uni 'koki kara cim ma pesu/ ki jin kogu mo dhali uni 'kon ka po/ mo?

⁶ Aha/ tora um gwo mo ki jaŋ kamu/ jin ca'd jin bol gu'b gi mondheleladhelel e mo tani di'di mahan mo be.

⁷ Dhali wakki/ um mini mish 'pemen gwo yansan mo tani, aha/ ona bwa ki momiimii mo dhali yisa abas jin 'cithu/ mo, um mini 'taki 'koki wak uni gun 'kon ka po/ mo be.

⁸ Haali/ Ya/ gi 'Kwani a'di ta tapa ga cim ma pesu/ mo be.

*Wathi/ jin Kutha Me'd
Gunjuru/ mo*

⁹ Dhali a'di yaki'd mo 'peni mun mo dhali ci'ki'd mo e gu'b gi montul is buni mo be.

¹⁰ Dhali hili wathiŋ kamu/ diki'd mmun mo jin kutha me'd gunjuru/ mo dhali uni dotki a'di gwo mo ki: A'di ta gwo jin dhala gwoŋkan jin cinu bway mo mmowa'a/ wa' mo ka cim ma pesu/ mo 'taa? Wakan ki uni mini 'taki ta gi gwo mmoyer a'di is ki gway mo be.

¹¹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Wathi/ jana di'di bwam umme, a'di jin ta'd gi ka'bala 'de/ jin bi'ki'd e bwam jis mo ka cim ma pesu/ mo, mina a'di diki ya mo mmobu'th a'di mo dhali mmokal a'di ka pije/ mo 'taa?

¹² Bahili wathimpa a'di gama she/ yol ki gam mo mmobol ka'bal e mo. Wakan a'di ta gwo jin dhala gwoŋkan jin cinu bway mo mmomii miim 'boro'd ka cim ma pesu/ mo be.

¹³ Dhali yan'ko'd a'di ki o wathi/ gwo mo ki: Hethi me'd pini mo ma. Dhali wathi/ he'thki me'd piti mo dhali a'di wa'kununu mo dhali a'di 'borkina me'd mo me'd jaŋ kamu/ mo be.

¹⁴ Hili 'Kwani Parisiyiin iikin ka pije/ mo dhali bu'th gwo jin gamu me'd apo/ a'di mo gom mii jin mina uni 'ce'd a'di sho'k mo be.

*Gwo ma Ishaya jin Onu Is
Thimkunu mo be*

¹⁵ Dhala Yesu a'di nyithki mii yansan mo dhali yaki'd mo 'peni mun mo. Dhali 'kwani ka ris bathki a'di nsho'k mo dhali a'di ki wa' uni 'baar mo be.

¹⁶ Dhali a'di ki kan uni gwo mo mmodhalku/ ki dhal a'di ki a'di minu mish mo.

¹⁷ Dhali mii yansan a'di ta gwo jin thimkunu mo jin okin ma amanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo jin ta'da Ishaya mo ki:

¹⁸ Hili mo mo ma, cin'kinam pem a'di jin kwanyka/ mo tani jin ta a'di jin enka/ mo dhali a'di jin 'bor ma kashiram pem bwa i is mo tani

aha/ mina ci Shi/in pem apo/ a'di mo,

dhali a'di midi tor gwo gom miin'kar/ e gom 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo be.

19 Dhali a'di mididi diki wal mo walla mididi diki ko kahara mo
 walla mina jan 'denj kamu/ diki cik 'twam piti mo e bway tur jin iinu mo be.
 20 Dhali a'di mididi diki 'ce'd bwa mo me'd apil jin mu/u mo
 walla mididi diki usa thus jin mura she/ ikup mo
 ntagi a'di mididi kal mo ma kar/ e ki mo jin minu pi mii e mo be.
 21 Dhali ki gway piti mo tani a'di mina 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahu-uda/ ita ga 'tenj kape/ mo be.

Gwo Sor jin Walu apo/ Shi/ in Dheleladhelel mo

22 Dhali yan'ko'd wathi/ jin ta'da ja'da/ mo dhali jin mol 'twa/ wal mo dhali jin bu'th ma rum thus mo tani kalkunu mo e a'di mo dhali a'di ki wac a'di mo. Wakan a'di jin mol 'twa/ wal mo tani a'di oki gwo mo dhali par to e mo be.

23 Dhali aris 'kwani 'baar mo merkin mo dhali o gwo mo ki: Dina yan ki ta Ya/ ma Dawuu'd mo 'taa?

24 Hili ki 'Kwani Parisiyiin cikki a'di mo tani uni o gwo mo ki: A'di ta jasi jim ma Baalsebuul mo jin ta tapa ma ruma 'cesh mo jin urkina wathi/ yansan arum thus ka pije/ mo.

25 Dhali a'di mishki gwom buni kun kuluma uni ibwa mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Aris 'penkuman bampa/ kun kwa/u bwa mo e is buni mo tani uni shi/ki is mo dhali 'penkuman bampañ kamu/

walla gu'b jin kwa/u bwa mo e is piti mo tani mididi mol dosh mo be.

26 Dhali wakka Setaan uru'da Setaan ka pije/ mo tani a'di kwa/u bwa mo apo/ is piti mo. Ba bampam piti mididi mish dosh kata mo?

27 Dhali wakki/ aha/ ura aruma 'cesh ka pije/ ki gway ma Baalsebuul mo tani a/ dhali iya/m bum mini ur uni ka pije/ kaja mo? Wakan uni mini ta um imandwall gwo mo.

28 Hili wakki/ ki Shi/ in ma Arumgimis jin urka/ aruma 'cesh ka pije/ mo tani dhali yan'ko'd Bampa/ ma Arumgimis mididi pu'du/ apo/ um mo be.

29 Walla ki wathi/ mididi cic gu'b gi wathi/ jin 'bitha'bi'th kata mo dhali kal tom piti mo hili isi ciki/ a'di mididi mii dek wathi/ jin 'bitha'bi'th ka shi/ ntwa/ a/ mo. Dhali yan'ko'd mo tani ka jin gana/ a'di mididi kwal gu'b piti to mo be.

30 A'di jin diki di nyakki aha/ mo tani a'di di'd apo/ aha/ mo dhali a'di jin diki nyak is tul ki aha/ mo tani a'di ta'da akwa/um bwa ki aha/ mo be.

31 Wakan aha/ tora um gwo mo ki: Ka aris miinthus mo dhali gwo sor jin wala 'kwani mo tani uni dhalkunu 'kwani 'pen mo be. Hili a'di jin wal gwo sor apo/ Shi/in mo tani yisa minu dhal miinthus piti 'pen mo ki sule/ mo.

32 Dhali a'diyin jin mididi o gwo apo/ Ya/ gi 'Kwani mo tani a'di minu dhal miinthus piti 'pen mo, hili a'diyin jin o gwo sor apo/ Shi/in Dhelelad-

helel mo tani a'di minu 'koki dhal miinthus piti 'pen mo hili ki she/ yil yan mo walla ki yil jin midi pu'du/ mo be.

³³ Hili kari cwa jin 'boro'd mo dhali maman piti jin 'boro'd mo, walla kari cwa jin shiyi'd mo dhali maman piti jin shiyi'd mo, haali/ cwa mishu ki maman piti mo be.

³⁴ Um uci gi tasha/, um mishi gwo jin 'boro'd o kata mo? ki um ta kun ta thus ki thus kan mo? Haali/ 'peni mo jin isha to kumma/ eya du mo tani 'twa/ a'di ciki gwo mo be.

³⁵ Dhali wathim 'boro'd jin isha tom 'boro'd kumma/ eya du mo tani a'di kalki miim 'boro'd mo dhali wathi/ jin ta thus jin isha tonthus kumma/ eya dum piti mo tani a'di kalki tonthus mo be.

³⁶ Aha/ tora um gwo mo eya tee yan gi gwon dwall mo tani 'kwani minu kam 'kup ki gwo mo goma ris gwo 'baar mo ki 'beles kun thutha uni mii mo mmo/o mo be.

³⁷ Haali/ ki gwom pini mo tani /e minu kar ka kar/e mo dhali ki gwom pini mo tani /e minu wak mo be.

'Kwani kun Tana Nyakum Yil kun Ta Thus ki Thus mo Napki Jamas Mii mo

³⁸ Dhali yan'ko'd iman'kwar ton tiya dhali 'Kwani Parisiyiin mo tani uni oki a'di gwo mo ki: Aman'or gwo, aman ona bwa ki par jamas mii e 'peni /e mo be.

³⁹ Hili a'di tho'kki uni gwo mo ki: 'Kwani kun ta thus ki thus mo dhali kun ta imanmii miiny'al ka nyakum yil buni mo tani simmki jamas mii e

mo, hili jamas mii yisa minu ci gom uni mo hili isi ciki/ jamas mii jin ta'da aman'ci gwo ma Arungimis kadhamo/ mo jin ta'da Yuunaan mo be.

⁴⁰ Haali/ me'd jin dikin ma Yuunaan ka cim kwara mo dhali ka cim kwara ki mon'thiny ilu/ mo e bwan to yi'de/ mo tani wakan si'da/ mina Ya/ gi 'Kwani di ka cim kwara mo dhali ka cim kwara ki mon'thiny ilu/ mo eya du gi mony'cesh yansan mo be.

⁴¹ 'Kwani gi Pa Ninawa mini cu mis mo e gwon dwall mo nyak'ki 'kwani ma nyak'um yil gwansan mo dhali uni mini wak uni mo, haali/ uni 'koki rica du is mo gom gwo jin cikin ma Yuunaan mo, dhali hili jaj kamu/ di'di mahan mo jin ek'ki'd ka Yuunaan mo be.

⁴² Dhala yim jin ta'da malik 'peni 'ko'd gwar ma biny cam mo tani midi cuyu/ mis mo e gwon dwall mo nyak'ki 'kwani ma nyak'um yil gwansan mo dhali wak uni mo be haala yim pu'dki'd mo 'peni mo jin dina mony'cesh 'kup mo mmocik yuk ma Sulemaan mo dhali hili mo mo ma, jaj kamu/ di'di mahan mo jin ek'ki'd ka Sulemaan mo be.

Mo jin Dok'kin ma Rum Thus kun Nyo/on ka Nyan'ko'd mo

⁴³ Ka rum thus kun nyo/on iikin ka pije/ 'peni wathi/ mo tani a'di yaki'd ki tur mo e mo jin dar gi yi'de/ mo mmon'ap mo mo mmosi/is mo hili a'di diki gam mo mo be.

44 Dhali yan'ko'd a'di ki o gwo mo ki: Aha/ mina dok ka nyan'ko'd mo e gu'b pem mo 'peni mo jin yayika/ mo 'peni cine/. Dhali ki a'di pu'dki'd mo tani a'di gamki a'di bwa 'te/ mo mmodhi'thkunu a'di mo dhali mmothosonkunu aris to 'baar mo ki 'bore/ mo be.

45 Dhali yan'ko'd a'di ki ya mo dhali susa rum thus kun 'koni pesu/ nyakki a'di mo kun ta thus ki thus mo mmobol a'di e ki is piti mo dhali uni cikkin mo dhali nyakki 'ko mo. Dhali monyca'b gi wathi/ jin ta jin 'ko'd mo tani a'di warki'd ki shi/ mo mmobol jin t'wa/ a/ e mo be. Wakan si'da/ a'di mina e waki 'kwani ma nyakum yil gwansan kun ta thus ki thus mo be.

KoYesus dhali Ikam Piti mo

46 Dhali ki a'di di'd mmo/o 'kwani gwo mo tani hili kum dhali ikam doshkina pije/ mo mmodot gwo mo mmodora tor ki a'di mo be.

47 Wathin kamu/ tor ki a'di gwo mo mmo/o gwo mo ki: Ata'dam pini dhali ikam pini uni 'kokin mo mmodosha pije/ mo mmodot / e mo mmodora tor ki /e mo be.

48 Hili a'di thok wathi/ gwo mo dhali o a'di gwo mo ki: Aja a'di ita'da ata'dam pem mo dhali aja a'di ita ikam pem mo?

49 Dhali a'di ki he'th me'd piti mo 'kup ki imancik a'di gwo mo dhali a'di ki o gwo mo ki: Ita'dam pem anan mo dhali ikam pem anan mo be.

50 Haali/ a'diyin jin mii bwa ma Ababam pem jin di'd e

momis mo tani a'di ta'da akam pem mo dhali 'bwah pem mo dhali ata'dam pem mo be.

13

*Gwom Bi'th/ e goma
Ka'bany To jin Yeku mo*

1 Dhali ka teen 'de/ caan mo tani Yesu yaki'd ka pije/ mo 'peni gu'b mo dhali ca'bki'di shemena al mo be.

2 Dhali adhana waambuhany 'kwani tulki is mo e a'di mo. Wakan a'di sekina a'di mo e bwam ma kur mo dhali ca'b nycine/ mo dhali awaambuhany 'kwani uni doshkini shemen ma gap mo be.

3 Dhali a'di ki tor uni gwo ka ris ki gwom 'bi'th/e mo ki: Amanyeka ka'bany yaki'd mo mmoyeka ka'bany mo be.

4 Dhali ki a'di yekki'd mo tani aka'banya tiya bitkin mo e bway tur kun iinu mo dhali 'dii pu'dkin mo dhali los uni mo be.

5 Dhali aka'banya tiya bitkin mo eya 'cesh gi embul wosh mo, e mo jin dara uni ka 'cesh ki nyanye/ mo tani dhali ki jahanne/ uni 'kana le/ mo haali/ uni dar gi embul mo e mo ma 'cesh mo be.

6 Hili ka tente/ sulki'd mo tani uni shi'bilkunu mo dhali haali/ uni daran ga birman mo tani uni ku'thkin ka bush'ko'd mo be.

7 Aka'banya tiya uni bitkin mo e bwam ma 'de/ mo dhali ka 'de/ can mo tani uni cokotki uni mo be.

8 Aka'banya tiya uni bitkin mo eya 'cesh jin 'boro'd mo dhali uni dho'th maman

mo, jaŋ kamu/ dhotho'di iss 'kwanimpa ka mudhe'd mo dhali jaŋ kamu/ dhotho'di iss 'kwanimpa ka 'de/ i'ce'dka 'kume'd mo be.

⁹ A'diyin jin ta'd gi gu'ban'ce mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

'Kup Gwo gom Gwom Bi'th/e mo

¹⁰ Dhali yan'ko'd imancik a'di gwo pu'dkini a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Atinta tora/e uni gwo ki gwom 'bi'th/ e mo sa'?

¹¹ Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: E um mo tani um cinu gwo mo mmomish gwo jin cinu ki jin bag mo gom Bampa/ gi Momis mo, hili e uni mo tani uni 'konuki ci a'di mo be.

¹² Haali/ e a'diyin jin ta'd gi nyanye/ mo tani minu ci a'di ki nyanye/ mo be dhali a'di midi ta gi a'di jin ishki'd ka enthus mo. Dhali hili 'peni a'diyin jin dara'd mo tani hili me'd jin tana a'di gi a'di mo tani minu bu'th 'peni a'di mo be.

¹³ A'di ta 'pemen gwo a'danni jin oka/ gwo e uni ki gwom 'bi'th/ e mo haali/ uni hilki to gun 'kona uni ki mish mo dhali uni cikki gwo kun 'kona uni ki cik mo walla uni 'koki mish gwo 'ban mo be.

¹⁴ E uni ka jin gana/ mo tani gwo thimkunu mo jin onu is mo eya Ishaya jin o'd ki:

Um ka jin gana/ mini cik gwo mo tani hili um mini 'koki mish gwo 'ban ki sule/ mo,

dhali um ka jin gana/ mini par to e mo tani hili um

mini 'koki nyith to ki sule/ mo be.

¹⁵ Haala dun 'kwani gwansan uni warkin ka du kun dhethadhe'th mo

dhali 'cem buni mo tani usa/ us mo mmocik gwo mo,

dhali em buni mo tani uni 'dapkin mo be.

Hili isi ciki/ ki uni mini 'taki nyith to ki em buni mo

dhali cik gwo ki 'cem buni mo dhali mish a'di 'ban ka dum buni mo

dhali tu'k mo e aha/ mo jin miga/ 'taki waç uni mo be.

¹⁶ Hili mom'bor mii gom em bum mo haali/ uni mishki to mo dhali 'cem bum mo haali/ uni cikki gwo mo be.

¹⁷ Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki imanci gwo ma Arungimis ka ris mo dhali 'kwani kun tana kar/ e mo tani uni 'koshkina te/ mo mmohil a'di jin misha um mo tani dhali uni 'koki par a'di e mo dhali mmocik a'di jin cikkina um mo dhali uni 'koki cik a'di mo be.

Yesus A'di Torki 'Pemen Gwo gom Gwom 'Bi'th/e gom To jin Yeku mo

¹⁸ Gom a'di gi wakan mo tani ciki gwo gom gwom 'bi'th/ e goma manyeka ka'bany to mo ma.

¹⁹ Ki a'din 'de/ yin jin cikki gwo gom Bampa/ ma Arungimis mo dhali diki mish a'di 'ban mo tani a'din thus 'de/ yin pu'dki'd mo dhali kwany gwo jin sinu eya dum piti mo be. A'di yansan ta a'di jin yeku e bway tur jin inu mo be.

20 Dhali me'd gom a'di jin yeku e embula 'cesh wosh mo tani a'di ta a'di jin cikki gwo mo dhali ki jahanne/ a'di ki la bu'th a'di ki bwan 'kunya/ mo,

21 hili a'di dara'd ga birman e is piti mo hili a'di di'd ari'ceenne/ mo dhali ki monto'c bwa pu'dki'd mo walla ki mon'kosha 'kosh cuki'd mo gom gway gi gwo mo tani ki jahanne/ a'di bitki'd mo be.

22 Dhali wakan gom a'di jin yeku mo e bwam ma 'de/ mo tani a'di yansan ita a'di jin cik gwo mo, dhali hili a'di bala to ga 'cesh is mo dhali 'penkapan piti jin tana a'di pa ki pa mo tani coko a'di mo dhali a'di mol dho'th maman mo be.

23 Dhali gom gwo gi a'di jin yeku mo eya 'cesh jin 'bora'bor mo tani a'di yansan nta a'di jin cik gwo mo dhali mish a'di 'ban mo dhali a'di ka jin gana/ dhodhi maman mo be, dhali adho'th piti jin dhodha a'di eya tora 'de/ mo tani ta iss 'kwanimpa mmudhe'd mo dhali jan kamu/ ki iss 'kwanimpa ikwara mo, dhali jan kamu/ ki iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd mo be.

Biriny e Bwam Pos jin Sinu mo

24 Dhali gwom 'bi'th/ en kamu/ kara a'di uni mbwam- bor mo mmo/ o gwo mo ki: Bampa/ gi Momis mo tani mishu kar ka par 'ban mo me'd wathi/ jin yeki'da ka'bany tom 'boro'd

e bwaman buntom piti mo be.

25 Hili ki 'kwani ishki e mo tani a'di jin ta 'kup gi a'di pu'dki'd mo dhali yek biriny e bwaman pos piti mo dhali a'di ki ya mo be.

26 Wakan ki to jin sinu mo 'kaki'da le/ mo tani dhali dho'th emen mo tani dhali yan'ko'd biriny pikin si'da/ mo be.

27 Dhali ki imanmiiya tu'c gi com gu'b pu'dkin mo dhali o a'di gwo mo ki: Tapa, dina /e ki yeka ka'bany to jin 'boro'd e bwam buntom pini mo 'taa? Atinta winya biriny isi pi mo?

28 A'di ki o uni gwo mo ki: A'di jin ta 'kup, a'di mii mii yansan mo be. Dhali imanmiiya tu'c o a'di gwo mo ki: A/ dhali /e n*api* aman mmo/ii mo mmotul uni is mo 'taa?

29 Hili a'di ki o gwo mo ki: Yisa. Hili isi ciki/ ki um mini tul biriny is mo tani um mini buk pos si'da/ mo mmontal 'de/ nyakki uni mo be.

30 Dhalki uni cani montal 'de/ mo ntagi bwam mondhe'd mo dhali bwam mondhe'd min ma teem piti 'baar mo jin minu 'cith a'di to mo tani aha/ mina *tor* iman'cith to gwo mo ki: 'Cithi/ to mo ma mmotul biriny is ntwa/a/ mo dhali dek uni ki dekken mo mmo'ci'th mo hili tuli pos is mo e bwan themes pem mo ma.

Emen To jin Miinuwa 'Tash mo

31 Dhali gwom 'bi'th/ en kamu/ kara a'di uni mbwam- bor mo mmo/ o gwo mo ki: Bampa/ gi Momis a'di wana e ki emen to jin miinuwa 'tash

mo, a'di jin kala wathi/ mo dhali yeka mo e bwam buntom piti mo be.

³² Emen to a'di ta piri'th ki piri'th mo be hili ki a'di caki'd mo tani a'di wurupa wurup kagahara mo dhali warki'd ki cwa mo. Wakan 'dii kun pen e mis mo tani pu'dkin mo dhali nyan gu'b buni eya bim piti mo be.

Gwo goma Cumat mo

³³ A'di ki tor uni gwom 'bi'th/ ej kamu/ mo mmo/ o gwo mo ki: Bampa/ gi Momis wana e ka cumat jin kal ma 'bom mo dhali kum a'di 'kup mo eya dipany jin baru ka ucaṅṅi kwara mo ntagi a'di sha'bki'di 'baar mo be.

Mo gi Bu'th ma Yesus Gwom 'Bi'th/e Mmotor mo

³⁴ Aris gwo gwansani 'baar mo okin ma Yesusa waambuhany 'kwani ki gwom 'bi'th/e mo. Ka jin gana/ a'di diki o gwoṅ kamu/ ki dar gi gwom 'bi'th/e mo be.

³⁵ A'di ta gwo jin minu thim mo jin okin ma amañci gwo ma Arungimis kadhamo/ ki: Aha/ mina ka'd 'twam pem mo mmotor gwom 'bi'th/e mo be.

Aha/ mina tor eya tente/ to jin bagu mo ki mony'cesh ka'bkunu mo be.

Yesus A'di Torki 'Pemen Gwom 'Bi'th/e goma Biriny jin yeku e Bwam Pos mo

³⁶ Dhali yan'ko'd a'di dhalki'da waambuhany 'kwani 'pen mo dhali a'di yaki bway gu'b mo. Dhali imancik a'di gwo pu'dkini a'di mo mmo/ o a'di gwo mo

ki: Tori aman 'pemen gwom 'bi'th/e mo ma gom biriny jin yeku e bwam bunto mo.

³⁷ Dhali a'di thok gwo mo ki: A'di jin yekki emen to jin 'boro'd mo tani ta Ya/ gi 'Kwani mo be.

³⁸ Dhali bwam mondhe'd mo tani a'di ta mony'cesh mo be. Dhali emen to tani a'di ta 'pemen gwo gom iya/ gi Bampa/ gi Momis mo. Dhali 'pemen gwo gom biriny mo tani a'di ta iya/ gi a'din thus 'de/ yin mo be.

³⁹ Dhali a'di jin ta 'kup jin si'da ka'bany to e uni mo tani ta tapa ma ruma 'cesh mo be. Dhali bwam mondhe'd mo tani a'di ta mo jin 'disha 'pemen mo mo mmodi 'kup mo be. Dhali iman'cih to mo tani ta iman'doyu gwo mo be.

⁴⁰ Jasi me'd biriny kun tulu is mo dhali ci'th ki o'd mo tani wakan a'di mina embul mo i'dish 'twa/ mo be.

⁴¹ Haali/ Ya/ gi 'Kwani midi hash iman'doyu gwom piti mo dhali uni mini tul uni gwansan is ka pije/ 'peni bampam piti mo aris uni gun rakki miinthus mo dhali aris uni gun miiki to kun ta thus ki thus mo.

⁴² Dhali uni mini ta'k uni e mo/ o'd jin ca'bki wur wur mo. Dhali e mun mo tani 'kwani mini ko mo dhali 'pe'd shem buni mo be.

⁴³ Dhali uni gun miin ka kar/e mo tani mini 'twak mo mo me'da tente/ 'peni Bampa/ ma Ababam buni mo be. A'di jin ta'd gi gu'ban'ce mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

To jin Ish Kumma/ jin Bagu mo

44 Bampa/ gi Momis mo a'di wana e ki to jin ish kumma/ jin bagu mo e bwam bunto mo, jin gama wathi/ mo dhali kum 'kup mo. Yan'ko'd gom bwan 'kunygam piti mo tani a'di ki ya mo dhali yol a'di 'baar mo, a'di jin tana a'di mo jin mina a'di yol bunto caan mo be.

Dhema/ jin 'Bitha Yol She/ ki 'Bi'th mo

45 Dok/ e Bampa/ gi Momis a'di wana e ki wathi/ jin mii'da dukkaan mo jin napi dhema/ jin gama gam mo be.

46 A'di, ki a'di gamki a'din 'de/ jin caaca mo jin 'bitha yol she/ ki 'bi'th mo tani a'di yaki'd mo dhali yol a'di 'baar mo, a'di jin tana a'di mo ki a'di midi yol a'di mo be.

Gwo goma 'Thi/ mo

47 Dok/ e Bampa/ gi Momis a'di wana e ka 'thi/ mo, a'di jin yipu mo e bwam yi'de/ mo dhali mmomusha ris wa'c ka entus ki e ki she/ ki she/ mo be.

48 Dhali ki a'di 'tu'dki'd mo tani 'kwani ki dir a'di ka gap mo dhali 'ko 'pena 'cesh mo dhali laḵ uni gun 'boron mo e bwaman ton'kul bwa mo, hili kun shiyin mo tani taguwa sho mo be.

49 Wakan si'da/ a'di midi ta mo jin 'disha 'twa/ mo. Iman'doyu gwo mini pu'du/ mo dhali kwa/ 'kwanin thus bwa mo 'peni uni gun miin ka kar/ e mo be.

50 Dhali ta'k uni e mo o'd jin ca'bki wur wur mo be. Dhali e mo yin mo tani 'kwani mini

ko mo dhali 'pe'd shem buni mo be.

To kun Ish Kumma/ kun This dhali kun Dhamo/ mo

51 A/ um mishi gwo gwansan 'bani 'baar mo 'te/ sana? Uni thok a'di gwo mo ki: Nye.

52 Dhali a'di oki uni gwo mo ki: Wakan si'da/ iman'kwar to 'baar mo uni gun ye'thkonu sho'k mo gom Bampa/ gi Momis mo tani uni wana e ki com gu'b jin kalki tom piti jin ish kumma/ mo ka pije/ mo a'di jin ta jin this mo dhali jin dhamo/ mo be.

Yesus A'di Wakunu mo e Pa Naasira mo

53 Dhali ka Yesus 'baarki gwom 'bi'th/ e gwansan mo tani a'di yaki'd 'peni mun mo be.

54 Dhali a'di pu'dki'd mo e bampam pitin gana/ mo dhali tor uni gwo mo e gu'b gi montul is buni mo. Wakan uni merkin mo dhali o gwo mo ki: 'Peni mana gama wathi/ yansan yuk kan mo sa/? Dhali mii mii gwansan kun eka/ ek mo?

55 Dina a'di ki ta ya/ ma manpa/ cwa mo 'taa? Dhali din ma kam piti ki ta Yakuub mo dhala Yuusup mo dhala Simaan mo dhala Yahuusa mo 'taa?

56 Dhali 'kona i'bwaham piti 'baar mo ki nyak 'ko ki ana mo 'taa? Dhali 'peni mana gama wathi/ yansan aris to gwansani 'baar mo kan?

57 Dhali uni kolu ki a'di mo be. Hila Yesus ki o uni gwo mo ki: Amanci gwo ma

Arumgimis yisa dar gi tak e mon tiya yisa, hili isi ciki/ e bampam piti mo dhali e gu'b pitin gana/ mo be.

⁵⁸ Dhali a'di mol mii mii gun 'bitha'bi'th mo e mun gom uni dar gi gwo jin gamu is mo be.

14

Mowu ma Yohaana jin Ta'da Manmiya Mii ki Yi'de/ mo

¹ Dhali ka tee caan mo tani Hirodus jin ta'da rub ra/ iis cikki gwo goma Yesus mo be.

² Dhali a'di ki o cinjinam piti gwo mo ki: A'di ta'da Yohaana jin ta'da manmiya mii ki yi'de/ mo be. A'di 'de'kkunu mo 'peni mowu mo. A'di miikina a'di aris to gwansan ki mom'bi'th mo.

³ Haala Hirodus bu'thki'da Yohaana mo dhali dek a'di mo dhali kar a'di eya sijn mo gom gway ma Hirodiyya mo ash ma kam piti ka Pilibbus mo be.

⁴ Haala Yohaana o a'di gwo mo ki: Haali/ a'di diki ta mii gi gwonkan mmokar ayim mo be.

⁵ Dhali hili a'di nap a'di mmo'kosh jwa mo tani a'di ko/ ki 'kwani mo haali/ uni karki a'di ka manci gwo ma Arumgimis mo be.

⁶ Hili ka cim jin dhodhuwa Hirodus pu'dki'd mo tani 'bwa/ ma Hirodiyya saki'd mo mbwambori 'kwani mo dhali a'di 'boro'da Hirodus bwa mo be.

⁷ Wakan a'di ki o a'di gwo is mo ka ba/ gom to jin mina a'di ciya yim mo to yin jin mina a'di dot a'di mo be.

⁸ Dhali ayim logomkina kum ki gwo mo mmo/o gwo mo ki: Ciya/ 'kup ma Yohaana jin ta'da manmii ki yi'de/ shwanesan mo e bwam ma sahan mo.

⁹ Dhala malik a'di shina bwa mo, hili haali/ gom gwo jin ona a'di is mo dhali yilkinam piti mo tani a'di kanki gwo mo ki a'di minu guyu/ mo be.

¹⁰ A'di hashki gwo mo dhala Yohaana 'cithkunu 'kup mo eya sijn mo be.

¹¹ Dhali 'kup piti guyunu mo e bwam ma sahan mo dhali ciki nyara/ mo dhala yim ki kalki a'di ki kum mo be.

¹² Dhali imancik a'di gwo pu'dkin mo dhali kal bungwar is piti mo dhali kan a'di mo, dhali uni iikin mo dhali tora Yesus gwo mo be.

'Kwani Alaapi Mudhe'd kun Cikunu Tonte/ mo

¹³ Ka Yesus cikki gwo yansan mo tani a'di yaki'd mo 'peni mun eya kur yi'de/ mo e mo jin dar gi 'kwani mo is 'ko'd mo be. Hili ka waambuhany 'kwani cikki gwo mo tani uni iikin mo mmobath a'di nsho'k mo ki sho'k 'peni bampa/ mo.

¹⁴ Ki a'di yaki'd e shemena gap mo tani a'di parki'da dhana waambuhany 'kwani e mo, dhali a'di ki ko'c uni e i is mo dhali waç 'ba'th buni mo be.

¹⁵ Ki mo ta mom'pimpili/ mo tani imancik a'di gwo pu'dkini a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Mo yansan dar gi 'kwani mo be dhali shwane/ atente/ yulu'd mo. Hashka

waambuhany 'kwani bway pa mo ma mmoyol tonte/ gom is buni mo.

¹⁶ Yesus ki o uni gwo mo ki: Uni mini mii ta gi bway mmo/ii bway pa mo yisa. Um mini ci uni tonte/ mmoshwa mo be.

¹⁷ Uni ki thok a'di gwo mo ki: Am tana gi jasi maanj_kuthu'di mudhe'd mmahan mo dhali to yi'de/ isu/ mo be.

¹⁸ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: 'Doyi uni mmahani aha/ mo ma.

¹⁹ Dhali yan'ko'd a'di ki kana waambuhany 'kwani gwo mo mmo'ko 'pena 'cesh apowa sho mo. Dhali a'di ki bu'th maanj_kuthu'di mudhe'd mo dhali to yi'de/ nsu/ mo tani a'di ki hil 'kup ki 'ce'd a'di mo dhali a'di ki ci maanj_kuthu'd ki imancik a'di gwo mo dhali imancik a'di gwo ki ciki uni ka waambuhany 'kwani mo be.

²⁰ Dhali uni 'baar mo shwaki a'di mo dhali uni kapkunu mo. Dhali uni 'tu'dkina nura/ i'kume'd i'ce'dka su/ mo ki 'pisira/ maa kun 'ce'dkunu mo gun uri 'kup mo be.

²¹ Dhali uni gwansan kun shwakin mo tani ta 'kwanij gwas alaapi mudhe'd mo mmodhal up ka po/ mo dhali uci mo be.

Yesus Ya ki Sho'k e 'Kupa Al Yi'de/ mo

²² Dhali yan'ko'd a'di ki tor imancik a'di gwo gwo mo mmose bwaa kur mo dhali iiyi twa/ a/ ki a'di mo

mmo'citha/ gap gi 'bana kamu/ mo ki a'di di'd mmodhala waambuhany 'kwani bway mo mmo/ ii bway pa mo.

²³ Dhali yan'ko'd ki a'di dhalki'da waambuhany 'kwani 'pen mo tani a'di yaki bway 'kuwosha turga/ mo a'di 'de/ mo mmo'tho mo be. Ki mom'pimpili/ pu'dki'd mo tani a'di diki'd a'di 'de/ mmun mo.

²⁴ Hila kur ka tente/ yan mo tani a'di si'da natgin ka ris 'pena gap mo. A'di dorkina 'tham mo haali/ 'tham poshki'da po/ uni mo be.

²⁵ Dhali ki mo ta mon'twash/ e mo tani a'di pu'dki'd e uni mo mmoya ki sho'k e 'kup yi'de/ mo be.

²⁶ Hili ki imancik a'di gwo parki a'di e mo mmoya ki sho'k e 'kup yi'de/ mo tani uni deekina is mo kagahara mo mmo/o gwo mo ki: A'di ta'da arum mo be. Dhali uni cuukin mo kagahara haali/ uni ko/ki is mo be.

²⁷ Hili ki jahanne/ a'di torki uni gwo mo mmo/o gwo mo ki: 'Bithi adu is mo ma. Aha/ tana a'di mo be. Dhalku/ is ki ko/ mo ma.

²⁸ Dhala Buterus ki thok a'di gwo mo ki: Tapa, wakki/ /e ta a'di mo tani yuki aha/ mmoyaku/ i /e i'kuyi'de/ mo ma.

²⁹ A'di ki o a'di gwo mo ki: Yayu/ mo ma. Wakan Buterus cuki mis 'pena kur mo dhali ya ki sho'k e 'kuyi'de/ mo dhali pu'da Yesus mo.

³⁰ Hili ki a'di parki 'tham e mo tani a'di ko/ ki is mo dhali telki mii 'pen mo mmo-cic yi'de/ mo. A'di gwoki'd mo

ki: Tapa, wothi/ aha/ mo ma.

³¹ Dhala Yesus ki jahanne/ a'di jidhirki me'd piti mo dhali bu'th a'di mo mmo/ o a'di gwo mo ki: Ayy wathi/ jin gwa'da mongam gwo is ki gwa'd mo. Atinta shina / e bwa 'kup kan mo?

³² Dhali ki uni cickin e bwam ma kur mo tani 'tham doshki'd mo be.

³³ Dhali uni gwansan kun 'kon e bwam ma kur mo tani lunji a'di mo mmo/o gwo mo ki: Ka jin gana/ /e ta Ya/ ma Arumgimis mo be.

Yesus Waçki 'Kwani kun 'Bathan e Pa Jannisaaraç mo

³⁴ Dhali ki uni 'cithkina gap gi 'bana kamu/ mo tani uni pu'dkin mo e Bampa/ gi Pa Jannisaaraç mo be.

³⁵ Dhali ki 'kwani gi mo caan nyithki a'di mo tani uni hashki gwo e bampa/ 'baar mo kun 'kon ka kukul is mo dhali kala ris 'kwani kun 'bathan e a'di mo be.

³⁶ Dhali uni ñapki a'di mo mmo'taki ta a'di 'twaman burrinyem piti is ki me'd mo. Dhali aris uni gun taki a'di is ki me'd mo tani 'borkunu is mo be.

15

Gwon Dhamo/ jin Luçu 'Peni 'Kwani Gwanyjaka/ mo

¹ Dhali yan'ko'd 'Kwani Parisiyiin dhali iman'kwar to pu'dkina Yesus mo 'peni Pa Urushaliim mo dhali o a'di gwo mo ki:

² Atinta dhaña imancik / e gwo gwon dhamo/ jin luçu 'peni 'kwani gwanyjaka/ mo? Haali/ uni 'koki 'thur me'd

buni ki yi'de/ ntwa/ a/ ki uni 'koki shwa to mo.

³ A'di ki thok uni gwo mo ki: Dhali atinta si'da/ idhaña um gwonkan ma Arumgimis jin 'kwarkunu mo gom gway gi gwon dhamom bum jin luçu mo?

⁴ Haali/ Arumgimis kanki gwo mo ki: Taki cim dhali kwan mo, dhali, A'di jin midi o gwonthus apo/ com mo walla kum mo tani dhalki a'di ka jin gana/ iwu'd mo.

⁵ Hili um o gwo mo ki: Waçki/ wathin 'de/ midi tor com gwo mo walla kum gwo mo ki: Ki a'di jin mina /e gam 'peni aha/ mo tani cikunu Arumgimis mo tani a'di midi diki mii ta gi mo mmotak com mo.

⁶ Wakan gom gway gi gwon dhamom bum jin luçu mo tani um ki puu Gwo ma Arumgimis mo be.

⁷ Um gun tana he'k e ka he'k e mo. Din ma Ishaya ki o um gwo is mowa ki a'di o gwo mo ki:

⁸ 'Kwani gwansan tak aha/ ki 'twam buni mo tani hili adum buni si'dasi'd 'peni aha/ mo be.

⁹ Uni lunji aha/ ki pe'th mo be. Gwonkan gi 'twan 'kwani tora uni me'd gwon gana/ mo be.

To gi Shi/i Wathi/ Is mo

¹⁰ Dhali a'di ki yuk 'kwani e a'di mo dhali o uni gwo mo ki: Ciki gwo mo ma dhali mish a'di 'ban mo.

¹¹ A'di diki ta to jin yaki 'twa/ wathi/ jin midi shi/ a'di mo hili a'di jin piyi'd 'peni 'twa/ wathi/ mo tani to

yansan a'di ishi/ki wathi/ is mo be.

¹² Yan'ko'd imancik a'di gwo pu'dkini a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Dina / e ki mish 'Kwani Parisiyiin 'kokunu mo mmogol mo ki uni cikki gwo yansan mo 'taa?

¹³ Dhali a'di thokki uni gwo mo mmo/o gwo mo ki: Aris to gun sinu 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ jin din ma Ababam pem e momis ki si mo tani uni minu yu'd mo be.

¹⁴ Dhalki uni 'kon, uni 'cena mo ma. Uni ta uni gun tana ja'da/ ka ja'da/ mo kun toshki ta ashu/ um bway mo be. Dhali wakki/ wathiny ja'da/ sus ceny ja'da/ mo tani uni su/ mini taki jis mo be.

¹⁵ Hila Buterus ki thok a'di gwo mo ki: Tori aman 'pemen gwom 'bi'th/e yansan mo ma.

¹⁶ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A/um si'da/ 'kon naskina/ kan mo mmomol gwo 'ban mo 'taa?

¹⁷ 'Kona um ki misha, ki to yin jin ya 'twa/ wathi/ mo mmoya bwa mo tani dhali wakan a'di ki pe moyi?

¹⁸ Hili to jin piyi'd mo 'peni 'twa/ wathi/ mo tani a'di yayi'd 'pena du mo dhali to yansan a'di ishi/ki wathi/ is mo be.

¹⁹ Haali/ 'pena du mo tani gwonthus kun kulumu mbwa mo pu'dkin mo mmo'kosha mee mo dhali mmota cal mo dhali mmomii miinyal mo dhali mmokwal to mo dhali mmo/o gwonthus apo/ wathinj kamu/ mo dhali mmothutha thu'th 'pen mo be.

²⁰ To gwansan uni ita to gun shi/i wathi/ is mo, hili mmoshwa to ki me'd kun 'konuki 'thur ki yi'de/ mo tani a'di diki shi/ wathi/ is mo be.

Mongam Gwo Is ma 'Bom gi Pan Kanaan mo

²¹ Dhali ka Yesus yaki'd mo 'peni mo yin mo tani a'di yaki'd mo e bampa/ gi Pan Sur mo dhali Pan Saydaa/ mo be.

²² Dhali hili a'bom gi Pan Kanaan 'peni bampa/ caan mo tani pu'dki'd mo dhali cuu gwo mo ki: Miiyi mii apo/ aha/ mo ma, ayy Tapa, Ya/ ma Dawuu'd mo. 'Bwa/ m pem bu'th ma ruma 'cesh kagahara mo.

²³ Hili a'di diki thoka yim gwo mo. Dhali imancik a'di gwo pu'dkin mo dhali dot a'di gwo mo mmo/o gwo mo ki: Urka yim mo ma haali/ ayim cuu'di bath ana n'ko'd mo be.

²⁴ Dhali a'di ki thok gwo mo ki: Aha/ hashkunu mo jasi gom ka'bal gi gu'b ma Israyiil kun thiskunu e mo uni 'cena mo be.

²⁵ Hila yim pu'dki'd mo mmo'ca'b ki jin 'kupa'dupuni bwambori a'di mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, wothi/ aha/ mo ma.

²⁶ Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: A'di yisa ta mii jin ha me'd mo mmobu'th maanjuthu'd 'peni uci mo dhali ta'k a'di ka 'ka mo.

²⁷ Ayim thok a'di gwo mo ki: Nye, Tapa, hili, a'ka uni mini shwa kuluny maa kun ta'kkin mo 'pena tharabeesa gi tapam buni mo be.

28 Yan'ko'd Yesus ki thoka yim gwo mo ki: Ayy, a'bom, dhan mongam gwo is pini caaca mo. Dhalki a'di miinu mo gom /e mo me'd jin dina a'di /e e bwa mo. Dhali 'bwa/ m piti waḱkunu hila/ mo be.

Yesus Waḱki 'Kwani ka Ris mo be

29 Dhala Yesus yaki'd 'peni mun mo dhali 'citha/ gap gi Al ma Jaliil mo be. Dhali a'di seki'd e mon'kuwosh mo dhali a'di ca'bki'da 'cesh mmun mo be.

30 Dhali awaambuhany 'kwani pu'dkini a'di mo mmosuski 'kwani e a'di mo, uni gun ta ḡwol mo dhali uni gun kutha is gunkuru/ mo dhali uni gun tana ja'da/ mo dhali uni gun mol 'twa/ wal mo dhali kun tiya ka ris mo dhali uni ki 'thi uni mo e sho'k piti mo dhali a'di ki waḱ uni mo be.

31 Wakan awaambuhany 'kwani merkin mo be ki uni parki wathi/ e mo jin mol 'twa/ wal walki 'twa/ mo be, dhali uni gun kutha is gunkuru/ mo 'borkunu is mo dhali uni gun ta ḡwol mo iikin ki sho'k mo dhali uni gun tana ja'da/ mo mishki mo mo dhali uni karkina Arungimis gi 'kwani ma Israyiil ki ca mo be.

'Kwani Alaapi Doḡon kun Cikunu Tonte/ mo

32 Dhali yan'ko'd Yesus ki yuk imancik a'di gwo e a'di mo dhali o uni gwo mo ki: Aha/ koca e eya waambuhany 'kwani mo be. Haali/ uni 'kon nyakki aha/ ka cim kwara shwane/ mo dhali uni dar gi

tonte/ mmoshwa mo. Dhali aha/ 'tena bwa mmohash uni bway pa mo ki te/ mo isi ciki/ haali/ uni mina buye/ i'thi mo mbway mo be.

33 Dhali imancik a'di gwo ki doḡ a'di gwo mo mmo/o gwo mo ki: 'Peni mana mmina ana gam tonte/ jin midi 'kosh jwa mo e bwam ma si'b mmahan mo mmoḱiya waambuhany 'kwani kun caaca wakan mo?

34 Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Um 'kona maanḱuthu'd ekata mo? Uni ki thok a'di gwo mo ki: Mpesuyi, dhali ushi to yi'de/ idaka/ mo be.

35 Dhali a'di ki kana waambuhany 'kwani gwo mo mmo'ko mo mmo'ko 'pena 'cesh mo be.

36 Dhali a'di ki bu'th maanḱuthu'di pesu/ mo dhali to yi'de/ mo dhali a'di ki 'bora 'bor bwa i is mo dhali a'di ki 'ce'd uni mo dhali ci uni ki imancik a'di gwo mo mmoḱika waambuhany 'kwani mo be.

37 Dhali ki uni 'baar mo shwakin mo dhali 'kokunu mo mmokap mo tani uni ki tul maanḱuthu'd is jin ta 'pisira/ jin 'ce'dkunu bwa mo mmo'tu'da nura/ pesu/ 'peni jin urkunu 'kup mo be.

38 Uni gwansan kun shwaki to mo tani tana alaapi doḡon mo mmodhal up ka po/ mo dhali uci mo be.

39 Dhali a'di ki hasha waambuhany 'kwani mo dhali a'di ciḱki'd mo e bwam ma kur mo mmoya bampa/ gi Pa Majdal mo be.

Mmo/o Bwa ki Par Jamas Mii E mo

¹ Dhali 'Kwani Parisiyiin dhali 'Kwani Sadukiyyin pu'dkin mo dhali pal a'di ki gwo mo. Uni dotki a'di mo mmoṭor uni jamas mii 'peni momis mo be.

² A'di ki thoḵ uni gwo mo ki: Ki mo ta mom'pimpili/ mo tani um ki o gwo mo ki: A'di midi ta a'di mompiriny mo shwane/ haali/ momis 'pera'per mo be.

³ Dhali ka'thamo/ tani a'di midi ta mon'thama punthar mo shwane/ mo haali/ momis 'pera'per mo dhali wuma wuma mo. Um mishina jo'da yir mii gi momis mo tani hili atinta 'kona um ki misha jo'd jamas mii ma tee mo?

⁴ Um 'kwani gun tana nyakum yil kun ta thus ki thus kan mo dhali imanmii miinyal mo tani ṅapki jamas mii mo janta? bahili jamas mii minu ci um mo yisa hili isi ciki/ jamas mii ma Yuunaan mo. Wakan a'di ki dhal uni mo dhali ya mo be.

Acumat gi 'Kwani Parisiyiin mo

⁵ Ki imancik a'di gwo merkin e 'bana gapa kamu/ mo tani uni ṅaki maanḵuthu'd mo mmo'koki guyi jan kamu/ mo be.

⁶ Yesus ki o uni gwo mo ki: Hili ki 'bore/ mo ma dhali jiyi acumat gi 'Kwani Parisiyiin mo dhali 'Kwani Sadukiyyin mo ma.

⁷ Dhali uni su'kkin ki gwo mo, uni 'cena cem buni mo mmo/o gwo mo ki: Ana 'konaki guyu/ maa mo be.

⁸ Hila Yesus mishki gwo yansan mo dhali o uni gwo mo ki: Ayy um 'kwani kun gwa'da monḡam gwo is ki gwa'd mo. Atinta suka um ki gwo cem bum kan mo? mmodara um ki tonte/ mo.

⁹ 'Kona um ki nyith mo 'taa? 'Kona um ki ka gwo e gom maanḵuthu'd kun shwana 'kwani alaapi mudhe'd mo dhali anura/ ekata i'tu'dkina um mo mmotul is mo?

¹⁰ Walla maanḵuthu'di pesu/ kun shwana 'kwani alaapi doṅon mo dhali anura/ ekatinta i'tu'dkina um mmotul is mo?

¹¹ Atinta 'kona um ki nyith mii mo ki aha/ dinaki o gwo mo gom tonte/ mo? Jiyi acumat gi 'Kwani Parisiyiin mo dhali 'Kwani Sadukiyyin mo ma.

¹² Dhali yan'ko'd uni mishki gwo 'ban mo ki a'di diki tor uni gwo mo mmojiya cumat gi tonte/ mo, hili gom gwontor gi 'Kwani Parisiyiin mo dhali 'Kwani Sadukiyyin mo be.

Buterus A'di Torki Mii eya Tente/ goma Yesus mo

¹³ Dhali ka Yesus pu'dki'd e bampa/ gi Paṅ Kaysariyya gi Pam Pilibbi mo tani a'di ki dot imancik a'di gwo gwo mo ki: Ki 'kwani oki Ya/ gi 'Kwani jana a'dan mo?

¹⁴ Dhali uni ki thoḵ a'di gwo mo ki: Kun tiya on ka Yohaana jin ta'da manmiiya mii ki yi'de/ mo. Dhali kun tiya on ki Iliyya mo. Dhali kun tiya on ka Irmiya mo walla

jan 'de/ 'peni imançi gwo ma Arungimis kadhamo/ mo be.

¹⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili ba um on ki aha/ tana aja mo?

¹⁶ Simaan Buterus thok a'di gwo mo ki: /E tana Kristhos mo, Ya/ ma Arungimis jin di'd ki e mo be.

¹⁷ Dhala Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Mom'bor mi gom /e mo, Simaan jin ta ya/ ma Yuuna mo. Haali/ bungwar is mo dhala bas mo tani uni 'koki tor a'di yan eya tente/ e /e mo, hili, Ababam pem a'di jin di'd e momis mo be.

¹⁸ Dhali aha/ tora /e gwo mo, /e jin tana Buterus mo, dhali eya po/ wosh yan mo tani aha/ mina nyaña kaniisam pem mo, dhali mom'bi'th gi mowu mo tani midi diki pi a'di jipi/ mo be.

¹⁹ Aha/ mina ci /e amuptha/ gi Bampa/ gi Momis mo, dhali ma to yin jin mina /e nnon mo e mony'cesh mo tani a'di minu non mo e momis mo dhali ma to yin jin mina /e ndhal me'd e mony'cesh mo tani a'di minu dhal me'd e momis mo be.

²⁰ Yan'ko'd a'di ki kan imancik a'di gwo gwo mo ki 'bi'th mo, mmodiki tor wathin tal 'dey kamu/ gwo mo ki a'di ta'da Kristhos mo be.

Yesus Torki Wum Piti Itwa/ a/ mo

²¹ 'Peni mo caan mo tani Yesus telki mii 'pen mo mmo'tor imancik a'di gwo gwo mo ki a'di midi mii ya mo e Pa Urushaliim mo dhali 'kosh is ka nyor ki to ka ris mo 'peni 'kwani gwanyjaka/ mo

dhali 'peni igasiis mo dhali iman'kwar to mo, dhali a'di minu 'kosh jwa mo, dhali ka cim kwara mo tani a'di minu 'de'k mo be.

²² Dhala Buterus ki bu'th a'di mo dhali tel mii 'pen mo mmokucur a'di ki gwo mo mmo/ o gwo mo ki: Arungimis diki tosh kan mo, Tapa. Mii yansan midi diki pu'di /e ki sule/ sule/ mo be.

²³ Hili a'di ki tu'k mo dhali owa Buterus gwo mo ki: Se'taan, yaku/ i'ko'di aha/ mo ma. /E noni aha/ 'kup mo. Haali/ /e diki di ki 'ban ma Arungimis mo, hili /e din ka 'ban gi 'kwani mo be.

²⁴ Yan'ko'd Yesus ki tor imancik a'di gwo gwo mo ki: Wakki/ wathin kamu/ midi yayu/ ibath aha/ nsho'k mo tani dhalki a'di non is piti mo ma dhali 'de'k cwany'cithan dhul piti mo dhali bath aha/ nsho'k mo.

²⁵ Haali/ a'diyin jin midi wo'th mondiki/ em piti mo tani midi this a'di e mo dhali a'diyin jin midi this mondiki/ em piti e mo gom gway pem mo tani midi gam a'di mo be.

²⁶ Haali/ mii jin nyo/ a wathi/ mo wakata si'da/ wakki/ a'di gama'da ris to 'baar mo e mony'cesh yan mo dhali this mondiki/ em piti e mo? Walla wathi/ midi wan mondiki/ em piti 'ba/ ka tinta mo?

²⁷ Haali/ Ya/ gi 'Kwani midi pu'du/ mo nya'ki iman'doyu gwom piti ilu/ mo ki monyca gi com mo dhali yan'ko'd a'di midi ci aris 'kwani 'baar mo ka 'de'te/ 'de'te/ to jin wana e ki mii kun miikina uni mo be.

28 Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki 'kwanin tiya 'kon kun doshkini mahan mo shwane/ mo tani uni mini 'koki nyok wu ntwa/a/ mo ki uni 'koki par Ya/ gi 'Kwani e mo mmopu'du/ mo nyakki Bampam piti mo be.

17

Mmowarkin ma Yesus Jasmas Piti mo

1 Dhali 'ko'da cim pe'de/ mo tani Yesus ki susa Buterus nyakki a'di mo dhala Yakuub dhala Yohaana jin ta'da kam piti mo, dhali sus uni bway 'kuwosh jin turatur uni 'cena mo.

2 Dhali a'di ki war is piti mbwambori uni mo, dhali bwam/em piti 'twakki mo mo me'da tente/ mo dhali burinyem piti warki'd ki bany bany me'd monjkush mo be.

3 Dhali hili aMusa dhali Iliyya piki uni i is mo mmo'tora/ tor nyakki a'di mo be.

4 Dhala Buterus ki owa Yesus gwo mo ki: Tapa a'di 'boro'd gom aman mmo'kona aman mmahan mo. Wakki/ / e ona bwa mo tani aha/ mina nyan cinja/ ikwara mmahan mo, jan tal 'de/ gom / e mo dhali jan kamu/ goma Musa mo dhali jan kamu/ gom Iliyya mo be.

5 Ki a'di di'd mmo/o gwo mo tani hili arak jin kushu mo mo 'kamki uni is mo dhali 'twa/ 'pena rak yan mo tani o gwo mo ki: Yansan ta Ya/ m pem jin enka/ mo, a'di jin 'borka/ bwa i is mo. Ciki a'di gwo mo ma.

6 Ki imancik a'di gwo cikki gwo yan mo tani uni ta'kki bwam/ em buni a'cesh mo dhali uni 'tu'dkunu mo ki monko/ is mo be.

7 Hila Yesus pu'dki'd mo dhali ta uni is ki me'd mo mmo/o gwo mo ki: Cuyi mis mo ma. Dhalku/ is ki ko/ mo ma.

8 Dhali ki uni 'de'kki em buni ki mis mo tani uni 'koki par wathin kamu/ e mo, hili jasa Yesus a'di 'de/ mo be.

9 Dhali me'd jin pu'dkina uni ka 'cesh 'peni 'kuwosh mo tani Yesus kan uni gwo mo ki: Dhalku/ wathin tal 'den kamu/ ki tor tonyjan yan mo ntagi Ya/ gi 'Kwani minu 'de'k mo 'peni mowu mo be.

10 Dhali imancik a'di gwo dot a'di gwo mo ki: Atinta i/ ona iman'kwar to gwo mo ki Iliyya midi mii pu'du/ ntwa/a/ mo?

11 A'di ki thok uni gwo mo ki: Iliyya pu'dki'd mo dhali a'di midi thoson aris to 'baar mo be.

12 Hili aha/ tora um gwo mo ki Iliyya a'di pu'dki'd hila/ mo dhali uni 'koki mish a'di mo, hili uni ki mii a'diyin jin 'bor uni bwa mo. Wakan si'da/ Ya/ gi 'Kwani mina isi 'kosh ka nyor mo e me'd buni mo be.

13 Dhali yan'ko'd imancik a'di gwo mishki gwo 'ban mo ki a'di torki uni gwo mo goma Yohaana jin ta'da manmiyya mii ki yi'de/ mo be.

Yesus Wacki'da 'Ci jin Bu'thkin ma Rum Thus jin Nyo/o'd mo

14 Dhali ki uni pu'dkin eya waambuhany 'kwani mo

tani wathinj kamu/ pu'dki'd e a'di mo dhali ca'bki jin 'kupa'dupuni bwambori a'di mo dhali o gwo mo ki:

15 Tapa, miyi mii apo/ ya/ m pem mo ma. Haali/ a'di wu gampan mo dhali a'di 'kosha is ka nyor kagahara mo. Haali/ me'd ka ris a'di bitki'd e bwam o'd mo dhali me'd ka ris a'di bitki'd e bwam yi'de/ mo be.

16 Dhali aha/ suskina a'di e imancik /e gwo mo tani dhali uni 'koki mish a'di waç mo be.

17 Dhala Yesus ki thoç uni gwo mo ki: Ayy, um 'kwani kun a_{th}a mongam gwo is ki a_{th} kan mo dhali kun çaca ii ki çaca mo eya nyakum yil bum mo, aha/ mina di i um ki mo gi wakata mo? Dhali ki mo gi wakata imiga/ i'dim 'kup e um mo sa/? Susi a'di mmahan i aha/ mo ma.

18 Dhala Yesus ki kucur a'di ki gwo mo dhali aruma 'cesh pu'dki'd ka pije/ 'peni a'di mo dhali a'ci a'di waçkunu ki jahanne/ mo be.

19 Dhali yan'ko'd imancik a'di gwo pu'dkina Yesus mo uni 'cena mo dhali o a'di gwo mo ki: Atinta 'kona aman ki mish a'di ur ka pije/ mo sa/?

20 A'di ki thoç uni gwo mo ki: Haali/ mongam gwo is bum gwa'dagwa'd mo. Haali/ ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki, wakki/ um mini ta gi mongam gwo is me'd emen to jin miinuwa 'tash mo tani um mini o wosha turga/ yansan gwo mo ki: Dhalki a'di joçu/ mo 'peni mo yansan is 'ko'di mun mo ma tani dhali a'di minu joç mo dhali toj kamu/

yisa di'da jin minu mol mii gom um mo be.

21 Hili mii yansan midi diki piyu/ 'kup ka pije/ mo hili isi ciki/ ki mon'tho mo dhali ki monga/ to mo be.

Dok/e aYesus Torki Mowum Piti Itwa/a/ mo

22 Me'd jin tulkina uni is mo mmonçal 'de/ mo e Pany Jaliil mo tani Yesus ki o uni gwo mo ki: Ya/ gi 'Kwani minu ç i 'kwanin thusi me'd mo be.

23 Dhali uni mini 'kosh a'di jwa mo dhali a'di minu 'de'k ka cim kwara mo. Dhali uni butha 'tham kagahara mo be.

Mmoçiya Guurush gom Gu'b gi Mondheleladhelel mo

24 Dhali ki uni pu'dkin e Pañ Kapranahuum mo tani imantera tulpa/ gom gu'b gi mondheleladhelel mo pu'dkina Buterus mo dhali o a'di gwo mo ki: Din ma mantor gwom bum ki çiya thulpa/ mo 'taa?

25 A'di ki o a'di gwo mo ki: Nye. Dhali ki a'di pu'dki bway pa mo tani Yesus ki tora tor ki a'di n_{tw}a/ a/ mo mmo/o gwo mo ki: Atinta kuluma /e mbwa mo, Simaan? 'Peni mana i_{ka}l ma malik kun 'kon e mony'çesha thulpa/ mo dhali to gun wo_{th}u/ 'kup mo? 'Peni iya/ m buni mo 'taa? Walla 'peni kun tiya mo?

26 Dhali a'di o a'di gwo mo ki: 'Peni kun tiya mo tani Yesus ki o a'di gwo mo ki: Wakan iya/ 'kon ki 'kus mo.

27 Bahili mmomina ana 'koki kol uni mo tani yaku/ mo e yi'de/ mo ma dhali bi_{ta} bi'c mo dhali bu'th wa'c jin

yayi'di t̄wa/ a/ ka pīje/ mo dhali ki / e mini k̄a'd a'di 'twa/ mo tani / e mini gama guurush e 'twam piti mo. Buthi caan mo dhali ci a'di ki uni mo gom aha/ mo dhali gom is pini mo.

18

Kaja A'di Cade?

¹ Dhali ka tee caan mo tani imancik a'di gwo pu'dkina Yesus mo dhali o a'di gwo mo ki: Kaja a'di ica'd mo e Bampa/ gi Momis mo?

² Dhali a'di ki yuka 'ci mo dhali kar a'di e bwaman uni mo

³ dhali o gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki isi ciki/ wakki/ um 'koki tu'k mo dhali war ki uci mo tani um mini 'koki se Bampa/ gi Momis ki sule/ mo be.

⁴ A'diyin jin kar is piti ki gwa'd mo mmowa e ka 'ci yansan mo tani a'di icaaca mo e Bampa/ gi Momis mo be.

⁵ A'diyin jin midi budha 'ci gi wakansan ki gway pem mo tani a'di buthi aha/ mo be.

⁶ Hili a'diyin jin midi rak jan tal 'de/ 'peni uni gwansan kun gwa'dan kun gam gwo is e aha/ mo mmomii miinthus mo tani a'di midi 'taki 'bor mo gom a'di ka dhan wosha caaga/ minu 'taki dek a'di e 'bam piti mo dhali bit a'di mo e kulkun yi'de/ mo be.

Mompal gom Miinthus mo

⁷ Wayyi e 'kwaniny'cesh mo gom mompal gi miinthus mo. Haali/ a'di ta mii jin midi ta mii mo ki mompal mini pu'du/ mo. Dhali hili, wayyi

e wathi/, a'di jin pu'dkina mompal 'peni cine/ mo be.

⁸ Dhali wakki/ me'd pini walla sho'k pini rak / e mo mmomii miinthus mo tani 'cithi/ uni mo ma dhali taki uni asho 'peni / e mo haali/ a'di 'boro'd gom / e mo mmocic mondiki/e ki njul mo walla ki njwol mo jin minu 'koki bit / e ki me'd su/ mo walla ki sho'k su/ mo e mo ma al o'd ki sule/ mo be.

⁹ Dhali wakki/ em pini rak / e mo mmomii miinthus mo tani buki a'di mo ma dhali biti a'di ka pīje/ 'peni / e mo. A'di 'boro'd gom / e mo mmocic mondiki/e ki en tal 'de/ mo jin minu 'koki bit / e ki e su/ mo e mo ma al o'd jin kakacakaka'c mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Ka'bal jin Thisi E mo

¹⁰ Hil ki 'bore/ ki um mini 'koki wak jan tal 'den kamu/ 'peni uni gwansan kun gwa'dan mo haali/ aha/ tora / e gwo mo ki e momis mo tani iman'doyu gwom buni isa yempa/ uni hilki bwam/ e ma Ababam pem jin di'd e momis mo be.

¹¹ Haali/ Ya/ gi 'Kwani pu'dki'd mo mmowoth uni gun thiskunu e mo be.

¹² Um kulumi gwo mbwa jin wakata mo? Wakki/ wathi/ ta gi ka'bal iss 'kwanimpa mmudhe'd mo dhali jan tal 'den kamu/ 'peni uni thiski e mo tani mina a'di diki dhal uni iss 'kwanimpa mmudhe'd athka 'de/ mo e mon'kuwosh mo dhali ya mo mmonap jin tal 'de/ jin thiski e mo 'taa?

13 Dhali wakki/ a'di ki gam a'di mo tani ka jin gana/ aha/ tora /e gwo mo ki a'di 'kunya bwa ki 'kunya kagahara mo gom a'di jin 'dap uni 'twa/ ka iss 'kwanimpa mmudhe'd athka 'de/ mo kun 'koki this e mo ki sule/ mo.

14 Wakan a'di si'da/ diki ta bwa ma Ababam pem jin di'd e momis mo ki jan tal 'deŋ kamu/ 'peni uni gwansan kun gwa'dan mo tani minu 'taki 'koki 'ce'd sho'k mo be.

Akam gi Miiki Miinthus mo

15 Wakka kam pini mii miinthus apo/ /e mo tani yaku/ mo dhali tor a'di miim piti mo ce um su/ mo, /e dhali a'di 'de/ mo. Wakki/ a'di cik/ /e gwo mo tani /e warana kan mo be.

16 Hili wakki/ a'di diki cik gwo mo tani susi jan tal 'deŋ kamu/ mo walla su/ mo nyakki / e mo ki aris gwo 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun onu mo minu 'da'b 'pen mo mmota du'd gwo gi 'twaŋ 'kwani su/ mo walla kwara mo be.

17 Wakki/ a'di ki ush gwo cik 'peni uni mo tani tori a'di ki 'kwaniŋ kaniisa mo, dhali wakki/ a'di si'da/ ki ush gwo gi 'kwaniŋ kaniisa cik mo tani dhalki a'di wara'd gom /e ki wathi/ jin diki ta Wathi/ Yahu-uda/ mo dhali ka mantera thulpa/ mo be.

18 Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki ma to yin jin mina umi nnon mo e mony'cesh yansan mo tani a'di minu non mo e momis mo dhali ma

to yin jin mina umi dhal me'd mo e mony'cesh mo tani a'di minu dhal me'd mo e momis mo be.

19 Dok/ /e aha/ ona um gwo mo ki wakki/ 'kwani 'koni su/ mbwam um kun gami gwo me'd mo e mony'cesh mo gom ma to yin jin mina uni dot mo tani a'di minu mii gom uni ki gway ma Ababam pem jin di'd e momis mo be.

20 Haali/ wakki/ 'kwani 'koni su/ mo walla kwara mo kun tuli is mo e gway pem mo tani aha/ dina e bwam uni mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Cɪŋkina/ jin Diki Dhala Kamu/ Amurem Piti 'Pen mo

21 Dhali yan'ko'd Buterus pu'dki'd mo dhali o a'di gwo mo ki: Tapa, me'd ekata min ma kam pem mmii miinthus apo/ aha/ mo dhali aha/ ki dhal a'di miinthus piti 'pen mo? a/me'd kun 'koni saba kana?

22 Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Aha/ dinaki o /e gwo mo ki jasi me'di saba mo, hili me'd saba/iin pi saba mo.

23 Wakan Bampa/ gi Momis minu kar ka par 'ban ka malik jin thosoni gwo nyakki cɪŋkinam piti mo gom to gun denju e mo.

24 Ki a'di telki mii 'pen mo mmoden a'di e mo tani jan kamu/ suskunu mo e a'di mo jin din ma murem piti m'ba/ mo ki dhan* kuluny 'dolkon alaapi 'kume'd mo.

25 Dhali ki a'di diki mish mmoçi a'di to mo tani tapam

* 18:24 Dhan kuluny 'dolkon 'de/ wana e ka jineeh iss 'kwanimpa ka iss 'de/ atha iss 'de/ apo/ mo.

piti kanki gwo mo ki a'di minu yol mo nyakki ashim piti mo dhali ki ućim piti ilu/ mo dhali ka ris to 'baar mo kun tana a'di mo tani, dhali mii jin din ma mure/ a'di m'ba/ mo tani minu ći mo be.

²⁶ Wakan ćiŋkina/ a'di bitki'd ki jin 'kupa'dupuni sho'k piti mo mmowoth gwo is gom a'di mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, 'kući bwa gom aha/ mo ma dhali aha/ mina ći/e aris to 'baar mo be.

²⁷ Dhali gom miiny ćiŋkina/ jin miikina a'di mo gom a'di mo tani tapa gi ćiŋkina/ ki 'cuć a'di 'ba/ mo dhali dhal a'di amurem piti 'pen mo be.

²⁸ Hili eny ćiŋkinan 'de/ yan mo tani me'd jin yakina a'di ka pije/ mo tani a'di gamki 'kup ki ćiŋkinam pitin kamu/ mo a'di jin din ma mure/ a'di m'ba/ mo ka riyaal iss 'kwan-impakwara mo. Dhali a'di ki jigit a'di 'ba/ ki me'd mo dhali o gwo mo ki: Ɔiyaa/ to jin din ma mure/ /e m'ba/ mo ma.

²⁹ Wakan agarr piti jin nyaka a'di aću'c mii mo tani bitki'da 'cesh mo dhali woth a'di gwo is mo mmo/o gwo mo ki: 'Kući bwa gom aha/ mo ma dhali aha/ mina ći /e amurem pini mo be.

³⁰ A'di ushu'd mo dhali ya mo dhali kar a'di eya sijn mo ntagi a'di midi 'taki ćiya mure/ mo be.

³¹ Ki imannyaka tu'c mii ki a'di, ki uni parki a'di jin bu'thki embul mo mo tani uni butha 'tham kagahara mo dhali uni ki ii mo dhali ći gwo e tapam buni mo goma ris to gwansan kun bu'thki

embul mo mo be.

³² Dhali yan'ko'd tapam piti ki dot a'di gwo mo dhali o a'di gwo mo ki: /E ta ćiŋkina/ jin ta thus ki thus mo. Aha/ dhalkina /e arisa murem pini 'peni 'baar mo haali/ /e wuki aha/ jwa i is mo be.

³³ Dhali /e mini 'taki diki ta gi momiimii apo/ amannyaka tu'c pini mii mo me'd jin miikika/ mii apo/ /e mo?

³⁴ Dhali ka nyor mo tani tapam piti a'di ki ći a'di ki imanjiya sijn mo ntagi a'di midi 'taki ći amurem piti 'baar mo be.

³⁵ Wakan si'da/ Ababam pem jin di'd e momis mo midi mii kan goma ris umi 'baar mo ka 'de'e/ 'de'e/ mo wakki/ um 'koki dhal ikam bum amure/ miinthus buni 'pen 'pena dum bum gana/ mo be.

19

Yesus Torki Gwo gom Mojin Dhaluwa Dhal 'Pen mo

¹ Dhali ka Yesus 'baarki'da ris gwo gwansan mo mmo/o mo tani a'di yaki'd mo 'peni Pany Jaliil mo dhali ćić mo e Bampa/ Yahuudiyya mo e bwampo/ Yi'deŋ Kumba/ Uurdun mo be.

² Dhali adhana waambuhany 'kwani caaca bathki a'di nsho'k mo dhali a'di ki wać uni mo be.

³ Dhali 'Kwani Parisiyin pu'dkini a'di mo dhali pal a'di ki gwo mo mmo/o gwo mo ki: A'di ta mii jin dhala gwonkan bway mo mmomina wathi/ thoson gwo mo mmodhal ashim piti 'pen mo

goma ris miin tiya kun ƚocon mo 'taa?

⁴ A'di ki thoƚ gwo mo ki: 'Kona um ki deŋ gwo e mo ki a'di jin uƚki uni 'peni ka muŋ'kup mo uƚki uni mo mmota wathiŋ gwaƚh mo dhali wathim 'bomi mo 'taa?

⁵ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Haali/ gom 'kup mii gi wakan mo tani wathi/ midi mii dhal com 'pen mo dhali kum 'pen mo dhali gam is me'd ki ashim piti mo dhali uni su/ ƚala buŋgwar isa ƚal 'de/ mo be.

⁶ Wakan uni dok/ e 'koni su/ dok/ e yisa. Hili uni ƚal 'de/ mo. Haali/ gwo gi wakan mo tani a'di jin gam ma Arungimis is mo mmota isa 'de/ mo tani dhalku/ ki dhal wathiŋ kamu/ bway mo mmokwa/ uni bwa mo.

⁷ Dhali uni ki thoƚ a'di gwo mo ki: Ba katinta iƚan ma Musa gwo mo ki wathin ƚal 'de/ midi thosona warka/ jin dhaluwa dhal 'pen mo mmodhala yim 'pen mo?

⁸ Dhali a'di ki thoƚ uni gwo mo ki: Haali/ adum bum kun 'bitha'bi'th mo tani aMusa dhalki um bway mo ba/ mmodhal up bum 'pen mo, hili 'peni ka muŋ'kup mo tani a'di yisa wakana.

⁹ Dhali aha/ ona um gwo mo ki: A'diyin jin midi dhal ashim piti 'pen mo gom ma to gunn kun ƚocon mo dhali mash jaŋ kamu/ mo tani a'di miiki miinyƚal mo be. Mo ma dhal 'pen midi diki mii di mo gom ma to gunn kun ƚocon mo, hili isi ciki/ mo waƚka 'bom mii miinyƚal ki wathiŋ

kamu/ mo be. Dhali a'diyin jin midi masha 'bom jin dhal ma kathim piti 'pen mo tani a'di miiki miinyƚal mo.

¹⁰ Dhali imanciƚ a'di gwo o a'di gwo mo ki: Waƚki/ wakan gom wathiŋ gwaƚh mo gom gwo gi ash mo tani mane shi/ miim 'boro'd jin minu mash mo?

¹¹ Hili a'di ki o uni gwo mo ki: Aris 'kwani 'baar mo yisa mini bu'th gwo yansan mo yisa, hili jasi uni gwansan kun ƚikunu a'di mo be.

¹² Haali/ 'kwanin tiya 'kon ki mantil wakan mo 'peni mo jin dhodhu uni mo dhali 'kwanin tiya 'kon kun ta mantil 'peni mantil kun miina 'kwani uni mo dhali 'kwanin tiya 'kon kun mii is buni ki mantil mo uni 'cena mo gom gway gi Bampa/ gi Momis mo. A'di jin mishi gwo yansan bu'th mo tani dhalki a'di bu'th a'di mo ma.

Yesus 'Borki Ushi Uƚiŋ Gwa'dga/ Mii mo

¹³ Dhali yan'ko'd 'kwani 'kon mmokali uƚi i a'di mo ki a'di midi kar me'd piti apo/ uni mo dhali 'tho mo. Dhali imanciƚ a'di gwo uni ƚucurki 'kwani ki gwo mo be.

¹⁴ Hila Yesus ki o gwo mo ki: Dhalki uƚi iiyini aha/ mo ma. Dhalki uni ki non mo haali/ e Bampa/ gi Momis mo tani a'di ta'd gi uni gi wakan mo be.

¹⁵ Dhali a'di ki kar me'd piti apo/ uni mo dhali ya mo be.

Wathin Dhuru'c jin Ta Pa ki Pa mo

¹⁶ Dhali hili, jan 'de/ pu'dki'di a'di mo mmo/ o

gwo mo ki: Mantor gwo, tom 'boro'd jin miga/ mii mii mo ta'da ta mo? mmogam mondiki/e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo.

17 Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Atinta doṭa/ e aha/ gwo mo gom a'di jin 'boro'd mo? Jan tal 'deṅ kamu/ di'd jin 'boro'd mo. Wakki/ / e mini 'taki ciḅ mondiki/ e mo tani dhuyi gwoṅkan kun 'kwarkunu mo ma.

18 Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Jana? Dhala Yesus ki thok a'di gwo mo ki: /E mini mii dhalka 'kosh ki mii 'kosh mo. /E mini mii dhalki cal ki mii mii mo. Dhali /e mini mii dhalku/ ki mii kwal to mo. Dhali /e mini mii dhalku/ ki ak wathin kamu/ gwo i is mo.

19 Taki cim dhali kwan mo dhali /e mini ena mannyak ca'b pini me'd is piniṅ gana/ mo be.

20 Dhali dhuru'c wathi/ ki thok a'di gwo mo ki: Aris to gwansani 'baar mo tani mi-ikika/ mo. Dhali to jin wakata i/athka/ mo?

21 Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Wakki/ /e mini 'taki ta wathim 'borgaṅ gana/ mo tani yaku/ mo dhali yola ris to kun tana /e mo, dhali ciki uni ki 'kwani kun hatha'ko'd mo, dhali /e mini gam to kun ish kumma/ mo e momis mo. Dhali yayu/ mo mmobaṭh aha/ nsho'k mo.

22 Ki wathin dhuru'c cikki gwo yansan mo tani a'di yaki'd mo ki bwa jin diṭadit mo, haali/ a'di ta wathi/ jin isha to ka enthus mo be.

23 Dhala Yesus ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: Ka jin

gana/ aha/ ona um gwo mo ki: A'di diṭa mii ki diṭ mo gom wathi/ jin ta pa ki pa mo mmociḅ Bampa/ gi Momis mo be.

24 Dok/ e aha/ tora um gwo mo ki: A'di 'disha mii ki 'dish mo gom kalman mo mmoya ki solol e jisa 'dipira/ mo mmodhal wathimpa e i is mo, a'di jin ta pa ki pa mo mmociḅ Bampa/ ma Arumgimis mo be.

25 Ki imancik a'di gwo cikki gwo yansan mo tani uni 'kokin mo mmomer kagahara mo mmo/o gwo mo ki: Wakki/ a'di wakan mo tani ba ija a'di mminu iwoth mo?

26 Hila Yesus ki hil uni mo dhali o uni gwo mo ki: Ki miin 'kwani mo tani a'di molu mii mo, hili ka Arumgimis mo tani aris to 'baar mo mishu mii mo be.

27 Dhali yan'ko'd Buterus ki thok a'di gwo mo ki: Hili, aman dhalkina aris to 'peni 'baar mo dhali baṭh /e nsho'k mo dhali aman mina ta ga ta mo?

28 Yesus ki thok uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki e momis jin this dhali e mony'cesh jin this mo tani ki Ya/ gi 'Kwani midi ca'ba po/ kursi gi monycam piti mo tani um kun baṭhi aha/ nsho'k mo tani mini 'ko si'da/ apowa kursi ma malik kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo mmodwall uci ma Israyiil gwo mo, uni kun 'kon ma waki 'kume'd i'ce'dka su/ mo be.

29 Dhali aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ uni gun

dhalki gu'b buni 'pen mo walla ikam buni mo walla i'bwah buni mo walla icom mo walla ikum mo walla u'cim buni mo walla mo mo gom gway pem mo tani uni mini bu'th to ki me'd iss 'kwanimpa mmudhe'd mo dhali ta gi mal gi mon'koki/ e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo.

³⁰ Hili 'kwani ka ris kun 'koni twa/a/ mo tani uni minu dhu n'ko'd mo be dhali uni gun 'koni 'ko'd mo tani minu dhu ntwa/a/ mo be.

20

Imanmiya Tu'c e Bwam Monsinu mo

¹ Haali/ Bampa/ gi Momis a'di wana e ki wathi/ jin cila gu'b mo, a'di jin ya'd mo mon'thamo/ ka'tum mo mmon'ap imanmiya tu'c mo gom bwaman monsinum piti mo be.

² 'Ko'di gwo jin gama a'di me'd nyakki imanmiya tu'c piti mo gom nasa guurush ka tee mo tani a'di ki hash uni e bwaman monsinum piti mo be.

³ Dhali a'di yaki'd mo dok/e ka tente/ ta'da tente/ pedonon mo tani a'di parki 'kwanin tiya e mo mmodosh mo ka wuny is e mo ma suug mo be.

⁴ Dhali e uni mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Um mini ii e bwaman monsinum pem mo si'da/ dhali a'diyin jin 'boro'd mo tani aha/ mina ci um a'di mo. Wakan uni iikin mo be.

⁵ Gom ya jin yana a'di dok/ e ka tente/ di'di bwan' kup mo dhali ka tente/ kwara mo tani a'di ki mii mii jin nyakka'd kan mo si'da/.

⁶ Dhali ka tente/ ta'da tente/ mudhe'd mo tani a'di yaki'd mo dhali gam kun tiya mmodosh mo dhali a'di ki o uni gwo ki: Atinta dosha um mmahan ka wuny is kan iyula tee mo?

⁷ Uni ki thok a'di gwo mo ki: Haali/ wathin tal 'de/ yisa di'da jin n'api aman mo. A'di ki o uni gwo mo ki: Um mini iiku/ mo e bwaman monsinum pem mo si'da/.

⁸ Dhali ki mom'pimpili/ pu'dki'd mo tani com gi monsinu o'da mandhu tom piti gwo mo ki: Yuki imanmiya tu'c mo dhali ci uni tom buni gun miina uniya tu'c mo mmo'tel 'pen nyakki uni gun 'ko'd mo ntagi uni kun 'koni twa/a/ mo be.

⁹ Dhali ki uni gwansan kun yuk'kunu mo ka tente/ mudhe'd pu'dkin mo tani uni ka 'dete/ 'dete/ bu'thki nasa guurush mo.

¹⁰ Dhali ki uni kun 'koni twa/a/ pu'dkin mo tani uni kulumki gwo i bwa mo ki uni mini 'taki bu'th ki nyanye/ mo. Hili uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ si'da/ bu'thki nasa guurush si'da/ mo be.

¹¹ Dhali ki uni bu'thki uni mo tani uni miikina gungum apo/ com gu'b mo

¹² mmo/o gwo mo ki: Uni gwansan kun miikina tu'c n'ko'd mo ka jasa tenten 'de/ mo tani dhali / e ki dhu uni mmonyakki aman mana, aman kun miikina tu'c kun di'tadi't ka tente/ jin 'batha'ba'th kan mo.

¹³ Hili a'di thok jan tal 'den kamu/ gwo mo 'peni uni mo

ki: Akam pema, aha/ dinaki mii / e ki shi/ mo. Dina / e ki gam gwo me'd ki aha/ mo gom nasa guurush mo 'taa?

14 Buthi a'di jin ta jim pini mo ma dhali yaku/ mo. Aha/ kwanykina a'di jin cika/ uni gwansan mo kun iiyini 'ko'd mo me'd jin cikika/ /e mo be.

15 Aha/ dina bway ki kany mo be mmomii to jin oyaa/ bwa mo gom a'di jin ta jim pem mo be. Walla mina / e ta ham 'kus mo gom aha/ mmomiga/ mii ka 'the mo ki 'bore/ mo 'taa?

16 Wakan uni gun 'koni 'ko'd mo tani minu dhu ntwa/ a/ mo dhali uni gun 'koni twa/ a/ mo tani minu dhu n'ko'd mo be.

Yesus Torki Mowum Piti Itwa/a/ Me'di Kwara mo

17 Dhali ka Yesus yaki'd ka gagamis e Pa Urushaliim mo tani a'di suski imancik a'di gwo i'kume'd i'ce'dka su/ mo uni 'cena mo dhali e bway mo tani a'di ki o uni gwo mo ki:

18 Hili ana iina ii ka gagamis e Pa Urushaliim mo, dhali Ya/ gi 'Kwani minu ci 'kwaniḡ gasiis kun cani me'd mo dhali iman'kwar to mo, dhali uni mini waḡ a'di mo mmo'kosh a'di jwa mo be.

19 Dhali uni mini ci a'di ki 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo mmomii a'di ka mak mo dhali mmodor a'di mo dhali 'kosh a'di mo ki cwany'cithan dhul mo, dhali a'di midi cu mis mo ka cim kwara mo be.

Gwondot ma Yakuub dhala Yohaän mo

20 Dhali yan'ko'd ata'da gi iya/ ma Sebadi pu'dkini a'di mo nyakki iya/m piti mo dhali 'ko ki jin 'kupa'dupuni bwambori a'di mo, dhala yim ki dot a'di gwo mo gom to mo.

21 Dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: Atinta ḡapa /e mo? Ayim ki thok a'di gwo mo ki: Kani iya/m pem su/ gwansan gwo mo ma mmo'ko mo, jan 'de/ midi ca'b /e ki me'da bim poros pini mo dhali jan 'de/ midi ca'b /e ki me'da biny cam pini mo e bampam pini mo be.

22 Hila Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Um 'koki mish to jin dotkina um mo be. Um mini mish piya kubbaaya jin pikika/ mo 'taa? Uni ki thok a'di gwo mo ki: Aman mina mish mii mo be.

23 A'di ki thok uni gwo mo ki: Um mini piya kubbaayam pem mo. Hili mmo'ko aha/ ki me'da bim poros pem mo dhali ki me'da cam pem mo tani a'di diki ta miim pem mmodhal um bway mo, haali/ a'di ta mo gom uni gwansan kun thosonkin ma Ababam pem mo gom uni mo be.

24 Dhali ki uni gun 'koni 'kume'd cikki gwo yan mo tani uni 'kokin ka nyor mo apo/ uni su/ gwansan mo kun ta ikam mo be.

25 Hila Yesus yukki uni mo dhali o gwo mo ki: Um mishki mo mo ki tapa kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo mii miin tapa apo/ uni mo dhali 'kwanim buni gun can mo miiki moshirr apo/ uni mo be.

26 Mii yansan minu 'koki

mii wakan e bwam um mo. Hili a'diyin jin midi 'taki ca mo mbwam um mo tani a'di midi mii ta amanmiiya tu'c bum mo.

²⁷ Dhali a'diyin jin midi 'taki di ntwa/a/ mbwam um mo tani a'di midi mii ta cinjinam bum mo be.

²⁸ Wakansan me'd Ya/ gi 'Kwani pu'dki'd mo ki a'di minu 'koki mii to mo tani hili ki a'di midi mii to gom 'kwani mo dhali mmoci mondiki/em piti mo mmota amangwam gom 'kwani ka ris mo be.

'Kwani Su/ kun Bu'thki Momish Mo mo

²⁹ Dhali me'd jin iikina uni ka pije/ mo 'peni Pa Ariiha mo tani adhana waambuhany 'kwani bathki a'di nsho'k mo be.

³⁰ Dhali hili 'kwaniny ja'da/ isu/ 'kokin e shemen bway mo be. Ki uni cikki gwo ka Yesus yaki'd ki yampe mo tani uni cuu gwo kagahara ki: Miiyi mii apo/ aman mo ma, Ya/ ma Dawuu'd mo.

³¹ Dhali awaambuhany 'kwani kucurki uni ki gwo mo mmotor uni gwo mo mmo'ko ki shwam mo. Hili uni cuukin kagahara ki nyanye/ mo ki: Tapa, miiyi mii apo/ aman mo ma, Ya/ ma Dawuu'd mo.

³² Dhala Yesus doshki'd mo dhali yuk uni mo dhali o gwo mo ki: Atinta o um bwa jin miga/ mii gom um mo?

³³ Uni thok a'di gwo mo ki: Tapa, dhalki em bam ka'du mo ma.

³⁴ Dhala Yesus ki kwo'c uni e i is mo dhali ta uni em buni ki me'd mo, dhali ki jahanne/ uni bu'thki momish mom

buni mo dhali uni bathki a'di nsho'k mo be.

21

Mo jin Pinu Mii E mo Mmo-cic Pa Urushaliim mo

¹ Dhali ki uni 'dishkin e Pa Urushaliim mo dhali pu'd mo e Pam Beetpaji mo e 'Kuwosh Setuun mo tani yan'ko'd Yesus ki hash imancik a'di gwo isu/ mo

² mmo/ o uni gwo mo ki: Iiku/ mo ma e bampa/ jin di'd ka par 'bani um mo dhali ki jahanne/ um mini gam thuluny jin shi'du/ mo dhali aran nyak di ki a'di mo. 'Cuki uni mo dhali 'doyu/ uni i aha/ mo ma.

³ Wakki/ wathin 'den kamu/ midi 'taki o um gwo mo tani um mini o a'di gwo mo ki: Tapa a'di midi mii ta gi uni mo dhali a'di midi doku/ uni ki jahanne/ mo be.

⁴ Mii yansan a'di bu'thki mo mo jin minu thim gwo mo, a'di jin okin ma manci gwo ma Arungimis kadhamo/ mo mmo/o gwo mo ki:

⁵ Tori 'bwa/ ma Sihyuun gwo mo ma,

hili amalik pini a'di pu'dki'd e /e mo

mmokar is ki gwa'd mo, dhali a'di merki thuluny apo/ mo,

dhali eya po/ ari thuluny mo, a'di jin ta arin thuluny mo.

⁶ Imancik a'di gwo uni iikin mo dhali mii a'di me'd gwo ma Yesus jin kankina a'di uni mo be.

⁷ Uni suski thuluny dhali aran mo dhali pa'd burrinyem

buni apo/ uni mo, dhali a'di merki a'di apo/ mo be.

⁸ Dhala waambuhany 'kwani 'dishkina 'twa/ m'baar mo uni kun pa'dki burrinyem buni mbway mo dhali kun tiya uni k_wa/kina biny cwa mo dhali pa'd uni e bway mo be.

⁹ Dhala waambuhany 'kwani iikini bwambori a'di mo dhali uni gun bathki a'di nsho'k mo tani k_umki cuuwa/ mo ki: Hosanna e Ya/ ma Dawuu'd mo. Mom'bor mii gom a'di jin yayi'd ki gway gi Tapa mo. Hosanna a'di jin di'd e mo jin eka/ ek mo.

¹⁰ Dhali ki a'di cikki'd mo e Pa Urushaliim mo tani aris 'kwani gi 'penkuman bampa/ uni ci'thkunu is ki mii mo mmo/ o gwo mo ki: Kaja a'danne?

¹¹ Dhala waambuhany 'kwani o gwo mo ki: Yansan ta'da Mançi Gwo jin ta'da Yesus 'peni Pa Naasira gi Pany Jaliil mo be.

Mmodhelel Gu'b gi Mondheleladhelel mo

¹² Dhala Yesus cikki'd e gu'b gi mondheleladhelel ma Arumgimis mo dhali urki'da ris uni ka pije/ mo uni gun yolki to mo dhali kun yoli to mo e gu'b gi mondheleladhelel mo. Dhali a'di ki 'danjala tharabeesa gi uni gun wani emena guurush mo dhali mon'ko gi uni gwansan kun yoli gurko/ mo be.

¹³ A'di ki o uni gwo mo ki: A'di 'kwarkunu mo ki: Gu'b pem minu yuk ki gu'b gi mon'tho mo. Hili um ki mii

a'di me'd gu'b gi 'kwanin 'di/ mo be.

¹⁴ Dhali 'kwaniny ja'da/ dhali uni gun ta ηwol pu'dkini a'di mo e gu'b gi mondheleladhelel mo dhali a'di waçki uni mo be.

¹⁵ Dhali hili ki igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo parki miim 'borga/ kun miikina a'di e mo tani dhali uçi mmogwona uni mo e gu'b gi mondheleladhelel mo ki: Hosanna e Ya/ ma Dawuu'd mo tani, uni 'kokin ka nyora du mo be.

¹⁶ Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: A/ e cikki gwo jin ona uni gwansan mo? Dhala Yesus ki thok uni gwo mo ki: Nye. 'Kona um ki denj gwo e ki suny suny mo 'taa? jin o gwo mo ki:

'Peni 'twa/ uçi dhali uni gun pina ko mo tani / e kalki momaņa 'borgaņa gana/ mo be.

¹⁷ Dhali a'di ki dhal uni 'pen mo dhali ya mo e 'penkuman bampa/ gi Pam Beetaniya mo dhali ça'b e mun mo be.

Cwampu/jin Jeekunu mo

¹⁸ Dhali ki mo ta mon'thamo/ mo tani me'd jin dokkina a'di e 'penkuman bampa/ mo tani a'di 'koshkina te/ mo be.

¹⁹ Dhali a'di yaki'd mo mmonapa pu/ mo jin di'd e shemen bway mo dhali ki a'di yaki'd mo dhali diki gam maman tal 'de/ 'peni a'di mo tani hili jasi 'cemen uni 'cena mo be. Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Maman 'peni / e mo tani minu 'koki piyu/ shush ka pije/ ki sule/ sule/ mo dok/

e. Dhali apu/ a'di ku'thki'd ki jahanne/ mo be.

²⁰ Dhali ki imancik a'di gwo parki a'di e mo tani uni merkin mo mmo/o gwo mo ki: Hili atinta lan ma pu/ku'th hila/ ki jahanne/ kan mo?

²¹ Dhala Yesus ki thok uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: Wakki/ um mini ta gi mongam gwo is mo dhali 'koki shi/ bwa 'kup mo tani um mini 'koki mii jasi a'di jin miikunu mo gom cwampu/ yan mo. Hili wakki/ um mini owa dhan wosha turga/ yansan gwo mo ki: Dhalki a'di gunu mo dhali bit mo e bwam kumma/ yi'de/ mo tani, a'di minu mii mo be.

²² Dhali ma to yin jin mina umi dot ki mon'tho mo tani um mini bu'th a'di mo wakki/ um ta gi mongam gwo is mo be.

Moshirr ma Yesus Dotkunu Gwondot mo

²³ Dhali ki a'di pu'dki'd mo e gu'b gi mondheleladhelel mo tani igasiis kun can dhali 'kwani gwanyjaka/ gi 'kwani mo, uni pu'dkini a'di mo me'd jin torcina a'di gwo mo dhali o gwo mo ki: Ki moshirr jana sa/ mmiikina / e aris to gwansani 'baar mo kan? Dhali aja a'di iciki /e moshirr yansan mo?

²⁴ Yesus ki thok uni gwo mo ki: Aha/ si'da/ mina thok um gwondot mo dhali wakki/ um mini tor aha/ gwon thok mo tani yan'ko'd aha/ si'da/ mina tor um gwo mo gom gwo gi moshirr yan jin miikika/ to gwansan mo be.

²⁵ Ki mo jin miin ma Yohaana mii ki yi'de/ mo tani 'peni mana moye? 'Peni momis mo 'taa? Walla 'peni 'kwani mo? Dhali uni walkin ka rem 'kup mo mmo/o gwo mo ki: Wakki/ ana mina 'taki o ki 'peni momis mo tani a'di midu 'taki o ana gwo mo ki: Ba tinta 'kona um ki gam a'di gwo is mo?

²⁶ Hili wakki/ ana ona ki, 'peni 'kwani mo tani, ana ko/kina waambuhany 'kwani mo. Haali/ uni 'baar mo karkina Yohaana ka manci gwo ma Arungimis mo be.

²⁷ Wakan uni thokkina Yesus gwo mo ki: Aman mola mo mo be. Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Wakan si'da/ aha/ mina diki tor um gwo mo gom moshirr yan kun miikika/ aris to gwansan mo be.

Gwom 'Bith/e gom Iya/ Isu/ mo

²⁸ Dhali um kulumki gwo mbwa wakata mo? Gom wathi/ jin 'kona iya/ isu/ mo. Dhali a'di yaki'd mo e a'di jin ta'da bwanyara/ mo dhali o a'di gwo mo ki: Ya/ uma, yaku/ mo dhali miya tu'c e bwaman monsinu shwane/ mo.

²⁹ Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Aha/ mina ya yisa. Hili n'ko'd mo tani a'di rici'da du is mo dhali ya mo be.

³⁰ Dhali a'di yaki'd mo e a'di jin 'kon ma po/i su/ mo dhali o a'di gwon tal 'de/ mo. Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Aha/ mina ya mo gana. Hili a'di diki ya mo be.

³¹ Jana 'peni bwam uni su/ gwansan jin miiki bwa gi com

mo? Uni ki thoḵ a'di gwo mo ki: Jin t̄wa/a/ mo be. Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki, imantera thulpa/ dhali uni gun mii miinyɔal mo tani mini ii n̄twa/a/ ki um mo e Bampa/ ma Arumgimis mo be.

³² Haala Yohaana pu'dki'd mo e um mo ki bway gi miinḵar/ e mo. Dhali um 'koki gam a'di gwo is mo. Hili imantera thulpa/ dhali uni gun mii miinyɔal mo tani uni gamki a'di gwo is mo be. Dhali hili me'd jin hilkina um a'di mo tani ḡ'ko'd um 'koki rica du is mo dhali gam a'di gwo is mo be.

Gwom 'Bith/ e gom Bwaman mo ma Mura'th jin Sinu mo dhali Imanhil Mo mo

³³ Ciki gwom 'bi'th/ eḡ kamu/ mo. Wathi/ jin cila gu'b mo di'd mo a'di jin thosonki mo mo e monsinu mo dhali a'di ki nyaṅa goṅ mmo'kam a'di is mo. Dhali a'di ki c̄wany mo mo mmonyu/ a mura'th nycine/ mo dhali a'di ki nyaṅ gu'ba turga/ mo dhali a'di ki dhal a'di e uni gun miina tu'c mo dhali a'di ki ya bampa/ jin si'dasi'd mo be.

³⁴ Dhali ki yil gi maman cwa 'dishi t̄wa/ mo tani a'di hashki c̄inḵinam piti e uni gun miina tu'c mo mmoḵali maman cwam piti mo be.

³⁵ Dhali imanmiiya tu'c bu'thki c̄inḵinam piti mo dhali dor jan 'de/ mo dhali jaṅ kamu/ 'koshkina uni jwa mo

dhali jaṅ kamu/ 'koshkina uni ki wosh mo be.

³⁶ Dhali dok/ e a'di ki hash c̄inḵinam piti mo, a'di jin bol kun t̄wa/a/ e ka ris mo, dhali uni mii uni ki miin tal 'de/ mo jin miina uni mo be.

³⁷ Yan'ko'd a'di ki hash ya/ m pitiṅ gana/ e uni mo mmo/ o gwo mo ki: Uni mini taḵ ya/ m pem mo be.

³⁸ Hilki imanmiiya tu'c parki ya/ e mo tani uni o gwo mo cem buni mo ki: Yan ti nta a'di jin midi kal mal mo. Iiyu/ mo ma, dhalki ana 'kosha a'di jwa mo dhali kal mal piti mo.

³⁹ Dhali uni bu'thki a'di mo dhali biṭ a'di ka piḡe/ 'peni bwaman monsinu mo dhali 'kosh a'di jwa mo be.

⁴⁰ Dhali waḵan ki com jin cila monsinu mo midi pu'du/ mo tani a'di midi mii atinta mo gom imanmiiya tu'c gwansan mo?

⁴¹ Uni ki thoḵ a'di gwo mo ki: A'di midi dhu uni gwansan kun ta 'kwanin thus mo e mowu jin ka/ aka/ mo, dhali dhal monsinum piti ki imanmiiya tuca tiya mo, uni gun mini ci a'di maman cwa gi yil buni mo be.

⁴² Yesus ki thoḵ uni gwo mo ki: 'Kona um ki deṅ gwo e ki suny suny mo 'taa e Gwo ma Arumgimis jin 'kwarkunu mo ki:

Ki wosh gana/ yansan jin nyaṅkunu gu'b mo tani waḵkina imannyan gu'b mo

dhali a'di warki'd mo ki dhan 'kupan wosh gi 'pena bi mo.

Mii yansan a'di ita mii jin mi-
ikina Tapa mo,
dhali a'di ta mii jin meru em
bana mo be.

⁴³ Wakan aha/ mina tor um
gwo mo ki: Bampa/ ma
Arumgimis mo minu bu'th
'peni um mo dhali ci a'di
ki kala kamu/ mo jin midi
dho'th maman e a'di mo be.

⁴⁴ Dhali a'di jin midi 'bar apo/
'kuwosh yansan mo tani midi
'ce'd bwa ka 'ci'cimi'th mo,
hili ki a'di midi bi'th apo/ jan
'dey kamu/ mo tani midi yap
a'di mo be.

⁴⁵ Dhali ki igasiis kun can
dhali 'Kwani Parisiyiin cikki
gwom 'bi'th/em piti mo tani
uni nyithki gwo ki a'di oki
gwo gom uni mo be.

⁴⁶ Hili ki uni palki mii
mmobu'th a'di mo tani uni
ko/kina waambuhany 'kwani
mo haali/ uni karki a'di ka
mançi gwo ma Arumgimis
mo be.

22

*Gwom 'Bi'th/ e gom Mi-
imash jin Yukuwa Yuk mo*

¹ Dhali dok/ e Yesus oki
gwom 'bi'th/e e uni mo mmo/
o gwo mo ki:

² Bampa/ gi Momis miga/
kar ka par 'ban ka malik mo,
a'di jin yukki'da yuk mo gom
miimash gi ya/m piti mo be.

³ Dhali mmohasha a'di
cinjinam piti mo mmoyuk uni
gwansan kun yukunu mo e
momiimash jin yukuwa yuk
mo tani hili uni 'koki iiyu/ mo
be.

⁴ Dhali a'di ki hash cinjinan
tiya mo mmo/o gwo mo ki:
Yuki uni gwansan kun yuku

mo ma. Hili aha/ thosonk-
ina ton'tem pem mo, dhali
amorbiip pem mo dhali ushi
biip pem mo uni 'koshkunu
mo dhali aris to 'baar mo
thosonkunu mo. Iiyu/ mo ma
e mo ma yuk jin yuku mo e
momiimash mo be.

⁵ Hili uni 'koki ciya hirdhe/
ki a'di mo dhali uni iikin mo
dhali jan 'dey kamu/ e bun-
tom piti mo dhali jan kamu/ e
mo ma tu'c piti mo be.

⁶ Ki 'kwanin tiya 'kon mo
mmojiigiti cinjinam piti 'ba/ ki
me'd mo tani kun tiya miik-
ina uni ki mon'the is mo dhali
'kosh uni jwa mo be.

⁷ Dhala malik shwa'da nyor
ka nyor mo dhali a'di ki hash
'kwani ma meem piti mo
dhali 'ce'd uni gwansan sho'k
mo kun 'koshkina mee mo
dhali ci'th bampam buni ki
o'd mo be.

⁸ Dhali a'di ki o cinjinam
piti gwo mo ki: Ayuuk jin
yuku mo gom moshwa to
mo e momiimash mo tani
a'di thosonkunu mo, hili uni
gwansan kun yukunu mo
tani uni ta 'kwani kun 'koki
ha me'd mo.

⁹ Iiku/ mo wakan e bwaya
beega/ mo dhali yuki 'kwani
e momiimash ka ris mo me'd
jin mina umi gam mo.

¹⁰ Dhali cinjina/ gwansan
uni iikin mo e bway tur
mo dhali tula ris uni 'baar
mo is kun gamkina uni mo
nyakki uni kun shiyini lu/ mo
dhali kun 'boron mo. Wakan
momiimash jin yuka yuk mo
tani a'di 'tu'dkunu mo ki
yilkinan 'kwani mo be.

¹¹ Hili ka malik pu'dki'd mo
dhali hil 'kwani yilkina/ mo

tani a'di parki wathin 'den kamu/ e mo mmodara a'di gi burrine/ gi momiimash mo be.

¹² Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Akam pema, atinta iyayina / e mmahan ki dar gi burrine/ gi momiimash kan mo? Dhali a'di diki thok 'twarj kamu/ mo be.

¹³ Dhali yan'ko'd amalik ki o gwo mo e uni gun miina tu'c mo ki: Deki a'di ki me'di lu/ mo dhali ki shoki lu/ mo ma dhali biṭ a'di e jis jin ta'da 'tum ka 'tum mo, dhali e mun mo tani mo yan a'di ta mo jin mina 'kwani ko mo dhali 'pe'd shem buni mo be.

¹⁴ Haali/ 'kwani ka ris yukunu mo tani hili uni 'kokini daka/ mo kun kwanykunu mo be.

Mo gi Cinu Athulpa/ ka Kaysar mo

¹⁵ Yan'ko'd 'Kwani Parisiyiin iikin mo dhali gam 'twa/ 'kup mo mmocesh a'di ki gwo jin ona a'di mo be.

¹⁶ Dhali uni ki hash iman-cik a'di gwo i a'di mo nyakki 'Kwani Hirodusiyyin mo mmo/o gwo mo ki: Mantor Gwo, am misha ki /e ta a'din gana/ mo dhali /e ki tor gwo gi bway ma Arungimis gana/ mo dhali /e diki ko/ 'kwani mo haali/ / e diki mii mii ka gwar 'de/ gom buye/ jin nyitha / eya nyith mo walla gom 'kwani kun ta tapa mo.

¹⁷ Tori aman gwo mo ma, gwo kuluma /e mbwa katinta mo? A'di ta gwonkan 'taa? jin minu ciya Kaysara thulpa/ mo walla minu dhalku/ mo?

¹⁸ Hila Yesus mmonyitha a'di tonthus buni mo tani a'di ki o gwo mo ki: Atinta pala um aha/ ki gwo kan mo, um 'kwani kun tana he'k e ka he'k e mo?

¹⁹ Tori aha/ nasa guurush jin cinuwa thulpa/ mo ma. Dhali uni ki guyu/ a'di nasa guurush mo be.

²⁰ Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Jamas maja a'dan? dhali aja a'di i'kwara'di san mo?

²¹ Uni ki thok a'di gwo mo ka Kaysar mo be. Dhali yan'ko'd a'di ki thok uni gwo mo ki: Wakan cika Kaysar to jin ta jim ma Kaysar mo ma. Dhali cika Arungimis to jin ta ji ma Arungimis mo ma.

²² Ki uni cikki gwo gwansan mo tani uni merkin mo, dhali uni dhal a'di 'pen mo dhali ii mo be.

Mo gi Dotu Gwondot gom Mo gi Pinu mo

²³ Dhali ka tente/ caan mo tani 'Kwani Sadukiyyin pu'dkini a'di mo mmo/o gwo mo ki: Mompinuj kamu/ yisa di'da. Dhali uni ki dot a'di gwondot mo

²⁴ mmo/ o gwo mo ki: Mantor Gwo, aMusa a'di oki gwo mo ki: Wakki/ wathi/ midi wu mo ki dar gi uci mo tani akam piti midi mii masha 'bom jin dar ga kath mo dhali cis uci goma kam piti mo be.

²⁵ Dhali uni ikam 'kokini pesu/ mo gun 'koni bwam am mo. Jin twa/a/ mashki'd mo dhali a'di wuki'd mo ki dar gi uci mo, dhali a'di ki dhal ash ka kam piti mo be.

26 Wakan si'da/ a'di jin 'ko'd mo dhali jin 'kon ma po/ i kwara mo ntagi uni 'baar mo 'kokini pesu/ mo be.

27 Dhali 'ko'di uni 'baar mo tani a'bom wuki'd si'da/ mo be.

28 Dhali e mompinu mo tani wakan e uni gun 'koni pesu/ mo tani ayim midi ta asha ja mo? Haali/ uni 'baar mo mashkina yim mo be.

29 Hila Yesus ki thoḵ uni gwo mo ki: Um thuthi mü mo haali/ um 'koki mish Gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mo walla mom'bi'th ma Arumgimis mo be.

30 Haali/ e mompinu mo tani uni mini mash mo yisa walla minu 'koki ci bway mo mmomash mo si'da/. Hili uni mina e waki iman'doyu gwo mo e momis mo be.

31 Dhali gom gwo jin pinu 'peni mowu mo tani 'kona um ki deḵ gwo e mo, a'di jin okin ma Arumgimis um mo mmo/ o gwo mo ki:

32 Aha/ tana Arumgimis ma Ibrahiim mo dhali Arumgimis ma Is/ hak mo dhali Arumgimis ma Yakuub mo. A'di diki ta Arumgimis gom uni gun wukin mo, hili gom uni gun 'kokin ki e mo be.

33 Dhali ka waambuhany 'kwani cikki gwo yan mo tani uni 'kokin mo mmomer mo gom gwom piti jin tora a'di mo be.

Adhan Gwoḵan jin Ca'd jin 'Kwarkunu mo

34 Dhali ki 'Kwani Parisiyiin cikki gwo yan ki a'di 'teki 'Kwani Sadukiyyin

'twa/ mo tani uni tulki is mo mmonṭal 'de/ mo be.

35 Dhali jan tal 'deḵ kamu/ 'peni uni mo tani jin ta'da manmisha jo'd gwoḵan mo dotki a'di gwondot mo mmopal a'di mo be mmo/ o gwo mo ki:

36 Mantor gwo, gwoḵan jana i/ eka/ ek mo mbwan gwoḵan jin 'kwarkunu mo?

37 Dhali a'di ki thoḵ a'di gwo mo ki: / E mini mü en Tapa Arumgimis pini ka dum pini 'baar mo dhali ka kashiram pini 'baar mo dhali ki bwam pini 'baar mo be.

38 Gwo yansan a'di ita gwoḵan jin twa/a/ jin eka/ ek mo e gwoḵan jin 'kwarkunu mo be.

39 Dhali jin 'ko'd jin waki a'di mo tani a'dihe/ mo be. / E mini en amannyak ca'b pini me'd is piniḵ gana/ mo be.

40 Eya po/ gwoḵan su/ gwansan kun 'kwarkunu mo tani uni i'dapkan ki gwoḵan jin cinu 'baar mo dhali gwo jin cina imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo be.

Gwo gi Dotu gom Ya/ ma Dawuu'd mo

41 Dhali ki 'Kwani Parisiyiin 'kokin mo mmotul is mo mmonṭal 'de/ mo tani Yesus ki dot uni gwondot mo be.

42 mmo/o gwo mo ki: Atinta kuluma um gwo mbwa mo goma Kristhos mo? A'di ta ya/ maja mo? Uni thoḵ a'di gwo mo ki: Ya/ ma Dawuu'd mo be.

43 Dhali a'di ki thoḵ uni gwo mo ki: Dhali wakki/ a'di wakan mo tani atinta on

ma Dawuu'd gwo ki Shi/ in mo mmoyuk a'di ki Tapa mo mmo/o gwo mo ki:

⁴⁴ Tapa o'da Arumgimis pem gwo mo ki:

Ca'bi / e aha/ ki me'da bim poros pem mo ma,

ntagi aha/ mina dhu uni gun ta 'kup ki / e mo e bwan'kwariny mom pini jin dhuna / e sho'k mo be.

⁴⁵ Dhali wakka Dawuu'd ki yuk a'di ki Tapa mo tani ba/ ata mmina a'di ita ya/m piti moyi?

⁴⁶ Dhali jan tal 'den kamu/ yisa di'da jin mishi a'di gwo yansan thok mo, walla 'pena tee caan mo tani jan kamu/ dok/ e di'd 'de/ yisa jin dotki a'di gwondota kamu/ mo be.

23

Yesus Be'dki Mii gi Iman'kwar To mo dhali 'Kwani Parisiyiin mo

¹ Dhali yan'ko'd Yesus ki owa waambuhany 'kwani gwo mo dhali imancik a'di gwo mo be mmo/o gwo mo ki:

² Iman'kwar to dhali 'Kwani Parisiyiin uni 'kokin mo e monyca'b ma Musa mo be.

³ Wakan boti ki mii gi ma to gunn iniin dhali ciya hirdhe/ ki gwo jin tora uni um mo hili dhalku/ ki mii to kun miina uni mo, haali/ uni ciki gwo mo tani hili uni 'koki botki a'di mo be.

⁴ Uni dekki to jin ditadi mo kun shina kal ki shi/ mo dhali

uni ki dhu uni e 'kupa bin 'kwani mo. Hili uni ki is buni mo tani uni 'koki joç uni ki me'd buni mo be.

⁵ Uni miina ris tom buni 'baar mo ki uni mina 'kwani mish mo. Pilakterim* buni miina uni ki bee bee mo dhali burrinyen turgam buni nye'ba/ uni she/ ka yupen turga/ mo.

⁶ Dhali uni eni montak e mo jin yukkunuwa yuk mo dhali mom 'boron e gu'b gi montul is mo be

⁷ dhali en monthe me'd kagahara e mo ma suug mo dhali uni eni mii jin yuka 'kwani uni ki gum pem jin caa e ki ca mo.

⁸ Hili um mini 'koki nap 'kwani mmoyuk um ki gum bam kun caa e ki ca mo haali/ um tan ga mantor gwom bum jin tal 'de/ mo dhali um tana waka tal 'de/ mo be.

⁹ Dhali um mini 'koki yuk wathin kamu/ ka babam bum e mony'cesh yan mo haali/ um tan ga Babam bum jin tal 'de/ mo a'di jin di'd e momis mo be.

¹⁰ Walla um yisa minu yuk ki itapa mo haali/ um tan gi tapam bum tal 'de/ mo a'di jin ta'da Kristhos mo be.

¹¹ A'di jin caaca e bwam um mo tani a'di midi ta cinjinam bum mo be.

¹² A'diyin jin kar is piti ki ca mo tani minu kar ki gwa'd mo dhali a'diyin jin kar is piti ki gwa'd mo tani minu kar ki ca mo be.

¹³ Wayyi e um, 'kwani kun ta iman'kwar to mo dhali

* **23:5** Pilakteri ta'da yi'c jin dhunu Gwo ma Arumgimisa tiya kun 'kwarkunu mo apo/ mo mmohithi buye/ mo dhala biny cam mo e mon'tho mo.

'Kwani Parisiyiin mo kun tana he'k e ka he'k e mo. Haali/ um 'dapki bway gi Bampa/ gi Momis 'twa/ mo apo/ 'kwani mo. Haali/ um ki is bum 'koki ciç mo walla 'koki dhal uni gwansan bway mo kun mini 'taki ciç i a'di mo be.

14 Wayyi e um, 'kwani kun ta iman'kwar to mo dhali 'Kwani Parisiyiin mo kun tana he'k e ka he'k e mo. Haali/ um loski gu'b gi up gun wuna ikath mo dhali eya por ma pije/ mo tani um ki mii mon'tho mo ki rash rash mo. Wakan um mini bu'th dhan miiwak gun caaca mo be.

15 Wayyi e um, 'kwani kun ta iman'kwar to mo dhali 'Kwani Parisiyiin mo kun tana he'k e ka he'k e mo. Haali/ um tani mo mo dhali dhan yi'de/ mo dhali a'cesh mo mmogam jan tal 'deŋ kamu/ jin dina e ki she/ mo mmobu'th gwom bum mo, dhali ki a'di warki'd ka manbu'th gwom bum mo tani um ki mii a'di ka 'ci ma al o'd me'di su/ ki nyanye/ mo mmobol is bum gana/ e mo be.

16 Wayyi e um, 'kwani kun tana ja'da/ ka ja'da/ mo kun toshki ta ashu/um bway mo, kun o gwo mo ki: Wakki/ jan tal 'deŋ kamu/ midi thul me'da po/ gu'b gi mondheleladhelel mo tani a'di mii mii ki pe'th mo be. Hili wakki/ wathin kamu/ midi thul me'da po/ 'dolkon gana/ gi gu'b gi mondheleladhelel mo tani a'di deku ki gwom piti jin ona a'di is mo be.

17 Um 'kwani kun tana

ja'da/ kun ta pus mo. Haali/ to jin ca'd ita'da ta mo, ta 'dolkon 'taa? walla gu'b gi mondheleladhelel jin kar 'dolkon ki a'di jin kogu mo?

18 Dhali um kun o gwo mo ki: Wakki/ jan 'de/ midi thul me'da powa gwaŋa/ jin miinuwa bas mo tani a'di mii'd ki pe'th mo be. Hili wakki/ wathin 'deŋ kamu/ thul me'da po/ to jin cinu ki me'd mo apowa gwaŋa/ jin miinuwa bas mo tani a'di deka gwom piti jin ona a'di is mo be.

19 Um 'kwani kun tana ja'da/ mo. Haali/ to jana ica'd mo, to jin cinu ki me'd mo 'taa? walla gwaŋa/ jin miinuwa bas a'di kar to jin cinu ki me'd ki jin kogu mo?

20 Wakan a'di jin thuli me'da apowa gwaŋa/ jin miinuwa bas mo tani a'di thulki me'di a'di mo dhali aris to 'baar kun 'koni a'di mo be.

21 Dhali a'di jin thuli me'da po/ gu'b gi mondheleladhelel mo tani a'di thulki me'di a'di mo dhali ki a'di jin ca'bki'd e a'di mo be.

22 Dhali a'di jin thuli me'da po/ momis mo tani thulki me'da powa kursi ma Arungimis mo dhali ki a'di jin ca'bki'da po/ a'di mo be.

23 Wayyi e um, 'kwani kun ta iman'kwar to mo dhali 'Kwani Parisiyiin mo kun tana he'k e ka he'k e mo, haali/ um cina nana/ ki to jin cinu Arungimis mo dhali anuŋkure/ mo dhali toŋ kuyga/ jin miinuwa 'tash jin ta'da akammun mo dhali um ki ta piny is e ton tiya

kun 'bitha mii 'ba/ ki 'bi'th mo me'd gwoŋkan jin cinu mo dhali momii ma kar/ e mo dhali momiimii mo dhali moŋgam gwo is mo. Aris to gwansan ka ba/ mmina umi mii mii mo mmodar ga piny isi cine/ ki miin tiya mo.

²⁴Um kun toshki ta ashu/um bway kun tana ja'da/ mo, um ki dhim e ka pije/ mo dhali um ki los kalman ki 'kolo'c mo be.

²⁵Wayyi e um, 'kwani kun ta iman'kwar to mo dhali 'Kwani Parisiyiin mo kun tana he'k e ka he'k e mo, haali/ um lamki 'ko'd gwar ma kubbaaya mo dhali asahan mo, hili e bwaman mo tani uni 'tu'dkunu mo ki mondil to mo dhali ki mii kun 'coka'coḵ mo.

²⁶/E Wathim Parisi jin ta'da ja'da/ mo. Lami bwamana kubbaayam pini ntwa/ a/ mo ma dhali asahan mo, wakan ki 'ko'd gwar ma pije/ si'da/ midi dheleladhelel mo be.

²⁷Wayyi e um 'kwani kun ta iman'kwar to mo dhali 'Kwani Parisiyiin mo kun tana he'k e ka he'k e mo, haali/ um wana e ki moŋ'kupaje kun kushu mo ki bany bany mo e mis 'te/ mo. Dhali eya por ma pije/ mo tani uni ki piyu/ monyjaro/ mo, hili e bwaman uni mo tani uni 'tu'dkunu mo ka simaŋ 'kwani kun wukin mo dhali aris to mo kun nyo/ anyo/ mo.

²⁸Wakan um si'da/ eya por ma pije/ mo tani um ki pi moŋkar/ e gom 'kwani mo, hili e bwam um mo tani um 'tu'dkunu mo ka he'k e mo

dhali ki mii kun 'coka'coḵ mo be.

²⁹Wayyi e um, 'kwani kun ta iman'kwar to mo dhali 'Kwani Parisiyiin mo kun tana he'k e ka he'k e mo. Haali/ um nyanŋi moŋ'kupaje gi imanŋi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo dhali um ki nyoŋ to mo apo/ moŋ'kupajeŋ 'kwaniŋ kar/ e mo,

³⁰mmo/ o gwo mo ki: Wakki/ ana mina 'taki 'ko ka tee gi ibabam bana mo tani ana mina 'taki 'koki nyak to mii ki uni mo e mo jin woluwa bas gi imanŋi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo be.

³¹Wakan um o gwo apo/ is bum mo ki um ta iya/ gi uni gwansan kun 'koshkina mee gi imanŋi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo be.

³²'Tu'di 'te/ ma ki piny piny mo ki mombar gi ibabam bum mo.

³³Um kun ta tasha/ mo, dhali um kun ta ushin tashan 'thi/ mo, um mini mish ye kata sa/, um kun 'dapa'dap ki bway gi mo ma al o'd kan mo.

³⁴Wakan aha/ hashkina um imanŋi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo dhali 'kwani kun yukayuk mo dhali 'kwani kun ta iman'kwar to mo. Dhali kun tiya mina umi 'kosh mo dhali 'kosh ki cwany'cithan dhul mo dhali kun tiya mina umi dor mo e gu'b gi montul is bum mo dhali to'c 'kus e bampa/ ki she/ ki she/ mo.

³⁵Wakan eya po/ um mo tani arisa bas gi 'kwaniŋ kar/ e wolkina po/ mony'cesh

mo 'pena bas ma Habiil jin di'd ka po/ mo ntaga bas ma Sakariyya jin ta ya/ ma Barakiyya mo a'di jin 'koshkina um mo e bwaman ma gwata/ jin karu mo ki jin kogu mo e mo jin miinuwa bas mo be.

³⁶ Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki aris to gwansan mini pu'd apo/ 'kwani gwansan kun tana nyakum yil mo be.

Yesus Gwoki'd Apo/ Pa Urushaliim mo

³⁷ Ayy Urushaliim Urushaliim jin 'koshki imanci gwo ma Arungimis kadhamo/ jwa mo dhali 'kosh uni gwansan ki wosh kun hashkunu e / e mo. Me'd wana risa kun oka/ ki tul u'cim pini isi montal 'de/ mo me'd kumana nwa jin wupishan piti ka bi mo, dhali um ushkin mo be.

³⁸ Hili mo mo ma, gu'b pini dhalkunu 'pen mo dhali ta ma'du/ ki ma'du/ mo.

³⁹ Haali/ aha/ tora um gwo mo ki: Um mini 'koki par aha/ e dok/ e mo ntagi um mini o gwo mo ki: Mom'bor mii gom a'di jin pu'dki'd ki gway gi Tapa mo be.

24

Mo jin 'Ce'du Gu'b gi Mondheleladhelel Sho'k mo dhali Jamas Mii jin Toru Itwa/ a/ gom 'Pemen jin 'Ko'd mo

¹ Dhala Yesus dhalki gu'b gi mondheleladhelel 'pen mo dhali di'd mmoya ka pije/ mo ki imancik a'di gwo

pu'dkin mo dhali tor a'di gu'b gi mondheleladhelel mo be.

² Hili a'di ki thok uni gwo mo ki: Um mishina ris to gwansani 'baar mo 'taa? Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki wosha kamu/ yisa minu dhal ka makampo/ apowa kamu/ jin midi diki bita 'cesh mo.

³ Me'd jin dikina a'di e 'Kuwosh Setuun mo tani imancik a'di gwo pu'dkini a'di mo mmo/ o gwo mo ka kwal is ki: Tor am gwo mo ma, kakasja sa/ mmina to yansani di mo? dhali ki jamas mii gi wakata mmina / e mpu'du/ mo dhali ki mii jin mina yil gi mony'ceshi di 'kup mo?

⁴ Dhala Yesus ki thok uni gwo mo ki: Hili ki 'bore/ mo ma, ki wathin 'den kamu/ midi diki sus umi dheres mo.

⁵ Haali/ 'kwani tana ris kun mini iiyu/ ki gway pem mo mmo/ o gwo mo ki: Aha/ tana Kristhos mo dhali uni mini sus tiya ka ris mmodheres mo.

⁶ Dhali um mini cik gwo gom mo/as mo dhali gwo gom mo/as jin 'ce'du 'te/ mo. Hili mo mo ma ki um mini dhalki is ki ko/ mo haali/ mii yansan a'di midi bu'th embul mo mo dhali hili 'pemen diki pu'd naskina/ mo be.

⁷ Haali/ kala kamu/ midi cu mis apo/ kala kamu/ mo dhali 'penkuman bampañ kamu/ midi cu mis apo/ 'penkuman bampañ kamu/ mo, dhali te/ midi di mo dhali mony'cesh midi yikin is ki mo ka ris mo be.

⁸ Aris to gwansan uni ta jasi montel 'pen gi isa nyor mo be.

9 Yan'ko'd uni mini ci um mo ki um minu to'c bwa mo dhali dhu um mmowu mo. Dhali um minu shi/i e mo ka ris kal gi 'kwaniny'cesh mo gom gway pem mo be.

10 Dhali yan'ko'd 'kwanin tiya ka ris mini ye gwo is mo dhali waṭ tiya gway ka rem 'kup mo dhali shi/a ashim bwa i is ka rem 'kup mo be.

11 Dhali imançi gwonthus mini cu mis mo dhali sus 'kwani ka ris mmodheres mo be.

12 Dhali mo/en gi 'kwani ka ris mo tani mina isi mii ki dhadharmu'th mo haali/aristonthus kun 'coka'cok mo tani markunu is kagahara mo be.

13 Hili a'di jin 'dimki 'kup mo ntagi 'pemen mo tani a'di iminu woṭṭ mo be.

14 Dhali gwom 'borga/ gi Bampa/ gi Momis mo tani minu mii cika pije/ e mony'ceshi 'baar mo me'd gwo jin cinu gom kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo, idhali yan'ko'd mo tani 'pemen midi pu'du/ mo be.

15 Wakan ki um mini par a'di e mo mmodosha a'di e mo jin kogu mo a'di jin ta mii jin bulabul mo jin mina 'kwani ta'k is jwa mo tani a'di jin okin ma mançi gwo ma Arungimis kadhamo/ mo jin ta'da Dani/aal mo (Dhalka mandeṅ gwo e mishi gwo 'ban mo).

16 Dhali yan'ko'd dhalki uni gwansan kun 'kon e Pa Yahu-udiyya mini so 'kuwosh mo.

17 Dhalki a'di jin di'd e 'kuṅgu'b midi diki thul ka

'cesh mo mmogu toṅ kamu/ 'peni gu'b piti mo.

18 Dhali a'di jin di'd e bwam bunto mo midi diki doṅku/ ka nyan'ko'd mmobu'th bur-rinyem pom piti mo be.

19 Dhali ayy/ ayy/ ayy gom uni gwansan kun bwaa uçi mo dhali gom uni gwansan kun ci uçi ako mmopi ka tee gwansan mo.

20 'Thoyi mo ma ki mo-som bum mini 'taki 'koki ta mondiṭ mo walla ka cim ma pesu/ mo.

21 Haali/ yan'ko'd adhan monṭo'c bwa midi di mo, gi ji wakan yisa di'da 'peni ka muṅ'kup gi mony'cesh mo ntagi shwanesan mo, yisa, dhali midi diki di ki sule/ sule/ mo be.

22 Dhali wakki/ ka cim gwansan 'konuki 'taki 'koki 'ciṭṭ bwa mo tani wathimpan kamu/ si'da/ minu 'taki 'koki woṭṭ mo be. Hili haali/ gom gway gi uni gwansan kun kwanykunu mo ka tee gwansan mo tani a'di i'ciṭṭkunuwa cim bwa mo be.

23 Yan'ko'd wakki/ jan 'deṅ kamu/ midi o um gwo mo ki: Hili mo mo ma, aKriṣṭṭos a'dan mo be tani walla, a'di açiṭṭaan mo tani dhalku/ gwom piti ki gam is mo ma.

24 Haali/ iKriṣṭṭos kun 'koki ta kuṅ gana/ walla imançi gwo kun 'koki ta kuṅ gana/ mo tani mini cu mis mo dhali ṭora dhan jamas mii mo dhala dhan momer mo. Wakan uni mini susa susi dheres mo ntagi uni kun kwanyu ki she/ mo wakki/ a'di mishu mii mo be.

25 Hili mo mo ma, aha/ ṭora

um gwo ntwa/a/ mo be.

²⁶ Wakan wakki/ uni mini o um gwo mo ki: Hili mo mo ma, a'di di'd e mombwaasho mo tani dhalku/ ki ii ka pije/ mo. Wakki/ uni o um gwo mo ki: Hili mo mo ma, a'di di'd isi bwaman gu'b gana/ mo tani dhalku/ gwom piti ki gam is mo ma.

²⁷ Haali/ me'da wara sho'k jin pu'dki'd 'peni mom'pesho'k mo dhali dhwa/a'd mo mo ntaga bora lungu'b mo tani wakan a'di midi ta mo jin mina Ya/ gi 'Kwani ipu'du/ mo be.

²⁸ E mo yin jin mina buŋgwar isi di mo tani a'di mina korro/ itul 'kup mmonṭal 'de/ mo be.

Mo jin Mina Ya/ gi 'Kwani Doku/ mo

²⁹ Dhali ki jahanne/ 'ko'di monṭo'c bwa ka tee gwansan mo tani atente/ midi dhurum mo mo dhali appe midi diki ḡi monḡkush piti mo dhali arisa cul mini ṭa'k 'peni momis mo dhali aris mom'bi'th kun 'kon e momis mo tani minu yikin is mo be.

³⁰ Dhali yan'ko'd jamas mii gi Ya/ gi 'Kwani minu piyu/ mo 'peni momis mo, dhali yan'ko'd arisa wak gi 'kwaniny'cesh mini ko mo dhali uni mini par Ya/ gi 'Kwani e mo mmopu'du/ e bwaarak 'peni momis mo ki mom'bi'th mo dhali ki monyca ilu/ mo be.

³¹ Dhali a'di midi hash iman'doyu gwom piti ka dhana yuk gi cuuwa/ ma poome/ mo dhali uni mini tul unim piti is kun kwanykunu

mo 'peni momis kun 'kona shem 'penabi idonon mo 'peni montel 'pen gi momis mo ntagi 'bana kamu/ mo be.

³² Mishi gwo 'ban mo ma 'peni cwampu/ mo. Ki jahanne/ me'd jin lu/ kina a'di abinycwalman piti jin 'ta'dama'ta'dam mo tani dhali lu/ jipim piti mo tani um ki mish gwo 'ban mo ki moyurantee 'dishi'd mo be.

³³ Wakan si'dayi, ki um ki para ris to gwansan e mo tani um ki mish mo mo ki a'di 'disha'dish mo dhali a'di 'dishki'd hila/ mo e 'twanḡal mo be.

³⁴ Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki 'kwani ma nyaḡum yil gwansan mini 'koki pe mo ntagi aris to gwansan mini bu'th mo mo be.

³⁵ Momis dhali mony'cesh mini pe mo tani hili gwom pem mini 'koki pe mo be.

Wathin Kamu/ Yisa Mishi'da Tee mo dhali Mo mo

³⁶ Hili ka tee caan mo dhali mo mo tani dina wathin 'de/ ki mish mo dhali iman'doyu gwo si'da/ kun 'kon e momis mo 'koki mish mo mo walla Ya/ si'da/, hili Ababa a'di 'de/ mo be.

³⁷ Me'da tee ma Nuuh mo tani wakan si'da/ mina Ya/ gi 'Kwani pu'du/ mo be.

³⁸ Haali/ ka tee gwansan itwa/ a/ ka gannu/ yi'de/ mo tani uni 'kokin mo mmoshwa to mo dhali mmopi to mo dhali mmomash mo dhali mmociya ḡi mmomash mo ntaga tee ma Nuuh jin jithirkina a'di mo e bwam ma kur mo be.

39 Dhali uni 'koki mish mo mo ntaga gannu/ yi'de/ pu'dki'd mo dhali dhi'th uni 'baar sho'k mo. Dhali wakan mina Ya/ gi 'Kwani pu'du/ mo be.

40 Dhali yan'ko'd 'kwanin gwasi su/ mini 'ko mo e bwam bunto mo. Dhali jan 'de/ minu bu'th mo be dhali jan kamu/ minu dhalku/ mo be.

41 Up mini 'ko isu/ mo si'da/ kun mini yor to ayo mo. Dhali jan 'de/ minu bu'th mo be dhali jan kamu/ minu dhalku/ mo be.

42 Timi mo mo ma wakan, haali/ um 'koki mish mo mo atee jin mina Tapam bumi yayu/ mo be.

43 Hili mishi yaase mo ma, wakki/ com gu'b midi 'taki misha cim jin mina wathin 'di/ 'taki yayu/ mon'thiny mo dhali kwal to mo tani a'di midi 'taki tim mo mo dhali midi 'taki diki dhal gu'b piti mo ki a'di minu 'taki 'koki 'ce'd mo be.

44 Wakan um si'da/ mini mii thoson is mo haali/ Ya/ gi 'Kwani midi pu'du/ ki mo jin mina umi 'taki 'koki tosh mo.

Cinƙina/ jin Ta jin Gana/ mo dhali Cinƙina/ jin Diki Ta jin Gana/ mo

45 Kaja a'di jin ta isinƙ gana/ mo dhali jin ta cinƙina/ jin yukayuk moye? A'di, jin mina tapam piti kar a'di tapa apo/ gu'b piti mo mmoci unim piti tonte/ ka tentenƙ gana/ mo?

46 Mom'bor mii 'te/ ba/ gom cinƙina/ caan, a'di jin mina tapam piti pu'du/ mo mmogam mo ki a'di di'd mmomii kan mo be.

47 Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki a'di midi kar a'di ari tapa apo/ aris tom piti jin tana a'di mo be.

48 Hili wakki/ cinƙina/ caan jin ta thus ki thus mo o gwo mo e is piti mo ki: Tapam pem tayi'da diite/ mo be

49 dhali yan'ko'd a'di ki tel mii 'pen mo mmodor igarr piti kun nyakka a'di atu'c mii mo dhali shwa to mo dhali pi to mo nyakki uni gun 'kosh ma su mo tani

50 dhali tapa gi cinƙina/ midi pu'du/ mo ka tee jin dina a'di ki tosh ki a'di midi 'taki pu'du/ mo dhali ki mo jin dina a'di ki mish mo mo be.

51 Dhali a'di midi ci a'diya jisa mo dhali a'di midi kar a'di nyakki uni gun tana he'k e ka he'k e mo. Dhali e mun mo tani a'di ta mo jin mina 'kwani 'pe'd shem buni mo be.

25

Gwom 'Bi'th/e gom Nyaranƙ Kume'd mo

1 Yan'ko'd Bampa/ gi Momis minu kar ka par 'ban ki nyara/ kun 'koni 'kume'd mo kun kalkina lambam buni mo dhali ii mo mmorak wathinyanƙa'b mbway mo be.

2 Dhali unin tiya kun 'koni mudhe'd mo tani uni ta pus mo dhali kun 'koni mudhe'd mo tani uni yukayuk mo be.

3 Haali/ uni gun ta pus ki pus mo kalkina lambam buni mo tani uni 'koki kala yini nyakki uni mo.

4 Hili uni gun yukayuk mo kalki tura/ yin nyakka lambam buni mo be.

5 Me'd jin tayina wathinyaṅa'ba diite/ mo tani uni 'baar mo to'da e is mo dhali ish e mo be.

6 Hili ki mombwam/ eṅ gana/ mo tani cuuwa/ cuyunu mo ki: Hili mo ma. Wathinyaṅa'b a'dan be. Iiyu/ ka pije/ mo mmorak a'di mbway mo.

7 Dhali yan'ko'd aris nyara/ gwansan uni cuki mis mo dhali dhitha lambam buni is mo be.

8 Dhali uni kun ta pus ki pus mo ki o uni gun yukayuk gwo mo ki: Ciyi aman ara yin bum mo ma haali/ alambam bam mur ma yini ku'th mo be.

9 Hili uni gun yukayuk thok uni gwo mo ki: Wariba/ a'di si'da/ midi diki mii 'kosh jwa mo gom am mo dhali gom um mo. Ba dhali mii e i is mo dhali ii mo e imanyol to mo dhali yolu a'di gom is bum mo.

10 Dhali ki uni 'kokin mo mmo/ ii mo mmoyol mo tani wathinyaṅa'b pu'dki'd mo dhali uni gwansan kun 'kokin mo mmothoson is mo tani uni iiki bway bwan gu'b mo nyakki a'di mo e mo ma yuk gi momiimash mo. Dhali acampur mu'thkunu mo be.

11 Dhali yan'ko'd nyaran tiya uni pu'dkin mo si'da/ mmo/ o gwo mo ki: Tapa Tapa, ka'dki aman gu'b mo ma.

12 Hili a'di thok uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: Aha/ mola um mo be.

13 Wakan timi mo mo ma haali/ um moli mo mo walla cim mo walla mo mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Kuluny 'Dolkon mo

14 Haali/ a'di mina e waki wathi/ jin ya ya yilkina/ e bampaṅ kamu/ jin si'dasi'd mo dhali a'di ki yuk cinṅkinam piti mo dhali a'di ki ci uni tom piti mo be.

15 Dhali e jan 'de/ mo tani a'di ki ci a'di adhan kuluny 'dolkoni mudhe'd mo dhali e jan kamu/ tani a'di ki ci a'di adhan kuluny 'dolkoni su/ mo dhali e jan kamu/ mo tani a'di ki ci a'di adhan kuluny 'dolkoni 'de/ mo, e uni ka 'dete/ 'dete/ mo me'd isi to kun misha uni mii mo be. Dhali yan'ko'd a'di ki ya mo be.

16 A'di jin bu'thki adhan kuluny 'dolkoni mudhe'd mo tani a'di yaki'd mo ki jahanne/ mo dhali yol to ki uni mo dhali a'di ki ta/ a'di mo mmota adhan kuluny 'dolkoni mudhe'd ki nyanye/ mo be.

17 Wakan si'da/ a'di jin ta'd gi dhan kuluny 'dolkoni su/ mo tani a'di ki ta/ a'di mo dok/ e mmota adhan kuluny 'dolkoni su/ ki nyanye/ mo be.

18 Hili a'di jin bu'thki adhan kuluny 'dolkoni 'de/ mo tani a'di yaki'd mo dhali cwany jisa 'cesh mo dhali ba/a guurush gi tapam piti mo be.

19 Dhali yan'ko'd mmosi'dkina tapam buni ca'b'ko'd ki si'd mo tani tapa gi cinṅkina/ gwansan a'di pu'dki'd mo dhali thoson gwo gom ton den nyakki uni mo be.

20 Dhali a'di jin bu'thki adhan kuluny 'dolkoni mudhe'd mo tani pu'dki'd kadhoj mo mmokaal adhan kuluny 'dolkoni mudhe'd ki nyanye/ mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, /e ciki aha/ adhan kuluny 'dolkoni mudhe'd mo tani aha/ miikina to mmota/ uni mmota adhan kuluny 'dolkoni mudhe'd ki nyanye/ mmahan mo be.

21 Dhali tapam piti ki o a'di gwo mo ki: Mba/ ca/. /E ta cinjina/ jin 'boro'd mo dhali jin ta isinj gana/ mo be. /E ta a'di jin ta isinj gana/ apo/ ushi to kun gwa'dan mo. Aha/ mina kar /e apowa ris to ki nyanye/ mo. Huri /e mo 'te/ ma e mon'kuny bwa gi tapam pini mo.

22 Dhali a'di si'da/ jin ta'd gi dhan kuluny 'dolkoni su/ mo pu'dki'd kadhoj mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, /e ciki aha/ adhan kuluny 'dolkoni su/ mo. Aha/ miikina to ki uni mo dhali ta/ adhan kuluny 'dolkoni su/ ki nyanye/ mmahan mo be.

23 Dhali tapam piti ki o a'di gwo mo ki: Mba/ ca/. /E ta cinjina/ jin 'boro'd mo dhali jin ta isinj gana/ mo. /E ta a'di jin ta isinj gana/ apo/ ushi to kun gwa'dan mo. Aha/ mina kar /e apowa ris to ki nyanye/ mo. Huri /e mo 'te/ ma e mon'kuny bwa gi tapam pini mo.

24 A'di si'da/ jin bu'thki adhan kuluny 'dolkoni 'de/ mo pu'dki'd kadhoj mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, aha/ misha ki /e ta wathi/ jin cinthira cinthir mo haali/ /e 'cithi to jin

dina /e ki si mo dhali tul to is jin dina /e ki 'dash mo.

25 Wakan aha/ ko/ka is mo dhali aha/ yakina mo dhali ba'k adhan kuluny 'dolkon pini eya 'cesh mo. Dhali a'di a'dan be. Guyi a'di jin ta jim pini mo ma.

26 Hili tapam piti ki thok a'di gwo mo ki: /E ta thus ki thus mo dhali /e ta cinjina/ jin ta'da piny is ka piny is mo. /E mishkin ki aha/ tana man'cith to jin dika/ ki si mo? dhali tul a'di jin dika/ ki 'dash is mowa?

27 Dhali yan'ko'd /e ka ba/ mini 'taki dhuka guurush pem mo e imandhuwa guurush mo dhali ki yampu'd pem jin miga/ 'taki bu'th a'di jin ta jim pem gana/ mo dhali nyunycinam piti mo be.

28 Wakan buthi adhan kuluny 'dolkon 'peni a'di mo ma dhali ciki a'di jin ta'd gi dhan kuluny 'dolkoni 'kume'd mo.

29 Haali/ aris uni ka 'dete/ 'dete/ kun ta gi to mo tani minu ci to ki nyanye/ mo dhali uni mini ta gi to kun mini ur 'kup mo. Hili 'peni a'di jin dara'd mo tani hili a'di jin tana a'di mo tani minu bu'th 'peni a'di mo be.

30 Dhali bu'th cinjina/ jin ush me'd ki 'tash mo dhali bit a'di mo e mo jin ta'da 'tum ka 'tum mo. Dhali e mo yin mo tani a'di ita mo jin mina 'kwani 'pe'd shem buni mo be.

Mom'bor Mii dhali 'Kwani kun Jeenu mo

31 Ki Ya/ gi 'Kwani midi pu'du/ mo e monycam piti mo

tani dhali ka ris iman'doyu gwom piti ilu/ mo tani dhali yan'ko'd a'di midi ca'b apowa kursim piti gi monyca mo be.

32 Aris kal gi 'kwaniny' ceshi 'baar mo minu tul isi bwam-bori a'di mo, dhali a'di midi kwa/ uni bwa mo 'peni tiyan tiya mo me'd jin kwa/ ma manhil ka'bal ka'bal bwa mo 'peni mi mo be.

33 Dhali a'di midi dhu ka'bal ki me'da bim poros piti mo, hili mi mina a'di dhu ki me'da cam piti mo be.

34 Dhali yan'ko'd aMalik midi o uni gwansan kun 'kon ki me'da bim poros piti gwo mo ki: Iiyu/ mo ma, ayy um kun 'bor ma Ababa mii mo mmogam mal gi Bampa/ gi Momis jin thosonkunu mo gom um mo 'peni mo jin ka'bkunuwa 'cesh sho'k mo be.

35 Haali/ me'd jin 'kosha te/ aha/ mo tani dhali um ki ci aha/ tonte/ mo. Dhali ki aha/ butha yi'de/ mo tani dhali um ki ci aha/ yi'de/ mmopi mo. Dhali ki aha/ yana ya yilkina/ mo tani dhali um hanki aha/ mo be.

36 Dhali ki aha/ dina is 'te/ mo tani dhali um hi'thki aha/ burrinye/ i is mo. Dhali ki aha/ 'ba'thkina mo tani dhali um iiyini buti aha/ mo. Dhali ki aha/ dina eya sijin mo tani dhali um pu'dkini aha/ mo be.

37 Dhali yan'ko'd uni kun ta kun kar/ e mini thok a'di gwo mo ki: Tapa, kakasjana mparkina aman /e e mo mmo'kosha te/ / e mo dhali mmoci /e tonte/ mo? walla butha yi'de/ /e mo dhali aman

ki ci /e a'di mmopi mo?

38 Dhali kakasja mparkina aman /e e mo mmoya ya yilkina/ mo dhali aman ki han / e mo? walla dina /e is 'te/ mo dhali aman ki hi'th /e burrinye/ i is mo?

39 Dhali kakasja mparkina aman /e e mo mmo'ba'th mo walla dina /e eya sijin mo dhali aman ki buti /e mo?

40 Dhali aMalik ki thok uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: Me'd jin miina um a'di gom a'din 'den kamu/ jin pisi'd mo 'peni ushi uni gwansan kun tana wak pem mo tani um miiki a'di gom aha/ mo be.

41 Dhali yan'ko'd a'di midi o uni gwansan gwo mo kun 'kon ki me'da cam piti ki: Iiku/ 'peni aha/ mo ma, um kun jeekunu mo e mo ma al o'd jin midi diki us ki sule/ sule/ mo, a'di jin thosonkunu mo gom tapa ma ruma 'cesh mo dhali iman'doyu gwon thus piti mo be.

42 Haali/ aha/ 'kosha te/ mo ka jin gana/ dhali um 'koki ci aha/ tonte/ mo, dhali aha/ butha yi'de/ ka jin gana/ mo dhali um 'koki ci aha/ yi'de/ mmopi mo be.

43 Dhali aha/ ka jin gana/ yana ya yilkina/ mo tani dhali um 'koki han aha/ mo. Dhali aha/ dina is 'te/ mo tani um 'koki hi'th aha/ burrinye/ i is mo be. Dhali ki aha/ 'batha mo tani dhali di eya sijin mo tani um 'koki buti aha/ mo be.

44 Dhali yan'ko'd si'da/ uni mini thok gwo mo ki: Tapa, kakasjana mparkina aman / e e mo mmo'kosha te/ / e mo

walla butha yi'de/ /e mo walla ya ya yilkina/ mo walla di is 'te/ mo walla 'ba'th mo walla di eya sijin mo dhali 'kona aman ki mii to gom /e mo?

⁴⁵ Dhali yan'ko'd a'di mididi thoḵ uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: Me'd jin 'kona um ki mii a'di gom jan tal 'deḵ kamu/ 'peni uni gwansan kun pisin mo tani um 'koki mii a'di gom aha/ mo be.

⁴⁶ Dhali uni mini ii mo e mo jin 'konu ki mii 'ba/ ki sule/ mo, hili uni kun miin ka kar/ e mo tani mini ciḵ mo e moḵ'koki/ e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

26

Imanshu 'Kwani Bway Mikina Wu'th apowa Yesus mo

¹ Ka Yesus 'baarki'da ris gwo gwansan mmo/o mo tani a'di ki o imanciḵ a'di gwo gwo mo ki:

² Um mishi mo mo ki 'ko'da cim su/ mo tani a'di ta'da cim ki Mompe'kupanyolos mididi pu'du/ mo dhali Ya/ gi 'Kwani minu ci mo mmo'kosh ki cwany'ciḵhan dhul mo be.

³ Dhali igasiis kun can dhali 'kwani gwanyjaka/ gi 'kwani mo uni mini tul is mo mmonṭal 'de/ mo e bwaagon ma gasiis jin ca'd mo a'di jin yuk'kunu gway ka Kayaapa mo be.

⁴ Dhali uni gamki 'twa/ 'kup mo mmonṭal 'de/ mo mmobutha Yesus ki kup mo dhali mmo'kosh a'di jwa mo be.

⁵ Hili uni o gwo mo ki: Yisa ka cim jin yukuwa yuk mo

yisa, hili isi ciki/ haali/ adulatt mididi mo e bwan'kwani mo be.

Yesus A'di 'Koshkunu Is ka Yina Pi'dnanḵ Gana/ mo e Pam Beetaniya mo be

⁶ Dhali ka Yesus di'd e Pam Beetaniya e gu'b ma Simaan jin ta gi monthus mo tani

⁷ a'boma kamu/ pu'dki'di a'di mo, a'di jin ta'd gi turanḵ gasaas jin ta gi kush mo, a'di jin din ma yina pi'dnanḵ gana/ nycine/ jin 'bitha yol she/ ki 'bi'th mo. Dhala yim ki wol a'di e 'kup piti mo me'd jin dikina a'di eya tharabeesa mo be.

⁸ Hili ki imanciḵ a'di gwo parki a'di e mo tani uni deḵ ma nyor mo mmo/o gwo mo ki: Atinta shinu yansan isa 'cesh kan mo?

⁹ Haali/ ayina pi'dna/ yansan minu 'taki yol ka guurush ki nyanye/ mo dhali ci 'kwani kun hatha'ko'd mo be.

¹⁰ Hila Yesus ki tor mii yansan ki e mo dhali o uni gwo mo ki: Atinta toca uma 'bom 'kus kan mo? Haali/ ayim mii tony jaro/ gom aha/ mo be.

¹¹ Haali/ um isa yempa/ tan gi 'kwani kun hatha'ko'd kun 'kon e um mo. Hili um mini 'koki ta gi aha/ ki sule/ mo be.

¹² Mmowoluwa yina pi'dna/ yansan e buḅwar is pem mo tani ayim ki mii a'di mmothoson a'di gom aha/ gam kan jin minu kan aha/ mo be.

¹³ Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: E mo yin jin minu ci gwom 'borga/ yan

e mony'ceshi 'baar mo tani a'di jin miin ma yim mo tani minu tor mo mmonyon mo mo mmoka ayim e mo be.

Yahuusa A'di Gamki Gwo Me'd mo Mmo'citha/ Yesus Is ki Gwo mo

14 Dhali yan'ko'd jan tal 'deŋ kamu/ 'peni uni jin 'dap uni 'twa/ ka 'kume'd i'ce'dka su/ mo jin yuku gway ka Yahuusa Iskariyuuti mo tani a'di yaki'd mo e igasiis kun can mo be

15 dhali o gwo mo ki: At-inta mmina umi ci aha/ mo wakki/ aha/ mina ci a'di ki um mo? Dhali uni ki ci a'di gabul 'dolkon kushi iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd mo be.

16 Dhali 'peni mo caan ki jahanne/ mo tani a'di cor'ki'da cor mo mmogam embul gana/ mo mmo'cith a'di is ki gwo mo be.

Yesus Shwaki Tonte/ jin 'Ko'd Nyakki Imancik A'di Gwo mo

17 Dhali ka cim jin twa/ a/ gi Maan'kuthu'd jin miinu ki dar ga cumat mo tani imancik gwo pu'dkina Yesus mo mmo/o gwo mo ki: Mana o / e bwa jin mina amani thoson to mo gom /e mo mmoshwa ki Mompe'kupanyolos mo?

18 A'di ki o uni gwo mo ki: Iiku/ mo e 'penkuman bampa/ mo dhali e jan 'deŋ kamu/ mo dhali o a'di gwo mo ki: Aman'or gwo o gwo mo ki: Mom pem 'dishi'd mo hila/. Aha/ mina mii rash di ki Mompe'kupanyolos yan e gu'b pini nyakki imancik aha/ gwo mo be.

19 Dhali imancik a'di gwo miikin mo me'd jin kankin ma Yesus uni gwo mo, dhali uni ki thoson to mo gom Mompe'kupanyolos mo be.

20 Dhali ki mo ta mom'pimpili/ mo tani a'di ca'bki'da tharabeesa nyakki imancik a'di gwo mo kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo be.

21 Dhali ki uni 'kokin mo mmoshwa to mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki jan 'de/ 'peni um midi 'cith aha/ is ki gwo mo be.

22 Dhali uni 'kokina bwa mmodit mo kagahara, dhali uni ki tel mii 'pen mo mmo/o a'di gwo mo ka rem 'kup ka bath 'pen mo ki: Aha/ 'taa? Tapa.

23 Dhali a'di ki thok gwo mo ki: A'di jin 'thupki me'd piti eya sahan nyakki aha/ mo tani a'di midi 'cith aha/ is ki gwo mo be.

24 Haali/ Ya/ gi 'Kwani yaki'd mo me'd gwo jin 'kwarkunu mo gom a'di mo, hili wayyi e wathi/ yan a'di jin midi 'cith Ya/ gi 'Kwani is ki gwo mo. A'di midi 'taki 'bor ki 'bor gana/ mo gom wathi/ yan wakki/ a'di minu 'taki 'koki dhodhu/ mo be.

25 Yahuusa be a'di jin 'cithki a'di is ki gwo mo a'di ki o a'di gwo mo ki: A/aha/ 'taa, Tapa? A'di ki thok a'di gwo mo ki: /E oki a'di wakan si'da/ mo be.

26 Dhali me'd jin 'kokina uni mmoshwa tonte/ mo tani Yesus bu'thki maan'kuthu'd mo dhali 'bora 'bor bwa i is mo, dhali a'di ki 'ce'd a'di

mo dhali ci a'di ki imancik a'di gwo mo dhali o gwo mo ki: Buthi a'di mo ma, dhali 'kayi mo ma. A'di yansan ita buṅgwar is pem mo be.

²⁷ Dhali a'di bu'thki'da kubbaaya mo dhali ki a'di ci ki mom'bor bwa i is mo tani a'di ki ci a'di ki uni mo mmo/o gwo mo ki: Piyi a'di mo ma, aris umi 'baar mo,

²⁸ haali/ a'di yansan ita'da bas pem ki gwo jin gamu me'd mo, a'di jin wolki'd ka pije/ mo gom 'kwani ka ris mo gom mogwama gwam gom miinthus mo be.

²⁹ Aha/ tora um gwo mo ki aha/ mina diki dok/ e pi yiman maman cwa yansan ki sule/ ntaga tee jin miga/ pi a'di jin ta jin this nyakki um e Bampa/ ma Ababam pem jin di'd e momis mo be.

*Mo jin Wat ma Buterusa
Yesu Gway A'di Torkunu Itwa/
a/ mo*

³⁰ Dhali ki uni yukki gway mo tani uni iikin ka pije/ mo e 'Kuwoosh Setuun mo be.

³¹ Yan'ko'd aYesu ki o uni gwo mo ki: Umi 'baar mo mini ta'k mo gom aha/ mon'thiny yan shwane/ mo tani haali/ a'di 'kwarkunu mo ki: Aha/ mina 'kosha manhil ka'bal mo dhali ka'bal 'pena ma'diny piti mo tani uni minu ceker bwa mo be.

³² Hili ṅ'ko'd mo tani ki aha/ piyunu/ mo tani aha/ mina ya um itwa/a/ e Pany Jaliil mo be.

³³ Dhala Buterus ki tor a'di gwo mo eya tente/ ki: Ba uni gwansani 'baar mo mini ta'k mo gom /e mo tani aha/ mina diki bit ki sule/ mo be.

³⁴ Dhala Yesu ki o a'di gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ tora /e gwo mo ki mon'thiny yansan shwane/ mo ntwa/a/ ka dhongola ṅwa diki ko e naskina/ mo tani / e mini wataa/ gway me'di kwara mo be.

³⁵ Dhala Buterus thok a'di gwo mo ki: Hili wakki/ aha/ mina mii wu mo nyakki / e mo tani aha/ mina diki wat / e gway mo. Dhali imancik a'di gwo 'baar mo o gwo wakansan mo be.

*Yesu 'Thoki'd e Mon-
sinu jin Ta Bwaagon ma
Jathsemaani mo*

³⁶ Dhali yan'ko'd aYesu yaki'd nyakki uni mo e mo jin yuku ka Jathsemaani mo dhali a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: 'Koyi mmahan mo ma ki aha/ mina thoṭh is mo mmattaan dhali 'tho mo be.

³⁷ Dhali a'di ki susa Buterus nyakki a'di mo dhali iya/ ma Sabadi isu/ mo, dhali a'di telki mii 'pen mo mmokal bwan diti'd mo dhali bwa jin toco'd mo be.

³⁸ Dhali yan'ko'd a'di ki o uni gwo mo ki: Akashiram pem a'di dita bwa ki dit ka-gahara mo gom mowu mo. 'Koyi mmahan mo ma, dhali timi nyakki aha/ mo ma.

³⁹ Dhali mmothothkina a'di 'peny'ce ari'ceenne/ mo tani a'di bitki bwam/em piti a'cesh mo dhali 'tho mo ki: Ababam pem, wakki/ a'di yan mishu mii mo tani dhalka kubbaaya yan ya'di pe aha/ mo ma. Bahili a'di jin oyaa/ bwa mo

yisa. Hili a'di jin ta bwam pini mo be.

⁴⁰ Dhali a'di pu'dki'd e imanciḱ a'di gwo mo dhali gam uni ki uni ishki e mo. Dhali a'di ki owa Buterus gwo mo ki: A/ um bunya/ mini 'koki tim nyakki aha/ ka tente/ 'de/ mo?

⁴¹ Timi mo mo ma, dhali 'thoyi mo ma, ki um mini 'taki 'koki ciḱ mo e mo jin palu mo, haali/ shi/in ka jin gana/ mo tani a'di ona bwa mo, hili buṅwar is a'di ihatha'ko'd ki ha'th mo be.

⁴² Dok/e gom me'd jin 'ko a'di isu/ mo tani a'di yaki'd mo dhali 'tho mo ki: Ababam pem, wakki/ a'di yan mol pe mo tani hili isi ciki/ aha/ mina pi a'di mo, dhalki a'di jin ta bwam pini mo tani dhalki a'di miinu mo ma.

⁴³ Dhali dok/e a'di pu'dki'd mo dhali gam uni ki uni ishki e mo haali/ em buni to'dki uni is mo be.

⁴⁴ Wakan a'di dhalki uni mo dok/e dhali a'di ki ya mo dhali 'tho mo gom me'di kwara mo mmo/o jasi gwon tal 'de/ mo be.

⁴⁵ Dhali yan'ko'd a'di pu'dki'd mo e imanciḱ a'di gwo mo dhali o uni gwo mo ki: A/ um 'kon mmo/ ish e kan mo? dhali bu'th mosi/is bum mo? Hili mo mo ma, mo pu'dki'd mo hila/ mo dhali Ya/ gi 'Kwani 'cithkunu is ki gwo mo e me'd gi 'kwani kun ta imanmii miinthus mo be.

⁴⁶ Cuyi mis mo ma. Dhalki ana iina mo. Hili, a'di jin 'cithki aha/ is ki gwo mo tani a'di pu'dki'd mo be.

Mo jin 'Cithuwa Yesus Is ki Gwo mo dhali Mo gi Budhu A'di mo

⁴⁷ Ki a'di di'd mo mmo/o gwo naskina/ mo tani Yahu- usa pu'dki'd mo, a'di jin 'dap tiya 'twa/ ka 'kume'd i'ce'dka su/ mo, dhali nyakki a'di mo tani dhana waambuhany 'kwani pu'dkin ki gandala turga/ mme'd mo dhali cwa mo, 'peni igasiis kun can mo dhali 'kwaniḱ gwanyaka/ gi 'kwani mo be.

⁴⁸ Dhali a'di jin 'cithki a'di is ki gwo mo ciki uni jamas mii mo mmo/o gwo mo ki: A'din 'de/ jin miga/ pi 'twa/ mo tani ta wathi/ mo. Buthi a'di mo ma.

⁴⁹ Dhali a'di pu'dki'da Yesus ki jahanne/ mo dhali o gwo mo ki: Hayy, Tapa. Dhali a'di ki pi a'di 'twa/ mo be.

⁵⁰ Yesus ki o a'di gwo mo ki: Akam pem, /e miina ta mmahan mo? Dhali yan'ko'd uni ki pu'du/ i a'di mo dhali dhu me'd buni apowa Yesus mo dhali bu'th a'di mo be.

⁵¹ Dhali hili jan 'de/ 'peni uni gwansan jin nyak di ka Yesus mo tani a'di he'thki me'd piti mo dhali buḱ gan- dala turgam piti mo dhali ruthun cinḱina/ ma gasiis jin ca'd mo dhali 'cith 'cem piti mo be.

⁵² Dhali yan'ko'd Yesus ki o a'di gwo mo ki: Dwari gandala turgam pini ka nyan'ko'd e mom piti mo ma, haali/ aris uni gwansani 'baar mo kun kalki gandala turga/ mo tani minu 'ce'd sho'k ki gandala turga/ mo be.

⁵³ A/ tosha / e ki aha/ mina mol Ababam pem 'tho mo dhali a'di ki ci aha/ ki jahanne/ awaambuhany iman'doyu gwom piti ka ris mo mmo'koki 'ko jasi 'kume'd i'ce'dka su/ mo?

⁵⁴ Hili bakataye ki Gwo ma Arungimis minu 'taki thim mo ki a'di minu mii mii wakan mo be.

⁵⁵ Dhali ki mo yan mo tani aYesus ki owa waambuhany 'kwani gwo mo ki: Um iiyin ka pije/ ki gandala turga/ mme'd mo dhali ki cwa mo mmobu'th aha/ mmohabus mo me'd wathin 'di/ mo. Ka tee kun bathani 'ko'd mo tani aha/ dikina mo e gu'b gi mondheleladhelel mo mmo'tor gwo mo dhali um 'koki bu'th aha/ mo be.

⁵⁶ Hili aris to gwansani 'baar mo tani uni bu'thki embul mo mo, ki Gwo ma Arungimis kun 'kwarkina imanci gwo ma Arungimis kadhamo/ mo minu mii thim mo be. Dhali yan'ko'd aris imancik a'di gwo uni dhalki a'di 'pen mo dhali so mo be.

Yesus Doshki'd e Bwambor Montul Is gi 'Kwani Yahuuda/ mo

⁵⁷ Dhali yan'ko'd uni gwansan kun bu'thkina Yesus mo tani uni ki sus a'di eya Kayaapa jin ta'da gasiis jin ca'd mo e mo jin tulkina iman'kwar to is mo dhali 'kwani gwanyjaka/ si'da/ mo be.

⁵⁸ Hila Buterus bathki a'di nsho'k isa dhana/ mo ntagi mo gi bwaagon ma gasiis jin ca'd mo. Dhali a'di ki seyu bwaman mo. Dhali a'di ki nyak ca'b ki uni kun hili mo

mo mmopar 'pemen gwo e mo be.

⁵⁹ Dhali igasiis kun can dhali aris uni 'baar mo gi montul is yan mo tani uni n'apki gwonthus mo mmo'ce'da Yesusa po/ mo, ki uni mini 'taki kar a'di mmowu mo be.

⁶⁰ Hili uni 'koki gam tonthusa 'de/ mo, bahili aris iman/ o gwonthus apo/ a'di mo tani uni pu'dkin kadhon mo. N'ko'd uni su/ pu'dkin kadhon mo

⁶¹ dhali o gwo mo ki: Agarr yansan o gwo mo ki: Aha/ misha mmo'ce'd gu'b gi mondheleladhelel ma Arungimis sho'k mo dhali nyan a'di ka cim kwara mo be.

⁶² Dhala gasiis jin ca'd a'di doshki'd ki mis mo dhali o gwo mo ki: Ayy, /e moli 'twan kamu/'de'k mo? Gwo wakata ona 'kwani gwansan apo/ /e mo?

⁶³ Hila Yesus ca'bki'd ki shwam mo. Dhala gasiis jin ca'd ki o a'di gwo mo ki: Aha/ kana / e gwo ka Arungimis jin di ki e mo. Ba tor am gwo mo ma, wakki/ /e tana Kristhos mo, a'di jin ta Ya/ ma Arungimis mo.

⁶⁴ AYesus ki o a'di gwo mo ki: A'di ta gwo jin ona /e si'da/ mo be. Hili aha/ mina tor / e a'di 'peni shwane/ mo, /e mini par Ya/ gi 'Kwani e mo mmo'ca'b ki me'da bim poros ki mom'bi'th mo dhali mmoy-ayu/ e bwaarak 'peni momis mo be.

⁶⁵ Dhali yan'ko'd agasiis jin ca'd dherki burrinnyem piti bwa mo dhali o gwo mo ki:

A'di walki gwo sor jin shi/ashi/ mo. Atinta 'kokina ana mmoṅap gwo mo mmo/o apo/ a'di mo? Um cikki gwo sor 'peni 'twam piti shwane/ mo be.

⁶⁶ Gwom bum jin ṭosha um wakata mo? Uni thoḵ gwo mo ki: A'di ha me'd mo mmowu mo be.

⁶⁷ Dhali yan'ko'd uni ki 'tak a'di manya/ e bwam/em piti mo dhali dor a'di mo dhali kun tiya ki dor a'di ki cwa mo

⁶⁸ mmo/o gwo mo ki: Oyi am gwo is mo ma, / e jin tana Kriṣṭhos mo. Kaja 'dunn idorki /e kan mo?

Buterus Watki'da Yesus Gway mo

⁶⁹ Dhala Buterus a'di ca'bki'da pije/ e bwaman ma goṅ mo. Dhali ari nyarany ciṅkina/ pu'dki'di a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: /E si'da/, /e nyakki di ka Yesus gi Pany Jaliil mo be.

⁷⁰ Hili a'di waṭki gwo mo mbwambori uni 'baar mo mmo/ o gwo mo ki: Aha/ dinaki mish 'pemen gwom pini yan jin ona /e mo be.

⁷¹ Dhali ki a'di yaki'd mo ka pije/ eya lambalany gu'b mo tani ari ciṅkina/ nyaran kamu/ parki a'di e mo dhala yim ki o uni gwansan gwo kun doshkina pije/ ki: Wathi/ yansan nyak di ka Yesus gi Pa Naasira mo be.

⁷² Dhali yan'ko'd dok/e a'di waṭki gwo mo ki gwo mmoṭe gwo mo ki: Aha/ dinaki mish wathi/ yan mo be.

⁷³ Yan'ko'd ari'ceenne/ uni kun doshkina pije/ mo tani pu'dkin mo dhali owa Buterus

gwo mo ki: Ka jin gana/ /e ta jan ṭal 'de/ si'da/ 'peni uni mo haali/ 'twam pini ṭor /e eya tente/ mo be.

⁷⁴ Yan'ko'd a'di ṭelki mii 'pen mo mmojee is piti jwa ki is piti mo dhali mmothul gwo me'da po/ mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ dinaki mish wathi/ yan mo be. Dhali ki jahanne/ adhoṅgola ṅwa gwoki'd mo.

⁷⁵ Dhala Buterus ka gwo ma Yesus e mo jin ona a'di a'di ntwa/ a/: Ka dhoṅgola ṅwa diki ko e mo naskina/ tani / e mini waṭ aha/ gway me'di kwara mo. Dhali a'di yaki'd ka pije/ mo dhali ko ki jabu'th ki ku'bu/ ku'bu/ mo be.

27

Yesus Suskunu mo Mb-wambor ma Bilaatus mo be

¹ Dhali ki mon'thamo/ pu'dki'd mo tani aris igasiis kun can dhali 'kwaniṅ gwanyjaka/ gi 'kwani mo uni gamki 'twa/ 'kup apowa Yesus mo mmokar a'di mmowu mo be.

² Dhali uni ki dek a'di mo dhali sus a'di mo dhali mmoci a'di ka Bilaatus jin ta'da mudhiir mo be.

Jwa ma Yahuusa mo

³ Ka Yahuusa jin ta'da man'ciṭh a'di is ki gwo parki a'di e mo ki a'di wakkunu mo tani a'di rici'da du is mo dhali a'di ki 'doyu 'dolkon kush jin ta'da iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd ka nyan'ko'd mo e igasiis kun can mo dhali 'kwaniṅ gwanyjaka/ mo

⁴ mmo/ o gwo mo ki: Aha/ miikina miinthus mo mmo'ciṭh a'di is ki gwo mo, a'di jin din ma bas ka po/ mo.

Dhali uni ki thok a'di gwo mo ki: A'di yan ta'da ta gom am mo? Hili is pini 'teyi e ma.

⁵ Dhali a'di ki ta'k 'dolkon kush e gu'b gi mondehelel- helel mo dhali a'di ki pi ka pije/ mo dhali ya mo dhali shir is piti ka nyok mo be.

⁶ Hili igasiis kun can uni bu'thki 'dolkon kush mo mmo/o gwo mo ki: A'di diki ta mii jin dhala gwonkan bway mo mmodhu uni mo e mo jin dhunuwa guurush mo haali/ uni tana guurush ma bas mo be.

⁷ Wakan uni gamki 'twa/ 'kup mo mmobu'th uni mo dhali yol mo gi iman/uka nos mo mmokan 'kwani kun ta yilkina/ nycine/ mo be.

⁸ Wakan mombunto yan yukunu gway ki Mombunto ma Bas mo ntaga tee yansan mo be.

⁹ Wakan gwo thimkunu mo, a'di jin okin ma manci gwo ma Arungimis kad- hamo/ mo jin ta'da Irmiya mo mmo/o gwo mo ki: Dhali uni bu'thki 'dolkon kush kun 'koni iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd mo jin ta she/ yol piti mo, a'di jin ta she/ yol jin karkina unin tiya kun ta iya/ gi uci ma Israyiil mo be.

¹⁰ Dhali uni ki ci uni gom uni kun cila mombunto ma iman/uka nos mo be me'd gwo jin shukina tapa aha/ bway mo be.

Bilaatus Dotki'da Yesus Gwo mo be

¹¹ Dhala Yesus doshki'd mbwambora mudhiir mo dhala mudhiir ki dot a'di gwo mo ki: Ki /e de /e tana Malik gi

'Kwani Yahuuda/ mo? Dhala Yesus ki thok a'di gwo mo ki: A'di ta gwo jin ona /e si'da/ mo be.

¹² Hili ki a'di yerkununi is ki gway mo ki igasiis kun can mo dhali 'kwani gwany- jaka/ mo tani a'di diki thok 'twan kamu/ mo be.

¹³ Dhali yan'ko'da Bilaatus ki o a'di gwo mo ki: Dina /e ki cik gwo mo 'taa? ama'diny gwo kun ona uni apo/ /e mo?

¹⁴ Hili a'di diki ci a'di 'twan thoka 'de/ mo walla ari gwon kamu/ jin yerkununi a'di is ki gway mo. Wakan ntaga mud- hiir a'di merki'd kagahara mo be.

Yesus Torkunu Gwo 'Twa/a 'Cesh mo Mmowu mo

¹⁵ Dhali ka yuk jin yuku mo tani mii ma mudhiir isa yempa/ mo mmo'cukka waambuhany jan tal 'de/ 'peni uni habuus mo a'di jin dotkina uni mo be.

¹⁶ Dhali uni tan gi wathi/ eya sijin jin mishu 'baar mo eya tente/, a'di jin yukunu gway ka Baraabas mo be.

¹⁷ Wakan uni tulki is mo mmonal 'de/ mo dhala Bi- laatus ki o uni gwo mo ki: Kaja i/ o um bwa jin miga/ 'cukki um mo, a/ Baraabas 'taa? walla Yesus a'di jin yuku ka Kristhos mo?

¹⁸ Haali/ a'di mishki dhapan buni jin takina uni mo mmoçi a'di mo be.

¹⁹ Isa dhamo/ 'teya ki a'di diki'd mmoça'ba kursi jin dwallu gwo jin ta jim piti mo tani ashim piti hashki a'di gwo mo mmodhalku/ ton kamu/ ki mii apo/ wathin kar/

e yan mo haali/ aha/ to'ckunu bwa kagahara shwane/ gom a'di mo ki gwony jan mo be.

²⁰ Dhali igasiis kun can dhali 'kwaniḡ gwanyjaka/ uni lalki 'kwani sho'k ki gwo mo mmodotḡ gwo mo goma Baraabas mo dhali mmo'ce'da Yesus sho'k mo be.

²¹ Dhala mudhiir ki o uni gwo mo dok/e ki: Jana 'peni bwam uni su/ jin o um bwa mo jin miga/ 'cukki um mo? Dhali uni ki thokḡ gwo mo ki: aBaraabas be.

²² Dhala Bilaatus ki o uni gwo mo ki: Dhali aha/ mina miiya tinta ka Yesus mo a'di jin yuku gway ka Kristhos mo? Uni 'baar mo thokḡ gwo mo ki: Dhalki a'di 'koshu ki cwany'cithan dhul mo.

²³ Dhali a'di ki thokḡ uni gwo mo ki: Gomata sa/? Tonthus gi wakatinta imiikina a'di mo? Hili uni cuukin kagahara mo mmontal 'de/ mo mmo/o gwo mo ki: Dhalki a'di 'koshu ki cwany'cithan dhul mo.

²⁴ Wakan ka Bilaatus parki a'di e mo ki a'di mol gwo pi jipi/ mo tani hili a'di ki dhal mii e i is mo goma dulattḡ jin telkunu 'pen mo tani a'di ki bu'th yi'de/ mo dhali 'thur me'd piti mo mbwambor ma waambuhany 'kwani mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ dina ka po/ 'pena bas gi wathi/ yan mo. Hili a'di 'te/ ki is bumi niin ma.

²⁵ Dhali aris 'kwani 'baar mo thokḡ a'di gwo mo ki: Abas piti midi di apo/ aman mo dhali apo/ ucim bam mo be.

²⁶ Dhali yan'ko'd a'di ki

'cukki uni aBaraabas mo dhali ki a'di doriki'da Yesus ki yis bip mo tani a'di ki ci a'di mmo'kosh ki cwany'cithan dhul mo be.

I/ askar Miikina Yesus ka Mak mo

²⁷ Dhali yan'ko'd i/askar ma mudhiir uni ki susa Yesus mo e bwaagon gi gu'b ma mudhiir mo dhali uni ki tula askar isi 'baar mo mmontal 'de/ mo ibwambori a'di mo be.

²⁸ Dhali uni ki 'cuk a'di burrinye/ mo dhali hi'th a'di is ki burrinye/ jin ta'da duk is mo be.

²⁹ Dhali uni ki thoson ton'kup 'pena 'de/ mo dhali uni ki hi'th a'di i'kup piti mo dhali uni ki kar a'di guluca cwahan e me'da bim poros piti mo dhali luḡ ki jin 'kupa'dupuni bwambori a'di ka mak mo mmo/o gwo mo ki: Hayy, Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo.

³⁰ Dhali uni ki 'tak a'di manya/ i is mo dhali uni ki bu'th gulu'c mo dhali dor a'di e 'kup piti mo be.

³¹ Dhali ki uni miiki a'di ka mak mo tani uni ki 'cuk a'di burrinyen duk is mo dhali uni ki hi'th a'di burrinyem piti i is mo dhali uni ki sus a'di ka pije/ mo mmo'kosh ki cwany'cithan dhul mo be.

Mo gi 'Koshuwa 'Kosh ki Cwany'cithan Dhul mo

³² Me'd jin 'kokina uni mmoya ka pije/ mo tani uni pu'dkin mo e wathi/ gi Pan Kerawaan jin yuku gway ka Simaan mo. Wathi/ yansan a'di tu'ckina uni mo mmokal cwany'cithan dhul piti mo be.

33 Dhali ki uni pu'dkin mo e mo jin yuku ka Gulgutha mo tani (a'di jin ta 'pemen gwo jin onu ki: Mo ma Siman' Kup mo)

34 uni ki ci a'di yimana mura'th jin 'koshu e ki toj ka/ ga/ mo. Hili ki a'di nyokki a'di mo tani a'di ushki a'di pi mo be.

35 Dhali ki uni 'koshki a'di ki cwany'cithan dhul mo tani uni ki kwa/ burrinyem piti bwa mo e bwam uni 'cena mo mmo'ta'k to mo.

36 Yan'ko'd uni ki 'ko a'cesh mo dhali rash 'ko mo mmotim a'di apo/ mo be.

37 Dhali apo/ 'kup piti mo tani uni ki 'kwar gwo apo/ a'di mo jin denju e mo ki: Yansan ta'da Yesus jin ta'da Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo be.

38 Dhali 'kwani su/ kun tana 'di/ nyakkunu 'kosh ki a'di mo ki cwany'cithan dhul mo, jan 'de/ ki me'da bim poros piti mo, dhali jan kamu/ ki me'da biny cam piti mo be.

39 Dhali uni gwansan kun iikin ki iimpe e bway mo tani uni sorki a'di mo mmopir 'kup buni mo be,

40 dhali mmo/o gwo mo ki: /E jin mini 'taki 'kosh gu'b gi mondheleladhelel mo dhali nyan a'di ka cim kwara mo tani wothi is pini mo. Wakki/ /e ta Ya/ ma Arungimis mo, ba thulu ka 'cesh 'peni apo/ cwany'cithan dhul mo.

41 Wakan si'da/ igasiis kun can dhali iman'kwar to mo dhali 'kwani gwanyjaka/ mo tani uni miiki a'di ka mak mo mmo/o gwo mo ki:

42 A'di wothki tiya mo tani is piti mola a'di woth moyi. Dhalki a'di thulu'd ka 'cesh shwane/ 'peni apo/ cwany'cithan dhul mo, dhali ana mina gam a'di gwo is mo be.

43 A'di gamki'da Arungimis gwo is mo. Dhalka Arungimis 'cuk a'di mo shwane/ wakki/ a'di ona bwa ki a'di mo, haali/ a'di o gwo mo ki a'di ta Ya/ ma Arungimis mo be.

44 Dhali unin 'di/ kun nyakkunu 'kosh ki cwany'cithan dhul nyakki a'di mo tani uni si'da/ wakki a'di ki gwon 'de/ yan mo be.

Mowu ma Yesus mo

45 Dhali shwane/ ka tente/ ta'da tente/ mbwan' kup mo tani adhan mondhurumi'd pu'dki'da po/ mony'ceshi 'baa mo ntaga tente/ mbum 'ban mo be.

46 Dhali ka tente/ ta'da tente/ kwara mo tani Yesus gwoki'd ki 'twa/ jin caaca mo ki: Ili, Ili, lama sabaktani, a'di jin ta 'pemen gwo jin onu ki: Arungimis pem, Arungimis pem, atinta dhalkina /e aha/ 'pen kan mo?

47 Dhali unin tiya kun doshkin ki 'dishe/ cikki a'di mo dhali o gwo mo ki: Wathi/ yukki'd Iliyya mo be.

48 Dhali jan tal 'de/ 'peni uni a'di guski'd ki jahanne/ mo dhali a'di ki kala lipa/ mo dhali 'tu'd a'di ki yiman tom 'pa'a'd mo dhali kar a'di eya cwahan mo dhali a'di ki ciki a'di mo mmopi mo be.

49 Hili kun tiya o gwo mo ki: Cori naskina/ bala/

Dhalki ana para mo e mo wakki/ Iliyya midi thulu/ mo mmowoth a'di mo.

⁵⁰ Dhala Yesu cuu'd ki dhan 'twa/ jin caaca dok/e mo dhali a'di ki ci shi/in piti mo be.

⁵¹ Dhali hili mo mo ma, bur-rinye/ gi gu'b gi mondhele-ladhelel mo a'di dherkunu bwa mo ka 'ban su/ mo 'peni bun'kup mo ntagi bum'pen mo, dhali mony'cesh yikinki is mo, dhali aris woshi 'baar mo pwithkunu bwa mo be.

⁵² Dhali mon'kupaje si'da/ uni ka'dkunu 'twa/ mo, dhali aris bun'gwar is gi uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo uni gun ishki e mo e mowu mo tani uni cukunu mis mo be.

⁵³ Dhali mmopikina uni ka pije/ 'peni jis jwa mo tani 'ko'di mompim piti mo tani uni iikin e 'pen'kuman bampa/ jin kogu mo dhali piki 'kwani i is ka ris mo be.

⁵⁴ Dhali ka mancil ma askar iss 'kwanim pa mmudhe'd dhali uni gwansan kun nyak 'ko ki a'di mo tani uni rashkina Yesu tim mo mmopar mony'cesh e mo mmoyikin is mo dhali to gwansan kun bu'thki embul mo mo tani uni 'tu'dkunu mo ki mon'ko/ is mo dhali o gwo mo ki: Ka jin gana/ yansan ta Ya/ ma Arungimis mo be.

⁵⁵ Wakan si'da/ up 'kokin ka ris mo mmun mmohil mo 'pena dhana/ mo, uni gun bathkina Yesu nsho'k mo 'peni Pany Jaliil mo mmota imanmii a'di to mo be.

⁵⁶ Dhali e bwaman uni mo tani aMariyam Magdaliyya

diki'd mo dhala Mariyam jin to Ko Yakuub mo dhala Yu-usup mo dhali ko iya/ ma Sabadi mo be.

Mo jin Kanuwa Yesu mo

⁵⁷ Dhali ki mo ta mom'pimpili/ mo tani wathi/ jin ta pa ki pa pu'dki'd mo 'peni Pa Arraama jin yukunu gway ka Yuusup mo, a'di si'da/ jin ta'da mancika Yesu gwo mo be.

⁵⁸ A'di yaki'd mo eya Bilaatus mo dhali dot a'di gwo mo gom bun'gwar is ma Yesu mo. Dhali yan'ko'd Bilaatus ki kan gwo mo ki a'di minu ci ki a'di mo be.

⁵⁹ Dhala Yuusup ki bu'th bun'gwar is mo dhali 'tam a'di is ki burrinyen dhelelga/ jin ta'da dhiny e mo be.

⁶⁰ Dhali 'thi a'di e jis pitin gana/ jin ta jis jwan this mo, a'di jin 'kolkina a'di wosh mo. Dhali a'di ki 'dan'kal wosha caaga/ mo mmo'dap 'twan'kal jis jwa 'twa/ mo, dhali a'di ki ya mo be.

⁶¹ Mariyam Magdaliyya dhali Mariyama kamu/ nyakki 'ko mmun mo mmo'ko ka par 'twa/ gi mon'kupaje mo be.

Imanji Mo mo e Mon'kupaje mo

⁶² Dhali ka cim jin 'ko'd mo, a'di jin ta'da cim jin 'ko'd jin Thosonkunu to mo tani igasiis kun can dhali 'Kwani Parisiyyin tulki isi bwambor ma Bilaatus mo be,

⁶³ dhali o gwo mo ki: Tapa, am kakina gwo e jin okin ma manhe'k 'kwani e mo ki a'di di'd ki e mo naskina/ mmo/o

gwo mo ki: 'Ko'da cim kwara mo tani aha/ mina cuyu mis dok/e mo be.

⁶⁴Wakan ki/e mini kan gwo mo ki mon'kupaje minu mii ji mo ki 'dantar mo ntaga cim kwara mo, isi ciki/ ki imancik a'di gwo mini 'koki ii mo dhali kwal is piti mo dhali tor 'kwani gwo mo ki: A'di piki'd 'peni mowu mo, dhali gwonthus jin ta jin 'ko'd jin minu o mo tani a'di midi war ki shi/kagahara mo mmobol jin twa/a/ e mo be.

⁶⁵Bilaatus ki o uni gwo mo ki: Um tan ga askar kun ji mo mo. Iiku/ mo ma, mmoji a'di ki 'dantar mo me'd jin misha um a'di mii mo be.

⁶⁶Wakan uni iikin mo dhali ji mon'kupaje mo, dhali uni ki 'dap wosh 'twa/ka 'din'kila/ mo dhali dhu imanji mo mo be.

28

Mompinu mo

¹Dhali 'ko'da cim ma pesu/ mo tani ki mo kali kush mo ka cim jin twa/a/ ka dhas mo tani aMariyam Magdaliyya dhala Mariyama kamu/ uni iikin mo mmopar mon'kupaje e mo be.

²Dhali hili mo mo ma, adhan mony'cesh yikinki is mo kagahara haala man'doyu gwo gi tapa thulki'd mo 'peni momis mo dhali pu'du/ mo dhali ka'c wosh ka nyan'ko'd mo dhali a'di ki ca'ba po/ a'di mo be.

³Jamas piti jin piyina a'di mo tani a'di wana e ka wara sho'k mo dhali burrinyem

piti ca'bki bany bany mo me'da wasan gana/ mo be.

⁴Dhali gom is jin kogu a'di mo tani imanji mo mo uni deekina is mo dhali uni wakina e gi 'kwani kun wukin mo be.

⁵Hila man'doyu gwo ki o up gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma, haali/ aha/ misha ki um n'ap'kina Yesus jin 'koshkunu jwa mo ki cwany'cithan dhul mo be.

⁶A'di yisa di'di mahana, haali/ a'di cuki mis mo me'd gwo jin ona a'di mo. Iiyu/ mo ma, mmopar mo e mo jin ishkina a'di nycine/ mo.

⁷Dhali yan'ko'd iiyi ki jahanne/ mo dhali tor imancik a'di gwo gwo mo ki a'di cuki mis mo 'peni mowu mo. Dhali hili mo mo ma, a'di midi ya ntwa/a/ ki um mo e Pany Jaliil mo be. Dhali e mun mo tani um mini gam a'di mo. Hili aha/ tor'kina um gwo mo be.

⁸Wakan uni iikin ki jahanne/ mo 'peni mony jis jwa mo ki mon'ko/ is mo dhali ka dhan bwan 'kunyga/ mo, dhali uni sokin mo mmotor imancik a'di gwo gwo mo be.

⁹Dhali hili mo mo ma, aYesus gamki uni 'kup mo dhali o gwo mo ki: Hayy. Dhali uni pu'dkin mo dhali bu'th a'di i sho'k piti mo dhali lun a'di mo be.

¹⁰Dhali yan'ko'd Yesus ki o uni gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma. Iiku/ mo ma, dhali tor iwak pem gwo mo mmo/ii mo e Pany Jaliil mo dhali uni mini par aha/ e i mun mo be.

Imanji Mo mo Wankunu Is mo be

¹¹ Ki uni 'kokin mo mmo/ ii mo tani hili mo mo ma, kun tiya 'peni uni gun ta imanji mo mo tani uni iikin mo e 'penkuman bampa/ mo dhali tor igasiis kun can gwo mo goma ris to gwansan kun bu'thki embul mo mo be.

¹² Dhali ki uni tulki is mo mmontal 'de/ mo nyakki 'kwanij gwanyjaka/ mo dhali gam 'twa/ 'kup mo tani uni ki ciya dhana guurush ki i/askar mo be

¹³ mmo/ o gwo mo ki: Tori 'kwani gwo mo ki: Imancik a'di gwo pu'dkin mo mon'thiny mo dhali kwal a'di mo ki aman 'kokina mmo/ish e mo be.

¹⁴ Dhali wakki/ gwo yansan midi pu'du/ mo e bwany'ce ma mudhiir mo tani aman mina lal a'di sho'k ki gwo mo dhali buk um 'ba/ mo 'peni monto'c bwa mo be.

¹⁵ Wakan uni bu'thkina guurush mo dhali mii a'di me'd jin kankunu uni gwo mo. Dhali gwo lolop yansan a'di kalu ki lala'th mo e bwanj 'Kwani Yahuuda/ 'baar mo ntaga tee yansan mo be.

Yesus Hashki Uni kun 'Koni 'Kume'd I'ce'dka 'De/ mo

¹⁶ Dhali imancik a'di gwo kun 'koni 'kume'd i'ce'dka 'de/ mo tani uni iikin mo e Pany Jaliil mo e 'kuwosh jin kankin ma Yesus uni gwo mo.

¹⁷ Dhali ki uni parki a'di e mo tani uni lunji a'di mo. Hili kun tiya 'koni modhanj gwo mo be.

¹⁸ Dhala Yesus pu'dki'd mo dhali o uni gwo mo ki: Aris

moshirri 'baar mo e momis mo dhali apo/ mony'cesh mo tani uni cikunu aha/ mo be.

¹⁹ Wakan iiku/ mo ma, dhali waraa ris kal gi 'kwaniny'cesh ki imancik aha/ gwo mo. Miiki uni ki yi'de/ ki gway ma Ababa mo dhali ki gway gi Ya/ mo dhali ki gway gi Shi/ in Dheleladhelel mo be.

²⁰ Tori uni gwo mo ma, mmodhu aris gwo gwansan uni gun kankika/ um mo, dhali hili mo mo ma, aha/ mina nyak di e um isa yempa/ mo ntagi yil gi mony'cesh yan midi di 'kup mo be.

Gwom 'Borga/ Isi ki Gwo ma MARKUS mo

*Gwo jin Ćin ma Yohaan jin
Ta'da Manmiiya Mii ki Yi'de/
mo*

¹ Montel 'pen gi gwom
'borga/ ma Yesus Kristhos jin
ta Ya/ ma Arumgimis mo be.

² Me'd gwo jin 'kwarkunu
eya Ishaya jin ta'da manĉi
gwo ma Arumgimis kad-
hamo/ mo ki:

Hili mo mo ma. Aha/ hashk-
ina agum bway pem
ibwambori jis/em pini
mo.

a'di jin midi thoson /e bway
mo.

³ 'Twa/ gi wathin 'de/
mmocuu gwo em
bwaasho ki:

Thosoni bway gi Tapa mo ma,
kari bway piti ka ji sho'k mo.

⁴ Yohaan jin ta'da manmii
'kwani ki yi'de/ a'di piki'd mo
e mombwaasho mo mmoĉi
gwo mo gom mo jin minu mi-
iya mii ki yi'de/ mo mmorica
du is mo gom gwo gi miinthus
kun minu gwam 'kwani mo.

⁵ Dhali aris 'kwani iikin ka
pije/ e a'di mo 'peni aris
bampa/ gi Pa Yahuudiyya mo
dhali 'peni aris 'kwani gi Pa
Urushaliim mo. Dhali uni
'kokunu mo mmomii ki yi'de/
ki a'di mo e Yi'den Kumma/
Uurdun mo mmopikina uni
gwo gom miinthus buni mo
be.

⁶ Dhala Yohaan si'da/
hi'thki'da mur kalman e isi
a'di mo dhali a'di ta'd gi
waĉkan jin hi'thkina a'di e

empa'd piti mo dhali a'di
'ka'da kuuyu/ dhali shwa'da
dham eya kur mo be.

⁷ Dhali a'di ĉiki gwo mo mmo/
o gwo mo ki: N'ko'di aha/ mo
tani jamu/ midi pu'du/ mo
jin ca'd ki aha/ mo. Dhali
waĉkana ppam piti mo tani
aha/ dinaki ha me'd mo
mmolunĉ ki ji lunĉ mo dhali
'cuĉ uni mo be.

⁸ Aha/ miikina um ki yi'de/
tani hili a'di midi mii um ki
Shi/in Dheleladhelel mo be.

*Mo jin Miinuwa Yesus ki
Yi'de/mo*

⁹ Dhali ka tee gwansan mo
tani Yesus pu'dki'd mo 'peni
Pa Naasira jin di'd e Pany
Jaliil mo dhali a'di miikunu ki
yi'de/ ka Yohaan mo e Yi'den
Kumma/ Uurdun mo be.

¹⁰ Dhali ki a'di piki'd ka
pije/ 'peni yi'de/ mo tani ise/
ki jahanne/ a'di parki momis
e mo mmodi ki kany dhali Shi/
in di'd mmothulu/ i a'di mo
me'd gurko/ mo be.

¹¹ Dhali 'twa/ ciĉkunu 'peni
momis mo ki: /E ta Ya/m pem
jin enka/ mo, dhali aha/ 'bora
bwa ki 'bor ki /e mo.

Mo gi Paluwa Yesus mo

¹² Dhali Shi/ in Dhelelad-
helel a'di urki'da Yesus ka
pije/ ise/ mo e mombwaasho
mo.

¹³ Dhali a'di diki'd e momb-
waasho mo ka cim ma issu/
mo, dhali a'di palkunu ka
Seĉaan mo. Dhali a'di nyakki
di ki tombwaasho mo. Dhali
iman'doyu gwo pu'dkin mo
dhali mii a'di to mo be.

*Yesus Telki Mii ma Tu'd Piti
Pen mo*

14 Dhali ka Yohaán karkunu eya sijn mo tani Yesus pu'dki'd mo e Pany Jaliil mo mmoçi gwom 'borga/ ma Arumgimis mo

15 dhali mmo/ o gwo mo ki: Mo thimkunu mo, dhali Bampa/ ma Arumgimis pu'dki'd e me'd mo. Rici adu is mo ma dhali gam gwom 'borga/ is mo.

Yesus Yukki Imancesh To Yi'de/ Idojon mo

16 Dhali me'd jin yakina a'di ki yampe e shemen ma gap ma Al ma Jaliil mo tani a'di parki'da Simaan e mo dhala Andaraawus jin ta'da kam ma Simaan mo mmobitkina a'di a'thi/ eya al mo haali/ uni ta 'kwani kun ta imancesh to yi'de/ mo be.

17 Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Bathi aha/ nsho'k mo ma, dhali aha/ mina dhu um mmowar ki imanbu'th 'kwani ki gwo mo be.

18 Dhali ki jahanne/ uni dhalkina 'thim buni 'pen mo dhali uni ki bath a'di nsho'k mo be.

19 Dhali mmothothkina a'di is ari'ceenne/ mo tani a'di parki'da Yakuub e mo jin ta ya/ ma Sabadi dhala Yohaán jin ta'da kam piti mo uni kun 'kokin eya kur buni mo mmshowa 'thi/ mo be.

20 Dhali ki jahanne/ a'di ki yuk uni mo. Dhali uni dhalkina babam buni ka Sabadi eya kur mo nyakki cinjina/ kun miina tu'c mo dhali bath a'di nsho'k mo be.

Wathi/ jin Bu'th ma Arum Thus jin Nyo/o'd mo

21 Dhali ki uni pu'dkin mo e Pañ Kapranahuum mo tani dhali ki jahanne/ a'di seki gu'b gi montul is buni ka cim ma pesu/ mo dhali a'di torki gwo mo be.

22 Dhali uni merkin mo gom gwom piti jin torkina a'di mo haali/ a'di torki uni gwo mo me'd wathi/ jin ta gi moshirr mo dhali yisa me'd iman'kwar to mo.

23 Dhali ki jahanne/ wathin kamu/ diki'd e gu'b montul is buni mo a'di jin taki'd ga rum thus jin nyo/o'd mo be.

24 Dhali a'di cuuki'd ki dhan 'twa/ caaca mo mmo/ o gwo mo ki: Ki /e mini mii atinta ki aman mo, Yesus gi Pa Naasira mo? A/e pu'dkin mo mmo'ce'd aman sho'k mo? /E mishka/ ki /e ta a'din tal 'de/ ma Arumgimis jin kogu mo.

25 Hila Yesus kucurki a'di ki gwo mo mmo/ o gwo mo ki: Ca'bi ki shwam. Piyu/ ka pije/ 'peni a'di mo.

26 Dhala rum thus jin nyo/ o'd ki tor a'di 'ko'da 'cesh mo dhali cuu gwo ki dhan 'twa/ jin caaca mo. Dhali a'di ki pi ka pije/ 'peni a'di mo.

27 Dhali uni 'baar mo merkin mo. Dhali wakan, uni dotki gwondot e bwam uni mo mmo/ o gwo mo ki: Mii yan ta'da taye? Gwon this jin toru de. Ki moshirr maja sa/ ikankina a'di arum thus kun nyo/on gwo mo dhali uni ha a'di gwo e mo?

28 Dhali ki jahanne/ gwom piti yaki'd ki lala'th mo e mo 'baar mo ki tur mo eya ris bampa/ kun 'kon ki jin 'kam

mo e bampa/ gi Pany Jaliil mo be.

Yesus Wacki'da Mar ma Simaan jin Ta'da 'Bomi mo

²⁹ Dhali ki jahanne/ a'di dhalki gu'b gi montul is buni 'pen mo dhali a'di cicki'd mo e gu'b ma Simaan mo dhala Andaraawus mo nya_{ka} Yakuub mo dhala Yohaana mo be.

³⁰ Dhala mar ma Simaana 'bomi, a'di 'ba'thki'd mo mmo/ ish 'ko'da 'cesh ki 'batha thunya/ mo dhali ki jahanne/ uni ki torki a'di ayim mo be.

³¹ Dhali a'di pu'dki'd mo mmobutha yim mme'd mo dhali 'deka yim ki mis mo dhala thunya/ dhalki'da yim 'pen mo, dhala yim miiki uni to mo be.

Yesus Wacki 'Kwani ka Ris Mom'pimpili/ mo

³² Dhali ki mo ta mom'pimpili/ mo jin yulkin ma tente/ mo tani uni kalki 'kwani e a'di mo, aris uni gun 'ba'thkin mo dhali uni kun bu'thkin ma ruma 'cesh mo be.

³³ Dhali aris 'kwani gi 'penkuman bampa/ 'baar mo tulki is mo mmon_{tal} 'de/ mo e shan'tamo/ mo be.

³⁴ Dhali a'di ki wa_c uni ka ris mo, uni gun 'ba'thkin mo ki 'ba'th ki she/ ki she/ mo, dhali a'di ki ura ruma 'cesh ka pije/ mo, dhali a'di diki dhala ruma 'cesh bway mo mmowal 'twa/ mo haali/ uni nyith_{ki} a'di mo be.

Yesus Yaki'd mo Mmo_{ci} Gwom 'Borga/ mo

³⁵ Dhali ki mo ta mon'thamo/ ka 'tum gana/

mo ki mon_{kush} ntwa/ a/ mo tani a'di cuki mis mo dhali ya mo e mo jin pina 'kwani mo, dhali a'di ki 'tho mo be.

³⁶ Dhala Simaan dhali uni gwansan kun nya_{kki} 'ko ki a'di mo tani bath_{ki} a'di nsho'k mo be.

³⁷ Dhali uni gamki a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Aris 'kwani 'baar mo n_{ap}ki /e mo be.

³⁸ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Dhalki ana iina mo e bampa/ kun 'dish yan is mo, ki aha/ mina _{ci} gwo mmun si'da/ mo. Haali/ gom mii gi wakan mo tani a'di ipu'dkika/ mo be.

³⁹ Dhali a'di yaki'd ki tur mo e bampa/ gi Pany Jaliili 'baar mo mmo_{ci} gwo mo e gu'b gi montul is buni mo dhali mmo/ura ruma 'cesh ka pije/ mo be.

Yesus Dhelelki Wathi/ jin 'Kosha Monthus Is mo

⁴⁰ Dhali wathi/ jin 'kosha monthus pu'dki'di a'di mo mmon_{ap} mowoth_h 'peni a'di mo, dhali ca'bki jin 'kupa'dupun mo dhali o a'di gwo mo ki: Wak_{ki} /e ona bwa mo tani /e mishi aha/ dhelel mo.

⁴¹ Mmogukina a'di a'di ki e ma 'thime/ ki mo/ en mo tani a'di ki he'th me'd piti mo dhali ta a'di is ki me'd mo dhali o a'di gwo mo ki: Aha/ ona bwa mo be. Dheleli mo ma.

⁴² Dhali ki jahanne/ monthus dhalki a'di 'pen mo dhali a'di dhelelkina is mo be.

⁴³ Dhali a'di ki kan a'di gwo ki 'bi'th mo dhali hash a'di mo

mmoyaku/ mo ki jahanne/
mo

⁴⁴ dhali tor a'di gwo mo ki:
Hili miim pini i e ki 'bore/ mo
ki /e mini diki tor jan tal 'deŋ
kamu/ gwo mo. Hili yaku/
mo dhali tora gasiis is pini i
e mo dhali ci a'di to gom is
pini jin dhelelkunu mo me'd
gwoŋkan jin kankin ma Musa
mo haali/ a'di ta gwo jin nyo/
a 'kwani mo.

⁴⁵ Hili a'di yaki'd ka pije/
mo dhali tel mii 'pen mo
mmobah gwo gom a'di
'bakany mo dhali mmokal
gwo ki lala'th mo. Wakan
a'di mol ma Yesus ciç bampa/
dok/e mo eya tente/, hili a'di
di'd ka pije/ 'peni bampa/ mo,
dhali 'kwani pu'dkini a'di mo
'peni aris shemen bampa/ mo
be.

2

*Yesus Wacki Wathi/ jin
Mutta/ Is Is mo*

¹ Dhali ki a'di dokki'd
ka nyan'ko'd mo 'peni Paŋ
Kapranahuum 'ko'da cim ka
honye/e mo tani gwo toru mo
ki a'di di'di pa mo be.

² Dhali 'kwani ka ris tulki
is mo mmonta' de/ mo.
Wakan, mo piyi'd gom uni
mo. Moŋkamu/ yisa di'da
shan'tamo/ si'da/ mo. Dhali
a'di di'd mo mmoçi uni gwo
mo be.

³ Dhali uni pu'dkin mo
dhali kali wathi/ jin mutta/
is mo e a'di mo, jin kalkina
'kwaniŋ gwasi doŋon mo be.

⁴ Dhali ki uni mol a'di 'dish
is mo goma waambuhany
'kwani mo tani uni ka'cki
'kuŋgu'b mo 'peni 'kupi a'di

mo. Dhali ki uni tupki mo i e
mo tani uni ki dhala ci me'd
ki wathi/ i e jin mutta/ is mo
be.

⁵ Dhali ka Yesus parki
moŋgam gwo is buni e mo
tani a'di ki o wathi/ jin mutta/
is gwo mo ki: Ya/ m pem,
miinthus pini gwamkunu /e
mo be.

⁶ Dhali iman'kwar ton tiya,
uni 'kokin mo mmodot gwo
mo eya dum buni mo ki:

⁷ Katinta sa/ i/ ona wathi/
yansan gwo gi wakan mo?
A'di walki gwo sor mo. Kaja
a'di midi mish gwam 'kwani
gom miinthus mo, hili jasa
Arungimis a'di 'de/ mo be.

⁸ Dhali ki jahanne/ Yesus
nyithki'd e is piti ki uni tan
gi gwondot wakan e is buni
mo dhali a'di ki o uni gwo mo
ki: Atinta dotkina um gwon-
dot eya dum bum kan mo?

⁹ Ki ji gi 'ka'da mii mane
ti, mmo/o wathi/ jin mutta/
is gwo mo ki: Miinthus pini
gwamkunu /e mowa? walla
mmo/o gwo mo ki: Cuyi mis
mo dhali 'deka cim pini mo
dhali yayi mo?

¹⁰ Hili ki um mini mish ki
Ya/ gi 'Kwani ta gi moshirr mo
e mony'cesh yan mo mmog-
wam miinthus gi 'kwani mo,
a'di ki o wathi/ jin mutta/ is
gwo mo ki:

¹¹ Aha/ ona /e gwo mo ki:
Cuyi mis mo dhali kala cim
pini mo dhali yayi bway pa
mo.

¹² Dhali a'di cuki miş mo
dhali ki jahanne/ a'di ki kala
cim piti mo dhali ya ka pije/
mbwambori uni 'baar mo.
Wakan aris uni 'baar mo

merkin mo dhali karkina Arungimis ki ca mo mmo/o gwo mo ki: Ana 'konaki par ji gi wakan e me'd 'de/ ki sule/ mo be.

Mo jin Yukkunuwa Lawi mo

13 A'di yayi'd ka pije/ mo dok/ e e shemen ma gap ma al mo, dhala dhana buhany wathimpa tulki is i a'di mo, dhali a'di torki uni gwo mo be.

14 Dhali ki a'di yaki'd ki yampe mo mbway mo tani a'di parki'da Lawi e mo a'di jin ta ya/ ma Halpa mo mmodikina a'di mo e mo jin teruwa thulpa/ mo, dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Bathi aha/ nsho'k mo ma. Dhali a'di cuki mis mo dhali bathi a'di nsho'k mo be.

15 Dhali ki a'di ca'bki'da tharabeesa e gu'b piti mo tani imantera thulpa/ ka ris dhali imanmii miinthus 'kokin nyakka Yesus mo dhali imancik a'di gwo mo, haali/ 'kwani tana ris ka ris kun bathi a'di nsho'k mo be.

16 Dhali iman'kwar to dhali 'Kwani Parisiyiin ki uni parki a'di e ki a'di shwaki to nyakki uni gun ta imanmii miinthus mo dhali imantera thulpa/ mo tani uni ki dot imancik a'di gwo gwo mo ki: Atinta ishwana a'di to nyakki imantera thulpa/ mo dhali nyakki uni gun ta imanmii miinthus kanni?

17 Dhali ka Yesus cikki a'di yan mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: 'Kwani gwansan kun 'kon ki 'bore/ mo tani uni mini 'koki mii ta ga hakiim mo, hili uni gwansan kun 'ba'thkin mo be. Aha/ pu'dkina mo yisa mmoyuk

'kwani kun mii miin_{kar}/e hili gom imanmii miinthus mo be.

Gwo jin Dotu mo gom To jin Ga/u mo

18 Dhali imancika Yohaana gwo dhali 'Kwani Parisiyiin uni ga/ki to mo dhali 'kwani pu'dkini a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Katinta si'da/ imina imancika Yohaana gwo mii mo dhali 'Kwani Parisiyiin mmoga/ to mo, hili imancik / e gwo uni 'koki ga/ to mo be.

19 Dhala Yesus ki thok uni gwo mo ki: Mina 'kwani yilkina/ gwansan, uni kun yuku mo e momiimash mo mish to ga/ mo ki wathinya'a'b diki'd nyakki uni naskina/ mo 'taa? Me'd jin dikina wathinya'a'b e bwam uni mo tani uni moli to ga/ mo be.

20 Atee midi pu'du/ mo ki wathinya'a'b minu susu/ 'peni uni mo tani dhali yan'ko'd uni ki ga/ to ka tee caan mo be.

21 Wathin kamu/ yisa di'da jin sho burrinyen this apo/ sharkin burrinyen dhamo/ mo. Wakki/ a'di midi mii kan mo tani mo jin 'dapu midi dher bwa 'peni a'di jin ta jin this mo 'peni jin dhamo/ mo, dhali mondhere'd midi war ki shi/ mo.

22 Dhali wathin kamu/ yisa di'da jin midi kar yimana mura'th jin ta jin this mmowol a'di e kucan jin wolu yimana muratha dhamo/ mo. Wakki/ a'di midi mii kan mo tani yimana mura'th midi 'twak kucan mo dhali yimana mura'th midi gaça sho mo.

Dhali wakan kucaŋ minu dher bwa mo, hili yimana mura'th this minu mii wol mo e kucaŋ this jin daka kucuru/ mo be.

Imancik Gwo Uni 'Ce'dki Pos ka Cim ma Pesu/ mo be

²³ Ka cim ma pesuŋ kamu/ tani a'di yaki'd ki tur mo e bwam bunto mo. Dhali ki uni tanki bway buni mo tani imancik a'di gwo telki mii 'pen mo mmo'ce'd pos mo be.

²⁴ Dhali 'Kwani Parisiyiin o a'di gwo mo ki: Hili ma, atinta imiina uni to jin dina gwoŋkan ma cim ma pesu/ ki dhal bway mo?

²⁵ Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: 'Kona um ki deŋ gwo e mo gom mii ma Dawuu'd mo 'taa? ki a'di midi mii ta gi to mo dhali ki a'di 'kosha te/ mo tani a'di dhali uni gwansan kun nyaŋki 'ko ki a'di mo.

²⁶ A'di ciŋki gu'b ma Arungimis mo ka Abi/athhaar di'd jin ta'da gasiis jin ca'd mo, dhali shwa tonte/ jin di'di buŋkus ma Arungimis mo, a'di jin dina gwoŋkan ki dhal bway mo gom 'kwanin tiya mo, hili jasi gom igasiis uni 'cena mmoshwa mo be. Dhali a'di si'da/ ki ciki uni gwansan kun nyaŋki 'ko ki a'di mo be.

²⁷ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Acim ma pesu/ karkunu mo gom wathi/ mo, yisa wathi/ goma cim ma pesu/ mo.

²⁸ Wakan Ya/ gi 'Kwani si'da/ a'di ta tapa goma cim ma pesu/ mo be.

3

Wathi/ jin Kutha Me'd Gunjuru/ mo

¹ Dok/ e a'di ciŋki gu'b gi montul is mo dhali wathi/ diki'd jin ku'thkina me'd gunjuru/ mo be.

² Dhali uni timki a'di mo mmopar a'di e mo waŋki/ a'di midi 'taki waç a'di ka cim ma pesu/ mo, wakan ki uni mini 'taki ta gi gwo mmoyer a'di is ki gway mo be.

³ Dhali a'di ki o wathi/ jin kuthka me'd gunjuru/ gwo mo ki: Yayu/ ise mo ma.

⁴ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A'di ta mii jin dhala gwoŋkan bway mo mmomii mii jin 'boro'd ka cim ma pesu/ mo 'taa? walla mii jin ta jin thus minu mii mo? mmowotha/ woth mo 'taa? walla mmo'kosha 'kosh mo? Hili uni 'kon ki shwam mo be.

⁵ Dhali a'di ki hil mo mo mmo'kar mo ki e mo ka nyor e uni mo mmo'kal bwa diŋ mo goma dum buni kun 'bitha'bi'th mo. Dhali a'di ki o wathi/ gwo mo ki: Hethi me'd pini mo ma. Dhali a'di he'thki a'di mo dhali me'd piti waçkunu mo be.

⁶ Dhali 'Kwani Parisiyiin iikin ka pije/ mo dhali ki jahanne/ uni ki gam 'twa/ 'kup nyaŋki 'Kwani Hirodusiyyiin apo/ a'di mo mmo'ce'd a'di sho'k mo be.

Adhana Waambuhany 'Kwani 'Kokini Shemen ma Al mo

⁷ Yesus a'di yaki'd mo nyaŋki imancik a'di gwo mo e shemen ma al mo dhala dhana buhany wathimpa

'peni Pany Jaliil bathki a'di nsho'k mo. Dhali 'peni Pa Yahuudiyya si'da/ mo be

8 dhali 'peni Pa Urushaliim mo dhali 'peni Pa Adumiyya mo dhali 'peni bampa/jin di'd e bwampo/ Yi'den Kumma/ Uurdun mo dhali 'peni Pan Sur mo dhali 'peni Pa Saydaa/ mo, dhana waambuhany 'kwani mmocika uni gwo mo goma ris mii kun miikina a'di mo tani, uni pu'dkini a'di mo be.

9 Dhali a'di torki imancik a'di gwo gwo mo mmothosona kur gom a'di mo goma waambuhany 'kwani mo, isi ciki/ ki uni mini 'koki 'taki yap a'di ki is mo.

10 Haali/ a'di wacki'da wac ka ris mo, wakan ki aris uni kun 'koshkina 'ba'th ka ris mo gackina gac mo mmota a'di is ki me'd mo.

11 Dhali ka rum thus kun nyo/on parki a'di e mo tani uni ta'kkina 'cesh mbwambori a'di mo dhali cuu gwo ki dhan 'twa/ kun caaca ki: /E ta Ya/ ma Arungimis mo be.

12 Dhali a'di ki kan uni gwo ki 'bi'th mo mmodhalku/ ki dhal a'di ki a'di minu mish mo.

Yesus Kwanyki Uni kun 'Koni 'Kume'd I'ce'dka Su/ mo

13 Dhali a'di yaki'd ka gagamis e moŋ'kuwosh mo dhali a'di ki yuk uni gwansan nyakki a'di mo, uni kun ona bwa a'di ki sus mo. Dhali uni pu'dkini a'di mo be.

14 Dhali a'di ki dhu uni kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo mmonyak 'ko ki a'di mo dhali mmohash uni mmoçi gwo mo

15 dhali mmota gi moshirr mo mmo/ura ruma 'cesh ka pije/ mo.

16 Simaan, a'di jin yukkunu gway ka Buterus mo,

17 dhala Yakuub jin ta ya/ ma Sabadi mo dhala Yohaani jin ta'da kam ma Yakuub mo, uni kun yukkina a'di gway ka Buwanarjis mo jin ta 'pemen gwo jin onu ki iya/ ma wara sho'k mo.

18 Dhala Andaraawus mo dhala Pilibbus mo dhala Bartulamaawus mo dhala Matta mo dhala Tuuma mo dhala Yakuub jin ta ya/ ma Halpa mo dhala Taddaawus mo dhala Simaan gi Pan Kaana mo,

19 dhala Yahuusa Iskariyuuti jin 'cithi/ a'di is ki gwo mo be.

Gwo Sor jin Walu apo/ Shi/ in Dheleladhelel mo

Dhali yan'ko'd a'di yaki bway pa mo be.

20 Dhala waambuhany 'kwani pu'dkin mo dhali tuli isi montal 'de/ dok/ e mo. Wakan uni 'koki ta gi mo mo mmoshwa to mo.

21 Dhali ki imugum piti cikki gwo gom a'di mo tani uni pu'dkin mo dhali nap a'di mo mmobu'th mo haali/ uni o gwo mo ki: A'di guski'da du mo be.

22 Dhali iman'kwar to pu'dkin mo ka lungu'b 'peni Pa Urushaliim mo mmo/ o gwo mo ki: A'di bu'thkin ma Baalsebuul mo dhali ki gway gi tapa ma ruma 'cesh mo tani a'di urkina a'di aruma 'cesh ka pije/ mo be.

23 Dhali a'di ki yuk uni i a'di mo dhali tor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/ e mo ki: A/ ka

Setaan mishi is piti ur ka pije/
ce Setaan mo 'taa?

²⁴ Wakki/ 'penkuman
bampa/kwa/u bwa mo e is piti
mo tani 'penkuman bampa/
caan midi mol dosh mo be.

²⁵ Dhali wakki/ gu'b kwa/u
bwa mo apo/ is piti mo tani
gu'b caan midi mol dosh mo
be.

²⁶ Dhali wakka Setaan midi
cu mis apo/ is pitiŋ gana/ mo
wakan dhali kwa/ bwa mo
tani a'di midi mol dosh mo,
hili a'di midi dak ka bwa i'ba/
mo be.

²⁷ Hili wathin 'den kamu/
yisa di'da jin midi mish cic
gu'b gi wathi/ jin 'bitha'bi'th
mo dhali shi/ tom piti is mo,
hili isi ciki/ a'di midi mii dek
wathi/ jin 'bitha'bi'th ka shi/
ntwa/ a/ mo. Dhali yan'ko'd
ka jin gana/ mo tani a'di midi
shi/ gu'b piti is mo be.

²⁸ Ka jin gana/ aha/ ona um
ki, aris miinthusi 'baar mo
minu gwam ki iya/ gi 'kwani
mo, dhala ris gwo sor gunn
kun wala uni mo.

²⁹ Hili a'di jin wali gwo sor
apo/ Shi/in Dheleladhelel mo
tani minu 'koki gwam mi-
inthus piti ki sule/ mo, hili
a'di dina mii m'ba/ ki sule/
sule/ e miinthus mo be.

³⁰ Haali/ uni oki gwo mo ki:
A'di ta'd ga rum thus jin nyo/
o'd mo be.

KoYesus dhali Ikam Piti mo

³¹ Dhali kum dhali ikam
piti pu'dkin mo dhali dosha
pije/ mo. Uni ki hash a'di gwo
mo dhali yuk a'di mo be.

³² Dhala dhana waam-
buhany 'kwani 'kokini 'kam
a'di is mo dhali uni ki o a'di
gwo mo ki: Kwan dhali ikam

pini dhali i'bwahan uni 'kona
pije/ mmahan mo mmodot/ e
mo be.

³³ Dhali a'di ki thok gwo mo
ki: Aja sa/ nta'da ta'dam pem
dhali ikam pem mo?

³⁴ Dhali a'di ki hil mo mo
mmo'kar mo ki e mo gom uni
gwansan kun 'kon mmo'kam
a'di is mo, dhali a'di ki o gwo
mo ki: Ita'dam pem anan be
dhali ikam pem anan mo be.

³⁵ A'diyin jin mii'd ki bwa
ma Arungimis mo tani a'di
ita'da kam pem mo dhali
'bwah pem mo dhali ata'dam
pem mo be.

4

*Gwom 'Bi'th/ e goma
Ka'bany To jin Yeku mo*

¹ Dok/ e a'di telki mii 'pen
mo mmo'or uni gwo e she-
men ma gap mo. Dhala
dhana waambuhany 'kwani
caaca kagahara tulki isi a'di
mo. Wakan a'di seki bwaa
kur mo dhali ca'bi cine/ mo
e bwaman ma al mo. Dhala
dhana waambuhany 'kwani
uni 'koni shemen ma gap ma
al mo eya 'cesh mo.

² Dhali a'di torki uni gwo ka
ris mo ki gwom 'bi'th/ e mo,
dhali e gwom piti jin tora a'di
uni mo tani a'di ki o uni gwo
mo ki:

³ Ba ciki gwo mo ma.
Amanyeka ka'bany a'di ya'd
ka pije/ mo mmoyek to mo.

⁴ Dhali ki a'di yekki to mo
tani aka'banya tiya ta'kkin
mo e bway tur jin iinu mo.
Dhali 'dii pu'dkin mo dhali
los uni mo be.

⁵ Dhali aḱa'banya tiya uni ta'kkin mo e mo wosh mo dhali uni daran ga 'cesh e embul mo. Dhali ki jahanne/ ki uni 'kana le/ mo haali/ uni dar ga 'cesh mo tani,

⁶ dhali ka tente/ sulki'd ka nyor piti jin 'batha'ba'th mo dhali mmodara uni ka birman mo tani uni la shi'bil mo be.

⁷ Dhali aḱa'banya tiya uni ta'kkin mo e bwam ma 'de/ mo dhali ka 'de/ can mo tani a'di cōkotki uni mo dhali a'di moli maman dho'th mo be.

⁸ Dhali aḱa'banya tiya uni ta'kkin mo eya 'cesh jin 'bora'bor mo dhali uni ki ḱala dho'th kagahara mo mmocakina uni mo dhali mmomarkina uniya mar is mo, mmogwono'dkina uniya dho'th ki iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd eya tora 'de/ mo dhali ki iss 'kwanimpa ikwara mo dhali ki iss 'kwanimpa imudhe'd mo be.

⁹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A'di jin ta'd gi gu'ban'ce mo mmocik gwo mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

¹⁰ Dhali ki a'di di'd a'di 'de/ mo tani dhali uni gwansan kun tulki isi a'di kun tana 'kume'd i'ce'dka su/ mo tani uni dotki a'di gwo mo isi gom gwom 'bi'th/e yan mo.

¹¹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Um cinu gwo jin cinu ki kup mo gom Bampa/ ma Arungimis mo, hili gom uni gwansan kun 'kona pije/ mo tani uni a'di iminu ṭorki gwo ki gwom 'bi'th/e mo be.

¹² Wakan ki uni mini mii mish ka jin gana/ dhali 'koki nyith a'di mo, dhali uni ka jin

gana/ mini cik a'di mo tani dhali 'koki mish a'di 'ban mo be. Hili isi ciki/ ki uni mini 'taki tu'k mo dok/ e dhali uni minu 'taki gwamki miinthus buni mo be.

¹³ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A/um si'da/ 'koki mish gwom 'bi'th/e yan 'ban mo? Um mini mish a'di 'ban kata aris gwom 'bi'th/e gwansan mo?

¹⁴ Amanyeka ka'bany to mo tani a'di yekki gwo mo be.

¹⁵ Dhali uni gwansan uni ita uni kun ta'kkin mo e bway tur mo e mo jin yeḱu gwo nycine/ mo. Dhali ki uni cikki gwo mo tani aSetaan ki jahanne/ pu'dki'd mo dhali ḱal gwo jin yeḱu e uni mo be.

¹⁶ Dhali uni gwansan si'da/ uni ita uni gun yeḱkunu mo e embula 'cesh wosh mo. Uni, ki uni cikki gwo mo tani uni la bu'th a'di ki jahanne/ ki bwan 'kunyud mo be.

¹⁷ Dhali uni tan ga birman yisa e is buni mo, hili uni 'kon jasi ari'ceenne/ mo, dhali yan'ko'd ki montō'c bwa walla mo gi 'koshuwa 'kosh cuki mis mo gom gway yan mo tani ki jahanne/ uni ta'kkin mo be.

¹⁸ Dhali aḱa'banya tiya uni gun yeḱkunu mo e bwam ma 'de/ mo tani uni ita uni gwansan kun cikki gwo mo be.

¹⁹ Hili uni bala to ga 'cesh is mo dhali 'penkapan buni jin el uni e ki el mo dhali bwam buni gun ona uni gom ton tiya mo tani cikina uni nycine/ mo dhali cōkot gwo mo dhali a'di inyo/i uni mo ki

uni moli dho'th mo be.

²⁰ Hili uni gwansan kun yeku mo eya 'cesha 'borga/ mo tani uni ita uni gun cikki gwo mo dhali bu'th a'di mo dhali dho'th maman mo, eya tora 'de/ mo tani a'di dhotho'd ki iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd mo, dhali eya tora 'de/ mo tani a'di dhotho'd ki iss 'kwanimpa ikwara mo, dhali eya tora kamu/ mo tani a'di dhotho'd ki iss 'kwanimpa imudhe'd mo be.

Monkush jin Kumu 'Kup ki Ton'kul Bwa mo

²¹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Alamba/ ki a'di kalkunu bway gu'b mo tani a'di kumkunu 'kup ki ton'kul bwa mo 'taa? walla karkunu mo e bwan'kwariny ma angar mowa? dhali a'di dinuki kara po/ tirkina/ mo 'taa?

²² Haali/ ton kamu/ yisa di'da jin minu bag mo isi ciki/ a'di minu mish eya tente/ mo. Walla ton kamu/ yisa di'da jin minu mii ka 'di/ mo, hili isi ciki/ uni minu mish ki monkush mo be.

²³ Wakki/ wathin 'den kamu/ ta'd gi gu'ban'ce mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

²⁴ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili ki 'bore/ a'di jin cika um mo. A'di jin barkina um mo tani a'di minu barki um mo dhali to ki nyanye/ mo tani a'di minu ci ki um mo be.

²⁵ Haali/ a'di jin ta'd gi to mo tani minu ciku/ ki nyanye/ mo. Dhali 'peni a'di jin dara'd mo tani, me'd jin tana a'di gi a'di mo tani a'di minu bu'th 'peni a'di mo be.

Gwom 'Bi'th/ e goma Ka'bany To jin Caki'd mo

²⁶ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Bampa/ ma Arungimis a'di wana e ki wathi/ jin mididi 'taki pepera ka'bany bwa apo/ mony'cesh mo

²⁷ dhali 'taki ish e mo dhali cu mis mon'thiny mo dhali montee mo, dhali aka'bany mididi 'taki 'ka ale/ mo dhali ca mo ki a'di molo'd mo be.

²⁸ A'cesh a'di dho'thki to ki is piti mo, ale/ a'di i'ka'di twa/ a/ mo dhali yan'ko'd akulpe/ mo dhali yan'ko'd maman gana/ mo.

²⁹ Hili ki maman iski'd mo tani a'di ki kar mo ma ny-ertha/ eya tente/ ki jahanne/ mo haali/ mo gi minu 'cith to mo pu'dki'd mo be.

Gwom 'Bi'th/ e gom Emen To jin Miinuwa 'Tash mo

³⁰ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Mina ana kar Bampa/ ma Arungimis ka par 'ban kata moye? walla gwom 'bi'th/e gi wakata imina ana i/o mo gom a'di mo?

³¹ A'di wana e ki emena ka'bany to jin miinuwa 'tash mo, a'di jin yekunu apowa 'cesh mo. A'di ta ara ka'bany to jin ca'ba e ki piri'th piri'th apowa 'cesh mo.

³² Hili ki a'di yekunu mo tani a'di caki'd mo dhali a'di warki'd ki dhan wurup mo dhali a'di ki pepera adhana bi mo. Wakan 'dii kun pen e mis mo tani uni nyan'ki gu'b buni eya lam piti mo be.

Mo gi Bu'th ma Yesus Gwom 'Bi'th/ e Mmo'or mo

33 Ka ris gwom 'bi'th/e gi wakan mo tani a'di ki tor uni gwo mo me'd jin miṇa uni 'taki mish a'di mo be.

34 A'di diki tor uni gwo ki dar gi gwom 'bi'th/e mo. Hili e imancik gwom pitiṅ gana/ mo uni 'cena mo tani a'di ki be'd uni gwo 'baar mo be.

Yesus Doshki'da Dhana Punthar 'Tham mo

35 Ka tee caan ki mo ta mom'pimpili/ mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Dhalki ana iina mo mmo'ciṭha/ gap gi 'bana kamu/ mo.

36 Dhali mmodhalkina uni awaambuhany 'kwani 'pen mo tani uni suski a'di nyakki uni mo me'd jin ca'bkina a'di e bwam ma kur mo. Dhali akura tiya nyakki 'ko ki a'di mo be.

37 Dhali adhana punthar 'tham poshki'd mo dhali yi'de/ birki bakal mo mmodora kur mo. Wakan akur a'di 'tu'dkina yi'de/ hila/ mo be.

38 Hili a'di diki'd mo e bum 'pen ma kur mo mmo/ ish e apo/ burrynye/ jin ishu 'ba/ mo. Dhali uni merki a'di e mo dhali o a'di gwo mo ki: Manṭor gwo, ki /e bunya/ dina is ki mer mo ki ana miṇa 'ce'd sho'k mo?

39 Dhali a'di ki mer e mo dhali kucur 'tham ki gwo mo dhali o yi'de/ gwo mo ki: Roci sho'k mo dhali doshi munṅun mo. Dhali 'tham doshki'd mo dhali adhan mo dosh ki biyuu mo be.

40 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Katinta ko/ka uma ko/ ise? Um dar gi monṅam gwo is mo 'taa?

41 Dhali uni 'kokunu mo mmo'tu'd ki mondee is mo dhali o gwo ka rem 'kup mo ki: Ki wathi/ jana a'dan sa/? ki 'tham dhali yi'de/ haki a'di gwo e mo?

5

Wathi/ gi Paṅ Gadara jin Bu'thkin ma Ruma 'Cesh jin Waṅkunu mo

1 Dhali uni pu'dkin ki 'ban ma gap ma ala kamu/ mo e bampa/ gi Paṅ Gadara mo be.

2 Dhali ki a'di piki'd ka piṅe/ 'peni bwam ma kur mo tani a'di gamki 'kup ki wathi/ jin piki'd mo 'peni mon'kupaje jin taki'd ga rum thus jin nyo/ o'd mo be.

3 A'di jin ca'bki'd e mon'kupaje mo dhali wathin 'deṅ kamu/ yisa di'da jin mishki a'di dek ki sule/ mo isi ka jindhiir ilu/ mo.

4 Haali/ a'di dekkunu me'd ka ris ka makkiya mo dhala jindhiir mo, hila jindhiir bene'dkina a'di bwa mo dhali makkiya si'da/ 'ce'dkina a'di ka 'ci'cimi'th mo. Dhali wathin kamu/ yisa ta gi 'bitha mmo'te a'di mii 'twa/ mo.

5 Mon'thiny dhali montee a'di diki'd mo e mon'kupaje mo dhali e mon'kuwosh si'da/ mo a'di cuuki gwo ki 'twa/ jin caaca mo dhali tha'th is piti ki wosh mo be.

6 Dhali ki a'di parki'da Yesus e mo 'pena dhana/ mo tani a'di guski'd mo dhali lun a'di mo be.

7 dhali a'di cuu gwo ki dhan 'twa/ jin caaca mo mmo/ o gwo mo ki: Ki /e mini miya tinta ki aha/, Yesus, /e jin ta

Ya/ gi a'di jin Cayaa/ e ki Ca jin ta'da Arumgimis mo? Aha/ kana/ e gwo mo ka Arumgimis mo ki: Dhalku/ ki 'kosh aha/ is ka nyor mo.

⁸ Haali/ a'di ki o a'di gwo mo ki: Piyi ka pije/ 'peni wathi/ mo, / e jin tana rum thus jin nyo/o'd kan mo.

⁹ Dhala Yesu ki dot a'di gway mo mmo/o gwo mo ki: /E yuku gway kaja mo? A'di ki thok gwo mo ki: Gway pem yuku Karis mo haali/ aman 'kona ka ris mo be.

¹⁰ Dhali a'di ki dot a'di gwo ka daran du mo mmohash uni ka pije/ 'peni bampa/ mo be.

¹¹ Dhala dhana waam-buhany kuthar uni shwakin mo e 'bambala wosh mo be.

¹² Dhali uni dotki a'di bway mo mmo/ o gwo mo ki: Hashki aman mo e bwan kuthar mo ma. Dhalki aman cika e uni mo.

¹³ Wakan a'di ki dhal uni bway mo mmo/ ii mo be. Dhala rum thus kun nyo/on pu'dkin ka pije/ mo dhali ciç mo e bwan kuthar mo. Dhala dhana buhany kuthar denkunu e ka alaapi su/ mo, mmosokina uni ka lungu'b eya gap yi'den 'kulga/ mo e bwam yi'de/ mo dhali uni loskina yi'de/ mo be.

¹⁴ Dhali imanhil kuthar uni sokin mo dhali tor gwo e 'penkuman bampa/ mo dhali e pa 'baar mo. Dhali 'kwani pu'dkin mo mmopar a'di e mo a'di jin miiki'd mo be.

¹⁵ Dhali uni pu'dkina Yesu mo dhali uni ki par wathi/ jin bu'thkin ma ruma 'cesh e

mo mmoça'b mo ki burrinye/ i is mo dhali ka dum piti jin 'boro'd mo be dhali wathi/ jin taki'd ga ruma 'cesh ka ris mo tani dhali uni ko/ ki a'di mo be.

¹⁶ Dhali uni gwansan kun mishki a'di mo tani uni tor ki gwo mo gom a'di jin miikunu mo gom wathi/ jin bu'th ma ruma 'cesh mo dhali gwo gom kuthar mo.

¹⁷ Dhali uni telki mii 'pen mo mmoyuka Yesu mo mmoya mo 'peni mom buni mo be.

¹⁸ Dhali me'd jin jithirkin a'di mo e bwam ma kur mo tani wathi/ jin bu'thkin ma ruma 'cesh a'di dotki a'di 'twa/ mo ki a'di midi 'taki nyak di ki a'di mo be.

¹⁹ Hila Yesu ushki'd mo dhali o a'di gwo mo ki: Yaku/ bway pa mo e imugum pini mo ma dhali tor uni gwo gom to jin miikina Tapa gom / e mo dhali gom momiimii jin miikunu apo/ e mo be.

²⁰ Dhali a'di yaki'd ka pije/ mo dhali tel mii 'pen mo mmo'tor gwo eya tente/ e Bampa/ gi Pan Dekapolis mo gom dhan to jin miikin ma Yesu gom a'di mo, dhali aris 'kwani 'baar mo merkin mo be.

'Bwa/ ma Yaa/ irus dhala 'Bom jin Taki'da Yesu 'Twa-man Burrinyem Piti Is ki Me'd mo

²¹ Dhali ka Yesu 'cithki'da gap dok/ e eya kur ki 'bana kamu/ mo tani awaam-buhany 'kwani caaca tulki isi a'di mo. Dhali a'di diki'd e shemen ma gap ma al mo.

22 Dhali yan'ko'd tapan kamu/ gi gu'b gi montul is pu'dki'd mo, a'di jin yukunu gway ka Yaa/irus mo. Dhali ki a'di parki a'di e mo tani a'di bitki'da 'ceshi sho'k piti mo be.

23 Dhali mmonap a'di mo mmo/o gwo mo ki: Ari 'bwa/ m pem a'di 'ba'thki'd mo mmomuri wu mo. Yayu/ mo ma dhali kar me'd pini apowa yim mo. Wakan ka yim mina isi 'bor mo dhali di ki e mo be.

24 Dhali a'di yaki'd mo nya'ki a'di mo.

Dhala dhana waambuhany 'kwani caaca bathki a'di mo dhali uni ki 'kam a'di ki dek mo.

25 Dhali a'boma kamu/ diki'd si'da/ mo, a'di jin guskin ma bas ki yil 'kume'd i'ce'dka su/ mo be.

26 Dhali a'di 'koshkina is ka nyor kagahara mo gom mii jin yakina a'di i hakiim ka ris mo. Dhali a'di ki 'baara ris to 'baar mo kun takina a'di mo be dhali isa kamu/ yisa 'borki'da, hili isa nyor 'curki 'pen ki shi/ mo kagahara mo be.

27 Dhali ayim cikki gwo kun okunu goma Yesus mo dhali a'di pu'dki'di 'ko'di a'di mo e bwaman ma waambuhany 'kwani mo dhali ta a'di burinyem piti is ki me'd mo.

28 Haali/ ayim ki o gwo mo ki: Wakki/ aha/ mina 'taki ta isi burinyem piti is ki me'd mo tani aha/ mina isi 'bor mo be.

29 Dhali ki jahanne/ abas jin guski a'di dakki'd mo, dhali ayim mishki'd ki is piti mo ka

yim wa'kununu mo 'peni 'ba'th jin 'koshki a'di mo be.

30 Dhala Yesus nyithki'd ki is piti ki mom'bi'th yaki'd 'peni a'di mo dhali ki jahanne/ a'di ki tuka bor mo e bwaman ma waambuhany 'kwani mo dhali o gwo mo ki: Kaja ta aha/ burinye/ is ki me'd mo?

31 Dhali imancik a'di gwo ki o a'di gwo mo ki: / E parkina waambuhany 'kwani e yapkina yap ki is mo mmo'kam /e mo dhali ata ona /e ki: Kaja ta aha/ is ki me'd mo?

32 Dhali a'di ki hil mo ki e mo mmopar a'di jin miiki'd kan e mo be.

33 Hila 'bom a'di mishki a'di jin miikunu mo gom a'di mo. A'di pu'dki'd ki monko/ is mo dhali mondee is mo dhali a'di ki bita 'cesh ibwambori a'di mo dhali a'di ki tor a'di gwon gana/ 'baar mo.

34 Dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: 'Bwa/ m pem, mongam gwo is pini a'di wa'ki /e mo. Yaku/ mo ki monku'th is mo dhali wa'ci mo 'peni 'ba'th pini jin 'koshki /e mo.

35 Dhali ki a'di di'd mmo'or gwo mo tani 'kwanin tiya pu'dkin mo 'peni gu'b gi tapa mo, uni gun o gwo mo ki: 'Bwa/m pini wuki'd mo. Atinta tu/ulkina /e amantor gwo ki gwo ki rash rash kan mo?

36 Hili a'di tonki'd mo gom gwo jin okina uni mo. Dhala Yesus ki o tapa gi gu'b gi montul is gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma. Hili gami jasi gwo is mo.

37 Dhali a'di diki dhal jan tal 'denj kamu/ bway mo mmobath a'di mo, hili isi ciki/ jasa Buterus mo dhala Yakuub mo dhala Yohaana jin ta'da kam ma Yakuub mo be.

38 Ki uni pu'dkin mo e gu'b gi tapa gi gu'b gi montul is mo tani a'di parki'da dulatt e mo jin miikunu mo dhali 'kwani mmoko mo dhali mmomiya cinthar kagahara mo.

39 Dhali ki a'di cicki gu'b mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta miikina uma dulatt mo dhali ko mo kan? A'ci a'di yisa wu'd mowa, hili a'di ishki e mo be.

40 Dhali uni ki pe'th a'di mo. Hili a'di ki dhu uni 'peni 'baar ka pije/ mo dhali a'di ki sus jasi com ma 'ci mo dhali kum mo dhali uni gwansan kun nyakki 'ko ki a'di mo dhali ii bway bwanj gu'b e mo jin din ma 'ci mo.

41 Dhali a'di ki butha yim ki me'd mo dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: Talitha kumi, a'di jin ta 'pemen gwo jin onu ki: Ari nyara/, aha/ ona / e gwo mo ki: cuyi mis mo.

42 Dhali ki jahanne/ ari nyara/ cuki mis mo dhali ya ki sho'k mo. Haala yim 'kona yili 'kume'd i'ce'dka su/ mo. Dhali ki jahanne/ uni 'baar mo 'kokunu mo mmotash ki momer mo be.

43 Dhali a'di ki kan uni gwo ki 'bi'th mo ki wathinj kamu/ midi 'taki diki mish mii yan mo. Dhali a'di ki tor uni gwo mo mmoçi ka yim tonte/ mmoshwa mo be.

Yesus A'di Wakunu mo e Pa Naasira mo

1 A'di yaki'd mo 'peni mun mo dhali pu'd mo e bampam piti mo dhali imancik a'di gwo bathki a'di nsho'k mo be.

2 Dhali ka cim ma pesu/ mo tani a'di ki tel mii 'pen mo mmotor uni gwo mo e gu'b gi montul is mo. Dhali 'kwani ka ris kun cikki gwom piti mo tani uni 'kokin mo mmomer mo mmo/o gwo mo ki: 'Peni mana sa/ igamkina wathi/ yansan aris mii gwansan mo? Ki moyuk jin ta'da ta sa/ icikunu a'di mo? Dhali adhan mom'bi'th maja sa/ imiikina a'di mii gwahan ki me'd piti mo?

3 Dina a'di ki ta amanpa/ cwa 'taa? Dhali dina a'di ki ta ya/ ma Mariyam 'taa? Dhali ikam piti 'koki ta iYakuub mo dhala Yusi mo dhali Yahuuda/ mo dhala Simaan 'taa? Dhali 'kona i'bwaham piti ki nyak 'ko ki ana imahana? Dhali uni kolkunu ki a'di mo be.

4 Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Amançi gwo ma Arungimis yisa dar gi tak e mon tiya hili isi ciki/ jasi e bampam pitinj gana/ mo dhali e bwaman ma bas 'kwanim piti mo dhali e gu'b pitinj gana/ mo be.

5 Dhali a'di mol dhan miiny caaga/ mii mo isi ciki/ a'di kar me'd piti apo/ 'kwani kun 'bathan ki daka/ mo dhali a'di ki waç uni mo be.

6 Dhali a'di merki'd kagahara mo haali/ gom 'kom buni jin 'kona uni ki dar gi mongam gwo is mo be.

Dhali a'di yaki'd mo e bwa-man 'kwani e bampa/ 'baar mo mmotor gwo mo be.

Mo/ii jin Iina Uni 'Kume'd I'ce'dka Su/mo

7 Dhali a'di ki yuk 'kwani 'kume'd i'ce'dka su/ nyakki a'di mo, dhali a'di ki tel mii 'pen mo mmohash uni ka susu/ susu/ mo. Dhali ci uni moshirr apowa rum thus kun nyo/on mo be.

8 A'di ki kan uni gwo mo mmo'koki 'do ton tiya gom iim buni i bway mo hili isi ciki/ jasi cwa mo, walla maa yisa, walla kucan yisa, walla guurush yisa eya jisalaan buni mo.

9 Hili uni mini hi'th jasa ppa/ isho'k mo dhali mini 'koki hi'th burrinyem bwa-man su/ mo.

10 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: E gu'b yin jin mina umi ciç mo tani 'koyi mo ntagi um mini dhal mo yan 'pen mo.

11 Dhali wakki/ 'kwani gi mo caan 'koki bu'th um mo, dhali ush gwo cik 'peni um mo tani dhali ki um mini dhal mo yin 'pen mo tani piri abuhany 'peni sho'k bum mo haali/ a'di midi ta gwo jin onu apo/ uni mo be.

12 Wakan uni iikin mo dhali ci gwo mo ki 'kwani mini 'taki rica du is mo be.

13 Dhali uni urkina ruma 'cesh ka pije/ ka ris mo dhali wol uni ayini 'kup ka ris mo, aris uni gun 'ba'thkin mo dhali waç uni mo be.

Mowu ma Yohaana jin Ta'da Manmiya Mii ki Yi'de/ mo

14 Dhala Malik Hirodus cikki gwo mo gom a'di mo, gom gway ma Yesus mishkunu e mo 'baar mo. Gom kun tiya o gwo mo ki: A'di ta'da Yohaana jin ta'da manmiya mii ki yi'de/ mo jin cukunu mis mo 'peni mowu mo. A'di 'bitha wathi/ mii ki 'bi'th e a'di mo be.

15 Hili kun tiya o gwo mo ki: A'di ta'da Iliyya mo. Dhali kun tiya o gwo mo ki: A'di ta'da mançi gwo ma Arumgimis mo jin wana e gi jin tal 'den kamu/ 'peni imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo be.

16 Hili ka Hirodus cikki gwo mo gom a'di mo tani a'di ki o gwo mo ki: AYohaana jin 'ci'ha/ 'kup mo a'di cukunu mis mo 'te/ be.

17 Haala Hirodus a'di hashki gwo mo dhali butha Yohaana mo dhali dek a'di mo mmokara sijn mo gom gway ma Hirodiyya mo jin ta asha kam piti ka Pilibbus mo haali/ a'di mashki'da yim mo be.

18 Haala Yohaana ki owa Hirodus gwo mo ki: A'di diki ta mii jin dhala gwo'kan / e bway mo mmomash asha kan mo be.

19 Dhala Hirodiyya a'di dikina gwo apo/ a'di mo mmoruk a'di mo dhali nap a'di mmo'taki 'kosh jwa mo tani hili ayim diki mish a'di mii mo.

20 Haala Hirodus a'di ko/ ki'da Yohaana mo mmomishkina a'di a'di ki a'di ta wathi' kar/ e mo dhali wathi/ jin kogu mo dhali kar a'di ki 'dantar mo. Ki a'di cikki gwo 'peni a'di mo tani a'di dunjurkina

'kup is kagahara mo dhali a'di di'd mmocik gwo 'peni a'di ki bwan 'kunya/ mo be.

21 Hili embula 'borga/ pu'dki'd mo ka Hirodus pu'dkin ma cim jin dhodhu a'di mo tani a'di miiki dhan maa gom 'kwani ma haku-uma gi gu'b piti mo dhali imancil ma askar alip mo dhali 'kwani gwanyaka/ gi Pany Jaliil mo be.

22 Dhali ki 'bwa/ ma Hirodiyya pu'dki'd mo dhali sa mo tani ayim 'borki'da Hirodus bwa mo dhali yilkinam piti mo, dhali malik ki o nyara/ gwo mo ki: Doti aha/ mo ma gom ma to yin jin o /e bwa mo dhali aha/ mina ciki a'di /e mo be.

23 Dhali a'di ki owa yim gwo is mo mmo/o gwo mo ki: Ma to yin jin mina /e idot aha/ mo tani aha/ mina ciki a'di /e mo ntagi 'bwanu'b bampam pema kamu/ mo be.

24 Dhala yim yaki'd ka pije/ mo dhali dot kum gwo mo ki: Ata miga/ dot a'di mo? Dhali kum ki o a'di gwo mo ki: 'Kup ma Yohaana jin ta'da manmi-ya mii ki yi'de/ mo be.

25 Dhala yim yaki gu'b ki jahanne/ mo mmobumburku/ mo eya malik mo dhali dot a'di gwo mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ napa /e mmoci aha/ 'kup ma Yohaana shwane'dan e bwam ma sahan mo, a'di jin ta'da manmiya mii ki yi'de/ mo be.

26 Dhala malik a'di bitkina bwa ka lungu'b kagahara mo ki bwan di'ti'd mo. Hili haali/ gom gwo jin ona a'di is mo dhali yilkinam piti mo

tani a'di 'tena bwa mmo'ce'd gwom piti goma yim mo be.

27 Dhali ki jahanne/ a'di hashki'da askar mo, a'di jin ta'da amanji mo mo, dhali kan gwo mo ki 'kup piti minu guyu/ mo. Dhali a'di yaki'd mo dhali 'citha/ Yohaana 'kup mo eya sijin mo

28 dhali guyu/ 'kup piti mo e bwam ma sahan mo dhali ciki a'di ki nyara/ mo, dhali nyara/ ki ciki a'di ki kum mo be.

29 Dhali ki imancik a'di gwo cikki gwo mo gom a'di mo tani uni pu'dkin mo dhali kal bunjwar is piti mo dhali 'thi a'di e jis wosh mo be.

'Kwani Alaapi Mudhe'd kun Cikunu Tonte/ mo

30 Dhali imandhun ma Yesus ki she/ mo uni dokkin mo ka nyan'ko'd eya Yesus mo dhali tor a'di aris gwo 'baar mo kun miikina uni mo dhali aris gwo kun torkina uni mo be.

31 Dhali a'di ki tor uni gwo mo ki: Iiyi mo um 'cena mo e mo jin pina 'kwani mo dhali siyi is mo ari'ceenne/. Haali/ 'kwani tana ris ka ris pu'dkin mo dhali iikin mo, dhali uni 'koki butha tente/ mo mmokar ton kamu/ n'twa/ mo mmoshwa mo be.

32 Dhali uni iikin mo e bwam ma kur mo e mo jin dar gi 'kwani uni 'cena ki is buni mo be.

33 Dhali 'kwani ka ris parki uni e mo mmo/ ii mo dhali mish uni mo dhali uni sokin ki sho'k mo 'peni aris bampa/ 'baar mo dhali pu'di twa/a/ ki uni mo be.

³⁴ Ki a'di thulki'd mo tani a'di parki'da dhana buhany wathimpa e mo dhali a'di ki ko'c uni e i is mo haali/ uni wakina e gi ka'bal kun dar ga manhil uni mo. Dhali a'di ki tel mii 'pen mo mmo'tor uni gwo ki to ka ris mo be.

³⁵ Dhali ki mo taki'da ba-balalu/ mo tani imancik a'di gwo pu'dkin mo dhali o a'di gwo mo ki: Mo yansan ta mo jin pina 'kwani mo, dhali mo ta'da 'thintha/ mo be.

³⁶ Hashki uni mo ma ki uni mini ii bampa/ mo dhali pa kun 'kon gi jin 'kam mo dhali yol tonte/ gom is buni mo mmoshwa mo.

³⁷ Hili a'di ki thok uni gwo mo ki: Um mini ci uni tonte/ mmoshwa mo. Dhali uni o a'di gwo mo ki: Mina aman ii mo 'te/ be dhali yol maanj_kuthu'd ka riyaa* iss 'kwanimpa ipe'de/ mo dhali ci uni mmoshwa mo 'taa?

³⁸ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Um 'kon ma guraasa ekata mo? Iiku/ mo dhali par e mo ma. Dhali ki uni gamki a'di mo tani uni ki o a'di gwo mo ki: Imudhe'd mo dhali to yi'de/ 'koni su/ mo be.

³⁹ Dhali yan'ko'd a'di ki kan uni gwo 'baar mo mmo'ko 'pena 'cesh ka pwa_k she/ mo apowa shon dhii/i'd mo.

⁴⁰ Wakan uni 'kokina 'cesh ka njul 'kup mo ki iss 'kwanimpa ka mummudhe'd mo dhali ki iss su/ i'ce'dka 'kume'd mo be.

⁴¹ Dhali a'di ki bu'th maanj_kuthu'di mudhe'd mo dhali to yi'de/ isu/ mo tani dhali a'di ki hil 'kup ki

momis mo dhali a'di ki 'bora 'bor bwa i is mo dhali 'ce'd maanj_kuthu'd bwa mo dhali a'di ki ci uni ki imancik a'di gwo mo mmodhu ibwambori 'kwani mo. Dhali a'di ki pwa_k to yi'de/ isu/ bwa mo mbwaman uni 'baar mo.

⁴² Dhali uni 'baar mo shwakin mo dhali kapkunu mo be.

⁴³ Dhali uni 'tu'dkina nura/ ka 'kume'd i'ce'dka su/ mo ki 'pisira/ maa mo dhali to yi'de/ mo be.

⁴⁴ Dhali uni gwansan kun shwaki maanj_kuthu'd mo tani ta 'kwaninj gwasi alaapi mudhe'd mo be.

Yesus Ya ki Sho'k e 'Kupa Al Yi'de/ mo

⁴⁵ Ki jahanne/ a'di ki tor imancik a'di gwo mo mose bwam ma kur mo mmo/ ii itwa/ a/ ki a'di mo e 'bana gapa kamu/ mo e Pam Beetsayda mo ki a'di midi 'cukka waambuhany 'kwani montul is mo be.

⁴⁶ Dhali nj'ko'd ki a'di dhalki uni 'pen mo tani a'di seki mon'kuwosh mo dhali 'tho mo be.

⁴⁷ Dhali ki mom'pimpili/ pu'dki'd mo tani akur a'di diki'd isi bwaman ma al mo dhali a'di di'd a'di 'de/ eya 'cesh mo be.

⁴⁸ Dhali a'di di'd mmopar uni e ki uni 'kokin ka cis mo e mon'kosh yi'de/ is ki cwa mo haala punthar 'tham poshki'da po/ uni mo be. Dhali ki mo ta mon'twash/ e mo tani a'di pu'dki'di uni mo mmoya ki sho'k e 'kupa al

* 6:37 miyya wa ishriin

yi'de/ mo. A'di ya'd 'taki ya pe uni mo be.

⁴⁹ Hili ki uni parki a'di e mo mmoya ki sho'k apo/ 'kupa al yi'de/ mo tani uni toshkin ki a'di ta'da rum mo dhali uni kumki cuuwa/ mo be

⁵⁰ haali/ uni 'baar mo parki a'di e mo dhali uni 'kokina isi modee mo. Hili ki jahanne/ a'di torki uni gwo mo dhali o gwo mo ki: Budhi adu mo ma. Aha/ a'dan be. Dhalku/ is ki ko/ mo ma.

⁵¹ Dhali a'di seki'd e bwam ma kur mo nya'ki uni mo dhali 'tham doshki'd mo be. Dhali uni 'kokini momer kagahara mo be.

⁵² Haali/ uni 'koki mish gwo 'ban mo gom maan'kuthu'd mo haali/ adum buni 'bitha'bi'th mo be.

Yesus Wa'cki 'Kwani kun 'Bathan e Pa Jannisaarat mo

⁵³ Dhali ki uni 'cith'kina gap mo tani uni pu'dkin mo e bampa/ gi Pa Jannisaarat mo dhali uni shi'dkina kur iyana gap mo be.

⁵⁴ Dhali ki uni pikin ka pije/ mo 'peni bwam ma kur mo tani ki jahanne/ 'kwani nyith'ki a'di mo be

⁵⁵ dhali uni sokin mo 'peni aris bampa/ 'baar mo mmokukul mo caan is mo dhali tel mii 'pen mo mmo'kal 'kwani kun 'bathan mo eya cim buni mo e mo 'baar mo jin ci'ka uni gwo ki a'di di'di cine/ mo be.

⁵⁶ Dhali e mo yin jin pu'da a'di mo eya ris bampa/ mo dhali e 'pen'kuman bampa/ mo walla e bampa/ mo tani uni ki 'thi uni gun 'bathan e mo

ma suug mo dhali o bwa ki a'di mo, ki uni mini 'taki ta a'di isi 'twaman burrinyem piti is ki me'd mo. Dhali ka ris uni ka ris kun taki a'di is ki me'd mo tani uni 'kokunu mo mmowa'c mo be.

7

Mii gi 'Kwani' Gwanyjaka/

¹ Dhali ki 'Kwani Parisiyiin tulki is imonta' de/ mo e a'di mo nya'ki iman'kwar to mo uni gun pu'dkin mo 'peni Pa Urushaliim mo tani

² uni parki imancik a'di gwon tiya e mo mmoshwa to ki me'da nyo/ ga/ mo mmo'koki 'thur uni ki yi'de/ mo be.

³ (Haali/ 'Kwani Parisiyiin dhali aris 'Kwani Yahuuda/ mo tani uni 'koki shwa to wakan mo, hili isi ciki/ uni mini 'thur me'd buni mo mmobot'ki mii gi 'kwani gwanyjakam buni kadhamo/ mo be.

⁴ Dhali ki uni pu'dkin 'peni mo ma suug mo tani uni si'da/ 'koki shwa to mo hili isi ciki/ uni mini mii nyo' is buni mo dhali miin tiya ka ris si'da/ miikina uni mo gom miin dhamo/ kun torkunu uni mo mmomii mii mo mmolama kubbaaya mo dhala nos mo dhali ton'kul bwa kun ta gu-rany kush mo.)

⁵ Dhali 'Kwani Parisiyiin dhali iman'kwar to mo dot'ki a'di gwo mo ki: Katintaye i'kona imancik / e gwo ki bath mii gi gwon gwanyjaka' dhamo/ mo, hili uni shwa to ki me'd kun nyo/ anyo/ kan mo.

⁶ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Nye, din ma Ishaya ki o um gwo is ki um tana he'k e ka he'k e mo me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki:

'Kwani gwansan uni taḵ aha/ ki 'twam buni mo tani hili adum buni si'dasi'd 'peni aha/ mo be.

⁷ Uni ki luḵ aha/ ki pe'th mo gwoḵkan 'peni 'kwani mo tani tora uni me'd gwoḵ gana/ mo be.

⁸ Um dhalki gwoḵkan ma Arumgimis mo dhali bu'th gwoḵ 'kwanin dhamo/ ki nyen ka bor mo.

⁹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Um 'dapa'dap kagahara mmo/ush gwoḵkan ma Arumgimis mo jin mina um dhu gwoḵ 'kwanin dhamom bum mo.

¹⁰ Haala Musa o gwo mo ki: Taḵi icim dhali ikwan mo, dhali, A'di jin midi o gwon thus apo/ com mo walla kum mo tani dhalki a'di ka jin gana/ iwu'd mo.

¹¹ Hili um o gwo mo ki: Wakki/ wathi/ midi tor com gwo mo walla kum ki a'di jin mina /e 'taki gam 'peni aha/ mo tani midi ta Kurbaan mo (a'di jin ta 'pemen jin onu ki: A'di jin cikunu Arumgimis mo be) -

¹² Dhali yan'ko'd um 'koki dhal a'di bway mo mmomii ari toḵ kamu/ tal 'de/ gom com mo walla kum mo be.

¹³ Wakan um ki puu gwo ma Arumgimis mo gom gwo gi gwoḵ 'kwanin dhamom bum mo a'di jin luḵa um mo. Dhali um ki miya ris ton tiya gi wakan mo be.

To gi Shi/i Wathi/ Is mo

¹⁴ Dhali a'di ki yuk 'kwani i a'di mo dok/e dhali o uni gwo mo ki: Ciki gwo 'peni aha/ mo ma, aris umi 'baar mo dhali mishi gwo 'ban mo ma.

¹⁵ Toḵ kamu/ yisa di'da jin di'd 'pena piḵe/ jin midi ya bwa wathi/ mo dhali shi/ a'di is mo, hili a'di jin piyi'd ka piḵe/ 'peni bwa wathi/ mo tani a'di shi/ki a'di is mo be.

¹⁶ Wakki/ wathiḵ kamu/ ta gi gu'ban'ce mo mmocik gwo mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

¹⁷ Dhali ki a'di cikki gu'b mo tani dhali dhal 'kwani mo tani imancik a'di gwo dotki a'di gwo mo gom gwom 'bi'th/ e yan mo be.

¹⁸ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A/ki um si'da/ 'kokin kan mo mmo'koki mish gwo 'ban mowa? 'Kona um ki mish 'taa ki ma to yin jin yaki'd e bwa wathi/ 'pena piḵe/ mo tani midi mol shi/ a'di is mo be

¹⁹ haali/ a'di diki seya dum piti mo hili e bwam piti mo dhali wakan a'di ki ya ka piḵe/ mo. (Wakan a'di tor ki gwo eya tente/ ka ris tonte/ 'baar mo ta kun dhelelkin mo be.)

²⁰ Dhali a'di ki o gwo mo ki: To jin piyi'd ka piḵe/ 'peni 'twa/ wathi/ mo tani a'di ishi/ ki a'di is mo be.

²¹ Haali/ 'peni bwaman mo, 'peni bwaman ma du wathi/ mo tani a'di pu'dkina gwon thus kun kulumu ibwa kun shi/ ashi/ mo, kun ta mii gun miinu miinyal mo, dhali mmota 'di/ mo dhali mmo'kosha mee mo dhali mmota cal mo

22 dhali mmo'thoth bwa mo dhali mmomii mii kun 'coka'cok mo dhali mmota he'k e mo dhali mii kun 'kanuwa kanthi/ mo dhali miin dhapan mo dhali mmota imanthatu thu'th 'pen mo, mmodhu 'ba/ ki ca mo dhali mii jin miinu miim pus mo.

23 Aris tonthus gwansani 'baar mo kun pikin ka pije/ 'peni bwa wathi/ mo tani uni a'di ishi/ki wathi/ is mo be.

Monjam Gwo Is ma 'Bom gi Pam Pinikiyya ma Suriyya mo

24 Dhali a'di cuki mis mo 'peni mun mo dhali ya mo e bampa/ gi Pan Sur mo dhali Pan Saydaa/ mo. Dhali a'di cikki gu'b mo dhali a'di diki dhal jan 'den kamu/ bway mo mmomish a'di mo. Hili a'di molu bag mo be.

25 Hili ki jahanne/ a'boma kamu/ a'di jin bu'thkin ma rum thus jin nyo/o'd 'bwa/ mo cikki gwo mo gom a'di mo, dhali a'di pu'dki'd mo dhali ca'bki jin 'kupa'dupun shoki a'di mo be.

26 A'bom yansan ta'da 'bom gi Pan Griki mo be, a'di jin dho'thkunu mo e Pam Pinikiyya ma Suriyya mo. Dhala yim dotki a'di gwo mo mmo/ura ruma 'cesh ka pije/ 'peni 'bwa/ mo be.

27 Dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: Dhalki uci cinu tonte/ mmoshwa ntwa/ a/ mo, haali/ a'di diki 'bor mo mmo'kal tonte/ 'peni uci mo dhali ta'k a'di ka 'ka mo.

28 Hila yim thokki a'di gwo mo ki: Nye, Tapa, hili a'ka si'da/ uni mini shwa kuluny

maa uci kun raskin 'pena tharabeesa mo be.

29 Dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: Gom gwo jin ona /e wakansan mo tani yaku/ /e mo. Aruma 'cesh dhalki 'bwa/um pini 'pen mo be.

30 Dhali ayim yaki pa mo dhali gama 'ci mmo/ish eya ci mo dhali aruma 'cesh dhalki a'di 'pen mo be.

Yesus Waçki Wathi/ jin Ta'da 'Diye/ mo dhali jin Moli 'Twa/ Wal mo

31 Dhali yan'ko'd a'di dokki'd ka nyan'ko'd mo e Pan Sur mo dhali yaki tur mo e Pan Saydaa/ mo eya Al ma Jaliil mo dhali ki tur mo e bampa/ gi Pan Dekapolis mo be.

32 Dhali uni kalki a'di wathi/ jin ta'da 'diye/ mo dhali 'twam piti jin cumpulkina a'di wal mo. Dhali uni napki a'di mo mmokar me'd piti apo/ a'di mo be.

33 Dhali uni ki kal a'di 'pen ka pije/ mo 'pena waambuhany 'kwani mo, a'di 'de/ mo. A'di ki kar me'd piti e bwany'cem piti mo, dhala Yesus ki 'tak manya/ mo dhali ta a'di ale'd piti is ki me'd mo be.

34 Dhali a'di ki hil mo 'kup ki momis mo dhali wuwa shure/ mo dhali o a'di gwo mo ki: Ippatha, jin ta 'pemen jin onu gwo mo ki: Dhalki a'di ka'du mo ma.

35 Dhali 'cem piti ka'dkunu mo dhala le'd piti 'cukunu mo dhali a'di ki o 'twa/ eya tente/ mo be.

36 Dhali a'di ki kan uni gwo mo mmo'koki tor jan tal 'den

kamu/ gwo mo gom gwo yan mo. Dhali hili mmokankina a'di uni gwo ki 'bi'th ki nyanye/ mo tani wakan uni torki gwo ki bwa gom a'di ki nyanye/ eya tente/ mo be.

³⁷ Dhali uni 'kokin mo mmomer ki mer jin shiyi'd mo mmo/o gwo mo ki: A'di miiki'da ris to gwansan ki 'bore/ mo. A'di ka'dki wathi/ jin ta'da nape/ 'ce mo mmocik gwo mo dhali uni gun mol 'twa/ wal mishki 'twa/ wal mo be.

8

'Kwani Alaapi Dojon kun Cikunu Tonte/ mo

¹ Dhali ka tee gwansan ka dhana waambuhany 'kwani tulki is dok/ e mo dhali uni dar gi tonte/ mo mmoshwa mo tani a'di ki yuk imancik a'di gwo mo e a'di mo dhali o uni gwo mo ki:

² Aha/ ko'ckina adhana waambuhany 'kwanimpa e i is mo haali/ uni 'koni aha/ shwane/ ka cimi kwara mo dhali dar gi tonte/ mmoshwa mo be.

³ Dhali wakki/ aha/ mina hash uni bway pa ki te/ mo e bampam buni mo tani uni mina buye/ i'thi mo i bway mo. Haali/ kun tiya iyyin 'peni pa kun si'dasi'd mo be.

⁴ Dhali imancik a'di gwo thokki a'di gwo mo ki: Adhana waambuhany 'kwani minu ci tonte/ mmoshwa e bwam ma si'b imahan 'peni mana mo?

⁵ Dhali a'di ki dot uni gwo mo ki: Um 'kona maanjuthu'd

ekata mo? Uni ki thok a'di gwo mo ki: Ipesu/ mo be.

⁶ Dhali a'di ki kana dhana waambuhany 'kwani gwo mo mmo'ko 'pena 'cesh mo. Dhali a'di ki bu'th maanjuthu'd ipesu/ mo dhali ki a'di ciki mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo tani a'di ki 'ce'd uni mo dhali ci uni ki imancik a'di gwo mo mmodhu abori 'kwani mo. Dhali uni dhuki uni ibwambor ma waambuhany 'kwani mo be.

⁷ Dhali uni tan gi ushi to yi'de/ idaka/ mo. Dhali ki a'di 'borki'da 'bor bwa i is mo tani a'di kanki uni gwo mo ki uni gwansan si'da/ minu 'taki dhu ibwambori uni mo be.

⁸ Dhali uni shwaki uni mo dhali uni 'kokunu mo mmokap mo. Dhali uni tulki kuluny maa is kun urki 'kup mo mmo'tu'da nura/ ipesu/ mo be.

⁹ Dhali uni gwansan kun 'kokin mo mmoshwa a'di mo tani wakina e gi 'kwani alaapi dojon mo be.

¹⁰ Dhali a'di ki hash uni mo dhali ki jahanne/ a'di seki bwam ma kur mo nyakki imancik a'di gwo mo dhali uni iikin mo e bampa/ gi Pan Dalmanutha mo be.

Mmo/o Bwa ki Par Jamas Mii Emo

¹¹ Dhali 'Kwani Parisiyyin pu'dkini a'di mo dhali telki mii 'pen mo mmogar a'di gwo 'kusi 'twa/ mo mmonap jamas mii 'peni a'di 'peni momis mo mmopal a'di mo be.

¹² Dhali a'di wuki'da shure/ kagahara mo e shi/in piti mo dhali o gwo mo ki: Atinta

ɲap ma nyakum yil 'kwani gwansan jamas mii mo? Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: Jamas miin kamu/ yisa minu ci um 'kwani ma nyakum yil gwansan mo.

¹³ Dhali a'di ki dhal uni 'pen mo dhali se i bwam ma kur dok/e mo. A'di ki 'citha gap gi 'bana kamu/ mo be.

Acumat gi 'Kwani Parisiyiin mo

¹⁴ Dhali uni ɲaki maan̄kuthu'd mo mmo'koki guyu/ mo. Dhali uni tan gi jasi jin tal 'deɲ gana/ jin takina uni mo e bwam ma kur mo.

¹⁵ Dhali a'di ki rum uni ki gwo mo mmo/o gwo mo ki: 'Cunycuri miim bum ki 'bore/ mo dhali jiyi acumat gi 'Kwani Parisiyiin ki e ki 'bore/ mo dhali acumat gi 'Kwani Hirodusiyyiin mo.

¹⁶ Dhali uni su'kkin ki gwo ka rem 'kup mo mmo/ o gwo mo ki: Ana dara gi maan̄kuthu'd mo be.

¹⁷ Dhala Yesu nyithki gwom buni mo dhali o uni gwo mo ki: Atinta su'kkina um ki gwo mo gom maan̄kuthu'd jin piyi'di um kan mo? 'Kona um ki nyith mo 'taa? Walla 'kona um ki mish gwo 'ban mo? Adum bum 'bitha'bi'th mo kana?

¹⁸ Um tan gi e mo dhali 'kona um ki mish mo mo? Dhali um tan gi 'ce mo dhali 'kona um ki cik gwo mowa? Dhali 'kona um ki ka gwo e mowa?

¹⁹ Ki aha/ 'ce'dkina maan̄kuthu'di mudhe'd mo gom 'kwani alaapi mudhe'd mo dhala nura/ ekata

i'tu'dkina um ki kuluny maa kun uri 'kup mo? Uni ki thok a'di gwo mo ki: I'kume'd i'ce'dka su/ mo be.

²⁰ Dhali maan̄kuthu'di pesu/ gom 'kwani alaapi donjon mo tani anura/ 'tu'dkina um ekata ki kuluny maa kun tulkina um is mo? Dhali uni ki thok a'di gwo mo ki: Ipesu/ mo be.

²¹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Dhali 'kona um ki mish gwo 'ban naskina/ mowa?

Wathiny Ja'da/ jin Wackunu mo e Pam Beetsayda mo

²² Dhali uni pu'dkini Pam Beetsayda mo. Dhali 'kwanin tiya suski wathi/ i a'di mo, a'di jin ta'da ja'da/ mo dhali ɲap a'di mo mmota a'di is ki me'd mo be.

²³ Dhali a'di ki sus wathi/ jin ta'da ja'da/ ki me'd mo, dhali a'di ki sus a'di ka pije/ 'peni pa mo. Dhali ki a'di 'takki manya/ i em piti mo dhali sus a'di ki me'd piti mo tani a'di ki dot a'di gwo mo ki: /E mishi ton kamu/ par e mo 'taa?

²⁴ Dhali a'di ki hil 'kup ki mis mo dhali o a'di gwo mo ki: Aha/ mishkina 'kwani mo. Hili uni wakina e gi cwa kun iikin mo 'te/.

²⁵ Dhali yan'ko'd dok/e a'di ki sus a'di ki me'd piti mo dhali kar me'd piti apo/ em piti mo. Dhali a'di hilki'da hil ki dha'k mo dhali waç mo dhali a'di mishki'da ris to 'baar mo eya tente/ mo be.

²⁶ Dhala Yesu ki hash a'di bway gu'b piti mo mmo/ o gwo mo ki: Dhalku/ ki ciç bampa/ mo.

Buterus A'di Torki Mii eya Tente/ goma Yesus mo

²⁷ Dhala Yesus nyak ya ki imancik a'di gwo mo e bampa/ gi Pañ Kaysariyya mo e Pam Pilibbi mo. Dhali e bway tur jin iina uni mo tani a'di ki dot imancik a'di gwo gwo mo ki: Ki 'kwani on ki aha/ tana aja mo sa/?

²⁸ Dhali kun tiya ki tor a'di gwo mo ki: Ka Yohaana jin ta'da manmiiya mii ki yi'de/ mo ti. Dhali kun tiya o ki: Iliyya mo, dhali kun tiya o ki: Jan tal 'de/ 'peni imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo be.

²⁹ Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Hili idhali um onki aha/ tana aja mo sa/? Buterus ki thok a'di gwo mo ki: /E tana Kristhos mo be.

³⁰ Dhali a'di ki kan uni gwo mo mmodiki tor jan tal 'den kamu/ gwo gom a'di mo be.

Yesus Torki Wum Piti Itwa/ a/ mo

³¹ Dhali a'di telki mii 'pen mo dhali tor uni gwo mo ki Ya/ gi 'Kwani mina isi 'kosh ka nyor mo gom to ka ris mo dhali mina 'kwaniñ gwanyjaka/ iwak mo dhali igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo, dhali a'di minu 'kosh jwa mo, dhali 'ko'da cim kwara mo tani a'di midi cuyi mis dok/e mo be.

³² Dhali a'di o gwo yansan eya thithin thith gana/ mo. Dhala Buterus ki bu'th a'di mo dhali tel mii 'pen mo mmokucur a'di ki gwo mo be.

³³ Hili a'di tu'kki'da bor mo dhali hil imancik a'di gwo

mo tani a'di ki kucura Buterus ki gwo mo dhali o gwo mo ki: Se'taan, yaku/ i'ko'di aha/ mmun mo ma. Haali/ /e diki di ki 'ban ma Arumgimis mo hili /e din ka 'ban gi 'kwani mo be.

³⁴ Dhali a'di ki yuk uni i a'di mo awaambuhany 'kwani nyakki imancik a'di gwo mo dhali o uni gwo mo ki: Wakki/ wathin kamu/ midi yayu/ ibath aha/ nsho'k mo tani dhalki a'di non is pitiñ gana/ mo dhali 'de'k cwany'cithan dhul piti mo dhali bath aha/ nsho'k mo.

³⁵ Haali/ gom a'diyin jin midi 'taki woth mondiki/ em piti mo tani midi this a'di e mo. Dhali a'diyin jin midi this mondiki/ em piti e mo gom gway pem mo tani dhali gom gway gi gwom 'borga/ mo tani midi woth a'di mo be.

³⁶ Haali/ gwo gi wakataye jin nyo/ a wathi/ mo wakki/ a'di midi gam to 'baar mo e mony'cesh mo dhali lo'b mondiki/ em piti mii nycine/ mo?

³⁷ Haali/ wathi/ midi mish wan mondiki/ em piti 'ba/ kata mo?

³⁸ Haali/ a'diyin jin mina isi 'theya'the mo gom aha/ mo dhali gom gwom pem mo e bwaman uni gwansan kun tana nyakum yil kun ta imanmii miinycal mo dhali imanmii miinthus mo tani Ya/ gi 'Kwani si'da/ a'di mina isi 'theya'the mo gom a'diyin mo ki a'di midi pu'du/ mo e monyca gi com mo dhali nyakki iman'doyu gwom piti kun kogu ilu/ mo be.

9

1 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: Kun tiya 'kokin mo mmodoshi mahan mo kun mini 'koki nyok wu mo ntwa/ a/ ki uni 'koki par Bampa/ ma Arungimis e mo mmopu'du/ ki mom'bi'th mo be.

Mmowarkin ma Yesus Jamas Piti mo

2 Dhali 'ko'da cim pe'de/ mo tani Yesus ki susa Buterus nyakki a'di mo dhala Yakuub mo dhala Yohaana mo, dhali sus uni bway 'kuwosh jin turatur uni 'cena mo. Dhali a'di ki war is piti ibwambori uni mo be.

3 Dhali burrynem piti ca'bki 'be'd 'be'd mo dhali ki bany bany kagahara mo. Tor kamu/ yisa di'da e mony'cesh yan jin midi mish dhagam uni ki kush kush kan mo.

4 Dhali e mun mo tani Iliyya piki uni i is mo uni ka Musa mo, dhali uni tor kina tor ka Yesus mo be.

5 Dhala Buterus ki owa Yesus gwo mo ki: Tapa, a'di 'boro'd gom am ki aman 'kona imahan mo. Dhalki aman nyanja cinja/ ikwara mo, jan tal 'de/ gom/ e mo dhali jan tal 'de/ goma Musa mo dhali jan tal 'denj kamu/ gom Iliyya mo be.

6 Haali/ a'di diki mish gwo jin ona a'di mo haali/ uni ko/ kina ko/ is kagahara mo be.

7 Dhali arak 'kamki uni is mo dhali 'twa/ pu'dki'd 'peni bwam ma rak yansan mo mmo/o gwo mo ki: Yansan ta Ya/m pem jin enka/ mo. Ciki a'di gwo mo ma.

8 Dhali ki jahanne/ ki uni hilki mo mo mmo'kar mo ki e mo tani uni yisa mishki wathin kamu/ mo jin nyak di ki uni mo, hili jasa Yesus a'di 'de/ mo be.

9 Dhali ki uni 'kokin mo mmothul ka 'cesh mo 'peni 'kuwosh mo tani a'di ki kan uni gwo ki 'bi'th mo mmo'koki tor wathin kamu/ tal 'de/ gwo gom to jin parkina uni e mo ntagi Ya/ gi 'Kwani minu 'de'k mo 'peni mowu mo be.

10 Wakan uni dhuki gwo mo mmokulum gwo ibwa mo uni 'cena mo mmodot eya dum buni gom 'pemen gwo jin okina a'di ki a'di midi cuyu mis mo 'peni mowu mo.

11 Dhali uni ki dot a'di gwo mo ki: Katinta sa/ i/ ona iman'kwar to gwo mo ki Iliyya midi mii pu'du/ itwa/a/ mo?

12 Dhali a'di ki thoḡ uni gwo mo ki: Iliyya pu'dki'di twa/a/ a mo dhali tela ris to 'baar mo sho'k ka nyan'ko'd mo. Dhali ba ki gwo 'kwaru kataye ki Ya/ gi 'Kwani mina isi 'taki 'kosh ka nyor ki nyanye/ mo gom miin tiya ka ris mo dhali minu mii ka jin thus mo dhali minu wak mo be.

13 Hili aha/ tora um gwo mo ki Iliyya pu'dki'd mo dhali uni miiki a'diyin jin 'bori uni bwa mo me'd gwo jin 'kwarkunu mo gom a'di mo be.

Yesus Wacki'da 'Ci jin Bu'thkin ma Rum Thus jin Nyo/o'd mo

14 Dhali ki uni pu'dkin mo e imancik a'di gwo mo tani

uni parkina dhana buhany wathimpa e mo kun 'kamki a'di mo dhali iman'kwar to garki uni gwo 'kusi 'twa/ mo.

15 Dhali ki jahanne/ adhana buhany wathimpa ki uni parki a'di e mo tani uni 'kokini momer kagahara mo dhali uni sokin 'kup ki a'di mo dhali the a'di me'd mo be.

16 Dhali a'di ki dot uni gwo mo ki: Gwonta su'kkina um nyakki uni mo?

17 Dhali jan tal 'de/ 'pena buhany wathimpa thokki a'di gwo mo ki: Manṭor Gwo, aha/ suskina ya/ m pem i / e mo haali/ a'di bu'thkin ma rum thus jin nyo/o'd jin mol a'di 'twa/ wal mo.

18 Dhali ki a'di bu'thki a'di mo tani a'di torki a'di 'ko'da 'cesh mo, dhali a'di shwaki'da gabusha/ mo dhali rem shem piti 'kup mo dhali a'di peshki'd mo. Dhali aha/ dotkina imancik / e gwo gwo mo mmo/ur a'di ka pije/ mo tani dhali uni molki a'di mii mo be.

19 Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Ayy, um 'kwani kun tana nyakum yil kun aṭha mongam gwo is ki aṭh mo. Ki aha/ mina di i um ki mo gi wakata mo? Dhali ki mo gi wakata imiga/ i'dim 'kup e um mo sa/? Susi a'di i aha/ mo ma.

20 Dhali uni ki susa 'ci i a'di mo. Dhali ka rum thus jin nyo/o'd parki a'di e mo tani dhali ki jahanne/ a'di ki tora 'ci 'ko'da 'cesh mo dhali a'di ki biṭa 'cesh mo dhali 'danḡal ka gabusha/ i'twa/ mo be.

21 Dhala Yesus ki dot com gwo mo ki: Kakasja sa/ imi-

ikina a'di mii gi wakan mo? Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: 'Pena cim jin tana a'di a'ci mo be.

22 Dhali me'd ka ris a'di ki biṭ a'di e bwam o'd mo dhali e bwam yi'de/ mo mmo'ce'd a'di sho'k mo tani hili wakki/ / e mini mish ton kamu/ mii mo mmomina / e hila ha'th'ko'd bam mo dhali woth am mo.

23 Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Wakki/ / e ona bwa mo tani aris to mishu mii mo gom a'di jin gamki gwo is mo be.

24 Dhali ki jahanne/ com ma 'ci gwoki'd ki jabu'th mo dhali o gwo mo ki: Aha/ gamkina gwo is mo. Woth/ aha/ mo mmodika/ ki dar gi gwo jin gamu is mo.

25 Dhali ka Yesus mishki'da dhana buhany wathimpa pu'dkin mo mmosoyu/ mo mmontal 'de/ mo tani a'di kucurki'da rum thus jin nyo/ o'd ki gwo mo mmo/ o a'di gwo mo ki: /E jin noni wathi/ 'twa/ wal mo dhali / e jin ta wathi/ 'ceya 'diye/ mo, dhali / e jin tana arum jin nyo/o'd mo tani aha/ kankina / e gwo mo ki: Piyi ka pije/ 'peni a'di mo dhali dhalku/ ki se i a'di ki sule/ sule/ mo dok/e.

26 Dhali 'ko'di cuuwam piti jin cuukina a'di mo tani a'di ki tor a'di 'ko'da 'cesh ki tor jin shiyi'd mo dhali a'di ki pi ka pije/ mo. Dhala 'ci a'di wakina e gi wathi/ jin wuki'd mo. Wakan aris uni 'baar mo oki gwo mo ki: A'di wuki'd mo be.

27 Hila Yesus bu'th a'di ki me'd mo dhali 'de'k a'di ki mis mo. Dhali a'di cuki mis

mo be.

²⁸ Dhali ki a'di ciçki bwan gu'b mo tani imanciḵ a'di gwo doṭki a'di gwo mo ka kwal is mo mmo/ o gwo mo ki: Atinta gara/ i'kona aman ki mish a'di ur ka piḵe/ mo?

²⁹ Dhali a'di ki thoḵ uni gwo mo ki: Ji gi wakansan minu 'koki mish ur ka piḵe/ ki miin kamu/ mo ba/, hili ki mon'tho mo be.

Dok/e aYesus Torki Mowum Piti Itwa/a/ mo

³⁰ Dhali uni iikin 'peni mun mo dhali ii ki tur mo e Pany Jaliil mo. Dhali a'di diki dhal wathin ṭal 'deḵ kamu/ bway mo mmomish a'di mo be.

³¹ Haali/ a'di ṭorki imanciḵ a'di gwo gwo mo mmo/o uni gwo mo ki: Ya/ gi 'Kwani minu çì e me'd gi 'kwanin thus mo, dhali uni mini 'kosh a'di jwa mo. Dhali ki a'di minu 'kosh jwa mo tani 'ko'da cim kwara mo tani a'di midì cuyi mis mo be.

³² Hili uni 'koki mish gwo 'ban jin ona a'di mo dhali uni ko/ki is mo mmodoṭ a'di mo be.

Kaja A'di Icade?

³³ Dhali uni pu'dkin mo e Paḅ Kapranahuum mo. Dhali ki a'di diki'd e bwan gu'b mo tani a'di ki doṭ uni gwo mo ki: Gwonta sa/ isu'kkina um mmo/iiyina um ibway mo?

³⁴ Hili uni 'kokin ki shwam mo haali/ e bway jin iiyina uni mo tani uni su'kkin ki gwo ka rem 'kup mo gom gwo gi a'di jin caki'd mo be.

³⁵ Dhali a'di ca'bki'da 'cesh mo dhali yuḵ unin 'kume'd i'ce'dka su/ mo, dhali a'di ki

o uni gwo mo ki: Wakki/ wathin ṭal 'de/ jin ona bwa ki ta jin ṭwa/a/ mo tani a'di midì mii ta jin 'ko'd mo dhali ta amanmii to gom tiya 'baar mo be.

³⁶ Dhali a'di ki budha 'ci mo dhali kar a'di ibwaman uni mo. Dhali mmokara a'di a'di 'ko'da bim piti mo tani a'di ki o uni gwo mo ki:

³⁷ A'diyin jin midì budha 'ci gi wakansan ki gway pem mo tani a'di bu'thki aha/ mo, dhali a'diyin jin midì bu'th aha/ mo tani a'di diki bu'th aha/ jasi 'te/ mo, hili a'di bu'thki a'di jin tu'cki aha/ ki yayu/ mo be.

A'di Caan jin Diki Di apo/ Ana mo tani A'di Ta A'di gom Ana mo

³⁸ Yohaana ki o a'di gwo mo ki: Amanṭor Gwo, aman mishkina wathin kamu/ jin urki'da rum thus ka piḵe/ ki gway pini mo dhali a'di diki baṭh ana nsho'k mo, dhali aman nonkina a'di mo haali/ a'di diki ta amanbaṭh ana nsho'k mo be.

³⁹ Hila Yesus ki o gwo mo ki: Dhalki a'di ki non mo ma haali/ a'di jin midì miiya tu'c jin eka/ ek ki gway pem mo tani a'di midì diki mish mmo/ o gwon thus apo/ aha/ mo ki jahanne/ ḡ'ko'd mo.

⁴⁰ Haali/ a'di jin diki se ana shoka po/ mo tani a'di ta a'di gom ana mo be.

⁴¹ Haali/ ka jin gana/ aha/ ṭora um gwo mo ki: A'diyin jin midì çì um yi'de/ ki 'kwa mmopi mo haali/ um yuku ki gway ma Kriṣṭhos mo tani a'di

yisa midi this tom piti jin ish kumma/ e mo.

Mompal gom Miinthus mo

⁴² A'diyin jin midi rak jan tal 'de/ 'peni uni gwansan kun gwa'dan kun gam gwo is e aha/ mo mmomii miinthus mo tani a'di midi 'taki 'bor ki 'bor gana/ mo wakka dhana yo minu dek a'di i'bam piti mo dhali a'di minu bit mo e kumma/ yi'de/ mo.

⁴³ Dhali wakki/ me'd pini rak /e mo mmomii miinthus mo mmokol mo tani 'cithi/ a'di mo ma. A'di 'boro'd ki 'bor gana/ mo gom /e mo mmociç mondiki/e ki ñul mo ki /e mini 'taki diki ya e mo ma al o'd ki me'd su/ mo be, e mo jin mola o'd us mo.

⁴⁴ E mun mo tani ayish buni 'koki wu mo dhali o'd si'da/ diki us mo be.

⁴⁵ Dhali wakki/ sho'k pini rak /e mo mmomii miinthus mo mmokol mo tani 'cithi/ a'di mo ma. A'di 'boro'd ki 'bor gana/ mo gom /e mo mmociç mondiki/ e ki ñwol mo ki /e minu i'taki 'koki bit ki sho'k su/ e mo ma al o'd mo be.

⁴⁶ E mun mo tani ayish buni 'koki wu mo dhali o'd si'da/ diki us mo be.

⁴⁷ Dhali wakki/ em pini rak /e mo mmomii miinthus mo mmokol mo tani buki a'di ka pije/ mo. A'di 'boro'd ki 'bor gana/ mo gom /e mo mmociç Bampa/ ma Arungimis ki en tal 'de/ mo ki /e minu i'taki 'koki bit ki e su/ mo e mo ma al o'd mo.

⁴⁸ E mun mo tani ayish buni 'koki wu mo dhali o'd si'da/ diki us mo be.

⁴⁹ Haali/ aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo tani uni minu imii ka 'donkoro/ ki mo/o'd mo be.

⁵⁰ A'donkoro/ a'di 'bora'bor mo. Hili wakka 'donkoro/ a'di ki this mom'bala'th piti e mo tani um mini gam mon'dankari'th gom a'di mmana? Tayi ka 'donkoro/ e is bum mo ma dhali tayi ki monku'th is ka rem 'kup mo ma.

10

Yesus Torki Gwo gom Mojin Dhaluwa Dhal 'Pen mo

¹ Dhali a'di dhalki mo yan 'pen mo dhali yaki'd mo e Bampa/ gi Pa Yahuudiyya mo dhali e bwampo/ Yi'den Kumma/ Uurdun mo, dhala dhana buhany wathimpa thulki is i a'di mo dok/ e. Dhali dok/ e me'd miim piti jin miina a'di isa yempa/ mo tani a'di ki tor uni gwo mo be.

² Dhali 'Kwani Parisiyiin pu'dkin mo mmonjap bway mo mmopal a'di ki gwondot mo mmo/o gwo mo ki: A'di ta gwonkan jin dhala'da dhal bway mo 'taa? gom wathi/ mmothoson gwo jin dhaluwa dhal 'pen mo mmodhal ash 'pen mo?

³ A'di ki thok uni gwo mo ki: Gwo gi wakatinta ikankin ma Musa um mo?

⁴ Uni thokki a'di gwo mo ki: AMusa a'di dhalki wathi/ bway mo mmo'kwara warka/ jin dhaluwa dhal 'pen mo dhali kara yim 'pen ka pije/ mo be.

⁵ Hila Yesus ki o uni gwo mo ki: Haali/ goma dum bum

kun 'bitha'bi'th kan mo tani a'di 'kwarki um gwonkan gi wakansan mo be.

⁶ Hili 'peni ka mun'kup jin uku to mo tani Arumgimis ki uk wathin gwaḥ mo dhali wathim 'bomi mo be.

⁷ Gom 'kup gwo gi wakan mo tani a'di imina wathi/ idhal com 'pen mo dhali kum mo dhali gam is ki ashim piti mo be.

⁸ Dhali uni su/ mina bungwar isi tal 'de/ mo be. Wakan uni dok/e yisa i'koni su/ dok/e yisa, hili uni tala bungwar isa 'de/ mo be.

⁹ Gom mii gi wakan mo tani uni gun gam ma Arumgimis isi montal 'de/ mo tani dhalku/ki dhal wathin kamu/ bway mo mmokwa/ uni bwa mo.

¹⁰ Dhali e bwan gu'b mo tani imancik a'di gwo dotki a'di gwo mo gom gwo yansan dok/e mo.

¹¹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A'diyin jin midi dhal ashim piti 'pen mo dhali mash jan kamu/ mo tani a'di miiki miinyal apowa yim mo be.

¹² Dhali wakka yim si'da/ dhala'da kathim piti 'pen mo dhali mashi jan kamu/ mo tani ayim si'da/ miiki miinyal mo be.

Yesus 'Borki Ushi Ucinj Gwa'dga/Mii mo

¹³ Dhali uni 'kokin mo mmosusi uci i a'di mo ki a'di midi 'taki ta uni is ki me'd mo. Dhali imancik a'di gwo kucurki uni ki gwo mo be.

¹⁴ Hili ka Yesus mishki mii yan mo tani a'di dekin ma

nyor mo dhali o uni gwo mo ki: Dhalki uci iyini aha/ mo ma. Dhalki uni ki non mo. Haali/ ku gi wakansan mo tani uni 'kokin mo e Bampa/ ma Arumgimis mo be.

¹⁵ Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki a'diyin jin midi diki bu'th Bampa/ ma Arumgimis mo mmowa e ka 'ci yan mo tani a'di midi diki se a'di mo be.

¹⁶ Dhali a'di ki sus uni mo mmodhu 'ko'da bim piti mo dhali a'di ki 'bor uni mii mo mmokarkina a'di me'd piti apo/ uni mo be.

Wathin Dhuru'c jin Ta Pa ki Pa mo

¹⁷ Dhali mmomurkina a'di mmoya mo e bway piti mo tani wathin tal 'den kamu/ guski'd mo dhali ca'bki jin 'kupa'dupuni bwambori a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Aman'or Gwo jin 'boro'd mo, ki aha/ mina mii miiya taye mmogam mal gi mondiki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo?

¹⁸ Dhala Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Atinta yuka / e aha/ ki jin 'boro'd mo? Jan tal 'den kamu/ yisa di'da jin 'boro'd mo, hili jasa Arumgimis a'di 'de/ mo be.

¹⁹ /E mishki gwonkan kun 'kwarkunu mo 'taa? kun o gwo mo ki: Dhalka 'kosh ki mii 'kosh mo, dhali, Dhalki cal ki mii mii mo, dhali, Dhalku/ to ki mii kwal mo, dhali, Dhalki gwon thus ki mii ak wathin kamu/ i is mo, dhali, Dhalki to ki mii dil mo, dhali, Taki cim dhali kwan mo?

20 A'di ki thoḵ a'di gwo mo ki: Amanṭor Gwowa, aris to gwansani 'baar mo miikika/ mo ki aha/ tana dhuru'c mo be.

21 Dhala Yesus ki hil a'di ki e mo dhali en a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Ton ṭal 'de/ aṭha/ e mo be. Yaku/ mo dhali yol aris tom pini 'baar mo kun tana /e mo dhali ciki uni ki 'kwani kun hatha'ko'd mo, dhali /e mini ta gi to kun mini ish kumma/ mo e momis mo, dhali yayu/ mo ma, mmobathaha/ nsho'k mo.

22 Gom gwo jin onu a'di kan mo tani a'di ki bit a'di bwa ka lunḡu'b mo dhali a'di ki ya bway pa mo ki bwa jin diṭadit mo, haali/ a'di ta'd gi dhan to kun eka 'pen ki ek mo be.

23 Dhala Yesus ki hil mo mo dhali 'kar mo ki e mo dhali o imanciḵ a'di gwo gwo mo ki: Mii wa'di diṭa/ gom uni gwansan kun ta pa ki pa mo mmociḵ Bampa/ ma Arumgimis mo be.

24 Dhali imanciḵ a'di gwo merkin gom gwom piti yansan mo be. Hila Yesus ki o uni gwo mo dok/ e ki: Uciya, a'di wana mii diṭa/ gom uni gun gamki gwo is gom pam buni kun tana uni mo mmociḵ Bampa/ ma Arumgimis mo.

25 A'di 'disha mii ki 'dish gom kalman mo mmoya ki solol e jis ma 'dipira/ mo mmodhal wathimpa e i is mo, a'di jin ta pa ki pa mo mmociḵ Bampa/ ma Arumgimis mo be.

26 Dhali uni 'kokin mo mmomer mo ka daran duḡ gana/ mo dhali o gwo ka rem

'kup mo ki: Ba waḵki/ wakan mo tani ija a'di iminu iwoth moyi?

27 Yesus ki hil uni mo dhali o uni gwo mo ki: Ki 'kwani mo tani a'di molu mii mo, hili ka Arumgimis mo tani aris to 'baar mo mishu mii ka Arumgimis mo be.

28 Hila Buterus telki mii 'pen mo mmo/ o a'di gwo mo ki: Hili, aman dhalkina aris to 'peni 'baar mo dhali bath /e nsho'k mo be.

29 Yesus ki o uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: wathij kamu/ yisa di'da jin dhalki gu'b piti 'pen mo walla ikam piti mo walla i'bwah piti mo walla kum mo walla com mo walla uci mo walla mo mo gom gway pem mo dhali gom gway gi gwom 'borga/ mo tani

30 a'di jin midi diki bu'th to ki me'd iss 'kwanimpa ka mudhe'd mo shwane/ mo ki mo yansan mo, gu'b mina a'di gam mo dhali ikam piti mo dhali i'bwaham piti mo dhali ikum mo dhali uci mo dhali mo mo nyaḵki to kun mini to'c a'di 'kus mo, dhali ki she yil yan jin midi pu'du/ mo tani a'di midi gam mondiki/ e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

31 Hili aris uni gun 'koni ṭwa/a/ mo tani uni minu dhu ṅ'ko'd mo dhali uni gun 'koni 'ko'd mo tani uni minu dhu iṭwa/a/ mo be.

AYesus Ṭorki Wum Piti Me'di Kwara Iṭwa/a/ mo

32 Dhali uni 'kokin mo mmo/ii i bway mo mmo/ii ka gagamis mo e Pa Urushaliim mo dhala Yesus yaki'di shu

uni bway mo. Dhali uni 'kokin mo mmomer mo dhali uni gwansan kun bathki a'di nsho'k mo tani ko/ki is mo. Dhali a'di ki sus uni gun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo dok/ e dhali a'di ki tel mii 'pen mo dhali tor uni gwo mo gom to gun minu mii a'di mo be,

³³ mmo/o gwo mo ki: Hili mo mo ma, ana iina ka gagamis mo e Pa Urushaliim mo, dhali Ya/ gi 'Kwani minu ci mo e igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo, dhali uni mini wak a'di mo mmo'kosh a'di jwa mo, dhali a'di minu ciki 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ ime'd mo be.

³⁴ Dhali uni mini mii a'di ka mak mo dhali 'tak a'di manya/ i is mo dhali dor a'di mo dhali 'kosh a'di jwa mo. Dhali 'ko'da cim kwara mo tani a'di midi piyu/ ka pije/ mo be.

Gwondot ma Yakuub mo dhala Yohaana mo

³⁵ Dhala Yakuub dhala Yohaana uni gun ta iya/ ma Sabadi mo tani pu'dkin kadhon 'kup ki a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Aman tor Gwo, aman ona bwa ki / e mini dhal aman bway mo gom to jin mina amani dot 'peni/e mo be.

³⁶ Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Atinta o um bwa mo jin miga/ mii gom um mo?

³⁷ Dhali uni ki thok a'di gwo mo ki: Dhas am bway mo ma mmo'ko mo. Jan 'de/ midi ca'b / e ki me'da bim poros pini mo dhali jan 'de/ midi ca'b / e ki me'da biny cam pini mo e monycam pini mo be.

³⁸ Hila Yesus ki o uni gwo mo ki: Um 'koki mish to jin dota um mo. A/um mini piya kubbaaya jin pikika/ mo walla a/um minu cuç mo ki mii jin miinuwa mii ki yi'de/ mo jin miikunu aha/ mo?

³⁹ Dhali uni ki thok a'di gwo mo ki: Aman mina mish mii mo be. Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Akubbaaya jin pika/ mo tani mina umi pi mo dhali mo jin miinu aha/ amii ki yi'de/ mo tani a'di imiinu mii um si'da/ mo be.

⁴⁰ Hili mmo'ko aha/ ki me'da bim poros pem mo walla ki me'da biny cam pem mo tani a'di diki ta miim pem mo mmodhas um bway mo, hili a'di gom uni gwansan kun thosonkunu uni mo be.

⁴¹ Dhali ki uni gun 'koni 'kume'd cikki gwo yansan mo tani uni telki mii 'pen mo mmodeka nyor mo goma Yakuub mo dhala Yohaana mo be.

⁴² Dhala Yesus ki yuk uni mo i a'di mo dhali o uni gwo mo ki: Um mishki gwo mo gom uni gwansan kun o ki ta tapa apo/ 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo tani uni mii miin tapa apo/ uni mo dhali 'kwanim buni gun eka/ ek kun ta gi moshirr mo apo/ uni mo be.

⁴³ Hili mii yansan minu 'koki mii wakan apo/ um mo. Hili a'diyin jin midi eka/ ek mo e bwam um mo tani a'di midi mii ta a'di jin midi mii um to mo be.

⁴⁴ Haali/ a'diyin jin midi mii ta jin twa/ a/ mbwaman um mo tani a'di midi mii ta cinjina/ gom umi 'baar mo

be.

⁴⁵ Haali/ Ya/ gi 'Kwani si'da/ pu'dki'd mo yisa ki a'di minu mii to mo, hili ki a'di midi mii 'kwani to mo dhali ci mondiki/em piti mo mmota Amanwan 'Kwani 'Ba/ ka ris mo be.

Bartimawuus jin Ta Wathiny Ja'da/ Bu'thki Momish Mo mo

⁴⁶ Dhali uni pu'dkin mo e Pa Ariiha mo. Dhali ki a'di di'd mmodhal Pa Ariiha 'pen mo nyakki imancik a'di gwo mo tani adhana waambuhany wathimpa caaca kagahara mo. Dhali wathiny ja'daŋ kamu/ diki'd jin yukunu gway ka Bartimawuus mo jin ta'da man'tho to mo, a'di jin ta ya/ ma Timawuus mo, a'di ca'bki'd mo e shemen bway isa yempa/ mo.

⁴⁷ Dhali ki a'di cikki gwo goma Yesus ki Pa Naasira mo tani a'di telki mii 'pen mo mmocuu gwo ki dhan 'twa/ jin caaca mo dhali o gwo mo ki: Yesus, jin ta Ya/ ma Dawuu'd. Miiyi mii apo/ aha/ mo ma.

⁴⁸ Dhali 'kwani ka ris kucurki a'di ki gwo mo mmoŋor a'di gwo mo mmoça'b ki shwam mo. Hili a'di cuuki'd kagahara ki nyanye/ ki nyanye/ mo ki: Ya/ ma Dawuu'd. Miiyi mii apo/ aha/ mo ma.

⁴⁹ Dhala Yesus doshki'd mo dhali o gwo mo ki: Yuki a'di mo ma. Dhali uni ki yuki wathiny ja'da/ mo dhali o a'di gwo mo ki: Budhi adu mo ma. Cuyi mis mo. A'di yukki/ e mo be.

⁵⁰ Dhali a'di bitki burrinye/ ma pom piti a'cesh mo dhali a'di ki pe imis mo dhali ya aYesus mo.

⁵¹ Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Ata o / e bwa jin miga/ mii gom / e mo. Dhali wathiny ja'da/ ki o a'di gwo mo ki: Tapa, dhalki aha/ butha momish mom pem mo ma.

⁵² Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Yaku/ i bway pini mo. Mongam gwo is pini a'di wothki / e mo. Dhali ki jahanne/ a'di ki bu'th momish mo mo dhali bath a'di nsho'k ibway mo be.

11

Mo jin Pinu Mii E mo Mmo-cic Pa Urushaliim mo

¹ Dhali ki uni 'dishki Pa Urushaliim is mo e Pam Beetpaji mo dhali e Pam Beetaniya mo e 'Kuwosh Setuun mo tani a'di ki hash imancik a'di gwo isu/ mo be

² dhali o uni gwo mo ki: Iiku/ i bampa/ jin di'd ka par 'twa/ i um mo, dhali ki jahanne/ ki um mini cic a'di mo tani um mini gam ari thuluny jin shi'du/ mo. A'di yisa merkina wathin kamu/ apowa. 'Cuki a'di mo dhali guyu/ a'di mo.

³ Wakki/ wathin 'den kamu/ midi o um gwo mo ki: Atinta mina um kan mo tani tori a'di gwo mo ki: Tapa a'di midi mii ta gi a'di mo dhali midi hashu/ a'di ka nyan'ko'd ki jahanne/ mo imahan mo.

⁴ Dhali uni iikin mo dhali gam ari thuluny jin shi'dkunu mo e 'twanjal

bway tura beega/ mo. Dhali uni 'cukki a'di mo be.

⁵ Dhali uni gwansan kun doshkin mo tani o uni gwo mo ki: Atinta imina um kan mo sa/? Um 'cuki ari thuluny gomata?

⁶ Dhali uni ki tor uni gwo mo gom gwo jin okin ma Yesus mo, dhali uni ki dhal uni bway mo mmo/ii mo be.

⁷ Dhali uni ki susi ari thulunya Yesus mo dhali uni ki pa'd burrinyem buni apo/ a'di mo dhali a'di ki mer a'di apo/ mo be.

⁸ Dhali 'kwani ka ris uni pa'dki burrinyem buni e bway tur mo be. Dhali kun tiya pa'dkina biny cwa kun kwa/ kina uni 'peni bwam bunto mo be.

⁹ Dhali uni gwansan kun iikini twa/ a/ mo dhali uni gwansan kun bathki uni nsho'k mo tani uni kumki cuuwa/ mo ki 'twa/ kun caaca mo ki: Hosanna. Mom'bor mii midi di mo gom a'di jin pu'dki'd ki gway gi Tapa mo be.

¹⁰ Mom'bor mii midi di mo gom Bampa/ ma ababam bana ka Dawuu'd a'di jin pu'dki'd mo. Hosanna jin di'di mis mo.

¹¹ Dhali a'di cikki'd mo e Pa Urushaliim mo dhali a'di seki gu'b gi mondheleladhelel mo be. Dhali ki a'di hilki mo mo dhali 'kara ris to 'baar mo ki e mo tani dhali η'ko'd a'di ki dok Pam Beetaniya nyakki uni gun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo haala tente/ yulu'd mo be.

Cwampu/ jin Jeekunu mo

¹² Dhali ka cim jin batha'di 'ko'd mo tani ki uni pu'dkin

mo e Pam Beetaniya mo tani a'di 'koshkina te/ mo be.

¹³ Dhali a'di mishki'da pu/ 'pena dhana/ mo jin lu/ u'd mo. A'di ki ya mo mmopar e mo wakki/ a'di midi 'taki gam maman 'peni a'di mo. Ki a'di pu'dki'di a'di mo tani a'di diki gam ton kamu/ mo hili jasi 'cemen gana/ mo haali/ a'di diki ta yil ma pu/ mmodho'th mo be.

¹⁴ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Wathin tal 'den kamu/ midi diki shwa maman 'peni /e dok/e mo ki sule/. Dhali imancik a'di gwo cikki gwo yansan mo be.

Mmodhelel Gu'b gi Mondheleladhelel mo

¹⁵ Dhali uni pu'dkin mo e Pa Urushaliim mo. Dhali ki a'di cikki gu'b gi mondheleladhelel mo tani dhali a'di telki mii 'pen mo mmo/ur uni gwansan ka pije/ kun yoli to mo, dhali uni gwansan kun yolki to mo e gu'b gi mondheleladhelel mo. Dhali a'di ki kuma tharabeesa 'twa/ a'cesh mo gun ta ku gi uni gwansan kun wanki emena guurush mo dhali a'di ki kum to 'twa/ a'cesh mo kun 'kona imanyol gurko/ mo be.

¹⁶ Dhali a'di diki dhal uni bway mo mmo'do ton tiya mmo'cith ki tur mo e gu'b gi mondheleladhelel mo be.

¹⁷ Dhali a'di toriki gwo mo dhali o uni gwo mo ki: A'di diki ta gwo jin 'kwarkunu mo 'taa? ki: Gu'b pem minu yuk ki gu'b jin minu 'tho goma ris kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo? Hili um ki mii a'di me'd

gu'b gi 'kwani kun ta imandil to mo be.

¹⁸ Dhali igasiis kun can dhali iman'kwar to mo uni cikki gwo yan mo dhali uni n̄apki bway mo mmo'ce'd a'di sho'k mo haali/ uni ko/ki a'di mo haali/ awaambuhany 'kwani caaca kagahara mo merkin mo gom gwom piti jin torkina a'di mo be.

¹⁹ Dhali ki mom'pimpili/ pu'dki'd mo tani a'di dhali imancik a'di gwo uni iikin ka piye/ mo 'peni 'penkuman bampa/ mo.

Gwo gom Cwampu/ jin Ku'thki Gun̄kuru/ mo

²⁰ Me'd jin iikina uni ki iimpe mo mon'thamo/ mo tani uni parkina pu/ e mo mmoku'thkina a'di hila/ ka birman ilu/ mo be.

²¹ Dhala Buterus kakina gwo e mo dhali o a'di gwo mo ki: Tapa. Hila pu/ mo ma, a'di jin jeekina /e mo tani a'di ku'thki'd mo be.

²² Dhala Yesu ki thok uni gwo mo ki: Tayi gi mon̄gam gwo is mo eya Arumgimis mo.

²³ Ka jin̄ gana/ aha/ ona um gwo mo ki: A'diyin jin midi o wosh yansan gwo mo ki: Dhalki a'di gunu mo dhali bit mo e bwan̄ kumma/ yi'de/ mo dhali diki ta ga du jin shi/i gwo 'kup mo tani, hili a'di gamki gwo is gom a'di jin okina a'di mo tani ki a'di midi pu'd mo tani a'di minu mii gom a'di mo be.

²⁴ Wakan aha/ tora um gwo mo ki a'diyin jin mina umi dot̄ ki mon'tho mo tani gami gwo is mo ma, ki a'di mina

umi bu'th mo dhali um mini bu'th a'di mo be.

²⁵ Dhali ma mo yin jin mina umi dosh mo mmo'tho mo tani dhalki a'di 'pen mo wakki/ um ta gi gwo jin ona um is apo/ cin tiya mo tani wakan si'da/ Ababam bum jin di'd e momis mo midi dhal um gwon dhan̄ bum 'pen mo be.

²⁶ Hili wakki/ um 'koki dhal 'kwani amure/ miinthus buni 'pen mo tani wakan si'da/ Ababam bum jin di'd e momis mo midi diki dhal um amure/ miinthus gi gwon dhan̄ bum 'pen mo be.

Moshirr ma Yesu jin Dotkunu Gwondot̄ mo

²⁷ Dhali uni pu'dkin dok/ e mo e Pa Urushaliim mo. Dhali ki a'di diki'd mmoya e gu'b gi mondheleladhelel mo tani igasiis kun can dhali iman'kwar to mo dhali 'kwaniṅ gwanyjaka/ mo uni pu'dkini a'di mo be.

²⁸ Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: Ki moshirr jana sa/ imiikina /e aris to gwansani 'baar mo, walla kaja iciki /e moshirr yansan mo mmomii uni mo?

²⁹ Yesu ki thok uni gwo mo ki: Aha/ si'da/ mina dot̄ um gwondot̄ mo. Thoki aha/ gwo mo ma dhali aha/ mina tor̄ um a'di jin ciki aha/ moshirr mmomii aris to gwansan mo be.

³⁰ Mo jin miin ma Yohaana mii ki yi'de/ mo tani, a'di 'peni momis mo 'taa? walla 'peni 'kwani mo? Thok aha/ gwo mo ma.

³¹ Dhali uni garki gwo 'kusi 'twa/ ka rem 'kup mo mmo/

o gwo mo ki: Wakki/ aman mina o gwo mo ki: 'Peni momis mo tani, a'di mido o am gwo mo ki: Batinta 'kona um ki gam a'di gwo is mo?

³² Hili wakki/ aman mina o ki: 'Peni 'kwani mo tani uni ko/ ki 'kwani mo haali/ aris 'kwani 'baar mo karkina Yohaana ka manci gwo ma Arungimis gana/ mo be.

³³ Wakan uni thokkina Yesus gwo mo ki: Aman 'konaki mish mo mo. Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Wakan si'da/ aha/ mina diki tor um gwo mo gom a'di jin ciki aha/ moshirr mo mmomii to gwansan mo be.

12

Gwom 'Bi'th/e gom Bwam Monsinu ma Mura'th dhali Uni gun Hil Mo mo

¹ Dhali a'di telki mii 'pen mo mmo'or uni gwo mo ki gwom 'bi'th/e mo mmo/o gwo mo ki: Wathi/ diki'd mo jin siki'da mura'th mo dhali a'di ki nyanja gonj mo mmo'kam a'di is mo dhali a'di ki cwany jis gom yimana mura'th mo dhali a'di ki nyan 'kukuma/ isi mis mo, dhali a'di ki dhal a'di e imanmii to ka guurush mo dhali a'di ki ya bampaŋ kamu/ jin si'dasi'd mo be.

² Dhali ki mo pu'dki'd mo tani a'di ki hash cinjinaŋ kamu/ e imanmii to ka guurush mo mmo'taki kali maman cwan tiya 'peni monsinu mo be.

³ Dhali uni bu'thki a'di mo dhali dor a'di mo dhali uni ki hash a'di me'd 'te/ mo be.

⁴ Dok/e a'di ki hash ki uni cinjinaŋ kamu/ i uni mo dhali

uni waki a'di 'kup ki jama/ mo dhali uni ki mii a'di ka jin thus ki mon'the is mo be.

⁵ Dhali a'di ki hashki uni jaŋ kamu/ mo dhali a'di si'da/ 'koshkina uni jwa mo. Dhali wakan si'da/ kun tiya ka ris 'koshkina uni mo dhali kun tiya dorkina uni mo dhali kun tiya 'koshkina uni jwa mo be.

⁶ A'di ta'd gi jasi jin tal 'denj gana/ mo jin di'di a'di mo, a'di jin ta ya/m piti jin ena a'di ki en gana/ mo. N'ko'd a'di ki uŋki uni ya/m piti mo mmo-hashki a'di e uni mo mmo/o gwo mo ki: Uni mini tak ya/m pem mo be.

⁷ Hili uni gwansan kun miiki to ka guurush mo o gwo mo ka rem 'kup mo ki: Amankal mala caan pu'dki'd mo. Dhalki ana 'kosha a'di jwa mo dhali mal mido ta jim bana mo be.

⁸ Dhali uni bu'thki a'di mo dhali 'kosh a'di mo dhali kar a'di 'pen ka pije/ mo 'peni bwam monsinu mo be.

⁹ Ata mina com gi mo ma mura'th i mii mo sa/? A'di mido pu'du/ mo dhali 'ce'd uni gwansan sho'k mo kun miiki to ka guurush mo dhali ci mo ma mura'th ki 'kwanin tiya mo be.

¹⁰ 'Kona um ki denj Gwo e mo 'taa? Gwo jin 'kwarkunu mo.

Ka dhan wosha caaga/ yansan jin wakkina imannyaŋ gu'b mo tani warki'd ki dhan wosh gi 'kupan ma rukun gu'b mo.

¹¹ Yansan ta mii gi Tapa mo be.

Dhali a'di ta dhan mii jin meru em bana mo be.

12 Dhali uni palki mii mo mmo'taki cesh a'di mo tani hili uni ko/kina waambuhany 'kwani mo haali/ uni nyithkin ki a'di torki gwom 'bi'th/ e yansan apo/ uni mo. Wakan uni dhalki a'di mo dhali ii mo be.

Mmoçika Kaysara Thulpa/ mo

13 Dhali uni hashki a'di 'kwanin tiya 'peni 'Kwani Parisiyiin mo dhali 'kwanin tiya 'peni 'Kwani ma Hirodusiyyiin mo mmo'taki cesh a'di ki gwo jin ona a'di mo.

14 Dhali uni pu'dkin mo dhali o a'di gwo mo ki: AmanTOR Gwowa, aman misha ki /e ta a'din gana/ mo dhali /e diki mii mii ka gwar 'de/ mo gom wathin kamu/ mo, haali/ /e diki tak 'kwani gom monycam buni mo hili ka jin gana/ /e tori gwo gi bway ma Arumgimis mo be. A/a'di ta gwonkan jin minu cika Kaysara thulpa/ mowa? walla minu dhalku/ mo?

15 Mina aman 'taki ciya thulpa/ mo 'taa? walla mina aman 'taki dhal 'pen mo? Hili mmonyitha a'di ahe'k em buni mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta palkina um aha/ kan mo? Guyi aha/ nasa guurush mo ma dhali dhalki aha/ para a'di e mo.

16 Dhali uni ki guyi a'di jan 'de/ mo. Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ki jamas maja a'dan sa/? Dhali a'di 'kwar maja imahan mo? Dhali uni ki thoK a'di gwo mo ki: A'di ta jim ma Kaysar mo be.

17 Yesus ki o uni gwo mo ki: Cika Kaysar to jin ta jim ma Kaysar mo ma dhali cika Arumgimis to jin ta jim ma Arumgimis mo ma. Dhali uni merkin mo gom a'di mo be.

Gwondot jin Dotu mo gom Mo jin Pinu mo

18 Dhali 'Kwani Sadukiyyiin pu'dkini a'di mo, uni gun o gwo mo ki mompinuñ kamu/ yisa di'da. Dhali uni ki dot a'di gwondot mo mmo/o gwo mo ki:

19 AmanTOR Gwo, aMusa a'di 'kwarki aman gwo mo mmo/o gwo mo ki: Wakka kam gi wathi/ midi wu mo dhali dhal ashim piti mo hili diki dhal a'di a'ci mme'd mo tani wathi/ midi mii mash asha kam piti mo dhali cis uci goma kam piti mo be.

20 Ikam uni 'kokini pesu/ mo be. Jin twa/a/ bu'thki'da 'bom mo dhali ki a'di wuki'd mo tani a'di diki dhal a'di a'ci mo be.

21 Dhali jin 'kon mo po/i su/ mo bu'thki'da yim mo dhali wuki'd mo si'da/ mmodiki dhal a'di a'ci mo dhali jin 'kon ma po/i kwara mo nyakina mii gi wakansan mo be.

22 Dhali unim pesu/ 'koki dhal a'di a'ci mo. Yan'ko'd mo tani a'bom si'da/ wuki'd mo.

23 E mompinu mo tani a'bom midi ta asha ja mo? Haali/ gwaTh 'kokini pesu/ kun bu'thki a'di mo mmota a'bom buni mo be.

24 Yesus ki o uni gwo mo ki: A'di diki ta 'kup gwo jin thu'thkina um mii mo ki um 'koki mish Gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu

mo walla mom'bi'th ma Arumgimis mo?

²⁵ Haali/ ki uni mini piyu/ mo 'peni mowu mo tani uni mini mash dok/ e yisa walla minu 'koki ci bway mo mmo-mash mo si'da/. Hili uni mina e waki iman'doyu gwo mo e momis mo be.

²⁶ Dhali gom gwo gi uni gun minu cuyi mis mo 'peni mowu mo tani 'kona um ki deŋ gwo e mo e gwo jin 'kwarkin ma Musa mo 'taa? e gwo gi ari cwa me'd jin on ma Arumgimis a'di gwo mo ki: Aha/ tana Arumgimis ma Ibrahiim mo dhali aha/ tana Arumgimis ma Is/ hak mo dhali aha/ tana Arumgimis ma Yakuub mo?

²⁷ A'di diki ta Arumgimis gom uni gun wukin mo hili gom uni gun 'kon ki e mo. Um wani iman'hu'th mii mana?

Adhan Gwoŋkan jin Ca'd jin 'Kwarkunu mo

²⁸ Dhali jan tal 'deŋ kamu/ 'peni iman'kwar to pu'dki'd mo dhali cik gwo jin su'kkina uni ka rem 'kup mo. Dhali mmonyitha a'di ki a'di thokki uni gwo ki 'bore/ mo tani a'di ki doŋ a'di gwo mo ki: Gwoŋkan jana jin 'kwaru si'da/ jin ta jin twa/a/ ki tiya 'baar mo?

²⁹ Yesu ki thok a'di gwo mo ki: Jin twa/a/ a'dihe/ be jin o gwo mo ki: Ciki um gwo mo ma. Ayy, um 'Kwani ma Israyiil mo. Tapa Arumgimis bana a'di ta Tapa Arumgimis jin tal 'de/ mo be.

³⁰ Dhali / e mini en Tapa Arumgimis pini ka dum pini 'baar mo dhali ka kashiram

pini 'baar mo dhali ki bwam pini 'baar mo dhali ki 'bi'th pini 'baar mo.

³¹ Dhali jin 'ko'da 'dihe/ mo be: / E mini en amannyak ca'b pini me'd is piniŋ gana/ mo be. Gwoŋkana kamu/ jin 'kwarkunu mo yisa di'da jin ca'd mmobol yansan e mo.

³² Dhali aman'kwar to mo a'di ki o a'di gwo mo ki: / E o gwoŋ gana/ mo, Amantor Gwo. / E tori gwo ki tor gana/ ki a'di tal 'de/ mo, haali/ jan kamu/ yisa di'da, hili a'di 'de/ mo be.

³³ Mmo/en a'di ka du 'baar mo dhali ka du jin mishi gwo 'bani 'baar mo dhali ki mom'bithi 'baar mo dhali mmo/ en amannyak ca'b pini me'd is piniŋ gana/ mo tani a'di boli to 'baar mo e gun cinu mo mmo'ci'th ki o'd mo dhali kun 'donu mo mmomiya bas mo be.

³⁴ Dhali ka Yesu mishki'd ki a'di thokki a'di gwo ki 'bore/ mo tani a'di ki o a'di gwo mo ki: / E yisa si'dkina 'peni Bampa/ ma Arumgimis mo. Dhali 'peni mo yan mo tani wathin 'deŋ kamu/ yisa di'da jin ro'dki mii mo mmodot a'di gwondota kamu/ mo be.

Gwo gi Doŋu gom Ya/ ma Dawuu'd mo

³⁵ Dhali ka Yesu di'd mo mmo'or uni gwo mo e gu'b gi mondheleladhelel mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Kata i/ ona iman'kwar to mo ka Kristhos ta Ya/ ma Dawuu'd moye?

³⁶ Haala Dawuu'd ki is piti mmoshi/irrkunu a'di ki Shi/

in Dheleladhelel mo tani a'di o gwo eya tente/ mo ki:

Tapa o Tapam pem gwo mo ki:

'Ca'bi / e aha/ ki me'da bim poros pem mo

ntagi aha/ mina dhu 'kup pini mo e bwan 'kwariny cwa jin dhuna /e sho'k mo.

37 Dawuu'd ki is piti ki yuk a'di ki Tapa mo. Wakan a'di midi ta ya/ m piti kata mo dok/ e? Dhali adhana waambuhany 'kwani cikki gwo 'peni a'di ki bwan 'kunyga/ mo be.

Yesus Be'dki Gwo gom Mii gi Iman'kwar To mo

38 Dhali e gwom piti jin tora a'di uni mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Jiyi iman'kwar to ki e ki 'bore/ mo uni gun eni moman'as ki burrinyen turga/ i is mo dhali kun eni mo jin takuwa tak ka rem 'kup e mo ma suug mo

39 dhali mmobu'th mo kun 'boron e gu'b gi montul is mo dhali mo kun takuwa tak mo e mo jin yukuwa yuk mo,

40 uni gun loski gu'b gi up gun wuna ikath ki 'kolo'c mo dhali uni gun miiki mon'tho mo eya por ma pije/ mo ki rash rash mo. Uni mini bu'th dhan miiwak jin bol kun tiya e mo be.

A'bom jin Wun ma Kath jin Ci To mo

41 Dhali a'di ca'bki'da 'cesh ka par 'twa/ e mo jin dhunuwa guurush mo dhali a'di parki'da waambuhany 'kwani e mo mmodhuna uni aguurush e mo jin dhunuwa guurush mo. 'Kwani tana ris

ka ris kun ta pa ki pa mo kun dhukina dhana guurush mo.

42 Dhala 'bom jin wukin ma kathim piti mo pu'dki'd mo dhali a'di ki dhu ushi emena guurushi su/ mo kun ta gi 'per mo, uni gun wana e ka tariipan 'de/ mo be.

43 Dhali a'di ki yuk iman-cik a'di gwo e a'di mo dhali o uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki, a'boma ha'th'ko'd yansan jin wun ma kathim piti mo tani a'di dhuki'da ris tom piti 'baar mo mmobol uni gwansan e mo kun ta'kki to mo e mo jin dhunuwa guurush mo be.

44 Haali/ uni 'baar mo ta'kki to mo 'peni tom bunu gun ishkin ka entus mo. Hili ayim 'pena ha'th'ko'd piti mo tani a'di dhuki'da ris to 'baar mo kun tana a'di mo gun mini 'taki kar a'di mo be.

13

Mo gi 'Ce'du Gu'b gi Mondheleladhelel Sho'k mo dhali James Mii jin Toru Itwa/ a/ mo gom 'Pemen jin 'Ko'd mo

1 Dhali me'd jin yakina a'di ka pije/ mo 'peni gu'b gi mondheleladhelel mo tani jan 'denj kamu/ 'peni imancik a'di gwo mo o a'di gwo mo ki: Hili mo mo ma, Amantor Gwo. Wosh gwahan wani jaro/ jarowa dhali monyangi gu'b gwahan wani jaro/ jaro/ mo!

2 Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: / E mishi dhan mii gi gu'ba caaga/ gwansan kun nyan'kunu mo? Hili wosha tal 'denj kamu/ yisa midi di

apowa kamuŋ kamu/ mo jin minu 'koki ʔa'k a'cesh mo be.

3 Dhali me'd jin ʔa'bkina a'di e 'kuwosh Setuun jin di'd ka par 'twa/ ki gu'b gi mond-heleladhelel mo tani Buterus dhala Yakuub dhala Yohaana dhala Andaraawus dotki a'di gwo ka kwal is mo ki:

4 Tori aman gwo mo ma, ki mii gwansan mini pu'd kakasja mo? Dhali ki jama mii kun wakatinta imina to gwansani 'baar mo mmothim mo mo?

5 Dhala Yesus ki tel mii 'pen mo dhali o uni gwo mo ki: 'Cunycuri mii ki is bum ki 'bore/ mo ma, ki jan tal 'deŋ kamu/ midi diki sus um mmodheres mo.

6 'Kwani tana ris ka ris mini iiyu/ ki gway pem mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ tana a'di mo. Dhali uni mini sus tiya ka ris mmodheres mo be.

7 Dhali ki um mini cik gwo gom mo/as mo dhali gom gwo jin 'ce'du 'te/ mo gom mo/as mo tani dhalku/ is ki anan mo. Gom to gwansan mini mii pu'du/ mo. Hili 'pemen yisa minu thim naskina/ mo.

8 Haali/ kala kamu/ midi cu mis apo/ kala kamu/ mo dhali 'penkuman bampaŋ kamu/ midi cu mis apo/ 'penkuman bampaŋ kamu/ mo. Dhali adhan mony'cesh midi yikin is ki mo ka ris mo dhali te/ midi di mo si'da/. Hili mii gwansan uni ita jasi montel 'pen ki isa nyor mo be.

9 Hili 'cunycuri mii ki is bum ki 'bore/ mo ma. Haali/ uni mini ʔi um mo e montul is mo dhali um minu dor mo e gu'b gi montul is mo dhali um

mini doshi bwambor imudhiir mo dhali imalik mo gom gway pem mo mmoʔi gwo ibwambori uni mo be.

10 Dhali gwom 'borga/ minu mii ʔiki kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo ntwa/a/ mo be.

11 Dhali ki uni mini sus um mo e mo jin dwallu gwo mo dhali ʔi um wakan mo tani dhalku/ is ki anan mo ntwa/a/ mo gom gwo jin mina umi o mo. Hili oyi a'diyin jin minu ʔi um ki mo yansan mo haali/ a'di diki ta um kun mini o gwo mo, hili Shi/in Dheleladhelel mo be.

12 Dhala kama kamu/ midi ʔi akam piti mmo'kosh jwa mo dhali com midi ʔi ya/ ki 'bwa/ ilu/ mo mmo'kosh mo dhali uʔi mini cu mis apo/ ikum mo dhali uni mini dhu uni mmowu mo be.

13 Dhali um minu shi/i e ki 'kwani ka ris mo gom gway pem mo. Hili a'di jin midi 'dim 'kup mo ntagi 'pemen mo tani a'di iminu iwoth mo be.

14 Hili ki um mini par a'di jin ta mii jin bulabul e mo, a'di jin thumu mo e mo jin mina a'di ka 'taki diki di mo ba/ tani (dhalka mander gwo e mishi gwo 'ban mo) dhali yan'ko'd uni gwansan kun 'kon e Pa Yahuudiyya mo tani dhalki uni soni 'kuwosh mo ma.

15 Dhali dhalki a'di jin di'di 'kuŋgu'b midi diki thul ka 'cesh mo walla ʔi gu'b piti mo mmogu toŋ kamu/ mo.

16 Dhali dhalki a'di jin di'de bwam bunto midi diki doku/ ka nyan'ko'd mo mmogu bur-

rinyem pom piti mo be.

¹⁷ Dhali ayy/ ayy/ ayy gom uni gwansan kun bwaa uci mo dhali gom uni gwansan kun ci uci ako mmopi ka tee gwansan mo.

¹⁸ Thoyi mo ma ki a'di mididi diki pu'du/ mondit mo.

¹⁹ Haali/ ka cim gwansan mo tani monto'c bwa mididi jin diki di wakan mo 'peni ka mun'kup mo me'd jin uk ma Arumgimis to mo ntagi shwane/ mo ba/, dhali mididi diki di ki sule/ sule/ mo be.

²⁰ Dhali wakki/ Tapa mididi 'taki diki 'citha/ cim gwansan bwa mo tani buye/ wathimpaŋ kamu/ minu 'taki 'koki woth mo be. Hili gom gway gi uni gun kwanykunu mo, uni gun kwanykina a'di mo tani a'di i'cithuwa cim bwa mo be.

²¹ Dhali wakki/ wathin 'den kamu/ mididi o um gwo mo ki: Hili mo mo ma, aKristhos a'dan mo, walla, Hili mo mo ma, a'di acitta'an mo tani dhalki gwom piti ki gam is mo.

²² Haali/ ikristhos kun 'koki ta kuŋ gana/ mo dhali imançi gwonthus mini cu mis mo dhali tor dhan jamas mii mo dhali dhan momer mo mmosusa susi dheres mo, wakki/ a'di mishu mii si'da/ gom uni gun kwanykunu mo be.

²³ Hili 'cunycuri is bum ki 'bore/ mo. Aha/ torkina um aris to gwansani 'baar mo ntwa/a/ mo be.

Mo gi Mina Ya/ gi 'Kwani Pu'du/ mo

²⁴ Hili ka tee gwansan mo 'ko'di monto'c bwa mo tani atente/ mididi dhurum mo

mo dhali appe mididi diki ci monkush piti mo be.

²⁵ Dhali arisa culi 'baar mo mini ta'k mo 'peni momis mo dhali mom'bi'th kun 'kon e momis mo tani minu pir is mo be.

²⁶ Dhali yan'ko'd uni mini par Ya/ gi 'Kwani e mo mmopu'du/ mo e bwaarak ka dhan mom'bi'th mo dhali ki monyca mo be.

²⁷ Dhali yan'ko'd a'di mididi hash iman'doyu gwom piti mo dhali tul kum piti is kun kwanykunu mo 'peni mony'cesh kun 'kona shem 'pena bi idonon mo 'peni mo jin din ma 'cesh 'kup mo ntagi mo jin dina momis 'kup mo be.

²⁸ 'Peni gwo gi cwampu/ da/ ari a'di mo dhali mishi miim piti mo. Me'd jin lu/ kina a'di abim piti mo mmo'ta'dama'ta'dam mo dhali dhu jipin this mo tani um ki mish mo mo ki moyurantee 'dishi'd mo be.

²⁹ Wakan si'da/ wakki/ um ki par aris to gwansan e mo mmobu'th mo mo tani um ki mish mo mo ki a'di 'dishki'd mo, e 'twarŋkal hila/ mo be.

³⁰ Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki 'kwani ma nyakum yil gwansan mini 'koki pe mo ntwa/ a/, ntwa/ a/ ka ris to gwansan mini bu'th mo mo be.

³¹ Momis dhali mony'cesh mini pe mo tani hili gwom pem mididi diki pe mo be.

³² Hili ka tente/ caan mo walla ki mo caan mo tani a'di dina wathin tal 'den kamu/ ki mish mo walla iman'doyu gwo kun 'kon e momis mo

walla Ya/ si'da/ mo, hili jasi
Com a'di 'de/ mo be.

³³ 'Cunycuri is bum ki
'bore/ mo ma dhali timi mo
mo ma dhali 'thoyi mo ma,
haali/ um 'koki mish mo mo
atente/ jin mina mo pu'du/
mo be.

³⁴ A'di mina e waki wathi/
jin ya yilkina/ mo. Me'd
jin dhalkina a'di pam piti
'pen mo tani dhali a'di dhu
cinjinam piti mo mmohil mo
mo isi ka tu'c piti ka 'dete/
'dete/ mo. Dhali a'di ki kan
amantim 'twanjal gu'b gwo
mo mmotim mo mo be.

³⁵ Timi mo mo ma wakan
- haali/ um 'koki mish mo
mo jin mina com gu'bi
pu'du/ mo. A'di wari midi
ta mom'pimpili/ mo walla
mombwam/ e mo walla mo
kun gwon ma dhongola nwa
mo walla mon'thamo/ mo.

³⁶ Hili isi ciki/ a'di midi
pu'du/ ki jahanne/ mo dhali
gam um ki um mala e mo be.

³⁷ Dhali a'di jin torka/ um
mo tani miga/ tor ki 'kwani
'baar mo ki: Timi mo mo ma.

14

*Imanshu 'Kwani Bway Mi-
ikina Wu'th apowa Yesus mo*

¹ Dhali acim bockini
su/ ntwa/ a/ ka cim gi
Mompe'kupanyolos mo dhali
ayuk jin tulu 'kup mo gi
maan'kuthu'd jin miinu ki dar
ga cumat mo. Dhali igasiis
kun can dhali iman'kwar
to mo uni n'apki bway mo
mmobu'th a'di ki kup mo
dhali 'kosh a'di jwa mo

² haali/ uni o gwo mo
ki: Yisa ka tul 'kup yan jin
yukuwa yuk mo yisa hili isi

ciki/ adulatt mina 'kwani
ishwa mo be.

*Yesus A'di 'Koshkunu Is ka
Yina Pi'dnanj Gana/ mo e Pam
Beetaniya mo be*

³ Dhali ki a'di diki'd e Pam
Beetaniya e gu'b ma Simaan
jin 'kosha monthus mo tani ki
a'di ca'bki'da tharabeesa mo
tani a'boma kamu/ pu'dki'd
mo jin taki'd gi turanj gasaas
jin ta gi kush mo jin din ma
yina pi'dnanj gana/ nycine/
mo, jin 'bitha yol she/ ki 'bi'th
mo. Dhala yim ki 'ce'd tura
mo dhali wol a'di e 'kup ma
Yesus mo be.

⁴ Hili 'kwanin tiya 'kokini
mun mo kun dekin ma nyor
mo e is buni mo mmo/o gwo
mo ki: Atinta shinu ayina
pi'dnanj gana/ yan isa 'cesh
kan mo?

⁵ Haali/ ayina pi'dna/ yan
minu 'taki yol ka riyaal
iss 'kwanimpa ka 'kume'd
mo dhali ciki 'kwani kun
hatha'ko'd mo. Dhali uni ki
ruka yim ki gwo mo be.

⁶ Hila Yesus o gwo mo ki:
Dhalka yim mo ma. Atinta
toca um ayim bwa mo? Ayim
miiki tony jaro/ gom aha/ mo.

⁷ Haali/ um isa yempa/ um
tan gi 'kwani kun hatha'ko'd
kun nyak 'ko ki um mo, dhali
ki yilan tiya jin ona bwa um
mo tani um ki mish uni tom
'boron mii mo. Hili um mini
'koki ta gi aha/ isa yempa/ mo.

⁸ Ayim mii a'di jin misha
a'di mii mo. Ayim 'koshki
aha/ bungwar is pem ntwa/a/
mo gom kan jin minu kan
aha/ mo be.

⁹ Dhali ka jinj gana/ aha/ tora
um gwo mo ki: E mo yin

jin minu ci gwom 'borga/ e mony'ceshi 'baar mo tani a'di jin miikin ma yim mo tani minu tor mo mmokaa yim e mo be.

Yahuusa A'di Gamki Gwo Me'd mo Mmo'citha/ Yesus Is ki Gwo mo

¹⁰ Dhali yan'ko'd Yahuusa Iskariyuuti a'di jin 'dap tiya 'twa/ ka 'kume'd i'ce'dka su/ mo tani a'di yaki'd mo e igasiis kun can mo mmoth-
oson gwo mo mmo'cith a'di is ki gwo mo e uni mo be.

¹¹ Dhali ki uni cikki gwo mo tani uni 'kunya bwa ki 'kuny mo dhali o gwo is mo mmoçiki a'di aguurush mo. Dhali a'di ñapki embula 'bor-
gañ gana/ mo mmo'cith a'di is ki gwo mo be.

Yesus Shwaki Tonte/ jin Ko'd Nyakki Imancik A'di Gwo mo

¹² Dhali ka cim jin twa/ a/ gi maankuthu'd jin miinu ki dar ga cumat mo ki uni 'cithki ari ka'bal 'kus mo gom Mompe'kupanyolos mo tani imancik a'di gwo oki a'di gwo mo ki: Ki mana o / e bwa jin mina aman ii mo dhali thoson to mo gom / e mo mmoshwa ki Mompe'kupanyolos mo?

¹³ Dhali a'di hashki imancik a'di gwo isu/ mo dhali o uni gwo mo ki: Iiku/ i dhan 'penkuman bampa/ mo dhali wathi/ jin kali dhan dhur yi'de/ midi gam um 'kup mo. Bathi a'di nsho'k mo ma.

¹⁴ Dhali e mo yin jin mina a'di ciç mo tani oyi com gu'b gwo mo ki: Amantor Gwo

o ki: Mane gu'b jin midi ta gu'b yilkina/ gom aha/ mo jin miga/ shwa to ka cim gi Mompe'kupanyolos nyakki imancik gwom pem mo?

¹⁵ Dhali a'di midi tor um adhan gu'ba beega/ mo jin nyanju ka makampo/ apowa kamu/ mo, jin isha to ki korom korom mo dhali jin thosonkunu mo. E mun mo tani thosoni to mo ma gom ana mo.

¹⁶ Dhali imancik a'di gwo iikin mo dhali pu'd mo e 'penkuman bampa/ mo dhali gam a'di me'd jin torkina a'di uni gwo mo. Dhali uni thosonki to mo gom Mompe'kupanyolos mo be.

¹⁷ Dhali ki mo ta mom'pimpili/ mo tani a'di pu'dki'd nyakki kum piti kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo.

¹⁸ Dhali ki uni 'kokina tharabeesa mo mmoshwa to mo tani Yesus ki o gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: Jan tal 'de/ 'peni um midi 'cith aha/ is ki gwo mo, a'din 'de/ jin nyakki to shwa ki aha/ mo be.

¹⁹ Dhali uni telki mii 'pen mo mmokal bwan diti'd mo dhali o a'di gwo mo ka bath 'pen ka rem 'kup mo ki: A/ aha/ 'taa?

²⁰ A'di ki o uni gwo mo ki: A'di ta jin tal 'de/ 'peni um kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo, a'di jin 'thupki maankuthu'd nyakki aha/ eya sahana 'de/ mo be.

²¹ Haali/ Ya/ gi 'Kwani yaki'd mo me'd gwo jin 'kwarkunu mo gom a'di mo, hili wayyi e wathi/ jin 'cithki

Ya/ gi 'Kwani is ki gwo mo. A'di midi 'taki 'bor ki isi 'bor gana/ mo gom wathi/ yansan mo wakki/ a'di minu 'taki 'koki dho'th mo be.

²² Dhali ki uni 'kokin mo mmoshwa to mo tani a'di ki bu'th maanjuthu'd mo dhali 'bora 'bor bwa i is mo dhali 'ce'd a'di mo dhali ciki uni mo dhali o gwo mo ki: Budhi a'di yansan mo ma. A'di ta is pem mo be.

²³ Dhali a'di ki budha kubbaaya mo, dhali ki a'di ciki mom'bora 'bor bwa i is mo tani a'di ki ciki uni mo dhali uni 'baar mo piki a'di mo be.

²⁴ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A'di yansan ta'da abas pem gi gwo jin gamu me'd jin ta jin this mo a'di jin wolki'd gom 'kwani ka ris mo be.

²⁵ Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki aha/ mina diki pi yiman maman cwa dok/e mo ntaga tee jin miga/ pi a'di jin ta jin this e Bampa/ ma Arungimis mo be.

*Mo jin Wat ma Buterusa
Yesus Gway A'di Torkunu Itwa/
a/ mo*

²⁶ Dhali ki uni yukki gway mo tani uni iikin ka pije/ mo e 'kuwosh Setuun mo.

²⁷ Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Umi 'baar mo mini ta'k mo. Haali/ a'di 'kwarkunu mo ki: Aha/ mina 'kosha manhil ka'bal mo dhali ka'bal minu ce'ker bwa mo be.

²⁸ Hili n'ko'd mo tani ki aha/ minu cuyu mis mo dok/e tani aha/ mina ya itwa/a/ ki um e Pany Jaliil mo be.

²⁹ Buterus ki o a'di gwo mo ki: Bahili wakki/ uni gwansani 'baar mo mini ta'k

mo tani aha/ mina diki bit mo be.

³⁰ Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ tora /e gwo mo ki mon'thiny yansan shwane/ mo ntwa/a/ ka dhongola nwa diki ko e me'di su/ mo naskina/ tani / e mini wat aha/ gway me'di kwara mo be.

³¹ Hili a'di oki gwo ka du jin daradar mo ki: Wakki/ aha/ mina mii wu mo nyakki / e mo tani aha/ mina diki wat /e gway mo. Dhali uni 'baar mo nyakki o 'twan tal 'de/ mo be.

*Yesus 'Thoki'd e Mon-
sinu jin Ta Bwaagon ma
Jathsemaani mo*

³² Dhali uni iikin mo e mo jin yuku gway ka Jathsemaani mo. Dhali a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: 'Koyi imahan mo ma. Aha/ ki ya mo dhali 'tho mo.

³³ Dhali a'di ki susa Buterus mo dhala Yakuub mo dhala Yohaana mo dhali mii ma cis telki a'di 'pen mo mmobu'th a'di kagahara mo dhali bwa jin tocu 'kus si'da/ mo be.

³⁴ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Akashiram pem dita bwa ki dit kagahara mo, ma isi kan mmowu moyi. 'Koyi imahan mo ma dhali timi mo mo mmo'ko ki e i'kup mo.

³⁵ Dhali mmoyakina a'di mo mmothoth is ari'ceenne/ mo tani a'di bitki'da 'cesh mo dhali 'tho mo wakki/ a'di minu 'taki mish mii mo tani ki mo yan midi 'taki ya pe a'di mo.

³⁶ Dhali a'di o gwo mo ki: Abba Ababa. Aris to 'baar mo mishu mii ki /e mo. Kalka kubbaaya yan 'peni aha/ mo ma. Hili a'di yisa jin oyaa/

bwa, hili a'di jin ta bwam pini mo be.

³⁷ Dhali a'di pu'dki'd mo dhali gam uni ki uni ishki e mo dhali a'di ki owa Buterus gwo mo ki: Simaan, A/e ishki e kan mo? Bunya/ mina /e diki tim mo mo ka tenten 'de/ mmodi ki e i'kup mo?

³⁸ Timi mo mo ma dhali 'koyi ki e i'kup mo dhali 'thoyi mo, ki um mini 'koki ciç mo e mo jin palu mo. Shi/ in ka jin gana/ a'di ona bwa mo tani hili bungwar is a'di ihatha'ko'd ki ha'th mo be.

³⁹ Dhali dok/e a'di yaki'd mo dhali 'tho mo mmorash jasi gwon tal 'de/ e mo.

⁴⁰ Dhali dok/e a'di pu'dki'd mo dhali gam uni ki uni ishki e mo haali/ em buni to'dki uni is mo dhali uni 'koki mish gwo jin mina uni thok a'di mo be.

⁴¹ Dhali me'di kwara mo dok/e tani a'di pu'dki'di uni mo dhali o uni gwo mo ki: A/ um 'kon mo mmo/ish e kan mo dhali bu'th mosi/is bum mo? A'di 'koshi jwa mo ba/. Mo pu'du'd mo. Ya/ gi 'Kwani a'di 'cithkunu is ki gwo mo e me'd gi 'kwani kun ta iman-mii miinthus mo be.

⁴² Cuyi mis mo. Dhalki ana iina mo. Hila uma? Aman'cithaa/ is ki gwo pu'dki'd hila/ mo be.

Mo jin 'Cithuwa Yesus Is ki Gwo mo dhali Mo gi Budhu A'di mo

⁴³ Dhali ki jahanne/ ki a'di di'di mmo/ o gwo mo naskina/ mo tani Yahuusa pu'dki'd mo, a'di jin 'dap tiya 'twa/ ka 'kume'd i'ce'dka su/ mo dhali a'di suski'da

waambuhany 'kwani nyakki a'di mo ki gandala turga/ ime'd mo dhali cwa mo, 'peni igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo dhali 'kwaninj gwanyjaka/ mo be.

⁴⁴ Dhali a'di jin 'cithki a'di is ki gwo mo ciki uni jamas mii mo mmo/o gwo mo ki: Jan tal 'de/ jin miga/ pi 'twa/ mo tani a'di ta wathi/ mo. Budhi a'di mo dhali susi a'di ki 'dantar mo.

⁴⁵ Dhali ki a'di pu'dki'd mo tani a'di ki ya a'di ki jahanne/ mo dhali o a'di gwo mo ki: Tapa. Dhali a'di ki pi a'di 'twa/ mo be.

⁴⁶ Dhali uni 'baar mo ki dhu me'd buni apo/ a'di mo dhali bu'th a'di mo.

⁴⁷ Hili jan tal 'den kamu/ 'peni uni gwansan kun doshkin ki 'dishe/ mo tani a'di ki buk gandala turgam piti mo dhali ruthun cinkina/ ma gasiis jin ca'd mo dhali 'cith a'di 'cem piti mo be.

⁴⁸ Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: A/ um iiyin ka pije/ mmobu'th aha/ ki gandala turga/ ime'd mo dhali ki cwa mo, me'd mii jin miinu apo/ wathin 'di/ mo?

⁴⁹ Ka tee kun bathani 'ko'd mo tani aha/ dikina mo e gu'b gi mondheleladhelel mo mmotor um gwo mo dhali um 'koki bu'th aha/ mo be. Hili dhalki Gwo jin 'kwarkunu mo thimu mo.

⁵⁰ Dhali uni 'baar mo dhalki a'di me'd mo dhali so mo be.

Wathin Dhuru'c jin Guski'd mo

⁵¹ Dhali wathin dhuruca kamu/ bathki a'di nsho'k mo ki dar gi ton kamu/ i is mo,

jasi burrinyen dhiny e jin 'kamkina a'di i is mo, dhali uni ki bu'th a'di mo.

⁵² Hili a'di dhalki burrinyen dhiny e mo dhali gus is 'te/ mo ki jasi burrinye/ jin hitha a'di i empa'd mo be.

Yesus Doshki'd mo e Bwambor gi Montul Is gi 'Kwani Yahuuda/ mo

⁵³ Dhali uni ki susa Yesus eya gasiis jin ca'd mo. Dhali igasiis kun cani 'baar mo dhali 'kwaniḡ gwanyjaka/ mo dhali iman'kwar to mo uni tulki is mo be.

⁵⁴ Dhala Buterus bathki a'di nsho'k 'pena dhana/ mo. A'di ki ya ki sule/ e bwaagon ma gasiis jin ca'd mo. Dhali a'di ki nyak ca'b ki imanji mo mo dhali sam is piti i o'd mo be.

⁵⁵ Dhali igasiis kun can dhali 'kwani gi montul is buni 'baar mo uni ḡapki gwo mo mmo/o apowa Yesus mo mmo'kar a'di mmowu mo tani hili uni 'koki gam ton tal 'deḡ kamu/ mo be.

⁵⁶ Haali/ 'kwani tana ris ka ris kun 'ce'dki a'di gwo apo/ mo dhali gwom buni gun 'ce'dkina uni a'di i is mo tani uni 'konuki gam me'd mo be.

⁵⁷ Dhali kun tiya doshkin ki mis mo dhali 'ce'd a'di gwo apo/ mo mmo/o gwo mo ki:

⁵⁸ Aman cikina gwo jin ona a'di mo ki: Aha/ mina 'kosh gu'b gi mondheleladhelel yansan mo, a'di jin nyan'kunu ki me'd mo, dhali ka cim kwara mo tani aha/ mina nyan'jan kamu/ jin 'konuki nyan' ki me'd mo be.

⁵⁹ Isi gwom buni jin 'ce'da uni kan mo tani yisa gamu me'd mowa.

⁶⁰ Dhala gasiis jin ca'd doshki'd ki mis mo e bwaman uni mo dhali doḡa Yesus gwo mo ki: A/e bunya/ diki 'de'k 'twan' kamu/ mo mmothok gwo kana? Gwo gi wakatinta i/ona 'kwani gwansan apo/ /e mo?

⁶¹ Hili a'di ca'bki'd ki shwam mo dhali yisa thok 'twan' kamuwa. Dhala gasiis jin ca'd dok/e ki dot a'di gwo mo ki: A/e tana Kristhos jin ta Ya/ gi A'di jin Manu mowa?

⁶² Dhala Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Aha/ tana a'di mo, dhali /e mini par Ya/ gi 'Kwani e mo mmo'ca'b ka bim poros gi mom'bi'th mo dhali mmodoku/ ka nyan'ko'd mo e bwaarak 'peni momis mo be.

⁶³ Dhala gasiis jin ca'd dherki burrinyem pom piti bwa mo dhali o gwo mo ki: Katinta icorkina ana gwo mo jin minu mii o mo?

⁶⁴ Um cikki a'di walki gwo sor mo. Gwo jin gama um me'd mo wakata mo? Dhali uni 'baar mo wakki a'di mo mmo/o ki a'di ha me'd mmowu mo be.

⁶⁵ Dhali kun tiya telki mii 'pen mo mmo'tak a'di manya/ i is mo dhali mmokum a'di bwam/em piti mo dhali dor a'di mo mmo/o gwo mo ki: Oyi gwo is mo ma. Dhali mmodora uniya dor ki me'd buni mo tani uni kun ta imanji mo mo bu'thki a'di mo be.

Buterus Watki'da Yesus Gway mo

66 Dhala Buterus diki'd ka lunḡu'b mo e bwam ma goḡ mo, dhali nyarany cingkinan 'deḡ kamu/ 'peni jim ma gasiis jin ca'd mo tani a'di pu'dki'd mo.

67 Dhali mmonyithkina a'diya Buterus mo mmosam is piti i o'd mo tani ayim ku'thki a'di ki e mo dhali o gwo mo ki: /E si'da/ nyakki di ki wathi/ gi Pa Naasira yan jin ta'da Yesus mo.

68 Hili a'di waḡki gwo mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ mola a'di mo walla 'pemen gwom pini jin ona /e mo tani a'di molka/ 'ban mo. Dhali a'di ki ya ka piḡe/ ki 'twaḡkala lam-balany mo. Dhala dhongola ḡwa gwoki'd mo be.

69 Dhali nyarany cingkina/ parki a'di e mo dhali tel mii 'pen mo mmo/ o a'di gwo mo dok/ e e uni gwansan kun doshkin ki 'dishe/ mo ki: Wathi/ yansan ta jan tal 'de/ 'peni uni mo be.

70 Dhali dok/ e a'di waḡki gwo mo. Dhali yan'ko'd dok/ e ari'ceenne/ mo tani uni gwansan kun doshkin ki 'dishe/ mo tani ona Buterus gwo mo ki: Ka jin gana/ /e ta jan tal 'de/ 'peni uni mo haali/ /e ta ji gi Pany Jaliil mo be.

71 Hili a'di telki mii 'pen mo mmojee is piti jwa mo ki gwo jin thulkina a'di me'da po/ mo, mmo/o gwo mo ki: Aha/ dinaki mish wathi/ yan mo, a'di jin okina um mo.

72 Dhali ki jahanne/ ad-hongola ḡwa gwoki e me'di su/ mo. Dhala Buterus kana gwo e mo, ma gwo yin jin on ma Yesus a'di mo ki: Nḡwa/a/

ka dhongola ḡwa diki ko e mo me'di su/ mo tani /e mini waḡ aha/ gway me'di kwara mo. Dhali ki a'di di'd mmoka gwo e 'baar mo ka baḡh 'pen mo tani a'di 'tul ma du mo dhali a'di gwoki'd ki jabu'th mo be.

15

Yesus Doshki'd Ibwambor ma Bilaatus mo

1 Dhali ki jahanne/ ki mo ta mon'thamo/ mo tani igasiis kun can mo dhali 'kwaniḡ gwanyjaḡa/ mo dhali iman'kwar to mo dhali aris 'kwani gi montul is buni mo tani uni tulki is mo mmoganan gwo 'kup mo. Dhali uni ki deḡa Yesus mo dhali sus a'di mo mmocika Bilaatus mo be.

2 Dhala Bilaatus ki doḡ a'di gwo mo ki: Ki /e de itana malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo de? Dhali a'di ki thoḡ a'di gwo mo ki: /E si'da/ on wakansan mo be.

3 Dhali igasiis kun can uni yerki a'di is ki gway ki to ka ris mo.

4 Dhala Bilaatus ki doḡ a'di mo dok/ e ki: /E bunya/ mini diki thoḡ 'twaḡ kamu/ mo 'taa? Hili ma, ama'diny gwo wana risa kun okina uni apo/ /e mo.

5 Hila Yesus diki thoḡ a'di gwon tal 'deḡ kamu/ mo. Gom mii gi wakan mo tani aBilaatus merki'd mo be.

Yesus Torkunu Gwo 'Twa/a 'Cesh mo Mmowu mo

6 Dhali ki mii jin tuluwa tul 'kup mo tani miim piti isa yempa/ ta mii mmo'cuḡki uni jan 'de/ 'peni 'kwani habuus mo a'di jin doḡkina uni mo be.

7 Dhali wathi/ di'd jin yukunu gway ka Baraabas mo jin diki'di bwam uni eya sijin mo, a'di jin 'koshki'da mee mo e mii jin miinu gom gwo jin onuwa 'cesh gom bampa/ mo be.

8 Dhala waambuhany 'kwani pu'dkin mo dhali tel mii 'pen mo mmodota Bilaatus gwo mo mmomii to jin miina a'di isa yempa/ gom uni mo.

9 Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Um napki aha/ mmo'cukki um aMalik gi 'Kwani Yahuuda/ mo 'taa?

10 Haali/ a'di nyithki dhapan jin takina igasiis kun can mo gom a'di mo mmoçi a'di wakan mo.

11 Hili igasiis kun can ci'thkina waambuhany 'kwani is ki mii mo ki a'di midi 'cukki uni aBaraabas mo 'te/.

12 Dhala Bilaatus ki o uni gwo mo dok/e ki: Dhali aha/ mina miya ta ki wathi/ jin yuka um ka Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo?

13 Dhali uni cuukin kagahara mo dok/e ki: 'Koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo.

14 Dhala Bilaatus ki thok uni gwo mo ki: Gomatinta sa/? Tonthus gi wakatinta imiikina a'di mo? Hili uni 'baar mo kumki cuuwa/ mo ki nyanye/ mo mmo/o gwo mo ki: 'Koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo.

15 Wakan Bilaatus mmodikina a'di gwo ibwa mo mmodeya waambuhany 'kwani ki gwo mo tani a'di ki 'cukki uni aBaraabas mo dhali ki a'di dorki'da Yesus ki yis bip mo tani a'di ki çiki

a'di ki uni mo mmo'kosh ki cwany'cithan dhul mo be.

I/askar Miikina Yesus ka Mak mo

16 Dhali i/askar ki sus a'di mo e bwam mo ma mudhiir mo, a'di jin ta gu'b jin ca'ba a'di nycine/ mo. Dhali uni ki yuk i/askari 'baar mo ka tul 'kup mo.

17 Dhali uni ki hi'thki a'di burrinyen duk is mo jin ta jam po/ mo dhali uni ki to'd ton'kup 'pena 'de/ mo mmokar a'di i'kup mo be.

18 Dhali uni ki tel mii 'pen mo mmothe a'di me'd mo mmo/ o gwo mo ki: Hayy Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo.

19 Dhali uni ki dor a'di 'kup ki cwa mo dhali 'tak a'di manya/ i is mo dhali uni ki lun ki jin 'kupa 'dupuni bwambori a'di mo mmowu is ka 'cesh mo.

20 Dhali ki uni miiki a'di ka mak mo tani uni ki 'cuk a'di burrinyen duk is jin ta jam po/ mo dhali uni ki hi'thki a'di burrinyem piti i is mo. Dhali uni ki sus a'di ka pije/ mo mmo'kosh ki cwany'cithan dhul mo be.

Mo gi 'Koshuwa 'Kosh ki Cwany'cithan Dhul mo

21 Dhali uni ki budha Simaan gi Pan Kerawaan ki 'bi'th mo a'di jin ta CoAlaksandar mo dhala Rupus mo, a'di jin yaki yampe mo, a'di jin yayi'd 'peni bampa/ mo, mmokal cwany'cithan dhul piti mo.

22 Dhali uni suski a'di mo e mo jin yuku gway ka Gulutha mo (jin ta 'pemen gwo

jin onu mo ki: mo ma siman 'kup mo be.)

23 Dhali uni ciki a'di yimana mura'th jin 'koshu e ki yiman cwa jin ta'da murr mo be. Hili a'di diki bu'th a'di mo be.

24 Dhali uni 'koshki a'di ki cwany'cithan dhul mo dhali uni ki kwa/ burrinyem piti bwa mo e bwam uni mo mmo'ta'k to mo gom uni mo mmopi gwo 'pen ka pije/ mo, gom to jin mina uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ 'taki bu'th mo be.

25 Dhali ki mo ta'da tente/ pedonon mo tani uni 'koshki a'di ki cwany'cithan dhul mo be.

26 Dhali gwo jin onu apo/ a'di jin 'kwarkunu mo, a'di jin den'kunu e mo tani o'd ka: Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo be.

27 Dhali nyakki a'di mo tani uni ki 'kosh 'kwanin 'di/ isu/ ki cwany'cithan dhul mo, jan tal 'de/ ki me'da bim poros piti mo dhali jan kamu/ ki me'da biny cam piti mo be.

28 Dhali Gwo ma Arumgimis jin 'kwarkunu mo thimkunu mo, a'di jin o gwo mo ki: A'di karkunu mo nyakki imandhan gwo mo.

29 Dhali uni gwansan kun iikin ki iimpe mo tani uni ciki a'di gura/ mo dhali pir 'kup buni mo dhali o gwo mo ki: Ayy. /E jin mini 'taki 'kosh gu'b gi mondheleladhelel mo dhali nyan a'di ka cim kwara mo tani

30 wothi/ is pini mo ma, dhali thulu/ ka 'cesh 'pena po/ cwany'cithan dhul mo.

31 Wakan si'da/ igasiis kun can miiki a'di ka mak mo ka rem 'kup nyakki iman'kwar to mo mmo/o gwo mo ki: A'di mishi tiya woth mo tani hili a'di molki is piti woth moyi.

32 Dhalka Krighthos jin ta'da Malik gi 'Kwani ma Israyiil thulu'd ka 'cesh shwane'dan 'pena po/ cwany'cithan dhul mo ki ana mina par e mo dhali gam gwo is mo. Dhali uni gwansan kun nyakkunu 'kosh ki a'di ki cwany'cithan dhul mo tani uni si'da/ sorki a'di mo be.

Mowu ma Yesus mo

33 Dhali ka tente/ pu'dki'di bwan 'kup mo tani adhan mondhurumi'd pu'dki'd apo/ mony'ceshi 'baar mo ntaga tente/ ibum 'ban mo be.

34 Dhali ka tente/ 'koni kwara mo tani Yesus cuuki'd ki dhan 'twa/ jin caaca mo ki: Iluwi, Iluwi, lama sabaktani, a'di jin ta 'pemen gwo jin onu ka: Arumgimis pem, Arumgimis pem, atinta dhalkina /e aha/ 'pen kan mo?

35 Dhali unin tiya kun doshkin ki 'dishe/ cikki a'di mo dhali o gwo mo ki: Hili mo mo ma. A'di yukki'da Iliyya mo be.

36 Dhali jan tal 'den kamu/ guski'd mo dhali 'tu'da lipa/ ki yiman tom 'pa'ca'd mo mmokar a'di e cwa mo dhali ciki a'di mmopi mo mmo/o gwo mo ki: Cora ma. Dhalki ana para e mo wakki/ Iliyya midi pu'du/ mo mmo'cu'k a'di ka 'cesh mo.

37 Dhala Yesus cuuki'd kagahara mo dhali a'di ki ci shi/ in piti jin 'ko'd mo be.

38 Dhali burrinnye/ jin di'd e gu'b gi mondheleladhelel mo tani a'di dherkunu bwa mo ka 'ban su/ mo 'peni bun'kup mo ntagi bum'pen mo be.

39 Dhali ka mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd, a'di jin doshki'd ka karambuye/ i a'di mo tani parki a'di e mo mmoko wakan mo dhali mmoçi shi/in piti jin 'ko'd mo tani a'di ki o gwo mo ki: Ka jin gana/ wathi/ yansan ta Ya/ ma Arumgimis mo be.

40 Dhali up 'kokin mo mmun si'da/ mo kun hilki mo mo 'pena dhana/ mo. Uni gun 'koni bwaman uni mo tani ta iMariyam Magdaliyya mo dhala Mariyam jin ta KoYakuub mo jin ta a'di jin ta dhuru'c mo dhala Yusi mo dhala Saluuma mo be.

41 Uni gun bathki a'di nsho'k mo me'd jin dikina a'di e Pany Jaliil mo dhali mii a'di to mo. Dhali up tana ris ka ris si'da/ kun pu'dkin mo kun nyakki ii ki a'di mo e Pa Urushaliim mo be.

Mo jin Kanuwa Yesus mo

42 Dhali ki mom'pimpili/ pu'dki'd mo me'd jin tana a'di atee jin Thosonkunu to mo tani a'di jin ta'da tee jin t̄wa/ a/ ka cim ma pesu/ mo tani

43 aYuusup gi Pa Arraama a'di jin taku mo jin ta jan tal 'de/ gi montul is buni mo, a'di ki is piti si'da/ jin çorki Bampa/ ma Arumgimis mo, a'di bu'thki'da du mo dhali yaa Bilaat̄us mo dhali dot a'di gwo mo gom bunḡwar is ma Yesus mo be.

44 Dhala Bilaat̄us merki'd mo wakki/ a'di midi 'taki wu

ki jahanne/ kan mo. Dhali a'di ki yuka mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd mo mmodot̄ a'di gwo mo wakki/ a'di wuki'd hila/ mo walla a'di kapki wu mo.

45 Dhali ki a'di da/ arki gwo 'pena mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd mo gom jwa jin wukina a'di mo tani a'di ki dhala Yuusup bway mo mmokal bunḡwar is piti mo be.

46 Dhali a'di yolki burrinyen dhiny e jin kanuwa kan mo dhali a'di ki thul a'di ka 'cesh mo dhali 'tham a'di is ki burrinyen dhiny e jin kanuwa kan mo dhali 'thi a'di mo e jis wosh jin 'kolkunu mo dhali 'danḡkal dhan wosha caaga/ mo mmomu'th 'twaman jis jwa 'twa/ mo be.

47 Mariyam Magdaliyya dhala Mariyam jin ta KoYusi parki mo e mo, mo jin 'thikunu a'di nycine/ mo be.

16

Mompinu mo

1 Dhali ka cima pesu/ peki'd mo tani aMariyam Magdaliyya dhala Mariyam jin ta KoYakuub mo dhala Saluuma mo uni yolki to kun kuyi mo ki kuy mo, wakan ki uni mini ii mo dhali 'koshki a'di i is mo be.

2 Dhali ki mo ta mon'thamo/ ka tee jin t̄wa/ a/ ga dhas mo tani uni iikin mo e mon'kupaje mo ka tente/ sulki'd mo be.

3 Dhali uni 'kokin mo mmo/ o gwo ka rem 'kup mo ki:

Kaja sa/imidi ka'cki ana wosh 'peni 'twaman jis jwa mo?

⁴ Dhali uni hilki mo 'kup ki mis mo dhali uni parki wosh e mo mmo'danjalkunu a'di ka nyan'ko'd mo haali/a'di caaca mo be.

⁵ Dhali uni cicki bwaman jis jwa mo dhali uni parki wathin dhuruca kamu/ e mo mmoça'bki me'da bim poros mo mmohi'th burrineye/ jin çab'ki bany bany mo dhali uni merkin mo.

⁶ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Dhalku/ ki mer mo. Um ñapkina Yesus gi Pa Naasira mo, a'di jin 'koshkunu jwa mo ki cwany'ciñhan dhul mo. A'di cuki mis mo be. A'di diki di imahan mo be. Hili mo mo ma, mo jin karkina uni a'di nycine/ mo.

⁷ Hili iiku/ mo dhali tor imancik a'di gwo gwo mo dhala Buterus si'da/ ki a'di midi ya itwa/a/ ki um e Pany Jaliil mo. Dhali e mun mo tani um mini par a'di e mo me'd gwo jin torkina a'di um mo be.

⁸ Dhali uni iikin mo dhali so ka ñwaca/ 'peni moñ'kupaje mo haali/ mo jin deenu is mo dhali momer mo pu'dki'd apo/ uni mo be, dhali uni 'koki o gwoñ kamu/ tal 'de/ mo ki wathin kamu/ mo haali/ uni ko/ki is mo be.

Yesus Piki'da Mariyam Magdaliyya I/is mo

⁹ Dhali ki a'di cukunu mis mo ka'tum ka cim jin twa/ a/ ka dhas yan mo tani a'di piki'da Mariyam Magdaliyya i is ntwa/a/ mo a'di jin urkina a'di aruma 'cesh thusi pesu/ ka pije/ mo be.

¹⁰ Ayim yaki'd mo dhali tor to gwansan ki uni gwansan kun nyakki 'ko ki a'di mo ki uni 'kokin mo mmo'ko ki bwandit'in mo dhali mmoko mo be.

¹¹ Hili ki uni cikki gwo ki a'di diki'd ki e mo dhali mish ma yim mo tani uni 'koki gam gwom piti is mo be.

Yesus Piki Imancik A'di Gwo Isu/ I/is mo

¹² Dhali yan'ko'd mo tani a'di piki unin sun tiya i is mo ki jamasa kamu/ mo me'd jin iikina uni ibway mo mmo/ii bampa/ mo.

¹³ Dhali uni iikin ka nyan'ko'd mo dhali tor aris to gwansan ki 'kwani 'baar mo. Hili uni 'koki gam gwom buni is mo be.

Yesus Hashki Uni kun 'Koni 'Kume'd I'ce'dka 'De/ mo

¹⁴ Dhali yan'ko'd mo tani a'di ki pi uni 'kume'd i'ce'dka 'de/ i is uni 'cena mo me'd jin 'kokina uni eya tharabeesa mo mmoshwa to mo. Dhali a'di ki kucur uni ki gwo mo gom gwom buni gun 'kona uni ki gam is mo dhali goma dum buni kun 'bitha'bi'th mo haali/ uni 'koki gam gwo gi uni gwansan is mo uni kun parki a'di e mo 'ko'di pim piti jin piyunu a'di mo be.

¹⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Iiku/ mo e mony'ceshi 'baar mo dhali ci gwom 'borga/ eya ris 'kwani 'baar mo kun ukkunu mo.

¹⁶ I/a'di jin midi gam gwo is mo dhali minu mi ki yi'de/ mo tani a'di iminu iwoth mo be. Hili a'di jin diki gam gwo

is mo tani a'di minu waḵ mo be.

¹⁷ Dhali jamas mii gwansan mini baḥ uni gwansan kun gam gwo is mo: Ki gway pem mo tani uni mini ura ruma 'cesh ka pi je/ mo dhali uni mini wal 'twa/ ki 'twan thisa tiya mo be.

¹⁸ Uni mini bu'th tasha/ mo. Dhali waḵki/ uni mini pi ton tiya kun 'kon ma ti'di cine/ mo tani a'di midi diki shi/ uni is mo be. Uni mini dhu me'd buni apo/ uni gun 'ba'thkin mo, dhali uni minu waḵ mo be.

Yesus Shinkunu Bway Momis mo

¹⁹ Dhali yan'ko'd wakan Tapa Yesus 'ko'di a'di ṭorki gwo e uni mo tani a'di bu'thkunu mo bway momis mo dhali di'd mo mmoḵa'b ka bim poros ma Arungimis mo.

²⁰ Dhali uni iikin mo mmoḵi gwo mo eya ris mo 'baar mo dhali Tapa diki'd mo mmonyakka ṭu'c mii ki uni mo dhali mmo'da/ki uni gwo kun čina uni sho'k mo ki jamas mii kun baḥkunu mo be. Amen

Gwom 'Borga/ Isi ki Gwo ma LUUKA mo

*Gwo jin Yedhuwa
Thawupiilus Sho'k mo*

¹ Haali/ me'd 'kwani ka ris kun bu'thki gwo mo mmotul gwo 'kup mo ka bath 'pen mo, gwo jin thimkunu mo e bwam ana mo,

² jasi me'd uni kun cikunu ana mo ki uni gwansan 'peni ka mun'kup mo kun ta iman/ o gwo ki e mo dhali imanmii gwo mo tani

³ a'di toshka/ ki a'di 'boro'd gom aha/ si'da/ mo mmobatha aris to gwansan ki 'dishe/ mo haali/ goma cim gunn isa gush mo mmo'kwar uni ka rotham po/ mo gom /e mo /e jin tana Thawupiilus jin ta jim 'borga/ mo

⁴ ki / e mini mish gwoŋ gana/ mo gom gwo gi to gwansan kun torkunu /e mo be.

*Mondho'th ma Yohaana jin
Mii'da Mii ki Yi'de/ Torkunu
Ntwa/a/ mo*

⁵ Dhali ka tee ma Hirodus jin ta'da malik gi Pa Yahuudiyya mo tani agasiisa kamu/ diki'd mo jin yuku gway ka Sakariyya mo. A'di ta'da awak 'peni 'kwani ma Abiyya mo. Dhali a'di ta'd gi ashim piti 'peni i'bwa/ ma Haruun mo dhali gway ma yim yuku ka Ilisabaat mo be.

⁶ Dhali uni su/ mmontal 'de/ mo tani ta kun kar/e mo

ibwambor ma Arumgimis mo mmomii gwoŋkan jin 'kwarkunu 'baar mo dhali a'di jin ona gwoŋkan gi Tapa mo ki dar gi miwak mo be.

⁷ Hili uni dar ga 'ci mo haali/ Ilisabaat a'di ta'da burum mo dhali uni su/ cakin ki yil mo be.

⁸ Dhali ki a'di di'd mo mmomiiya tu'c ma gasiis ibwambor ma Arumgimis mo ka wak piti 'kon atu'c mo tani

⁹ isi me'd mii ma gasiis mo tani to bitki'da po/ a'di mo, to jin bitu mo jin mina a'di ciç e gu'b gi mondheleladhelel gi Tapa mo dhali duka 'bicajwahar mo be.

¹⁰ Dhali awaambuhany 'kwani 'baar mo 'kokina piye/ mo mmo'tho mo ka tente/ jin dukuwa 'bicajwahar mo be.

¹¹ Dhali aman'doyu gwo gi Tapa piki a'di i is mo mmodosh ki 'bana bim poros ma gwata/ jin dukuwa 'bicajwahar mo.

¹² Dhala Sakariyya mur ma du mo mmoparkina a'di a'di e mo dhali monko/ is bitki'da po/ a'di mo be.

¹³ Hili aman'doyu gwo ki o a'di gwo mo ki: Dhalki is ki ko/ mo ma, Sakariyya, haala 'thom pini cikunu mo be dhali ashim pini ka Ilisabaat midi dho'th /e ya/in mo dhali gway piti mina /e iyuk ka Yohaana mo be.

¹⁴ Dhali /e mina bwa 'kuny mo dhali 'bor bwa mo be,

dhali 'kwani ka ris mina bwa 'kuny mo gom mondho'th piti mo be.

15 Haali/ a'di midi eka/ ek mo mbwambori Tapa mo, dhali a'di midi diki pi yimana mura'th jin ka/ u ki nah nah mo walla tompinum 'bi'thga/ mo,
 dhali a'di minu 'tu'd mo ki Shi/ in Dheleladhelel mo.
 me'd jin dikina a'di 'peni bwanj kum mo be.

16 Dhali a'di midi tu'k iya/ ma Israyiil ka ris mo e Tapa Arumgimis buni mo be,

17 dhali a'di midi ya mbwambori a'di ki shi/ in mo dhali gi mom'bi'th ma Iliyya mo,
 mmoṭuka du gi icom ki uci mo,
 dhali uni gun ushi gwo ha e mo e moyuk gi uni gun miin ka kar/e mo,
 mmothoson 'kwani is mo gom Tapa mo, 'kwani kun thosonkunu mo be.

18 Dhala Sakariyya thokki'da man'doyu gwo gwo mo ki: Yan miga/ mish kata mo? Haali/ aha/ si'da/ tana wathin dhan mo dhali ashim pem si'da/ a'di ca'd ki yil mo be.

19 Dhali aman'doyu gwo ki o a'di gwo mo ki: Aha/ tana Jibra/ iil, a'di jin doshki'd e buj'kus ma Arumgimis mo, dhali aha/ hashkunu mo mmoçi / e gwo mo dhali mmoçal / e gwom 'boro'd yansan mo.

20 Dhali hili mo mo ma, / e mini ta a'diye/ mo dhali mol gwo o mo ntaga tee ki to gwansan minu pu'd mo haali/ / e diki gam gwom pem

is mo, a'di jin minu thim ki mom buni mo be.

21 Dhali 'kwani 'kokin mo mmoçora Sakariyya mo dhali uni merkin mo mmo-tayina a'di adiite/ mo e gu'b gi mondheleladhelel mo be.

22 Dhali ki a'di yayi'd ka pije/ mo tani a'di diki mish 'twa/ walki uni mo dhali uni nyithkin ki a'di parki tonyjan e mo e gu'b gi mondheleladhelel mo, dhali a'di ki mii jamas mii mmoṭor uni mo dhali a'di di'd ka 'diye/ mo naskina/.

23 Dhali ki mo ma cim piti jin miikina a'diya tu'c 'baarki'd mo tani a'di dokki bway pam piti mo be.

24 Dhali 'ko'da tee gwansan mo tani ashim piti ka Ilisabaat bwaaki'd mo dhali ka ppe 'kona 'kupi mudhe'd mo tani ayim bagki is piti mo mmo/o gwo mo ki:

25 Tapa a'di mii'd kan e aha/ mo ka tee jin hila a'di apo/ aha/ mo mmoçal mowak pem jin waku aha/ e bwaman 'kwani mo.

Mondho'th ma Yesus Torkunu Ntwa/a/ mo

26 Dhali ka ppe 'kona 'kupi pe'de/ mo tani aman'doyu gwo jin ta'da Jibra/ iil mo a'di hashkunu mo 'peni Arumgimis mo e 'penkuman bampa/ gi Pany Jaliil mo jin yuku gway ka Naasira mo be,

27 eny nyaranj gana/ jin karkunu mo gom wathi/ jin yuku gway ka Yuusup mo 'peni gu'b ma Dawuu'd mo, dhali nyaranj gana/ yan yuku gway ka Mariyam mo be.

28 Dhali a'di pu'dki'da yim mo dhali o gwo mo ki: Hayy, ayy, /en 'de/ jin gamkina 'the mo. Tapa a'di di'd e /e mo be.

29 Hili a'di yim mur ma du kagahara mo, gom gwo yan jin okunu mo, dhali kulum a'di e bwam piti mo gom monthe me'd yan midi ta atinta mo.

30 Dhali aman'doyu gwo ki o a'di yim gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma, Mariyam, haali/ /e gamkina 'the 'peni Arumgimis mo be.

31 Dhali hili mo mo ma. /e mini bwaa e bwam pini mo dhali dho'th ya/in mo dhali / e mini yer a'di gway ka Yesus mo be.

32 Dhali a'di midi ek mo dhali minu yuk ki Ya/ gi a'di jin Cayaa/ e ki Ca mo.

Dhali Tapa Arumgimis midi ci a'di akursi ma ababam piti ka Dawuu'd mo be.

33 Dhali a'di midi ta tapa apo/ gu'b ma Yakuub ki sule/ mo,

dhali bampam piti midi di kan ki dar gi 'pemen mo be.

34 Dhali aMariyam thokki'da aman'doyu gwo gwo mo ki: Yan minu mish mii kata mo ki aha/ mola wathin gwaḥ kan mo?

35 Dhali aman'doyu gwo thokki'da yim gwo mo ki:

Shi/ in Dheleladhelel midi yayu/ apo/ /e mo,

dhali mom'bi'th gi a'di jin Cayaa/ e ki Ca mo midi 'kam /e ka la mo be.

Wakan a'ci jin minu dho'th mo tani a'di minu yuk ki jin kogu mo, a'di jin ta Ya/ ma Arumgimis mo be.

36 Dhali hili mo mo ma, abas pini ka Ilisabaat si'da/ bwaaki'da 'ci ki yil jin can ma yim mo, dhali yansan ta'da ppe 'kupi pe'de/ mo ka yim jin yuku gway ka yima burum mo be.

37 Haali/ ka Arumgimis mo tani to piyi'd jin molu mii mo be.

38 Dhala Mariyam o gwo mo ki: Hili mo mo ma. Aha/ tana cinkina/ nyara/ gi Tapa mo. Dhalki a'di miinu mo gom aha/ mo isi ki gwom pini mo. Dhali aman'doyu gwo yaki'd mo 'pena yim mo be.

Mariyam Butki'd, Uni ka Ilisabaat mo

39 Dhali ka tee gwansan mo tani aMariyam cuki mis mo dhali ya mo ki jahanne/ mo e bampa/ gi pan 'kuwosh mo e 'penkuman bampa/ gi Pa Yahuudiyya mo.

40 Dhali ayim cicki gu'b ma Sakariyya mo dhali theka Ilisabaat me'd mo be.

41 Dhali ka Ilisabaat cikki monthe me'd ma Mariyam mo tani a'ci peki'd mo e bwa ma yim mo be. Dhali Ilisabaat 'tu'dkunu mo ki Shi/in Dheleladhelel mo be,

42 dhali ayim 'terki cuuwa/ mo ka dhan 'twa/ jin caaca mo ki: Mom'bor mii gom /e e bwaman up mo dhali mom'bor mii gom maman gi bwam pini mo!

43 Dhali a'di yan cikunu aha/ mo gomata mo? ka

ta'da gi Tapam pem midi 'taki
yayu/i aha/ mo?

⁴⁴ Haali/ hili mo mo ma. Ki
'twa/ jin thekina /e aha/ me'd
mo pu'dki'd e bwany'cem
pem mo tani a'ci peki'd
mo e bwam pem mo gom
moŋ'kuny bwa mo be.

⁴⁵ Dhali mom'bor mii goma
yim, a'di jin gamki gwo is mo
ki a'di minu thim mo, a'di jin
okunuwa yim mo 'peni Tapa
mo.

*Gway ma Mariyam jin
Maŋa A'diya Maŋ mo*

⁴⁶ Dhala Mariyam o gwo
mo ki:

Akashiram pem ekki Tapa mo,

⁴⁷ dhali shi/ in pem 'kun-
ykina bwa mo eya
Arungimis jin ta'da
Amanwoth pem mo,

⁴⁸ haali/ a'di ki hil monyca'b
piti jin hatha nyarany
ciŋkinam piti 'ko'd mo.

Haali/ hili mo mo ma. 'Peni
shwane/ mo tani aris
'kwani ma nyakum
yil mo mini yuk aha/
gway ki a'di jin 'boru
mii mo be.

⁴⁹ Haali/ a'di jin ta gi
mom'bi'th mo tani
miiki'da dhan to jin
ekki'd e aha/ mo,

dhali gway piti kogu mo be.

⁵⁰ Dhali momiimiim piti di'd
apo/ uni gwansan kun
ko/ a'di mo,

'peni uni gun tana nyakum yil
ka nyakum yil mo be.

⁵¹ A'di tor 'bi'th piti ka bim piti
mo be.

A'di kwa/ ki uni gun dhu is
ki ca mo e gwalal buni
kun kuluma uni eya
dum buni mo be.

⁵² A'di ki thul uni gun ta gi
'bi'th ka 'cesh mo 'pena
kursin tapam buni mo.

Dhali a'di ki dhu uni gwansan
ki ca mo kun hatha 'ko
'ko'd mo be.

⁵³ A'di ki 'tu'd uni gun 'kosha
te/ mo ki tom 'boron
mo,

dhali uni kun ta pa ki pa mo
tani dhukina a'di 'pen
bwa 'te/ mo be.

⁵⁴ A'di wothki ciŋkinam piti ka
Israyiil mo,

mmoka momiimiim piti e mo
be,

⁵⁵ me'd gwo jin okina a'di
ibabam bana mo be,

eya Ibrahiim dhali iya/m piti
ki sule/ mo.

⁵⁶ Dhala Mariyam ca'bki'd
mo nyakki a'di me'da ppe
'kupi kwara mo dhali dok
pam piti ka nyan'ko'd mo be.

*Mo jin Dhodhuwa Yohaani
jin Mii'da Mii ki Yi'de/ mo*

⁵⁷ Dhali mo pu'dki'd mo
goma Iisabaat mmodho'th
mo be dhali a'di ki dhodha 'ci
jin ta ya/ mo.

⁵⁸ Dhali imannyak 'kom
piti dhala bas piti cikki gwo
ki Tapa toriki dhan miim
piti e a'di yim mo dhali uni
'kunykina bwa mo nyakka
yim mo be.

⁵⁹ Dhali ka cim 'koni
pekwaro mo tani uni pu'dkin
mo mmo'ciha/ 'ciya munyjal
yis mo, dhali uni mini 'taki
yer a'di gway ka Sakariyya
'ko'di gway gi com mo,

⁶⁰ hili kum piti o gwo mo ki:
Yisa wakana. A'di minu yuk
gway ka Yohaani mo be.

61 Dhali uni o a'di yim gwo mo ki: Abas piniŋ kamu/ yisa yuku ki gway gi wakan mo be.

62 Dhali uni ci a'di jamas mii mo gom com mo mmo/o ki a'di minu yuk kata mo?

63 Dhali a'di dotki uni cwam ba'd is mo jin gwaju ka 'diŋkilan dham mo mmo'kwar to mo dhali a'di 'kwarki'd ki: Gway piti ka Yohaana mo be. Dhali uni 'baar mo merkin mo be.

64 Dhali ki jahanne/ 'twam piti ka'dki'd mo dhala le'd piti 'cukki'd mo dhali a'di oki gwo mo mmo'bora Arumgimis bwa i is mo be.

65 Dhali moŋko/ is pu'dki'd apowa ris imannyak 'kom buni mo. Dhali aris to gwansan 'kokunu mo mmo/o ki lala'th mo e bampa/ 'baar mo gi paŋ 'kuwosh gi Pa Yahuudiyya mo be.

66 Dhali aris uni kun cikki uni mo tani dhuki uni eya dum buni mo dhali o gwo mo ki: A'ci yan midi ta ata mo? Haali/ me'd gi Tapa di'd e a'di mo be.

Gwo ma Sakariyya jin Ona A'di Is mo

67 Dhali ababam piti ka Sakariyya 'tu'dkunu mo ki Shi/ in Dheleladhelel mo dhali o gwo is mo mmo/o ki:

68 Mom'bor mii e Tapa Arumgimis gi 'Kwani ma Israyiil mo,

haali/ a'di yayi'd mo mmobut mo dhali mmowan 'kwanim piti 'ba/ mo be.

69 Dhali a'di ki 'de'k ce gi mowoth gom ana mo,

e gu'b gi ciŋkinam piti ka Dawuu'd mo.

70 Me'd gwo jin okina a'di ki 'twa/ gi imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo kun kogu mo 'peni kadhamo/ mo,

71 ki ana minu woth mo 'peni 'kup bana mo,

dhali 'peni me'd ga ris uni gun shi/i ana i e mo,

72 mmo'baar momiimiim piti gun onu is mo gom ibabam bana mo,

dhali mmoka gwom piti e jin gamu me'd jin kogu mo.

73 Gwo yan jin ona a'di is jin thula a'di ababam bana ka Ibrahiim me'da po/ mo,

74 mmoci ana mony'cuk mo 'peni me'd gi uni gun ta 'kup ki ana mo,

ki ana mina mii a'di to mo ki dar gi moŋko/ is mo be,

75 e mo gi ko/ uwa ko/ mo dhali e mo ma kar/ e mo ibwambori a'di mo ka cimi 'baar mo gi moŋ'koki/em bana mo.

76 Dhali /e jin tana 'ci mo, / e minu yuk ka mançi gwo ma Arumgimis jin Cayaa/ e ki Ca mo,

haali/ /e mini ya ibwambori Tapa mo dhali thoson a'di bway mo be,

77 mmoci mo jin mishu mowoth bana mo e 'kwanim piti mo,

dhali e modhal miinthus buni 'pen mo be.

78 Ka du gi momiimii ma Arumgimis bana mo, ka tee mini kush mo mo apo/ ana 'peni momis mo,

79 mmoçi monjkush e uni gwansan gun 'kokin mo e mondhurumi'd mo dhali eya la gi mowu mo, mmoshu sho'k bana bway mo e bway gi monku'th is mo be.

80 Dhali a'ci ca'd mo dhali a'di 'bitha is mo e shi/in mo dhali a'di diki'd e mombwaasho mo ntaga tee jin toru a'di eya tente/ e 'Kwani ma Israyiil mo be.

2

Mondho'th ma Yesus mo be

1 Dhali ka cim gwansan tani gwonkan hashu mo 'pena Ughusthus Kaysar ki aris 'kwaniny'ceshi 'baar mo minu mii 'kwar gway buni mo.

2 A'di ta mo gi 'kwaru gway jin twa/ a/ jin miikunu ka Kiriniyuus ta'da mudhiir gi Pan Suriyya mo be.

3 Dhali uni 'baar mo iiki bway pu bunin gana/ mo ki she/ ki she/ mo mmo'kwar gway buni mo be.

4 Dhala Yuusup yaki'd mo si'da/ 'peni Pany Jaliil mo. A'di yaki'd mo 'peni Pa Naasira em Bampa/ Yahu-udiyya mo em Pan Dawuu'd jin yuku ka Beetlaham si'da/ haali/ a'di ta 'kwani gi gu'b ma Dawuu'd mo dhali awak ma Dawuu'd mo be.

5 A'di yaki'd mo mmo'kwar gway ki is piti mo uni ka Mariyam jin ta a'di jin onu a'di ki bu'th mo, dhali a'di si'da/ cana bwa mo be.

6 Dhali ki uni 'kokin mo imun mo tani acim pu'dki'd mo jin mina a'di dho'th mo.

7 Dhali ayim dho'thki'da bwa nyaram piti jin ta ya/ mo. Dhali a'di ki 'tam a'di is ki burrinye/ dhali 'thi a'di eya kak bip mo haali/ mo piyi'd gom uni e gu'b yilkina/ mo be.

Imanhil Ka'bal dhali Iman'doyu Gwo mo

8 Dhali e bampa/ yansan ki mon'thiny mo tani iman-hil ka'bal 'kona pije/ mmohil ka'bal buni mo be.

9 Dhala man'doyu gwo gi Tapa piki uni i is mo dhali monyca gi Tapa 'twaki mo mo e isi uni mo dhali uni ko/kina ko/ is kagahara mo be.

10 Dhala man'doyu gwo ki o uni gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma, haali/ aha/ guyina um gwom 'boro'd dhali gwo mmo'bor um bwa kagahara mo jin midi di goma ris 'kwani 'baar mo.

11 Haali/ ka tee yansan mo tani Amanwoth jin ta Tapa Kristhos a'di dho'thkunu mo gom um e Pan Dawuu'd mo be.

12 Dhali ki jamas mii yan mo tani a'di mina umi nyith a'di mo be. Um mini gama na/ 'tamkunu is ki burrinye/ mo dhali mmo/ isha kak bip mo be.

13 Dhali ise/ iman'doyu gwon tiya ka ris ris 'peni momis nyakki 'ko ka man'doyu gwo mo be. Uni manana Arumgimis mo dhali o gwo mo ki:

14 Monyca ma Arumgimis isi momis mo, dhali monku'th is e mony'cesh e bwan

'kwani gun 'bora a'di
bwa i is mo.

15 Dhali ki iman'doyu gwo
dokkin mo 'peni uni imomis
ka nyan'ko'd mo tani imanhil
ka'bal o gwo ka rem 'kup ki:
Dhalki ana iina mo shwane/
e Pam Beetlaham dhali par to
yan e jin yayi'd jin tora Tapa
ana mo.

16 Dhali uni iikin mo ise/
tani gamkina Mariyam dhala
Yuusup dhali ara na/ mmo/
isha kak bip mo be.

17 Dhali ki uni parki a'di
e mo tani uni tori gwo jin
cikina uni mo goma 'ci yan
mo be.

18 Dhala ris 'kwani gun
cikki a'di mo tani meren
ki gwo gwansan gun ona
imanhil ka'bal uni mo be.

19 Hila Mariyam a'di di'd
mo mmodhu gwo gwansan
mo mmokulum uni eya dum
piti mo be.

20 Dhali imanhil ka'bal
dokkin ka nyan'ko'd mo
mmokara Arungimis ki ca
mo, dhali man'ki a'di mo
goma ris to gun cikina uni
mo dhali kun mishkina uni
mo me'd ji gi onu uni mo be.

*Mo jin Cinuwa Yesu ka
Arungimis e Gu'b gi Mond-
heleladhelel mo*

21 Dhali ki mo thimi'd mo
ka cim pekware mo tani ki
a'di 'cithkunuwa munyal yis
piti mo tani a'di yerkuu
gway ka Yesu mo, gway jin
cikin ma man'doyu gwo mo
ntwa/a/ ki a'di 'kokunu mo
mmobwaa mo e bwa mo be.

22 Dhali ki mo pu'dki'd mo
gom mondhelel is buni mo isi
ki gwonkan ma Musa jin cinu

mo tani uni suski a'di mo e Pa
Urushaliim mo mmoçi a'di ki
Tapa mo

23 (me'd gwo jin 'kwarkunu
mo e gwonkan gi Tapa jin cinu
mo ki: Aris unij gwaḥ ka
'dete/ 'dete/ kun ka'dki bwan
dho'th mo tani uni minu yuk
gway ki uni kun dhelelin mo
gom Tapa mo.)

24 Dhali uni suski a'di mo
si'da/ mmomii to mmo'citha/
basa 'cesh mo isi me'd gwo
jin okina gwonkan gi Tapa jin
cinu mo ki bimbir gurko/ su/
walla gurko/ kun bapani su/
mo be.

25 Dhali wathi/ diki'd mo e
Pa Urushaliim jin yuku gway
ka Simaan dhali wathi/ yan
ta a'din kar/ e mo dhali ta
a'din gayiin mo a'di jin çorki
momalas gi 'Kwani ma Is-
rayiil mo dhali Shi/in Dhele-
ladhelel diki'da po/ a'di mo
be.

26 Dhali a'di torkunu a'di eya
tente/ mo ki Shi/in Dhelelad-
helel mo ki a'di midi 'taki diki
wu mo ntwa/a/ ki a'di diki par
Tapa jin ta'da Kristhos e mo
be.

27 Dhali a'di shi/ inkunu
mo ki Shi/in mo tani a'di
pu'dki'd mo e gu'b gi mond-
heleladhelel mo. Dhali ki
com dhali kum suskina 'ci jin
ta'da Yesu mo tani mmomii
a'di me'd isi mii gi gwonkan
jin cinu mo tani

28 a'di bu'th a'di mo 'ko'da
bim piti mo dhali 'bora
Arungimis bwa i is mo dhali
o gwo mo ki:

29 Tapa, dhalki cinkinam pini
ya'd mo ki monku'th is
mo ma, isi ki gwom
pini mo,

30 haali/ em pem parki bway
gi mowoth pini e mo
31 a'di jin thosonkina /e mo
e bun'kus gi 'kwani
'baar mo,
32 monkush yan mmo'cee eya
tente/ gom 'kwani kun
'koki ta 'Kwani Yahu-
uda/ mo
dhali gom monyca gom
'Kwanim pini ma
Israyiil mo.

33 Dhali com dhali kum uni
merkin mo gom gwo yan jin
okina a'di gom a'di mo.

34 Dhala Simaan 'bor uni
mii mo dhali owa Mariyam
jin ta kum gwo mo ki:

Hili mo mo ma, a'ci yan
karkunu mo gom ku
gi ta'kkin mo dhali
mmocu 'Kwani ma
Israyiil ka ris mo,

dhali gom jamas mii caan
jin okunu gwo mo apo/
a'di mo tani

35 (dhali gandala turga/ midi
suka kashiram pini mo
si'da/)

ki gwo kun kulumu ka ris
eya du mo minu tor eya
tente/ mo.

36 Dhali ayima 'bomin
kamu/ diki'd mo jin ta'da
Hanna mo. A'di ta 'bwa/ ma
Panu/ iil mo 'pena wak ma
Ashiir mo. Ayim a'di caki'd
ki yil kagahara mo dhali a'di
ca'bki'd mo nyaikka kathim
piti mo ki yil pesu/ mo 'peni
yil jin dina a'di ki nyaran
gana/ mo

37 dhala yim wun ma
kathim piti mo dhali a'di
di'd kan ntagi yil issi* donjon
i'ce'dka donjon apo/ mo be.

Dhala yim diki ya mo 'peni
gu'b gi mondheleladhelel mo
mmolunja lunj mo ki monga/
to mo dhali mmo'tho mo
ki mon'thiny mo dhali ki
montee ilu/ mo be.

38 Dhali ki mo warki'd
mo ka tente/ yan mo tani
ayim pu'dki'd mo dhali 'bora
Arumgimis bwa i is mo dhali
mmo/o gwo mo gom a'di gom
uni 'baar mo kun 'kokin mo
mmohil gom mowan 'ba/ gi
Pa Urushaliim mo.

*Mondok jin Doka Uni ka
Nyan'ko'd e Pa Naasira mo*

39 Dhali ki uni 'baarkina ris
to mii mo me'd isi ki gwonkan
gi Tapa jin cinu mo tani uni
dokkin ka nyan'ko'd mo e
Pany Jaliil mo e 'penkuman
bampam bunin gana/ mo e Pa
Naasira mo.

40 Dhali a'ci ca'd mo dhali
'bidhu is mo dhali 'tu'du mo
ki moyuk mo. Dhala 'the ma
Arumgimis ca'bki'da po/ a'di
mo be.

*Yesus jin Ta Ari Washan
Diki'd e Gu'b gi Mondhelelad-
helel mo be.*

41 Dhali com dhali kum
uni iikin isa yempa/ e Pa
Urushaliim mo ki yil mo gom
Mompe'kupanyolos mo be.

42 Dhali ki a'di 'kona yili
'kume'd i'ce'dka su/ mo tani
uni iikin mo me'd isi mii jin
miinu mo be.

43 Dhali ki Mompe'kupanyolos
'baarki'd mo tani me'd jin
dokkina uni bway pa mo
tani aYesus jin ta'da 'ci a'di
ca'bki'd mo n'ko'di uni mo e
Pa Urushaliim mo. Com dhali
kum 'koki mish a'di mo,

* 2:37 arba wa tamaniin

44 hili uni toshkin ki a'di midi di i bwanj 'kwani mo tani uni iikin ka tee iiyan mo dhali uni njapki a'di mo e bwanj 'kwani ma bas buni mo dhali 'kwani kun misha uni mo.

45 Dhali ki uni 'koki gam a'di mo tani uni dokkin ka nyanj'ko'd mo e Pa Urushaliim mo dhali njap a'di mo.

46 'Ko'da cim kwara mo tani uni gamki a'di mo e gu'b gi mondheleladhelel mo mmoça'b mo e bwam imanor gwo mo mmocij gwo 'peni uni mo dhali mmodot uni gwondot mo.

47 Dhali aris uni kun cik a'di mo tani uni merkin mo gom a'di mo mmomisha a'di gwo 'ban mo dhali gwonthok piti mo be.

48 Dhali ki uni parki a'di e mo tani uni merkin mo dhali ata'dam piti ki o a'di gwo mo ki: Ya/um, atinta miina /e aman wakan mo? Hili mo mo ma. Babam pini dhali aha/aman njapkina /e ki mo/anan is mo be.

49 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta njapkina um aha/ mo? A/'kona um ki mish mo mowa ki aha/ mina mii di e gu'b ma Babam pem mo?

50 Dhali uni mol gwom piti 'ban jin ona a'di uni mo be.

51 Dhali a'di ya'd ka lungu'b nyakki uni mo dhali pu'd mo e Pa Naasira mo dhali a'di haki gwom buni e mo, dhali ata'dam piti a'di kulumki'da ris to gwansan eya dum piti mo be.

52 Dhala Yesus maru moyuk is mo dhali a'di 'tuntilkina bungwar is mo dhali ki yil mo, dhali ka 'the

ma Arumgimis mo dhali ki jinj 'kwani mo be.

3

Gwo jin Cin ma Yohaana jin Ta'da Manmiya Mii ki Yi'de/ mo

1 Dhali ki yil ta'da karpa'c mo tani jin takin ma Thibariyuus Kaysar amalik mo tani Punthi Bilaatus ta'da mudhiir gi Pa Yahuudiyya mo dhala Hirodus ta'da ra/iis rub gi Pany Jaliil mo dhala akam piti ka Pilibbus jin ta'da ra/iis rub gi Pa Ithuriyya mo dhala aTarakuniitis mo dhali Lisaniyuus ta'da ra/iis rub gi Pa Abiliyya mo be.

2 Dhali ki mo jin tan ma Hannaan dhala Kayaapa igasiis kun can mo tani Gwo ma Arumgimis pu'dki'd mo eya Yohaana mo a'di jin ta ya/ ma Sakariyya em bwaasho mo be.

3 Dhali a'di ya'd mo e mo 'baar mo ka kukul is mo e Pa Uurdun mo mmoci gwo gom mo jin minu miya mii ki yi'de/ mo dhali mmorica du is mo gom gwo gi miinthus jin minu gwam 'kwani mo.

4 Me'd gwo jin 'kwarkunu mo e bwanj gwo ma Ishaya jin ta'da manci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo ki: 'Twa/ gi jan tal 'de/ mmocuu gwo em bwaasho ki:

Thosoni bway gi Tapa mo ma, kari bway piti ka kar/e mo.

5 Aris embul wosh mo ka 'dete/ 'dete/ mo tani minu 'tu'd mo

dhali aris wosha turga/ ka 'dete/ 'dete/ mo dhali

aris wosh minu dhu ki
gwa'di 'baar mo,
dhali bwaya kolga/ minu dhu
ka kar/e mo,
dhali bway kun kōkorakōkor
mo tani mini 'tičila/
'tičil mo be,
6 dhali aris buḅwar isi
'baar mo mini par
bway mowoth ma
Arumgimis e mo be.

7 Dhali a'di o gwo wakan
si'da/ eya waambuhany
'kwani mo kun pu'dkin mo
e mo jin minu miiya mii ki
yi'de/ ki a'di mo ki: Um ucin
tasha/ mo. Kaja rum um ki
gwo mo mmoso mo 'pena
nyor jin midi pu'du/ mo?

8 Dhodhi maman gana/
mo ma, kun mini ha me'd
ki mo jin rijuwa du is mo
dhali dhalku/ ki tel gwo
'pen mo mmo/ o e is bum
ki: Aman tana ga Ibrahiim
jin ta'da babam bam mo,
haali/ aha/ tora um gwo mo
ka: Arumgimis mishi wosh
gwansan war mo ki uci goma
Ibrahiim mo.

9 Me'd gi shwane/ athur-
many a'di 'thikunu mo hila/
eya birman cwa mo, ka ris
cwa 'baar mo ka 'dete/ 'dete/
wakan kun 'koki dho'th ma-
mana 'borga/ mo tani minu
jep ka 'cesh mo dhali minu
ta'k mo e o'd mo be.

10 Dhala waambuhany
'kwani dotki a'di gwo mo ki:
Haali/ a'di wakan mo tani
aman mina miiya tinta mo?

11 Dhali a'di thoḅki uni gwo
mo ki: A'di jin ta gi burriyenyen
'thami su/ mo tani dhalki a'di
kwa/ a'di bwa mo ki a'di jin
dara'd mo. Dhali a'di jin ta'd

gi tonte/ mo tani dhalki a'di
mii'd wakan si'da/ mo ma.

12 Dhali imantera thulpa/
si'da/ pu'dkin mo e mo jin mi-
inuwa mii ki yi'de/ mo ki uni
minu mii mo be dhali uni o
a'di gwo mo ki: Mantor gwo,
aman mina miiya tinta mo?

13 Dhali a'di ki thok uni
gwo mo ki: Dhalku/ to ki ter
mmo'ce'da po/ mo dok/e, jasi
a'di jin torkunu um mo.

14 Dhali i/askar si'da/ dotki
a'di gwo mo si'da/ ki: Aman
mina miiya tinta mo? Dhali
a'di ki thok uni gwo mo ki:
Dhalku/ to ki dil 'peni jan ka-
mun 'de/ ki mombujur mo
walla ki gwonthus jin 'ce'du
'te/ apo/ mo dhali kapi mo ma
ki to kun gama um ki ji miina
um to mo.

15 Me'd jin 'kokina 'kwani
mo mmoçora çor mo dhali
aris 'kwani dotki gwo mo eya
dum buni mo isi gwo goma
Yohaana mo wakki/ a'di wari
ita'da Kristhos mo.

16 Yohaana thoḅki uni 'baar
mo gwo mo ki: Aha/ miik-
ina um ki yi'de/ mo tani hili
a'di jin ca'd ki aha/ ki caḅ
gana/ mo midi yayu/ mo be.
Dhali waçkana ppam piti mo
tani aha/ dinaki ha me'd mo
mmo'cuk uni mo. A'di midi
mii um ki Shi/ in Dhelelad-
helel mo dhali ki o'd mo be.

17 Dhali ton 'dash toḅ kar
shem piti di'd mme'd mo
mmodhelel ja'dam piti mo
dhali mmotul emen is mo e
themes piti mo hila 'pi'b mina
a'di ci'th ki o'd jin moli us mo
be.

18 Wakan a'di malaski'da
malas ka ris mo mmoçi

gwom 'boro'd ki 'kwani mo be.

¹⁹ Hila Hirodus jin ta'da ra/iis rub mo tani a'di jin nyo/kina a'di ki gwo mo goma Hirodiyya, ash ma kam piti mo, dhali goma ris tonthus kun miikin ma Hirodus mo si'da/²⁰ mmomarkina a'di uni isi 'baar mo tani a'di ki kara Yohaana sijin mo be.

Mo jin Miinuwa Yesus ki Yi'de/mo

²¹ Dhali ka ris 'kwani 'baar mo 'kokin mo mmomii ki yi'de/ mo tani dhala Yesus si'da/ki a'di miikunu ki yi'de/ mo tani dhali di'd mmo'tho mo tani momis ka'dki'd mo be

²² dhali Shi/ in Dheleladhelel thulki'di a'di mo mmobu'th jamas gi bungwar mo mmowa e ki gurko/ mo, dhali 'twa/ yayi'd 'peni momis mo mmo/o gwo mo ki: /e ta Ya/m pem jin enka/ mo. Ki /e mo tani aha/ 'bora bwa mo be.

Mo jin Beledhu Gwo mo goma Yesus mo be

²³ Dhala Yesus ki a'di telki mii ma tu'c piti 'pen mo tani a'di 'kona yili iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd mo. Mmotana a'di ya/ ma Yuusup mo (me'd jin toshu kan mo) jin ta ya/ ma Hali mo

²⁴ dhali jin ta ya/ ma Matthaat mo dhali jin ta ya/ ma Lawi mo dhali jin ta ya/ ma Melki mo dhali jin ta ya/ ma Yanna mo dhali jin ta ya/ ma Yuusup mo,

²⁵ dhali jin ta ya/ ma Matthaathiya mo dhali jin ta ya/ ma Aamuus mo dhali jin ta ya/ ma Nahuum mo dhali jin ta

ya/ ma Hasli mo dhali jin ta ya/ ma Najjaay mo,

²⁶ dhali jin ta ya/ ma Ma/aath mo dhali jin ta ya/ ma Mattaathiya mo dhali jin ta ya/ ma Shim/i mo dhali jin ta ya/ ma Yuusup mo dhali jin ta ya/ ma Yahuusa mo,

²⁷ dhali jin ta ya/ ma Yuhanna mo dhali jin ta ya/ ma Risa mo, dhali jin ta ya/ ma Sarubbaabil mo dhali jin ta ya/ ma Sha/alti/iil mo dhali jin ta ya/ ma Niri mo,

²⁸ dhali jin ta ya/ ma Melki mo dhali jin ta ya/ ma Addi mo dhali jin ta ya/ ma Gusam mo dhali jin ta ya/ ma Elmudaam mo dhali jin ta ya/ ma Iir mo,

²⁹ dhali jin ta ya/ ma Yuusi mo dhali jin ta ya/ ma Eli/aasar mo dhali jin ta ya/ ma Yuriim mo dhali jin ta ya/ ma Matthaat mo dhali jin ta ya/ ma Lawi mo,

³⁰ dhali jin ta ya/ ma Shim/uun mo dhali jin ta ya/ ma Yahuusa mo dhali jin ta ya/ ma Yuusup mo dhali jin ta ya/ ma Yunaan mo dhali jin ta ya/ ma Eliyagiim mo,

³¹ dhali jin ta ya/ ma Malaya mo dhali jin ta ya/ ma Menaan mo dhali jin ta ya/ ma Mattatha mo dhali jin ta ya/ ma Nathaan mo dhali jin ta ya/ ma Dawuu'd mo,

³² dhali jin ta ya/ ma Yassa mo dhali jin ta ya/ ma Ubiid mo dhali jin ta ya/ ma Bu/as mo dhali jin ta ya/ ma Salmuun mo dhali jin ta ya/ ma Nahshuun mo,

³³ dhali jin ta ya/ ma Ami-nadaab mo dhali jin ta ya/ ma

Araam mo dhali jin ta ya/ ma Hasruun mo dhali jin ta ya/ ma Paaris mo dhali jin ta ya/ ma Yahuusa mo,

³⁴ dhali jin ta ya/ ma Yakuub mo dhali jin ta ya/ ma Is/hak mo dhali jin ta ya/ ma Ibrahiim mo dhali jin ta ya/ ma Taarah mo dhali jin ta ya/ ma Nahur mo,

³⁵ dhali jin ta ya/ ma Saruuj mo dhali jin ta ya/ ma Ra/ u mo dhali jin ta ya/ ma Paalaj mo dhali jin ta ya/ ma Aabir mo dhali jin ta ya/ ma Shaalah mo,

³⁶ dhali jin ta ya/ ma Gi-inaan mo dhali jin ta ya/ ma Arpakshaad mo dhali jin ta ya/ ma Saam mo dhali jin ta ya/ ma Nuuh mo dhali jin ta ya/ ma Laamak mo,

³⁷ dhali jin ta ya/ ma Maṭushaalah mo dhali jin ta ya/ ma Aknuuk mo dhali jin ta ya/ ma Yaarid mo dhali jin ta ya/ ma Mahlal/iil mo dhali jin ta ya/ ma Giinaan mo,

³⁸ dhali jin ta ya/ ma Anu-ush mo dhali jin ta ya/ ma Shiṭ mo dhali jin ta ya/ ma Aadam mo dhali jin ta ya/ ma Arumgimis mo be.

4

Mo gi Paluwa Yesus mo

¹ Dhala Yesus 'tu'dkunu mo ki Shi/ in Dheleladhelel mo dhali dokki'd ka nyan'ko'd mo 'peni Yi'deṅ Kumma/ Uurdun mo dhali a'di ura Shi/ in mo ka pije/ mo.

² Dhali a'di diki'd em bwaasho ka cim ma issu/ mo dhali palkina tapa ma ruma 'cesh mo be. Dhali a'di diki shwa toṅ kamu/ mo

eya cim gwansan mo. Dhali ka cim 'baarkin mo tani a'di 'koshkina te/ mo be.

³ Dhali tapa ma ruma 'cesh ki o a'di gwo mo ki: Wakki/ /e ta Ya/ ma Arumgimis mo tani kani wosh yansan gwo mo ma, mmowar ki maa mo.

⁴ Dhala Yesus thok a'di gwo mo ki: A'di 'kwarkunu mo ki: Wathi/ midi diki ca'b mo ki e mo gom jasi tonte/ 'te/ mo.

⁵ Dhali tapa ma ruma 'cesh ki sus a'di ki mis mo dhali tor a'di aris 'penkuman bampa/ gi mony'cesh mo, ki e 'kamu'thki'd mo hila/ mo tani

⁶ dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: E /e mo tani aha/ mina ci /e aris moshirr gwansani 'baar mo dhali monycam buni mo. Haali/ uni cikunu aha/ mo dhali aha/ cikina uni gwansan kun oyaa/ bwa mo be.

⁷ Wakki/ /e mini luṅ aha/ kan mo tani uni 'baar mo mini ta kum pini mo be.

⁸ Dhala Yesus thok a'di gwo mo ki: A'di 'kwarkunu mo be ki:

/E mini luṅ Tapa Arumgimis pini mo,

dhali a'di a'di 'de/ mo tani a'di imina /e mmii to mo be.

⁹ Dhali a'di ki sus a'di mo e Pa Urushaliim mo dhali a'di ki kar a'di e 'kupan gu'b gi mondheleladhelel mo dhali o a'di gwo mo ki: Wakki/ /e ta Ya/ ma Arumgimis mo tani biṭi is pini ka 'cesh mo ma 'peni mahan mo,

¹⁰ haali/ a'di 'kwarkunu mo ki:

A'di midi hash iman'doyu gwom piti mo mmokan

gwo gom /e mo dhali
mmoji /e mo,

11 dhali,

E me'd buni mo tani uni mini
'de'k /e mo,

isi ciki/ ki /e mina sho'k pini
diki torosh apo/ wosh
mo be.

12 Dhala Yesus thokki a'di gwo
mo ki: A'di okunu mo ki: /
e mini dhalku/ ki pal Tapa
Arumgimis pini mo.

13 Dhali ki tapa ma ruma
'cesh 'baarki mompal piti mo
tani a'di yaki'd mo 'peni a'di
mo ntagi embula 'borga/ mo
be.

*Yesus Telki Mii ma Tu'c Piti
Pen mo*

14 Dhala Yesus dokki'd mo
ka nyan'ko'd ki mom'bi'th gi
Shi/in mo e Pany Jaliil mo
dhali gwo gom a'di yaki'd
ki lala'th mo eya ris bampa/
'baar mo kun 'kon ki jin 'kam
mo be.

15 Dhali a'di torki gwo mo
e gu'b gi montul is buni
mo dhali a'di karkin ma ris
'kwani 'baar ki ca mo.

*Yesus A'di Wakunu mo e
Pa Naasira mo*

16 Dhali a'di pu'dki'd mo
e Pa Naasira mo e mo jin
thipkunu a'di mo. Dhali a'di
yaki'd mo e gu'b jin tulu is
mo, me'd miim piti jin miik-
ina a'di mo, ka cim ma pesu/
mo. Dhali a'di doshki'd ki mis
mo dhali denj gwo e mo.

17 Dhali a'di cikunu
awarka/ gi gwo ma manci
gwo ma Arumgimis kad-
hamo/ jin ta'da Ishaya mo.
A'di ka'dki'da warka/ mo
dhali gam mo jin 'kwarkunu
gwo nycine/ mo ki:

18 Shi/in gi Tapa a'di diki'da
po/ aha/ mo,

haali/ a'di 'koshki aha/ is ki
monyca mo mmoçi
gwom 'boro'd mo gom
uni gun hatha'ko'd mo.

A'di hashki aha/ mo mmobah
eya tente/ mo mo jin
'cuku uni gwansan kun
tana habuus mo,

dhali mmoça'd uni e mo uni
gun tana ja'da/ mo
mmomish mo mo,

dhali mmodhu uni gwansan
ki 'kus mo, uni gun
'cwarkunu mo be,

19 mmobah eya tente/ yil jin
kwanyu mo gom Tapa
mo.

20 Dhali a'di mu'thki'da
warka/ mo dhali ci a'di
ka nyan'ko'd mo e a'di jin
doshki'd mo mmomii to mo
dhali a'di ca'bki'da 'cesh mo.
Dhali aris e gi 'kwani kun
'kon e gu'b gi montul is mo
tani dhoro'thkina po/ a'di mo
be.

21 Dhali a'di telki gwo 'pen mo
dhali mmo/o uni gwo mo ki:
Shwane/ Gwo ma Arumgimis
yan jin 'kwarkunu mo
tani a'di thimkunu mo e
bwany'cem bum mo mmocik
mo be.

22 Dhali aris 'kwani 'baar mo
o gwo ki 'bore/ gom a'di mo
dhali mer mo gom gwo ma
'the kun pikin mo 'peni 'twam
piti mo. Dhali uni o gwo mo
ki: A'di diki ta Ya/ ma Yuusup
mo 'taa?

23 Dhali a'di ki thok uni gwo
mo ki: Ka jin gana/ um mini
thok aha/ gwo mo 'peni gwoj
gwar ka 'bi'th/ e ki: /e jin
tana hakiim mo tani waci
is pini mo ma. Gwo jin

ciḵa aman mo gom miim pini jin miikina /e mo e Paḵ Kapranahuum mo tani miiyi a'di si'da/ mmahan mo e bampam piniḵ gana/ mo ma.

24 Dhali a'di thoḵ uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: amanḵi gwo ma Arungimis kadhamoḵ kamu/ yisa mishu bu'th mo e bampam pitiḵ gana/ mo.

25 Dhali hili e gwoḵ gana/ mo tani aha/ ṭora um gwo mo ki up ka ris kun wuna ikath 'kokin mo ka ris e 'Kwani ma Israyiil mo ka tee ma Iliyya mo, ki momis dar ga sho'k mo ki yili kwara mo dhali ka ppe 'kupi pe'de/ mo dhali adhan te/ pu'dki'd mo apo/ mony'ceshi 'baar mo.

26 Dhali Iliyya yisa hashkunu mo e jan ṭal 'deḵ kamu/ 'peni uni mo yisa, hili jasi e a'di jin di'd e Pan Sarpa mo e Bampa/ gi Pan Saydaa/ mo eya 'bom jin wun ma kaḥ mo be.

27 Dhali e mun mo tani 'kwani 'kon ka ris kun 'kosha monthus mo e 'Kwani ma Israyiil mo ka tee jin tan ma Aliisha amanḵi gwo ma Arungimis kadhamo/ mo dhali jan 'deḵ kamu/ 'peni uni yisa dhelelki'd mo yisa, hili jasa Nimaan gi Pan Suriyya mo be.

28 Dhali ki uni ciḵki gwo yansan mo tani aris 'kwani gi gu'b gi montul isi 'baar mo 'tu'dkunu mo ka nyor mo be.

29 Dhali uni cuki mis mo dhali kar a'di 'pen ka piye/ mo 'peni 'penḵuman bampa/ mo dhali sus a'di mo eya liman 'twa/ wosh e mo jin nyaḵkunu 'penḵuman pam buni mo, ki

uni mini 'taki bel a'di ka 'cesh ka luḅgu'b mo be.

30 Hili mmoyakina a'di ki yampe mo e bwam uni mo tani a'di yaki'd mo.

Wathi/ jin Bu'thkin ma Rum Thus jin Nyo/o'd mo

31 Dhali a'di pu'dki'd ka luḅgu'b mo e Paḵ Kapranahuum mo e 'penḵuman pa gi Pany Jaliil mo. Dhali a'di ciḵi uni gwo mo ka cima pesu/ mo be.

32 Dhali uni merkin gom gwony cim piti jin cina a'di ki moshirr mo be.

33 Dhali e gu'b montul isi mun mo tani wathi/ diki'd jin ta'd ga rum thus jin nyo/o'd mo. Dhali a'di cuu gwo ka dhan 'twa/ jin caaca ki:

34 Ahh. /e mini mii aman kata, Yesus gi Pa Naasira? / e pu'dkin mo mmo'ce'd am sho'k mo 'taa? Aha/ misha ki /e tana aja. /e ta jin 'de/ ma Arungimis jin ḵogu mo.

35 Hila Yesus ḵucurki a'di ki gwo mo mmo/o gwo mo ki: Ca'bi ki shwam mo, dhali piyi mo ma 'peni a'di mo. Dhali ka rum thus jin nyo/o'd biḵki a'di a'cesh mo e bwam uni mo tani a'di piki'd ka piye/ mo 'peni bwam a'di mo. A'di diki mii to shiyi'da kamu/ gom a'di mo.

36 Dhali aris uni 'baar mo merkin mo dhali dot gwo ka rem 'kup mo ki: Gwo yan ta'da atinta mo? Haali/ ki moshirr mo dhali ki mom'bi'th mo tani a'di ḵanki'da rum thus kun nyo/ on gwo mo dhali uni iikin ka piye/ mo be.

37 Dhali gwo gom a'di yaki'd ka pije/ eya ris mo 'baar mo e bampa/ kun 'kon ki jin 'kam mo be.

Mo jin Waç ma Yesus Amar ma Simaan jin Ta'da 'Bomi mo

38 Dhali a'di cuki mis mo dhali dhal gu'b gi montul is 'pen mo dhali ciç mo e gu'b ma Simaan mo. Dhali amar ma Simaan a'di 'ba'thki'd ki is jin 'batha'ba'th mo dhali uni ñapki a'di goma yim mo be.

39 Dhali a'di doshki'd e 'kup ma yim mo dhali kucur 'ba'th ki gwo mo, dhali 'ba'th dhalki'da yim 'pen mo. Dhali ki jahanne/ ayim cuki mis mo dhali miiki uni to mo be.

Mo jin Waç ma Yesus 'Kwani ka Ris Mom'pimpili/ mo

40 Dhali ka tente/ yaki jis mo tani aris uni gwansan kun tan gi tiya kun 'bathan ki 'ba'th ki she/ ki she/ mo tani uni kalki uni mo e a'di mo dhali a'di karki me'd piti apowa ris uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo dhali waç uni mo be.

41 Wakan si'da/ arum thus pikin ka pije/ mo 'peni bwam uni ka ris mo mmocuu gwo mo ki: / e ta Ya/ ma Arungimis mo. Dhali hili a'di kucurki uni ki gwo mo dhali a'di diki dhal uni bway mo mmowal 'twa/ mo haali/ uni mishkin ki a'di ta'da Kristhos mo be.

Yesus A'di Yaki'd mo Mmotan Bampa/ mo Mmoçi Gwo mo

42 Dhali ki mo ta montee mo tani a'di yaki'd mo dhali ya mo e mo jin dar ki 'kwani mo. Dhali 'kwani ñap a'di mo

dhali pu'd mo e a'di mo dhali uni ki non a'di mmoya mo 'peni uni mo be.

43 Hili a'di o uni gwo mo ki: Aha/ mina mii ci gwom 'boro'd gom Bampa/ ma Arungimis mo gom 'penkuman bampan tiya mo si'da/ haali/ aha/ hashkunu mo gom 'pemen yan mo be.

44 Dhali a'di çiki gwo mo e gu'b gi montul is gi 'Kwani Yahuudiyya mo be.

5

Mo gi Budhu Dhan To Yi'de/ka Ris mo

1 Ki 'kwani yap a'di ki is mo mmocik gwo ma Arungimis mo tani a'di doshki'd ki mis mo eya al yi'de/ gi Pa Jan-nisaarat mo.

2 Dhali a'di parki'da kur yi'de/ e isu/ mo eya al mo. Hili imancesh to yi'de/ uni iikin ka pije/ mo 'peni uni mo dhali uni 'kokin mo mmo-lama 'thim buni mo be.

3 Dhali a'di seki'di bwam ma kur 'de/ mo a'di jin ta jim ma Simaan mo. A'di ki dot a'di mo mmokar a'di 'pen ka pije/ mo ari is 'pena gap mo. Dhali a'di ca'bki'da 'cesh mo dhali tor 'kwani gwo mo 'peni bwam ma kur mo be.

4 Dhali ki a'di dakki gwo tor mo tani a'di ki owa Simaan gwo mo ki: Shorka kur e mon'kulu'd mo ma dhali dhala 'thim pini me'd ka 'cesh mo mmobu'th to mo.

5 Dhala Simaan thok a'di gwo mo ki: Tapa, aman mi-ikina tu'c ki mon'thiny ilu/ 'baar mo tani dhali am 'kon-aki bu'th ton kamu/ mo be. Dhali hili ki gwom pini mo

tani aha/ mina dhala 'thi/ me'd ka 'cesh mo be.

⁶ Dhali ki uni miiki a'di yansan mo tani uni mushki to yi'de/ kun tana ris ka ris kagahara mo, dhali a'thim buni 'kokin mo mmodher bwa mo,

⁷ dhali uni wukki uni e ki me'd mo uni gun miina tu'c eya kura kamu/ mo mmo/ iiyu/ mo dhali mmowoth uni mo. Dhali uni pu'dkin mo dhali uni 'tu'dkina kuri su/ mo. Wakan akur murkina yi'de/ ilos mo be.

⁸ Hili ka Simaan Buterus parki a'di e mo tani a'di bitki'd e 'kupa'dupun ma Yesus mo mmo/ o gwo mo ki: Yaku/ mo 'peni aha/ mo ma haali/ aha/ tana wathi/ gi miinthus mo, ayy Tapa.

⁹ Haali/ a'di merki'd mo dhali aris uni gwahan kun nyak 'ko ki a'di mo mmobu'th to yi'de/ kun kalkina uni mo.

¹⁰ Dhali wakan si'da/ aYakuub diki'd mo dhala Yohaana mo uni gun ta iya/ ma Sabadi uni gun nyak to mii ka Simaan mo. Dhala Yesus ki owa Simaan gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma. 'Peni shwane/ /e mini ta amancesh 'kwani ki gwo mo be.

¹¹ Dhali ki uni kalkina kur buni ka pije/ mo eya 'cesh mo tani uni dhalkina ris tom buni 'peni 'baar mo dhali bath a'di nsho'k mo be.

Yesus A'di Dhelelki Wathi/ jin 'Kosha Monthus Is mo

¹² Ki a'di diki'd mo e 'penkuman bampaŋ kamu/ mo tani wathiŋ kamu/ diki'di mun jin tashkina monthus mo. Dhali ki a'di parki'da Yesus e mo tani a'di bitki

bwam/ em piti a'cesh mo dhali ŋap a'di ki gwo mo ki: Tapa, wakki/ /e ona bwa mo tani /e mishi aha/ dhelel mo be.

¹³ Dhali a'di he'thki me'd piti mo dhali ta a'di is ki me'd mo mmo/ o gwo mo ki: Aha/ ona bwa mo be. Dheleli mo ma. Dhali ki jahanne/ monthus dhalki a'di 'pen mo be.

¹⁴ Dhali a'di kanki a'di gwo mo ki dhalku/ ki tor wathin 'deŋ kamu/ gwo mo. Hili yayi mo ma dhali tor is pini ka gasiis mo dhali ci to mo gom buŋwar is pini jin dhelelki'd mo me'd gwoŋkan jin kankin ma Musa mo haali/ a'di ta gwo jin nyo/a 'kwani mo be.

¹⁵ Dhali hili gwo yaki'd mo kagahara ka pije/ ki lala'th isi gom a'di mo, dhali awaambuhany 'kwani ka ris tulki is mo mmocik gwo 'peni a'di mo dhali ki uni minu waç mo 'peni 'ba'th buni ki she/ ki she/ mo.

¹⁶ Hili a'di sere'thki'd bway bwaasho mo dhali 'tho mo be.

Yesus A'di Waçki Wathi/ jin Mutta/ Is Is mo

¹⁷ Dhali 'peni bwam ma cim 'de/ gwansan mo tani me'd jin cikina a'di gwo mo tani 'Kwani Parisiyiin 'kokin mo dhali imantor gwoŋkan jin cinu mo 'kokin ki 'dishe/ mo, uni gun pu'dkin mo 'peni aris bampa/ 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo 'peni Pany Jaliil mo dhali 'peni Pa Yahuudiyya mo dhali 'peni Pa Urushaliim mo dhali mom'bi'th gi Tapa diki'da po/ a'di mo mmowaça waç mo be.

18 Dhali hili mo mo ma, 'kwani 'kokin mo mmohan wathiŋ kamu/ ka ci i e mo, a'di jin mutta/ is mo. Dhali uni ŋapki bway mo mmokal a'di bway bwan gu'b mo dhali mmo'thi a'di mbwambor ma Yesus mo tani

19 hili uni 'koki gam bway mo mmokal a'di mo haali/ abuhany 'kwani caaca mo tani uni seki 'kuŋgu'b mo dhali uni ki thul a'di ka 'cesh ka cim piti i e mo ki embul shu'd e 'kuŋgu'b mo eya galany 'kwani mbwambor ma Yesus mo.

20 Dhali ki a'di parki moŋgam gwo is buni e mo tani a'di o uni gwo mo ki: Wathi/, miinthus pini dhalkunu /e 'pen mo be.

21 Dhali iman'kwar to dhali 'Kwani Parisiyiin telki gwo 'pen mo mmodot gwo mo ki: Wathi/ yan ta'da ja sa/ jin walki gwo sor kan mo? Kaja a'di mishi dhal 'kwani miinthus buni 'pen mo? Hili jasi Arumgimis a'di 'de/ mo be.

22 Ka Yesus nyithki'd e gwondot buni mo tani a'di thokki uni gwo mo ki: Atinta idotkina um gwo eya dum bum kan mo?

23 Mii jana i'ka'da mii mo, mmo/o gwo mo ki: Miinthus pini dhalkunu /e 'pen mo, walla mmo/o ki: Cuyi mis mo dhali ya ki sho'k mo?

24 Hili ki um mini mish mo mo ki Ya/ gi 'Kwani ta gi moshirr mo e mony'cesh mo mmogwam miinthus gi 'kwani mo be - a'di ki o wathi/ jin mutta/ is gwo mo ki: Aha/

ona /e ki: Cuyi mis mo ma dhali 'deka cim pini dhali yayi bway pa mo.

25 Dhali ki jahanne/ a'di cuki mis mo mbwambori uni mo dhali a'di ki bu'th a'di jin ishkina a'di 'ko'di cine/ mo dhali ya bway pa mo mmokara Arumgimis ki ca mo be.

26 Dhali momer bu'th uni 'baar mo dhali uni karkina Arumgimis ki ca mo dhali uni 'tu'dkunu mo ki moŋko/ is mo mmo/o gwo mo ki: Ana mishkina to gun daŋa uli is mo shwane/.

Yesus Yukki'da Lawi mo

27 'Ko'di mii yansan mo tani a'di yaki'd ka pije/ mo dhali para mantera thulpa/ e mo. Gway piti yuku ka Lawi mo. A'di ca'bki'd mo e mo jin tera a'diya thulpa/ mo. Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Bathi aha/ m'pen mo ma.

28 Dhali a'di dhalki'da aris tom piti 'peni 'baar mo dhali cu mis mo dhali bath a'di isho'k mo be.

29 Dhali Lawi ki miiya dhana yuk caaca gom a'di e gu'b piti mo be. Dhali a'di nyaŋki ca'b ki imantera thulpa/ ka ris mo dhali kun tiya si'da/ kun nyaŋki 'kowa tharabeesa nyaŋki uni mo be.

30 Dhali 'Kwani Parisiyiin dhali iman'kwar tom buni miikina gumgum apo/ iman-cik a'di gwo mo mmo/o gwo mo ki: Atinta shwana /e to nyaŋki 'kwani gun ta imantera thulpa/ mo dhali nyaŋki 'kwani gun ta imanmii miinthus kan mo?

31 Dhala Yesus thokki uni gwo mo ki: Uni gwansan kun 'bora is mo tani uni mini mii 'koki mii ta ga hakiim mo, hili uni gwansan kun 'ba'thkin mo be.

32 Aha/ dinaki yayu/ mo mmoyuk 'kwani gun mii miin_{kar}/ e mo hili mmoyuk uni gun mii miinthus mo mmorica du is mo be.

Gwondot jin Dotu mo gom To jin Ga/u mo

33 Dhali uni thok a'di gwo mo ki: Imancika Yohaana gwo uni ga/i to mo me'd ka ris mo dhali uni 'thokin mo dhali wakan miina imancik 'Kwani Parisiyiin gwo mo si'da/. Hili kum pini uni shwaki to mo dhali pi to mo.

34 Dhala Yesus ki thok uni gwo mo ki: Mina umi dhu yilkina/ kun yuku mo e momi-imash ga/ to mo ka yiha/ ki wathinya'ba' di'd e bwam uni mo 'taa?

35 Atee midi pu'du/ mo ki wathinya'ba' susu mo ka piye/ 'peni uni mo tani dhali yan'ko'd uni ki ga/ to mo ka tee yansan mo be.

36 A'di ki tor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/ e si'da/ ki: Wathin 'den kamu/ diki dher burrinyen this mo dhali 'dap a'di apo/ burrinyen dhamo/ mo. Wakki/ a'di mii'd kan mo tani a'di midi dher jin this bwa mo dhali sharkin burrinyen this midi diki gam me'd ki jin dhamo/ mo be.

37 Dhali wathin 'den kamu/ si'da/ diki kar yimana mura'th this apo/ yimana mura'th kucana dhamo/ mo. Wakki/ a'di mii'd kan mo tani

yimana mura'th this midi 'twak kucan i e mo dhali a'di midi ga'ca sho mo dhali kucan minu 'ce'd sho'k mo be.

38 Hili yimana mura'th this minu mii kar mo e kucan this mo be.

39 Dhali wathin kamu/ yisa di'da jin ona bwa mmopi yimana mura'th this mo 'ko'di a'di ki pi jin dhamo/ mo, haali/ a'di o gwo mo ki: Jin dhamo/ a'di 'bora'bor mo be.

6

Imancik Gwo Uni 'Ce'dki Pos ka Cim ma Pesu/ mo be

1 Ka cim ma pesu/ mo tani ki a'di yaki'd ki tur mo e bwam bunto mo tani imancik a'di gwo uni 'ce'dki to mo dhali uni ki 'ka emen pos bunyana tiya mo mmomu/ uni ki me'd buni mo.

2 Hili 'Kwani Parisiyiina tiya o gwo mo ki: Atinta imiina um a'di jin nona gwonkan ma cim ma pesu/ kan mo?

3 Dhala Yesus thok uni gwo mo ki: 'Kona um ki den gwo ma Dawuu'd e mo 'taa? Ki a'di 'kosha te/ mo tani a'di dhali uni gwansan kun nyakki 'ko ki a'di mo tani

4 a'di cikki gu'b ma Arungimis mo dhali bu'th maa gi bur'kus ma Arungimis mo dhali shwa a'di mo, a'di jin diki ta gwonkan gom maa gom 'kwanin tiya mo hili jasi gom igasiis uni ishwa a'di uni 'cena mo be. Dhali a'di ki ci uni gwansan gun nyakki 'ko ki a'di mo be.

⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ya/ gi 'Kwani a'di ta Tapa ka cim ma pesu/ mo be.

Wathi/ jin Kutha Me'd Gunjuru/ mo be

⁶ Dhali ka cim ma pesu/ kamu/ mo tani ki a'di cički gu'b gi montul is buni mo tani dhali tor gwo mo tani wathi/ kamu/ diki'd mmun jin kutha me'da bim poros piti gunjuru/ mo.

⁷ Dhali iman'kwar to dhali 'Kwani Parisiyiin timki a'di mo mmopar e mo wakki/ a'di midi waça waç ka cim ma pesu/ mo. Wakan ki uni mini 'taki gam bway mo mmo'ce'd a'di gwo apo/ mo be.

⁸ Hili a'di mishki gwom buni kun kuluma uni ibwa mo dhali a'di ki o wathi/ jin kutha me'd gunjuru/ gwo mo ki: Yayu/ mo ma, dhali doshi imahan mo. Dhali a'di cu mis mo dhali dosh mmattaan mo be.

⁹ Dhali Yesu ki o uni gwo mo ki: Aha/ dota um gwo mo, a'di diki ta gwonkan ka cim ma pesu/ mmomii miim 'boro'd mo 'taa? walla mmomii tonthus mo? walla mmowotha/ wothi kar ki e mo? walla mmo'ce'da 'ce'd sho'k mo?

¹⁰ Dhali a'di 'karki uni 'baar mo ki e mo dhali o a'di gwo mo ki: Hethi me'd pini mo ma. Dhali a'di miiki a'di mo wakan dhali me'd piti 'borki'd mo be.

¹¹ Hili uni 'tu'dkunu mo ka cinthar mo dhali uni o gwo ka rem 'kup gom to jin mina uni 'taki miya Yesu mo be.

Yesu Kwanyki Unin 'Kume'd I'ce'dka Su/ mo

¹² Dhali ka tee gwansan mo tani a'di yaki'd mo e mon'kuwosh mo dhali 'tho mo. Dhali ki mon'thinyi 'baar mo tani a'di rashki 'tho mo eya Arumgimis mo be.

¹³ Dhali ki mo ta montee mo tani a'di yukki imancik a'di gwo mo dhali kwany uni 'peni bwam unin 'kume'd i'ce'dka su/ mo uni gun yukkina a'di gway ki uni gun dhunu ki she/ mo:

¹⁴ Simaan jin yuka a'di gway ka Buterus mo, dhala Andaraawus jin ta'da kam piti mo, dhala Yakuub mo dhala Yohaana mo dhala Pilibbus mo dhala Bartulamaawus mo

¹⁵ dhala Matta mo dhala Tuuma mo dhala Yakuub jin ta ya/ ma Halpa mo, dhala Simaan a'di jin yuku gway ka El Ghayuur mo,

¹⁶ dhala Yahuusa jin ta ya/ ma Yakuub mo dhala Yahuusa Iskariyuuti mo a'di jin warki'd ka man'cih a'di is ki gwo mo be.

Yesu Miiki Dhan To jin Caaca goma Waambuhany 'Kwani mo

¹⁷ Dhali a'di thulki'd ka lungu'b mo nyakki uni mo dhali dosh e momba'da'd mo nyakka waambuhany 'kwani kun cik a'di gwo mo dhali abuhany 'kwani ka ris caaca 'peni Pa Yahuudiyya mo dhali Pa Urushaliim mo dhali bampa/ kun 'kon e yana gap gi Pan Sur mo dhali e Pan Saydaa/ mo. Uni pu'dkin mo mmocik gwo 'peni a'di mo ki

uni minu waç mo 'peni 'ba'th kun 'koshki uni mo be.

¹⁸ Dhali uni gwansan kun 'kokunu mo mmoto'c bwa ka rum thus kun nyo/on mo tani uni waçkunu mo be.

¹⁹ Dhali awaambuhany 'kwani ñapki a'di mo mmota a'di is ki me'd mo haali/ mom'bi'th yaki'd mo 'peni a'di mo dhali a'di waçki uni 'baar mo be.

Mom'bor Mii dhala Wayyi mo

²⁰ Dhali a'di 'de'kki em piti ki mis mo apo/ imancik a'di gwo mo dhali o gwo mo ki:

Mom'bor mii gom um gun hatha'ko'd mo haali/ 'perjkuman bampam bum jin tana um mo tani a'di ta ji ma Arumgimis mo be.

²¹ Mom'bor mii gom um gun 'kosha te/ shwane/ mo haali/ um minu kap mo be.

Mom'bor mii gom um gun gwokin mo shwane/ haali/ um mini pe'th mo be.

²² Mom'bor mii gom um ki 'kwani shi/ i um i e mo dhali ki uni mini kwa'th um mo dhali wak um mo dhali ta'k gway bum mo me'd tonthus gom gway gi Ya/ gi 'Kwani mo.

²³ 'Kunyi bwa mo ma ka tee caan mo dhali iiyi i mis mo gom bwam 'borga/ mo haali/ hili mo mo ma, adhan tom bum kun ish kumma/ mo tani uni 'kon mo e momis mo

be, haali/ wakan mi-ikina ibabam buni mo gom imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo be.

²⁴ Hili wayyi e um mo kun ta pa ki pa mo haali/ um bu'thki momalas bum mo.

²⁵ Wayyi e um kun 'tu'du/ mo shwane/ haali/ um mina te/ i'kosh mo.

Wayyi e um mo kun pe'thkin mo shwane/ haali/ um mini ko mo ki kony jabu'th mo mmomiya cinthar mo.

²⁶ Wayyi e um mo, ka ris 'kwani 'baar mo mini o gwom 'boro'd gom um mo haali/ wakan miikina ibabam buni mo si'da/ gom imanci gwonthus mo be.

Mo/ en gom Uni gun Ta Kup mo

²⁷ Hili aha/ ona um gwo mo um gun cik gwo mo ki: Eni uni gwansan kun ta 'kup ki um mo ma. Miiyi ki 'bore/ gom uni gwansan kun shi/ i um i e mo.

²⁸ 'Bori uni gwansan mii mo ma kun jee um mo. 'Thoyi gom uni gwansan kun sorki um mo ma.

²⁹ E a'di jin dori / e mo e 'peshe/ mo tani tu'kki a'di 'pesheñ kamu/ si'da/ mo, dhali 'peni a'di jin gu / e bur-rinyem po/ mo tani dhalku/ ki non a'di ki burrinyem bwaman si'da/ mo.

³⁰ Cika ris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ to mo ma kun dotki to 'peni / e mo dhali 'peni a'di jin kalki tom pini

mo tani dhalku/ ki dot uni ka nyan'ko'd mo dok/e.

31 Dhali me'd jin ona bwa um mo jin mina 'kwani mii to ki 'bore/ gom um mo tani, miiyi a'di wakan si'da/ mo ma gom uni mo.

32 Wakki/ um eni uni gwansan kun eni um mo tani um minu o gwo maṅ kata mo 'te/? Haali/ me'd uni gwansan kun miiki miinthus mo tani uni enki uni gwansan kun enki uni mo be.

33 Dhali wakki/ um miin ki 'bore/ gom uni gwansan kun mii ki 'bore/ gom um mo tani um minu o gwo maṅ kata mo 'te/? Haali/ me'd imanmii miinthus mo uni mii a'di jin nyaḱka'd kan mo be.

34 Dhali wakki/ um wan to e ki 'kwani gwansan mo tani 'peni uni kun tana uma 'teṅ kape/ mo mmobu'th to mo tani um minu o gwo maṅ kata mo 'te/? Me'd imanmii miinthus mo uni wanki to e ki imanmii miinthus mo tani uni ki bu'th a'di jin nyaḱa she/ kan dok/e mo.

35 Hili eni uni gwansan kun ta 'kup ki um mo ma dhali miiyi ki 'bore/ gom uni mo dhali wani to e mo mmo'koki cor ton kamu/ mmodoku/ um ka nyan'ko'd mo, dhali tom bum kun ish kumma/ mini eḱa/ eḱ mo dhali um mini ta iya/ gi a'di jin Cayaa/ e ki Ca mo, haali/ a'di mii'd ki mo/ en gom uni gwansan kun dar ga nynyca/ mo dhali kun tana ham 'kus ka ham 'kus mo.

36 Wari ki imanmiimii mo ma, me'da Babam bum a'di ta'da manmiimii mo be.

Mmodwall kun Tiya Gwo mo

37 Dhalku/ ki ciṅitha ciṅi'th mo ma dhali um minu 'koki ciṅi'th si'da/ mo. Dhalka wak ki wak mo ma dhali um minu 'koki wak mo be. Dhalki markin 'kwani 'pen mo ma dhali um minu dhal markin 'pen mo be.

38 Ciyi to mo ma dhali a'di minu ci um mo be, tombar tom 'boro'd jin shomu is mo tani uni shekemkini montal 'de/ mo mmo'tu'd mo mmo-gaça 'cesh mo dhali uni minu dhu 'ko'da 'dupun bum mo. Haali/ to jin bara um mmoçi mo tani mini ta tom bum kun baru um ka nyan'ko'd mo be.

39 A'di si'da/ ki tor uni gwo ki gwom 'bi'th/ e mo mmo/ o gwo mo ki: Mina wathiny ja'da/ mish sus wathiny ja'da/ mo 'taa? Mina uni su/ 'koki ta'k mo e bwany jis mo 'taa?

40 Amancik gwo yisa ica'd ka manṭor a'di gwo mo yisa hili aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ ki uni bu'thki gwontori 'baar mo tani uni mina e wa ka manṭor uni gwo mo be.

41 Atinta ihilkina / e businyan to i e ma kam pini mo, ihili / e diki hil aḱa'dum jin di'd e em piniṅ gana/ mo?

42 Walla atinta imina / e / owa kan gwo mo ki: Akam pema, dhalki aha/ guna / e businyan to caan jin di / e i e mo? ki / e ki is pini diki hila ka'dum caan jin di / e i em piniṅ gana/ mo. /e he'k e yan, /e mini mii buḱa ka'dum 'peni em piniṅ gana/ ntwa/ a/ mo dhali yan'ko'd / e mini mish hil mo mo ki 'bore/, mmogo

businyan to caan jin di'da kam pini i e mo be.

Aris Cwa Uni Mishu ki Maman Buni mo be

⁴³ Haali/ cwam 'boro'da kamu/ yisa di'da jin dhothi maman kun shi/ashi/ mo, walla wakan si'da/ cwa shigga/ mol maman dho'th kun 'kunya'kuny mo be.

⁴⁴ Haali/ aris cwa 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo uni mishu ki maman buninɔ gana/ mo. Haali/ mamana pu/ 'konuki ho mo 'pena 'de/ mo walla amura'th si'da/ 'konuki ho mo 'pena buyy mo be.

⁴⁵ Wathim 'boro'd jin ish to kumma/ jin 'boro'd eya dum piti mo tani wagaski tom 'boro'd mo dhali wathin thus jin isha tonthus kumma/ mo eya du mo tani a'di wagaski tonthus mo, haali/ 'peni mo jin isha to ka entus eya du mo tani 'twa/ a'di iciki gwo ka pije/ mo be.

Monka'b jin Ka'bu Isu/ mo be

⁴⁶ Atinta yuka um aha/ ki Tapa, Tapa mo? dhali 'koki mii to gun torca/ um mo?

⁴⁷ Aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun iiyini aha/ mo dhali cik gwom pem mo dhali mii uni mo tani aha/ mina tor um gwo a'di jin wana e cikise/ mo be.

⁴⁸ A'di wana e ki wathi/ jin nyanɔi gu'b mo, a'di ki cwany jis mo dhali a'di ki kar monka'b apo/ wosh mo dhali ka dhana gannu/ yi'de/ cuki mis mo tani dhali ki yi'de/ gacki'da po/ gu'b mo tani dhali a'di mol a'di yikin

is mo haali/ a'di nyanɔkunu ki nyanɔ gana/ mo be.

⁴⁹ Hili a'di jin cik gwo mo dhali diki mii uni mo tani a'di wana e ki wathi/ jin nyanɔ gu'ba 'cesh 'te/ ki dar gi monka'b mo dhali ki yi'de/ gacki'd mo tani dhali ki jahanne/ a'di bitki'd mo dhali dhana barr caan jin shinu is mo e gu'b caan mo tani caaca mo be.

7

Cinjina/ ma Mancil ma Askar Iss 'Kwanim Pa Imudhe'd jin Waɔkunu mo

¹ 'Ko'di a'di 'baarki'da ris gwom piti jin okina a'di mo e bwany'ceɔ 'kwani kun cik gwo mo tani a'di cikki'd mo e Paɔ Kapranahuum mo.

² Dhala mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd mo a'di ta'd gi cinjina/ jin kara a'di ki jin na/ mo tani a'di 'ba'thki'd mo dhali 'disha 'twa/ mmowu mo be.

³ Dhali ki a'di cikki gwo goma Yesus mo tani a'di hashki a'di 'kwaniɔ gwany-jaka/ gi 'Kwani Yahuuda/ mo mmodot a'di mo mmoyayu/ mo dhali mmowaɔ cinjinam piti mo be.

⁴ Dhali ki uni pu'dkina Yesus mo tani uni naɔki a'di mo mmodi'b a'di is ki gwo mo mmo/ o gwo mo ki: A'di ha me'd ki /e mini mii to yansan gom a'di mo be

⁵ haali/ a'di enki kal bana mo dhali a'di nyanɔi ana gu'b gi montul is bana mo be.

⁶ Dhala Yesus yaki'd mo nyaɔki uni mo. Ki a'di diki si'd pa is mo naskina/

tani amancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd hashki imugum piti e a'di mo mmo/o a'di gwo mo ki: Tapa, dhalku/ ki mur is pini mo ma haali/ aha/ tana ji gi ha me'd mo yisa jin mina /e yayu/ eya galgin gu'b pem mo.

⁷ Wakan aha/ dinaki tosh ki aha/ tana ji gi ha me'd mo mmoyayu/ i /e mo. Hili oyi gwo mo ma dhali dhalki cinjinam pem minu waç mo.

⁸ Haali/ aha/ tana wathi/ jin karkunu 'ko'd e moshirr mo dhali i/ askar 'koni me'd pem mo dhali aha/ okina jan 'deñ kamu/ gwo mo ki: Yaku/ mo ma tani, dhali a'di yaki'd mo be, dhali e jan kamu/ ki: Yayu/ mo ma tani, dhali a'di yaki'd mo be. Dhali e cinjinam pem mo tani ki: Mi-iyi to yansan mo ma tani, dhali a'di miiki a'di mo be.

⁹ Ka Yesus cikki gwo yansan mo tani a'di merki'd mo gom a'di mo dhali a'di ki tuka bor mo dhali owa waambuhany 'kwani gwo mo kun bathi a'di nsho'k mo ki: Aha/ tora um gwo mo ki aha/ dinaki gam jan 'deñ kamu/ e 'Kwani ma Israyiil jin ta'd gi mongam gwo is jin wakansan mo be.

¹⁰ Dhali uni gwansan kun hashkunu mo tani uni dokki bway pa mo ka nyan'ko'd mo tani uni gamki cinjina/ 'borkina is mo be.

Yesus 'De'kki Ya/ ma 'Bom jin Wun ma Kathim Piti mo e Pa Nayiin mo

¹¹ Yan'ko'd ki 'dishe/ mo tani a'di yaki'd mo e 'penkuman bampa/ jin yuku ka Naayiin mo dhali nyaçki

imancik a'di gwo mo dhali awaambuhany 'kwani caaca kagahara mo nyaçki ii ki a'di mo be.

¹² Ki a'di 'dishki 'twanjala goñ 'penkuman bampa/ is mo tani hili mo mo ma, wathin kamu/ jin wuki'd mo a'di kalkunu ka pije/ mo a'di ta jasi ya/ tal 'deñ gana/ jin di'di kum mo dhala yim a'di wun ma kath mo. Dhali adhana buhany 'kwani caaca mo 'peni 'penkuman bampa/ nyaçki 'ko ka yim mo be.

¹³ Dhali ki Tapa parki'da yim e mo tani a'di hilki'da hil ka 'thime/ apowa yim mo dhali owa yim gwo mo ki: Dhalku/ ki ko mo ma.

¹⁴ Dhali a'di pu'dki'd mo dhali ta aciny jwa is ki me'd mo dhali uni gun hankina ci mo tani doshkin naskina/ mo. Dhali a'di ki o gwo mo ki: Wathin dhuru'c, aha/ ona /e gwo mo ki: Cuyi mis mo ma.

¹⁵ Dhali wathi/ jin wuki'd mo tani ca'bki'd ki mis mo be dhali a'di telki gwo 'pen mo mmowal 'twa/ mo. Dhali a'di ki ci a'di ki kum mo be.

¹⁶ Dhali monko/ is bu'th uni 'baar mo dhali uni karkina Arungimis ki ca mo mmo/ o gwo mo ki: Adhana mançi gwo ma Arungimis a'di cukunu mo e bwam ana mo! Dhali, Arungimis a'di butki'd e 'kwanim piti mo be!

¹⁷ Dhali gwo yansan gom a'di mo tani a'di yaki'd ki lala'th mo e bampa/ gi 'Kwani Yahuudiyya 'baar mo dhali eya ris bampa/ kun 'kon ka kukul is mo be.

Imanhashu mo 'Pena

*Yohaana mo jin Ta'da Manmi-
iya Mii ki Yi'de/ mo*

18 Dhali imancika Yohaana gwo uni toriki a'di gwo mo goma ris to gwansan mo be.

19 Dhala Yohaana yukki imancik gwom piti isu/ mo mmohash uni mo e Tapa mo mmo/o gwo mo ki: A/e ta a'di jin midi yayu/ mo 'taa? Walla aman mina hil jan kamu/ mo?

20 Dhali ki 'kwani pu'dkin mo e a'di mo tani uni o a'di gwo mo ki: Yohaana jin ta'da manmiiya mii ki yi'de/ mo tani a'di hashki am i / e mo mmo/o gwo mo ki: A/e ta a'di jin midi pu'du/ mo 'taa? walla aman mina hil jan kamu/ mo?

21 Dhali e mo caan mo tani a'di waçki 'kwani ka ris mo kun 'kosha 'ba'th mo dhali kun doru ki isa nyor mo dhali ka rum thus kun nyo/on mo dhali 'kwaniny ja'da/ ka ris wothkina a'di mo mmomish mo mo be.

22 Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Iiku/ mo ma dhali tora Yohaana gwo mo gom to kun parkina um e mo dhali cik mo be ki 'kwani kun tana ja'da/ mo bu'thki momish mom buni mo dhali 'kwani kun ta njwol mo tani iin ki sho'k mo dhali uni gun 'kosha monthus mo tani dhelelkunu is mo be dhali uni kun tana 'diye/ mo tani cikki gwo mo dhali uni gun wukin mo tani cukunu mis mo dhali uni kun hatha'ko'd mo tani tanki gwom 'boro'd jin cikunu uni mo be.

23 Dhali mom'bor mii gom a'di jin diki gam to jin kol a'di

mo e aha/ mo be.

24 Ki 'kwani kun hash ma Yohaana iikin mo tani a'di telki gwo 'pen mo mmo/owa waambuhany 'kwani gwo mo isi gwo goma Yohaana mo ki: Atinta i/ iikina um ka pije/ mo e mombwaasho mo mmohil mo? Apil jin yikinkina 'tham is mo 'taa?

25 Atinta i/iikina um ka pije/ mo mmopar e mo? Wathi/ jin hithi burrinye/ jin na'bula/ na'bul mo 'taa? Hili mo mo ma uni gwansan kun 'kokin mo mmohi'th burrinyeny jaro/ jaro/ mo dhali mmo'ko 'kom 'penkapan mo tani uni 'kon mo e gu'b ma malik mo be.

26 Atinta i/ iikina um ka pije/ mo mmopar e mo? Amançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo 'taa? Nye, aha/ tora um gwo mo dhali amanbola mançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ e mo.

27 A'di yansan ta a'di jin 'kwarkunu gwo mo ki:

Hili mo mo ma. Aha/ hashkina agum bway pem ntwa/ a/ e jis/ em pini mo,

a'di jin midi thoson bway pini ntwa/ a/ gom / e mo be.

28 Aha/ tora um gwo mo ki: E bwaman uni gwansan kun dhodhu mo e bwam up mo tani jan tal 'den kamu/ yisa di'da jin ca'd jin bolki'da Yohaana e mo hili isi ciki/ a'di jin pisi'd mo e Bampa/ ma Arumgimis mo tani a'di i/ ekki'd ki a'di mo be.

29 (Ki uni cikki gwo gwansan mo tani aris 'kwani 'baar mo

dhali imantera thulpa/ kark-
ina Arumgimis ki a'di jin ta
jaŋ kar/ e mo mmomiikunu
uni ki yi'de/ mo ki mii yi'de/
jin miikin ma Yohaana mo be.

³⁰ Hili 'Kwani Parisiyiin dhali
imanmisha jo'd gwo mo tani
uni ki puu gwo jin di'da
Arumgimis mbwa mo gom is
buni mo mmo'koki miiya mii
ki yi'de/ ki a'di mo be.)

³¹ 'Kwani ma nyaŋum yil
gwansan mo tani miga/ dhu
uni ka par 'ban kata mo? Uni
wana e kata mo?

³² Uni wana e ki uci gun
'kon mo e mo ma suug mo
dhali yuka yuk ka rem 'kup
mo ki:

Am pina athele/ gom um mo
dhali um 'koki sa mo
be.

Am gwona mo mmomiiya
cinthar mo tani dhali
um 'koki ko ki kony
jwa mo.

³³ Haala Yohaana jin ta'da
manmii ki yi'de/ a'di pu'dki'd
mo mmodiki shwa tonŋe/ mo
dhali mmodiki pi yimana
mura'th jin ka/ u ki nah nah
mo dhali um o gwo mo ki:
A'di ta'd ga ruma 'cesh mo be.

³⁴ Ya/ gi 'Kwani a'di pu'dki'd
mo dhali shwa to mo dhali
pi to mo dhali um o gwo
mo ki: Hili mo mo ma.
Amanshwana te/ anyor mo
dhali aman'kosh ma su
mo. A'di jin ta'da mugu gi
imantera thulpa/ mo dhali
imanmii miinthus mo.

³⁵ Hili moyuk a'di karu ka
kar/e mo ki uci ma yimi 'baar
mo be.

*Yesus A'di Di'd e Gu'b gi
wathim Parisi jin Yuku ka*

Simaan mo

³⁶ Wathi/ 'den kamu/ 'peni
'Kwani Parisiyiin a'di dotki
a'di mo mmonyak to shwa ki
a'di mo dhali a'di ciŋki gu'b gi
Wathim Parisi mo dhali a'di
ca'bki'da tharabeesa mo be.

³⁷ Dhali hili mo mo
ma, a'boma kamu/ 'peni
'penkuman bampa/ yan mo
a'di ta'da manmii miinthus
mo. Ka yim da/ arki gwo ki
a'di ca'bki'da tharabeesa gi
gu'b gi Wathim Parisi mo tani
a'di guyi'd turan gasaas jin
ta gi kush jin din ma yina
'borga/ mo.

³⁸ Dhali a'di ki doshi
bwampo/ a'di isho'k piti mo.
A'di ki ko mo. A'di ki tel mii
'pen mo mmoli/ a'di sho'k ki
jabu'th em piti mo dhali a'di
ki shumut uni ka mur 'kup
ma yim mo dhali a'di ki pi
sho'k piti 'twa/ mo dhali a'di
ki 'kosh uni ka yina 'borga/
mo be.

³⁹ Dhali ki Wathim Parisi
jin yukki a'di mo parki a'di e
mo tani a'di o gwo e is piti mo
ki: Wakki/ wathi/ yan ta'da
amanŋi gwo ma Arumgimis
kadhamo/ mo tani a'di midi
'taki nyith mo mo ka 'bom
yansan si'da/ ta'da 'bom jana
mo jin taki a'di is is ki me'd
mo haala yim ta'da manmii
miinthus mo be.

⁴⁰ Dhala Yesu thoŋki gwo
mo dhali o a'di gwo mo ki:
Simaan, aha/ tana gi gwon
kamu/ mo mmo/ o / e mo.
Dhali a'di ki thoŋ a'di gwo mo
ki: Katinta mo Manŋor Gwo
mo?

⁴¹ Wathin 'den kamu/ ta'd
gi 'kwani su/ mo kun 'kon
ma mure/ m'ba/ mo. Jan

'de/ din ma mure/ ma riyaaal*
iss 'kwanimpa ka karpaci 'ba/
mo dhali jamu/ ka riyaaal†
iss wathimpa mmota iss 'de/
i'ce'dka 'kume'd mo.

42 Ki uni mol to ci ka
nyan'ko'd mo tani a'di ki dhal
uni su/ 'pen mo ka mure/
i'ba/ mo. Shwane/ jana 'peni
bwam uni midi en a'di ki
nyanye/ mo?

43 Simaan thoḡ a'di gwo mo
ki: Jan 'de/ jin toshka/ mo ki
a'di jin dhalkunu amure/'pen
mo ki nyanye/ mo. Dhali a'di
ki o a'di gwo mo ki: /e o gwo
ki 'bore/ mo be.

44 Yan'ko'd a'di ki tu'k
'kup ka 'bom mo dhali owa
Simaan gwo mo ki: / e
mishkina 'bom yansan mo
'taa? Aha/ ciḡkina gu'b pini
mo tani dhali /e diki ci aha/
yi'deḡ kamu/ mo ki sule/ mo
gom sho'k pem mo. Hila
yim a'di ki li/ aha/ sho'k pem
ki jabu'th em piti mo dhali
shumuṭ uni ka mur 'kup piti
mo be.

45 /e diki ci aha/ mompi
'twa/ ki sule/ mo. Hili 'pena
tee ki aha/ pu'dkina mo tani
ayim diki dak mo mmopi
sho'k pem ki 'twa/ mo be.

46 /e diki 'koshaa/ 'kup pem
ka yin mo be. Hila yim a'di
'koshki aha/ sho'k pem ka
yina 'borga/ mo be.

47 Wakan aha/ torkina /
e gwo mo ki miinthus ma
yim kun takina ris mo tani
uni dhalkunuwa yim 'pen
mo haala yim enki'da en ki
nyanye/ mo. Hili a'di jin
dhalkunu miinthus 'pen ki

gwa'de/ mo tani a'di enki'da
en ki gwa'd gwa'd mo be.

48 Dhali a'di ki owa yim
gwo mo ki: Miinthus pini
dhalkunu /e 'pen mo be.

49 Dhali yan'ko'd uni
gwansan kun nyaḡki 'kowa
tharabeesa nyaḡki a'di mo
tani uni telki gwo 'pen mo
mmo/o e bwam uni 'cena mo
ki: Kaja yanne jin mishi dhal
'kwani miinthus buni 'pen
mo?

50 Dhali a'di ki owa 'bom
gwo mo ki: Monḡam gwo is
pini a'di woṡhki / e mo be.
Yaku/ ki monḡku'th is mo ma.

8

*Upa Tiya Bathkina Yesus
Isho'k mo*

1 Yan'ko'd ki 'dishe/ mo
tani a'di yaki'd mo eya ris
'penkuman bampa/ 'baar mo
dhali bampa/ si'da/ mmoci
gwo mo dhali mmokaḡ gwom
'boro'd gom Bampa/ ma
Arungimis mo. Dhali uni
'kume'd i'ce'dka su/ nyaḡki
'ko ki a'di mo.

2 Dhali upa tiya si'da/ kun
woṡhu/ 'pena rum thus kun
nyo/on mo dhali 'peni 'ba'th
kun 'koshi uni mo: Mariyam
jin yuḡu gway ka Magdaliyya
'peni a'di jin urkunuwa rum
thus kun nyo/on pesu/ ka piḡe/
mo,

3 dhala Yuwanna jin ta ash
ma Kusi jin ta'da mandhu to
goma Hirodus mo dhala Su-
sanna mo dhali unin tiya ka
ris mo kun ci to 'peni tom
buni kun mina uni mii ta mo.

* 7:41 (b) tuṡṡumiyya † 7:41 (c) talaṡiin

Gwom 'Bi'th/ e jin Onu goma Ka'bany To jin Yeku mo

4 Dhali ka waambuhany 'kwani pu'dkin mo mmontal 'de/ mo dhali 'kwani 'peni bampa/ gi bampa/ mo pu'dkin mo e a'di mo tani a'di ki tor uni gwo ki gwom 'bi'th/ e mo ki:

5 Amanyeka ka'bany to a'di ya'd ka pije/ mo mmoyeka ka'bany tom piti mo. Dhali ki a'di yekki'd mo tani aka'banya tiya ta'kkini bway tur mo dhali uni yapkunu ki sho'k mo dhali 'dii kun pen e momis mo tani loski uni mo be.

6 Dhali kun tiya bitkin mo e mowosh mo. Dhali ki uni can mo tani uni shi'bilin mo hila/ haali/ mo ta tonkor gom uni mo be.

7 Dhali unin tiya bitkin mo e bwam ma 'de/ mo dhali a'de/ can mo nyakki uni mo tani dhali a'di ki koth uni 'kup mo be.

8 Dhali kun tiya uni bitkina 'cesh kun 'bora'bor mo dhali uni can mo dhali dho'thkin ki iss 'kwanimpa imudhe'd mo e emen gi cwalmana 'de/ mo. Ki a'di o gwo yansan mo tani a'di yukki'da yuk mo ki: A'di jin ta'd gi bwany'ce mo mmocik gwo mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

9 Dhali ki imancik a'di gwo dotki a'di gwo mo gom 'pe-men gi gwom 'bi'th/ e yan ta'da ta mo tani

10 a'di ki o uni gwo mo ki: E um mo tani um cikunu gwo mo mmomish gwo jin cinu ki jim bag mo gom Bampa/ ma Arumgimis mo, hili gom

unin tiya mo tani uni toru ki jim 'bi'th/e mo, wakan ki uni gwansan kun mishi mo mo tani mini 'koki mish mo mo dhali uni kun cikki gwo mo tani uni mini 'koki mish gwo 'ban mo be.

11 Gwom 'bi'th/e a'di a'dihe/ mo be: Aka'bany to a'di ta gwo ma Arumgimis mo be.

12 Dhali unin tiya kun bitkin mo e bway tur mo tani uni ita uni gwansan kun cikki gwo mo. Yan'ko'd tapa ma ruma 'cesh pu'dki'd mo dhali 'do gwo 'pena dum buni mo ki uni mini 'koki gam gwo is mo dhali ki uni minu 'koki woth mo be.

13 Dhali unin tiya kun bitkin mo e mowosh mo tani uni ita uni gwansan, ki uni cikki gwo mo tani bu'th a'di ki bwanj 'kunu'd mo hila/. Hili uni gwansan idar ga birman mo. Uni gam gwo is mo ari'ceenne/ mo dhali ki mo pu'dki'd jin paluwa pal mo tani uni ta'kkini mo be.

14 Dhali gom uni gun bitkin mo e bwam ma 'de/ mo tani uni ita uni gwansan kun cikki gwo mo hili ki uni iikin mo e bway buni mo tani uni kotha to gun noni 'twa/ mo dhali mo jin tanu pa gi pa mo dhali to kun se 'kwani ki 'pen mo e mor'ko mo, dhali maman buni 'koki is mo be.

15 Dhali gwo gom uni gun ta'kkini mo eya 'cesh kun 'bora'bor mo tani uni ita uni gwansan kun cikki gwo mo mmodhu uni ki 'bore/ mo ka duj gana/ mo dhali ka dum 'borga/ mo dhali uni ki dho'th maman ki mo jin 'kuçu/ bwa mo ki 'kari'th mo be.

Monkush jin Kumu 'Kup ki Toj'kul Bwa mo

16 Wathinj kamu/ diki citha lamba/ mo mmokum a'di 'kup ki 'kwa mo walla mmokar a'di e bwan 'kwariny ma ci mo, hili a'di ki kar a'di apo/ tirkina/ mo ki uni gwansan kun ciçki gu'b mo tani mini par monkush e mo be.

17 Haali/ toj kamu/ yisa baguwa jin minu 'koki tor eya tente/ mo walla jin 'dapu 'kup mo jin minu 'koki mish mo dhali guyu/ ki monkush mo.

18 Hil ki 'bore/ mo ma, gwo jin ciça um mo. Haali/ a'di jin ta'd gi to mo tani a'di minu ci ki nyanye/ mo dhali 'peni a'di jin dara'd mo tani to jin tosha a'di jin tana a'di mo tani minu bu'th 'peni a'di mo be.

KoYesus dhali Ikam Piti mo

19 Dhali yan'ko'd kum dhali ikam piti uni pu'dkin 'kup ki a'di mo dhali hili uni 'koki 'dish a'di is mo goma waambuhany 'kwani mo be.

20 Dhali a'di torkunu gwo mo ki: Kwan dhali ikam pini uni doshkina pije/ mo, ona bwa mo mmopar /e e mo be.

21 Hili a'di o uni gwo mo ki: Ata'dam pem dhali ikam pem ta uni gwansan kun ciç gwo ma Arungimis mo dhali mii uni mo be.

Yesus Doshki'da Dhana Punthar 'Tham mo

22 Ka cima kamu/ mo tani a'di seki'da kur mo nyakki imancik a'di gwo mo dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Dhalki ana 'citha/ gap ki 'bana kamu/ ma al mo ma.

Wakan uni karkina kur 'pen mo be.

23 Dhali me'd jin hashkina uni mo eya kur yi'de/ mo tani a'di ishki e mo. Dhala punthar 'tham pu'dki'd apo/ ma al yi'de/ mo dhali uni 'tu'dkina yi'de/ bwa kur mo dhali uni 'kokin mo e mo jin tagu wu mo be.

24 Dhali uni iikin mo mmo-mer a'di e mo mmo/ o a'di gwo mo ki: Tapa, Tapa, ana 'ce'du/ sho'k mo. Dhali a'di merki e mo dhali kucur 'tham ki gwo mo dhali yi'de/ jin bir bakal mo. Dhali uni dakkan mo dhali mo dosh ki biyuu mo be.

25 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Mane mongam gwo is bum mane? Dhali uni ko/ ki is mo be dhali uni merkin mo mmo/ o gwo ka rem 'kup mo ki: Wathi/ yan ta'da ja sa/ haali/ a'di kanki 'tham gwo mo dhali yi'de/ mo, dhali uni ha gwom piti e mo be.

Wathi/ gi Pañ Gadara jin Bu'thkin ma Ruma 'Cesh mo A'di Waçu/ mo

26 Dhali uni merkin mo e bampa/ gi Pañ Gadara mo a'di jin di'd ka par 'twa/ ki Pany Jaliil mo be.

27 Dhali ki a'di thulki'd ka 'cesh mo tani wathinj kamu/ 'peni 'penkuman bampa/ jin ta'd ga ruma 'cesh mo gamki a'di 'kup mo. Haali/ isa gush mo tani a'di diki hi'th bur-rinyen kamu/ i/ is mo dhali a'di diki ç'a'b e gu'b mo, hili a'di ç'a'bki'd mo e bwaman monkupaje mo.

28 Ki a'di parki'da Yesus e mo tani a'di cuu'd ki 'twa/ jin caaca mo dhali biça 'cesh mo

mbwambori a'di mo dhali o gwo mo ki dhan 'twa/ jin caaca ki: /e mini mii aha/ katinta mo, Yesus jin ta Ya/ ma Arumgimis jin Cayaa/ e ki Ca mo? Aha/ 'thokina /e mo ki dhalku/ ki tocaa/ 'kus mo.

²⁹ Haali/ a'di kanki'da rum thus jin nyo/ o'd gwo mo mmoya ka pije/ mo 'peni wathi/ mo. (Haali/ me'd ka ris a'di bu'thki a'di mo dhali a'di karkunu mo mmoji mo dhali a'di dekkunu ka jindhiir mo dhala makkuya mo, hili a'di 'ce'dki mondek mo dhali a'di urkin ma ruma 'cesh ka pije/ mo e bwam ma si'b mo.)

³⁰ Yan'ko'd Yesus ki dot a'di ki: Gway pini yuku kata mo? Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Karis mo. Haali/ ama'dinya ruma 'cesh uni sekini a'di mo be.

³¹ Dhali uni 'thoki a'di mo mmodiki kan uni gwo mo mmo/ ii mo e bwany jisa 'kulga/ mo.

³² Dhali hili ama'diny kuthar caaca shwani 'bam-bala wosh mo dhali uni 'tho a'di mo mmodhal uni bway mo mmose i uni gwansan mo be. Wakan a'di dhalki uni bway mo be.

³³ Dhali yan'ko'd aruma 'cesh iikin ka pije/ 'peni wathi/ mo dhali ciç mo e bwam kuthar mo dhali ama'diny kuthar uni yakina ɲwaca/ mo ka lungu'b mo eya gapa al jin 'kula'kul mo mbwaman ma al mo dhali uni loskunu mo be.

³⁴ Ki imanhil kuthar parki a'di jin miikunu e mo tani uni son mo dhali tor a'di e 'penkuman bampa/ mo dhali e pa 'baar mo.

³⁵ Dhali yan'ko'd 'kwani iikin ka pije/ mo mmopar to jin miiki'd e mo dhali uni pu'dkina Yesus mo dhali uni ki gam wathi/ 'peni a'di jin pikin ma ruma 'cesh ka pije/ mo mmoça'b e sho'k ma Yesus mo mmodi ki burrinye/ i is mo dhali mmoça'b ka dum 'boro'd mo dhali uni 'kokin mo mmoko/ is mo be.

³⁶ Dhali uni gwansan kun parki a'di e mo tani torki uni gwo mo gom a'di jin bu'thkin ma ruma 'cesh mo tani a'di wackunu mo be.

³⁷ Dhali yan'ko'd aris 'kwani kun 'kona bampa/ ki jin 'kam mo e Pañ Gadara mo tani uni dotki a'di mo mmoya mo 'peni uni mo haali/ uni butha monko/ is jin caaca kagahara mo. Wakan a'di seki'd mo e bwam ma kur mo dhali dok ka nyan'ko'd mo be.

³⁸ Wathi/ jin yakin ma aruma 'cesh ka pije/ mo 'peni cine/ mo tani dotki a'di mo mmo'taki nyak ya ki a'di mo. Hili a'di hashki a'di mo mmo/ o gwo mo ki:

³⁹ Dokku/ bway pam pini mo ma dhali tora ris to jin miikin ma Arumgimis i / e mo. Dhali a'di yaki'd mbway mo mmodora ris to gwansani 'baar mo eya ris 'penkuman bampa/ gom tony caaga/ jin miikin ma Yesus gom a'di mo be.

'Bwa/ ma Yaa/ irus dhala 'Bom jin Ta'da Yesus 'Twaman Burrinyem Piti Is ki Me'd mo

⁴⁰ Dhali ka Yesus dokki'd ka nyan'ko'd mo tani awaambuhany 'kwani hanki a'di mo

haali/ uni 'kokin mo mmoçor a'di mo be.

⁴¹ Dhali wathij kamu/ pu'dki'd mo jin yuku gway ka Yaa/irus mo. A'di ta tapa gi gu'b gi montul is mo, dhali a'di ki bita 'cesh e sho'k ma Yesus mo mmonap a'di mo mmoya bway gu'b piti mo be.

⁴² Haali/ a'di ta'd gi jasi 'bwa/ jin di'd 'den gana/ mo. A'di 'kona yili 'kume'd i'ce'dka su/ mo ki cam piti mo dhali ayim muru'di wu mo be.

Ki a'di yaki'd mo tani 'kwani kalki a'di ka bor mo be.

⁴³ Dhala 'boma kamu/ jin gus ma bas ki yili 'kume'd i'ce'dka su/ mo dhali a'di molu waç mo ki miinj kamu/ mo.

⁴⁴ A'di pu'dki'di bwampo/ a'di mo dhali ta a'di 'twa-man burrinyem piti is ki me'd mo, dhali ki jahanne/ abas ma yim jin guski'd mo tani dakki'd mo be.

⁴⁵ Dhala Yesus ki o gwo mo ki: Kaja a'di jin tayaa/ is ki me'd mo? Ki uni 'baar mo urki gwo mo tani Buterus ki o a'di gwo mo ki: Tapa, awaambuhany 'kwani caaca kagahara kal /e ki is mo dhali yap / e mo.

⁴⁶ Hila Yesus o gwo mo ki: Jin tal 'den kamu/ taki aha/ is ki me'd mo, haali/ aha/ nyitha ki mom'bi'th yaki'd mo 'peni aha/ mo be.

⁴⁷ Dhali ka 'bom mishki'd ki a'di 'kokunu ki mol mo tani ayim pu'dki'd mo dhali deena is kagahara mo dhali bita 'cesh mo ibwambori a'di mo dhali a'di ki tor gwo mo

e bwambori 'kwani 'baar mo mmotana a'di a'di is ki me'd mo dhali mmowackunuwa yim ki jahanne/ mo be.

⁴⁸ Dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: 'Bwa/ um, mongam gwo is pini waçki / e mo be. Yaku/ /e ki monku'th is mo ma.

⁴⁹ Ki a'di di'd mmoçor gwo mo tani wathi/ 'peni gu'b gi tapa pu'dki'd mo dhali o gwo mo ki: 'Bwa/ um pini a'di wuki'd mo be. Dhalku/ ki mura amantor gwo adu is dok/e mo.

⁵⁰ Hila Yesus, mmocikkina a'di gwo yansan mo tani thokki a'di gwo mo mmo/ o ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma. Gami gwo is mo 'te/ dhala yim minu waç mo be.

⁵¹ Dhali ki a'di pu'dki'd mo e gu'b mo tani a'di diki dhal jan 'den kamu/ bway mo mmociç nyakki a'di mo, hili jasa Buterus dhala Yohaana dhala Yakuub mo dhali com ma 'ci mo dhali kum ma 'ci mo be.

⁵² Dhali aris uni gun gwokin mo dhali kun miikina pure/ mo goma yim mo tani, hili a'di o gwo mo ki: Dhalku/ ki ko mo ma haala yim yisa wu'd mowa, hili a'di ishi e mo be.

⁵³ Dhali uni ki pe'th a'di mo mmomisha uni ka yim a'di wuki'd mo be.

⁵⁴ Hili a'di ki budha yim ki me'd mo. A'di ki yuka yuk mo mmo/o gwo mo ki: Ari nyara/, cuyi mis mo ma.

⁵⁵ Dhali shi/ in ma yim dokki'd mo dhali ayim cuki mis ki jahanne/ mo dhali

a'di kanki gwo mo ki to minu mii mii mo mmoçi ayim mmoshwa mo be.

⁵⁶ Dhali icom ma yim uni 'kokin mo mmomer mo be. Hili a'di kanki uni gwo mo mmo'koki tor wathiŋ kamu/ a'di jin miikunu mo be.

9

*Uni kun Hashu ka 'Kume'd
I'ce'dka Su/ mo*

¹ Dhali a'di ki yuŋ uniŋ 'kume'd i'ce'dka su/ mmontaŋ 'de/ mo dhali a'di ki çi uni mom'bi'th mo dhali moshirr mo apowa risa ruma 'cesh mo dhali mmowaça ris mom'ba'th mo.

² Dhali a'di hashki uni mo ka piŋe/ mmoçi gwo mo gom Bampa/ ma Arungimis mo dhali mmowaça waç mo be.

³ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Dhalku/ ki kal to gom iim bum e bway mo ma, dhalku/ ki kal cwa mo walla kucaŋ mo walla maa mo mo walla guu-rush mo, dhali dhalku/ ki ta gi burriyem bwamani su/ mo.

⁴ Dhali e gu'b yin jin mina umi çiç mo tani 'koyi mmattaan mo ma dhali 'peni mattaan mo tani iiku/ mo ma.

⁵ Dhali e mo yin jin mina 'kwani 'koki bu'th um mo tani ki um murini dhal pa çaan 'pen mo tani piri abuhany 'peni sho'k bum mo ma. A'di ta gwo jin onu apo/ uni mo be.

⁶ Dhali uni iikin mo dhali ii mo e bampa/ 'baar mo mmoçi gwom 'borga/ mo dhali mmowaça waç mo e mo 'baar mo.

*Mowu ma Yohaani jin Ta'da
Manmiya Mii ki Yi'de/ mo*

⁷ Dhali ka Hirodus jin ta'da ra/iis rub cikki'da ris to gwansan kun miikunu mo tani a'di dumbulki mo mo haali/ gwo ona 'kwanin tiya mo ka Yohaani a'di 'de'kkunu mo 'peni mowu mo.

⁸ Dhali kun tiya o gwo mo ki Iliyya a'di piki'd mo dhali 'kwanin tiya o gwo mo ki a'di ta jan 'de/ 'peni imañci gwo ma Arungimis ka dhamo/ mo a'di cukunu mis mo.

⁹ Hirodus o gwo mo ki: AYohaani a'di i'cihka/ 'kup moyi. Hili wathi/ yansan ta'da ja mo jin cikika/ aris to kun wakan mo? Dhali a'di ŋapki'da ŋap mo mmopar a'di e mo be.

*Mmoçi 'Kwani Alaapi
Mudhe'd Tonte/ mo*

¹⁰ Dhali e mondok jin dokkina imandhunu ki she/ mo tani uni torki a'di to kun miikina uni mo be. Dhali a'di ki sus uni mo dhali uni ki ii mo uni 'cena mo e 'penkuman bampa/ jin yuŋu ka Beetsayda mo be.

¹¹ Dhali ka waambuhany 'kwani da/ arki gwo mo tani uni bathki a'di isho'k mo dhali a'di hanki uni mo dhali tor uni gwo mo gom Bampa/ ma Arungimis mo dhali waç uni gwansan kun mini mii ta gi mowaç mo be.

¹² Dhali ka tente/ di'd mo mmogala bi mo tani uniŋ 'kume'd i'ce'dka su/ mo pu'dkin mo dhali o a'di gwo mo ki: Hashka waambuhany 'kwani bway pa mo ma mmo/ ii bampa/ mo dhali pa kun 'kon ka kukul is mo mmo/ ish mo dhali mmogam tonte/ gom bway mo haali/ ana

'kona mo mmahan mo e mo jin dar gi 'kwani mo be.

13 Hili a'di ki o uni gwo mo ki: Um mini ci uni tonte/ mmoshwa mo. Dhali uni thok a'di gwo mo ki: Ana dara gi to ki nyanye/ mo jasi maan^kuthu'di mudhe'd mo dhali to yi'de/ isu/ mo isi ciki/ ana mina mii ii mo dhali yol tonte/ goma ris 'kwani kun wakansan mo be.

14 Haali/ uni wana e ki iss 'kwanimpa gwas alaapi mudhe'd mo. Dhali a'di ki o imancik a'di gwo mo ki: Tuci uni mmo'ko 'pena 'cesh mo ma, e moⁿ'kom buni ki iss su/ i'ce'dka 'kume'd mo ki she/ ki she/ mo be.

15 Dhali uni miiki a'di wakan mo dhali dhu uni 'baar mo mmo'ko 'pena 'cesh mo be.

16 Dhali a'di bu'thki maan^kuthu'di mudhe'd mo dhali to yi'de/ isu/ mo dhali a'di ki 'de'k e ki mis mo dhali 'bora 'bor bwa i is mo dhali 'ce'd uni mo dhali a'di di'd moci ki uni mo ki imancik a'di gwo mo mmodhu ib-wambor ma waambuhany 'kwani mo be.

17 Dhali aris uni 'baar mo shwakin mo dhali 'kokunu mo mmokap mo be. Dhali uni ki tul uni is mo kun urki 'kup mo dhali uni 'tu'dkina nura/ i'kume'd i'ce'dka su/ mo ki 'pisira/ maa mo be.

AButerus A'di Torki Mii eya Tente/ goma Yesus mo

18 Dhali a'di warki'd mo ki a'di di'd mo mmo'tho mo a'di 'de/ mo tani imancik a'di gwo nyak 'ko ki a'di mo dhali a'di ki dot uni gwo mo ki: Ki 'kwani o ki aha/ tana aja mo?

19 Dhali uni thok a'di gwo mo ki: Ka Yohaⁿ jin ta'da manmii ki yi'de/ mo ti. Kun tiya o gwo mo ki: Ki Iliyya mo, dhali kun tiya o gwo mo ki: Ki jan 'de/ 'peni imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo jin cukunu mo.

20 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili um o ki aha/ tana aja mo si'da/? Dhala Buterus thok a'di gwo mo ki: AKristhos ma Arumgimis mo be.

21 Hili a'di kanki uni gwo mo dhali kan uni gwo ki kan gana/ mo ki uni mini dhalku/ ki tor gwo yan ki wathin 'den kamu/ mo

22 mmo/ o gwo mo ki: Ya/ gi 'Kwani mina isi mii 'kosh ka nyor mo gom to ka ris mo dhali minu wak mo ki 'kwaniⁿ gwanyjaka/ mo dhali ki igasiis mo dhali iman'kwar to mo dhali a'di minu 'kosh jwa mo dhali ka cim kwara mo tani a'di minu piyu/ mo be.

Yesus Torki Wum Piti Ntwa/ a/ mo

23 Dhali a'di ki owa ris 'kwani 'baar mo gwo mo ki: Wakki/ wathin kamu/ midi yayu/ mmobath aha/ isho'k mo tani dhalki a'di non is piti mo ma dhali 'de'k cwany'cithan dhul piti mo dhali bath aha/ m'pen mo be.

24 Haali/ a'diyin jin midi woth mondiki/ em piti mo tani midi this a'di e mo dhali a'diyin jin midi this mondiki/ em piti e mo gom gway pem mo tani a'di midi woth a'di mo be.

25 Haali/ to jin nyo/ a wathi/ mo tani ta'da tinta mo wakki/ a'di midi jar e e to gi mony'ceshi 'baar mo dhali this e mo walla 'ce'd sho'k mo ki is piti mo.

26 Haali/ a'diyin jin 'thema is ki aha/ mo dhali ki gwom pem mo tani e a'di si'da/Ya/ gi 'Kwani mina isi 'the mo ki a'di midi pu'du/ mo e monycam piti mo dhali ki monyca ma Ababa mo dhali ki iman'doyu gwom piti kun kogu mo.

27 Hili aha/ tora um gwo ka jin gana/ mo ki 'kwanin tiya doshkin mahan mo kun mini 'koki nyok mowu ntwa/ a/ mo ki uni mini par Bampa/ ma Arungimis e mo be.

*Mmowarkin ma Yesus Ja-
mas Piti mo*

28 Dhali ki mo wana e ka cim pekware n'ko'di gwo gwansan kun okina a'di mo tani a'di ki susa Buterus nyakki a'di mo dhala Yohaana dhala Yakuub mo, dhali sus uni bway 'kuwosh jin turatur mo mmo'tho mo.

29 Dhali ki a'di diki'd mo mmo'tho mo tani jamas gi jis/ em piti jin pikina a'di mo tani ankala/ ankal mo dhali bur-rinyem piti warki'd ki ra/ ra/ mo dhali ki bany bany mo be.

30 Dhali hili ma, 'kwani su/ nyakkina tor tor ki a'di mo be, a'di jin ta'da Musa dhali Iliyya mo be.

31 Uni gun pikin mo e monyca mo dhali uni ki tor gwo mo gom yam piti jin mina a'di ya mo, a'di jin mina a'di ithim mo e Pa Urushaliim mo.

32 Buterus dhali uni gwansan kun nyakki 'ko ki a'di mo tani uni 'ce'da e is mo hili uni 'kokin mo mmorash e mer mo dhali uni parki monycam piti e mo dhali 'kwani su/ gwansan kun doshkin mo nyakki a'di mo be.

33 Dhali ki 'kwani su/ iikin mo 'peni a'di mo tani Buterus o'da Yesus gwo mo ki: Tapa, a'di 'boro'd gom aman mmo'kona aman mmahan mo be. Dhalki aman nyanja um cija/ ikwara mo ma, 'de/ gom /e mo dhali 'de/ goma Musa mo, dhali jar kamu/ 'de/ gom Iliyya mo, haali/ a'di mol gwo jin ona a'di mo.

34 Dhali ki a'di o gwo yansan mo tani arak pu'dki'd mo dhali 'kam uni is ka la mo. Dhali uni 'kokin mo mmoko/ is mo me'd jin cikina uni e bwam ma rak mo.

35 Dhali 'twa/ pu'dki'd mo ka pije/ 'peni bwam ma rak mo mmo/o gwo mo ki: Yan ta Ya/m pem mo, jim pem jin kwanyka/ mo. Ciki a'di gwo mo ma.

36 Dhali ki 'twa/ okunu gwo mo tani Yesus gamkunu a'di 'de/ mo. Dhali uni 'kon ki shwam mo dhali tor wathin kamu/ 'de/ gwo mo ka cim gwansan yisa ma e to jin parkina uni e mo.

*Yesus A'di Wacki'da 'Ci jin
Bu'thkin ma Rum Thus jin
Nyo/o'd mo*

37 Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani ki uni thulkin ka 'cesh 'peni wosha turga/ mo tani awaambuhany 'kwani caaca

kagahara mo gamki a'di 'kup mo be.

³⁸ Dhali hili mo mo ma, wathij kamu/ 'peni bwam ma waambuhany 'kwani a'di cuuki'd mo ki: Mantor Gwo, aha/ yuka/ e mo mmohila hil apo/ ya/ m pem mo. Haali/ a'di ta ya/ m pem jin di'd tal 'deh gana/ mo.

³⁹ Dhali hili ma, arum thus bu'thki a'di mo dhali a'di ise/ ki cuu kagahara mo dhali a'di ki pesh mo ntagi a'di mii'da gabusha mo dhali a'di mom-pola is ki mombol mo dhali a'di di'ta mii mo mmodhal a'di 'pen mo.

⁴⁰ Dhali aha/ yukkina iman-cik/ e gwo mo mmo/ur a'di ka pije/ mo tani hili uni mol a'di mii mo be.

⁴¹ Yesus thok a'di gwo mo ki: Ayy um 'kwani kun atha mongam gwo is ki ath mo dhali kun caca/ ii ki caca/ mo eya nyakum yil bum mo tani aha/ mina di ka cim ekata mo e um mo dhali 'dim 'kup e um mo? Susi ya/ m pini mmahan mo ma.

⁴² Ki a'di di'd mmoyayu/ mo tani aruma 'cesh ki mombol a'di is mo dhali pesh a'di mo. Hila Yesus ki kucura rum thus jin nyo/ o'd ki gwo mo dhali a'di ki waca 'ci mo dhali a'di ki ci a'di ka nyan'ko'd e com mo.

⁴³ Dhali aris 'kwani 'baar mo 'kokin mo mmomer mo gom mo/ ek ma Arumgimis mo be.

Dok/ e aYesus A'di Torki Mowum Piti Ntwa/a/ mo be

Hili ki uni 'kokin mo mmomer mo goma ris to 'baar mo jin miikina a'di mo tani a'di

ki o imancik a'di gwo gwo mo ki:

⁴⁴ Dhalki gwo gwansan hur bwany'cem bum mo ma, haali/ Ya/ gi 'Kwani minu ci mo e me'd gi 'kwaniny'cesh mo.

⁴⁵ Hili uni 'koki mish gwo yansan 'ban mo jin okina a'di mo dhali gwo yan a'di bagkunu mo 'peni uni mo ki uni mini 'koki nyith a'di mo dhali uni ko/ a'di mo mmodot a'di gwo mo gom gwo yansan mo be.

Kaja A'di Icade?

⁴⁶ Dhali gwo jin wala uni cuki'd mo e bwam uni mo mmo/o gwo mo ki: Kaja a'di ica'd ki tiya i bwam uni mo?

⁴⁷ Hili ka Yesus nyithki gwo kun kuluma uni eya dum buni mo tani a'di ki bu'th ara 'ci mo dhali kar a'di e 'ko'd gwar piti mo

⁴⁸ dhali o uni gwo mo ki: A'diyin jin midi bu'th ara 'ci yansan ki gway pem mo tani a'di bu'thki aha/ mo be dhali a'diyin jin midi bu'th aha/ mo tani bu'thki a'di a'di jin hashi aha/ mo haali/ a'di jin midi pis mo mbwam umi 'baar mo tani a'di ta jan tal 'de/ jin caaca mo be.

A'di jin Diki Di Apo/ Um mo tani A'di Ta A'di gom Um mo be

⁴⁹ Dhala Yohaana thok a'di gwo mo ki: Tapa, am mishkina wathij kamu/ urki'da ruma 'cesh ka pije/ ki gway pini mo dhali aman nonkina a'di mo haali/ a'di diki bath ana isho'k mo be.

⁵⁰ Hila Yesus thok a'di gwo mo ki: Dhalku/ a'di ki non mo

ma, haali/ a'di caan jin diki di apo/ um mo tani a'di ita a'di gom um mo be.

Yesus Kucurki'da Yakuub dhala Yohaana mo be

⁵¹ Ki mom piti 'dishkina 'twa/ mo jin minu bu'th a'di mo tani a'di ki kar jis/ em piti mo mmoya bway Pa Urushaliim mo. Dhali a'di ki hash iman/ii ntwa/a/ ki a'di mo.

⁵² Dhali uni iikin mo dhali ciç mo e Bampa/ gi Pan Saamira mmothoson to gom a'di mo be.

⁵³ Hili 'kwani 'koki bu'th a'di mo haali/ jis/ em piti karkina a'di mo 'kup ki Pa Urushaliim mo be.

⁵⁴ Dhali ki imancik a'di gwo jin ta'da Yakuub dhala Yohaana parki a'di e mo tani uni o a'di gwo mo ki: Tapa, / e nãpi aman mo mmokan o'd gwo mo mmothulu/ ka 'cesh 'peni momis mo dhali shwa uni mo 'taa?

⁵⁵ Hili a'di tu'kki'da bor mo dhali kucur uni ki gwo mo be.

⁵⁶ Dhali uni iikin mo e bampa/ kamu/ mo.

Uni kun Mini 'Taki Batha aYesus Nsho'k mo

⁵⁷ Me'd jin iikina uni e bway tur ki sule/ mo tani wathin kamu/ ki o a'di gwo mo ki: Aha/ mina bath /e m'pen mo e mo 'baar mo jin mina /e iya mo be.

⁵⁸ Dhala Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Amaç uni ta gi jis mo dhali 'dii kun pen e momis mo tani ta gi gu'b mo. Hili Ya/ gi 'Kwani a'di dar gi mo mo mmokar 'kup piti pinyine/ mo be.

⁵⁹ Dhali e wathin kamu/ a'di ki o a'di gwo mo ki: Bathi aha/ m'pen mo ma. Hili a'di ki o a'di gwo mo ki: Tapa, dhalki aha/ yana ntwa/ a/ mo dhali kan ababam pem mo.

⁶⁰ Hili a'di ki o a'di gwo mo ki: Dhalki jwa uni kan çeny jwam bunin gana/ mo ma. Hili gom / e mo tani yayi mo dhali tor Bampa/ ma Arungimis eya tente/ mo.

⁶¹ Dhali jan 'deç kamu/ o a'di gwo mo si'da/ ki: Aha/ mina bath / e nsho'k mo Tapa. Hili dhalki aha/ ona gwo ntwa/a/ mo mmotak uni gwansan kun 'koni gu'b pem mo.

⁶² Yesus ki o a'di gwo mo ki: Jan kamu/ yisa di'd 'deya jin karki me'd piti apo/ to jin goru a'cesh mo dhali mmohil ka isan'ko'd mo a'di jin midi ha me'd mmo'kosh jwa ki Bampa/ ma Arungimis mo.

10

Uni kun Hashu ki Issi Kwara I'ce'dka 'Kume'd mo

¹ 'Ko'di to gwansan mo tani Tapa lakki 'kwanin tiya i/ issi kwara i'ce'dka 'kume'd mo dhali a'di hashki uni mo ntwa/a/ ki a'di mo ka susu/ susu/ mo e bampa/ 'baar mo dhali e mo 'baar mo jin mura a'di ki is piti mmoyaku/ mo.

² Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Bwam mondhe'd ishki'd ka enthus mo, hili imanmiya tu'c mo tani uni 'koni daka/ mo. Haali/ a'di wakan mo tani 'thoyi mo ma, ki Tapa gi bwam mondhe'd midi hash imanmiya tu'c piti mo e bwam mondhe'd piti mo be.

³ Iiku/ i bway bum mo ma. Hili mo mo ma, aha/ mina hashki um mo me'd ushi ka'bal mo e bwam ma wu mo.

⁴ Dhalka jisilaan ki kal mme'd mo walla kucan mo, walla appa/ mo, dhali dhalki wathin 'den kamu/ ki the me'd mbway mo ma.

⁵ E gu'b yin jin mina umi cic mo tani oyi gwo ntwawa/ mo cikise/ ki: Monku'th is mididi e gu'b yansan mo.

⁶ Dhali wakki/ ya/ gi monku'th is di'd e mun mo tani monku'th is bum mini si/is apo/ a'di mo, hili wakki/ a'di diki di mo tani a'di minu dokku/ um mo.

⁷ Dhali 'koyi e gu'ba tal 'de/ yan mo mmoshwa to mo dhali mmopi to mo a'di jin mina uni ici um mo, haali/ amanmiiya tu'c minu mii ci to jin ha me'd ka tu'c piti mo. Dhalku/ ki tan gu'b mo ma.

⁸ E bampa/ yin jin mina umi cic mo tani dhali 'kwani ki bu'th um mo tani shwayi tonte/ jin minu kara bori um mo.

⁹ Waci uni gun 'bathan e bampa/ yan mo dhali oyi uni gwo mo ki: Bampa/ ma Arumgimis a'di pu'dki'd ki 'dishe/ e um mo.

¹⁰ Dhali e bampa/ yin jin cikina um mo dhali uni 'koki bu'th um mo tani iyyi i bway tur piti mo dhali oyi gwo mo ki:

¹¹ Bu'da 'cesh gi bampam bum yansan mo tani jin mu'thkina aman ki sho'k bam mo tani aman dhi'thkina a'di apo/ um mo. Bahili mishi mo mo ma, ki

Bampa/ ma Arumgimis midipu'du/ ki 'dishe/ mo be.

¹² Aha/ tora um gwo mo ki a'di mina 'twa/ si'd mo yisa gom Pan Saduum mo ka tee caan mo me'd bampa/ caan mo be.

Wayyi e 'Perjkuman Bampa/ kun Ushkina Du Ri'c Is mo

¹³ Wayyi e um gi Pan Kurasiin mo, wayyi e um gi Pam Beetsayda mo, haali/ wakka dhan miim 'bi'thga/ kun miikunu mo e um mo tani minu 'taki mii mo e Pan Sur mo dhali Pan Saydaa/ mo tani uni mini 'taki rica du is kadhamo/ mo mmo'ko e burrinyen shawaal mo dhali bwam 'piny mo.

¹⁴ Hili a'di mina 'twa/ 'dish mo gom gwon dwall gi Pan Sur mo dhali Pan Saydaa/ mo mmobol um e mo be.

¹⁵ Dhali um 'kwani gi Pan Kapranahuum mo minu 'de'k um me'd momis mo 'taa? Um minu 'doyu/ ka lungu'b eya Haawiya mo be.

¹⁶ A'diyin jin cikki um gwo mo tani a'di cikki aha/ gwo mo be dhali a'di jin wakki um mo tani a'di wakki aha/ si'da/ mo be. Dhali a'di jin wakki aha/ mo tani a'di wakki a'di jin hashki aha/ mo be.

Mondok kun Dokkina Uni Issi Kwara I'ce'dka 'Kume'd mo

¹⁷ 'Kwanimpa issi kwara i'ce'dka 'kume'd mo tani uni dokkini a'di mo ki bwan 'kunya/ mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, aruma 'cesh uni haki gwom bam e ki gway pini mo be.

¹⁸ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Aha/ parkina Setaan

e mo bitki'd mo me'da wara sho'k mo 'peni momis mo.

19 Hili mo mo ma, aha/ cikina um moshirr mo mmose tasha/ shoka po/ mo dhali a'dak mo dhali apowa ris mom'bi'th gi uni gun ta 'kup mo, dhali ton kamu/ yisa di'da jin midi shi/ um is mo be.

20 Hili mo mo ma, dhalku/ bwa ki 'kuny mo gom mii yan mo, ka ruma 'cesh haki gwom bum e mo, hili 'kunyi bwa mo ma, gom gway bum kun 'kwarkunu mo e momis mo.

Yesus 'Kunykina Bwa mo

21 Dhali e mo yansan mo tani a'di 'kunykina bwa mo e Shi/ in Dheleladhelel mo dhali o gwo mo ki: Aha/ 'bora /e bwa i is mo, Ababa, Tapa gi momis mo dhali mony'cesh mo, ki /e bagkina aris to gwansan 'peni uni gun yukayuk mo dhali kun mishi gwo 'ban mo dhali /e ki tor uni eya tente/ mo ki uni gun ta uci mo be. Nye, Ababa, gom ku gi wakan mo tani bwam ma 'them pini a'di a'dan mo be.

22 Aris to 'baar mo cikunu aha/ mo ka Ababam pem mo, dhali wathin kamu/ yisa mishi mo mo ki Ya/ a'di ta'da aja mo, hili isi ciki/ Ababa mo be, walla Ababa a'di ta'da aja mo, hili isi ciki/ Ya/ mo dhali ma a'din 'de/ yin jin mina Ya/ ikwany mo tani mina a'di itor a'di i e mo be.

23 Yan'ko'd a'di ki tu'k 'ban mo dhali o imancik a'di gwo gwo mo uni 'ceña ki: Mom'bor mii gom e mo uni gun mishi to gun misha um mo.

24 Haali/ aha/ tora um gwo mo ki imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo kun tana ris mo dhali imalik si'da/ mo, uni ona bwa mo mmopar to e mo kun para um e mo dhali uni 'koki mish a'di mo dhali mmocik a'di jin cika um mo tani dhali uni 'koki cik a'di mo be.

Wathi/ gi Pan Saamiram 'Borga/ mo

25 Dhali hili mo mo ma, amanmisha jo'd gwonkan doshki'd ki mis mo mmokar a'di mo mmopal ki gwo mo ki: Mantor Gwo, aha/ mina mii atinta mo mmota gi mal gi mondiki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo?

26 Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Gwo wakata 'kwarkunu mo e gwonkan jin cinu mo? Ji gi wakata idenkina /e e mo?

27 Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: / e mini en Tapa Arumgimis pini mo ka dum pini 'baar mo dhali 'ka kashiram pini 'baar mo dhali ki 'bi'th pini 'baar mo dhali ki bwam pini 'baar mo, dhali amannyak ca'b pini mina /e i/ en me'd is pini gana/ mo be.

28 Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: /e thokki gwo ki 'bore/ mo be. Rashi yansan mii mo ma, dhali /e mini di ki e mo be.

29 Hili a'di dina gwo mbwa mo mmokar is piti me'd wathi/ jin ta jan kar/e ki is piti mo. A'di ki owa Yesus gwo mo ki: Dhali aja a'di ita'da amannyak ca'b pem mo?

30 Yesus thok gwo mo ki: Wathin kamu/ yaki'd ka

lungu'b 'peni Pa Urushaliim mo e Pa Ariiha mo. Dhali a'di 'kamkina 'kwanin 'di/ 'kup mo. Uni ki bu'th tom piti 'baar mo dhali dor a'di mo, dhali uni ki ii mo dhali dhal a'di mo mmodikina a'di eny jwa mo.

³¹ Dhali e ya ma gasiis jin yana a'di iya ka lungu'b mo e bway tur mo tani dhali a'di ki par a'di e mo dhali a'di ki per bway tur ki 'bana kamu/ mo.

³² Wakan si'da/ Wathi/ Lawi ki a'di pu'dki'd mo e mo yan mo dhali par a'di e mo tani a'di ki per ki bway ki 'bana kamu/ mo.

³³ Hili Wathi/ gi Pan Saamira a'di yaki'd ki yampe mo tani a'di pu'dki'd mo e mo jin dina a'di mo, dhali ki a'di parki a'di e mo tani a'di ki hil a'di ka 'thime/ mo

³⁴ dhali ya i a'di mo dhali a'di ki ya i'tam jamam piti mo dhali wol a'di ayin nycine/ mo dhali yimana mura'th jin ka/ u ki nah nah mo. Dhali yan'ko'd a'di ki kar a'di apo/ thuluny piti mo dhali a'di ki sus a'di e gu'b yilkina/ mo dhali a'di ki mii miim pa gom a'di mo be.

³⁵ Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani a'di ki budha riyaal 'de/ mo dhali a'di ki ci a'di e com gu'b gi yilkina/ mo mmo/ o gwo mo ki: Miiyi ki 'bore/ gom a'di mo ma, dhali a'diyin jin mina / e i'baar mo tani aha/ mina ci / e a'di mo ki aha/ mina dokku/ ka nyan'ko'd mo.

³⁶ Jana 'peni bwam unin kwara gwansan jin kuluma / e gwo mbwa mo jin nyonki mii

mo me'da mannyak ca'b gi wathi/ yan jin bitki'd e bwam me'd gi 'kwanin 'di/ mo?

³⁷ A'di o a'di gwo mo ki: Jan 'de/ jin tor momiimii apo/ a'di mo be. Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Yaku/ mo ma, dhali miiyi wakansan mo.

Yesus A'di Ca'bki'd e Gu'ba ma Martha dhala Mariyam mo be.

³⁸ Dhali ki uni iikin e bway buni mo tani a'di cikki'd e pa mo. Dhala 'bom jin yuku gway ka Martha bu'thki a'di e gu'b piti mo.

³⁹ Dhali ayim ta'd gi 'bwaham jin yuku gway ka Mariyam mo, a'di jin ca'bki'd e sho'k gi Tapa mo dhali cik gwontor piti mo.

⁴⁰ Hila Martha a'di tashu ka tu'c kagahara mo mmomii to mo. Dhali ayim yaki'd e a'di mo dhali o gwo mo ki: Tapa, dina bwa ki ta / e wathimpa mo ki 'bwah pem a'di dhalki aha/ mo mmomii to aha/ 'de/ mo? Tora yim gwo mo ma, mmowoth aha/ mo.

⁴¹ Hili Tapa thok a'di gwo mo ki: Martha, Martha, / e tana man/ anan is mo dhali din ma du ki 'kus goma ris to 'baar mo.

⁴² Ton tal 'de/ di'd jin minu mii ta mo. Mariyam a'di kwanyki 'ban jin 'boro'd mo a'di jin minu 'koki bu'th mo 'pena yim mo be.

11

Yesus Torki Gwo goma 'Tho jin Minu 'Tho mo

¹ Dhali a'di diki'd mo mmo'tho mo e monkamu/

mo dhali ki a'di dakki 'tho mo tani jan tal 'den kamu/ 'peni imancik a'di gwo o a'di gwo mo ki: Tapa, tori aman gwo mo ma, mmo'tho mo me'da Yohaana mmo'torkina a'di imancik a'di gwo gwo mo.

² Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ki um mini 'tho mo tani oyi gwo cikise/ mo ma:

Ababa, dhalki gway pini a'di kogu mo ma. Dhalki bam-pam pini a'di yayi'd mo.

³ Ci am tontem bam jin ta ji gi isa yempa/ mo ma.

⁴ Dhali dhal am amure/ miinthus bam 'pen mo ma, haali/ am ki is bam dhalkina 'kwani 'baar 'pen ka 'dete/ 'dete/ mo, uni gun 'kon ma mure/ miinthus bam m'ba/ mo. Dhali dhalku/ ki sus am mo e mo jin palu mo.

⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Jana 'peni um jin ta'd ka mugu mo jin midi ya i a'di mombwam/e mo dhali o a'di gwo mo ki: Amuguwa, ci aha/ maan'kuthu'di kwara mo ma

⁶ haala mugum pem pu'dki'd mo 'peni bway jin yayina a'di mo dhali aha/ dara ki to mmokar a'di mbwambor mo.

⁷ Dhali a'di midi thok gwo mo 'peni gu'b ki: Dhalku/ ki tocaa/ 'kus mo. Acampur di'd ki mu'th mo shwane/ dhali u'cim pem uni 'kona ci nyakki aha/ mo be. Aha/ mola cu mis mo dhali ciki/ e tonj kamu/ mo be.

⁸ Aha/ tora um gwo mo, ba a'di midi diki cu mis mo dhali ci a'di tonj kamu/ mo haali/ a'di ta'da mugum piti mo, hili gom mmodina a'di ki 'the is

mo tani a'di midi cu mis mo dhali ci a'di to yin jin mina a'di mii ta mo be.

⁹ Dhali aha/ tora um gwo mo ki: Doti to mo ma, dhali a'di minu ci um mo. Simmi mii e mo ma dhali um mini gam a'di mo. Nagkani acampur apo/ ki me'd mo ma, dhali a'di minu ka'dki um mo be.

¹⁰ Haala ris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ gun dotki to mo tani bu'thki to mo dhali a'di jin simmki to e mo tani gamki a'di mo dhali a'di jin nagkanki'da campura po/ ki me'd mo tani a'di minu ka'dki a'di mo be.

¹¹ Ababa jana di'di bwam um mo, wakki/ ya/ ki dot a'di gwo gom wa'c mo, dhali a'di midi dhal wa'c e i is mo dhali ci a'di tasha/ mo 'taa?

¹² walla wakki/ a'di dotki a'di mo goma oma njwa mo tani mina a'di ci a'di a'dak mo 'taa?

¹³ Wakki/ um kun ta thus kan mo mish mmo'ci tom 'boron ki me'd mo ki u'cim bum mo tani bakata 'te/ imin ma Baba gi momis mo ci Shi/ in Dheleladhelel mo ki uni gwansan kun dotki a'di mo?

Bampa/ jin Kwa/ kunu Bwa mo gun Shi/ki Is mo

¹⁴ Dhali a'di di'd mmo/ura ruma 'cesh ka pije/ mo 'peni wathi/ jin mol 'twa/ wal mo. Dhali ka ruma 'cesh yaki'd ka pije/ 'peni wathi/ jin mol 'twa/ wal mo tani a'di mishki gwo o mo dhali 'kwani merkin mo be.

¹⁵ Dhali 'kwanin tiya o gwo mo ki: A'di urki'da ruma 'cesh ka pije/ ki gway ma

Baalsebuul jin ta tapa ma ruma 'cesh mo.

¹⁶ Ka yiha/ 'kwanin tiya si'da/ palki a'di mo mmodotkina uni jamas mii 'peni momis mo.

¹⁷ Hili a'di mishki gwo jin kulumkina uni eya dum buni mo dhali o uni gwo mo ki: Aris bampa/ kun kwa/ kunu bwa e is buni mo tani uni shi/ kin mo dhali gu'b a'di bitki'da po/ gu'ba kamu/ mo.

¹⁸ Dhali wakka Setaan si'da/ kwa/ i bwa mo apo/ is piti mo tani ki bampam piti midi dosh kata mo? Haali/ um o gwo mo ki aha/ urkina ruma 'cesh ka pije/ ki gway ma Baalsebuul mo.

¹⁹ Dhali wakki/ aha/ ura ruma 'cesh ka pije/ ki gway ma Baalsebuul mo tani iya/ m bum ur uni ka pije/ katinta mo? Wakan uni mini ta imandwall gwo gom um mo be.

²⁰ Hili wakki/ a'di ki me'd ma Arumgimis mo jin urkika/ aruma 'cesh ka pije/ mo tani yan'ko'd Bampa/ ma Arumgimis midi pu'du/ apo/ um mo be.

²¹ Ki wathi/ jin 'bitha'bi'th mo hi'thki'da gongoro/ e is piti 'baar mo mmodi mo mmoji gu'b pitin gana/ mo tani tom piti kun tana a'di mo tani dhunu ki mo ma ku'th is mo be.

²² Hili wakki/ jan 'den kamu/ jin 'bitha'bi'th mo mmobol a'di e mo gam a'di 'kup mo dhali pi a'di e mo tani a'di ki budha gongorom piti jin gama a'di gwo is mo tani a'di midi kwa/ tom piti

jin budhu bwa mo be.

²³ A'di jin diki ca'b nyakki aha/ mo tani a'di di'd apo/ aha/ mo dhali a'di jin diki nyak is tul ki aha/ mo tani a'di ta a'di jin kwa/i bwa mo.

Mo jin Dokkin ma Rum Thus kun Nyo/on ka Nyan'ko'd mo

²⁴ Ka rum thus kun nyo/ on iikin ka pije/ 'peni wathi/ mo tani a'di yaki'd ki tur mo e mo jin dar gi yi'de/ mo mmonap mo mo mmosi/ is mo. Dhali a'di diki gam monkamu/ mo tani a'di o gwo mo ki: Aha/ mina dok e gu'b pem ka nyan'ko'd mo 'peni mo jin yayika/ mo 'peni cine/ mo.

²⁵ Dhali ki a'di pu'dki'd mo tani a'di gamki a'di ki a'di dhi'thkunu mo dhali to thosonkunu ki 'bore/ mo be.

²⁶ Yan'ko'd a'di ki ya mo dhali susa rum pesun tiya mo kun shi/ashi/ mo kun bol a'di ki is pitin gana/ e mo dhali uni cikin mo dhali 'ko imun mo. Dhali mondin 'ko'd gi wathi/ yan mo tani a'di warki'd ki shi/ mo mmobol jin twa/a/ e mo be.

Mom'bor Miin Gana/ mo

²⁷ Ki a'di oki gwo yansan mo tani a'boma kamu/ 'peni bwam ma waambuhany 'kwani mo tani a'di ekki cuuwa/ mo dhali o gwo mo ki: Mom'bor mii gom bwa gi a'di jin dhothi/ e mo dhali ako yan jin pikina/ e mo be.

²⁸ Hili a'di ki o gwo mo ki: Mmodhal gwo yansan e i is mo mmo/ o gwo mo ki: Mom'bor mii gom uni

gwansan kun cikki Gwo ma Arumgimis mo dhali mmodhu uni mo be.

'Kwani kun Tana Nyakum Yil kun Ta Thus ki Thus mo Napki Jamas Mii mo

²⁹ Ka waambuhany 'kwani marki is mo tani a'di telki gwo 'pen mo mmo/o gwo mo ki: 'Kwani ma nyakum yil gwansan mo tana nyakum yil kun ta thus ki thus mo. Uni napki jamas mii mo, hili jamas miiŋ kamu/ yisa minu ci gom uni yisa hili isi ciki/ jamas mii ma Yuunaan mo be.

³⁰ Haali/ me'da Yuunaan warki'd ki jamas mii gom 'kwani gi Pa Ninawa mo tani wakan mina Ya/ gi 'Kwani ita goma nyakum yil gi 'kwani gwansan mo be.

³¹ A'bom jin ta'da malik 'peni 'ko'd gwar ma biny cam mo tani a'di midi cuyi mis mo dhali dwall gwo mo nyakki 'kwani ma nyakum yil gwansan mo, dhali wak uni mo, haala yim a'di pu'dki'd mo 'peni 'pemen gi mony'cesh mo mmocik yuk ma Sulemaan mo, dhali hili mo mo ma, jan tal 'deŋ kamu/ jin eka/ ek jin bolki'da Sulemaan e mo tani a'di di'd mmahan mo be.

³² 'Kwani gi Pa Ninawa mini cu mis mo e gwon dwall mo nyakki 'kwani ma nyakum yil gwansan mo dhali wak uni mo, haali/ uni ri'ckina du is mo 'peni gwo jin cin ma Yuunaan uni mo, dhali hili mo mo ma, jan 'deŋ kamu/ jin eka/ ek mo mmobola Yuunaan e mo tani a'di di'd mmahan mo be.

Alamba/ gi Bunḡwar Is mo

³³ Wathin kamu/ yisa di'da ki a'di ci'thki'da lamba/ mo dhali kar a'di e jis jin cwanyu mo e bwan gu'b mo walla mmokar a'di mo e bwan'kwariny toŋ'kul bwa mo hili a'di ki dhal a'di mo mmodi eya po/ tirkina/ mo ki uni gwansan kun cikki gu'b mo tani mini mish monkush mo be.

³⁴ Em bum a'di ta'da lamba/ gom bunḡwar is bum mo be. Wakki/ em bum tal 'de/ mo tani bunḡwar is bumi 'baar mo 'tu'du/ mo ki monkush mo be. Hili wakki/ a'di diki tal 'de/ mo tani bunḡwar is bum 'tu'dkunu mo ki mond-hurumi'd mo be.

³⁵ Wakan miiyi ki 'bore/ mo ma, gom monkush jin di'd e /e mo jin mina a'di diki dhurum mo mo.

³⁶ Yan'ko'd wakki/ bunḡwar is bum 'tu'du/ mo ki monkush mo tani mmodar gi mondhu-rumi'd e 'bana kamu/ mo tani a'di 'baar ka 'bimpil mo midi 'twak mo mo me'da bi ma lamba/ jin ci um monkush mo be.

Yesus A'di Be'dki Mii gi 'Kwani Parisiŷin mo dhali Imanmisha Jo'd Gwo mo

³⁷ Ki a'di di'd mmo/o gwo mo tani Wathim Parisi dotki a'di mo mmoshwa to nyakki a'di mo. Wakan a'di yaki'd nyakki a'di mo dhali ca'bki'da tharabeesa mmoshwa to mo.

³⁸ Dhali Wathim Parisi merki'd kagahara mo mmopar a'di e mo mmodina a'di ki 'thur me'd ki yi'de/ ntwa/ a/ ki tonte/ gi montee mo.

39 Dhali Tapa o a'di gwo mo ki: Shwane/ um 'Kwani Parisiyyin, um lamki 'ko'd gwar ma kubbaaya mo dhala sahan mo tani dhali hili e bwaman mo tani um 'tu'dkunu mo ki mondil to mo dhali ki mii kun 'coka'cok mo.

40 Um pus gwahan. Dina a'di jin ukki 'ko'd gwar ki uk bwaman mo si'da/ 'taa?

41 Hili ciyi to jin minu ci ki me'd mo gom 'kwani kun hatha'ko'd mo, to gwansan kun 'koni cine/ mo dhali hili mo mo ma, aris to 'baar mo ta kun dhelelkin mo gom um mo be.

42 Hili wayyi e um 'Kwani Parisiyyin, haali/ um cina nana/ ki to jin cinu Arungimis mo dhali jipin to jin wana e ka guremu/ mo dhali aris jipi/ kun kuyi mo ki kuy mo dhali um ki ta piny is mo e momii miin'kar/ e mo dhali mo/ en ma Arungimis mo. To gwansan ka ba/ mina umi mii thim mo ba/ dhali mmo'koki ta piny is gom miin tiyan tiya mo.

43 Wayyi e um 'Kwani Parisiyyin haali/ um eni mon'kom 'borga/ mo e gu'b gi montul is mo dhali um eni monthe me'd e mo ma suug mo.

44 Wayyi e um haali/ um wana e ki mon'kupaje kun 'konuki mish mo dhali 'kwani ki ii i'kupi uni mo mmo'kona uni ki mish uni mo be.

45 Amanmisha jo'd gwonkana kamu/ 'de/ thok a'di gwo mo ki: Aman'or Gwo, e gwo yan jin ona /e mo tani /e ki wak am si'da/ mo be.

46 Dhali a'di ki o gwo mo ki: Wayyi e um kun ta iman-misha jo'd gwonkan mo si'da/ haali/ um ki dhu 'kwani to kun dita mii ki dit mo mmokal mo tani dhali um ki is bum 'koki ta tonditi'd is ki me'd mo ki ari me'd buma tal 'den kamu/ mo be.

47 Wayyi e um mo haali/ um nyan'ki mon'kupaje gi imanci gwo ma Arungimis kadhamo/ mo, uni gun 'koshkina ibabam bum mo be.

48 Wakan um ta iman/ o gwo apo/ mo dhali gam gwo me'd mo gom mii gi ibabam bum mo haali/ uni 'koshki uni jwa mo dhali um nyan'ki mon'kupajem buni mo be.

49 Wakan si'da/ Moyuk ma Arungimis o gwo cikise/ mo ki: Aha/ mina hashki uni imanci gwo ma Arungimis kadhamo/ mo dhali imand-hunu ki she/ mo, dhali kun tiya i bwam uni mo mina uni i'kosh jwa mo dhali kun tiya mina uni ito'c bwa kagahara mo

50 ka bas gi imanci gwo ma Arungimisi 'baar mo kadhamo/ mo jin wolkuu mo 'peni mo gi ka'bu mony'cesh mo tani minu dot to mo 'pena nyakum yil gi 'kwani gwansan mo be,

51 'pena bas ma Habiil mo ntaga bas ma Sakariyya mo tani a'di jin 'ce'dkunu sho'k mo e bwaman ma gwata/ jin karu mo mmomiiya bas mo dhali e gu'b gi mondheleladhelel ma Arungimis mo. Nye, aha/ torkina um gwo mo ki a'di minu dot mo 'peni 'kwani ma nyakum yil

gwansan mo be.

⁵² Wayyi e um mo kun ta imanmisha jo'd gwoṅkan mo. Haali/ um bu'thkina muptha/ gi moyuk mo. Dhali um ki is bum 'koki ciç mo dhali um ki non uni gwansan kun ciçkin mo be.

⁵³ Me'd jin yakina a'di mo 'peni mo çaan mo tani iman'kwar to dhali 'Kwani Parisiyiin telki mii 'pen mo mmodhu gwo mbwa mo gom a'di kagahara mo dhali uni ki 'cwar a'di ki gwo mo jin mina a'di oya ris ton tiya mo

⁵⁴ mmotimkina uni a'di mo mmoçor mo gom a'di mo mmocesh a'di ki gwo jin mina a'di 'taki o gom toṅ kamu/ mo be.

12

Gwo jin Rumu apo/ Iman-heka He'k E mo

¹ Dhali e mo çaan ka waambuhany 'kwani tana ris ka ris mo tulki is mo mmonṭal 'de/ mo dhali uni yapki unin tiya ki is mo tani dhali a'di telki gwo 'pen mo mmo/ o iman-ciç a'di gwo gwo mo ntwa/ a/ ki: Jiyi acumat gi 'Kwani Parisiyiin ki e ki 'bore/ mo ma, uni kun tana he'k e ka he'k e mo.

² Toṅ kamu/ yisa di'da jin kumkunu 'kup mo jin minu 'koki tor eya tente/ mo walla toṅ kamu/ yisa di'da jin bagkunu mo jin minu 'koki mish mo yisa.

³ Wakki/ gwo jin ona um e mondhurumi'd mo tani a'di minu ciç mo e monkush mo dhali a'di jin ona um ki kako/ mo ka kwal is e gu'b mo

tani a'di minu çi eya tente/ e 'kunḡu'b mo be.

A'di jin Minu Ko/ mo

⁴ Aha/ tora um gwo mo ikam pem mo ki: dhalku/ ki ko/ uni gwansan kun 'koshki buṅwar is mo ma, dhali ṅ'ko'd uni dar ki miin kamu/ mo jin misha uni mii mo.

⁵ Hili aha/ mina rum um ki gwo mo gom a'di jin mina umi ko/ mo: Koki a'di, a'di jin ta gi mom'bi'th mo mmoṭaka ta'k mo e mo ma al o'd mo 'ko'di a'di 'koshki'da 'kosh mo. Nye, aha/ tora um gwo mo ki: Koki a'di mo ma.

⁶ 'Konuki yol ushi 'dii imudhe'd ka tariipa mowa? Dhali jan tal 'deṅ kamu/ 'peni uni yisa thiskunu e mo ibwambor ma Arumgimis yisa.

⁷ E/ um hili amur'kup bum gana/ si'da/ uni 'baar mo deṅkunu e mo be. Dhalku/ is ki ko/ mo ma. Haali/ um gama she/ yol ki gam mo mmobol ushi 'dii e mo be.

Mmopiya Kristhos Gwo Mb-wambori 'Kwani mo

⁸ Dhali aha/ tora um gwo mo, aris uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun mini pi gwo gom aha/ mbwambori 'kwani mo tani wakan si'da/ Ya/ gi 'Kwani midi pi a'di gwo mo ibwambori iman'doyu gwo ma Arumgimis mo be.

⁹ Hili a'di jin waṭki aha/ gway mo mbwambori 'kwani mo tani a'di minu waṭ gway mo ibwambori iman'doyu gwo ma Arumgimis mo be.

¹⁰ Dhali aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ uni kun

oki gwo apo/ Ya/ gi 'Kwani mo tani uni minu dhal 'pen mo. Hili a'di jin wal gwo sor apo/ Shi/in Dheleladhelel mo tani a'di minu dhal 'pen mo yisa.

11 Dhali ki uni mini sus um mo e bwambor gu'b gi montul is mo dhali e itapa mo dhali e uni gun ta gi moshirr mo tani dhalku/ is ki anan mo gom gwo gi wakata imina umi thok mo walla gwonta imina umi o mo,

12 haali/ Shi/ in Dheleladhelel a'di midi tor um gwo ki mo yansan gana/ mo gwo jin mina um ka i/o mo ba/.

Gwom 'Bi'th/e gom Wathi/ jin Ta Pa ki Pa jin Ta Pus mo

13 Jan 'deŋ kamu/ 'peni bwan 'kwani ma waambuhany oki a'di gwo mo ki: Manṭor Gwo, kana kam pem gwo mo ma, mmopwak mal bwa mo nyakki aha/ mo.

14 Hili a'di o a'di gwo mo ki: Wathi/ kaja kar aha/ mo mmota mandwall gwo mo walla mmota manpwaḱki um to bwa mo?

15 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili ki 'bore/ mo ma, dhali jiyi aris mo jin 'thothu/ bwa ki e ki 'bore/ mo, haali/ mondiki/e gi wathi/ a'di diki gamki mo jin isha tom piti jin gama a'di ka enthus mo.

16 Dhali a'di ki tor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/e mo mmo/ o gwo mo ki: A'cesh jin tana wathi/ jin ta pa ki pa mo tani a'di pirki to me'd mo ka enthus mo be.

17 Dhali a'di ki kulum gwo ibwa ki is piti mo ki: Aha/ mina miya tinta mo haali/

aha/ dara ki mo mo mmodhu tom pem mo be.

18 Dhali a'di ki o gwo mo ki: To yansan a'di imiga/ imii mo be. Aha/ mina 'kosh themes pem ka 'cesh mo dhali nyan kuny caaga/ mo be. Dhali aha/ mina dhu tom pemi 'baar mo kun ta pos pem mo dhali tom pem kun taka/ mo be.

19 Dhali aha/ mina owa kashiram pem gwo mo ki: Kashiraa, /e ta gi to kun 'koshi jwa mo kun dhukunu mo gom yil ka ris mo be. Hili mo isunse/ mo ma, shwayi to mo, dhali piyi to mo dhali 'kunyi bwa mo ma.

20 Hili Arumgimis o a'di gwo mo ki: /em pus yan mo. Mon'thiny yan shwane/ mo tani akashiram pini miga/ dot 'peni /e mo, dhali to kun thosonkina /e is mo tani uni mini ta kum maja mo?

21 Wakan a'di jin isha to kumma/ gom is piti mo dhali diki ta pa ki pa mo 'kup ka Arumgimis mo.

Mmo/anana Is mo

22 Dhali a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: Wakan aha/ tora um gwo mo ki dhalku/ is ki anan mo gom moŋ'koki/em bum mo, gom to kun mina umi shwa mo walla to gom buŋwar is bum mo a'di jin mina umi hithi is mo.

23 Haali/ mondiki/ e a'di ica'd ki tonte/ mo dhali buŋwar is a'di boli burrinye/ e mo be.

24 Kulumi gwo ibwa gom 'dii mo ma. Uni 'koki si to mo walla 'koki 'cith to mo tani uni si'da/ dar gi gu'b jin

dhunu to mo walla themes mo dhali hili Arumgimis thiḗki uni mo be. Bakata 'te/ um a'di i'biḗtha yol she/ ki 'bi'th mo mmobol 'dii e mo be.

²⁵ Dhali jan 'deḗ kam/ 'peni bwam um di'da jin midi anan is mo jin midi mish mar gulan tur piti is mo?

²⁶ Wakki/ um si'da/ 'koki mish ushi toḗ gwa'dga/ mii mo kun wakan tan mo tani atinta anana um is mo gom miin tiya mo sa/?

²⁷ Kulumi gwo ibwa mo ma, gom jandin to mo mmocakina uni mo. Uni 'koki miia tu'c mo walla sura thus mo. Hili aha/ tora um gwo mo goma Sulemaan eya aris monycam piti mo tani a'di dinuki hi'thki burriḗnye/ jin waki jandi/ 'peni uni gwansan 'de/ mo be.

²⁸ Hili wakki/ Arumgimis ki hi'th asho ki burriḗnye/ kun 'kon e bwaasho shwane/ mo dhali ka'thamo/ uni tagu i o'd mo tani bakata 'te/ imina a'di hi'th um ki burriḗnye/, um 'kwani kun aḗha moḗgam gwo is ki aḗ kan mo?

²⁹ Dhali dhalku/ ki simm to e jin mina umi shwa mo dhali gwo gom to jin mina umi pi mo walla dhalku/ ki ta iman/ anan is e bwam bum mo.

³⁰ Haali/ aris 'kwani gi kal gi mony'ceshi 'baar mo tani uni simmki to gwansan e mo dhali Ababam bum mishki a'di caan jin mina umi mii ta gi uni mo be.

³¹ Ma mo simm jasi bam-pam piti e mo dhali aris to gwansan mini ta kum bum si'da/ mo be.

Mmo/ish Kumma/ e Momis mo

³² Dhalku/ is ki ko/ mo ma, usha ma'diny mo, haali/ bwa ma Ababam bum midi 'bor mo mmoḗci um bampa/ mo be.

³³ Yoli tom bum kun tana um mo ma. Dhali ci to jin cinu ki me'd mo gom 'kwani kun hatha 'ko'd mo. Kucura jisilaan ki is bum mo ma, uni gun 'koki war ki kun dhamo/ mo, a'di jin ish to kumma/ mo e momis jin midi diki ush me'd ki sule/ mo, mo jin daru ka 'di/ mo mmo'dish mo is mo dhali adhurany midi diki 'ce'd uni sho'k mo be.

³⁴ Haali/ mo jin isha tom bum kumma/ mo tani a'di imin ma dum bumi 'ko si'da/ mo be.

Imanmiia Tu'c kun Timina Tim mo

³⁵ Dhalki empa'd bum minu 'kam ki to mo dhali ciḗtha lambam bum mo

³⁶ dhali wayi e ki 'kwani kun corḗki tapam buni mo mmopu'du/ bway pa mo 'peni momiimash jin yukuwa yuk mo wakan ki uni mini mish ka'd ki a'di 'twanḗkal ise/ ki a'di midi pu'du/ mo dhali nagkana campur mo be.

³⁷ Mom'bor mii gom cinḗkina/ gwansan uni kun gama tapa ki e mo ki a'di pu'dki'd ka nyan'ko'd mo. Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki a'di midi 'kam empa'd piti ki to mo dhali yuk uni mo mmo'kowa tharabeesa mo dhali a'di midi yaku/ mo dhali mii uni to mo be.

³⁸ Wakki/ a'di pu'dki'd mo ntwa/ a/ ki mombwam/ e mo tani walla 'ko'di mombwam/

e mo tani dhali a'di ki gam uni wakan mo tani mom'bor mii gom ciŋkina/ gwansan mo be.

³⁹ Hili mishi yan mo ma, waḱka mancila gu'b midi'taki misha tente/ jin mina wathin 'di/ iyayu/ mo tani a'di midi'taki di ki e mo dhali midi diki dhal gu'b piti 'pen mo wathin 'di/ ki 'ce'd mo.

⁴⁰ Um si'da/ mini mii thoson is mo haali/ Ya/ gi 'Kwani midi pu'du/ mo ka tente/ jin mina um 'koki tosh ki a'di midi pu'du/ mo be.

Ciŋkina/ jin Diki Ta Isin Gana/ mo

⁴¹ Buṭerus o a'di gwo mo ki: Tapa, a/e tori gwom 'bi'th/e yan jasi gom am mo 'teya, walla gom 'kwani 'baar mo?

⁴² Dhali Tapa ki o a'di gwo mo ki: Kaja a'di jin ta wathi/ isin gana/ mo dhali yuḱa yuk mo mmota mandhu to mo? a'di jin mina tapam piti kar ari tapa apo/ gu'b piti mo mmoçi uni tonte/ ki 'ban buni ka tente/ ka kar/e mo?

⁴³ Mom'bor mii gom ciŋkina/ caan mo a'di jin mina tapam piti gam mo waḱki/ a'di midi pu'du/ mo mmogam a'di mmomii kan mo be.

⁴⁴ Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo a'di midi kar a'di eya powa ris tom piti 'baar mo kun tana a'di mo be.

⁴⁵ Hili waḱki/ ciŋkina/ caan o gwo e is piti mo ki: Tapam pem tayi'da diite/ mo mmoy-ayu/ mo dhali a'di ki tel mii 'pen mo mmodor 'kwaniḱ gwaḱ kun ta ciŋkina/ mo dhali kun ta ciŋkina/ nyara/ si'da/ mo dhali a'di ki shwa to

mo dhali pi to mo dhali 'kosh ma su mo tani

⁴⁶ tapa gi ciŋkina/ yansan midi pu'du/ mo ka tee yan jin dina a'di ki tosh mo ki a'di midi yayu/ mo dhali ki mo jin dina a'di ki mish mo mo dhali a'di midi ci a'diya jisa mo dhali a'di midi kar a'di mo nyakki uni gun 'koki ta ku isin gana/ mo be.

⁴⁷ Dhali ciŋkina/ caan jin mishi bwan tapam piti mo tani dhali diki thoson is mo walla diki mii me'd isi bwam piti mo tani a'di midi bu'th mondor me'd ka ris mo be.

⁴⁸ Hili a'di jin diki mish mo mo dhali mii to jin midi mii gam mondor mo tani a'di midi bu'th mondor jin gwa'dagwa'd mo. Aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ uni kun cikunu to ki nyanye/ mo tani 'peni uni mo to jin caaca mo tani minu dot mo. Dhali 'peni uni gun cina 'kwani to ki nyanye/ mo tani mina uni dot to ki nyanye/ si'da/ mo be.

Yesus ki Rak mo gi Kwa/u Bwa mo

⁴⁹ Aha/ pu'dkina mo mmokar o'd apo/ mony'cesh mo be. Dhali aha/ ona bwayi ki a'di minu 'tha mo hila/.

⁵⁰ Aha/ tana gi mo jin minu mii ki yi'de/ mo mmomii nycine/ mo dhali aha/ miina is ki 'kasa/ 'kasa/ mo ntagi a'di minu thim mo be.

⁵¹ Um toshkin ki aha/ pu'dkina mo mmoçi monḱu'th is e mony'cesh mo 'taa? Yisa. Aha/ tora um gwo mo, hili, mmodhal mii e i is mo mmokwa/ bwa mo be.

⁵² Haali/ 'peni shwane/ mo gu'ba tal 'de/ jin mina 'kwani 'ko imudhe'd mo tani uni minu kwa/ bwa mo, kun 'koni kwara mo mini kwa/ bwa mo apo/ uni kun 'koni su/ mo dhali kun 'koni su/ mo tani mini kwa/ bwa mo apo/ uniḡ kwara mo be.

⁵³ Uni mini kwa/ bwa mo, ababa apo/ ya/ mo dhali ya/ apo/ com mo, dhali kum apo/ 'bwa/ mo dhali 'bwa/ apo/ kum mo dhali kumpa jin ta'da mare/ apo/ mar pitim 'bomi mo dhali a'bom mash jin ta'da mare/ apo/ mar piti mo be.

Mo jin Nyithu Mo mo

⁵⁴ A'di si'da/ ki owa waambuhany 'kwani gwo mo ki: Ki um parkina rak e mo mmocu mo 'pena bor ma lunḡ'b mo tani um ki o gwo ki jahanne/ ki: Ari piriny pu'dki'd mo be dhali wakan a'di miiki'd mo be.

⁵⁵ Dhali ki um hilki 'tham 'peni 'ko'd gwar ma biny cam poshki'd mo tani um ki o gwo mo ki: Mo midi 'batha'ba'th mo. Dhali a'di miiki'd mo be.

⁵⁶ Um 'kwani kun tana he'k e ka he'k e kan mo. Um mishki to nyith e mony'cesh kun pikin mo dhali momis mo tani hili, atinta 'kona um ki mish nyith mo gi buḡ'kus shwanesan mo?

Mo jin Mina/e Thoson Gwo Nyakka Manyer /e Is ki Gway mo

⁵⁷ Dhali atinta 'kona um ki is bum ki theke'th gwo mo gom a'di jin 'boro'd mo?

⁵⁸ Me'd jin mina /e ya mo nyakka manyer /e is ki gway mo ibwambor ma mandwall

gwo mo tani pali gwo mo mmothoson nyaḡki a'di mbway mo hili isi ciki/ ki a'di midi diki dir /e eya dwallinḡ gwo jin ca'd mo dhali adwallinḡ gwo jin ca'd mo midi ci /e eya mantor tonthus 'twa/a 'cesh mo dhali amantor tonthus 'twa/a 'cesh mo midi kar /e eya sijin mo be.

⁵⁹ Aha/ tora /e gwo mo ki /e mini diki pi ka piḡe/ ki sule/ mo ntagi/e mini ci ara maliim jin 'ko'd mo be.

13

Mo gi Rijuwa Du Is mo walla Mony'ce'd Sho'k mo

¹ 'Kwanin tiya 'kon ki mo caan mo uni kun torḡki a'di gwo mo gom 'Kwani gi Pany Jaliil kun 'kosh ma Bilaatus abas buni e mo nyaḡki tom buni kun 'citha/ uni 'kus mo mmomiya basa 'cesh mo.

² Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: A/um kulumki gwo ibwa ki 'Kwani gi Pany Jaliil gwansan ta imanmii miinthus kun shi/ashi/ mo mmobola ris 'Kwani gi Pany Jaliila tiya e mo 'taa? haali/ uni 'koshkunu ki isa nyor kan mo?

³ Aha/ tora um gwo mo ki: Yisa. Hili isi ciki/ um mini rica du is mo ki umi 'baar mo minu 'koki 'ce'd sho'k wakan mo be.

⁴ Walla uni gwansan kun 'koni 'kume'd i'ce'dka pekwarra mo uni gun biḡkina gu'ba turga/ apo/ mo e Pan Siluwaam mo dhali 'kosh uni jwa mo tani a/um kulumki gwo ibwa mo ki uni ta imandhiḡ gwo kun shi/ashi/

mo mmobola ris unin tiya kun 'kon e Pa Urushaliim e mo 'taa?

⁵ Aha/ tora um gwo mo ki: Yisa, hili isi ciki/ um mini rica du is mo ki umi 'baar mo minu 'koki 'ce'd sho'k wakan mo be.

Gwom 'Bi'th/ e gom Cwampu/ mo

⁶ Dhali a'di ki tor gwo gi gwom 'bi'th/ e yan gom uni mo ki: Wathi/ jin ta'd gi cwampu/ jin sikina a'di e bwaagon piti mo dhali a'di pu'dki'd mo mmonap maman 'peni a'di mo tani dhali a'di diki gam jan 'den kamu/ mo be.

⁷ Dhali a'di ki owa manhil cwalman gwo mo ki: Hili mo mo ma. Yil 'koni kwara shwane/ jin yayika/ mo mmonap maman 'pena pu/ yan mo tani dhali aha/ dinaki gam jan 'de/ mo. Jepi a'di ka 'cesh mo ma. Atinta mina a'di bu'th mony'cesh yan kan mo?

⁸ Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Dhalki a'di di'd mo ma, tapa, yil yansan si'da/ ntagi aha/ mina cwany a'di ka 'kawur is mo dhali wol guren to/eya po/ mo.

⁹ Dhali wakki/ a'di midi dho'th maman ki yil jin 'ko'd mo, 'boro'd be. Hili wakki/ a'di diki dho'th maman mo tani /e mini mish a'di jep ka 'cesh mo be.

A'bom jin Ta Nwol jin Wackunu ka Cim ma Pesu/ mo

¹⁰ Dhali a'di diki'd mo mmo'or gwo mo e gu'b gi montul isa kamu/ ka cim ma pesu/ mo.

¹¹ Dhala 'boma kamu/ diki'd jin ta'd ga rum thus

jin 'batha a'di mo mmo/ath mom'bi'th mo ki yili 'kume'd i'ce'dka pekwara mo. Ayim di'd ki gon'go/ mo dhali a'di mol is piti 'de'k ki 'bore/ mo.

¹² Dhali ka Yesus parki'da yim e mo tani a'di yukki'da yim mo dhali owa yim gwo mo ki: A'boma, /e din ki 'kus mo 'peni 'ba'th pini mo be.

¹³ Dhali a'di ki dhu me'd piti apowa yim mo dhali ki jahanne/ ayim 'ka'dkina is mo dhala yim 'borki'da Arungimis bwa i is mo be.

¹⁴ Hili tapa gi gu'b gi montul is mo a'di shwaki'da nyor ka nyor mo haala Yesus wacki'da wac ka cim ma pesu/ mo be. A'di ki o 'kwani gwo mo ki: Acim 'koni pe'de/ jin minu ka mii thima tu'c mo be. Iiyu/ ka cim gwansan mo ma ki um minu wac mo, yisa ka cim ma pesu/ mo.

¹⁵ Yan'ko'd Tapa ki thok a'di gwo mo ki: Um 'kwani kun tana he'k e ka he'k e mo. 'Kona um ka 'dete/ 'dete/ ka cim ma pesu/ ki 'cuk morbip bum mo walla thuluny bum 'peni gu'b buni mmosus uni mmopi yi'de/ mo 'taa?

¹⁶ Dhala 'bom yansan mo jin ta 'bwa/ ma Ibrahiim mo a'di jin dekin ma Setaan ki yili 'kume'd i'ce'dka pekwara mo tani a'di ka ba/ mminu mii diki 'cuk mo 'peni mondek yan ka cim ma pesu/ mo?

¹⁷ Me'd jin okina a'di gwo gwansan mo tani aris uni kun ta 'kup ki a'di mo tani dhukunu ki mon'the is mo dhala ris 'kwani 'baar mo 'kunykina bwa mo goma ris mii gi monyca kun miikina

a'di mo be.

*Gwom 'Bi'th/e gom Emen
To jin Miinuwa 'Tash mo*

¹⁸ Dhali wakan a'di ki o gwo mo ki: Bampa/ ma Arungimis wana e katinta mo sa/? Dhali aha/ mina kar a'di ka par 'ban katinta mo?

¹⁹ A'di wana e ki emen to jin miinuwa 'tash jin kala wathi/ mo dhali si e monsinum piti mo. Dhali a'di caki'd mo dhali a'di warki'd ki cwa mo dhali 'dii kun pen e mis mo tani nyan̄ki gu'b buni eya bim piti mo be.

*Gwom 'Bi'th/e goma Cumat
mo*

²⁰ Dhali dok/e a'di ki o gwo mo ki: Aha/ mina kar Bampa/ ma Arungimis ka par 'ban kata mo sa/?

²¹ A'di wana e ka cumat jin kal ma 'bom mo mmo'thok mo mmoce e ka dipany ka ucaṅ bwamani kwara mo ntagi a'di seki'd mo be.

*Acampur jin Nyutha 'Twa-
man ki Nyu'th mo*

²² A'di yaki'd mo e bway piti mo e bampa/ mo dhali e pa 'baar mo mmoṭor gwo mo dhali a'di ki ya mo 'kup ki Pa Urushaliim mo.

²³ Dhali wathin 'deṅ kamu/ o a'di gwo mo ki: Tapa, mina uni gwansan kun woṭh̄kunu mo 'ko i daḱa/ kan mo 'taa? Dhali a'di ki o uni gwo mo ki:

²⁴ Uṭhi/ mo ma mmociḱ mo eya campur jin nyuthanyu'th mo haali/ 'kwani ṭorkika/ um gwo mo ki: Uni tana ris mo kun mini simm mo e mmociḱ mo tani dhali uni mini mol se mo be.

²⁵ Ki eṅ kamu/ ka man-cila gu'b, ki a'di midi cu mis mo dhali mutha campur mo tani um mini tel mii 'pen mo mmodosha piḱe/ mo dhali nagkana campura po/ki me'd mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, ka'dki am gu'b mo ma. A'di midi thoḱ um gwo mo ki: Aha/ mola mo jin iiyina um 'peni cine/ mo be.

²⁶ Dhali yan'ko'd um mini tel mii 'pen mo mmo/o gwo mo ki: Aman shwana to mo dhali pi to mo e buṅ'kus pini mo dhali /e ṭorki aman gwo mo e bway bam mo.

²⁷ Hili a'di midi o gwo mo ki: Aha/ ṭora um gwo mo ki: Aha/ dinaki mish mo mo jin iiyina um 'peni cine/ mo be. Iku/ um mo 'peni aha/ mo ariṣ umi 'baar mo kun miiki mii kun 'coḱa'coḱ mo.

²⁸ Dhali yan'ko'd um mini ko mo dhali 'pe'd shem bum mo ki um mini para Ibrahiim e mo dhala Is/hak mo dhala Yakuub mo dhali aris iman̄ci gwo ma Arungimis kadhomo/ mo e Bampa/ ma Arungimis mo dhali um ki is bum minu ṭa'k ka piḱe/ mo be.

²⁹ Dhali 'kwani mini pu'du/ mo 'peni mom'pesho'k mo dhali 'pena bor ma luṅgu'b mo dhali 'peni moṅ'ko'd gwar ma bim poros mo dhali 'peni moṅ'ko'd gwar ma biny cam mo dhali uni mini 'ko mo atharabeesa gi Bampa/ ma Arungimis mo be.

³⁰ Dhali hili mo mo ma, unin tiya kun 'koni 'ko'd mo tani minu dhu iṭwa/ a/ mo dhali unin tiya kun 'koni ṭwa/

a/ mo tani minu dhu i'ko'd mo be.

ki a'di jin pu'dki'd ki gway gi Tapa mo be.

Yesus Gwoki'd Apo/ Pa Urushaliim mo

³¹ Dhali e mo caan gana/ mo tani 'Kwanim Parisiyiina tiya pu'dkin mo dhali o a'di gwo mo ki: Yayi mo 'peni mahan mo haala Hirodus n̄ap/ e mmo'kosh jwa mo be.

³² Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Iiku/ um mo ma dhali tora mak caan gwo mo ki: Hili mo mo ma. Aha/ urkina ruma 'cesh ka pije/ mo dhali mii mowaç shwane/ mo dhali ka'thamo/ si'da/ mo, dhali ka cim kwara mo tani aha/ mina 'baar bway pem mmothim a'di mo be.

³³ Bahili aha/ mina mii ya e bway pem shwane/ mo dhali ka'thamo/ dhali ka tee jin midi bathi 'ko'd mo haali/ a'di dinuki mish mii mo ka mançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo minu 'koki 'taki 'ce'd sho'k ka pije/ mo 'peni Pa Urushaliim mo be.

³⁴ Ayy Urushaliim, Urushaliim, um kun 'koshki imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ jwa mo dhali 'kosh uni gwansan ki wosh mo uni gun hashkunu mo e um mo. Me'd wana risa jin oka/ bwayi mmotul uçim bum is mo mmon̄tal 'de/ mo me'd kumana n̄wa jin wupi ushan piti ka bi mo dhali um ushkin mo be.

³⁵ Hili mo mo ma. Gu'b bum dhalkunu um 'pen ki ma'du/ mo be. Dhali aha/ tora um gwo mo ki um mini 'koki par aha/ e mo ntagi um mini o gwo mo ki: Mom'bor mii

14

Yesus Waçki Wathi/ jin 'Kosha 'Batha Wasa/ I/is mo

¹ Dhali ka cim ma pesun 'den̄ kamu/ mo tani ki a'di yaki'd mo mmoshwa to mo e gu'b gi tapan̄ kamu/ mo 'peni 'Kwani Parisiyiin mo tani uni timki a'di mo be.

² Dhali hili mo mo ma, wathin̄ kamu/ doshki'da bor a'di mo a'di jin ta'd gi 'batha wasa/ e is piti mo.

³ Dhala Yesus ki o iman-misha jo'd gwon̄kan gwo mo dhali 'Kwani Parisiyiin gwo mo ki: A'di ta mii gi gwon̄kan mo 'taa? mmowaça waç ka cim ma pesu/ mo? walla minu dhalku/ mo?

⁴ Hili uni 'kon ki shwam mo. Yan'ko'd a'di ki sus a'di mo dhali waç a'di mo dhali mmodhal a'di mmoya mo be.

⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Wathi/ jana 'peni bwam um ta'd gi thulun̄y mo walla morbip kun ta'kkin mo e bwany jis mo, mina a'di diki ya ki jahanne/ mo mmodir uni ka pije/ mo ka cim ma pesu/ mo 'taa?

⁶ Dhali uni mol thoç gwo yansan mo be.

Gwo gom Yilkina/ dhali Com Gu'b mo

⁷ Dhali a'di ki tor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/ e mo gom uni gwansan kun yuk̄kunu mo ki a'di nyith̄ki uni mo mmokwanykina uni mon̄'kom 'borga/ mo mmo/o gwo mo ki:

⁸ Ki /e yuk_kkunu mo, ma e momiimash ka tul 'kup mo tani dhalku/ ki ca'ba 'cesh e mom'borga/ mo, hili isi ciki/ wathi/ jin ekki'd ki /e mo yuk_kkina a'di mo be,

⁹ dhali a'di jin yuk_kki /e mo gara/ midi pu'du/ mo dhali o /e gwo mo ki: Ciyi mo yansan ki wathi/ yansan mo ma dhali yan'ko'd /e mini tel mii 'pen mo mmo'the is mo mmobu'th mo jin gwa'dagwa'd mo be.

¹⁰ Hili ki /e yuk_kkunu mo tani yaku/ mo dhali ca'b e mo jin gwa'dagwa'd wakan mo, ki a'dim bum jin ciki'da yuk mo midi pu'du/ mo tani dhali a'di midi o/e gwo mo ki: Amugum pema, shoru/ mo ma, mmoça'bi mompoko'd yaase mo. Yan'ko'd /e minu tak mo e buŋ'kus uni 'baar mo kun 'kona tharabeesa nyak_kki/e mo be.

¹¹ Haali/ aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun dhu is buni ki ca mo tani minu dhu ki gwa'd mo, dhali a'di jin kar is piti ki gwa'd mo tani a'di minu kar ki ca mo be.

¹² Dhali a'di si'da/ o gwo mo e wathi/ jin yuk_kki a'di mo ki: Ki /e ki ciya yuk jin yuku mo gom tonte/ mo walla dhan tonte/ jin shwanu mo tani dhalku/ ki yuk imugum pini mo walla ikam pini mo walla ibas pini mo walla imannyak 'kom pini kun ta pa ki pa mo hili isi ciki/ uni si'da/ mini yuk /e mo mmodok mii mo dhali /e minu rak mii yani bway mo be.

¹³ Hili wak_kki/ /e mini ciya yuk jin yuku mo tani yuk_kki 'kwani kun hatha'ko'd mo

ma, dhali uni gun k_utha is gun_kkuru/ mo dhali uni kun ta ŋwol mo dhali uni gun tana ja'da/ mo be

¹⁴ dhali/e minu 'bor mii mo haali/ uni mini mol /e to raki bway mo be. Hili /e minu rak to ibway mo ki mompinu ki uni kun ta kun kar/e mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Dhan Tonte/ jin Shwanu mo

¹⁵ Ki jan tal 'denj kamu/ 'peni uni gwansan kun 'kokina tharabeesa nyak_kki a'di mo cik_kki gwo yansan mo tani a'di o a'di gwo mo ki: Mom'bor mii gom a'di jin midi shwa tonte/ e Bampa/ ma Arungimis mo be.

¹⁶ Hili a'di ki o a'di gwo mo ki: Wathi/ ki enj kamu/ ciki'da yuk mo gom dhan tonte/ jin shwanu mo tani a'di yuk_kki 'kwani ka ris mo be.

¹⁷ Dhali ka tee pu'dki'd mo gom tonte/ mo tani a'di hashki cin_kkinam piti mo mmo/o uni gwansan gwo mo uni kun yuk_kkunu mo ki: Iiyu/ mo ma, haali/ aris to 'baar mo thosonkunu mo be.

¹⁸ Hili uni 'baar mo telki mii 'pen mo mmoçi gwo 'ko'd mo be. Wathi/ jin twa/ a/ a'di oki a'di gwo mo ki: Aha/ da_ka yola bunto mo dhali aha/ mina mii ya mo mmopar a'di e mo. Aha/ dot_kina /e mo ki aha/ minu dhalku/ mo be.

¹⁹ Dhali jan kamu/ o gwo mo ki: Aha/ yol_kina morbipi 'kume'd mo kun repu/ 'ba/ ki dhan_ka'b to ka susu/ susu/ mo dhali aha/ mina mii ya mo mmopal uni mo. Aha/ dot_kina

/e mo ki aha/ minu dhalku/ mo be.

²⁰ Dhali jaŋ kamu/ o a'di gwo mo ki: Aha/ daŋa mashkina a'bom mo dhali gom gwo gi wakan mo tani aha/ mina molku/ yaku/ mo be.

²¹ Wakan ciŋkina/ a'di pu'dki'd mo dhali tor gwo yansan ki tapam piti mo dhali com gu'b a'di shwa'da nyor kagahara mo dhali o ciŋkinam piti gwo mo ki: Yaku/ ka piŋe/ ki jahanne/ mo ma, e bwaya beega/ mo dhali bway tura nyu'thga/ mo gi 'penkuman bampa/ mo dhali susi uni gun hatha'ko'd mo dhali uni gun kutha is gunkuru/ mo dhali uni gun tana ja'da/ mo dhali uni kun ta ŋwol mo.

²² Dhali yan'ko'd ciŋkina/ ki o gwo mo ki: Tapa, gwo gi kankina /e akan mo tani mikunu mo be dhali embul di'd naskina/ mo.

²³ Dhali tapa ki o ciŋkina/ gwo mo ki: Yayi e bway tur ka piŋe/ mo kun 'kon is'ko'd mo dhali e bwaagon mo dhali malasi 'kwani ki gwo mo mmo/ iiyu/ mo, ki gu'b pem minu 'tu'd mo be.

²⁴ Haali/ aha/ tora um gwo mo ki jan tal'deŋ kamu/ 'peni 'kwani gwansan kun yukkunu mo tani uni mini 'koki nyok tonŋem pem mo be.

Mii jin Minu Mii Deŋ E Mmota Amanciŋa Yesus Gwo mo

²⁵ Dhali adhana waambuhany 'kwani nyakki ii ki a'di mo dhali a'di ki tuŋa bor mo dhali o uni gwo mo ki:

²⁶ Wakki/ wathiŋ kamu/ midi yayu/ i aha/ mo dhali diki shi/ ababam pitiŋ gana/ i e mo dhali kum mo dhali ash mo dhali uci mo dhali ikam mo dhali i'bwaham mo, nye, dhali mondiki/em pitiŋ gana/ si'da/ mo tani a'di mol ta amancik gwom pem mo be.

²⁷ A'diyin jin diki kal cwany'ciŋhan dhul pitiŋ gana/ mo dhali bath aha/ isho'k mo tani a'di mol ta amancik gwom pem mo be.

²⁸ Haali/ wathi/ jana 'peni bwam um jin ona bwa ki nyan gu'ba turga/ mo mina a'di diki di ntwa/ a/ mo mmoden to e jin midi mii 'baar a'di mo 'taa? wakki/ a'di ta'd gi to jin 'kosh jwa mo mmothim a'di mo.

²⁹ Hili isi ciki/ wakki/ a'di midi kar mo jin ka'bu mo tani dhali a'di mol a'di thim mo tani aris uni 'baar mo kun mishi a'di mo tani mini tel mii 'pen mo mmomii a'di ka mak mo be

³⁰ mmo/ o gwo mo ki: Wathi/ yan ti telki mii 'pen mo mmonyan gu'b mo tani dhali mol a'di 'ka 'kup mo be.

³¹ Walla malik si'da/ jin yaki'd mo mmogam 'kup ka malika kamu/ mo mmo/ as mo tani mina a'di diki di itwa/a/ mo mmo'cunycur mii mo wakki/ a'di mish ta ga askar ka alaapi 'kume'd mo mmogam a'di 'kup mo a'di jin yayi'd mo apo/ a'di nyakka askar alipi iss 'kwanimpa 'de/ mo 'taa?

³² Dhali wakki/ a'di diki wakan mo tani ka malika kamu/ dina sho'k mmosi'du/

mbway mo tani a'di ki hash amanya mo dhali dot gwo mo gom moŋku'th is mo be.

³³ Gom gwo gi wakan mo tani a'diyin 'peni um mo jin diki dhal tom piti 'peni 'baar mo jin tana a'di mo tani a'di mol ta amancik gwom pem mo be.

A'donkoro/ jin Thapathap mo

³⁴ A'dongoro/ a'di 'bora'bor mo hili wakki/ a'di ki this mom'bala'th piti e mo tani a'di midi mish mom'bala'th piti ta kata ka nyan'ko'd mo?

³⁵ A'di diki ha me'd mo goma 'cesh mo walla goma duhal guren to/e mo. 'Kwani mini bit a'di ka pije/ mo. A'di jin ta gi bwany'ce mo mmocik gwo mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

15

Gwom 'Bi'th/e gom Ka'bal jin Thisi E mo

¹ Dhali imantera thulpa/ dhali imanmii miinthus mo uni 'kokin mo mmo'dish a'di is mo mmocik a'di gwo mo be.

² Dhali 'Kwani Parisiyiin dhali iman'kwar to mo uni miina gungum mo mmo/o gwo mo ki: Wathi/ yansan a'di buthi imanmii miinthus mo dhali nyak to shwa ki uni mo be.

³ Wakan a'di ki tor uni gwo gom gwom 'bi'th/ e yansan mo be ki:

⁴ Ki wathi/ jana ibwam um ta'd gi ka'bal issi mudhe'd mo, wakki/ jan 'de/ this e mo 'peni uni mo tani a'di midi diki

dhal uni ka iss 'kwanimpa imudhe'd mmo/ath 'de/ mo e bwaasho mo dhali ya mo mmoŋap a'di jin thiski e mo ntagi a'di ki gam a'di mo 'taa?

⁵ Dhali ki a'di gamki a'di mo tani a'di ki kar a'di mo e 'kupa bim piti mo dhali 'kuny bwa mo be.

⁶ Dhali ki a'di pu'dki bway pa mo tani a'di ki yuk imugum piti mo dhali imannyak 'kom piti mmon'al 'de/ mo mmo/o uni gwo mo ki: 'Kunyi bwa mo ma, nyakki aha/ mo, haali/ aha/ gamkina ka'bal pem jin thiski e mo be.

⁷ Dhali wakan, aha/ tora um gwo mo ki mom'bor bwa midi caaca mo ki nyanye/ mo e momis mo apo/ jan 'de/ jin ta'da amanmii miinthus jin ri'cki'da du is mo mmobol uni gun ta iss 'kwanimpa imudhe'd athka 'de/ e mo kun tana kar/ e mo uni gun mini mii 'koki ta gi mo gi rica du is mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Emena Guurush jin Thisi E mo

⁸ Walla a'bom jana ta gi emena guurush 'dolkon kushi kume'd mo,* wakka yim this jan 'den kamu/ e mo tani mina a'di diki kanya lamba/ mo dhali dhi'th gu'b mo dhali ŋap a'di ki burbur mo ntaga yim ki gam a'di mo 'taa?

⁹ Dhali ka yim gamki a'di mo tani ayim ki yuk iyim piti mo dhali imannyak 'kom piti mo mmon'al 'de/ mo mmo/o gwo mo ki: 'Kunyi

* 15:8 Emena guurush 'dolkon kush 'de/ jin wana e ki nasa guurush mo.

bwa mo ma, nyakki aha/ mo, haali/ aha/ gamkina emena guurush pem jin thiskika/ e mo be.

¹⁰ Dhali wakan si'da/ aha/ tora um gwo mo ki moŋ'kuny bwa midi di mo ibwambori iman'doyu gwo ma Arumgimis mo apo/ amanmii miinthus 'de/ jin ri'cki'da du is mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Ya/ gi Wathi/jin Thisi E mo

¹¹ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Wathi/ di'd jin ta gi iya/i su/ mo be.

¹² Dhali a'di jin gwa'da'd ki uni mo, o com gwo mo ki: Ababa, ci aha/ to jin minu pwakk bwa mo gom aha/ mo. Dhali a'di ki pwakki uni to bwa mo be.

¹³ Dhali ka cim 'koki ta aris ŋ'ko'd mo tani a'di ya/ jin gwa'da'd mo tulki'da ris to isi 'baar mo dhali a'di ki bu'th moyam piti mo e bampa/ jin si'dasi'd mo, dhali e mun mo tani a'di ki la mii tom piti ka burbur mo dhali a'di diki butha shure/ mo.

¹⁴ Dhali ki a'di 'baarki tom piti 'baar mo tani adhan te/ cuki mis mo e bampa/ caan mo dhali a'di telki mii 'pen mo mmohar to mo be.

¹⁵ Wakan a'di yaki'd mo mmogam is piti gi wathin 'de/ gi 'penkuman bampa/ caan mo. A'di ki hash a'di mo e bwam buntom piti mo mmoci kuthar to mmoshwa mo.

¹⁶ Dhali a'di imina bwa 'bor mmoshwa kwarma'c maman cwa mo kun cinu kuthar mo mmoshwa mo be. Dhali jan

'denj kamu/ yisa di'da jin ci a'di to mo.

¹⁷ Hili ki a'di kulumki gwo ibwa mo ki is piti mo tani a'di o gwo mo ki: Hili cinkina/ ma baba wana risa kun cikina a'di aguurush mo dhali kun ta gi tonte/ kun 'koshi jwa mo dhali kun uri 'kup mo, hili aha/ 'ce'dkunu sho'k ki te/ mmahan mo be.

¹⁸ Aha/ mina cu mis mo dhali ya ababam pem mo dhali aha/ mina o a'di gwo mo ki: Ababa, aha/ miikina miinthus apo/ momis mo dhali ibwambori /e mo be.

¹⁹ Aha/ mina mish ta ji gi ha me'd mo dok/ e yisa ki aha/ minu yuk ki ya/ m pini mo. Kari aha/ ki cinkina/ jin midi mii to ka guurush mo ma.

²⁰ Dhali a'di cuki mis mo dhali pu'd mo eya ababam piti mo. Dhali hili ki a'di si'dasi'd mo mbway naskina/ mo tani ababam piti mishki a'di mo dhali a'di ki hil a'di ka 'thime/ mo dhali a'di ki gus mo dhali koth a'di me'd mo dhali pi a'di 'twa/ mo be.

²¹ Dhali ya/ ki o a'di gwo mo ki: Ababa, aha/ miikina miinthus apo/ momis mo dhali ibwambori /e mo. Aha/ di-naki ta ji gi ha me'd mo jin minu yuk ki ya/ m pini mo be.

²² Hili com ki o cinkinam piti gwo mo ki: Guyu/ burrinye/ jin 'boro'd ki jahanne/ mo ma dhali hi'th a'di mo, dhali hi'th a'di ki tome'd mo dhala ppa/ e sho'k piti mo.

²³ Dhali guyu/ ara morbip mo jin 'thika'thikk mo dhali 'kosh a'di mo dhali dhalki ana 'kana a'di mo dhali 'bor

bwa mo.

²⁴ Haali/ ya/m pem yansan a'di wuki'd mo dhali a'di piki'd mo shwane/ dok/ e. A'di thiski e mo tani, dhali a'di gamkunu mo. Dhali uni telki mii 'pen mo mmo'bor bwa mo be.

²⁵ Dhali ya/ jin ta'da bwa nyara/ mo tani a'di di'd e bwam bunto mo. Dhali ki a'di pu'dki'd mo dhali 'dish gu'b is mo tani a'di cikki gway jin yuku mo dhali sa jin sana 'kwani mo be.

²⁶ Dhali a'di ki yuk cinjkanan kamu/ 'de/ mo dhali a'di ki dot a'di gwo gom 'pemen mii yansan mo.

²⁷ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Akam pini pu'dki'd mo dhali ababam pini a'di 'koshki a'di ara morbipa 'thikga/ mo haali/ a'di bu'thki a'di ka nyan'ko'd ki 'dantar mo dhali ki 'bore/ mo.

²⁸ Hili a'di shwaki'da nyor mo dhali ush bway bwan gu'b ya mo be. Ababam piti yaki'd/ ka pije/ mo dhali malas a'di mo.

²⁹ Hili a'di thokki com gwo mo ki: Hili mo mo ma, ka ris yili 'baar mo tani aha/ miikina /e to mo dhali aha/ dinaki ush gwonkan pini e mo. Hili /e diki ci aha/ ari mi mo ki aha/ mina 'taki 'bor bwa mo nyakki imugum pem mo.

³⁰ Hili ki ya/m pini yansan pu'dki'd mo tani a'di jin loski tom pini ki miinthus jin ta minyçal mo dhali /e ki 'koshki a'di amor bipa 'thikga/ mo.

³¹ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Ya/uma, /e nyak di ki aha/ isa yempa/ mo dhali aris to gwansani 'baar mo kun ta

kum pem mo tani uni ta kum pini mo be.

³² A'di ha me'd ki han gana/ mo mmo'bor bwa mo dhali mmo'kuny bwa mo goma kam pini yansan jin wuki'd mo dhali a'di di'd ki e mo, a'di jin thiskunu e mo dhali a'di gamkunu mo be.

16

Gwom 'Bi'th/e gi Wathi/ jin Thisi To Dhu mo

¹ A'di si'da/ ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: Wathiñ kamu/ diki'd jin ta pa ki pa mo, a'di jin ta'd ka mandhu to mo dhali gwo gi yeru a'di is ki gway pu'dki'di a'di mo ki wathi/ yansan miiki tom piti jin tana a'di ka burbur mo be.

² Dhali a'di ki yuk a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Gwon tinta cikikika/ mo gom /e mo? Ciyaa/ montonden pini jin dhuna /e to e mo haali/ /e mini mish ta amandhu to mo dok/ e yisa.

³ Dhali amandhu to a'di o gwo mo e is piti ki: Aha/ mina mii katinta mo sa/? haali/ tapam pem a'di bu'thki mo jin dhuka/ to mo 'peni aha/ mo. Aha/ tana wathi/ jin 'bitha'bi'th jin 'kosh jwa mo mmoçwany jis yisa dhali aha/ 'thena is mo mmo'tho to mo.

⁴ Aha/ misha to jin miga/ mii mo ki 'kwani mini mish aha/ bu'th mo e gu'b buni mo ki aha/ minu kar 'pen ka pije/ mo 'peni mo jin dhunu to mo.

⁵ Wakan a'di ki yuk 'kwani kun 'kon ma mure/ gi tapam piti m'ba/ ka 'dete/ 'dete/ mo dhali a'di ki o jin t̄wa/a/ gwo

mo ki: /e din ma mure/ gi tapam pem i'ba/ ekata mo?

⁶ A'di ki thok a'di gwo mo ki: Ayin jin baru ki iss* 'kwanimpa imudhe'd mo. Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Budhi awarka/ jin 'kwara /e to mo dhali ca'bi a'cesh ki jahanne/ mo dhali 'kwari ki iss† 'kwanimpa su/ i'ce'dka 'kume'd mo.

⁷ Dhali yan'ko'd a'di ki o janj kamu/ gwo mo ki: Dhali ekata si'da/ ndin ma mure/ /e m'ba/ mo? Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Pos bunyan jin baru ki iss 'kwanimpa mmudhe'd mo. Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Budhi awarkam pini jin 'kwara /e to mo dhali 'kwari ki iss‡ 'kwanimpa idonjon mo.

⁸ Dhali tapa ki maṇa mandhu to jin diki ta akar/ e mo goma gany piti mo, haali/ iya/ gi 'kwaniny'cesh gwansan mo tani uni yukayuk mo eya nyakum yil bunij gana/ mo mmobol iya/ gi monkush e mo be.

⁹ Dhali aha/ tora um gwo mo ki, miiya mugu gom is bum mo ki to jin ta pa ki pa mo kun 'koki ta kunj kar/e mo, wakan ki a'di midi ush me'd mo tani uni mini 'taki bu'th um mo e mo gi mon'koki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo.

¹⁰ A'di jin ta isinj gana/ mo gom ari tonj gwa'dga/ mo tani a'di ta isinj gana/ mo si'da/ gom to jin ca'd mo. Dhali a'di jin thisi to kun gwa'dan mii mo tani ta a'di jin thisi to kun can mii si'da/ mo be.

¹¹ Wakki/ um 'koki ta isinj gana/ mo gom to jin ta pa ki pa mo kun 'koki ta kunj kar/e mo tani aja a'di jin midi ci um to jin ta pa ki panj gana/ mo mmodhu mo?

¹² Dhali wakki/ um 'koki ta ku isinj gana/ mo gom to ma ciṅ kamu/ mo tani aja a'di jin midi ci um a'di jin midi ta jim bum gana/ mo?

¹³ Ciṅkinanj kamu/ yisa di'da jin midi mish to mii gom tapa isu/ mo. Hili a'di midi mii shi/ jan tal 'deṅ kamu/ i e mo dhali en jamu/ mo walla a'di midi bu'th jan 'de/ ka bor mo dhali wakj janj kamu/ mo. Um moli mii Arumgimis to mo dhali mii to gi ta pa ki pa mo.

¹⁴ Dhali 'Kwani Parisiyiin uni gun ta iman/ ena guurush mo ki uni cikkina ris to gwansani 'baar mo tani dhali uni 'thekki a'di shushi mis mo be.

¹⁵ Hili a'di o uni gwo mo ki: Um ta uni gun dhu is bum ka kar/ e mo mbwambori 'kwani mo. Hili Arumgimis mishki'da dum bum mo. Haali/ a'di jin ekki'd e bwaman 'kwani mo tani a'di ta tonthus ki thus mo e jis/e ma Arumgimis mo be.

Gwonkan jin Cinu mo dhali Bampa/ ma Arumgimis mo

¹⁶ Gwonkan jin cinu mo dhali imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo uni 'kokin mo ntaga Yohaana mo. 'Peni mo yan mo tani gwom 'boro'd gi Bampa/ ma Arumgimis a'di cikunu mo dhali aris 'kwani 'baar mo

* 16:6 miiya † 16:6 kamsiin ‡ 16:7 tamaniin

ka 'dete/ 'dete/ cičkini a'di ki mombujur mo be.

¹⁷ A'di 'disha mii mo gom momis mo dhali mony'cesh mmopi mo mmobol ari businya/ gi gwonkan jin cinu mo ki a'di minu kar ki mompuu mo be.

Gwo jin Tor ma Yesus Apo/ Mo jin Dhaluwa Dhal 'Pen mo

¹⁸ Aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun dhal up buni 'pen mo dhali mash kun tiya mo tani uni miiki miinyal mo be, dhali a'di jin mashki'da 'bom jin dhalu 'pen mo 'pena kathim piti mo tani a'di miiki miinyal mo be.

Wathi/ jin Ta Pa ki Pa dhala Li/aasar mo

¹⁹ Wathin kamu/ diki'd jin ta pa ki pa mo, a'di jin hi'thki burrinye/ jin ta'da buhe/ ka buhe/ mo dhali burrinye/ jin na'bulana'bul mo dhali jin shwa to ki shwam paṅ gana/ isa yempa/ mo.

²⁰ Dhali e 'twaṅkala goṅ piti mo tani wathi/ jin hatha'ko'd 'thikunu mo, a'di jin yuku gway ka Li/aasar mo a'di jin tasha jama/ isi 'baar mo.

²¹ Dhali a'di dina gwo mbwa mo ki a'di minu thip mo ki to kun bitkin 'pena tharabeesa gi wathi/ jin ta pa ki pa mo. Hila 'ka pu'dkin mo dhali 'te'd jamam piti mo be.

²² Wathi/ ha'th'ko'd yan a'di wuki'd mo dhali a'di kalkina iman'doyu gwo mo eya bor ma Ibrahiim mo. Dhali wathi/ jin ta pa ki pa si'da/ tani a'di wuki'd mo dhali kankunu mo be.

²³ Dhali eya Haawiya mo tani a'di 'koshkunu is ka nyor mo dhali a'di 'de'kki em piti ki mis mo dhali a'di ki para Ibrahiim e mo 'pena dhana/ mo dhala Li/ aasar eya bor piti mo be.

²⁴ Dhali a'di ki yuka yuk mo ki: Ababa Ibrahiima, miyi mii apo/ aha/ mo ma dhali hasha Li/aasar mo mmothul aliman me'd piti e yi'de/ mo dhali mmo'thupa le'd pem mo haali/ aha/ 'pe'dkina she/ mo eya le'dan o'd yansan mo be.

²⁵ Hila Ibrahiim thok a'di gwo mo ki: Ya/uma, kayi gwo e mo ma. Ki / e din ki e mo tani, /e buthi tom 'boron pini mo dhala Li/ aasar a'di buthi to kun shiyin wakan mo. Dhali hili, shwane/ a'di malaskunu imahan mo dhali /e din e mo jin 'pe'du she/ mo be.

²⁶ Dhali eya ris mii yan ka makampo/ mo tani dhan jisa caaga/ di'di bwaman am mo dhali um mo jin thosonkunu mo, ki uni gwansan kun mini 'taki 'cith 'peni mahan e / e mo mini mol mii mo, dhali jan 'den kamu/ midi mol 'cith 'peni mun ntagi am mo be.

²⁷ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Wakki/ wakan mo tani aha/ dotkina / e mo ababa, mmohash a'di mo e gu'b ma babam pem mo be

²⁸ haali/ aha/ tana gi ikam pemi mudhe'd mo, wakan ki a'di midi rum uni ki gwo mo, hili isi ciki/ ki uni si'da/ mini 'koki iiyu/ mo e mo/isa nyor yansan mo be.

²⁹ Hili a/ibrahiim thok a'di

gwo mo ki: Uni tan ga Musa mo dhali imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo. Dhalki uni cik uni gwo mo ma.

³⁰ Dhali a'di ki thoḵ gwo mo ki: Yisa, ababa Ibrahiim. Hili waḵki/ jan 'deḵ kamu/ midi ya i uni 'peni mowu mo tani uni mini rica du is mo be.

³¹ A'di ki o a'di gwo mo ki: Waḵki/ uni 'koki ha gwo ma Musa e mo dhali gwo gi imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ e mo tani wakan si'da/ uni mini 'koki ci bwam buni ka gam 'kup mo waḵki/ jan 'deḵ kamu/ midi 'taki cu mis 'peni mowu mo be.

17

Mompal gi Miinthus mo

¹ Dhali a'di ki o imançi a'di gwo gwo mo ki: Mompalu gom miinthus ka jin gana/ mini pu'du/ mo. Hili wayyi e a'di jin mina uni ipu'du/ mo be.

² A'di midi 'bor ki 'bor gana/ mo waḵka yo minu 'taki dek a'di m'bam piti mo dhali a'di minu biṭ mo e kumma/ yi'de/ mo jin mina a'di 'taki diki rak jan 'de/ 'peni uni gwansan is mo kun gwa'dan mo mmomii miinthus mo.

³ Yipi 'kup 'kup ki is bum ki 'bore/ mo ma. Waḵka kam pini mii miinthus mo tani kucuri a'di ki gwo mo ma, dhali waḵki/ a'di ri'cki'da du is mo tani dhalki a'di miinthus piti 'pen mo.

⁴ Dhali waḵki/ a'di mii miinthus apo/ /e me'di pesu/ ka tee mo tani dhali a'di ki tu'k mo me'di pesu/ dhali o/e gwo

mo ki: aha/ ri'ckina adu is mo tani /e mini mii dhal a'di miinthus piti 'pen mo be.

Mari Aman Monḡam Gwom Bam Is mo ma

⁵ Dhali uni gun dhunu ki she/ mo ki o Tapa gwo mo ki: Mari aman monḡam gwo is bam is mo ma.

⁶ Dhali Tapa ki o gwo mo ki: Waḵki/ um ta gi monḡam gwo is mo me'd emen to jin miinuwa 'tash mo tani um mini mish o cwa yansan jin wana e ka 'kum'dii gwo mo ki: Dhalki a'di yu'du/ mo dhali dhalki a'di cuḡhu/ mo e yi'deḵ kumma/ mo dhali a'di midi ha um gwo e mo be.

Aṭu'c jin Miina Ciḡkina/ mo

⁷ Mina ṭal 'deḵ kamu/ 'peni um, a'di jin ta gi ciḡkina/ jin goro'da 'cesh walla jin ur ka'bal mo mmo/ o a'di gwo mo ki a'di pu'dki'd mo 'peni bwam bunto mo ki: Yayu/ ki jahanne/ mo dhali ca'ba 'cesha tharabeesa mowa?

⁸ Walla mina a'di diki dhal gwo e i is mo mmo/ o gwo mo ki: Thosonaa/ tonte/ mo ma dhali deḵi is pini ki burriḡnye/ mo dhali mii aha/ to mo ma, ntagi aha/ mina shwa to mo dhali pi to mo dhali yan'ko'd /e mini shwa to mo dhali pi to mo?

⁹ A'di 'bori ciḡkinam piti bwa i is mo 'taa? haali/ a'di miiki to jin kankina a'di a'di gwo mo mmomii mo 'taa?

¹⁰ Wakan um si'da/ ki um miiki to gwansani 'baar mo kun kankunu um mo tani oyi gwo mo ki: Am tana ciḡkina/ kun 'koki ha me'd mo. Aman

miikina jasi a'din 'deŋ gana/
mo jin ta'da tu'c bam mo be.

*Yesus Dhelelki 'Kwani kun
'Kosha Monthusi 'Kume'd Is
mo*

¹¹ E bway gi Pa Urushaliim
mo tani a'di yaki'd e bway
bampa/ gi bwaman gi Pan
Saamira mo dhali Pany Jaliil
mo be.

¹² Dhali ki a'di cički bampa/
mo tani a'di gamkina 'kwani
kun 'kosha monthus 'kup mo
uni kun 'koni 'kume'd mo,
uni kun doshkin isa dhana/
mo.

¹³ Dhali uni ki 'de'k 'twam
buni ki mis mo dhali o gwo
mo ki: Yesus jin ta Tapa, miiyi
mii apo/ aman mo ma.

¹⁴ Dhali ki a'di mishki uni
mo tani a'di ki o uni gwo mo
ki: Iiku/ mo ma, dhali tor is
bum eya tente/ e igasiis mo.
Dhali ki uni iikin mo tani uni
dhelelkina is mo be.

¹⁵ Dhali yan'ko'd jan tal
'deŋ kamu/ 'peni uni mo
tani ki a'di parki is piti e ki
a'di waçu/ mo tani dokki'd
ka nyan'ko'd mo mmomaŋa
Arungimis mo ki dhan 'twa/
jin caaca mo be.

¹⁶ Dhali a'di ki biṭ bwam/
em piti a'cesh mo e sho'k
ma Yesus mo mmoci a'di
mom'bor bwa i is mo be. Hili
a'di ta wathi/ gi Pan Saamira
mo be.

¹⁷ Yan'ko'd Yesus ki o a'di
gwo mo ki: 'Kona uni ki 'ko
'kume'd uni kun dhelelkin
mo 'taa? Mane uni gun 'koni
pedoŋon mane?

¹⁸ Jin tal 'deŋ kamu/
bunya/? diki gam mo
mmodokū/ mo mmomaŋa
Arungimis mo hili isi ciki/

a'di jin diki ta Wathi/ Yahu-
uda/ mo be.

¹⁹ Dhali a'di ki o a'di gwo
mo ki: Cuyi mis mo ma dhali
yayi e bway pini mo. Monŋam
gwo is pini a'di woṭhki /e mo
be.

*Mo gi Mina Bampa/ gi
Momisi Pu'du/ mo*

²⁰ Dhali a'di dotkunu gwo
mo ki 'Kwani Parisiyiin mo ki
Bampa/ ma Arungimis midi
pu'du/ kakasja mo sa/? Dhali
a'di ki thoḵ uni gwo mo ki:
Bampa/ ma Arungimis midi
diki yayu/ ki jamas mii jin
minu tim ki ye'th ye'th mo.

²¹ Walla uni mini 'koki o
gwo mo ki: Hili mo mo ma,
A'di a'dan be, walla, Imattaan
mo, haali/ hili mo mo ma,
Bampa/ ma Arungimis a'di
di'di bwam um mo be.

²² Dhali a'di ki o imancik
a'di gwo gwo mo ki: Atee
mini pu'du/ mo ki um mina
bwa o mo mmopara tenten
kamu/ e jin ta ji gi Ya/ gi
'Kwani mo dhali um mini
'koki par a'di e mo be.

²³ Dhali uni mini o um
gwo mo ki: Hili mo mo ma,
mmattaan mo, walla, Hili mo
mo ma, mmahan mo tani,
dhalku/ ki ii mo ma. Dhalku/
ki bath uni isho'k mo.

²⁴ Haali/ me'da wara sho'k
jin dhithi mo ka war mo dhali
mmokush mo 'peni momis
mo 'peni 'ko'd gwar gi 'bana
kamu/ mo tani wakan mina
Ya/ gi 'Kwani di eya teem piti
mo be.

²⁵ Hili ntwa/a/ a'di mina isi
'kosh ka nyor mo gom to ka
ris mo dhali a'di minu wak
mo ki 'kwani ma nyaḵum yil
gwansan mo be.

²⁶ Me'da tee ma Nuuh mo tani wakan a'di midi ta atee gi Ya/ gi 'Kwani mo be.

²⁷ Uni shwaki to mo dhali uni piki to mo dhali uni mashkin mo dhali uni 'kokin mo mmociya ci mmomash mo ntaga tee jin ci_{kin} ma Nuuh mo e bwaa kur mo dhali agannu/ yi'de/ pu'dki'd mo dhali 'ce'd uni 'baar mo sho'k mo be.

²⁸ Wakan si'da/ a'di mina e waka tee ma Luuth mo - uni shwaki to mo dhali uni piki to mo dhali uni yolki to mo dhali uni yolkin mo dhali uni siki to mo dhali uni nyan_{ki} to mo

²⁹ hili ka tee jin yakin ma Luuth ka pi_{je}/ mo 'peni Pan Saduum mo tani o'd dhali to jin si'du/ mo he'thki'd ka sho'k mo 'peni momis mo dhali 'ce'd uni 'baar mo sho'k mo be.

³⁰ Wakan si'da/ a'di midi ta atee gi Ya/ gi 'Kwani ki a'di minu tor eya tente/ mo be.

³¹ Ka tee caan mo tani dhali a'di jin di'd e 'kungu'b mo nyak_{ki} tom piti jin tana a'di e gu'b mo tani midi diki thulu/ ka 'cesh mo mmo'do uni mo dhali wakan si'da/ a'di jin di'd e bwam mombunto mo tani midi diki dok_{ku}/ ka nyan'ko'd mo.

³² Kayi gwo gi asha Luuth e mo ma.

³³ A'diyin jin midi simm to e jin mina a'di ita e mondiki/ em piti mo tani a'di midi this a'di e mo be. Hili a'diyin jin midi this mondiki/ em piti e mo tani a'di midi kar a'di mo be.

³⁴ Aha/ tora um gwo mo, e mon'thiny caan mo tani 'kwani su/ mini 'kowa cin

tal 'de/ mo. Dhali jan tal 'de/ minu bu'th mo, dhali jan kamu/ minu dhalku/ mo be.

³⁵ Up mini 'ko isu/ mo kun mini yor to mo mmonta_l 'de/ mo. Dhali jan tal 'de/ minu bu'th mo, dhali jan kamu/ minu dhalku/ mo be.

³⁶ Dhali 'kwani su/ si'da/ mini 'ko e bwam bunto mo. Dhali jan 'de/ minu bu'th mo, dhali jan kamu/ minu dhalku/ mo be.

³⁷ Dhali uni o a'di gwo mo ki: Mmana, Tapa? A'di ki tho_k uni gwo mo ki: I mo jin dina bu_{ng}war is nycine/ mo tani e mo yan mo tani korro/ mini tul is mo mmonta_l 'de/ mo be.

18

Gwom 'Bi'th/e goma 'Bom jin Wun ma Kath mo dhala Mandwall Gwo mo

¹ Dhali a'di ki tor uni gwo ki gwom 'bi'th/e mo jin ta gi 'pemen jin mina uni ka mii 'tho mo isa yempa/ mo dhali mmo'koki dho_{th}a du mo be.

² A'di ki o gwo mo ki: E 'pen_kuman bampa_n kamu/ mo tani wathi/ diki'd mo jin ta'da mandwall gwo mo. A'di si'da/ jin diki ko/a Arumgimis mo walla diki tak 'kwani mo be.

³ Dhala 'boma kamu/ jin wun ma kath si'da/ mo tani diki'd e 'pen_kuman bampa/ caan mo, a'di jin rashki ya ka yempa/ e a'di mo dhali o gwo mo ki: Miiyi aha/ ka kar/e mo ma apo/ a'di jin yeri aha/ is ki gway mo.

⁴ Dhali hili ki a'di di'd mmo/ ush mo tani hili yan'ko'd a'di

ki o gwo ki is piti mo ki: Ba aha/ yisa ko/ ka Arumgimis yisa walla taka 'kwani yisa

⁵ hili goma 'bom yansan jin wun ma kath mo mmotu/ulk-ina a'di aha/ ki mii mo tani aha/ mina mii ka kar/e goma yim mo, wakan ka yim midi diki wuyaa/ is e mo ki yam piti jin rashina a'di mo be.

⁶ Dhali Tapa ki o gwo mo ki: Ciki gwo mo ma, jin on ma mandwall gwo jin diki ta amanmii ka kar/e mo.

⁷ Dhali min ma Arumgimis diki mii ka kar/e gom kum piti kun kwanykina a'di mo 'taa? uni gun gwoki 'twa/ i a'di ki montee ilu/ mo dhali ki mon'thiny mo 'taa? Mina a'di itaya adiite/ apo/ uni mo 'taa?

⁸ Aha/ tora um gwo ki a'di midi mii ka kar/e gom uni ki jahanne/ mo. Bahili ki Ya/ gi 'Kwani midi pu'du/ mo tani mina a'di gam mongam gwo is e mony'cesh mo 'taa?

Gwom 'Bi'th/e gom 'Kwani Parisiyiin mo dhali Imantera Thulpa/ mo

⁹ A'di si'da/ ki tor gwom 'bi'th/ e yansan ki uni gun gam 'twa/ 'kup ki is buni mo ki uni ta kun kar/e mo dhali wak kun tiya mo.

¹⁰ 'Kwani su/ iikin mo e gu'b gi mondheleladhelel mo mmo'tho mo. Jan 'de/ ta Wathim Parisi mo. Dhali jamu/ ta'da mantera thulpa/ mo be.

¹¹ Wathim Parisi doshki'd mo dhali 'tho kan ki is piti mo ki: Arumgimis, aha/ 'bora / e bwa i is mo ki aha/ dinaki waki 'kwanin tiya mo kun

ta imankwal to mo dhali kun 'koki ta kun kar/e mo dhali imanmii miinyal mo walla mmodiki wa e ka mantera thulpa/ yansan mo be.

¹² Aha/ ga/a to mo me'di su/ ka dhas mo. Aha/ cina to mo jin taku Arumgimis 'peni to 'baar mo jin gamkika/ mo be.

¹³ Hila mantera thulpa/ a'di doshki'd isa dhana/ mo, a'di diki 'de'k em piti 'kup ki momis mo, hili a'di dorki'da bor piti ki me'd mo mmo/ o gwo mo ki: Arumgimis, miyi mii apo/ aha/ jin tana amanmii miinthus mo.

¹⁴ Aha/ tora um gwo mo ki: wathi/ yansan yaki'd ka lungu'b bway gu'b piti mo ki mo ma kar/ e mo, ma mo dhalka kamu/ mo. Haali/ aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo kun dhu is buni ki ca mo tani uni minu dhu ki gwa'd mo, hili a'di jin karki is piti ki gwa'd mo tani minu kar ki ca mo be.

Yesus 'Borki Ushi Uci Mii mo

¹⁵ Dhali uni 'kokin mo si'da/ mmosusi usha 'pereny i a'di mo ki a'di midi ta uni is ki me'd mo. Dhali ki imanci' a'di gwo parki a'di e mo tani uni kucurki uni ki gwo mo be.

¹⁶ Hila Yesus yukki uni i a'di mo mmo/o gwo mo ki: Dhalki ushi uci iiyini aha/ mo ma, dhalki uni ki non mo. Haali/ ku gi wakan mo tani 'kon e Bampa/ ma Arumgimis mo be.

¹⁷ Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: a'diyin jin midi diki bu'th Bampa/ ma Arumgimis me'd ara 'ci mo tani midi diki ci' a'di mo be.

*Wathin Dhuru'c jin Ta Pa
ki Pa mo jin Ta Tapa mo*

18 Dhali tapan̄ kamu/ dot̄ a'di gwo mo ki: Man̄tor Gwo jin 'boro'd. Aha/ mina mii kata mo mmogam mal gi mondiki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo sa/?

19 Dhala Yesu ki thok̄ a'di gwo mo ki: Atinta yūka / e aha/ ki jim 'boro'd mo? Wathin tal̄ 'den̄ kamu/ yisa di'da jin 'boro'd mo, hili Arumgimis a'di 'de/ mo be.

20 / e mishi gwon̄kan kun 'kwarkunu mo kun o gwo mo ki: Dhalku/ cal̄ ki mii mii mo ma, dhali, Dhalka 'kosh ki mii 'kosh mo ma, dhali, Dhalku/ to ki mii kwal̄ mo ma, dhali, Dhalki gwon̄thus ki mii ak̄ mo ma, dhali, Tak̄i cim dhali kwan mo ma.

21 Dhali a'di ki thok̄ a'di gwo mo ki: Aris to gwansan dhukika/ mo 'peni yil pem jin taka/ dhuru'c mo be.

22 Dhali ka Yesu cik̄ki a'di mo tani a'di ki o a'di gwo mo ki: Ton tal̄ 'den̄ kamu/ di'd jin atha / e mo be. Yoli aris to gwansan kun tana / e mo ma dhali ciki uni gwansan kun hatha'ko'd mo dhali / e mini gam mo jin isha to kumma/ e momis mo dhali yayu/ mo dhali bath̄aa/ isho'k mo.

23 Hili ki a'di cik̄ki gwo gwansan mo tani a'di warkina bwa ki diṭ̄ mo haali/ a'di ta wathi/ jin ta pa ki pa mo be.

24 Yesu hilki a'di mo dhali o gwo mo ki: Mii wa'di diṭ̄a/ gom uni gwansan kun ta pa ki pa mo mmociṭ̄ Bampa/ ma Arumgimis mo be.

25 Haali/ a'di 'ka'da mii gom

kalman mo mmoya ki solol e jisa 'dipira/ mo mmodhal wathi/ jin ta pa ki pa e i is mo mmociṭ̄ Bampa/ ma Arumgimis mo be.

26 Uni gwansan kun cik̄ki a'di mo tani o gwo mo ki: Wak̄ki/ wakan mo tani ija iminu iwoth̄ mo sa/?

27 Hili a'di o gwo mo ki: To jin molu mii ki 'kwani mo tani a'di mishu mii ka Arumgimis mo be.

28 Dhala Buterus ki o a'di gwo mo ki: Hili mo mo ma, am dhalkina gu'b bam 'pen mo dhali bath̄ / e nsho'k mo be.

29 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ka jin̄ gana/ aha/ ona um gwo mo ki: wathin̄ kamu/ yisa di'da jin dhalki gu'b piti 'pen mo walla ashim piti mo walla ikam piti mo walla icom mo walla uṭ̄im piti mo gom gway gi Bampa/ ma Arumgimis mo

30 a'di jin̄ midi diki gam to jin maru is ki nyanye/ ki mo yansan mo dhali ki she/ yil jin̄ midi pu'du/ mo tani a'di midi gam mondiki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo be.

*Yesu Torki Mowum Piti
Nṭ̄wa/a/ Me'di Kwara mo*

31 Dhali a'di ki sus unin̄ 'kume'd i'ce'dka su/ mo dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili mo mo ma, ana iina ka gagamis mo e Pa Urushaliim mo be dhali aris to kun 'kwarkunu mo gom Ya/ gi 'Kwani mo ki iman̄ci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo tani minu thim mo be.

32 Haali/ a'di minu ci 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/

mo dhali uni mini mii a'di ka mak mo dhali kar a'di ki mon'the is jin shi/ashi/ mo dhali 'tak a'di manya/i is mo.

³³ Dhali uni mini dor a'di mo dhali 'kosh a'di mo, dhali ka cim kwara mo tani a'di midi cuyi mis mo be.

³⁴ Hili uni 'koki mish gwo 'ban gom gwo gwansan mo. Haali/ gwo yansan bagkunu mo 'peni uni mo dhali uni 'koki nyith gwo jin okina a'di mo be.

Wathiny Ja'da/ jin Ta'da Man'tho To, A'di Wackunu mo e Shemen Bway gi Pa Ariiha mo

³⁵ Dhali ki a'di 'dishki Pa Ariiha is mo tani wathiny ja'dan kamu/ ca'bki'd e shemen bway tur mo mmo'tho to mo be.

³⁶ Dhali a'di cikki'da waambuhany 'kwani mmo/iikina uni ki iim pe mo. A'di ki dot gwo mo ki: Ii yan ta'da tinta mo?

³⁷ Dhali uni ki tor a'di gwo mo ka: Yesus gi Pa Naasira a'di yaki'd ki yampe mo be.

³⁸ Dhali a'di cuu'd ki: Yesus Ya/ ma Dawuu'd, miyi mii apo/ aha/ mo ma.

³⁹ Dhali uni gwahan kun 'koni bur'kup mo tani kucurki a'di ki gwo mo mmotor a'di gwo mo mmoça'b ki shwam mo. Dhali hili a'di cuu'd kagahara dok/e ki nyanye/ ki: Ya/ ma Dawuu'd, miyi mii apo/ aha/ mo ma.

⁴⁰ Dhala Yesus doshki'd mo dhali kan a'di gwo mo ki a'di minu susu mo e a'di mo. Dhali ki a'di 'dishki a'di is mo tani a'di ki dot a'di gwo mo ki:

⁴¹ Atinta o /e bwa ki aha/ mina mii gom /e mo? A'di thok a'di gwo mo ki: Tapa, dhalki aha/ budha momish mo mo.

⁴² Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Budhi momish mom pini mo ma. Mongam gwo is pini a'di wothki /e mo be.

⁴³ Dhali ki jahanne/ a'di bu'thki momish mo mo dhali a'di ki bath a'di nsho'k mo mmokara Arumgimis ki ca mo dhali aris 'kwani, ki uni parki a'di e mo tani uni cina Arumgimis moman gwo mo be.

19

Yesus dhala Sakka

¹ A'di cikki'd mo e Pa Ariiha mo dhali a'di yaki'd ki tur mo be.

² Dhali e mun mo tani wathin kamu/ diki'd jin yuku gway ka Sakka mo. A'di ta'da 'kan'kup gi imantera thulpa/ mo dhali a'di ta pa ki pa mo be.

³ Dhali a'di napki mo mo mmopara Yesus e mo ki a'di ta'da ata mo dhali hili a'di diki par a'di e mo goma risa waambuhany 'kwani shwa'da nyor mo haali/ a'di kutakut ki kut piti mo be.

⁴ Wakan a'di guski'd itwa/a/ mo dhali se mis cwampu/ mo mmopar a'di e mo haali/ a'di yaki'd e bway caan mo be.

⁵ Dhali ka Yesus pu'dki'd mo e mo yan mo tani a'di ki hil 'kup ki mis mo dhali o gwo mo ki: Sakka, thulu/ ka 'cesh ki 'ta'b mo haali/ aha/ mina mii di e gu'b pini shwane/ mo be.

⁶ Wakan a'di thulki'd mo ise/ dhali yayu/ ka 'cesh mo

dhali bu'th a'di ki bwanj 'kun-
yga/ mo be.

⁷ Dhali ki uni parki a'di e
mo tani uni 'baar mo miina
gumgum mo mmo/o gwo mo
ki: A'di yaki'd mo mmota
yilkina/ e gu'b gi wathi/ jin
ta'da manmii miinthus mo
be.

⁸ Dhala Sakka doshki'd mo
ki mis mo dhali o Tapa gwo
mo ki: Hili mo mo ma, Tapa,
'ban gi tom pem jin taka/
ka dehe/ mo tani miga/ ci
'kwani kun hatha'ko'd mo be.
Dhali wakki/ aha/ shwana to
ki kup 'peni jan tal 'deŋ kamu/
mo tani aha/ mina ci a'di ka
nyanj'ko'd me'di donjon apo/
mo.

⁹ Dhala Yesus ki o a'di gwo
mo ki: Shwane/ mowoth a'di
pu'dki'd mo e gu'b yansan
mo me'd jin tana a'di ya/ ma
Ibrahiim si'da/ mo be.

¹⁰ Haali/ Ya/ gi 'Kwani
pu'dki'd mo mmonjapa njap
mo dhali mmowotha woth
mo gom uni gun thiskunu e
mo be.

*Gwom 'Bi'th/e gom Kuluny
'Dolkoni 'Kume'd mo*

¹¹ Me'd jin cikina uni
gwo gwansan mo tani a'di
marki uni gwonj kamu/ is
mo mmotorki gwom 'bi'th/
e mo haali/ a'di 'dishki Pa
Urushaliim is mo dhali haali/
uni toshkin ki Bampa/ ma
Arungimis minu piyu/ ki
jahanne/ mo be.

¹² Gom gwo gi wakan
mo tani a'di ki o gwo mo
ki: Wathi/ jin mii'da tu'c e
bampa/ ma malik tani a'di
yaki'd mo e bampaŋ kamu/

jin si'dasi'd mo mmobu'th
mom'bi'th ma malik mo dhali
doku/ ka nyanj'ko'd mo.

¹³ A'di ki yuk cinjinam piti
kun 'koni 'kume'd mo. A'di
ki ci uni kuluny 'dolkoni
'kume'd* mo. Dhali a'di ki
o uni gwo mo ki: Miiyi atu'c
ki uni gwansan mo ma ntagi
aha/ mina pu'du/ mo.

¹⁴ Hili 'kwani gi bampam
piti shi/ i a'di i e mo dhali
hashki a'di 'kwani kun hashu
mo mmobath a'di isho'k mo
mmo/o gwo mo ki: Am 'tena
bwa jin mina wathi/ yansan
ta tapa apo/ am mo be.

¹⁵ Ki a'di dokki'd ka
nyanj'ko'd mo mmobu'thkina
a'di mom'bi'th ma malik
mo tani a'di kanki cinjina/
gwansan gwo mo e uni kun
cikina a'diya guurush mo ki
uni minu yuku/ i a'di mo ki
a'di midi mish to mo gom
nyunycina/ to kun miikunu
mo.

¹⁶ Jin twa/ a/ pu'dki'd
ibwambori a'di mo mmo/
o gwo mo ki: Tapa, kuluny
'dolkon pini warki'd ki
kuluny 'dolkoni 'kume'd mo
be.

¹⁷ Dhali a'di ki o a'di gwo
mo ki: Mba/ / e ta cinjina/
jin 'boro'd mo. Haali/ / e ta
a'di jin ta isinj gana/ mo eya
po/ ushi to kun gwa'dan mo
tani/e mini ta gi moshirr apo/
'penkuman bampa/ kun 'koni
'kume'd mo be.

¹⁸ Dhali jin 'kon ma po/ i
su/ pu'dki'd mo si'da/ mmo/
o gwo mo ki: Tapa, kuluny
'dolkon pini warki'd ki ku-
luny 'dolkoni mudhe'd mo

* 19:13 Kuluny 'dolkon 'de/ wana e ka riyaal iss 'kwanimpa ikwara mo.

be.

¹⁹ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: /e mini ta tapa apo/ 'penj kuman bampa/ kun 'koni mudhe'd mo.

²⁰ Dhali yan'ko'd jan kamu/ pu'dki'd mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, kuluny 'dolkon pini a'dan be, a'di jin karkika/ mo eya mantil mo.

²¹ Haali/ aha/ ko/ka /e mo haali/ /e ta wathi/ jin ceshi mo mo ki thith mo. /e 'de'kki a'di jin dina /e ki kara 'cesh mo dhali /e 'cithki a'di jin dina /e ki si mo be.

²² A'di ki o a'di gwo mo ki: Aha/ mina wak /e mo 'peni gwo gi 'twam piniḡ gana/ mo. /e ta ciḡkina/ jin ta thus mo. /e mishin ki aha/ tana wathi/ jin ceshi mo mo ki thith, mmo'de'k a'di jin dika/ ki kara 'cesh mo dhali mmo'ciḡ a'di jin dika/ ki si mo tani

²³ atinta dina /e ki dhuka guurush pem mo e mo jin dhunuwa guurush mo dhali ki yam pem jin miga/ pu'du/ mo tani aha/ mina 'taki tul uni is mo nyakki nyunycinam piti mo?

²⁴ Dhali a'di ki o uni gwansan gwo mo uni kun doshkin mo ki: Budhi kuluny 'dolkon 'peni a'di mo ma, dhali ci a'di jin ta'd gi kuluny 'dolkoni 'kume'd mo.

²⁵ (Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: Tapa, a'di ta'd gi kuluny 'dolkoni 'kume'd mo be Ayy!)

²⁶ Aha/ tora um gwo mo ki, eya ris uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ uni kun tan gi to mo tani minu ci ki nyanye/ mo

be, hili 'peni a'di jin dara'd mo tani a'di si'da/ jin tana a'di mo tani a'di minu war a'di mo be.

²⁷ Hili gom uni gwansan kun ta 'kup ki aha/ mo tani uni kun 'koki ḡap aha/ mo mmota tapa apo/ uni mo tani susi uni mmahan mo ma dhali 'kosh uni jwa mo mbwambori aha/ mo.

Mo jin Pinu Mii E Mmocic Pa Urushaliim mo

²⁸ Dhali ki a'di oki gwo gwansan mo tani a'di yaki'd ntwa/ a/ mo mmoya ka gagamis mo e Pa Urushaliim mo be.

²⁹ Ki a'di 'dishki Pam Beetpaji is mo dhali Pam Beetaniya mo tani e 'kuwosh caan jin yuku ka Setuun mo tani a'di ki hash uni su/ 'peni imancik a'di gwo mo

³⁰ mmo/o uni gwo mo ki: Iiku/ bampa/ mo ma jin di'd ka par 'twa/ mo. E mo jin ciḡkina umi cine/ mo tani um mini gam ari thuluny jin shi'dkunu mo, a'di jin dina wathin 'deḡ kamu/ ki mera po/ mo ki sule/ mo. 'Cuki a'di mo ma dhali susi a'di mmahan mo.

³¹ Wakki/ jan 'deḡ kamu/ doḡi um gwo mo ki: Atinta 'cuḡa um a'di mo tani um mini o gwo mo cikise/ ki: Tapa midi mii ta gi a'di mo be.

³² Wakan uni gwansan kun hashkunu mo tani iikin mo dhali gam a'di me'd jin ḡorkina a'di uni gwo mo be.

³³ Dhali me'd jin 'cuḡkina uni ari thuluny mo tani icom gi ari thuluny o uni gwo mo

ki: Atinta 'cuḵa um ari thuluny mo?

³⁴ Dhali uni thoḵ uni gwo mo ki: Tapa midi mii ta gi a'di mo be.

³⁵ Dhali ki uni suski a'di aYesus mo tani uni ta'kki burinyem buni apo/ ari thuluny mo dhali uni ki kara Yesus apo/ a'di mo be.

³⁶ Dhali ki a'di merki'd ki tur mo tani uni pa'dki burinyem buni e bway tur mo be.

³⁷ Dhali me'd jin 'dishkina a'di mo is mo tani e mo jin thulkina Wosh ma Setuun 'twa/ ka luḅgu'b mo tani awaambuhany 'kwani kun ta imancik a'di gwo mo tani uni telki mii 'pen mo mmo'kunyw bwa mo dhali mmomaḅa Arungimis mo ki 'twa/ jin caaca mo gom miim 'bi'thga/ kun parkina uni e mo

³⁸ mmo/ o gwo mo ki: Mom'bor mii goma malik mo, a'di jin pu'dki'd mo ki gway gi Tapa mo. Moḅku'th is e momis mo, dhali monyca e mo jin ca e ki ca mo be.

³⁹ Dhali 'Kwani Parisiyiina tiya uni 'kokin mo e bwaman ma waambuhany 'kwani mo mmo/ o a'di gwo mo ki: Mantor Gwo, kucuri imancik/ e gwo gwo mo ma.

⁴⁰ A'di thoḵ uni gwo mo ki: Aha/ tora um gwo mo waḵki/ uni mini 'ko ki shwam mo tani wosh gwahan uni mini 'taki 'ther cuuwa/ mo be.

⁴¹ Dhali ki a'di 'dishki mo is mo dhali par 'penkuman bampa/ e mo tani a'di gwoki'd apo/ a'di mo be

⁴² mmo/ o gwo mo ki:

Waḵki/ / e mini 'taki mish shwane/ to gi ta jim moḅku'th is mo tani hili shwane/ uni bagkunu mo 'peni em pini mo be.

⁴³ Haali/ atee mini pu'du/ apo/ / e mo ki uni kun ta 'kup gi / e mini nyaḅa goḅ mo mmo'kam / e is mo dhali uni mini 'kam / e 'kup mo dhali / e minu hem mo ki 'twanḵal kuku/ mo be

⁴⁴ dhali / e minu mu/i 'baar mo eya 'cesh mo, / e dhali uḵim pini kun 'koni bwam/ e mo dhali uni mini 'koki dhal wosha kamu/ ka maḵampo/ e / e mo haali/ / e diki nyith mo mo gom mowoth pini mo be.

Mmodhelel Gu'b gi Mondheleladhelel mo

⁴⁵ Dhali a'di ciḵki gu'b gi mondheleladhelel mo dhali telki mii 'pen mo mmo/ ur 'kwani gwansan ka pije/ kun yoli to mo

⁴⁶ mmo/ o uni gwo mo ki: A'di 'kwarkunu mo ki: Gu'b pem midi ta gu'b jin miinu 'tho mo. Hili um mii a'di me'd gu'b gi 'kwanin 'di/ mo be.

⁴⁷ Dhali a'di rashki uni gwo tor ka yempa/ mo e gu'b gi mondheleladhelel mo. Igasiis kun can dhali iman'kwar to mo dhali 'kwaniḅ gwanyjaka/ uni ḅapki bway mo mmo'ce'd a'di sho'k mo be.

⁴⁸ Hili uni 'koki gam ton kamu/ jin mina uni mii mo be haali/ aris 'kwani 'baar mo uni laki gwom piti me'd ki ḵwap ḵwap mo be.

20

Moshirr ma Yesus Dotḵkunu Gwondot mo

¹ Ka cima kamu/ mo tani me'd jin torkina a'di 'kwani gwo mo e gu'b gi mondhele-ladhelel mo dhali ci gwom 'borga/ mo tani igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo nyakki 'kwaniḡ gwany-jaka/ ilu/ mo tani uni pu'dkin mo

² dhali uni ki o a'di gwo mo ki: Tori aman gwo mo ma, ki moshirr ja imiikina / e to gwansan mo? walla aja ici / e moshirr yansan mo?

³ A'di ki thok uni gwo mo ki: Aha/ si'da/ mina dot um gwondot mo. Dhali um mini toraa/ gwo mo.

⁴ Mo jin miin ma Yohaana mii ki yi'de/ 'peni momis mo 'taa? walla 'peni 'kwani mo?

⁵ Dhali uni cuki gwo ka rem 'kup mo mmo/o gwo mo ki: Wakki/ ana mina o gwo mo ki: 'Peni momis mo tani a'di midi o ana gwo mo ki: Atinta 'kona um ki gam a'di gwo is mo?

⁶ Hili wakki/ ana mina o gwo mo ki: 'Peni 'kwani mo tani aris 'kwani 'baar mo mini tugkun ana ki wosh mo, haali/ uni gamki gwo me'd mo ka Yohaana ta'da manci gwo ma Arumgimis mo be.

⁷ Wakan uni thokki a'di gwo mo ki uni 'koki mish mo mo jin yayina a'di 'peni nycine/ mo be.

⁸ Dhala Yesuḡ ki thok uni gwo mo ki: Walla aha/ si'da/ yisa mina tor um gwo mo gom moshirr kun miikika/ to gwansan mo yisa.

Gwom 'Bi'th/e gom Bwa-man mo ma Mura'th jin Sinu mo dhali Imanhil Mo mo

⁹ Dhali a'di telki mii 'pen mo mmotor 'kwani gwo ki gwom 'bi'th/e mo ki: Wathi/ di'd jin siki'da mura'th mo dhali a'di ki dhal a'di mo e uni gun mi-ina tu'c mo dhali a'di ki ya mo e bampa/ jin si'dasi'd mo ka cim ka ris mo.

¹⁰ Dhali ki mo pu'dki'd mo tani a'di hashki cinjinaḡ kamu/ e imanhil mo mo ki uni mini 'taki ci a'di maman to 'peni bwam ma gonḡ piti mo. Hili uni gun hili mo mo tani dorki a'di mo dhali uni ki hash a'di ka nyan'ko'd me'd 'te/ mo be.

¹¹ Dhali a'di ki hash cinjinaḡ kamu/ mo. A'di si'da/ dorkina uni mo dhali uni ki kar a'di ki mon'the is ki shi/ shi/ mo dhali uni ki hash a'di ka nyan'ko'd me'd 'te/ mo be.

¹² Dhali a'di hashki jinḡ 'kon ma po/i kwara dok/e mo. Jan 'de/ yansan uni ki kar a'di jama/ i is mo dhali biḡ a'di ka pije/ mo be.

¹³ Dhali yan'ko'd com gi monsinu o gwo mo ki: Aha/ mina miya tinta mo? Aha/ mina hashki uni ya/ m pem jin enka/ mo. A'di wari mmina uni itak mo.

¹⁴ Hili ki uni gun hilki mo mo parki a'di e mo tani uni o gwo e is buni mo ki: A'di jin midi kal mal a'dan ti. Dhalki ana 'kosha a'di jwa mo ki mal piti midi ta jim bana mo be.

¹⁵ Dhali uni ki biḡ a'di ka pije/ 'peni bwam monsinu mo dhali 'kosh a'di jwa mo. Dhali com monsinu midi mi-ya tinta ḡ'ko'd mo gom uni mo?

¹⁶ A'di midi pu'du/ mo dhali

'ce'd uni gwansan sho'k mo kun hili mo mo dhali bwam monsinu minu ciki kun tiya mo. Ki uni ciki gwo gwansan mo tani uni oki gwo mo ki: Dhalku/ ki dhal a'di mmomii kan mo.

¹⁷ Hili a'di ki hil uni mo dhali o uni gwo mo ki: Gwo yansan wakatinta jin 'kwarkunu mo ki:

Wosh yan gana/ jin wakina imannyan gu'b mo tani

a'di warki'd ki 'kupan jin karu eya rukun mo.

¹⁸ Aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun ta'kkin e 'kuwosh yansan mo tani minu 'ce'd bwa ka 'ci'cimi'th mo, hili wakki/ a'di bitid apo/ jan kamu/ mo tani a'di midi tushun a'di mo be.

Mo gi Cinu Athulpa/ ka Kaysar mo

¹⁹ Dhali iman'kwar to dhali igasiis kun can uni palki mii mo mmodhu me'd buni apo/ a'di ki mo yan gana/ mo tani hili uni ko/ ki 'kwani mo, haali/ uni nyithkin ki a'di torki gwom 'bi'th/ e yan apo/ uni mo be.

²⁰ Wakan uni timki a'di mo dhali hash iman'kar mo mo kun dhu is buni me'd 'kwanim pan gana/ mo ki uni mini 'taki bu'th gwo 'peni a'di jin okina a'di mo. Wakan ki uni mini ci a'di mo e mo gi shirru mo dhali e mom'bi'th ma mudhiir mo be.

²¹ Uni dotki a'di mo ki: Mantor Gwo, am mishkina ki /e oki gwo mo dhali tor gwo ki 'bore/ mo dhali /e diki tor mii jin miinu ka gwar 'de/ mo

hili ka jin gana/ /e torki gwo gi bway ma Arumgimis mo be.

²² A'di ta gwonkan mo 'taa ki am mina cika Kaysara thulpa/ mo? walla minu dhalku/ mo?

²³ Hili a'di nyithki jim buni jin isha uni a'cesh mo dhali o uni gwo mo ki:

²⁴ Tori aha/ emena guurush mo ma. Jamas maja a'dan mo dhali a'di 'kwar maja mmahan mo? Uni ki thok a'di gwo mo ki: A'di ta ji ma Kaysar mo be.

²⁵ A'di ki o uni gwo mo ki: Gom a'di gi wakan mo tani cika Kaysar to jin ta ji ma Kaysar mo ma, dhali cika Arumgimis to jin ta ji ma Arumgimis mo ma.

²⁶ Dhali uni mol a'di bu'th mo e bwambori 'kwani mo gom gwo jin okina a'di mo. Hili uni merkin mo gom gwom piti jin thokkina a'di uni mo tani uni 'kokin ki shwam mo be.

Mo gi Dotu Gwondot gom Mo gi Pinu mo

²⁷ Dhali 'Kwani Sadukiyyina tiya pu'dkini a'di mo, uni kun o gwo mo ki mompinun kamu/ yisa di'da.

²⁸ Dhali uni ki dot a'di gwondot mo mmo/o gwo mo ki: Amantor Gwo, aMusa a'di ki 'kwarki aman gwo mo ki wakka kam gi wathi/ wuki'd mo ki a'di ta'd ga 'bom mo hili a'ci piyi'd mo tani wathi/ midi mii budha 'bom mo dhali cis uci mo goma kam mo.

²⁹ Dhali ikam 'kokini pesu/ mo. Jin twa/ a/ mashki'da

'bom mo dhali a'di wuki'd mo ki dar gi uci mo be.

³⁰ Dhali jin 'ko'd si'da/ mo be.

³¹ Dhali jin 'kon ma po/ i kwara mashki'da yim mo, dhali wakan aris uni pesu/ 'baar mo uni 'koki dhal a'ciŋ kamu/ mo dhali uni wukin mo.

³² Yan'ko'd a'bom si'da/ wuki'd mo be.

³³ E mompinu wakan mo tani a'bom midi ta jim maja mo? Haali/ unim pesu/ mashki a'di ka 'bom buni mo be.

³⁴ Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Iya/ gi embul yil gwansan mo tani uni mashkin mo dhali uni cikunu bway mo mmomash mo be.

³⁵ Hili uni gwansan kun dhunu ki ku gi ha me'd mo mmobumbur mo e she/ caan mo dhali e mompinu 'peni mowu mo walla mmomash di'd yisa walla mo jin cinuwa ci mmomash mo.

³⁶ Haali/ uni moli wu mo dok/ e haali/ uni nyakkina nyak ki iman'doyu gwo mo dhali uni ta iya/ ma Arumgimis mo mmotakina uni iya/ gi mompinu mo be.

³⁷ Hili ki uni kun wukin mo minu cu mo tani a'di tor ma Musa gwo mo e gwo jin 'kwarkunu mo gom ari cwa mo, me'd jin yukkina a'di Tapa mo a'di jin ta'da Arumgimis ma Ibrahiim mo dhali Arumgimis ma Is/ hak mo dhali Arumgimis ma Yakuub mo be.

³⁸ Dhali hili a'di diki ta Arumgimis gom uni gun wukin mo hili gom uni kun

'kokin mo, haali/ aris uni 'baar mo 'kokin e a'di mo be.

³⁹ Dhali iman'kwar ton tiya thok a'di gwo mo ki: Manfor Gwo, /e oki gwo ki 'bore/ mo be.

⁴⁰ Haali/ uni ko/ki a'di mo mmodot a'di gwoŋ kamu/ mo be.

Mo gi Dotu Gwondot gom Ya/ma Dawuu'd mo

⁴¹ Hili a'di o uni gwo mo ki: A/ki uni o gwo ka Kriŋthos ta ya/ ma Dawuu'da?

⁴² Haala Dawuu'd ki is piti oki gwo eya warka/ ma Masamiir mo ki:

Tapa ki o Tapam pem gwo mo ki:

Ca'bi aha/ ki me'da bim poros pem mo ma,

⁴³ ntagi aha/ mina dhu 'kup pini mmota cwa jin dhuna/ e sho'k pini mo.

⁴⁴ Dawuu'd wakan ki yuk a'di ki Tapa mo. Wakan kata yuka a'di a'di ki ya/m piti mo?

Yesus Be'dki Gwo gom Iman'kwar To mo

⁴⁵ Dhali e bwany'ce jin cikkin ma ris 'kwani gwo gwansani 'baar mo tani a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki:

⁴⁶ Jiyi iman'kwar to ki e ki 'bore/ mo ma, uni gun eni monyjangal ki burrinyen turga/i is mo dhali en monthe me'd kagahara mo e mo ma suug mo dhali kun eni mon'kom 'borga/ e gu'b gi montul is mo dhali mo gun takuwa tak mo e mo jin yukuwa yuk mo

⁴⁷ uni gun loski gu'b gi up kun wuna ikath mo dhali uni gun mii mii eya por ma pije/

mo e eṅ 'kwani mo mmomii mon'tho ki rash rash mo. Uni mini bu'th momiiwak kun eka/ ek mo be.

21

A'bom jin Wun ma Kath jin Ci To mo

¹ A'di 'de'kki em piti ki mis mo dhali par uni gun ta pa ki pa e mo mmodhu tom buni kun cina uni ki me'd mo e mo jin dhunuwa guurush mo.

² Dhali a'di ki para 'boma ha'th'ko'd e mo jin wun ma kath mo mmodhu ushi emena guurush isu/ mo kun ta gi 'per mo.*

³ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ka 'boma ha'th'ko'd yan jin wun ma kathim piti mo tani a'di dhuki to jin boli'da ris uni gun tan e mo be.

⁴ Haali/ uni 'baar mo pashki to 'pen mo 'peni tom buni gun ishkin ka entus mo, hili ayim 'pena ha'th'ko'd piti mo tani dhuki'da ris to 'baar mo kun mini kar a'di mo be.

Mo jin 'Ce'du Gu'b gi Mondheleladhelel Sho'k mo dhali Jamas Mii jin Toru Ntwa/a/ gom 'Pemen jin 'Ko'd mo

⁵ Dhali me'd jin ona 'kwanin tiya gwo mo gom gu'b gi mondheleladhelel mo mmonyanyu a'di ki wosha 'borga/ mo dhali to kun cinu mo dhali a'di ki o gwo mo ki:

⁶ Me'da ris to gwansan kun parkina um e mo tani atee mini pu'du/ mo ki wosha kamu/ yisa minu dhal ka

makampo/ apowa kamu/ imahan yisa kun mini 'koki taka 'cesh mo.

⁷ Dhali uni ki dot a'di gwo mo ki: Mantor Gwo, ki mii yan midi mii kakasja mo? Dhali jamas mii gi wakata minu mii mo? ki mii yansan jin mura 'twa/ mmobu'th mo mo.

⁸ Dhali a'di ki o gwo mo ki: 'Cunycuri mii ki is bum ki 'bore/ mo ma ki um minu 'koki susi dheres mo. Haali/ 'kwani tana ris mini iiyu/ ki gway pem mo mmo/ o gwo mo ki: Aha/ tana a'di be, dhali, Mo a'di pu'dki'd hila/ mo tani, dhalku/ ki ii mmobath uni isho'k mo.

⁹ Dhali ki um mini cik gwo gom mo/ as mo dhali adu-latt jin miina 'kwani mo tani dhalka shi/ iny jwa ki shwa mo ma haali/ mii yansan a'di midi mii bu'th mo mo ntwa/ a/ mo, hili 'pemen midi diki pu'd naskina/ ki jahanne/ mo.

¹⁰ Yan'ko'd a'di ki o uni gwo mo ki: Kal gi kala kamu/ midi cu mis apo/ kala kamu/ mo dhali 'penkuman bampaṅ kamu/ midi cu mis apo/ 'penkuman bampaṅ kamu/ mo be.

¹¹ Dhan mony'cesh midi yikin is ki mo ka ris mo dhali e mon tiya ka ris mo tani te/ midi 'kosha 'kosh mo dhali mo/ isa nyor 'peni to kun woci 'kwani is mo, dhali to kun mini dher 'kwani is bwa mo dhali dhan momer 'peni momis mo be.

¹² Hili ntwa/ a/ ka ris to gwansan mo tani uni mini

* 21:2 Kun wana e ka girish 'de/ mo be.

dhu me'd buni apo/ um mo dhali to'c um bwa mo mmoçi um e gu'b gi montul is mo dhali eya sijin mo dhali um minu susu mo mbwambori imalik mo dhali e imudhiir mo gom gway pem mo be.

13 Yansan midi ta atente/ gom um mmota iman/o gwo mo be.

14 Thosoni adum bum ntwa/a/ mo ma dhali dhalku/ ki dhuwa du ki mur mo gom gwo jin mina umi thok mo,

15 haali/ aha/ mina ci um 'twa/ mo dhali moyuk mo a'di jin mina jan 'deŋ kamu/ 'peni uni kun ta 'kup ki um mol roc mo walla 'ce'd uma po/ mo be.

16 Um minu ci mo ki ikwan mo si'da/ dhali ikam bum mo dhali ibas bum mo dhali imugum bum mo, dhali kun tiya 'peni bwam um mo tani mina uni i'kosh jwa mo be.

17 Um mina 'kwani 'baar mo ishi/i e mo gom gway pem mo be.

18 Hili amur 'kup 'deŋ kamum bum mo tani minu diki 'ce'd sho'k mo be.

19 Ki miim bum jin 'dima um 'kup mo tani um mini gam moŋ'kom bum mo be.

20 Hili ki um mini par Pa Urushaliim e mo mmo'kamkunu a'di 'kup ki dek mo ki 'kwani ma mee mo tani yan'ko'd um ki mish mo mo ki a'di ta mony'ce'd sho'k jin pu'dki'd ki 'dishe/ mo be.

21 Yan'ko'd dhali uni gwansan kun 'kon e Pa Yahuudiyya mo mini so 'kuwosha turga/ mo, dhali dhalki uni gwansan kun 'kon e bwaman 'penkuman bampa/ mo tani mini ii mo, dhali

mmo'koki dhal uni gwansan kun 'kon ka pije/ e bampa/ mmociç e a'di mo.

22 Haali/ atee gwansan a'di ta mo gi toru gwo 'twa/a 'cesh ka kar/e mo mmothima ris to kun 'kwarkunu mo be.

23 Ayy/ ayy/ ayy gom uni gwansan kun bwaa uçi mo dhali gom uni gwansan kun ci uçi ako mmopi mo ka tee gwansan mo. Haali/ adhana wukura/ midi caaca mo jin midi pu'du/ apo/ mony'cesh mo dhali anyor midi di apo/ 'kwani gwansan mo.

24 Dhali uni minu tor 'ko'da 'cesh ki sheŋ gandalala turga/ mo, dhali uni minu sus mo mmota habuus mo e bwaman kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo. Dhali Pa Urushaliim minu shubur ki sho'k gi 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo ntaga tee gi 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ minu thim mo be.

Mo jin Mina Ya/ gi 'Kwani Doğu/ mo

25 Dhali jamas mii midi di eya tente/ mo dhala ppe mo dhali acul mo. Dhali eya po/ mony'cesh mo tani awukura/ e kal gi 'kwaniny'cesh mo midi di mo eya dumbul bway mo goma kuku/ kuku/ kumma/ yi'de/ mo dhali mombir bakal mo.

26 'Kwani mina shi/ ini wu 'kup mo gom moŋko/ is mo gom to jin çorkina uni mo, a'di jin midi pu'du/ apo/ mony'cesh mo. Haali/ mom'bi'th gi momis mo tani minu yikin is mo be.

27 Dhali yan'ko'd uni mini par Ya/ gi 'Kwani e mo mmoyayu/ e bwaarak mo ki mom'bi'th mo dhali ka dhan monyca jin ca'd ilu/ mo be.

28 Dhali ka ris to gwansan mini tel mii 'pen mo mmobu'th mo mo tani hili 'kup ki mis mo ma dhali 'deki 'kup bum mo haali/ mowan 'bam bum mo tani a'di 'disha'dish mo be.

29 Dhali a'di ki tor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/ e mo ki: Hili cwampu/ mo ma dhali aris cwa 'baar mo.

30 Me'd jin daka lu/ a uni jipiny this mo tani um ki par mo e gom is bum mo dhali um ki mish mo mo ki moyuran-tee a'di 'disha'dish hila/ mo be.

31 Wakan si'da/ ki um mini par aris to gwansan e mo mmobu'th mo mo tani um ki mish mo mo ki Bampa/ ma Arungimis 'disha'dish mo be.

32 Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki, 'kwani ma nyakum yil gwansan mo tani mini 'koki pe mo ntagi to 'baar mo minu thim mo be.

33 Momis dhali mony'cesh mini pe mo tani hili gwom pem mini 'koki pe mo be.

34 Hili 'cunycuri is bum ki 'bore/ mo ma hili isi ciki/ adum bum mina umi bit is jwa mo 'peni mo jin tanu ad- hora su mo dhali 'peni mo gi 'kosh ma su 'kwani mo dhali mii kun noni 'twa/ e mondiki/ e yan mo, dhali atee yan midi pu'du/ apo/ um ise/ mo me'da gume/ mo be.

35 Haali/ a'di midi pu'du/ apo/ 'kwani 'baar mo uni gun

'kokin e jis/ e gi mony'cesh yansan mo be.

36 Hili timi mo mo ma ka tee 'baar mo, mmo'tho mo ki um mini ta gi mom'bi'th mo mmoye aris to gwansan mo kun mini bu'th mo mo, dhali mmodoshi bwambori Ya/ gi 'Kwani mo be.

37 Dhali ka yempa/ mo tani a'di diki'd mo mmo'tor gwo e gu'b gi mondheleladhelel mo hili ki mon'thiny mo tani a'di yaki'd ka pije/ mo dhali ca'b mo e 'kuwosh jin yuku ka Setuun mo be.

38 Dhali ki mon'thamo/ ka'tum mo tani aris 'kwani 'baar mo pu'dkini a'di mo e gu'b gi mondheleladhelel mo mmocik gwo 'peni a'di mo be.

22

*Awu'th jin Wudhuwa
powa Yesus mo*

1 Dhali ka cim gi maan'kuthu'd jin miinu ki dar ka cumat 'dishki'd mo tani a'di jin yuku ki Mompe'kupanyolos mo.

2 Dhali igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo uni 'kokin mo mmo'qap bway mo mmokar a'di mmowu mo haali/ uni ko/ki 'kwani mo be.

3 Yan'ko'd Setaan ciki'd mo eya Yahuusa mo a'di jin yuku ka Iskariyuuti a'di jin 'dap tiya 'twa/ ka 'kume'd i'ce'dka su/ mo be.

4 A'di yaki'd mo mmo'tora tor ki igasiis kun can mo dhali tapa kun can ki iman- hil gu'b gi mondheleladhelel gom bway jin mina a'di 'taki 'cith a'di is ki gwo mo e uni mo be.

5 Dhali uni 'kunya bwa mo dhali gam gwo me'd mo mmoçi a'di aguurush mo be.

6 Wakan a'di gamki gwo me'd mo dhali mmonap̄kina a'di embula 'borga/ mo mmo'ciḥ a'di is ki gwo mo e uni mo ki kup ki dar ga waambuhany 'kwani mo be.

Yesus A'di Shwa To gi Mompe'kupanyolos Nyak̄ki Imancik̄ A'di Gwo mo be

7 Yan'ko'd atee pu'dki'd mo ki maan̄kuthu'd jin miinu ki dar ka cumat̄ mo, ka tee gi ari ka'bal gi Mompe'kupanyolos minu mii 'ciḥa/ bas mo.

8 Wakan Yesus ki hasha Buterus dhala Yohaana mo mmo/o gwo mo ki: Iiku/ mo ma dhali thosoni to mo gom Mompe'kupanyolos gom ana mo, ki ana mina shwa a'di mo be.

9 Dhali uni ki thok̄ a'di gwo mo ki: Mana i/o /e bwa jin mina aman thoson a'di mo?

10 A'di ki o uni gwo mo ki: Hili mo mo ma, ki um mini ciç 'pen̄kuman bampa/ mo tani wathi/ jin kali dhur yi'de/ midi gam um 'kup mo. Baḥi a'di isho'k mo e gu'b jin ciça a'di mo.

11 Dhali tor com gu'b gwo mo ki: Aman̄tor Gwo o/e gwo mo ki: Mane gu'b yilkina/ mane mo, a'di jin miga/ shwa to gi Mompe'kupanyolos nyak̄ki imancik̄ gwom pem mo?

12 Dhali a'di midi tor um dhan bwaman gu'ba beega/ mo jin di'di mis apowa kamu/ mo jin isha to ki kokorom mo. E mun mo tani thosoni to mo ma.

13 Dhali uni iikin mo dhali gam a'di me'd jin torkina a'di uni gwo mo, dhali uni thosonki to mo gom Mompe'kupanyolos mo be.

14 Dhali ki mo pu'dki'd mo tani a'di ca'bki'da tharabeesa mo dhali uni gun dhunu ki she/ mo nyak̄ki a'di mo be.

15 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Aha/ dina gwo i bwayi ki nyanye/ mo mmonyak̄ to shwa ki Mompe'kupanyolos yan nyak̄ki um mo ki aha/ dina is ki 'kosh ka nyor ntwa/ a/ mo be.

16 Haali/ aha/ tora um gwo mo ki: Aha/ mina diki shwa a'di mo dok/ e ntagi a'di minu thim mo e Bampa/ ma Arumgimis mo be.

17 Dhali a'di bu'thki'da kubbaaya mo dhali ki a'di çiki mom'bor bwa i is mo tani a'di o gwo mo ki: Budhi yansan mo ma dhali kwaki a'di bwa e bwam um ki is bum mo ma.

18 Haali/ aha/ tora um gwo mo ki 'peni shwane/ mo tani aha/ mina diki pi yiman manan cwa mo ntagi Bampa/ ma Arumgimis midi pu'du/ mo be.

19 Dhali a'di bu'thki maan̄kuthu'd mo si'da/ dhali ki a'di çiki mom'bor bwa i is mo tani a'di ki 'ce'd a'di mo dhali ci uni mo mmo/o gwo mo ki: Yansan ta is pem mo be, a'di jin çikunu mo gom um mo. Miiyi yansan mmoka aha/ e mo.

20 Dhali wakan si'da/ 'ko'di tonte/ mo tani a'di bu'thki'da kubbaaya mo mmo/o gwo mo ki: Kubbaaya yan ta ji gi wolo'd ka piye/ gom um mo a'di jin ta

gwon this jin gamu me'd ka bas pem mo be.

²¹ Hili, hili mo mo ma, me'd gi a'di jin 'cithi/ aha/ is ki gwo mo a'di nyakki di ki aha/ eya tharabeesa mo be.

²² Haali/ Ya/ gi 'Kwani a'di yaki'd mo me'd jin karkunu gom a'di mo. Hili wayyi e wathi/ caan mo ki a'di jin 'cithi a'di is ki gwo mo be.

²³ Dhali uni telki mii 'pen mo mmodot gwondot ka rem 'kup mo ki jana 'peni bwam uni ta a'di jin midi 'taki mii to yansan mo.

Gwo gi Sugu/ mo gom A'di jin Midi Ca mo

²⁴ Dhali gwo gi sugu/ si'da/ cuki'd mo e bwam uni mo gom a'dija iminu kar ki ca mo e bwam uni mo?

²⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Imalik gi 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo tani mii mo gi tanu tapa apo/ uni mo, dhali uni gwansan kun ta gi moshirr mo apo/ uni mo tani yukunu gway ki imanmii ki 'bore/ gom uni mo.

²⁶ Hili yansan midi diki di wakan gom um mo. Hili dhalki a'di jin ca'd e bwam um mo dhal mii e i is mo mmowar ki gwa'd mo dhali a'di jin di'di twa/a/ mo ta a'di jin midi ta amanmii to mo be.

²⁷ Haali/ a'di jin ca'd mo tani ta a'din 'de/ jin di'da tharabeesa mo 'taa? walla a'di jin ta'da manmii to mo? A'di diki ta a'di jin di'da tharabeesa mo 'taa? Hili aha/ dina mbwam um mo mmota wathin 'de/ jin mii to mo be.

²⁸ Um ta uni gwansan kun rashi 'ko nyakki aha/ mo e mompal pem mo.

²⁹ Me'da Ababa mmodorkina a'di aha/ bampa/ i e mo tani wakan si'da/ aha/ torkina um a'di i e mo,

³⁰ ki um mini nyak to shwa mo dhali nyak to pi eya tharabeesam pem e bampam pem mo dhali mmo'ko 'pena kursin tapa mo mmodwall 'Kwani ma Israyiil gwo mo uni kun 'kon ma waki 'kume'd i'ce'dka su/ mo be.

Mo jin Min ma Buterus Wat Gwo mo A'di Torkunu Ntwa/a/ mo

³¹ Simaan, Simaan, hili mo mo ma, Setaan dina gwo mbwa mo mmobu'th um mo ki a'di midi 'dash um me'd emen pos mo.

³² Hili aha/ 'thokina mo gom /e mo ki mongam gwo is pini midi diki ush me'd mo. Dhali ki /e mini tu'k mo dok/ e tani 'bithi awak pini is mo ma.

³³ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Tapa, aha/ thosonkina is mo mmonyak ya ki /e mo eya sijin mo dhali mmowu mo be.

³⁴ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Aha/ tora /e gwo mo, Buterus, ka dhongola njwa midi diki ko e ka tee yan mo tani ntagi /e mini wat aha/ gway me'di kwara ki /e mishi aha/ kan mo be.

Jisilaan, dhali Kucan, dhali Gandal

³⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Me'd jin hashkika/ um ka piye/ mo ki dar ga jisilaan mo walla kucan mo walla ka ppa/ isho'k mo tani um harki

toŋ kamu/ mo 'taa? Uni thok a'di gwo mo ki: To piyi'd mo be.

³⁶ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili shwane/ mo ma. Dhalki a'di jin ta'd ga jisilaan bu'th a'di mo dhali wakan si'da/ a'di jin ta gi kucan mo. Dhali dhalki a'di jin dara'd gi gandala turga/ mo tani yol burriyem pom piti mo dhali yol gandala kamu/ mo.

³⁷ Haali/ aha/ tora um gwo mo ki Gwo ma Arumgimis yansan jin 'kwarkunu mo ki: Dhali a'di karkunu nyakki imandhan gwo mo tani a'di naskina/ minu mii thim ki aha/ mo be. Haali/ a'di jin 'kwarkunu gom aha/ mo tani a'di ta mo gi thimkunu a'di mo be.

³⁸ Dhali uni ki o gwo mo ki: Hili mo mo ma, Tapa, gandala turga/ 'koni su/ imahan mo. Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A'di 'kosh jwa mo.

Yesus 'Thoki'd mo e Bwam Monsinu mo

³⁹ Dhali a'di pu'dki'd ka piye/ mo dhali ya mo me'd mii jin miina a'di mo mmoya e 'Kuwoh ma Setuun mo. Dhali imancik a'di gwo bathki a'di isho'k mo be.

⁴⁰ Dhali ki a'di pu'dki'd mo e mo caan mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: 'Thoyi mo ma, ki um mini 'koki ciç mo e mo jin palu mo.

⁴¹ Dhali ki a'di thothki is mo 'peni uni mo me'd ari wosh jin yipu kantaan mo tani dhali a'di ki ca'b ki jin 'kupa'dupun mo dhali 'tho mo be ki:

⁴² Ababa wakki/ /e ona bwa mo tani thothka kubbaaya yan

'peni aha/ mo ma, hili a'di jin oyaa/ bwa mo yisa hili a'di jin o /e bwa mo, ki a'di minu mii mo be.

⁴³ Dhali a'di pikin ma man'doyu gwo i is mo 'peni momis mo mmo'bi'th a'di is mo be.

⁴⁴ Dhali mmowoja is a'di she/ mo tani a'di 'thoki'd ka daran du mo. Dhali jitim piti warki'd ki dhan gunkulisa bas kun ta'kkina 'cesh apowa 'cesh mo be.

⁴⁵ Dhali ki a'di cuki mis mo 'peni mon'tho mo tani a'di pu'dki'd mo e imancik a'di gwo mo dhali gam uni mo mmomalkina uni e mo ki bwani diti'd mo be.

⁴⁶ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta isha um e mo kan? Cuyi mis mo ma dhali 'thoyi mo, ki um mini 'koki 'taki ciç mo e mo jin palu mo be.

Mo jin 'Cithuwa Yesus Is ki Gwo mo dhali Mo gi Budhu A'di mo

⁴⁷ Ki a'di di'd mmo/ o gwo mo tani awaambuhany 'kwani pu'dkin mo dhali wathi/ jin yuku gway ka Yahuusa a'din 'de/ jin ta tiya a'kume'd i'ce'dka su/ mo tani a'di shuyi uni bway mo. A'di ki 'disha Yesus is mo dhali pi a'di 'twa/ mo be.

⁴⁸ Hila Yesus ki o a'di gwo mo ki: Yahuusa, mina / eyi 'cith Ya/ gi 'Kwani is ki gwo ki 'twam pi kan mo 'taa?

⁴⁹ Dhali ki uni gwansan kun 'kamki a'di mo tani parki mii e mo jin midi 'taki mii i'ko'd mo tani uni o gwo mo ki: Tapa, mina aman dora/ dor ki gandal mo 'taa?

50 Dhali jan 'deŋ kamu/ 'peni uni mo tani a'di dorki cɪŋkina/ ma gasiis jin ca'd mo dhali 'ciṯh a'di 'ce ma bim poros piti mo be.

51 Hila Yesus o gwo mo ki: Dhalku/ yan ki mii dok/e mo. Dhali a'di ki ta 'cem piti is ki me'd mo dhali waç a'di mo be.

52 Yan'ko'd Yesus ki o igasiis kun can gwo mo dhali tapa kun can ki imanhil gu'b gi mondheleladhelel mo dhali 'kwaniŋ gwanyjaka/ mo, uni gun iiyin ka piŋe/ apo/ a'di mo ki: Um iiyina po/ wathi/ me'd wathin 'di/ ki gandala turga/ dhali ki cwa kan mo 'taa?

53 Ki aha/ dikina ka tee jin baṯha'di 'ko'd isa yempa/ e gu'b gi mondheleladhelel mo tani um 'koki dhu me'd bum apo/ aha/ mo. Hili yaase ta mom bum mo be dhali mom'bi'th gi mondhurumi'd mo.

Buterus Watki'da Yesus Gway mo

54 Dhali yan'ko'd uni ki bu'th a'di mo dhali uni ki shu a'di bway mo mmosusi a'di mo e gu'b ma gasiis jin ca'd mo. AButerus di'd mmobaṯh a'di isho'k isa dhana/ mo.

55 Dhali ki uni 'thaki o'da 'cila'th mo e bwaman mo gi dwallu gwo mo dhali 'kowa 'cesh mmontaṯ 'de/ mo tani Buterus ca'bki'di bwam uni mo be.

56 Yan'ko'd ari nyara/ hilki a'di mo mmodina a'di mo mmoça'b ka le'dan o'd mo dhali tor a'di ki e mo mmo/ o gwo mo ki: Wathi/ yansan si'da/ nyak di ki a'di mo be.

57 Hili a'di waṯ a'di gwo mo mmo/o ki: A'boma, aha/ di-naki mish a'di mo be.

58 Dhali yan'ko'd ari'ceenne/ mo tani jan 'deŋ kamu/ si'da/ parki a'di e mo dhali o a'di gwo mo ki: /e si'da/ ta jan ṯal 'de/ 'peni uni mo be. Hila Buterus o gwo mo ki: Wathi/, aha/ tana a'di yisa.

59 Dhali yan'ko'd ki ari mo ta mo mo tani jan ṯal 'deŋ kamu/ di'd si'da/ mo mmo'cece'b gwo mo mmo/o ki: Ka jin gana/ wathi/ yansan si'da/ nyak di ki a'di mo, haali/ a'di ta wathi/ gi Pany Jaliil mo.

60 Hila Buterus ki o a'di gwo mo ki: Wathi/, aha/ mola gwo 'ban jin ona /e mo. Dhali ki jahanne/ ki a'di di'd mmo/o gwo mo tani adhongola ŋwa gwo e mo be.

61 Dhali Tapa tu'kki'd mo dhali hila Buterus mo dhala Buterus kakina gwon Tapa e mo, gwo jin okina a'di a'di mo ki: Nṯwa/a/ ka dhongola ŋwa diki ko e shwane/ mo tani / e mini waṯ aha/ gway me'di kwara mo be.

62 Dhali a'di yaki'd ka piŋe/ mo dhali ko ki jabu'th ki ku'bu/ ku'bu/ mo be.

Yesus Miikunu ka Maç mo dhali Doru mo

63 Dhali 'kwani kun 'kokin mo mmobudha Yesus mo tani uni mii a'di ka maç mo dhali dor a'di mo be.

64 Uni si'da/ kum a'di e mo mmota ja'da/ mo dhali doṯ a'di gwo mo ki: Ciyi gwo mo ma. Kaja 'dunn idorki /e mo?

65 Dhali uni oki gwon tiya ka ris apo/ a'di mo mmosor a'di mo be.

Yesus Diki'd Mbwambor Montul Is gi 'Kwani Yahuuda/ mo

66 Dhali ka tee pu'dki'd mo tani 'kwaniḡ gwanyjaka/ tulki is mo mmontal 'de/ mo nyakki igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo. Dhali uni ki shu a'di bway ka pije/ e montul is buni mo, dhali uni ki o gwo mo ki:

67 Wakki/ / e tana Kristhos mo tani tori aman gwo mo ma. Hili a'di ki o uni gwo mo ki: Wakki/ aha/ mina tor um gwo mo tani um mini 'koki gam gwo is mo be.

68 Dhali wakki/ aha/ mina dot um gwo mo tani um mini 'koki thok aha/ gwo mo be.

69 Hili 'peni mo yansan shwane/ mo tani Ya/ gi 'Kwani minu kar mo mmoča'b ka bim poros gi mom'bi'th ma Arungimis mo be.

70 Dhali uni 'baar mo o gwo mo ki: / e ta Ya/ ma Arungimis de? Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Um oki aha/ tana a'di mo be.

71 Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: Gwonta mina ana imii ita ki nyanye/ mmo/ o mo? Haali/ ana cikā gwo ki is bana 'peni 'twam pitinḡ gana/ mo be.

23

Yesus Diki'd Ibwambor ma Bilaatus mo

1 Yan'ko'd aris uni 'baar mo kun tulki is mo uni cuki mis mo dhali susi a'di mo mbwambor ma Bilaatus mo.

2 Dhali uni telki mii 'pen mo mmoyer a'di is ki gway mo mmo/ o gwo mo ki: Aman gamkina wathi/ yansan mmo/ o gwo apo/ bampam bana mo dhali non am 'kup mo si'da/ mmočiya Kaysara thulpa/ mo dhali o gwo ki a'di ki is piti ta'da Kristhos jin ta'da Malik mo.

3 Dhala Bilaatus ki dot a'di gwo mo ki: Ki / e de ntana Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo de? Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: Ona / e wakan si'da/ mo be.

4 Dhala Bilaatus ki o igasiis kun can gwo mo dhala waambuhany 'kwani mo ki: Aha/ dinaki gam miinḡ kamu/ e wathi/ yansan jin thutha a'di mii mo be.

5 Hili uni 'cece'bki gwo mo mmo/ o ki: A'di cuki 'kwani is mo mmoṭor gwo ki tur mo e Bampa/ Yahuudiyya 'baar mo 'peni Pany Jaliil itagi mahansan mo be.

Yesus Diki'd Ibwambor ma Hirodus mo

6 Ka Bilaatus cikki gwo yan mo tani a'di dotki gwo mo wakki/ a'di ta wathi/ gi Pany Jaliil mo.

7 Dhali ki a'di da/ arki gwo mo ki a'di cila mo ma Hirodus gi moshirr mo tani a'di hashki a'di ka Hirodus mo, a'di jin di'd ki is piti e Pa Urushaliim ki mo caan mo be.

8 Ka Hirodus parki'da Yesus e mo tani a'di 'kunya bwa kagahara mo haali/ a'di dina gwo ibwa mo isa gush mo mmopar a'di e mo, haali/ a'di cikki gwo mo gom a'di mo

dhali a'di toshki par miimera kamu/ e mo jin miikina a'di mo.

⁹ Wakan a'di dotki a'di gwon tiya ka ris mo, hili a'di diki 'de'k 'twan kamu/ mo be.

¹⁰ Dhali igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo doshkin ki 'dishe/ mo mmo'cwara 'cwar mo mmoyer a'di is ki gway mo be.

¹¹ Dhala Hirodus nyakka askar piti mo tani uni kar a'di ki mon'the is mo dhali mmomii a'di ka mak mo. Yan'ko'd uni ki hi'th a'di burrinye/ jin ca'bki 'be'd 'be'di is mo dhali a'di ki hash a'di ka nyan'ko'd eya Bilaatus mo be.

¹² Dhala Hirodus dhala Bilaatus uni warkin ka mugu ka rem 'kup mo ka teen gana/ caan mo haali/ ki mii yansan ntwa/a/ mo tani uni ta 'kup ka rem 'kup mo be.

Yesus Torkunu Gwo 'Twa/a 'Cesh mo Mmowu mo

¹³ Yan'ko'd Bilaatus ki tul igasiis kun can is mo dhali 'kwani kun tana 'kan'kup pa mo dhali 'kwani mmontal 'de/ mo be.

¹⁴ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Um suski wathi/ yansan i aha/ mo me'd wathin 'de/ jin o gwo apo/ 'kwani mo. Dhali n'ko'd aha/ palkina a'di mo mbwambori um mo. Dhali hili mo mo ma aha/ dinaki gam wathi/ yansan 'peni ton tal 'den kamu/ jin thutha a'di mii mo jin ona um a'di gwo apo/ mo.

¹⁵ Walla Hirodus si'da/ haali/ a'di hashki a'di ka nyan'ko'd e ana mo. Dhali hili mo mo ma. Ton kamu/

yisa di'da jin ha me'd ki mowu mo jin miikina a'di mo be.

¹⁶ Dhali gom mii gi wakan mo tani aha/ mina ci a'di montok mo dhali 'cuq a'di mo be.

¹⁷ Dhali a'di midi mii ta mii mo jin mina a'di mii 'cuq wathin 'de/ gom uni ka cim gun 'boron mo be.

¹⁸ Hili uni 'baar mo cuukin ki nyanye/ mo mmontal 'de/ mo ki: Ka bor 'den gana/ e wathi/ yansan mo, dhali 'cuqi amana Baraabas mo -

¹⁹ wathi/ jin bitkunu mo eya sijin mo gom gwo gi onuwa 'cesh e 'penkuman bampa/ mo dhali haali/ a'di ta'da man'kosha mee mo.

²⁰ Dhala Bilaatus torki uni gwo mo dok/ e mmodina gwo a'di i bwa mo mmo'cuqa Yesus mo be.

²¹ Hili uni cuukin ki dhan 'twa/ kun caaca mo ki: 'Koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo ma. 'Koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo ma.

²² Me'di kwara a'di ki o uni gwo mo ki: Goma tinta? tonthus wakata imiikina a'di mo? Aha/ dinaki gam miinj kamu/ jin thutha a'di mii mo jin midi ha me'd ki mowu mo. Gom mii gi wakan mo tani aha/ mina ci a'di montok mo dhali 'cuq a'di mo be.

²³ Hili uni 'kokin mo mmo'cece'b gwo mo mmodot gwo ki cuuwa/ kun caaca mo ki a'di minu 'taki 'kosh ki cwany'cithan dhul mo. Dhali 'twam buni piki gwo jipi/ mo be.

²⁴ Wakan Bilaatus a'di dhalki gwon dwall me'd mo ki gwom buni kun dota uni

minu mii mo be.

²⁵ A'di 'cukki uni wathi/ jin biṭu eya sijn mo gom gwo gi onuwa 'cesh mo dhali goma mee jin 'kosha a'di mo, a'di jin dotkina uni mo, hila Yesus a'di cikunu uni mo gom gwo gi bwam buni mo be.

Mo gi 'Koshuwa 'Kosh ki Cwany'cithan Dhul mo

²⁶ Dhali me'd jin suskina uni a'di i bway mo tani uni bu'thki wathin 'de/ jin ta'da Simaan gi Paṅ Kerawaan mo, a'di jin yayi'd 'peni pa mo dhali uni ki 'thik a'di cwany'cithan dhul piti m'ba/ mo mmokal a'di ṅ'ko'da Yesus mo be.

²⁷ Dhali adhana waambuhany 'kwani bathki a'di isho'k mo dhali ki up ilu/ mo uni gun miikina cinthar mo dhali ko kagahara gom a'di mo be.

²⁸ Hila Yesus tu'kki 'ban mo dhali o uni gwo mo ki: I'bwa/ gi 'Kwani gi Pa Urushaliim, dhalku/ ki ko gom aha/ mo ma, hili koyi gom is bum mo dhali gom uḅim bum mo.

²⁹ Haali/ hili mo mo ma, atee mini pu'du/ mo jin mina uni o gwo mo ki: Mom'bor mii gom uni gun tana burum mo dhali bwa kun molona dho'th ki sule/ mo dhala bor kun 'koki ciya ko mmopi ki sule/ mo.

³⁰ Dhali yan'ko'd uni mini tel mii 'pen mo mmo/o wosha turga/ gwo mo ki: Biṭi apo/ am mo ma, dhali e wosh kun boḅa/ she/ ki: Kumi aman is mo ma.

³¹ Haali/ wakki/ uni mii to yansan mo ki cwa yathaya'th

mo tani atinta midi di mo ṅ'ko'd ki a'di midi ku'th mo?

³² 'Kwanin tiya 'koni su/ si'da/ uni kun thu'thki mii mo, uni suskunu ka pije/ mo mmo'kosh jwa mo nyakki a'di mo be.

³³ Dhali ki uni pu'dkin mo e mo jin yuku ka Siman 'Kup mo tani uni ki 'kosh a'di ki cwany'cithan dhul mmun mo. Dhali uni gun thuthi mii mo, jan tal 'de/ ki 'bana bim poros piti mo dhali jan tal 'de/ ki 'bana biny cam piti mo be.

³⁴ Dhala Yesus ki o gwo mo ki: Ababa, dhalki uni miinthus buni 'pen mo ma, haali/ uni 'koki mish to jin miina uni mo be. Dhali uni ta'kki to mo mmokwa/ burinyem piti bwa mo.

³⁵ Dhali 'kwani doshkin ki 'dishe/ mo mmohil mo mo, hili 'kwani kun tana 'kan'kup pa mo wakki a'di mo mmo/o gwo mo ki: A'di wothki kun tiya mo tani dhalki a'di woth is pitin gana/ mo ma, wakki/ a'di ta'da Kristhos 'peni Arungimis mo, a'di jin ta jim pitin 'de/ jin kwanykunu mo.

³⁶ Dhali i/ askar si'da/ mii a'di ka mak mo. Uni iikin mo dhali ci a'di tom'paḅa'd mo,

³⁷ dhali mmo/o gwo mo ki: Wakki/ / e tana Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo tani wothi/ is pini mo ma.

³⁸ Dhali gwo si'da/ 'kwarkunu mo ṅ'kupi a'di mo ki: Yansan ta'da Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo be.

³⁹ Dhali jan 'de/ jin thuthi mii mo jin shirkunu apo/ cwany'cithan dhul mo tani o

a'di gwo mo mmo/o ki: Dina /e ki ta Kristhos 'taa? Woth*i* is pini mo ma dhali aman mo.

⁴⁰ Hili jan kamu/ kucurki a'di ki gwo mo mmo/o gwo mo ki: Dina /e ki ko/ ka Arumgimis mo 'taa? Haali/ /e diki 'ko'di me'd gi gwon dwall gi miiwak jin nyaka'd mo.

⁴¹ Dhali ana ka jin gana/ minu ka kar/e kan mo. Haali/ ana bu'thkina a'di jin minu mii ci ana mo gom mii gun miikina ana mo, hili wathi/ yansan diki thu'th toj kamu/ mii mo be.

⁴² Dhali a'di ki o gwo mo ki: Yesu*s*, kayi aha/ e mo ma, ki/ e mini pu'dku/ mo e mom'bi'th gi bampam pini mo.

⁴³ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona / e gwo mo ki: Shwane/ /e mini nyak di ki aha/ mo e mony-jaro/ e momis mo.

*Mowu ma Yesu*s* mo*

⁴⁴ Dhali mo wana e ka tente/ bwanj 'kup mo tani dhali mondhurumi'd pu'dki'd mo apo/ mony'chesi 'baar mo ntaga tente/ mbum 'ban mo be.

⁴⁵ Ka tente/ uski monkush piti mo tani dhali burri*nye/* jin di'd e gu'b gi mondheleladhelel mo tani a'di dherkunu bwa mo ka 'ban su/ mo be.

⁴⁶ Dhali yan'ko'd Yesu*s* ki cuu ki dhan 'twa/ jin caaca mo mmo/o gwo mo ki: Ababa, e me'd pini mo tani aha/ cikina /e shi/in pem mo be. Dhali ki a'di oki gwo yansan mo tani a'di ki ci shi/ir piti jin 'ko'd mo.

⁴⁷ Dhali ka mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd parki a'di jin bu'thki mo e mo tani a'di manki'da Arumgimis mo dhali o gwo mo ki: Ka jin gana/ wathi/ yansan a'di di'd ka po/ mo be.

⁴⁸ Dhali awaambuhany 'kwani 'baar mo kun tulki is mo mmopar mo e mo tani ki uni parki a'di jin bu'thki mo e mo tani uni do*kki* bway pa mo mmodora bor buni ki me'd mo be.

⁴⁹ Dhali aris 'kwani kun mishki a'di mo dhali up mo, uni gun bathki a'di nsho'k mo 'peni Pany Jaliil mo tani doshkin isa dhana/ mo dhali par to gwansan e mo be.

*Mo gi Kanuwa Yesu*s* mo*

⁵⁰ Dhali wathin kamu/ di'd jin yuku gway ka Yuusup mo, a'di 'peni pa gi 'Kwani Yahuuda/ mo jin yuku ka Arraama mo. A'di ta jan 'de/ 'peni montul is gi 'kwani*n* gwanyjaka/ gi 'Kwani Yahuuda/ mo jin ta wathim 'boro'd mo dhali wathin kar/e mo be.

⁵¹ A'di diki gam gwo me'd ki gwom buni gun 'ko uni mbwa mo dhali mii mo hili a'di corki'da cor mo gom Bampa/ ma Arumgimis mo.

⁵² Wathi/ yansan yaki'd eya Bilaatus mo dhali do*t* a'di gwo mo gom is ma Yesu*s* mo be.

⁵³ Dhali yan'ko'd a'di ki bu'th a'di ka 'cesh mo dhali a'di ki 'tam a'di is ki burri*nyen* dhinye e mo dhali kar a'di e jis wosh jin cwanyu gom jis jwa mo jin dinuki kar jan tal 'denj kamu/ nycine/ naskina/ mo.

54 A'di ta'da tee jin Thosonkunu to mo dhali acim ma pesu/ telkunu 'pen mo be.

55 Dhali up kun nyakki ii ki a'di 'peni Pany Jaliil mo tani bathkina bathi sho'k mo dhali uni parki moj'kupaje e mo dhali mo jin karkunu is piti nycine/ mo.

56 Dhali yan'ko'd uni ki dok bway pa mo dhali uni ki thoson to kun kuyi mo mo dhala yina pi'dna mo.

Dhali ka cim ma pesu/ mo tani uni siki is mo isi ki gwonkan jin 'kwarkunu mo be.

24

Mompinu mo

1 Hili ka tee jin twa/ a/ ka dhas mon'thamo/ ka'tum mo tani uni iikin mo e moj'kupaje mo mmo'kal to kun kuyi/ mo mo kun thosonkina uni mo be.

2 Dhali uni gamki wosh ka'ckunu mo 'peni 'twaman jis jwa mo.

3 Hili ki uni iiki bwaman mo tani uni 'koki gam bun'war is gi Tapa Yesus mo be.

4 Ki uni 'kokin mo mmod-umbul gom miil yansan mo tani hili mo mo ma, 'kwani su/ doshkini uni mo kun shwakina burrinye/ ka wara sho'k mo.

5 Dhali me'd jin ko/kina uni is mo tani uni lun'ki bwam/em buni a'cesh mo dhali 'kwani ki o uni gwo mo ki: Atinta napkina um a'di jin di'd ki e 'peni bwam mowu kan mo? A'di diki di mmahan mo. Hili a'di piki'd mo be.

6 Kayi gwo e mo ma, a'di jin torkina a'di um mo ki a'di di'd naskina/ e Pany Jaliil mo

7 ki Ya/ gi 'Kwani minu mii ci 'kwanin thusi me'd mo dhali minu mii 'kosh jwa mo ki cwany'cithan dhul mo dhali ka cim kwara mo tani a'di midi cu mis mo be.

8 Dhali uni kaki gwom piti e mo be

9 dhali dok ka nyan'ko'd 'peni moj'kupaje mo mmo'or uni aris to gwansan ki uni gun 'koni 'kume'd i'ce'dka 'de/ mo dhali aris 'kwanin tiya si'da/ mo be.

10 Dhala Mariyam Magdaliyya dhala Yuwanna dhala Mariyam jin ta KoY-akuub dhali upa tiya mo nyakki 'ko ki uni mo uni gun tori to gwansan e uni gun dhunu ki she/ mo.

11 Hili gwo gwansan kun onu mo tani wa uni e ki gwo gi 'kwani kun sona du mo dhali uni 'koki gam uni gwo is mo be.

12 Hila Buterus cuki mis mo dhali gus mo e moj'kupaje mo dhali tu mo mo dhali par bwaman e mo. Dhali a'di ki par burrinyen dhiny e e mo mmo'ko e mom buni mo dhali a'di dok bway pa mo dhali a'di merki'd mo gom to gun miikin mo be.

Mo gi Iinu e Pa Imwaas mo

13 Dhali ka tee yansan gana/ mo tani 'kwani su/ 'peni bwam uni 'kokin mo mmo/ ii bway Pa jin yuku gway ka Imwaas mo, a'di jin wana e ki natgini pesu/ 'peni Pa Urushaliim mo be.

14 Dhali uni 'kokin mo mmoṭora ṭor ka rem 'kup mo goma ris to gwansan kun miikin mo be.

15 Ki uni 'kokin mo mmoṭora ṭor mo dhali mmodhan gwo n'twa/ mmontal 'de/ mo tani Yesus ki is piti 'dishki uni is mo dhali nyak ya ki uni mo be.

16 Hili em buni 'kokunu mo mmodik mo 'peni monyith a'di mo be.

17 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Gwon tinta 'kona um mo mmoburushi 'twa/ mo ka rem 'kup mo mmo/iina um kan mo? Dhali uni doshkin mo naskina/ mmohil mo ki bwan diti'd mo.

18 Dhali jan 'de/ 'peni uni mo tani yukunu gway ka Kilyubaas mo, thokki a'di gwo mo ki: /e ta jasi wathi/ yilkinan 'de/ e Pa Urushaliim mo jin diki mish to gwansan kun miikin ka tee gwansan mo 'taa?

19 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ton tinta mo? Dhali uni ki thok a'di gwo mo ki: Isi gwo goma Yesus gi Pa Naasira mo, a'di jin ta'da manci gwo mo, a'di jin ta gi mii gun 'bitha'bi'th mo dhali gwo ibwambor ma Arungimis mo dhali eya ris 'kwani 'baar mo.

20 Dhali hili igasiis kun can bana mo dhali 'kwani 'kan'kup pa mo tani uni ciki a'di mo ki a'di minu wak mo mmowu mo dhali mmo'kosh a'di jwa mo ki cwany'cithan dhul mo.

21 Hili aman takina ga 'tenj kape/ ki a'di ta jan 'de/ mmowan 'Kwani ma Israyiil 'ba/ mo be. Nye, dhali ka ris to gwahan ka rotham po/

mo tani a'di ta'da tee kun 'koni kwara mo shwane/ ki to gwansan miikin mo be.

22 Dhali upa tiya 'peni bampam bam mo tani merki aman e mo. Uni 'kokin e mon'kupaje mo e mon'thamo/ ka'tum mo

23 dhali uni 'koki gam is piti mo. Dhali uni dokkin ka nyan'ko'd mo mmo/o gwo mo ki uni hilki jasi tonyjan jin wana e ki iman'doyu gwo mo, a'di jin o gwo mo ki a'di di'd ki e mo be.

24 Kwanin tiya 'peni 'kwani gwansan, uni gun nyakki 'ko ki am mo tani uni iikin mo e mon'kupaje mo dhali gam a'di mo me'd jasi gwo jin ona up mo, hili a'di mo tani 'kona uni ki par e mo be.

25 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ayy um 'kwani kun ta pus mo dhali kun gwa'd ma du ki gwa'd mo mmo'koki gam aris gwo 'baar is mo kun okina imanci gwo ma Arungimis kadhamo/ mo.

26 A'di diki ta mii jin minu mii mii mo ka Krithos mina is 'taki diki mii 'kosh ka nyor gom to gwansan mo dhali cic mo e monycam piti mo 'taa?

27 Dhali mmoṭel 'pen 'pena Musa mo dhali imanci gwo ma Arungimis kadhamo/ mo tani a'di ki ṭor uni aris 'pe-men gwo kun 'kwarkunu mo e Gwo ma Arungimis mo goma ris to gi isi gom is piti mo be.

28 Wakan uni 'dishki pa is mo e mo jin iikina uni mo. A'di wana e ki a'di ya'di ya gi yam piti mo.

29 Hili uni wothki a'di 'kup

mo mmo/o gwo mo ki: Ca'bi nyakki am mo ma haali/ mo ta mom'penj_kaskum mo be haala tee 'baara 'pen mo be. Wakan a'di seki bwaman mo mmonyak ca'bki uni mo be.

³⁰ Dhali ki a'di diki'da tharabeesa nyakki uni mo tani a'di bu'thki maanj_kuthu'd mo dhali 'bora 'bor bwa i is mo dhali 'ce'd a'di mo dhali ci a'di ki uni mo be.

³¹ Dhali em buni ka'dkunu mo dhali uni nyith_ki a'di mo dhali a'di piki'd mo 'peni bwam/em buni mo be.

³² Dhali uni o gwo ka rem 'kup mo ki: 'Kon ma dum bana ki su'kka war mo mmo'kona ana mmo_tora/ tor e bway tur mo? mmoka'dkina a'di ana Gwo ma Arungimis kun 'kwarkunu mowa?

³³ Dhali uni cuki mis mo ka tenter_j gana/ yansan mo dhali dok ka nyan'ko'd mo e Pa Urushaliim mo. Dhali uni ki gam unin_j 'kume'd i'ce'dka 'de/ mo tulki is mo mmonta_l 'de/ mo dhali uni gwansan kun nyakki 'ko ki uni mo

³⁴ dhali uni kun o gwo mo ki: Tapa, ka jin_j gana/ a'di cuki mis mo dhali a'di piki'da Simaani is mo.

³⁵ Dhali yan'ko'd uni ki tor uni to kun miikin e bway tur mo dhali mmonyith_kina uni a'di mo mmo'ce'd maanj_kuthu'd mo be.

AYesus Piki Imancik A'di Gwo I/is mo

³⁶ Dhali ki uni 'kon mo mmo/o gwo yansan mo tani Yesus ki is piti doshki'd mo mbwam uni mo dhali o uni gwo mo ki: Monj_ku'th is e um mo.

³⁷ Hili uni dherkina is bwa mo mmoko/ is mo dhali toshki uni parkina arum e mo be.

³⁸ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta murkina uma du kan mo? Dhali gwondo_ta tinta cuki'd mo eya dum bum kan?

³⁹ Hili me'd pem dhali sho'k pem mo ma. Aha/ ki is pem tana a'di mo be. Budhi aha/ is ki me'd mo ma dhali par e mo, haala rum diki ta gi bunj_gwar is mo dhala sima/ mo me'd jin parkina um e mo kun taka/ mo be.

⁴⁰ Dhali ki a'di oki gwo yansan mo tani a'di ki tor uni me'd piti i e mo dhali sho'k piti mo be.

⁴¹ Dhali ki uni 'kokin mo mmothis gwo 'koki gam is naskina/ mo gom mon'kun_y bwa mo dhali momer mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Um tan gi tor_j kamu/ mmoshwa mmahan mo 'taa?

⁴² Dhali uni ki ci a'di ushi kuluny shum wa'c mo jin 'thosu mo

⁴³ dhali a'di ki bu'th a'di mo dhali 'ka ibwambori uni mo be.

⁴⁴ Dhali yan'ko'd a'di ki o uni gwo mo ki: Gwo gwansan ta gwom pem kun oka/ um mo ki aha/ dina um naskina/ mo, ka ris to gwansan kun 'kwarkunu mo gom aha/ mo e gwon_kan ma Musa jin cinu mo dhali e gwo gi imanci gwo ma Arungimis kadhamo/ mo dhali eya Masamiir mo tani minu mii thim mo be.

⁴⁵ Yan'ko'd a'di ki ka'd uni adum buni e mo mmomish gwo 'ban mo gom Gwo kun 'kwarkunu mo be.

⁴⁶ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Wakan a'di 'kwarkunu mo ka Kristhos minu mii 'kosh is ka nyor mo dhali ka cim kwara mo tani a'di midi cu mis mo 'peni mowu mo.

⁴⁷ Dhali ki gwo gom mo gi rijuwa du is mo dhali gom gwo gi minu dhal miinthus gi 'kwaniny'cesh 'pen mo tani minu mii ci ki gway piti mo e kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo mmo_{te}l 'pen 'peni Pa Urushaliim mo be.

⁴⁸ Um ta iman/o gwo gom to gwansan mo be.

⁴⁹ Dhali hili mo mo ma aha/ mina hash gwo jin on ma Babam pem is mo apo/ um mo be. Hili 'koyi e 'penkuman bampa/ mo ntagi um minu shum mo ki mom'bi'th mo 'peni momis jin eka/ ek mo be.

Mmoshinkunu A'di Bway Momis mo

⁵⁰ Dhali yan'ko'd a'di ki shu uni bway ka pije/ mo ntagi Pam Beetaniya mo. Dhali a'di ki 'de'k me'd piti ki mis mo dhali 'bor uni mii mo be.

⁵¹ Ki a'di di'd mmo'bor uni mii mo tani a'di ki kwa/ is piti 'peni uni mo dhali a'di bu'thkunu bway momis mo be.

⁵² Dhali uni lun_{ki} a'di mo mmodok ka nyan'ko'd mo e Pa Urushaliim mo ka dhan bwan'kunyga/ mo be

⁵³ dhali uni 'kokin mo mmorash 'ko mo e gu'b gi mondheleladhelel mo mmo'bora Arumgimis bwa i is mo be.

Gwom 'Borga/ Isi ki Gwo ma YOHAAN mo

Gwo Wara'd ki Bungwar mo

1 Ka mun'kup tani Gwo diki'd dhali Gwo di'd eya Arumgimis mo dhali Gwo ta'da Arumgimis mo be.

2 A'di diki'd 'peni ka mun'kup nyakka Arumgimis mo be.

3 Aris to 'baar mo 'kokunu mo mmo/uk ki a'di mo dhali ton tal 'den kamu/ yisa di'da jin uku ki dar gi a'di mo.

4 E a'di mo tani mondiki/ e diki'd mo dhali mondiki/ e a'di ta monkush gi 'kwani mo be.

5 Dhali monkush a'di 'twakki mondhurumi'd bwa mo dhali mondhurumi'd diki pi a'di e mo be.

6 Wathi/ diki'd jin tu'ckin ma Arumgimis ki yaku/ mo, a'di jin yuku gway ka Yohaana mo be.

7 A'di pu'dki'd mo gom gwo mmo'or mo, mmo'or gwo mo gom monkush mo, ka ris 'kwani 'baar mo mini gam gwo is e a'di mo be.

8 A'di diki ta monkush ki is piti mo. Hili a'di pu'dki'd mo mmo'or gwo gom monkush mo be.

9 Dhali monkush gana/ a'di diki'd mmoyayu/ i 'kwaniny'cesh mo be, a'di jin ta monkush gana/ mmokusha ris 'kwaniny'ceshi 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo be.

10 A'di diki'd e mony'cesh mo dhali 'kwaniny'cesh

ukunu ki a'di mo tani hili a'di 'kona 'kwaniny'cesh ki nyith mo be.

11 A'di pu'dki'd e kum piti tani dhali 'kwanim piti 'koki bu'th a'di mo be.

12 Hili aris uni 'baar mo kun bu'thki a'di kun gam gway piti is mo tani a'di ciki uni mom'bi'th mo mmowar ki uci ma Arumgimis mo be.

13 Uni gun dhodhu 'pena bas yisa, walla 'peni bwa gi bungwar is yisa, walla 'peni bwa wathi/ yisa, hili 'peni Arumgimis mo be.

14 Dhali Gwo warki'd ki bungwar mo dhali shurki ca'b mo e bwam ana mo, 'tu'du/ ka 'the dhali ki gwon gana/ mo. Ana mishkina cam piti mo, monyca gi Ya/ jin di'd tal 'de/ 'peni Com mo be.

15 (Yohaana a'di toriki gwo gom a'di mo dhali cuu gwo mo ki: Wathi/ yansan a'di ta jin torika/ um gwo mo ki: A'di jin midi pu'du/ i'ko'di aha/ mo tani a'di icaki'd ki aha/ mo haali/ a'di diki'di twa/ a/ ki aha/ mo be.)

16 Dhali 'pena 'tu'd piti mo tani ana 'baar bu'thkina 'the mo mmomara 'the is mo be.

17 Haali/ gwonkan jin cinu mo tani a'di cikunu ka Musa mo. Hili a'the dhali gwon gana/ pu'dkin 'pena Yesus Kristhos mo be.

18 Wathin tal 'den kamu/ yisa di'da jin parki'da Arumgimis e ki sule/ sule/ mo be, hili jasi Ya/m pitin tal 'de/ a'di jin diki'da bor gi com mo, a'di jin toriki a'di eya tente/ mo be.

Gwo jin Tor ma Yohaana jin

Mii'da Mii ki Yi'de/ mo

¹⁹ Dhali yansan ta gwo jin tor ma Yohaana mo ki 'Kwani Yahuuda/ hashki igasiis mo dhali 'Kwani Lawi 'peni Pa Urushaliim mo mmodot a'di gwo mo ki: Ki /e tana ajaye?

²⁰ A'di ki pi gwo mo. A'di diki ur gwo mo. Hili a'di piki gwo mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ dinaki ta Kristhos mo be.

²¹ Dhali uni ki dot a'di gwo mo ki: Ba /e tana ja sa/? /E tana Iliyya 'taa? A'di ki o gwo mo ki: Aha/ tana a'di yisa. Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: I/e tana manci gwo de? Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Yisa.

²² Dhali yan'ko'd uni ki o a'di gwo mo ki: Ba ki /e tana jaye? Dhalki aman mina mii tagi gwon thok gom uni gun hashki aman mo. Ata ona /e gwo gom is pini kan mo sa/?

²³ A'di ki o gwo mo ki: Aha/ tana 'twa/ wathin tal 'de/ mo mmocuu gwo mo e mombwaasho ki: Kari bway Tapa ka ji sho'k mo ma, me'd gwo jin okin ma manci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo jin yuku gway ka Ishaya mo.

²⁴ Dhali uni hashkunu mo 'peni 'Kwani Parisiyiin mo be.

²⁵ Dhali uni dotki a'di gwo mo ki: Katinta imiikina /e 'kwani ki yi'de/ mo wakki/ /e diki ta aKristhos mo walla Iliyya mo walla amanci gwo mo?

²⁶ Dhala Yohaana ki thok uni gwo mo ki: Aha/ miikina mii jin miikunu ki yi'de/ mo tani hili wathi/ doshki'di bwam um mo jin molkina um mo be.

²⁷ Isi a'diyini jin midi yayu/ i'ko'di aha/ mo, dhali waɕkana ppam piti mo tani aha/ dinaki ha me'd mo mmo'cuɕ uni mo be.

²⁸ Mii yansan a'di bu'thki mo mo e Pam Beetaniya mo e bwampo/ Yi'deɕ Kumma/ Uurdun mo e mo jin miikin ma Yohaana mii ki yi'de/ mo be.

Hili ma, Ari Ka'bal ma Arumgimis mo

²⁹ Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani a'di parki'da Yesu e mo mmoyayu/ 'kup kadhoɕ mo i a'di mo dhali o gwo mo ki: Hili mo mo ma, Ari Ka'bal ma Arumgimis a'di jin midi kal miinthus gi 'kwaniny'cesh mo be.

³⁰ Wathi/ yansan a'di ta a'di jin torka/ um gwo mo ki: 'Ko'di aha/ tani wathi/ midi pu'du/ mo a'di jin caki'd ki aha/ ntwa/ a/ mo haali/ a'di diki'di twa/a/ ki aha/ mo be.

³¹ Aha/ ki is pem dinaki mish a'di mo. Hili gom mii yan mo tani aha/ pu'dkina mo mmomiya mii jin miinu ki yi'de/ mo ki a'di minu tor eya tente/ e 'Kwani ma Israyiil mo be.

³² Dhala Yohaana torke gwo mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ parkina Shi/in Dheleladhelele e mo mmothulu/ me'd gurko/ 'peni momis mo mmoɕa'ba po/ a'di mo be.

³³ Aha/ ki is pem dinaki mish a'di mo. Hili a'di jin hashki aha/ mo mmomiya mii jin miinu ki yi'de/ mo tani a'di o aha/ gwo mo ki: A'di jin

mina /e par Shi/in e mmothulu/ mo dhali ɕa'ba po/ a'di mo tani a'di ta a'di yansan jin mii'da mii jin miinu ki Shi/in Dheleladhelel mo be.

³⁴ Dhali aha/ mishkina mo mo dhali ta aman/ o gwo ki a'di yansan ita Ya/ ma Arumgimis mo be.

Imancik Gwo kun Twa/a/

³⁵ Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani aYohaana a'di doshki'd mo nyakki imancik a'di gwo isu/ mo be.

³⁶ Dhali a'di ki para Yesus e mo me'd jin yayina a'di mo dhali o gwo mo ki: Hili mo mo ma. A'di ta Ari Ka'bal ma Arumgimis mo be.

³⁷ Dhali imancik a'di gwo su/ cikki gwo mo mmo/ona a'di gwo yansan mo dhali uni bathkina Yesus nsho'k mo be.

³⁸ Yesus ki tuka bor mo dhali par uni e mo mmobathkina uni a'di nsho'k mo dhali o uni gwo mo ki: Atinta napa um mo? Dhali uni ki thok a'di gwo mo ki: Rabbi, (a'di jin ta 'pemen gwo jin onu ka Mantor Gwo mo) ki /e dini mana mo?

³⁹ A'di ki thok uni gwo mo ki: Iiyu/ mo ma dhali par mo e mo. Uni pu'dkin mo dhali par mo e mo jin ɕa'bkina a'di mo dhali uni nyakki 'ko ki a'di ka tee ɕaan mo haali/ atente/ ta'da tente/ idonon mo be.

⁴⁰ Jan tal 'de/ 'peni uni su/ jin cik gwo ma Yohaana jin tora a'di mo dhali jin bath a'di nsho'k mo tani a'di ta'da Andaraawus mo, jin ta'da kam ma Simaan Buterus mo be.

⁴¹ A'di gamki'da kam piti ntwa/a/ mo jin ta'da Simaan

mo dhali o a'di gwo mo ki: Aman gamkina aMasiyya (jin ta 'pemen gwo jin onu ka Kristhos mo be).

⁴² A'di suski'da kam piti eya Yesus mo dhala Yesus parki a'di e mo dhali o a'di gwo mo ki: Hayyiye /e tana Simaan jin ta ya/ ma Yohaana mo. / E minu yuk gway ka Sapa mo (a'di jin ta 'pemen gwo ka Buterus mo).

Yesus Yukki'da Pilibbus dhala Nathana/iil mo

⁴³ Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani Yesus pu'da/ bwa ka pije/ mo mmoya Pany Jaliil mo. Dhali a'di gamki'da Pilibbus mo dhali o a'di gwo mo ki: Bathi aha/ nsho'k mo ma.

⁴⁴ Dhala Pilibbus a'di ta wathi/ gi Pam Beetsayda mo jin ta 'penkuman bampa/ ma Andaraawus dhala Buterus mo be.

⁴⁵ Dhala Pilibbus a'di gamki'da Nathana/ iil mo dhali o a'di gwo mo ki: Aman gamkina wathi/ yin jin okin ma Musa mo e gwonkan jin cinu mo dhali imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo, uni si'da/ 'kwarki gwo mo goma Yesus gi Pa Naasira mo, a'di jin ta Ya/ ma Yuusup mo.

⁴⁶ Dhala Nathana/iil ki thok a'di gwo mo ki: A/ mina tom 'boro'da kamu/ piyu/ mo 'peni Pa Naasira mowa? Pilibbus ki thok a'di gwo mo ki: Yayu/ mo ma dhali par e mo.

⁴⁷ Dhala Yesus mishki'da Nathana/iil mo mmopu'du/ e a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Hili mo mo ma. Wathi/

'peni 'Kwani ma Israyiil ka jin gana/ jin dar ga mak mo.

⁴⁸ Dhala Nathana/iil ki thok a'di gwo mo ki: /E mishi aha/ kata moye? Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Ntwa/ a/ ka Pilibbus diki yuk /e mo ki / e dina lampu/ mo tani aha/ parkina /e e mo be.

⁴⁹ Dhala Nathana/iil ki thok a'di gwo mo ki: Rabbi, /e ta Ya/ ma Arungimis mo. /E tana Malik gi 'Kwani ma Israyiil mo be.

⁵⁰ Dhala Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Haali/ gom gwo jin oka/ /e ki aha/ parkina / e e eya lampu/ mo tani a'di igama /e gwo is mowa? /E mini par dhan to kun caaca e mo mmobol gwansan e mo.

⁵¹ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Ka jin gana/ ka jin gana/ aha/ tora /e gwo mo ki um mini par momis e mo mmodi ki kany mo, dhali iman'doyu gwo ma Arungimis mo mmoseku/ mo dhali mmothulu/ mo apo/ Ya/ gi 'Kwani mo be.

2

Momiimash e Paṅ Kaana mo

¹ Dhali ka cim kwara mo tani momiimash diki'd e Paṅ Kaana gi Pany Jaliil mo. Dhali KoYesus diki'd imun mo be.

² Dhala Yesus si'da/ yukunu mo e momiimash yan mo nyakki imancik a'di gwo mo be.

³ Ki yimana mura'th bolu ki is mo tani KoYesus pu'dki'd mo dhali o a'di gwo mo ki:

Uni dar gi yimana mura'th mo be.

⁴ Dhala Yesus ki owa yim gwo mo ki: Ayy a'boma. A'di midi mii /e katinta dhali aha/ mo? Haali/ mom pem diki pu'd naskina/ mo be.

⁵ Dhali kum ki o imanmiiya tu'c gwo mo ki: Miiyi a'diyin jin mina a'di itor um mo.

⁶ Dhali dhur wosh 'kokini pe'de/ mo kun caaca mo kun dhukunu mo gom 'Kwani Yahuuda/ mo mmolam to mo me'd mii gi gwonkan jin cinu mo be. Jin tal 'de/ kalki'da jaluun bwamani iss 'de/ mo walla jaluun bwamani iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd mo be.

⁷ Yesus ki o uni gwo mo ki: 'Tu'di dhur gwansan ki yi'de/ mo ma. Dhali uni ki 'tu'd uni ki shengolu/ ilu/ mo be.

⁸ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Pashi mo ma dhali ha'bki a'di eya mancila to gi mo jin yukuwa yuk mo. Wakan uni ha'bki a'di mo be.

⁹ Dhali ka mancila to gi mo jin yukuwa yuk mo nyokki yi'de/ jin warki'd ki yimana mura'th mo tani dhali a'di diki mish mo jin ha'bkunu a'di 'peni nycine/ mo (bahili jasi imanmiiya tu'c uni mishki mo jin ha'bkunu yi'de/ 'peni cine/ mo) dhala mancila to gi mo jin yukuwa yuk gom montul 'kup mo tani a'di ki yuk wathinya'ab mo be.

¹⁰ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Aris 'kwani 'baar mo ka 'de'e/ 'de'e/ ciki 'kwani yimana mura'th jin 'boro'di twa/ a/ mo, dhali ki 'kwani pikini kap mo tani yimana

mura'th jin thapathap mo ciyunu 'kwani mo be. Hili /e karki yimana mura'th gana/ mo ntagi shwanesan mo be.

11 Mii yansan a'di ta mimer jin twa/ a/ jin miikin ma Yesus e Pañ Kaana gi Pany Jaliil mo dhali a'di ki tor monycam piti eya tente/ mo, dhali imancik a'di gwo gamki gwo is e a'di mo be.

12 Dhali 'ko'di mii yan mo tani a'di yaki'd ka lungu'b e Pañ Kapranahuum nyakki kum mo dhali ikam piti mo dhali imancik a'di gwo mo dhali uni ki 'ko imun ka cim ka honye/ mo be.

Mmodhelel Gu'b gi Mondheleladhelel mo

13 Dhali Mompe'kupanyolos gi 'Kwani Yahuuda/ dishki'd mo dhala Yesus yaki'd ka gagamis e Pa Urushaliim mo be.

14 Dhali e gu'b gi mondheleladhelel mo tani a'di gamki uni gwansan kun 'kokin mo mmoyola morbip mo dhali ka'bal mo dhali gurko/ mo, dhali uni kun ta imanwan emena guurush mo eya tu'c buni mo be.

15 Dhali a'di ki to'd guluca 'ci'd mo dhali a'di ki ur uni 'baar ka piye/ mo ki ka'bal ilu/ mo dhali ka morbipi lu/ mo 'peni gu'b gi mondheleladhelel mo, dhali a'di ki wol emena guurush 'pera 'cesh mo dhali a'di ki kuma tharabeesam buni 'twa/ a 'cesh mo.

16 Dhali a'di ki tor uni gwansan gwo mo, uni gun yolki gurko/ mo ki: 'Doyi to gwansan mo. Um mini 'koki

mii gu'b ma Babam pem me'd gu'b gi moyol mo.

17 Imancik a'di gwo kakina gwo e mo jin 'kwarkunu mo jin o gwo mo ki: Anyor gom gu'b pini mo tani a'di miga/ shwa mo be.

18 Dhali yan'ko'd 'Kwani Yahuuda/ ki o a'di gwo mo ki: Jamas mii gi wakatinta imina /e imii mo mmo'tor am mmomiina /e to gwansan mo.

19 Yesus ki thok uni gwo mo ki: 'Koshi gu'b gi mondheleladhelel yansan mo dhali ka cim kwara mo tani aha/ mina 'de'k a'di imis mo be.

20 Dhali 'Kwani Yahuuda/ ki o a'di gwo mo ki: Gu'b gi mondheleladhelel yansan a'di bu'thki yil issu/ i'ce'dka pe'de/ apo/ mmonyar a'di mo dhali /e mini 'de'k a'di imis ka cim kwara mmanakan?

21 Hili a'di oki gwo mo gom gu'b gi mondheleladhelel jin ta bungwar is piti mo be.

22 Dhali wakan ki a'di cuyunu mis mo 'peni mowu mo tani imancik a'di gwo kana gwo e mo jin okina a'di wakansan mo dhali uni gamki Gwo jin 'kwarkunu is mo dhali gwo jin okin ma Yesus mo be.

Yesus Mishki 'Kwani 'Baar mo

23 Dhali ki a'di diki'd e Pa Urushaliim ka cim gi Mompe'kupanyolos jin yukuwa yuk mo tani 'kwani ka ris gamki gwo is e gway piti mo mmomishkina uni jamas miim piti kun miikina a'di mo.

24 Hila Yesus ki is piti diki'd naskina/ mmowo'd uni mo

²⁵ haali/ a'di mishki'da ris 'kwani 'baar mo dhali midi mii diki ta gi jan tal 'deŋ kamu/ mmotor a'di gwo apo/ 'kwani mo haali/ a'di ki is piti mishki to kun 'kon e bwan 'kwani mo be.

3

Yesus dhala Nikudimus

¹ Dhali wathin kamu/ diki'd 'peni 'Kwani Parisiyiin jin yukunu gway ka Nikudimus mo a'di jin ta tapa gi 'Kwani Yahuuda/ mo be.

² Wathi/ yansan pu'dki'da Yesus mon'thiny mo dhali o a'di gwo mo ki: Rabbi, aman misha ki /e tana Mantor Gwo jin pu'dki'd 'peni Arumgimis mo. Haali/ jan tal 'deŋ kamu/ yisa di'da jin midi mish jamas mii gwansan mii mo kun miina / e mo, hili isi ciki/ Arumgimis midi nyak di i a'di mo be.

³ Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Ka jin gana/, ka jin gana/, aha/ tora / e gwo mo ki: Isi ciki/ wakki/ jan tal 'deŋ kamu/ dinuki dho'th ki dho'th this 'peni momis mo tani a'di midi mol se Bampa/ ma Arumgimis mo be.

⁴ Nikudimus ki thok a'di gwo mo ki: Ki wathi/ jin ca'd minu mish dho'th kata mo? Mina a'di mish se bwan kum dok/ e ki a'di minu dho'th mowa?

⁵ Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Ka jin gana/, ka jin gana/, aha/ tora / e gwo mo ki: Isi ciki/ wakki/ jan tal 'deŋ kamu/ dinuki dho'th 'peni yi'de/ dhali 'peni Shi/in mo

tani a'di midi mol cic Bampa/ ma Arumgimis mo be.

⁶ Caan jin dhodhu 'peni bungwar is mo tani ta bungwar is mo dhali caan jin dhodhu 'peni Shi/in mo tani a'di ta shi/in mo be.

⁷ Dhalku/ ki mer mo gom gwo jin oka/ / e mo ki: Um minu mii dho'th ki dho'th this 'peni momis mo.

⁸ 'Tham poshki'd ki bwam piti mo dhali / e cikki is jin gwona a'di mo, hili / e diki mish mo jin yayina a'di mo walla mo jin yakina a'di mo. A'di ta mondho'th gi wakan be jin dhodhuwa ris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun dhodhu ki Shi/in mo be.

⁹ Dhala Nikudimus ki thok a'di gwo mo ki: Yan minu mish mii kataye?

¹⁰ Dhala Yesus ki thok a'di gwo mo ki: / E tana mantor 'Kwani ma Israyiil gwo mo dhali /e din naskina/ mmodiki mish gwo yansan 'ban mowa?

¹¹ Ka jin gana/, ka jin gana/, aha/ tora / e gwo mo ki: Haali/ aman tora gwo gi to jin misha aman mo dhali tor gwo gi to jin para aman e mo. Hili um 'koki bu'th gwo jin tora aman mo be.

¹² Wakki/ aha/ tora um gwo gom to ga 'cesh mo dhali um 'koki gam gwo is mo tani ba um mini mish gwo gam is kata mo wakki/ aha/ tora um gwo gom to gi momis mo?

¹³ Wathin tal 'deŋ kamu/ yisa di'da jin seki momis mo, hili a'di jin thulki'd 'peni momis mo, a'di jin ta Ya/ gi 'Kwani mo, a'di jin diki'd e

momis mo be.

¹⁴ Dhali me'd jin 'de'k ma Musa tasha/ e mombwaasho mo tani wakan si'da/ Ya/ gi 'Kwani minu mii 'de'k mo be,

¹⁵ ki a'diyin jin midi gam a'di gwo is mo tani midi ta gi mondiki/e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

¹⁶ Haali/ Arumgimis enki 'kwaniny'cesh kagahara tani a'di cikina a'di Ya/m piti jin di'd tal 'de/ mo, ki a'diyin jin midi gam a'di gwo is mo tani midi 'taki diki this e mo hili midi ta gi mondiki/e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo.

¹⁷ Haali/ Arumgimis hashki Ya/m piti i mony'cesh yansan yisa mmowak 'kwaniny'cesh mo, hili ki 'kwaniny'cesh minu woth ki a'di mo be.

¹⁸ A'diyin jin gam a'di gwo is mo tani yisa wakuwa, hili a'diyin jin diki gam gwo is mo tani a'di wakkunu hila/ mo be haali/ a'di diki gam gway gi Ya/ ma Arumgimis jin di'd tal 'de/ is mo.

¹⁹ Dhali miiwak a'dan be ki monkush pu'dki'd e 'kwaniny'cesh mo tani dhali 'kwaniny'cesh enki mond-hurumi'd mo, mmodhal monkush e i is mo haali/ miim buni kun miikina uni mo tani ta thus ki thus mo be.

²⁰ Haali/ aris uni 'baar mo kun miiki to kun ta thus ki thus mo tani shi/ ki monkushi e mo dhali 'koki iiyu/ imonkush mo isi ciki/ ki miim buni minu 'taki be'd mo be.

²¹ Hili a'di jin botki'd mmomii gwon gana/ mo tani a'di pu'dki'd mo e monkush mo, ki a'di minu tor eya tente/

mo ki miim piti kun miikina a'di mo tani uni wagaskin ma Arumgimis mo be.

A'di Midi Mii Eka/ Ek mo, Hili Aha/ Mina Mii Wa She/ Is Kan mo be.

²² Dhali yan'ko'd ki mii yansan mo tani Yesus dhali imancik a'di gwo uni iikin e Bampa/ Yahuudiyya mo, dhali nyakki ca'b ki uni imun mo dhali mmomiiya mii ki yi'de/ mo be.

²³ Dhala Yohaana si'da/ a'di miiki'da mii ki yi'de/ e Pa Enuun jin 'dish Pa Saliim is mo haali/ yi'de/ caaca imun mo. Dhali 'kwani pu'dkin mo dhali 'kokunu mo mmomiiya mii ki yi'de/ mo be.

²⁴ Haala Yohaana dinuki kara sijn naskina/ mo be.

²⁵ Dhali gwo jin sugu mo cuki'd mo ibwaman iman-cika Yohaana gwo mo dhali Wathi/ Yahuudan kamu/ mo gom mii jin miinu mmolam to mo me'd mii gi gwonkan jin cinu mo be.

²⁶ Dhali uni pu'dkina Yohaana mo dhali o a'di gwo mo ki: Rabbi, a'di jin nyakki di ki / e e bwampo/ Yi'den Kumma/ Uurdun mo tani a'di jin torcina /e gwo mo tani a'di a'dani, miiki'da mii jin miinu ki yi'de/ mo, dhali aris 'kwani 'baar mo iikini a'di mo be.

²⁷ Yohaana ki thok uni gwo mo ki: Wathin tal 'den kamu/ yisa di'da jin midi bu'th ton kamu/ mo hili isi ciki/ a'di cikunu a'di 'peni momis mo be.

²⁸ Um ki is bum ta iman/ o gwo gom aha/ mo, gwo jin oka/ um ki aha/ dinaki

ta Kristhos mo, hili aha/ hashkunu ntwa/ a/ mo gom a'di mo be.

²⁹ A'diyin jin ta gi nyaranya'ab mo tani a'di ta wathinya'ab mo, dhali amugu gi wathinya'ab jin doshki'd mo dhali cik a'di 'twa/ mo tani a'di 'kunya bwa ki 'kuny kagahara mo mmocik 'twa/ gi wathinya'ab mo. Dhali wakan si'dayi a'di 'kunya/ bwa ki 'kuny mo shwane/ jin ta bwan 'kunu'd pem mo.

³⁰ A'di mididi mii eka/ ek mo, hili aha/ mina mii wa she/ is kan mo be.

A'di jin Pu'dki'd 'Peni Momis mo

³¹ A'di jin pu'dki'd 'peni momis kan mo tani a'di ta ji gi di'd apo/ 'kwani 'baar mo. A'di jin yayi'd 'peni mony'cesh mo tani ta ji jin cil ma 'cesh mo dhali ki 'twany 'cesh mo tani a'di ki o gwo mo. A'di jin pu'dki'd 'peni Momis mo tani a'di ta ji gi di'd apo/ 'kwani 'baar mo be.

³² A'di torki gwo gom a'di jin parkina a'di e mo dhali gwo jin cikina a'di mo, dhali wathin kamu/ yisa di'da naskina/ jin bu'thki gwo jin tora a'di mo be.

³³ A'diyin jin bu'thki gwo jin tora a'di mo tani 'dapka'd ki a'di yansan mo ka Arumgimis ta jin gana/ mo be.

³⁴ Haali/ a'di jin hashkin ma Arumgimis mo tani a'di torki gwo ma Arumgimis mo haali/ a'di diki ci a'di Shi/in me'd jin baru to mo.

³⁵ Haali/ a'di jin ta Com enki Ya/m piti mo dhali ciya ris to 'baar mo e me'd piti mo be.

³⁶ A'diyin jin gamki gwo is e Ya/m piti mo tani a'di ta'd gi mondiki/e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be. A'diyin jin diki ha gwo gi Ya/ e mo tani a'di mididi diki par mondiki/e e mo, hili anyor ma Arumgimis ca'bki'd apo/ a'di mo be.

4

Yesus dhala 'Bom gi Pan Saamira mo

¹ Dhali ki Tapa nyithki'd ki 'Kwani Parisiyiin cikki gwo ka Yesus diki'd mmomar imancik a'di gwo is mo dhali mmomiya mii jin miinu uni ki yi'de/ si'da/ mmobol kum ma Yohaana e mo

² (ba Yesus yisa imii uni ki yi'de/ ki is piti mo hili jasi imancik a'di gwo mo be).

³ Dhali a'di dhalki Pa Yahu-udiyya 'pen mo dhali dokki'd ka nyan'ko'd e Pany Jaliil mo be.

⁴ A'di mididi mii ya ki tur mo e Pan Saamira mo be.

⁵ Wakan a'di pu'dki'd e 'penkuman Bampa/ gi Pan Saamira, a'di jin yukunu gway ka Su'kar mo, a'di jin 'dishki mo ma 'cesh ma Yakuub is jin cikina a'di ya/ m piti ka Yuusup mo be.

⁶ Dhali jis yi'de/ ma Yakuub si'da/ diki'di mun mo be. Dhali wakan a'Yesus si'da/ a'di wukina is e mo gom ya jin yayina a'di nyakki imancik a'di gwo mo. Dhali a'di ca'bki'da 'cesh nshemen jis yi'de/ mo. Haali/ mo ta'da tente/ mbwan 'kup mo be.

7 Dhala 'bom gi Pan Saamira pu'dki'd mo mmomush yi'de/ mo. Yesu ki owa yim gwo mo ki: Ciyi aha/ mmopi mo ma.

8 Haali/ imancik a'di gwo mo uni iikin e 'penkuman bampa/ mo mmoyolu/ tonte/ mo be.

9 Dhala 'bom gi Pan Saamira ki thok a'di gwo mo ki: Ki / e jin ta Wathi/ Yahuuda/ 'tho aha/ yi'de/ ipi manakan? aha/ jin tana 'bom gi Pan Saamira mo? Haali/ 'Kwani Yahuuda/ usha gwo me'd nyakki 'Kwani Samiriyiin mo be.

10 Dhala Yesu ki thoka yim gwo mo ki: Wakki/ /e mini nyith to jin cin ma Arungimis ki me'd mo dhali gom gwo gi a'di yansan jin o /e gwo mo ki: Ciyi aha/ yi'de/ aha/ pina mo tani /e mini 'taki dot a'di mo dhali a'di midi 'taki ci /e yi'de/ jin di ki e mo be.

11 Dhala 'bom ki thok a'di gwo mo ki: Tapa, /e dar gi to mmomush yi'de/ mo dhali jis yi'de/ 'kula'kul mo ba/. Yi'de/ jin di ki e mina /e igam 'peni mana mo?

12 A/ki /e can ka babam bam ka Yakuub 'taa? a'di jin ciki aman jis yi'de/ yansan mo? Dhali a'di ki is piti piki'd si'da/ mo 'peni jis yi'de/ yansan mo dhali iya/m piti mo dhali to/em piti mo be.

13 Yesu ki thoka yim gwo mo ki: Aris uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun pi yi'de/ yansan mo tani mina yi'de/ dok/e bu'th mo be.

14 Hili a'diyin jin midi pi yi'de/ jin miga/ ci a'di mo tani

mina yi'de/ diki dok/e bu'th ki sule/ sule/ mo. Yi'de/ jin miga/ ci a'di mo tani midi war mo e a'di mmokash mo dhali mmodu'd mo ntagi mondiki/ e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

15 Dhala 'bom ki thok a'di gwo mo ki: Tapa, ciyi aha/ yi'de/ yansan mo ma, ki aha/ mina yi'de/ diki dok/e bu'th mo walla mmodiki yayu/ imahan mmoha'b yi'de/ mo be.

16 Yesu ki owa yim gwo mo ki: Yaku/ mo ma. Yuka kathim pini mo dhali yayu/ imahan mo.

17 Dhala 'bom ki thok a'di gwo mo ki: Aha/ dara ga kathim pem mo. Yesu ki thoka yim gwo mo ki: Gwom pini 'boro'd mo jin ona /e gwo mo ki: Aha/ dara ga kathim pem mo be.

18 Haali/ /e 'dapkina gwith 'twa/ ka mudhe'd mo dhali a'di jin di'di /e shwane/ mo tani yisa ta'da kathim piniya. Gwo yan ona /e ki on gana/ mo be.

19 Dhala 'bom ki o a'di gwo mo ki: Tapa, aha/ nyithkina ki /e tana manci gwo ma Arungimis mo be.

20 Haali/ ibabam bam uni ilunjin e 'kuwosh yansan mo be dhali um o gwo ki mo gi Pa Urushaliim a'di ta mo jin mina 'kwani ka mii ilun mo ba/.

21 Yesu ki thoka yim gwo mo ki: A'boma, gami aha/ gwo is mo ma. Mo midi pu'du/ mo ki um mini 'koki lunja Baba e 'kuwosh yan mo walla e Pa Urushaliim mo be.

22 Um lun̄ki to jin 'kona um ki mish mo. Aman lun̄kina a'di jin misha aman mo haali/ mowoth piyi'd mo 'peni 'Kwani Yahuuda/ mo be.

23 Hili, mo midi pu'du/ mo dhali a'di a'dan shwane/ mo ki uni gun lun̄kina lun̄ ki bwan̄ gana/ mo tani mini lun̄a Baba ki shi/in mo dhali ki gwon̄ gana/ mo haala Baba n̄ap̄ki ku gi wakansan mmolun̄ a'di mo be.

24 Arungimis ta shi/in be dhali uni gwansan kun lun̄ki a'di mo tani mini mii lun̄ a'di ki shi/in dhali ki gwon̄ gana/ mo be.

25 Dhala 'bom ki thok a'di gwo mo ki: Aha/ misha ka Masiyya midi pu'du/ mo (a'di jin yuku gway ka Kristhos mo tani), dhali ki a'di midi pu'du/ mo tani a'di midi tor aman aris to 'baar mo be.

26 Yesus ki thoka yim gwo mo ki: Aha/ jin tora / e gwo mo tani aha/ a'dan be jin tana a'di mo be.

27 Dhali yan'ko'd ki 'ta'b mo tani imancik a'di gwo pu'dkin mo. Dhali uni merkin mo mmotorkina a'di ator ka 'bom mo. Hili jan tal 'deŋ kamu/ yisa ka'd twa/ mo mmo/ o gwo mo ki: Atinta n̄apa / e mo, walla, Atinta torkina / e ator nyakka yim mo?

28 Wakan a'bom dhalki dhur yi'dem piti 'pen mo dhali ya 'penkuman bampa/ mo dhali tor 'kwani gwo mo ki:

29 Iiyu/ mo ma dhali par wathin̄ kamu/ e mo jin tor̄ki aha/ aris tom pemi 'baar mo kun miikika/ mo. Yansan diki

ta Kristhos 'teya?

30 Dhali uni iikin ka pije/ mo 'peni bampa/ mo dhali pu'dku/ i a'di mo be.

31 Ki embul mo yan mo tani imancik a'di gwo n̄ap̄ki a'di mo mmo/ o a'di gwo mo ki: Rabbi, shwayi to mo ma.

32 Hili a'di ki thok uni gwo mo ki: Aha/ takina gi tonte/ mmoshwa mo a'di jin molkina um mo be.

33 Wakan imancik a'di gwo o gwo ka rem 'kup mo ki: Ki wathin̄ kamu/ kalki a'di tonte/ mmoshwa mo 'taa?

34 Yesus ki thok uni gwo mo ki: Tontem pem jin shwaka/ mo tani ta bwa gi a'di jin hashki aha/ mo dhali mmothima tu'c piti mo be.

35 'Kona um ki o gwo mo ki: Appe boça 'kupi doŋon mo naskina/ dhali yan'ko'd mo gi 'cithu/ to midi pu'du/ mo. Dhali aha/ tora um gwo mo ki: 'Deki em bumi mis mo dhali hili mombunto mo, a'di kusha to mo mo hila/ mmo/ is mo gom mo jin minu 'cith a'di to mo be.

36 A'di jin 'cithki to mo tani midi bu'th jin mina a'di gam mo dhali tul maman is gom mondiki/ e ki sule/ mo. Wakan amanyeka ka'bany to mo dhali aman'cith to mo uni 'kunykina bwa mo mmontal 'de/ mo be.

37 E mii yan mo tani gwo jin onu mo gama gam ki gwon̄ gana/ mo jin o gwo mo ki: Wathin tal 'de/ ki si to mo dhali jan kamu/ ki 'cith to mo be.

38 Aha/ hashkina um mo mmo'cith a'di, a'di jin 'kokina

um ki miiya tu'c mo. Kun tiya uni miikina tu'c mo dhali um cikkin e mo ma tu'c buni mo be.

³⁹ Kwani Samiriyyin 'peni 'penkuman bampa/ caan mo tani gamki a'di gwo is mo haali/ gom gwo jin tor ma 'bom mo mmo/o gwo mo ki: A'di tor ki aha/ gwo mo goma ris to 'baar mo kun miikika/ mo be.

⁴⁰ Wakan ki 'Kwani Samiriyyin pu'dkin e a'di mo tani uni dotki a'di mo mmonyak ca'b e uni mo, dhali a'di ca'bki'di mun ka cim su/ mo be.

⁴¹ Dhali uni ka ris ris gamki gwo is mo gom gwom piti mo be.

⁴² Dhali uni ki owa 'bom gwo mo ki: A'di yisa di'd mmota gwom pini jin gama aman gwo is mo yisa haali/ aman cikina gwo ki is bam mo, dhali aman misha a'di yansan ka jin gana/ a'di ita'da Manwoth gi 'kwaniny'cesh mo be.

Yesus Waçki Ya/ gi Wathi/ ma Hakuuma jin Ca'd mo

⁴³ Dhali 'ko'da cim su/ mo tani a'di yaki'd e Pany Jaliil mo be.

⁴⁴ Haala Yesus ki is piti tor ki gwo ka mançi gwoŋ kamu/ yisa taku e bampam pitin ganaa.

⁴⁵ Wakan ki a'di pu'dki'd e Pany Jaliil mo tani 'Kwani gi Pany Jaliil hanki a'di mo mmomishkina uniya ris to gun miikina a'di mo e Pa Urushaliim e mo ma yuk jin yuku mo haali/ uni si'da/ iikin e mo jin yukuwa yuk mo be.

⁴⁶ Wakan a'di pu'dki'd ka nyan'ko'd e Paŋ Kaana gi Pany Jaliil e mo jin warkina a'di yi'de/ ki yimana mura'th mo. Dhali e Paŋ Kapranahuum mo tani wathi/ ma malika kamu/ diki'd jin 'ba'thkina ya/m piti mo be.

⁴⁷ Ki a'di cikki gwo ka Yesus pu'dki'd 'peni Pa Yahuudiyya e Pany Jaliil mo tani a'di yaki'd mo dhali yuk a'di mo mmoyayu/ ka lungu'b mo dhali waç ya/m piti mo haali/ a'di 'disha 'twa/ mmowu mo be.

⁴⁸ Dhali wakan aYesus ki o a'di gwo mo ki: Isi ciki/ ki um 'koki par jamas mii e mo dhali momer mo tani un mini 'koki gam gwo is mo be.

⁴⁹ Dhali wathi/ ma malik ki o a'di gwo mo ki: Tapa, yayu/ ka lungu'b mo ma ntwa/a/ ka 'cim pem diki wu mo.

⁵⁰ Yesus ki o a'di gwo mo ki: Yaku/ mo ma. Ya/m pini midi di ki e mo. Dhali wathi/ gamki gwo is jin tor kin ma Yesus a'di mo dhali a'di yaki bway pa mo be.

⁵¹ Dhali ki a'di diki'd mmoyaku/ ka lungu'b mo tani imanmiiya tu'c piti gamki a'di 'kup mo dhali tor a'di gwo mo ki: Ya/m pini a'di di'd ki e mo be.

⁵² Wakan a'di ki dot uni atente/ mo jin telkina a'di mii 'pen mo mmowaç mo. Dhali uni ki thoç a'di gwo mo ki: Katili/ ka tente/ joç is 'peni bwan 'kup mo mmota atente 'de/ mo tani athunya/ ki dhal a'di 'pen mo be.

⁵³ Dhali com ki misha tente/ jin okin ma Yesus a'di gwo mo

ki: Ya/m pini midi di ki e mo. Dhali a'di ki is piti gamki gwo is mo dhali 'kwani gi gu'b piti 'baar mo be.

⁵⁴ Dhali mii yansan a'di ta miimer kun 'kon ma po/i su/ mo jin miikin ma Yesus mo me'd jin pu'dkina a'di 'peni Pa Yahuudiyya e Pany Jaliil mo be.

5

Mowaç jin Waçu eya Al Yi'de/mo

¹ Dhali 'ko'di mii yan mo tani ayuk jin yuku mmotul 'kup gi 'Kwani Yahuuda/ 'dishki'd mo dhala Yesus ya'd ka gagamis e Pa Urushaliim mo be.

² Dhali ara al yi'de/ diki'd e Pa Urushaliim e 'twaṅkala goṅ ka'bal mo jin yukunu ki 'twaṅ 'Kwani Ibraniyiin ka Beet/hisda mo, a'di jin 'kokin ma lambalanyi mudhe'd mo be.

³ Dhali mo yansan a'di ta mo jin ishkin ma waambuhany 'kwani kun aṭha mom'bi'th mo dhali kun takina ja'da/ mo dhali kun ta ṅwol mo dhali kun ku'thkina is guṅkuru/ mo, mmoçor yi'de/ mmobaṅgal is mo,

⁴ haala man'doyu gwo gi Tapa thulki'd ki me'da tiya eya al mo dhali mmobaṅgal yi'de/ is mo. Dhali a'diyin jin thulki yi'de/ nṭwa/a/ 'ko'di yi'de/ baṅgalkunu is mo tani a'di waçki'd 'peni 'ba'th yin jin 'koshki a'di mo be.

⁵ Wathin tal 'de/ diki'd, a'di jin 'ba'thki'd ki yil iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd mo dhali pekwara mo.

⁶ Dhali ka Yesus parki a'di e mo mmo/isha a'di 'ko'da 'cesh ki rash rash mo tani a'di ki o a'di gwo mo ki: /E ṅapan ki /e minu waç mowa?

⁷ Dhali wathi/ jin 'batha'd a'di ki thoḅ a'di gwo mo ki: Tapa, aha/ dara gi wathi/ mmokar aha/ eya al mo ki yi'de/ baṅgalki is mo, dhali ki aha/ dina mmoya mo tani jaṅ kamu/ thulki'di ṭwa/a/ ki aha/ mo be.

⁸ Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Cuyi mis mo dhali 'deka cim pini dhali yayi mo.

⁹ Dhali ki jahanne/ wathi/ waçkunu mo dhali a'di 'de'kki'da cim piti mo dhali ya bway pa mo be.

Dhali acim yansan a'di ta'da cim ma pesu/ mo be.

¹⁰ Dhali wakan 'Kwani Yahuuda/ ki o wathi/ jin waçkunu gwo mo ki: A'di ta'da cim ma pesu/ mo. A'di diki ta mii jin dhala gwoṅkan /e bway mo mmokaḷa cim pini mo be.

¹¹ Hili a'di ki thoḅ uni gwo mo ki: Wathi/ jin waçki aha/ mo tani a'di ki o aha/ gwo mo ki: 'Deki acim pini mo ma dhali yayi mo.

¹² Dhali uni ki thoḅ a'di gwo mo ki: Ki wathi/ jana i/o /e gwo kan mo? mmo/o gwo mo ki: 'Deki acim pini dhali yayi mo?

¹³ Dhali wathi/ jin waçkunu mo tani a'di diki mish wathi/ mo haala Yesus borki is piti mo haala dhana waambuhany 'kwani caaca mo e mo çaan mo be.

¹⁴ Dhali yan'ko'd Yesus ki gam a'di e gu'b gi mondhele-

ladhelel mo dhali o a'di gwo mo ki: Hili mo mo ma. /E 'borkina is mo. Dhalku/ mi-inthusa kamu/ ki mii mii dok/ e mo jin mina jin kamu/ jin shi/ ashi/ mmobol yansan e mo diki 'kosh /e mo.

¹⁵ Dhali wathi/ yaki'd mo dhali tor 'Kwani Yahuuda/ gwo mo ka Yesus a'di iwaçki a'di mo be.

¹⁶ Dhali gom mii yan kan mo tani a'di toca 'Kwani Yahuuda/ aYesus 'kus mo haali/ a'di miiki mii yansan ka cim ma pesu/ mo be.

¹⁷ Hila Yesus thok uni gwo mo ki: Ababam pem di'd naskina/ mmomiiya tu'c mo. Dhali aha/ si'da/ dina mmomiiya tu'c mo.

¹⁸ Dhali gom gwo yan kan mo tani 'Kwani Yahuuda/ 'baar mo ñapkina ñap mo ka dun dara'd mo mmo'kosh a'di mo haali/ a'di ilu/ yisa 'ce'dki jasa cim ma pesu/ yisa, hili si'da/ a'di yukki'da Arumgimis ki Com mo mmokar is piti mmonyaka nyak ka Arumgimis mo be.

Moshirr gom Ya/ mo

¹⁹ Dhali Yesus ki thok uni gwo mo ki: Ka jin gana/ ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: Ya/ moli toñ kamu/ mii ki bwam piti mo hili jasi a'di jin parkina a'di Com e mo mmomii mo. Haali/ to yin jin miikina a'di mo tani wakan si'da/ Ya/ a'di miiki uni mo be.

²⁰ Haali/ Ababa a'di enki Ya/ m piti mo dhali tor a'di aris to 'baar mo a'di jin miikina a'di ki is piti mo. Dhali adhan mii kun can kun boli gwansan e mo tani mina a'di itor a'di i e mo ki um mini mer mo be.

²¹ Haali/ me'd jin 'de'kkin ma Baba uni kun wukin mo dhali ci uni mon'koki/ e mo tani wakan si'da/ Ya/ ciki uni mon'koki/ e mo uni gun ona bwa a'di mo be.

²² Dhala Baba diki dwall jan tal 'denj kamu/ gwo mo, hili aris gwon dwalli 'baar mo tani cikina a'di Ya/ mo be ka ris 'kwani 'baar mo mini tak Ya/ mo,

²³ ma me'dyin si'da/ takkina uniya Baba mo. A'di jin diki tak Ya/ mo tani diki taka Baba mo a'di jin hashki a'di mo be.

²⁴ Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: A'diyin jin cikki gwom pem mo dhali gam a'di is mo a'di jin hashki aha/ mo tani a'di ita'd gi mondiki/ e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be. A'di midi diki yayu/ e miiwak gi gwon dwall mo hili a'di 'cithki'd mo 'peni mowu mo ntagi mon'koki/e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

²⁵ Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: Mo midi pu'du/ mo dhali a'di diki'd shwane/ mo, ki uni kun wukin mo mini cik' twa/ gi Ya/ ma Arumgimis mo, dhali uni gwansan kun cikkin mo tani mini 'ko ki e mo be.

²⁶ Haali/ me'd jin tan ma Baba gi mondiki/ e e is piti mo tani wakan si'da/ a'di ciki a'di Ya/ m piti mo mmota gi mondiki/ e e is piti mo be.

²⁷ Dhali a'di ciki a'di moshirri 'baar mo mmotor mii 'twa/a 'cesh gi gwon dwall mo haali/ a'di ta Ya/ gi 'Kwani mo be.

²⁸ Dhalku/ ki mer gom gwo

yansan mo haali/ mo midi pu'du/ mo ka ris 'kwani 'baar mo kun 'kokin mo e jis jwa mo tani mini cik 'twam piti mo be

²⁹ dhali uni mini piyu/ ka pije/ mo uni gwansan kun miiki miim 'boron mo e mo jin pinu e moŋ'koki/ e mo dhali uni gwansan kun miiki tonthus mo tani uni mini piyu/ e momiiwaḡ mo be.

Iman/ o Gwo goma Yesus mo

³⁰ Aha/ mola toŋ kamu/ mii ki moshirr pem mo. Me'd gwo jin cik'kika/ mo tani aha/ ki dwall gwo mo. Dhali gwon dwall pem kun dwallka/ mo tani ta kuŋ kar/ e mo haali/ aha/ dinaki ŋapi mmomii ki bwam pem mo, hili jasi ki bwa gi a'di jin hashki aha/ mo be.

³¹ Waḡki/ aha/ ona gwo gom is pem mo tani gwo jin tor'ka/ gom is pem mo tani diki ta jin gana/ mo be.

³² Jamu/ diki'd jin ta'da man/ o gwo gom aha/ mo dhali aha/ misha ki gwo jin tora a'di mo gom aha/ mo tani ta gwoŋ gana/ mo be.

³³ Um hashki 'kwani eya Yohaana mo dhali a'di ta'da man/ o gwo mo gom gwoŋ gana/ mo be.

³⁴ Hili aha/ dinaki bu'th gwo jin toru 'peni 'kwani mo, hili aha/ ona gwo yansan ki um minu woth mo be.

³⁵ A'di ta o'd jin shwaki'd mo dhala lamba/ jin 'twakki mo mo, dhali um okina bwa mo mmo'kuny bwa mo mmo'ko ari'ceenne/ mo e moŋkush piti mo be.

³⁶ Hili gwo jin okunu mo gom aha/ mo a'di ica'd mo mmobol gwo ma Yohaana mo. Haali/ atu'c jin cikin ma Baba aha/ mo mmothim a'di mo, atu'c gwansan gana/ kun dika/ mmomii mo tani uni ta iman/ o gwo gom aha/ mo ka Baba a'di hashki aha/ mo be.

³⁷ Dhali Ababa a'di jin hashki aha/ mo tani a'di ki is piti ta'da man/ o gwo gom aha/ mo. 'Twam piti 'kona um ki cik ki sule/ sule/ mo dhali ayir/em piti 'kona um ki par e ki sule/ sule/ mo be.

³⁸ Dhali um 'kon kan ki dar gi gwom piti mmodi e um mo haali/ um 'koki gam a'di gwo is mo a'di jin hashkina a'di mo be.

³⁹ Um ŋapkin ki burbur e bwaŋ Gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mo haali/ um toshkin ki um ta gi moŋ'koki/ e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo e uni mo. Dhali uni itana man/ o gwo gom aha/ mo be.

⁴⁰ Dhali um 'kokin mo mmo/ ush ki 'tash mo mmo/ iiyu/ i aha/ mo ki um mini ta gi moŋ'koki/ e mo.

⁴¹ Aha/ dinaki bu'th monyca 'peni 'kwani mo.

⁴² Hili aha/ misha ki mo/ en jin mina umi 'taki ena Arumgimis mo tani piyi'd e um mo be.

⁴³ Aha/ pu'dkina ki gway ma Babam pem mo dhali um 'koki bu'th aha/ mo. Waḡki/ jan tal 'deŋ kamu/ midi 'taki pu'du/ ki gway piti mo tani a'di imina umi se 'twa/ apo/ mo mmobu'th mo be.

⁴⁴ Ba gwo mina umi mish gam is kata mo? um kun buthi monyca ka rem 'kup

mo dhali 'koki ṅap monyca jin pu'dki'd 'peni Arumgimis jin di'd tal 'de/ mo?

⁴⁵ Dhalku/ ki tosh ki aha/ mina yer um is ki gway eya Ababa mo. A'di ta'da Musa jin midi yer um is ki gway mo a'di jin karkina um ka 'teṅ kapem bum mo be.

⁴⁶ Waḱki/ um mini 'taki gama Musa gwo is mo tani um si'da/ mini 'taki gam aha/ gwo is mo haali/ a'di 'kwarki gwo gom aha/ mo be.

⁴⁷ Hili waḱki/ um 'koki gam gwo jin 'kwarkina a'di is mo tani ba um mini mish gwom pem gam is kata moye?

6

'Kwani kun Cinu Tonte/ kun Tana Alaapi Mudhe'd mo

¹ Dhali 'ko'di mii yansan mo tani Yesus yaki'd mo mmo'ciṭha/ gap ma Al ma Jaliil mo a'di jin ta'da Al ma Thabariyya mo be.

² Dhala waambuhany 'kwani bathki a'di nsho'k mo haali/ uni mishki miimer kun miikina a'di gom uni gwansan kun 'koshkina 'ba'th mo be.

³ Dhala Yesus a'di yaki'd e 'kuwosh mo dhali a'di ki ca'ba 'cesh nyakki imancik a'di gwo mo be.

⁴ Dhali Mompe'kupanyolos jin yukuwa yuk gi 'Kwani Yahuuda/ dishki'd mo be.

⁵ Dhali yan'ko'd mmo'deka a'di em piti ki mis mo dhali mmomisha a'diya waambuhany 'kwani mmopu'du/ i a'di mo tani Yesus ki owa Pilibbus gwo mo ki: 'Peni

mana imina ana iyol maa mo jin mina 'kwani gwansan wakan i'taki shwa mo?

⁶ Gwo yansan okina a'di mo mmopal a'di mo haali/ a'di mishki'd ki is piti gom to jin mina a'di 'taki mii mo be.

⁷ Pilibbus ki thok a'di gwo mo ki: Ariyaal iss* 'kwan-impā ipe'de/ midi 'taki diki yol maanḱuthu'd mmo'kosh jwa mo gom uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mmo'ceṭh bwa ime'd ki gwa'd gwa'd mo.

⁸ Jan tal 'deṅ kamu/ 'peni imancik a'di gwo jin yukḱunu gway ka Andaraawus mo jin ta'da kam ma Simaan Buterus mo o a'di gwo mo ki:

⁹ A'ciṅ kamu/ di'di mahan jin ta'd gi maanḱuthu'di mudhe'd 'peni emen posa kamu/ mo dhali to yi'de/ isu/ mo. Hili uni gwansan minu miiya tinta ibwaman 'kwani ka ris kun wakan mo?

¹⁰ Yesus ki o gwo mo ki: Tuci 'kwani mmo'ko 'pena 'cesh mo. Dhali asho 'bina e ki 'bi mo. Wakan 'kwaniṅ gwas uni 'kokina 'cesh mo dhali mondeṅ jin deṅḱunu uni e mo tani wana e ka alaapi mudhe'd mo be.

¹¹ Yan'ko'd Yesus ki bu'th maanḱuthu'd mo dhali ki a'di 'borki'da 'bor bwa i is mo tani a'di ki ciki uni gwansan kun 'kokina 'cesh mo. Dhali to yi'de/ si'da/ miikunu wakansan mo me'd jin ṅapkina uni a'di mo be.

¹² Dhali ki shwam buni jin shwakina uni a'di ikap mo tani a'di ki tor imancik a'di gwo gwo mo ki: Tuli kuluny

* 6:7 miyya wa ishriin

maa kun uru 'kup is mo ki jan tal 'den kamu/ minu 'taki diki this e mo be.

¹³ Wakan uni tulki uni is mo dhali 'tu'dkina nura/ ka 'kume'd i'ce'dka su/ ki kuluny maa 'peni maan'kuthu'di mudhe'd 'peni emen posa kamu/ mo, kun dhalkina uni gwansan kun shwakin mo be.

¹⁴ Dhali ki 'kwani parki mi-imer e mo jin miikina a'di mo tani uni o gwo mo ki: Wathi/ yansan ka jin gana/ ta'da manci gwo mo a'di jin midi yayu/ i mony'cesh mo be.

¹⁵ Dhali yan'ko'd mmony-ithkina a'di uni mo ki uni muruni iyuy/ mo dhali bu'th a'di ki 'bi'th mo mmokar a'di ka malik mo tani Yesus yaki'd mo dok/e e 'kuwosh mo a'di 'de/ mo be.

Yesus Yaki'd ki Sho'k e Kupa Al mo

¹⁶ Ki mom'pimpili/ pu'dki'd mo tani imancik a'di gwo uni iikin ka lun'bu' eya al mo,

¹⁷ mmosekina uni e bwam ma kur mo dhali mmotel ii 'pen mo mmo'citha/ gap ma al e Pan Kapranahuum mo. Dhali mo dhuruma/ dhurum mo be dhala Yesus diki yayu/ i uni naskina/ mo be.

¹⁸ Dhali yi'de/ birki bakal mo haali/ 'tham poshki'd kagahara mo be.

¹⁹ Dhali ki uni 'koshki cwa is me'd natgini kwara mo walla idonon mo tani uni parkina Yesus e mo mmoya ki sho'k e 'kupa al mo dhali a'di 'dishki'da kur is mo be. Dhali uni ko/ kina ko/ is kagahara mo.

²⁰ Hili a'di ki o uni gwo mo ki: Aha/ a'dan be. Dhalku/ is ki ko/ mo ma.

²¹ Dhali yan'ko'd uni 'kunykina bwa mo dhali bu'th a'di e bwam ma kur mo, dhali ki jahanne/ akur a'di pu'dki'd e mo jin 'kokina uni mmo/ii mo be.

'Kwani Napkina Yesus mo

²² Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani 'kwani kun 'kokina 'bana gapa kamu/ mo tani mishki mo mo ka kur diki'd jasi tal 'de/ imun mo, dhala Yesus diki se akur mo nyakki imancik a'di gwo mo, hili imancik a'di gwo uni iikin uni 'cena mo be.

²³ Bahili jasa kur 'peni Pan Thabariyya mo tani pu'dkin mo mmo'dish mo is mo e mo jin shwakina uni maan'kuthu'd mo 'ko'di Tapa 'borki'da Arungimis bwa i is mo be.

²⁴ Wakan ki 'kwani mishkin ka Yesus diki di imun mo tani walla imancik a'di gwo mo tani uni ki is bunu seki bwam ma kur mo dhali ii e Pan Kapranahuum mo mmonapa Yesus mo be.

Yesus Ta Maa gi Mondiki/e ki Sule/ mo

²⁵ Dhali ki uni gamki a'di e 'bana gapa ala kamu/ mo tani uni ki o a'di gwo mo ki: Rabbi, /e yayini mahan kakasja mo?

²⁶ Dhala Yesus ki thok uni gwo mo ki: Ka jin gana/ ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: Um napi aha/, yisa mmoparkina um miimer e mo yisa, hili mmoshwakina um maan'kuthu'd ikap mo be.

27 Dhalku/ ki miiya tu'c gom tonte/ mo jin midi 'ce'd sho'k mo hili gom tonte/ jin midi 'dim 'kup ntagi mon'koki/ e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo, a'di jin mina Ya/ gi 'Kwani ici um mo. Haali/ e a'di mo tani Arungimis jin ta Com mo a'di 'dapki gwom piti 'twa/ ki a'di mo be.

28 Dhali yan'ko'd uni ki o a'di gwo mo ki: Aman mina mii miiya ta mo mmomii mii ma tu'c ma Arungimis mo?

29 Yesus ki thok uni gwo mo ki: Mii yaase a'di ta mii jin minu mii goma Arungimis mo ba/ ki um mini gam a'di gwo is mo, a'di jin hashkina a'di ki yayu/ mo be.

30 Wakan uni ki o a'di gwo mo ki: Ki miimer wakata imina /e imii mo jin mina aman i'taki par e mo dhali gam / e gwo is mo? Mii gi wakata imiikina /e mo?

31 Ibabam bam shwakina manna mo e mombwaasho mo me'd Gwo ma Arungimis jin 'kwarkunu mo jin o ki: A'di ciki uni maan gana/ 'peni momis mmoshwa mo be.

32 Dhali yan'ko'd Yesus ki o uni gwo mo ki: Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: AMusa, yisa a'di iciki um maa yan 'peni momis yisa. Ababam pem a'di ciki um maan gana/ yan 'peni momis mo be.

33 Haali/ maa ma Arungimis a'di ta a'di jin pu'dki'da 'cesh 'peni momis mo dhali ci mondiki/ e e 'kwaniny'cesh mo.

34 Uni ki o a'di gwo mo ki: Tapa, ci am maa yansan isa

yempa/ mo ma.

35 Yesus ki o uni gwo mo ki: Aha/ tana maa gi mondiki/ e mo be. A'diyin jin yayi'di aha/ mo tani mina te/ diki bu'th mo, dhali a'di jin gam aha/ gwo is mo tani mina yi'de/ diki bu'th ki sule/ mo be.

36 Hili aha/ tora um gwo mo ki: Um parki aha/ e mo tani dhali um 'koki gam aha/ gwo is naskina/ mo be.

37 Aris uni 'baar mo kun cikin ma Baba aha/ mo tani uni mini iyyu/ i aha/ mo, dhali a'di jin midi yayu/ i aha/ mo tani aha/ mina diki ur a'di ka pije/ mo be.

38 Haali/ aha/ pu'dkina i mony'cesh yansan 'peni momis mo, yisa mmomii ki bwam pem yisa, hili ki bwa gi a'di jin hashki aha/ mo be.

39 Dhali a'di yansan ita bwam piti jin hashki aha/ mo, ki aha/ mina diki this jan tal 'denj kamu/ e mo 'pena ris uni gwansan kun cikina a'di aha/ mo, hili aha/ mina 'de'k uni ka cim jin 'ko'd mo be.

40 Haali/ a'di yansan ita bwa ma Babam pem mo, ki aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun parki Ya/ e mo dhali gam gwo is e a'di mo tani mini 'taki ta gi mon'koki/ e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo. Dhali aha/ mina 'de'k uni ka cim jin 'ko'd mo be.

41 Dhali yan'ko'd 'Kwani Yahuuda/ uni miikina gumgum apo/ a'di mo haali/ a'di oki gwo mo ki: Aha/ tana maa jin thulki'd 'peni momis mo be.

42 Uni o gwo mo ki: Wathi/ yan diki ta aYesus mo? a'di

jin ta Ya/ ma Yuusup mo. 'Kona ana ki mish com dhali kum mowa? Ba ata ona a'di gwo mo shwane/ ki: Aha/ thulkina 'peni momis mo?

43 Yesus ki thok uni gwo mo ki: Dhalka gumgum ki mii e bwam um um 'cena kan mo.

44 Wathin tal 'denj kamu/ yisa di'da jin midi yayu/ i aha/ isi ciki/ Ababa jin hashki aha/, a'di dirki a'di mo. Dhali aha/ mina 'de'k a'di ka cim jin 'ko'd mo be.

45 A'di ta gwo jin 'kwarkina imançi gwo ma Arungimis kadhamo/ mo ki: Dhali uni 'baar mo min ma Arungimisi tor mo. Ki aris uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun mini cik gwo mo dhali da/ ar 'pena Baba mo tani uni mini i/iyu/ i aha/ mo be.

46 Wathin tal 'denj kamu/ yisa di'da jin parki'da Baba e mo, hili isi ciki/ jasi a'di jin ta ji 'peni Arungimis mo, a'di mishki'da Baba mo be.

47 Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: A'diyin jin gamki gwo is mo tani ta'd gi mondiki/e ki sule/ sule/ ya ye 'ba mo be.

48 Aha/ tana maa gi mondiki/e mo be.

49 Ibabam bum shwakina manna e mombwaasho mo dhali uni wukin mo be.

50 A'di yansan ta maa jin thulki'd 'peni momis mo jin mina wathi/ 'taki shwa mo tani dhali a'di midi diki wu mo be.

51 Aha/ tana maa jin di'd ki e jin thulki'da 'cesh 'peni momis mo. Wakki/ wathin tal 'denj kamu/ jin midi shwa maa yansan mo tani a'di midi

di ki e ki sule/ sule/ mo. Dhali maa jin miga/ ci gom mon'koki/e gi 'kwaniny'cesh mo tani a'di ta bungwar is pem mo be.

52 Dhali yan'ko'd 'Kwani Yahuuda/ uni su'kkin ki gwo e bwaman cem buni mo mmo/o gwo mo ki: Ki wathi/ yansan midi ci ana bungwar is piti mmo'ka manakan?

53 Dhali wakan aYesus ki o uni gwo mo ki: Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: Isi ciki/ wakki/ um 'koki 'ka shuman is gi Ya/ gi 'Kwani mo dhali pi abas piti mo tani um mini 'koki ta gi mon'koki/e e is bum mo be.

54 A'diyin jin 'ka bungwar is pem mo dhali piya bas pem mo tani a'di ta'd gi mondiki/ e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo dhali aha/ mina 'de'k a'di ka cim jin 'ko'd mo be.

55 Haali/ bungwar is pem a'di ta tontenj gana/ mo be dhali abas pem a'di ta to jin minu pi jin ta jin gana/ mo be.

56 A'diyin jin 'ka bungwar is pem mo dhali piya bas pem mo tani a'di nyakki ca'b e aha/ mo dhali aha/ e a'di mo be.

57 Dhali me'da Babam pem jin di'd ki e mo dhali hash aha/ mo tani dhali aha/ dina ki e mo goma Baba mo, wakan a'diyin jin midi 'ka aha/ mo tani midi di ki e mo gom aha/ mo be.

58 Yansan ta maa jin thulki'da 'cesh 'peni momis mo, yisa waki jin shwakina icim dhali wu mowa. A'di jin midi shwa maa yansan mo tani midi di ki e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

59 Gwo yansan okina a'di e gu'b gi montul is buni mo me'd jin torkina a'di uni gwo mo e Paŋ Kapranahuum mo be.

Gwo gi Mondiki/e ki Sule/ Ya Ye 'Ba/ mo

60 Imanciŋ a'di gwo ka ris ki uni cikki gwo yansan mo tani uni o gwo mo ki: Gwo yansan 'bitha'bi'th mo be. Aja a'di imidi mish a'di cik mo?

61 Hila Yesus a'di nyithki'd ki is piti mo ki imanciŋ a'di gwo miiki'da gumgum mo isi gom gwo yan mo tani dhali o uni gwo mo ki: Um si'da/ kolkunu mo gom gwo yansan mo de?

62 Wakki/ wakan mo tani gwo midi wakataye wakki/ um ki par Ya/ gi 'Kwani e mmoseku/ e mo jin dina a'di 'thissa/ mo?

63 A'di ta shi/ in jin ci moŋ'koki/e mo. Buŋgwar is a'di atha/ ath mo. Gwo jin torka/ um mo tani uni ta shi/ in dhali moŋ'koki/e mo be.

64 Hili unin tiya 'kokini bwam um mo kun 'koki gam gwo is mo. Haala Yesus mishki'd 'peni ka muŋ'kup ntwa/a/ mo uni gwansan kun mini 'koki gam gwo is mo dhali a'diyin jin midi 'taki 'cith a'di is ki gwo mo be.

65 Dhali a'di ki o gwo mo ki: Gom gwo gi wakan mo tani a'di itorka/ um gwo mo ki jan tal 'deŋ kamu/ midi moli yayu/ i aha/ mo, hili isi ciki/ a'di imin ma Babam pemi ci a'di mo be.

66 'Ko'di mii yansan mo tani imanciŋ a'di gwo ka ris yeki

gwo is mo dhali 'koki nyak ii ki a'di mo be.

67 Yesus ki o uni gun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ gwo mo ki: I/um si'da/ mini ii mo 'taa?

68 Simaan Buterus ki thok a'di gwo mo ki: Tapa, ki am mina ii aja mo? Ki /e a'di ita gi gwo gi mondiki/e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo.

69 Dhali aman gamkina gwo is mo dhali shorkina is mo dhali mish mo mo ki /e ta jan tal 'de/ jin kogu mo 'peni Arumgimis mo be.

70 Dhala Yesus ki thok uni gwo mo ki: Dika/ ki kwany umi 'kume'd i'ce'dka su/ mo dhali jan tal 'deŋ kamu/ 'peni bwam um mo tani ta tapa ma ruma 'cesh mowa?

71 A'di oki gwo kan goma Yahuusa jin ta ya/ ma Simaan Iskariyuuti, haali/ a'di ta jan tal 'de/ 'peni unin 'kume'd i'ce'dka su/ mo jin midi 'cith a'di is ki gwo mo.

7

Ikam ma Yesus Daran gi Gwoŋ Gam Is mo

1 'Ko'di mii yan mo tani Yesus yaki'd e Pany Jaliil mo. A'di ushki ya Pa Yahuudiyya mo haali/ 'Kwani Yahuuda/ uni ŋapki a'di mmo'kosh jwa mo be.

2 Dhali ayuk gi 'Kwani Yahuuda/ jin yukuwa yuk mo gom Gu'b Ciŋa/ mo tani 'dishki'd mo be.

3 Wakan ikam piti o a'di gwo mo ki: Dhali mo yan mo dhali yayi e Pa Yahuudiyya mo ki imanciŋ /e gwo mini 'taki par miim pini e jin miik-ina /e mo.

⁴ Haali/ wathin kamu/ yisa di'da jin miiki'da tu'c ka 'di/ mo wakki/ a'di ona bwa ki miim piti minu mish eya tente/ mo. Wakki/ /e mii to gwansan mo tani tori is pini eya tente/ e 'kwaniny'cesh mo.

⁵ Haali/ ikam piti si'dayi 'koki gam a'di gwo is mo be.

⁶ Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Mom pem diki pu'd naskina/ mo be, hili mom bum uni 'kokin isa yempa/ mo.

⁷ 'Kwaniny'cesh 'koki shi/ umi e mo, hili uni shi/ki aha/ i e mo haali/ aha/ torkina uni gwo ki miim buni kun miikina uni mo tani ta thus ki thus mo be.

⁸ Iiku/ um mo ma eya yuk jin yuku ka tul 'kup ki is bum mo. Aha/ mina diki ya eya yuk jin yuku mo haali/ mom pem diki pu'd mo mmothim mo naskina/ mo.

⁹ Gom gwo jin ona a'di kan mo tani a'di ca'bki'd e Pany Jaliil mo be.

Yesus Diki'd e Mo ma Yuk gi Gu'b Cinja/ gi 'Kwani Yahuuda/ mo

¹⁰ Hili n'ko'd ki ikam piti iikin ka gagamis e mo ma yuk jin yuku mo tani yan'ko'd a'di si'da/ yaki'd ka gagamis mo, yisa ya'd eya tente/ yisa, hili ka kwal is mo be.

¹¹ Dhali 'Kwani Yahuuda/ 'kokin mo mmonap a'di ka cim jin yukuwa yuk mo dhali o gwo mo ki: Mane a'di sa/?

¹² Dhala dhana gungum miikin ma waambuhany 'kwani mo gom a'di mo. Kun tiya o gwo mo ki: A'di ta

wathi/ jin 'boro'd mo be. Dhali kun tiya o gwo mo ki: Yisa. A'di suski 'kwani mmodheres mo be.

¹³ Bahili gom 'Kwani Yahuuda/ mo tani wathin tal 'den kamu/ yisa di'da jin oki gwo eya tente/ gom a'di mo be.

¹⁴ Dhali ibwaman ma yuk jin yuku mo tani Yesus yaki'd ka gagamis mo e gu'b gi mondheleladhelel mo dhali tor gwo mo be.

¹⁵ Dhali 'Kwani Yahuuda/ merkin mo gom gwom piti mo dhali o gwo mo ki: Ki wathi/ yansan mishki gwo 'peni mana kan mo ki a'di diki di mo naskina/ mmomish gwo den e mo?

¹⁶ Wakan aYesus ki thok uni gwo mo ki: Gwom pem jin torka/ mo tani diki ta jim pem mo, hili ta ji gi a'di jin hashki aha/ mo be.

¹⁷ Wakki/ wathin kamu/ ona bwa ki mii bwam piti mo tani a'di midi mish mo mo wakki/ gwo jin toru ta jim ma Arungimis mo walla wakki/ aha/ tora gwo ki moshirr pem gana/ mo be.

¹⁸ A'diyin jin oki gwo ki moshirr piti ganana/ mo tani a'di n'apki monyca ki is piti mo. Hili a'diyin jin n'apki monyca gi a'di jin hashki a'di mo tani ta jin ganana/ mo dhali mii kun 'koki ta kun kar/e yisa 'kona e a'di mo be.

¹⁹ Din ma Musa ki ci um gwonkan jin cinu mowa? Dhali jan tal 'den kamu/ 'peni um yisa di'da jin dhuki gwonkan jin cinu mo. Ata inapkina um aha/ mmo'kosh mo?

²⁰ Dhali 'kwani ki thok a'di gwo mo ki: / E tan ga ruma 'cesh mo. Aja inapki / e mmo'kosh jwa mo?

²¹ Yesus ki thok uni gwo mo ki: Aha/ miikina jasi ton tal 'de/ mo dhali umi 'baar mo merkin mo gom a'di mo be.

²² AMusayi iciki um gwo mo gom mo jin minu 'citha/ munyjal yis mo (dhali a'di yisa jasi 'pena Musa, hili 'peni ibabam bum mo) dhali um ki 'cith wathin gwath munyjal yis piti ka cim ma pesu/ mo be.

²³ Wakki/ ka cim ma pesu/ wathin gwath ki bu'th mo jin 'cithuwa munyjal yis mo tani wakan gwonkan jin cin ma Musa mo tani minu 'koki 'taki 'ce'd mo. A/um mii aha/ ka nyor mmowacka/ bungwar is gi wathi/ ka 'bimpil mmo'bor mo ka cim ma pesu/ mowa?

²⁴ Dhalku/ gwo ki dwall eya por ma pije/ kan mo, hili dwalli gwo ki dwall gana/ ka kar/e mo.

Yansan Ta'da Kristhos mowa?

²⁵ 'Kwanin tiya 'peni Pa Urushaliim oki gwo wakan mo ki: Ki a'di diki ta wathi/ a'dana jin napkina uni mmo'kosh mowa?

²⁶ Dhali a'di di'di mahan shwane/ mmotor gwo eya tente/ mo dhali uni 'koki o gwon kamu/ e a'di mo. A/ mina uni gwansan kun ta gi moshirr imish ki a'di yansan ta'da Kristhos 'te/sana?

²⁷ Bahili aman mishkina mo jin yayina wathi/ yansan 'peni cine/ mo dhali ka Kristhos minu piyu/ 'kwani i is

mo tani wathin tal 'den kamu/ yisa di'da jin midi mish mo jin yayina a'di 'peni cine/ mo be.

²⁸ Wakan Yesus ki tor uni gwo mo eya tente/ mo me'd jin torkina a'di gwo e gu'b gi mondheleladhelel mo mmo/ o gwo mo ki: Um mishi aha/ mo dhali mo jin yayika/ 'peni cineyi? Hili aha/ dinaki yayu/ ki bwam pem mo. A'di jin hashki aha/ mo tani ta a'din gana mo, dhali a'di tani 'kona um ki mish mo be.

²⁹ Aha/ misha a'di mo haali/ aha/ yayina 'peni a'di mo dhali a'diyi ihashki aha/ mo be.

³⁰ Wakan uni nappki bway mo mmobu'th a'di mo, hili wathin tal 'den kamu/ diki kar me'd piti apo/ a'di mo haali/ mom piti diki pu'd naskina/ mo be.

³¹ Dhali hili 'kwani ka ris gamki a'di gwo is mo dhali uni o gwo mo ki: A/ki me'd jin minu piya Kristhos 'kwani i is mo tani a/mina a'di mii miimer ki nyanye/ mmobol ku gi miina wathi/ yansan e mowa?

Iboliish Hashkunu mo Mmobudha Yesus mo

³² Dhali 'Kwani Parisiyiin cikkina waambuhany 'kwani mmomiikina uni agumgum kan mo gom a'di mo, dhali igasiis kun can mo dhali 'Kwani Parisiyiin hashka iboliish mo mmobu'th a'di mo be.

³³ Dhali yan'ko'd Yesus ki o uni gwo mo ki: Aha/ mina di e um ari'ceenne/ mo dhali yan'ko'd aha/ mina ya e a'di jin hashki aha/ mo be.

34 Um mini ṅap aha/ mo dhali um mini 'koki gam aha/ mo haali/ mo jin miga/ ya mo tani mina um moli iiyu/ mo be.

35 Dhali 'Kwani Yahuuda/ oki gwo ka rem 'kup mo ki: Ki mana dina wathi/ yansan gwo ibwa mo mmoya mo jin mina ana 'koki gam a'di mo? A'di dina gwo ibwa mo mmoya mo e bwaman 'Kwani Yahuuda/ kun cekerunu bwa mo e bwan 'Kwaniṅ Griki mo dhali ṭor 'Kwaniṅ Griki gwo mo 'taa?

36 Ki 'pemen gwo yan jin ona a'di ta'da taye? jin ona a'di ki: Um mini ṅap aha/ mo tani dhali um mini 'koki gam aha/ mo, dhali, Mo jin dika/ nycine/ mo tani mina um mol iiyu/ icine/ mo be.

Kumma/ Yi'de/ jin Di ki E mo

37 Dhali ka cim jin 'ko'd ki mo ma yuk jin yuku ka tul 'kup mo tani a'di jin ta'da cim jin caaca mo tani Yesus doshki'd ki mis mo dhali ṭor gwo eya tente/ mo mmo/ o gwo mo ki: Waḱki/ wathin ṭal 'deṅ kamu/ budha yi'de/ mo tani dhalki a'di yayi'di aha/ mo dhali pi mo.

38 A'diyin jin gamki aha/ gwo is mo tani dhalki a'di yayi'di aha/ mo, dhali dhalki a'diyin jin gamki aha/ gwo is mo tani pi a'di mo, me'd Gwo ma Arungimis jin 'kwarkunu mo jin o gwo mo ki: 'Peni bwam ma dum piti mo tani a'di mina yi'deṅ kumma/ jin di ki e igusu/ mo be.

39 Dhali gwo yansan jin okina a'di mo tani okina a'di gom Shi/in mo, jin mina a'di ci gom uni gwansan kun gamki a'di gwo is mo kun muruni bu'th a'di mo be. Haali/ Shi/in a'di dinuki ciyu/ naskina/ mo haala Yesus naskina/ dinuki kar cam piti eya tente/ mo be.

Moṅkwa/ Bwa e Bwan 'Kwani mo

40 Ki uni cikki gwo gwansan mo tani 'kwanin tiya o gwo mo ki: Wathi/ yansan ta'da manci gwo ma Arungimis ka jin gana/ mo be.

41 Dhali kun tiya ki o gwo mo ki: Wathi/ yansan a'di ta'da Kristhos mo. Hili kun tiya o gwo mo ki: A/ Kristhos midi piyu/ mo 'peni Pany Jali-ila?

42 Dina Gwo ma Arungimis jin 'kwarkunu mo ki o gwo mo ka Kristhos midi pi 'peni emen ma Dawuu'd mo? dhali minu piyu/ 'peni Pam Beetlaham, a'di jin ta pa jin din ma Dawuu'd nycine/ mo?

43 Wakan mondher bwa di'di bwaman 'kwani gom a'di mo be.

44 Unin tiya ona bwa ki bu'th a'di mo, hili wathin ṭal 'deṅ kamu/ yisa di'da jin karki me'd apo/ a'di mo be.

Uni Gwansan kun Ta gi Moshirr kun Daran ki Moṅgam Gwo Is mo

45 Dhali iboliish uni dokkin ka nyan'ko'd mo e igasiis kun can mo dhali 'Kwani Parisiyiin mo, uni gun oki uni gwo mo ki: Atinta 'kona um ki guyu/ a'di mo?

⁴⁶ Dhali iboliish ki thoḵ uni gwo mo ki: Wathiḅ kamu/ yisa di'da jin ṭorki gwo me'd wathi/ yansan mo be.

⁴⁷ Dhali 'Kwani Parisiyiin ki thoḵ uni gwo mo ki: A/ ki um si'da/ suskunu idheres mo de?

⁴⁸ A/kun tiya 'peni 'kwani kun ta gi moshirr walla 'Kwani Parisiyiin gamki a'di gwo is mowa?

⁴⁹ Hili awaambuhany 'kwani gwahan uni molki gwoḅkan jin cinu mo dhali um jeekunu jwa mo be.

⁵⁰ Dhala Nikudimus a'di jin yaki'di a'di mon'thiny nṭwa/ a/ mo tani dhali a'di jin ta jan ṭal 'de/ 'peni uni mo jin oki uni gwo mo ki:

⁵¹ A/gwoḅkan bana jin cinu mo midi dwall wathi/ gwo ka wuny isa, nṭwa/ a/ mo ki uni 'koki dhu 'ce mo mmocik a'di mo dhali da/ar a'di jin miikina a'di mowa?

⁵² Dhali uni ki thoḵ a'di gwo mo ki: / E si'da/ ta wathi/ 'peni Pany Jaliil 'taa? Aggi. Napi mo ma dhali /e mini par e mo haala manci gwo ma Arungimisa kamu/ yisa di'da jin midi piyu/ mo 'peni Pany Jaliil mo.

A'bom jin Bu'thkunu mo e Mo jin Miina A'di Miinyal mo

⁵³ Uni iikin e gu'b buni ki she/ ki she/ mo be.

8

¹ Hila Yesus yaki'd mo e 'Ku-wosh Setuun mo be.

² Dhali mon'thamo/ ka 'tum mo tani a'di pu'dki'd e gu'b gi mondheleladhelel dok/e mo. Aris 'kwani 'baar mo pu'dkini

a'di mo. Dhali a'di ca'bki'da 'cesh mo dhali ṭor uni gwo mo be.

³ Dhali iman'kwar to mo dhali 'Kwani Parisiyiin uni suskina 'bomi a'di mo jin bu'thkunu mo e momii miinyal mo, dhali uni ki kara yimi bwaman mo be.

⁴ Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: Manṭor Gwowa, a'bom yansan a'di bu'thkunu mo e mo jin miina a'di miinyal mo be.

⁵ Dhali gwoḅkan jin cin ma Musa mo kanki aman gwo mo mmo'kosh wathi/ gi wakansan ki wosh mo be. Gwom pini wakatintaye jin mina /e i/o mo goma yim mo?

⁶ Mii yansan miikina uni mmopal a'di mo ki uni mini 'taki ta gi gwo mmo/o apo/ a'di mo. Dhala Yesus ca'bki'd ki ji luḅ mo dhali 'kwara 'cesh ki me'd piti mo be.

⁷ Dhali ki uni 'kon mo mmoṭirrish a'di ki gwondot mo tani a'di doshki'd ki mis mo dhali o uni gwo mo ki: Dhalki a'di jin dara'd gi miinthus e bwam um mo tani iyipi woshi ṭwa/ a/ mo mmo'kosha yim mo.

⁸ Dhali ki jahanne/ a'di ca'bki'd ki ji luḅ mo dhali 'kwara 'cesh ki me'd piti mo be.

⁹ Hili ki uni cikki a'di mo tani uni iikin ka piye/ ka 'deṭe/ 'deṭe/ mo mmoṭel 'pen 'peni a'di jin ca'd mo, dhala Yesus dhalkunu a'di 'de/ mo nyakka 'bom jin doshki'di bwambori a'di mo be.

¹⁰ Dhala Yesus ki hil mo mo dhali owa yim gwo mo ki: A'boma, mane uni mane?

Dina wathin tal 'deŋ kamu/ ki wak/eya?

¹¹ Ayim ki thoŋ gwo mo ki: Wathi/ yisa di'da Tapa. Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Wakan si'da/ aha/ dinaki wak/ e mo be. Yaku/ mo ma dhali dhalku/ miinthus ki mii dok/ e mo.

Yesus Ta Moŋkush gi 'Kwaniny'cesh mo

¹² Dok/ e Yesus ki tor uni gwo mo mmo/o ki: Aha/ tana moŋkush gi 'kwaniny'cesh mo be. A'di jin midi bath aha/ nsho'k mo tani midi diki ya e mondhurumi'd mo. Hili a'di midi ta gi moŋkush gi mondiki/e mo be.

¹³ Dhali yan'ko'd 'Kwani Parisiyiin ki o a'di gwo mo ki: /E tori gwo ki is pini ba/. Gwom pini jin tora /e mo tani diki ta gwoŋ gana/ mo be.

¹⁴ Yesus ki thoŋ uni gwo mo ki: Ba isi wakki/ gwo jin torka/ gom is pem mo tani gwom pem jin torka/ mo tani ta gwoŋ gana/ mo haali/ aha/ misha mo jin yayika/ 'peni cine/ mo dhali mo jin yaka/ iya mo si'da/ hili um 'koki mish mo jin yayika/ 'peni cine/ mo walla mo jin yaka/ iya mo be.

¹⁵ Um dwalli gwo isi gom buŋwar is mo. Aha/ dinaki dwall jan tal 'deŋ kamu/ gwo mo be.

¹⁶ Ba isi wakki/ gwo jin dwallka/ mo tani gwon dwall pem ta gwoŋ gana/ mo haali/ aha/ yisa dina aha/ 'de/ mo jin dwalli gwo mo, hili aha/ dhali Ababam pem jin hashki aha/ mo be.

¹⁷ E gwoŋkan bum jin cinu mo, a'di jin 'kwarkunu mo mmo/o gwo mo ki: Gwo jin cina 'kwani su/ mo tani ta gwoŋ gana/ mo be.

¹⁸ Aha/ tora gwo gom is pem mo dhali Ababam pem a'di jin hashki aha/ mo tani a'di tori gwo gom aha/ mo be.

¹⁹ Wakan uni ki thoŋ a'di gwo mo ki: Mane Cim mane? Yesus ki thoŋ uni gwo mo ki: Um 'koki mish aha/ mo walla Ababam pem mo. Wakki/ um mishi aha/ mo tani um mini 'taki misha Babam pem si'da/ mo be.

²⁰ Gwo gwansan okin ma Yesus e mo jin dhunuwa guurush mo me'd jin torkina a'di 'kwani gwo e gu'b gi mondheleladhelel mo. Hili wathin tal 'deŋ kamu/ yisa di'da jin bu'thki a'di mo haali/ mom piti diki pu'd naskina/ mo be.

Mo jin Yaka/ Ya Nycine/ tani Mina Um Mol Iiyu/ mo

²¹ Dok/ e a'di ki o uni gwo mo ki: Aha/ yana ya mo dhali um mini ŋap aha/ mo dhali um mini wu mo e miinthus bum mo. Dhali mo jin yaka/ iya icine/ mo tani um mini mol iiyu/ mo be.

²² Dhali yan'ko'd 'Kwani Yahuuda/ ki o gwo mo ki: Mina a'di 'kosh is piti jwa mo 'taa? me'd jin ona a'di gwo mo ki: Mo jin yaka/ iya mo tani mina um moli iiyu/ mo be.

²³ Dhali a'di ki thoŋ uni gwo mo ki: Um 'pena 'cesh yan mo. Aha/ 'peni momis mo. Um ita ku gi mony'cesh yan mo. Aha/ dinaki ta ji gi mony'cesh yan mo be.

24 Aha/ tora um gwo mo ki um mini wu mo e miinthus bum mo, haali/ um mini wu mo e miinthus bum mo isi ciki/ um mini 'taki gam aha/ gwo is mo ki aha/ tana a'di mo be.

25 Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: / E sa/ tana ja mo? Yesus ki thoḵ uni gwo mo ki: Ma isi gwo yin jin ṭorka/ um mo 'peni ka mun'kup mo tani a'di iṭorkika/ umi 'baar mo be.

26 Aha/ tana gi gwon tiya ka ris mmo'taki o gom um mo dhali mmo'taki dwall si'da/ mo tani hili a'di jin hashki aha/ mo tani ta a'diṅ gana/ mo, dhali aha/ ṭorkina a'di i'kwaniny'cesh mo gwo jin cikka/ 'peni a'di mo be.

27 Dhali uni 'koki mish gwom piti 'ban mo jin okina a'di uni mo gom gwony Com mo be.

28 Dhali wakan aYesus ki o uni gwo mo ki: Ki um mini 'de'k Ya/ gi 'Kwani mo tani yan'ko'd um mini mish mo mo ki aha/ tana a'di be dhali ki aha/ dinaki mii ton tal 'deṅ kamu/ ki moshirr pem ki is pem mo, hili jasi uni kun okika/ kun ṭorkin ma Baba aha/ mo be.

29 Dhali a'di jin hashki aha/ mo tani a'di di'd e aha/ mo. A'di diki dhal aha/ 'pen mo haali/ aha/ miina to isa yempa/ kun 'borki a'di bwa mo be.

30 Me'd jin ṭorkina a'di gwo wakan mo tani 'kwani ka ris gamki a'di gwo is mo be.

Gwon Gana/ Midi Dhu Um ki 'Kus mo be

31 Dhali yan'ko'd Yesus ki o 'Kwani Yahuuda/ gwo mo,

uni kun gamki a'di gwo is mo ki: Waḵki/ um mini ṭikir 'ko mo e gwom pem mo tani um ka jin gana/ mini ta imanciḵ aha/ gwo mo be.

32 Dhali um mini mish gwon gana/ mo. Dhali gwon gana/ midi dhu um ki 'kus mo be.

33 Uni thoḵki a'di gwo mo ki: Aman tana emen ma Ibrahiim mo dhali aman 'konaki ta ciṅkina/ gi 'kwanin tiya mo. Ba ata i/ona /e gwo mo ki: Um minu dhu ki 'kus mo?

34 Yesus ki thoḵ uni gwo mo ki: Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: Aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun miiki miinthus mo tani uni ta ciṅkina/ gi miinthus mo be.

35 Dhali ciṅkina/ yisa mishi ṭikir ca'b e gu'b ki sule/ ki sule/ mo, hili ya/ a'di ṭikirki ca'b ki sule/ sule/ mo be.

36 Wakan waḵki/ Ya/ dhu um ki 'kus mo tani um ka jin gana/ mini 'ko ki 'kus mo be.

37 Aha/ miṣha ki um ta emen ma Ibrahiim mo. Bahili um ṅapki aha/ mmo'kosh mo haali/ gwom pem diki gam monyca'b e um mo be.

38 Aha/ ṭorkina gwo ki to jin mishkika/ 'pena Babam pem mo dhali um miiki to jin cika um 'pena babam bum mo be.

Ababam Bum Ta'da Ibliis mo

39 Uni ki thoḵ a'di gwo mo ki: Ibrahiim ta'da babam bam mo. Dhala Yesus ki thoḵ uni gwo mo ki: Waḵki/ um mini 'taki ta uci ma Ibrahiim mo tani um mini 'taki mii mii kun miin ma Ibrahiim mo be.

40 Hili shwane/ um ṅapki aha/ mmo'kosh mo, wathi/ jin ṭorki um gwoṅ gana/ jin cik̄kina a'di 'peni Arumgimis mo. Mii ma Ibrahiim yisa wakana.

41 Um mii to kun cika um 'pena babam bum mo. Uni ki thoḵ a'di gwo mo ki: Aman 'konuki dho'th ki dho'th ḵal mo be. Aman tana ga Baba jin di'd ṭal 'de/ mo a'di jin ta'da Arumgimisi.

42 Yesus ki thoḵ uni gwo mo ki: Waḵki/ Arumgimis midi 'taki ta Ababam bum mo tani um mini 'taki en aha/ mo haali/ aha/ pikina 'peni Arumgimis mo dhali aha/ yayina 'peni a'di mo. Aha/ dinaki yayu/ ki bwam pem mo, hili ki bwa gi a'di jin hashki aha/ mo be.

43 Atinta 'kona um ki mish gwo jin oka/ 'ban mo? Haali/ a'di wakan mmomola um gwom pem cik̄ mo be.

44 Um 'pena babam bum jin ta tapa ma ruma 'cesh mo dhali bwam bum o'd ki mii me'd bwa ma babam bum mo. A'di ta'da man'kosha mee mo 'peni ka muṅ'kup mo dhali a'di dar gi toṅ kamu/ mmomii gom gwoṅ gana/ mo haali/ gwoṅ ganaṅ kamu/ yisa di'da e a'di mo. Ki a'di ki ṭor gwo ka ṭor mo tani a'di ki o gwo mo me'd isi jin di'di a'diyi haali/ a'di ta'da ṭor mo dhali com jin cil ma ṭor mo.

45 Hili haali/ gom gwoṅ gana/ jin ṭorka/ um mo tani um 'koki gam aha/ gwo is mo be.

46 Wathi/ jana 'peni bwam um gamki aha/ ki aha/ dina

mii m'ba/ gom miinthus mo? Waḵki/ aha/ ṭora gwoṅ gana/ mo tani ata 'kona um ki gam aha/ gwo is mo si'da/?

47 A'diyin jin ta jim ma Arumgimis mo tani cik̄ki'da Arumgimis gwo mo. Dhali gom gwo jin 'kona um ki cik̄ a'di mo tani um 'koki ta ku ma Arumgimis mo be.

Nṭwa/ a/ ka Ibrahiim mo tani Aha/ Dikina mo be

48 Dhali 'Kwani Yahuuda/ ki thoḵ a'di gwo mo ki: Aman ona gwo ki oṅ gana/ ba/ ki /e ta Wathi/ gi Pan Saamira jin taki'd ga ruma 'cesh moyi?

49 Yesus ki thoḵ uni gwo mo ki: Aha/ dinaki ta aruma 'cesh mo, hili aha/ taḵa Ababam pem mo dhali um 'koki taḵ aha/ mo be.

50 Hili wakan si'da/ aha/ dinaki ṅap monyca ki is pem mo. Jan ṭal 'deṅ kamu/ diki'd jin ṅapki a'di mo dhali a'di midi ta mandwall gwo mo be.

51 Ka jinṅ gana/, ka jinṅ gana/ aha/ ṭora um gwo mo ki: Waḵki/ wathin ṭal 'deṅ kamu/ midi dhu gwom pem mo tani a'di midi diki par wu e ki sule/ mo be.

52 Dhali 'Kwani Yahuuda/ ki o a'di gwo mo ki: Shwane/ aman misha ki /e tana ga ruma 'cesh mo. Ibrahiim wuki'd mo ba/, me'd jin wukina imanḵi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo dhali i/e a'di i/on ki: Waḵki/ wathi/ midi dhu gwom pem mo tani a'di midi diki nyok wu ki sule/ mo be.

53 / E can mo mmobola babam bam ka Ibrahiim e jin wuki'd mo 'taa? Aggi. Dhali

imançi gwo ma Arungimis kadhamo/ mo kun wukin mo. Ki /e si'da/ toshki /e tana ja mo?

⁵⁴ Yesus ki thok uni gwo mo ki: Waḱki/ aha/ kara mony-cam pem mo tani monycam pem di'd ki buthur mo. A'di ta'da Babam pem jin karki aha/ ca eya tente/ mo, a'di jin okina um ki a'di ta'da Arungimis bum mo be.

⁵⁵ Hili um 'koki mish a'di mo. Aha/ misha a'di mo be. Waḱki/ aha/ ona gwo ki aha/ mola a'di mo tani aha/ mina 'taki ta ator me'd um mo, hili aha/ misha a'di mo dhali aha/ dhuna gwom piti mo be.

⁵⁶ Ababam bum ka Ibrahiim a'di 'kunykina bwa mo mmopina a'di acim pem e mo. A'di mishki a'di mo dhali 'borkina bwa mo be.

⁵⁷ Dhali yan'ko'd 'Kwani Yahuuda/ ki o a'di gwo mo ki: /E dina yil ki 'ko/ issu/* i'ce'dka 'kume'd naskina/ mo dhali / e parkina Ibrahiim eya?

⁵⁸ Yesus ki thok uni gwo mo ki: Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: Nṯwa/ a/ ka Ibrahiim diki di mo tani aha/ dikina mo be.

⁵⁹ Dhali wakan uni 'de'kki wosh mo dhali 'taki 'kosh a'di mo. Hila Yesus bagki is piti mo dhali ya ka piye/ mo 'peni gu'b gi mondheleladhelel mo be.

9

Yesus Waḱki Wathi/ jin Dhodhu ka Ja'da/ mo

¹ Me'd jin yakina a'di ki yampe mo tani a'di mishki

wathiṅ kamu/ jin taki'da ja'da/ 'pena dho'th piti jin dho'thkunu a'di kan mo be.

² Dhali imancik a'di gwo doṯki a'di gwo mo ki: Rabbi, kaja miiki miinthus mo, wathi/ yansan 'taa? walla icom mo, ki a'di dho'thkunu ka ja'da/ kan mo?

³ Yesus ki thok gwo mo ki: A'di yisa ita miinthus gi wathi/ yan mo walla icom mo, hili ki mii ma Arungimis minu tor eya tente/ e a'di mo be.

⁴ Ana ṯucu ki mii mii gi a'di jin hashki aha/ mo, ki mo di'd ki montee naskina/ mo. Ki mo midi ta mon'thiny mo tani wathiṅ ṯal 'deṅ kamu/ midi mola ṯu'c mii mo be.

⁵ Me'd jin dika/ e mony'cesh yan mo tani aha/ tana monḱush gi 'kwaniny'cesh mo be.

⁶ Me'd jin okina a'di gwo wakansan mo tani a'di ki 'tak manya/ a'cesh mo dhali 'thoḱa je ki manya/ mo dhali gwa'c wathi/ e ka je mo be,

⁷ mmo/ o a'di gwo mo ki: Yaku/ mo ma mmolam eya Al Yi'de/ Siluwaam mo (a'di jin ta 'pemen gwo jin onu mo ki: a'di hashkunu mo). Wakan a'di yaki'd mo dhali lamki'd mo dhali doḱki'd ka nyan'ko'd mo mmomish mo mo be.

⁸ Dhali imanmiiya ṯu'c dhali uni gwansan kun mishki a'di nṯwa/ a/ mo mmotana a'di aman'tho to mo tani uni o gwo mo ki: Dina a'di ki ta wathi/ yansan a'di jin ca'bki'd dhali 'tho to mo?

⁹ Kun tiya o gwo mo ki: A'di ta a'di be. Kun tiya o gwo mo ki: Yisa, hili a'di wana e ki a'di mo. A'di ki o uni gwo mo ki: Aha/ tana wathi/ mo be.

¹⁰ Uni ki o a'di gwo mo ki: Dhali em pini mishu ka'd kataye?

¹¹ A'di ki thoḵ gwo mo ki: Wathi/ jin yuku ka Yesus a'di 'thoḵki'da je mo dhali gwa'c aha/ em pem mo dhali o aha/ gwo mo ki: Yaku/ mo eya Siluwaam mo dhali lam mo. Wakan aha/ yakina mo dhali lam mo dhali aha/ bu'thkina momish mom pem mo be.

¹² Uni ki o a'di gwo mo ki: Mane a'di mane? A'di ki thoḵ gwo mo ki: Aha/ mola a'di mo be.

'Kwani Parisiyiin Uni Theke'thki Gwo mo Gom Mo jin Waḵuwa Waḵ ki E mo

¹³ Dhali uni ki susi wathi/ e 'Kwani Parisiyiin mo, a'di jin taki'da ja'da/ 'thissa/ mo be.

¹⁴ Dhali a'di ta'da cim ma pesu/ jin miikin ma Yesusa je mo dhali ka'd a'di em piti mo be.

¹⁵ Dhali 'Kwani Parisiyiin dok/ e ki dot a'di gwo mo ki a'di mishi bu'th momish mom piti kata mo. Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A'di karki'da je e em pem mo dhali aha/ lamkina mo tani aha/ mishkina mo mo be.

¹⁶ Dhali 'Kwani Parisiyiina tiya ki o gwo mo ki: Wathi/ yansan diki di 'peni Arungimis mo ba/ haali/ a'di diki kara cim ma pesu/ ki jin kogu mo. Hili kun tiya o gwo mo ki: A/ ki wathi/ jin ta'da manmii miinthus mid

mish miimer gi wakansan mii mowa? Mondher bwa di'di bwaman uni mo be.

¹⁷ Wakan uni dok/ e ki o wathiny ja'da/ gwo mo ki: Gwo gi wakata i/ona /e gom a'di mo me'd jin ka'dkina a'di /e e mo? A'di thoḵ gwo mo ki: A'di ta'da manḵi gwo ma Arungimis mo be.

¹⁸ Dhali 'Kwani Yahuuda/ 'koki gam gwo is ki a'di taki'da ja'da/ mo dhali ki a'di bu'thki momish mo mo ntagi uni ki yuk icom gi wathi/ jin bu'thki momish mom piti mo be.

¹⁹ Dhali uni ki dot uni gwo mo ki: A/ yan ta ya/ m buma, a'di jin ona um ki a'di dho'thkunu ka ja'da/ mo? Ba a'di mishi mo mo kata shwane/?

²⁰ Icom thoḵki gwo mo ki: Aman misha ki a'di yansan ta ya/ m bam mo dhali a'di dho'thkunu ka ja'da/ mo be.

²¹ Bahili a'di mishi mo kata shwane/ sa/? Aman mola mo walla aman 'konaki mish a'di jin ka'dki em piti mo. Doti a'di mo ma. A'di cana yil mo. A'di mido o gwo gom is piti mo be.

²² Icom oki gwo wakansan mo haali/ uni ko/ ki 'Kwani Yahuuda/ mo haali/ 'Kwani Yahuuda/ thosonki gwo mo jin gamu me'd mo wakki/ wathin tal 'deḵ kamu/ mido 'taki pi gwo gom a'di mo mmo/o ki a'di ta'da Kristhos mo tani a'di minu ur ka piḵe/ 'peni gu'b gi montul is buni mo be.

²³ A'di ta gwo jin ona icom gwo mo wakan mo ki: A'di cana yil mo be. Doti a'di mo ma.

24 Wakan dok/ e me'di su/ mo tani uni ki yuk wathi/ jin taki'da ja'da/ mo dhali o a'di gwo mo ki: Ciya Arungimis mom'bor bwa i is mo ma. Aman misha ki wathi/ yansan ta'da manmii miinthus mo be.

25 A'di ki thok uni gwo mo ki: Wakki/ a'di ta'da manmii miinthus mo tani aha/ mola mo be. Jasi ton tal 'de/ a'di imishka/ mo ba/ me'd jin taka/ ja'da/ mo tani aha/ misha mo shwane/ mo be.

26 Uni ki thok a'di gwo mo ki: Ki a'di mii'da ta i /e mo? Ki e ka'da a'di /e kata mo?

27 A'di ki thok uni gwo mo ki: Aha/ torkina um gwo mo hila/ dhali um ushki gwo cik moyi. Ba tinta inapa um a'di mmocik dok/ e sa/? Um si'da/ njapan mmowar ki imancik a'di gwo mo 'taa?

28 Dhali uni sorki a'di mo mmo/ o gwo mo ki: /E a'di itana mancik a'di gwo mo. Hili aman tana imanciKa Musa gwo mo be.

29 Aman misha ka Arungimis torki'da Musa gwo mo. Hili gom gwo gi wathi/ yan mo tani aman mola mo mo jin yayina a'di 'peni cine/ mo be.

30 Dhali wathi/ ki thok uni gwo mo ki: Ba mii yansan ta miimer mo be. Ki um 'koki mish mo jin yayina a'di 'peni cine/ mo dhali hili a'di ka'dki aha/ em pem mo be.

31 Ana misha mo mo ka Arungimis diki cik 'twa/ gi imanmii miinthus mo hili wakki/ jan 'de/ yin jin ta'da manluja Arungimis mo dhali mii bwam piti mo tani

Arungimis cikki a'di 'twa/ mo be.

32 Hili 'pena dhamo/ ki suny suny mo me'd jin telkina mony'cesh 'pen mo tani gwo yisa cikkuuwa ki jan tal 'den kamu/ ka'dki'da kamu/ e mo a'di jin dhodhu ka ja'da/ mo.

33 Wakki/ wathi/ yansan midi 'taki diki di 'peni Arungimis mo tani a'di midi 'taki mol ton kamu/ mii mo be.

34 Dhali uni ki thok gwo mo ki: /E jin dho'thkunu e miinthus kan mo tani dhali mina /e imish am gwo tora? Dhali uni ki ur a'di ka pije/ mo be.

Aja'da/ gom To gi Shi/in mo

35 Dhala Yesus cikki gwo ki uni urki a'di ka pije/ mo dhali a'di ki gam a'di 'kup mo, dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: /E gamki Ya/ ma Arungimis gwo is mo 'taa?

36 A'di ki thok a'di gwo mo dhali o gwo mo ki: Ki a'di jaye, Tapa, ki aha/ mina gam a'di gwo is mo?

37 Yesus ki thok a'di gwo mo ki: /E mishki a'di mo dhali a'di a'dan be jin torki /e gwo mo be.

38 A'di ki thok a'di gwo mo ki: Tapa, aha/ gamkina gwo is mo. Dhali a'di ki lunj a'di mo be.

39 Dhala Yesus ki o gwo mo ki: Gom gwon dwall mo tani aha/ pu'dkina i mony'cesh yansan mo, ki uni gwansan kun 'koki mish mo mo tani mini 'taki mish mo mo, dhali uni gwansan kun mishi mo mo tani mini war ka ja'da/ mo be.

40 'Kwani Parisiyiina tiya 'dishkin mo mmocik̄ gwo jin ona a'di mo dhali uni ki o a'di gwo mo ki: A/ am si'da/ de itana ja'da/ de?

41 Yesus ki thok̄ uni gwo mo ki: Wak̄ki/ um mini 'taki ta ja'da/ mo tani um mini 'taki dar gi mii 'ba/ mo, hili shwane/ um o gwo mo ki: Aman misha mo mo. Dhali mo kun 'konu ki mii 'ba/ mo tani ishkin e um mo be.

10

Gwom 'Bi'th/ e goma Goṅ Ka'bal mo

1 Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ ona um ki a'diyin jin diki se ki 'twaṅkala goṅ ka'bal mo, hili ise ki bwaya kamu/ mo tani a'di ta wathin 'di/ mo dhali jin ta'da mandil to mo be.

2 Hili a'diyin jin cik̄ki'd ki 'twaṅkal mo tani a'di ta'da manhil ka'bal jin hili ka'bal mo be.

3 Dhali amançor 'twaṅkal mo tani ka'dki a'di 'twaṅkal mo, dhali ka'bal cik̄ki 'twam piti mo, dhali a'di ki yuk̄ ka'bal pitin gana/ ki gway buni mo dhali shu uni bway ka pije/ mo be.

4 Ki a'di suski kum pitin gana/ 'baar mo ka pije/ mo tani a'di ki ya ntwa/a/ ki uni mo dhali ka'bal baṅhki a'di nsho'k mo haali/ uni mishki 'twam piti mo be.

5 Jaṅ kamu/ jin di ki she/ mo tani mina uni 'koki baṅhi sho'k mo be, hili uni mini so mo 'peni a'di mo haali/ uni 'koki mish 'twa/ gi 'kwanin tiya mo be.

6 Gwom pok̄ yansan tor ma Yesus uni mo, hili uni 'koki mish gwo 'ban mo, gwo jin okina a'di uni mo be.

Yesus Ta'da Manhil Ka'bal jin 'Boro'd mo

7 Wakan Yesus ki o uni gwo dok/e mo ki: Aha/ tora um gwo mo ki: Aha/ tana 'twaṅkal gom ka'bal mo be.

8 Aris uni 'baar mo kun iiyini t̄wa/a/ ki aha/ mo tani uni ta 'kwanin 'di/ mo dhali kun ta imandil to mo. Hili ka'bal 'koki ci bwa 'kup ki uni mo be.

9 Aha/ tana 'twaṅkal mo. Wak̄ki/ jan tal 'denj kamu/ midi sey/ i aha/ mo tani a'di minu woṅh mo dhali midi sey/ bwaman mo dhali ya ka pije/ mo dhali gama shon dhii/i'd mo be.

10 'Kwanin 'di/ uni pu'dkin mo mmoṅwal to jasi 'te/ mo dhali mmo'kosha 'kosh mo dhali mmo'ce'da 'ce'd sho'k mo. Aha/ pu'dkina mo ki uni mini ta gi moṅ'koki/ e mo dhali mmota gi a'di ki nyanye/ mo be.

11 Aha/ tana manhil ka'bal jin 'boro'd mo. Amanhil ka'bal jin 'boro'd ki kar mondiki/em piti a'cesh gom ka'bal mo be.

12 Hili a'di jin mii to ka gu-rush mo dhali diki ta manhil ka'bal mo tani dhali ka'bal 'koki ta kum piti mo tani ki a'di parki'da wu e mo mmoy-ayu/ mo tani a'di ki dhal ka'bal 'pen mo dhali gus mo be dhala wu ki bu'th uni mo dhali cecker uni bwa mo be.

13 A'di guski'd mo haali/ a'di ta'da manmii to ka guurush mo be dhali bwan

kamu/ yisa ta a'di pa gom ka'bala.

¹⁴ Aha/ tana manhil ka'bal jin 'boro'd mo. Aha/ misha kum pem mo dhali kum pem mishi aha/ mo be.

¹⁵ Me'd jin mishkin ma Baba aha/ mo tani dhali aha/ misha Ababa mo. Dhali aha/ karkina mondiki/ em pema 'cesh gom ka'bal mo be.

¹⁶ Dhali aha/ tana gi ka'bala tiya kun 'koki 'ko eya gon yansan mo. Aha/ mina mii susi uni si'da/ mo, dhali uni mini ci bwa gom 'twam pem mo be. Wakan uni mini ta ama'dinya tal 'de/ mo be dhali amanhil ka'bal midi di 'de/ mo be.

¹⁷ Gom 'kup gwo gi wakan mo tani Ababa enki aha/ mo haali/ aha/ karkina mondiki/ em pema 'cesh mo ki aha/ mina 'taki bu'th a'di ka nyan'ko'd mo be.

¹⁸ Wathin tal den kamu/ yisa di'da jin midi bu'th a'di 'peni aha/ mo, hili aha/ karkina a'diya 'cesh ki bwam pem gana/ mo. Aha/ tana gi mom'bi'th mo mmokar a'diya 'cesh mo dhali aha/ tana gi mom'bi'th mo mmobu'th a'di dok/e mo be. Gwonkan yan bu'thkika/ 'pena Babam pem mo be.

¹⁹ Dhali gwo jin dheru 'kwani bwa mo dok/e diki'd mo e bwan 'Kwani Yahuuda/ mo haali/ gom gwo gwansan mo be.

²⁰ 'Kwanin tiya ka ris o gwo mo ki: A'di ta'd ga ruma 'cesh mo dhali a'di guski'da du mo. Atinta cika um gwom piti mo?

²¹ Kun tiya o gwo mo ki: Gwo gwansan 'koki ta gwo

gi wathi/ jin taki'd ga ruma 'cesh mo. A/ min ma ruma 'cesh mish ka'd wathiny ja'da/ e mowa?

Yesus Wakkina 'Kwani Yahuuda/ mo

²² A'di ta'da ayuk jin yuku ka tul 'kup mo mmokar gu'b gi mondheleladhelel ki she/ mo (mmokar a'di ki she/ 'ko'di a'di nyonkunu dok/e mo be) e Pa Urushaliim mo be.

²³ A'di ta mondit mo dhala Yesus yaki'd ki sho'k e gu'b gi mondheleladhelel eya lam-balany ma Sulelel mo be.

²⁴ Wakan 'Kwani Yahuuda/ tulki is i a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: /E mini dhu am ki mo gi wakata mmoshi bwa 'kup mo kan? Wakki/ /e tana Kristhos mo tani tori aman gwo shoka 'cesh ka ji sho'k mo ma.

²⁵ Yesus ki thok uni gwo mo ki: Aha/ torkina um gwo mo tani dhali um 'koki gam gwo is mo. Gom mii kun miikika/ ki gway ma Babam pem mo tani uni torki gwo gom aha/ mo be.

²⁶ Hili um 'koki gam gwo is mo haali/ um 'koki ta uni kun cilka/ ki ka'bal pem mo.

²⁷ Ka'bal pem cikki 'twam pem mo dhali aha/ misha uni mo dhali uni bathki aha/ nsho'k mo be.

²⁸ Dhali aha/ cina uni mon'koki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo be. Dhali uni mini 'koki 'ce'd sho'k ki sule/ mo. Dhali wathin tal 'den kamu/ midi diki sul uni mo 'peni me'd pem mo be.

²⁹ Ababam pem a'di jin ciki uni aha/ mo tani a'di ica'd ki uni 'baar mo dhali wathin

kamu/ yisa di'da jin midi mish sul uni mo 'peni me'd ma Babam pem mo be.

³⁰ Aha/ dhala Baba, aman tala 'de/ mo be.

³¹ Dhali 'Kwani Yahuuda/ uni 'de'kki wosh mo dok/ e mmo'taki 'kosh a'di mo.

³² Yesus thok uni gwo mo ki: Aha/ torkina um miim 'borga/ i e ka ris 'pena Babam pem mo. Dhali gom mii kuna imina umi 'kosh aha/ ki wosh mo?

³³ 'Kwani Yahuuda/ thokki a'di gwo mo ki: Aman miina 'kosh / e ki wosh gom miim 'boro'd yisa hili gom gwo sor jin walkina /e mo, haali/ /e jin ta wathiny'cesh kan mo kar is pini ka Arungimis mo.

³⁴ Yesus ki thok uni gwo mo ki: A'di dinuki 'kwar mo e gwonkan bum jin cinu mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ ona gwo mo ki: Um a'di itana rumi?

³⁵ Wakki/ a'di ki yuk uni ka rum, uni kun pu'dkina Gwo ma Arungimis mo (Dhali Gwo ma Arungimis jin 'kwarkunu mo tani minu mol 'ce'd mo be) tani

³⁶ a/ um ki o gwo mo ki a'di jin karkina Com ki she/ ki jin kogu mo dhali hashu e mony'cesh mo ki: /E walki gwo sor mo, haali/ aha/ ona gwo mo ki: Aha/ tana Ya/ ma Arungimis mo.

³⁷ Wakki/ aha/ dinaki mii mii ma Babam pem mo tani dhalki gwom pem ki gam is mo ma.

³⁸ Hili wakki/ aha/ ki mii uni mo tani ba wakki/ isi um 'koki gam aha/ gwo is mo tani gami aha/ gwo is gom mii mo

ma, ki um mini mish mo mo dhali mish gwo 'ban mo ka Baba a'di diki'd e aha/ mo dhali aha/ eya Baba mo be.

³⁹ Dok/ e uni palki mii mo mmobu'th a'di mo, hili a'di yeki'd mo 'peni bwam me'd buni mo be.

⁴⁰ A'di yaki'd dok/ e mo mmo'citha/ Al Kumma/ Yi'de/ Uurdun mo e mo yin jin miikin ma Yohaana mii ki yi'de/ ntwa/a/ mo dhali a'di ki ca'bi mun mo be.

⁴¹ Dhali 'kwani ka ris pu'dkini a'di mo dhali uni ki o a'di gwo mo ki: Yohaana diki mii miimer mo tani, hili aris gwo kun okin ma Yohaana gom wathi/ yansan mo tani ta gwonj gana/ mo be.

⁴² Dhali 'kwani ka ris gamki a'di gwo is imun mo be.

11

Mowu ma Li/aasar mo

¹ Dhali wathinj kamu/ diki'd jin 'ba'thki'd jin yuku gway ka Li/aasar gi Pam Beetaniya mo, a'di jin ta pa ma Mariyam dhali 'bwaham piti ka Martha mo be.

² A'di ta'da Mariyam jin 'koshki Tapa is ka yina pi'dnanj gana/ mo dhali shumu't a'di sho'k ka mur'kup ma yim mo, a'di jin 'ba'thkin ma kam piti ka Li/aasar mo.

³ Wakan i'bwaham hashki a'di gwo mo mmo/o gwo mo ki: Tapa, a'di jin ena /e mo tani 'ba'thki'd mo be.

⁴ Hili ka Yesus cikki gwo yansan mo tani a'di ki o gwo mo ki: 'Pemen 'ba'th yansan yisa ta mowuwa. A'di ta mii gom monyca ma

Arumgimis mo, wakan ki Ya/ma Arumgimis minu kar ki ca gom a'di mo be.

5 Dhala Yesus enki'da Martha dhali 'bwaham mo be dhala Li/aasar mo.

6 Wakan ki a'di cikki gwo gom a'di mmo'ba'thkina a'di mo tani a'di ca'bki'd ka cim su/ naskina/ e mo yin jin dikina a'di nycine/ mo be.

7 Dhali yan'ko'd a'di ki o gwo yansan e imancik a'di gwo mo mmo/ o gwo mo ki: Dhalki ana iina Pa Yahuudiyya mo dok/e.

8 Dhali imancik a'di gwo ki thok a'di gwo mo ki: Rabbi, 'Kwani Yahuuda/ hila/ uni shwaneyin nɔpki / e mmo'kosh ki wosh mo dhali /e mini ya imun dok/e mana sa/?

9 Yesus ki thok uni gwo mo ki: 'Kon ma tee ki 'ko 'kume'd i'ce'dka su/ ka tente/ mowa? Wakki/ wathin kamu/ ki ya ki sho'k montee mo tani a'di diki kol mo haali/ a'di parki monkush gi mony'cesh yan e mo be.

10 Hili wakki/ wathin 'de/ ki ya ki sho'k mon'thiny mo tani a'di kolki'd mo haali/ monkush diki di e a'di mo be.

11 Wakansan a'di oki gwo mo dhali yan'ko'd tor uni gwo mo ki: Akam bana ka Li/aasar a'di ishki e mo, hili aha/ mina ya mo mmomer a'di e mo 'peni mo/ish e mo be.

12 Dhali imancik a'di gwo ki o a'di gwo mo ki: Tapa, wakki/ a'di ishki e mo tani a'di mina isi 'bor mo be.

13 Dhala Yesus a'di oki gwo gom jwam piti mo, hili uni kulumki gwo ibwa mo ki a'di

midi si a'di is 'peni mo/ish e mo be.

14 Dhali yan'ko'd Yesus ki tor uni gwo ka ji sho'k mo mmo/o gwo mo ki: ALi/aasar, a'di wuki'd mo be.

15 Dhali gom gway bum mo tani aha/ 'kunykina bwa mo ki aha/ dinaki di imun mo, wakan ki um mini gam gwo is mo. Hili dhalki ana iina i/ii i a'di mo.

16 Tuuma, a'di jin yuku gway ka 'ci jin dhodhu isu/ mo, a'di o gwo e igarr piti jin nyaka a'di gwo cik mo ki: Dhalki ana iina si'da/ ki ana mina nyak wu ki a'di mo be.

Yesus Ta Mompi dhali Mondiki/e mo

17 Dhali ka Yesus pu'dki'd mo tani a'di gamki'da Li/aasar, a'di jin diki'di jis jwa ka cim donon hila/ mo be.

18 Pam Beetaniya a'di 'dishki Pa Urushaliim is mo, dhali si'd piti wana e ki nɔtgini su/ mo be.

19 Dhali 'Kwani Yahuuda/ tana ris ka ris uni iikina Martha mo dhala Mariyam mo mmomalaş uni mo isi goma kam buni mo be.

20 Ka Martha cikki gwo ka Yesus pu'dki'd mo tani ayim yaki'd mo dhali rak a'di ibway mo, ka Mariyam diki'd e bwan gu'b mo be.

21 Martha ki owa Yesus gwo mo ki: Tapa, wakki/ /e mini 'taki di imahan mo tani akam pem midi 'taki diki wu mo be.

22 Dhali shwane/ isi me'd jin mishka/ ki to yin jin mina /e idot 'peni Arumgimis mo tani Arumgimis midi ci /e a'di mo be.

²³ Yesus ki tho^{ka} yim gwo mo ki: Akam pini midi cu mis dok/e mo be.

²⁴ Martha ki thok a'di gwo mo ki: Aha/ mishayi ki a'di midi cu mis dok/eyi e momp-inu ka cim jin 'ko'd mo be.

²⁵ Yesus ki tho^{ka} yim gwo mo ki: Aha/ tana momp-inu dhali mon'koki/e mo be. A'diyin jin gamki aha/ gwo is mo tani ba a'di jin wuki'd mo tani hili a'di midi di ki e mo be.

²⁶ Dhali a'diyin jin di'd ki e dhali gam aha/ gwo is mo tani a'di midi diki wu ki sule/ mo. A/gwo yansan gama /e is mo 'te/sana?

²⁷ Ayim ki thok a'di gwo mo ki: Nye, Tapa. Aha/ gama gwo is ki /e tana Kristhos mo jin ta Ya/ ma Arungimis mo, a'di jin midi yayu/ e mony'cesh yansan mo be.

Yesus Gwoki'd mo

²⁸ Ka yim oki gwo yansan mo tani ayim yaki'd mo dhali yuk 'bwaham piti ka Mariyam mo mmo/o a'di gwo ka kwal is mo ki: Amantor Gwo di'di mahan mo dhali a'di yukki /e mo be.

²⁹ Dhali ka yim cikki gwo mo tani ayim cuki mis ki jahanne/ mo dhali ya i a'di mo be.

³⁰ Dhala Yesus diki pu'du/ ipa naskina/ mo, hili a'di diki'd naskina/ e mo yin jin gamkin ma Martha a'di 'kup mo be.

³¹ Ki 'Kwani Yahuuda/ kun 'kokin mo naskina/ e gu'b nyakka yim mo mmomalasa yim mo tani uni parkina Mariyam e mo mmocukina

a'di mis ki jahanne/ mo dhali ya ka piye/ mo tani, uni bathkina yimi sho'k mo mmo^{to}sh ka yim yaki'd ka piye/ mo mmoko mo e mon'kupaje mo be.

³² Dhali yan'ko'd, aMariyam, ka yim pu'dki'd e mo jin din ma Yesus mo dhali par a'di e mo tani a'di bitki'di sho'k piti mo dhali o gwo mo ki: Tapa, wakki/ /e mini 'taki di imahan mo tani akam pem midi 'taki diki wu mo be.

³³ Ka Yesus parki'da yim e mo mmogwokina a'di mo tani dhali 'Kwani Yahuuda/ kun nyakki pu'd ka yim mo mmoko mo si'da/ tani a'di den ma du mo e shi/in piti mo dhali mur mo.

³⁴ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Mane mo jin karkina um a'di mo? Uni ki thok a'di gwo mo ki: Tapa, yayu/ mo ma dhali par e mo.

³⁵ Yesus gwoki'd mo be.

³⁶ Wakan 'Kwani Yahuuda/ oki gwo mo ki: Hili mo mo ma. A'di enki a'di ijasa/!

³⁷ Hili kun tiya 'peni uni oki gwo mo ki: A/ bunya/ mina a'di jin mishi wathiny ja'da/ ka'd e mo tani mina a'di 'taki diki mish wathi/ yansan non 'peni mowu mo?

Li/aasar A'di Warkunu Is mo Mmodi ki E mo

³⁸ Dhali yan'ko'd Yesus den ma du mo e shi/in piti dok/ e mo dhali a'di pu'dki'd e mon'kupaje mo. A'di ta jis wosh jin 'kolkunu mo dhali wosh karkunu mo mmo'dap a'di 'twa/ mo be.

³⁹ Yesus ki o gwo mo ki: Kaci wosh mo ma. Dhala Martha

jin ta 'bwaham gi wathi/ jin wu'd mo tani o a'di gwo mo ki: Tapa, ki mo yan shwane-tan mo tani a'di min ma shimi bulabul mo haali/ a'di 'kokin ma cimi dojon mo mmowu mo be.

⁴⁰ Yesus ki owa yim gwo mo ki: Dika/ ki tor / e gwo mo wakki/ / e mini 'taki gam gwo is mo tani / e mini 'taki par monyca ma Arungimis e mowa?

⁴¹ Wakan uni ka'cki wosh mo dhala Yesus 'deki em piti ki mis mo dhali o gwo mo ki: Ababa, aha/ 'borkina / e bwa i is mo ki / e cikki aha/ 'twa/ mo.

⁴² Aha/ mishkina ki / e cikki aha/ 'twa/ isa yempa/ mo, hili aha/ okina gwo yansan gom gway gi 'kwani kun doshkin ki 'dishe/ mo ki uni mini 'taki gam gwo is ki / e a'di ihashki aha/ mo be.

⁴³ Ki a'di oki gwo wakansan mo tani a'di cuuki'd ki dhan 'twa/ jin caaca mo ki: Li/ aasar, piyu/ ka pije/ mo.

⁴⁴ Wathi/ jin wuki'd mo piki'd ka pije/ mo, me'd piti dhali sho'k piti 'tamkunu is ki burrinyen dhiny e jin kanuwa kan mo dhali bwam/ em piti a'di 'tamkunu mo ki burrinye/ si'da/ mo. Yesus ki o uni gwo mo ki: 'Cuki a'di mo ma dhali dhalki a'di ya'd mo.

Awu'th jin Wudhu Apowa Yesus mo

⁴⁵ Wakan 'Kwani Yahuuda/ ka ris ris uni kun iiyin nya'ka Mariyam mo dhali kun parki to kun miikina a'di e mo tani uni gamki gwo is e a'di mo be.

⁴⁶ Hili kun tiya 'peni uni, uni iikin mo e 'Kwani Parisiyiin mo dhali torki uni

gwo mo gom to jin miikin ma Yesus mo be.

⁴⁷ Wakan igasiis kun can mo dhali 'Kwani Parisiyiin uni tulki 'kwani gi montul is buni is mo dhali o gwo mo ki: Atinta i/ a'di imina ana imii mo? Haali/ wathi/ yansan mi-iki'da ris miimer ka ris mo.

⁴⁸ Wakki/ ana mina dhal a'di mmomii kansan san mo tani aris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo mini gam a'di gwo is mo dhali 'Kwani Ruumaniyiin mini iiyu/ mo dhali 'ce'd mom bana jin kogu sho'k mo dhali kal bana mo be.

⁴⁹ Hili jan tal 'den kamu/ 'peni uni mo tani a'di ta'da Kayaapa, a'di jin ta'da gasiis jin ca'd gi yil caan mo, jin oki uni gwo mo ki: Um moli to 'baar mo.

⁵⁰ Um 'koki mish gwo 'ban mo ki a'di ta shi/ miim 'boro'd gom um mo ki wathin tal 'de/ midi 'taki wu mo gom 'kwani mo, dhali ki kal yan ka 'bimpil minu 'taki 'koki 'ce'd sho'k mo be.

⁵¹ A'di diki o gwo yansan 'peni bwam piti 'te/ mo, hili mmotakina a'diya gasiis jin ca'd gi yil caan mo tani a'di oki gwo is mo ka Yesus midi 'taki wu mo gom kal yan mo be.

⁵² Dhali yisa jasi gom kal yan a'di 'cena hili mmutul uci ma Arungimis isi montal 'de/ mo uni gun ceker-kunu bwa mo is'ko'd mo be.

⁵³ Wakan 'pena tee caan mo tani uni gamki 'twa/ 'kup mo gom bway jin mina uni 'taki kar a'di mmowu mo be.

⁵⁴ Wakan aYesus yisa di'd

mmoya eya tente/ mo e bwaman 'Kwani Yahuuda/ mo hili a'di yaki'd 'peni mun mo e bampa/ jin 'dish momb-waasho is mo e bampa/ jin yuḵkunu gway ka Eprayim mo. Dhali a'di ca'bki'di mun nyaḵki imanciḵ a'di gwo mo be.

⁵⁵ Dhali Mompe'kupanyolos gi 'Kwani Yahuuda/ 'dishki'd mo dhali 'kwani ka ris iikin 'peni bampa/ e Pa Urushaliim ntwa/ a/ ki Mompe'kupanyolos mo mmonyon is buni mo be.

⁵⁶ Uni 'kokin mo mmotima tim mo goma Yesus mo dhali mmo/o gwo ka rem 'kup mo me'd jin doshkina uni e gu'b gi mondheleladhelel mo ki: Ki gwo gi wakatinta ikulumkina /e ibwa mo? Ki a'di mididi diki yayu/ e montul is yan jin yukuwa yuḵ mo 'taa?

⁵⁷ Dhali igasiis kun can mo dhali 'Kwani Parisiyiin uni kanki gwo mo mmo/o ki waḵki/ wathin tal 'deḵ kamu/ mididi mish mom piti mo tani a'di mididi 'taki tor uni gwo mo jin mina uni 'taki bu'th a'di mo be.

12

Yesus 'Koshkunu Is ka Yina Pi'dnanḵ Gana/ mo e Pam Beḷaniya mo

¹ Acim 'koni pe'de/ ntwa/ a/ ki Mompe'kupanyolos mo dhala Yesus pu'dki'd e Pam Beḷaniya mo e mo jin pikin ma Li/ aasar mo a'di jin 'de'kkin ma Yesus 'peni mowu mo be.

² Dhali uni miiki a'di tonte/ mo. Martha a'di miiki'da tu'c mo, hila Li/aasar a'di ta jan tal 'de/ e bwam uni gwansan kun 'kokina tharabeesa nyaḵki a'di mo be.

³ Mariyam bu'thki'da yina pi'dnanḵ gana/ jin 'bitha yol she/ ki 'bi'th mo jin din ma ratul 'de/ mo be. Dhali a'di ki 'kosh sho'k ma Yesus mo dhali shumut a'di sho'k ka mur'kup piti mo, dhali gu'b a'di 'tu'dkunu mo ka shim ma pi'dna/ mo be.

⁴ Hila Yahuusa Iskariyuuti a'din tal 'de/ 'peni imanciḵ a'di gwo mo (a'di jin mididi 'cith a'di is ki gwo mo) o gwo mo ki:

⁵ Atinta 'konuki yola pi'dna/ yansan ka riyaal iss* 'kwanimpa i'kume'd mo dhali ciki 'kwani kun hatha'ko'd mo?

⁶ Gwo yansan ona a'di, yisa mmotan ma du a'di pa yisa gom 'kwani kun hatha'ko'd mo, hili haali/ a'di ta'da 'di/ mo, dhali mmotana a'di ka jisilaan ma guurush mo tani a'di ki pil mo ki 'pen mo mmo'do uni mo.

⁷ Yesus ki o gwo mo ki: Dhalka yim mo ma. Dhalka yim kar a'di igama tee jin minu kan aha/ mo.

⁸ 'Kwani kun hatha'ko'd 'koni um isa yempa/ mo, hili um mini 'koki ta gi aha/ isa yempa/ mo.

Awu'th jin Wudhu Apowa Li/aasar mo

⁹ Dhana waambuhany 'Kwani Yahuuda/ ka ris da/ arki gwo mo ki a'di di'di

* 12:5 miyyateen

mun mo tani dhali uni pu'dkin mo, yisa jasi 'te/ gom gway ma Yesusa, hili si'da/ mmopara Li/aasar e mo a'di jin 'de'kkina a'di 'peni mowu mo be.

¹⁰ Wakan igasiis kun can mo thosonki gwo mo mmokara Li/ aasar mmowu si'da/ mo be,

¹¹ haali/ gom gway gi a'di mo tani 'Kwani Yahuuda/ ka ris 'kokini mo/ ii mo dhali gama Yesus gwo is mo be.

Mo jin Pinu Mii E mo Mmocic Pa Urushaliim mo

¹² Dhali ka tee jin 'ko'd mo tani awaambuhany 'kwani uni pu'dkin e mo ma yuk jin yuku ka tul 'kup mo mmocikina uni gwo ka Yesus midu pu'dku/ e Pa Urushaliim mo be.

¹³ Wakan uni kwa/ kina biny jethkum mo dhali ii mo mmorak a'di ibway mo mmocuu gwo mo ka: Hosanna. Mom'bor mii gom a'di jin pu'dki'd ki gway gi Tapa mo, isa Malik gi 'Kwani ma Israyiili.

¹⁴ Dhala Yesus a'di gamki ari thuluny mo dhali mer a'di apo/ mo me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki:

¹⁵ Dhalku/ is ki ko/ mo, 'bwa/ ma Sihyuun.

Hili mo mo ma. Amalik pini a'di pu'dki'd mo mmomer ari thulunya po/ mo be.

¹⁶ Imancik gwo 'koki mish gwo yansan 'bani twa/ a/ mo be. Hili ka Yesus karkunu cam piti eya tente/ mo tani dhali yan'ko'd uni kakina gwo yansan e mo jin

'kwarkunu mo gom a'di mo dhali jin miikunu mo gom a'di mo be.

¹⁷ Dhala waambuhany 'kwani 'kokin nyakki a'di mo me'd jin yukina a'di aLi/ aasar 'peni jis jwa mo dhali 'de'k a'di 'peni mowu mo tani uni o gwo mo gom a'di mo be.

¹⁸ Dhali 'kup gwo a'dani, a'di iikin ma waambuhany 'kwani mo mmorak a'di ibway mo mmocikina uni gwo mo gom miimer yansan jin miikina a'di mo be.

¹⁹ Dhali yan'ko'd 'Kwani Parisiyiin oki gwo ka rem 'kup mo ki: Misha uma, um moli ton kamu/ mii mo, hili aris 'kwaniny'ceshi 'baar mo iikin mo mmobath a'di nsho'k mo be.

Ya/ gi 'Kwani Minu Mii De'k mo

²⁰ Dhali e bwaman uni gwansan kun iikin ka gagamis mo mmoluj ka cim jin yukuwa yuk mo tani unin tiya gwahan ita 'Kwanin Griki mo be.

²¹ Wakan uni gwansan pu'dkina Pilibbus mo, a'di jin ta wathi/ 'peni Pam Beetsayda e Pany Jaliil mo, dhali uni o a'di gwo mo ki: Tapa, aman ona bwayi mmopara Yesus e mo be.

²² Dhala Pilibbus yaki'd mo dhali torika Andaraawus gwo mo. Dhala Andaraawus yaki'd mo nyakka Pilibbus mo dhali uni torikina Yesus gwo mo be.

²³ Dhala Yesus ki thok uni gwo mo ki: Mo pu'dki'd mo gom Ya/ gi 'Kwani ki a'di minu kar ca eya tente/ mo be.

24 Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: Isi ciki/ wakki/ emen pos diki bita 'cesh dhali wu mo tani a'di midi di a'di 'de/ mo. Hili wakki/ a'di ki wu mo tani a'di midi dho'th maman kahara mo be.

25 A'diyin jin enki mondiki/ em piti mo tani midi this a'di e mo, dhali a'diyin jin shi/ ki mondiki/ em piti i e mo e mony'cesh yansan mo tani a'di midi kar a'di ntagi mondiki/ e ki sule/ ya ye 'ba/ mo.

26 Wakki/ wathin tal 'deɲ kamu/ midi mii aha/ to mo tani a'di midi mii bath aha/ nsho'k mo be. Dhali mo yin jin miga/ di mo tani a'di imina cin'kinam pemi di si'da/ mo be. Wakki/ wathin tal 'deɲ kamu/ midi mii aha/ to mo tani Ababa midi tak a'di mo be.

27 Dhali shwane/ akashiram pem tocu bwa mo, dhali aha/ mina i/o kata mo? Ababa. / E ki wo'hi aha/ 'peni mo yansan mowa? Yisa. Haali/ gom 'kup mii yan mo tani aha/ pu'dkina mo e mo yansan mo be.

28 Ababa, kari /e gway pini ki ca mo. Dhali yan'ko'd 'twa/ pu'dki'd 'peni momis mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ karkina a'di ki ca mo dhali aha/ mina kar a'di ki ca dok/e mo be.

29 Dhala waambuhany 'kwani kun doshkin ki 'dishe/ cikki a'di mo dhali okin ki a'di ta'da sho'k jin dorki'd mo. Kun tiya o gwo mo ki: Aman'doyu gwo a'di torki gwo e a'di mo be.

30 Dhala Yesus ki thok gwo mo ki: 'Twa/ yansan pu'dki'd gom gway bum mo, yisa gom gway pema.

31 Dhali mo jin minu tor gwo 'twa/ a 'cesh gi gwon dwall e mony'cesh yansan mo tani a'di pu'dki'd mo. Dhali tapa ma ruma 'cesh yansan minu bit ka pije/ mo be.

32 Dhali aha/, ki aha/ minu 'de'k mo 'peni mony'cesh yan mo tani aha/ mina dira ris 'kwani 'baar mo e is pem mo be.

33 A'di oki gwo yansan mo mmo'tor 'pemen jwa jin mina a'di wu mo be.

34 Dhala waambuhany 'kwani thokki a'di gwo mo ki: Aman cikkina gwo mo 'peni gwonkan jin cikunu mo ka Kristhos midi ca'b ki sule/ sule/ mo. Ba /e o gwo kan mana ki Ya/ gi 'Kwani minu mii 'de'k mo? Ki Ya/ gi 'Kwani jana a'dan?

35 Yesus ki thok uni gwo mo ki: Monkush midi nyak di e um ari'ceenne/ mo. Iiyi/ um mo ki monkush di'd naskina/ mo, isi ciki/ ki mondhurumi'd midi diki kum um mo. A'diyin jin yaki'd e bwam mondhurumi'd mo tani diki mish mo jin yakina a'di mo be.

36 Ki um ta gi monkush mo tani gami gwo is e monkush mo ki um mini 'taki war ki iya/ gi monkush mo be.

'Kwani Yahuuda/ kun Dar gi Gwoɲ Gam Is mo

Ka Yesus oki gwo yansan mo tani a'di yaki'd mo dhali bag is piti 'peni uni mo be.

³⁷ Ba a'di miiki miimer ka ris ibwambori uni mo tani hili uni 'koki gam a'di gwo is mo be.

³⁸ A'di ta gwo jin okin ma manci gwo ma Arungimis kadhamo/ mo jin ta'da Ishaya mo jin minu thim moyi jin o gwo mo ki:

Tapa, kaja gamki gwom bana jin cinu is mo

dhali eya ja torkunu abi gi Tapa i e mo?

³⁹ Wakan uni mol a'di gwo gam is mo be. Haala Ishaya dok/e o gwo mo ki:

⁴⁰ A'di 'dapki uni em buni mo mmota ja'da/ mo dhali 'bi'thki uniya dum buni mo,

isi ciki/ ki uni mini 'taki par e ki em buni mo dhali nyith ka dum buni mo,

dhali tu'k mo gom aha/ mmowaç uni mo be.

⁴¹ Ishaya oki gwo yansan haali/ a'di mishki monycam piti mo dhali o gwo gom a'di mo be.

⁴² Bahili 'kwani ka ris isi uni gun ta gi moshirr mo tani gamki a'di gwo is mo, hili gom monko/ is gom 'Kwani Parisiyiin mo tani uni 'koki pi gwo mo be, isi ciki/ uni minu 'taki ur ka pije/ 'peni gu'b gi montul is buni mo be.

⁴³ Haali/ uni enki montak 'peni 'kwani mo mmodhal montak 'peni Arungimis e i is mo.

Gwo ma Yesus jin Midi Ta Gwo gi Dwali 'Kwani mo

⁴⁴ Dhala Yesus cuuki'd kagahara dhali o gwo mo ki: A'diyin jin gamki aha/ gwo is mo tani diki gam aha/ gwo

is jasi 'te/ mo, hili a'di gamki a'di jin hashki aha/ gwo is mo be.

⁴⁵ Dhali a'di jin parki aha/ e mo tani parki a'di jin hashki aha/ e mo.

⁴⁶ Aha/ pu'dkina mo mmota monkush ma 'cesh yan mo ki a'diyin jin midi gam gwo is e aha/ mo tani midi diki tikir di mo e mond-hurumi'd mo be.

⁴⁷ Wakki/ wathin tal 'den kamu/ cik gwo jin oka/ mo dhali diki dhu uni mo tani aha/ dinaki dwall a'di gwo mo, haali/ aha/ dinaki pu'du/ mo mmodwall 'kwaniny'cesh gwo mo, hili mmowoth 'kwaniny'cesh mo be.

⁴⁸ A'diyin jin ushki aha/ mo dhali diki bu'th gwom pem jin oka/ mo tani a'di ta gi jan tal 'den kamu/ jin midi dwall a'di gwo mo. Gwo jin oka/ mo tani a'di midi ta gwon dwall piti ka cim jin 'ko'd mo.

⁴⁹ Haali/ aha/ dinaki o gwo 'peni moshirr pem gana/ mo. Ababa jin hashki aha/ mo tani a'di ki is piti ciki aha/ gwonkan jin 'kwarkunu mo gom gwo jin miga/ i/ o mo dhali gwo jin miga/ itor mo.

⁵⁰ Dhali aha/ misha gwonkan piti jin 'kwarkunu mo ki a'di ta gwo gi mondiki/ e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo. A'di jin oka/ mo tani okika/ me'd jin kankin ma Baba aha/ gwo mo be.

13

Yesus Lamki Imancik A'di Gwo Sho'k mo

1 Dhali ntwa/ a/ ki mo jin yukuwa yuk ka tul 'kup ki Mompe'kupanyolos mo tani aYesus mishki'd ki mom piti pu'dki'd mo jin mina a'di ya mo 'peni mony'cesh yansan e com mo tani, a'di enki kum piti kun 'kokin e mony'cesh yansan mo, a'di enki uni ntagi 'pemen mo be.

2 Dhali ki tonte/ muru shwa mo tani ki tapa ma ruma 'cesh 'baarki gwo kar mo eya du ma Yahuusa Iskariyuuti mo, a'di jin ta ya/ ma Simaan mo mmo'cih a'di is ki gwo mo tani,

3 Yesus mmomishkina a'di ki Com ciki'da ris to 'baar mo e me'd piti mo dhali mmopu'dkina a'di 'peni Arungimis mo dhali mmomina a'di doka Arungimis ka nyan'ko'd mo tani

4 a'di cuki mis mo 'peni tonte/ mo, dhali a'di 'cukki burrinyem pom piti mo mmokara 'cesh mo dhali a'di ki dek burrinye/ gi imanmiiya tu'c e empa'd piti mo.

5 Dhali yan'ko'd a'di ki wol yi'de/ e bwam ma sahan mo dhali tel mii 'pen mo mmolam imancik a'di gwo sho'k mo dhali shumut uni sho'k ki burrinye/ gi imanmiiya tu'c jin hitha a'di e empa'd mo be.

6 A'di pu'dki'da Simaan Buterus mo dhala Simaan Buterus ki o a'di gwo mo ki: Tapa, /e mini lam aha/ sho'k pem 'taa?

7 Yesus ki thok a'di gwo mo ki: To jin miiga/ shwane/ tani dina /e ki mish mo, hili nj'ko'd mo tani /e mini mish gwo yan

'ban mo be.

8 Buterus ki thok a'di gwo mo ki: /E mini diki lam aha/ sho'k pem ki sule/ sule/ mo ba/. Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Wakki/ aha/ dinaki lam /e mo tani /e diki ta gi monkamu/ e aha/ mo be.

9 Simaan Buterus ki thok a'di gwo mo ki: Tapa, jasi sho'k pem 'te/ yisa, hili me'd pem si'da/ mo dhali 'kup mo be.

10 Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Adiyin jin upkunu mo tani midi mii diki mii ta gi mo jin minu lam a'di mo isi ciki/ jasi sho'k piti mo, hili a'di dhelelki'd ka 'kup kulu/ mo be. Dhali um dhelelkin mo tani, hili yisa umi 'baar mowa.

11 Haali/ a'di mishki a'di jin midi 'cih a'di is ki gwo mo. A'di i/ona a'di gwo gi wakan mo ki: Umi 'baar mo yisa idheleladhelel mo.

12 Ki a'di lamki uni sho'k buni mo tani dhali a'di bu'thki burrinyem piti ka nyan'ko'd mo dhali ca'b e mom piti mo, dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Um mishi 'pemen miinj gwo yansan jin miiga/ gom um mowa?

13 Um yukki aha/ ka Mantor Gwo dhali ki Tapa mo. Dhali miim bum 'boro'd be haali/ aha/ wana kan mo be.

14 Wakki/ aha/ wana kan mmota Tapa mo dhali Amanzor Gwom bum mo lamki um sho'k mo tani um si'da/ ka ba/ imini lam sho'k ka gam 'kup mo be.

15 Haali/ aha/ cikina um she/um mii mo ki um si'da/ mini 'taki mii mii me'd aha/

mo me'd jin miika/ gom um mo be.

¹⁶ Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki cinjina/ yisa ica'd ki tapam piti mo yisa, walla a'di jin hashu mo tani yisa ica'd ki a'di jin hashki a'di mowa.

¹⁷ Wakki/ um mini mish gwo gwansan mo tani mom'bor mii 'te/ ba/ gom um mo wakki/ um mini mii uni mo be.

¹⁸ Aha/ dinaki tor gwo gom umi 'baar mo. Aha/ misha uni gun kwanyka/ mo, a'di jin mina Gwo ma Arungimis jin 'kwarkunu mo ki a'di minu thim moyi ki: A'di jin shwaki maam pem a'di 'de'kki 'penatinjilan sho'k piti apo/ aha/ mo.

¹⁹ Aha/ tora um gwo shwane/ ntwa/ a/ mo ki mo diki bu'th mo mo, wakki/ a'di ki bu'th mo mo tani um ki gam gwo is ki aha/ tana a'di mo be.

²⁰ Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: A'diyin jin midi bu'th jan tal 'denj kamu/ 'peni bwam uni kun hashka/ mo tani a'di bu'thki aha/ mo, dhali a'di jin bu'thki aha/ mo tani a'di bu'thki a'di jin hashki aha/ mo be.

Mo jin Minu 'Citha/ Yesus Is ki Gwo mo Torkina A'di Itwa/a/ mo

²¹ AYesus oki gwo wakansan mo tani a'di murkin ma du mo e shi/in mo dhali te gwo shoka 'cesh mo ki: Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: Jan tal 'denj kamu/ 'peni um midi 'citha/ is ki gwo mo be.

²² Dhali imancik gwo uni sugkin ki e ka rem 'kup mo mmomolkina uni wathi/ jin okina a'di mo be.

²³ Jan tal 'de/ 'peni imancik a'di gwo mo a'di jin enkin ma Yesus mo mmo/ishkina a'di ki 'dishe/ eya bor ma Yesus mo be.

²⁴ Wakan Simaan Buterus wukki a'di ki 'kup mo dhali o gwo mo ki: Tori aman wathi/ jin okina /e mo ma.

²⁵ Wakan mmo/ishkina a'di abor ma Yesus ki 'dishe/ mo tani a'di ki o a'di gwo mo ki: Tapa kaja sa/?

²⁶ Yesus ki thok gwo mo ki: A'di ta a'di jin miga/ cika gabul maanjuthu'd yan mo ki aha/ mina 'thupki a'di mo be. Wakan ki a'di 'thupki a'di agabul maanjuthu'd mo tani a'di ki ciki a'di ka Yahuusa jin ta ya/ ma Simaan Iskariyuuti mo be.

²⁷ Dhali yan'ko'd ka gabul maanjuthu'd mo tani Setaan seki'da dum piti mo. Yesus ki o a'di gwo mo ki: A'di jin mura /e imii mo tani miyi a'di ki jahanne/ mo ma.

²⁸ Dhali jan tal 'denj kamu/ jin di'da tharabeesa yisa mishki 'pemen gwowa, kata okina a'di a'di kan mo.

²⁹ Kun tiya toshkin haali/ Yahuusa ta'd ga jisilaan ma guurush mo tani on ka Yesus torki a'di gwo mo ki: Yoli tonte/ kun mina ana mii ta goma yuk jin yuku ka tul 'kup mo, walla ki a'di midi 'taki ci to gom 'kwani kun hatha'ko'd mo be.

³⁰ Wakan 'ko'da gabul maanjuthu'd jin bu'thkina

a'di mo tani a'di ki jahanne/
yaki'd ka pije/ mo, dhali mo
ta mondhurumi'd mo be.

*Gwoŋkan Ta jin This jin
'Kwarkunu mo*

³¹ Ki a'di yaki'd ka pije/
mo tani Yesus ki o gwo
mo ki: Shwane/ Ya/ gi
'Kwani karkunu ca eya tente/
mo, dhali e a'di mo tani
Arungimis karkunu ki ca mo
be.

³² Waƙki/ Arungimis
karkunu ki ca mo e a'di mo
tani Arungimis si'da/ minu
kar ki ca mo e is piti mo dhali
midi kar a'di ki ca hila/ mo be.

³³ Ushi uciya, aha/ dina
um jasi ari'ceenne/ mo. Um
mini n̄ap aha/ mo dhali me'd
jin okika/ 'Kwani Yahuuda/
gwo mo, wakan si'da/ tani
shwane/aha/ ona um gwo mo
ki: Mo yin jin miga/ ya icine/
mo tani mina um mol iiyu/
icine/ mo be.

³⁴ Gwoŋkan jin ta jin this
jin 'kwarkunu mo tani a'di
cikika/ um mo ki um mini en
ka rem 'kup mo, isi me'd jin
enka/ um moyi, ki um si'da/
mini en ka rem 'kup mo be.

³⁵ Gom 'kup mii yansan kan
mo tani aris 'kwani ka ris
mini mish ki um ta imancik
gwom pem mo waƙki/ um
enen ka rem 'kup mo be.

*Mo jin Waƙ ma Buƙerus Gwo
mo Torkunu Itwa/a/ mo*

³⁶ Simaan Buƙerus ki o a'di
gwo mo ki: Tapa, ki mana
imina /e iya mo? Yesus ki
thoƙ a'di gwo mo ki: Mo yin
jin miga/ ya mo tani /e mini
mol aha/ bathi sho'k shwane/
mo. Hili /e mini bath aha/
nsho'k n̄ko'd mo be.

³⁷ Buƙerus ki o a'di gwo mo
ki: Tapa, jan ta imiga/ mol /
e bathi sho'k shwanetan mo?
Aha/ mina kar mondiki/ em
pema 'cesh gom /e mo be.

³⁸ Yesus ki thoƙ a'di gwo mo
ki: A/e mini kar mondiki/em
pini a'cesh gom aha/? Ka jin
gana/, ka jin gana/ aha/ tora /
e gwo mo ki: Ka dhongola n̄wa
diki ko e mo tani ntagi /e mini
waƙ aha/ gway me'di kwara
mo be.

14

*Yesus Ta Bway Tagi Com
mo*

¹ Dhalku/ki dhu adum bum
ki mur mo ma. Gami um gwo
is eya Arungimis mo dhali
gami aha/ gwo is si'da/ mo.

² E gu'b ma Babam pem mo
tani mo jin minu 'ko tana ris
mo. Waƙki/ a'di midi 'taki
diki wakan mo tani a/miga/
'taki tor um gwo ki aha/ yana
ya mo mmothoson mo gom
uma?

³ Dhali ki aha/ mina ya mo
dhali thoson um mo tani aha/
mina doku/ dok/e dhali 'do
um nyakki aha/ mo ki mo yin
jin miga/ di nycine/ mo tani
a'di imina umi 'ko si'da/ mo
be.

⁴ Dhali mo yin jin yakika/
iya mo tani misha um mo
dhali bway misha um si'da/
mo be.

⁵ Tuuma ki o a'di gwo mo ki:
Tapa, aman 'konaki mish mo
jin yana /e iya mo. I/aman
misha bway imana?

⁶ Yesus ki thoƙ a'di gwo
mo ki: Aha/ tana bway dhali
gwoŋ gana/ dhali mondiki/e
mo. Wathin tal 'denj kamu/

midi diki yayu/ eya Baba, hili jasi e aha/ mo be.

⁷ Wakki/ um mini 'taki mish aha/ mo tani um mini 'taki misha Babam pem si'da/ mo be. 'Peni shwane/ um mishki a'di mo dhali um parki a'di e mo be.

⁸ Pilibbus ki o a'di gwo mo ki: Tapa, tor am Ababa i e mo ma, dhali aman minu te mo be.

⁹ Yesus ki o a'di gwo mo ki: Aha/ dina i/e ki rash rash kan mo dhali dina /e ki mish aha/ naskina/ Pilibbus? A'di jin parki aha/ e mo tani parki'da Baba e mo. Ba kata ona /e ki: Tor am Ababa i e mo?

¹⁰ Dina /e ki gam gwo is ki aha/ dina eya Baba dhali Ababa di'd e aha/ 'taa? Gwo kun oka/ um mo tani aha/ dinaki o a'di ki moshirr pem gana/ mo. Hili Ababa jin ca'bki'd e aha/ mo tani a'di miiki miim piti mo be.

¹¹ Gami aha/ gwo is mo ki aha/ dina eya Baba mo dhala Ababa di'd e aha/ mo, walla gami aha/ gwo is gom gway gi mii mo 'te/.

¹² Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki a'di jin gamki aha/ gwo is mo tani midi mii mii si'da/ kun miika/ mo, dhali mii kun can ki gwansan mo tani mina a'di imii mo haali/ aha/ yana ya Ababa mo be.

¹³ Ma to yin jin mina umi dot ki gway pem mo tani aha/ mina mii a'di mo, ka Baba minu kar ca eya tente/ e Ya/ mo be.

¹⁴ Wakki/ um mini dot aha/ ton tiya ki gway pem mo tani aha/ mina mii uni mo be.

Gwo jin Onu Is gom Shi/in Dheleladhelel mo

¹⁵ Wakki/ um eni aha/ mo tani um mini dhu gwonkan pem kun 'kwarkunu mo be.

¹⁶ Dhali aha/ mina dota Baba mo dhali a'di midi ci uma Manmalasa kamu/ mmodi e um ki sule/ sule/ mo be,

¹⁷ isi a'diyi jin ta Shi/ in gi gwon gana/ mo, a'di jin molkina 'kwaniny'cesh bu'th mo haali/ uni 'koki mish a'di mo walla 'koki nyith a'di mo. Um mishki a'di mo haali/ a'di ca'bki'd nyakki um mo dhali midi di e um mo be.

¹⁸ Aha/ mina diki dhal um ka dhipa mo. Aha/ mina yayu/ i um mo be.

¹⁹ Shini naskina/ dhali 'kwaniny'cesh mini 'koki par aha/ e dok/ e mo. Hili um mishki aha/ mo. Haali/ aha/ dina ki e mo tani um si'da/ mini 'ko ki e mo be.

²⁰ Ka cim caan tani um mini mish ki aha/ dina eya Babam pem mo dhali um e aha/ mo dhali aha/ e um mo be.

²¹ A'di jin ta gi gwonkan pem kun 'kwarkunu mo dhali jin dhu uni mo tani a'di be ita ji gi eni aha/ mo be. Dhali a'di jin eni aha/ mo tani a'di min ma Babam pemi en mo dhali aha/ mina en a'di mo dhali tor a'di is pem i e eya tente/ mo be.

²² Yahuusa a'di jin ta'da Iskariyuuti yisa, a'di ki thok a'di gwo mo ki: Tapa, kata a'di imina /e itor is pini eya tente/ e am mo dhali diki tor 'kwaniny'cesh mo?

²³ Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Wakki/ wathi/ midi

en aha/ mo tani a'di midi dhu gwom pem mo, dhali Ababam pem midi en a'di mo, dhali aman mina iiyu/ mo i a'di mo dhali mii moŋ'kom bam nyaŋki a'di mo be.

²⁴ A'diyin jin diki en aha/ mo tani diki dhu gwom pem mo. Dhali gwo yin jin ciŋa um mo tani diki ta jim pem mo, hili ta jim ma Baba jin hashki aha/ mo be.

²⁵ Gwo gwansan ɬorkika/ um mo ki aha/ dina e um naskina/ mo be.

²⁶ Hili ka Manmalas jin ta Shi/ in Dheleladhelel mo, a'di jin min ma Babam pem hashu/ ki gway pem mo tani a'di midi ɬor um gwo 'baar mo dhali midi ka um gwo e 'baar mo kun ɬorkika/ um mo be.

²⁷ Moŋku'th is dhalkika/ um mo. Moŋku'th is pem cikika/ um mo. Yisa me'd jin cinu 'kwaniny'cesha, aha/ cikina um a'di mo. Dhalka dum bum ki dhu ki mur mo walla dhalku/ ki dhu uni ka ƙo/ is mo.

²⁸ Um ciŋki gwo mo jin oka/ ki: Aha/ yana ya mo dhali aha/ mina idoku/ i um mo. Wakki/ um eni aha/ mo tani um mina bwa 'taki 'kuny mo haali/ aha/ yana Ababa mo, haala Baba a'di eƙki'd mmobol aha/ e mo be.

²⁹ Dhali shwane/ aha/ ɬorkina um gwo nɬwa/ a/ mo ki mo diki bu'th mo mo naskina/. Wakan ki a'di midi bu'th mo mo tani um mini gam gwo is mo be.

³⁰ Aha/ mina diki ca'b mmoɬor um gwo ki rash rash mo haali/ tapa gi mony'cesh

yan pu'dki'd mo. A'di dar gi mom'bi'th apo/ aha/ mo be.

³¹ Hili aha/ miikina to me'd jin ƙankin ma Baba aha/ gwo mo, wakan ki 'kwaniny'cesh mini 'taki nyith ki aha/ ena Ababam pem mo. Cuyi mis mo. Dhalki ana iina imun mo.

15

Yesus Ta Cwalman Gana/ mo

¹ Aha/ tana cwalman gana/ mo dhali Ababam pem a'di ta'da mankor mo be.

² Arisa bim pem kun dak dho'th mo tani uni 'ciɬa/ a'di mo mmo'do ka pije/ mo, dhali arisa bi kun dho'th maman mo tani a'di ki thoson mo dhali 'ciɬ mo ki uni mini dho'th maman ki nyanye/ mo be.

³ Um dhelelkin mo hila/ ki gwo jin ɬorkika/ um mo be.

⁴ Koyi e aha/ mo ma dhali aha/ e um mo. Me'da biny cwa jin moli maman dho'th ki is piti mo isi ciki/ a'di midi mii di e cwalman mo, wakan um si'da/ isi ciki/ um mini 'ko e aha/ mo be.

⁵ Aha/ tana cwalman gana/ mo, dhali um a'di itana bi mo. A'diyin jin ca'bki'd e aha/ mo dhali aha/ e a'di mo tani a'di be jin dhothi maman kagahara mo, haali/ ki dar gi aha/ mo tani um moli toŋ kamu/ mii mo be.

⁶ Wakki/ wathi/ diki ca'b e aha/ mo tani a'di bitu ka pije/ me'da biny cwa mo dhali a'di ki ƙu'th mo dhala binycwa tulkunu is mo mmoɬa'k i o'd mo, dhali o'd ki shwa mo be.

⁷ Wakki/ um 'kon e aha/ mo dhali gwom pem 'kon e um mo tani doti ma to yin jin ona bwa um mo dhali a'di minu mii gom um mo be.

⁸ Ki 'kup mii yan kan mo tani Ababam pem karkunu ki ca mo mmodho'thkina um maman kagahara mo, dhali wakan um ki nyo/ mii mo mmota imancik aha/ gwo mo be.

⁹ Me'd jin enkin ma Baba aha/ mo tani wakan si'da/ aha/ enkina um mo. 'Koyi e mo/en pem mo ma.

¹⁰ Wakki/ um dhu gwonkan pem kun 'kwarkunu mo tani um mini 'ko e mo/en pem mo, me'd jin dhukika/ gwonkan ma Babam pem mo kun 'kwarkunu mo dhali ca'b e mo/en piti mo be.

¹¹ To gwansan torkika/ um mo ki moŋ'kuny bwam pem midi di e um mo dhali ki bwan 'kunygam bum minu 'tu'd mo be.

¹² Gwo yansan a'di ta gwonkan pem jin 'kwarkunu mo ki um mini en ka rem 'kup mo me'd jin enkika/ um mo be.

¹³ Mo/ en jin ca'da kamu/ yisa di'da e wathiny'cesha kamu/ jin wakansan mo jin mina wathi/ kar mondiki/em pitiya 'cesh gom ikam piti mo be.

¹⁴ Um ta ikam pem mo wakki/ um ki mii gwo kun kankika/ um mo be.

¹⁵ Aha/ yisa dikina mmoyuk um ki cinjina/ haali/ cinjina/ diki mish to jin miina tapam piti mo be. Hili aha/ yukkina um ki ikam pem mo

haali/ aris to kun cikika/ 'pena Babam pem mo tani aha/ torkina um uni eya tente/ mo be.

¹⁶ Um 'koki kwany aha/ mo tani hili aha/ ikwanykina um mo dhali dhu um mo ki um mini 'taki 'ko mo dhali dho'th maman mo dhali ki maman bum mini 'taki 'ko mo. Wakan ki ma to yin jin mina um dota Baba ki gway pem mo tani a'di midi ciki um uni mo be.

¹⁷ Gwo yansan kankika/ um mo ki um mini en ka rem 'kup mo be.

'Kwaniny'cesh Shi/ kina Shi/i E mo

¹⁸ Wakki/ 'kwaniny'cesh shi/i um i e mo tani um ki mish mo ki uni shi/ki aha/ i e ntwa/a/ mo dhali uni mini shi/um i e mo be.

¹⁹ Wakki/ um mini 'taki ta ku gi 'kwaniny'cesh mo tani 'kwaniny'cesh mini 'taki ena en gom kum buni mo, hili haali/ um 'koki ta ku gi 'kwaniny'cesh mo haali/ aha/ kwanykina um mo 'peni 'kwaniny'cesh mo tani a'di ishi/kina 'kwaniny'cesh umi e kan mo be.

²⁰ Kayi gwo e jin torka/ um mo ma ki cinjina/ yisa ica'd ki tapam pitiya. Wakki/ uni to'cki aha/ 'kus mo tani uni si'da/ mini to'c um 'kus mo. Wakki/ uni mini dhu gwom pem mo tani uni si'da/ mini dhu gwom bum mo be.

²¹ Hili aris to gwansan mina uni mii mo gom gway pem mo haali/ uni 'koki mish a'di mo, a'di jin hashki aha/ mo be.

²² Waḱki/ aha/ mina 'taki diki pu'du/ mo dhali o uni gwo kan mo tani uni mini 'taki dar gi miinthus mo ba/. Hili shwane/ uni dar gi gwo mmoci miinthus buni 'ko'd mo be.

²³ A'diyin jin shi/ki aha/ i e mo tani shi/ki'da Babam pemi e si'da/ mo be.

²⁴ Waḱki/ aha/ mina 'taki diki mii to ibwam uni, mii jin dina jan tal 'den kamu/ ki mii mo tani uni mini 'taki dar gi miinthus mo. Hili shwane/ uni parki mo e mo dhali shi/aha/ i e mmontal 'de/ nyaḱka Ababam pem mo be.

²⁵ A'di ta gwo jin minu thim moyi jin 'kwarkunu mo e gwonkan buni jin cikunu mo ki: Uni shi/ki aha/ i e ka kar 'kup mo be.

²⁶ Hili ka Manmalas midi pu'du/ mo a'di jin miga/ hashu/ i um 'pena Baba mo tani isi a'diyi jin ta Shi/in gi gwon gana/ mo a'di jin piyi'd 'pena Baba mo, a'di midi ta Man/o gwo gom aha/ mo be.

²⁷ Dhali um si'da/ mini ta iman/ o gwo mo haali/ um nyaḱki 'ko ki aha/ 'peni ka mun'kup mo be.

16

¹ Aha/ okina ris to 'baar mo e um mo mmonon um 'peni mo jin minu kol um mo be.

² Uni mini ur um ka pije/ 'peni gu'b gi montul is mo. Ka jin gana/, mo midi pu'du/ mo ki a'diyin jin midi 'kosh um mo tani midi tosh ki a'di mii to mmoluḱa a'diya luḱ goma Arumgimis mo.

³ Dhali uni mini mii mii yansan haali/ uni 'koki misha Baba mo walla aha/ mo be.

⁴ Hili aha/ okina to gwansan e um mo, ki mom buni mini pu'du/ mo tani um ki ka gwo e ki aha/ torkina um uni mo be.

Mii gi Shi/in Dheleladhelel mo

Aha/ dinaki o gwo gwansan 'peni ka mun'kup mo haali/ aha/ dikina nyaḱki um mo be.

⁵ Hili shwane/ aha/ yana ya e a'di jin hashki aha/ mo. Hili jan tal 'den kamu/ 'peni um diki dot aha/ gwo mo ki: /E yani ya mana mo?

⁶ Hili haali/ aha/ torkina um gwo gwansan mo tani bwan di'ti'd 'tu'dki uma dum bum mo be.

⁷ Bahili aha/ torkina um gwon gana/ mo. A'di ta shi/ miim 'boro'd bum mo jin miga/ ya mo haali/ waḱki/ aha/ dinaki ya mo tani Amanmalas midi diki yayu/ i um mo. Hili waḱki/ aha/ yana mo tani aha/ mina hashki a'di i um mo be.

⁸ Dhali ki a'di midi pu'du/ mo tani a'di midi pucur 'kwaniny'cesh ki gwo mo gom miinthus mo dhali gom mo ma kar/ e mo dhali gom gwo jin minu dwall mo be.

⁹ Gom gwo gi miinthus mo haali/ uni 'koki gam gwo is e aha/ mo be.

¹⁰ Gom mii ma kar/ e mo haali/ aha/ yana ya Ababa mo, dhali um mini 'koki par jis/em pem e mo be.

¹¹ Gom gwon dwall mo haali/ tapa gi mony'cesh

yansan a'di torkunu gwon dwall 'twa/a 'cesh mo be.

12 Hili aha/ tana gi gwon tiya ka ris mmo/ o um mo tani hili um mol uni bu'th shwane/ mo be.

13 Ki Shi/in gi gwoᅇ gana/ midu pu'du/ mo tani a'di midu shu um bway eya ris gwoᅇ gana/ 'baar mo. Haali/ a'di midu diki tor gwo gi moshirr ki is piti mo. Hili ma to yin jin mina a'di cik mo tani a'di mina a'di itor mo dhali a'di midu tor um eya tente/ to kun mini pu'du/ mo be.

14 A'di midu kar aha/ ki ca mo haali/ a'di midu bu'th jim pem mo dhali tor um a'di eya tente/ mo be.

15 Aris to 'baar mo kun ta ku ma Baba mo tani uni ta kum pem mo. A'di oka/ gwo mo wakan ki: A'di midu bu'th jim pem mo dhali tor um uni eya tente/ mo be.

Mondit Bwa Midu War ki Mon'kuny Bwa mo

16 Shini naskina/ dhali um mini 'koki par aha/ e dok/ e mo. Dok/ e shini naskina/ dhali um mini par aha/ e mo be.

17 Kun tiya 'peni imancik a'di gwo oki gwo ka rem 'kup mo ki: Gwonta okina a'di ana kan mo ki: Shini naskina/ dhali um mini 'koki par aha/ e mo dhali dok/ e, shini naskina/ dhali um mini par aha/ e mo, dhali, haali/ aha/ yana iya Ababa mo?

18 Uni oki gwo mo ki: 'Pemen gwo yansan wakata jin ona a'di ki: Shini naskina/ Aman 'konaki mish 'pemen gwo jin ona a'di mo.

19 Yesu nyithki'd ki uni ona bwa ki dot a'di mo tani a'di ona a'di uni gwo mo ki: A/ gom gwo yan a'di idotkina um gwo ki is bum mo jin oka/ 'pemen piti ki: Shini naskina/ mo dhali um mini 'koki par aha/ e mo, dhali dok/ e, shini naskina/ mo dhali um mini par aha/ e mowa?

20 Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: Um mini ko mo dhali ko ki kony jabu'th mo, hili 'kwaniny'cesh uni imina bwa i'kuny mo. Um a'di imina bwa iditadit mo, hili bwani ditid bum midu war ki mon'kuny bwa mo be.

21 Ka 'bom shwan ma 'ci mo tani ayim dita bwa mo haali/ ayim pu'dki'di mom piti mo. Hili ka yim ki dhotha 'ci mo tani ayim yisa di'di moka gwo e mo goma nyor pitiya, gom bwan 'kunyud mo ka 'ci dho'thkunu mo e mony'cesh mo be.

22 Wakan um ditkina bwa shwane/ mo, hili aha/ mina par um e dok/ e mo dhali adum bum minu 'tu'd ki mon'kuny bwa mo dhali wathin tal 'denj kamu/ yisa di'da jin midu bu'th mon'kuny bwa yan 'peni um mo be.

23 Dhali ka tee caan mo tani um mini 'koki dot aha/ gwondota kamu/ mo. Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: Wakki/ um mini dot toᅇ kamu/ 'pena Baba mo tani a'di midu ciki um uni ki gway pem mo be.

24 Ntagi shwanesan mo tani um 'koki dot toᅇ kamu/ ki gway pem mo. Doti mo ma

dhali um mini bu'th to mo ki mon'kuny bwam bum minu 'tu'd mo be.

Aha/ P̄ikina Mony'cesh E ki Mii mo

²⁵ Aha/ okina gwo yansan e um ki jim pok mo. Mo midi pu'du/ mo ki aha/ mina diki dok/ e tor um gwo ki jim pok mo, hili aha/ mina tor um gwo ka ji sho'k goma Baba mo be.

²⁶ Dhali ka tee caan mo tani um mini dot ki gway pem mo. Dhali aha/ dinaki o um gwo mo ki aha/ mina dot Ababa gom um mo.

²⁷ Haali/ Ababa ki is piti enki um mo haali/ um enki aha/ mo dhali gamki gwo is ki aha/ pu'dkina 'pena Baba mo be.

²⁸ Aha/ pikina 'pena Baba mo dhali aha/ pu'dkina i 'kwaniny'cesh mo be. Dok/ e aha/ mura idhal 'kwaniny'cesh 'pen mo dhali ya Ababa mo be.

²⁹ Imancik a'di gwo o gwo mo ki: Ayy, shwane/ /e tor ki gwo shoka 'cesh mo, yisa ki ari gwoŋ kamu/ jin poŋa/eya.

³⁰ Shwane/ aman misha ki /e mishkina ris to 'baar mo dhali/e mini mii diki ta gi jan tal'den kamu/ mmodot/e gwo mo. Gom 'kup mii yan mo tani aman gamkina gwo is ki /e pu'dkin 'peni Arumgimis mo be.

³¹ Yesus ki thok uni gwo mo ki: A/ gwo gama um is shwane/ mowa?

³² Mo midi pu'du/ mo. Ka jin gana/ a'di pu'dki'd mo ki um minu ceker bwa mo, aris umi 'baar mo e gu'b bum ka 'deŋe/ 'deŋe/ mo dhali um

mini dhal aha/, aha/ 'de/ mo. Hili aha/ dina aha/ 'de/ yisa, haali/ Ababa a'di nyaŋki di ki aha/ mo be.

³³ Aha/ okina gwo yansan e um mo ki e aha/ mo tani um mini ta gi mon'ku'th is mo. E mony'cesh yan mo tani um mini gam mon'to'c bwa mo, hili roci shoka 'cesh 'te/ ma, haali/ aha/ pikina mony'cesh yansan e ki mii mo be.

17

Yesus 'Thoki'd mo gom Imancik A'di Gwo mo

¹ Ka Yesus 'baarki gwo gwansan mmo/o mo tani a'di 'de'kki em piti 'kup ki momis mo dhali o gwo mo ki: Ababa, mo pu'dki'd mo. Kari /e Ya/ m pini ki ca mo ki Ya/ m pini si'da/ midi kar /e ki ca mo be.

² Me'dyin jin cikina /e a'di mom'bi'th apo/ bungwar is mo mmoçi mon'koki/ e ki sule/ ya ye 'ba/ mo e uni gun cikina /e a'di mo be.

³ Dhali mon'koki/e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo a'dan be, ki uni mini mish /e mo, ki /e tana Arumgimis gana/ /e 'de/ ki lish mo, dhala Yesus Kristhos, a'di jin hashkina /e mo be.

⁴ Aha/ karkina /e ki ca mo e mony'cesh yansan mmoth-imkika/ atu'c jin cikina /e aha/ mmomii mo be.

⁵ Dhali shwane/ Ababa, kari /e aha/ ki ca e buŋ'kus pini mo ma, a'di jin ta monyca jin nyaŋka/ ki /e ntwa/a/ ki mony'cesh yansan dinuki uk mo be.

⁶ Aha/ tor kina gway pini eya tente/ e 'kwaniny'cesh mo,

uni gun cikina /e aha/ 'peni 'kwaniny'cesh mo. Uni ta kum pini mo dhali /e ciki uni aha/ mo dhali uni dhuki gwom pini mo be.

⁷ Shwane/ uni mishkin ka ris to 'baar mo kun cikina /e aha/ mo tani uni 'peni /e mo be.

⁸ Haali/ aha/ cikina uni gwo kun cikina /e aha/ mo dhali uni bu'thki uni mo dhali mish ka jin gana/ ki aha/ pikina 'peni /e mo, dhali uni gamki gwo is ki /e a'di ihashki aha/ mo be.

⁹ Aha/ dikina mmo'tho mo gom uni mo. Aha/ yisa dina mmo'tho gom 'kwaniny'cesh gwansan mo, hili gom uni gwansan kun cikina /e aha/ mo haali/ uni ta kum pini mo be.

¹⁰ Aris kum pemi 'baar mo tani uni ta kum pini mo be. Dhali kum pini ta kum pem mo dhali aha/ karkunu ki ca e uni mo be.

¹¹ Dhali shwane/ aha/ mina diki di i mony'cesh yan mo, hili uni a'di i'koni mony'cesh yan mo, dhali aha/ yakina iya i/e mo. Ababa, /e jin kogu mo, dhuyi uni ma e gway pini mo uni kun cikina /e aha/ mo, ki uni mini tal 'de/ mo isi me'd jin tala ana 'de/ mo be.

¹² Ki aha/ dikina uni naskina/ mo tani aha/ dhukina uni ki gway pini mo, uni kun cikina /e aha/ mo. Aha/ jikina uni mo dhali jan tal 'deŋ kamu/ 'peni uni yisa thisu e mowa, hili jasi ya/ gi a'di jin daku gwo me'd mo, ki Gwo ma Arumgimis jin 'kwarkunu minu thim moyi.

¹³ Hili shwane/ aha/ yak-

ina iya i / e mo, dhali gwo gwansan torkika/ 'kwaniny'cesh mo ki uni mina bwa 'kuny mo mmo'tu'd uni ki is buni mo.

¹⁴ Aha/ cikina uni gwom pini mo dhali 'kwaniny'cesh shi/ki uni i e mo haali/ uni 'koki ta ku gi mony'cesh mo, isi me'dyin dika/ ki ta ji gi mony'cesh mo be.

¹⁵ Aha/ dinaki 'tho ki / e mini 'taki bu'th uni 'peni mony'cesh mo, hili ki /e mini 'taki dhu uni 'peni a'din thus 'deyin mo.

¹⁶ Uni 'koki ta ku gi mony'cesh mo, isi me'dyin dika/ ki ta ji gi mony'cesh mo be.

¹⁷ Dhagami uni ki gwoŋ gana/ mo. Gwom pini ita gwoŋ gana/ mo be.

¹⁸ Me'd jin hashkina /e aha/ i mony'cesh mo tani wakan si'da/ aha/ hashkina uni mo e mony'cesh mo be.

¹⁹ Dhali gom gway buni mo tani aha/ dhagamkina is pem mo, ki uni si'da/ minu dhagam e gwoŋ gana/ mo be.

²⁰ Aha/ dinaki 'tho gom uni gwansan uni 'cena mo, hili si'da/ gom uni gwansan kun mini gam aha/ gwo is i'ko'd mo e gwom buni mo be,

²¹ ki uni 'baar mo mini tal 'de/ mo, isi me'dyin /e jin tana Baba dikin e aha/ mo, dhali aha/ e / e mo, ki uni si'da/ mini 'ko e ana mo, wakan ki 'kwaniny'cesh mini gam gwo is ki /e hashki aha/ mo be.

²² Dhali monyca yin jin cikina /e aha/ mo tani aha/ cikina uni a'di mo ki uni

mini tal 'de/ mo isi me'd ana mmo'tala ana 'de/ mo be.

²³ Aha/ e uni mo dhali /e e aha/ mo ki uni minu gam is ki gam gana/ mmo'tal 'de/ mo, wakan ki 'kwaniny'cesh mini mish ki /e a'di ihashki aha/ mo dhali /e enki uni mo isi me'dyin jin enkina /e aha/ mo be.

²⁴ Ababa, aha/ ona bwa si'dayi ki uni gwansan kun cikina /e aha/ mo mini nyak 'ko ki aha/ mo e mo yin jin miga/ di mo, mmopar mony-cam pem e mo, a'di jin cikina /e aha/ mo ki mo/en pini gom aha/ mo ntwa/a/ ki mony'cesh yan dinuki ka'b mo be.

²⁵ Ayy Ababa jin ta'da kar/e mo, 'kwaniny'cesh 'koki mish /e mo, hili aha/ mishkina /e mo, dhali uni gwansan imishkin ki /e a'di ihashki aha/ mo be.

²⁶ Aha/ torkina uni gway pini i e mo dhali aha/ mina kar a'di eya tente/ mo, ki mo/en caan jin enkina /e aha/ mo tani midi di e uni mo dhali aha/ e uni mo be.

18

Mo jin 'Cithuwa 'Cith Is ki Gwo mo dhali Mo jin Budhuwa Yesus mo

¹ Ka Yesus dakki gwo gwansan o mo tani a'di yaki'd ka piye/ mo nyakki imancik a'di gwo mo mmo'cith embul wosh ma Gidruun mo e mo yin jin dikina monsinu mo, a'di jin cikina a'di nyakki imancik a'di gwo mo be.

² Dhala Yahuusa a'di jin 'cithki a'di is ki gwo mo si'da/ mishki mo mo haala Yesus yaki'di mun me'd ka ris mo

nyakki imancik a'di gwo mo be.

³ Wakan Yahuusa a'di cikunu i/ askar kun tulu 'kup mo, uni gun dhunu mo mmoji mo mo, dhali kun tiya kun tana imanji mo mo si'da/ 'peni igasiis kun can mo dhali 'Kwani Parisiyiin mo, dhali uni iikin mo ka lamba/ ime'd mo dhali dhantho/ mo dhali to kun asu mo.

⁴ Dhali yan'ko'd Yesus mishki'da ris to gwansan kun mini pu'du/ i a'di mo tani dhali a'di yaki'd ka karambuye/ mo dhali o uni gwo mo ki: Kaja njapa um mo?

⁵ Dhali uni ki thok a'di gwo mo ki: Yesus gi Pa Naasira mo. Yesus ki thok uni gwo mo ki: Aha/ a'dan jin tana a'di mo. Dhala Yahuusa jin 'cithki a'di is ki gwo mo tani doshki'd nyakki uni mo be.

⁶ Ki a'di oki uni gwo mo ki: Aha/ tana a'di mo tani, uni iikin ka cin'ko'd mo dhali tagkina 'cesh mo be.

⁷ Dok/e a'di ki dot uni gwo mo ki: Kaja a'di njapa um mo? Dhali uni ki thok a'di gwo mo ki: Yesus gi Pa Naasira mo.

⁸ Yesus ki thok gwo mo ki: Aha/ torkina um gwo mo ki: Aha/ a'dan jin tana a'di mo. Wakki/ um njapi aha/ kan mo tani dhalki 'kwani gwansan iin mo ma.

⁹ A'di ta gwo jin thimkunu moyi jin okina a'di mo ki: 'Peni uni gwansan kun cikina /e aha/ mo tani aha/ dinaki this jan tal 'deñ kamu/ e mo be.

¹⁰ Dhali yan'ko'd Buterus ta'd gi dhan gandala turga/

mo dhali a'di ki buk a'di mo dhali ruthun cɪŋkina/ ma gasiis jin ca'd mo dhali 'cith a'di 'ce ma bim poros piti mo. Dhali cɪŋkina/ yan yuku gway ka Malkus mo be.

¹¹ Yesus ki owa Buterus gwo mo ki: Dwari gandala turgam pini e 'kumpum piti mo. Miga/ diki piya kubbaaya jin cikin ma Baba aha/ mo 'taa?

Yesus Suskunu mo Ibwambor ma Gasiis jin Ca'd mo

¹² Wakan i/ askar dhala mancil ma askar alip buni mo dhali imanji mo mo 'peni 'Kwani Yahuuda/ mo uni bu'thkina Yesus mo dhali dek a'di mo be.

¹³ Ntwa/ a/ uni ki sus a'di eya Hannaan mo haali/ a'di ta'da mar ma Kayaapa mo, a'di jin ta'da gasiis jin ca'd gi yil caan mo be.

¹⁴ A'di ta'da Kayaapa jin logomki 'Kwani Yahuuda/ ki gwo mo ki a'di ta shi/ miim 'boro'd jin mina wathin tal 'deŋ kamu/ 'taki wu mo gom 'kwani mo be.

Buterus Watki'da Yesus Gway mo be

¹⁵ Simaan Buterus bathki'da Yesus nsho'k mo dhali amancik a'di gwoŋ kamu/ si'da/ mo. Dhali amancik gwo yan a'di mishkin ma gasiis jin ca'd mo dhali gom mii gi wakan mo tani a'di cikki bwaagon ma gasiis jin ca'd mo nyakka Yesus mo be,

¹⁶ ka Buterus di'di modosh naskina/ e 'twaŋkala goŋ mo be. Wakan amancik gwo yan jin mishkin ma gasiis jin ca'd mo yaki'd ka pije/ mo dhali

tora tor ki nyarany cɪŋkina/ jin hili 'twaŋkala goŋ mo dhali susa Buterus bwaman mo mo.

¹⁷ Dhali nyarany cɪŋkina/ jin hili 'twaŋkala goŋ mo tani o'da Buterus gwo mo ki: /E si'da/ diki ta amancik wathi/ yansan gwo mo 'taa? A'di ki o gwo mo ki: Aha/ yisa tana a'diya.

¹⁸ Dhali uni kun ta cɪŋkina/ dhali imanji mo mo tani uni 'thaki o'da 'cila'th mo haali/ mo 'thupa'thup mo, dhali uni 'kokin mo mmosam is buni i o'd mo. Dhala Buterus si'da/ nyakki di ki uni mo mmodoshkina a'di mo dhali mmosam is piti i o'd mo be.

Gasiis jin Ca'd Dotki'da Yesus Gwo mo

¹⁹ Dhali yan'ko'd agasiis jin ca'd dotki'da Yesus gwo mo gom imancik a'di gwo mo dhali gom gwo jin tora a'di mo be.

²⁰ Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Aha/ torkina 'kwaniny'cesh gwo eya tente/ isa yempa/ mo dhali aha/ torkina gwo isa yempa/ e gu'b gi montul is mo dhali e gu'b gi mondheleladhelel mo, e mo yin jin tulkina 'Kwani Yahuuda/ isi 'baar mo mmontal 'de/ mo. Aha/ dinaki tor gwoŋ kamu/ ka kwal is mo.

²¹ /E doti aha/ gwo janta mo? Doti uni gwansan kun cik aha/ gwo mo ma, gwo jin okika/ uni mo. Uni mishi gwo kun oka/ mo be.

²² Ki a'di oki gwo gwansan mo tani jan tal 'de/ 'peni imanji mo mo jin doshki'd ki 'dishe/ mo tani dorki'da Yesus ki me'd piti mo dhali o

gwo mo ki: Eeh. A/e thoḱkina gasiis jin ca'd gwo mo kana?

²³ Yesus ki thoḱ a'di gwo mo ki: Wakḱi/ aha/ thutha gwo o mo tani tori gwo jin thuthka/ mii mo. Hili wakḱi/ aha/ ona gwo ka kar/e mo tani atinta dorkina /e aha/ mo?

²⁴ Dhali yan'ko'd Hannaan ki hash a'di eya gasiis jin ca'd ki mondeḱ is mo be.

Buterus Watḱi'da Yesus Gway mo Dok/e

²⁵ Dhala Simaan Buterus a'di diki'di modosh ki mis mo dhali mmosam is piti i o'd mo. Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: /E si'da/ diki ta amancik a'di gwo mo 'taa? A'di watḱi gwo mo dhali o gwo mo ki: Aha/ yisa tana a'diya.

²⁶ Dhali cinḱinan tal 'deḱ kamu/ 'peni uni ma gasiis jin ca'd jin ta'da abas gi wathi/ jin 'cith ma Buterus 'cem piti mo tani dotḱi a'di gwo mo ki: Dika/ ki par /e e mo nyakḱi a'di e bwam monsinu mowa?

²⁷ Dok/e Buterus watḱi gwo mo, dhali ki jahanne/ ad-hongola ḱwa gwoki e mo be.

Yesus Diki'd Ibwambor ma Bilaatus mo

²⁸ Yan'ko'd uni ki susa Yesus mo 'peni gu'b ma Kayaapa mo e mo jin ca'b ma mudhiir nycine/ mo. A'di ta mon'thamo/ ka 'tum mo. Uni ki is buni 'koki ciḱ mo jin din ma mudhiir nycine/ mo, wakan ki uni minu 'taki 'koki nyo/ is mo, hili jin mina uni 'taki shwa to gi Mompe'kupanyolos mo be.

²⁹ Wakan aBilaatus yaki'd ka pije/ e uni mo dhali o

gwo mo ki: Gom 'kup gwo gi wakatinta iyerkina um wathi/ yan is ki gway mo?

³⁰ Uni ki thoḱ a'di gwo mo ki: Wakḱi/ wathi/ yansan midi 'taki diki ta jin thus ki thus mo tani aman mina 'taki 'koki ci a'di wakan mo be.

³¹ Bilaatus ki thoḱ uni gwo mo dhali o gwo mo ki: Susi um a'di ki is bum mo dhali dwalli a'di gwo mo ki gwo jin ta jin kan bum mo. Dhali 'Kwani Yahuuda/ thoḱki a'di gwo mo ki: A'di diki ta mii jin dhala gwonḱan am bway mo mmokar jan tal 'deḱ kamu/ 'kupa 'cesh mo mmowu mo ba/.

³² A'di yansan miikunu mo mmothim gwo moyi jin okin ma Yesus mmoḱor gwo mo gom wu jin mina a'di wu mo be.

³³ Bilaatus ciḱki'd e mo ma mudhiir ka nyan'ko'd mo dhali yuḱa Yesus mo dhali o a'di gwo mo ki: Ki /e de itana Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo de?

³⁴ Dhala Yesus ki thoḱ gwo mo ki: /E si'da/ on kan e bwam pini mo 'taa? walla 'kwanin tiya a'di itorki /e gwo gom aha/ mo?

³⁵ Bilaatus ki thoḱ a'di gwo mo ki: Aha/ tana Wathi/ Yahuudaa? 'Kwani gi kal pini dhali igasiis kun can mo uni ciḱi /e ki aha/ mo. Ki tonta imiikina /e mo sa/?

³⁶ Yesus ki thoḱ a'di gwo mo ki: Bampam pem jin taka/ tapa mo tani diki ta ji gi mony'cesh yansan mo. Wakḱi/ mom pem jin taka/ tapa mo midi 'taki di e

mony'cesh yansan mo tani c̄in̄kinam pem mini 'taki as mo, ki aha/ minu 'taki 'koki c̄i 'Kwani Yahuuda/ mo. Hili mom pem jin taka/ tapa mo tani yisa 'peni mony'cesh yana.

³⁷ Bilaatus ki thok a'di gwo mo ki: Ba /e be itana malik mo 'te/ ise be. Yesus ki thok gwo mo ki: /E be i/ on ki aha/ tana amalik mo be. Haali/ gom 'kup mii yan mo tani aha/ dho'thkunu mo dhali gom 'kup mii yan mo tani aha/ pu'dkina e 'kwaniny'cesh mo mmotor gwo ki gwoŋ gana/ mo. Aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ uni gun ta 'kwani gi gwoŋ gana/ mo tani uni cik̄ki 'twam pem mo be.

³⁸ Bilaatus ki o a'di gwo mo ki: Ki gwoŋ gana/ atinta jan?

Yesus Torkunu Gwo 'Twa/a 'Cesh mo Mmowu mo

'Ko'di a'di oki gwo gwansan mo tani a'di yaki'd ka pije/ e 'Kwani Yahuuda/ dok/ e mo dhali tor uni gwo mo ki: Toŋ kamu/ yisa gamkika/ e a'di jin miga/ yer a'di is ki gway mo.

³⁹ Hili um tan gi mii mo ki aha/ mina 'taki 'cuk̄ ki um wathin tal 'de/ gom um ka cim gi Mompe'kupanyolos mo. Um ona bwa ki aha/ mina 'cuk̄ki uma Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo 'taa?

⁴⁰ Uni cuun kagahara dok/ e mo mmo/o gwo mo ki: Wathi/ yansan yisa, hila Baraabas mo. Dhala Baraabas a'di ta wathi/ jin ta'da mandil to mo be.

19

¹ Dhali yan'ko'd Bilaatus ki budha Yesus mo dhali dor a'di ki yisip mo be.

² Dhali i/ askar uni to'di toŋ'kup 'pena 'de/ mo dhali kar a'di i 'kup piti mo dhali uni ki hi'th a'di burrinyen duk is mo.

³ Uni pu'dkini a'di mo mmo/ o gwo mo ki: Hayy, Malik gi 'Kwani Yahuuda/! Dhali uni ki dor a'di ki me'd buni mo be.

⁴ Bilaatus a'di yaki'd ka pije/ dok/ e mo dhali o uni gwo mo ki: Hili mo mo ma. Aha/ suskina um a'di ka pije/ mo ki um mini mish ki aha/ dinaki gam toŋ kamu/ e a'di jin miga/ yer a'di is ki gway mo be.

⁵ Wakan aYesus a'di yaki'd ka pije/ mo mmohi'th toŋ'kup ma 'de/ mo dhali burrinyen duk is mo, dhala Bilaatus ki o uni gwo mo ki: Wathi/ a'dahan mo be.

⁶ Ki igasiis kun can mo dhali imanji mo mo parki a'di e mo tani uni kumki cu- uwa/ kagahara mo mmo/ o gwo mo ki: 'Koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo. 'Koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo. Dhala Bilaatus ki o uni gwo mo ki: Guyi um a'di ki is bum mo dhali 'koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo haali/ aha/ dinaki gam toŋ kamu/ e a'di jin miga/ yer a'di is ki gway mo be.

⁷ 'Kwani Yahuuda/ ki thok a'di gwo mo ki: Aman tana gi gwoŋkan jin cikunu mo dhali ki gwoŋkan jin cikunu mo tani a'di ka ba/ imidi wu moyi, haali/ a'di kar is piti mmota

Ya/ ma Arungimis mo be.

⁸ Ka Bilaatus cikki gwo gwansan mo tani a'di ko/ki is kagahara mo be.

⁹ A'di cikki mo ma mudhiir dok/ e mo dhali owa Yesus gwo mo ki: Ki /e 'peni mana sa/? Hila Yesus ci a'di gwon thoka kamuwa?

¹⁰ Wakan Bilaatus ki o a'di gwo mo ki: /E mini diki thok aha/ 'twaa? Dina /e ki mish ki aha/ tana gi mom'bi'th mo mmo'cuk /e mo dhali tana gi mom'bi'th mo mmo'kosh /e ki cwany'cithan dhul mo?

¹¹ Yesus thok a'di gwo mo ki: /E mini 'taki dar gi mom'bi'th apo/ aha/ mo, hili isi ciki/ a'di jin ciyunu /e 'peni momis mo. Wakan si'da/ a'di jin ciki /e aha/ mo tani a'di cana miinthus mo be.

¹² 'Peni mo yan mo tani Bilaatus napki bway mo mmo'cuk a'di mo, hili 'Kwani Yahuuda/ kumki cuuwa/ mo mmo/o gwo mo ki: Wakki/ / e mini dhal wathi/ yan me'd mo tani /e yisa tana mugu ma Kaysara. Haali/ aris 'kwani 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun dhu is buni ka malik mo tani uni dhu is buni apowa Kaysar mo be.

¹³ Ka Bilaatus cikki gwo yansan mo tani a'di suski'da Yesus ka pije/ mo dhali a'di ki ca'ba 'cesh apowa kursi jin dwallu gwo mo e mo ma 'cesh jin yukunu gway ka A'cesh jin Rusu Mmoçi Jamas mo dhali jin ta 'twan 'Kwani Ibraniyiin ka Jabbaatha mo be.

¹⁴ Dhali a'di ta'da tee jin Thosonkunu to mo gom

Mompe'kupanyolos mo, dhali a'di ta'da tente/ ibwan'kup mo be. A'di ki o 'Kwani Yahuuda/ gwo mo ki: Amalik bum a'dan mo be.

¹⁵ Dhali uni kumki cuuwa/ mo mmo/o gwo mo ki: A'di ka bor 'de/ mo. A'di ka bor 'de/ mo. 'Koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo. Bilaatus ki o uni gwo mo ki: Miga/ 'kosha Malik bum ki cwany'cithan dhula? Dhali igasiis kun can mo thok a'di gwo mo ki: Aman 'konaki ta ga malika kamu/ mo ba/, hila Kaysar a'di 'de/ mo be.

¹⁶ Dhali yan'ko'd a'di ki ciki a'di ki uni mo mmo'kosh ki cwany'cithan dhul mo be.

Mo gi 'Koshuwa 'Kosh ki Cwany'cithan Dhul mo

¹⁷ Wakan uni bu'thkina Yesus mo dhali a'di yaki'd ka pije/ mo mmokal cwany'cithan dhul pitiñ gana/ mo e mo jin yukunu gway ki mo ma siman'kup mo, a'di jin yukunu gway ki 'twan 'Kwani Ibraniyiin mo ka: Gulgutha mo be.

¹⁸ Uni ki 'kosh a'di ki cwany'cithan dhul imun mo dhali 'kwanin sun tiya si'da/ nyakkunu 'kosh ki a'di mo, jan tal 'denj kamu/ ki 'bana kamu/ mo, dhali jamu/ ki 'bana kamu/ mo dhala Yesus ibwamani uni mo be.

¹⁹ Bilaatus si'da/ a'di 'kwarki gwo mo dhali kari 'kup cwany'cithan dhul mo, a'di jin denjkunu e mo ka: Yesus gi Pa Naasira, jin ta'da Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo.

20 'Kwani Yahuuda/ ka ris denki gwo yansan e mo jin 'kwarkunu mo haali/ mo jin 'koshkunuwa Yesus ki cwany'cithan dhul mo tani a'di 'dishki 'penkuman bampa/ is mo dhali a'di 'kwarkunu ki 'twan 'Kwani Ibraniyiin mo dhali ki 'twan 'Kwani Ithaliyaan mo dhali ki 'twan 'Kwani Griki mo be.

21 Dhali yan'ko'd igasiis kun can gi 'Kwani Yahuuda/ mo okina Bilaatus gwo mo ki: Dhalku/ gwo ki 'kwar mo mmo/o ka: Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo, hili, 'kwari gwo mo mmo/o ki: Wathi/ yansan o'd ki: Aha/ tana aMalik gi 'Kwani Yahuuda/ mo be.

22 Bilaatus thokki gwo mo ki: A'di jin 'kwarka/ mo tani 'kwarkika/ mo be.

23 Dhali ki i/ askar mmo'koshkina uniya Yesus ki cwany'cithan dhul mo tani uni ki bu'th burrinyem piti mo dhali pwaḱ a'di bwa mo she doḱon mo, jan tal 'de/ goma askar ki she/ she/ mo. Hili burrinyem bwaman piti jin uḱu ki dar gi moshō mo, miikunu mo 'peni 'ba/ tagi bum'pen mo be.

24 Wakan uni oki gwo ka rem 'kup mo ki: Dhalkina ki dher a'di bwa mo, hili ana ki biṭ to mo gom a'di mo ki ana mina par e mo ki a'di midi ta jim maja mo. A'di ta gwo jin thimkunu moyi me'd gwo jin 'kwarkunu mo e Gwo ma Arungimis mo ki:

Uni kḱwa/ ki burrinyem pem bwa mo e bwam uni

mo,
dhali gom burrinyem pem mo tani to ṭagkina uni mo be.

25 Wakan i/askar uni miiki to yansan mo. Hili uni kun doshkin ki 'dishe/ e cwany'cithan dhul ma Yesus mo tani ta a'di jin ta kum mo dhali 'bwaham gi kum mo be, dhala Mariyam jin ta ash ma Kiluuba mo dhala Mariyam Magdaliyya mo.

26 Ka Yesus parki kum e mo dhali amancik a'di gwo jin ena a'di kagahara jin doshki'd ki 'dishe/ mo tani a'di ki o kum gwo mo ki: A'boma, hili ya/ m pini mo ma.

27 Dhali yan'ko'd a'di ki owa mancik a'di gwo gwo mo ki: Hili kwan mo ma, Dhali 'peni mo caan mo tani amancik a'di gwo suski'da yim bway gu'b pitin gana/ mo be.

Jwa ma Yesus mo

28 'Ko'di mo yansan mo tani Yesus mmomishkina a'di ka ris to 'baar mo ki uni 'baarkunu mo tani oki gwo mo (mmothim Gwo moyi jin 'kwarkunu mo) ki: Aha/ butha yi'de/ mo be.

29 Dhali toḱ'kul bwan kamu/diki'd mo jin 'tu'dkunu mo ki yiman tom'paḱa'd mo. Wakan uni ki paca lipa/ mo mmo'tu'd a'di ki yiman tom'paḱa'd mo dhali kar a'di e cwa jin wana e ki cwa ma 'tasha jal bip mo dhali kar a'di e 'twam piti mo be.

30 Ka Yesus bu'thki yiman tom'paḱa'd mo tani a'di ki o gwo mo ki: A'di 'baarki'd mo,

dhali a'di ki lunj 'kup piti mo dhali ci shi/in piti mo be.

Gwar ma Yesus Su'kkunu mo

³¹ Me'd jin tana a'di atee jin Thosonkunu to mo, ki bungwar is mini 'taki 'koki 'ko apo/ cwany'cithan dhul ka cim ma pesu/ mo (haali/ acim ma pesu/ caan ta'da cim jin eka/ ek mo) tani 'Kwani Yahuuda/ dotkina Bilaatus 'twa/ mo ka yorom buni minu 'taki 'ce'd mo dhali ki uni minu 'taki kal mo be.

³² Wakan i/ askar uni pu'dkin mo dhali 'ce'da yoro gi a'di jin twa/a/ mo dhali ji gi a'din kamu/ jin nyakkunu 'kosh ki cwany'cithan dhul ki a'di mo.

³³ Hili ki uni pu'dkina Yesus mo dhali par a'di e mo ki a'di wuki'd hila/ mo tani uni 'koki 'ce'da yorom piti mo be.

³⁴ Hila askara 'denj kamu/ su'kki a'di gwar ka mee mo dhali ki jahanne/ abas guski'd mo dhali yi'de/ mo be.

³⁵ A'di parki a'di e mo tani a'di oki gwo mo be - gwom piti jin torkina a'di mo tani ta gwonj gana/ mo dhali a'di mishki'd ki a'di torki gwonj gana/ - ki um si'da/ mini gam gwo is mo be.

³⁶ Haali/ to gwansan uni bu'thki mo mo mmothim Gwo ma Arungimis jin 'kwarkunu moyi ki: Asiman tal 'denj kamum piti minu 'koki 'ce'd mo be.

³⁷ Dhali dok/ e Gwo ma Arungimisa kamu/ jin 'kwarkunu mo o gwo mo ki: Uni mini hil a'di mo a'di jin su'kkina uni mo be.

Mo jin Kanuwa Yesus mo

³⁸ 'Ko'di mii yansan mo tani Yuusup gi Pa Arraama, a'di jin ta'da manciƙa Yesus gwo mo, hili ki kup mo, haali/ a'di ko/ ki 'Kwani Yahuuda/ mo, dhali a'di dotki'da Bilaatus 'twa/ mo ki a'di midu 'taki kal bungwar is ma Yesus mo dhala Bilaatus dhalki a'di bway mo be. Wakan a'di pu'dki'd mo dhali kal bungwar is piti mo be.

³⁹ Nikudimus si'da/ a'di jin yayi'di a'di ntwa/ a/ mon'thiny mo, a'di pu'dki'd mo mmokal yiman cwa jin yuku ka murr jin 'koshi e ki yiman cwanj kamu/ jin wana e ka 'kwaƙan mo, a'di jin kuyi mo ki kuy mo, dhali jin baru ka ratul iss 'kwanimpa imudhe'd mo be.

⁴⁰ Uni ki kal bungwar is ma Yesus mo dhali 'tam a'di is ki burrinyen dhiny e mo dhali to kun kuyi mo ki kuy mo me'd mii jin miina 'Kwani Yahuuda/ mo mmokana kan mo be.

⁴¹ Dhali e mo jin 'koshkunu a'di ki cwany'cithan dhul nycine/ mo tani bwam monsinu di'd mo dhali e monsinu mo tani jis jwa jin ta jin this diki'd mo jin dinuki kar wathinj kamu/ nycine/ naskina/ mo be.

⁴² Wakan haali/ a'di ta'da tee gi 'Kwani Yahuuda/ jin Thosonkunu to mo dhali gom jis jwa 'disha'dish mo tani uni ki kara Yesus imun mo be.

20

Mompi jin Piyunu mo

1 Dhali ka cim jin t_wa/ a/ ka dhas mo tani Mariyam Magdaliyya pu'dki'd mo e moŋ'kupaje ka 'tum mo ki mo di'd ki mondhurum naskina/ mo dhali a'di parki wosh e ki a'di ka'ckunu hila/ 'peni jis jwa mo be.

2 Wakan ayim guski'd mo dhali ya mo eya Simaan Buterus mo dhali amancik a'di gwoŋ kamu/ mo, a'din 'de/ yin jin en ma Yesus mo, dhali o uni gwo mo ki: Uni kalki Tapa 'peni jis jwa mo dhali aman 'konaki mish mo jin karkina uni a'di nycine/ mo.

3 Dhali yan'ko'd Buterus pu'dki'd ka pije/ mo nyakka mancik a'di gwoŋ kamu/ mo dhali uni sokin ka karambuye/ 'kup ki jis jwa mo be.

4 Dhali uni sokin mo, hila mancik gwoŋ kamu/ a'di bolki'da Buterus sho'k mo dhali jidhir e jis jwa nt_wa/a/ mo be.

5 Dhali a'di tuki mo mo mmohil bwaman mo dhali a'di parki jasi burrinyen dhiny e e mo mmo/ishi mom buni mo, hili a'di diki ya bwaman mo be.

6 Dhali yan'ko'd Simaan Buterus pu'dki'd mo mmobath a'di nsho'k mo dhali a'di yaki bwany jis jwa mo dhali a'di ki par burrinyen dhiny e e mo mmo/ish mo be,

7 dhali burrinye/ jin dekkunu a'di i'kup piti mo tani yisa nyakki ish ki burrinyen dhiny e mo, hili a'di 'kuçki is mo e mom piti mo be.

8 Dhali yan'ko'd amancik

gwoŋ kamu/ a'di jin jidhirki'di jis jwa nt_wa/ a/ mo tani a'di si'da/ seki bwaman mo dhali a'di mishki mo mo dhali gam gwo is mo be.

9 Haali/ uni 'koki mish Gwo ma Arungimis jin 'kwarkunu mo naskina/ ki a'di midi mii pi 'peni mowu mo be.

10 Dhali yan'ko'd imancik a'di gwo uni dokki bway pam buni mo be.

Yesus Piki'da Mariyam Magdaliyya I/is mo

11 Hila Mariyam doshki'd mo mmoko mo apije/ 'peni jis jwa mo dhali me'd jin gwokin ma yim mo tani ayim ki tu mo mo dhali par jis jwa e mo be.

12 Dhali ayim parki iman'doyu gwo su/ e ki bany bany mo mmo'ko e mo yin jin 'thikunu buŋgwar is ma Yesus mo, jan 'de/ diki'di buŋ'kup piti mo dhali jan kamu/ e busho'k piti mo be.

13 Uni ki owa yim gwo mo ki: A'boma, atinta gwokina / e kan mo? Ayim ki thok uni gwo mo ki: Haali/ uni kalki Tapam pem mo dhali aha/ mola mo jin karkina uni a'di nycine/ mo be.

14 Mmo/ona a'di gwo kan mo tani ayim ki tuga bor mo dhali para Yesus e mo mmo-dosh mo, hili ayim diki mish a'di ki a'di ta'da Yesus mo be.

15 Yesus ki owa yim gwo mo ki: A'boma, atinta gwokina / e kan mo? Dhali aja inapkina / e mo? Dhali a'di toshki'd ki a'di ta'da manhil bwaman monsinu mo. Ayim ki o a'di gwo mo ki: Tapa, wakki/ / e kalki a'di mo tani tori aha/ mo

j_{in} 'thikina /e a'di nycine/ mo dhali aha/ mina kal a'di mo be.

¹⁶ Yesus ki owa yim gwo mo ki: Mariyam. Ayim ki tu'k 'ban mo dhali o a'di gwo ki 'twaŋ 'Kwani Ibraniyiin ki: Rabbooni (a'di jin ta 'pemen gwo jin onu mo ka: Mantor Gwo mo be).

¹⁷ Yesus ki owa yim gwo mo ki: Dhalku/ ki peyaa/ i is mo haali/ aha/ dinaki seya Baba naskina/ mo. Hili yaku/ e iwak pem mo dhali o uni gwo mo ki: Aha/ sena se Ababam pem mo dhali Ababam bum mo, dhali eya Arungimis pem mo dhali eya Arungimis bum mo be.

¹⁸ Mariyam Magdaliyya yaki'd mo dhali o imancik a'di gwo gwo mo ki: Aha/ parkina Tapa e ka pinya/ em pem mo be. Dhali ayim tor_{ki} uni gwo mo ki a'di tor_{ki}'da ris to gwansan eya yim mo be.

Yesus Piki Imancik A'di Gwo I/is mo

¹⁹ Dhali ki mo ta mom'pimpili/ mo ka tee caan mo jin ta'da cim jin t_{wa}/ a/ ka dhas mo tani acampur gu'bi 'baar mo 'kokin ki mu'th mo e mo jin 'kokina imancik a'di gwo nycine/ mo haali/ uni ko/ ki 'Kwani Yahuuda/ mo. Dhala Yesus pu'dki'd mo dhali doshi bwam uni mo dhali o uni gwo mo ki: Monku'th is midi di e um mo.

²⁰ Ki a'di oki gwo yansan mo tani a'di ki tor uni me'd piti i e mo dhali gwar piti mo be. Dhali yan'ko'd imancik a'di gwo 'kunykina bwa mo

mmoparkina uni Tapa e mo be.

²¹ Yesus ki o uni gwo dok/ e mo ki: Monku'th is midi di e um mo. Me'd jin hashkin ma Baba aha/ mo tani isi kan si'da/ aha/ hashkina um mo be.

²² Dhali ki a'di oki gwo yansan mo tani a'di shi/ inki'da po/ uni mo dhali o uni gwo mo ki: Budhi Shi/in Dheleladhelel mo ma.

²³ Wakki/ um gwamki miinthus gi cin tiya mo tani uni gwamkunu mo, dhali wakki/ um 'koki gwam miinthus gi cin tiya mo tani uni 'konuki gwam mo be.

ATuuma jin Dar gi Mongam Gwo Is mo

²⁴ Dhala Tuuma a'di jin ta jan tal 'de/ 'peni unin 'kume'd i'ce'dka su/ mo, a'di jin yuk_{kunu} gway ka 'ci jin dhodhu isu/ mo tani a'di diki di i uni me'd jin pu'dkin ma Yesus mo be.

²⁵ Wakan imancik a'di gwon tiya tor_{ki} a'di gwo mo ki: Aman parkina Tapa e mo. Hili a'di ki o uni gwo mo ki: Isi ciki/aha/ mina 'taki para du'd ma musmaar e mo e me'd piti mo dhali dwar me'd pem e jisan ma musmaar mo dhali dwar me'd pem e gwar piti mo tani aha/ mina diki gam gwo is mo be.

²⁶ Acim pekwarra ŋ'ko'd mo tani imancik a'di gwo 'kokini bwaŋ gu'b dok/ e mo, dhala Tuuma nyak_{ki} di ki uni mo. Dhali acampur gu'bi 'baar mo 'ko ki mu'th mo. Hila Yesus pu'dki'd mo dhali doshi bwam uni mo dhali o gwo mo

ki: Monḵu'th is midi di e um mo be.

²⁷ Dhali yan'ko'd a'di ki owa Tuuma gwo mo ki: Kari me'd pini imahan mo dhali pari me'd pem e mo, dhali hethi me'd pini mo dhali dwari a'di e gwar pem mo. Dhalku/ ki di ki dar gi gwo jin gamu is kan mo, hili gami gwo is mo ma.

²⁸ Tuuma thoḵ a'di gwo mo ki: Tapam pem dhali Arumgimis pem.

²⁹ Yesus ki o a'di gwo mo ki: A/gwo gama /e is mo haali/ / e parki aha/ e mo? Mom'bor mii 'te/ be gom uni gwansan kun mini gam aha/ gwo is mo ki uni 'koki par aha/ e naskina/ mo be.

Gwo jin 'Dapa'd ki 'Dap Gana/mo

³⁰ Dhala Yesus mii'da ris miimera tiya ka ris mo ibun'kusi imancik a'di gwo mo, uni kun 'konuki 'kwar eya warka/ yansan mo be.

³¹ Hili mii gwansan uni 'kwarkunu mo ki um mini gam gwo is ka Yesus ta'da Kristhos mo, a'di jin ta Ya/ ma Arumgimis mo, dhali ki um mini tikir gwo gam is mo dhali tikir mon'koki/e gam mo e gway piti mo be.

21

Yesus Piki Imancik A'di Gwo Pesu/I/is mo

¹ 'Ko'd mii yansan mo tani aYesus a'di torki is piti eya tente/ dok/ e e imancik a'di gwo e shemen ma Al ma Thabariyya mo, dhali a'di torki is piti wakansan mo be.

² Simaan Buterus dhala Tuuma a'di jin yukunu ka A'ci jin dhodhu isu/ mo dhala Nathana/ iil gi Pan Kaana e Pany Jaliil mo, dhali iya/ ma Sabadi isu/ mo dhali imancik a'di gwon tiya isu/ mo, uni 'kon mmontal 'de/ mo be.

³ Simaan Buterus ki o uni gwo mo ki: Aha/ yana ya mo mmocesh to yi'de/ mo. Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: Aman mina ii nyakki/ e mo. Uni iikin mo dhali se bwaakur mo. Hili ki mon'thiny caan mo tani uni 'koki bu'th tonj kamu/ mo be.

⁴ Me'd jin kala mo kush mo tani Yesus doshki'd e shemen ma gap mo. Hili imancik a'di gwo 'koki mish ki a'di ta'da Yesus mo.

⁵ Yesus ki o uni gwo mo ki: Uciya, a/um ta gi to yi'den tiya 'te/ tana? Uni thoḵ a'di gwo mo ki: Yisa.

⁶ A'di ki o uni gwo mo ki: Bita 'thi/ ki 'bana bim poros ma kur mo dhali um mini gam kun tiya mo be. Wakan uni bitki a'di mo dhali shwane/ uni molona 'thi/ dir bway bwaakur mo haali/ to yi'de/ 'ka'da 'kupa!

⁷ Dhali amancik a'di gwo jin en ma Yesus mo o'da Buterus gwo mo ki: A'di ta Tapa be. Ka Simaan Buterus cikki gwo ki a'di ta Tapa mo tani a'di hi'thki burrinyem bwaman piti i is mo haali/ a'di di'd ki burrinye/ i empa'd 'te/ goma tu'c mo dhali a'di poshki'da al mo be.

⁸ Hili imancik a'di gwon tiya uni pu'dkin mo e bwaakur mo mmodira 'thi/ jin 'tu'da to yi'de/ mo haali/

uni yisa si'dkin 'pena gapa, hili uni athkina* natgini 'de/ mo be.

⁹ Ki uni pikin ka pije/ eya 'cesh mo tani uni parki o'd e jin 'thanu ka 'cila'th imun mo dhali to yi'de/ mmo'ko i o'd mo dhali maan'kuthu'd mo be.

¹⁰ Yesus ki o uni gwo mo ki: Kali to yi'den tiya mo ma kun daka bu'thkina um mo.

¹¹ Wakan Simaan Buterus a'di yaki'da kur mo dhali dira 'thiya gap mo a'di jin 'tu'dkina to yi'deny caaga/ mo kun 'koni iss† 'kwan-impa ipesu/ i'ce'dka 'kume'd i'ce'dka kwara apo/ mo be. Dhali бага ris jin takina uni wakan mo tani a'thi/ yisa 'cithki bwa mowa.

¹² Yesus ki o uni gwo mo ki: Iiyu/ mo ma dhali shwa tonte/ gi mon'thamo/ mo. Hila mancik a'di gwoŋ kamu/ yisa di'd 'de/ jin ro'dki mii mo mmodot a'di gwo mo ki: Ki / e tana ja sa/? Uni nyithkin ki a'di ta Tapa mo be.

¹³ Yesus pu'dki'd mo dhali bu'th maan'kuthu'd mo dhali ciki uni mo dhali to yi'de/ mi-ikina a'di kan si'da/ mo be.

¹⁴ Mii yansan a'di ta mii jin 'kon ma po/i kwara mo jin torkin ma Yesus imancik a'di gwo is piti e eya tente/ mo 'ko'di a'di cukunu mis mo 'peni mowu mo be.

Ciyi Ka'bal Pem Tonte/ mo ma

¹⁵ Ki uni 'baarki tonte/ gi mon'thamo/ mmoshwa mo tani Yesus ki owa Simaan Buterus gwo mo ki: Simaan,

ya/ ma Yohaán, a/e eni aha/ mmobol gwansan e mo 'taa? A'di ki thok a'di gwo mo ki: Nye, Tapa. /E mishkin ki aha/ enkina /e mo.

¹⁶ A'di ki o a'di gwo mo ki: Ciyi ushi ka'bal pem to mmoshwa mo. Dok/e me'd jin 'kon ma apo/ i su/ mo tani a'di ki o a'di gwo mo ki: Simaan, ya/ ma Yohaán, a/e eni aha/ mo 'taa? A'di ki o a'di gwo mo ki: Nye, Tapa. /E mishkin ki aha/ enkina /e mo. A'di ki o a'di gwo mo ki: Hili ka'bal pem mo ma.

¹⁷ A'di ki o a'di gwo mo me'di kwara ki: Simaan, ya/ ma Yohaán, a/e eni aha/ mo? AButerus suguwa du tash mo haali/ a'di ki o a'di gwo me'di kwara mo ki: A/e eni aha/ mowa? Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Tapa, /e mishkina ris to 'baar mo dhali / e mishkin ki aha/ enkina /e mo. Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Ciyi ka'bal pem to mmoshwa mo.

¹⁸ Ka jin gana/, ka jin gana/ aha/ ona /e gwo mo, me'dyin jin dina /e ki gwa'd mo tani /e ki dek to i empa'd ki me'd pini mo dhali ya me'd jin ona bwa /e mo. Hili ki /e mini ta adhan mo tani /e mini he'th me'd pini mo dhali wathin kamu/ midi dek ki /e to mo dhali kal /e i mo jin mina bwa 'te /e ki ya mo be.

¹⁹ (Gwo yansan ona a'di mmodor a'di wu jin mina a'di wu mo mmokar monyca ma Arungimis mo.) Dhali 'ko'di gwo yansan mo tani a'di ki o a'di gwo mo ki: Bathi aha/

* 21:8 miyyateen duraa/ † 21:11 miyya talaata wa kamsiin

nsho'k mo ma.

Amancik Gwo jin Enu mo

²⁰ Simaan Buterus tu'kki'd mo dhali par a'di jin bathki uni e mo a'di jin ta'da man-cik gwo jin en ma Yesus mo, a'di jin ishki'd eya bor piti mo e tonte/ jin shwakina uni mom'pimpili/ yin mo dhali o a'di gwo mo ki: Tapa, kaja a'di jin midi 'cith /e is ki gwo mo?

²¹ Ka Buterus parki a'di e mo tani a'di ki owa Yesus gwo mo ki: Tapa, gwo gom wathi/ yan wakata mo?

²² Yesus ki o a'di gwo mo ki: Wakki/ a'di ta bwam pem gom a'di jin mina a'di ca'b kan ntagi aha/ mina pu'du/ mo tani yan midi ta ata gom / e mo? Bathi /e aha/ nsho'k mo ma.

²³ Gwo yansan a'di yaki'd ki lala'th mo e bwam uni kun tana a'di awak mo, ka man-cik a'di gwo yansan midi diki wu mo. Hila Yesus diki o gwo e a'di ki a'di midi diki wu mo, hili a'di o gwo mo ki: Wakki/ a'di ta bwam pem jin mina a'di ca'b kan ntagi aha/ mina pu'du/ mo tani yan midi ta ata gom /e mo?

²⁴ A'di yansan ta'da man-cik gwo jin ta'da man/o gwo gom to gwansan mo dhali a'di i'kwarki gwo gwansan mo. Dhali a'di mishki'd ki gwontor piti jin tora a'di mo tani ta gwonj gana/ mo be.

²⁵ Hili ton tiya 'kokin ka ris si'da/ jin miikin ma Yesus mo. Wakki/ aris uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ minu 'taki 'kwar mo tani aha/ tosha ki isi mony'cesh ki is piti mo midi

dar gi mo mo mmodhuwa warka/ kun 'kwarkunu gwo mo kun minu 'taki 'kwar mo be.

Mii gi Imandhunu ki She/ mo

*Gwo jin Onu Is gom Shi/in
Dheleladhelel mo*

¹ Gwo jin 'kwarka/ 'thissa/
Thawupiilus goma ris mii kun
tel ma Yesus 'pen mo dhala
ris gwo kun tela a'di 'pen mo
mmoṭor si'da/

² gama cim jin gunu a'di
momis mo 'ko'di gwoṅkan jin
cina a'di ki Shi/in Dhelelad-
helel ki imandhuna a'di ki
she/ mo kun kwanykina a'di
mo.

³ 'Ko'di isa nyor piti mo tani
Yesus ki tor uni is piti jin di'd
ki e eya tente/ ka du'd miin
gana/ ka ris mo. A'di yayi'di
pi uni i is ka cim ma issu/ mo
be. A'di di'd mmoṭor gwo gom
Bampa/ ma Arungimis mo.

⁴ A'di di'd mmonyak is tul
ki uni mmontal 'de/ mo dhali
a'di ki kan uni gwo mo ki
uni mini 'koki ii mo 'peni
Pa Urushaliim mo haali/ uni
mini cor gwo jin ona Com is
jin ona a'di jin cika um 'peni
aha/ mo.

⁵ Haala Yohaana ka jin gana/
mii'da mii ki yi'de/ mo tani
um mina Shi/ in Dhelelad-
helel mii si'da/ ki 'dishe/ mo
be.

*Mmoshinkunuwa Yesus
Bway Momis mo*

⁶ Uni si'da/, ki uni nyakki
is tuli montal 'de/ mo tani
uni dotki a'di gwo mo mmo/
o gwo mo ki: Tapa, /e mini ci
bampa/ gi 'Kwani ma Israyiil
ka nyan'ko'd ki mo yansan
mo 'taa?

⁷ Dhali a'di ki o uni gwo
mo ki: A'di diki ta mom bum
mmomish mo mo dhali yil
mo uni kun dhun ma Baba
a'di 'de/ mo mmoçi gwo ki
moshirr pitiṅ gana/ mo be.

⁸ Hili um mini bu'th
mom'bi'th gi Shi/in Dhelelad-
helel jin midi yayu/ apo/ um
mo dhali um mini ta iman/o
gwom pem e Pa Urushaliim
mo dhali e Bampa/ gi Pa
Yahuudiyya 'baar mo dhali
e Pan Saamira mo dhali ntagi
mo e mony'cesh jin di'd isa
dhana/ nnii mo be.

⁹ Dhali ki a'di oki gwo
gwansan ki uni 'kon mmohil
a'di mo tani a'di 'de'kkunu
bway momis mo dhala rak
ki bu'th a'di mo, mmotik uni
e mo be.

¹⁰ Ki uni 'kon mmohil
momis ka 'thime/ mo tani hili
ma, 'kwaniṅ gwasi su/ kun
hi'thki burrinyeṅ kush mo
doshkin i'ko'd gwari uni mo
be.

¹¹ Uni si'da/ o gwo mo ki:
Um 'Kwani gi Pany Jaliil. Ata
hila um momis ka 'thime/ kan
mo? Yesus yan jin budhu mo
'peni um mo e bwam momis
mo tani a'di midi dok/e yayu/
wakan me'dyan para um a'di
e mo mmoya momis mo be.

*Amangarr Embul ma
Yahuusa jin Kwanykunu mo*

¹² Yan'ko'd uni dokkin e Pa
Urushaliim ka nyan'ko'd mo
'peni Wosh jin yuku ka Setuun
jin 'dishi Pa Urushaliim is mo
jin wana e ki mo jin mishu ii
ka cim ma pesu/ mo be.

¹³ Ki uni sekin mo tani
uni iikin 'kup ki mis e gu'b
jin nyanu ka makampo/

apowa kamu/ mo, jin 'kona
uni nycine/ mo, Buterus
dhala Yohaana dhala Yakuub
dhala Andaraawus dhala
Pilibbus dhala Tuuma dhala
Bartulamaawus dhala Matta
dhala Yakuub ya/ ma Halpa
dhala Simaan El Ghayuur
dhala Yahuusa ya/ ma
Yakuub mo.

¹⁴ Uni gwansani 'baar mo
i'kon mo e gwon tal 'de/
mo mmoroç sho'k ki sule/ e
mon'tho mo, uni ki up si'da/
mo dhala Mariyam jin ta
KoYesus, uni ki ikam piti ilu/
mo be.

¹⁵ Dhali ka cim gwansan
mo tani Buterus doshki'd ki
mis mo ibwaman ma wak
buni mo dhali o gwo mo ki:
(dhala waambuhany 'kwani
tul isi montal 'de/ mo uni
wana e ki issi* pe'de/ mo be).

¹⁶ Awak pema, a'di minu
mii mii mo ki Gwo ma
Arungimis midi pu'du/ mo
jin okina Shi/ in Dhelelad-
helel ntwa/ a/ ki 'twa/ ma
Dawuu'd goma Yahuusa jin
ta'da manshu uni bway kun
bu'thkina Yesus mo.

¹⁷ Haali/ a'di mishu ki a'din
tal 'deñ kamu/ 'peni bwam
ana mo dhali 'ban piti butha
a'di si'da/ e mii yan mo.

¹⁸ (Dhali wathi/ yan gam
mombunto ki to jin cinu
a'di mo gom miinthus piti
mo be. Dhali mmobita a'di
bwam/ em pitiya 'cesh kan
mo tani bwam piti 'twakka'd
mo dhala 'colem piti 'baar mo
tha'thka'd ka piye/ mo be.

¹⁹ Dhali a'di warki'd ki mo
jin mishkunu mo e bwan
'kwani gi Pa Urushaliim

kagahara mo ki mombunto
yan yuku ki 'twam buni ka
Akeldama jin o ki: mom-
bunto ma bas mo).

²⁰ Haali/ a'di 'kwarkunu
mo eya warka/ ma Masamiir
mo ki:

Dhalki monyca'b piti warki'd
ki mombwamma'du/
mo

dhali dhalki wathin kamu/
ki mii dhal bway mo
mmoça'bi mo yan mo.

dhali

Dhalki mom piti butha
wathin kamu/ mo.

²¹ A'di mina tal 'deñ kamu/
mii war ka man/o gwo nyakki
ana mo gom mompinum piti
mo tani tal 'de/ 'peni bwan
'kwani kun nyak'ko ki ana ka
cimi 'baar mo ki Tapa Yesus
yuthurki'd e bwam ana mo

²² mmoTEL 'pen ka cim jin miin
ma Yohaana a'di ki yi'de/ mo
ntaga cim jin budhu a'di mo
'peni bwam ana mo.

²³ Dhali uni ki kwany 'kwani
isu/ mmoTOR uni eya tente/
mo, Yuusup jin yuku ka
Barsaaba jin yuku ki gwaya
kamu/ ka Yustus si'da/ uni ka
Mattiyaas mo.

²⁴ Dhali uni 'thon mo dhali
o gwo mo ki: / En Tapa jin
mishki'da dun 'kwani 'baar
mo tani tori 'peni bwam
uni su/ mo a'din tal 'de/ jin
kwanykina / e mo

²⁵ mmobu'th mo mii yan mo
dhali mo ma mankar ma
Yesus ki she/ yan jin this
ma Yahuusa e mo gom a'din
gwom piti ki a'di midi ya mo
e mom piti mo be.

* 1:15 miyya wa ishriin

26 Dhali uni ki bit to gom uni mo tani to bitki'da powa Mattiyaas mo dhali a'di nyaku gway den e ki imandhun ma Yesus gwansan ki she/ kun 'koni 'kume'd i'ce'dka 'de/ mo be.

2

Mmopu'dkina Shi/ in Dheleladhelel mo

¹ Dhali ka cim Kamsiin pu'dki'd mo tani aris uni 'baar mo tulki is mo mmontal 'de/ mo.

² Dhali ki jahanne/ ise/ to goyina is mo 'peni momis mo jin wana e ki 'tham jin guski'd mo dhali jin poshki'd kagahara mo. A'di 'tu'd gu'bi 'baar mo jin 'kona uni nycine/ mo.

³ Dhala le'd yayi'd pi uni i is mo mmowa e ki ji o'd mo mmokwa/ bwa mo dhali mmo'ko uni i'kup ka 'dete/ 'dete/ mo be.

⁴ Dhali uni 'baar mo 'tu'dkunu mo ki Shi/ in Dheleladhelel mo dhali tel gwo 'pen mo mmowal 'twan tiya mo mmo'bitha Shi/in uni is mo mmowal 'twa/ ki she/ ki she/ mo be.

⁵ Dhali 'Kwani Yahuuda/ kun 'kon e Pa Urushaliim kun iiyin 'peni bampan tiya 'baar mo ki 'beles kun 'kon 'baame'da 'ceshi momis mo. Uni ta 'Kwani Yahuuda/ kun ko/kina Arungimis mo.

⁶ Ki to yan cikunu mo tani awaambuhany 'kwani tulki isi montal 'de/ mo dhali dumbulkin kagahara mo haali/ aris 'kwani 'baar mo cikki uni 'twa/ mo mmowala uni 'twam buni ki she/ ki she/ ka 'dete/ 'dete/ mo.

⁷ Dhali uni 'baar merkin kagahara mo dhali kulum gwo ibwa mo dhali o gwo mo ki: Hili ma. 'Kona uni ki ta 'Kwani gi Pany Jaliil 'taa aris uni 'baar kun o gwo kana?

⁸ Dhali ana cika gwo, aris ana 'baar ka 'dete/ 'dete/ ki 'twam bana ki she/ ki she/ uni kun dhotha ana manakan?

⁹ 'Kwani gi Pam Partiya mo dhali 'peni Pa Maadi mo dhali Pa Ilaam mo dhali 'kwani kun 'kon e pa ma uka 'cesh jin tana dhan yi'deya kara'b mo dhali Pa Yahuudiyya mo dhali Pan Kappadukiyya mo dhali Pam Puntus mo dhali Pan Asiyya mo.

¹⁰ dhali Pam Parijiyya mo dhali Pam Pampiliyya mo dhali Pam Masir mo dhali ushi bampa/ gi Pa Libiyya mo kun 'kon is 'ko'd 'peni Pan Kerawaan mo dhali yilkina/ 'peni Pa Ruumiya mo kun ta 'Kwani Yahuuda/ mo dhali kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo tani hili gwo ma Arungimis butha uni mo.

¹¹ 'Kwani gi Pan Kariit mo dhali 'Kwani gi Pa Arab mo. Ana cika gwo mmo'ora uni gwo ki 'twam bana ki dhan mii ma Arungimis kun caaca mo.

¹² Dhali uni 'baar mo merkin dhali mol toj kamu/ mii mo dhali mmo/ o gwo mo ka rem 'kup ki: Ata yan wakan mo?

¹³ Hili kun tiya miikin ka mak mo mmo/ o gwo mo ki: Uni 'tu'du/ mo ki yimana mura'th jin ta jin this jin ka/u ki nah nah mo be.

Gwo ma Buterus jin Torkina

A'di ka Cim Kamsiin mo

14 Hila Buterus doshki'd
ki mis nyakki unin' 'kume'd
'ce'dka 'de/ mo dhali a'di
'de'k 'twa/ mo dhali tor uni
gwo mo mmo/ o gwo mo ki:
Um 'Kwani gi Pa Yahuudiyya
mo dhali um 'baar mo kun
'kon e Pa Urushaliim mo.
Dhalki a'di yan mishu mo e
bwam um mo dhali dhuyi
'cem bum mmocik gwom
pem mo ma.

15 Haali/ gwahan 'kon ma
su ki 'kosh mo me'd jin tosha
um mo haali/ mo ta'da tente/
jin aḥa'd naskina/ mo.

16 Hili yan ta a'di jin
okin ma manci gwo ma
Arungimis kadhamo/ jin
yuku ka Yu/iil mo ki:

17 Dhali ka cim jin' 'ko'd jin
okin ma Arungimis
mo tani

aha/ mina gaç Shi/ in
pem apowa ris
'kwaniny'ceshi 'baar
mo.

Dhali iya/m bum dhali i'bwa/
m bum uni mini o gwo
is mo,

dhali washan bum mini par
tonyjan e mo,

dhali dhan 'kwanim bum
mini shu'b jan mo,

18 nye dhali apo/ cin'kinan
'kwani kun yolu/ mo
dhali cin'kinan nyara/
ka cim gwansan mo
tani

miga/ gaç Shi/ in pem mo
dhali uni mini o gwo is
mo.

19 Dhali aha/ mina tora dhan
mii kun caaca e momis
'peni bwam momis mo
dhali momer e mony'cesh
'pena 'cesh mo

dhala bas dhali o'd dhala
wulpe/ ma ku'd mo.

20 Atente/ minu war mo ki
mondhurumi'd mo

dhala ppe ka bas mo
ntwa/a/ ka cim gi Tapa midi
pu'du/ mo

dhana cim yan jin mishu ka-
gahara mo

21 dhali a'di midi war ki
a'di yin jin midi yuk
gway Tapa mo tani a'di
iminu woth mo be.

22 Um 'Kwani ma Israyiil,
ciki gwo gwansan mo ma.
Yesus gi Pa Naasira jin man
ma Arungimis ibwam um
ki mii kun 'bitha'bi'th dhali
ka dhan mii gun caaca mo
dhali momer kun miikin ma
Arungimis e a'di e bwam um
me'd jin mishkina um mo.

23 Yesus yan mmoçinu
a'di ki bwa ma Arungimis
ka kar/ en gana/ mo dhali
mmomishkin ma Arungimis
ntwa/a/ mo tani um 'koshki
a'di jwa mo ki cwany'ciḥan
dhul mo dhali a'di 'koshkina
um jwa mo ka dun torony ki
jwam 'batha'd me'd 'kwani
gun ush gwonkan jin cinu mii
mo.

24 Hili Arungimis ki 'de'k
a'di imis mo mmo'cuka
a'di a'di 'pena nyor wu mo
haali/ a'di molkunu bu'th
mo e mowu kan mo. Haala
Dawuu'd o gwo gom a'di ki:

25 Aha/ hilkina Tapa isa
yempa/ ibwambori jis/
em pem mo

haali/ a'di di'd e me'da bim
poros pem ki aha/ yisa
minu joç mo yisa.

26 A'di 'borkika/ bwa mo dhali
'twam pem 'kunyi'ki'd
mo.

Bwam pem si'da/ midu ɕa'b ka
'teŋ kape/ mo,

27 haali/ / e mini diki dhala
kashiram pem 'pen eya
Haawiya mo

dhali / e si'da/ mini diki
dhal Amankogum pini
mmopar mompu/ e
mo.

28 Bway mondiki/e tora /e aha/
eya tente/ mo.

/E mini 'tu'd mom'bor bwam
pem si'da/ki bwam/em
pini mo.

29 Awak pema, aha/ mina
'taki o um gwo ki nyanye/
goma Dawuu'd jin ta'da
dhana baban dhamo/ mo,
a'di jin wuki'd mo dhali
kankunu si'da/ mo dhali
mor'kupajem piti di'di ana
ntaga cim yan mo be.

30 Mmotana a'di amanci
gwo ma Arungimis kad-
hamo/ mo tani dhali
mmomisha a'di gwo jin on
ma Arungimis mmothul a'di
me'da po/ ki a'di midu kar
emen pitin kamu/ e kursin
tapam piti mo tani

31 a'di mishki'd itwa/ a/
mo dhali oki gwo si'da/ gom
mompinu ma Kristhos ki a'di
yisa dhalkunu 'pen mo eya
Haawiya yisa dhali shuman
is piti yisa parki mompu/ e
yisa.

32 Yesus yan 'de'kkin ma
Arungimis imis mo tani ana
'baar tana iman/o gwo gom
a'di mo be.

33 A'di mmokaru a'di ki
ca e me'da bim poros ma
Arungimis mo tani dhali
mmobutha a'di gwo 'peni
Com jin onu is gom Shi/ in
Dheleladhelel mo tani a'di

gaɕki'da pije/ mo a'di yan jin
misha um mo dhali jin cika
um si'da/ mo.

34 Haala Dawuu'd yisa seki
momisa. Hili a'di o gwo mo ki
is piti mo ki:

Tapa ki o gwo e Tapam pem
mo ki: ɕa'bi /e aha/ ki
me'da bim poros pem
mo

35 ntagi aha/ mina dhu 'kup
pini e cwa gi mondhu
sho'k pini mo be.

36 Dhalka wak 'Kwani ma Is-
rayiil 'baar mo mish mo mo
ka jin gana/ ka Arungimis
kar a'di ki Tapa mo dhali
ka Kristhos si'da/ mo, a'di jin
ta'da Yesus yan jin 'koshkina
um ki cwany'cithan dhul mo.

37 Dhali ki uni cikki gwo
yan mo tani uni suka gwo
adum buni mo dhali owa
Buterus mo dhali imandhun
ma Yesus ki shen tiya gwo mo
ki: Ikam bamma, am mina
miiya ta mo?

38 Dhala Buterus ki o uni
gwo mo ki: Rici adu is mo ma
dhali miyi ki yi'de/ ki gway
ma Yesus Kristhos mo, aris
umi 'baar mo ki 'beles gom
miinthus bum minu gwam
um mo. Dhali um mini buth
Shi/ in Dheleladhelel jin ta
a'di jin cinu ki me'd mo.

39 Haali/ gwo jin onu is
mo tani, a'di onu gom um
mo dhali uɕim bum mo
dhali goma ris uni 'baar mo
kun si'dkin mo be, aris uni
'baar mo kun mina Tapa
Arungimis bana iyuk i a'di
mo be.

40 Dhali gwon tiya ka ris
tora a'di uni mo dhali mmo-
malas uni mo mmo/o gwo

mo ki: Wothi/ is bum 'peni 'kwani kun tana nyakum yil bum kun ta thus ki thus mo.

⁴¹ Yan'ko'd uni si'da/ kun bu'th gwom piti mo, uni miikunu ki yi'de/ mo dhali uni maru is ka cim yin mo 'kwani ka ris wari wana e ka alaapi kwara mo.

⁴² Dhali uni 'kon mmoroç sho'k ki sule/ e gwo kun tora imandhun ma Yesus ki she/ mo dhali e mombut si'da/ mo, mmo'ce'd maan'kuthu'd mo be dhali e mon'tho si'da/ mo be.

Mo gi 'Konu e Mo gi Gama Imangam Gwo Is mo

⁴³ Dhali mon'kogu di'da po/ aris uni 'baar ki 'beles mo. Dhali miimer dhali mii kun caaca kun tana ris mo tani miikina imandhun ma Yesus ki she/ mo be.

⁴⁴ Dhali uni 'baar mo kun gam gwo is mo nyak'ki 'ko mo dhali nyak to dhu 'baar mo.

⁴⁵ Mom buni yola uni mo dhali tom buni yola uni si'da/ mo dhali kwa/ uni bwa mo ki uni 'baar mo me'd jin mina uni mii ta gi to ka 'dete/ 'dete/ mo be.

⁴⁶ Dhali ka yempa/ yempa/ mo tani uni roçki sho'k ki sule/ mo e gwon tal 'de/ mo e gu'b gi mondheleladhelel mo dhali mmo'ce'd maan'kuthu'd e gu'b buni si'da/ mo. Uni ki bu'th tonte/ ki bwam 'boron mo dhali ki bwan tal 'de/ mo

⁴⁷ mmomaña Arungimis mo dhali 'kwanin tiya 'baar mañ uni si'da/ mo. Dhali ka yempa/ yempa/ mo tani Tapa mar uni is ki uni kun woth'kunu mo be.

3

Wathi/ jin Ta Nwol Waçkunu mo e 'Twan'kal Gu'b gi Mondheleladhelel mo

¹ Dhala Buterus dhala Yohaam 'kon mmo/ ii ka gagamis e gu'b gi mondheleladhelel mo, ki mo jin 'thonu jin ta'da tente/ kwara mo.

² Dhali wathiñ kamu/ ta n'wol 'peni bwan kum mo jin kalu mo dhali 'thinu mo e 'twan'kal gu'b gi mondheleladhelel jin yuku ki jiny Jaro/ mo mmo'tho to 'peni uni kun seki gu'b gi mondheleladhelel mo be.

³ Ki a'di parki'da Buterus e mo dhala Yohaam mmomura uni ise gu'b gi mondheleladhelel mo tani a'di ki dot to mmobu'th mo.

⁴ Dhala Buterus mmohila a'di a'di ka 'thime/ nyak ka Yohaam si'da/ mo tani a'di o a'di gwo mo ki: Hili am mo ma.

⁵ Dhali a'di ki ha gwom buni e mo mmotosh ki a'di midi 'taki bu'th ton kamu/ 'peni uni mo.

⁶ Hila Buterus o a'di gwo mo ki: 'Dolkon kush dhali 'dolkon gana/ piyini aha/ mo tani hili a'di jin taka/ mo tani a'di imiga/ ici / e mo. Ki gway ma Yesus Kristhos gi Pa Naasira mo tani yayi ki sho'k mo ma.

⁷ Dhali a'di ki bu'th a'di ime'da bim poros mo dhali 'de'k a'di ki mis mo dhali ise/ sho'k piti dhala simam bam sho'k piti bu'th 'bi'th mo.

⁸ Dhali mmopena a'di imis mo tani a'di doshki'd mo dhali tel moya 'pen mo dhali a'di seki'd nyak'ki uni e gu'b

gi mondheleladhelel mo mmoya ki sho'k mo dhali mmope mo dhali mmomaṅa Arungimis mo be.

⁹ Dhala ris 'kwani 'baar mo mishki a'di mo mmoyana a'di ki sho'k mo dhali mmomaṅa a'di Arungimis mo

¹⁰ dhali uni nyithkin ki a'di ta a'di jin ca'bki'd mmo'tho to i'Twanḱal Jaro/ gi gu'b gi mondheleladhelel mo be. Dhali uni meren ki mer jin shiyi'd mo dhali mmoda/ ar a'di kagahara gom a'diyin jin pu'dki'd e a'di mo be.

Gwo ma Buṭerus jin Torkina A'di eya Lambalany ma Sulemaan mo

¹¹ Hili ka Buṭerus uni ka Yohaana mmobuṭha a'di a'di ki me'd mo tani aris 'kwani 'baar mo nyaḱki so ki uni kun 'kona lambalany jin yuku ki ji ma Sulemaan mo mmomer kagahara mo.

¹² Dhali ka Buṭerus ki par a'di e mo tani a'di ki thoḱ 'kwani gwo mo ki: 'Kwani ma Israyiil, ata mera um gom wathi/ yan kan mo? walla ata hila um am ka 'thime/ kan mo me'd mom'bi'th jin ta jim bam ki is bam mo dhali mmodhuna aman is bam ki she/ ki dhelel dhelel mo tani am waḱa a'di mmomish ya ki shoka?

¹³ Arungimis ma Ibrahiim dhala Is/ hak dhala Yakuub, Arungimis gi ibabam bana, karki ca gi cinḱinam piti ka Yesus eya tente/ jin cikina um mmowu mo dhali jin waṭkina um gway mo ibwambor ma Bilaatus mo ki a'di dina gwo ibwa mo mmo'cuḱ a'di mo be.

¹⁴ Hili um waṭki gway ma Amanḱogu yan dhali Amanmii ka kar/ eḱ gana/ yan mo dhali um dotkina man'kosha mee mo jin minu ciki um mo be.

¹⁵ Dhali Amantel mondiki/ e 'pen 'koshkina um jwa mo jin 'de'kkin ma Arungimis 'peni mowu mo tani ana 'baar mo tana iman/ o gwo gom a'di mo.

¹⁶ Dhali ki moḱgam gway piti is mo tani gway piti ki 'bi'th wathi/ yan is mo jin hila um mo dhali jin mishkina um mo. Nye, moḱgam gwo is jin di'd e a'di mo tani a'di ki ci a'di isa 'borgaḱ gana/ yansan ibwambori umi 'baar mo.

¹⁷ Dhali shwane/, ikam pem, aha/ misha ki a'di miikina um mo mmomolkina um to mo, me'd jin miikina um tapam bum si'da/ mo.

¹⁸ Hili to gwansan kun tor ma Arungimis nṭwa/ a/ ki 'twa/ gi imañci gwo ma Arungimis kadhama/ 'baar mo tani ka Kristhos piti mina isi mii 'kosh ka nyor mo tani a'di miikunu a'di wakan mo.

¹⁹ Rici uma du is mo ma dhali tuka bor doḱ/ e mo ki miinthus bum minu 'kosh mo, ki mii gi wakan mo ki mowaḱ mididi pu'd mo 'peni bwambori Tapa mo be,

²⁰ dhali ki a'di mididi hasha Kristhos jin karkunu mo gom um mo, a'di jin ta'da Yesus mo,

²¹ a'di jin mina momisi mii bu'th mo ntagi mo jin minu tela ris to 'baar mo shoka 'cesh doḱ/ e mo, uni gun on ma Arungimis ki 'twa/ gi imañci gwo ma Arungimis

kadhamo/ mo kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo kun 'kokin 'peni isa dhamo/ innii mo.

²² Ka jin gana/ aMusa oki gwo mo ki: Amançi gwo ma Arumgimis mina Tapa Arumgimis piyu/ mo gom um 'peni bwam ikam bum mo jin midi wa e ki aha/ mo. A'di mina umi cik to 'baar mo ki 'beles kun mina a'di o um mo.

²³ Dhali a'di midi war ka ris 'kwani 'baar ki 'beles kun mini 'koki cik gwo ma mançi gwo ma Arumgimis yan mo tani uni minu 'ce'd shoki 'baar mo ki 'bil 'bil 'peni bwaj 'kwani mo.

²⁴ Nye dhali aris imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo 'pena Samu/iil mo dhali uni kun bathani 'ko'd tani aris uni 'baar mo kun oki gwo mo tani uni si'da/ tor ki gwo mo goma cim gwansan mo be.

²⁵ Um ta iya/ gi imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo dhali gwo jin gamu me'd jin on ma Arumgimis is ki ibabam bum mo mmo/owa Ibrahiim gwo 'bil 'penimo ki: Dhali e emen pini mo tani arisa waki 'baar mo kun 'kon e mony'cesh yansan mo tani uni minu 'bor mii mo be.

²⁶ Mmo'de'kkin ma Arumgimis cinçkinam piti imis mo tani a'di cina a'di um itwa/ a/ mo mmo'bor um mii mo mmotuka ris umi 'baar ka 'dete/ 'dete/ ki 'beles 'pena bor miiny 'cokgam bum mo be.

4

Buterus dhala Yahaan Uni Doshkini Bwambor Montul Is

gi 'Kwani Yahuuda/ mo

¹ Dhali ki uni 'kokin mo mmo/o gwo i 'kwani mo tani igasiis dhali tapa jin ca'd gi imanhil gu'b gi mondheleladhelel mo dhali 'Kwani Sadukiyyin iiyini uni mo

² mmo'kon ma du uni ki mur mo haali/ uni tor 'kwani gwo mo dhali uni o gwo eya tente/ si'da/ ki mompinu 'peni mowu di'd eya Yesus mo.

³ Dhali uni bu'thki uni dhali dhu uni mo mmoji uni ntaga cim jin 'ko'd mo haali/ mo ta mom'pençkaskum mo.

⁴ Hili uni 'kon ka ris 'peni bwam uni kun cik gwo mo uni kun gam gwo is mo dhali mondeñ gi gwas warki'd ki mondeñ jin wana e ka alaapi mudhe'd mo be.

⁵ Dhali a'di warki'd ka cim jin 'ko'd mo, ki tapam buni dhali 'kwaniñ gwanyjakam buni dhali iman'kwar tom buni nyak is tuli montal 'de/ mo e Pa Urushaliim mo.

⁶ Dhali Hanaan jin ta'da gasiis jin ca'd diki'd imun mo dhala Kayaapa mo dhala Yahaan mo dhala Iskandar mo dhali uni 'baar mo kun tana bas ma gasiis jin ca'd mo.

⁷ Dhali ki uni dhu uni ibwanj 'kwani mo tani uni ki dot gwo mo ki: Yan miikina um ki mom'bi'th jana mo walla ki gway maja mo?

⁸ Dhala Buterus mmo'tu'dkina Shi/in Dheleladhelel a'di mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Um tapanj 'kwani mo dhali 'kwaniñ gwanyjaka/ mo,

⁹ wakki/ am ka cim yaase turrishu ki gwo mo gom miim 'boro'd jin miikunu mo gom

wathi/ jin dumpulki ya mo tani dhali ki mii ja njala/ waçu/ wathi/ yan mo tani

¹⁰ dhalki a'di mishu mo ibwam umi 'baar mo dhalaris 'Kwani ma Israyiili 'baar si'da/ mo ki gway ma Yesus Kristhos gi Pa Naasira mo tani jin 'kosha um ki cwany'cithan dhul mo dhali jin 'de'kkin ma Arumgimis mo 'peni mowu mo tani e a'di yan tani wathi/ yan doshki'di mahan ibwambori um ki mowaç is mo be.

¹¹ A'di ta wosh jin karkunu ki dhan wosh gi 'pena bi mo wosh yan jin ushkina um ki 'tash mo, um kun ta iman-nyan gu'b mo.

¹² Dhali mowoth yisa di'da e wathin kamu/ yisa haali/ gwaya kamu/ yisa di'da i'bame'd momis jin cinu ibwan 'kwaniny'cesh ki ana minu mii woth mo e a'di mo be.

¹³ Hili ki uni parkina Buterus dhala Yohaän e mo ki uni 'koki ju/ 'kwani mo tani dhali gam gwo ki uni 'koki ta 'kwani kun 'kon mmohila warka/ mo dhali ki uni si'da/ ta 'kwani gun moli to tani uni merkin kagahara mo. Dhali uni nyithkin ki uni nyakki 'ko ka Yesus mo.

¹⁴ Dhali mmomisha uni wathi/ jin waçu/ mo mmodosh nyakki uni mo tani uni moli gwon kamu/ o apo/ a'di mo.

¹⁵ Hili ki uni kanki uni gwo mo mmo/ii ka pije/ 'peni montul is buni yan mo tani uni ki tora tor ka rem 'kup mo

¹⁶ mmo/o gwo mo ki: Ana mina miiya ta ki 'kwani gwansan sa/? Haali/ ka jin

gana/ a'di toru eya tente/ ibwam uni 'baar kun 'kon e Pa Urushaliim mo ki miimer jin misha 'kwani 'baar mo miikunu mo e uni mo dhali ana mola a'di waç mo be.

¹⁷ Hili jin mina a'di diki pala ibwan 'kwani naskina/ mo tani dhalki ana kana uni gwo ki 'bi'th mo ma, gom to kun mina ana 'taki mii apo/ uni mo jin mina uni 'koki tor wathin kamu/ tal 'de/ gwo mo e gway yan 'peni mo yan ki sule/ mo be.

¹⁸ Dhali uni yukki uni mo dhali kan uni gwo ki uni mini tuk gway ma Yesus yan ki sule/ ki sule/ mo mmo'koki tor gwo mo walla ci gwo ki gway ma Yesus mo.

¹⁹ Buterus dhala Yohaän thokki gwo mo dhali o uni gwo mo ki: Wakki/ a'di 'boro'd ibwambor ma Arumgimis mo mmoha gwom bum e mo dhali ush ji ma Arumgimis ha e mo tani 'cunycuri um mo ma,

²⁰ haali/ am mina mol gwo ush mmotor gom to kun mishkina aman mo dhali kun cika aman mo.

²¹ Dhali uni, ki uni o uni ki 'bi'th dok/ e gom to gun mina uni 'taki mii mo tani uni dhalki uni mo mmo/ ii mo mmomola uni bway mmogam mo mmoçi uni ajisa gom 'kwani mo haalaris 'kwani 'baar mo karkina Arumgimis ki ca mo gom a'di jin miikunu mo be.

²² Haali/ wathi/ yan taki'd gi yili issu/ i/ur 'kup mo jin miikunu miimer i a'di mo be.

Imangam Gwo Is Uni Thokin mo ki Dar gi Monyu/

mo

²³ Dhali mmodhalu uni bway mo mmo/ ii mo tani uni iikin cem buni mo dhali lolopki gwo 'baar mo kun okina igasiis kun can dhali 'kwanin gwanyjaka/ uni mo be.

²⁴ Dhali uni, ki uni cikki a'di mo tani uni 'de'kki 'twam buniya Arumgimis ki bwan tal 'de/ mo dhali o gwo mo ki: Ayy Tapa, /e jin ukki momis mo dhali mony'cesh mo dhali dhan kumma/ yi'de/ mo dhala ris to 'baar kun 'kon ibwaman uni mo,

²⁵ /e jin o gwo ki Shi/ in Dheleladhelel ki 'twa/ ma babam bam ka Dawuu'd jin ta cinjkinam pini ki:

Ata miina 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ apure/ mo,

dhala ris 'kwani kulum to ka wuny is ibwa kan mowa?

²⁶ Tapany can gi 'kwaniny'cesh doshkin ki is buni ki 'dishe/ mo

dhali itapa tuli isi montal 'de/ apo/ Tapa mo dhali apo/ a'dim piti jin ta'da Kristhos si'da/ mo.

²⁷ Haali/ ki gwoj gana/ e pa yan apo/ cinjkinam pini jin ta'da Yesus a'di jin karu ki she/ gi dhelel dhelel jin kara /e Tapa tani Hirodus uni ka Punthi Bilaatus nyakki 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo dhali 'Kwani ma Israyiil si'da/ mo tani uni 'baar mo nyak is tuli montal 'de/ mo

²⁸ mmomii a'di yin ki me'd pini mo dhali ki bwam pini jin onu isi twa/a/ twa/a/ innii mo midi war kansan mo be.

²⁹ Dhali shwane/ Tapa, hiliya po/ gwo gun ona uni ki 'bi'th gom to kun mina uni 'taki mii apo/ aman mo dhali ciki cinjkinam pini 'bi'th mo ma mmo/o gwom pini ki dar gi monyju/ 'kwani mo

³⁰ me'dyin hedha /e abim pini mmomii miiwac mo dhali ki momer mo dhali dhan mii kun caaca kun minu mii ki gway gi Cinjkinam pini jin ta'da Yesus jin karu ki she/ gi dhelel dhelel mo.

³¹ Dhali ki uni 'thon mo tani mo yikinki is mo e mo jin tula uni is nycine/ mo dhali uni 'baar mo 'tu'dkunu mo ki Shi/ in Dheleladhelel mo dhali uni oki gwo ma Arumgimis ki dar gi monyju/ 'kwani mo be.

Aris To 'Baar mo Gamu Me'd mo

³² Dhala waambuhany 'kwani 'peni bwam uni kun gam gwo is mo 'kon ka dun tal 'de/ mo dhali ki bwan tal 'de/ si'da/ mo. Dhali jamu/ yisa di'da i bwam uni jin o ki tonj kamu/ tal 'de/ jin tana a'di mo tani ta jim piti ki is piti a'di 'de/ mo. Hili uni dhuna ris to 'baar mo imontal 'de/ mo.

³³ Dhali gwo gi mom'bi'th caaca mo tani imandhun ma Yesus ki she/ ci gwontor buni gom mompina Tapa Yesus 'peni mowu mo dhala 'the caaca ca'bki'da po/ uni 'baar mo be.

³⁴ Haali/ wathin kamu/ yisa di'da ibwam uni jin hara tonj kamu/ yisa haali/ uni kun ta imanta gi mo mo walla gu'b mo tani uni ki yol uni mo dhala guurush 'doyina uni ki she yol mo be

35 dhali dhu uni isho'k gi imandhunu ki she/ mo dhali to kwa/ u bwa mo ka 'dete/ 'dete/ me'd jin mina wathin kamu/ mii ta gi to mo be.

36 Dhala Yuusup jin yuka imandhun ma Yesus ki she/ ki gwaya kamu/ ka Barnaaba (ki 'twam buni jin onu ki: ya/ gi momalas mo) jin ta Wathi/ Lawi jin ta wathi/ gi Pan Kuprus mo tani

37 mmotana a'di gi mombunto mo tani a'di yolkina a'di mo dhala guurush 'doyina a'di mmodhu isho'k gi imandhunu ki she/ mo be.

5

Hananiyya dhala Sappiira mo

1 Hili wathin kamu/ jin yuku gway ka Hananiyya uni ki ash jin yuku ka Sappiira mo tani uni yoli mo jin tana uni mo

2 dhali bockina guurush 'pen 'pena guurush gi she yol piti mo, ashim piti si'da/ nyak mishki a'di mo. Dhali a'di 'doyi'da guurush gi 'bana kamu/ mo dhali dhu a'di isho'k gi imandhun ma Yesus ki she/ mo.

3 Hila Buterus ki o a'di gwo mo ki: Hananiyya, ata 'tu'd ma Setaan eya dum pini mmotham gwo o ki Shi/ in Dheleladhelel mo dhali boç 'bana kamu/ 'pen 'pena guurush jin yolu/ mo mo sa/?

4 Ki a'di dinuki yol naskina/ mo tani dina a'di ki ta jim pini /e 'deya? dhali 'ko'di a'di yol kunu mo tani dina /e ki ta gi 'bi'th apo/ a'diya? Mii yan di /e ibwam pini mana

kan? Gwon thus thamkina / e ki 'kwaniny'cesh yisa, hili thama /e ka Arungimis mo be.

5 Dhali mmocik ma Hananiyya gwo gwansan mo tani a'di bitki'da 'cesh mo dhali ci shi/ in piti mo be. Dhali monkogu caaca yayi'da po/ uni 'baar kun cik a'di mo be.

6 Dhali 'kwanin dhuru'c cuki mis mo dhali 'tam a'di is mo dhali kal a'di ka pije/ mo dhali kan a'di mo be.

7 Dhali mo ta'da tente/ jin wana e ka tente/ kwara mo mmoshor ma tente/ is i'ko'd me'dyan yayina ashim piti si'da/ ka enthus mo mmomola a'di a'di jin miikunu mo be.

8 Dhala Buterus oki'da yim gwo mo ki: Tor aha/ gwo mo ma, mo yola um ka guurush wa cikise/ mo 'taa? Dhala yim ki thok a'di gwo mo ki: Nye, ka guurush wakan mo be.

9 Hila Buterus oki'da yim gwo mo ki: Ata gama um gwo me'd mmontal 'de/ mmopal Shi/in gi Tapa kan mo? Hili ma, sho'k gi uni gun kankina kathin mo tani uni 'koni shan'tamo/ mo dhali uni mini kal /e ka pije/ gara/ mo be.

10 Dhali ise/ a'di bitki'da 'ceshi sho'k piti mo dhali ci shi/in piti mo dhali 'kwanin dhuru'c seyin mo dhali gama yim wuki'd mo be dhali uni kalki a'di ka pije/ mo dhali kan a'di ka remambor ka kathim piti mo be.

11 Dhali monkogu caaca yayi'da po/ kaniisa 'baar mo dhali apo/ uni 'baar mo kun cik to gwansan mo be.

Aris Jamas Mii dhali Momer Uni Thimkunu mo

12 Dhali ki me'd gi imand-hunu ki she/ mo tani momer ka ris dhali dhan mii caaca si'da/ miikunu mo ibwanj 'kwani mo be, dhali uni 'baar mo 'kon ki bwan tal 'de/ eya lambalany ma Sulemaan mo.

13 Hili 'peni uni gun 'ko ki she/ mo tani wathiņ kamu/ yisa di'da jin eni uni mmo'dish mo is mo. Hili 'kwani maņ uni kagahara mo be.

14 Dhali imangam gwo is mo maru is ki nyanye/ e Tapa mo, awaambuhany 'kwani kun ta 'kwanin gwas uni ki upi lu/ mo.

15 To miikunu ki nyanye/ mo tani uni si'da/ ki kal kum 'bathan e bway mo dhali 'thi uni eya ci mo dhala birish si'da/ mo ka Buterus mmopena a'di uni mo tani akashiram piti midi 'taki wupa po/ unin tiya 'peni bwam uni mo be.

16 Dhala waambuhany 'kwani si'da/ iiyin mmontał 'de/ mo 'peni pa kun 'kon is 'ko'd 'peni Pa Urushaliim mo mmo'doyu/ 'kwani kun 'bathan mo dhali uni gun toju bwa ka rum thus kun nyo/on mo dhali uni 'baar wačkunu ki 'beles mo be.

Imandhunu ki She/ Uni To'ckunu Bwa mo

17 Dhala gasiis jin ca'd doshki'd ki mis mo dhali uni 'baar mo kun nyak 'ko ki a'di mo (uni kun ta ceņ 'Kwani Sadukiyiin) dhali uni 'tu'du/ mo ki mondeeya du mo

18 dhali uni ki bu'th imand-hun ma Yesu ki she/ mo dhali dhu uni mo e mo jin jinu 'kwani mo.

19 Hila man'doyu gwo gi Tapa mon'thiny mo tani a'di ka'dki'da sijin 'twanjal mo dhali sus uni ka piye/ mo dhali o gwo mo ki:

20 Iiyi um mo dhali doshi mo dhali tor 'kwani aris gwo 'baar mo gom mondiki/ e yan e gu'b gi mondheleladhelel mo.

21 Dhali ki uni cik yan mo tani uni sekin e gu'b gi mondheleladhelel ki mo kali kush mo dhali uni ki tor gwo mo.

Hili agasiis jin ca'd yayi'd mo dhali uni kun nyak 'ko ki a'di mo dhali yuk uni mo imontul is buni yan imontał 'de/ mo dhali montul isa kamu/ ki 'kwani gwanyjaka/ gi 'Kwani ma Israyiil mo dhali uni ki hash gwo i gu'ba sijin ki uni minu susu mo be.

22 Hili iboliish kun iikin mo tani uni 'koki gam uni eya sijin mo dhali uni dokkin mo dhali tor gwo mo

23 mmo/o gwo mo ki: Gu'ba sijin gamkina am ki mu'th ki 'dantar mo dhali imanhil mo mo mmodosh ishan'tamo/ mo. Hili ki am ka'dkina a'di mo tani am 'konaki gam wathiņ kamu/ nycine/ mo.

24 Dhali ki tapa jin ca'd ki imanhil gu'b gi mondheleladhelel mo dhali igasiis kun can mo cik gwo gwansan mo tani uni dunjurkin ma du is mo gom uni mo mmomina to yan ita ata mo.

25 Dhali jin tal 'de/ yayi'd mo dhali tor uni gwo ki:

Hili mo mo ma, 'kwanin gwas kun dhukina um eya sijin mo tani uni 'kon e gu'b gi mondheleladhelel mo mmodosh mo dhali mmoṭor 'kwani gwo mo.

²⁶ N'ko'd Tapa jin ca'd gi imanhil gu'b gi mondheleladhelel mo uni ki iboliish mo tani uni iikin mo dhali sus uni ki dar gi mondor mo haali/ uni ki ko/ 'kwani mo gom uni minu 'taki 'kosh ki wosh mo.

²⁷ Dhali ki uni suski uni mo tani uni ki dhu uni ibwambor montul is buni yan mo. Dhala gasiis jin ca'd doṭki uni gwo mo

²⁸ mmo/o gwo mo ki: Am kankina um gwo ki 'bi'th mo mmo'koki ṭor gwo ki gway yansan mo, dhali hili ma, um 'tu'di Pa Urushaliim ki gwontor bum mo dhali um o ki guya bas wathi/ yan mmokara po/ am mo.

²⁹ Hila Buterus dhali imandhun ma Yesus ki she/ mo uni thoḡ gwo mo dhali o gwo mo ki: Am mina mii mii gwo ma Arumgimis mo, yisa jin 'kwaniny'cesh yisa.

³⁰ Arumgimis gi ibabam bana 'de'kki'da Yesus jin 'kosha um jwa mo mmohankina um a'di imis cwa mo.

³¹ A'di karkin ma Arumgimis ki ca ki me'da bim poros piti mo mmota Amantel Mondiki/e 'Pen mo dhali ka Manwoth mmoči mo jin rijuwa du is ki 'Kwani ma Israyiil mo dhali moṅgwam gom miinthus mo.

³² Dhali am tana iman/ o gwo gom to gwansan am ki Shi/ in Dheleladhelel si'da/

jin cin ma Arumgimis gom uni kun ha gwom piti e mo mmomii mo be.

³³ Hili ki uni cik gwo yansan mo tani uni cithirkin ma dum buni ka nyor mo dhali 'kona gwo bwa mo mmo'kosh uni jwa mo.

³⁴ Hili jan tal 'de/ doshki'di bwam uni imontul is buni yan jin ta Wathim Parisi jin yuku ka Ghamala/iil jin ta'da mantor gwo gom gwoṅkan jin cinu mo dhali a'di jin taku ki moman caaca ibwam ma ris 'kwani 'baar mo. Dhali a'di kanki gwo ki uni mini thothki imandhun ma Yesus ki she/ is 'ko'd naskina/ mo.

³⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Um 'Kwani ma Israyiil, 'cunycuri is bum mo ma gom 'Kwani gwansan mo gom to kun mura umi mii mo.

³⁶ Haali/ ka cim jin twa/ a/ gwansan mo tani Thudaas doshki'd mo mmoṭor is piti ki a'di ita jan kamu/ jin ca'd mo. 'Kwanin gwas tiya wana e ki iss* 'kwanimpa i/ iss 'de/ mo gam is buni me'd ki a'di jin 'koshu jwa mo, dhali uni 'baar mo uni kun mii gwom piti mo tani uni cekerkuṅu bwa mo dhali toṅ kamu/ yisa gamu 'peni a'diya.

³⁷ Ko'di wathi/ yan mo tani Yahuusa gi Pany Jaliil ka cim gi moṅ'kwaru 'kwani gway mo a'di doshki'd si'da/ mo dhali a'di ki sus 'kwanin tiya per mo mmobath a'di mo. A'di si'da/ this e mo dhali uni 'baar mo, uni kun mii gwom piti mo tani uni si'da/ cekerkuṅu bwa mo.

38 Dhali shwane/ aha/ ona um gwo mo ki: Kwa/ i is bum bwa mo 'peni 'kwani gwansan mo dhali dhalki uni 'kon uni 'cena mo. Haali/ wakki/ gwo jin onu yan walla mii yan ta jin 'kwani mo tani a'di minu 'taki pi e mo be.

39 Hili wakki/ a'di ta ji ma Arumgimis mo tani um mini mol pi uni e mo be wakki/ um minu 'taki gam mo mmo'ko mmo/asa po/ Arumgimis kan mo.

40 Dhali gwom piti gama uni me'd mo. Dhali ki uni yukki imandhun ma Yesu ki she/ i uni mo tani uni ki dor uni mo dhali kan uni gwo mo ki uni mini 'koki o gwo ki gway ma Yesu mo dhali uni ki dhal uni mo mmo/ii mo be.

41 A'di iina uni mo 'peni bwambori montul is yan mo mmo'bora uni bwa mo ki uni dhunu ki montak wakan mmo'kosha uni is ka nyor kan ki mon'the is mo gom gway yan mo be.

42 Dhali isa yempa/ e gu'b gi mondheleladhelel mo dhali e pa mo tani uni 'koki dak gwo mo mmo'or mo dhali mmo'ci si'da/ mo ka Yesu yan ita'da Kristhos mo be.

6

'Kwanij Gwasi Pesu/ kun Lakunu mo

1 Dhali ka cim gwansan ki mondenji gi imancik gwo 'kokunu mo mmomar is mo tani 'Kwani Yahuuda/ 'peni Pan Griki miikina gumgum apo/ 'Kwani Ibraniyiin mo haali/ up buni kun wuna

ikathim buni mo tani mi-ikuunu ka piny is mo e mo jin miinu to ka yempa/ mo.

2 Dhali uninj 'kume'd i'ce'dka su/ yukkina waambuhany imancik gwo i uni mo dhali o gwo mo ki: A'di diki 'bor jin mina aman dhal gwo ma Arumgimis 'pen mo dhali miiya tu'c ma tharabeesa mo.

3 A'di mina um, iwak pem, ilak 'peni bwam um 'kwaninj gwas pesu/ kun manju mo dhali kun 'tu'du/ mo ki Shi/in mo dhali ki yuk si'da/ mo uni kun mina ana mish dhu uni apowa tu'c yan mo.

4 Hili am mina roc sho'k mo mmo'tho ki sule/ mo dhali mmomii gwo mo.

5 Dhali gwo yan jin onu mo tani a'di 'borki'da waambuhany 'kwani 'baar mo bwa mo dhali uni kwanykina Istipanuus mo, a'di jin ta wathi/ jin 'tu'du/ ki mongam gwo is mo dhali ki Shi/in mo, dhala Pilibbus mo dhala Purukuurus mo dhala Nikanuur mo dhala Timuun mo dhala Parminaas mo dhala Nikula/ uus jin ta Wathi/ gi Pan Anthaakiya jin bu'th gwoj 'Kwani Yahuuda/ mo.

6 Uni gwahan idhuna uni ibwambori imandhunu ki she/ dhali ki uni 'thokin mo tani uni dhuki me'd buni apo/ uni mo be.

7 Dhali gwo ma Arumgimis caki'd mo dhali mondenji gi imancik gwo markunu is mo e Pa Urushaliim kagahara mo dhala waambuhany igasiis caaca haki gwo yansan e jin gamu is mo.

Mo gi Bu'thkunuwa

Istipanuus mo

8 Dhala Istipanuus 'tu'du/ka 'the mo dhali ki mom'bi'th mo tani a'di miiki dhan mii kun caaca mo dhali momer si'da/ibwanj 'kwani mo.

9 Hili 'kwanin tiya doshkin 'peni uni kun ta uni gi gu'b gi montul is jin yuku ki gu'b gi montul is gi 'Kwani Libartiin mo, dhali 'Kwani gi Panj Kerawaan mo dhali 'Kwani gi Pa Iskandariyya mo dhali 'peni uni gi Panj Kilikiyya mo dhali Pa Asiiyya mo uni sugkin ki gwo mo uni ka Istipanuus mo.

10 Dhali uni moli roç yuk yan mo dhali Shi/in jin ona a'di gwo mo be.

11 Dhali uni wanki 'kwani is ka 'di/ mo dhali uni gun wanu is mo tani o gwo mo ki: Am cikkina a'di mmowal gwo sor apowa Musa dhali apowa Arungimis si'da/ mo.

12 Dhali uni ka/ 'kwani is mo dhali 'kwaninj gwanyjaka/ si'da/ mo dhali iman'kwar to si'da/ mo dhali uni iiyina po/ a'di mo dhali bu'th a'di mo dhali sus a'di e montul is yan mo.

13 Dhali uni dhuki iman/ak a'di gwo i is mo uni kun o gwo mo ki: Wathi/ yan diki dak gwo mo mmo/o apo/ mo yan jin kogu mo dhali gwonkan jin cinu si'da/ mo.

14 Haali/ am cikkina a'di mo mmo/o gwo ka Yesus yan gi Pa Naasira midi 'ce'd mo yan sho'k mo dhali ak mii ma Musa e mo kun tora a'di ana mo.

15 Dhali uni 'baar mo kun 'kon e montul is yan mmo-hila uni a'di ka 'thime/ mo tani mishki bwam/em piti mo

mmowakina e a'di ki bwam/e ma man'doyu gwo mo be.

7

Mo gi 'Ce'd ma Istipanuus Gwo She/ mo

1 Dhala gasiis jin ca'd o gwo mo ki: To gwansan wakana?

2 Dhali a'di o gwo mo ki:

Imudhum pem dhali ibaba kana! Arungimis jin ta gi monyca mo tani a'di pi'da babam bana ka Ibrahim i is ki a'di diki'd e uka 'cesh jin tana dhan yi'deya kara'b ntwa/a/ me'd jin ca'ba a'di e Pan Haraan mo tani

3 dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Yaku/ ka pije/ mo 'peni bampam pini mo dhali 'pena bas pini mo dhali yayi i mo jin miga/ tor/ e mo.

4 N'ko'd a'di yaki'd ka pije/ 'peni Bampa/ gi 'Kwani Kaldaan mo dhali ca'b e Pan Haraan mo. Dhali 'peni mun mo tani ki com wuki'd mo tani Arungimis ki so'k a'di mo e bampa/ yan jin 'kokina um nycine/ shwane/ mo.

5 Dhali a'di diki ci a'di mala kamu/ nycine/ mo, wakan si'da/ ari 'bana kamu/ mmokar sho'k piti apo/ yisa. Dhali a'di ki o gwo is ki a'di midi ci a'di a'di mo mmota jim piti mo be dhali ki emen piti n'ko'di a'di mo, ki a'di dar ga 'ci naskina/ mo.

6 Dhali Arungimis o gwo cikise/ mo be ki emen piti mini 'taki 'ko ki 'kus e bampañ kamu/ mo dhali ki uni mini 'taki sus uni mmota cinjina/ mo dhali mii uni ka ha'th'ko'd ki yil iss 'kwanimpa i/iss 'de/ mo.

⁷ Dhali 'kwani gwansan jin mina uni ta ciṅkinam buni mo tani uni miga/ mii miiwak mo. A'di ta gwo jin on ma Arumgimis kan mo. Dhali ṅ'ko'd mo tani uni mini pi ka pije/ mo dhali mii gwom pem e mo yan mo be.

⁸ Dhali a'di ki ci a'di gwo jin gamu me'd mo gom gwo ma munyjal yis mo dhali wakan Ibrahiim ki dhodha Is/ hak mo dhali ka cim pekwara mo tani a'di ki 'ciṅh a'diya munyjal yis mo dhala Is/ hak ki dhodha Yakuub mo dhala Yakuub ki dhodha waḡ gi idhan com kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo.

⁹ Dhali idhan com gwansan uni tan ma du dhapana powa Yuusup mo uni ki yol a'di iPam Masir mo dhala Arumgimis di'd e a'di mo

¹⁰ dhali woṅh a'di 'peni mo jin toju a'di bwa mo dhali ci a'di maṅ mo dhali moyuk mo ibwambor ma Pirawn jin ta'da malik gi Pam Masir mo dhali a'di ki kar a'di ka mudhiir gom Bampa/ Masir mo dhali gu'b piti 'baar mo.

¹¹ Te/ pu'dki'da po/ Bampa/ Masiri 'baar mo dhali Paṅ Kanaan si'da/ mo dhali dhan montocu bwa di'd mo dhali ibabam bana gamki tonte/ yisa.

¹² Hili ka Yakuub cikki gwo ki tonte/ di'd e Pam Masir mo tani a'di tu'cki ibabam bana ki ii me'd jin twa/a/ mo.

¹³ Dhali ki me'd jin 'kon ma po/i su/ mo tani a Yuusup torki is piti eya tente/ e ikam mo dhali 'kwani ma Yuusup toru

eya tente/ aPirawn mo.

¹⁴ Dhala Yuusup ki hash gwo mo dhali yuka Yakuub jin ta com e a'di mo dhala risa bas piti kun ta 'kwani iss* 'kwanimpa 'kwara i'ce'dka karpa'c mo.

¹⁵ Dhala Yakuub yaki'd ka lunḡu'b mo e Pam Masir mo dhali a'di wuki'd ki is piti mo dhali ibabam bana si'da/ mo be.

¹⁶ Dhali uni kalu mo mmo'ciṅh Bampa/ gi Pan Shakiim mo dhali uni 'thinu mo e moṅ'kupaje jin yolkin ma Ibrahiim ki she yol gi 'dolkon kush 'peni iya/ ma Hamuur gi Pan Shakiim mo.

¹⁷ Hili ki moṅ gwo jin onu is mo tani 'dishki'd mo jin gam ma Arumgimis me'd ka Ibrahiim mo dhali 'kwani can mo dhali mari is mo e Pam Masir mo,

¹⁸ gama malika kamu/ jin piki'd apo/ Bampa/ Masir mo jin diki misha Yuusup mo.

¹⁹ A'di yan miiki 'kwanim bana ka maḡ mo dhali mii ibabam bana ka ha'th'ko'd mmota'k ushi ucim buni ka pije/ jin mina uni 'taki 'koki 'ko ki e mo be.

²⁰ Ki yil yan mo tani aMusa dhodhu mo dhali a'di ta yinthoṅ gana/ mo dhali a'di thipu ka ppe 'kupi kwara e gu'b gi com mo.

²¹ Dhali ki a'di kalu ka pije/ mo tani 'bwa/ ma Pirawn tak a'di mo dhali thip a'di ki ya/m pitin gana/ mo.

²² Dhali yuk gi 'Kwani Masiri 'baar mo tani a'di ye'thkunuwa Musa sho'k mo

* 7:14 kamsa wa saba/iin

dhali a'di 'bitha'bi'th e gwom piti mo dhali miim piti si'da/ mo be.

²³ Hili ki a'di mura yila issu/ 'baar mo tani gwo pu'dki'da dum piti mo mmodoka wak 'kwanim piti kun ta iya/ ma Israyiil mo be.

²⁴ Dhali mmopara a'di jan tal 'den kamu/ e 'peni uni kun 'koshu ka wuny is mo tani a'di ki wo'h a'di mo dhali cesh a'di jin miinu ka ha'th'ko'd kan mo mmo'kosh Wathim Pam Masir jwa mo dhali rica ri'c gom a'di mo.

²⁵ Dhali a'di toshki'd ka wak piti mish gwo 'ban ka Arumgimis ki ci uni mo jin 'cu'ku ki me'd piti mo. Hili uni 'koki mish gwo 'ban mo be.

²⁶ Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani a'di pi uni i is mo uni kun 'koni mo/ as mo dhali a'di midi 'taki dhu uni mmogwam mo dok/ e mmo/ o gwo mo ki: Kana, um ta ikan mo be. Ata miina um ki shi/ ka rem 'kup kan mo?

²⁷ Hili a'di jin miiki'da mannyak ca'b piti ki shi/ mo tani a'di belki a'di mo mmoya mo mmo/ o gwo mo ki: Kaja kar / e ki tapa mmodwall gwo apo/ aman mo?

²⁸ / E mini 'taki 'kosh aha/ jwa mo me'd jin 'koshkina / e Wathim Pam Masir katiliya?

²⁹ Dhala Musa guski'd mo gom gwo yan jin onu mo dhali a'di warki'd ka mandi gi 'kus e Pam Madyaan mo e jin dhotha a'di iya/ isu/ mo.

³⁰ Dhali ki yila issu/ thimki'd mo tani aman'doyu gwo piki a'di i is em bwaasho

e 'Kuwosh Sinaa/ eya le'dan o'd e ari cwa mo.

³¹ Dhali ka Musa parki a'di e mo tani a'di merki'd gom to jin mishkina a'di mo dhali ki a'di shor a'di is mo mmo'dish a'di is mo mmohil mo mo tani 'twa/ yayi'd 'peni Tapa ki:

³² Aha/ tana Arumgimis gi ibabam pini mo dhala Arumgimis ma Ibrahiim mo dhala Is/ hak mo dhala Yakuub mo. Dhala Musa deena is kagahara mo dhali ko/ ki'da ko/ is mo mmohil a'di mo be.

³³ Dhali Tapa ki o a'di gwo mo ki: 'Cu'ka ppa/ 'peni sho'k pini mo ma haali/ mo yan jin dosha / e apo/ mo tani a'di ta'da 'cesh jin kogu mo be.

³⁴ Mishga/ ka jin gana/ monto'c bwa di'd e 'kwanim pem kun 'kon e Pam Masir mo dhali aha/ cikkina uni okonkin mo dhali aha/ dina mmoyaku/ ka 'cesh mo mmo'cu'k uni mo. Dhali yayu/ shwane/ mo ma. Aha/ mina hash / e e Pam Masir mo.

³⁵ Musa yan jin ushkina uni mo mmo/ o gwo mo ki: Kaja kar / e ki tapa mmodwall gwo mo tani a'di ihashkin ma Arumgimis mo mmota tapa mo dhali mmota man'cu'k uni ki me'd ma man'doyu gwo jin pi a'di i is e ari cwa mo.

³⁶ Wathi/ yan ishuni bway ka pije/ mo mmomiikina a'diya dhan mii kun caaca mo dhali momer si'da/ e Pam Masir mo dhali e bwaman dhan Yi'den Kummam 'Per e mombwaasho ki yil issu/ mo.

³⁷ Yan ta'da Musa caan jin o ki uci ma Israyiil gwo mo ki: Amançi gwo min ma

Arungimis ipiyu mo gom um
'peni bwaman ma wak bum
mo mmowa e ki aha/ mo.

³⁸ Yan ta a'di jin di'd e
montul is e mombwaasho
nyakka man'doyu gwo jin o
a'di gwo e 'Kuwosh Sinaa/ mo
dhali nyak ki ibabam bana
kun bu'th gwo gi mondiki/ e
mmoçi ana mo.

³⁹ Ibabam bana ush a'di
gwo ha e mmomii mo. Hili
uni ki bel a'di mo mmoya mo
'peni uni mo dhali uni dok ma
dum buni ka nyan'ko'd iPam
Masir mo mmo/owa Haruun
gwo mo ki:

⁴⁰ Uk am to kun lunu mo
ma kun mini ii amani bwam-
bor mo. Haala Musa yan jin
susi ana ka pije/ 'peni Bampa/
Masir mo tani ana mola to jin
yayi'di a'di mo be.

⁴¹ Dhali uni uk ari bip
ka cim gwansan mo dhali
'do to jin 'cithu/ 'kus mo e
tompinycon mo dhali 'bor
bwa mo gom mii jin ta ji gi
me'd buni mo.

⁴² Hili Arungimis tu'kki'd
mo dhali ci uni bway mo
mmoluj to kun 'kon e momis
mo me'd jin 'kwarkunu
e bwaman ma warka/ gi
imanci gwo ma Arungimis
kadhamo/ mo ki:

Um ciyaa/ to/ e jin 'citha um
'kus mo dhali to jin
'cithu si'da/ mmomii
abas

ki yil issu/ e mombwaasho
mo, ayy 'kwani ma
wak ma Israyiila?

⁴³ Dhali um buthi gu'b bur-
rinye/ ma Muuluuk mo
dhali acul kun ta tompinycon
jin yuku ka Rampaan

mo
to gun uku kun uka um
mmoluj uni mo.

Dhali aha/ mina so'k um mo
ibwampo/ Pam Baabil
mo.

⁴⁴ Ibabam bana takan gi
gu'b burrinye/ gom gwontor e
mombwaasho me'd jin kara
a'di a'di jin o gwowa Musa ki
a'di midi uk me'd she/mm jin
mishkina a'di mo

⁴⁵ jin kala ibabam bana
si'da/ ki mongarr buni ki she/
ki she/ mo nyakka Yashuu/ ki
uni sekin mo e mo gi 'kwanin
tiya kun bel ma Arungimis
ka pije/ ibwambori bwam/ e
gi ibabam bana mo ntaga cim
ma Dawuu'd mo be.

⁴⁶ A'di gam moman ib-
wambor ma Arungimis mo
dhali 'tho monyca'b goma
Arungimis ma Yakuub mo.

⁴⁷ Hila Sulemaan nyan a'di
gu'b mo.

⁴⁸ Bahili A'di jin Cayaa/ e
ki Ca mo diki ca'b e gu'b
kun nyanu ki me'd mo me'd
jin on ma manci gwo ma
Arungimis kadhamo/ mo ki:

⁴⁹ Momis ta'da kursin tapam
pem mo

dhali mony'cesh ta cwa jin
dhuka/ sho'k pem.

Gu'b gi wakata imina umi
nyanaa/ mo? Tapa i/o'd
kan mo.

walla ma mom pem jin miga/
isi/ is mo?

⁵⁰ Dina me'd pem ki uk to
gwansani 'baar mo 'taa?

⁵¹ Um 'thek 'bam bum
imis mo dhali um 'konuki
'citha/ munyal ma du mo
dhali 'ce si'da/ mo. Shi/ in
Dheleladhelel ura um isa
yempa/ mo. Me'd jin miikina

ibabam bum mo tani wakan miikina um si'da/ mo.

⁵² Jana 'peni imançi gwo ma Arungimis kadhamo/ mo kun 'kona ibabam bum ki to'c 'kus mo? dhali uni 'kosh uni jwa mo uni kun tor gwo ntwa/ a/ mo gom mmomina jan tal 'de/ jin mii'd ka kar/ e iyayu/ mo. Um warkin ki iman'ciḥ a'di is ki gwo mo dhali iman'kosh a'di jwa mo,

⁵³ um kun bu'th gwonkan jin cinu mo me'd jin kara iman'doyu gwo a'di mo dhali a'di karkina um yisa.

Mo gi 'Koshkunuwa Istipanuus ki Wosh mo

⁵⁴ Ki uni cikki gwo gwansan mo tani uni ciḥirkin ma du mo dhali uni 'pe'dki she/ i a'di mo.

⁵⁵ Hili a'di mmo'tu'du/ a'di mo ki Shi/ in Dheleladhelel mo tani a'di hilki momis ka 'thime/ mo dhali par monyca ma Arungimis e mo dhala Yesus si'da/ mmo-doshkina a'di ka bim poros ma Arungimis mo

⁵⁶ dhali o gwo mo ki: Hili mo mo ma. Aha/ parkina momis ka'du/ mo dhali Ya/ gi 'Kwani mmodosh ka bim poros ma Arungimis mo.

⁵⁷ Hili uni cuun ki dhan 'twa/ kun caaca mo dhali 'dap 'cem buni ki me'd mo dhali tha'th a'di ki is mo mmontal 'de/ mo

⁵⁸ dhali uni ki biḥ a'di ka pije/ 'peni bampa/ mo dhali 'kosh a'di ki wosh mo be. Dhali iman/o gwo dhu bur-rinyem buni a'cesh isho'k gi dhuru'c washana kamu/ mo jin yuku ka Shawuul mo

⁵⁹ dhali uni ki 'kosha Istipanuus ki wosh mo mmoyuka a'di Tapa mmo/ o gwo mo ki: Tapa Yesus, budhi shi/in pem mo.

⁶⁰ Dhali a'di ca'bki'd ki jin 'kupa'dupun mo dhali cuu gwo ki dhan 'twa/ mo ki: Tapa, dhalku/ ki kar miinthus yan i'bam buni mo. Dhali ki a'di o gwo kan mo tani a'di ki ish e mo be.

8

¹ Dhala Shawuul di'd mmogam bwa me'd mo gom wum piti mo be.

Shawuul To'cki'da Kaniisa Bwa mo be

Dhali ka cim yin tani monto'c 'kus caaca yayi'da po/ kaniisa jin di'di Pa Urushaliim mo dhali uni 'baar mo cekerki bwa mo i bampa/ 'baar mo e Pa Yahuudiyya mo dhali Pan Saamira mo, jasi imandhunu ki she/ uni i'kokin mo.

² Dhali 'kwani gun tana gayiin mo tani uni ikankina Istipanuus mo dhali gwon mo dhali ananki is kagahara gom a'di mo be.

³ Hila Shawuul mii'da nyor ka daran du kagahara mo mmoshi/a kaniisa is mo dhali mmoci'a a'di gu'bi 'baar ki 'beles mo tani a'di ki dir 'kwaniḡ gwas mo dhali 'kwani up si'da/ 'ko'da 'cesh mo mmodhu uniya sijin mo.

Gwom 'Borga/ Cikunu mo e Pan Saamira mo

⁴ Uni si'da/ kun cekerki bwa mo tani uni iikin mo mmo'tor gwo ki lala'th mo be.

⁵ Dhala Pilibbus ya'd ka lunḡu'b mo e Pan Saamira mo be dhali ci uni gwo mo goma Kristhos yan mo.

⁶ Dhala waambuhany 'kwani cina dum buni ki bwan tal'de/ki gwo kun torkin ma Pilibbus mo me'd jin ciḡa uni gwo mo dhali momer misha uni kun miikina a'di mo be.

⁷ 'Peni uni ka ris kun bu'th ma rum thus kun nyo/on mo tani arum thus pikin mo mmocuuna uni ki dhan 'twa/ kun caaca mo dhali uni tana ris kun mutta/ is mo dhali kun ta ḡwol mo tani uni waḡkunu mo be.

⁸ Dhali mom'bor bwa caaca di'di pa caan mo be.

⁹ Wathiḡ kamu/ di'd jin yuku gway ka Simaan mo. Ntwa/a/ mo tani a'di mii'da ruma tiya e pa caan mo dhali 'Kwani gi Pan Saamira meren gom gwo jin ona a'di uni ki a'di ki is piti ta a'di jin ca'd ki tiya mo.

¹⁰ Dhali uni 'baar ci is buni ki gwom piti 'peni a'di jin gwa'da'd ntagi a'di jin ca'd mo mmo/o gwo mo ki: Wathi/ yan ta ji gi mom'bi'th ma Arumgimis jin yuku ki A'di jin Ca'd mo be.

¹¹ Dhali uni ci is buni ki gwom piti mo gom a'di mer uni is ki mii ma rum piti isa gush mo.

¹² Hili ki uni gam gwo ma Pilibbus is jin torkina a'di gom gwom 'borga/ gom Bampa/ ma Arumgimis mo dhali gway ma Yesus Kristhos mo tani uni miikunu ki yi'de/ mo ki gwasu lu/ mo dhali ki upi

lu/ si'da/ mo be.

¹³ Dhala Simaan ki is piti si'da/ a'di gam gwo is mo dhali miikunu ki yi'de/ mo. A'di nyak ca'b ka Pilibbus mo mmohil momer mo dhali dhan miimer kun caaca kun miikunu mo tani a'di merki'd mo be.

¹⁴ Hili ki imandhunu ki she/ mo kun 'koni Pa Urushaliim, ki uni ciḡki ki 'Kwani gi Pan Saamira bu'thki gwo ma Arumgimis mo tani uni ki tuca Buterus uni ka Yohaani ki iiku/ i uni mo.

¹⁵ Ki uni thulkin ka lunḡu'b mo tani uni 'thon gom uni ki uni mini 'taki bu'th Shi/in Dheleladhelel mo

¹⁶ haali/ a'di diki ya apo/ jamu/ i bwam uni naskina/ mo. Uni miikunu ki yi'de/ jasi ki gway gi Tapa Yesus 'te/ mo.

¹⁷ N'ko'd mo tani uni dhu uni me'di 'kup mo dhali uni bu'thki Shi/in Dheleladhelel mo be.

¹⁸ Dhali ka Simaan parki uni e mo mmodhuna imandhunu ki she/ uni me'di 'kup mo tani Shi/in Dheleladhelel cikunu mo a'di ki tor uni aguurush i e mo,

¹⁹ mmo/o gwo mo ki: Ciyaa/ mom'bi'th yan si'da/ mo ma, ki wathiḡ kamu/ jin miga/ 'taki kar me'd pemi 'kup mo tani ki a'di si'da/ midi 'taki bu'th Shi/ in Dheleladhelel mo.

²⁰ Hila Buterus ki thoḡ a'di gwo mo ki: Aguurush pini dhalki a'di nyak sho'k 'ce'd ki /e mo haali/ e toshki gam to jin cin ma Arumgimis ki me'd ka guurush 'te/ mo.

²¹ / E dar gi to walla mii e gwo yan mo haali/ adum

pini diki 'bor ibwambor ma Arumgimis mo be.

²² Rici adu is mo gom miinthus pini yan mo dhali 'thoyi Tapa mo ma, ki gwo jin kuluma /e ibwa wakan mo minu 'taki gwam /e mo.

²³ Haali/ mishga/ ki /e din e mo ma ci/ jin ka/ aka/ mo dhali mondeku gi miinthus mo.

²⁴ Dhala Simaan thok a'di gwo mo dhali o gwo mo ki: 'Thoyi Tapa gom aha/ mo ma ki to gwansan kun ona um mini 'koki 'taki pu'du/ apo/ aha/ mo.

²⁵ Dhali ki uni ci gwontor buni mo dhali tor gwon Tapa mo tani uni dokkin ka nyan'ko'd mo mPa Urushaliim mo dhali tor gwom 'borga/ eya ris pa gi 'Kwani gi Pan Saamira mo be.

Pilibbus dhali Wathi/ gi Pan Gale/ jin Ta Mantil mo

²⁶ Hila man'doyu gwo gi Tapa ki owa Pilibbus gwo mo ki: Cuyi mis mo ma dhali yayi 'kup ki 'ko'd gwar ka biny cam ki bway jin ya'd ka lungu'b 'peni Pa Urushaliim mo ntagi Pan Ghassa jin ta mombwaasho mo.

²⁷ Dhali a'di ki cu mis mo dhali ya mo. Dhali hili Wathi/ gi Pan Gale/ di'd jin ta mantil mo dhali jin ta tapa jin ca'd 'pena Kandaaka, a'bom jin ta'da malik gi 'Kwani Gale/ mo. A'di ta'da mandhuwa guurush piti 'baar mo. A'di si'da/ yayi'di Pa Urushaliim mmoluj mo be.

²⁸ Dhali a'di di'd mmodok ka nyan'ko'd mo dhali a'di

ca'bki'd i bwaman ma arabiya jin dira shumarum mo dhali di'd mmoden gwo jin 'kwarkin ma manci gwo ma Arumgimis kadhamo/ e mo jin yuku ka Ishaya mo be.

²⁹ Dhali Shi/ in Dheleladhelel ki owa Pilibbus gwo mo ki: Shori is pini mo ma dhali 'dishi a/arabiya yan is mo.

³⁰ Dhala Pilibbus guski'di a'di mo dhali cik gwo jin deya a'di gwo e mo jin 'kwarkin ma manci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo jin yuku ka Ishaya mo tani dhali o a'di gwo mo ki: Gwo jin deya /e e mo tani misha /e 'ban mo 'taa?

³¹ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Miga/ mish 'peni mana ki dar gi wathi/ mmothuk aha/ gwo isi ciki/ mo. Dhali a'di yukki'da Pilibbus mo mmoseyu/ a/ arabiya mo dhali nyak ca'b ki a'di mo.

³² Dhali gwo 'peni Gwo ma Arumgimis jin 'kwaru jin deya a'di e mo tani wa cikise/ mo be, jin o'd ki:

A'di susu me'd ka'bal mmo'cith'kus mo
dhali me'd ari ka'bal jin mol 'twa/ wal ibwambor ma man'cith a'di amur piti mo tani

wakan si'da/ a'di diki ce'e 'twam piti mo.

³³ Dhali mmokara a'di is piti ki gwa'd mo tani mondwall gwom piti kwa/u mo 'peni a'di mo.

'Kwani kun tana anyakum yil ki a'di mo tani kaja a'di jin midi ci gwo ki lala'th mo?

Haali/ mondiki/ em piti
 gunu 'peni mony'cesh
 yansaŋ mo.

34 Dhali a'di jin ta mantil
 oki'da Pilibbus gwo mo
 ki: Tor aha/ gwo mo ma,
 amanci gwo ma Arungimis
 kadhamo/ yin mo tani a'di
 tori gwo goma ja sa/? A'di
 torki gwo gom is piti mo 'taa?
 walla gom wathiŋ kamu/ mo.

35 Dhala Pilibbus ka'd 'twam
 piti mo dhali tel a'di Gwo
 ma Arungimis yin 'pen jin
 'kwarkunu mo tani a'di ki ci
 a'di gwo goma Yesus mo be.

36 Dhali mmo/iina uni ibway
 mo tani uni pu'dkin mo e
 yi'deŋ kamu/ mo dhali a'di
 jin ta mantil ki o gwo mo ki:
 Hili yi'de/ a'dan mo. Ata a'di
 jin midi non aha/ mmomii ki
 yi'de/ mo?

37 Dhala Pilibbus ki o a'di gwo
 mo ki: Waŋki/ /e gam gwo is
 ka dum pini 'baar mo tani /e
 minu mish mii mo be. Dhali
 a'di ki thok gwo mo dhali o
 gwo mo ki: Aha/ gama gwo
 is ka Yesus Kristhos ta Ya/ ma
 Arungimis mo be.

38 Dhali a'di ki kan gwo mo ka
 arabiya jin dira shumarum
 minu dosh mo dhali uni su/
 thulkin ka lunġu'b i bwaman
 yi'de/ mo uni su/ ka Pilibbus
 uni ki a'di jin ta mantil mo,
 dhali a'di ki mii a'di ki yi'de/
 mo be.

39 Dhali ki uni sen ka pije/
 'peni yi'de/ mo tani Shi/in gi
 Tapa a'di borki'da Pilibbus
 mo be dhali a'di jin ta mantil
 par a'di e dok/ e yisa haali/
 a'di ya'd mo i bway piti
 mmo'bora bwa a'di mo.

40 Hila Pilibbus gamkunu

mo e Pa Ashduu'd mo dhali
 mmo'citha/ a'di pa yin mo
 tani a'di ki tor gwom 'borga/
 e pa 'baar mo ntagi a'di
 pu'dki'd e Paŋ Kaysariyya mo
 be.

9

*Mo jin Tu'k ma Shawuula
 Du Is mo*

¹ Hila Shawuul dek ma
 nyor kagahara naskina/ mo
 tani a'di shwa'da 'cesh ki
 sho'k mo dhali 'kosha 'kosh
 apo/ imancik Tapa gwo mo
 dhali a'di yaki'da gasiis jin
 ca'd mo

² dhali dot a'di awarka/ gi
 Pan Dimashk ki gu'b gi mon-
 tul isi 'baar mo, wakki/ a'di
 midi 'taki gam kun tiya kun
 ta 'kwani gi Bway yan mo
 tani wakki/ uni mini 'taki
 ta gwas mo walla up mo
 tani a'di midi 'taki bu'th uni
 mmodek mo dhali susu mo e
 Pa Urushaliim mo be.

³ Dhali ki a'di di'd mmoya
 mo tani a'di 'dishki Pan
 Dimashk is mo dhali ki
 jahanne/ ise/ monkush 'peni
 momis 'twakki mo mo
 mmo'kam a'di is mo.

⁴ Dhali a'di bitki'da powa
 'cesh mo dhali a'di cikki
 'twa/ mmo/o a'di gwo mo ki:
 Shawuul, Shawuul. Ata toca /
 e aha/ 'kus kan mo.

⁵ Dhali a'di o gwo mo ki: /
 E tana ja Tapa mo? Dhali a'di
 o gwo mo ki: Aha/ tana Yesus
 jin toca /e 'kus mo.

⁶ Hili cuyi / e mis mo ma
 dhali yayi ciċ bampa/ mo ma,
 dhali a'di minu tor /e mo a'di
 jin mina /e imii mo be.

⁷ Dhali 'kwanin gwas kun
 nyaŋki ii ibway ki a'di mo tani
 doshkin mmomol gwo o mo

mmociḱa uni gwo mo dhali mmo'kona uni ki par wathin kamu/ e mo.

⁸ Dhala Shawuul cu mis 'pena powa 'cesh mo dhali ki a'di ka'dki e mo tani a'di mol to par e mo dhali uni ki sus a'di ki me'd mo dhali sus a'di e Pan Dimashk mo be.

⁹ Dhali ka cim kwara mo tani a'di dar gi e mo dhali a'di shwa to yisa dhali a'di diki pi to si'da/ mo be.

¹⁰ Dhali amancik gwonj kamu/ jin di'd e Pan Dimashk jin yuku ka Hananiyya mo dhali Tapa o a'di gwo ki tonyjan mo ki: Hananiyya. Dhali a'di ki o gwo mo ki: Hili ma. Aha/ dina imahan mo be Tapa mo.

¹¹ Dhali Tapa ki o a'di gwo mo ki: Cuyi mis mo ma dhali yayi 'kup ki bway jin yuku ka Doshki Dhi'c mo dhali yayi igu'b ma Yahuusa mo dhali ḱap wathi/ 'peni Pan Tharsuus jin yuku ka Shawuul mo haali/ a'di 'thoki'd mo.

¹² Dhali wathi/ mishkina a'di jin yuku ka Hananiyya mo mmoseyu/ bwaman mo mmodhu me'da po/ a'di mo ki a'di midi 'taki mish mo mo.

¹³ Hila Hananiyya thok gwo mo ki: Tapa, aha/ ciḱa gwo 'peni 'kwani ka ris gom wathi/ yan gom miim piti wa'di shi/ kagahara yisa kun miikina a'di ki 'kwanim pini kun dhuna /e ki she/ gi dhelel dhelel mo e Pa Urushaliim mo.

¹⁴ Dhali i mahan si'da/ a'di ta gi gwo 'peni igasiis kun can mo mmodeḱ uni 'baar mo kun yer gway pini mo.

¹⁵ Hili Tapa o a'di gwo mo

ki: Yayi i bway pini mo ma haali/ a'di ta ton'kul bwa jin kwanyka/ gom aha/ mo mmokal gway pem ibwambori 'kwanin tiya kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo dhali imalik si'da/ mo dhali uḱi ma Israyiil mo be.

¹⁶ Haali/ aha/ mina tor a'di to kun wana risa kun mina isi mii 'kosh a'di ka nyor gom gway pem mo.

¹⁷ Dhala Hananiyya yaki'd mo dhali seki gu'b mo dhali mmodhu a'di me'di is mo tani a'di ki o a'di gwo mo ki: Akam pem ka Shawuula. Tapa jin ta'da Yesus jin piki /e isi bway jin yayina /e mo tani a'di tuci aha/ ki yayu/ mo, ki /e mini mish mo mo dhali ki /e minu 'tu'd mo ki Shi/ in Dheleladhelel mo.

¹⁸ Dhali ise/ to jin wana e ka pampara/ bitkin 'peni em piti mo dhali a'di mishki mo mo be. Dhali a'di ki cu mis mo dhali a'di miikunu mo ki yi'de/ mo

¹⁹ dhali a'di bu'th tonte/ mo dhali 'bidhu is mo be.

Shawuul A'di Ciḱi Gwo e Pan Dimashk mo be

Dhali a'di di'd ka cim ka hony/ e nyakki imancik gwo kun 'kon e Pan Dimashk mo.

²⁰ Dhali ise/ a'di ki ci gwo e gu'b gi montul is buni mo goma Yesus ki a'di ta Ya/ ma Arungimis mo be.

²¹ Dhali uni 'baar mo kun cik a'di gwo mo tani merkin kagahara mo dhali o gwo mo ki: A'di diki ta a'di jin di'd e Pa Urushaliim jin 'ce'd 'kwani kun yer gway yan sho'k mo 'taa? Dhali a'di yayi'di mahan si'da/ mmomii kan ki a'di

midi 'taki sus uni mmodek mo ibwambor gi igasiis kun can mo.

²² Hila Shawuul 'bitha is ki nyanye/ mo dhali a'di dumpulki 'Kwani Yahuuda/ kun 'kon e Pan Dimashk mo mmony/ gwo ka kar/ e ka Yesus yan ta'da Kristhos mo be.

Shawuul A'di Yeki'd mo 'Peni 'Kwani Yahuuda/ mo

²³ Dhali ka cim tana ris thimkin mo tani 'Kwani Yahuuda/ gam gwo me'd ka rem 'kup mo mmo'kosh a'di jwa mo.

²⁴ Hila wu'th buni pu'dki'da Shawuul mo. Dhali uni timki 'twanjal pa si'da/ montee mo dhali mon'thiny ilu/ mo jin mina uni 'taki 'kosh a'di jwa mo be.

²⁵ Hili imancik a'di gwo bu'th a'di mon'thiny mo dhali thul a'di ka 'cesh ka shi/ ki en 'kupa ganjaran gonj ka nura/ i e mo be.

Shawuul A'di Diki'd mo e Pa Urushaliim mo

²⁶ Dhali ki a'di pu'dki'd mo e Pa Urushaliim mo tani a'di palki is piti gam me'd nyakki imancika Yesus gwo mo be. Dhali uni 'baar mo ko/ a'di mo, mmo'koki gam gwo is ki a'di ta'da mancik gwo mo be.

²⁷ Hila Barnaaba bu'th a'di mo dhali sus a'di e imand-hunu ki she/ mo dhali ci uni gwo mo mmomisha a'di Tapa ibway mo dhali a'di tor a'di gwo si'da/ mo, dhali a'di si'da/ ki a'di di'di Pan Dimashk mo tani a'di tor gwo e gway ma Yesus mo mmodiki ju/ mo be.

²⁸ Dhali a'di diki'd nyakki uni mmokul gu'b e Pa Urushaliim mo

²⁹ mmo'tor gwo e gway gi Tapa mo mmodiki ju/ mo. Dhali a'di o gwo mo dhali su'k ki gwo apo/ 'Kwani Yahuuda/ kun ta 'Kwanij Griki mo. Hili uni n'ap a'di mmo'kosh jwa mo.

³⁰ Dhali ka wak piti mishkin mo tani uni sus a'di ka lungu'b mo e Pan Kaysariyya mo dhali tu'c a'di mmoya Pan Tharsuus mo be.

³¹ A'di tan ma kaniisa gi mon'ku'th is e Pa Yahuudiyya 'baar mo dhali Pany Jaliil mo dhali Pan Saamira si'da/ mo mmonyaru uni is mo dhali mmo/ ii ki mon'ko/ gi Tapa dhali e momalas gi Shi/ in Dheleladhelel mmomar is mo be.

Iniyaas A'di Waçkunu mo be

³² Dhali a'di warki'd ki ya ma Buterus e moyam piti 'baar mo ki 'beles mo tani a'di yaki'd ka lungu'b si'da/ e uni kun dhunu ki she/ gi dhelel dhelel kun 'kon e Pan Ludda mo.

³³ Dhali e mun mo tani a'di gamki wathin kamu/ jin yuku gway ka Iniyaas mo jin ish 'ko'da cim piti ki yil pekwara mo haali/ a'di mutta/ is mo be.

³⁴ Dhala Buterus ki o a'di gwo mo ki: Iniyaasa, Yesus Kristhos waçki /e mo. Cuyi mis mo dhali thosona cim pini mo ma. Dhali ise/ a'di cuki'd mo.

³⁵ Dhali aris uni kun 'kon e Pan Ludda mo dhali Pan Saruun mo mishki a'di mo

dhali uni tu'kkin ki Tapa mo be.

Thabiitha A'di Tu'kkunu Is mo Mmodi ki E mo

³⁶ Dhala mancik gwoŋ kamu/ diki'd e Pan Yaapa jin yuku ka Thabiitha jin ta gi 'pemen ki 'twam buni jin yuku ka Ghasaala mo. A'bom yan 'tu'du/ ka tuca 'borga/ mo dhali mii mii gom 'kwani gun hatha'ko'd mo kun miikina a'di to mo.

³⁷ Dhali a'di warki'd ka cim gwansan ki a'di soka is mo dhala yim wuki'd mo. Dhali ki uni upki a'di is mo tani uni ki 'thi a'di e gu'b jin nyanju ka makampo/ mo.

³⁸ Dhali gom Pan Ludda 'dish Pan Yaapa is mo tani imancik gwo mmocika uni gwo ka Buterus di'di mun mo tani uni ki hash 'kwanin su/ mmo/ii a'di mo mmodi'b a'di is ki gwo mo ki: Dhalku/ ki miiya diite/ mo mmonyak ya ki am mo.

³⁹ Dhala Buterus cuki'd mo dhali yayi'd nyak ki uni mo. Dhali ki a'di pu'dki'd mo tani uni suski a'di e gu'b jin nyanju ka makampo/ mo dhala ris up kun wuna ikathim buni doshkini 'ko'd gwar piti mo mmoko mo dhali mmoŋ burrinyen tura bi mo dhali burrinye/ kun hidhuwa po/ tiya mo kun thosonkin ma Ghasaala ki a'di nyak di ki uni mo.

⁴⁰ Hila Buterus thothki uni 'baar mo tani dhali a'di ca'bki'd ki jin 'kupa'dupun mo dhali 'tho mo dhali mmoŋu'k 'kup ki is piti mo tani a'di ki o gwo mo ki: Thabiitha, cuyi mis mo ma.

Dhali a'di ka'dki em piti mo dhali ki a'di parki'da Buterus e mo tani a'di cu mis mo.

⁴¹ Dhali a'di ci a'di me'd piti mo dhali 'de'k a'di ki mis mo dhali mmoyuka a'di imandhunu ki she/ gi dhelel dhelel mo dhali up kun wuna ikathim buni mo tani a'di ki tor uni ayim mo ki a'di di'd ki e mo be.

⁴² Dhali a'di warki'd ki mo jin mishu ki lala'th e Pan Yaapa 'baar mo dhali 'kwani ka ris gamki Tapa gwo is mo.

⁴³ Dhali a'di warki'd ki mo jin ca'bkina a'di mo ka cim ka ris e Pan Yaapa mo nyakka Simaana kamu/ jin ta'da mankuur yiŋ mo be.

10

Buterus dhala Karniliyuus mo

¹ Dhali wathin kamu/ diki'di Pan Kaysariyya jin yuku gway ka Karniliyuus mo jin ta'da mancil ma askar iss 'kwanim pa mudhe'd mo ki mo jin yuku ki mo jin jin ma askar aji eya Ithaliyaan mo be.

² A'di ta wathin gayiin dhali a'di ta a'di jin ko/ki'da Arumgimis mo uni ki kun gu'b piti ilu/ i'baar mo dhali jin ci tom piti kagahara gom 'kwani kun hatha'ko'd mo dhali 'tho'da Arumgimis isa yempa/ mo.

³ Ki mo wana e ka tente/ ikwara mmodina a'di ibum 'ban mo tani ki tonyjan parkina a'di e eya tente/ mo tani aman'doyu gwo ma Arumgimis pu'dki'di a'di

mo dhali o a'di gwo mo ki: Karniliyuus.

⁴ Dhali a'di mmohila a'di a'di ka 'thime/ mo tani dhali mmoko/ is mo tani a'di ki o gwo mo ki: Ata Tapa? Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Mon'thom pini dhali to kun cina /e cuki'di mis mo gom mo jin minu ka /e e mo ibwambor ma Arungimis mo.

⁵ Dhali shwane/ dhuyi 'kwanin gwas 'pen mo mmo/ ii Pan Yaapa mo dhali susa Simaan jin yuku ki gwaya kamu/ ka Buterus mo.

⁶ A'di ca'bki'd nyakka Simaan jin ta'da man'kucur yit mo. Gu'b piti di'di yana gap mo.

⁷ Dhali ka man'doyu gwo jin tor a'di gwo yaki'd 'peni a'di mo tani a'di yukki iman-miia tu'c gi gu'b piti isu/ mo dhala askara kamu/ 'peni uni jin ta'da gayiin mo jin cor a'di ki sule/ mo tani

⁸ dhali mmorasha a'di gwo e 'baar mo gom uni mo tani a'di ki dhu uni 'pen mo mmo/ ii Pan Yaapa mo be.

⁹ Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani ki uni 'kon e mo/iim buni mo dhali ki uni 'dish pa is mo tani Buterus seki 'kunge'b mo mmo'tho ki mo jin wana e ka tente/ ibwan'kup mo.

¹⁰ Dhali a'di 'kosha te/ mo dhali nap to mo mmoshwa mo. Hili ki uni 'kon mmotho-son to mo tani a'di bita is jwa mo.

¹¹ Dhali a'di hilki momis ka'du mo dhali ton'kul bwan kamu/ thulki mo jin wana e ka dhan burrinye/ jin dhaluwa 'cesh ki shem 'pena

bi donjon apowa 'cesh mo

¹² kun 'kona ris to 'baar mo kun 'kona jamas ki she/ ki she/ nycine/ mo to/e kun 'kona sho'k do donjon mo dhali tony'cesh kun paaran mo dhali 'dii kun peni mis mo.

¹³ Dhali 'twa/ pu'dki'di a'di ki: Cuyi mis mo ma, Buterus. 'Koshi ma dhali 'kayi mo.

¹⁴ Hila Buterus ki o gwo mo ki: Yisa wakana, Tapa, haali/ aha/ dinaki 'ka ton kamu/ tal 'de/ ki sule/ jin ga/u mo walla jin 'konuki thoson me'd jin onu mmomii mo.

¹⁵ Dhali 'twa/ pu'dki'di a'di dok/ e me'di su/ ki: A'di jin thosonkin ma Arungimis ki dhelel dhelel mo tani dhalku/ ki kar a'di ki to jin ga/u mo ma.

¹⁶ Dhali yan miikunu me'di kwara mo. Dhali ise/ ton'kul bwa bu'thkunu e momis mo.

¹⁷ Dhali ka Buterus dumpulki'd kagahara ki is piti mo gom tonyjan yan jin para a'di e mo tani dhali gom 'pemen piti midi 'taki ta ji gi wakata mo tani hili 'kwanin gwas kun tu'c ma Karniliyuus ki iiku/ mo tani mmodotkina uni gu'b ma Simaan mo tani uni doshkin ibwambor 'twan'kal gu'b mo,

¹⁸ dhali yukkina yuk mo mmodot gwo mo wakka Simaan jin yuku ki gwaya kamu/ ka Buterus mo tani midi 'taki ca'bi mahan mo.

¹⁹ Dhali ka Buterus di'd mmokulum gwon tonyjani bwa mo tani Shi/ in o a'di gwo mo ki: Hili mo mo ma, 'kwanin gwasi kwara napi /e mo.

20 Hili cuyi mis mo dhali thuli / e mo ma dhali yayi nyakki uni mmodiki dhan gwo i she/ mo, gom aha/ tuca uni mo be.

21 Dhala Buterus thulki'd ka 'ceshi 'kwani mo dhali o gwo mo ki: Hili mo mo ma. Aha/ tana a'di jin njapa um ti. Um iiyin kata?

22 Dhali uni o gwo mo ki: Karniliyuus jin ta'da mancil ma askar iss 'kwanimpa mudhe'd jin ta wathi/ jin mii'd ka kar/e mo dhali ta a'di jin ko/ki'da Arungimis si'da/ mo dhali jin maña 'kwani gi Bampa/ Yahuuda/ 'baar mo tani a'di cin ma Arungimis gwo ntwa/ a/ ka man'doyu gwo jin dheleladhelel mo mmohashi /e e gu'b piti mo dhali mmocik gwo 'peni / e mo.

23 A'di yukkina a'di uni bway bwan gu'b mo dhali dhu uni mmota yilkina/ mo be.

Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani a'di cu mis mo dhali ya nyakki uni mo dhali kun tiya 'pena wak buni 'peni Pan Yaapa nyak ii ki uni si'da/ mo.

24 Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani uni seki Pan Kaysariyya mo. Dhala Karniliyuus di'd mmoçor uni mo mmoyukkina a'di abas piti imontal 'de/ mo dhali imugun ganam piti kun ena a'di ki en gana/ mo.

25 Dhali a'di warki'd ki mo jin sen ma Buterus mo tani aKarniliyuus gam a'di 'kup mo dhali bitki'da 'ceshi sho'k piti mo dhali lunj a'di mo.

26 Hila Buterus 'de'kki a'di ki mis mo mmo/o gwo mo ki:

Cuyi mis mo ma. Aha/ ki is pem si'da/ tana wathi/ mo.

27 Dhali ki a'di torki'da tor ki a'di mo tani a'di seki bway bwan gu'b mo dhali gamki 'kwani ka ris tulki isi montal 'de/ mo.

28 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Um ki is bum mishkin ki a'di nonu mo ki gwonkan jin cinu ki wathi/ jin ta Wathi/ Yahuuda/ midi mol is piti gam me'd mo walla midi diki ya e jan kamu/ 'de/ e bampañ kamu/ mo. Dhali hili Arungimis torki aha/ ki aha/ mina diki 'taki yuk wathin kamu/ tal 'de/ ki jin ga/u mo walla jin dinuki thoson me'd jin onu mmomii mo.

29 Haali/ a'di wakan mo tani aha/ si'da/ yayina um ki dar gi gwon dhan mo haali/ aha/ hashkunu mo. A'di dotka/ um ki gwonta ihashkina um aha/ mo.

30 Dhala Karniliyuus o gwo mo ki: Acim dojon jin di'di twa/a/ ntagi mo yan shwane/ mo tani aha/ dina mmobu'th mon'tho ka tente/ kwara e gu'b pem mo. Dhali hili mo mo ma. Wathi/ doshki'd ibwambori aha/ ki burrineye/i is ki ra/ ra/ mo

31 dhali o gwo mo ki: Karniliyuus, mon'thom pini ciku mo dhali to kun cina / e mo tani kakunu e mo eya Arungimis mo.

32 Haali/ a'di wakan mo tani hashki gwo mo e Pan Yaapa mo dhali yuka Simaan jin yuku ki gwaya kamu/ ka Buterus mo. A'di ta yilkina/ e gu'b ma Simaan jin ta'da mankucur yit iyana gap mo.

33 A'di hashka/ / e gwo mo ise/ dhali / e miin ki 'bore/ mmoyayina / e kan mo. Shwane/ haali/ a'di wakan mo tani aman 'baar mo imahan 'kona e buj'kus ma Arungimis mo mmocika ris to 'baar mo kun kankina Tapa /e gwo mo.

Buterus A'di Torki Gwo e Gu'b ma Karniliyuus mo

34 Dhala Buterus ka'd 'twam piti mo dhali o gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ nyithkina ka Arungimis diki mii mii ka gwar 'de/ gom 'kwani mo.

35 Hili em bampany 'ceshi 'baar mo ki 'beles mo tani a'di jin ko/ a'di mo dhali mii miinjkar/e mo tani a'di misha a'di bu'th mo.

36 Gwo jin hashkina a'di uci ma Israyiil mo mmoci gwom 'boro'd ki monku'th is ma Yesus Kristhos mo (a'di jin ta Tapa gom 'kwani 'baar mo)

37 Gwo caan jin onu misha um ki is bum mo a'di jin cinu ki lala'th e Bampa/ Yahu-udiyya 'baar mo mmotelu a'di 'pen mo 'peni Pany Jaliil mo 'ko'di gwo jin miin ma Yohaana mii ki yi'de/ jin cinu mo be.

38 Yesus gi Pa Naasira mmo'kosh ma Arungimis a'di ki Shi/ in Dheleladhelel mo dhali mom'bi'th si'da/ i'kupi a'di mo, tani, a'di jin manjaski'd ki mis mo mmomii mii kun 'boron mo dhali mmowotha ris 'kwani kun 'kosh ma ruma 'cesh mo be, haali/ Arungimis di'd e a'di mo.

39 Dhali am tana iman/ o gwo goma ris to gwansan

kun miina a'di e bampanj 'Kwani Yahuuda/ mo dhali e Pa Urushaliim si'da/ mo. A'di si'da/ jin 'koshkina uni jwa mo mmohankina uni a'di apo/ cwa mo.

40 A'di 'de'k ma Arungimis mmis ka cim kwara mo dhali tor a'di eya tente/ mo

41 yisa ka ris 'kwani 'baar yisa, hili ki iman/ o gwo kun lak ma Arungimis 'thissa/ kun ta aman kun nyak to shwa ki a'di mo dhali mmonyak to pi ki a'di mo 'ko'di a'di piki'd 'peni mowu mo be.

42 Dhali a'di kan am gwo mmoci 'kwani mo dhali te gwo mo ki a'di ita a'di jin kar ma Arungimis mmota adwallinj gwo gom uni gun 'kon ki e mo dhali uni gun wukin mo.

43 Gom a'di mo tani aris imanci gwo ma Arungimis kadhamo/ mo uni te gwo mo ki ki gway piti mo tani aris 'kwani 'baar ki 'beles kun gam a'di gwo is mo tani mini bu'th monjgwan gom miinthus mo be.

'Kwani gun 'Koki Ta 'Kwani Yahuuda/ Bu'thki Shi/in Dheleladhelel mo

44 Hili ka Buterus di'd mmo/ o gwo gwansan mo tani Shi/ in Dheleladhelel yaki'da po/ aris uni 'baar mo kun cik gwo mo.

45 Dhali uni kun 'cithu/ amunyjal yis kun gam gwo is mo tani merkin kagahara mo, uni 'baar mo kun iina Buterus haali/ to jin cinu ki me'd jin ta Shi/ in Dheleladhelel mo gacki'da po/ 'kwani

kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ si'da/ mo.

⁴⁶ Haali/ uni cik uni mmo/o gwo ki 'twan tiya dhali maña Arumgimis mo. N'ko'd mo tani aButerus thoḡ gwo mo ki:

⁴⁷ Mina wathiḡ kamu/ mish non yi'de/ ki uni minu 'taki 'koki mii ki yi'deya, uni kun bu'th Shi/ in Dheleladhelel me'd ana mo 'taa?

⁴⁸ Dhali a'di kan uni gwo mo ki uni minu mii ki yi'de/ ki gway ma Yesus Kristhos mo. Dhali uni dotki a'di mo mmoça'bi uni ka cim ush'ceenne/ mo be.

11

Buterus A'di Lolopki'da Kaniisa Gwo e Pa Urushaliim mo

¹ Dhali imandhunu ki she/ mo dhali kun tiya 'pena waḡ kun 'kon e Bampa/ Yahuudiyya mo cikki gwo ki 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ si'da/ buthi gwo ma Arumgimis mo.

² Dhali ka Buterus yayi'd 'kup ki misi Pa Urushaliim mo tani uni kun 'cithuwa munyal yis mo su'k a'di ki gwo mo

³ mmo/o gwo mo ki: Kat-inta sa/? iyana /e i 'kwani gun 'konuki 'citha/ munyal yis mo dhali nyaḡ to shwa ki uni mo?

⁴ Hila Buterus tel gwo 'pen mo mmoṡor gwo i uni ka rotham po/ mo mmo/o gwo mo ki:

⁵ Ki aha/ dina e Bampa/ Yaapa mo mmo'tho mo dhali aha/ biṡa is jwa mo mmopar tonyjan e mo. Toḡ'kul bwan kamu/ thulki'd mo jin wana

e ki dhan burrinye/ jin dhaluwa 'cesh 'peni momis ki shem 'pena bi idonon mo. Dhali a'di yayi'di aha/ ciki/ mo be.

⁶ Dhali ki aha/ dina mmo-hil a'di ka 'thime/ mo tani dhali mmokulum gwo ibwa mo tani aha/ mishkina apo/ a'di mo to/e kun 'kona sho'k do donon kun ta kuny 'cesh mo dhali tombwaasho mo dhali to kun paarana 'cesh mo dhali 'dii kun peni momis mo be.

⁷ Dhali aha/ cika 'twa/ si'da/ jin o gwo i aha/ mo ki: Cuyi mis mo ma, Buterus, dhali 'koshi ma dhali 'kayi mo.

⁸ Hili aha/ ona gwo mo ki: Yisa wakana Tapa haali/ toḡ kamu/ jin ga/u walla toḡ kamu/ jin dinuki thoson me'd jin onu mmomii mo tani a'di yisa ya'di 'twam pem me'd 'deya.

⁹ Hili 'twa/ thoḡu mo me'di su/ 'peni momis mo ki: A'di jin thoson ma Arumgimis ki dhelel dhelel mo tani dhalku/ ki kar a'di ki to jin ga/u mo ma.

¹⁰ Dhali a'di miinu me'di kwara mo. Dhala ris to budhu e momis dok/e mo.

¹¹ Dhali hili mo mo ma, 'kwaniḡ gwasi kwara doshkin ibwambor gu'b jin 'kona aman nycine/ mo tani mmohashkunu uni 'peni Pan Kaysariyya i aha/ mo.

¹² Dhali Shi/ in tu'c aha/ mmonyak ya ki uni mo ki dar gi gwon dhan mo. Dhali unim pe'de/ gwansan si'da/ 'pena waḡ mo tani nyaḡ ii ki aha/ mo. Dhali am sekina gu'b wathi/ mo be.

13 Dhali a'di torki aman gwo mo mmopara a'diya man'doyu gwo e mo mmodosh igu'b piti mo dhali o gwo mo ki: Hashi gwo e Pan Yaapa mo ma mmoyuka Simaan jin yuku ki gwaya kamu/ ka Buterus mo

14 jin midi o/e gwo mo, gwo kun minu woth/ e mo ki kun gu'b pini ilu/ mo.

15 Dhali me'd jin telka/ gwo 'pen mo mmo/o mo tani Shi/ in Dheleladhelel yayi'da po/ uni mo me'd jin yakina a'di apo/ ana ka mun'kup mo be.

16 Dhali aha/ kana gwon Tapa e mo mmo/ona a'di gwo mo ka: aYohaana ka jin gana/ mii'da mii ki yi'de/ mo tani hili um minu mii ki Shi/ in Dheleladhelel mo be.

17 Wakki/ Arungimis ki ci uni to jin cinu ki me'd kansan mo tani me'd jin miina a'di si'da/ gom ana ki ana gamkina Tapa Yesus jin ta'da Kristhos gwo is mo tani aha/ tana aja sa/ jin miga/ mish roca Arungimis mo?

18 Dhali ki uni cik to gwansani 'baar mo tani uni bu'th monku'th is mo dhali kara Arungimis ki ca mo mmo/ o gwo mo ki: Hili 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ si'da/ cin ma Arungimisa du mo mmori'c is mo ntagi mon'koki/e mo be.

Akaniisa e Pa Anthaakiya mo

19 Uni si'da/ kun cekerki bwa mo gom monto'c bwa jin piki'd mo goma Istipanus mo tani iikin mo ntagi Pam Piniikiya mo dhali Pan Kuprus mo dhali Pa

Anthaakiya mo mmo/o gwo ki kun tiya yisa, hili ki jasi 'kwani kun ta 'Kwani Yahuuda/ mo.

20 Hili kun tiya 'koni bwam uni kun ta 'Kwani gi Pan Kuprus mo dhali Pan Kerawaan kun o ki 'Kwani Griki si'da/ mmo'tor gwon Tapa Yesus me'dyin iiyina uni e Pa Anthaakiya mo be.

21 Dhali me'd gi Tapa di'd e uni mo dhala waambuhany 'kwani caaca mo kun gam gwo is mo kun tu'kkin e Tapa mo.

22 Dhali gwontor yan yayi'di 'cej 'kwani kaniisa jin di'd e Pa Urushaliim mo, dhali uni hashkina Barnaaba ntagi Pa Anthaakiya mo

23 jin 'bora bwa mo me'dyin pu'da/ a'di mo, dhali a'the ma Arungimis mishkina a'di mo be. Dhali a'di malaski uni 'baar mo ki gwo mo, ki gwo kun dhuna uni adu mo mina uni 'dim 'kup gom Tapa mo.

24 Haali/ a'di ta wathi/ jin 'boro'd mo dhali jin 'tu'du/ mo ki Shi/ in Dheleladhelel mo dhali ki mongam gwo is mo dhali 'kwani ka ris maru is e Tapa mo.

25 Dhali a'di yaki'd mo e Pan Tharsuus mo mmonjapa Shawuul mo

26 dhali ki a'di gamki a'di mo tani a'di ki sus a'di e Pa Anthaakiya mo. Dhali a'di warki'd ki mo jin 'baarkina uni yil 'de/ mo mmotul isi montal 'de/ nyakka kaniisa mo dhali tor gwo ki 'kwani ka ris ris mo, dhali imangam gwo is yuku gway ka Kristhiyan e Pa Anthaakiya mo be.

27 Dhali ka cim gwansan tani imançi gwo iyyin ka lunḡu'b mo 'peni Pa Urushaliim e Pa Anthaakiya mo.

28 Dhali jamu/ tal 'de/ 'peni uni doshki'd ki mis mo jin yuku ka Aghabuus mo dhali for gwo mo gom momer jin misha a'di ki Shi/ in ki dhan te/ caaca midi di apo/ mony'ceshi 'baar mo jin bu'th mo mo ka tee ma Kuludiyuus mo.

29 Dhali imancik gwo uni 'baar mo ki 'beles me'd jin mishu a'di mii mo tani uni dhu bwa mo mmohash mowoth goma wak buni kun 'kon e Pa Yahuudiyya mo,

30 me'd jin miina uni si'da/ mmohash a'di e 'kwanin gwanyjaka/ ki me'd ma Barnaaba dhala Shawuul mo be.

12

Yakuub A'di 'Koshkunu Jwa mo dhala Buṭerus Karkunu eya Sijin mo

1 Dhali mo 'dishki'd mo ka cim gwansan mo tani Hirodus jin ta'da malik karki me'd piti mmobu'th 'kwanin tiya 'pena kaniisa mo mmoto'c uni bwa mo.

2 Dhali a'di 'koshki'da Yakuub jwa mo jin ta'da kam ma Yohaana ki gandala turga/ mo.

3 Dhali ki a'di parki'd ki 'Kwani Yahuuda/ 'boru bwa mo gom a'di mo tani a'di diki dak mii mo hili bu'thki'da Buṭerus si'da/ mo. Dhala cim gwahan ta'da Cim gi Maanḡuthu'd kun miinu ki dar ga cumat mo.

4 Dhali ki a'di bu'thki a'di mo tani a'di kar a'di eya sijin mo dhali ci a'di ka askar kun dhunu mo ka nyir me'di do doḡon mo mmoji a'di mo mmo/o gwo e bwa mmosus a'di mo ibwambori 'kwani 'ko'da cim gi Mompe'kupanyolos mo.

5 A'di karkunuwa Buṭerus eya sijin mo. Hili mon'tho miin ma kaniisa ki dar gi mon-dak mo eya Arungimis gom a'di mo.

Buṭerus A'di 'Cukḡunu 'Pena Sijin mo

6 Dhali ka Hirodus murki'di sus a'di ka piye/ mo tani mon'thiny yansan mo tani Buṭerus di'd mmo/ ish e ibwaman ma askar su/ mo dhali deḡu ka jindhiiri su/ mo dhali imanji mo mo 'koni bwambor ma campur mo mmohila sijin mo.

7 Dhali hili mo mo ma, aman'doyu gwo gi Tapa doshki'd mo mmo'dish a'di is mo dhali moḡkush 'twakki mo mo e ari gu'ba sijin mo. Dhali a'di dorki'da Buṭerus 'ko'd gwar ki me'd mo dhali mer a'di e mo mmo/o gwo mo ki: Cuyi mis ise/ ki jahanne/ mo. Dhala jindhiir piti 'cukkin mo 'peni me'd piti mo.

8 Dhali aman'doyu gwo o a'di gwo mo ki: Deḡi waḡkan e empa'd pini mo ma dhali deḡa ppam pini mo. Dhali a'di mii a'di mo. Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Kumi burriyem pini i is pini mo dhali bathi aha/ m'pen mo.

9 Dhali a'di ya'd ka piye/ mo dhali batha'da bath mo dhali a'di molo'd ki a'di ta jin gana/ jin miikin ma man'doyu gwo

mo tani hili a'di tosh ki a'di par tonyjan e mo.

¹⁰ Dhali ki uni pe uni mo kun ta imanji mo mo kun 'koni t_{wa}/ a/ dhali imanji mo mo kun ta kuŋ 'ko'd mo tani uni iiyini 'twaŋkal toŋkuthu'd jin ka'du bway mo e 'penkuman bampa/ jin ka'da'd gom uni ki is piti mo. Dhali uni iin ka pije/ mo dhali iin mo naskina/ mmo'baar bwaya 'de/ mo dhali ise/ aman'doyu gwo yaki'd 'peni a'di mo.

¹¹ Dhali ka Buterus yaki'd ki is piti mo tani a'di o gwo mo ki: Shwane/ aha/ misha ka jin gana/ ki Tapa hashki'da man'doyu gwom piti mo dhali 'cuŋ aha/ ka pije/ mo 'peni me'd ma Hirodus mo dhali 'pena ris to kun cora 'Kwani Yahuuda/ mo.

¹² Dhali ki a'di mishki to eya tente/ kan mo tani a'di yaki'd e gu'b ma Mariyam jin ta KoYohaana jin yuku ki gwaya kamu/ ka Markus mo i mo jin tula 'kwani is ka ris mmonta' 'de/ mo dhali uni 'kon mmo'tho mo be.

¹³ Dhali ki a'di dorki'da campur 'twaŋkal ki me'd mo tani ari nyara/ jin mii'da tu'c jin yuku gway ka Ruda mo tani a'di yayi'd mmocik' t_{wa}/ naskina/ 'te/ mo.

¹⁴ Dhali ki a'di nyithki'd ki a'di ta 'twa/ ma Buterus mo tani a'di diki ka'd 'twaŋkal mo hili gom mom'bor bwam piti mo tani a'di guski'd mo mmo'tor gwo ka Buterus doshki'd ibwambor 'twaŋkal mo.

¹⁵ Dhali uni o a'di gwo mo ki: /E guskina du mo ba/. Hili

a'di tor uni gwo dok/e ki 'bi'th ki a'di wakan mo be. Dhali uni o ki a'di ta'da man'doyu gwom piti 'te/ mo.

¹⁶ Hila Buterus di'di modor 'twaŋkal naskina/ mo dhali ki uni ka'dkin mo tani uni par a'di e mo dhali merkin mo be.

¹⁷ Hili a'di mmowukkina a'di uni e ki me'd mo mmo'ko ki shwam mo tani a'di ci uni gwo 'baar mo mmosusa Tapa a'di ka pije/ mo 'pena sijin mo. Dhali a'di o gwo mo ki: Tora ris to gwansan ka Yakuub mo dhala wak bana mo. Dhali a'di ya'd mo 'peni uni mo dhali ya'd mo e moŋkamu/ mo.

¹⁸ Dhali mmosul ma tente/ mo tani mii ibwaman ma askar yisa miinu ka sereŋ yisa, aButerus warki'd kata mo?

¹⁹ Dhali ka Hirodus ŋapki'da ŋap kagahara mo tani dhali diki gam a'di mo tani a'di ŋapki gwo mo gom imanji mo mo dhali a'di kanki gwo mo ki uni minu 'kosh mo. Dhali a'di yaki'd ka lungu'b mo 'peni Bampa/ Yahuudiyya mo ntagi Paŋ Kaysariyya mo dhali ca'bi mun mo be.

Jwa ma Hirodus mo

²⁰ Dhali shwane/ Hirodus miiki'da nyor ki 'Kwani gi Pan Sur mo dhali Pan Saydaa/ mo dhali uni iiyin ki bwan tal 'de/ i a'di mo dhali mmomiina uni amugu aBalastus jin ta'da manmiiya tu'c gu'ba ci goma malik tani uni ki dot moŋgwam mo haali/ bampam buni thipu 'peni bampa/ ma malik mo be.

²¹ Dhali apowa cim jin karu mo tani Hirodus mmohidha a'di burrinye/ ma malik mo tani dhali mmoça'ba a'di eya kursi ma malik mo tani dhali a'di ki ci uni gwo mo be.

²² Dhali 'kwani cuun kahara mo mmo/o gwo mo ki: 'Twa/ ma rum 'te/ be yisa 'twa/ gi wathimpa mo.

²³ Dhali ise/ aman'doyu gwo gi Tapa 'kosh a'di mo haali/ a'di diki kara Arungimis ki ca mo dhali a'di shwan ma yish mo dhali ci shi/in piti mo be.

Barnaaba dhala Shawuul mo

²⁴ Hili gwo ma Arungimis caki'd mo dhali markunu is mo be.

²⁵ Dhala Barnaaba dhala Shawuul dokkin 'peni Pa Urushaliim mo ki uni 'baarki mii jin iina uni mo mmomii mo tani uni suskina Yohaana nyakki uni mo, a'di jin yukunu ki gwaya kamu/ ka Markus mo.

13

¹ Dhali kun tiya 'kon e Pa Anthaakiya eya kaniisa jin di'd imun kun ta imançi gwo mo dhali imançor gwo mo: iBarnaaba dhala Simaan jin yuku ka Nijar mo dhala Lukiyus gi Pañ Kerawaan mo dhala Manaayin jin ta'da amannyak ca'b ka Hirodus jin ta'da mudhiir dhala Shawuul mo.

² Dhali ki uni tul is mmoluñ Tapa mo dhali ga/ to mo tani Shi/in Dheleladhelel oki gwo mo ki: Dhuyi iBarnaaba dhala Shawuul ki she/ gom

aha/ mo goma tu'c jin yukga/ uni mmomii mo.

³ Dhali ki uni ga/ to mo dhali 'tho mo dhali dhu me'd buni apo/ uni mo tani uni ki hash uni mo mmo/ii mo be.

Imandhunu ki She/ Ciki Gwo e Pañ Kuprus mo

⁴ Wakan be uni mmohasha Shi/in Dheleladhelel uni mo tani uni iikin ka lunğu'b mo ntagi Pa Saluukiya mo dhali 'peni mun mo tani uni ki ii mo ka kur yi'de/ jin bela 'tham mo ntagi Pañ Kuprus mo.

⁵ Dhali ki uni 'kon e Pan Salamiis mo tani uni ci gwo ma Arungimis e gu'b montul is gi 'Kwani Yahuuda/ mo. Dhali uni tan ga Yohaana si'da/ jin wothi uni mo.

⁶ Dhali ki uni 'cithkin isi bwaman ma 'cesha kunn is ki tur mo ntagi Pam Papuus mo tani uni gam wathiñ kamu/ jin ta gi e ma rum jin shi/ashi/ mo dhali jin ta'da mançi gwonthus mo dhali jin ta Wathi/ Yahuuda/ si'da/ jin yuku gway ka Baryashuu mo

⁷ jin nyak ca'b ka wakiila Sarjiyuus Buulus jin ta'da mishiñ gwo wathi/ mo. A'di yan yukki'd iBarnaaba dhala Shawuul i a'di mo dhali ñap gwo ma Arungimis mmocik mo.

⁸ Hila Aliim (haali/ gway piti yuku kan ki 'twañ kamu/ mo) jin ta gi e ma rum jin shi/ashi/ mo tani a'di rocki uni mo mmoñapa wakiil yan mmoçu'k mo 'peni moñgam gwo is yan mo be.

⁹ Hila Shawuul jin yuku ka Buulus si'da/ mmo'tu'du/ a'di mo ki Shi/in Dheleladhelel

mo tani a'di ki hil a'di ka 'thime/ mo

¹⁰ Dhali o gwo mo ki: Ayy / e jin 'tu'du/ mo ka ma'ki 'baar mo dhali /e jin ta thuthu/ ki thuthu/ mo dhali /e jin ta ya/ ma Iblis mo dhali /e jin ta 'kup ki a'di jin ta mo ma kar/e 'baar mo tani mina /e diki dak mo mmosusa sus jin ta jim per mo 'taa 'peni miinj gana/ gi Tapa mowa?

¹¹ Dhali shwane/ hili mo mo ma, me'd gi Tapa midi di apo/ /e mo dhali /e mini ta ja'da/ mo mmomola tente/ par e ki ari mo mo mmodiki ca'b ca'b 'pempa naskina/ mo. Dhali ise/ monduku'd bitki'da po/ a'di mo dhali mondhurumi'd si'da/ mo dhali a'di yuthurki'd mo mmonjap 'kwani mo mmosus a'di me'da bi mo be.

¹² Dhali nj'ko'd mo tani awakiil ki a'di parki to e jin miikunu mo tani a'di gamki gwo is mo mmomera a'di mo gom gwon Tapa jin toru mo be.

ABuulus dhala Barnaaba 'Kokin mo e Pa Anthaakiya mo gi Pam Pisidiyya mo

¹³ Dhala Buulus uni ki imannyak iim piti mo tani uni 'cukkina kur yi'de/ jin bela 'tham mo mmo/ii 'peni Pam Papuus mo dhali uni pu'dkin mo e Pam Parja gi Bampa/ gi Pam Pampiliyya mo dhala Yohaana ya'd mo 'peni uni mo mmodok ka nyan'ko'd e Pa Urushaliim mo.

¹⁴ Hili uni mmo'cithkina uni 'peni Pam Parja mo tani uni pu'dkin mo e Pa Anthaakiya

gi Bampa/ gi Pam Pisidiyya mo dhali uni iikini gu'b gi montul is ka cim ma pesu/ mmo'kowa 'cesh mo.

¹⁵ Dhali 'ko'di gwonkan jin cinu denu e mo dhali gwo gi imançi gwo ma Arungimis kadhamo/ si'da/ tani Tapa gi gu'b montul is hashki uni gwo mo mmo/o gwo mo ki: Ikam bamaa, wakki/ um tan gi gwon tiya mo mmomalas 'kwani mo tani oyi mo ma.

¹⁶ Dhala Buulus doshki'd ki mis mo dhali mmowukkina a'di uni ki me'd mo tani a'di o gwo mo ki:

Um 'Kwani ma Israyiil mo dhali um kun ko/ kina Arungimis mo tani kana:

¹⁷ Arungimis gi 'Kwani ma Israyiil gwan kwanyki ibabam bana mo dhali dhu 'kwani ki ca ki uni 'kon ki 'kus e Bampa/ Masir mo tani dhali ka bin tur mo tani a'di ki sus uni ka pije/ 'peni a'di mo be.

¹⁸ Dhali ki mo embul jin wana e ki yil issu/ mo tani a'di thipki'da thip gom uni mo e mombwaasho mo.

¹⁹ Dhali ki a'di 'ce'dki kal gi 'kwani kun 'kon ma po/ i pesu/ sho'k kun 'kon e Pan Kanaan mo tani a'di ki ci uni bampam buni ki mal ki mo embul yan jin wana e ki yil iss* 'kwanimpa i/ iss 'de/ i'ce'dki iss 'kwanimpa su/ i'ce'dka 'kume'd apo/ mo.

²⁰ Dhali nj'ko'di to gwansan mo tani a'di ki ci uni imand-wall gwo gwo ntaga Samu/iil jin ta'da mançi gwo mo.

²¹ Dhali ka nyan'ko'd dok/ e mo tani uni dotkina malik

* 13:19 urbuniyya wa kamsiin

mo dhala Arumgimis ki ci uni aShawuul jin ta ya/ ma Kish jin ta wathi/ gi 'kwani ma wak ma Benyamiin ki mo embul ki yil issu/ mo.

22 Dhali ki a'di kwa/ ki a'di mo tani a'di piki'da Dawuu'd mmota amalikh buni mo. Gom a'di si'da/ a'di ki te gwo mo dhali o gwo mo ki: Aha/ gamkina Dawuu'd jin ta ya/ ma Yassa jin ta wathi/ jin gam ma du ki aha/ jin midi mii bwam pemi 'baar mo.

23 'Peni emen gi wathi/ yan mo tani Arumgimis me'd jin onu gwo is mo tani guyi'da Manwoth gom 'Kwani ma Israyiil mo jin ta'da Yesus mo

24 me'dyin tor ma Yohaana gwo ntwa/ a/ mo mmodina a'di ki yayu/ naskina/ mo tani gwo mmomiya mii ki yi'de/ gom mo jin minu rica du is goma ris 'Kwani ma Israyiili 'baar mo.

25 Dhali ka Yohaana di'd mmo'baar bway piti mo tani a'di o gwo mo ki: Um tosh ki aha/ tana aja mo? Aha/ dina ki ta a'di mo. Hili mo mo ma, jamu/ midi yayu/ i'ko'di aha/ mo, appa/ sho'k piti mo tani aha/ dinaki 'bor jin miga/ 'cuk a'di mo.

26 Ikam pema um kun ta uci ma Ibrahiim kun iyyin 'pena tora 'de/ mo dhali um gwan ibwaman um kun ko/ kina Arumgimis mo tani gwo gom mowoth yan hashkunu mo gom ana mo be.

27 Haali/ uni kun 'koni Pa Urushaliim mo dhali tapam buni si'da/, haali/ uni 'koki mish a'di mo dhali 'koki mish gwo gi 'twa/ gi imançi gwo

kun denu e mo ka cim ma pesu/ isa yempa/ mo tani uni miikina uni 'baar mo mmowakkina uni a'di mo be.

28 Dhali uni bala gamana ta i a'di mo mmoci a'di mmowu mo hili uni dotkina Bilaatus gwo mo ki a'di minu mii 'kosh mo be.

29 Dhali ki uni 'baarkina ris to 'baar mo mmomii kun 'kwarkunu mo gom a'di mo tani uni bu'thki a'di ka 'cesh 'peni cwa mo dhali 'thi a'di e mon'kupaje mo be.

30 Hili Arumgimis 'de'k a'di 'peni mowu mo.

31 Dhali a'di mishu ka cim ka ris mo 'peni uni kun nyak ii ki a'di 'peni Pany Jaliil 'kup ki Pa Urushaliim mo tani uni shwane/ ita iman/o gwo gom a'di ibwan 'kwani mo be.

32 Dhali am guyina um gwom 'borga/ 'peni jin onu is me'd jin toru ibaba mo

33 ka Arumgimis 'baarki mii yansan e ana gom ucim bana mmo'de'kkina a'di aYesus mo be. Me'd jin 'kwarkunu mo si'da/ ka Masmuuri su/ mo ki:

/E ta Ya/m pem mo.

Ka cim yansan jin karka/ / e mmodi e aha/ mmo-taya/ Ya/um mo.

34 Dhali mmotana a'di gi wakan mo tani a'di 'de'kkina a'di a'di 'peni mowu shwane/ mo ki a'di midi diki tu'k ki sule/ mo e mompu/ mo, dhali a'di oki gwo cikise/ mo be ki:

Aha/ mina ci um mom'bor mii ma Dawuu'd kun ta kun kogu mo dhali kun ta ku isin gana/ si'da/ mo.

35 Haali/ a'di si'da/ o'd kan eya
masmuura kamu/ ki:

/E mini diki ci amankogum
pini mmomish
mompu/ mo.

36 Haala Dawuu'd, 'ko'di a'di
mii to gom 'kwani kun tana
anyakum yil ki a'di ki bwa
ma Arumgimis mo tani a'di
ish e mo dhali 'thinu mo e
mo gi icom mo dhali mishki
mompu/ mo be.

37 Hili a'di jin 'de'kkin ma
Arumgimis mo tani a'di mol
mompu/ mo.

38 Haali/ a'di wakan mo tani
dhalki a'di mishu mo ibwam
um mo, ikam pem, ki wathi/
yan mo tani gwo gom mi-
inthus mmogwam mo tani
a'di cinu um mo be.

39 Dhali 'pena ris to 'baar mo
'peni kun mola gwonkan ma
Musa jin cinu mo um dhu ki
mo ma kar/ e mo tani e a'di
mo tani aris uni 'baar mo ki
'beles kun gam gwo is mo tani
uni dhunu ki mo ma kar/ e mo
be.

40 Haali/ a'di gi wakan mo
tani hili mo mo ma gom
a'di midi 'taki pu'du/ apo/
um jin ona imançi gwo ma
Arumgimis kadhamo/ mo ki:

41 Hili mo mo ma, um kun
ta imanthurun 'twa/ mo
tani meri mo ma dhali
thisi e mo.

Haali/ aha/ miina mii ka cim
bum mo,

mii jin mina umi ush ki 'tash
mo mmogam is mo
wakki/ jan tal 'de/ midi
'taki tor a'di um mo be.

42 Dhali ki uni iikin ka pije/
mo tani uni dotki gwo mo
ki gwo gwansan minu 'taki

o gom uni ka cim ma pesun
kamu/ jin 'ko'd mo.

43 Dhali ki montul is 'kosu
jwa mo tani uni ka ris 'peni
'Kwani Yahuuda/ dhali 'peni
uni kun tana gayiin kun ta
'kwani kun 'koki ta 'Kwani
Yahuuda/ kun bu'th gwo
ma Arumgimis mo tani uni
bathkina Buulus mo dhala
Barnaaba mo kun o uni
gwo mo mmomalas uni mo
mmo'ko ki sule/ eya 'the ma
Arumgimis mo.

44 Dhali ka cim ma pesun
kamu/ jin 'ko'd mo tani
'kwani murkini 'taki ta
'kwani gi bampa/ 'baar mo
kun iyyin mmotul is imontal
'de/ mo mmocik gwo ma
Arumgimis mo.

45 Hili ki 'Kwani Yahuuda/
mishkina waambuhany
'kwani mo tani uni 'tu'du/ ki
mondeeya du mo dhali uni
dhanke to kun on ma Buulus
mo dhali wal gwo sor si'da/
mo be.

46 Dhala Buulus dhala
Barnaaba o gwo eya tente/
mmo'koki ju/ mo dhali o gwo
mo ki: A'di minu mii mii mo
ki gwo ma Arumgimis minu
mii o i/ um ntwa/ a/ mo be.
Haali/ um bel a'di 'peni um
mo dhali um 'cunycurki is
bum mmo/o ki um 'koki 'bor
mmota gi mon'koki/e ki sule/
ya ye 'ba/ mo tani hili ma,
aman tuka mo ki 'kwani kun
'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo.

47 Haali/ wakan si'da/ Tapa
kanki am gwo mo mmo/o gwo
mo ki:

Aha/ karkina / e mo mmota
monkush gi 'kwani kun
'koki ta 'Kwani Yahu-
uda/ mo,

ki / e mini 'taki di gom
mowoth mo ntagi mo
e mony'cesh jin di'd isa
dhana/ nnii mo.

⁴⁸ Dhali me'dyin cika
'kwani kun 'koki ta 'Kwani
Yahuuda/ gwo yan mo tani
uni 'borkina bwa mo dhali
kar gwo ma Arumgimis ki
ca eya tente/ mo. Dhala ris
uni gun dhunu mo mmota gi
moj'koki/e ki sule/ ya ye 'ba/
mo tani uni gamki gwo is mo
be.

⁴⁹ Dhali gwo gi Tapa kalu ki
lala'th isi bampa/ yani 'baar
mo ki 'beles mo.

⁵⁰ Hili 'Kwani Yahuuda/ lali
upa gayiin kun manu sho'k
mo dhali 'kwani kun tana
'kan'kup pa sho'k mo dhali
uni cuuna po/ uni mmo_toca
Buulus dhala Barnaaba bwa
mo dhali ta'k uni ka piye/ 'peni
bwaman mompam buni mo
be.

⁵¹ Hili uni pirkina buhany
'peni sho'k buni apo/ uni mo
dhali pu'dkin mo e Pa Ikuu-
niya mo.

⁵² Dhali imancik gwo
'tu'dkin mo ki mom'bor
bwa mo dhali ki Shi/ in
Dheleladhelel mo be.

14

*ABuulus dhala Barnaaba
'Kokin e Pa Ikuuniya mo*

¹ Dhali a'di warki'd ki mo
jin 'kona uni e Pa Ikuuniya
mo tani uni sekini montal
'de/ mo e gu'b gi montul is
gi 'Kwani Yahuuda/ mo dhali
mmo/ ona uni gwo mo tani
adhana waambuhany 'kwani
caaca gi 'Kwani Yahuuda/
dhali 'Kwaniḡ Griki ilu/ mo
tani gamki gwo is mo be.

² Hili 'Kwani Yahuuda/ kun
ush gwo gam is mo tani uni
cuuna po/ 'kwani kun 'koki
ta 'Kwani Yahuuda/ mo dhali
uni dhu uni gwo ibwa mo
mmomii mii ha'th'ko'd apo/
awak yan mo.

³ A'di 'kona uni mmun ki
rash rash mo mmo/o gwo ki
dar gi monyju/ e Tapa mo jin
ci gwo jin tenu mo gom gwo
goma 'them piti mo mmo_{ci}
momer mo dhala dhan mii
caaca kun miinu mo ki me'd
buni mo.

⁴ Hila waambuhany 'kwan-
impa kwa/kunu bwa mo dhali
kun tiya gamu me'd ki 'Kwani
Yahuuda/ mo dhali kun tiya
gam me'd ki imandhun ma
Yesus ki she/ mo.

⁵ Dhali ki montha'th jin
tha'thkina uni 'peni 'kwani
kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/
mo tani dhali 'peni 'Kwani
Yahuuda/ ilu/ nyakki tapam
buni mo mmosor uni ki
shi/ kagahara mo dhali
mmo'kosh uni ki wosh mo
tani

⁶ uni mishki gwo 'ban mo
dhali son mo tagi Pa Lika/
uniyya mo dhali Pan Listra
mo dhali Pan Darba mo dhali
kukul mo is mo.

⁷ Dhali e mun mo tani uni
torki gwom 'borga/ mo be.

*ABuulus 'Koshkunu ki
Wosh e Pan Listra mo*

⁸ Dhali e Pan Listra mo
tani wathin kamu/ ca'bkid
jin dumpulki ya ki sho'k piti
ki ḡwol 'peni bwan kum jin
diki ya ki sho'k me'd 'de/ ki
sule/ mo.

⁹ A'di yan cikki'da Buulus
mmo/o gwo mo tani mmo-
hila a'di a'di ka 'thime/ mo

dhali mmomisha a'di ki a'di ta gi mongam gwo is mo mmowaçu a'di mo tani

¹⁰ a'di o gwo ki dhan 'twa/ ki: Doshi ki mis ki sho'k pini mo ma. Dhali a'di pe'di mis mo dhali yaki'd mo be.

¹¹ Dhali ka waambuhany 'kwani parki mii yan e mo jin miikin ma Buulus mo tani uni 'de'kki 'twam buni mo mmo/o gwo ki 'twan 'Kwani gi Pa Lika/uniyya ki: Arum iiyini bwam ana ki jamas gi 'kwaniny'cesh mo.

¹² Dhali uni yukkina Bar-naaba gway ka Saps* mo dhala Buulus yuka uni ka Hermas† mo haali/ a'di ta tapa jin tori gwo mo.

¹³ Dhala gasiis ma Saps jin ta gi gu'b jin luju to jin di'di 'twaman bampa/ mo tani a'di 'doyi'da morbip mo dhali jisarro/ mo e 'twan'kala goj mo dhali a'di midi 'taki miiya basa 'cesh nyakka waambuhany 'kwani mo.

¹⁴ Hili ki imandhunu ki she/ mo kun ta iBarnaaba dhala Buulus mo, cikki gwo gom a'di mo tani uni dherki burriyem buni bwa mo dhali peni bwaman ma waambuhany 'kwani mo dhali cuu ki dhan 'twa/ kun caaca mo

¹⁵ dhali o gwo mo ki: Kana 'kwani, ata miina um to gwahan kan mo. Am si'da/ tana 'kwanim 'ba'ban du me'd um dhali am guyina um gwom 'borga/ ki um mini 'taki tu'k mo 'peni tompinycon gwahan kun

luja um mo eya Arumgimis jin di ki e mo, jin ukki momis mo dhali mony'cesh mo dhali yi'de/ mo dhala ris to 'baar mo kun 'koni bwaman uni mo be,

¹⁶ a'di jin dhalki'da ris 'kwanim bampany 'cesh bwayi 'baar mo mmo/ ii ki bwam buni mo e mo ma nyakum yil kun pekin mo be.

¹⁷ Dhali hili a'di diki dhal is piti ki dar gi gwontor mo haali/ a'di miiki miim 'boron mo dhali ci uma sho'k 'peni momis mo dhali yil mo kun dhotha tonte/ mo mmo'tu'da uma du ki tonte/ mo dhali mon'kuny bwa mo.

¹⁸ Dhali ki gwo gwansan kun enu mo tani uni miiki mii kun ditadi mmonona waambuhany 'kwani 'peni mo ma basa 'cesh gom uni mo be.

¹⁹ Dhali 'Kwani Yahuudan tiya iiyini uni i mo yan mo 'peni Pa Anthaakiya mo dhali Pa Ikuuniya mo dhali mmolala uni awaambuhany 'kwani sho'k ki gwo mo tani uni 'koshkina Buulus ki wosh mo dhali dirki a'di ka pije/ 'peni bampa/ mo mmosh'kina uni ki a'di wuki'd mo be.

²⁰ Hili ki imancik gwo doshkin ki jin 'kam a'di mo tani a'di cu mis mo dhali cikki'd e bampa/ mo dhali ka cim jin 'ko'd mo tani a'di yaki'd mo nyakka Barnaaba mo e Pan Darba mo be.

²¹ Dhali ki uni toriki gwom 'borga/ e bampa/ caan mo dhali imancik gwo ka ris 'kokin mo tani uni dokkin ka

* **14:12** Saps ta com to jin luja 'Kwaninj Griki mo. † **14:12** Hermas ta'da manya gom to kun luja 'Kwaninj Griki mo.

nyan'ko'd mo e Pan Listra mo dhali e Pa Ikuuniya mo dhali e Pa Anthaakiya mo

²² mmoṭel bwa gi iman-cik gwo sho'k mo mmomas uni ki gwo mo ki uni mini 'ko ki sule/ e mongam gwo is mo dhali ki monto'c bwa kun mini mii ta aris mo tani ana mina se Bampa/ ma Arungimis mo be.

²³ Dhali ki uni dhuki uni ki 'kwanin gwanyjaka/ eya risa kaniisa 'baar ki 'beles mo dhali 'tho ki monga/ to mo tani uni dhuki uni e me'd gi Tapa jin gamkina uni gwo is mo be.

Mondok jin Dokkina Uni ka Nyan'ko'd e Pa Anthaakiya gi Pan Suriyya mo

²⁴ Dhali uni 'cithkin ki tur mo e Pam Pisidiyya mo dhali pu'dkin mo e Pam Pampiliyya mo be.

²⁵ Dhali ki uni oki gwo e Pam Parja mo tani uni iikin ka lungu'b e Pa Attaaliya mo be.

²⁶ Dhali 'peni mo caan mo tani uni ki ii mo ka kur yi'de/ jin bela 'tham mo ntagi Pa Anthaakiya mo 'peni mo jin dhukunu uni eya 'the ma Arungimis mo goma tu'c jin 'baarkina uni mo mmomii mo be.

²⁷ Dhali mmopu'dkina uni mo tani uni tulkina kaniisa is mo imontal 'de/ mo dhali uni lolopki uni gwo mo gom to 'baar mo kun miikin ma Arungimis i uni mo dhali mmo'ka'dkina a'di acampur gi mongam gwo is gom 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo.

²⁸ Dhali uni 'kokin ka cim ush'ceenne/ yisa nyakki imancik gwo mo.

15

Montul Is gi 'Kwanin Gwanyjaka/ ma Kaniisa e Pa Urushaliim mo

¹ Dhali 'kwanin gwasa tiya iiyin ka lungu'b 'peni Pa Yahuudiyya mo dhali torkina wak buni gwo mo mmo/ o gwo mo ki: Isi ciki/ ki um 'konuki 'citha/ munyal yis mo me'd mii jin miikin ma Musa mo tani um molu woth mo be.

² Dhali ki iBuulus dhala Barnaaba uni walkina wal jin gwa'da'd yisa tani uni tirrishki uni ki gwo kagahara mo dhali awak buni ki dhu iBuulus mo dhala Barnaaba mo dhali kun tiya si'da/ 'peni bwam uni ki uni mini 'taki ii ka gagamis e Pa Urushaliim mo e imandhunu ki she/ mo dhali 'kwanin gwanyjaka/ si'da/ mo gom gwo yansan jin dotu/ mo.

³ Wakan mmosuskina 'kwanin kaniisa uni ibway mo tani uni 'cithkin ki tur mo e Pam Piniikiya mo dhali e Pan Saamira mo mmoṭor gwo eya tente/ gom mo gi tuka 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ adu is mo dhali a'di pina dhan bwam 'boro'd eya wak buni 'baar mo.

⁴ Dhali ki uni pu'dkin e Pa Urushaliim mo tani uni butha 'kwanin kaniisa mo dhali imandhunu ki she/ mo ki 'kwanin gwanyjaka/ ilu/ mo dhali gwo lolopkina uni uni mo goma ris to 'baar mo

kun miikin ma Arungimis e uni mo.

⁵ Hili 'kwanin tiya 'pena waka kamu/ 'peni bwan 'Kwanim Parisiyiin kun gam gwo is mo tani doshkin 'peni bwam uni mo mmo/o gwo mo ki: A'di minu mii mii mo mmo'cih uni amunyjal yis buni mo dhali mmo_{kan} uni gwo mo ki uni mini ha gwo_{kan} ma Musa jin cinu e mo.

⁶ Dhali imandhunu ki she/ mo dhali 'kwanin gwanyjaka/ nyakki is tul mo imonta_l 'de/ mo mmo_{tor}a tor gom gwo yan mo be.

⁷ 'Ko'di gwo kun sugu ki rash rash mo tani aButerus cuki mis mo dhali o uni gwo mo ki:

Iwak pema, um mishkin ka Arungimis kwanyki'd 'peni um kagush ki 'twam pem mo tani 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mini cik gwom 'borga/ yan mo dhali gam gwo is mo.

⁸ Dhala Arungimis jin mishki'da du mo tani a'di torki gwontor gom uni mmo_{ci} uni Shi/in Dheleladhelel mo me'd jin cikina a'di ana mo.

⁹ Dhali a'di diki mii mii ka gwar 'de/ gom ana mo dhali gom uni si'da/ kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo haali/ a'di ki lam uni adum buni ki dhelel dhelel ki mongam gwo is mo be.

¹⁰ Haali/ a'di wakan mo tani ata pala uma Arungimis kan mo ki um mini 'taki dhu dhan_{ka}'b tom'ba/, i'ba/i iman-cik gwo kun molkina ibabam bana kal mo dhali ana si'da/ mo.

¹¹ Hili ana gama gwo is ki ana minu woth mo ka 'the gi Tapa Yesus mo me'd mii jin mina uni mii kan si'da/ mo be.

¹² Dhali arisa waambuhany 'kwani 'baar mo 'kon ki shwam mo, dhali uni cikki gwo ma Barnaaba mo dhala Buulus mo mmololopa uni gwo mo gom momer mo dhala dhan mii kun caaca kun miikin ma Arungimis i bwan 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ e uni mo be.

¹³ Dhali 'ko'di uni 'kokin ki shwam mo tani aYakuub thok uni gwo mo mmo/o gwo mo ki:

Iwak pema kana, cik gwom pem mo ma.

¹⁴ Simaan lolopki gwo gom monthip jin thipkin ma Arungimis 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo mmobuk 'kwani ka pije/ 'peni bwam uni gom gway piti mo.

¹⁵ Dhali gwo yan gama iman_{ci} gwo ma Arungimis is kadhama/ mo me'd jin 'kwarkunu mo ki:

¹⁶ 'Ko'di to gwansan mo tani aha/ mina dok_u/ mo

dhali aha/ mina dok_e/ e nyan gu'ba burrine/ ma Dawuu'd jin 'tuku/ mo.

Dhali aha/ mina dok_e/ e nyan gu'b jin shi/u mo mo,

dhali aha/ mina thum a'di ki mis mo,

¹⁷ ki 'kwani kun ta nyenthe/ mo tani mini mish nap Tapa Arungimis mo

dhali aris 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ kun 'tho gway ma Arungimis mo.

18 A'di ona Tapa jin torki to gwansan eya tente/ 'peni kadhamo/ mo.

19 Haali/ a'di wakan mo tani gwo e bwam pem wa cikise/ mo be ki ana mina 'koki to'c uni gwansan bwa mo, uni kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ kun tu'kkin mo ka Arumgimis mo.

20 Hili ana mina 'kwar uni gwo mo ki uni mini dhal mii 'pen mo kun miina uni mo mmoluṅ tompinycon mo dhali 'peni mo kun miinu miinyɔal si'da/ mo dhali 'peni to gun minyiruru 'kus dhali 'peni miin to ma bas si'da/ mo.

21 Haali/ 'peni yil kadhamo/ mo tani aMusa ta gi uni eya ris bampa/ 'baar mo kun ci gwom piti mmoderṅ a'di e e gu'b gi montul is ka risa cim ma pesu/i 'baar mo ki 'beles mo.

Gwo gi Thoku mo e Montul Is gi 'Kwani Gwanyjaka/ ma Kaniisa Yan mo

22 N'ko'd mo tani uni toshkin ki a'di 'boro'd mo gom imandhunu ki she/ mo dhali 'kwaniṅ gwanyjaka/ gi 'kwaniṅ kaniisa 'baar ilu/ mo mmokwany 'kwani 'peni bwaman uni mo dhali mmoṭu'c uni mmo/ii Pa Anthaakiya nyakki iBuulus mo dhala Barnaaba mo. Gway yerkuṅ mo ka Yahuusa mo jin yuku ki gwaya kamu/ ka Barsaaba mo dhala Sila kun ta tapa ibwaman ma wak buni mo.

23 Dhali uni 'kwarki gwo cikise/ e uni mo ki: Imandhunu ki she/ mo dhali 'kwaniṅ gwanyjaka/ ma wak

buni eya wak kun 'koni bwaman 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo e Pa Anthaakiya mo dhali Pan Suriyya mo dhali Pan Kilikiyya mo tani theki uni me'd mo ma.

24 Haali/ ka jin gana/ aman cikina gwo ki unin tiya kun iikin ka pije/ 'peni bwam am mo tani uni to'c um 'kus ki gwo mo mmo'kosh uma dum bum is mo uni kun 'kona aman ki ye'th sho'k ki gwo mo be.

25 A'di toshkina aman ki a'di 'boro'd mo mmogama aman bwa me'd ki bwam tal 'de/ tani mmokwany 'kwani mo dhali mmoṭu'c uni ki ii i um mo nyakki iBarnaabam bam mo dhala Buulus kun ena aman kagahara mo be.

26 Uni ta 'kwani kun ciki is buni ki 'kwanin tiya ki moṅ'koki/e gom gway gi Tapa Yesus Kristhos mo be.

27 A'di hashkina amana Yahuusa mo dhala Sila mo. Uni ki is buni mini tor um gwo nyakki gwo kun toru ki 'twa/ mo.

28 A'di toshkina Shi/in Dheleladhelel ki a'di 'boro'd mo dhali am si'da/ mmo'koki dhu um towa po/ kun diṭadiṭ mo kun mini bol to gwansan gun minu mii mii mo e ki diṭ mo:

29 ki um mini dhal mii 'pen mo 'peni to kun 'cithu/ mo mmomiiya basa 'cesh mo mmoluṅ tompinycon dhali 'peni miin to ma bas mo dhali 'peni to kun minyiruru 'kus mo dhali 'peni mo jin miinu miinyɔal si'da/ mo be. Wakki/ um mini non is bum 'peni to gwansan mo tani a'di midi bor mo gom um mo. 'Koyi ki

mom'bi'th is mo ma.

³⁰ Wakan ki uni 'cuk_kkunu mo tani uni pu'dkin ka lun_gu'b mo e Pa Anthaakiya mo dhali m_motula uni awaambuhany 'kwani is mo m_monta' de/ mo tani uni ki ci uni gwo kun 'kwarkunu mo be.

³¹ Dhali ki uni den_ki a'di e mo tani uni 'kunykina bwa mo gom gwo malas yan mo be.

³² Dhala Yahuusa dhala Sila m_motana uni iman_ci gwo si'da/ mo tani uni malaskina wa_k yan ki gwo ka ris mo dhali tel uni sho'k mo be.

³³ Dhali 'ko'di uni 'kokin ki rash rash ari'ceenne/ mo tani uni 'cuk_kkunu mo ki mo_nku'th is 'pena wa_k yan e uni gun tu'cki uni ki ii mo be.

³⁴ Hili a'di toshkin ma Sila ki a'di 'boro'd mo jin mina a'di ca'b imun mo.

³⁵ Hila Buulus dhala Barnaaba 'kokin mo e Pa Anthaakiya mo m_mo_tor gwo mo dhali m_mo_ci gwon Tapa nyak_ki aris kun tiya si'da/ mo be.

ABuulus A'di Kwa/ ki Bwa mo 'Pena Barnaaba mo

³⁶ Dhali 'ko'da cim ka hony/ e mo tani aBuulus oki'da Barnaaba gwo mo ki: Dhalki ana doka shwane/ mo dhali ii yilkina/ awa_k bana eya ris bampa/ 'baar ki 'beles mo kun cikina ana gwon Tapa mo m_mopar uni e mo ki uni wakata mo?

³⁷ Dhala Barnaaba e bwam piti mo tani a'di o'd ki susa Yohaana si'da/ jin yuku ki gwaya kamu/ ka Markus mo.

³⁸ Hila Buulus a'di iku-lumki gwo ibwa mo ki a'di

diki 'bor mo mmosus a'di jin ya'd mo 'peni uni 'peni Pam Pampiliyya mo mmonyak ya ki uni mo a'di jin diki nyak ya ki uni eya tu'c mo.

³⁹ Dhali gwo jin kaaka jin wala uni piki'd mo tani a'di k_wa/ uni bwa cem buni mo dhala Barnaaba suski'da Markus nyak_ki a'di mo dhali uni iikin mo eya kur yi'de/ jin bela 'tham mo ki bway gi Pan Kuprus mo be.

⁴⁰ Hila Buulus kwanyki'da Sila mo dhali uni iikin mo mmodhun ma wa_k yan uni eya 'the gi Tapa mo be.

⁴¹ Dhali a'di yaki'd ki tur mo e Pan Suriyya mo dhali Pan Kilikiyya mo m_mo_tel 'kwani_n kaniisa sho'k mo be.

16

Timuthawuus Bathki'da Buulus mo dhala Sila mo be.

¹ Dhali a'di pu'dki'd si'da/ mo e Pan Darba mo dhali e Pan Listra mo dhali hili ma, amancik gwon kamu/ diki'di mun jin yuk_kkunu ka Timuthawuus mo jin ta ya/ ma 'bom gi 'Kwani Yahuuda/ mo jin gamki gwo is mo hili com ta Wathin Griki mo be.

² A'di yansan man_kunu mo e bwam ma wa_k jin di'd e Pan Listra mo dhali e Pa Ikuuniya mo be.

³ A'di min ma Buulus i'taki n_gap mo mmosus nyak_ki a'di mo dhali a'di bu'thki a'di mo dhali 'cithki a'di amunyal yis piti mo gom 'Kwani Yahuuda/ kun 'kon e pa gwattaan mo haali/ uni 'baar mo mishkin ki com ta Wathin Griki mo be.

⁴ Dhali mmo/iina uni mo ki bway buni ki tur mo mmo'ciḥ bampa/ mo tani uni ciki uni gwoḅkan yan mo mmodhu kun gama imand-hunu ki she/ me'd mo dhali 'kwaniḅ gwanyjaka/ si'da/ kun 'kon e Pa Urushaliim mo be.

⁵ Wakan si'da/ 'kwaniḅ kaniisa 'bi'ḥkunu is mo e moḅgam gwo is mo dhali markunu is ka yempa/ mo be.

Dhan Tonyjan gi Wathi/ gi Pa Makiduniyya jin Parkin ma Buulus e mo

⁶ Dhali uni iikin ki tur mo e mo ka kukul is mo e Pam Parijiyya mo dhali Paḅ Ghalathiyya mo mmononkina Shi/in Dheleladhelel uni 'kup mo mmo/ o gwo yan e Pa Asiyya mo be.

⁷ Dhali ki uni iin ka karambuye/ i Pam Misiyya mo tani uni palki mii mo mmo/ii ntagi Pam Biḥiniyya mo dhali Shi/in ma Yesus diki dhal uni bway mo be.

⁸ Dhali mmokalkina uni Pam Misiyya mo tani uni iikin ka lungu'b mo e Pan Taruwaas mo be.

⁹ Dhali tonyjan piki'da Buulusi is mon'thiny mo a'di jin ta wathi/ gi Pam Makiduniyya mo jin diki'd mmodosh mo mmoyuk a'di mo dhali o gwo mo ki: Yayu/ ma mmo'ciḥa/ gapa e Pam Makiduniyya dhali woḥ aman mo ma.

¹⁰ Dhali ki a'di parki tonyjan e mo tani ise/ am palkina mii mo mmo/ ii e Pam Makiduniyya mo mmopu'da aman e gwontal 'de/ mo ka Arumgimis yukki aman mo

mmoḅi gwom 'borga/ e uni mo be.

Mii jin Tu'kkin ma Lidiyya Is mo

¹¹ Kan mo tani a'di i'cukkina amana kur yi'de/ jin bela 'tham mo 'peni Pan Taruwaas mo be. Am iikina ka ji sho'k ki bway 'tham ntagi Pan Samuthraaki mo dhali ka cim jin 'ko'd mo tani ntagi Pa Niyapuliiis mo.

¹² Dhali 'peni mo caan mo tani ntagi Pam Pilibbi jin ta bampa/ gi 'Kwani gi Pam Makiduniyya jin ta'da 'kan'kup pa e mo yan jin ta 'penkuman bampa/ gi 'Kwani gi Pa Ruumiya mo dhali aman 'kokina naskina/ ka cim ka hony/e mo.

¹³ Dhali ka cim ma pesu/ mo tani aman iikina ka piye/ ki 'twan'kala goḅ bampa/ mo e yana gap mo e mo jin toshkina aman ki mo jin 'thonu di'd mo. Dhali am 'kokina 'cesh mo dhali okina up gun iiyini montal 'de/ mo.

¹⁴ Dhala 'boma kamu/ jin yuku gway ka Lidiyya jin ta'da manyol burrinye/ jin gwaju mo ki tom buhe/ gi Pa Thiyatira jin lun'ki'da Arumgimis mo tani a'di cikki am gwo mo haala adum piti ka'dkina a'di ki Tapa mo mmoḅi is piti ki to kun okin ma Buulus mo be.

¹⁵ Dhali a'di miikunu ki yi'de/ mo dhali ki kun gu'b piti ilu/ mo tani a'di yukki am mo mmo/ o gwo mo ki: Wakki/ um nyiḥkin ki aha/ tana a'di jin ta isiḅ gana/ gom Tapa mo tani iiyu/ i gu'b

pem mo ma dhali 'ko ise/ mo.
Dhali a'di tu'cki am mo be.

Mo jin Dhukunu Uni eya Sijin e Pam Pilibbi mo

16 Dhali a'di warki'd ki mo jin 'kokina aman mmo/ ii mo e mo jin 'thonu tani nyaraŋ kamu/ jin ta ga rum mmomish to tor gom mo jin midi yayu/ mo tani a'di gam aman 'kup mo jin kalki'da tu'c kagahara gom itapam piti mmoŋora a'di gwo wakan mo.

17 A'di yan mmobaŋkina a'diya Buulus mo dhali aman si'da/ mo tani a'di cuuki gwo kagahara mo mmo/ o gwo mo ki: 'Kwani gwansan ta ciŋkina/ ma Arungimis jin Cayaa/ e ki Ca mo kun ci um gwo gom bway ki mowoth mo.

18 Dhali yan miikina a'di ka cim ka ris mo. Hila Buulus mmodita bwa a'di mo tani tu'kki'd mo dhali owa rum gwo mo ki: Aha/ kana /e gwo ki gway ma Yesus Kristhos mo mmoyayu/ ka pije/ 'peni a'di mo. Dhali a'di piki'd ka pije/ mo ki mo yansan mo.

19 Hili ki tapam piti mishkin ki to kun mina uni 'taki gam 'peni a'di pikin mo tani uni bu'thkina Buulus mo dhala Sila mo dhali dir uni ki 'bi'th mo e mo ma suug mo ibwambori tapa mo.

20 Dhali ki uni suski uni e imandwall gwo mo tani uni o gwo mo ki: 'Kwani gwansan mmoŋora uni 'Kwani Yahu-uda/ tani uni miiki mii kagahara mo mmoŋo'c 'kwani gi bampam bana bwa mo,

21 dhali tor mii kun nona gwoŋkan bam am bway

mo mmobu'th mo walla mmobotki mii mo mmoŋora aman 'Kwani gi Pa Ruumiya mo.

22 Dhala waambuhany 'kwani gam gwo me'da po/ uni imontal 'de/ mo dhali imandwall gwo dher bur-rinyem buni bwa mo 'peni is buni mo dhali kan gwo mmodor uni ki cwa mo.

23 Dhali ki uni dhuki mon-doru ka risa po/ uni mo tani uni ta'kki uni eya sijin mo mmokana mançora sijin gwo mo ki: Dhuyi uni ki 'dantar mo.

24 Dhali mmobutha a'di gwoŋkan gi wakan mo tani a'di ta'kki uni e bwaman ma sijin gana/ mo dhali repki uni sho'k ki cwa mo.

25 Hili ki mo wana e ki mombwam/ e mon'thiny mo tani aBuulus dhala Sila uni 'kon mo mmo'tho mo dhali mmoyuk gway goma Arungimis mo dhali 'kwani kun tana habuus 'kon si'da/ mmocik uni mo be.

26 Dhali ise/ adhan mony'cesh yikinki is kagahara mo tani a'di yikinkina mo jin ka'bu gu'ba sijin is mo. Dhali ise/ arisa campuri 'baar mo tani ka'dkunu mo dhala ris mondek gi uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ mo tani sulkunu mo be.

27 Dhala mançora sijin mmomeru a'di e mo 'peni mo/ ish e mo tani dhali mmoparkina a'di acampura sijin e mmo'ko ki kany mo tani a'di bukki gan-dala turgam piti mo dhali murki'di 'taki 'kosh is piti jwa mo mmoŋoshkina a'di ki 'kwani habuus yekin mo be.

²⁸ Hila Buulus cuuki'd ki dhan 'twa/ mmo/o gwo mo ki: Dhalku/ to shiyi'da kamu/ ki mii gom is pini mo ma. Haali/ aman 'baar mo 'kona imahan mo.

²⁹ Dhali a'di yukki'da yuk gom o'd mo dhali pe'di bwanman mo dhali mmodeena a'di is mo gom monko/ is mo tani a'di bitki'da 'cesh ibwambor ma Buulus mo dhala Sila mo

³⁰ dhali a'di suski uni ka pije/ mo dhali o gwo mo ki: Kana, aha/ mina miya ta mmowoth is pem mo?

³¹ Dhali uni oki a'di gwo mo ki: Gami Tapa Yesus is mo ma dhali /e minu woth mo dhali ki kunj gu'b pini ilu/ mo.

³² Dhali uni oki gwon Tapa e a'di ki uni 'baar mo kun 'kon e gu'b piti ilu/ mo.

³³ Dhali a'di bu'thki uni ki mo yansan jin ta mon'thiny mo dhali upki uni mondorun buni mo dhali ise/ a'di miikunu ki yi'de/ mo, a'di dhala ris unim piti 'baar mo be.

³⁴ Dhali a'di suski uni ki mis e gu'b piti mo dhali dhuki tonte/ ibwambori uni mo dhali uni 'borkina bwa kagahara mo inyakki kunj gu'b piti mo mmogamkina uniya Arungimis gwo is mo be.

³⁵ Hili ki mo kali kush mo tani imandwall gwo hashki iman'doyi to kun doruwa dor mo mmo/o gwo mo ki: Dhalki 'kwani gwansan iin mo ma.

³⁶ Dhala mançora sijin guki'da Buulus gwo mo mmo/o gwo mo ki: Imandwall gwo hashki um gwo mo mmodhal um bway mo mmo/ii mo ti.

Haali/ a'di wakan mo tani a'di mina uni iiyu/ mo shwanetan mo dhali iyyi ki monku'th is mo.

³⁷ Hila Buulus oki uni gwo mo ki: Uni dorki am ibwambori 'kwani ki dar gi miiwak mo, 'kwani kun ta ku gi Pa Ruuniya mo dhali ta'kki aman eya sijin mo dhali shwane/ uni mini ta'k am ka pije/ ka 'diya? Yisa ka jin gana/. Hili dhalki uni iyyin ki is buni mo dhali sus am ka pije/ mo.

³⁸ Dhali iman'doyi to kun doruwa dor mo guki gwo yansan e imandwall gwo mo dhali uni ko/ ki is mo haali/ uni cikkin ki uni ta 'Kwani gi Pa Ruuniya mo be.

³⁹ Dhali uni pu'dkin mo dhali yuk uni mo, dhali ki uni suski uni ka pije/ mo tani uni dotki uni mmo/ ii 'peni bampa/ mo be.

⁴⁰ Dhali uni iikin ka pije/ mo 'pena sijin mo dhali cikkin mo e gu'b ma Lidiyya, dhali ki uni mishkina wak buni mo tani uni malaski uni ki gwo mo dhali ii mo be.

17

Mo gi Ekkunu Mii e Pan Tasaluniiki mo

¹ Dhali ki uni pekin ki tur mo e Pa Ampipuliis mo dhali Pa Apuluniyya mo tani uni pu'dkin e Pan Tasaluniiki mo jin dina gu'b montul is gi 'Kwani Yahuuda/ mo.

² Dhala Buulus me'd miim piti jin miina a'di mo tani a'di yaki'd e bwam uni mo dhali ka cim ma pesu/ ikwara mo tani a'di tor'ki'da tor ki uni ka karambuwe/ 'peni Gwo ma

Arumgimis kun 'kwarkunu mo

³ mmoka'd gwo mo dhali mmodhu eya tente/ ka Kristhos mina isi mii 'kosh ka nyor mo dhali midii mii piyu/ mo dok/ e 'peni mowu mo, dhali ka Yesus yan jin cika/ um gwo mo tani a'di ta'da Kristhos mo be.

⁴ Dhali kun tiya e uni lalkunu gwo sho'k mo tani dhali uni wanki 'kwani is ki gwo mo nyakka Buulus dhala Sila mo. Dhali 'peni 'kwaniḡ gayiin kun ta 'Kwaniḡ Griki mo adhana waambuhany 'kwani si'da/ mo dhali 'peni up kun tana 'kan'kup pa yisa pelena.

⁵ Hili 'Kwani Yahuuda/ mmo'kon ma du uni ki jocon mo mmodee mo tani uni bu'thki uni ki me'd 'kup ki uni kun ta cin tiya kun ta gi mii kun bulabul 'peni uni gun 'kon ka piny is e mo ma suug mo, dhali mmotula uni awaambuhany 'kwani is mo tani uni tu'cki 'kwanim bampa/ mmo/ ek mii kagahara mo dhali mmotha'th 'kup ki gu'b ma Yasuun mo tani uni palki mii mo mmonap uni mmobor uni ka pije/ i 'kwani mo.

⁶ Dhali ki uni 'koki gam uni mo tani uni dirkina Yasuun dhala waka tiya e bwambori tapam bampa/ mo mmocuu gwo mo ki: Gwahan kun wuluski mony'cesh mo tani uni iiyini mahan si'da/ mo,

⁷ kun bu'thkin ma Yasuun mo dhali uni 'baar mo mii to ki ca'ckon apo/ gwonkan ma Kaysar mo mmo/o gwo mo ki: aMalika kamu/ di'd jin ta'da

Yesus mo be.

⁸ Dhali uni cina waambuhany 'kwani bwa shi/ ki me'd mo dhali tapam bampa/ ilu/ mo ki uni cikki to gwansan mo be.

⁹ Dhali ki uni dilki to 'pena Yasuun mo dhali kun tiya mo tani uni ki dhal uni bway mo mmo/ii mo be.

Imandhunu ki She/ 'Kokin mo e Pam Biriyya mo

¹⁰ Dhala wak buni ise/ uni ki tuca Buulus dhala Sila ki ii mo mon'thiny mo ntagi Pam Biriyya mo dhali uni iikin e gu'b gi montul is gi 'Kwani Yahuuda/ me'd jin pu'dkina uni imun mo.

¹¹ Hili uni gwansan bol uni gi Pan Tasaluniiki e ki yuk mo mmobu'thkina uni gwo mo ki mo/o bwa kagahara mmo'cunycur Gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mo ka yempa/ mo wakki/ to gwansan mini wakansan mo.

¹² A'di gamkina uni gwo is ka ris 'peni uni mo dhali 'peni up Griki si'da/ kun manju mo dhali kun ta 'kwaniḡ gwas yisa pelena.

¹³ Hili ki 'Kwani Yahuuda/ kun 'kon e Pan Tasaluniiki mishkin ki gwo ma Arumgimis cin ma Buulus e Pam Biriyya si'da/ mo tani uni pu'dkin imun si'da/ mo mmociya waambuhany 'kwani bwa shi/ ki me'd mo dhali mmo'u'c uni adu mmomur mo.

¹⁴ Dhali ise/ ki jahanne/ mo tani awak buni tu'ckina Buulus mmo/ii ka pije/ ntaga dhan yi'de/ mo dhala Sila

dhala Timuthawuus 'kokin naskina/imun mo.

15 Hili uni kun suskina Buulus mo tani uni gu a'di ntagi Pa Athiina mo dhali mmobutha uni gwonkan goma Sila mo dhali Timuthawuus jin mina uni 'taki ii i a'di ki jahanne/ e me'd mo tani uni iikin mo be.

ABuulus Diki'd e Pa Athiina mo

16 Dhali ka Buulus corki uni e Pa Athiina mo tani shi/in piti de'da dum piti ki birbir mo mmohila a'di bampa/ jin 'tu'du/ ki tompinycon mo.

17 A'di torkina a'diya tor ka karambuye/ e gu'b gi montul is gi 'Kwani Yahuuda/ mo dhali nyakka gayiin 'kwani mo dhali e mo ma suug si'da/ isa yempa/ mo nyakki uni kun gam a'di 'kup mo.

18 Dhali 'kwaniŋ gangashan tiya si'da/ 'peni 'Kwani ma Apikuur mo dhali 'Kwani Ruwaak gam 'kup ki a'di mo. Dhali kun tiya o gwo mo ki: Aman'ta'b mo ki 'twa/yan mo midi 'taki o katinta sa/ ise/? Kun tiya o gwo mo ki: A'di wana e ka mantor gwo goma rum kun molu mo haali/ a'di ciki gwo ma Yesus mo dhali gwo gom mompinu mo be.

19 Dhali uni bu'thki a'di mo dhali sus a'di mo e mo jin yuku ka Ariyuus Baghuus mo mmo/ o gwo mo ki: Mina amani mish gwo yan ki gwo ta'da tinta jin toru ki a'di jin ta jin this jin okina /e mo?

20 Haali/ / e 'doyi ton tiya eyi 'cem bam kun meru mo. A'di mina amani 'taki mish ki

'pemen to gwansan mo tani itana tinta mo?

21 Hila ris 'Kwani gi Pa Athiina dhali 'kwani gi kala tiya kun 'kon ki 'kus e mun mo tani uni 'baarana tentem buni mo mmomii tor kamu/ yisa hili jasi mmotora tor mo dhali mmocik gwo gom jasi ton thisa tiya mo.

22 Dhala Buulus doshki'd mo ibwaman ma Ariyuus Baghuus mo dhali o gwo mo ki:

Um 'Kwani gi Pa Athiina mo. Eya ris to 'baar mo tani aha/ nyitha ki um tana shi/ inyjwa kagahara mo.

23 Haali/ ki aha/ yakina ki yam pe mo tani dhali hila to gun luŋa um mo tani aha/ gamkina si'da/ to jin thenuwa rum apo/ jin ta gi gwo kun 'kwarkunu mo cikise/ ki: Gom tor kamu/ jin luŋu mo ki ji mol mo. A'di si'da/ jin luŋa um ki ji mol mo tani a'di torka/ eya tente/ gom um mo.

24 Arungimis yan jin ukki mony'cesh mo dhala ris to kun 'koni bwaman a'di mo tani a'di mmotana a'di Tapa gi momis mo dhali ji gi mony'cesh mo tani a'di diki ca'b e mon'ko kun kogu mo kun uku ki me'd mo be.

25 A'di si'da/ idinuki mii to ki me'd gi 'kwani en'thi/ mo, ma me'd jin mina a'di mii diki ta gi tor kamu/ haali/ a'di ki is piti ci'da ris mon'koki/e dhali shi/in dhala ris to 'baar mo be.

26 Dhali 'peni jan tal 'de/ mo tani a'di ukki'da ris kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar ki 'beles mo mmo'ko eya ris

bwam/ e gi mony'cesh mo mmo'kawurkina a'di yil mom buni kun dhunu mo dhali ki mom bwanjwayu/ gi mon'kom buni si'da/ mo,

²⁷ ki uni mini 'taki napa Arungimis mo wakki/ uni si'da/ mini 'taki topu i a'di mo dhali gam a'di mo. Dhali a'di bala yisa isi'dki'd 'pena ris ana 'baar ka 'dete/ 'dete/ yisa.

²⁸ Haali/ E a'di mo tani ana 'kona ki e mo dhali mmothoth mo dhali mmota gi mon'kom bana si'da/ me'd jin okina kun tiya ibwam iman'cem gway bum si'da/ mo ki:

Haali/ ana si'da/ tana bwambirman piti mo be.

²⁹ Mmotana ana bwambirman ma Arungimis kantan mo tani ana mina mii 'koki tosh ki a'di jin ta ji ma Arungimis jin piyi'd 'peni a'di wana e ki 'dolkon gana/ mo walla 'dolkon kush mo walla wosh gun cinuwa waro/ ki gwocon mo dhali ki gwalal gi wathi/ mo.

³⁰ A'di hilkin ma Arungimis ki jim pe yil mo ki ji mol mo mo. Hili shwane/ a'di kanki 'kwaniny'cesh gwo mo ki uni 'baar mo e mo 'baar mo tani mini 'taki rica du is mo

³¹ haali/ a'di karki'da cim jin mina a'di mii miiwak gom 'kwaniny'cesh mo e mo ma kar/e gi wathi/ jin 'kawurkina a'di ntwa/ a/ mo. Gom a'di mo tani a'di ciki'da ris 'kwani 'baar mo mmomish mo ki isa dun gana/ mo mmo'de'kkina a'di a'di 'peni mowu mo be.

³² Dhali ki uni cikki gwo gom mompinu 'peni mowum piti mo tani kun tiya mii a'di ka mak mo. Hili kun tiya oki gwo mo ki: Am mina cik 'peni /e gom gwo yan dok/e naskina/ mo.

³³ A'di gi wakan be tani a'di yakin ma Buulus ka piye/ mo 'peni bwam uni mo be.

³⁴ Hili 'kwanin tiya 'dim 'kup e a'di mo dhali gamki gwo is mo. Ibwam uni mo tani Diyunisiiyus diki'd si'da/ mo jin ta wathi/ gi mo ma Ariyus Baghuus mo dhala 'boma kamu/ jin yuku ka Damaris mo dhali kun tiya si'da/ nya'kki 'ko ki uni mo be.

18

ABuulus Diki'd e Pan Kurinthuus mo

¹ N'ko'di to gwansan mo tani a'di yaki'd 'peni Pa Athiina mo dhali a'di pu'dki'd e Pan Kurinthuus mo.

² Dhali a'di gamki Wathi/ Yahuudan kamu/ jin yuku gway ka Akiila jin ta wathi/ gi Pam Puntus jin dhodhu mo jin daka pu'dki'd mo 'peni Pa Ithaaliya ki 'dishe/ nya'kki ashim piti jin ta'da Piriskilla mo, haala Kuludiyuus kanki'da ris 'Kwani Yahuuda/ gwo mo mmo/ ii 'peni Pa Ruumiya mo dhali a'di pu'dki'd e uni mo.

³ Dhali haali/ a'di ta'da mannyak to mii ki uni mo tani a'di nyak ca'b ki uni mo dhali uni miiki to mo haala tu'c buni ta'da tu'c mmota imansho gu'b burrinye/ mo be.

4 Dhali a'di torki'da tor ka karambuye/ e gu'b gi montul is gi 'Kwani Yahuuda/ ka risa cim ma pesu/ mo dhali a'di mala 'Kwani Yahuuda/ki gwo mo dhali 'Kwaniḡ Grikḡ mo be.

5 Hili ki iSila dhala Timuthawuus pu'dkin ka luḡgu'b mo 'peni Pam Makiduniyya mo tani aBuulus doshki'da po/ gwo mo mmoḡor gwo eya tente/ gom 'Kwani Yahuuda/ mo ka Yesus yan ta'da Kristhos mo be.

6 Dhali ki uni roḡki gwo ki is buni mo dhali walki gwo sor mo tani a'di pirki burriyem piti mo dhali o uni gwo mo ki: Dhalka bas bum di'di 'bam bum mo ma, um 'cena ki is bum mo. Haali/ aha/ tana jin dheleli'd mo. 'Pena cim yansan ki sule/ mo tani aha/ mina ya mo e 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo be.

7 Dhali a'di yaki'd 'peni mo yan mo mmoyaku/ e gu'b gi wathinḡ kamu/ jin yuku gway ka Tithiyus Yustus mo. A'din 'de/ yan luḡki'da Arumgimis mo jin ta gi gu'b jin 'dishi gu'b gi montulu is is mo be.

8 Dhala Kirispus jin ta tapa gom gu'b gi montul is mo tani a'di gamki gwo is e Tapa nyakka ris kuḡ gu'b piti mo dhali 'Kwani gi Paḡ Kurintḡuus ka ris mo mmocika uni gwo mo tani uni gamki gwo is mo be dhali uni miikunu ki yi'de/ mo.

9 Dhali Tapa oki'da Buulus gwo mo mon'thiny ki tonyjan ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma. Hili oyi gwo mo, dhali

dhalku/ ki ca'b ki shwam mo ma,

10 haali/ aha/ dina e /e mo dhali wathinḡ kamu/ midi mol /e seya po/ mo mmomii /e ki shi/ mo, haali/ aha/ tana gi 'kwani ka ris e bampa/ yansan mo be.

11 Dhali a'di ca'bki'd imun ki yil mo dhali ka ppe 'kupi pe'de/ mo mmoḡor gwo ma Arumgimis e bwam uni mo be.

12 Hili ka Ghaliyuun ta'da mudhiir gi Pa Akaa/ iya mo tani 'Kwani Yahuuda/ ki bwan tal 'de/ mo tani uni tha'thkin mowa po/ Buulus mo dhali sus a'di ibwambor ma kursi jin dwallu gwo mo

13 mmo/ o gwo mo ki: Wathi/ yansan lalki 'kwani sho'k ki gwo mmoluḡa Arumgimis ki mii kun ta kuny ca'ckon apo/ gwoḡkan jin cinu mo.

14 Hili ka Buulus murki'di cee 'twam piti mo tani aGhaliyuun ki o 'Kwani Yahuuda/ gwo mo ki: Wakki/ ka jinḡ gana/ a'di midi 'taki ta mii shi/ i'd mo walla mii jin ta jin thus mo dhali jin ta ji ma maḡa/ gany mo tani ayy um 'Kwani Yahuuda/ mo, adu midi 'taki tucaa/ mmo'taki gu is 'peni um mo.

15 Hili wakki/ um ta gi gwondotḡ gom gwon tiya mo dhali gwaya tiya mo dhali gom gwonḡkan bum jin cinu mo tani hili gwo gom a'di um ki is bum mo ma. Aha/ dinaki ta gi bwa mmota amandwall gwo gom gwo gwansan mo be.

16 Dhali a'di urki uni 'pena

kursi jin dwallu gwo mo.

¹⁷ Dhali uni 'baar mo 'ce'dkina Sustaniis me'di is mo a'di jin ta tapa gom gu'b gi montul is mo dhali uni ki dor a'di mo dhali sus a'di e bwambor ma kursi jin dwallu gwo mo. Dhala Ghaliyuun dina gwo ki di ibwa gom ton tal 'deŋ kamu/ gwansan mo be.

ABuulus Dokki'd ka Nyaŋ'ko'de Pa Anthaakiya mo

¹⁸ Dhala Buulus mmoça'bkina a'di ka cim ka ris naskina/ mo tani a'di bu'thki moyam piti 'pena wak yan mo dhali yaki'd eya kur yi'de/ jin bela 'tham mo ki bway gi Pan Suriyya mo dhala Piriskilla dhala Akiila nyak ii ki a'di mo mmo'ci^ha/ a'di amur'kup piti e Paŋ Kan^kariya mo haali/ a'di ta gi gwo jin okina a'di is mo be.

¹⁹ Dhali ki uni pu'dkin e Pan Epasus mo tani a'di ki dhal uni imun mo. Hili a'di a'di ki is piti seki'd e gu'b gi montul is mo dhali torki'da tor ka karambuye/ ki 'Kwani Yahuuda/ mo be.

²⁰ Dhali ki uni dotki a'di mo mmoça'bi uni naskina/ mo tani a'di ha gwo e yisa.

²¹ Hili mmobu'thkina a'di moyam piti 'peni uni mo dhali mmo/o uni gwo mo ki: Aha/ mina dok^u/ mo i um dok/e mo wak^ki/ Arumgimis midⁱ 'taki o bwa mo. Dhali a'di 'cuk^ki'da kur yi'de/ jin bela 'tham 'peni Pan Epasus mo be.

²² Dhali ki a'di thulki'da 'cesh e Paŋ Kaysariyya mo tani a'di merki'da gap mo dhali theki 'kwaniŋ kaniisa

me'd mo dhali yaki'd ka lun^gu'b mo e Pa Anthaakiya mo be.

²³ Dhali mmoça'bkina a'di imun ki rash rash mo tani a'di yaki'd mo dhali yaki'd ki tur mo e bampa/ kukul is mo ntagi Paŋ Galathiyya mo dhali Pam Parijiyya ka ton^ton mo mmo^tela ris imanci^k gwo sho'k mo be.

Abulluus Ciki Gwo e Pan Epasus mo

²⁴ Dhali Wathi/ Yahuudaŋ kamu/ diki'd jin yu^ku gway ka Abulluus jin ta Wathi/ gi Pa Iskandariyya ka dho'th piti mo jin yu^kayuk^k mmota gi 'twaŋ gwocon mo jin pu'dki'd e Pan Epasus mo dhali a'di ta gi mom'bi'th e Gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mo be.

²⁵ Wathi/ yan torkunu gwo mo e bway gi Tapa mo dhali mmo^ka/a a'di ki ka/ e shi/in mo tani a'di o gwo mo dhali torki gwon to ka kar/e goma Yesus mo mmomisha a'di jasi mo jin miin ma Yohaana mii ki yi'de/ mo

²⁶ dhali a'di telki gwo 'pen mo mmo^ci gwo ki dar gi monyju/ mo e gu'b gi montul is mo be. Hili ka Piriskilla dhala Akiila cik^ki a'di mo tani uni bu'thki a'di 'kup ki is buni mo dhali torki a'di gwo eya tente/ gom bway ma Arumgimis ka kar/ e ki nyanye/ mo.

²⁷ Dhali ki a'di dina gwo ibwa mmo'ci^ha/ gap mmopu'd mo e Pa A^kaa/ iya mo tani awak yan malaski a'di mo mmoya mo dhali uni 'kwarki imanci^k gwo gwo mo

mmobu'th a'di mo be. Dhali ki a'di pu'dki'd mo tani a'di wothki uni ki nyanye/ mo uni kun gamki gwo is eya 'the mo, ²⁸ haali/ ki mom'bi'th mo tani a'di pucurki 'Kwani Yahuuda/ ki gwo ibwambori 'kwani mo mmo_{tor} eya tente/ 'peni Gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mo ka Yesus yan ta'da K_{rist}hos mo be.

19

ABuulus Diki'd e Pan Epasus mo

¹ Dhali a'di warki'd mo ki mo jin dikin ma Abulluus mo e Pan Kurin_{th}uus naskina/ mo aBuulus mmopena a'di ki tur mo e bampa/ jin di'd 'kup ki mis mo tani a'di pu'dki'd e Pan Epasus mo dhali gamki imancik gwon tiya mo.

² Dhali a'di oki uni gwo mo ki: Shi/in Dheleladhelel bu'thkina um mo me'dyin jin gamkina um gwo is mo 'taa? Dhali uni oki a'di gwo mo ki: Yisa. Am 'konaki cik gwo ki sule/ wakki/ Shi/in Dheleladhelel cikunu mo be.

³ Dhali a'di o gwo mo ki: Um miikunu ki mo jin miinuwa mii ki yi'de/ katinta kan si'da/ mo? Dhali uni ki o gwo mo ki: Ki mo jin miin ma Yohaana mii ki yi'de/ mo be.

⁴ Dhala Buulus ki o gwo mo ki: aYohaana miiki'da mii jin miinuwa mii ki yi'de/ ki mo jin minu rica du is mo mmo/o 'kwani gwo jin mina uni 'taki gam a'di gwo is jin midi 'taki yayu i'ko'di a'di mo a'di yan jin ta'da Yesus mo.

⁵ Dhali ki uni cikki gwo yan mo tani uni miikunu ki yi'de/ e gway gi Tapa Yesus mo.

⁶ Dhali ka Buulus dhuki me'd piti apo/ uni mo tani Shi/in Dheleladhelel yayi'di uni mo dhali uni wal 'twan tiya mo dhali ci gwo is mo be.

⁷ Dhali uni 'baar kun 'kon mo tani uni wana e ki 'kwani kun tana 'kume'd i'ce'dka su/ mo be.

⁸ Dhali a'di seki'd e gu'b gi montul is mo dhali ci gwo ki dar gi monyju/ mo ka ppe 'kupi kwara mo mmo_{tor} tor ka karambuye/ mo dhali mmo-malasa malas ki gwo mo gom to gi Bampa/ ma Arumgimis mo.

⁹ Hili ki kun tiya 'bi'thkunuwa du is mo dhali ushki gwo gam is mo dhali mmo/ okina uni gwon thus gom gwo gi Bway yan ibwambor ma waambuhany 'kwani mo tani a'dim Buulus yaki'd 'peni uni mo dhali a'di kwa/ ki imancik gwo mo mmodhu uni ki she/ mo mmo_{tor} tor ka karambuye/ ka yempa/ e mombu_t e Pan Tiraannus mo be.

¹⁰ Dhali mii yan miikunu ki sule/ ki sule/ mo jin ta yil su/ mo be. Gom a'di ki mii yan kan mo tani a'di cikkin ma ris uni kun 'koni Pa Asiyya gwon Tapa mo dhali kun ta 'Kwani Yahuuda/ mo dhali 'Kwanin Griki si'da/ mo be.

Iya/ma Sakaawa mo

¹¹ Dhali Arumgimis miiki miimer jin ta ji mum ki me'd ma Buulus mo.

¹² Gom a'di ki mii yan kan mo tani a'di 'dona uni burrinyeny jiti/ mo walla

burrinyen tu'c 'peni is piti e uni kun 'bathan mo dhali mom'ba'th iikin mo 'peni uni mo dhala rum thus kun nyo/ on iikin ka pije/ mo be.

13 Hili si'da/ kun tiya 'peni 'Kwani Yahuuda/ kun tani pa mo kun ta imandwaka rum thus mo tani uni palki mii mo mmoyer gway gi Tapa Yesus apo/ uni gun takin ga rum thus mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ kana um gwo mo ki gway ma Yesus yan jin cin ma Buulus gwo mo.

14 Dhali a'din 'den kamu/ jin 'kona iya/i pesu/ jin yuku gway ka Sakaawa jin ta Wathi/ Yahuuda/ mo dhali jin ta'da gasiis jin ca'd si'da/ kun miiki mii yan mo.

15 Dhala rum thus thokki 'twa/ mo dhali o uni gwo mo ki: Yesus yan nyithka/ mo dhala Buulus yan mishga/ mo. Hili um ta ija sa/?

16 Dhali wathi/ yan jin din ma rum thus icine/ mo tani a'di pe'da po/ uni mo dhali pi uni 'baar mo e ki mii mo dhali bol uni 'kup ki mom'bi'th apo/ uni mo. Gom a'di ki mii yan kan mo tani uni son ka pije/ mmoye mo 'peni gu'b caan ki ushi burriye/ kun 'koni bwamani is 'te/ mo dhali ki jama/ i is si'da/ mo.

17 Dhali yan warki'd mo jin mishu mo e uni 'baar mo kun ta 'Kwani Yahuuda/ mo dhali kun ta 'Kwaninj Griki si'da/ kun 'kokin e Pan Epasus mo, dhali monko/ bitki'da po/ uni 'baar mo dhali gway gi Tapa Yesus ekki'd mo be.

18 Uni tana ris si'da/ 'peni uni kun gamki gwo is mo tani uni iikin mo mmotor gwo gom miinthus mo dhali mmoçi gwo gom miim buni kun 'kokina uni mmomii mo.

19 Dhali uni yisa pelena 'peni uni kun mala mii ka daran du mo uni 'doyina risa warkam buni mo imontal 'de/ mo dhali ci'th uni mo ibwam-bori uni 'baar mo. Dhali mo gi she yol buni denkina uni e mo dhali uni ki gam a'di mo ka 'ci'cimi'th kun ta 'dolkon kush kun 'koni alaapi iss* 'kwanimpa i/ iss su/ i'ce'dka 'kume'd mo.

20 Dhali gwo gi Tapa caki'd mo dhali pi'da ris mom'bi'th e 'baar mo be.

Amamanthar jin Diki'd e Pan Epasus mo

21 Dhali 'ko'da ris to gwansan 'baarkunu mii mo tani aBuulus dina gwo ibwa ki shi/in piti jin minu diki dhal 'pen mo me'd jin pekina a'di ki tur mo e Pam Makiduniyya mo dhali Pa Akaa/ iya mo mmoya mo ntagi Pa Urushaliim mo mmo/ o gwo mo ki: 'Ko'di mo jin miga/ ca'bi mun mo tani aha/ mina mii par bway Pa Ruumiya e si'da/ mo.

22 Dhali mmohashkina a'di uni su/ ibway gi Pam Makiduniyya uni kun mii a'di to mo kun ta iTimuthawuus mo dhala Arasthuus tani a'di ki is piti ca'bki'd mo e Pa Asiyya naskina/ mo be.

23 Dhali ka cim caan mo tani mii piki'd mo, mii jin mi-

* 19:19 A'di jin wana e ka alpeen jineeh ma Injkiliis mo.

inu ka sereç yisa gom gwo gi Bway yan mo.

²⁴ Haali/ wathiņ kamu/ jin yuku gway ka Dimitriyuus jin ta'da mantor 'dolkon kush mo dhali jin ta'da man/ uk ushi to 'peni 'dolkon kush kun wana e ki dhan gu'b jin ca'd jin luņuwa Arthamiis nycine/ mo dhali a'di kalki'da tu'c jin 'ka'da mii yisa gom itapa kun ta gi 'kwaniņ gwocon mo.

²⁵ Uni tulkina uni is mo imontal 'de/ mo nyakki uni kun miina tu'c ka kwam bwa ki ji nyak mo dhali o gwo mo ki: Kana ba/. Um mishkin ki tom bana kun tana ana mo tani 'pena tu'c yan mo.

²⁶ Dhali um mishkin mo dhali um cikki gwo ka Buulus yan malaski 'kwani ki gwo mo dhali tu'k uni ka ris mo, yisa jasi e Pan Epasus a'di 'de/ yisa hili si'da/ mo muru/ 'baar mo be isi bwaman gi Pa Asiyya 'baar mo mmo/o gwo mo ki: To gun uku ki me'd mo tani yisa ta to kun luņu mo yisa

²⁷ dhali yisa jasi mo di'd e mo jin tagu wu mo jin min ma tu'c bana yan ta thuthu/ ki thuthu/ mo a'di 'de/ yisa, hili si'da/ gu'b gi luņuwa dhan tony caaga/ yan jin yuku gway ka Arthamiis si'da/ minu 'taki war ka ha'th'ko'd mo dhali ki a'di si'da/ minu 'taki gaç 'peni mo/ ek piti mo jin luņa 'Kwani gi Pa Asiyya 'baar mo dhali ku ji mony'ceshi 'baar mo si'da/.

²⁸ Dhali ki uni cikki gwo yan

mo tani uni 'tu'du/ ka nyor mo dhali cuukin kagahara mmo/o gwo mo ki: A'di jin ta jin eka/ ek tani a'di ita'da Arthamiis gi Pan Epasus mo.

²⁹ Dhali kum bampa/ yansan 'tu'du/ ki mo ma çulma'th mo dhali uni tha'thkin ki bwana tal 'de/ e dhan mo jin ta montul is jin biruwa bir mo mmobu'thkina uniya Ghayuus mo dhala Aristarkus kun ta 'Kwani gi Pam Makiduniyya kun ta imannyak ii ka Buulus mo.

³⁰ Dhali ka Buulus dina gwo ibwa mmose i bwanj 'kwani mo tani imancik gwo nonki a'di 'kup mo be.

³¹ Dhali kun tiya si'da/ 'peni 'kwani kun tana 'kan'kup ki mo gi Pa Asiyya mo† tani mnotana uni imugum piti tani uni hashki a'di gwo mo dhali malas a'di mo jin mina a'di diki ci is piti ki ya mo e mo jin ta montul is yan jin biruwa bir mo.

³² Dhali kun tiya si'da/ cu-uni ton 'de/ mo dhali kun tiya si'da/ i tiyan tiya mo. Haali/ montul is yan ta'da çulma'th mo be dhali uni 'kon ka ris kun molki to jin tulkina uni is kan mo be.

³³ Dhali uni suskina Iskandar ka pije/ 'pena waambuhany 'kwani mo mmokarkina 'Kwani Yahu-uda/ a'di eya tente/ ki thorony mo. Dhala Iskandar wukki uni ki me'd mo dhali midi 'taki woht gwo is gom 'kwani mo.

† 19:31 Uni kun ta 'kwani kun kwanykunu mo gom montul is yan mo mmota uni kun mina montul is yani cil mo gom tak jin minu taka malik mo.

³⁴ Hili ki uni nyithkin ki a'di ta Wathi/ Yahuuda/ mo tani uni 'baar cuukin ki 'twan tal 'de/ mo ki mo jin wana e ka tente/ su/ mo ki: A'di jin ta jin eka/ ek mo tani a'di ita'da Arthamiis gi Pan Epasus mo.

³⁵ Dhali ka hilingwonkan gom pa mu'thki'da waambuhany 'kwani 'twa/ mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Um 'Kwani gi Pan Epasus. Ki wathi/ jana si'da/ idi'd jin diki mish ki 'Kwani gi Pan Epasus ta imanhil gu'b jin lujuwa dhan tony caaga/ yan jin yuku gway ka Arthamiis mo dhali jamas gi to yan jin bitki'd 'pena Saps mo?

³⁶ Haali/ a'di gi wakan tani ki to gwansan minu mol wat mo dhali um mini mii ta gi mo mo mmo'ko ki shwam mo dhali 'koki mii ton kamu/ ki jiram mo.

³⁷ Haali/ um suski 'kwani gwansan imahan mo kun 'koki ta 'kwani kun kwali to 'peni gu'b kun luju to mo dhali uni si'da/ 'koki ta 'kwani gun wali gwo sor apowa dhan tony caagam bana yan jin luju mo be.

³⁸ Wakka Dimitriyuus si'da/ dhali tapan 'kwani kun ta gi gwocon kun nyak 'ko ki a'di mo ta gi gwo apo/ wathin kamu/ mo tani acim dhunu mo gom gwon dwall mo dhali iwakiil 'kon si'da/ mo. Dhalki uni yer is buni gway ka rem 'kup mo ma.

³⁹ Hili wakki/ um napi ton kamu/ gom gwon tiya kun dotu/ mo tani a'di minu thoson mo e montul is yan jin yukuwa yuk mo.

⁴⁰ Haali/ ka jin gana/ ana 'kona e mo jin tagu wu mo e mo jin yeru is ki gway mo gom mo jin doshu ka nyora tal 'de/ ki bimbir ka cim yansan mo dhali mmomiinu a'di mo ka wuny is 'te/ mo. Dhali gom a'di yan mo tani ana mina mol gwo thok goma nyor yan jin deku/ mo.

⁴¹ Dhali ki a'di dakki gwo o kan tan mo tani a'di si'da/ 'cukki montul is mo be.

20

Ya ma Buulus e Pam Makiduniyya dhali Pan Griki mo be

¹ Dhali 'ko'di mo jin doshu ka nyora tal 'de/ ki bimbir daku/ mo tani aBuulus mmo-hashkina a'di imancik gwo mo dhali mmomalaskina a'di uni ki gwo mo tani a'di ki bu'th moyam piti 'peni uni mo dhali a'di yaki'd mo e Pam Makiduniyya mo be.

² Dhali ki a'di yaki'd ki tur mo mmo'cih 'ban gwansan mo tani a'di ciki uni gwo gom momalas ki nyanye/ mo dhali a'di pu'dki'd mo e Pan Griki mo be.

³ Dhali ki a'di ca'bki'd ka ppe 'kupi kwara imun mo tani awu'th karkina 'Kwani Yahuuda/ mo apo/ a'di mo. Ki a'di murki'di ya eya kur yi'de/ jin bela 'tham mo ki bway gi Pan Suriyya mo tani a'di dina gwo mbwa mmodok ki tur ka nyan'ko'd mo e Pam Makiduniyya mo be.

⁴ Dhali a'di suskunu m'pen mo itagi Pa Asiyya mo be. Uni gun sus a'di mo tani ta iSupaatarus gi Pam Biriyya

jin ta ya/ ma Purrus mo dhali 'peni 'Kwani gi Pan Tasaluniki mo tani ta i/ Aristarkus mo dhala Sakuntus mo dhala Ghayuus gi Pan Darba mo dhala Timuthawuus mo dhali 'peni 'Kwani gi Pa Asiyya mo tani ta iTikiikus mo dhala Turupiimus mo.

⁵ Hili uni gwansan iikin ntwa/ a/ dhali uni 'kokin mmoçor aman mo e Pan Taruwaas mo be.

⁶ Dhali aman iikina eya kur yi'de/ jin bela 'tham mo 'peni Pam Pilibbi 'ko'da cim gi Maankuthu'd kun miinu ki dar ga cumat mo dhali aman pu'dkina e uni e Pan Taruwaas ka cimi mudhe'd mo be. E mo yan mo tani aman 'kokina ka cim pesu/ mo be.

ABuulus A'di Takunu e Pan Taruwaas mo

⁷ Dhali apowa cim yan jin twa/ a/ ka dhas mo tani aman 'kokina mmotul is mo imontal 'de/ mo mmo'ce'd maankuthu'd mo tani aBuulus tor'ki'da tor ki uni ka karambuye/ mo mmotor mo gom ya jin mina a'di mii ya mo ka cim jin 'ko'd mo dhali gwom piti bulkina a'di uni mo ntagi mombwam/ e mo be.

⁸ Dhala lamba/ 'kokin ka ris e gu'b jin nyanu ka makampo/ mo e mo jin 'kokina aman mo mmotul is imontal 'de/ mo.

⁹ Dhali wathin dhuruca kamu/ jin yuku gway ka Apitkuus ca'bki'd e ari embul gu'b jin tupu i e mo dhali a'di to'da e is mo mmo/ ish e kagahara mo. Dhali ka Buulus tor'ki'da tor ka karambuye/ ki uni ki rash rash

naskina/ mo tani mmoto'da e a'di is mo ki mo/ ish/ em piti mo tani a'di bitki'd ka lungu'b 'peni gu'b jin 'kon ma po/i kwara mo dhali a'di 'de'kkunu monyjwa i is mo.

¹⁰ Dhala Buulus thulki'd ka lungu'b mo dhali a'di bitki'da po/ a'di mo dhali mmokoθhkina a'di a'di me'd mo tani a'di o gwo mo ki: Dhalka du ki mii mo ma haali/ a'di shi/irki'd mo be.

¹¹ Dhali ki a'di seki mo mis mo dhali mmo'ce'dkina a'di maankuthu'd yan mo dhali mmoshwa mo tani a'di si'da/ butki'd nyakki uni ki rash rash mo ntagi mo jin sul ma tente/ mo be. Wakan a'di yaki'd mo be.

¹² Dhali uni suskina 'cingwath jin di ki e mo dhali uni malaskunu ki jasa/?

Mo gi 'Cukkina Uni Akur Yi'de/ 'Peni Pan Taruwaas e Pa Miliitus mo

¹³ Hili mmo/ iikina aman ntwa/ a/ mo eya kur yi'de/ jin bela 'tham mo tani aman 'cukkina kur yi'de/ jin bela 'tham ki bway gi Pa Assuus mo mmotosh ka Buulus mina amani bu'th imun mo haali/ gwo kankina a'di wakan mo mmotor ki is piti mmoya ki sho'k mo.

¹⁴ Dhali ki a'di gamki am 'kup e Pa Assuus mo tani aman bu'thkina a'di bway bwaman mo dhali mmopu'd mo e Pam Mitiliini mo be.

¹⁵ Dhali mmo/iikina aman eya kur yi'de/ jin bela 'tham mo 'peni mo yan mo tani aman pu'dkina ka cim jin batha'd ka karambuye/ gi pa gi Pan Kiyuus mo. Dhali ka cim

jin 'ko'd mo tani aman takina Pa Samuus ki me'd mo dhali ka cim ki jim bath mo tani aman pu'dkina e Pam Miliitus mo be.

¹⁶ Haala Buulus dina gwo ibwa mo mmoya eya kur yi'de/ jin bela 'tham mo mmope Pan Epasus mo jin mina a'di 'taki diki mii ca'b ka ara cim e Pa Asiyya mo haali/ a'di miikina is ki 'kasa/ 'kasa/ mo jin mina a'di mii di e Pa Urushaliim goma Cim Kamsiin yan mo wakki/ a'di mididi 'taki ta isi mii gom a'di mo be.

ABuulus A'di Torki Gwo e 'Kwanin Gwanyjaka/ e Pan Epasus mo

¹⁷ Dhali 'peni Pam Miliitus mo tani a'di hashki gwo mo e Pan Epasus mo dhali yuk 'kwaniin gwanyjaka/ 'pena kaniisa mo e a'di mo.

¹⁸ Dhali ki uni pu'dkin e a'di mo tani a'di ki o uni gwo mo ki:

Um ki is bum mishki mo mo 'pena cim jin twa/ a/ jin karkika/ sho'k pem e Pa Asiyya mo mmoyakika/ mo kan e um mo mmoça'b e um ki sule/ mo

¹⁹ mmomiiya tu'c gi Tapa ki bwa jin karu ki jin gwa'd mo dhali ki jabuthi e mo dhali ki mompal kun tha'thkina po/ aha/ mo 'pena wu'th gi 'Kwani Yahuuda/ mo.

²⁰ Dhali mmodika/ ki gu is pem 'peni gwoj kamu/ tal 'de/ jin ta jim 'borga/ mo mmoçi um mo dhali mmoçor um gwo mo ibwaman 'kwani mo dhali mmoya gu'b ki jin kul mo

²¹ mmoçor gwo e uni kun ta 'Kwani Yahuuda/ mo dhali uni kun ta 'Kwanin Griki si'da/ mo ki mo jin rijuwa du is 'kup ka Arumgimis mo dhali mongam gwo is e Tapa Yesus Kristhos bana mo be.

²² Dhali shwane/ hili mo mo ma aha/ yana ya ki mondek is ki Shi/ in e Pa Urushaliim mo dhali aha/ mola ta gun mini thathi aha/ imun mo

²³ jasi ki Shi/ in Dheleladhelel tani a'di tori aha/ gwo e bampa/ 'baar mo mmo/o gwo mo ki mondek dhali monço'c bwa çorki aha/ imun mo.

²⁴ Hili aha/ mina diki bu'th mondiki/ em pem mmokar a'di ki is pem ki jin na/ mo mmomiga/ mish 'baar bway tur gi mondiki/ em pem mo dhala tu'c jin bu'thkika/ 'peni Tapa Yesus mmoçi gwom 'borga/ mo goma 'the ma Arumgimis mo.

²⁵ Dhali shwane/ mishi mo mo ma. Aha/ misha ki um 'baar mo um kun yaka/ ibwaman mo mmoçi gwo gom Bampa/ ma Arumgimis mo tani um mini 'koki par bwam/ em pem e dok/e ki sule/ mo.

²⁶ Haali/ a'di gi wakan mo tani aha/ çina um gwo ka cim yansan ki aha/ tana jin dhelelki'd 'pena bas bumi 'baar mo.

²⁷ Haali/ aha/ dikina ki bu'th is pem mo 'peni moçi um gwo mo jin ta isi bwa ma Arumgimisi 'baar mo.

²⁸ 'Cunycuri miim bum ki is bum mo ma dhala risa ma'diny gwan kun dhuna Shi/in Dheleladhelel um mo mmota icom kun mini hil mo

mo dhali mmomiiya tu'c mo mmohila kaniisa gi Tapa jin yolkina a'di ka bas jin ta jim pitij gana/ mo.

²⁹ Aha/ misha ki 'ko'di mo jin miga/ ya mo tani awu kun cithiracithir mo tani mini sey/ i bwam um mo mmomii mii kun miinu ka sereç yisa goma ma'dinyan mo.

³⁰ Dhali 'peni bwam um ki is bum um 'cena mo tani 'kwani mini piyu/ mo gun mini o gwon tiya kun mini ta kun ther mo mmokwa/ imancik gwo bwa mo mmobath uni mo be.

³¹ Haali/ a'di gi wakan mo tani 'dimi um 'kup mo ma, mmoka mii e mo me'd jin 'kona yili kwara mo tani aha/ dinaki dak gwo mo mmomas las umi 'baar ki 'beles mo ki jabu'th mon'thiny mo dhali montee mo be.

³² Dhali shwane/ aha/ dhuna um eya Arumgimis mo dhali ki gwo ma 'them piti jin mishi um nyan mo dhali ci um mal mo e bwam uni 'baar mo kun dhunu ki she/ mo ki dhelel dhelel mo.

³³ Aha/ dina bwa ki 'thotho/ gom 'dolkon kush gi wathin kamu/ mo walla 'dolkon ganam piti mo walla burinyem piti si'da/ mo.

³⁴ Um ki is bum mishi mo ki me'd gwansan miiki to mo kun miga/ mii ta mo dhali gom uni gun nyak 'ko ki aha/ si'da/ mo.

³⁵ Eya ris to 'baar mo tani aha/ cikina um isi she/ mm mo ki um mmomiina uma tu'c wakan mo tani um si'da/ mini mii woth uni kun 'ka'da is mo dhali mmoka gwon

Tapa Yesus e mo kun okina a'di ki is piti mo ki: Mmoçi to a'di ta mo gi 'boru mii jin boli mombu'th to e ki 'bor mo be.

³⁶ Dhali ki a'di oki gwo kan tan mo tani a'di ca'bki'd ki jin 'kupa'dupun mo dhali a'di 'thoki'd nyakki uni 'baar mo.

³⁷ Dhali uni 'baar mo kumki ko mo dhali tagkini 'ba/ ma Buulus mo dhali pi a'di 'twa/ mo be.

³⁸ Bwan diti'd buni di'd ki nyanye/ gom gwo yan jin okina a'di uni ki uni mini 'koki par a'di bwam/em piti e dok/ e ki sule/ sule/ mo be. Dhali uni suski a'di m'pen ibway piti mo ntaga kur yi'de/ jin bela 'tham mo be.

21

Ya ma Buulus jin Yakina A'di e Pa Urushaliim mo

¹ Dhali ki aman 'kokina mmo/ii mo 'peni uni mo dhali 'cuca kur yi'de/ jin bela 'tham mo tani aman iikina ka ji sho'k ki bway gi 'tham mo ntagi Pañ Kus mo dhali ka cim jin 'ko'd ntagi Pa Rudus mo dhali 'peni mo yansan mo tani ntagi Pam Paçara mo be.

² Dhali mmogamkina amana kur jin bela 'tham mo mmo'citha/ gap ntagi Pam Piniikiya mo tani aman iikina apon kur yi'de/ mo dhali 'cuk jin bela 'tham mo.

³ Dhali ki aman pu'dkina eya tente/ e Pañ Kuprus mo tani mmodhalkina aman a'di ka biny cam mo tani aman iikina eya kur yi'de/ jin bela 'tham mo ntagi Pan Suriyya mo dhali aman thulkina 'cesh mo e Pan Sur mo be, haali/ e

mun mo tani akur yi'de/ minu kal ton diṭin piti mo be.

4 Dhali mmogamkina am imancik gwo mo tani am 'kokina ka cim pesu/ imun mo dhali uni gwansan okina Buulus ki Shi/in ki a'di mididi 'taki diki kar sho'k piti e Pa Urushaliim mo.

5 Dhali ki a'di warki'd ka cim jin 'baarkina aman mo tani aman iikina mo dhali ii mo ki mo/iim bam mo. Dhali uni 'baar ki upi lu/ mo dhali uci si'da/ mo tani uni suski am e bway bam mo gam am 'kokina mo mmo/ii ka pije/ mo 'peni 'penkuman bampa/ mo dhali mmo'kokina aman ki jin 'kupa'dupun e mo ma dihal yi'de/ mo tani aman 'thokina mo be dhali aman cikina uni gwo mo mmothe me'd ka rem 'kup mmo/ii mo.

6 Dhali aman iikina apon kur yi'de/ jin bela 'tham mo hili uni dokki bway pa ka nyan'ko'd mo be.

7 Dhali ki aman 'baarkina mo/iim bam mo e yi'de/ 'peni Pan Sur mo tani aman merkina e Pam Puṭulimaayis mo dhali am thekina wak me'd mo dhali 'ko nyakki uni ka cim 'de/ mo.

8 Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani am iikina mo dhali pu'd mo e Pan Kaysariyya mo dhali mmocika aman gu'b ma Pilibbus jin ta'da manci gwom 'borga/ jin ta jan 'de/ 'peni unim pesu/ mo tani am 'kona nyakki a'di mo.

9 Dhali wathi/ yan ta'd gi i'bwa/i doṇon kun ta nyaran gana/ naskina/ kun ciki gwo is mo.

10 Dhali mmo'kokina aman imun ka cim ka hony/e mo tani amançi gwoṅ kamu/ jin yuku gway ka Aghabuus yayi'd ka lungu'b 'peni Pa Yahuudiyya mo.

11 Dhali mmoyakina a'di i am mo dhali mmobu'thkina a'di waṅkan ma Buulus mo tani a'di dekki sho'k pitin gana/ mo dhali me'd piti si'da/ mo dhali oki gwo mo ki: Wakansan okina Shi/in Dheleladhelel mo ki: Wakan si'da/ mina 'Kwani Yahuuda/ gi Pa Urushaliim deḳ wathi/ yan jin ta cam waṅkan yan mo dhali ci a'di e me'd gi 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo be.

12 Dhali ki aman cikina to gwansan mo tani am inyakki uni gi pa yan mo tani aman malaskina a'di mo mmodiki ya ka gagamis e Pa Urushaliim mo.

13 Dhali ṅ'ko'd mo tani aBuulus thokki gwo mo ki: Ata gwokina um mo mmo'koshaa/ du mo? Haali/ aha/ thosonkina is mo jasi ki mondek 'te/ yisa hili si'da/ mmowu mo e Pa Urushaliim gom gway gi Tapa Yesus mo be.

14 Dhali ki a'di ushki gwo gi lalu a'di sho'k mo tani am dakkina gwo o mo mmo/o gwo mo ki: Dhalki bwan Tapa a'di miinu mo ma.

15 Dhali 'ko'da cim gwansan mo tani am deka tom bam is mo dhali ii ka gagamis e Pa Urushaliim mo.

16 Dhali imancik gwon tiya si'da/ nyakki ii ki am 'peni Pan Kaysariyya mo. Uni suski jan tal 'de/ nyakki uni jin yuku

gway ka Manasuun gi Paŋ Kuprus jin ta'da manciḵ gwo jin t̄wa/ a/ jin mina am 'taki nyak ish ki a'di mo.

ABuulus Butki'd, Uni ka Yakuub mo

¹⁷ Dhali ki am merkina e Pa Urushaliim mo tani awak bu'thki am mo ki bwaŋ 'kunya/ mo.

¹⁸ Dhali ka cim ki jim bath mo tani aBuulus ya'di bwam am eya Yakuub mo dhala ris 'kwaniŋ gwanyjaka/ 'kon mo.

¹⁹ Dhali ki a'di theki uni me'd mo tani a'di ṭorki uni gwo mo ka 'dete/ 'dete/ gom to kun miikin ma Arumgimis ibwaŋ 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ eya tu'c piti mo be.

²⁰ Dhali ki uni cikki a'di mo tani uni karkina Arumgimis ki ca mo dhali uni oki a'di gwo mo ki: Misha / eya mudhu, 'kwani wakina risa e bwaŋ 'Kwani Yahuuda/ 'peni uni gun gamki gwo is mo dhali uni 'baar mo shwāna nyor mo gom gwoŋkan jin cinu mo.

²¹ Dhali uni ṭorkunu gwo mo gom / e ki / e din mo mmoṭora ris 'Kwani Yahuuda/ gwo kun 'kon ibwaŋ 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo mmodhal gwo ma Musa 'pen mo mmo/o uni ki uni mini dhalku/ uŋim buni ki 'ciṭha/ munyjal yis buni mo dhali mmodhalku/ ki ciya hirdhe/ si'da/ ki mii kun onu mmomii mo.

²² Ata mina ana mii mo sa/ gom a'di mo? Uni mini cik gwo ka jin gana/ ki / e pu'dkin mo.

²³ Haali/ a'di gi wakan mo tani miyi a'di jin mina amani 'taki o / e mo. Aman tana gi 'kwaniŋ gwasi doŋon kun 'kona to i'bam buni mo be.

²⁴ Budhi gwan mo ma dhali thosoni is pini ki dhelel dhelel nyakki uni mo dhali ca'bi / e mo ma gom to gun minu doṭ mo gom uni ki uni mini mish 'kup buni 'thi mo be. Dhala ris 'kwani 'baar mo mini mish ki a'di diki ta gwoŋ gana/ gom to kun ṭorkunu uni gom / e mo hili / e ki is pini si'da/ iyan mo mmodiki tor ci 'twa/ mo mmodhu gwoŋkan jin cinu mo.

²⁵ Hili gom 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ kun gamki gwo is mo tani am 'kwarkina gwo mo mmoçi gwo jin gamkunu me'd mo ki uni mini non is buni mo 'peni to gun 'ciṭhu/ mo mmomiya basa 'cesh mmoluŋ tompinycon mo dhali 'peni miin to ma bas mo dhali 'peni to gun minyciru 'kus mo dhali 'peni mo jin miinu miinycaḷ si'da/ mo.

²⁶ Dhali ŋ'ko'd mo tani aBuulus ki bu'th 'kwani mo dhali ka cim jin 'ko'd mo tani mmothosonkina a'di is piti ki dhelel dhelel nyakki uni mo tani a'di yaki'd e gu'b gi mondheleladhelel mo mmoçi gwo mmo'baara cim gi mo jin thosonkunu is ki dhelel dhelel mo ntagi to minu ci mo a'di jin cikunu eya tente/ mo gom uni gwansani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo.

ABuulus A'di Bu'thkunu e Gu'b gi Mondheleladhelel mo

²⁷ Dhali ka cim ma pesu/ 'dishki'di 'baar mo tani 'Kwani Yahuuda/ 'peni Pa Asiyya ki uni parki a'di e e gu'b gi mondheleladhelel mo tani uni ci'thkina waambuhany 'kwani is ki mii mo dhali uni tha'thki a'di me'di is mo be

²⁸ mmocuu gwo mo ki: 'Kwani ma Israyiil, wothi/ aman mo ma. Wathi/ yansan ta a'di jin torki'da ris 'kwani 'baar mo gwo mo e mo 'baar mo apo/ 'kwani dhali apo/ gwonkan jin cinu mo dhali apo/ mo yansan mo. Dhali a'di si'da/ suski 'Kwanin Griki si'da/ e gu'b gi mondheleladhelel mo dhali mo yan jin kogu mo karkina a'di mo me'd mo jin dinuki ko/ mo be.

²⁹ Haali/ uni ntwa/ a/ mishki a'di e bampa/ nyakka Turupiimus jin ta Wathi/ gi Pan Epasus jin toshkina uni ka Buulus nsuski a'di e gu'b gi mondheleladhelel mo.

³⁰ Dhala ris 'kwanim bampa/ cuki mis mo dhali 'kwani sokin mo imontal 'de/ mo dhali uni ki budha Buulus mo dhali dir a'di ka pije/ 'peni gu'b gi mondheleladhelel mo dhali ki jahanne/ acampur mu'thkunu mo be.

³¹ Dhali ki uni 'kon mmonap a'di mo mmo'kosh mo tani gwo pu'dki'd e mis eya mancil ma askar alip ki mo jin jin ma askara ji ka ris mo e Pa Urushaliimi 'baar mo 'kokin mo ka culma'th mo be.

³² Dhali ki jahanne/ a'di bu'thki i/ askar mo dhali imancil ma askar iss 'kwanim pa imudhe'd mo dhali thulkin mo ka nwaqa/

a'cesha po/ uni mo dhali uni, ki uni mishki imancil ma askar alip mo dhali mishki i/ askar mo tani uni dakana Buulus 'kosh mo.

³³ Dhali yan'ko'd mo amancil ma askar alip pu'dki'd mo ki 'dishe/ mo dhali bu'th a'di mo dhali kan gwo mo ki a'di minu dek mo ka jindhiiri su/ mo. Dhali a'di dotki gwo mo ki a'di ta'da ja sa/ mo dhala ta miikina a'di mo.

³⁴ Dhali kun tiya cuun mo nton 'de/ mo dhali kun tiyan tiya ibwaman ma waambuhany 'kwani mo dhali ki a'di moli gwon ka'b yan jin ka'bu mo ka culma'th mo tani a'di kanki gwo mo ki a'di minu sus mo e gu'b gi i/ askar mo.

³⁵ Dhali ki a'di pu'dki'd apo/ mo jin senu mis mo tani a'di warki'd ki mo jin kalkin ma askar a'di ime'd mo gom mii yan jin kal ma waambuhany 'kwani mo be.

³⁶ Haala waambuhany 'kwani bathani bathi 'ko'd mmocuu gwo mo ki: Guyi a'di mo ma.

ABuulus 'Ce'dki Gwo She/ gom Is Piti mo

³⁷ Dhali ka Buulus muru susu gu'b gi i/askar mo tani a'di oki'da mancil ma askar alip gwo mo ki: Miga/ o gwon kamu/ e / e mo 'taa? Dhali a'di o gwo mo ki: 'Twan Griki wala/ e 'taa?

³⁸ /E diki ta Wathi/ gi Pam Masir yan si'da/ jin dhuki 'kwani alaapi donon kun ta iman'kosh tiya jwa mo mmo/ ek mii kagahara mo dhali

jin suski uni ka pije/ momb-waasho ka cim kagush yin mo 'taa?

³⁹ Hila Buulus a'di oki gwo mo ki: Aha/ tana ji Yahuuda/ mo 'peni Pan Tharsuus gi Paṅ Kilikiyya jany 'cesh gi bampa/ jin molu mo yisa. Dhali aha/ 'thona / e mo mmodhalaa/ bway mo mmoṭor 'kwani gwo mo be.

⁴⁰ Dhali ki a'di ciki a'di bway mo tani aBuulus mmodoshkina a'di mo eya po/ mo jin senu mis mo tani a'di ki wuk 'kwani e ki me'd mo dhali ki mo doshki'd ki biyuu mo tani a'di ṭorki uni gwo ki 'twaṅ 'Kwani Yahuuda/ mo mmo/o gwo mo ki:

22

¹ Imudhum pem dhali ibaba, kana, ciki um gwo jin miga/ 'ce'd um she/ shwane/ mo.

² Dhali ki uni cikki gwo ki a'di oki uni gwo ki 'twaṅ 'Kwani Yahuuda/ mo tani uni 'kokin ki shwam ki mutt mo dhali a'di ki o uni gwo mo ki:

³ Aha/ tana ji Yahuuda/ jin dhodhu mo e Pan Tharsuus gi Paṅ Kilikiyya mo dhali hili aha/ thipkunu e bampa/ yan em bwam sho'k ma Ghamala/ iil mo be. Dhali aha/ ye'thkunu sho'k ki gwo mo gom mii gi gwoṅkan jin cinu mo kun ta kuny ji sho'k mo 'peni ibabam bana mo be dhali aha/ shwanaa nyor mo goma Arumgimis si'da/ me'd umi 'baar mo kun 'kokin shwanetan mo.

⁴ Dhali aha/ ṭo'ckina uni kun ta kum Bwayyan 'kus mo igam uni wun mo mmodek

uni mo dhali mmoçi uni eya sijin mo uni kun ta kun gwas mo dhali upi lu/ mo.

⁵ Wakan si'da/ agasiis jin ca'd dak gwo me'd ki aha/ mo dhala ris 'kwaniṅ gwany-jaka/ 'baar mo ka ṅul 'kup mo. 'Peni uni si'da/ kun bu'thkika/ warka/ eya wak yan mo dhali mmoya mo e Pan Dimashk mo mmosus uni si'da/ kun 'kon mo mmun mmosus ki mondek is mmori'c mo e Pa Urushaliim mo be.

ABuulus Ṭorki Mii jin Ṭu'k A'di Is mo

⁶ Dhali a'di wara'd mo me'd jin dika/ mo e moyam pem mo dhali 'dish Pan Dimashk is mo ka tente/ muru'di di ibwaṅ 'kup mo tani ki jahanne/ adhan moṅkush caaca 'twakki mo mo 'peni momis mo mmo'kam aha/ is mo be.

⁷ Dhali aha/ biṭkina powa 'cesh mo dhali cik 'twa/ jin o aha/ gwo mo ki: Shawuul Shawuul. Ata ṭoca /e aha/ 'kus kan mo?

⁸ Dhali aha/ thokkina gwo mo ki: /E tana ja Tapa? Dhali a'di oki aha/ gwo mo ki: Aha/ tana Yesus gi Pa Naasira jin ṭoca /e 'kus mo be.

⁹ Dhali uni gun 'kokin nyakki aha/ mo tani uni mishki moṅkush ka jin gana/ mo tani hili uni 'koki cik 'twa/ gi a'di jin oki aha/ gwo mo be.

¹⁰ Dhali aha/ ona gwo mo ki: Ata miga/ mii mo Tapa? Dhali Tapa oki aha/ gwo mo ki: Cuyi /e mis mo dhali yayi e Pan Dimashk mo dhali e mun mo tani a'di minu ṭor / e mo goma ris to 'baar mo kun thosonkunu gom /e mo mmomii mo be.

¹¹ Dhali ki aha/ mola mo hil gom mondhel gi monkush caan mo tani aha/ merkina mo e Pan Dimashk mo mmo-suskina uni kun nyakki 'ko ki aha/ me'da bi mo.

¹² Dhali jan tal 'de/ jin ta'da Hananiyya jin ta wathin gayiin gom gwonkan jin cinu mo dhali jin man ma ris 'Kwani Yahuuda/ 'baar mo kun 'koni mun mo tani

¹³ pu'dki'di aha/ mo dhali mmodosha a'di mmo'dish aha/ is mo tani a'di oki aha/ gwo mo ki: Akam pem ka Shawuula, budhi momish mo mo ma. Dhali ki mo yansan mo tani aha/ bu'thkina momish mom pem mo dhali aha/ misha a'di mo be.

¹⁴ Dhali a'di o'd ka Arungimis gi ibabam bana iski /e mo mmomish bwam piti mo dhali mmopar mo ma kar/ e gi jan 'de/ e mo dhali mmocik cuuwa/ 'peni 'twam piti mo be.

¹⁵ Haali/ /e mini ta aman/o gwo gom a'di eya ris 'kwani gom a'di jin misha/ e mo dhali jin cika /e mo si'da/.

¹⁶ Dhali shwane/ ata ca'ba /e mmomii mo? Cuyi /e mis mo ma dhali miiyi is pini ki yi'de/ mo mmolam miinthus pini mo mmoyer gway piti mo.

ABuulus A'di Yukkunu mo gom 'Kwani kun 'Koki Ta 'Kwani Yahuuda/ mo

¹⁷ Dhali me'd jin dokkika/ ka nyan'ko'd mo e Pa Urushaliim mo dhali ki aha/ dikina mmo'tho mo e gu'b gi mondheleladhelel mo tani aha/ bitkina is jwa mo be.

¹⁸ Dhali aha/ parkina a'di e mo mmo/o gwo i aha/ ki: Meri is mo dhali yayi mo ise/ ki jahanne/ 'peni Pa Urushaliim mo haali/ uni mini 'koki bu'th gwontor 'peni /e gom aha/ mo be.

¹⁹ Dhali aha/ okina gwo mo ki: Tapa, uni ki is buni mishkin ki aha/ dhukina uni gun gamki /e gwo is eya si-jin mo dhali aha/ dorkina uni eya ris gu'b gi montul isi 'baar mo ki 'beles mo.

²⁰ Dhali ka bas ma Istipanuus jin ta'da man/ o gwom pini diki'd mmowol mo tani aha/ si'da/ doshkina ki 'dishe/ mo dhali gam bwa me'd mo dhali mmodhu burrinye/ gi uni gun 'koshki a'di mo.

²¹ Dhali a'di oki aha/ gwo mo ki: Yaku/ mo ma haali/ aha/ mina hash /e mo e mo jin si'dasi'd isa dhana/ mo e 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo be.

ABuulus A'di Jikunu mo

²² Dhali uni ci a'di 'cem buni ki gwo yan mo. Dhali uni 'de'kki 'twam buni mo dhali o gwo mo ki: Guyi ji wakan mo 'peni mony'cesh mo haali/ a'di diki ha me'd jin mina a'di 'taki di ki e mo be.

²³ Dhali ki uni cuukin mo dhali ta'kki burrinyem buni mo dhali yekki bu'da 'ceshi momis mo tani

²⁴ amancil ma askar alip kanki gwo ki a'di minu sus mo e gu'b gi i/askar mo mmokan gwo ki a'di minu mii tiriish ki mondor ki yis bip mo jin mina a'di 'taki mish ki kata yan a'di jin cuuna uni apo/ a'di kan mo.

²⁵ Dhali ki uni dekki a'di mo ki waçkan mo tani aBuulus oki gwo eya mancil ma askar iss 'kwanim pa imudhe'd jin doshki'd ki 'dishe/ mo ki: A'di ta gwoŋkan 'taa jin mina umi dor wathi/ jin ta ji Pa Ruumiya ki yis bip ki dar gi mii-waçkan mo 'taa?

²⁶ Dhali ka mancil ma askar iss 'kwanim pa imudhe'd cikki a'di mo tani a'di yaki'd eya mancil ma askar alip mo dhali torki a'di gwo mo mmo/ o gwo mo ki: Ata mura /e imii mo? Haali/ wathi/ yan ta ji gi Pa Ruumiya mo be.

²⁷ Dhala mancil ma askar alip pu'dki'd mo dhali o a'di gwo mo ki: Toraa/ gwo mo ma, /e ta jim Pa Ruumiya 'taa? Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Nye.

²⁸ Dhala mancil ma askar alip thoçki gwo mo ki: Ki dhan to gun tulu 'kup mo tani bu'thkika/ mo mmota jany 'cesh gi bampa/ yan mo. Dhala Buulus o gwo mo ki: Hili aha/ tana jim Pa Ruumiya jin dhodhu mo be.

²⁹ Dhali uni gun 'kokin mmomuri tiriish a'di mo tani ise/ uni iikin 'peni a'di mo. Dhala mancil ma askar alip si'da/ ko/ ki is mo haali/ a'di mishki'd ki a'di ta ji Pa Ruumiya mo haali/ a'di dekki a'di mo be.

ABuulus Doshki'di Bwambor Montul Is gi 'Kwani Yahuuda/mo

³⁰ Hili ka cim jin 'ko'd mo tani mmoŋapa a'di gwo mmomish gwoŋ ka'b yan jin ka'bu mo mmoyera 'Kwani Yahuuda/ a'di is ki gway mo

tani a'di 'cukki a'di mo dhali kanki'da gasiis kun can gwo mo dhali 'kwani gi montul is buni yani 'baar mo mmotul isi montal 'de/ mo dhali a'di suski'da Buulus ka 'cesh mo dhali kar a'di ibwambori uni mo be.

23

¹ Dhala Buulus mmohilkina a'di apo/ montul is yan ka 'thime/ mo tani a'di o gwo mo ki: Iwaç pema aha/ tana jany 'cesh gi bampa/ ibwambor ma Arungimis mo e mii 'baar mo kun ta isi bwan gana/ ntaga tee yan mo be.

² Dhala gasiis jin ca'd jin ta'da Hananiyya kanki uni kun doshkin ki 'dishe/ i a'di gwo mo mmodor a'di 'twa/ ki me'd mo.

³ N'ko'd aBuulus oki a'di gwo mo ki: Arungimis mididor /e mo, /e jin tana gaŋgara/, jin kushu mo e mis 'te/ kan mo dhali /e ki ca'b mmod-wall aha/ gwo mowa gom gwoŋkan jin çinu mo dhali /e ki kan gwo ki aha/ minu dor mo ki gwoŋkan jin çinu mo jin 'ce'du 'pen 'te/ mo?

⁴ Dhali uni gun doshkin ki 'dishe/ mo tani oki a'di gwo mo ki: /E sorkina gasiis jin ca'd ma Arungimis mo kana?

⁵ Dhala Buulus ki o gwo mo ki: Aha/ dinaki mish, iwaç pem mo, ki a'di ta'da gasiis jin ca'd mo be, haali/ a'di 'kwarkunu mo ki: /E mini dhalku/ ki o gwon thus gom tapan 'kwanim pini mo.

⁶ Hili ka Buulus nyithki'd ki 'bana 'de/ ta ji gi 'Kwani Sadukiyiin mo

dhali 'bana kamu/ ta ji gi 'Kwani Parisiyiin mo tani a'di cuuki'd mo e montul is yan mo ki: Iwaḡ pema aha/ tana Wathim Parisi mo jin ta ya/ gi 'Kwani Parisiyiin mo be dhali gom mo jin tanu ga 'teḡ kape/ mo dhali gom mompinu 'peni mowu mo tani aha/ yukḡkunu mo gom gwondoḡ yan mo.

7 Dhali ki a'di oki gwo kan mo tani mo jin walkunuwa wal piki'd e bwaḡ 'Kwani Parisiyiin mo dhali 'Kwani Sadukiyyiin mo dhali montul is yan kwa/kunu bwa mo be.

8 Haali/ 'Kwani Sadukiyyiin oki gwo mo ki mo jin pinu yisa di'da walla man'doyu gwo mo walla shi/in mo, hili 'Kwani Parisiyiin si'da/ tor gwo gom mompinu mo dhala man'doyu gwo mo dhali shi/in mo.

9 Dhala dhan cuuwa/ piki'd mo dhali iman'kwar ton tiya kun ta kum 'ban gi 'Kwani Parisiyiin doshkin ki mis mo dhali di'bki gwo is mo mmo/ o gwo mo ki: Am yisa gama tonthusa kamu/ e wathi/ yansan yisa. Atinta waḡki/ shi/in oki gwo e a'di mo walla man'doyu gwo mo?

10 Dhali ki mo jin walkunuwa wal jin caaca piki'd mo tani amancil ma askar alip mmoko/ kina a'di is goma Buulus jin mina uni 'taki kwa/ a'di is bwa ka 'ci'cimi'th mo tani a'di kanki'da askar gwo mo mmo/ ii ka 'cesh mo dhali bu'th a'di 'peni bwam uni ki kwap mo dhali mmosus a'di e gu'b gi i/ askar mo be.

11 Dhali ki mon'thiny jin bathki'd mo tani Tapa doshki'd ki 'dishe/ i a'di mo dhali oki gwo mo ki: Budhi aduḡ gana/ mo ma haali/ me'd jin torcina / e gwontor gom aha/ e Pa Urushaliim mo tani wakan si'da/ /e mini mii ci gwontor gom aha/ si'da/ e Pa Ruumiya mo.

Awu'th jin Wu'thkunu Apo/ Mondiki/e ma Buulus mo

12 Dhali ki mo ta montee mo tani 'Kwani Yahuuda/ gamki bwa me'd mo imontal 'de/ mo dhali deḡki is buni ki gwo jin gama uni me'd mo mmo/o gwo mo ki uni mini 'koki shwa to mo walla 'koki pi to mo ntagi uni mini 'taki 'kosha Buulus jwa mo be.

13 Dhali uni 'kokin ki nyanye/ ki issu/ mo kun miikina wu'th yan mo.

14 Dhali uni pu'dkin e igasiis kun can mo dhali 'kwanin gwanyjaka/ mo dhali o gwo mo ki: Aman deḡkina is bam ki gwo jin gamu me'd mo jin onu is mo mmo'koki nyok ton kamu/ mo ntagi aman mina 'kosha Buulus jwa mo.

15 Dhali shwane/ miiyi um gwo eya tente/ ka mancil ma askar alip ki a'di midi susi a'di ka 'ceshi um mo me'd jin mina umi dwall gwo gom a'di ka ji sho'k ki nyanye/ mo. Dhali aman ntwa/a/ ki a'di midi dishu mo tani aman mina thoson is mo mmo'kosh a'di mo.

16 Hili ya/ gi 'bwah ma Buulus cikki gwo ki uni ishkin ki jim bag mo mmoḡor a'di mo tani a'di guski ce mo dhali ciḡ

mo e gu'b gi i/askar mo dhali torka Buulus gwo mo be.

17 Dhala Buulus yukki jan tal 'de/ e a'di mo 'peni imancil ma askar iss 'kwanim pa imudhe'd mo dhali oki gwo mo ki: Susi washan dhuru'c yan eya mancil ma askar alip mo ma haali/ a'di ta gi toj kamu/ mmo_{tor} a'di mo.

18 Wakan a'di bu'th a'di mo dhali sus a'di eya mancil ma askar alip mo dhali o gwo mo ki: ABuulus jin ta'da habuus yukki aha/ i a'di mo dhali doṭki aha/ gwo mo mmosus wathin dhuru'c yan i/e mo jin ta gi toj kamu/ mmo/o /e mo.

19 Dhala mancil ma askar alip bu'th a'di ki me'd mo dhali thoṭh mo mmodot a'di gwo mo ka 'di/ mo ki: Atinta a'di jin mina /e i_{tor} aha/ gwo mo?

20 Dhali a'di o gwo mo ki: 'Kwani Yahuuda/ gamki gwo me'd mo mmodot / e mmosusa Buulus ka 'cesh ka'thomo/ e montul is yan me'd jin mina /e 'taki t_{ir}rish gwo ka ji sho'k ki nyanye/ ari'ceenne/ gom a'di mo.

21 A'di mina /e dhalku/ ki ha gwom buni e mo. Haali/ 'kwanin gwas 'kon ki nyanye/ ki issu/ mo kun ishkin ki jim bag mo mmo_{cor} a'di 'peni uni gun dekki is buni mo ki gwo jin gamu me'd mo jin onu is mo mmo'koki shwa to mo walla mmo'koki pi to si'da/ mo ntagi uni mini 'kosh a'di jwa mo dhali shwane/ uni 'kon mmothoson is mo mmo-hil 'kup ki gwo jin mina /e o is gom a'di mo.

22 Wakan amancil ma askar alip dhal dhuru'c wathi/ bway mo mmoya mo mmokan a'di gwo mo ki: Dhalki wathin kamu/ gwo ki t_{or} ki /e mii to gwansan eya tente/ gom aha/ mo.

ABuulus A'di Hashkunu mo eya Piliks jin Ta'da Mudhiir mo

23 Dhali a'di yukki uni su/ i a'di kun tana imancil ma askar iss 'kwanim pa imudhe'd mo dhali o uni gwo mo ki: Thosoni i/askar iss* 'kwanimpa i'kume'd is mo ma mmo/ ii ntagi Paṅ Kaysariyya mo dhali 'kwani gun ta ku gi shumaram issi_t kwara i'ce'dka 'kume'd mo dhali 'kwani kun ta ku ma mee iss 'kwanimpa i'kume'd mo ka tente/ pedoṅon jin ta mon'thiny mo

24 dhali a'di kanki uni gwo mo mmothoson to/ e kun meruwa po/ mo jin mina uni 'taki kara Buulusa po/ a'di mo dhali mmosus a'di ki 'dantar eya Piliks jin ta'da mudhiir mo.

25 Dhali a'di 'kwarki gwowa warka/ jin wana she/ mm cikise/ mo ki:

26 Kuludiyuus Lisiyaas eya mudhiir jin ta jim 'borga/ jin ta'da Piliks ki gwon the me'd mo.

27 Wathi/ yan bu'thkina 'Kwani Yahuuda/ mo dhali murkina uni 'taki 'kosh jwa mo me'd jin pu'dkika/ apo/ uni mo dhali aha/ wothkina a'di mo nyakki i/askar mo mmoda/arka/ gwo mo ki a'di ta jim Pa Ruumiya mo.

* 23:23 miyyateen † 23:23 saba/iin

28 Dhali mmonɔppa/ gwo mmomish 'ban mo gom mo jin yera uni a'di is ki gway mo tani aha/ suskina a'di ka 'ceshi montul is buni yan mo.

29 Dhali aha/ gamkina gwo mo mmoyeru a'di is ki gway mo gom gwondot gom gwonkan buni jin cinu mo hili mmodara a'di ki ton kamu/ jin yeru a'di is ki gway jin mina a'di gam 'pemen jin ta ji gi wu mo walla jin ta ji gi mondek si'da/ mo.

30 Dhali ki a'di torkunu aha/ mo ka wu'th di'da po/ wathi/ yan mo tani aha/ hashkina a'di i / e ise/ mo mmokanki uni gwo mo uni kun yer a'di is ki gway si'da/ mo mmo/o gwowa po/ a'di ibwambori /e mo.

31 Wakan si'da/ i/ askar me'd jin kankunu uni gwo mo tani uni bu'thkina Buulus mo dhali sus a'di ki mo ta mon'thiny mo e Pa Antibatris mo.

32 Hili ka cim jin 'ko'd mo tani uni dhalki 'kwani gun ta ku shumaram bway mo mmo/ii mo nyakki a'di mo dhali mmodok ka nyan'ko'd e gu'b gi i/askar mo.

33 Dhali uni, ki uni pu'dkin mo e Pan Kaysariyya mo dhali cika warka/ eya mudhiir mo tani uni torkina Buulus si'da/ e bwambori a'di mo be.

34 Dhali ki a'di denki gwo e mo tani a'di dotki a'di gwo mo ki/e ta jany cur jana mo, dhali ki a'di mishki gwo 'ban ki a'di ta ji Pan Kilikiyya mo tani

35 a'di o gwo mo ki: Aha/ mina cik gwo 'peni / e ki dhegem mo ki uni gwansan

gun yer /e is ki gway si'da/ mini pu'du/ mo. Dhali a'di kanki gwo ki a'di minu kar e gu'b ma mudhiir jin ta ji ma Hirodus mo.

24

Gwon Dwalljin Dwallkunu Apowa Buulus mo

1 Dhali 'ko'da cim mudhe'd mo tani agasiis jin ca'd jin ta'da Hananiyya pu'dki'd ka 'cesh mo nyakki 'kwani gwanjkan tiya mo dhali nyakka wa/ in gwon kamu/ mo jan tal 'de/ jin ta'da Tartullus mo dhali uni torkina mudhiir gwo eya tente/ apowa Buulus mo be.

2 Dhali ki a'di yukunu mo tani aTartullus telki gwo 'pen mo mmoyer a'di is ki gway mo mmo/o gwo mo ki:

Haali/ gom / e mo tani aman 'kunyina bwa mo ki monku'th is ki nyanye/ mo dhali gom monthoson pini mo tani tonthus thumu ki 'bore/ gom kal yan mo

3 aman butha a'di em bwayi 'baar mo dhali e mo 'baar mo /e jin ta jim 'borga/ jin tana Piliks ki bwa 'baar ki 'bore/ mo.

4 Hili ki aha/ mina diki bul /e ki gwo naskina/ mo tani aha/ 'thona /e ki ji nan pini gom bwa jin tana /e pa mo mmocik am gwo ki e 'pe'pere/ mo.

5 Haali/ aman gamkina wathi/ yan jin shwan ma pibi anyor mo dhali aman kala wal jin walkunu mo ibwan 'Kwani Yahuuda/ 'baar mo isi mony'ceshi 'baar mo dhala manshu tiya bway gom

ceŋ 'kwani kun luŋ ji gi Pa Naasira mo.

⁶ Dhali a'di si'da/ pali mii mo mmodiki kar gu'b gi mondheleladhelel ki jin kogu mo dhali a'di si'da/ bu'thkina aman mo dhali aman mina 'taki dwall a'di gwo ki gwoŋkan bam jin cinu mo.

⁷ Hili amancil ma askar alip jin ta'da Lisiyaas pu'dki'd mo dhali ki dhan miim 'bi'th kun caaca mo tani a'di bu'thki a'di mo 'peni bwam me'd bam mo

⁸ mmokan imanyer a'di is ki gway gwo mo mmo/ii ibwambori / e mo, dhali 'peni a'di si'da/ mo tani / e mini mish a'di mo mmoŋtirriŋ a'di ki gwo ki is pini mo mmonyith goma ris to gwansani 'baar mo kun yera aman a'di is ki gway mo.

⁹ Dhali 'Kwani Yahuuda/ si'da/ 'dapkin ki gwo ki mo jin yeru a'di is ki gway mo mmogam gwo me'd ki to gwansan ta kuŋ gana/ mo be.

ABuulus 'Ce'dki Gwo She/ Ibwambor ma Piliks mo

¹⁰ Dhali ka mudhiir wukki a'di ki 'kup mo mmo/o gwo mo tani aBuulus thoŋki gwo mo ki:

Haali/ aha/ misha ki / e din ki yil ka ris mmota mandwall gwo gom kal yan mo tani aha/ ki bwam 'boro'd mo tani aha/ mina 'ce'd / e she/ ki gwo mo,

¹¹ haali/ / e mini mish nyith ki a'di diki ta acim 'kume'd i'ce'dka su/ ki nyanye/ me'd jin yakika/ ka gagamis mmoluŋ e Pa Urushaliim mo.

¹² Dhali uni si'da/ 'koki gam aha/ e gu'b gi mondheleladhelel mmosu'k ki gwo ki

wathin tal 'denŋ kamu/ walla mmocitha waambuhany 'kwani is ki mii mo si'da/ e gu'b gi montul is buni mo gi mo walla e bampa/ si'da/ mo.

¹³ Dhali uni si'da/ moli gwo kar ki ji ma du'd e / e gom to gun yera uni aha/ is ki gway mo.

¹⁴ Hili yan miga/ tor / e mo ki 'ko'di Bway jin yukkina uni ki jiny cem buni mo tani wakan aha/ miina to goma Arumgimis gi ibabam bam mmogama ris gwo 'baar mo is kun waki gwoŋkan jin cinu mo dhali kun 'kwarkunu e imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo

¹⁵ mmota ga 'teŋ kape/ eya Arumgimis mo dhali gwohe si'da/ ki is buni hili 'kup ki yan mo, ki mompinu jin midi di mo gom uni kun mii jasi miinŋkar/e mo dhali uni si'da/ kun 'koki mii miinŋkar/ e mo be.

¹⁶ E mii yansan si'da/ mo tani aha/ pira is pem mo mmota gi isi bwanŋ gana/ mmodiki kol ibwambor ma Arumgimis mo dhali ibwambor gi 'kwani isa yempa/ mo.

¹⁷ Dhali 'ko'di yil ka ris mo tani aha/ pu'dkina mo mmo'do to kun cinu gom 'kwani kun hatha'ko'd e kal pem mo dhali to kun cinu ki me'd si'da/ mo.

¹⁸ E mii gwansan mo tani uni gamki aha/ mo mmothoŋson is ki dhelel dhelel e gu'b gi mondheleladhelel mo ki dar ga waambuhany 'kwani mo dhali ki dar gi mo ma du-latt naskina/ mo. Hili 'Kwani Yahuudan tiya kun 'kon 'peni

Pa Asiyya mo

¹⁹ kun mini 'taki mii 'ko imahan ibwambori / e mo dhali mmomii mo yan jin yeru is ki gway mo wakki/ uni ta gi tonj kamu/ apo/ aha/ mo.

²⁰ Walla si'da/ dhalki 'kwani gwansan ki is buni o gwo gom miinthus jana jin gamkina uni mo me'd jin doshka/ ibwambor montul is yan mo,

²¹ walla isi kan mo gom 'twan tal 'de/ yan jin cuuka/ mo mmodoshi bwaman uni mo ki: Gwo gom mompinu 'peni mowu mo tani aha/ yukkunu mo gom gwondot ibwambori /e ka tee yan mo.

ABuulus A'di Bu'thkunu e Mo jin Jinuwa Ji mo

²² Hila Piliks ki dhal mii e i is mo mmonyitha a'di ka ji sho'k ki nyanye/ gom Bway yan mo tani a'di si'd uni gwo 'ko'd mo mmo/o gwo mo ki: Ka Lisiyaas jin ta'da mancil ma askar alip midi yayu/ ka 'cesh mo tani aha/ mina mish gwo ki dhegem gom /e mo.

²³ Dhali a'di ki ci gwonkan eya mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd ki a'di minu mii kari mohil mo dhali a'di midi ta gi mo mmoya gi 'kus si'da/ mo dhali minu 'koki non si'da/ 'peni kum pitin tiya mo kun mini iiyu/ i a'di mo.

²⁴ Hili 'ko'da tee gwansan tani Piliks pu'dki'd nya'kka Durusilla jin ta ashim piti jin ta'da 'Bom Yahuuda/ mo, dhali hashki'da Buulus mo dhali cik gwo 'peni a'di mo gom gwo jin gamu is eya Yesus Kristhos mo.

²⁵ Dhali me'dyin torkina a'diya tor ka rem 'kup gom mo ma kar/ e mo dhali mo jin 'timuwa du mo dhali gom gwo miiwak jin midi yayu/ yilan kamu/ mo tani Piliks ko/ki is mo dhali thokki gwo mo ki: Yayi ibway pini shwanetan mo ma dhali ki aha/ mina ta gi embul jin 'boro'd mo tani aha/ mina yuk/ e i aha/ mo.

²⁶ A'di toshki'd si'da/ ka gurush min ma Buulusi 'taki ci a'di mo. Gom a'di gi wakan si'da/ mo tani a'di hashki a'di gwo ki ye'th ye'th mo dhali mmobuti nya'kka a'di mo.

²⁷ Hili ki yila su/ kun thimkin mo tani Piliks garr ma Purkiyuus Pastuus i embul piti mo dhali mmo/o bwa mmogam moman 'peni 'Kwani Yahuuda/ mo tani Piliks dhalki'da Buulus ki mondek is mo be.

25

ABuulus Yipki 'Kup 'Kup ka Kaysar mo

¹ Mmopu'dkin ma Pastuus eya cur yan mo tani a'di yakina a'di 'ko'da cim kwara ka gagamis e Pa Urushaliim 'peni Pan Kaysariyya mo be.

² Dhali igasiis kun can dhali 'kwani gun tana 'kan'kup 'peni 'Kwani Yahuuda/ ciki a'di gwo mo apowa Buulus mo. Dhali uni dotki a'di mo

³ mmodota 'them piti apo/ a'di mo ki a'di midi hash a'di e Pa Urushaliim mo mmomi- iya wu'th mmo'kosh a'di jwa mo eyan bway mo.

⁴ Bahili aPastuus thoƙki gwo ka Buulus karkunu mo mmo-hil mo e Paŋ Kaysariyya mo dhali a'di ki is piti murki'di ya imun ki 'dishe/ mo.

⁵ Dhali a'di oki gwo mo ki: A'di mina um dhalki uni kun ta gi mom'bi'th ibwam um mmo/ii ka 'ceshi nyaƙki aha/ mo dhali waƙki/ ton- thusa kamu/ di'd e wathi/ yan mo tani dhalki uni yer a'di is ki gway mo.

⁶ Dhali ki a'di 'baarki'da cim naƙkina/ ibwam uni ka cim diki ta pekwarra mo walla 'kume'd ki nyanye/ mo tani a'di yaki'd ka lunƙu'b e Paŋ Kaysariyya mo be. Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani a'di ƙa'bki'd mo eya ƙursi jin dwallu gwo mo dhali ƙanki gwo mo ka Buulus minu susu mo be.

⁷ Dhali mmopu'dkina a'di mo tani 'Kwani Yahuuda/ kun pu'dkin ka lunƙu'b 'peni Pa Urushaliim mo tani doshkin ka kul isi a'di mo mmo'doyu gwowa po/ a'di kun tana ris mo dhali kun ta gi dhan gwony caaga/ kun mola uni dhu ki ji ma du'd mo.

⁸ N'ko'd mo tani aBuulus oki gwo ki jiny 'ce'd shem piti ki: Aha/ dinaki mii mi- inthusa kamu/ tal 'de/ ki lish apo/ gwonƙan gi 'Kwani Yahu- uda/ mo walla apo/ gu'b gi mondheleladhelel mo walla apowa Kaysar mo.

⁹ Hila Pastuus mmo/ ona, a'di bwa ki mii to mmo'bor 'Kwani Yahuuda/ bwa mo tani a'di thoƙki'da Buulus gwo mo dhali o gwo mo ki: /E ona bwa ki ya ka gagamis e Pa Urushaliim mo dhali /e minu

dwall gwo gom to gwansan ibwambori aha/ imun mo 'taa?

¹⁰ Hila Buulus o gwo mo ki: Aha/ doshkina ibwambor ma ƙursi ma Kaysar jin dwallu gwo mo jin ta mo jin minu mii dwall gwo gom aha/ mo be. Aha/ miikina toŋ kamu/ jin shi/ ashi/ apo/ 'Kwani Yahu- uda/ yisa me'd jin misha / e si'da/ ki 'bore/ be.

¹¹ Waƙki/ aha/ si'da/ tana amandiki mii miinƙar/ e mo dhali waƙki/ aha/ miikina toŋ kamu/ jin midi gam 'pemen jin ta ji gi wu mo tani aha/ dinaki ush mmowu mo. Hili waƙki/ toŋ kamu/ tal 'de/ 'peni to gwahan kun yera gwahan aha/ is ki gway mo diki ta gwoŋ gana/ tani wathiŋ kamu/ yisa di'da jin midi mish ƙi aha/ e uni mo be. Aha/ mina yip 'kup pem 'kup ka Kaysar mo be.

¹² N'ko'd mo tani Pastuus ki a'di nyaƙki'da tor tor ki 'kwani gi montul is buni mo tani a'di thoƙki a'di gwo mo ki: /E o ki yip 'kup gi Kaysaro. /E mini ya eya Kaysar beseene/ mo.

ABuulus A'di Susƙunu mo Ibwambor ma Aghripaas dhala Barniiki mo

¹³ Dhali ka cim ka hony/ e pekin mo tani amalik jin ta'da Aghripaas dhala Barniiki merkin mo e Paŋ Kaysariyya mo dhali uni thekina Pastuus me'd mo be.

¹⁴ Dhali ki uni 'baarkina cim ka ris mo e mun mo tani aPastuus ƙiki gwo goma Buu- lus eya tente/ ibwambor ma malik mo mmo/ o gwo mo

ki: Wathin kamu/ di'di ma-
han jin dhalkin ma Piliks ki
mondek is mo.

¹⁵ Dhali ki aha/ dikina e
Pa Urushaliim mo tani igasiis
kun can mo dhali 'kwani
gwanyjaka/ gi 'Kwani Yahu-
uda/ ciki aha/ gwo mo gom
a'di mmodot aha/ gwo gom
miiwaka po/ a'di mo.

¹⁶ Uni thokkika/ gwo mo ki
a'di diki ta mii gi 'Kwani gi Pa
Ruumiya mo mmoci wathin
kamu/ tal 'de/ ntwa/a/ ki a'di
jin yeru is ki gway diki dosh
ka karambor i uni gun yer a'di
is ki gway mo dhali mmota
gi mo mmo/o gwo jin ta jiny
'ce'd shem piti gom gwo jin
karu apo/ a'di mo.

¹⁷ Dhali ki uni 'kokin si'da/
i montul is buni imontal 'de/
imahan mo tani aha/ dinaki
miiya diite/ mo. Hili ka cim
jin 'ko'd mo tani aha/ ca'bkina
eya kursi jin dwallu gwo mo
dhali aha/ kankina gwo mo ki
wathi/ minu mii susu mo be.

¹⁸ Dhali ki uni gun yer a'di
is ki gway doshkin ki mis mo
tani uni 'koki ci gwo gom to
gun ta thus ki thus me'd jin
toshkika/ mo be.

¹⁹ Hili uni ta gi gwondota
tiya apo/ a'di gom gwo gi
lunum buni uni 'cena mo
dhali gom jan tal 'de/ yan jin
ta'da Yesus jin wuki'd mo jin
on ma Buulus ki a'di di'd ki e
mo be.

²⁰ Dhali aha/ mmod-
umpulkika/ gwondot gom to
gwansan mo tani aha/ dotkina
a'di mo wakki/ a'di midi 'taki
ya e Pa Urushaliim mo dhali
a'di minu dwall gwo i mun
gom gwo gwansan mo.

²¹ Hili ka Buulus yipki 'kup
mo jin minu kar a'di mmoh-
hil mo mmotagi gwon dwall
'pena Ughusthus yan mo tani
aha/ kankina gwo mo ki a'di
minu kar mmohil mo ntagi
aha/ mina 'taki hash a'di eya
Kaysar mo be.

²² Dhala Aghripaas oki'da
Pastuus gwo mo ki: Aha/ si'da/
mura bwa o mo mmocik gwo
'peni wathi/ ki is pem mo.
A'di o gwo mo ki: Ka'thamo/
/e mini cik gwo mo 'peni a'di
mo.

²³ Wakan ka cim jin 'ko'd
mo tani Aghripaas pu'dki'd
mo dhala Barniiki ka dhan
mii jin nyoju mo dhali uni
'kokin mo mmoci mo e mo
jin ciku gwo nyakki iman-
cil ma askar alip mo dhali
'kwani gun tana 'kan'kup pa
mo tani ki gwo jin kankin
ma Pastuus mo tani aBuul-
lus suskunu ibwaman 'kwani
mo.

²⁴ Dhala Pastuus o gwo mo
ki: AMalik Aghripaas dhala
ris 'kwani 'baar mo kun
nyak 'ko imahan ibun'kus
bana mo. Um 'kon mmohil
wathi/ yan jin torkin ma
risa waambuhany 'Kwani
Yahuuda/ aha/ gwo apo/ e Pa
Urushaliim mo dhali imahan
si'da/ uni cuun mo ki a'di
midi mii diki di ki en kamu/
ki sule/ mo be.

²⁵ Hili aha/ gamkina a'di
mo ki a'di yisa mii ton
kamu/ jin midi gam mo jin
ta ji gi mowu yisa. Dhali
mmoyipkina a'di 'kup ki is
piti ka Ughusthus mo tani
aha/ dina gwo ibwa mo
mmohash a'di i a'di mo.

²⁶ Gom a'di mo tani aha/ dara ki gwoŋ kamu/ jin ka'bu mo jin miga/ 'kwar ki tapam pem gwo mo. Haali/ a'di gi wakan mo tani aha/ suskina a'di ibwambori um mo dhali ki ji mumi bwambori / e jin tana malik Aghripaas ki aha/ mina 'taki ta gi gwo mmo'kwari 'ko'di mo jin theke'thkunu gwo mo ki theke'th theke'th mo.

²⁷ Haali/ aha/ tosha ki a'di diki ta 'kup gwo mmohash wathi/ habuus mo dhali mmodiki ci gwo eya tente/ imonta' de/ mo, gwo jin onu apo/ a'di mo be.

26

ABuulus A'di 'Ce'dki Gwo She/ Ibwambor ma Aghripaas mo

¹ Dhala Aghripaas oki'da Buulus gwo mo ki: / E dhalkunu bway mo mmo/ o gwo gom is pini mo. Dhala Buulus he'thki me'd piti mo dhali o gwo jin ta jiny 'ce'd shem piti mo ki:

² Aha/ 'bora bwa ki is pem mo aMalik Aghripaas ki aha/ mina o gwo jin ta jiny 'ce'd shem pem ibwambori / e ka tee yan mo goma ris to gun yera 'Kwani Yahuuda/ aha/ is ki gway mo be.

³ Haali/ / e tana amanmish mii 'baar mo dhali gwo kun doŋu/ mo si'da/ kagahara kun 'koni bwaŋ 'Kwani Yahuuda/ mo be. Haali/ a'di gi wakan mo tani aha/ yuka / e mmocik aha/ gwo mo ki bwa jin 'kuçu mo ki 'kari'th mo be.

⁴ Aris 'Kwani Yahuuda/ 'baar mo mishi miim pem ki yil gi mondiki/em pem 'peni

yil pem kun twa/a/ kun 'kon ka muŋ'kup e bwam unim pem kun ta kal pem mo dhali e Pa Urushaliim si'da/ mo.

⁵ Uni mishki aha/ 'peni twa/ a/ mo, wakki/ uni ta gi bwa mmotor gwo mo, ki aha/ dina ki ji Wathim Parisi mmota jim buni kun miin ka ji sho'k ki nyanye/ mii gun onu gom ji gi luŋum bam mo.

⁶ Dhali shwane/ aha/ dosha mahan mmominu dwall gwo goma 'teŋ kape/ gom gwo jin onu is 'peni Arungimis gi ibabam bam mo be.

⁷ Iwak bam kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo koci e mo mmomii to goma Arungimis ki mon'thiny ilu/ mo dhali montee mmohil 'kup ki gwo jin onu is mo mmopu'du/ mo. Dhali goma 'teŋ kape/ yan mo tani aha/ yer ma ris 'Kwani Yahuuda/ 'baar mo is ki gway mo, ayy malik.

⁸ Ata tosha / e ki a'di ta gwo jin molu gam is mo wakka Arungimis midi 'taki 'de'k jin wu'd mo?

⁹ Aha/ ka jin gana/ kulumkina gwo ibwa ki is pem mo ki aha/ mina mii mii to ka ris kun ta kuny ca'ckona po/ gway ma Yesus gi Pa Naasira mo.

¹⁰ Dhali yan si'da/ miikika/ e Pa Urushaliim mo dhali uni ka ris mu'thkika/ eya sijin mo 'peni imandhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo mmobu'thkika/ gwo ki mom'bi'th 'peni igasiis kun can mo dhali ki uni 'kokunu mo mmo'kosh jwa mo tani aha/ si'da/ cikina 'twam pem apo/ uni mo be.

11 Dhali mmori'cka/ uni me'd ka ris eya ris gu'b gi montul isi 'baar mo tani aha/ tu'ckina uni mo mmowal gwo sor mo, dhali mmoshwakika/ anyor mo isi, ki bar bar apo/ uni mo tani aha/ pu'dkina ka piye/ mmotagi isi pan tiya si'da/ mo mmoṭo'c uni bwa mo be.

ABuulus Torki Mii jin Tu'k A'di Is mo

12 E moyam pem yan mo tani ki aha/ dikina mmoya e Pan Dimashk mo mmokaru aha/ 'pen mo ki mom'bi'th 'peni igasiis kun can mo tani

13 ka tente/ di'di bwanj 'kup mo tani, ayy malik, aha/ mishkina e bway monkush jin boli'da tente/ e ki mon'twak mo mo mmo'twak mo mmo'kamaa/ is mo dhali uni gun nyakki ii ki aha/ mo be.

14 Dhali ki aman 'baar mo 'kokina mo mmobita powa 'cesh mo tani aha/ cikkina 'twa/ jin o gwo i aha/ ki 'twanj 'Kwani Yahuuda/ mo ki: Shawuul Shawuul, ata toca /e aha/ 'kus kan mo? A'di diṭa mii gom /e mmoru'ka/ eya ruk ki si mo mmoṭi'k a'di 'pen mo.

15 Dhali aha/ tho'ka gwo mo ki: /E tana ja Tapa? Dhali Tapa ki o gwo mo ki: Aha/ tana aYesus jin toca /e 'kus mo be.

16 Hili cuyi /e mis mo dhali doshi ki sho'k pini mo haali/ gom 'pemen yan kan tan mo tani aha/ pina /e i is mo mmothoson /e mo mmota amanmii to mo dhali mmota aman/ o gwo gom to gun mishkina /e aha/ mo dhali gom to gun miga/ pi /e i is mo

17 mmo'cu'k /e 'peni 'kwani mo dhali 'peni 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ e uni gun miga/ tu'c /e mmoya mo be.

18 Mmo'ka'd uni em buni mo ki uni mini tu'k mo 'peni mondthurumi'd 'kup ki monkush mo dhali 'peni mom'bi'th ma Setaan eya Arungimis mo, ki uni mini bu'th mongwam gom minthus mo dhali mal ibwaman uni gun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel ki mongam gwo is e aha/ mo be.

Gwo ma Buulus jin Cikina A'di gom 'Kwani Yahuuda/ mo dhali 'Kwani kun 'Koki Ta 'Kwani Yahuuda/ mo

19 Wakan si'da/, ayy Malik Aghripaas, aha/ dinaki usha ush e tony jan jin piyaa/ i is 'peni momis mo.

20 Hili aha/ cikina uni gwo eya tente/ mo ntwa/ a/ uni gun 'koni Pan Dimashk mo dhali e Pa Urushaliim si'da/ mo dhali isi bwamana ris bampa/ gi Pa Yahuudiyya mo dhali e 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ si'da/ ki uni mini 'taki rica du is mo dhali mmoṭu'k 'kup ka Arungimis mo mmomii mii gun minu gam mo jin rijuwa du is mo.

21 Gom gwo yan mo tani 'Kwani Yahuuda/ tulki aha/ me'di is mo mmobu'th mo e gu'b gi mondheleladhelel mo dhali uni murkini 'kosh aha/ jwa mo be.

22 Mmobu'thka/ mowoth jin di'd 'peni Arungimis mo tani a'di doshka/ gama tee yan mmoṭi gwo gom uni gun gwa'dkin mo dhali uni kun cakin mo mmo/o gwoṅ kamu/

tal 'de/ yisa, jasi a'di jin ona imançi gwo ma Arungimis kadhamo/ mo dhala Musa jin midi 'taki pu'du/ mo,

²³ ka Kristhos yan mina isi mii 'kosh ka nyor mo dhali a'di jin midi ta amanpiya pi nŋwa/ a/ jin wuki'd mo midi 'taki ci moŋkush ki 'kwani mo dhali ki 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ si'da/ mo.

ABuulus A'di Yipki 'Kup 'Kup ka Aghripaas mo Mmo'taki Gam Gwo Is mo

²⁴ Dhali ki a'di ciki gwo jin ta jiny 'ce'd shem piti kan mo tani Pastuus oki gwo ki dhan 'twa/ mo ki: Buulus / e guskina du mo ba/ Mmomisha / e to deŋ e kagahara mo a'di tu'k /eya du mo mmogus mo.

²⁵ Hila Buulus oki gwo mo ki: Aha/ dinaki gusa du mo ba/ Pastuus / e jin ta jim 'borga/ mo hili aha/ ona gwoŋ gana/ mo dhali ka du jin kuthi/ is ki 'cese/ 'cese/ mo be.

²⁶ Haala malik mishki to gwansan mo. E a'di si'da/ aha/ ona gwo ki dar gi monyju/ mo gom aha/ lalawa du sho'k gom toŋ kamu/ tal 'de/ 'peni 'kwani gwansan yisa di'da jin bagu mo 'peni a'di mo haali/ mii yansan yisa miikunu ki tar mo.

²⁷ Malik Aghripaas, gwo 'peni imançi gwo ma Arungimis kadhamo/ gamkina / e is mowa? A'di mishga/ ki / e gami gwo is mo.

²⁸ Dhala Aghripaas oki'da Buulus gwo mo ki: A/ e palaa/ ki ari mompal mmolal aha/

sho'k ki gwo mo jin miga/ war ka Kristhiyan mo?

²⁹ Dhala Buulus oki gwo mo ki: Aha/ mishayi ka Arungimis ki ari pal walla ki dhan mompala caaga/ mo, yisa / e 'deya, hili si'da/ uni 'baar mo gun cikki aha/ ka tee yan mini 'taki war mo mmowa e ki aha/ isi ciki/ ki dar gi mondek gwansan mo be.

³⁰ Dhala malik cu mis mo dhala mudhiir dhala Barniiki mo dhali uni gun nyakki 'ko ki uni mo.

³¹ Dhali ki uni thoŋkin ka pije/ mo tani uni ciki gwo ka rem 'kup mo mmo/o gwo mo ki: Wathi/ yan diki mii toŋ kamu/ jin midi gam 'pemen jin ta ji gi wu mo walla jin midi ta jin minu deka dek mo be.

³² Dhala Aghripaas oki'da Pastuus gwo mo ki: Wathi/ yan minu 'taki kar ki 'kus mo wakki/ a'di midi 'taki diki yip 'kup 'kup ka Kaysar mo be.

27

ABuulus 'Cukki'da Kur Yi'de/ jin Bela 'Tham e Pa Ruumiya mo

¹ Dhali ki gwo gamu me'd mo jin mina amani 'taki ii eya kur yi'de/ jin bela 'tham ki bway gi Pa Ithaaliya mo tani uni cikina Buulus mo dhali uni ahabuusa tiya e me'd ma mancil ma askar iss 'kwanim pa imudhe'd mo jin yukunu gway ka Yuliyuus mo 'peni mo jin jin ma askara ji eya Ughusthus mo.

² Dhali mmomerkina aman apon kur gi Pa Adramitiniyya

jin bela 'tham mo jin muru 'cuk mo mmo/ii iyi'de/ e mon tiya eya gap gi Pa Asiyya mo tani aman 'cukkina akur yi'de/ e yi'de/ mo dhali jan tal 'de/ jin ta'da Aristarkus gi Pa Makiduniyya mo 'peni Pan Tasaluniiki mo tani a'di nyak di ki aman mo.

³ Dhali ka cim jin 'ko'd mo tani am takina Pan Saydaa/ ki me'd mo. Dhala Yuliyuus mii'da Buulus me'd wathimpa mo dhali mmodhal a'di bway mo mmoya mo e ikam piti mo dhali a'di ta wathimpa ki is piti mo be.

⁴ Dhali mmo'cukkina amana kur yi'de/ jin bela 'tham 'peni mun mo tani aman iikina eya kur jin bela 'tham mo mmosheshela gap gi Pan Kuprus mo gom 'tham 'kon ki ca'ckon mo.

⁵ Dhali ki aman iikina eya kur yi'de/ jin bela 'tham mo mmo'cih dhan yi'de/ jin di'd 'twa/ ki mis gi Pan Kilikiyya mo dhali Pam Pampiliyya mo tani aman pu'dkina e Pam Mira gi Bampa/ gi Pa Likiiyya mo.

⁶ Dhali imun mo tani aman cil ma askar iss 'kwanim pa imudhe'd mo gamki'da kur yi'de/ jin bela 'tham mo ki bway gi Pa Iskandariyya mo mmoya iyi'de/ ki bway gi Pa Ithaaliya mo dhali a'di tu'cki am mmomer a'di apo/ mo.

⁷ Dhali aman iikina i yi'de/ ka sereç, ka sereç mo ka cim ka ris mo dhali ki aman pu'dkina mo ki mii kun di'adit mo apo/ Pan Kiniidus mo mmonona 'tham am ki bway naskina/ mo tani aman

iikina eya kur jin bela 'tham mo mmosheshela gap gi Pan Kariit apo/ Pan Salmuuni mo be.

⁸ Dhali ki mii kun di'adit mmota agap ki me'd mo ki sule/ tani aman pu'dkina mo e monkamu/ jin yukunu ki Mo jin Dhunuwa Kur Yi'de/ ki Jaro/ mmo'dish Pa Lasaa/iya is mo be.

⁹ Dhali ka cim 'baarkunu ki nyanye/ mo dhali ki mo/ii jin ta jin tagu wu hila/ mo tani haali/ monga/ to pekuwu hila/ mo tani aBuulus kucurki uni ki gwom 'borga/

¹⁰ dhali oki uni gwo mo ki: Kana, aha/ nyitha ki mo/ ii midi washi/a dhali mo jin minu this to e midi caaca mo, yisa jasi to kun kalu yisa dhala kur jin bela 'tham mo yisa hili si'da/ mon'koki/em bana mo.

¹¹ Hila mancil ma askar iss 'kwanim pa imudhe'd mo ciki'da dum piti ki nyanye/ ki gwo gi tapa ma kur yi'de/ jin bela 'tham mo dhali com ma kur yi'de/ si'da/ mo, yisa ki gwon to gwansan kun okin ma Buulus mo.

¹² Dhali haali/ mo yan jin dhunuwa kur yi'de/ mo diki ta a'di jin karu ki 'bore/ mo mmo'baara ppe gi mondit mo tani a'bana tiya o gwo mo mmo'cuca kur yi'de/ jin bela 'tham mo mmo/ ii mo 'peni mun, wakki/ a'di midi 'taki ta isi mii gom uni mmomish pu'd e Pam Piniks mo dhali 'baara ppe gi mondit mo imun mo jin ta mo jin dhunuwa kur yi'de/ gi Pan Kariit jin hili 'kup ki mom'pesho'k gi 'ko'd gwar

ma bim poros mo dhali ki mom'pesho'k gi 'ko'd gwar ma biny cam mo.

Adhan 'Thama Punthar Poshki'd e Kumma/ Yi'de/ mo

¹³ Dhali ki 'tham gi 'ban ma biny cam poshki'd ki puyii puyii mo tani uni toshkin ki uni gamki to jin di uni ibwa mo tani uni bukkinakar 'kup tonkuthu'd jin telki'da kur yi'de/ mo dhali uni iikin mo eya kur yi'de/ jin bela 'tham mo mmota ga gap gi Paṅ Kariit ki me'd mo ki sule/ sule/ ki 'dish 'dish mo.

¹⁴ Hili ḡ'ko'di mo jin 'konu ki rash rash mo tani 'tham bitkunu 'peni a'di jin mii'd ki ji wuṭul mo jin yuku ka Uruk-liduun mo.

¹⁵ Dhali ka kur bu'thkunu mo tani a'di moli ya ibwambor 'tham mo tani am cikina a'di bway mo dhali am borkunu mo be.

¹⁶ Dhali mmosona aman mo mmosheshela gap ma ara uk ma 'cesh jin yukunu gway ka Kalawdi mo tani aman misha kur bu'th ki mom'bi'th ki mii jin ditadit mo.

¹⁷ Dhali ki uni yu'dki a'di ki mis mo tani uni miiki to woth mo mmohakam is ma kur mo ki ton dek mo dhali mmoḡo/ ka uni is mo ki uni minu 'taki bit apo/ mo ma Sirtis* mo tani uni 'cukki bur-rinye/ ma kur jin bela 'tham mo dhali wakan uni 'kokunu mo mmobor mo be.

¹⁸ Dhali ki aman 'kokina mo mmo'kosha tu'c ki mii ki nyanye/ gom dhan 'thama punthar mo tani ka cim jin 'ko'd uni telki mii 'pen mo

mmokal to kun kalu mmota'k ka piḡe/ 'pena kur yi'de/ mo.

¹⁹ Dhali ka cim kwara mo tani uni ki me'd buni uni 'cena ita'kki cwam burrinyen 'tham ma kur yi'de/ ka piḡe/ mo.

²⁰ Dhali ki dar ga tente/ mo walla acul mo mmokusha po/ aman ka cim ka ris mo dhali ki dhan 'thama punthar jin wa'da iyayi'da po/ aman mo dhali arisa 'teṅ kapem bam jin minu 'taki woth am mo tani thisu e 'baar ki 'bil 'bil mo.

²¹ Dhali ki uni 'kokin ki rash rash ki dar gi tonṭe/ mo tani aBuulus doshki'd ki mis mo 'peni bwam uni mo dhali o gwo mo ki: Kana, um mini 'taki ha isi gwom pem e mo mmo'taki 'koki 'cuka kur yi'de/ jin bela 'tham 'peni Paṅ Kariit mo dhali um mini 'taki ye mon tonthus yan mo dhali to gwansan kun thisu e si'da/ mo.

²² Dhali shwane/ aha/ malasa um ki gwo mo. Tayi gi bwam 'boro'd mo ma haali/ jamu/ tal 'de/ midi diki this mondiki/em piti e 'peni bwam um mo hili jasa kur yi'de/ 'te/ mo.

²³ Haala man'doyu gwon kamu/ 'peni Arungimis doshki'd e aha/ mon'thiny yan mo aha/ jin tana jim piti mo, a'di jin miiga/ to si'da/ mo

²⁴ mmo/ o gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma, Buulus. /E mini mii doshi bwambor ma Kaysar mo dhali hili, Arungumis midi ci ki/eya ris uni gun nyak ii ki /e eya kur yi'de/ jin bela 'tham

* 27:17 Sirtis a'di ta mo jin hapuḡ ma si'b ki hapuḡ mo.

mo.

²⁵ Haali/ a'di gi wakan mo tani kana, tayi gi bwam 'boro'd mo ma haali/ aha/ gama Arumgimis gwo is ki a'di midu mii mii wakan me'd jin okunu aha/ gwo mo be.

²⁶ Hili ana minu mii taka po/ moŋ kamu/ jin ta ara uka 'cesh mo be.

²⁷ Hili ki mon'thiny jin ta'da 'kume'd i'ce'dka doŋon pu'dki'd mo tani aman 'kokunu mmobor ki yi'dem babanŋal eya dhan yi'de/ ma Adriya ki mo murki'di ta mombwam/ e mo tani imanmiiya kur yi'de/ toshkin ki uni 'kokin mo mmo'dish bampaŋ kamu/ is mo be.

²⁸ Dhali uni bitki to mo mmopal 'kul gi dhan yi'de/ mo dhali uni gamki a'di mo mmota engula/ iss 'kwan-impā ipe'de/ mo dhali 'ko'di ari mo jin thoŋha uni is mo tani uni bitki to dok/ e mo mmopal 'kul piti mo dhali uni gamki a'di mo mmota engula/ iss 'kwanimpā idonon i'ce'dka 'kume'd mo be.

²⁹ Dhali mmoko/kina aman is mo wakki/ aman minu 'taki ta'k mo a'cesh apo/ 'ku-wosh 'kwakala/ mo tani uni ta'kkina kar 'kup tonkuthu'd jin telki'da kur yi'de/ mo idonon 'peni bum 'pen jin 'ko'd mo dhali 'tho monkush ki a'di bala midu di kakasjayi.

³⁰ Dhali ki imanmiiya kur 'kokin mo mmoŋapki mo mo mmoso ka pije/ 'peni bwam ma kur yi'de/ mo dhali thulka kur yi'de/ eya dhan yi'de/ e mii jin diki ta jamas mii me'd

jin mina uni 'taki beredha kar 'kup tonkuthu'd jin telki'da kur yi'de/ mo 'peni bum 'pen ma kamu/ jin twa/a/ mo tani

³¹ aBuulus oki gwo eya mancil ma askar iss 'kwan-impā imudhe'd mo dhali i/ askar si'da/ mo ki: Isi ciki/ mmo'kokina gwansan ki 'koki 'ko eya kur yi'de/ mo tani um minu mol woŋh mo be.

³² N'ko'd i/ askar 'cithkina shi/ ma kur yi'de/ 'pen mo dhali mmodhal a'di mmo-bitku mo be.

³³ Dhali ki monkush ma tente/ di'd mmoyayu/ mo tani aBuulus ŋapki uni 'baar mo mmoshwa tonten tiya mo mmo/o gwo mo ki: Atee yan ta'da cim ma 'kume'd i'ce'dka doŋon mo jin čora um mo dhali 'kona um mmoga/ to mo dhali um 'koki bu'th ton kamu/ mo be.

³⁴ Haali/ a'di gi wakan mo tani aha/ yukkina um mo mmobu'th tonten tiya mo haali/ a'di ta mo jin ta mom bum ki 'dantar mo. Haali/ ara mur'kup tal 'deŋ kamu/ midu diki 'ce'd sho'k 'peni 'kup bum ki jin 'deŋ kamu/.

³⁵ Dhali ki a'di oki gwo yan kan tan mo tani dhali a'di bu'thki maan'kuthu'd mo dhali a'di 'borki'da Arumgimis bwa i is e buŋ'kusi uni 'baar mo. Dhali a'di 'ce'dki a'di mo dhali tel a'di 'pen mo mmoshwa mo be.

³⁶ Dhali mmo'borkina uni bwa mo tani uni ki is buni si'da/ bu'thki tonte/ mo be.

³⁷ Dhali aman 'baar mo kun

'kona eya kur yi'de/ mo tani aman 'kwanimpa tana iss[†] 'kwanimpa i'kume'd i'ce'dka kwara apo/ i'ce'dka karpa'c i'ce'di 'de/ mo be.

³⁸ Dhali ki uni shwakini kap mo tani uni pashkina kur yi'de/ to is mo mmotagku ka pije/ mo pos bunyan eya dhan yi'de/ mo.

Akur Pwathki Bwa mo

³⁹ Dhali ki mo ta montee mo tani uni 'koki nyith mony'cesh mo hili uni thiskina bem bwan gapa 'kulgan kamu/ i is mo jin ta'da gap mo dhali uni torkina tor wakki/ uni mini 'taki misha kur yi'de/ bor apowa gap mo.

⁴⁰ Dhali mmobitkina uniya kar'kup tonkuthu'd jin telki'da kur yi'de/ mo tani uni dhalki uni mo eya dhan yi'de/ mo mmo'cu^k to kun dekki cwa jin shu'da kur yi'de/ bway ka yiha/ mo. Dhali mmoyu'dkina uni burrinyen 'tham ma kur jin twa/ a/ mo 'kup ki 'tham tani uni bu'thkina kur yi'de/ mo mmoya 'kup ka gap mo.

⁴¹ Hili mmobitkina uni apo/ mo jin gama dhan yi'de/ sun 'kup mo tani uni tu'ckina kur yi'de/ mo mmopeya 'cesh mo. Dhali bum 'pen ma kur yi'de/ jin twa/ a/ jimki'da 'cesh mo dhali molu jo^c mo dhali di'd kan mo. Hili bum 'pen ma kur yi'de/ jin ta jin 'ko'd mo tel 'pen mo mmo'cu^k is piti mo gom mom'bi'th gi yi'de/ mmobir bakal mo be.

⁴² Dhali gwo jin 'koni bwa gi i/ askar mo tani ta gwo mmo'kosh 'kwani habuus mo

jin mina unin tiya 'peni uni 'taki 'koki kan ka pije/ mo dhali ye mo be.

⁴³ Hila mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd mo tani a'di dina gwo ibwa mmokara Buulus ki 'dantar mo tani a'di nonki uni mo 'peni gwo kun 'ko uni ibwa mo dhali kanki gwo mo ki uni gun mishi yi'de/ kan mo mini posh is buni eya dhan yi'de/ mo dhali pu'di mony'ceshi twa/a/ mo.

⁴⁴ Dhali 'peni kun tiya mo tani uni 'kokin eya kur yi'de/ jin pwathki bwa mo dhali kun tiya e ton tiya 'pena kur yi'de/ mo. Dhali wakan a'di warki'd ki mo jin yekina uni 'baar mo mmopu'da po/ mony'cesh ki 'dantar mo be.

28

ABuulus Diki'd eya Uka 'Cesh gi Pam Maliitha mo

¹ Dhali ki aman yekina mo tani n'ko'd aman nyithkina a/ uka 'cesh yin jin ta a'di jin yuku ka Maliitha mo.

² Dhali 'kwani gun 'koki wal 'twan Griki mo torki aman mii kun muma uni mo haali/ uni 'thaki o'd mo dhali bu'thki amani 'baar mo 'kup ki is buni mo haala sho'k di'd mmowol yi'de/ mo dhali haali/ mo 'thupa'thup mo be.

³ Hili ka Buulus tulki cinkira/ is imontal 'de/ mo dhali dhu uni e o'd jin shwa'd mo tani tashan 'thi pu'dki'd ka pije/ gom mom 'batha'd mo dhali 'tampal a'di i'bame'd piti mo.

⁴ Dhali ki 'kwani gun 'koki wal 'twan Griki parki ari to/e

jin ta ga aci/i cine/ mmoshir ka 'cajala/ 'peni me'd piti mo tani uni oki gwo ka rem 'kup mo ki: Wathi/ yan de ita'da man'kosha mee mo be. A'di bala yeki'd mana 'pena dhan yi'de/ mo tani mo jin miinu ka kar/e non a'di mmodi ki e mo be.

⁵ Bahili a'di bitki to/e isi o'd jin shwa'd mo dhali a'di diki bu'th mo/isa nyor mo.

⁶ Hili uni corki a'di ki a'di mina isi 'taki dhe'th mo walla mmomina jwa 'taki kal a'di mmobit e me'd mo. Dhali ki uni 'kokin ki rash rash mo mmoçor a'di mo dhali mmo-hila uni ki tonthusa kamu/ diki pu'du/ i a'di mo tani uni wo'tha bwam buni 'kup mo dhali o gwo mo ki a'di ta'da rum mo be.

⁷ Dhali e moñ gu'b kun tulu 'kup e mo yan mo tani mo 'kon gun ta ji gi wathi/ ma 'kan'kup ma uka 'cesh yan jin yukunu gway ka Publiyuus mo. A'di bu'thki aman mo dhali dhu am mmo'ish mo ka cimi kwara mmota yilkina/ mo.

⁸ Dhali a'di wakan si'da/ ki CoPubliyuus ishki 'ko'da 'cesh mmo'batha a'di is ki 'ba'th dhali mmo'thi mo. A'di jin yan ma Buulus nycine/ mo dhali mmo'tho mo dhali mmodhu me'd piti apo/ a'di mo mmowaç a'di mo.

⁹ Dhali ki mii yan miikunu mo tani kun tiya si'da/ kun 'kosha 'batha tiya eya uka 'cesh yan mo tani pu'dkin mo dhali uni 'kokunu mo mmowaç si'da/ mo be.

¹⁰ Uni si'da/ takki aman gi montak ka ris mo dhali ki aman 'cukkina kur yi'de/ jin

bela 'tham mo tani uni dhu to gun mina am mii 'taki mii ta eya kur yi'de/ jin bela 'tham mo.

Buulus Merki'd e Pa Ru-umiya mo

¹¹ Dhali 'ko'da ppe 'kupi kwara mo tani am 'cukkina kur yi'de/ jin bela 'tham mo jin ta ji gi Pa Iskandariyya mo jin 'baarki'da ppe gi mondit eya uka 'cesh yan jin ta gi jamasa 'de/ jin ta isa kam su/ mo. (Ikam gi uni su/ gwansan ta iya/ ma Saps jin ta com to gun luña 'Kwanin Griki mo dhali iya/ gwansan iyuku gway ka Kastuur mo dhala Polok mo dhali iman-miyya kur yi'de/ ki luñ uni me'd imanshu uni bway e bway yi'de/ mo.)

¹² Dhali mmotakina aman Pan Sirakuusa gi me'd mo tani aman 'kokina mo imun ka cimi kwara mo.

¹³ Dhali 'peni mo yan mo tani aman kukulkina bway mo dhali aman merkina e Pa Righiyuun mo dhali 'ko'da cim 'de/ mo tani 'tham gi 'bana biny cam poshki'd mo, dhali 'ko'da cim jin 'ko'd mo tani aman pu'dkina e Pam Puthiyuuli mo

¹⁴ e mo jin gamkina amana wak bam mo dhali aman tu'ckunu mo mmo'ko nyakki uni ka cim pesu/ mo. Dhali wakan mo tani am pu'dkina e Pa Ruumiya mo be.

¹⁵ Dhali 'peni mo yan tani awak bam, ki uni cikki gwo gom aman mo tani, uni iyyin mo mmoraç am ibway mo ntagi Mo ma Suug gi Pa Ap-piyuus mo dhali Mo gi Gu'b

Yilkina/ Ikwara mo be. Dhali ka Buulus mishki uni mo tani a'di man'ki'da Arungimis mo dhali bwa ta a'di wathimpa mo be.

¹⁶ Dhali ki aman cikina e Pa Ruumiya mo tani Buulus dhalkunu bway mo mmoča'b a'di 'de/ nyakka askar jin ji a'di mo be.

ABuulus A'di Ciki Gwo e Pa Ruumiya mo

¹⁷ Dhali 'ko'da cim kwara mo tani a'di yukki uni mo mmotul is imonta' 'de/ mo uni gun tana 'kan'kup gi 'Kwani Yahuuda/ mo dhali ki uni 'kokin mmotul isi montal 'de/ mo tani a'di oki gwo i uni mo ki: Aha/ ma waḵ bum, aha/ bala miikina toḵ kamu/ apoḵ 'kwani yisa walla apo/ mii gi ibabam bana bala aha/ cikunu 'peni Pa Urushaliim mo mmota habuus e me'd gi 'Kwani gi Pa Ruumiya mo.

¹⁸ Dhali ki uni tiriishki aha/ ki gwo mo tani uni ona bwa ki kar aha/ ki 'kuḵ mo haali/ mo jin yeru aha/ is ki gway mo diki ta 'pemen jin midi ta ji gi mowu mo.

¹⁹ Hili ki 'Kwani Yahuuda/ oki gwo apo/ a'di mo tani aha/ tu'ckunu mo mmoyip 'kup 'kup ka Kaysar mo, yisa mmotaka/ gi toḵ kamu/ jin miga/ yer 'kwani gi kal pem is ki gway mo yisa.

²⁰ Haali/ gom moyer is ki gway yan tan a'di iyukkika/ um mmoparaa/ e mo dhali mmoḵora ḵor nyakki aha/ mo haali/ goma 'teḵ kape/ gi 'Kwani ma Israyiil mo tani aha/ deḵkunu ka jindhiir yan mo.

²¹ Dhali uni oki gwo i a'di mo ki: Aman 'kokina ki bu'th gwo jin 'kwarkunu 'peni Pa Yahuudiyya gom /e walla tal 'deḵ kamu/ 'pena waḵ pini yisa di'da jin pu'dki'd imahan mo dhali mmoči gwo walla mmo/o gwon tonthusa kamu/ 'de/ gom /e mo.

²² Hili aman ona ki a'di 'boro'd mmocik gwo 'peni / e a'di jin di /e i bwa wakan mo. Haali/ gom gwo gi ce yan mo tani a'di mishu mo ibwam aman ki gwo jin onu apo/ a'di e mo 'baar mo.

²³ Dhali ki uni karkina cim gom a'di mo tani uni ḵa'thkin i a'di mo e mo jin ca'bkina a'di mo. Dhali a'di ḵorki uni gwo eya tente/ mo mmoči gwo gom Bampa/ ma Arungimis mo dhali mmolal uni sho'k ki gwo mo goma Yesus mo 'peni gwonkan ma Musa jin cinu mo dhali gwo gi imanči gwo ma Arungimis kadhamo/ mo si'da/ 'peni mon'thamo/ ntagi mom'perḵaskum mo be.

²⁴ Dhali kun tiya gamki to gwan is mo kun 'kokunu mo mmo/oku mo dhali gun tiya 'koki gam gwo is mo be.

²⁵ Dhali ki uni 'koki gam bwa me'd mo e bwam uni 'cena mo tani uni iikin mo, 'ko'da Buulus oki jasi gwon kamu/ tal 'de/ mo ki: Gwo ona Shi/in Dheleladhelel ki 'bore/ eya Ishaya ka ji sho'k jin ta'da manči gwo ma Arungimis kadhamo/ mo ibabam bum mo

²⁶ mmo/o gwo mo ki:

Yayi / e mo ma e 'kwani gwansan mo dhali oyi

gwo mo ki:

Mmocika um a'di ki cik gana/
mo tani um mini mol
a'di 'ban ki tash tash
mo

dhali um mini par a'di e ka jin
gana/ mo tani um mini
mol a'di nyith ki 'bil 'bil
mo.

²⁷ Haala dun 'kwani gwansan
dhethadhe'th mo

dhali 'cem buni usa us ki pin-
tir mo mmocik gwo mo

dhali em buni mu'thkina uni
mo

isi ciki/ ki uni mini 'taki nyith
ki em buni mo

dhali cik ki 'cem buni mo
dhali mish gwo 'ban eya dum

buni mo

dhali 'taki tu'k 'kup ki aha/ mo
jin miga/ 'taki waç uni mo be.

²⁸ Dhalki a'di mishu si'da/ mo
e um ki mowoth yan 'peni
Arungimis hashkunu mo e
'kwani kun 'koki ta 'Kwani
Yahuuda/ mo. Ki uni mini cik
si'da/.

²⁹ Dhali ki a'di oki gwo
gwansan mo tani 'Kwani
Yahuuda/ iikin mo mmosu'kkina
uni ki gwo ki nyanye/ e bwam
uni 'cena mo be.

³⁰ Dhali a'di ca'bki'd
mmo'baar yil su/ mo e gu'b
pitiñ gana/ jin cikina a'di
aguurush mo mmoça'bi cine/
mo dhali a'di bu'thki uni
'baar kun iiyini a'di mo be,

³¹ mmoçi gwo gom Bampa/
ma Arungimis mo dhali
mmoçor to gom Tapa Yesus
Kristhos ki dar gi monyju/ i
'baar mo dhali wathi/ piyi'd
jin 'tashki a'di 'twa/ mo be.

Gwo jin 'Kwar ma Buulus gom 'Kwani gi Pa RUUMIYA mo

Mo jin Thenu Me'd mo

¹ ABuulus jin ta cinjina/ ma Yesus Kristhos jin yukkunu mo mmota amankaru ki she/ mo, dhali a'di ki is piti ta jin karu ki she/ 'peni bwan tiya mo gom gwom 'borga/ ma Arumgimis mo,

² 'peni gwo jin okina a'di is ki imanci gwom piti kadhamo/ mo jin ta gwo jin 'kwarkunu jin kogu mo be.

³ Isi/ ki gwo gom Ya/m piti mo jin ta'da Yesus Kristhos Tapam bana mo, a'di jin dho'thkunu mo 'peni emen ma Dawuu'd mo isi/ ka yi'c bungwar is mo.

⁴ Dhali a'di toru eya tente/ ki a'di ta Ya/ ma Arumgimis mo ki mom'bi'th mo ki gwo gi Shi/in jin kogu mo mmopinu a'di mo 'peni mowu mo be.

⁵ Dhali ki a'di mo tani am bu'thkina 'the mo dhali am takina imandhunu ki she/ mo imantal 'de/ mo e mmoha gwom piti e mo ki mongam gwo is mo em bwaman kal gi 'kwani e mony'cheshi 'baar mo gom gway piti mo be.

⁶ Dhali nyakki uni mo tani um si'da/ um ta uni gun yukkunu ki kum ma Yesus Kristhos mo be.

⁷ E uni 'baar mo kun 'kokin mo e Pa Ruumiya mo, uni gun en ma Arumgimis mo dhali

kun yukkunu mo mmodhu ki she/ ki dhelel dhelel mo.

A'the e um mo dhali monku'th is 'peni Arumgimis jin ta'da Babam bana mo dhali Tapa Yesus Kristhos mo be.

ABuulus Dina Gwo Ibwa mo Mmobuti Pa Ruumiya mo

⁸ Ntwa/ a/ aha/ 'bora Arumgimis pem bwa i is mo eya Yesus Kristhos gom umi 'baar mo haali/ mongam gwo is bum torkunu ki tur ka pije/ e mony'cheshi 'baar mo.

⁹ Haali/ Arumgimis ta'da aman/o gwom pem mo a'di jin miiga/ to ki shi/in pem mo e gwom 'borga/ gi Ya/m piti mo, haali/ aha/ yera um gway ka yempa/ mo e mon'thom pem ki dar gi mondak mo be.

¹⁰ Dhali aha/ dota Arumgimis mo wakki/ a'di midi 'taki ta isi mii mo ki bwam piti mo tani ki aha/ mina gam a'di jin tupaa/ bwa mo isi/ isa gush mo mmoyaku/ i um mo be.

¹¹ Haali/ aha/ 'kosha te/ um kagahara mo ki aha/ mina 'taki ci um to gi shi/in mo, mmominu 'taki 'bi'th um is mo.

¹² Dhali a'di be nta gwo be ki ana minu nyakka du roc mo ki mongam gwo is bana ka rem 'kup mo, a'di jin di'd e um mo dhali e aha/ mo be.

¹³ Dhali shwane/ aha/ yisa mina dhal um mmota pus mo yisa, iwakk pem, haali/ aha/ dina gwo mbwa me'd ka ris mo mmoyaku/ i um mo (dhali hili aha/ nonkunu 'kup mo be) ki aha/ mina nyakk maman gana/ dho'th e um mo si'da/

me'd e unin tiya kun 'kokin mo e bwan 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo be.

¹⁴ Aha/ din ma mure/ m'ba/ gom 'Kwaniḡ Griḡi mo dhali gom 'kwani kun 'koki wal 'twanḡ Griḡi mo dhali gom uni gun ta gi yuk mo dhali gom uni gun ta pus mo.

¹⁵ Dhali wakan me'd jin mishga/ mii mo e is pem mo tani aha/ thosonkina is pem mo mmoḡi gwom 'borga/ e um mo si'da/ gun 'kon e Pa Ruumiya mo be.

Mom'bi'th gi Gwom 'Borga/ mo

¹⁶ Haali/ aha/ dina is ki 'the mo gom gwom 'borga/ mo haali/ a'di ta mom'bi'th ma Arumgimis mo e bway mowoḡh mo, e uni 'baar mo ki 'beles kun gam a'di gwo is mo. Nḡwa/a/ e 'Kwani Yahuuda/ mo dhali e 'Kwaniḡ Griḡi si'da/ mo be.

¹⁷ Haali/ e a'di mo tani mo ma ḡar/ e ma Arumgimis ḡorkunu eya tente/ ki moḡgam gwo is mo. Me'd jin 'kwarkunu mo ki: A'di jin ta jinḡ ḡar/ e ki moḡgam gwo is mo tani a'di midi di ki e mo be.

Mii jin 'Kona 'Kwani ki Mii 'Ba/ mo

¹⁸ Haala nyor ma Arumgimis ḡorkunu eya tente/ 'peni momis apowa ris mii gun ta ku gi ushu Arumgimis mo dhali mii gun 'koki ta ḡar/ e kun miina 'kwani mo mmoyap gwoḡ gana/ ki miim buni kun 'koki ta ḡar/ e mo.

¹⁹ Haali/ mo jin mishuwa mish 'ban goma Arumgimis mo tani a'di ḡoru eya tente/

gom uni mo be. Haali/ a'di ḡorkin ma Arumgimis uni mo be.

²⁰ Gom to gun molu par e 'peni a'di me'd jin ukḡkunu mony'cesh mo tani uni mishu eya tente/ mo be haali/ uni mishu e to gun ukḡ mo be, uni gun mishu kun ta mom'bi'th piti jin di'd 'peni ka muḡḡkup ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo ntagi yilaḡ kamu/ ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ si'da/ mo dhali mmoḡtana a'di Arumgimis kan si'da/ mo tani, wakan mo tani uni dar ki gwo mo mmoḡi 'ko'd mo be.

²¹ Haali/ ba ki uni mishkina Arumgimis mo tani uni kar a'di ki ca me'da Arumgimis gana/ yisa, dhali uni si'da/ 'koki maḡ a'di mo. Hili uni warkin ki iman'kosh mo ki mii mo e gwom buni kun kulumkina uni ibwa mo dhali adum buni jin ta pus mo tani uni dhuruma/ dhurum mo be.

²² Dhali ki uni ḡoshkin ki is buni ki uni yukayuk mo tani hili uni warkin ki pus mo be.

²³ Dhali uni akḡki monyca ma Arumgimis e mo jin moli wu mo me'd jamas to kun ukḡ mo kun wana e ki wathiny'cesh jin mishi wu mo walla 'dii mo walla to/ e mo walla to kun parana 'cesh mo be.

²⁴ Dhali ki mii gi wakan mo tani Arumgimis ḡiki uni bway mo ki mon'thoḡh bwa mo eya dum buni mo e to gun nyo/ anyo/ mo, ki buḡḡwar is buni mini 'theya'the mo e bwam uni ki is buni mo be.

²⁵ Haali/ uni akḡki gwoḡ gana/ goma Arumgimis e mo

ki gwo ma tor mo dhali lun to mo dhali mii to gom to jin uku mo, yisa goma Man/uk to mo jin ta jin boru mii ki sule/ sule/ mo be. Amen.

²⁶ Haali/ gom 'kup mii yan kantan mo tani Arungimis ciki uni bway ki mon'dap e kun ta kun shigga/ mo. Up buni akki jamas buyem pam buni e mo mmobu'th jamas kun 'koki ta jamas buyem pa mo.

²⁷ Dhali wakan si'da/ tani 'kwaniḡ gwaḡh uni dhalki jamas buyem pam buni ki up 'pen mo dhali uni bur ma dum buni mo mmo'dap e apon tiyan tiya gwaḡh mo. 'Kwaniḡ gwaḡh ha'k 'pen ceḡ 'kwaniḡ gwaḡh mo, dhali bu'th tonthus ki is buni uni 'cena mo, wakan ki miim buni kun thamkina uni mii mo be.

²⁸ Dhali haali/ Arungimis usha uni mmonyith mo tani Arungimis si'da/ ciki uni bway mo mmota gi bwa kun mini ta aye/inḡ gwo mo dhali ki mii kun shi/ashi/ mo be.

²⁹ Uni 'tu'dkunu mo ki piny piny ka ris mii gun ta mii gun 'koki ta miinḡkar/ e mo dhali mii kun ta tonthus mo dhali mii mmota a'thoḡhum bwa mo dhali mii kun ta kun dupa dupi e mo be. Dhali uni 'tu'du/ mo ki miin dhapan mo dhali mmo'kosha mee mo dhali mmota ibirinḡ gwo mo dhali mmota imanheka he'k e mo dhali mmota iman'do tiya ki e mo. Uni si'da/ tana le'd ka le'd apo/ 'kwanin tiya mo

³⁰ dhali ta imanthutha thu'th 'pen mo dhali ta

imanshi/a Arungimis i e mo dhali ta iman/ ush 'kwani ga/ kun can mo dhali ta iman'thek 'ba/ mmis mo dhali ta imandhu is ki ca mo dhali mmota imanmum miin tonthus tiya kun ta kun this mo dhali mmota iman/ ush gwo gi icom dhali ikum mo be,

³¹ dhali ta pus mo dhali ta uni gun tana akum bwa ka akum bwa mo dhali ta imandar ga dum pa mo dhali ta imangora bwa ki gor mo.

³² Bala ki uni mishki gwonḡkan ma Arungimis mo ki uni gun miiki to gwansan mini gam 'pemen jin ta ku gi mowu mo tani uni yisa mii uni jasi uni 'cena ki is buni yisa, hili uni teski mii mo ki unin tiya kun botkin ki mii si'da/ mo be.

2

Mo jin Dwall ma Arungimis Gwo ka Kar/e mo

¹ Haali/ a'di gi wakan mo tani/e dar gi gwo mmoçi 'ko'd mo, ayy ki /e wathi/ ki /e jana dwalli ci gwo mo. Haali/ ki /e dwalli gwo apo/ a'di mo tani/ e wakki is pini mo haali/ /e jin tana mandwall gwo mo tani/ e miiki isi to kun nyaḡkin mo be.

² Ana misha ki gwon dwall ma Arungimis pu'dki'd ki shem'bor mo apo/ uni gun miiki to gwansan mo be.

³ /Aki tosha /e, /e wathi/ ki gwo jin dwalla /e apo/ uni gun miiki to gwansan mo dhali /e bala mii uni ki is pini mo tani a/e mini ye mo 'peni mondwall gwo ma Arungimis 'taa?

4 A/e boločkina ris mii kun ta kum pa ma Arumgimis gi mo/en gun ishin ka enthus ki bwa mo 'taa? Dhali mmoguna a'di bwa a'kany'cesh mo dhali mmo'kuca a'di bwa ki 'kari'th mowa? 'Kona um ki miša ki momiin ma Arumgimis ki mo/en mo tani ta 'pemen mmosus um mmorica du is mowa?

5 Hili adum bum kun 'bi'thkin mo dhali kun tana ushiḡ gwo mo tani um tulkina nyor is is mo gom is bum mo ka cim ma nyor mo ki gwon dwall ma Arumgimis jin ta jin kar/e minu tor eya tente/ mo be.

6 Haali/ a'di mididi ciya ris 'kwani to ka 'dete/ 'dete/ isi ki mii gun miikina uni mo be.

7 A'di mididi ci moḡ'koki/ e ki sule/ ya ye 'ba/ mo ki uni gwansan kun miiki mii gun 'boron ki bwa gun 'kuču mo ki 'kari'th mmosimm monyca e mo dhali montak mo dhali mo gi molu wu mo be.

8 Hili anyor mididi mo dhali mo jin ka/ aka/ si'da/ mo gom uni gwansan kun ta ibiriḡ gwo mo dhali kun ush gwoḡ gana/ ha e mo mmomii mo hili uni ha gwon ton thus e mo mmomii mo be.

9 Monto'c bwa mididi mo dhali wukura/ si'da/ goma ris 'kwaniny'cesh 'baar mo ki 'beles kun miiki miinthus mo. 'Kwani Yahuuda/ ntwa/a/ mo dhali 'Kwaniḡ Griki si'da/ mo be.

10 Hili monyca dhali montak dhali moḡku'th is goma ris uni gun mii miinḡ gana/ mo, 'Kwani Yahuuda/ ntwa/a/ mo dhali 'Kwaniḡ Griki si'da/

mo be.

11 Haali/ Arumgimis diki mii mii ka gwar 'de/ mo be.

12 Aris uni gun miiki miinthus ki dar gi gwoḡkan jin cinu mo tani minu 'ce'd sho'k si'da/ ki dar gi gwoḡkan jin cinu mo be. Dhali aris uni gun miiki miinthus 'ko'di gwoḡkan jin cinu mo tani uni minu dwall gwo ki gwoḡkan jin cinu mo be.

13 Haali/ uni gwansan gun shirki gwoḡkan jin cinu ki 'ce mo tani uni yisa nta uniḡ kar/ e ibwambor ma Arumgimis yisa. Hili uni gwansan gun miiki a'di mo tani uni idhunu ki mo ma kar/e mo be.

14 Dhali ki 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ kun dar gi gwoḡkan jin cinu mo mii ki buyem pa ki is buni a'di jin kana gwoḡkan jin cinu mo tani uni ta gwoḡkan ki is buni mo be. Hili ba uni idaran gi gwoḡkan jin cinu mo.

15 I/uni itori a'di mo ki a'di jin kana gwoḡkan jin cinu mo tani a'di 'kwarkunu eya dum buni mo. Dhali kan si'da/ 'twa/ ma dum buni ta'da man/ o gwo mo dhali gwo kun kuluma uni i bwa ki ji wushur mo tani yer uni is ki gway mo walla tor gwo 'twa/ mo sayii

16 ka tee gwansan ka Arumgimis mididi dwall 'kwani gwo kun kuma uni e bwa mo isi ki gwom 'borgam pem ka Kristhos jin ta'da Yesus mo be.

'Kwani Yahuuda/ dhali Gwoḡkan jin Cinu mo

17 Hili wakki/ / e yukki is pini ki Wathi/ Yahuuda/ mo

dhali ɕa'b 'ko'd e gwoŋkan jin ɕinu mo tani dhali kar 'bam pini ki ca mo ki /e ta jim pa goma Arungimis mo tani

¹⁸ dhali mish bwam piti mo dhali ɕes a'di jin ta isa 'borgaŋ gana/ mo haali/ /e ye'thkunu sho'k mo e gwoŋkan jin ɕinu mo be tani

¹⁹ dhali wakki/ /e mishkin ka jin gana/ki/e tana manshu 'kwani kun tana ja'da/ bway mo tani dhali ki /e ta moŋkush gom uni gun 'kon mo e mond-hurumi'd mo tani

²⁰ dhali /e tana manto'k gom 'kwani kun ta pus mo dhali amantor 'kwanim 'pereny gwo mo tani mnotana /e gi gwoŋkan jin ɕinu mo tani arisa yuk gun pe'dkunu mo mmomish to mo,

²¹ dhali /e si'da/ jin wakan si'da/ mo tani /e jin tori ci gwo mo tani mina /e diki tor is pini gwo mo 'taa? Dhali ki /e din mo mnotor gwo apo/ mo gi kwalu to mo tani /e si'da/ kwalki to mo 'taa?

²² /E jin o gwo ki jaŋ kamu/ midi mii dhalku/ ɕal ki mii mii mo tani /e si'da/ din mo 'taa? mmomii miinyɕal mo. / E jin shi/i tompinyconi e mo tani /e si'da/ kwalki to mo 'peni gu'b jin luŋu to mo 'taa?

²³ /E jin kar 'bam pini ki ca mo gom gwoŋkan jin ɕinu mo tani /e ushkina Arungimis tak mo 'taa? mmo'ce'd gwoŋkan jin ɕinu mo.

²⁴ Haali/ me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki: Gway ma Arungimis walu gwo sora po/ mo e bwaŋ 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo

gom /e mo be.

²⁵ Haali/ ka jin gana/ mo tani mo jin 'cithuwa munyjal yis ta jim 'borga/ mo wakki/ /e ha gwoŋkan e mo mmomii mo, hili wakki/ /e 'ce'dki gwoŋkan mo tani mo ma munyjal yis pini jin 'cithu/ mo tani a'di warki'd ka munyjal yis jin dinuki 'cith mo be.

²⁶ Dhali wakan si'da/ wakki/ wathi/ jin di'd ka munyjal yis i e mo dhuki gwoŋkan jin ɕinu mo ka kar/e mo tani mina mo ma munyjal yis piti jin dina a'di ki 'cith mo tani kar a'di ka munyjal yis jin 'cithu/ mo 'taa?

²⁷ Dhali wakan si'da/ 'kwani kun 'kon ka munyjal yis i e kankan mo tani hili i/ uni idhuki gwoŋkan jin ɕinu mo tani uni ka jin gana/ mini wak /e jin ta gi gwoŋkan jin 'kwarkunu mo dhali mo ma munyjal yis jin 'cithu/ kan mo tani hili /e i'ce'd gwoŋkan jin ɕinu mo be.

²⁸ Haali/ a'di diki ta Wathi/ Yahuudaŋ gana/ jin ta'da por ma piye/ mo be. Dhali mo ma munyjal yis jin 'cithuŋ gana/ mo diki ta jim por ma piye/ mo dhali jim buŋwar is mo be.

²⁹ A'di ta Wathi/ Yahuuda/ jin ta jim bwaman mo dhali mo ma munyjal yis jin 'cithuŋ gana/ mo tani a'di ta jim ma du mo be, jin ta to gi shi/in mo, yisa jin 'kwarkunu 'te/ mo. Montak piti diki di 'peni 'kwani mo tani hili a'di 'peni Arungimis mo be.

3

¹ Haali/ a'di gi wakan mo

tani shi/ miim 'boro'da ta itana 'Kwani Yahuuda/ mo sa/? Walla tonta igama she/ mo mmo'cithuwa munyal yis mo sa/?

² Shi/ miim 'boro'd 'teki nyanye/ mo be. To jin telkika/ 'pen a'dan be ki 'Kwani Yahuuda/ cinu gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mo.

³ Dhali gwo wakata wakki/ kun tiya dar gi gwo jin gamu is mo? Mmo'kona uni ki dar gi gwo jin gamu is mo tani a/ a'di imina gwo jin gamu is ma Arumgimis i/ush me'd mowa?

⁴ Dhalku/ ki tosh kan. Wakka ris 'kwani 'baar ki 'beles fa kun 'koki ta kun gana/ mo tani dhalka Arumgimis ta a'din gana/ mo. Me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki:

Ki /e mini 'taki ta jim ma kar/ e ki gwom pini mo

dhali 'taki pi gwo kun dwallu /e e mo.

⁵ Hili wakki/ mii kun 'koki ta kun kar/ em bana miina ana mo mmo'or mo ma kar/ e ma Arumgimis mo tani i/ ana mina o katinta mo? Ka Arumgimis diki ta a'din kar/ e mo 'taa mmoga'a a'di anyora po/ ana. (Aha/ ona gwo me'd wathim pa ba/.)

⁶ Dhalku/ ki tosh kan. Wakki/ gwo midi 'taki diki wakan mo tani Arumgimis midi 'taki mish 'kwaniny'cesh gwo dwall 'taa?

⁷ Hili wakki/ gwo'ona gana/ ma Arumgimis ishkina mony-cam piti mo goma tor pem mo tani atinta iwakkunu aha/ mo me'd wathi/ jin miiki miinthus mo si'da/?

⁸ Dhali tonthus 'konuki 'taki mii mo gomata mmomina tom 'boro'di 'taki pu'du/ mo sa/? - me'd 'kwanin tiya kun rukunyki ana ki gwo mo mmo/o ki ana i/ona gwo kan mo. Ki mo gi miiwak buni tana kar/e mo be.

Jan Kamu/ jin Mii'd ka Kar/ e Yisa Di'da

⁹ Dhali katinta si'da/? A/ ki ana gun tana 'Kwani Yahuuda/ mo bola bol e ki 'bor mo 'taa? Yisa ki sule/ mo be. Haali/ aha/ hila yer ma ris 'kwani 'baar mo is ki gway mo imonta' de/ mo, 'Kwani Yahuuda/ mo dhali 'Kwani Griki mo, ka ris 'kwani 'baar mo 'kokin mo 'ko'd e mom'bi'th gi miinthus mo be.

¹⁰ Me'd gwo kun 'kwarkunu mo cikise/ mo ki:

Jan kamu/ jin mii'd ka kar/ e yisa di'da. Tal 'de/ piyi'd mo be.

¹¹ Jan kamu/ yisa di'da jin mishi gwo 'ban mo.

Dhali jan kamu/ yisa di'da jin napki'da Arumgimis mo.

¹² Aris uni 'baar mo dherskin ki 'beles mo, aris 'kwani 'baar mo iiki iin thus mo.

Jan kamu/ yisa di'da jin mii miim 'boro'da, tal 'de/ piyi'd mo be.

¹³ 'Kus buni wana e ki mo'kupaje jin ka'du 'twa/ mo.

Uni tan ka le'd buni kun he'kkina he'ke mo. Acin tasha/ ca'bki'd 'ko'da le'd buni mo be.

¹⁴ Dhali 'twam buni 'tu'dkunu mo ki monyeya je mo

dhali ka/ ma du ki ka/
mo be.

15 Sho'k buni dherkin mo
mmowola bas mo be.

16 E bway buni jin iikina uni
mo tani rakka'di 'baar
mo dhali mii jin miinu
miiny ciṅkina/ mo be.

17 Dhali bway gi mo ma ku'th
is mo tani molkina uni
mo be.

18 Monko/ isa kamu/ yisa di'd
goma Arumgimis e
bwambor jis/em buni
yisa.

19 Dhali ana misha shwane/
ki a'di yin jin ona gwoṅkan
jin cinu mo tani a'di onu
gom uni gwansan kun 'ko
'ko'd e gwoṅkan jin cinu mo.
Wakan mo tani ka ris 'twa/
'baar mo minu 'dap 'twa/
mo gom gwo mo dhala ris
'kwani gi mony'ceshi 'baar
mo mini doṣh shoka 'cesh
goma Arumgimis mo be.

20 Haali/ wathim paṅ
kamu/ yisa di'da jin minu kar
ki mo ma kar/e mo e jis/em
piti mo goma tu'c gi gwoṅkan
jin cinu mo yisa haali/ gom
gwoṅkan jin cinu mo tani a'di
nyithu/ miinthus mo be.

*Mo ma Kar/e ki Mongam
Gwo Is mo*

21 Hili shwane/ tani mo
ma kar/e ma Arumgimis a'di
ṭorkunu eya tente/ ki dar gi
gwoṅkan mo be. Ba gwoṅkan
jin cinu mo dhali gwo gi
imanci gwo ma Arumgimis
kadhamo/ mo jin 'kwarkunu
si'da/ mo uni ta iman/o gwo
gom a'di mo be.

22 A'di ta mo ma kar/e ma
Arumgimis ki mongam gwo
is eya Yesu Kristhos gom uni

'baar kun gam gwo is mo be.
Haali/ toṅ kamu/ di'd ka kwa/
um bwa yisa.

23 Haala ris 'kwani 'baar
mo miiki miinthus mo dhali
athki monyca ma Arumgimis
mo be.

24 Uni dhukunu ki mo ma
kar/e ka 'them piti me'd to jin
cinu ki me'd mo ki mowan
'ba/ jin di'd eya Kristhos jin
ta'da Yesu mo be.

25 A'di jin karkin ma
Arumgimis ka the/ m me'd
ka bas piti mo mmobudha
bu'th ki mongam gwo is
mo be. Yan miikunu mo
mmotor mo ma kar/e ma
Arumgimis mo haali/ gom
bwa ma 'kany'cesh piti mo
mmotana a'di Arumgimis
mo tani a'di peki miinthus
dhamo/ 'kup mo be.

26 A'di miikunu mo mmotor
e buṅ'kus shwane/ ki a'di ki
is piti ta jaṅ kar/e mo dhali ki
a'di karki a'di ki mo ma kar/
e mo a'di jin gami gwo is eya
Yesu mo be.

27 Dhali yan'ko'd mom
bana jin dhukina ana 'ba/ ki
ca mo tani a'di warki'd kata
mo? A'di dhalkunu mo. Gom
gwoṅkan jana? Gom gwoṅkan
jin miinu mo 'taa? Yisa. Hili
gom gwoṅkan gi mongam gwo
is mo be.

28 Haali/ ana koca e mo
mmo/o ki wathi/ karu ki mo
ma kar/e ki mongam gwo is ki
dar gi mii gi gwoṅkan jin cinu
mo.

29 Walla Arumgimis ta'da
Arumgimis gi 'Kwani Yahu-
uda/ uni 'cena? A'di si'da/
diki ta Arumgimis gom
'kwani kun 'koki ta 'Kwani
Yahuuda/ mo 'taa? Nye, a'di

ta ji gi 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ si'da/ mo be
³⁰ haali/ Arungimis a'di tal 'de/ mo dhali a'di midi kar ki mo ma kar/e uni gun 'cithuwa munyal yis mo gom mongam gwo is buni mo dhali uni gun 'konuki 'citha/ munyal yis mo gom mongam gwo is buni si'da/ mo.

³¹ A/ ki ana mina puu gwonkan jin cinu mo jin gamu is yansan mowa? Dhalku/ ki tosh kan. Nye, gwo jin bath a'di is mo tani ana tela gwonkan jin cinu sho'k mo be.

4

A/Ibrahiim Ta She/mm mo

¹ Dhali ki gwonta imina ana i/ o mo goma Ibrahiim mo, jin ta'da babam bana jin di'di twa/ a/ mo isi ka yi'c ki bunqwar is mo?

² Haali/ wakka Ibrahiim karu ki mo ma kar/e gom 'kup gwo jin miinu to mo tani a'di ta toj kamu/ jin kara a'di is ki ca mo gom a'di mo, dhali hili yisa ibwambor ma Arungimis mo.

³ Haali/ gwo wakata jin 'kwarkunu mo e Gwo ma Arungimis mo mmo/ o ka: Ibrahiim gamki'da Arungimis gwo is mo, dhali a'di kar a'di ki mo ma kar/e mo be.

⁴ Hili a'din 'de/ jin miiki mii mo tani tom piti jin gama a'di mo gom mii mo yisa karu ki to jin cinu ki me'd mo yisa. Hili a'di karu ki to jin mina a'di mii gam mo gom miim piti jin miikina a'di mo be.

⁵ Hili a'din 'de/ jin diki mii mii mo tani hili a'di gamki a'di gwo is mo jin karki a'di ki mo ma kar/e mo, a'di jin ta'da Arungimis a/ ushin gwo mo tani, mongam gwo is piti karu ki mo ma kar/e mo be.

⁶ Wakan si'da/ aDawuu'd ciki 'twa/ man ki mom'bor mii apo/ wathi/ jin kar ma Arungimis ki mo ma kar/e mo ki dar gi mii mo be

⁷ mmo/o gwo mo ki:

Mom'bor mii gom uni gwansan uni gun dhalkunu adhin gwom buni 'pen mo, dhali miinthus buni si'da/ kumkunu 'kup mo be.

⁸ Mom'bor mii apo/ wathi/ jin mina Tapa Arungimis diki kar miinthus piti mo be.

⁹ Mom'bor mii yan a'di cinu 'twa/ man apo/ uni 'cena gun 'cithuwa munyal yis mowa? walla apo/ uni si'da/ kun 'konuki 'citha/ munyal yis mo. Haali/ ana ona gwo ki mongam gwo is karki'da Ibrahiim ki mo ma kar/e mo be.

¹⁰ Dhali a'di kar a'di kata mo? A'di karkunu n'twa/ a/ mowa? walla n'ko'd ki a'di 'cithuwa munyal yis mo. A'di yisa n'ko'da, hili n'twa/ a/ ki a'di 'cithuwa munyal yis mo be.

¹¹ Dhali a'di bu'thki mo jin 'cithuwa munyal yis mo me'd jama mii mo walla to jin 'dapa'd ki mo ma kar/e gi mongam gwo is jin takina a'di ki a'di di'd ka munyal yis i e naskina/ mo be. Ki a'di midi 'taki ta adhana baba ka ris

'kwani 'baar mo kun gamki gwo is mo be, uni gwansan kun darkin ki mo ma munyjal yis jin 'cithu naskina/ mo, ki mo ma kar/e minu 'taki kar gom uni mo be.

12 Dhali ki a'di midi 'taki ta adhana baba gom 'kwani kun 'cithuwa munyjal yis mo jasi 'te/ yisa, hili gom uni gun ta ku gi 'cithuwa munyjal yis mo si'da/ dhali kun bathi she/ mm mii gi mongam gwo is jin ta jim ma babam bana ka Ibrahiim jin takina a'di ntwa/ a/ ki a'di 'cithuwa munyjal yis mo be.

Gwo jin Onu Is Yayi'd ki Mongam Gwo Is mo

13 Dhali gwo jin onu is goma Ibrahiim mo dhali emen piti jin mina uni 'taki ta gi mal mo e mony'cesh mo tani, diki yayu/ gom gwonkan jin cinu mo, hili gom mo ma kar/e gi mongam gwo is mo be.

14 Haali/ wakki/ uni gun ta gi gwonkan jin cinu mo mini ta gi mal mo tani mongam gwo jin gamu gwo is mo tani minu war ki jin onu ka wuny is mo dhali gwo jin onu is mo si'da/ minu war mo ki gwo jin minu puu mo be.

15 Haali/ gwonkan jin cinu mo a'di kalki'da nyor mo be. Hili ki gwonkan piyi'd mo tani gwo molu dhiñ si'da/ mo.

16 Haali/ gom gwo gi wakan mo tani a'di ta ji gi gamu gwo is mo, ki gwo jin onu is min ma 'the cil mo dhali ki a'di minu tel sho'k mo gom emen piti 'baar mo, yisa gom jasi uni gun ha gwonkan jin cinu

e mo, uni 'cena yisa, hili gom uni si'da/ kun nyak gwo gam is ka Ibrahiim mo be. Haali/ a'di ta'da adhana baba gom ana 'baar mo be.

17 Me'd Gwo jin 'kwarkunu mo mmo/o gwo mo ki: /E karkika/ mo mmota adhana baba gi kal gi 'kwaniny'cesh ka ris mo - e bun'kus ma Arumgimis mo, a'di jin gama a'di gwo is mo jin ciki mon'koki/e mo gom uni gun wukin mo dhali yuka yuk ki to gun 'koki 'ko mo me'd to gun 'kokin mo be.

18 Dhali ki mo ma 'tenj kape/ jin peki'd mo tani a'di gamki gwo is naskina/ mo ka 'tenj kape/ mo ki a'di midi 'taki ta adhana baba gom kal gi 'kwaniny'cesh ka ris mo me'd gwo jin torkunu a'di mo ki: Wakan be emen pini mini 'ko mo be.

19 A'di diki 'ka'd mo e mongam gwo is mo ki a'di kulumki gwo ibwa mo gom bungwar is pitiñ gana/ jin wana e ki jin wu'd mo haali/ a'di ta'd gi yil jin wana e ki issi mudhe'd mo ka dhan piti mo walla ki a'di kulumki gwo ibwa mo si'da/ goma Saarah jin dina bwan dho'th piti jin taki'da burum naskina/ mo be.

20 A'di diki ath mo jin gamu gwo is ki sule/ mo be. A'di dina a'di ki dumbul mo gom gwo jin okin ma Arumgimis is mo. Hili a'di 'bi'thkunu is mo e mongam gwo is mo me'd jin karkina a'di Arumgimis ki ca mo be.

21 Dhali a'di telu sho'k mo ki gwo eya du mo ka Arumgimis

mishi mii a'di jin okina a'di is mo be.

²² Dhali wakan mo tani mongam gwo is piti karki a'di ki mo ma kar/e mo be.

²³ Dhali hili, gwo jin okunu mo ki: a'di karki a'di mo tani, gwo gwansan uni 'kwarkunu mo gom jasi a'di a'di 'de/yisa,

²⁴ hili gom ana si'da/ mo. A'di minu kar ka kar/e gom ana kun gama gwo is e a'di mo jin piki a'di 'peni mowu mo jin ta'da Yesus Tapam bana mo be.

²⁵ A'di jin karkunu mo mmowu mo goma adhiḡ gwom bana 'baar mo dhali jin pikunu mo ki ana minu dhu ki mo ma kar/e mo be.

5

'Kup Gwo jin Dhunuwa Dhu ka Kar/e mo

¹ Dhali gom mii gi wakan mo tani ana dhunu mo ki mo ma kar/e ki mongam gwo is mo. Haali/ a'di gi wakan mo tani ana tana gi monku'th is eya Arumgimis mo eya Yesus Kristhos Tapam bana mo be.

² Dhali e a'di si'da/ ana takina ki bway mo eya 'the yansan mo jin doshkina ana nycine/ mo be. Dhali ana 'kunya bwa mo e mo ma 'teḡ kapem bana gi monyca ma Arumgimis jin pwakḡkunu ana bwa mo be.

³ Dhali ki nyanye/ kan tan mo tani ana 'kunya bwa mo e mon'kosh is ka nyor bana mo dhali mmomisha ana ki mo/ isa nyor pucurki'd mo mmogam 'pemen ki mo jin minu 'dim 'kup mo be.

⁴ Dhali mo jin minu 'dim 'kup mo pucurki'd mo mmogam 'pemen ki mo jin wanu gwo kan ibwa mo be dhali mo jin wanu gwo kan ibwa mo tani pucurki'd mo mmogam 'pemen ki mo ma 'teḡ kape/ mo be.

⁵ Dhali mo ma 'teḡ kape/ midi diki biḡ ana bwa ka lunḡu'b mo haali/ mo/ en ma Arumgimis gaḡkunu eya dum bana ki Shi/ in Dheleladhelel mo, a'di jin cikunu ana mo be.

⁶ Dhali ki ana 'kokina ki dar gi 'bi'th mo tani ki embula 'borga/ yansan mo tani aKristhos wuki'd mo gom ku gi ushuna ush goma Arumgimis mo be.

⁷ Hili a'di diḡa mii gom jan tal 'de/ mo mmo'taki wu mo gom a'di jin ta wathin kar/e mo - bahili gom wathim 'boro'd mo tani jan tal 'de/ midi 'taki budha du mo mmowu mo be.

⁸ Hili Arumgimis torki mo/ en piti gom ana mo haali/ ki ana 'kokina mo mmota imanmii miinthus naskina/ mo tani aKristhos wuki'd gom ana mo be.

⁹ Dhali haali/ a'di wakan mo tani mmodhukunu ana ki mo ma kar/e shwane/ ka bas piti mo tani bakata 'te/ beseene/ ana minu ta is ki me'd mo ki a'di 'pena nyor ma Arumgimis mo be.

¹⁰ Haali/ wakḡki/ ana gwamkunu ka Arumgimis mo mmota isa 'de/ mo ki mowu gi Ya/m piti mo tani ki ana 'kokina mo mmota 'kup gom a'di mo tani bakata 'te/ beseene/ ana gwamkunu mo

mmota isa 'de/ mo shwane/
tani ana minu ta is ki me'd ki
mondiki/em piti mo be.

¹¹ Dhali a'di diki wakan
jasi 'te/ mo hili ana si'da/
mina bwa 'kuny mo eya
Arumgimis mo ka *Kristhos*
jin ta Tapa Yesus bana mo.
E a'di mo tani ana bu'thkina
mongwam bana mo mmota
isa 'de/ mo be.

*Aadam dhala *Kristhos* mo*

¹² Dhali me'd jin pu'dkina
miinthus eya 'cesh ki wathim
pan 'de/ mo tani dhali wu mo
gom miinthus mo tani dhali
wakan mo tani miinthus
peperki'd eya ris 'kwani 'baar
mo haala ris 'kwani 'baar mo
miiki miinthus mo be.

¹³ Dhali ka jin gana/ mi-
inthus ishki'd e mony'cesh
yansan ntwa/ a/ ki gwonkan
jin cinu mo 'konuki ci mo be.
Dhali hili miinthusa kamu/
yisa karuwa wakki/ gwonkan
piyi'd mo be.

¹⁴ Dhali hili wu seki'da
Aadama po/ ntaga Musa mo,
apo/ uni gwansan si'da/ kun
takin gi miinthus kun waki
gwon dhan ma Aadam yisa.
Aadam ta'da shimpira/ mii
gom a'di jin midi yayu/ mo
be.

¹⁵ Dhali hili, to jin cinu
ki me'd mo tani diki waki
gwon dhin mo. Haali/ wakki/
'kwani ka ris wukin mo goma
dhin gwo gi wathin 'de/ mo
tani bakata beseene/ a'the ma
Arumgimis dhali to jin cinu
ki me'd eya 'the gi wathin 'de/
caan jin ta'da Yesus *Kristhos*
mo tani ishki'd mo gom
'kwani ka ris mo be.

¹⁶ Dhali to jin cinu ki me'd
mo tani diki waka du'd mii

'peni miinthus wathin 'de/
caan si'da/ mo. Haali/ mii jin
cinu isa nyok jin bathki gwon
dhin 'de/ mo tani a'di ikalki
miiwak mo. Hili, to jin cinu
ki me'd mo jin bathki gwon
dhin ka ris mo tani kalki mo
jin dhunuwa dhu ka kar/e mo
be.

¹⁷ Wakki/ gwon dhin gi
wathin 'de/ kalki wu mo jin
seki'd apo/ mo gom wathin
'de/ yan tani bakata beseene/
mmina uni se apo/ mo e
mon'koki/e mo ki wathin 'de/
yan jin ta'da Yesus *Kristhos*
mo, uni gun bu'thkina 'the jin
ishki'd ka enthus mo dhali to
jin cinu ki me'd ki mo ma kar/
e mo.

¹⁸ Dhali wakan si'da/ gom
gwon dhan gi wathin 'de/ mo
tani gwon dwall pu'dki'd apo/
aris 'kwani 'baar mo e mi-
iwak mo be. Dhali wakan
si'da/ gom jan tal 'de/ jin mii'd
ki mii ma kar/e mo tani mo
jin dhunuwa dhu ka po/ ki
mon'koki/e mo pu'dki'd mo
eya ris 'kwani 'baar mo be.

¹⁹ Haali/ gom jan 'de/ jin
ta'da a/ ushingwo mii mo
tani 'kwani ka ris warkin
ki imanmii miinthus mo be.
Dhali wakan si'da/ gom jan
tal 'de/ jin ta'da manha gwo e
mo mmomii mo tani 'kwani
ka ris si'da/ minu warku/ ki
imanmii miin'kar/e mo be.

²⁰ Dhali yan'ko'd gwonkan
jin cinu mo a'di pu'dki'd mo
jin mina gwon dhan imar is
mo. Dhali hili me'd jin mark-
ina miinthus is mo tani a'the
ishki'd ki nyanye/ mo be.

²¹ Dhali wakan si'da/ me'd
jin sekina miinthus apo/ mo
gi wunu mo tani a'the si'da/

midi se apo/ mo ma kar/e ki mondiki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo eya Yesus Kristhos Tapam bana mo be.

6

Mo jin Wunu e Miinthus, Hili Mmo'ko ki E eya Kristhos mo

¹ Dhali gwo gi wakata imina ana i/o mo sa/? Mina ana rash 'ko e miinthus ki sule/ mo 'taa? jin min ma 'the i/ish mowa?

² Dhalku/ ki tosh kan. Ana gun wukina mo e miinthus mo tani ana mina 'ko ki e a'di mmana?

³ Ki 'kona um ki misha ki ana 'baar gun cuckunu eya Kristhos jin ta'da Yesu mo 'kokunu mo mmocuç mo nyakki jwam piti mo 'taa?

⁴ Ana 'kokunu mo mmokan mo kan nyakki a'di mo e jwam piti mo. Dhali wakan si'da/ me'da Kristhos mmocukunu a'di mis mo 'peni mowu ki monyca ma Baba mo tani ana si'da/ mina nyakmondiki/en this yan mo be.

⁵ Haali/ wakki/ ana tana imanwar ki isa 'de/ nyakki a'di e jwa jin waki jim piti mo tani ana minu warku/ ki isa 'de/ nyakki a'di e mompinum piti jin waki jim piti mo be.

⁶ Haali/ ana misha ki bwan dhamom bana 'koshkunu jwa mo nyakki a'di mo, ki bungwar is gi miinthus yan minu 'ce'd sho'k mo ki ana mina 'taki 'koki 'ko mo mmota ciñkina/ gi miinthus mo be.

⁷ Haali/ a'di jin wuki'd mo tani a'di di'd ka po/ 'peni miinthus mo be.

⁸ Dhali hili wakki/ ana wuna mo nyakka Kristhos mo tani ana gama gwo is ki ana mina 'ko nyakki a'di mo be.

⁹ Haali/ ana misha ka Kristhos a'di jin 'de'kkunu 'peni mowu midi diki wu dok/e ki sule/ mo. Mowu ta gi mom'bi'th apo/ a'di dok/e yisa.

¹⁰ Jwa jin wukina a'di mo tani a'di wuki'd gom miinthus mo be me'd 'de/ ki sule/ mo. Hili mondiki/e jin dina a'di ki e mo tani a'di diki'd ki e eya Arumgimis mo be.

¹¹ Dhali wakan si'da/ um mini mii dhu is bum ki ku gun wukin mo gom miinthus mo dhali 'ko ki e eya Arumgimis mo eya Kristhos jin ta'da Yesu mo be.

¹² Dhalku/ ki dhal miinthus wakan mmose apo/ bungwar is ga 'cesh bum mo ma mmotu'c um mmocikgwo 'peni bwam bum mo.

¹³ Walla dhalku/ ki ci tom bungwar is bum ki miinthus mmota to mmomii mii kun 'coka'cok mo ma. Hili ciyi is bum ka Arumgimis mo ma, me'd 'kwani kun cuyunu mo 'peni mowu e mondiki/e mo dhali tom bungwar is bum si'da/ mmota toñ kar/e goma Arumgimis mo.

¹⁴ Haali/ miinthus midi diki ta gi 'bi'th apo/ um mo, haali/ um ta 'kwani kun wana e ki ciñkina/ gi gwoñkan jin cinu yisa. Hili um wana e ki ciñkina/ ma 'the ma Arumgimis mo be.

Mmota Ciñkina/ gi Miñkar/ e mo

15 Haali/ a'di gi wakan mo tani ana mina imii miinthus mo 'taa? Gom ana 'konaki ta c̣iŋkina/ gi gwoŋkan jin cinu mo 'taa? Mmotana ana c̣iŋkina/ ma 'the ma Arungimis mo 'taa? Dhalku/ ki tosh kan.

16 Ki 'kona um ki misha waḳki/ um c̣i is bum ki wathiŋ kamu/ mmota c̣iŋkina/ mmociḳ gwom piti mo tani um ta c̣iŋkina/ gi wathi/ jin cịka um gwo mo ba/. Waḳki/ a'di midi 'taki ta miinthus mmogam mowu mo, walla waḳki/ a'di midi 'taki ta mmociḳ gwo mo tani a'di nta mii ma kar/e mo be.

17 Hili 'bora'bor ka Arungimis mo haali/ um gun 'thissa/ ta c̣iŋkina/ gi miinthus mo tani shwane/ um warkin ki imanha gwo e 'pena duŋ gana/ gom gwoŋ kar/e yan jin cinu um mmomii mo.

18 Dhali mmo'cuḳkunu um 'peni miinthus mo tani um warkin ki c̣iŋkina/ ki mii ma kar/e mo be.

19 Aha/ ona gwo ki 'twa/ ga 'cesh mo, gom buŋgwar is ga 'cesh bum aṯhan mo. Haali/ 'thissa/ um c̣i tom buŋgwar is bum ki jiny c̣iŋkina/ 'peni miin 'dap e mo dhali ki miinthus kun eka/ eḳ mo tani wakan shwane/ c̣iyi tom buŋgwar is bum ki jiny c̣iŋkina/ ki mii ma kar/e mo ma mmodhu gi she/ ki dhelel dhelel mo.

20 Ki um ta c̣iŋkina/ gi miinthus mo tani um 'kon ki 'kus mo 'peni miin̄kar/e mo.

21 Hili maman kuna gamkina um 'thissa/ me'dyin 'kona

um e mii gun 'the um is shwane/ mo? Haali/ 'pemen gi to gwansan mo tani uni ta mowu mo be.

22 Hili shwane/ mmo'cuḳkunu um mo 'peni miinthus mo dhali mmowara um ki c̣iŋkina/ ma Arungimis mo tani um ta gi maman bum mmodhu gi she/ ki dhelel dhelel mo dhali 'pemen piti ta ji gi moŋ'koki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo.

23 Haali/ to jin gamu ki mii jin miinu miinthus mo tani ta mowu mo. Hili a'di jin c̣in ma Arungimis ki me'd mo tani a'di ta mondiki/e ki sule/ ya ye 'ba/ eya Yesuṯ Kriṯṯos Tapam bana mo be.

7

Suura 'Peni Gwo Miimash mo

1 Dhali 'kona um ki misha, iwaka? (haali/ aha/ ona gwo e 'kwani kun mishi gwoŋkan jin cinu mo) ki gwoŋkan a'di dekḳi wathi/ ki yil gi mondiki/ em piti 'te/ mo be.

2 Me'da 'bom jin mashkin ma katḥ mo tani a'di dekḳina gwoŋkan ma katḥ ki a'di di'd ki e mo. Hili waḳka akatḥim piti wuki'd mo tani ayim karu ki 'kus 'peni isi gwoŋkan ma katḥ mo be.

3 Wakan mo tani waḳki/ a'di midi gam is piti ki wathiŋ gwatḥa kamu/ mo ka katḥim piti di'd ki e mo tani a'di minu yuḳ ka manmii miinycal mo. Dhali hili waḳki/ a'di yim min ma katḥim piti wu mo tani ayim di'd ki 'kus 'peni gwoŋkan yan mo dhali waḳki/ a'di masha'di wathiŋ gwatḥa

kamu/ mo tani a'di ta'da man-
mii miinyɔal yisa.

4 Dhali ki mii gi wakan
si'da/ mo tani iwak pem, um
wukin mo gom gwoŋkan jin
ɔinu ki buŋwar is ma Kristhos
mo be. Haali/ a'di wakan
mo tani shwane/ um ta uni
goma ɔin kamu/ mo a'di jin
'de'kkunu 'peni mowu ki ana
mina dho'th maman goma
Arungimis mo be.

5 Ki ana 'kona ki e mo e
buŋwar is mo tani mon'dap
e gi miinthus bana gun
'mera gwoŋkan jin ɔinu e
mo tani 'kon mmowagas e
tom buŋwar is bana mo
mmodho'th maman gom
mowu mo.

6 Hili shwane/ ana 'cukkunu
mo 'peni gwoŋkan jin ɔinu
mo. Ana wukina mo gom
a'di ɔaan jin bu'thki ana ki
ɔinƙina/ mo, ki ana mina 'koki
mii to ki gwoŋkana dhamo/
jin 'kwarkunu mo, hili ki ana
mina mii to ki mondiki/ en
this gi Shi/in mo be.

*Gwo gi Toju Bwa jin Dina
Miinthus e Bwaman mo*

7 Ata mina ana i/o mo sa/?
A/ana mina o ki gwoŋkan jin
ɔinu mo tani ta miinthus mo
'taa? Dhalku/ ki tosh kan.
Hili wakki/ gwoŋkan jin ɔinu
mo midi 'taki pi mo tani aha/
mina 'taki mol miinthus ny-
ith mo be. Aha/ mina 'taki
mol 'ban a'di jin ta mon'thoth
bwa wakki/ gwoŋkan jin ɔinu
diki o gwo mo ki: Dhalki /e
bwa ki mii i'thoth mo ma.

8 Hili miinthus mo tani
mmogama a'di bway e
gwoŋkan jin 'kwarkunu mo
tani a'di wagaski'da ris to gun

'thothu bwa e aha/ mo. Ki dar
gi gwoŋkan jin ɔinu mo tani
miinthus wuki'd ka mak mo.

9 Ntwa/ a/ mo tani aha/
ɔa'bƙina ki e mo ki dar gi
gwoŋkan jin ɔinu mo. Hili
ki gwoŋkan jin 'kwarkunu
pu'dki'd mo tani miinthus
waca'd mo dhali aha/ wukina
mo be.

10 Gwoŋkan a'di yin jin oki
gwo is gom mondiki/ e mo
tani a'di gamkika/ wu nycine/
mo.

11 Haali/ miinthus
mmogamƙina a'di gway e
gwoŋkan jin 'kwarkunu mo
tani a'di he'kki aha/ e mo
dhali ki a'di mo tani a'di
'koshki aha/ jwa mo be.

12 Wakan be gwoŋkan jin
ɔinu mo a'di ƙogu mo. Dhali
gwoŋkan jin 'kwarkunu mo
a'di ƙogu mo dhali ta jin ƙar/e
mo dhali ta jin 'boro'd mo be.

13 Mina a'di jin ta jin 'boro'd
ƙal mowu gom aha/ mo 'taa?
Dhalku/ ki tosh kan. Miinthus
a'di be a'di miiki mo jin wunu
e aha/ mo e a'di jin 'boro'd
ki miinthus minu 'taki tor ki
a'di nta miinthus mo be dhali
ki gwoŋkan jin 'kwarkunu mo
a'di midi 'taki war ki mi-
inthus jin shi/ashi/ mo be.

14 Ana misha gwo ki
gwoŋkan jin ɔinu mo a'di ta to
gi shi/in mo. Hili aha/ tana to
gi shuman is mo jin yolƙunu
mo e bwamme'd gi miinthus
mo.

15 Aha/ dinaki mish gwo
'ban gom miim pem gana/
mo. Haali/ aha/ dinaki mii
a'di jin oyaa/ bwa mo. Hili
aha/ miikina a'di yin jin shi/
kika/ i e mo.

16 Hili wakki/ aha/ miina to

jin dika/ ki o bwa mo tani aha/ gamkina gwo me'd mo ki gwoṅkan jin cinu ta jim 'borga/ mo be.

¹⁷ Haali/ kan mo tani a'di diki ta aha/ jin miiki a'di mo, hili miinthus jin ca'bki'd e aha/ mo be.

¹⁸ Haali/ aha/ misha ki tom 'borgan kamu/ yisa ca'bki'd e aha/ mo, a'di jin ta buṅwar is gi shuman is pem mo. Aha/ misha bwa o gom a'di jin 'boro'd mo, hili aha/ mola a'di mii mo be.

¹⁹ Haali/ aha/ dinaki mii tom 'boro'd jin oyaa/ bwa mo, hili tonthus jin 'teka/ bwa mo tani a'di imiikika/ mo be.

²⁰ Hili wakki/ aha/ miina to jin diki oyaa/ bwa mo tani a'di diki ta aha/ jin miikina a'di mo, hili miinthus jin ca'bki'd e aha/ mo be.

²¹ Wakan mo tani aha/ gamkina gwoṅkan bwa kan me'd jin oka/ bwa mmomii ki 'bore/ mo tani hili tonthus a'di ishki'd ki 'dish 'dish hila/ mo.

²² Haali/ aha/ 'bora bwa ki 'bor mo e gwoṅkan ma Arumgimis jin cinu mo e isi bwaman is pem mo be.

²³ Hili aha/ mishkina e tom buṅwar is pem mo gwoṅkan gi bwan kamu/ aski'd mo ki gwoṅkan ma dum pem mmokar aha/ mmota cinjina/ gi gwoṅkan gi miinthus jin ca'bki'd e tom buṅwar is pem mo be.

²⁴ Ayy aha/ jin dinaki ta buye/ wathim pa mo. Kaja midi 'cuk aha/ mo 'peni buṅwar is gi mowu yan mo?

²⁵ 'Bora'bor ka Arumgimis eya Yesus Kristhos Tapam

bana mo. Dhali wakan mo tani aha/ ki is pem miikina gwoṅkan ma Arumgimis jin cinu ka dum pem mo dhali hili ki shuman is pem mo tani aha/ miikina gwoṅkan gi miinthus mo be.

8

Mondiki/e e Shi/in mo

¹ Gom a'di gi wakan mo tani miiwak diki di mo shwane/ gom uni gwansan kun 'kokin eya Kristhos jin ta'da Yesus mo be.

² Haali/ gwoṅkan gi Shi/in gi mondiki/e eya Kristhos jin ta'da Yesus mo tani a'di karki aha/ ki 'kus 'peni gwoṅkan gi miinthus mo dhali mowu mo be.

³ Haali/ Arumgimis 'baarki a'di jin mola gwoṅkan jin cinu mii mo haali/ a'di 'ka'da'd mo e buṅwar is mo mmohashkina a'di Ya/m pitin gana/ mo e jamas gi buṅwar is gi miinthus jin shi/ashi/ mo dhali gom miinthus si'da/ tani a'di wakki miinthus e buṅwar is mo be.

⁴ A'di mii'd kan ki mo ma kar/e gi to jin doṭa gwoṅkan jin cinu mo minu thim e ana mo kun 'koki bath buṅwar is mo hili mmobath Shi/in mo be.

⁵ Haali/ uni gwansan kun 'ko 'ko'd e buṅwar is mo tani dhuna dum buni ki to gi buṅwar is mo. Hili uni gwansan kun 'ko 'ko'd e Shi/in mo tani dhuna dum buni ki to gi Shi/in mo be.

⁶ Mmodhuwa du 'ko'di buṅwar is mo tani ta mowu mo be. Hili mmodhuwa du 'ko'di Shi/in mo tani a'di ita

mondiki/e mo dhali monjku'th is mo be.

⁷ Haala du caan jin karu 'ko'd e buɗɗwar is mo tani a'di ta 'kup ka Arumgimis mo. A'di diki gam me'd ki gwonkan ma Arumgimis jin cinu mo. Ka jin gana/ a'di moli mii mo be.

⁸ Dhali uni gwansan kun 'kon e buɗɗwar is mo tani uni molona Arumgimis 'bor bwa i is mo be.

⁹ Hili um 'koki 'ko e shuman gi buɗɗwar is mo. Um 'kon e Shi/in mo be wakki/ Shi/in ma Arumgimis ka jin gana/ di'd e um mo. Wathi/ jin dara'd gi Shi/in ma Kristhos mo tani a'di diki ta jim piti mo be.

¹⁰ Hili wakka Kristhos di'd e um mo tani ba buɗɗwar is bum wukin mo gom minthus mo tani shi/ in bum 'kon ki e gom mo ma kar/e mo be.

¹¹ Wakki/ Shi/in gi a'di jin 'de'kki'da Yesus 'peni mowu di'd e um mo tani a'di jin 'de'kki'da Kristhos jin ta'da Yesus 'peni mowu mo tani midi ci mondiki/ e mo ki buɗɗwar is bum kun mishi wu si'da/ mo ki Shi/in piti jin di'd e um mo be.

¹² Dhali wakan mo, iwaka, ana 'kon ma mure/ m'ba/ mo, yisa gom buɗɗwar is yisa mmobathā ana buɗɗwar is yan mo be.

¹³ Haali/ wakki/ um 'ko 'ko'd e buɗɗwar is mo tani um mini wu mo be. Dhali hili wakki/ ki Shi/in mo tani um ki 'kosh mii gi buɗɗwar is jwa mo a'di imina umi 'ko e mo.

¹⁴ Haala ris uni gun shuna Shi/in ma Arumgimis bway

mo tani uni ita iya/ ma Arumgimis mo be.

¹⁵ Haali/ um 'koki bu'th shi/in mmota cinkina/ dok/ e mmobit mo e mo ma ko/ is mo. Hili um bu'thki shi/ in mmota iya/ mo. Me'd jin gwokina ana mo ki: Abba Ababa.

¹⁶ A'di ta Shi/in ki is piti jin oki gwo nyakki shi/in bana ki ana tana uci ma Arumgimis mo be.

¹⁷ Dhali wakki/ ana tana uci kan mo tani ana tana imankal mal mo, imankal mal ma Arumgimis mo dhali imannyak mal kal ka Kristhos wakki/ ana mina isi 'kosh ka nyor nyakki a'di mo ki ana minu nyak dhu ki ca ki a'di mo.

¹⁸ Aha/ tosha ki mo gi isa nyor jin di'd shwane/ diki ha me'd mmodhu ka par 'ban ki monyca jin minu tor ana eya tente/ yilan kamu/ mo.

¹⁹ Haali/ to kun uku mo tani uni corkina cor ki mo/o bwa ki 'bi'th gom mo jin minu tor uci ma Arumgimis eya tente/ mo be.

²⁰ Haala ris to kun uku 'kon mmogam me'd mo mmowar mmopu/ mo be. Uni yisa ki bwam buniɗ gana/ yisa, hili ki bwa gi a'di jin dhu uni ki mo ma 'teɗ kape/ mo.

²¹ Haali/ to gun uku uni, ki is buni minu 'cuk mo 'peni mondek buni gi mompu/ mo dhali bu'th mo jin dhunuwa dhu ki 'kus mo gi monyca gi uci ma Arumgimis mo be.

²² Ana misha ki aris to gun uku okonkin mo ki isa nyor ma dho'th imontal 'de/ mo ntagi

shwane/ mo be.

²³ Dhali yisa jasi to gun uku uni 'cena, hili ana ki is bana mo, ana gun takina maman gi Shi/in ntwa/a/ mo okonkina isi bwaman mo me'd jin cōrkina ana aḥor gom mo jin budhuwa bu'th ka bas gi iya/ mo jin ta mo gi wanu bungwar is bana 'ba/ mo be.

²⁴ Haali/ e mo ma 'teḥ kape/ yan mo tani ana takunu is ki me'd mo be. Hili mo ma 'teḥ kape/ jin mishu mo tani a'di diki ta a'teḥ kape/ 'te/ mo. Haali/ a'dija jin ta'd ga 'teḥ kape/ gom to jin misha a'di mo?

²⁵ Hili wakki/ ana tana ga 'teḥ kape/ ki to gun 'kona ana ki mish mo tani ana cōrkina aḥor gom a'di ki bwa jin 'kuju mo ki 'kari'th mo be.

²⁶ Wakan si'da/ Shi/ in wothki ana e moḥ'ka'd is bana mo be. Haali/ ana 'konaki mish to 'tho mo me'd jin mina ana mii 'tho mo ka ba/. Hili Shi/in ki is piti a'di woth gwo is gom ana mmowuwa shure/ ki nyanye/ ki gwo mo.

²⁷ Dhali a'di jin ḥapki'da duḥ 'kwani mo tani a'di mishki a'di jin ta'da adu gi Shi/in mo haali/ Shi/in a'di wothki gwo is gom uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel isi ki bwa ma Arumgimis mo be.

Mmopi Mii E ki Nyanye/ mo

²⁸ Haali/ ana misha mo ka ris to nyaku/ mii ki 'bore/ gom uni gun enena Arumgimis mo, gom uni gun yukunu mo

mmomii waki bwam piti mo be.

²⁹ Haali/ uni gun mishkina a'di ntwa/ a/ mo tani uni i'kawurkina a'di mo mmonyak jamas ki Ya/m piti jin mina a'di ta abwa nyara/ ibwam ikam ka ris mo.

³⁰ Dhali uni gun 'kawurkina a'di mo tani uni iyukkina a'di si'da/ mo dhali uni gun yukkina a'di mo tani uni idhukina a'di ki mo ma kar/ e mo dhali uni gun dhukina a'di ki mo ma kar/ e mo tani uni idhukina a'di ki monyca si'da/ mo be.

³¹ Haali/ a'di gi wakan mo tani ana mina i/o kata gom gwo gwansan mo? Wakki/ Arumgimis ta a'di gom ana mo tani aja a'di jin midi ta 'kup ki ana mo sa/?

³² A'di jin diki non Ya/ m pitin gana/ mo hili a'di ciki a'di mmowu mo goma ris ana 'baar mo tani mina a'di diki ci ana aris to ki nyanye/ ka 'the si'da/ nyakki a'di mo 'taa?

³³ Kaja a'di jin midi kar ton kamu/ tal 'de/ m'ba/ uni gun kwanykin ma Arumgimis mo? A'di ta'da Arumgimis jin kar wathi/ ki mo ma kar/e mo be.

³⁴ Kaja a'di jin midi waka wak mo? A'di ta'da Yesu Kristhos 'taa? jin wuki'd mo. Nye, a'di 'teyi jin 'de'kkunu 'peni mowu mo, a'di jin di'd ka bim poros ma Arumgimis mo, a'di ka jin gana/ jin woth gwo is gom ana mo.

³⁵ Kaja a'di jin midi kwa/ ana bwa 'peni mo/ en ma Kristhos mo? Mmoina to to'c 'kus 'taa? Mmo'ko ka cis

'taa? Mmo'kosha 'kwaniya 'kosh 'taa? Mmomina te/ 'kosh 'taa? Mmo'ko ki dar gi burriye/ 'taa? Walla mmo'ko e mo jin tagu wu mo 'taa? Walla gandala turga/ 'taa?

³⁶Wakan be a'di 'kwarkunu mo ki:

Aman 'koshkunu jwa iyula tente/ gom gway pini.

Aman 'kokunu mmodhu mo me'd ka'bal gun susu mmo'cith 'kus mo be.

³⁷Yisa. Ka ris to gwansani 'baar mo tani ana tana imanpi mii e ki nyanye/ e a'di jin enki ana mo be.

³⁸Haali/ aha/ misha mo ki isa dun gana/ ki mowu walla mondiki/ e walla iman'doyu gwo walla mom'bi'th kun molu gadhir walla to gun 'kon shwane/ walla to gun mini 'ko yilan kamu/ walla mom'bi'th

³⁹walla montur walla mon'kul walla ton kamu/ tal 'de/ jin uku mo tani midi mol ana bwa kwa/ 'peni mo/ en ma Arumgimis jin di'd eya Kristhos jin ta'da Yesus Tapam bana mo be.

9

Mmokwanykin ma Arumgimis Kwani ma Israyiil mo

¹Aha/ ona gwoŋ gana/ eya Kristhos mo. Aha/ dinaki ta tor mo. 'Twa/ ma dum pem kalki aha/ gwo o e Shi/in Dhelelad-helel mo

²ki aha/ takina gi bwan di'ti'd jin caaca mo dhali aha/ dinaki dak she/ 'pe'd eya dum pem mo.

³Haali/ aha/ mina 'taki toshi ki aha/ ki is pem minu jee is jwa mo dhali 'cith 'twa/ 'pena Kristhos gom gway gi ikam pem gun tana bas pem ka yi'c mo.

⁴Uni gun ta 'Kwani ma Israyiil mo dhali uni gun ta iya/ kun cila to mii mo dhali uni gun cila monyca mo dhali gwo jin gamu me'd mo dhali gwoŋkan jin cikunu mo dhali gwo gi lunu mo dhali gwo jin onu is mo be.

⁵E uni a'di icil ma idhana baba mo dhali 'pena yi'c buni isi ki bunŋwar is mo tani a'di nta'da Kristhos jin diki'da po/ aris to 'baar mo, a'di jin ta'da Arumgimis jin 'boru mii ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ nnii mo. Amen.

⁶Hili a'di yisa ta gwo ma Arumgimis jin ushki me'd mo yisa. Haali/ uni 'baar gun piyin 'peni uci ma Israyiil mo tani ta uninj gana/ ma Israyiil yisa.

⁷Dhali uni 'baar mo 'koki ta ucinj gana/ ma Ibrahiim mo haali/ uni ita kun piyin mo 'peni a'di. Dhali hili uni gun pikin 'pena Is/ hak mo tani uni ita emen kun yerkuu gway ŋ'ko'd mo be.

⁸'Pemen gwo yan diki ta jasi gwo gi tana uni uci gi bunŋwar is mo 'te/ uni kun ta uci ma Arumgimis mo. Hili uni ta uci gi gwo jin onu is mo kun ta emen kun yerkuu gway ŋ'ko'd mo be.

⁹Haali/ gwo jin onu is yansan mo o gwo mo ki: Ki mo caan mo tani aha/ mina dok ka nyan'ko'd mo dhala Saarah midi ta gi ya/ mo be.

10 Dhali a'di ta jasi kan yisa. Hili si'da/ me'd jin bwaakin ma Ripka uci ki wathin gwatha 'de/ mo tani ababam bana jin ta'da Is/hak mo tani

11 bala ki uni 'konuki dho'th naskina/ mo tani dhali 'koki mii ton kamu/ jin 'boro'd mo walla jin shiyi'd mo tani ki bwa ma Arumgimis jin 'kawurkina a'di ntwa/a/ ki mo jin kwanya a'diya kwany midi di ki sule/ mo tani yisa jasi gom mii yisa, hili goma yuk piti mo tani

12 a'diyim torkunu gwo ki a'din gwanyjaka/ imidi mii to gom a'di jin ta dhuru'c mo be.

13 Me'd gwo jin 'kwarkunu mo ka: Yakuub a'di enka/ mo be. Hili Iisu a'di i'teka/ bwa mo be.

14 Ana mina i/o kata si'da/? Arumgimis thu'thki mii mo 'taa? Dhalku/ ki tosh kan mo ma.

15 Haali/ a'di oki'da Musa gwo mo ki: Aha/ mina mi-imiiya po/ uni gun miga/ mi-imii mo dhali aha/ mina ko'c eya po/ uni gun miga/ ko'c e nycine/ mo.

16 Haali/ a'di diki ta to jin 'dapa'd e bwa wathi/ mo walla to jin palkunu mii mo hili a'di 'dapa'd ki momiimii ma Arumgimis mo.

17 Haali/ Gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mo oki'da Pirawn gwo mo ki: Aha/ cukina / e mis mo gom 'kup mii yaasen gana/ mo mmo'tor mom'bi'th pem e / e mo. Wakan ki gway pem minu ci ki lala'th e mony'chesi 'baar mo.

18 Dhali kan mo tani a'di

miiki mii apo/ unin tiyan tiya mo kun ona bwa a'di mo dhali a'di 'bi'thki'da du unin tiyan tiya kun ona bwa a'di mo be.

19 A'di mina umi oyaa/ gwo cikise/ mo ki: Atinta karkina a'di gwo apo/ naskina/ mo? Haali/ kaja midi mish bwam piti roç mo?

20 Hili ki /e wathi/ ja midi tho'ka Arumgimis gwo ka nyan'ko'd mo? Mina to jin uku o a'di jin uk a'diya ki: Atinta uka /e aha/ kan mo?

21 Aman/ uka je dina a'di ki ta gi 'bi'th apowa je mmo/ uk 'pena jen gabula 'de/ yan ton'kul bwan kamu/ ki jaro/ mo dhali jan kamu/ jin dinu ki ga/ to mmomiiya?

22 Atinta wakki/ Arumgimis dina gwo ibwa mmo'tor anyor piti mo dhali mmo'tor mom'bi'th piti mo tani a'di kalki bwan di'ti'd ki bwa jin 'kuçu/ ki 'kari'th mo dhali ton'kul bwa ma nyor gun ukkunu mo tani a'di ita gom mo gi 'ce'duwa 'ce'd sho'k mo be

23 mmothosonkina a'di momish mo jin tanu pa gi monycam piti gom ton'kul bwa gi momii miim piti mo be. A'di jin thosonkina a'di ntwa/a/ gom monyca mo

24 me'd isi anayi kun yukkina a'di mo, yisa jasi 'peni 'Kwani Yahuuda/ uni 'cena yisa si'da/, hili 'peni 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo be.

25 Me'd ka jin gana/ jin okina a'di gwo eya Huusha mo ki:

Uni gwansan kun 'koki ta
'kwanim pem mo tani
miga/ yuk ki 'kwanim pem
mo.

Dhala yim jin dinuki en mo
tani

aha/ mina yuk a'di ki jim pem
jin enka/ mo be.

²⁶ Dhali e mo yan gana/ mo,
e mo jin onu gom uni
mo ki: Um 'koki ta
'kwanim pem mo tani
uni minu yuk ki iya/ ma
Arumgimis mo, jin di'd
ki e mo be.

²⁷ Dhali Ishaya a'di cuuki'd
mo gom 'Kwani ma Israyiil
mo ki: Bala wakki/ aris iya/
ma Israyiil mina e 'taki wa ki
emena si'b gi bwam ma gap
mo tani hili jasi unin tiya ki
daka/ iminu woth mo be.

²⁸ Haali/ Tapa midi dak
bwan dwall gwom piti 'kup
mo e mony'cesh ki 'bi'th dhali
ki 'ta'b mo.

²⁹ Dhali me'd jin torkin ma
Ishaya gwo ntwa/ a/ mo tani
ki:

Wakki/ Tapa Arumgimis gi
momis midi diki dhal
ana uci mo tani
ana mina e 'taki wa ki 'Kwani
gi Pan Saduum mo
dhali mmowar mo
me'd 'Kwani gi Pan
Gamuura mo be.

*'Kwani ma Israyiil dhali
Gwom 'Borga/ mo*

³⁰ Dhali ana mina i/o kata?
Ki 'kwani kun 'koki ta 'Kwani
Yahuuda/ kun 'koki ur mo ma
kar/ e isho'k mo dhali bu'th
a'di mo, a'di a'di jin ta mo ma
kar/ e yan gi mongam gwo is
mo,

³¹ hili ki 'Kwani ma Israyiil
kun urki mo ma kar/ e isho'k

jin 'dapa'd ki gwonkan jin
cinu mo tani uni 'koki ha
me'd mo mmothim gwonkan
caan jin cinu mo be.

³² Gomata? Haali/ uni 'koki
ur a'di isho'k ki mongam gwo
is mo hili me'd jin 'dapa a'di
ki mii mo be. Uni golkina
wosh jin golki'da gol mo be.

³³ Me'd gwo jin 'kwarkunu
mo ki:

Hili aha/ 'thikina Sihyuun
wosh caan mo jin midi
gol 'kwani mo,

wosh caan jin mina uni ita'k
mo.

Dhali a'di jin midi gam a'di
gwo is mo tani minu
'koki kar ki mo ma 'the
is mo be.

10

¹ Iwaka, adum pem oyaa/
dhali a'thom pem eya
Arumgimis mo gom 'Kwani
ma Israyiil ki uni minu 'taki
ta is ki me'd mo be.

² Aha/ kalkina gwo o gom
uni mo, ki uni shwakina nyor
goma Arumgimis mo, hili a'di
mishkina uni 'ban mo yisa.

³ Haali/ mmo'kona uni
ki ji mol mo gom mo ma
kar/ e yan jin pu'dki'd mo
'peni Arumgimis mo dhali
mmosimma uni mii e mo
mmo'tel mo ma kar/ em buni
sho'k mo tani uni 'koki dhu is
buni 'ko'di me'd mo ma kar/ e
ma Arumgimis mo be.

⁴ Haala Kristhos a'di ta jin
'ko'd gi gwonkan jin cinu mo,
ka ris 'kwani ka 'dete/ 'dete/
kun tan gi mongam gwo is mo
minu dhu ki mo ma kar/ e mo
be.

⁵ AMusa 'kwarki gwo mo
ki, wathi/ jin bo'to'd ki mo ma

kar/e jin 'dapa'd ki gwoŋkan jin cinu mo tani midi ca'b e a'di mo be.

⁶ Dhali hili, mo ma kar/e jin 'dapa'd ki gwo jin gamu is mo tani a'di o gwo mo ki: Dhalku/ ki o gwo eya dum pini mo ki: Kaja a'di jin midi se momis mo? (ki a'di midi thula Kristhos ka 'cesh mo)

⁷ walla, Kaja a'di jin midi thul jis jwa mo? (ki a'di midi guya Kristhos ka pije/ 'peni mowu mo.)

⁸ Hili gwo wakata okunu mo? Gwo 'dishki /e is mo, eya le'd pini mo dhali eya dum pini mo (a'di jin ta gwo gi moŋgam is jin cikina aman mo be).

⁹ Haali/ wakki/ /e mini pi gwo ki 'twam pini ka Yesu ta Tapa mo dhali gam gwo is ka dum pini ka Arumgimis 'de'kki a'di 'peni mowu mo tani /e minu woḥ mo be.

¹⁰ Haali/ wathi/ jin gam gwo is ka dum piti mo tani wakan a'di karu ki mo ma kar/e mo be. Dhali a'di jin piki gwo ki 'twam piti mo tani dhali kan, a'di woḥkunu mo be.

¹¹ Gwo ma Arumgimis jin 'kwarkunu o gwo mo ki: Wathiŋ kamu/ 'de/ jin gamki a'di gwo is mo tani yisa minu kar ki mo ma 'the is yisa.

¹² Haali/ mo ma gwar 'de/ diki di e bwaman Wathi/ Yahuuda/ mo dhali Wathiŋ Griki mo. Tapa a'di ta Tapan 'de/ goma ris 'kwani 'baar mo dhali ta a'di jin ci mom piti jin tanu pa mo apowa aris uni kun yuk a'di mo be.

¹³ Haali/ aris 'kwani ka

'dete/ 'dete/ kun mini yer gway gi Tapa mo tani uni iminu ta is ki me'd mo be.

¹⁴ Hili 'kwani mini yuk a'di kata mo, uni kun 'koki gam a'di gwo is mo? Dhali uni mini gam a'di gwo is kata mo, uni gun 'koki cik gwo ki sule/ sule/ mo? Dhali uni mini cik gwo kata ki dar ga manci gwo mo?

¹⁵ Dhali 'kwani mini mish gwo ci kata mo? hili isi ciki/ uni minu 'taki mii hash mo ba/. Me'd gwo kun 'kwarkunu mo ki: Sho'k gi uni gwansan kun ciki gwom 'borga/ mo tani wani jarowa?

¹⁶ Hili uni 'baar 'koki ci is ki gwom 'borga/ yan mo. Haali/ a/Ishaya o gwo mo ki: Tapa gamkin maja gwo is jin cika a'di 'peni aman mo?

¹⁷ Wakan moŋgam gwo is pu'dki'd 'peni a'di jin cikunu mo dhali a'di jin cikunu mo tani pu'dki'd 'peni gwo jin cikunu mo goma Kristhos mo be.

¹⁸ Dhali hili aha/ doḥkina gwo mo ki: A/ki 'kona uni ki cika? Ka jin gana/ uni cikkin mo be. Haali/

'Twam buni yaki'd ki lala'th isi mony'ceshi 'baar mo.

Dhali gwom buni taki'd ki 'pemen gi mony'cesh mo be.

¹⁹ Dok/e aha/ doḥa gwo mo ki: A/ki 'Kwani ma Israyiil 'koki mish gwo 'bana? Ntwa/ a/ Musa o gwo mo ki:

Aha/ mina kar /e mmoḥa'c bwa gom uni gun 'koki ta kal mo.

E kal jin ta pus mo tani aha/
mina kar / e mmosh-
waa nyor mo.

²⁰ Dhala Ishaya o gwo wakan
ka daran du mo ki:

Aha/ gamkunu ki uni
gwansan kun 'koki n̄ap
aha/ mo.

Aha/ torkina is pem eya tente/
gom uni gwansan gun
'koki dot̄ aha/ mo be.

²¹ Hili gom 'Kwani ma Israyiil
mo tani a'di ki o gwo mo ki:
Ka tee 'peni mon'thamo/ aha/
he'thkina me'd pem e 'kwani
kun tana iman/ush gwo ha e
mo dhali kun ta 'kwani kun ta
ç'a'ckon ki ç'a'ckon mo be.

11

*'Kwani ma Israyiil kun
'Kokini Daḱa/ mo*

¹ A'di dotka/ gwo dok/ e
mo ki: Arungimis wak̄ki
'kwanim piti mo 'taa?
Dhalku/ ki tosh kan. Aha/ ki is
pem tana Wathi/ ma Israyiil
mo, emen ma Ibrahiim mo,
dhali aha/ tana jim ma wak̄
ma Benyamiin mo be.

² Arungimis diki wak̄
'kwanim piti mo, uni gun
'kawurkina a'di mo. Dhali
'kona um ki misha, Gwo ma
Arungimis jin 'kwarkunu
mo o gwo ki Iliyya a'di jin
woṭhki'da Arungimis gwo is
apo/ 'Kwani ma Israyiil mo
'taa? Mmo/o gwo mo ki:

³ Tapa uni 'koshki /e imançi
gwom pini mo. Uni 'ce'dki
mo jin karu mmomiya basa
'cesh gom /e sho'k mo dhali
aha/ dhalkunu, aha/ 'de/ mo.
Dhali uni n̄apki mondiki/em
pem mo.

⁴ Hili Arungimis thoḱ a'di
gwo kata mo sa/? A'di thoḱ
a'di gwo mo ki: Aha/ dhuk-
ina 'kwani ki is pem kun tana
alaapi pesu/ mo kun 'koki lun̄
ki jin̄ 'kupa'dupun goma Baal
mo.

⁵ Dhali wakan si'da/ ki mo
yan mo tani 'kwani 'kokini
daḱa/ kun kwanykunu ka
'the mo be.

⁶ Hili wak̄ki/ a'di ka 'the mo
tani a'di diki ta to mmo'dap
ki mii mo. Wak̄ki/ a'di diki
wakan mo tani a'the midi
diki ta a'the mo be.

⁷ Dhali ki gwonta si'da/?
'Kona 'Kwani ma Israyiil ki
bu'th mo a'di jin n̄apkina uni
mo. Uni gun kwanykunu
mo tani uni bu'thki a'di mo.
Hili unin tiya 'bi'thkunuwa
du mo be.

⁸ Me'd gwo jin 'kwarkunu
mo ki:
Arungimis ki ç̄i bwa eny'ce'd
mo,

ki em buni mini 'taki 'koki
mish mo mo dhali 'ce
si'da/ mini 'taki 'koki
ciḱ gwo mo,

ntaga teen̄ gana/ yansan mo.

⁹ Dhala Dawuu'd o gwo mo ki:
Dhalka ayuk̄ jin yuḱa uniya
yuḱ mmutul 'kup mo
tani warki'd ki mo
jin ceshuwa cesh mo
dhali ka gume/ si'da/
mo

dhali wosh jin gol uni mo
dhali jin garr uni 'kus
mo.

¹⁰ Dhalki em buni warkin ki
mondhurumi'd mo ki
uni mini 'koki mish mo
mo,

dhali dhalka apom buni
mmogomki'd ki sule/
sule/ mo.

Bway Mowoth gom 'Kwani kun 'Koki Ta 'Kwani Yahuuda/ mo

11 Wakan aha/ dota gwo mo ki: A/ki uni golkunu jin mina uni 'taki bit mo 'taa? Dhalku/ ki tosh kan. Hili gom gwon dhan buni mo tani a'di ipu'dkina mowoth e 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo be. A'di gi wakan mo tani a'di idhu 'Kwani ma Israyiil mmota atacam bwa mo.

12 Dhali wakki/ gwon dhan buni ta 'pemen pa mo gom 'kwaniny'cesh mo tani dhali wakki/ miim buni kun ush me'd mo ta tom pa mo gom 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo tani bakata 'te/ 'peni 'tu'd buni mo?

13 Hili aha/ torkina um gwo mo um kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo. Ma isi me'd jin taka/ amankaru ki she/ gom 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo tani miim pem mmomii to mo tani ekkika/ mo be

14 jin minu dhu gwasi 'Kwani Yahuuda/ mmota'c bwa mo dhali ki mii gi wakan mo tani unin tiya takunu is ki me'd mo be.

15 Dhali wakki/ gwo wak buni ta 'pemen jin wanuwa wan 'ba/ mo mmotal isa 'de/ mo gom 'kwaniny'cesh mo tani mombu'th buni midi ta 'pemen wakata mo? Hili mondiki/ e 'peni mowu 'te/ mo.

16 Dhali wakki/ ara gana'th 'peni maman to jin ta jin twa/ a/ jin cinu mo ta jin kogu mo tani wakan si'da/ min ma gabul piti ka 'duntula/ ta jin 'kogu mo. Dhali wakka

birman ta jin kogu mo tani wakan si'da/ abim piti mo be.

17 Dhali hili wakka bin tiya kwa/ kunu mo tani dhali / e jin tana ale/ 'te/ 'pena setuun jin 'kaki is piti 'te/ kamkunu mo e embul buni mo tani mmonyak pa ta ki cwa setuun 'te/ mo tani

18 dhalku/ ki kar 'ba/ ki ca eya bi 'te/ mo. Dhali wakki/ / e kar 'ba/ ki ca mo 'te/ tani kayi gwo e ki / e a'di idiki tela birman sho'k mo, hili abirman caan jin telki / e sho'k mo be.

19 /E mini o gwo mo ki, abi 'ce'dkunu wakan jin miga/ 'taki ta kamkin ki a'di mo.

20 A'di ta gwon ganayi. Uni 'ce'dkunu mo haali/ uni dar gi mongam gwo is mo. Hili / e ntelki mo gi gamu gwo is sho'k mo 'te/. Wakan dhalku/ 'ba/ ki kar ki ca mo hili doshi ki jin ko/ mo ma.

21 Haali/ wakki/ Arumgimis diki tor momiimiim piti apo/ abiny cwa ka 'kup 'de/ mo tani wakan si'da/ a'di midi diki tor a'di ki / e mo be.

22 Hili a'di mo ma, mo jin miin ma Arumgimis ki bwan'kush mo dhali mo jin miinuwa jisa ki 'bi'th ka kar/ e 'peni Arumgimis mo. Jisan kar/ e yan 'kup ki uni gwansan kun bitkin mo, hili Arumgimis midi mii ki bwan'kush gom / e mo wakki/ / e mini ca'b ki sule/ e mo gi bwan'kush piti mo. Wakki/ a'di diki wakan mo tani / e si'da/ minu 'cith mo be.

23 Dhali kan si'da/ gom kun tiya mo tani wakki/ uni mini 'taki buk 'twa/ 'peni mo jin ushu gwo gam is mo tani

uni minu kam mo be. Haali/ Arumgimis ta gi mom'bi'th mmokkam uni dok/e mo be.

²⁴ Haali/ wakki/ /e 'cithkunu 'peni cwa setuun jin 'kaki 'pen piti ka 'kup 'de/ mo dhali / e kamkunu ki ca'ckon mo / e jin diki di ka 'kup 'de/ e cwa setuun jin cu'thkunu mo tani bakata imin ma biny cwa ka 'kup 'de/ kam ka nya'ko'd dok/ e e cwa setuun bunin gana/ mo.

Mo gi Tuku 'Kwani ma Israyiil Is mo

²⁵ Ki um mini 'koki 'ko ki ji mol mo mo e mohe'k em bum mo tani aha/ napa um mmomish gwo 'ban mo, a'di jin ta gwo jin bagu mo, iwaka. A/usiny'ce pu'dki'd e 'ban gi 'Kwani ma Israyiila tiya mo ntaga waambuhany 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ 'tu'dkunu mo mmopu'd mo be.

²⁶ Dhali wakan si'da/ aris 'Kwani ma Israyiil iminu ta is ki me'd mo be. Me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki:

Ka man'cuka 'cuk 'ba/ mo midu pu'du/ 'pena Si-hyuun mo tani

a'di midu dhi'th mo gi ushuwa ush gom Arumgimis sho'k mo 'pena Yakuub mo be.

²⁷ Dhali a'di yansan midu ta gwom pem jin gamu me'd nyakki uni mo,

ki aha/ mina kal miinthus buni mo be.

²⁸ Isi gom gwom 'borga/ mo tani uni ta 'kup ka Arumgimis mo gom gway bum mo. Hili isi gom unim piti kun kwanykina a'di mo tani uni

a'di ita ku gi ena a'di gom gway gi ibabam buni kun 'kokin mo ntwa/a/ mo be.

²⁹ Haali/ to kun cinu ki me'd mo dhali ayuk ma Arumgimis uni 'kon ka kane/ mo.

³⁰ Jasi me'd jin 'kokina um mo mmo/ usha Arumgimis gwo ha e mo tani hili shwane/ um bu'thki momiimiim piti mo gom mo jin usha uni gwo mmoha e mo be.

³¹ Wakan uni ushki gwo ha e mo jin mina uni 'taki gam momiimii si'da/ gom momiimii jin torokunu um mo be.

³² Haali/ Arumgimis tulki'da aris 'kwani 'baar 'twa/ mo mmo/ ush gwo ha e jin mina a'di miimii apo/ uni 'baar mo be.

³³ Ayy mmo'kula mo jin tan ma Arumgimis pa ki 'kul mo dhali ayuk piti mo dhali momish gwo 'ban ma Arumgimis mo. Mmoth- eke'th gwon dwall piti wanu imola dhali mmothuk bway piti ki e mo tani wanu imola.

³⁴ Haali/ kaja mishki'da adun Tapa Arumgimis mo

walla aja ita'da manlogom a'di gwo mo?

³⁵ Walla aja a'di jin ciki a'di to jin cinu ki me'd mo

ki a'di midu 'taki ci to ka garr 'kus mo?

³⁶ Haali/ 'peni a'di mo dhali ki a'di mo dhali e a'di mo tani aris to 'baar 'kokin mo. Dhali e a'di mo tani dhalki monyca di'd ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo. Amen.

12

*Mmota To jin 'Cithu/ 'Kus
jin Di ki E mo*

¹ Haali/ a'di gi wakan mo tani aha/ yipa 'kup 'kup ki um mo, iwak, gom momiimii ma Arungimis jin mina umi ci is bum ka Arungimis mo mmota to jin 'cithu/ 'kus jin di ki e mo, jin kogu mo, jin mish ma Arungimis bu'th mo, jin ta to gi shi/ in bum jin luja uma luḡ mo be.

² Dhalku/ mii ki tash me'd 'kwani kun 'koni mony'cesh yan mo ma. Hili aki a/ak mo mmota ga dun this mo ki um mini pal a'di jin ta bwa ma Arungimis mo jin ta a'dim 'boro'd mo dhali jin mishu bu'th mo dhali jim 'borgaḡ gana/ mo be.

³ Haali/ ka 'the jin cikunu aha/ mo tani aha/ ona um gwo ka 'dete/ 'dete/ ibwam um ki a'din 'de/ midi diki kar is piti mmoboloḡa boloḡ ki bwa mo jin mina a'di mii diki ka kar is kan mo ba/ Hili mmokulum bwa gi talu 'de/ mo aris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ isi ki sheḡ gwo ma Arungimis jin gamu is mo jin cinu a'di mo be.

⁴ Haali/ me'd jin tala buḡwar isa 'de/ mo tani ana tana gi tom buḡwar is ka ris mo. Dhala ris tom buḡwar is uni 'koki ta jasi en 'de/ mo.

⁵ Wakan ana bala wana risa e buḡwar is ma Kristhos mo dhali ka 'dete/ 'dete/ mo tani tom buḡwar is ta anan tiya mo.

⁶ Ana cinu to jin cinu ki me'd mo ki she/ ki she/ mo

isi ka 'the jin cikunu ana mo. Dhalki ana miina to ki uni mo ma. Wakki/ gwo jin cinu ki 'twa/, ka para po/ gom monḡam gwo is bana mo tani

⁷ wakki/ ta momii to, e momii tom bana mo dhali a'di jin tori gwo mo e gwontor piti mo

⁸ dhali a'di jin malaski'da malas, e malas piti mo dhali a'di jin ci to, ka 'ka'd me'di is mo dhali a'di jin woḡki'da woḡ, ka nyor gana/ mo dhali a'di jin miimii jin miinuwa mii mo ki bwaḡ 'kunyud mo be.

*Mo gi 'Dapu 'Twa/ mo e
Miinḡ 'Kwani ma Yesus mo
Mmo'ko mo*

⁹ Dhalki mo/ en wara'd ki jin gana/ mo. Shi/i a'di i e mo tani jin ta jin thus mo. 'Dapi 'twa/ mo e a'di jin 'boro'd mo.

¹⁰ Eni ka rem 'kup mo mmota ikam gana/ mo dhali tayi ashu/ um bway mo mmotaḡa taḡ ka rem 'kup mo mmotor montak mo.

¹¹ Dhalku/ ki ta tumu'c eya nyor ki sule/ mo ma. Tayi awa'bpa/ e Shi/ in mo mmomii to gom Tapa mo.

¹² 'Kunyi bwa mo ma e mo ma 'teḡ kapem bum mo. 'Kuḡi bwa mo ma ki 'kari'th e monḡo'c bwa mo. 'Dimi 'kup ki sule/ e mon'tho mo ma.

¹³ Nyaki to kun minu ta mo gom imandhunu ki she/ mo. Boti ki mii jin mina ci ta gu'b bum ḡal mo ma.

¹⁴ 'Bori uni gwansan mii mo ma kun to'c um bwa mo. 'Bori a'bor bwa i is mo ma. Dhali dhalki uni ki jee mo.

15 'Kunyi bwa mo ma nyakki uni gwansan kun 'kunya bwa mo. Koyi mo ma nyakki uni gwansan kun gwokin mo.

16 'Ka'di bwa ki 'ka'd mo ka rem 'kup mo ma. Dhalku/ is ki kar ki ca mo, hili wuyi is ka 'cesh nyakki 'kwani en'thi/ mo ma. Dhalka boloc ki boloc ki sule/ mo.

17 Dhalki tonthus ki raki bway mo a'di jin ta jin thus mo mmokulum gwo ibwa ntwa/a/ mo a'di jin 'boro'd e bwambor jis/en 'kwani 'baar mo.

18 Wakki/ mishu mii isi mmomisha/e a'di mii mo tani ca'bi mo ki mo ma ku'th is nyakka ris 'kwani 'baar mo.

19 Um gun enka/ dhalka ri'c ki ri'c ki is bum mo ki sule/. Hili dhalki a'di ka nyor ma Arumgimis mo. Haali/ a'di 'kwarkunu mo ki: Mo ma ri'c mo tani ta jim pem mo be. Aha/ mina rak to ibway mo. A'di ta gwon Tapa mo be.

20 Hili wakki/ a'di jin ta 'kup pini 'kosha te/ mo tani ciyi a'di tonte/ mo ma. Dhali wakki/ a'di budha yi'de/ mo tani ciki a'di mmopi mo ma. Haali/ gom mii gi wakan mo tani /e ki wola kapany o'di 'kup piti mo be.

21 Dhalku/ ki war ki uni gun pinu e ki tonthus mo ma. Hili piya ris tonthus e mo ki miim 'borga/ mo.

13

1 Dhalka ris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ dhu is 'ko'di me'd ma hakuuma jin ta gi 'bi'th mo. Haali/ mom'bitha kamu/ yisa di'da. Hili isi ciki/ 'peni

Arumgimis mo be. Dhali uni gwansan kun 'kokin mo tani uni dhukin ma Arumgimis mo be.

2 Dhali wakan mo tani uni gun rockin ki mom'bi'th mo tani rockin ki a'di jin torkin ma Arumgimis uni mo. Dhali uni gwansan kun rockin mo tani uni mini 'dap uni ka nyok gi gwon dwall ki is buni mo.

3 Haali/ imanjiya ji 'koki ta ku gi minu ko/ mo gom miim 'borga/ mo, hili gom mii shigga/ 'te/ mo. /E mini 'taki diki ko/ a'di jin ta gi mom'bi'th 'taa? Dhali wakki/ wakan mo tani miyi a'di jin 'boro'd mo ma dhali /e mini bu'th moman piti mo be.

4 Haali/ a'di ta cinkina/ ma Arumgimis gom mom'boro'd pini mo be. Hili wakki/ /e tham to mii mo tani ko/ki is mo ma. Haali/ a'di diki kal gandala turgam piti ka kar 'kup 'te/ mo. A'di ta cinkina/ ma Arumgimis mo haali/ a'di ta'da mandak bwan dwall gwom piti 'kup ka nyor piti mo goma mantham mii mo be.

5 Haali/ a'di wakan mo tani dhalki a'din 'de/ midi mii kar is piti 'ko'di me'd mo, yisa jasi gom mmothera nyor ma Arumgimis 'te/ yisa, hili si'da/ gom 'twa/ ma du mo be.

6 Haali/ gom 'kup gwo jin nyakki'd kan mo tani um mini ciya thulpa/ mo haali/ uni gun ta gi mom'bi'th mo uni ta imanmii to goma Arumgimis mo, kuthi is mo ki sule/ e to yan ka jin gana/ mo.

7 Cika ris uni to kun ta kun

cila uni mo. Cika thulpa/ e uni gun cil ma thulpa/ mo, dhali ciki uni to gun wothi/ to 'kup mo dhali koki uni gun minu ko/ mo dhali taki uni gun minu tak mo.

⁸ Dhalku/ ki di ka mure/ i'ba/ gom to gi wathin kamu/ mo, hili isi ciki/ mmo/ena en ka rem 'kup mo. Haali/ a'di jin ene'da mannyak ca'b piti mo tani thimki gwonkan jin cinu mo be.

⁹ Gwonkan kun 'kwarkunu mo kun o gwo mo: /E mini dhalku/ cal ki mii mii mo. /E mini dhalku/ ki mii 'kosha 'kosh mo. /E mini dhalku/ ki mii kwal to mo. /E mini dhalki bwa ki mii 'thoth mo. Dhali gwonkana kamu/ ma jin 'dapa'd ki gwon tul 'kup yan mo tani o gwo mo ki: /E mini mii ena mannyak ca'b pini me'd is pini gan/ mo be.

¹⁰ Mo/ en diki ta to jin thudhu mii mo goma mannyak ca'b mo. Dhali wakan mo tani mo/ en ki thim gwonkan jin cinu mo be.

¹¹ Goma 'ban yansan mo tani /e ki mish mo mo. Ka tente/ pu'dki'd mo hila/ jin mina /e mer e mo 'peni mo/ ish e mo. Haali/ woth 'disha'dish mo e ana shwane/ ki ana gamkina gwo is ntwa/ a/ mo be.

¹² Mon'thiny a'di 'baarki'd mo dhali montee a'di pu'dki'd hila/ mo. Wakan dhalki ana taga mii gi mond-hurumi'd ka pije/ mo dhali hitha gongoro/ gi monkush mo.

¹³ Dhalki ana miina ki is bana ki dher mo ma, me'd jin miinu e montee mo. Yisa

mmomii ki ra'b e mon'kupa su mo dhali e mo jin 'kosh ma suwa 'kosh mo. Yisa e mo jin tanu dhora su dhali e mo jin kanuwa kanthi/ mo. Yisa e mo jin waluwa wal mo dhali e mo jin tanuwa tacum bwa mo.

¹⁴ Hili hithi Tapa Yesus Kristhos i is mo ma dhali dhalki gwo ki mii kulum ibwa ntwa/a/ gom bungwar is mmo'e a'di e mon'dap e mo.

14

Dhalka Kam Bum ki Wak mo

¹ Hili gom wathi/ jin 'ka'da is mo e mongam gwo is mo tani hani a'di mo ma. Hili yisa mmosu'k ki gwo kun 'kon ka kwa/m bwa mo.

² Wathin 'de/ gam gwo is ki a'di mishi shwa aris to mo. Dhali wathi/ jin 'ka'da is a'di shwa jasi ton dhii/i'd mo.

³ Dhalku/ ki dhal a'di jin shwa to ki wak a'di jin ga/ i to mo. Dhali dhalku/ ki dhal a'di jin ga/i to ki ta ashi/ m bwa gom a'di jin shwaki to mo haali/ Arungimis han a'di mo be.

⁴ /E ja jin midi wak cinkina/ gi wathin kamu/ mo? A'di ta mii ibwambor tapam piti jin doshkina a'di mo dhali bit mo. Dhali a'di minu kar mmodosh mo haali/Tapa mish a'di kar mmodosh kan mo be.

⁵ Wathin 'de/ karki'da cim 'de/ mmobola kamu/ e ki 'bor mo, ka kamu/ si'da/ kara'da tee 'baar mo ki jiny nyak mo. Dhalka ris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mishin ka daran du eya dum bunin gana/ mo.

6 A'di jin karki'da cim mo tani kar a'di mmotak Tapa mo be. A'di si'da/ jin shwaki to mo tani shwa a'di mo mmotak Tapa mo be, haali/ a'di 'borki'da Arumgimis bwa i is mo, me'd a'di jin ga/ki to mo tani ga/ki a'di mo mmotak Tapa mo dhali mmo'borā Arumgimis bwa i is mo be.

7 Wathin 'de/ 'peni bwam ana yisa di'da jin ca'bki'd gom is piti mo. Dhali jaŋ kamu/ 'peni bwam ana yisa wuki'd gom is piti mo yisa.

8 Wakki/ ana 'kona ki e mo tani ana 'kokina ki e gom Tapa mo. Dhali wakki/ ana wuna mo tani ana wukina e Tapa mo. Dhali wakan mo, wakki/ ana 'kona ki e mo walla wakki/ ana wukina mo tani ana tana ku gi Tapa mo be.

9 Haali/ gom 'pemen yan kan mo tani aKristhos wuki'd mo dhali diki'd ki e mo dok/e ki a'di midi ta Tapa gi uni kun wukin mo dhali gi uni kun 'kon ki e mo be.

10 Atinta iwakkina /e akam pini kan mo? Walla /e si'da/ atinta shi/kina /e akam pini mo kan? Haali/ ana 'baar mo mina doshi bwambor ma Kursi ma Arumgimis jin dwallu gwo mo be.

11 Haali/ a'di 'kwarkunu mo ki:

Me'd jin dika/ki e mo tani a'di ta gwo jin ona Tapa mo, aris 'kupa'dupuni 'baar mo mini luŋ aha/ mo

dhali arisa le'di 'baar mo mini ci 'twa/ maŋ

goma Arumgimis mo be.

12 Wakan ana ka 'deŋe/ 'deŋe/ mina mii ci is bananŋ gana/ mo ka 'deŋe/ 'deŋe/ ka Arumgimis mo.

Dhalku/ ki Dhala Kam Bum Golu mo

13 Dhali wakan dhalkina dok/ e ki waŋa wak ka rem 'kup mo. Hili yisa si'da/ mmogam gwo me'd ki sule/ sule/ mo mmokar to jin golo'da gol mo walla mmonona kan ki bway mo.

14 Aha/ misha dhali lalu sho'k ki gwo e Tapa Yesus Kristhos ki toŋ kamu/ jin ga/u ki is piti yisa di'da. Hili a'di ta to jin ga/u gom macin tiya, uni kun kulum a'di ibwa ki a'di ta to jin ga/u mo be.

15 Wakka kam pini raŋu mo goma shwantom pini mo tani /e dok/ e bathi mo/ en yisa. Dhalku/ ki dhal tonte/ jin shwana /e ki ci a'din tal 'denŋ kamu/ jin wun ma Kristhos sho'k mmo'ce'd mo.

16 Wakan dhalku/ ki dhal to jin 'boro'd gom /e mo tani soru ki a'di ta tonthus mo.

17 Haali/ Bampa/ ma Arumgimis diki ta 'pemen gwo gom tonte/ mo dhali tompi mo 'te/. Hili gom mo ma kar/ e mo dhali mo ma ku'th is mo dhali mon'kuny bwa e Shi/ in Dheleladhelel mo be.

18 A'di jin miiki to wakan goma Kristhos mo tani mish ma Arumgimis bu'th mo dhali ta a'dinŋ gana/ jin maŋa 'kwani mo be.

19 Haali/ a'di gi wakan mo tani dhalki ana ura to jin midi dhuwa dhu ki mo ma ku'th

is mo dhali mmoṭel sho'k ka gam 'kup mo.

²⁰ Dhalku/ ki dhal gwon tonte/ ki 'ce'da tu'c ma Arumgimis sho'k mo. Aris to 'baar mo ka jin gana/ dhelelkin mo. Hili a'di ta to jin thamu mii mo gom macin tiya kun dhu tiya mmoṭa'k mo gom to jin shwakina uni mo be.

²¹ A'di ta miim 'borga/ mmo'koki 'ka shum walla mmopi yimana mura'th jin ka/ u ki njah njah mo walla mmo'koki mii ton tiya ki suny suny kun mini dhala kan mmokol mo.

²² Monjam gwo is jin takina /e mo tani kari a'di ki is pini um ka Arumgimis mo ma. Bwam 'boro'd gom wathi/ jin diki cu gwon dwall ki is piti mo gom to jin gwona a'di 'kus mo.

²³ Dhali hili a'di jin shi/ i bwa 'kup mo tani waku mo be, wakki/ a'di shwaki to mo haali/ a'di yisa mii'd me'd mii 'peni mo gi gamu gwo is yisa. Haali/ aris to gun miinu ki dar gi monjam gwo is ki suny suny mo tani ta miinthus mo be.

15

Mani Amannyak Ca'b Pini mo, Yisa Is Piniṅ Ganaa

¹ Ana uni gun 'bitha is mo tani mina mii kal to gi uni gun 'ka'da is kun atha/ath mo dhali mmo'koki man is bana mo be.

² Dhalki ana ka 'dete/ 'dete/ maṅa amannyak ca'b bana mo gom tom 'borgam piti mmoṭel a'di sho'k mo.

³ Haala Kristhos diki man is piniṅ gana/ mo, hili me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki: Awak jin wakina uni gwansan /e mo tani uni bitkina po/ aha/ mo be.

⁴ Haali/ me'd gwo yin jin 'kwarkunu kadhamo/ mo ka tee yin mo tani 'kwarkunu mo mmoye'th ana gwo sho'k mo mmoṭela tel sho'k mo dhali mmoroṇa roṇ mo gom Gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mo tani ana mina ta gi mo ma 'teṅ kape/ mo be.

⁵ Dhalka Arumgimis jin ta jin tele'da tel sho'k mo dhali mmoroṇa roṇ mo tani ci um bwa mo mmo'ko ki bwan tal 'de/ ka rem 'kup isi ki bwa ma Kristhos jin ta'da Yesu mo be.

⁶ Ki umi montal 'de/ mo dhali ki 'twan tal 'de/ mmokar a'di jin ta'da Arumgimis mo dhali jin ta'da Baba gi Tapa Yesu Kristhos bana ki ca mo.

Gwom 'Borga/ e 'Kwani kun 'Koki Ta 'Kwani Yahuuda/ mo

⁷ Hayi ci ka rem 'kup mo ma. Wakan me'da Kristhos a'di hay ki um mo gom monyca ma Arumgimis mo be.

⁸ Haali/ aha/ tora um gwo ka Kristhos warki'd ki cinjina/ e mo jin 'cithuwa munyjal yis mo mmoṭora Arumgimis gwoṅ gana/ mo mmothim gwo jin onu is yan jin cikunu idhan ibaba mo be.

⁹ Dhali ki mii yan ki 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mini kar Arumgimis ki ca mo gom momiimiim piti mo be. Me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki:

Wakan aha/ mina man/ e mo
e bwaman 'kwani kun
'koki ta 'Kwani Yahu-
uda/ mo,

dhali yuk gway gom gway
pini mo be.

¹⁰ Dhali dok/ e a'di onu mo ki:
'Kunyi bwa mo ma, ayy
'kwani kun 'koki ta
'Kwani Yahuuda/
nyakki 'kwanim piti
mo.

¹¹ Dhali dok/ e:

Mani um Tapa mo, um 'kwani
'baar mo kun 'koki ta
'Kwani Yahuuda/ mo,
dhali dhalka ris 'kwani 'baar
ki 'beles man a'di mo.

¹² Dhali dok/ e Ishaya o gwo
mo ki:

Abirman ma Yassa midi
pu'du/ mo,

a'di jin midi cu mo mmota
tapa apo/ 'kwani kun
'koki ta 'Kwani Yahu-
uda/ mo,

dhali e a'di mo tani mmina
'kwani kun 'koki ta
'Kwani Yahuuda/ nta
ga 'tej kape/ mo be.

¹³ Dhalka Arungimis jin ta ji
gi mo ma 'tej kape/ 'tu'd um
ka ris bwan 'kunya/ dhali
monku'th is e mongam gwo is
mo, wakan ki mom'bi'th gi
Shi/ in Dheleladhelel ki um
mini ish ka enthuss e mo ma
'tej kape/ mo be.

¹⁴ Aha/ ki is pem kapu/ gom
um iwak pem mo, ki um ki
is bum 'tu'dkunu ki piny piny
ki miim 'borga/ gana/ mo
dhali mmo'tu'd ka risa yuk
mo dhali mmomish cin tiya
sho'k ye'th ka rem 'kup mo.

¹⁵ Hili ka 'ban kuku/ mo
tani aha/ 'kwarkina um gwo
ki dar gi monyju/ gana/ mo
mmorogom um gwo mo

haali/ goma 'the jin cikin ma
Arungimis aha/ mo be.

¹⁶ Mmota amanmii to goma
Kristhos jin ta'da Yesus mo
gom 'kwani kun 'koki ta
'Kwani Yahuuda/ mo mmota
gasiis ma atu'c gi gwom
'borga/ ma Arungimis mo.
Wakan ki to jin isi'd gi 'kwani
kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/
minu mish bu'th mo a'di
jin dhagamkunu ki Shi/ in
Dheleladhelel mo be.

¹⁷ Wakan eya Kristhos jin
ta'da Yesus mo tani aha/ tana
gi 'kup gwo mo mmokar is ki
ca mo goma tu'c pem goma
Arungimis mo be.

¹⁸ Haali/ aha/ dinaki mii
ka gugundhi/ mo mmoci gwo
gom ton kamu/ 'de/ hili isi
ciki/ a'di jin wagaskin ma
Kristhos ki aha/ mo mmodhu
'kwani 'peni 'kwani kun 'koki
ta 'Kwani Yahuuda/ mmoha
gwo e mo ki gwo mo dhali ki
mii mo be.

¹⁹ Ki mom'bi'th gi jamas
mii mo dhali momer dhali
ki mom'bi'th gi Shi/ in Dhele-
ladhelel mo. Gom mii gi
wakan 'peni Pa Urushaliim
mo dhali ntagi mo is 'ko'd
e Pa Illirikuun mo tani aha/
thimkina gwom 'borga/ ma
Kristhos mmoci mo be.

²⁰ Wakan mmokar a'di ki
tom pem jin guka/ ki e mo
mmoci gwom 'borga/ mo e
mo jin dinuki mish gway ma
Kristhos naskina/ mo ki aha/
mina diki nyar to e mo jin
ka'ba wathij kamu/ mo be.

²¹ Hili me'd a'di jin
'kwarkunu mo ki:

Uni mini hil a'di mo, uni kun
'konuki tor a'di ki sule/
mo,

dhali uni mini mish gwo 'ban
mo, uni kun 'koki cik
gwo gom a'di ki sule/
mo be.

*ABuulus Dina Gwo Mbwa
mo Mmobuŋ e 'Kwani gi Pa Ru-
umiya mo*

²² Yan a'di ta 'kup gwo
mmononkunu aha/ bway
mo me'd ka hony/ e mo
mmoyaku/ i um mo be.

²³ Dhali hili shwane/ haali/
aha/ dara ki mo mo goma tu'c
e bampa/ gwansan ka kukul
is mo dhali haali/ aha/ dina
gwo ibwa kagahara yil ka ris
mmoyaku/ i um mo be.

²⁴ Aha/ tora ki ya par um
e mo mmomiga/ pe ki tur
mo me'd jin miga/ ya Pa Is-
paaniya mo dhali mmomina
umi sus aha/ m'pen mo e
moyam pem imun mo wakki/
ntwa/ a/ mo tani aha/ mina
'taki kap buti um ari'ceenne/
mo.

²⁵ Hili shwane/ aha/ yakina
ya Pa Urushaliim ki to ime'd
mo mmowoth uni gun dhunu
ki she/ ki dhelel dhelel mo be.

²⁶ Haali/ 'peni Pam
Makiduniyya mo dhali Pa
Akaa/iya mo tani uni 'borkina
bwa mo mmoŋi ton tiya gom
unin tiya kun aŋa to mo
e bwam uni gun dhunu ki
she/ ki dhelel dhelel e Pa
Urushaliim mo be.

²⁷ Uni 'kokina bwa
mmo'bor mo mmomii a'di
mo dhali ka jin gana/ uni
'kon ma mure/ m'ba/ mo gom
uni mo, haali/ wakki/ 'kwani
kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/
daka pu'dkin mmopwak to
gi shi/ in buni bwa mo e
mom'bor mii mo tani uni ka

si'da/ ba/ mini ta imanmii uni
to ki mom'bor mii ki to gun
isha e uni mo be.

²⁸ Gom a'di gi wakan mo
tani me'd jin miga/ 'baar mii
yan mo tani dhali ciki uni
to ki 'dantar mo gun tulu is
mo tani aha/ mina yaki bway
bum e Pa Ispaaniya mo be.

²⁹ Dhali a'di mishga/ ki aha/
mina yaku/ i um mo tani aha/
mina yaku/ ki mon'tu'd gi
mom'bor mii ma Kristhos mo
be.

³⁰ Aha/ yipa 'kup 'kup ki um
mo, iwak, gom Tapa Yesus
Kristhos bana mo dhali gom
mo/en gi Shi/in, ki um mini
uth mo mmontal 'de/ nyakki
aha/ mo e mon'thom bum eya
Arungimis mo gom aha/ mo
be.

³¹ Ki aha/ minu 'cuk mo
'peni uni gun 'koki gam gwo
is e Pa Yahuudiyya mo dhali
ka tu'c pem jin miiga/ gom
Pa Urushaliim mo tani minu
mish bu'th mo e uni gun
dhunu ki she/ ki dhelel dhelel
mo be.

³² Wakan ki bwa ma
Arungimis mo tani aha/
mina yaku/ i um ki bwan
'kunya/ mo dhali aha/ minu
waŋ mo e bampam bum mo
be.

³³ Arungimis gi monku'th
is midi di e umi 'baar mo.
Amen.

16

*Monthe Me'd jin Thenu ka
Karembuye/ mo*

¹ Aha/ kana um gwo mo gom
'bwah bana ka Pibi jin ta'da
mancila to hil goma kaniisa gi
Pan Kankariya mo be.

² Ki um mini bu'th a'diyim mo e Tapa me'd mii jin ha a'di me'd me'd kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo dhali woth^hi a'diyim mo ma e ton tiya jin min ma yimi mii ta 'peni um mo haala yim a'di woth^hki'da woth^h ka ris mo dhali bungwar is pem gana/ si'da/ mo be.

³ Theka Piriskilla me'd mo ma dhali Akiila, unim pem kun nyak^hkaa/ atu'c mii eya Krist^hos jin ta'da Yesus mo be.

⁴ Uni gun ci 'bam buni ki to gom mondiki/em pem mo. E uni mo tani jasi aha/ 'de/ yisa, hili si'da/ eya risa kaniisa 'baar mo kun 'koki ta 'Kwani Yahu-uda/ mo ci mom'bor bwa i is mo be.

⁵ Theka kaniisa me'd mo si'da/ kun 'kon e gu'b buni mo. Theka Abaynitus me'd mo a'di jin enka/ mo ma. A'di ta jan 'de/ jin t^hwa/a/ jin tu'kki'da bor mo e Pa Ak^haa/iya goma Krist^hos mo be.

⁶ Theka Mariyam me'd mo ma a'di jin miiki'da tu'c jin 'batha'ba'th e bwam um mo.

⁷ Theka Andaruunikus me'd mo ma dhali Yuniyas jin ta'da bas pem dhali agarr pem jin nyak^hkaa/ ca'ba sijin mo. Uni ita uni ibwan 'kwani kun dhunu ki she/ mo dhali uni 'kokin mo eya Krist^hos nt^hwa/a/ ki aha/ mo be.

⁸ Theka Ambiliyas me'd mo ma a'di jin enka/ e Tapa mo be.

⁹ Theka Urbanus me'd mo ma a'di jin ta'da mannyak to mii jin ta jim bana eya Krist^hos mo. Dhali a'dim pem jin enka/ jin ta'da Istakis mo.

¹⁰ Theka Aballis me'd mo

ma a'di jin man^hu eya Krist^hos mo. Theki uni gwansan me'd mo ma uni gun tana wak^h ma Aristubulus mo.

¹¹ Theka bas pem me'd mo ma jin ta'da Hirudiyuun mo. Theki uni gwansan me'd mo uni kun 'kon e Tapa mo, uni gun tana wak^h ma Nark^hissus mo.

¹² Theki uni gwansan me'd mo kun miikina tu'c e Tapa mo uni kun ta iTaripeena dhala Taripuusa mo. Theka Barsiis me'd mo ma jin enu mo, a'diyim jin miiki'da tu'c jin 'batha'ba'th e Tapa mo.

¹³ Theka Rupus me'd mo ma, a'di jin leke'thkunu e Tapa mo dhali kum si'da/ jin ta'da ata'dam pem mo.

¹⁴ Theka Asinkiriitus me'd mo dhala Piliguun mo dhala Harmaas mo dhala Bäterubaas mo dhala Harmiis mo dhali awak^h kun nyak^h 'ko ki uni mo be.

¹⁵ Theka Piluluugus me'd mo ma dhala Juliya mo dhala Niriyuus mo dhali 'bwaham piti mo dhala Ulumbaas mo dhali aris uni gun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo kun nyak^h 'ko ki uni mo be.

¹⁶ Theka the me'd ka rem 'kup mo ma ki mo gi gamu 'twa/ 'kup ki 'bore/ mo. Arisa kaniisa ma Krist^hos theki um me'd mo be.

¹⁷ Aha/ yipa 'kup 'kup ki um mo iwak^h ki um mini hil uni gwansan kun dhu bwa ka cem bwa mo dhali kun ta imanraka rak^h kun kolu kun se gwo i is mo, a'di jin torkunu um mo. 'Cuki uni i'kup mo ma.

¹⁸ Haali/ 'kwani kun ta thus

kan mo tani 'koki mii to gom Tapam bana ka Kristhos mo hili uni mii to gom bwam bunin gana/ mo. Dhali ki gwom 'borga/ mo dhali ki gwo man mo tani uni he'kki tiya adu e kun atha/ath mo.

¹⁹Haali/ki um 'kon mmoha gwo e mo tani a'di mishkunu e mo 'baar mo dhali gom a'di gi wakan mo tani aha/ 'kunykina bwa gom um mo. Hili aha/ ona ki um mini yukayuk mo mmomish a'di jin 'boro'd mo dhali ki um mini dar ga maki cine/ gom a'di jin ta thus mo.

²⁰Dhali yan'ko'd Arumgimis jin ta gi monku'th is midi pucura Setaan eya 'cesh 'peni bwam sho'k bum ki 'dishe/ mo. A'the gi Tapa Yesu Kristhos bana dhalki a'di di'd e um mo ma.

²¹Timuthawuus a'di jin nyakki'da tu'c mii ki aha/ mo tani theki um me'd mo, wakan si'da/ miikin ma Lukiyus mo dhala Yasuun mo dhali Susibatus kun tana bas pem mo be.

²²Aha/ jin tana Tartiyuus jin 'kwarki gwo yansan mo tani aha/ thekina um me'd e Tapa mo be.

²³Gayus a'di jin ta'da 'borim bwa gom aha/ mo dhali goma kaniisa 'baar mo tani theki um me'd mo. Arastus jin cila 'pem pan ton dhu mo dhali akam bana ka Kawartus theki um me'd mo be.

²⁴A'the gi Tapa Yesu Kristhos bana dhalki a'di di'd e umi 'baar mo. Amen.

²⁵Dhali shwane/ e a'di jin mish um 'bi'th is mo isi ki gwom 'borgam pem mo dhali ki gwo jin cinu goma Yesu Kristhos mo isi ki gwo jin 'ceenu 'peni gwom bag yan mo tani a'di jin karu ki 'twan 'dap ki yil ka ris 'peni kadhamo/ innii mo.

²⁶Hili shwane/ a'di toru eya tente/ mo dhali ki gwo gi imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ kun 'kwarkunu a'di mishu eya tente/ eya ris kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo isi ki gwonkan ma Arumgimis jin di ki e ki sule/ ya ye 'ba/ mo mmokal mo gi hanu gwo e ki mongam gwo is mo be.

²⁷Dhalki monyca di'd eya Arumgimis mo, a'di jin yuki'd a'din 'den gana/ ki sule/ ki sule/ ya ye 'ba/ eya Yesu Kristhos mo. Amen.

Mmote Gwo mo ki Montak mo

Gwo jin T̩wa/a/ jin 'Kwar ma Buulus gom 'Kwani gi Paŋ KURINT̩HUUS mo

Monthe Me'd mo

¹ ABuulus, a'di jin yuk̩kunu ki bwa ma Arumgimis mo mmota a'di jin karu ki she/ goma Krist̩hos jin ta'da Yesus mo dhala kam bana ka Sustanis mo be.

² A'di 'kwarkunu goma kaniisa ma Arumgimis jin di'd e Paŋ Kurint̩huus mo, e uni gwansan kun dhukunu ki she/ mo eya Krist̩hos jin ta'da Yesus mo, uni gun yuk̩kunu mo mmodhu ki she/ ki dhelel dhelel mo imonta' de/ nyak̩ka ris uni gwansan kun 'kokin mo e mo 'baar mo kun yuk̩ki gway gi Tapam bana jin ta'da Yesus Krist̩hos mo, a'di jin ta Tapam buni mo dhali Tapam bana mo be.

³ A'the e um mo dhali mon̩ku'th is 'peni Arumgimis jin ta'da Babam bana mo dhali Tapa Yesus Krist̩hos mo be.

Mo jin 'Boruwa 'Bor Bwa i Is mo gom To gi Shi/in jin Cinu ki Me'd mo

⁴ Aha/ 'bora Arumgimis bwa i is isa yempa/ mo gom um mo haali/ goma 'the ma Arumgimis jin cikunu um eya Krist̩hos jin ta'da Yesus mo be,

⁵ haali/ eya ris to 'baar mo tani um saka'thkunu e a'di mo ka ris gwo kun toru mo

dhali ka risa nyith jin nyithu to mo.

⁶ Isi kani gwo jin toru goma Krist̩hos mo tani telkunu sho'k e bwam um mo be.

⁷ Wakan um yisa hari ton kamu/ e to gi shi/in jin cinu ki me'd mo yisa, me'd jin corkina um gom mo jin minu piyu/ Tapa Yesus Krist̩hos bana mo be.

⁸ A'di jin midi tel um sho'k mo ntagi 'pemen mo mmomina umi dar gi mii 'ba/ mo ka tee gi Tapa Yesus Krist̩hos bana mo be.

⁹ Arumgimis ta a'di jin ta isin gana/ mo. Ki a'di mo tani um yuk̩kunu mmonyak̩ to mii ki Ya/m piti mo, a'di jin ta'da Yesus Krist̩hos Tapam bana mo be.

Akwa/um Bwa jin Kwa/u mo eya Kaniisa mo

¹⁰ Aha/ yipa 'kup 'kup ki um mo, iwak̩ mo, ki gway gi Tapam bana jin ta'da Yesus Krist̩hos mo tani ki umi 'baar mo mini gam gwo me'd ki mo jin mina um i'taki 'ko ka kwam bwa mo tani midi 'taki diki di e bwaman um mo. Hili um mini gam 'twa/ 'kup mo e bwan tal 'de/ mo dhali eya yisanya 'de/ mo be.

¹¹ Haali/ gwo tor̩kunu aha/ mo ki 'kwani ma Kuluwi ki mowal di'd e bwam um mo, um kun tana wak̩ pem mo.

¹² 'Pemen gwom pem jin oka/ mo a'dihe/ be, ki um ka 'dete/ 'dete/ o gwo mo ki: Aha/ tana ji ma Buulus mo, dhali, Aha/ tana ji ma Abulluus mo, dhali, Aha/ tana ji ma Sapa mo, dhali, Aha/ tana ji ma Krist̩hos mo.

13 Kristhos kwa/ u bwa mowa? ABUulus, a'di 'koshkunu ki cwany'cithan dhul mo gom um mowa? Walla um 'kokunu mmomii ki yi'de/ ki gway ma Buulus mo 'taa?

14 Aha/ 'borkina Arumgimis pem bwa i is mo ki aha/ dinaki mii jin tal 'den kamu/ 'peni um ki yi'de/ mo, hili isi ciki/ jasa Kirispus dhala Gayus mo be,

15 isi kan ki jan tal 'den kamu/ midi 'taki diki o ki um miinu ki yi'de/ ki gway pem mo be.

16 (Aha/ miikina amii ki yi'de/ si'da/ mo gom 'kwani ma Istipanus mo be. Sa kan mo tani aha/ dinaki mish ki aha/ miikina jin tal 'den kamu/ ki yi'de/ mo si'da./)

17 Haala Kristhos diki hash aha/ mo mmomiiya mii jin miinu ki yi'de/ mo, hili mmoçi gwom 'borga/ mo, yisa ki yuk jin midi ter 'kwani e mo isi ciki/ ki cwany'cithan dhul ma Kristhos minu kar ki jim puu mo ki dar gi mom'bi'th mo.

Kristhos jin Taki Mom'bi'th mo dhali Moyuk ma Arumgimis mo

18 Haali/ gwo gi cwany'cithan dhul mo tani a'di ta gwom pus gom uni gwansan kun 'kon ki jiny 'ce'd sho'k mo, hili gom ana kun 'kokunu mo mmota is ki me'd mo tani a'di ta mom'bi'th ma Arumgimis mo be.

19 Haali/ a'di 'kwarkunu mo ki:
Aha/ mina 'ce'd yuk gi 'kwani kun yukayuk sho'k mo,

dhali mo jin korkunu e gi 'kwani gwansan kun kora e ki kor mo tani aha/ mina tor uni sho'k ka pupush mo be.

20 Mane wathi/ jin yukayuk mo? Mane wathi/ jin ta'da man'kwar to mo? Mane amandot gwo gom yil gwansan mo? Din ma Arumgimis ki kar yuk gi mony'cesh yansan ki pus mowa?

21 Haali/ me'd jin tana yuk ji ma Arumgimis mo tani 'kwaniny'cesh 'koki nyitha Arumgimis ki yuk yan 'te/ mo tani a'di 'borki'da Arumgimis bwa mo mmota uni gwansan is ki me'd mo kun gamki gwo is mo eya pali/ gi gwo jin cikina ana uni mo be.

22 Haali/ 'Kwani Yahuuda/ dotki gwo ki jin 'thek gom jamas mii mo dhali 'Kwanin Griki simmki moyuk e mo.

23 Hili ana cikina gwo goma Kristhos jin 'koshkunu jwa mo ki cwany'cithan dhul mo, a'di jin golki 'Kwani Yahuuda/ mo dhali warki'd ki gwo ma pali/ gom 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo be.

24 Hili gom uni gwansan kun yukunu uni gun ta 'Kwanin Yahuuda/ mo dhali 'Kwanin Griki si'da/ mo tani aKristhos ta mom'bi'th ma Arumgimis mo dhali moyuk ma Arumgimis mo be.

25 Haali/ gwom pus ma Arumgimis mo tani a'di yukki'd 'teki yuk mo mmobol 'kwani e mo dhali moj'ka'd is ma Arumgimis mo tani a'di 'bi'thki'd 'teki 'bi'th mo mmobol 'kwani e mo be.

26 Hili isi gwo goma yuk bum mo, iwak mo. Aris um ka ris mo yisa yukayuk mo me'd jin tana mo ma yuk gi mony'cesh yan mo. Dhali um tana ris mo yisa kun ta gi moshirr mo. Dhali um tana ris mo yisa kun dhodhu e mo jin tanu 'penkapan mo.

27 Hili Arumgimis ki kwany to yan jin ta pus mo e mony'cesh mo mmo'the 'kwani kun yukayuk is mo. Dhali Arumgimis ki kwany to yansan jin 'ka'da is e mony'cesh yan mo mmo'the uni kun 'bitha is is mo be.

28 Dhali Arumgimis ki kwany to yansan jin hatha ca'b 'ko'd mo dhali to yansan jin waku e mony'cesh mo, isi kan mo to kun 'koki 'ko mo si'da/ mo tani jin mina a'di dhu to kun 'kokin si'da/ mo me'd to kun puukin mo be.

29 Wakan wathim pa en'thiŋ kamu/ midi kar 'ba/ ki ca mo e buŋ'kus ma Arumgimis yisa.

30 A'di ta 'kus gi mondiki/ em pini eya Kristhos jin ta'da Yesus mo, a'di jin kar ma Arumgimis mmota yuk bana mo dhali mmota mo ma kar/ em bana mo dhali mmota mo jin dhunuwa dhu ki she/ ki dhelel dhelel gom ana mo dhali mmota mo jin wanu ana 'ba/ mo.

31 Wakan me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki: Dhalki a'di jin kar 'ba/ ki ca mo tani kar 'ba/ ki ca e Tapa mo.

2

*Mmobah Gwo goma
Kristhos jin 'Koshu/ ki*

Cwany'cithan Dhul mo

1 Ki aha/ pu'dkina e um iwak mo tani aha/ dinaki pu'dku/ mmobah um gwo jin toru goma Arumgimis mo ki gwo jin molu piyu/ 'kup ka pije/ mo walla ki yuk mo.

2 Haali/ aha/ tana ki 'kup gwo mmomish toŋ kamu/ yisa e bwam um mo hili isi ciki/ jasa Yesus Kristhos mo dhali a'di jin 'koshkunu ki cwany'cithan dhul mo be.

3 Dhali aha/ dikina e um mo e mo jin 'ka'du is mo dhali e mo jin ko/ kunu is kagahara mo dhali e mo jin deenuwa de e mo be.

4 Dhali gwom pem jin torka/ mo dhali gwom pem jin cika/ mo tani 'koki ta gwo kun mini el 'kwani e mo gom moyuk mo hili mmonyoy/ Shi/in mo dhali mom'bi'th mo be.

5 Wakan ki mongam gwo is bum minu 'koki thuma po/ moyuk gi 'kwani mo, hili e mom'bi'th ma Arumgimis mo be.

Gwo jin 'Ceenu/ ki Shi/in ma Arumgimis mo

6 Bahili e bwaman uni gun iskin mo tani ana tora gwo yuk mo. Ba a'di yisa ta moyuk gi mony'cesh yan mo walla yisa ta moyuk gi tapa gi mony'cesh gwan mo, kun mini puu mo.

7 Hili ana torkina gwo gom yuk jin cinu ki jin kup mo dhali yuk jin ta jim ma Arumgimis jin bagu mo, a'di jin 'kawurkin ma Arumgimis ntwa/a/ mo ki yil gi mony'cesh yan mo gom mo jin dhunu ana ki ca mo.

⁸ Itapa kun 'koni mony'cesh yan mo tani mish gwo 'ban gom a'di yan yisa. Wakki/ uni mini 'taki mish mo tani uni mini 'taki 'koki 'kosh Tapa gi monyca ki cwany'ciṭhan dhul mo be.

⁹ Hili me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki:

A'di jin dina e ki mish mo walla jin dina 'ce ki cik mo

walla jin diki dwar e gwalal gi wathi/ mo tani

a'di jin thosonkin ma Arumgimis mo gom uni gwansan kun enki a'di mo tani,

¹⁰ Arumgimis ṭorki a'di eya tente/ e ana ki Shi/ in mo. Haali/ Shi/ in a'di theke'thki'da ris to 'baar mo, isi kani moṅ'kul ma Arumgimis mo.

¹¹ Haali/ wathi/ jana mishki to jin kulum ma kamu/ ibwa mo? isi ciki/ shi/in gi wathi/ jin diki'd e a'di mo. Wakan si'da/ wathin ṭal 'deṅ kamu/ yisa mishki gwo jin kulum ma Arumgimis ibwa yisa hili isi ciki/ Shi/in ma Arumgimis mo be.

¹² Dhali ana 'kokina ki bu'th moyuk gi mony'cesh mo, hili ana bu'thkina Shi/in jin piki'd 'peni Arumgimis mo ki ana mina mish gwo 'ban gom to kun cinu ki me'd mo kun cin ma Arumgimis ana 'bakany mo.

¹³ Dhali ana ṭora gwo yansan yisa ki gwo gi yuḱ jin kuluma 'kwani en'thi/ ibwa mo yisa hili gwo jin ṭorkina Shi/in ana mo, mmopok gwo gom to gi shi/in mo gom uni gwansan kun bu'thki Shi/in mo be.

¹⁴ Wathi/ jin dar gi to gi shi/ in mo tani diki bu'th to jin cinu ki me'd 'peni Shi/in ma Arumgimis mo. Haali/ uni tana pali/ e a'di mo dhali a'di mol uni gwo mish 'ban mo haali/ uni nyithu/ ki to gi shi/ in mo be.

¹⁵ Wathi/ jin ta gi to gi shi/in mo tani nyithki'da ris to 'baar mo dhali hili a'di ki is piti mo tani a'di minu 'koki nyith ki jan ṭal 'deṅ kamu/ mo be.

¹⁶ Haali/ aja a'di imishki bwa gi Tapa mo, wakan mmoye'th a'di sho'k ki gwo mo? Hili ana takina gi bwa ma Kriṣthos mo be.

3

Imannyaka Tu'c Mii goma Arumgimis mo

¹ Hili iwak mo, aha/ mola gwo o e um mo me'd 'kwani kun ta gi to gi shi/ in mo, hili me'd 'kwani kun ta ku gi buṅgwar is mo, me'd usha ṅa/ eya Kriṣthos mo be.

² Aha/ cina uma ko mo mmopi mo, yisa tonte/ jin ta jinṅ ka'c mo. Haali/ um 'koki thoson is gom a'di mo. Dhali isi kani um naskina/ 'koki thoson is gom a'di mo be.

³ Haali/ um 'kon mmo'ko mo naskina/ gom buṅgwar is mo. Haali/ kan mo, mo jin tanu dhapan di'd naskina/ e um mo dhali mo jin biruwa bir e bwaman um mo tani 'kona um ki ta ku gi buṅgwar is mo 'taa? dhali mmomii to me'd 'kwani kun 'konuki ak mii e mowa?

⁴ Haali/ wathinṅ kamu/ ki o gwo mo ki: Aha/ tana ji ma Buulus mo, dhali jan kamu/

ki o gwo mo ki: Aha/ tana ji ma Abulluus mo be, 'kona um ki ta 'kwani gi mony'cesh mo 'teya?

⁵ Ka Abulluus ta'da ta mo? Dhali aBuulus ta'da ta mo? Uni ta c̄in̄kina/ kun gamkina um gwo is nycine/ mo me'd mii gi Tapa mo mmodhukina a'di uni ka 'dete/ 'dete/ mo.

⁶ Aha/ sikina to mo tani, Abulluus a'di wolki to yi'de/ mo, hili Arumgimis a'di c̄iki mo jin 'twaka to mo be.

⁷ Wakan si'da/ a'di jin siki to mo walla a'di jin wolki to yi'de/ mo tani uni ta toŋ kamuwa? hili Arumgimis a'di 'de/ mo a'di c̄iki mo jin 'twaka to mo be.

⁸ A'di jin siki to mo dhali a'di jin wolki to yi'de/ mo tani uni nyak̄kin mo be, dhali uni ka 'dete/ 'dete/ mini bu'th to jin miikina uni to mo isi me'd shemen miim buni mo be.

⁹ Haali/ ana tana ci kun nyak̄ to mii goma Arumgimis mo be. Um ta mondhe'd ma Arumgimis mo, mo jin nyan ma Arumgimis mo be.

¹⁰ Isi ki gwo ma 'the ma Arumgimis jin c̄ikunu aha/ mo tani me'da man'kawur gu'b mo jin tana me'd piti gwocon mo tani aha/ 'thikina mo jin ka'bu/ mo dhali wathin kamu/ nyan̄ki to apo/ a'di mo. Dhalki 'kwani ka 'dete/ 'dete/ hilin ki 'bore/ mo, a'di jin minu nyan̄ apo/ a'di mo be.

¹¹ Haali/ mon̄ka'buŋ kamu/ yisa di'da jin mina wathin 'den̄ kamu/ i'thi to kan apo/ mo jin 'thikunu mo, a'di jin ta'da Yesus Krist̄hos mo be.

¹² Dhali wak̄ki/ wathin kamu/ midi nyan̄ to apo/ mon̄ka'b ki 'dolkon gana/ mo dhali 'dolkon kush mo dhali wosh kun ta kun dhel mo dhali cwa mo dhali kun'tush mo dhala wusha mo fani

¹³ arisa tu'c gi 'kwani ka 'dete/ 'dete/ mo tani uni minu tor eya tente/ mo. Haala tee midi this a'di tor mo haali/ a'di minu tor eya tente/ ki o'd mo, dhali o'd a'di midi pala ris e ma tu'c kun miina 'kwani ka 'dete/ 'dete/ mo be.

¹⁴ Wak̄ki/ atu'c jin miina wathi/ mmonyāŋ to apo/ mo jin ka'bu/ mo midi tel mo tani a'di midi bu'th to jin ishki kumma/ mo be.

¹⁵ Wak̄ka tu'c gi wathin kamu/ cithu/ ki o'd mo tani a'di midi this tom piti e mo. Bahili a'di ki is piti mo tani a'di iminu ta is ki me'd mo, hili a'di mina e wa gi mo jin boruwa bor mo 'peni 'twa/ o'd gana/ mo be.

¹⁶ 'Kona um ki misha ki um ta monyca'b ma Arumgimis mowa? dhali Shi/in Dheleladhelel ma Arumgimis di'd e umi.

¹⁷ Wak̄ki/ wathin 'den̄ kamu/ midi shi/ monyca'b ma Arumgimis mo tani Arumgimis midi 'ce'd a'di sho'k mo be. Haali/ monyca'b ma Arumgimis mo tani a'di k̄ogu mo dhali monyca'b caan jin ca'ba a'di mo tani a'di ita um mo be.

¹⁸ Wathin 'den̄ kamu/ midi mii dhalku/ ki he'k is piti e mo. Wak̄ki/ wathin 'den̄ kamu/ e bwaman um toshki'd ki a'di yukayuk̄ mo e embul yil yansan mo tani dhalki

a'di wara'd ki pus mo ki a'di
midi 'taki war ki wathi/ jin
yukayuk mo be.

¹⁹ Haali/ moyuk gi
mony'cesh yansan mo tani
uni ta e ma pali/ mo goma
Arumgimis mo be. Haali/
a'di 'kwarkunu mo ki: A'di
bu'thki uni gwansan kun
yukayuk mo eya mak buni jin
ishkina uni agany mo be.

²⁰ Dhali dok/ e a'di
'kwarkunu mo ki: Tapa a'di
mishki gwo kun kuluma
'kwani kun yukayuk ibwa mo
kun ta gwo kun ta pe'th mo.

²¹ Wakan wathin tal 'deŋ
kamu/ midi mii dhalku/ 'ba/
ki kar ki ca mo gom 'kwani
mo be. Haali/ aris to 'baar mo
ta kum bum mo be

²² wakki/ ta ji ma Bu-
ulus mo walla ji ma Ab-
ulluus mo walla Sapa mo
walla mony'cesh mo walla
mondiki/ e mo walla mowu
mo walla mo kun 'kon
shwane/ mo walla mo kun
mini 'ko yilaŋ kamu/ mo tani
aris to gwansani 'baar mo
tani uni ta kum bum mo be.

²³ Dhali um ta ku ma
Kriŋthos mo dhali Kriŋthos ta
ji ma Arumgimis mo be.

4

*Mii jin Miina Imandhunu
ki She/ mo*

¹ Dhalka aris 'kwani 'baar
ka 'deŋe/ 'deŋe/ mo ibuŋ ana
ka piŋe/ mo ki ana itana
ciŋkina/ ma Kriŋthos mo dhali
imandhu to mo gom gwo ma
Arumgimis jin cinu mo ki jim
bag mo.

² Bakata 'te/ a'di itheke'thkunu
gwo mo gom imandhu to mo
ki uni minu gam mo ki uni

mini ta uni kun ta isiŋ gana/
mo.

³ Hili, ki aha/ mo tani a'di ta
ari to jin gwa'da'd mo ki aha/
minu 'taki 'koki pal mo ki
um mo walla ki gwon dwall
gi wathi/ en'thiŋ kamu/ mo.
Aha/ dinaki dwall isi is pem
gwo mo si'dayi.

⁴ Haali/ aha/ mola ton
kamu/ nyith apo/ is pem mo.
Hili ki a'di wakan mo tani
aha/ dinaki di ki dar gi mii
'ba/ mo. A'di ta Tapa jin
nyithki aha/ mo be.

⁵ Wakan dhalku/ ki ci 'twa/
gwon dwall ntwa/ a/ ka tee
mo, ntwa/a/ ki Tapa diki pu'd
mo, a'di jin midi dhu aris to
'baar mo e moŋkush mo, aris
to kun diŋu 'kup shwane/ mo
e mondhurumi'd mo. Dhali
a'di midi thisa dum pa tor mo.
Dhali yan'ko'd aris 'kwani
'baar ka 'deŋe/ 'deŋe/ mo
mini bu'th 'twa/ maŋ 'peni
Arumgimis mo be.

⁶ Aha/ dhukina ris gwo
gwansan gom is pem si'da/
mo dhala Abulluus si'da/ gom
gway bum mo kun tana wak
mo ki um si'da/ mini da/ ar
'peni aman mo mmo'ko mo
me'd isi gwo ma Arumgimis
kun 'kwarkunu mo, ki jan
tal 'deŋ kamu/ 'peni um mo
midi diki pe mii i is mo apowa
kamuŋ kamu/ mo.

⁷ Haali/ aja a'di jin hilki
to gunn kun 'ko ki she/ e
um mo? Ata tana um mo
wakki/ um 'konuki ci to mo?
Dhali yan'ko'd wakki/ a'di
bu'thkina um mo tani atinta
dhuna um 'ba/ ki ca mo me'd
wakki/ a'di diki ta to jin cinu
ki me'd mo?

⁸ Um 'tu'dkunu mo hila/ mo be. Um ta 'kwani kun ta pa ki pa mo hila/ mo be. Ki dar gi aman mo tani um waran ki imalik mo. Dhali aha/ on-ayi ki um mini jiya ji moyi. Wakan ki aman mina 'taki nyak tapa ta ki um mo.

⁹ Haali/ aha/ tosha ka Arungimis a'di dhuki aman mo ki uni kun dhunu ki she/ mo mmota kunj 'ko'd mo me'd 'kwani kun toru gwo 'twa/a 'cesh mo mmowu mo. Haali/ aman takina businye/ gom 'kwaniny'cesh mo dhali gom iman'doyu gwo mo dhali gom 'kwani mo be.

¹⁰ Aman takina pus mo gom gway ma Kristhos mo be, hili um a'di iyukayuk eya Kristhos mo. Aman 'ka'dkina is mo. Hili um a'di i'bi'thkina is mo. Um a'di ishumkunu mo ki montak mo. Hili aman iwakkunu mo be.

¹¹ E mo yansan shwane/ mo tani aman 'koshkina te/ mo dhali bu'thkina yi'de/ mo. Aman hatha to hi'th 'ko'd mo dhali kanjamkina is ki kanjam mo gom mondor mo dhali aman dara gi gu'b mo be.

¹² Dhali aman miikina atu'c mo mmomiya tu'c ki me'd bam gana/ mo. Ki aman sorkunu mo tani aman 'bora 'bor mii mo. Ki aman to'ckunu bwa mo tani aman 'dimkina 'kup mo be.

¹³ Ki aman yerkunu is ki gway ki gwonthus mo tani aman malaskina gwo mo. Aman warkina mo dhali shwane/ wa e ka duhal gi 'kwaniny'cesh mo dhali aman wana e ki to jin dhi'thkunu aris to nyo/ o'di 'baar mo be.

¹⁴ Aha/ dinaki 'kwar gwo yansan mmodhu um ki mon'the is mo, hili mmorum um ki gwo mo me'd ucim pem kun enka/ ki mo/en gana/ mo be.

¹⁵ Haali/ um bala tanki imanshu um bway ki gwo mo kun wana risa eya Kristhos mo. Dhali um yisa tanki ibabam bum ka ris yisa. Haali/ aha/ wara ka babam bum eya Kristhos jin ta'da Yesus mo ki gwom 'borga/ mo be.

¹⁶ Aha/ yipa 'kup 'kup ki um mo wakan ki um mini ta imanthok aha/ mii mo be.

¹⁷ Wakan a'di ihashkika/ uma Timuthawuus mo, ya/ m pem jin enka/ ki en gana/ mo dhali a'di jin ta'da a'cim pem jin ta isinj gana/ e Tapa mo, a'di jin midi rogom um ki gwo mo gom miim pem eya Kristhos mo me'd jin torka/ uni gwo mo eya ris mo 'baar mo eya kaniisa ki she/ ki she/ mo be.

¹⁸ Kun tiya dhu 'ba/ ki ca mo me'd jin oka/ ki aha/ mina diki yaku/ i um mo.

¹⁹ Hili aha/ mina yaku/ i um ki 'dishe/ mo wakki/ a'di ta bwa gi Tapa mo dhali aha/ mina nyith mom'bi'th gi 'kwani gwansan kun dhu 'ba/ ki ca mo, yisa gom gwom buni 'te/.

²⁰ Haali/ Bampa/ ma Arungimis mo tani diki ta gom gwo mo hili gom mom'bi'th mo be.

²¹ Um 'kona gwonta ib-waye? Miga/ yaku/ i um ki cwa jin doruwa dor mowa? Walla ki mo/en e shi/ in gi

monkar bwa ki gwa'd mo?

5

Gwon Dwall Apo/ Mii jin Miinu Cal mo

¹ Gwo be'dkunu ki mo jin miinu miinycal mo ishki'd mo e bwaman um mo dhali ji gi wakansan gamkunu mo yisa isi bwaman 'kwani kun 'kon ka po/ ki dar gi ji gi lunju mo. Haali/ wathin kamu/ ishki'd e ash gi com mo.

² Dhali um dhu 'ba/ ki ca mo. Um ka ba/ imini 'taki dhal mii yan e i is mo mmoko mo. Dhalki a'di jin miiki mii yansan kan san mo tani uru ka pije/ 'peni bwaman um mo.

³ Bahili ki aha/ pina e bunqwar is tani aha/ nyakkina di ki um mo e shi/in mo. Dhali me'd jin dika/ e bun'kus bum mo tani aha/ cikina 'twan gwon dwall mo hila/

⁴ e gway gi Tapa Yesus apo/ wathi/, a'di jin miiki ji gi ta thus kansan mo be. Ki um tul is mo tani dhali shi/in pem nyak di ki um mo tani nyakki mom'bi'th gi Tapa Yesus bana mo be tani

⁵ um mini mii ciki wathi/ yansan mo ka Setaan mo gom mo jin minu 'ce'd a'di sho'k mo e bunqwar is mo, ki shi/in piti minu woth mo ka tee gi Tapa Yesus mo be.

⁶ Bam bum kun dhuna um ki ca mo tani yisa 'borona. 'Kona um ki misha ki ara cumata gwa'dga/ seki'da ga'bula gana'th ki 'twan'dap mowa?

⁷ Dhagami acumata dhamo/ mo ki um mini ta agana'th kun ta kun this mo

me'd jin 'kona um ka jin gana/ ki dar ga cumat mo. Haali/ aKristhos jin ta ari ka'bal bana gi mompe'kupanyolos mo tani a'di miikunuwa bas mo be.

⁸ Gom a'di gi wakan mo tani dhalki ana nyonja montul is jin yukuwa yuk mo, yisa ka cumata dhamo/ mo, a'di jin ta'da cumat gi mii kun dupa dupi e mo dhali mii kun 'koki ta miinjar/ e mo yisa, hili ki maanjuthu'd jin dar ga cumati e mo, a'di jin dar ki washila/ mo dhali jin ta gwon gana/ mo be.

⁹ Aha/ 'kwarkina um gwo e gwom pem mo ki um mini 'koki ce e ki imanmii miinycal mo.

¹⁰ A'di yisa ta 'pemen gwo mo gom imanmii miinycal gi mony'cesh yan mo walla imanta a'thothum bwa mo walla imandil to mo walla imanlun tompinycon mo, haali/ wakki/ a'di wakan mo tani ki ton ta'da ta imina / e diki ya ka pije/ 'peni mony'cesh mo, eee.

¹¹ Hili aha/ dhala mii yan e i is mo mmo'kwar gwo mo e um mo ki um mini dhalku/ ki ce e nyakki a'din 'de/ yin jin ta'd gi gway ma kam piti mo wakki/ a'di dina mii m'ba/ mo gom miinycal mo walla mmota a'thothum bwa mo walla mmota amanlun tompinycon mo walla mmota amansora sor mo walla mmota aman'kosh ma su mo walla mmota amandil to mo hili isi kan mo um mini dhalki to ki nyak shwa ki a'dinthus 'de/ yan mo be.

¹² Haali/ a'di diki ta miim

pem mmodwall gwo gom uni kun 'kona pije/ mo. A'di diki ta uni gwansan kun 'kon eya kaniisa kun mina um idwall gwo mowa?

¹³ Arungimis a'di dwalli uni gwansan gwo mo kun 'kona pije/ mo be. Uri a'di jin ta thus ki thus kan 'peni bwam um ka pije/ mo ma.

6

Mmo'koki So Ce Ibwambori Kwani kun Dar gi Gwo jin Gamu Is mo

¹ Wakki/ jan tal 'deŋ kamu/ 'peni um taki'd gi gwo jin 'konuki bath mo apowa kam piti mo tani a/mina a'di iya mo e bwambor ma hakuuma mo, uni gun 'konuki dhu ki she/ mo goma Arungimis mo mmodhal uni kun dhunu ki she/ e i is mowa?

² 'Kona um ki misha, ki uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo tani mini dwall 'kwaniny'cesh gwo mowa? Dhali wakki/ 'kwaniny'cesh minu dwall gwo ki um mo tani a/ um bunya/ 'koki ha me'd mo mmodwall ushi gwon gwa'dgaa?

³ 'Kona um ki misha ki ana mina dwall iman'doyu gwo gwo mowa? Bakatayee bathu mii gi mondiki/e yan mo?

⁴ Wakki/ um ta gi gwon dwall mo tani atinta dhuna um uni mo ibwambori uni gun piskin mo eya kaniisa mo?

⁵ Aha/ ona gwo yansan mo mmo'the um is mo. A/wathin kamu/ bunya/ diki yukayuk mo ibwam um mo jin midi 'kosh jwa mo mmonyith gwo

mbwaman ma wak piti gom ikam mowa?

⁶ Haali/ akama kamu/ yaki'di bwambor ma hakuuma mo mmo/o gwo apowa kam mo dhali a'di ibwambori uni gun dar gi gwo jin gamu is mo.

⁷ Mmota gi shi/ ushi gwon dwall mo ka rem 'kup mo tani a'di ta mii jin pinu um e mo. Ata 'kona um ki dhal mii e i is mo mmo'kosh is ka nyor mo gom tonthusa tiya mo? Ata 'kona um ki dhal mii e i is mo ki um minu dil mo?

⁸ Hili um ki is bum mii tonthus mo dhali dila dil mo dhali isi kan iwak bum gana/ dilkina um mo be.

⁹ 'Kona um ki misha ki uni gun 'koki mii mii kun ta kuŋ kar/ e mo tani mini 'koki ta gi mal gi Bampa/ ma Arungimis mo? Dhalku/ ki ta ku gi hegu e mo. Walla uni gun ta imanmii miinyal mo walla uni gun ta imanluŋ tompinycon mo walla uni gun ta cal ki cal mo walla uni gun cek ma du mo walla uni gun ha'k 'pen ceŋ gwas mo

¹⁰ walla 'kwanin 'di/ mo walla iman'thoth bwa mo walla iman'kosh ma su mo walla imansora sor mo walla imandil to mo tani uni mini 'koki ta gi mal gi Bampa/ ma Arungimis mo be.

¹¹ Dhali kun tiya ta ku gi wakan e um mo. Hili um lamkunu mo, um dhukunu ki she/ ki dhelel dhelel mo, dhali um dhukunu mo ki mo ma kar/ e mo ki gway gi Tapa Yesus Krithos mo dhali ki gway gi Shi/in Dheleladhelel ma Arungimis bana mo be.

*Kari Arumgimis ki Ca mo e
Bunḡwar Is Bum mo*

¹² Aris to 'baar mo tani dhala gwoṅkan aha/ bway mo, hili aris to 'baar mo yisa ta gi shi/ miim 'boro'd gom aha/ mo be. Aris to 'baar mo dhala gwoṅkan aha/ bway mo, hili aha/ mina diki dhal is pem bway mo mmota c̄in̄kina/ gom to gunni 'baar mo.

¹³ Tonteyi gom bwa mo dhali bwayi gom tont̄e/ mo. Dhali Arumgimis midi 'ce'd jin tal 'deṅ kamu/ sho'k mo dhali jan kamu/ mo. Bunḡwar is yisa uku gom mii jin miinu miinyal mo. hili gom Tapa mo dhali Tapa gom bunḡwar is mo be.

¹⁴ Dhali Arumgimis 'de'kki Tapa mo dhali a'di si'da/ midi 'de'k ana mo e mom'bi'th piti mo be.

¹⁵ 'Kona um ki misha ki bunḡwar is bum ta to is goma Kristhos mowa? Gom a'di gi wakan mo tani a/aha/ mina gu tom bunḡwar is ma Kristhos mo dhali mii uni ki to is jin miinu miinyal mowa? Aggi.

¹⁶ 'Kona um ki misha ki a'di jin gamki is piti is mo ki a'di jin miiki miinyal mo tani talki isa 'de/ mo uni ka yima? Haali/ me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki: Uni su/ mini tal bunḡwar isa 'de/ mo be.

¹⁷ Hili a'di jin gamki is piti me'd ki Tapa mo tani wara'd gi shi/ina 'de/ e a'di mo be.

¹⁸ Shipiti/a ṅwaça/ mo 'peni mo jin miinu miinyal mo. Aris miinthusa tiya 'baar mo gun miina wathin kamu/ mo tani a'di ta jim por ma pije/ gi

bunḡwar is mo, hili miinyal jin miina wathi/ miinthus mo tani a'di miiki miinthus apo/ bunḡwar is pitin gana/ mo be.

¹⁹ 'Kona um ki misha ki bunḡwar is bum ta monyça'b gi Shi/in Dheleladhelel jin di e uma? a'di jin takina um 'peni Arumgimisa? Um yisa ta uni gun ta ku gi is bum yisa.

²⁰ Um yolunu ki she/ yol jin 'bitha'bi'th mo. Wakan kari Arumgimis ki ca mo e bunḡwar is bum mo.

7

*Gwo jin Toco'd Isi gom Gwo
gi Miimash mo*

¹ Dhali isi gom gwo gun bathu mo gom gwo kun 'kwarkina um mo tani a'di ta shi/ miim 'boro'd mo jin mina wathi/ diki 'disha 'bom is mo ba/.

² Hili gom mompal gi mo jin miinu miinyal mo tani 'kwaniṅ gwaṅh ka 'dete/ 'dete/ mini mii ta gi up bunin gana/ mo dhali up ka 'dete/ 'dete/ mo tani mini mii ta gi ikathim bunin gana/ mo.

³ Wathin gwaṅh midi mii kar ashim piti ki kar 'pempaṅ gana/ mo dhali wakan si'da/ ashim piti midi kara kathim piti ki kar 'pempaṅ gana/ mo be.

⁴ Haala 'bom midi mol ta tapa gom bunḡwar is pitin gana/ mo, hili wathin gwaṅh a'di ita'd mo. Wakan si'da/ wathin gwaṅh midi mol ta tapa gom is pitin gana/ mo, hili a'bom a'di ita'd mo be.

⁵ Dhalku/ ki ush ka rem 'kup mo, isi ciki/ wari ki gwo jin gamu me'd mo gom ari mo

mo, ki um mini mii ga/ is bum mo mmo'tho mo. Dhali hili gam is mmontal 'de/ ɲ'ko'd mo isi ciki/ ka Setaan midi diki pal um mo mmo/athā um mo jin 'timuwa du mo.

⁶ Aha/ ona gwo yansan ki sheshkon mo, yisa mmokan gwowa.

⁷ Aha/ onayi ka ris 'kwani 'baar mo mini 'taki wa e ki aha/ ki is pem mo. Hili aris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo uni takin gi to gun cikunu ki me'd mo ki ji mum mo ki is buni mo 'peni Arumgimis mo, jan tal 'deɲ kamu/ ki ji en 'deɲ kamu/ mo dhali jan kamu/ ki ji en 'deɲ kamu/ mo.

⁸ E 'kwani kun 'koki mash mo dhali up kun wuna ikathim buni mo tani aha/ ona ki a'di ta shi/ miim 'boro'd gom uni mmo'ko kan ki laça/ mo me'd aha/ mo be.

⁹ Hili wakki/ uni molona du bu'th mo mmo'tim mo tani uni mini mii mash mo. Haali/ a'di 'boro'd mmomash mo mmodhal mii e i is mo mmodhu e ki 'thir 'thir gom mon'dap e mo be.

¹⁰ Gom uni gun mashkin mo tani aha/ kana gwo mo, dhali hili aha/ yisa, Tapa mo, ka 'bom midi diki mii kwa/ bwa 'pena kathim piti mo

¹¹ (hili wakka yim midi mii kan mo tani dhalka yim di'd ki laça/ mo mmodiki mash mo walla si'da/ dhalka yim o gwoɲ gwam mo uni ka kathim piti mo) - dhali ka kath si'da/ midi diki mii thoson gwo mo mmodhal ashim piti 'pen mo.

¹² Gom um gun boçkin mo si'da/ tani aha/ ona gwo mo,

Tapa yisa, ki wakki/ akam ta gi ash mo jin diki gam gwo is mo dhala yim gam gwo me'd mo mmonyak ça'b ki a'di mo tani a'di midi mii diki thoson gwo mo mmodhala yim 'pen mo.

¹³ Wakka 'boma kamu/ si'da/ ta ga kathim piti jin dar gi gwo jin gamu is mo tani dhali a'di ki gam gwo me'd mo mmonyak ça'b ka yim mo tani ayim midi mii diki mii thoson gwo mo mmodhal a'di 'pen mo.

¹⁴ Haali/ wathin gwath jin dar gi gwo jin gamu is mo tani a'di karu ki she/ gi jin kogu mo gom gwo gi ash mo be. Dhali a'bom jin dar gi gwo jin gamu is mo tani a'di karu ki she/ gi jin kogu mo gom gwo ma kath mo. Wakki/ a'di diki wakan mo tani uçim bum si'da/ minu dhu gi ku gun 'koki dhelel mo. Hili me'd jin oka/ mo tani uni dhunu me'd ku gun dhelelin moyi.

¹⁵ Hili wakki/ amannyak ça'b jin dar gi gwo jin gamu is mo ona bwa mmokwa/ bwa mo tani dhalki a'di miinu wakan mo ma. Ki mo gi wakan mo tani akama kamu/ walla 'bwahama kamu/ minu 'koki dek mo ki gwo yansan mo. Haali/ Arumgimis yuk ana mo gom monku'th is mo be.

¹⁶ A'boma, /e mini diki mish bunya/ wakki/ /e mini wotha kathim pini mowa? Wathin gwathā, mina /e diki mish bunya/ wakki/ /e mini woth ashin mowa?

Mii gi Mondiki/e jin Kark-ina Tapa mo

¹⁷ Hili dhalki 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo shuna shu/ um bway mo e mii gun tora Tapa uni mo mmomii mo dhali e a'di jin yukkin ma Arumgimis uni mo mmomii mo. A'di ta gwonkan pem goma kaniisa 'baar mo be.

¹⁸ Wathin kamu/ di'da ki a'di 'cithkunuwa munyal yis mo hila/ me'd jin yukunu a'di mowa? Dhalku/ ki mii dhal a'di bway mo mmonap mo mo mmowar mo gi a'di jin dinuki 'citha/ munyal yis mo. Wathin kamu/ di'da jin yukunu mo ki a'di dinuki 'citha/ munyal yis mowa? Dhalku/ ki mii dhal a'di bway mo mmonap mo mo jin minu 'citha/ munyal yis mo.

¹⁹ Haali/ mo ma munyal yis jin 'cithu/ mo tani walla mo ma munyal yis jin dinuki 'cith mo tani mii ton kamu/ yisa, hili mmodhu gwonkan ma Arumgimis kun 'kwarkunu mo be.

²⁰ Aris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo mini mii 'ko kan mo e mom buni ki she/ ki she/ mo e mo kun yukunu uni mo be.

²¹ / E ta cinkina/ jin yolu mo ki / e yukunu mo 'taa? Dhalku/ di'd kan mo. Hili wakki/ /e mini 'taki mish gam mom pini jin dina /e ki 'kus mo tani miyi /e 'te/ ki is pini 'bakany mo ma.

²² Haali/ a'di jin yukunu mo e Tapa mo tani me'd jin tana a'di cinkina/ jin yolu mo tani a'di ta wathi/ jin di'd ki 'kus mo e Tapa mo. Wakan si'da/ a'di jin di'd ki 'kus mo me'd jin yukunu a'di mo tani

a'di ta cinkina/ jin yolu mo jin ta ji ma Kristhos mo be.

²³ Um yolunu mo ki she/ yol jin 'bitha'bi'th mo. Dhalku/ ki mii dok/ e ta cinkina/ gi 'kwani kun mini yol um mo.

²⁴ Wakan iwaka, aris mo gunn kun yukunuwa yuk ka 'dete/ 'dete/ mo tani dhalki a'di ca'ba'd mo nycine/ mo nyakka Arumgimis mo.

Ku gi 'Koki Mash mo dhali ku gi Wuna Ikath mo

²⁵ Dhali isi gwo gom uni kun 'koki mash mo tani aha/ dara ki gwonkan 'peni Tapa mo. Hili aha/ cikina um ayisany pem mo me'd wathin 'de/ jin ta a'di jin taki'd gi momiimii gi Tapa jin minu gam is ki isin gana/ mo.

²⁶ Aha/ tosha gom mo jin 'konu ka cis e bun'kus bana shwane/ mo tani a'di ta shi/ miim 'boro'd gom wathi/ mmo'ca'b mo kan me'd jin ca'ba a'di mo be.

²⁷ A/ e dekkunu ki ashin mowa? Dhalku/ ki nap bway mo mmodi ki 'kus mo. A/ e din ki 'kus mo 'pena 'boma? Dhalku/ mii ki tash mo mmonap momash mo.

²⁸ Hili wakki/ /e ki mash mo tani /e mii miinthus yisa. Dhali wakki/ nyara/ masha'd mo tani ayim mii miinthus yisa. Hili uni gwansan kun mashkin mo tani uni mina gwo gi mony'cesh ibal is mo mmo'c bwa mo be dhali aha/ ona bwayi mmo'tash a'di 'twa/ 'peni um mo.

²⁹ Hili 'pemen gwo yan jin oka/ mo tani iwaka, atee jin

karu mo tani a'di kutakut mo be. 'Peni shwane/ mo tani dhalki uni gwansan kun ta gi up mo tani 'kon mo kan mo me'd uni gun daran mo,

³⁰ dhali uni gwansan kun gwokin mo tani me'd jin 'kona uni ki ko mo, dhali uni gwansan kun 'kunykina bwa mo tani me'd jin 'kona bwa uni ki 'kuny mo, dhali uni gwansan kun yolki to mo tani me'd jin 'kona uni ki dar gi to mo,

³¹ dhali uni gwansan kun usi mony'cesh is mo tani me'd jin 'kona uni ki us mony'cesh is ki sule/ mo. Haali/ yir gi mony'cesh yansan di'd mo mmope mo be.

³² Aha/ napa um mmo'ko ki 'kus 'peni mo jin ananu is mo. Dhali wathi/ jin diki mash mo tani a'di ananki is piti mo gom to gi Tapa mo, ki a'di midi mii mii gun 'bor Tapa bwa mo be.

³³ Hili wathi/ jin mashki'd mo tani a'di ananki is mo gom to gi mony'cesh mo jin mina a'di mii to mo jin midi 'bor ash bwa mo.

³⁴ Dhali wakan mo tani to gun koca a'di e nycine/ mo tani uni kwa/u bwa mo. Dhali a'bom jin diki mash mo walla nyara/ si'da/ mo tani uni ananki is mo gom to gi Tapa mo jin mina uni dhu bungwar is buni ki she/ mo ki jin kogu/ mo dhali shi/in buni si'da/ mo. Hili a'bom jin mashki'd mo tani a'di ananki is mo gom to gi mony'cesh mo jin mina a'di mii to mo jin midi 'bora kathim piti bwa

mo.

³⁵ Aha/ ona gwo yansan gom shi/ miim 'boro'd gom mowoth bum mo, yisa mmodhu uma nyoki 'ba/ mo, hili mmoshush uma du mo ki shush gana/ mo jin mina uni ku'th is mo gom Tapa mo ki dar gi miinj kamu/ mo be.

³⁶ Wakki/ wathin tal 'den kamu/ midi kulum gwo ibwa mo ki a'di diki mii mii kun mini ha me'd mo gom mondosh piti mo tani wakki/ bwa en'dap piti 'bitha'bi'th mo tani dhali wakki/ a'di minu mii mii mo tani dhalki a'di mii a'diyi jin o a'di bwa mo. Dhalki uni mashan mo. A'di ta miinthus yisa.

³⁷ Hili ma, a'diyin jin telu sho'k mo mmodosh mo eya dum piti mo tani dhali dar gi mo jin 'deke'thki a'di mo tani, hili si'da/ a'di ta gi bwa mo mmo'tima du mo dhali ta gi gwo ibwa eya dum piti mo gom mii yansan mo tani mmokara yim mo me'd jim piti jin dosha a'di mo tani a'di mii miim 'boro'd mo be.

³⁸ Wakan be, a'di jin mashki'da yim jin dosha a'di mo tani mii'd ki 'bore/ mo ba/. Dhali a'di jin tukki mii mash is mo tani a'di midi bol mii e mo.

³⁹ A'bom a'di deka gwonkan ma kath mo me'd jin din ma kath ki e mo. Ayim di'd ki 'kus mo mmomash mo 'ko'di jwa ma kath mo e a'di jin o'da yim bwa moyi, hili e Tapa mo be.

⁴⁰ Hili eya yisany pem mo tani ayim a'di mina bwa 'bor ki nyanye/ mo wakka yim midi ca'b kan me'd jin

ca'b ma yim mo. Dhali aha/ tosha si'da/ ki aha/ tana gi Shi/ in Dheleladhelel ma Arungimis mo be.

8

Tonte/ jin Thenu Tompinycon mo

¹ Dhali isi gwo gom tonte/ jin thenu tompinycon mo tani ana misha ki ana 'baar mo tana gi monyith̪ yani 'baar mo. Monyith̪ jin pe'di mis mo hili mo/ en a'di nyan̪ki'da nyan̪ mo be.

² Wak̪ki/ jan tal 'deŋ kamu/ ta'd gi gwalal mo mmo/o ki a'di mishi toŋ kamu/ mo tani a'di yisa mishki'd naskina/ to jin mina a'di 'taki mish mo ka ba/.

³ Hili wak̪ki/ jan tal 'deŋ kamu/ enki'da Arungimis mo tani a'di ta jan tal 'de/ jin mishu ki a'di mo be.

⁴ Isi gwo gom tonte/ jin shwanu jin thenu tompinycon mo tani ana misha ki aris tompinyconi 'baar mo 'koki ta to gun 'ko ki 'ko 'koŋ gana/ mo, dhali kan mo tani Arungimisa kamu/ yisa di'da jasi a'di 'deŋ gana/ mo be.

⁵ Haali/ bala arisa rum kun yuku gway kan ka wuny is mo tani uni n̪ala/ pelena kun 'kon e momis mo dhali e mony'cesh mo. Isi kan ka jin ganayi arisa rum n̪ala/ pelena dhali amariny tapa mo tani

⁶ hili gom ana mo tani Arungimis tal 'de/ mo a'di jin ta'da Baba mo dhali 'peni a'di mo tani aris to 'baar mo 'kokin mo dhali gom a'di mo tani ana 'kokina mo, dhali

Tapan 'de/ mo jin ta'da Yesus Krist̪hos mo dhali e a'di mo tani aris to 'baar mo 'kokin mo dhali e a'di mo tani ana 'kokina mo be.

⁷ Bahili, aris 'kwani 'baar mo yisa tan gi monyith̪ yan mowa. Hili kun tiya mmo'kokina uni isa dhamo/ mo ntagi shwanesan mo mmobot̪ki mii mo mmoluŋ tompinycon mo tani uni shwaki tonte/ mo me'd a'diŋ gana/ jin thenu tompinycon mo, dhali 'twa/ ma dum buni mmo'ka'dkunu uni is mo tani shi/kunu mo be.

⁸ Tonte/ midi diki mish ana sus eya Arungimis mo. Ana minu mii ki shi/ yisa wak̪ki/ ana 'konaki shwa a'di mo dhali ana minu 'bor mo yisa wak̪ki/ ana ki shwa a'di mo.

⁹ Hili miim pini i e ki 'bore/ 'te/ mo isi ciki/ mom pini jin dina / e ki 'kus kan mo midi 'taki war ki mo jin gola / e agol mo gom a'diŋ kamu/ jin 'ka'da is mo.

¹⁰ Haali/ wak̪ki/ wathin̪ kamu/ ki par / e e mo, / e jin ta wathi/ jin nyith̪ki to mo, mmoça'ba / e eya tharabeesa e gu'b gi luŋu tompinycon mo tani mina a'di mii diki rak̪ is piti mo wak̪ki/ bwani 'twam piti 'ka'da is mo mmoshwa tonte/ jin thenu tompinycon mowa?

¹¹ Dhali wakan gom monyith̪ pini mo tani wathi/ yansan jin 'ka'da is mo tani a'di 'ce'dkunu sho'k mo be, a'di jin ta'da akan jin wun ma Krist̪hos mo be.

¹² Wakan miinthus jin miikina / e apo/ iwak̪ pini mo dhali mmodhuna / e jama/ e

'twa/ ma dum buni mo ki uni 'ka'da is mo tani /e miiki mi-inthus apowa Kristhos mo be.

¹³ Wakan wakki/ tonte/ rakki'da kam pem mmobit mo tani aha/ mina diki shwa a'di mo isi ciki/ ki aha/ mina diki raka kam pem mmobit mo be.

9

Mii gun Dhalu Imandhunu ki She/ Bway mo Mmomii mo

¹ Dika/ ki di ki 'kus mowa? Dika/ ki ta a'di jin karu ki she/ mowa? Dika/ ki par Tapa Yesus bana e mowa? 'Kona um ki ta uni gun ta kuma tu'c pem e Tapa mowa?

² Wakki/ gom kun tiya mo tani aha/ dinaki ta a'di jin karu ki she/ mo, hili isi kan um ta kum pem kun cilka/ mo haali/ um ta to jin 'dapuwa 'dap goma tu'c pem mo mmotaka/ a'di jin karu ki she/ mo gom Tapa mo be.

³ Gwo yansan ta gwom pem jin 'ce'dka/ she/ mo gom uni gwansan kun mini dot aha/ mo be.

⁴ 'Konuki dhal am bway mo mmoshwa tonte/ mo dhali mmopi to mowa?

⁵ 'Konuki dhal am bway mo mmota gi up mo me'd jin tana unin tiya gun dhunu ki she/ mo dhali ikam gi Tapa mo dhala Sapa mowa?

⁶ Walla aBarnaaba a'di 'deya dhali aha/ am 'cena inonu mo mmomisha tu'c mii gom mo jin 'konu mowa?

⁷ Kaja a'di jin midi miya tuca askar ka guurush pitin gana/ mo? Kaja a'di jin midi si amura'th mo mmodiki

shwa maman 'peni a'di mo? Kaja a'di jin ta'd gi tonkal mo jin midi diki uma ko 'peni unin tiya mo?

⁸ Gwo yansan oka/ ki moshirr gi wathi/ mowa? Dina gwonkan jin cinu ki o gwo mo jin nyakka'd kan mowa?

⁹ Haali/ a'di 'kwarkunu mo e gwonkan ma Musa jin cinu mo ki: /E mini dhalka morbip ki 'kamu'th 'twa/ mo ki a'di di'd mmotor pos ki sho'k mo. Arungimis kulunki gwo ibwa mo goma morbip mowa?

¹⁰ Dina a'di ki o gwo gom gway bana 'baar mo ki 'bil 'bila? A'di 'kwarkunu mo gom gway bana mo haali/ amangora 'cesh mo tani midi 'taki gora 'cesh ki mo ma 'ten kape/ mo dhali amantor to mo tani midi tor to ki mo ma 'ten kape/ mo mmogamkina a'di emen to en tiya mo.

¹¹ Wakki/ aman sina to gi shi/in gun 'boron mo e bwanman um mo tani a'di cana mii kagahara gara/ wakki/ aman mina gam to 'peni um gom bujgwar is mowa?

¹² Wakki/ kun tiya uni tan gi to gwansan 'peni um mo tani mina am 'koki ta ki nyanye/ si'da/ 'peni uma?

Hili aman 'konaki bu'th bway jin dhalu aman mo mmomii kan mo. Hili aman 'dimkina 'kup mo e to gunn mo mmodhal mii e i is mo mmokar to jin gol 'kwani mo e bway gi gwom 'borga/ ma Kristhos mo be.

¹³ 'Kona um ki misha ki uni gwansan kun miiki to mo e gu'b gi mondheleladhelel

mo tani gamki tontem buni mo 'peni gu'b gi mond-heleladhelel mo dhali uni gwansan kun miiki to mo eya gwata/ jin miinuwa bas mo tani gamki to 'peni to jin 'cithu/ 'kus mo mmomiya bas mowa?

¹⁴ E bway jin nyakka'd kan mo tani Tapa a'di kanki gwo mo ki uni gwansan kun ciki gwom 'borga/ mo mini 'taki gam mo'kom buni jin mina uni 'ko ki 'kom pa mo ki gwom 'borga/ mo.

¹⁵ Hili aha/ dinaki bu'th bway tal 'de'j kamu/ mo jin dhalu aha/ mo mmomii wakan mo walla aha/ dinaki 'kwar gwo yansan mo mmogam ari to'j kamu/ gi wakan mo. Haali/ aha/ wari mina dhal mii e i is mo mmowu moyi mmodiki dhal aha/ bway mo mmo'ci aha/ a'di jin midi dhal aha/ mmokar 'ba/ ki ca mo be.

¹⁶ Haali/ wakki/ aha/ cina gwom 'borga/ mo tani a'di midi diki dhal aha/ bway mo mmokar 'ba/ ki ca mo. Haala tu'c jin tucu mo tani a'di 'thinu apo/ aha/ mo. Wayyi e aha/ mo wakki/ aha/ dinaki ci gwom 'borga/ mo.

¹⁷ Haali/ wakki/ aha/ mina mii yansan ki bwam pem gana/ mo tani aha/ tana gi to jin ish kumma/ mo. Hili wakki/ aha/ dinaki mii mii yansan mo ki bwam pem gana/ mo tani aha/ 'dapkina ki a'di jin ta'da mandhu to mo.

¹⁸ Wakki/ a'di wakan mo tani tom pem kun taka/ mo mmo/ ish kumma/ mo tani ta'da ta mo? Jasi a'di 'de/ jin

wa cikise/ mo be: Ki gwom pem jin cika/ mo tani aha/ mina ci gwom 'borga/ ki me'd mo ki dar gi ton dot mo, mmodiki bu'th bway mo jin dhalu aha/ mo mmomii mo e gwom 'borga/ mo be.

¹⁹ Haali/ aha/ ka ba/ dina ki 'kus 'pena ris 'kwani 'baar mo. Aha/ kara is pem mmota cin'kina/ goma ris 'kwani 'baar mo ki aha/ mina 'taki gam 'kwani ki nyanye/ adu is mo.

²⁰ Gom 'Kwani Yahuuda/ mo tani aha/ warkina ki Wathi/ Yahuuda/ mo mmomiga/ mish gam 'Kwani Yahuuda/ adu is mo. Gom uni gwansan kun 'ko 'ko'd e gwonkan jin cinu mo tani aha/ warkina ki a'di jin di'd e bwan'kwariny gwonkan jin cinu mo - aha/ bala dinaki di e bwan'kwariny gwonkan jin cinu mo - ki aha/ mina 'taki gam uni gwansan kun 'koni bwan'kwariny gwonkan jin cinu adu is mo be.

²¹ Gom uni gwansan kun 'kon ka pije/ 'peni gwonkan jin cinu mo tani aha/ warkina mo ki a'di jin di'd ka pije/ 'peni gwonkan jin cinu mo - yisa mmodarka/ gi gwonkan jin cinu ka karambuye/ 'kup ka Arungimis mo yisa hili ibwan'kwariny gwonkan ma Kristhos mo be - ki aha/ mina 'taki gam uni gwansan adu is mo kun 'kon ka pije/ 'peni gwonkan jin cinu mo be.

²² Gom uni gwansan kun 'ka'da is mo tani aha/ warkina mo ki a'di jin 'ka'da is mo ki aha/ mina gam uni gwansan adu is mo kun 'ka'da is mo. Aha/ warkina

ka mandhas is pem bway mo gom 'kwani 'baar mo tani ki aha/ mina 'taki ta kun tiya is ki me'd mo, ma ki 'pemen yan kan mo be.

²³ Aha/ miikina a'di 'baar mo gom gway gi gwom 'borga/ mo ki aha/ minu 'taki pwak mom'bor miim piti mo be.

²⁴ 'Kona um ki misha ki e mo jin paru sho'k mo tani aris uni gun dhunu mo mmopar sho'k mo tani uni parki sho'k mowa? Hili jasi a'din 'de/ a'di ibu'thki tontaki. Wakan soyi mo ki um mini bu'th a'di mo.

²⁵ Aris 'kwani ka 'dete/ 'dete/ mo kun ta imanlo'ba lo'b mo kun birina bir mo tani uni 'timkina adum buni mo goma ris en ton tiya mo be. Uni miiki a'di mo mmobu'th toŋ'kup jin midi pu/ mo. Hili ana miikina a'di mo mmobu'th toŋ'kup jin midi mol pu/ mo be.

²⁶ Nye, aha/ dinaki gus ka kar 'kup mo. Aha/ dinaki hi'th toŋ'kulush ime'd mo mmomiiya bumbum 'te/ mo.

²⁷ Hili aha/ tukkinkina is pem ki me'd mo dhali aha/ dilkina is pem ki me'd si'da/ mo tani isi ciki/ 'ko'di gwom pem jin cika/ kun tiya mo tani aha/ ki is pem mo mina 'taki ta a'di jin minu this wak mo be.

10

Gwo jin Rumu Apo/ Mii jin Luŋu Tompinycon mo

¹ Aha/ ŋapa um mo mmomish mo mo iwak mo, ki ibabam bana 'baar mo 'kokin

mo e bwan'kwariny ma rak mo dhali uni 'baar mo pekin isi bwaman yi'deŋ kumma/ mo.

² Dhali uni 'baar mo 'kokunu mo mmocuŋ mo ki mii ma Musa mo eya rak mo dhali ki kumma/ yi'de/ mo be.

³ Dhali uni 'baar mo shwaki tonten tal 'de/ mo jin ta to gi shi/in mo

⁴ dhali uni 'baar mo piki tompin tal 'de/ mo jin ta ki ji gi shi/in mo. Haali/ uni pikin 'peni to gi shi/in yan jin ta wosh mo jin bathki uni nsho'k mo dhali Wosh yan mo tani a'di ta'da Kristhos mo be.

⁵ Bahili unin tiya ka woho/ mo tani Arungimis dina bwa ki 'bor mo gom uni mo haali/ uni ta'kkunu mo e bwam ma sho mo be.

⁶ Dhali to gwansan uni ta gwo kun rumu gom ana mo ki ana mina bwa 'koki o mo mmomii tonthus mo me'd uni mo be.

⁷ Dhalku/ki luŋ tompinycon mo me'd unin tiya mo me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki: 'Kwani gwansan uni 'koki 'pena 'cesh mo mmoshwa to mo dhali mmopi to mo dhali mmocu mis mo mmosa mo be.

⁸ Ana mina mii 'koki dhal is bana bway mo e mo jin miinu miinycal mo me'd kun tiya mo kun miikin kan mo dhali 'kwani kun tana alaapi iss* 'kwanimpa 'de/ i'ce'dka kwara mo kun ta'kki jwa mo me'd kurkun ka tente/ mo.

⁹ Ana mina mii dhalku/ Tapa ki mii pal mo me'd jin

* 10:8 talaata wa ishriin alip

miičina kun tiya mo dhali uni 'ce'dkunu sho'k mo ki tasha/ kun shi/ ma ti'd ki shi/ mo.

10 Walla ana mina mii dhalku/ ki miiya gumgum mo me'd kun tiya kun miikin mo dhali uni 'ce'dkunu sho'k ka Man'ce'd uni Sho'k mo be.

11 Dhali mii gwansan miiki uni mo mmota to kun rumu uni mo. Hili uni 'kwarkunu mo gom mo jin minu ye'th sho'k bana mo, apo/ ana kun 'kona ki she/ yil yan jin midi di 'kup jin midi pu'du/ mo be.

12 Wakan ba/ dhalki a'din 'de/ yin jin kulum gwo ibwa mo ki a'di mishi dosh mo tani dhalki a'di hil miim piti i e ki 'bore/ mo isi ciki/ a'di midi la kum 'twa/a 'cesh mo.

13 Mompaluŋ kamu/ yisa di'da jin midi bu'th /e mo jin diki pal wathi/ en'thiŋ kamu/ mo. Hili Arungimis a'di ta ji gi isiŋ gana/ mo dhali a'di midi diki dhal /e ki /e minu pal mo mmo'ce'd mom'bi'th pini apo/ mo. Hili ki mompal mo tani a'di si'da/ midi kwa/ /e bway mo mmoye mo jin mina /e mish a'di 'dim 'kup ki sule/ mo be.

14 Wakan mo um pem gun enka/ mo shipiti/a nwaça/ mo 'peni mo jin luŋu tompinycon mo.

15 Aha/ ona gwo e um mo me'd 'kwani kun ta gi yuk mo. Nyithi a'di ki is bum mo ma, a'di jin oka/ mo.

16 Akubbaaya gi mom'boru mii mo a'di jin 'bora ana a'bor mii mo tani a/ a'di diki ta mii jin nyaku to bu'th mo goma bas ma Kristhos mo 'taa? Dhali maanĵuthu'd jin 'ce'dkina ana mo tani a/a'di

diki ta mii jin nyaku bungwar is ma Kristhos bu'th mo 'taa?

17 Haala guraasa maanĵuthu'd tal 'de/ mo, ba ana kun tana ris mo tani ana tala 'de/ e bungwar isa 'de/ mo be. Haali/ ana 'baar mo nyakkina guraasa maanĵuthu'd yan mo be.

18 Hili mii jin boŋa 'Kwani ma Israyiil mo. 'Kona uni gwansan kun 'ka to jin 'cithu/ 'kus mo mmomiiya bas mo e shemena gwata/ jin miinuwa bas mowa?

19 Ki gwo jin oka/ ta'da ta saye? Ki tonte/ gun thenu tompinycon mo tani ta toŋ kamuwa? Walla ki ji gi ta pinycon mo tani ta toŋ kamuwa?

20 Yisa. Gwo jin oka/ mo tani oka/ gom uni gun dar ki ji gi luŋuŋ gana/ mo tani uni 'cithki to/ e 'kus mo mmotheya ruma 'cesh mo, yisa Arungimis gana/ mo. Aha/ dinaki ŋap um mo mmonyak to mii ka ruma 'cesh mo.

21 Um mini mola kubbaaya gi Tapa pi mo dhali piya kubbaaya ma ruma 'cesh ka yiha/ mo. Um moli 'kowa tharabeesa gi Tapa mo dhali 'kowa tharabeesa ma ruma 'cesh ka yiha/ mo.

22 A/mina ana rukuny Tapa mmoŋa'c bwa mowa? A/ana tana gi 'bi'th mmobol a'di e mowa?

Miiyi Aris To 'Baar mo gom Monyca ma Arungimis mo

23 Aris to 'baar mo dhala gwonĵan aha/ bway mo. Hili, aris to 'baar mo 'koki ta to gun woŋhina woŋh mo. Aris to

'baar mo dhala gwonkan aha/ bway mo. Hili aris to 'baar mo yisa nyanji is mo yisa.

24 Wathin 'deŋ kamu/ midi mii dhalku/ ki ŋap tom 'boron gom is piti mo. Hili a'di midi ŋap tom 'boron goma man'dish gu'b is ki a'di mo.

25 Shwayi ma to gunn gun yolu mo e mo ma suug mo ki dar gi 'twaŋ kamu/ jin minu 'de'k mo mmodot̄ gwo mo gom gway gi 'twa/ ma du mo.

26 Haali/ mony'cesh yansan mo tani ta ji gi Tapa mo dhala ris to 'baar mo gun 'kon e a'di mo be.

27 Wakki/ jan tal 'deŋ kamu/ 'peni uni gun daran gi gwo jin gamu is mo tani ci uma yuk mo mmoshwa tont̄e/ mo dhali um 'kona bwa mo mmo/ ii mo tani shwayi ma, ma a'diyin jin minu kara bori um mo ki dar gi 'twaŋ kamu/ jin minu 'de'k mo mmodot̄ gwo mo gom gway gi 'twa/ ma du mo be.

28 Hili wakki/ jan tal 'deŋ kamu/ o um gwo mo ki: To yansan mo tani a'di thekunuwa rum mo tani dhalki a'di ki shwa mo. A'di oka/ mo gom gway piti jin torki um a'di mo dhali gom gway gi 'twa/ ma du mo tani

29 'pemen gwom pem jin oka/ mo gom 'twa/ ma dum piti mo tani diki ta jim bum mo be. Haali/ ata mina mom pem jin dika/ ki 'kus mo ta a'di jin minu wak mo ki 'twa/ ma du gi wathin kamu/ mo?

30 Wakki/ aha/ nyaka to bu'th ki mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo tani kataye cinu

'twa/ wak apo/ aha/ mo gom to caan jin cika/ mo ki mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo?

31 Wakan wakki/ um ki shwa to mo walla pi to mo walla a'diyin jin miina um mo tani miyi a'di 'baar mo gom monyca ma Arumgimis mo.

32 Dhalku/ 'Kwani Yahu-uda/ ki ci e mo mmokol mo walla 'Kwaniŋ Griki mo walla 'kwaniŋ kaniisa ma Arumgimis mo be.

33 Jasi gom miim pem jin palka/ mo mmo'bora ris 'kwani bwa 'baar mo tani e to 'baar mo kun miika/ mo, yisa mmosimmka/ shi/ miim 'boron pem gana/ e mo hili gom 'kwani ka ris mo ki uni minu ta is ki me'd mo be.

11

1 Tayi imanthok aha/ mii mo ma, me'd jin taka/ amanthoka Kristhos mii mo be.

Mii jin Mina Upi Kum 'Kup ki Burringye/ mo

2 Aha/ maŋa um mo haali/ um kayaa/ e mo eya ris to 'baar mo dhali mmodhu gwo jin luku um mo isi me'd jin cikika/ uni um mo be.

3 Hili aha/ ŋapa um mo mmomish gwo 'ban mo ki a'di jin ta'da 'kaŋ'kup gom 'kwani 'baar mo tani ta'da Kristhos mo be. Dhali a'di jin ta'da 'kaŋ'kup goma 'bom mo tani ta wathin gwith ma yim mo dhali a'di jin ta'da 'kaŋ'kup goma Kristhos mo tani ta'da Arumgimis mo be.

4 Ma 'kwani gunn kun 'thon mo walla o gwo jin onu is mo ki 'kup buni kumu ki to mo

tani uni mii miin 'thalkina/ gom 'kup buni mo be.

⁵ Hili ma up gunn kun 'thon mo walla o gwo is mo ki 'kup buni 'konuki kum ki to mo tani uni mii miin 'thalkina/ mo - a'di ta mii jin nyaka'd si'da/ gi mii jin 'thin ma yima mur mo.

⁶ Haali/ wakka 'bom midi diki hi'th to i'kup gom is piti mo tani ayim midi 'taki 'citha/ mur'kup piti mo be. Hili wakki/ a'di ta miin 'thalkina/ mo goma 'bom mo mmo'citha/ mur'kup mo walla mmo'thiya mur'kup mo tani dhalka yim hithi burrinyen 'kup mo ma.

⁷ Haali/ wathin gwath̄ ka ba/ midi diki kum 'kup piti ki to mo haali/ a'di ta jamas ma Arumgimis mo dhali monyca piti mo be. Hili ayima 'bomi a'di ta monyca gom wathin gwath̄ mo be.

⁸ (Haali/ wathin gwath̄ yisa uku 'pena 'bom mowa, hili a'bom 'peni wathin gwath̄ mo be.

⁹ Wakan si'da/ wathin gwath̄ dinuki uk̄ goma 'bom mo, ayima 'bomi gom wathin gwath̄ mo be.)

¹⁰ Ki a'di gi wakan mo tani a'bom ka ba/ midi mii ta gi burrinyen 'kup mo gom gway gi iman'doyu gwo mo.

¹¹ Bahili e Tapa mo tani a'bom mol is piti yip mo ki dar gi wathin gwath̄ mo dhali wathin gwath̄ mol is piti yip mo ki dar ga yima 'bomi mo be.

¹² Haali/ me'd jin ukuwa yima 'bomi mo 'peni wathin gwath̄ mo tani wakan si'da/

wathin gwath̄ shwane/ dhodhu mo 'pena yima 'bomi mo be. Dhali aris to 'baar mo 'kon mo 'peni Arumgimis mo be.

¹³ Nyithi mii ki is bum mo ma. A'di ha me'd mo goma 'bom mo mmo'tho Arumgimis mo ki dar gi 'kup ma yim jin kumu mo ki burrinye/ mo 'taa?

¹⁴ Dina to gi mony'cesh ki is piti ki tor um gwo mo jin mina wathin gwath̄ kala mura 'calalga/ e 'kup piti mo tani a'di ta mii jin 'the a'di is mowa?

¹⁵ Hili wakka 'bom ta'd ga mura 'calalga/ mo tani a'di ta to jin min ma yimi kar is ki ca moyi. Haala mur'kup ma yim cikunu a'di mo mmodik 'kup e mo be.

¹⁶ Wakki/ wathin tal 'den kamu/ dina gwo mbwa mo mmorukuny mii mo tani ana mina ush ki 'tash mo haali/ miin kamu/ yisa di'da jin botkunu mo, walla mii jin miina 'kwanin̄ kaniisa ma Arumgimis mo.

Mii jin Miinuwa Tharabeesa gi Tapa ki Shi/ mo

¹⁷ Hili e gwom pem jin bath̄ a'di i'ko'd jin miga/ ye'th um sho'k mo tani aha/ dinaki man̄ um mo haali/ ki um tuli is mo mmontal 'de/ mo tani a'di yisa gom shi/ miim 'boro'da, hili gom mii jin shi/ a um 'teki shi/ mo be.

¹⁸ Haali/ gwom pem jin ta jin t̄wa/a/ mo a'dihe/ ba/. Ki um tulki is mo mmontal 'de/ mo eya kaniisa mo tani aha/ cika gwo ki mo ma kwam bwa di'd e bwam um mo be.

Dhali aha/ me_{ta}/ mo me'd mo mmogam a'di is mo be.

¹⁹ Haali/ mo ma kwam bwa midi mii di mo e bwam um mo, kan ki unin tiya kun ta 'kwani_n gana/ mo e bwam um mo tani uni minu nyith mo be.

²⁰ Ki um tulki is mo mmon_{ta}l 'de/ mo tani a'di yisa ta tonte/ gi Tapa jin shwakina um mowa.

²¹ Haali/ e mo jin shwanu to mo tani kun tiya ka 'dete/ 'dete/ mo tani shwaki tiya to i e mo jin ta tontem buni mo dhali jan 'de_n kamu/ mo tani 'koshkina te/ mo dhali jan kamu/ mo tani 'koshkin ma su mo be.

²² Aggi. Ki um 'koki ta gi gu'b mo mmoshwayi to nycine/ mo dhali piyi to mowa? Walla kaniisa ma Arumgimis thu'thkina um mii mbwaman kan mo dhali 'the uni gwansan is kun dar gi to mo kana? Ki gwo gi wakatinta mmiga/ i/ o gom umi? A/miga/ ma_n um gom gwo gi wakansana? Cawwo/. Aha/ mina ush ki 'tash mo be.

Mo jin Karu Mii mo goma Tharabeesa gi Tapa mo

²³ Haali/ aha/ bu'thkina gwo 'peni Tapa mo, a'di si'da/ jin cikika/ um mo, ki Tapa Yesu ki mon'thiny yan ki a'di 'cith_kunu is ki gwo mo tani a'di bu'thki maan_kuthu'd mo

²⁴ dhali ki a'di 'borki'da 'bor bwa i is mo tani a'di ki 'ce'd a'di mo dhali o gwo mo ki: Yansan ta is pem jin 'ce'dki'd gom um mo. Miiyi mii yansan mo ma mmoka aha/ e mo.

²⁵ E mii yan jin nyak_ki'd si'da/ mo tani a'di bu'thki'da kubbaaya mo i'ko'di tont_e/ mo mmo/o gwo mo ki: Akubbaaya yan a'di ta gwon this jin gamu me'd goma bas pem mo. Miiyi mii yansan mo ma me'd gunn kun pina um a'di mo tani e mii jin mina umi kayaa/ e mo be.

²⁶ Haala risa cim gunni 'baar mo kun 'kana um maan_kuthu'd yan mo dhali kun pina uma kubbaaya yan mo tani um ki ci mii eya tente/ wu gi Tapam bum mo ntaga tee jin mina a'di pu'du/ mo be.

Mii jin Budhu To Atharabeesa gi Tapa ki Mii kun 'Koki Ha Me'd mo

²⁷ Wakan a'diyin jin midi 'ka maan_kuthu'd yan mo walla piya kubbaaya gi Tapa mo ki mii jin ush me'd mo tani a'di mina mii di m'ba/ mo mmomii bungwar is gi Tapa ki shi/ kan mo dhala bas piti mo be.

²⁸ Dhalki 'kwani ka 'dete/ 'dete/ mo nyith is buni mo dhali ki mii gi wakan mo dhalki uni 'ka maan_kuthu'd mo dhali piya kubbaaya mo.

²⁹ Haali/ wathin 'de/ yin jin midi shwa to mo dhali pi to mo jin dar gi mo jin nyitha a'di bungwar yan mo tani a'di ki shwa mii mo dhali piya nyor ma Arumgimis jin toru gwon dwall 'twa/ a'cesh apo/ is piti_n gana/ mo be.

³⁰ Ba gi mii yansan kan mo tani a'di i'ka'da uma tiya is ka ris mo dhali 'ba'th mo dhali kun tiya wukin mo be.

³¹ Hili wakki/ ana nyitha is banaj gana/ mo ka jin gana/ mo tani ana yisa minu 'taki dwall gwo mo yisa.

³² Hili ki ana dwallkina Tapa gwo mo tani ana dorkunu mo, wakan ki ana minu 'taki 'koki mii miwak apo/ mo nyakki 'kwaniny'cesh mo be.

³³ Wakan iwak pem mo ki um mini tul is mo mmontal 'de/ mo mmoshwa to mo tani cori acor ka rem 'kup mo ma.

³⁴ Wakki/ wathin tal 'deɲ kamu/ 'kosha te/ mo tani ba dhalki a'di ishwayi'd 'peni gu'b piti mo, isi ciki/ ki um mini 'koki pu'du/ mo dhali tul is mo mmontal 'de/ mo gom mo jin minu waka wak mo. Gwo gom ton tiya mo tani aha/ mina yip um 'ban mo ki gwo mo me'd jin miga/ pu'dku/ mo be.

12

To gi Shi/in jin Cinu ki Me'd mo

¹ Shwane/ isi gwo gom to gi shi/in kun cinu ki me'd mo iwak mo, aha/ dinaki nɔp um mmota pus mo.

² Um mishin me'd jin 'kona um ki dar ki ji gi lunɔɲ gana/ mo tani um suskunu this e mo mmoluɲ tompinycon mo kun 'kon ki mutt mo, ma e bway gunn kun joɔkunu um mo.

³ Wakan aha/ napa um mo mmomish gwo 'ban mo ki wathin tal 'deɲ kamu/ yisa di'da jin oki gwo ki Shi/ in Dheleladhelel ma Arumgimis mo ki sule/ mo mmo/o gwo mo ki: Dhalka Kristhos a'di jeenu mo. Dhali

jan tal 'deɲ kamu/ yisa midi mish gwo o mo mmo/ o ka: Yesus ta Tapa mo isi ciki/ ki Shi/in Dheleladhelel mo be.

⁴ Hili to gun cinu ki me'd mo tani tana e kuku/ mo, hili 'peni Shi/ina 'de/ mo be.

⁵ Dhali hili mii ma tu'c tana e kuku/ mo, hili Tapa tal 'de/ mo be.

⁶ Dhali hili mo jin miinuwa tu'c tana e kuku/ mo, hili a'di ta'da Arumgimisa 'de/ mo jin umki uni eya ris uni 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo be.

⁷ E uni 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo tani mo jin toru ki Shi/ in mo tani a'di cinu mo gom mo jin wothuwa woth mo gom 'kwani 'baar mo.

⁸ E wathin kamu/ 'de/ mo tani a'di cinu Shi/ in mo jin ta moyuk gi gwo mo dhali e jan kamu/ mo tani mo jin ta monyith gi gwo mo isi me'd gwo gi tala Shi/ina 'de/ mo be.

⁹ E jan kamu/ mo tani mo jin gamu gwo is mo tani ki jasi Shi/ina 'de/ mo. E jan kamu/ mo tani to gun cinu ki me'd mo mmowaɔa waɔ mo tani ta ji gi Shi/ina 'de/ mo be.

¹⁰ E jan kamu/ mo tani mo jin miinu miimer mo dhali e jan kamu/ mo tani mmo/o gwo jin onu is mo dhali e jan kamu/ mo tani mo jin mishu shi/in mo mmodhu ka kwa/ um bwa mo dhali e jan kamu/ mo tani mo jin mishu 'twan tiya wal mo e kuku/ mo dhali e jan kamu/ mo tani mo jin mishu 'twa/ luk ki 'twan tiya mo be.

¹¹ Aris uni gwansani 'baar mo umu mo 'peni a'din 'de/ mo dhali Shi/ in tal 'de/ mo

mmopwak bwa mo e uni ka 'dete/ 'dete/ mo me'd jin ona a'di bwa mo be.

Aris Tom Bunḡwar Isi 'Baar mo Tala Isa 'De/ mo

¹² Haali/ me'd jin tala bunḡwar isa 'de/ mo tani dhali tom bunḡwar is ḡala/ wana risa dhali to gi bunḡwar is mo tani bala 'ka'da miiya ma e bunḡwara 'de/ mo tani wakani a'di ta'da Krist̩hos mo be.

¹³ Haali/ ki Shi/ina 'de/ mo tani ana 'baar mo 'kokunu mo mmocuḡ mo ki yi'de/ mo e bunḡwar isa 'de/ mo - ku Yahuuda/ dhali kun Griki mo, walla uni gun ta cinjina/ kun yolu mo walla kun 'kon ki 'kus mo - aris uni 'baar mo 'kokunu mo mmodhu mo mmonyak pi 'peni Shi/ina 'de/ mo be.

¹⁴ Haali/ bunḡwar is mo tani a'di diki ta jasi gom en toḡ kamu/ mo hili gom mmota aris mo be.

¹⁵ Wakki/ sho'k midi 'taki o gwo mo ki: Haali/ aha/ ḡala/ tana me'd mo tani aha/ yisa icila bunḡwar is mowa, itani a/ a'di midi 'taki 'cwap a'di ari'ceenne/ 'peni bunḡwar is mowa?

¹⁶ Dhali wakki/ 'ce midi 'taki o gwo mo ki: Haali/ aha/ ḡala/ tana e mo tani aha/ yisa icila bunḡwar is mowa, itani a/ a'di midi 'taki 'cwap a'di ari'ceenne/ 'peni bunḡwar is mowa?

¹⁷ Wakki/ bunḡwar is ka 'bimpil mo midi 'taki ta e mo tani mane mo jin minu 'taki cik gwo mo? Wakki/ bunḡwar is ka 'bimpil mo midi 'taki ta

'ce mo tani mane mo jin minu 'taki jika shim to mo?

¹⁸ Hili me'd jin wana a'di kan mo tani Arungimis a'di thumki hilsan e bunḡwar is mo uni 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo me'd jin kwanykina a'di uni mo be.

¹⁹ Wakki/ hilsani 'baar mo mini 'koki laḡa/ mo tani mane mo jin mina bunḡwar isi 'taki di mo?

²⁰ Me'd jin wana a'di kan mo tani mo ma 'ci'cimi'th ḡala/ wana risa, ba bunḡwar is tal 'de/ naskina/ mo be.

²¹ E midi mol gwo o gom me'd mo ki: Aha/ mina mii ta gi /eya? walla dok/ e 'kup midi o sho'k kan mo ki: Aha/ mina mii diki ta gi /e mo.

²² E gwo jin ta ca'ckon mo tani 'ban gi bunḡwar is mo kun simmi mii e mo mmo'ka'd is mo tani uni ta uni gom a'di mo be.

²³ Dhali 'ban gi bunḡwar is gwansan gun tosha ana gun aḡhi montak mo tani ana tashu ki montak jin caaca mo, dhali 'ban gi bunḡwar is bana gun aḡha she/ ki aḡh mo tani dhuna ana ki yos mo,

²⁴ a'di jin minu mii 'koki mii ta mo gom 'ban gi bunḡwar is gun 'koki aḡh she/ kan mo. Hili Arungimis a'di su'kki bunḡwar is kan mo mmocikina a'di montak jin caaca e 'ban gi bunḡwar is jin aḡhki'd mo be

²⁵ ki monkamu/ midi 'taki diki di ki shu mo e bunḡwar is mo, hili ki to gi bunḡwar is mo mini nyak hili e ka rem 'kup mo be.

²⁶ Wakki/ tom bunḡwar isa

'deḡ kamu/ 'koshu ki isa nyor mo tani aris uni 'baar mo 'koshu ki isa nyori montal 'de/ mo. Wakki/ tom buḡḡwar isa 'deḡ kamu/ taku mo tani aris uni 'baar mo 'kunya bwa mo imontal 'de/ mo be.

²⁷ Shwane/ um ta buḡḡwar is ma Kriḡḡthos mo dhali umi 'baar mo ta tom buḡḡwar is piti ki she/ ki she/ mo be.

²⁸ Dhali Arumgimis a'di ki lege'th kun tiya eya kaniisa mo: Uni gunn kun ta kun twa/a/ mo ta uni gun dhunu ki she/ mo, dhali kuḡ 'ko'd mmota imanḡi gwo kun onu is mo dhali kun 'kon ma po/i kwara mmota imanḡor gwo mo, dhali kun ta imanmii miimer mo dhali kun ta imanwaḡa waḡ mo dhali kun ta imanwoḡha/ woḡh mo dhali kun ta imanjiya ji mo dhali kun ta imanwal 'twan tiya ki she/ ki she/ mo be.

²⁹ A/aris uni 'baar mo ta uni gun dhunu ki sheya? A/aris uni 'baar mo ta uni gun ta iman/o gwo isa? A/aris uni 'baar mo ta imanḡor gwowa? A/aris uni 'baar mo mii miimera?

³⁰ A/ aris uni 'baar mo bu'th to gun cinu ki me'd mo mmowaḡa waḡ mowa? A/aris uni 'baar mo mishki 'twan tiya wal mowa? A/aris uni 'baar mo ta imanluk 'twaa?

³¹ Hili tayi ki bwa jin onu ka daran du mo gom to gun cinu ki me'd mo kun yipu mii is mo.

Mo/en

Dhali aha/ mina tor a'di um jin 'ce'de'da po/ mo a'di jin 'boro'd ki isi 'bor gana/ mo be.

13

¹ Wakki/ aha/ mina o gwo ki 'twa/ gi 'kwani mo dhali ki 'twa/ gi iman'doyu gwo mo tani ihili aha/ dara gi mo/en mo tani aha/ gwona is 'te/ me'da sahan gurany 'per mo walla me'da sahana shu e mo jin tiri'd ki nyanye/ mo.

² Wakki/ aha/ tana gi mom'bi'th mo mmo/ o gwo is mo dhali mmomisha ris gwo 'baar mo kun ta gwo kun baku 'ban mo dhali aris yuk mo si'da/, dhali wakki/ aha/ tana gi monḡam gwo isi 'baar mo, wakan mmomish joḡ wosh kun turatur mo tani ihili aha/ dara gi mo/en mo tani aha/ tana toḡ kamuwa?

³ Wakki/ aha/ cina tom pemi 'baar mo kun taka/ mo dhali wakki/ aha/ pisha is pem ki o'd mo mmopur mo tani ihili aha/ dara gi mo/en mo tani aha/ kala toḡ kamu/ 'kup paa?

⁴ Mo/ en a'di ta mon'kuḡ bwa mo dhali momii ki bwanḡkush mo. Mo/en ta mii mmoḡa'c bwa mo yisa walla mmokar 'ba/ ki ca mo yisa.

⁵ A'di yisa kar is ki ji gi mish to mo yisa walla mii mii jin mantharamandhar yisa. Mo/en diki ses mo mmomii a'di jin o a'di bwa mo. A'di diki shwa mii ki o'd mo walla push gwo shi/i'd eya du mo.

⁶ A'di yisa 'kunya bwa mo gom tonthus gun thamu mii mo yisa, hili a'di 'kunya bwa mo gom mii kun miinu ki miinḡ gana/ mo be.

⁷ Mo/en a'di dininki'da ris to 'baar mo she/ mo, a'di gama'da ris gwo 'baar mo is

mo, a'di ta'd ga 'teŋ kape/ gom to 'baar mo, a'di 'dim 'kup gom to 'baar mo.

⁸ Mo/en mididi diki wu 'kup mo. Me'd gwo jin onu is mo tani a'di mididi pe mo. Me'd gwo jin onu ki 'twaŋ 'kwani mo tani uni mini daḱ mo. Me'd gwo gi yuk mo tani a'di mididi pe mo.

⁹ Haali/ monyith bana mo tani a'di aḥa 'ban mo dhali gwom bana jin ona ana is mo tani a'di aḥa 'ban mo be.

¹⁰ Hili ki a'dim 'borgaŋ gana/midipu'du/ mo tani a'di jin aḥa 'ban mo tani mididi pe mo be.

¹¹ Ki aha/ tana a'ci mo tani aha/ ona gwo mo me'da 'ci mo, aha/ kulumkina gwo ibwa mo me'da 'ci mo, aha/ miina mii me'da 'ci mo. Ki aha/ wara ki wathi/ mo tani aha/ dhalkina mii ma 'ci 'pen mo.

¹² Haali/ shwane/ to parkina ana e eya hiljaro/ jin dukaduk mo tani, hili yilaŋ kamu/ ka karambor mo. Shwane/ 'bana kamu/ mishka/ mo. Hili yilaŋ kamu/ mo tani aha/ mina mish 'bani 'baar mo, isi kani me'd jin mishkunu aha/ 'bani 'baar mo be.

¹³ Wakan mongam gwo is mo dhali mo ma 'teŋ kape/ 'dapan ki me'd mo ki mo/en mo, uni kwara gwansan mo. Hili a'di jin ca'd ki caŋ gana/ mo mmobol gwoho e mo tani a'di ita mo/en mo be.

14

'Twan Tiya dhali Mo jin Onu Gwo Is mo

¹ Kari mo/ en mmota tom bum jin mina umi gu ki e mo dhali oyi bwa ka daran du mo gom to gi shi/in gun cinu ki me'd mo isi ki ji mum mo ki um mini o gwo kun onu is mo.

² Haali/ wathin 'de/ jin mididi o gwo ki 'twaŋ kamu/ mo tani diki o gwo gom 'kwani 'te/ mo, hili goma Arumgimis mo. Haali/ jan ṭal 'deŋ kamu/ diki mish a'di gwo 'ban mo, hili a'di oki gwo jin baku ki Shi/in mo be.

³ Hili 'bwanu'b gwoŋ kamu/ a'dihe/ be, gom a'di jin oki gwo is mo tani a'di ṭorki 'kwani gwo mo gom monyaŋ is buni mo dhali mmo'bi'th uni adu is mo dhali mmomalasa dum buni mo be.

⁴ A'di jin oki gwo mo ki 'twaŋ kamu/ mo tani a'di nyanḱi is pitin gana mo, hili a'di jin oki gwo is mo tani a'di nyanḱi'da kaniisa is mo be.

⁵ Hili aha/ ṇapa umi 'baar mo mmo/o gwo ki 'twan tiya mo, hili isi kani aha/ ona bwa ki um mini o gwo is mo. A'di jin o gwo is mo tani a'di eḱki'd ki a'di jin o gwo ki 'twaŋ kamu/ mo isi ciki/ jan ṭal 'deŋ kamu/ mididi luk 'twa/ mo, wakan ka kaniisa minu 'taki nyanḱi is mo be.

⁶ Shwane/ iwaḱ mo, waḱki/ aha/ mina pu'dku/ i um mo mmo/o gwo ki 'twan tiya mo tani aha/ mina 'taki mii shi/ miim 'boro'd wakata mo gom um mo? hili isi ciki/ mo aha/ mina be'd ki um gwoŋ kamu/ jin ta ji gi miinu 'cee mo walla moyuḱ mo walla gwo jin onu is mo walla gwo jin ṭoru mo.

7 Hili isi kan wakki/ to gun miinu to mme'd mo kun dar ki mondiki/ e mo me'da thathar mo walla adhen'dhenye/ mo tani 'koki lugum ko mo ka 'dete/ 'dete/ tani ki 'kwani mini mish ki ja pinu mo?

8 Dhali wakka puluŋ diki ko mo mmo/ak'kus e mo tani aja a'di midi thoson is mo gom mmo/as mo?

9 Wakan wakki/ um ki is bum mo o gwo ki 'twaŋ kamu/ mo jin molu cik mo tani 'kwani mini mish gwo 'ban kata a'di jin onu mo? Haali/ um tor ki gwo ki buthur gana/ mo be.

10 Gwoŋ kamu/ maça/ minu dhaŋa? Aris 'twa/ tana ris ka ris kun 'kokin ki she/ ki she/ mo e mony'cesh mo dhali jaŋ kamu/ yisa dar gi 'pemenā.

11 Hili wakki/ aha/ dinaki mish 'pemen gwo ki 'twa/ yan mo tani aha/ mina ta amanmol 'twa/ yan cik mo goma manŋor gwo mo dhali amanŋor gwo yan mo midi ta amanmol 'twa/ yan tor gom aha/ mo be.

12 Wakan, um ki is bum mo tani me'd jin ganankina um 'ba/ mo gom mo jin minu tor mii gi Shi/ in eya tente/ mo tani shwayi ki o'd mo mmobol mii e mo mmonyana kaniisa is mo.

13 Wakan a'di jin o gwo ki 'twaŋ kamu/ mo midi mii 'tho mo gom mom'bi'th mo gom 'twa/ jin minu luŋ mo be.

14 Haali/ wakki/ aha/ 'thona ki 'twaŋ kamu/ mo tani shi/ in pem 'tho'd mo, hili adum

pem mol maman dho'th mo be.

15 Dhali aha/ mina miiya ta mo? Aha/ mina 'tho mo ki shi/ in mo dhali aha/ mina 'tho mo ka du si'da/ mo. Dhali aha/ mina yuk gway ki shi/ in mo dhali aha/ mina yuk gway ka du si'da/ mo be.

16 Wanya/ 'te/ ba/, wakki/ / e 'bori mii ki shi/ in mo tani ka ciŋ kamu/ jin mol 'twa/ yan wal mo tani midi mish gwo o mo ki: Amen, kata mo gom mo ma 'bor bwam pini jin 'bora /e a'bor bwa i is mo ki a'di diki mish gwo jin ona /e moyi?

17 Haali/ /e mini ci mom'bor bwa i is jin ha me'd mo, hili wathiŋ kamu/ yisa minu nyan is mowa.

18 Aha/ 'borkina Arungimis bwa i is mo ki aha/ okina gwo ki 'twaŋ tiya mo mmobol um 'baar mo e mo.

19 Bahili eya kaniisa mo tani aha/ mina dhal mii e i is mo mmoŋor um gwo mo jasi mudhe'd ka dum pem mo, ma kan mo mmoye'th kun tiya sho'k mo, ki gwo gun 'koni alaapi 'kume'd mo jin miga/ tor ki 'twaŋ kamu/ mo be.

20 Iwaka, dhalku/ ki 'ko mo mmota uci mo e gwom bum kun kuluma umi bwa mo. Gom gwon thus mo tani wari ki usha ŋa/ mo hili e gwo gun kuluma umi bwa mo tani tayi ku gun isin mo.

21 E gwoŋkan jin cikunu mo tani a'di 'kwarkunu mo ki: Ki 'twa/ gi 'kwanin tiya mo dhali ka le'd gi 'kwani ki she/ mo tani miga/ tor gwo ki 'kwani gwansan mo, dhali isi kani

uni si'da/ mini 'koki dhu 'ce gom aha/ mo. A'di ta gwo jin ona Tapa mo.

22 Wakan 'twan tiya uni ta jamas mii mo, yisa gom uni gun gam gwo is mo hili gom uni gun dar gi gwo jin gamu is mo. Nye, gwo jin onu is mo tani a'di yisa gom uni gun 'kon ki dar gi gwo jin gamu is mo, hili gom uni gun gami gwo is mo be.

23 Wakki/ wakan mo tani akaniisa 'baar mo ka tul 'kup mo dhali uni 'baar mo o gwo ki 'twan tiya mo tani dhali 'kwani gun 'kon ka pije/ walla gun daran ki gwo jin gamu is mo tani wakki/ uni ciçin mo tani mina uni 'koki o gwo ki um sona du mowa?

24 Hili wakki/ uni 'baar mo o gwo is mo dhali a'di jin dara'd gi gwo jin gamu is mo walla akamu/ jin di'd ka pije/ ciçki'd mo tani a'di sugu adu mo ki uni 'baar mo dhali a'di doṭu gwo gom miim piti mo ki uni 'baar mo si'da/.

25 Adum piti jin di'd ki kup mo tani thisu ṭor mo be. Dhali wakan mmobit̪kina a'di bwam/em piti a'cesh mo tani a'di midi luṇa Arumgimis mo dhali ṭor eya tente/ ka Arumgimis ka jin gana/ a'di di'd e bwam um mo be.

Aris To 'Baar mo Minu Mii ka Para Po/ mo

26 Kataye si'da/, iwak mo? Ki um tulki is mo mmontal 'de/ mo um ka 'dete/ 'dete/ yukki gway mo dhali ta gi gwo jin ṭoru mo dhali gwo jin 'ceenu mo dhali 'twan kamu/ jin ṭoru mo walla gwo jin luk̪uwa luk̪ mo. Dhalka

ris to 'baar mo miinu mo mmonyana nyan mo.

27 Wakki/ wathin kamu/ wal 'twan kamu/ mo tani dhalki uni mini mii 'ko jasi su/ mo walla midi mii ta jasi kwara mo dhali uni gwan ka 'dete/ 'dete/ ki jin garr mo dhali dhalki jan kamu/ iluki 'twa/ mo.

28 Hili wakki/ jan kamu/ midi diki di mo mmoluk̪ 'twa/ mo tani dhalki uni ka 'dete/ 'dete/ 'peni uni mo 'kon ki shwam mo eya kaniisa mo dhali o gwo ki is buni mo dhali eya Arumgimis mo be.

29 Dhalki uni su/ walla kwara gun ta iman/o gwo jin onu is mo mmoṭor gwo mo tani dhali dhalki kun tiya uni nyith a'di jin onu mo.

30 Wakki/ gwo jin 'ceenu onu gom a'din kamu/ jin di'd ki she/ mo tani dhalki a'di jin t̪wa/a/ ca'ba'd ki shwam mo.

31 Haali/ umi 'baar mo mini mish gwo o jin onu is mo ka 'dete/ 'dete/ mo. Wakan ki umi 'baar mo mini mish gwo 'ban mo dhali umi 'baar mo minu 'bitha du is mo be.

32 Dhali shi/ in gi iman/ o gwo jin onu is mo tani uni 'dapan ki gwo jin onu is mo be.

33 Haali/ Arumgimis yisa ta'da Arumgimis jin dun̪kurki mii mo, hili a'di ta ji gi mo ma ku'th is mo be.

Me'da risa kaniisa 'baar mo gi imandhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo tani

34 up mini mii 'ko ki shwam mo eya kaniisa mo. Haali/ uni 'konuki dhal bway mo mmo/ o gwo mo, hili uni mini mii

'ko ki 'ko'd me'd mo me'd isi gwonkan jin cikunu mo jin o gwo kan si'da/ mo.

³⁵ Wakki/ toŋ kamu/ di'd jin ona bwa uni mmomish mo tani dhalki uni idot̪ ikathim buni e gu'b buni mo. Haali/ a'di ta mii jin 'the is ki 'the mo goma 'bom mmotor̪ gwo eya kaniisa mo be.

³⁶ Katintaye? Ki gwo ma Arumgimis piyi'd 'peni uma? Walla a/um a'di um 'cena ijid-hirkina a'di mowa?

³⁷ Wakki/ wathin tal 'den kamu/ midi kulum gwo ibwa mo ki a'di ta a'di jin midi o gwo is mo walla gom to gi shi/in mo tani a'di midi 'taki nyith̪ gwo gom gwom pem jin 'kwarka/ mo gom um mo ta gwonkan gi Tapa mo be.

³⁸ Wakki/ wathin tal 'den kamu/ diki mish a'di yan mo tani a'di minu mish 'ban mo yisa.

³⁹ Wakan iwak pem mo, oyi bwa ka daran du mo mmo/ o gwo jin onu is mo dhali dhalku/ ki nona non ki bway mo mmotor̪ gwo ki 'twan tiya mo.

⁴⁰ Hili aris to 'baar mo minu 'taki mii mo ki mii jin thuku mo dhali ka para po/ mo be.

15

Mompi jin Piyin ma Kristhos mo

¹ Dhali shwane/ aha/ mina ka um gwo e mo, iwak mo, e gwom 'borga/ jin cikika/ um mo, a'di jin bu'thkina um mo dhali a'di jin doshkina um apo/ mo be.

² Gwo jin wothkunu um mo wakki/ um mini bu'th a'di mmotel shoki cine/ mo, - isi ciki/ um gamki a'di is ki pe'th mo.

³ Haali/ aha/ cikina a'di um a'di jin midi mii ta to jin midi mii ta jin twa/ a/ mo a'di jin bu'thkika/ mo si'da/ ka Kristhos wuki'd mo gom miinthus bana mo isi me'd gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mo be.

⁴ Dhali a'di kankunu mo dhali a'di cuki mis mo ka cim kwara isi me'd Gwo ma Arumgimis jin 'kwarkunu mo be.

⁵ Dhali a'di piki'da Sapa i is mo dhali yan'ko'd e uni gun tana 'kume'd i'ce'dka su/ mo be.

⁶ Dhali yan'ko'd a'di piki 'kwani gun bol 'kwani e mo kun 'koni iss* 'kwanimpa i/ iss 'de/ i'ce'dki iss 'kwanimpa imudhe'd apo/ mo ki me'd 'den gana/ mo. Kun tiya ka woho/ mo tani uni 'kon ki e mo naskina/, ba kun tiya uni i/ishki e mo be.

⁷ Yan'ko'd a'di piki'da Yaku-ubi is mo, dhali yan'ko'd a'di piki uni 'baar mo i is mo kun dhunu ki she/ mo.

⁸ Dhali 'ko'di uni 'baar mo tani a'di piki aha/ i is si'da/ mo me'd ara ŋan 'de/ jin daka sulu adho'th mo be.

⁹ Haali/ aha/ tana a'di jin pisi'd ki uni gun dhunu ki she/ mo, mmodika/ ki ha me'd mo jin minu yuk aha/ ki a'di jin karu ki she/ mo haali/ aha/ to'ckina akaniisa ma Arumgimis bwa mo be.

¹⁰ Hili ka 'the ma

* 15:6 kumsumiyya

Arumgimis mo tani aha/ be itana aha/ mo, dhali ka 'them piti 'kup ki aha/ mo tani a'di yisa ki petha. E gwo gi ça'ckon mo tani aha/ miikina tu'c jin 'batha'ba'th mmobol unin tiya e mo gun miikin mo. Ba a'di yisa ta aha/ mo, hili a'the ma Arumgimis mo, a'di jin diki'd e aha/ mo be.

11 Wakki/ a'di ta aha/ walla uni mo tani wakan aman cikina um gwo mo dhali wakan um gamki gwo is mo be.

Mompi jin Pikina ku gun Wukin mo

12 Dhali wakka Kristhos cinu gwo mo me'd jin pikina a'di mo 'peni mowu mo tani kata ona uma tiya gwo mo ki mo jin piyunu/ mo 'peni mowu mo piyi'd mo?

13 Hili wakki/ mo jin piyunu/ mo 'peni mowu mo piyi'd mo tani aKristhos si'da/ yisa 'de'kkunuwa.

14 Wakka Kristhos minu 'taki 'koki 'de'k mo tani gwo jin cina aman mo tani midi ta jim pe'th mo dhali mongam gwo is bum mo si'da/ midi ta jim pe'th mo be.

15 Isi kan aman mina ta ku gi minu gam mo gun thisu hash mo goma Arumgimis mo haali/ aman tena gwo mo goma Arumgimis mo ki a'di 'de'kki'da Kristhos mo 'peni mowu mo a'di jin dina a'di ki 'de'k mo wakki/ a'di ta gwoᅇ gana/ mo wakki/ uni gun wukin mo 'konuki 'de'k mo be.

16 Haali/ wakki/ uni gun wukin mo 'konuki 'de'k mo

tani wakan si'da/ Kristhos dinuki 'deku/ mo be.

17 Wakka Kristhos 'konuki 'deku/ mo tani mongam gwo is bum di'd ki pe'th mo dhali um 'kon mo naskina/ e minthus mo be.

18 Dhali uni gwansan si'da/ gun ishki e mo eya Kristhos mo tani minu 'ce'd sho'k mo be.

19 Wakki/ e mon'koki/e yan jasi kan mo tani ana gun 'kona eya Kristhos mo tana gi mo ma 'tej kape/ mo tani ana 'baar mo tana 'kwani gun bot'a ki shi/ gana/ mo mmobol 'kwanin tiya 'baar mo e mo be.

20 Hili shoka 'cesh gana/ mo tani aKristhos 'de'kkunu mo 'peni mowu mo, a'di yansan jin ta maman jin t'wa/a/ ki uni gwansan kun ishki e mo be.

21 Haali/ ki wathimpa mo tani a'di pu'dkina wu mo dhali ki wathimpa mo tani a'di pu'dkina mo jin piyunu/ mo si'da/ 'peni mowu mo be.

22 Haali/ me'd jin wukina 'kwani 'baar mo eya Aadam mo tani wakan si'da/ eya Kristhos mo tani aris uni 'baar mo minu dhu ki e mo be.

23 Hili aris 'kwani 'baar ka 'deᅇ/ 'deᅇ/ mo e mo ma para pom buni mo tani aKristhos ta maman ma 'kan 'kup jin t'wa/a/ mo dhali yan'ko'd e yam piti jin mina a'di pu'du/ mo tani uni gwansan kun ta ku ma Kristhos mo be.

24 Yan'ko'd 'pemen midi pu'du/ mo ki a'di midi ci bampa/ ka Arumgimis mo a'di jin ta Com mo i'ko'di a'di midi 'ce'da ris mo gun tanu tapa sho'k mo dhali aris mo

gun tanu ki moshirr mo dhali aris mom'bi'th mo be.

²⁵ Haali/ a'di midi mii ta Tapa mo ntagi a'di midi dhu aris uni 'baar mo kun ta 'kup gi a'di mo e bwan'kwariny sho'k piti mo be.

²⁶ Dhali 'kup jin ta jin 'ko'd jin minu 'ce'd sho'k mo tani ta wu mo be.

²⁷ Haali/ Arungimis dhuki'da ris to 'baar mo 'ko'di me'd piti mo e bwan'kwariny sho'k piti mo be. Hili ki a'di o gwo mo ki: Aris to 'baar mo dhukunu mo 'ko'di me'd piti mo e bwan'kwariny a'di mo tani a'di di'da tente/ba/ki a'di jin dhuki'da ris to 'baar mo e bwan'kwariny me'd piti kan mo tani a'di di'd ka po/ mo be.

²⁸ Ki aris to 'baar dhukunu mo 'ko'di me'd piti mo tani Ya/ si'da/ ki is piti mo minu kar 'ko'di me'di a'di mo a'di jin dhuki'da ris to 'baar mo e bwan'kwariny me'd piti mo, ka Arungimis midi ta aris to 'baar mo goma ris 'kwani 'baar ka 'de'te/ 'de'te/ mo be.

²⁹ Maça/ 'te/ ba/. Ki gwonta ona 'kwani gwo mo gom gwo jin miinuwa mii ki yi'de/ mo gom gway gi uni kun wukin mo? Wakki/ uni kun wukin mo 'konuki 'deku/ 'baar mo tani atinta miinu 'kwani ki yi'de/ gom gway buni mo?

³⁰ Kata si'da/ dikika/ e mo jin 'dishi 'twa/ aha/ wu mo?

³¹ Aha/ usha mo, iwak mo, gom miim pem jin karka/ is ki ca mo e um mo a'di jin taka/ eya Krist̲hos jin ta'da Yesus Tapam bana mo tani aha/ wukina isa yempa/ mo be.

³² Dhali to jin ta shi/ miim 'boro'd gom aha/ mo tani ta'da ta mo wakki/ aha/ ona gwo me'd wathi/ en'thi/ mo, wakki/ aha/ askina ki to/e gi Pan Epasus mo? Wakki/ uni gun wukin mo 'konuki 'deku/ mo tani: Dhalki ana shwana to mo dhali pi to mo haali/ ka'thamo/ mo tani ana ki wu mo be.

³³ Dhalku/ ki ta ku gun minu he'k e mo. Mii jin cenu e ki tonthus mo tani uni shi/i miim 'boron kun bo'tu mo be.

³⁴ Kulumi gwo ibwa mo ki kulum gana/ mo ma. Dhali dhalku/ miinthus ki mii mo dok/ e haali/ kun tiya 'koki misha Arungimis mo. Aha/ ona gwo yansan mmo'the um is mo be.

Mompi jin Piyunu ki Bunḡwar Is mo

³⁵ Hili 'kwanin tiya ka 'de'te/ 'de'te/ mini do't gwo mo ki: Ki ku gun wukin minu 'deku kataye? Dhali ki bunḡwar is jin wakata imina uni pu'du/ mo?

³⁶ /E wathim pus yan mo! To jin sina /e mo tani a/a'di midi di ki e itwa/a/ mowa hili isi ciki/ a'di midi wu mo be.

³⁷ Dhali a'di jin sina /e mo tani diki ta bunḡwar is mo jin mina a'di di mo tani, hili jasi emena 'de/ mo, wariba/ midi ta pos bunyan mo walla emen posa kamu/ mo.

³⁸ Hili Arungimis ki ci a'di bunḡwar is me'd jin kwanykina a'di a'di mo. Dhali arisa ka'bany to ki she/ ki she/ mo tani cina a'di bunḡwar is bunin gana/ mo be.

39 Haali/ aris shuman is yisa nyakkana, hili bungwar is tal 'de/ gom 'kwani en'thi/ mo, dhali bungwara kamu/ goma ris tonycuk mo, dhali bungwara kamu/ goma ris tonyjeshe/ mo dhali bungwara kamu/ goma ris to yi'de/ mo.

40 Wakan si'da/ aris bungwar isa tiya ta ku gi momis mo dhali wakan si'da/ aris bungwar isa tiya ta ku ga 'cesh mo. Hili monyca gi bungwar is gi momis mo tani a'di tal 'de/ mo dhali monyca gi bungwar is ga 'cesh mo tani a'di ta jan kamu/ mo be.

41 Dhali monycaŋ kamu/ 'de/ goma tente/ mo dhali monycaŋ kamu/ goma ppe mo dhali monycaŋ kamu/ goma risa cul mo. Haala cula kamu/ dina ca ki she/ 'pena cula kamu/ mo be.

42 Wakan si'da/ a'di nyakka'd ki mo jin pinu 'peni mowu mo be. A'di jin sikunu mo tani a'di mishi pu/ mo, dhali a'di jin 'de'kkunu mo tani a'di moli pu/ mo be.

43 A'di sikunu mo ki dar gi montak mo, dhali a'di 'de'kkunu mo e monyca mo. Dhali a'di sikunu mo ki is jin 'ka'da'd mo, dhali a'di 'de'kkunu mo ki mom'bi'th mo be.

44 A'di sikunu mo ki is bungwar jin ta shuman is mo dhali a'di 'de'kkunu mo ki bungwar is jin ta ji gi to gi shi/ in mo. Wakki/ bungwar is jin ta ji gi shuman is di'd mo tani wakan si'da/ bungwar is gi to gi shi/in di'd mo be.

45 A'di i'kwarkunu gwo gi wakan mo be ki: Dhala

Aadam yan jin ta jin twa/a/ mo tani warki'd ki to jin di ki e mo, dhala Aadam jin ta jin 'ko'd mo tani warki'd ki shi/ in jin ci mondiki/e mo be.

46 Hili a'di yisa ta to gi shi/ in jin ta jin twa/a/ mo, hili a'di jin ta ji gi shuman is mo dhali yan'ko'd ji gi to gi shi/in mo be.

47 Wathi/ jin ta jin twa/a/ mo tani a'di ta jany 'cesh mo, wathi/ jin cila bu'd mo. Dhali wathi/ jin ta jin 'ko'd mo tani a'di 'peni momis mo be.

48 Me'd jin tana wathi/ jim bu'da 'cesh mo tani wakan si'da/ aris uni gwansan ta ku gi bu'da 'cesh mo. Dhali me'd jin tana wathi/ ji gi momis mo tani wakan si'da/ uni gwansan kun 'kon e momis mo.

49 Me'd jin kalkina ana jamas gi wathi/ gi bu'da 'cesh mo tani ana si'da/ mina kal jamas gi wathi/ jin ta ji gi momis mo be.

50 Aha/ tora um gwo yansan mo, iwak mo, shuman is dhala bas mo tani uni mol mal gi Bampa/ ma Arungimis gam mo walla si'da/ to jin mishi pu/ mo tani mol gam mal gi a'di jin moli pu/ mo be.

51 Hili, aha/ tora um gwo jin ta jim bag mo. Ki ana 'baar mo mina 'koki ish e mo be, hili aris ana 'baar mo minu ak e mo be,

52 e mo jin ta ari mo mo, dhali e mo jin 'kamu'thkunu e mo tani ka poome/ jin ta jin 'ko'd dhalkunu me'd mo be. Haala poome/ midi koyu/ mo dhali uni gun wun mo tani minu 'deku/ mo e bungwar

kun moli pu/ mo dhali ana minu ak mo be.

⁵³ Haali/ bungwar is yan jin mishi pu/ mo tani midi mii war gi bungwar is jin moli pu/ mo dhali bungwar shuman is yan jin mishi wu mo tani midi mii shum mo ki mo jin moli wu mo be.

⁵⁴ Ki a'di jin mishi pu/ mo midi shum mo ki a'di jin moli pu/ mo tani dhali a'di jin mishi wu mo tani midi shum mo ki a'di jin moli wu mo tani yan'ko'd a'di mina gwo pu'du/ mo jin onu jin 'kwarkunu mo cikise/ mo be ki:

Mowu a'di loskunu mo e mo jin pinu mii e mo be.

⁵⁵ Ayy wuwa, mane miim pini jin pina /e mii eye?

Ayy wuwa, mane mom pini jin woja /eya wojje?

⁵⁶ Mowoj jin woja wu mo tani a'di ta miinthus mo dhali mom'bi'th gi miinthus mo tani a'di ta gwonkan jin cinu mo be.

⁵⁷ Hili mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo midi di mo goma Arungimis mo a'di jin ciki ana mompi mii e e Tapam bana jin ta'da Yesus Kristhos mo be.

⁵⁸ Wakan um pem gun enka/ mo, kun tana wak mo tani teli mo dhali tayi ku gi minu mol joç mo dhali 'dapi 'twa/ mo isa yempa/ eya tu'c gi Tapa mo mmomisha um ki um 'koki miiya tu'c gi Tapa ki pe'th mo be.

16

Mo jin Cinu To gom Uni kun Dhunu mo ki She/ ki

Dhelel Dhelel mo

¹ Dhali isi gwo gom to jin cinu mo gom uni kun dhunu mo ki she/ ki dhelel dhelel mo. Me'd jin kankika/ 'kwanin kaniisa gi Pañ Galathiyya gwo mo tani wakan si'da/ miyi um a'di mo ma.

² Ka cim jin twa/a/ ka dhas mo isa yempa/ mo tani aris um ka 'dete/ 'dete/ mo mini dhu to 'pen ka piye/ mo dhali dhu a'di e mo jin dhunu to mo, ma to yin jin gamkina um mo, wakan ki to gun cinu mo tani minu 'koki mii tul is mo me'd jin miga/ pu'dku/ mo be.

³ Dhali ki aha/ mina bumburku/ mo tani aha/ mina hashki uni gwansan gun mina umi mish 'ban ki gwo jin 'kwara um mo mmokal tom bum jin china um ki me'd mo e Pa Urushaliim mo be.

⁴ Wakki/ a'di midi 'taki ta shi/ miim 'boro'd gom aha/ mmoyaku/ mo si'da/ tani uni mini ta kum pem kun mini sus aha/ mo be.

Mo jin 'Kawurkunu mo gom Ii jin Inu mo

⁵ Aha/ mina buti um mo 'ko'di mom pem jin miga/ pe Pam Makiduniyya mo haali/ aha/ dina gwo ibwa mo mmoya pe Pam Makiduniyya mo be.

⁶ Dhali wari aha/ mina ca'b nyakki um mo walla isi kan aha/ mina 'baar mondi mo nyakki um mo, wakan ki um mini sus aha/ e yam pem jin yaka/ mo e mo gunn kun miga/ ya mo be.

⁷ Haali/ aha/ ona bwa mmopar um e shwane/ mo, yisa jasi e yampe yisa. Aha/

tana gi mo ma 'teŋ kape/ mo mmo'baar yila tiya mo nyaŋki um mo wakki/ Tapa midi dhal aha/ bway mo be.

⁸ Hili aha/ mina ɕa'b mo e Pan Epasus mo ntaga Acim Kamsiin mo be.

⁹ Haala campur wanjala wanjal mo dhali mo jin midi uma tu'c mo tani a'di ka'dkunu aha/ mo dhali 'kwani kun ta 'kup mo tani tana ris ka ris mo be.

¹⁰ Ka Timuṯhawuus midi pu'dku/ mo tani hili a'di i e ki 'bore/ mo ma mmokar a'di ki kar 'pempa mo e bwam um mo haali/ a'di miiki'da tu'c gi Tapa mo me'd aha/ mo be.

¹¹ Wakan dhalku/ ki dhal wathin 'deŋ kamu/ bway mo mmowaŋ a'di mo. Susu/ a'di e bway piti ki moŋku'th is mo ki a'di midi 'taki doŋu/ i aha/ mo, haali/ aha/ timkina a'di mo nyaŋka waŋ mo be.

Kwalany 'Te/ be. Gwondot kun Dotu mo dhali Monthe Me'd mo be

¹² Haali/ goma kam bana ka Abulluus mo tani aha/ okina bwa ka daran du mo gom a'di mmobuṯi um mo nyaŋka waŋa tiya mo, hili a'di yisa ta bwa ma Arumgimis mo gom a'di mmoyaku/ shwane/ mo. A'di midi yaku/ mo wakki/ a'di ta'd gi embula 'borga/ mo be.

¹³ 'Koyi ki montim mo mo ma. Doshi mmotel shoka 'cesh e moŋgam gwo is bum mo. 'Bithi adu is mo dhali 'bithi ki 'bi'th mo.

¹⁴ Dhalka ris to gwansan gun miina um mo tani miinu ki mo/en mo.

¹⁵ Shwane/ iwaŋ mo, um mishin ki kuŋ gu'b ma Istipanus uni ta ku gi t̥wa/ a/ kun gamki gwo is mo e Pa Akaa/iya mo dhali uni dhuki is buninŋ gana/ ki 'kwaniŋ gayiin mo goma tu'c gi uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo be.

¹⁶ Aha/ yuŋa um mo ki bwa jin o'd ka daran du mo jin mina umi ha gwo gi 'kwani kun wakan e mo dhali ka ris uni 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo, kun ta kun nyaŋkana tu'c mii mo dhali kun mii to mo.

¹⁷ Aha/ 'kunya bwa mo gom pu'd jin pu'dkin ma Istipanus mo dhala P̥urtunatus mo dhala Akaa/ ikus mo haali/ uni 'tu'dki embul bum gun pina um mo ba/.

¹⁸ Haali/ uni yeeyaa/ shi/ in pem mo ki jim bum gana/ ilu/ mo. Hayyi 'kwani gi wakansan mo ma.

¹⁹ Arisa ƙaniisa gun 'kon e Pa Asiyya mo tani hashki um monthe me'd mo. Aki-ila dhala Piriskilla mo nyaŋki 'kwaniŋ ƙaniisa gi gu'b buni mo tani hashki uma du gi monthe me'd e Tapa mo be.

²⁰ Arisa waki 'baar mo hashki um monthe me'd mo be. Theka the me'd ka rem 'kup ki 'twanŋ gana/ jin pinu mo ma.

²¹ Aha/ jin tana Buulus 'kwarkina monthe me'd yansan ki me'd pem gana/ mo be.

²² Waŋka cin 'deŋ kamu/ dara'd gi mo/en gi Tapa mo tani dhalki a'di jeenu mo. Tapam bam, pu'du/ ma.

²³ A'the gi Tapa Yesus midi
di e um mo.

²⁴ Mo/en pem midi di gom
umi 'baar mo eya Krist̩hos jin
ta'da Yesus mo be. Amen.

Gwo jin 'Ko'd jin 'Kwar ma Buulus gom 'Kwani gi Pañ KURINT̩H̩UUS mo

Monthe Me'd mo

¹ ABuulus a'di jin karu ki she/ mo goma Kristhos jin ta'da Yesu mo ki bwa ma Arungimis mo, dhala Timuthawuus jin ta'da kam bana mo.

Eya kaniisa ma Arungimis mo jin di'd e Pañ Kurint̩huus mo nyakkaa ris uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo, uni 'baar mo kun 'kokin mo e Pa Akaa/iya mo.

² A 'the e um mo dhali monku'th is 'peni Arungimis jin ta'da Babam bana mo dhali Tapa Yesu Kristhos mo be.

Mii jin 'Bor ma Buulusa 'Bor Bwa IIs mo 'Ko'di Monto'c Bwa mo

³ Mom'bor mii midi di mo goma Arungimis mo dhali Ababa gi Tapam bana ka Yesu Kristhos mo, a'di jin ta'da Baba jin cila momiimii mo dhali Arungimis jin ta ji gi momalasi 'baar mo tani

⁴ a'di jin malaski ana mo eya ris monto'c bwam bana mo, wakan ki ana mina mish malas uni gwansan kun 'kon si'da/ e monto'c bwa mo ki malas jin malaskunu ana ki is bana mo 'peni Arungimis mo be.

⁵ Haali/ me'd jin pwakkunu ana isa nyor ma Kristhos

ki nyanye/ mo jin 'koshki a'di mo tani wakan si'da/ eya Kristhos mo tani ana minu pwak momalas si'da/ ki nyanye/ mo be.

⁶ Wakki/ aman toju bwa mo tani a'di ta mii gom momalas bum mo dhali bway mowoth mo. Dhali wakki/ aman malaskunu mo tani a'di si'da/ ta mii gom momalas bum mo jin wana gwo um kani bwa mo ki um 'kucki bwa mo ki 'kari'th mmo'dim 'kup mo e mo gi isa nyor yan jin nyakka'd ki kun 'koshki am mo be.

⁷ Mo ma 'teñ kapem bam mo gom um mo tani a'di molu yikin is mo haali/ aman misha ki um pwakki mo gi isa nyor baman bwa mo tani um si'da/ minu nyak momalas baman pwak mo be.

⁸ Haali/ aman 'tena bwa jin mina umi ta pus mo, iwak mo, gom monto'c bwa jin wa aman kan e bwa mo e Pa Asiyya mo haali/ aman 'kokina mo wakan ki ji uth mo mmomol to kal kun 'thir aman mo haali/ mon'koki/em bam muru'di us kan mo be.

⁹ Hili aman toshkina ki aman bu'thkina gwon dwall jin toru 'twa/ a 'cesh mmowu mo. Hili a'di yansan mmodhu aman mo mmo'koki cesh mo ki is bam mo, hili eya Arungimis mo a'di jin 'de'kki ku gi wukin mo be.

¹⁰ Hili a'di 'cukki aman mo 'peni mowu yan jin caaca kagahara mo dhali a'di midi 'cuk aman mo. Eya po/ a'di mo tani aman dhukina mo ma 'teñ kapem bam mo ki a'di

midi 'cuḵ am dok/e mo be.

¹¹ Um si'da/ mini mii woḥ am ki mon'tho mo, wakan ki 'kwani ka ris mini mii ci mom'bor bwa i is mo apo/ gway bam mo gom mom'bor mii mo jin cikunu aman mo gom gwo ka ris jin thoḵu mo goma 'tho ka ris kun 'thonu mo.

Mombuṭ ma Buulus jin Dhalkunu 'Pen mo

¹² Haali/ 'bam bam kun dhunu aman ki ca mo tani ta cikise/ mo be jin ta gwo jin cinu mo gom 'twa/ ma dum bam mo ki aman boṭkina ki mii e mony'cesh mo dhali ki nyanye/ mo tani aman miikina a'di 'kup ki um mo ki mii jin kogu mo dhali ki mii ma gayiin mo dhali ki mii jin daru gi washila/ mo, yisa ki moyuḵ gi mony'cesh yan mo, hili ka 'the ma Arumgimis mo be.

¹³ Haali/ am 'kwarā um gwoṅ kamu/ ka wuny is yisa, hili ki gwo jin mina umi mish deṅ e mo dhali mish 'ban mo. Aha/ tosha ki um mini mish a'di 'bani 'baar mo ki dhegem mo.

¹⁴ Me'd jin mishkina um a'di 'ban ki 'bana kamu/ mo tani ki um mini mish dhu 'ba/ ki ca mo gom aman mo me'd jin misha aman 'ba/ dhu gom um mo ka tee gi Tapa Yesus mo be.

¹⁵ Haali/ aha/ misha ki isi mish gana/ mo gom a'di yan mo, ki aha/ okina bwa mo mmoyaku/ i um itwa/a/ mo, wakan ki um mini ta gi bwam 'boro'd ka 'bukum 'ban mo be.

¹⁶ Aha/ okina bwa mo mmobuṭi um mo e bway pem jin yaka/ mo e Pam

Makiduniyya mo dhali kulu/ i um ka nyan'ko'd mo 'peni Pam Makiduniyya mo dhali jin mina umi sus aha/ mo e bway pem mo e Pa Yahu- udiyya mo be.

¹⁷ A/ aha/ tana aman/ ak bwa e mo mmo/o gwo mo ki mii to yansana? Dhali aha/ thosonkina miim pem mo me'd wathi/ gi mony'cesha jin nyon is mo mmo/o gwo mo ki: Nye dhali Yisa, ki kupa?

¹⁸ Haali/ ka jin gana/ me'd jin tan ma Arumgimis a'di isin gana/ mo tani gwom bam e um mo diki ta gwo ma Nye mo dhala Yisa mo be.

¹⁹ Haali/ Ya/ ma Arumgimis mo jin ta'da Yesus Kriṣṥos mo tani a'di jin cikina aman gwo e bwam um mo tani dhali i Sil- waanus dhala Timuḥawuus mo dhali aha/ mo tani yisa ta gwo ma Nye mo dhala Yisa mo, hili eya Yesus mo tani isa yempa/ mo tani a'di ta gwo ma Nye mo be.

²⁰ Haali/ aris gwo kun on ma Arumgimis is mo tani gamki gwom buni jin onu ki Nye e a'di mo be. A'di be ta 'pemen gwo jin ona ana gwo ki Amen e a'di mo gom monyca ma Arumgimis mo be.

²¹ Hili a'di ta'da Arumgimis be jin telki aman sho'k mo nyakki um eya Kriṣṥos mo dhali gwom piti jin kankina a'di am mo be.

²² A'di karki mon'dap piti apo/ am mo dhali ciki aman Shi/in piti eya dum bam mo me'd to jin woḥu/ 'twa/ mo be.

²³ Hili aha/ yuḵkina

Arumgimis mo mmota aman/o gwo apo/ aha/ mo. A'di ta gwo mmo'tash um 'twa/ mo ki aha/ tukkina is pem mo 'peni mo jin miga/ 'taki yaku/ e Paṅ Kurinthuus mo be.

²⁴ Yisa mmomiina aman miin tapa apo/ mongam gwo is bum mo yisa. Aman miikina aṭu'c nyakki um mo gom bwaṅ 'kunygam bum mo haali/ um doshkin mo mmoṭel sho'k mo e mongam gwo is bum mo be.

2

¹ Haali/ aha/ dina gwo ibwa mo yisa mmoyaku/ ibuti um mo ki gwo jin midi ci'th uma du mo.

² Haali/ wakki/ aha/ raka um cidhuwa du mo tani aja a'di midi mii aha/ ki bwam 'boro'd mo, hili a'din 'de/ jin ci'thka/ adu mowa?

³ Dhali aha/ 'kwarkina a'di me'd jin miikika/ mo, wakan ki me'd jin pu'dkika/ mo tani aha/ minu 'koki citha du ki uni gwansan kun mini 'taki 'koki mii aha/ ki bwaṅ 'kunyga/ mo. Haali/ aha/ misha ki isa duṅ gana/ gom umi 'baar mo ki moṅ'kuny bwam pem mo tani midi 'taki ta moṅ'kuny bwa gom umi 'baar mo be.

⁴ Haali/ aha/ 'kwarkina a'di i um mo 'peni bwa jin toco'd mo dhali ka du jin 'pe'd she/ mo dhali ki jabu'th jin upka/ mo e em pem mo, yisa mmoraḅ um cidhuwa dum bum mo yisa, hili mmodhal um bway mo mmomish mo/ en jin ishki'd ka enthus mo,

a'di jin takika/ mo gom um mo be.

Mo ma Mure/ Miinthus jin Dhalkunu 'Pen mo gom A'di jin Dhanjki Gwo mo

⁵ Hili wakki/ jan tal 'deṅ kamu/ rakki mo jin cidhuwa du mo tani a'di rakki a'di mo yisa gom aha/ mo, hili ki shem boḅ mo, - a'di yisa ta gwo jin onu ki 'bitha - gom umi 'baar mo.

⁶ Haali/ gom wathin 'de/ wakan mo tani ajisa yansan jin dhukina 'kwani ka woho/ mo tani a'di 'kosh jwa mo be.

⁷ Wakan um mini 'taki mii dhal mii e i is mo mmoṭu'k mo mmodhal a'di amure/ miinthus piti 'pen mo dhali malas a'di mo, walla a'di minu kumki 'twa/a 'cesh mo ki bwa jin diṭadiṭ ki nyanye/ mo.

⁸ Wakan aha/ yuḅa um mo mmo'deki a'di mo ki mo/en bum mo gom a'di mo be.

⁹ Haali/ gom mii gi wakan mo tani a'di 'kwarkika/ gwo yan mo ki aha/ mina nyo/ um mo dhali mish gwo 'ban mo wakki/ um ta imanha gwo e mo gom to 'baar mo be.

¹⁰ A'din 'de/ yin jin mina umi dhal miinthus piti 'pen mo tani aha/ si'da/ mina dhal a'di miinthus piti 'pen mo be. A'di jin dhalkika/ miinthus piti 'pen mo tani wakki/ aha/ dhalkina miinthus ma ciṅ kamu/ 'pen mo tani a'di dhalkika/ mo gom gway bum mo e buṅ'kus ma Kristhos mo be,

¹¹ mmonona Setaan 'twa/ mo 'peni mmogam uma du is ki me'd mo gom shi/ miim

'boro'd apo/ ana mo. Haali/ ana yisa tana pus mo goma mak̄ piti yisa.

Mo/is jin Anankin ma Buulus mo Me'd jin Dina A'di e Pan Taruwaas mo

¹² Ki aha/ pu'dkina mo e Pan Taruwaas mo mmoçi gwom 'borga/ ma Krist̄hos mo tani acampur a'di ka'dkunu aha/ mo e Tapa mo be.

¹³ Dhali hili adum pem yisa mish ta gi mosi/is yisa haali/ aha/ dinaki gam akam pem ka Tiithus imun mo. Wakan aha/ bu'thkina moyam pem mo mmoya mo 'peni uni mo mmoya ki sule/ e Pam Makiduniyya mo be.

Mo jin Pinu Mii E eya Krist̄hos mo

¹⁴ Hili mom'bor bwa i is mo midi di mo goma Arungimis mo a'di jin di'd eya Krist̄hos mo jin di'd mo mmoshu ana bway mo isa yempa/ mo e momp̄i mii e mo dhali e ana mo tani mo jin teru/ mo eya ris mo 'baar mo goma shima k̄uyga/ gi moyuk̄ piti mo be.

¹⁵ Haali/ ana tana ashima k̄uyga/ jin çii mo eya Krist̄hos mo goma Arungimis mo e bwaman uni gwansan kun takunu is ki me'd mo dhali e bwaman uni gwansan kun 'ce'dki sho'k mo be.

¹⁶ E jan 'denj kamu/ mo tani ashima k̄uyga/ jin k̄uyi mo 'peni wu, itan wu mo dhali e jan kamu/ mo ashima k̄uyga/ 'peni mondiki/e, itan mondiki/ e mo. Kaja a'di i'koshki jwa mo gom to gwansan mo?

¹⁷ Haali/ aman yisa wana e ki 'kwani ka risa, uni gun lat̄ 'kwani e gi gwo ma Arungimis mo. Hili mmota 'kwani kun daran ki washila/ mo ki gwoŋkan ma Arungimis mo dhali e jis/ e ma Arungimis mo tani aman tor̄kina gwo mo goma Krist̄hos mo be.

3

Imanmii Mii gom Gwon This jin Gamu Me'd mo

¹ A/ aman tel̄kina mii 'pen mo mmoha me'd dok/ e ibwambori uma? Walla aman mina mii ta gi gwo jin 'kwarkunu mo gom miim 'boron bam mo me'd unin tiya gun miin kan mowa? Walla gwo wakan 'peni uma?

² Um ki is bum ta gwo jin 'kwarkunu mo mmotor̄ miim 'boron bam mo kun 'kwarkunu mo eya dum bum mo kun minu mish mo dhali kun minu denj e mo ki 'kwani 'baar mo be.

³ Dhali um toru mo ki um ta gwoŋ 'kwar 'pena Krist̄hos mo a'di jin çikina aman um mo. A'di yisa jin 'kwarkunu mo ka galama risha, hili ki Shi/ in Dheleladhelel ma Arungimis jin di ki e mo, yisa apo/ wosha pa'dga/ mo hili adum pa'dga/ gi wathimpa en'thi/ mo be.

⁴ Jwa jin wuna amana wu i is mo tani eya Krist̄hos mo 'kup ka Arungimis mo be.

⁵ Yisa mmotana aman uni kun mini 'kosh jwa mo ki is bama mmose gwoŋ kamu/ i is yisa me'd jin yayi'd 'peni aman mowa. Mom bam jin

'kosha aman jwa mo tani
'peni Arungimis mo be,

⁶ a'di jin thumki aman mo
mmota ku gi mini mii to
mo gom gwon this jin gamu
me'd mo, yisa e gwonkan jin
'kwarkunu mo, hili e Shi/
in mo be. Haali/ gwonkan
jin 'kwarkunu mo tani a'di
'koshki'da 'kosh mo, hili Shi/
in a'di ciki mondiki/e mo be.

⁷ Dhali wakki/ mo jin 'dapu/
isi jwa mo, a'di jin cikunu ja-
mas mo apo/ wosha pa'dga/
mo pu'dki'd mo ki mo jin mii
ki ra/ ra/ mo, ki 'Kwani ma
Israyiil mol bwam/e ma Musa
par e mo kan gom mondhel
piti mo, mmothiskina a'di e ki
liw liw kansan mo tani

⁸ ata gara/ imina mo jin
'dapu/ isi jwa mo jin ta gi Shi/
in mo 'taki ku'th is mo ki mii
jin miinu ki ra/ra/ kagahara
ki nyanye/ mo?

⁹ Haali/ wakki/ mo jin mi-
inu ki ra/ra/ di'd mo gom mo
jin 'dapu/ isi jwa mo gom mi-
iwak mo tani mo jin 'dapu/
isi jwa mo gi mii ma kar/ e
mo midi mii se ka pije/ ki ra/
ra/ mo mmobol jin twa/ a/ e
kagahara mo be.

¹⁰ Dhali ka jin gana/ e
shushan mii yansan mo tani
mo jin mii ki ra/ra/ mo tani
wara'd ki mo ma ra/ra/ jin
diki pi ari shusha kamu/ mo
haali/ mo ma ra/ra/ jin ta jin
'ko'd jin bol a'di e mo be.

¹¹ Haali/ wakki/ a'di jin
'baarkunu mo pu'dki'd mo
ki mo ma ra/ra/ mo tani a'di
jin midi di kan ka go/ mo
midi mii ta gi mo ma ra/ra/
kagahara ki nyanye/ mo be.

¹² Me'd jin tana aman gi mo
ma 'tenj kape/ gi wakan mo
tani aman tana ku gi 'koki ju/
kagahara mo be.

¹³ Yisa me'da Musa a'di jin
kumki bwam/em piti ki bur-
rinye/ mo, wakan jin mina
'Kwani ma Israyiil 'koki hil
mo ma ra/ra/ jin midi 'baar
mo me'd jin sula a'di mo.

¹⁴ Hili adum buni 'bi'thkin
ki 'bi'th mo. Haali/ ntaga tee
yansan mo tani ki uni denjki
gwon dhamo/ jin gamu me'd
e mo tani burrinyem bwam/
em buni yansan di'd nask-
ina/ kan ki dar gi mompe'd
mo haali/ jasi eya Kristhos mo
tani a'di kalki a'di mo be.

¹⁵ Nye, ntaga tee yansan
mo me'dyin denjkina uni Gwo
ma Musa e mo tani burrinye/
ki kum uni adum buni 'kup
mo be.

¹⁶ Hili wakki/ wathi/ ki tu'k
mo e Tapa mo tani burrinye/
a'di pe'dkunu mo be.

¹⁷ Dhali shwane/ Tapa a'di
ta Shi/in mo dhali mo jin dina
Shi/ in gi Tapa mo tani a'di
idina mo kun 'konu ki 'kus
mo be.

¹⁸ Dhali ana 'baar mo dara
gi bwam/ e kun kumu mo
mmohilkina ana monyca
gi Tapa mo dhali mondhel
jin dhelu/ mo mo tani ana
'kokunu mo mmo/ak e mo e
jamas piti mo 'peni monycan
'denj kamu/ itan monycan
kamu/ mo. Haali/ monyca
yansan pu'dki'd 'peni Tapa
mo, a'di jin ta Shi/in mo be.

4

*Kumman To e Tonjukul Bwa
mo jin Ta'da Je mo*

1 Wakan, mmotana aman gi mii yansan mmomii mo ki momiimii ma Arungimis mo tani aman yisa min ma dum bami ta'k ka lunḡu'b mo yisa.

2 Aman dhanḡkina to shigga/ mo dhali mii gun ishuwa 'cesh mo. Dhali aman ushkina mo mmobotki mii ma mak mo walla mmolatḡ gwo ma Arungimis e mo, hili mmoḡor gwo eya tente/ gom gwonḡ gana/ mo tani aman mina dhu is bam ki ku gi ha me'd mo gom 'twa/ ma du ma ris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ e jis/ e ma Arungimis mo be.

3 Dhali isi kan wakki/ gwom 'borgam bam kumu 'kup mo tani a'di kumu 'kup jasi gom uni gwansan kun 'koni mothis e mo be.

4 E 'kup miim buni yan mo tani arum gi mony'cesh yan jin luḡa uni mo tani dha'bki uni adum buni e mo uni gun daran gi gwo jin gamu is mo, mmonon uni 'peni mmopar monḡkush gi gwom 'borga/ e mo jin ta monyca ma Krist̪hos mo, a'di jin nyakki'da nyak ka Arungimis mo be.

5 Haali/ gwo yan jin cina aman mo tani ta gwom bam ki is bam mo yisa, hili aYesus Krist̪hos jin ta Tapa mo, dhali gom miiny cinḡkina/ jin tana aman ki is bam mo gom um mo tani a'di gom gway ma Yesus mo be.

6 Haali/ a'di ta'da Arungimis jin o gwo mo ki: Dhalki monḡkush a'di 'twakki mondhurumi'd bwa mo, a'di jin kushki mo mo eya dum bana mo mmoḡi monḡkush

gi moyuk gi monyca ma Arungimis e jis/ e ma Krist̪hos mo be.

7 Hili aman tana gi kumman to yan e ton'kul bwa mo jin ta'da je mo mmoḡor gwo ki mom'bi'th yan ta gummpa/ gi monyca ma Arungimis mo dhali a'di ta jim bam yisa.

8 Aman to'ckunu bwa mo ka ris 'twanḡkal kuku/ mo tani hili mmoḡha'th 'pena 'cesh yisa, am dunḡurkunu adu is mo tani hili mmodirkunu aman e mo ma cis yisa,

9 aman 'koshkunu mo tani hili aman 'konuki dhal 'pen mo, aman dorkunu kal 'ko'da 'cesh mo tani hili aman yisa 'ce'dkunu sho'k mowa.

10 Isa yempa/ aman kalkina e bunḡwar is bam mowu ma Yesus mo, wakan ki mondiki/ e ma Yesus si'da/ minu ḡor eya tente/ e bunḡwar is bam mo be.

11 Haali/ ki aman 'kona ki e mo isa yempa/ mo tani aman cikunu mo mmowu mo gom gway ma Yesus mo, wakan ki mondiki/ e ma Yesus mo minu ḡor mo eya tente/ mo e bunḡwar gi shuman is bam mo jin mishi wu mo be.

12 Wakan ba/ mowu mi-iki'da tu'c e am mo, hili mondiki/e e um mo be.

13 Me'd jin tana aman gi Shi/ina 'de/ gi monḡam gwo is mo me'd a'di jin di'd e a'di jin 'kwarki gwo ki: Aha/ gamkina gwo is mo dhali wakan aha/ ḡorkina gwo mo tani, aman gara/ gama gwo is mo dhali wakan aman ḡorkina gwo mo,

14 mmomish ki a'di jin 'de'kki Tapa Yesus 'peni

mowu mo midi 'de'k aman si'da/ mo nyakka Yesus mo dhali sus am nyakki um mo e buŋ'kus piti mo be.

¹⁵ Haali/ a'di 'baar mo gom gway bum mo, wakan me'da 'the mmopeperkina a'di e 'kwani ki nyanye/ ki nyanye/ mo tani mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo minu mar is ki nyanye/ gom monyca ma Arungimis mo be.

Moŋ'ko ki Moŋgam Gwo Is mo

¹⁶ Wakan aman mina 'koki biṭ bwa ka luŋgu'b mo. Ba buŋgwar isa dhamom bam a'di shigkunu is mo, hili isi bwamana dum bam mo tani a'di jin yosu ki yos yos isa yempa/ mo be.

¹⁷ Haali/ mo jin toju bwa yansan mo jin tawasha tawash jin di'd jasi ki ari mo mo tani a'di thosonki'd mo gom aman mo mondiṭ ki monyca jin midi di ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo jin molu kar ka par mo.

¹⁸ Haali/ aman 'konaki hil 'kup ki to kun mishu mo, hili 'kup ki to kun 'konuki mish mo. Haali/ to gun mishu mo tani 'kon eya tente/ ki laŋ laŋ mo, hili to gun 'konuki mish mo tani uni ta to gun mini 'ko ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

5

¹ Haali/ aman misha ki wakki/ gu'ba'ku/ gi mony'cesh yan mo jin 'kona aman nycine/ 'ce'dkunu sho'k mo tani aman tana gi monyaŋ 'peni Arungimis mo, gu'b jin nyanju ki me'd

yisa, a'di jin midi di ki sule/ sule/ e momis mo be.

² E mahan ka jin gana/ mo aman ohonkina mo dhali 'kosh kwa/ a/ mo mmoshum mo ki moŋ'kom bam e momis mo.

³ Wakan ki mo jin mina amani shum ki a'di mo tani aman minu 'koki gam is 'te/ mo be.

⁴ Haali/ me'd jin 'kona aman mo naskina/ e gu'ba'ku/ yan mo tani aman wukina shure/ ki mo/anana is mo, yisa ki aman minu 'koki hi'th is ki to mo, hili ki aman minu hi'th is ki to ki nyanye/ mo, wakan ki buŋgwar is yan jin mish wu mo tani minu los mo ki mondiki/e yan mo be.

⁵ A'di jin thosonki aman is mo gom to yan gana/ mo tani a'di ta'da Arungimis mo, a'di jin ciki aman Shi/in mo me'd to jin woṭhu/ 'twa/ mo be.

⁶ Wakan aman isa yempa/ mo tani tana gi mo ma duŋ gana/ jin 'bidhu is mo. Dhali aman misha ki me'd jin 'kona aman e moŋ'kom bam e buŋgwar is mo tani aman si'da ki si'd 'peni Tapa mo be.

⁷ Haali/ aman iina ki moŋgam gwo is mo, yisa ka shureya.

⁸ Aman tana ga duŋ gana/ jin 'bidhu is mo, dhali amani imina dhal mii e i is mo mmosi'd mo 'peni buŋgwar is mo dhali nyak'ko ki Tapa mo be.

⁹ Wakan wakki/ aman nyaka 'ko mo walla si'd mo tani aman karkina a'di ki tom bam jin guna aman ki e mo mmo'bor a'di bwa mo be.

¹⁰ Haali/ ana 'baar mo mina mii pi mo e bwambor ma kursi ma Krist̥hos gi gwon dwall mo, wakan ki 'kwani ka 'de~~t~~e/ 'de~~t~~e/ mo mini 'taki bu'th to kun 'boron mo walla kun shiyin mo be isi me'd mii kun miikina uni ki bun~~g~~war is mo be.

*Mii jin Miinu To mo goma
Gwam jin Gwamkunu mo*

¹¹ Gom mii gi wakan mo tani mmomisha aman mii jin minu ko/ Tapa mo tani aman lalkina 'kwani sho'k ki gwo mo. Hili a'di jin tana aman mo tani a'di mish ma Arungimis mo dhali aha/ tana ga 'te~~j~~ kape/ mo ki a'di si'da/ mishu ki 'twa/ ma dum bum mo be.

¹² Aman yisa dhuna is bam ki ku gi ha me'd mo e um mo dok/e, hili mmo~~ç~~i um mo jin raku mo mmodhu is ki ca mo gom am mo be. Wakan ki um mini mish tho~~k~~ uni gwansan gwo mo kun dhu 'bam buni ki ca mo gom is buni mo gom monyca jin dina wathi/ nycine/ mo dhali yisa goma dum piti mo.

¹³ Haali/ wakki/ aman sona du ki is bam mo tani a'di goma Arungimis mo be. Wakki/ aman kutha is mo ki 'cese/ 'cese/ eya dum bam mo tani a'di gom um mo be.

¹⁴ Haali/ mo/ en ma Krist̥hos mo tani a'di 'timkina amana du mo haali/ aman su'kkunuwa du mo ki tal 'de~~j~~ kamu/ wu'd mo gom 'kwani 'baar mo. Wakan aris 'kwani 'baar mo wukin mo be.

¹⁵ Dhali a'di wuki'd mo gom 'kwani 'baar mo ki uni gwansan kun 'kon mo

mini dok/ e 'koki 'ko mo gom bun~~g~~war is buni mo hili gom a'di mo jin wuki'd mo gom gway buni mo dhali jin 'de'kkunu mo be.

¹⁶ 'Peni mo yan shwane/ mo, ki mii gi wakan mo tani aman 'konaki nyith wathin 'de~~j~~ kamu/ 'peni ji en'thi/ mo. Isi kani ba am isa gush nyitha Krist̥hos mo 'peni ji wathimpa en'thi/ mo tani aman nyitha a'di wakan dok/e yisa.

¹⁷ Wakan be wakki/ wathin 'de~~j~~ kamu/ di'd mo eya Krist̥hos mo tani a'di ta jin this jin uku mo. Miin dhamo/ pekin mo tani dhali hili miin this uni pu'dkin mo be.

¹⁸ Aris uni gwansani 'baar mo 'peni Arungimis mo be, a'di jin gwamki ana mo eya Krist̥hos mo ki is piti mo dhali çi ana mii ki mo gi gwo jin gwamkunuwa gwam mo be.

¹⁹ Gwo a'dan be. Arungimis diki'd eya Krist̥hos mo mmogwamkina a'di 'kwaniny'cesh mo ki is piti mo, yisa mmodhu gwon dhan buni apo/ uni mo, dhali dhu gwo e me'd bana mmo~~ç~~or mo, gwo gi mo jin gwamkunuwa gwam mo be.

²⁰ Wakan ana tana iman/ii goma Krist̥hos mo, haali/ mo ma Arungimis jin yipkina a'di 'kup mo tani e ana mo be. Dhali aman yukkina um mo gom gway ma Krist̥hos mo be: Wari um ki ku gun gwamkin ma Arungimis mo ma.

²¹ Gom gway bana mo tani a'di ki kar a'di mo mmota ji gi miinthus mo, a'di jin molki miinthus mo. Wakan e a'di

mo tani ana minu dhuku/ mo
ki ku ma kar/ e mo goma
Arumgimis mo be.

6

¹ Mmonyaka um to mii ki
a'di mo tani aman malaskina
um mo mmo'koki budha 'the
ma Arumgimis ki pe'th mo.

² Haali/ a'di oki gwo mo ki:
Ka tee jin budhuwa bu'th mo
tani aha/ cikkina /e gwo
mo
dhali woth / e mo ka tee gi
mowoth mo be.

Dhali hili mo mo ma.
Shwane/ a'di ta'da tee jin
budhuwa bu'th shwane/ mo.
Hili mo mo ma. Swanane/ a'di
ta'da tee gi mowoth mo be.

³ Aman 'konaki kar toj kola
kamu/ e bway gi jan tal 'dej
kamu/ mo, wakan ki gwon
thutha kamu/ minu 'koki gam
mo apo/ miim bam jin miina
am to mo be.

⁴ Hili me'd cinjina/ ma
Arumgimis mo tani am
dhuna is bam mo ki ku gun
ha me'd mo eya ris 'twanjkal
kuku/ mo. E dhan mon'dim
'kup mo, e monto'c bwa mo,
e miinj kakga/ mo, e mii gun
shi/ashi/ mo,

⁵ e mondor mo, eya sijn mo,
e mo ma dulatt mo, e mo ma
tu'c jin caaca mo, e montima
tim mo, en te/ mo,

⁶ ki mii gun dheleladhelel mo,
ki moyuk mo, ki mo jin 'kucu
bwa ki 'kari'th mo e mo gi isa
nyor mo, ki mii jin miinu ki
bwanjush mo, dhali ki Shi/in
Dheleladhelel mo, ki mo/en
gana/ mo,

⁷ ki gwonj gana/ jin onu
mo, dhali ki mom'bi'th ma
Arumgimis mo, ki to/as gi mii

ma kar/e mo gom me'da bim
poros mo dhali me'da cam
mo be,

⁸ e montak mo dhali mo jin
ushuwa tak tak mo, e gwon-
thus jin toruwa po/ mo dhali
e gwom 'boro'd jin toruwa
po/ mo. Aman miinu me'd
'kwani gun he'kkina he'k e
mo tani hili aman tana kunj
gana/ mo,

⁹ me'd uni gun 'konuki mish
mo tani hili aman mishu mo
ki 'bore/, dhali me'd kun 'kon
mo e mowu mo tani dhali hili
mo mo ma, aman 'kona ki e
mo, me'd uni gun cikunuwa
jisa mo tani hili aman 'konuki
'kosh jwa mo be,

¹⁰ me'd kun 'kon ki bwan
di^uadi^u mo tani hili isa yempa/
mmo'kuny bwa mo, me'd uni
kun hatha'ko'd ki ha'th mo
tani hili aman miikina mii ka
ris kun ta pa ki pa mo, me'd
uni gun dar gi to mo tani hili
aman aman tana ga ris to 'baar mo
be.

¹¹ Twam bam ka'dkunu mo
gom um gi Panj Kurinthuus
mo. Adum bam wanjala
wanjal mo be.

¹² Um yisa 'tashu 'twa/
ki aman mo yisa hili um
i'tashu 'twa/ka dum bum kun
sikasi'c mo be.

¹³ E miim pem jin miga/ kul
'kup ki um mo tani - aha/
mina o um gwo mo me'd um
ta uci mo - Wanjali adum
bum si'da/ mo ma.

*Um Ta Monyca'b ma
Arumgimis jin Di ki E mo*

¹⁴ Dhalku/ ki mash ki uni
kun daran gi gwo jin gamu is
mo ma. Haali/ mii ma kar/e
midi nyak to mii ki to shigga/

kata mo? Walla mon̄kush
midi nyak̄ to mii ki mondhu-
rumi'd kata mo?

¹⁵ Bwa ma Krist̄hos midi
gam me'd ki bwa mā Bali/aal
mmana mo? Walla wathi/ jin
gam gwo is tak̄i'd gi to jin
nyak̄ka'd mo ki a'di jin dara'd
gi gwo jin gamu is mowa?

¹⁶ Gwo gi wakata mina
gu'b gi mondheleladhelel ma
Arungimis gam me'd mo ki
ji gi lun̄u tompinycon mo?
Haali/ ana tana gu'b gi mond-
heleladhelel ma Arungimis
jin di ki e mo me'd gwo jin on
ma Arungimis mo ki:

Aha/ mina di e uni mo
dhali nyak̄ shekem
ibwaman uni mo,

dhali aha/ mina ta uni
Arungimis buni mo,

dhali uni mini ta 'kwanim
pem mo be.

¹⁷ Gom gwo gi wakan mo tani
piyi um ka pije/ mo
'peni uni mo

dhali dhuyi is bum ki she/
'peni uni mo. A'di ta
gwo jin ona Tapa mo.

Dhali dhalki to nyoggan̄
kamu/ ki ta is ki me'd
mo.

Yan'ko'd aha/ mina hayy um
mo be,

¹⁸ dhali aha/ mina ta um
Ababa mo,

dhali um mini ta iya/m pem
mo dhali i'bwa/m pem
mo.

A'di ta gwo jin ona Tapa mo,
a'di jin ta a'di jin Eka/
Ek̄ mo be.

7

¹ Me'd jin takina ana gi gwo
gwansan gun onu is mo tani
um gun enu mo tani dhalki

ana dhelela is bana mo 'pena
ris mii gun nyo/ i bun̄gwar
isi 'baar mo dhali shi/in mo
mmosus mo jin kogu ki jaro/
jaro/ mo e mon̄ko/ goma
Arungimis mo.

*ABuulus 'Kunykina Bwa
mo gom 'Kwanin̄ Kaniisa kun
Ri'ckina Du Is mo*

² Ka'di adum bum gom
aman mo. Aman 'konaki
thu'th to mii e jan tal 'den̄
kamu/ mo. Aman 'konaki
pu/ jan tal 'den̄ kamu/ mo.
Aman 'konaki bu'th shi/miim
'boro'da kamu/ gom jan tal
'den̄ kamu/ mo.

³ Aha/ dinaki o gwo yansan
mo mmowaḵ um mo haali/
aha/ ona gwo yansan ntwa/
a/ mo ki um dhuna aman mo
eya dum bam mo, mmowu
mmon̄tal 'de/ mo dhali
mmo'ko ki e e mon̄tal 'de/ mo
be.

⁴ Aha/ tana gi dhan mo jin
wuka/ um jwa i is mo. Aha/
tana gi dhan mo jin karka/
is ki ca mo gom um mo.
Aha/ 'tu'dkunu mo ki moma-
las mo. Ki mom bami 'baar
mo jin toju aman bwa mo
tani mon̄'kuny bwam pem
guski'd ki sho'k piti mo be.

⁵ Haali/ isi kani ki
aman pu'dkina mo e Pam
Makiduniyya mo tani
bun̄gwar is bam yisa gamki
mo ma si/ isa kamuwa, hili
aman to'ckunu bwa mo ka
ris mo jin tuku mo, mo/as ki
us mo dhali ki mon̄ko/ is e
bwaman mo.

⁶ Hili Arungimis a'di jin
malaski a'di jin biḵkunu bwa
ka lun̄gu'b mo tani malaski
aman mo gom pu'd jin
pu'dkin ma Tiithus mo be.

⁷ Dhali yisa jasi gom pu'd jin pu'dkina a'di 'te/ mo, hili si'da/ ki momalas jin malaskina a'di um mo ki gwo jin torkina a'di aman mo gom kwa/ am bum jin 'koshki um mo, dhali gom kom bum jin gwokina um mo, dhali gom mii jin shwa uma nyor ka nyor mo gom aha/ mo, wakan ki aha/ mina bwa 'kuny kagahara mo be.

⁸ Haali/ isi kani wakki/ aha/ raka um mmokal bwan diti'd mo gom gwom pem jin 'kwarkika/ um mo tani aha/ yisa guna is mo gom a'di mo (ba aha/ gukina isi twa/a/ mo be) haali/ aha/ nyithkina ki gwo yansan jin 'kwarkika/ um mo tani jwakatki um mo be, bahili jasi gom ari mo mo.

⁹ Ki a'di gi wakan mo tani aha/ 'kunykina bwa mo, yisa haali/ um jwakatkunu mowa, hili haali/ um jwakatkunu mo e mo jin susu mmorica du is mo. Haali/ um suruna ki monyjwakat mo jin ta a'di 'peni Arumgimis mo, wakan ki um mina isi 'koki 'kosh ka nyor gom ton kamu/ jin thisu e mo gom aman mo be.

¹⁰ Haali/ monyjwakat 'peni Arumgimis mo a'di ki wagas mo jin rijuwa du is mo jin shu'di tagi bway mo jin tanuwa ta is ki me'd jin diki sus e mo jin 'donu is mo, hili monyjwakat jin ta ji gi 'kwaniny'cesh mo tani a'di wagaski mowu mo be.

¹¹ Haali/ hili ma, mo jin gwona bwa ka daran du mo monyjwakat yan jin ta ji 'peni Arumgimis mo tani

a'di wagaskunu mo e um mo, mom'ba/ jin ganankina um mo mmotor markin bum mo ki is bum mo, mo ma nyor jin dekki um mo, dhali mo ma ayy/ayy/ayy/am bum mo, dhali monkwa/ am bum jin 'koshki um mo, dhali mii jin shwa uma nyor ki thith dhali ajisa jin gamkunu mo be. Eya ris mii jin su'kkina um mo tani um ki is bum nyo/kunu mo ki ku gun 'kona mii ki 'ko 'ba/ mo goma ris mii kun 'konu ki bath mo be.

¹² Wakan, aha/ bala 'kwarkina gwo e um mo tani hili yisa gom a'din 'de/ yin jin thuthki to mii mo walla gom a'din 'de/ yin jin 'koshkina is ka nyor mo gom mii jin thutha a'di mii mo yisa, hili ki mo jin shwa uma nyor ki thith mo gom aman mo jin minu 'taki tor mo eya tente/ gom um e jis/e ma Arumgimis mo be.

¹³ Wakan aman malaskunu mo be.

Dhali ki momalas ganam bam jin 'ce'du 'ba/ mo tani aman 'kunykina bwa kagahara mo e mon'kuny bwa ma Tiithus mo haali/ adum piti a'di sikunu is mo gom umi 'baar mo be.

¹⁴ Haali/ wakki/ aha/ torkina a'di gwoj kamu/ mo gom mmokarka/ is ki ca mo gom um mo tani aha/ yisa karu ki mon'the is yisa. Hili jasi me'da ris gwo 'baar mo kun okina aman e um mo tani ta gwoj gana/ mo tani wakan 'bam bam jin dhuna am ki ca mo e bwambor ma Tiithus mo tani a'di nyo/kunu ki nyo/ gana/ mo be.

15 Dhala dum piti pu'dki'd ka pije/ 'baar mo kagahara gom um mo me'd jin kakina a'di gwom bum e jin hakina um e 'baar mo dhali monko/ jin koka/ um mo dhali adee jin deekina um mo a'di jin bu'thkina um a'di mo be.

16 Aha/ 'kunykina bwa mo haali/ aha/ takina gi mo jin wuka/ um jwa i is mo jin 'boro'd ki 'bor gana/ mo be.

8

Mii jin Cinu To ka 'Ka'd Me'di Is mo

1 Aman napa um mmomish mo mo iwak mo gom gwo ma 'the ma Arumgimis mo jin torkunu mo eya kaniisa 'baar mo e Pam Makiduniyya mo be.

2 Haali/ e mompal gi mo jin tocu bwa mo jin eka/ ek mo tani mon'kuny bwam buni jin ekki'd ki ek mo dhali moha'th'ko'd buni jin shwa'da nyor mo tani a'di guski'd ki sho'k piti mo ki pa jin tana uni ki to jin 'ka'da uni me'di is mo ki miim buni mo be.

3 Haali/ uni ciki to mo isi ki jim buni jin tana uni mo, me'd gwo jin mishka/ tor mo dhali ki tom buni jin 'ce'de'da po/ jin cina uni mo tani a'di 'peni bwam bunin gana/ mo be.

4 Uni 'thoki am mo ka dun dara'd mo gom mii ma 'the yan mmonyak to mii mo mmowoth uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo.

5 Dhali yansan miikina uni mo, yisa me'd jin toshkina aman mo, hili ntwa/ a/ mo

tani uni ciki is buni ki Tapa mo dhali ki aman mo ki bwa ma Arumgimis mo be.

6 Isi ki gwo gi wakan mo tani aman tirrishkina aTiithus ki gwo mo haali/ a'di telki mii 'pen mo hila/ mo tani a'di midi 'taki mii thim mii ma 'the yan e bwam um mo be.

7 Dhali me'd jin 'kokina um imis eya ris to 'baar mo e mongam gwo is mo, e mo jin onu gwo mo, e moyuk mo, eya risa du gun darkin gi dar mo, dhali e mo/en bum gom am mo tani hili si'da/ ki um mini 'ko imis gom mii ma 'the yansan si'da/ mo be.

8 Gwo yansan oka/ yisa mmokana kan mo, hili mmonyo/ mii mo ki mii gi cin tiya kun miina uni ka daran du mo ki mo/en bum si'da/ mini ta kunj gana/ kun dar ki washila/ mo be.

9 Haali/ um mishkina 'the gi Tapa Yesus Kristhos bana mo, ba ki a'di ta pa ki pa mo tani a'di warki'd ka ha'th'ko'd gom gway bum mo. Wakan ki mo ma ha'th'ko'd piti mo tani um mini war ki uni gun ta pa ki pa mo be.

10 Dhali e mii yansan mo jin 'konu ki bath mo tani aha/ cikina uma yuk mo. A'di jin 'boro'd gom um mo mmothim a'di shwane/ mo tani a'di jin telkina um 'pen ki yil 'de/ yin kagush mo, yisa jasi mmomii to 'te/ mo, hili mmo/o bwa mo be.

11 Wakan ki mo/is bum e bwa jin ona um ki mii a'di mo tani mini 'taki ta par mo ki miim bum jin thimkina um a'di mo 'peni to gun takina

um mo be.

¹² Haali/ wakki/ mo jin isu di'd mo tani a'di mishkunu bu'th mo me'd isi to gun takina wathi/ mo, yisa me'd isi to jin darkina a'di yisaa.

¹³ Aha/ dinaki o gwo yansan ki kun tiya mini 'taki ta gi mii gun 'disha'dish abor mo dhali uma tiya mmokal to kun ditadi'to mo.

¹⁴ Hili mmonyaka nyak to mo, gom tom bum gun ishkin ka enthus mo shwane/ e mo yan mo tani mini 'taki thipa thip mo gom tom buni gun hara uni mo, wakan ki tom buni gun ishkin ka enthus mo tani mina uni 'taki thip um ki to gun hara um mo, wakan ki mo jin nyaku to midi di mo be.

¹⁵ Me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki: A'di jin kwanyki to ki nyanye/ mo tani dara'd ki ji gi uri 'kup mo dhali a'di jin kwanyki'd ari'ceenne/ mo tani yisa hara toj kamuwa.

Tiithus dhali Kum Piti kun Nyak A'di Ii mo

¹⁶ Hili ciyi mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo eya Arungimis mo a'di jin karki bwa jin onu ka daran du mo mmohila hil mo gom um eya du ma Tiithus mo be.

¹⁷ Haali/ a'di yisa ibu'thki miinj 'kup bam jin yipa amana, hili a'di ki is piti ka daran du mo tani a'di midi yaku/ i um mo ki bwam pitiinj gana/ mo be.

¹⁸ Ki a'di mo tani aman hashkina akam bana a'di jin torkina gway piti karash eya risa kaniisa 'baar mo gom

gwony cim piti jin cina a'di mo gom gwom 'borga/ mo be.

¹⁹ Dhali hili jasi gom a'di jan yisa, hili a'di karkunu 'pen ka piye/ mo ka risa kaniisa 'baar mo mmonyak ya ki am mo gom mii ma 'the yan mo jin 'kokina aman mmokal ki mii mo gom monyca gi Tapa mo dhali mmotor bwam bam jin o'd ka daran du mo mmo/ is mo be.

²⁰ Am 'kona e ki mii ki 'kahar mo ki wathin tal 'denj kamu/ midi diki 'taki 'tak manya/ apo/ am mo gom to jin ciyunu ki me'd jin 'ka'du i is mo a'di jin miikina aman to mo be.

²¹ Haali/ aman gukina a'di ki e mo a'di jin ta montak mo, yisa jasi e jis/ e gi Tapa mo yisa, hili si'da/ e jis/ e gi 'kwani mo be.

²² Dhali ki uni mo tani aman hashkina akam bam a'di jin nyo/ kina aman mo me'd ka ris mo dhali gamkina aman mo ki a'di i/ ona bwa ki onj gana/ goma ris to 'baar mo. Dhali hili a'di shwane/ a'di ona bwa ki dhan o jin shi/ ashi/ mo gom dhan miim piti jin wukina a'di um jwa i is mo be.

²³ Haali/ me'da Tiithus mo tani a'di ita'da manpwak to bwa nyakki aha/ mo dhali agarr pem jin miiki to nyakki aha/ gom um mo. Dhali gom iwak bana mo tani uni ita imandhunu ki she/ mo eya risa kaniisa mo gom monyca ma Kristhos mo be.

²⁴ Wakan nyo/ i mii mo ibwambora risa kaniisa mo gom mo/ en bum mo dhali gom 'bam bam kun dhunu aman

ki ca mo gom um mo ibwam-
bori 'kwani gwansan mo be.

9

*To jin Cinu mo gom Imand-
hunu ki She/ ki Dhelel Dhelel
mo*

¹ A'di yisa ta gwo jin miga/
mii i'kwar mo gom um mo
gom to jin cinu ki me'd mo
gom uni kun dhunu ki she/ ki
dhelel dhelel mo.

² Haali/ aha/ mishkina
miim bum jin iskina um mo,
a'di jin karkika/ 'ba/ ki ca
mo gom um mo ibwambori
'Kwani gi Pam Makiduniyya
mo mmo/o gwo mo ki 'Kwani
gi Pa Akaa/iya uni 'kokin mo
mmothoson is buni mo 'peni
yil kagush mo. Dhali miim
bum jin shwa uma nyor ki
thith tani a'di merki unin tiya
is ka woho/ mo be.

³ Hili aha/ hashkina iwak
mo, wakan ki 'bam bam gun
dhuna aman ki ca mo gom
um mo tani minu 'koki nyo/
ki pe'th eya yir yansan mo be,
wakan ki um mini thoson is
mo me'd gwo jin okika/ gom
um mo jin midi 'taki di moyi.

⁴ Isi ciki/ wakki/ 'kwanin
tiya 'peni Pam Makiduniyya
mini pu'dku/ mo nyakki/ aha/
mo dhali gam um ki um 'koki
thoson is mo tani aman minu
dhu ki mon'the is mo, mmo-
mol 'twaŋ kamu/ o mo gom
um mo, gom mo jin wuna
aman um jwa i is kan mo be.

⁵ Wakan aha/ toshkina ki
a'di ta mii jin minu mii mii
mo mmodhuki iwak 'pen mo
mmo/ii mo e um mo ntwa/a/
ki aha/ mo dhali thoson ntwa/
a/ mo gom to jin cinu ki me'd

mo jin ona um gwo is mo,
wakan ki a'di minu thoson
is mo, yisa mmokana kan ki
'bi'th mo gom a'di mo hili ki
bwa jin ciki to ki me'd mo be.

⁶ 'Kup gwo a'dihe/ be. A'di
jin siki to ki gwa'd gwa'd mo
tani a'di si'da/ midi 'cith to jin
gwa'dagwa'd mo dhali a'di
jin siki to ka enthus mo tani
a'di si'da/ midi 'cith to ka en-
thus mo be.

⁷ Aris 'kwani 'baar ka 'dete/
'dete/ mo mini mii to gun
dhukina uni eya dum buni
mo, yisa ki is jin irin̄kunu
mo walla ki mo jin rukun-
ykonuwa rukuny mo haali/
Arumgimis enki uni gun ci to
ka 'ka'd me'di is mo be.

⁸ Dhali Arumgimis mishi
um te mo ka ris mom'bor mii
e mo jin isha to ka enthus mo
be. Wakan ki um isa yempa/
takin gi to jin 'koshi jwa mo
'pena ris to 'baar mo dhali
wakan si'da/ um mini te aris
mii gun ishin ka enthus goma
ris miim 'borga/ mo be.

⁹ Me'd gwo jin 'kwarkunu
mo ki:

A'di yekki to mo isa dhana/
mo, a'di ciki to mo gom
uni gun hatha'ko'd mo.

Momii ma kar/ em piti a'di
'dimki 'kup mo gom
mii jin 'konu ki sule/
mo be.

¹⁰ A'di jin ciki'da ka'bany to
ka mansi to mo dhali tontē/
goma manshwa to mo tani
a'di midi thipa thip mo dhali
mara ka'bany bum is mo
dhali ganan mondhe'd bum
jin ta mii ma kar/e mo be.

¹¹ Dhali um minu saka'th mo
eya ris bwayi 'baar mo ki

'twan̄kal kuku/ mo gom dhan tony caaga/ kun c̄ina um ki me'd mo, a'di jin minu wa-gas ki am mo gom mo jin c̄inu a'bor bwa i is mo goma Arungimis mo be.

¹² Haali/ gom mii yansan jin miikunu mo tani yisa jasi goma thip kun thipu ki to gom uni gun dhunu ki she/ gom to gun hara uni mo yisa hili si'da/ gom mo ka ris kun c̄inu a'bor bwa i is mo goma Arungimis mo kun sokin ki sho'k buni mo be.

¹³ E bwan̄'kwariny mo yansan jin nyo/u mo gom mo jin miinu to mo tani um mini kara Arungimis ki ca mo gom gwo jin hana um e mo mmomii mo gom monyith̄ jin nyith̄kina um gwom 'borga/ ma K̄rist̄hos mo dhali gom to jin c̄ina um ka 'ka'd me'di is mo gom uni mo dhali gom cin tiya 'baar mo si'da/.

¹⁴ Dhali me'd jin 'kosha k̄wa/ a/ uni gom um mo dhali 'tho gom um mo haali/ goma 'the ma Arungimis jin bononi mii mo jin di e um mo.

¹⁵ Mom'borā 'bor bwa i is mo eya Arungimis mo gom to jin c̄iyunu ki me'd mo jin c̄ina a'di mo a'di jin molu kolol mo be.

10

Mii ma Buulus jin 'Ce'dkina A'di Gwo She/ mo gom Mii jin Miina A'di To mo

¹ Aha/ Buulus ki is pem lalkina um sho'k ki gwo mo ki mii ma 'thup e mo dhali mii ma du jin 'thupki'd eya K̄rist̄hos mo - Aha/ jin kara is ki gwa'd

mo ki ana 'kona ka k̄arambor mo, hili aha/ dara gi monyju/ mo ki aha/ pikina 'peni um mo -

² Aha/ 'thokina um ki aha/ dikina e buj'kus bum mo ki aha/ mina 'taki diki tor mom pem jin dika/ ki ju/ mo gom miiny jwa jin wunu i is mo me'd jin miga/ tora po/ kun tiya mo kun 'bapaski aman is ki mii mo kun 'dapi e ki bujgwar is ga 'cesh mo.

³ Haali/ ba aman 'kona e mony'cesh mo tani aman yisa k̄alkina mo/ as gi mony'cesh mo.

⁴ Haali/ to gi mo/ as bana 'koki ta mo ma mee gi mony'cesh jin asa ana mo, hili uni ta ku gi mom'bi'th jin piyi'd 'peni Arungimis mo mmo'ce'da cur gi mo jin tenu mom'bi'th sho'k mo be.

⁵ Ana 'ce'dkina gwo jin garu 'kusi 'twa/ sho'k mo dhala ris mo jin dhunu is ki ca mo mmo'tasha 'tash 'twa/ mo gom mo jin minu nyith̄a Arungimis mo dhali budha ris gwo kun kulumkina ana i bwa mo mmodhu mo mmoha gwo ma K̄rist̄hos e mo be.

⁶ Mmonyon̄ is mo mmorica ris gwo gun ushu ha e mo ki gwom bum gun hakina um e kun thimkunu mo be.

⁷ Hili a'di jin di'd e bwam-bori jis/em bum mo. Wak̄ki/ jan tal 'deḡ kamu/ wu'da wuny jwa i is mo ki a'di ta jim ma K̄rist̄hos mo tani dhalki a'di ka is piti e mo ki a'di ta ji ma K̄rist̄hos mo be. Wakani am si'da/ mo be.

⁸ Haali/ isi kan wak̄ki/ aha/ kara 'ba/ ki ca mo 'teki shi/

ari nyanye/ mo gom moshirr
bam mo jin cikina Tapa am
mo gom mo jin nyanu um is
mo dhali yisa gom mmo'ce'd
um sho'k mo tani aha/ yisa
minu kar ki mo ma 'the is mo.

⁹ Aha/ mina 'taki diki su'k
uma du ka war moyi ki gwom
pem jin 'kwarkika/ um mo be.

¹⁰ Haali/ uni o gwo mo ki:
Gwom piti kun 'kwarkina
a'di mo tani ditadit mo dhali
'bitha'bi'th mo, hili mo jin
dina a'di e bun'kus is mo tani
'ka'da'ka'd mo dhali gwom
piti jin ona a'di mo tani waku
mo be.

¹¹ Dhalki 'kwani gi wakan
mish gwo 'ban mo ki gwo gun
ona aman e gwo kun 'kwaru
mo me'd jin pina aman mo
tani aman miikina a'di me'd
jin 'kokina aman mo be.

¹² Yisa mmomiina aman
ka gugundhi/ mmodhu is
bam ka par nyakki unin tiya
gwansan kun dhuki is buni
ki ku gun ha me'd mo. Hili
ki uni barki is bunin gana/ ki
tiyan tiya mo tani dhali dhu
is buni ka par mo ka rem 'kup
mo tani uni dar gi gwo jin
mishu 'ban mo be.

¹³ Hili aman mina 'koki dhu
is ki ca mo mmo'ce'd gwayu/
mii apo/ mo, hili aman mina
dhu gwayu/ ma Arumgimis
mo a'di jin dherkina a'di
aman mo mmojidhir mo isi
kan e umi.

¹⁴ Haali/ aman ki is bam
yisa 'ce'dkina agagala/ mo,
ma me'd jin dina aman ki
jithirku/ i um mo. Aman
takina uni kun t̲wa/ a/ mo
kun pu'dkin 'peni bway jin
si'dasi'd e um mo gom gwom

'borga/ ma Kristhos mo be.

¹⁵ Aman 'konaki dhu 'bam
bam ki ca mo mmo'ce'd
gwayu/ mii apo/ mo e mii jin
miina 'kwanin tiya to mo.
Hili mo ma 'tej kapem bam
a'dan be. Ki mongam gwo is
bum minu ek mo tani bwam
mondhe'd bam e bwam um
mo minu galal ki galal jin
caaca mo be.

¹⁶ Wakan ki am mina
'taki ci gwom 'borga/ eya ris
bampa/ 'baar mo mmo'ce'd
uma po/ mo ki dar gi mii jin
dhunu 'ba/ ki ca mo gom mii
jin iskin hila/ mo e bwam
mondhe'd gi cin tiya mo be.

¹⁷ Dhalki a'di jin kar 'ba/ ki
ca mo tani kar 'ba/ ki ca mo e
Tapa mo be.

¹⁸ Haali/ a'di yisa ta wathi/
jin midi kar is piti ki ji gi ha
me'd mo jin minu bu'th mo,
hili wathi/ a'di imina Tapa
kar ki ji gi ha me'd mo be.

11

*ABuulus dhali ku gi Ta
Thus ki Thus mo kun Dhunu
ki She/ mo*

¹ Aha/ onayi ki um mini
dhal aha/ ari bway mo mmo/
o ari gwom pus mo. 'Kuçi
bwa mo ma ki 'kari'th gom
aha/ mo.

² Aha/ sura i mon'thoth
bwa gom um mo jin piyi'd
'peni Arumgimis mo haali/
aha/ doshkina um eya
Kristhos mo mmoçi um
me'd nyaranyanja'b this jin
dheleladhelel mo goma kath̲
ma yim mo be.

³ Hili aha/ ko/ kina is mo,
me'd mii jin miina tasha/ mo
mmoheka Hawwa e mo ka

mak̄ piti mo tani ki gwom bum kun kulumkina umi bwa mo tani mini sus um moper mo 'peni mii gun daru gi washila/ mo dhali miin dhelelga/ kun ta mii ma gayiin eya Krist̩hos mo be.

⁴ Haali/ wak̄ki/ jan tal 'deŋ kamu/ midi pu'dku/ mo dhali ci gwo goma Yesusa kamu/ mo jin diki ta a'din 'de/ jin cina aman um gwo mo tani walla wak̄ki/ um bu'th shi/ in kun 'kō ki she/ mo 'peni a'din 'de/ jin butha um mo walla wak̄ki/ um bu'th gwom 'borga/ jin di ki she/ mo 'peni a'di jin bu'thkina um mo tani um komki 'peni a'di ki jahanne/ mo be.

⁵ Aha/ tosha ki aha/ dinaki kar ari sheŋ kamu/ mo gom uni gwansan kun dhunu ki she/ mo kun bolona bol e mo be.

⁶ Isi kani wak̄ki/ aha/ dina 'twam pem ki ta gwocon mmoŋor gwo mo tani aha/ dara gi mo jin nyith̩uwa nyith̩ mo yisa. Hili eya ris bwayi 'baar mo ki 'twaŋkal kuku/ mo tani aman ŋorkina um a'di yansan eya teŋte/ eya ris to 'baar mo be.

⁷ A/ ki aha/ miikina miinthus mo mmokarka/ is pem ki gwa'd wakana ki um minu 'taki dhu ki ca mo haali/ aha/ cikina um gwo ma Arumgimis jin ta gwom 'borga/ mo ki dar gi mii jin 'thonu to 'peni um mo be.

⁸ Aha/ 'tulkina to 'pena kaniisan tiya mo mmobu'thkika/ to gun cinu 'peni uni mo goma thip jin miinuwa thip mo, ki mii gi wakan mo

mmomii um to mo be.

⁹ Dhali ki aha/ nyaḳa di ki um mo dhali aha/ hara to mo tani aha/ dinaki kar jan tal 'deŋ kamu/ ton di'ti'd ibwa mo haali/ tom pem jin taka/ mo tani 'kokunu mo mmothip aha/ 'pena wak̄ mo uni gun pu'dkin mo 'peni Pam Makiduniyya mo be. Wakan aha/ tuk̄kina is mo dhali aha/ mina isi tuk̄ mo 'peni mo si'da/ jin 'konu ki ton di'tin ibwa mo e um mo eya ris 'twaŋkal kuku/ mo.

¹⁰ Me'd gwoŋ gana/ ma Krist̩hos jin diki'd e aha/ mo tani 'bam pem jin karka/ ki ca mo tani aha/ mina 'twa/ diki 'dap mo e bampa/ gi Pa Ak̄aa/ iya mo be.

¹¹ Dhali kataye? Haali/ aha/ dinaki en uma? Arumgimis mishki'd ki aha/ ena um mo be.

¹² Dhali a'di jin miikika/ mo tani aha/ mina tikir a'di mii mo jin miga/ non uni gwansan kun se gwo i is mo, uni gun dhuki 'bam buni ki ca mo gom gwo jin hashu uni mo ki uni gun mini 'taki se gwo i is mo mmo/o ki uni i miiki mii mo ki mii ma garne/ mo me'd aman mo be.

¹³ Haali/ 'kwani gi wakan ta uni gun dhunu ki she/ mo gun ta thus mo dhali imanmiiya tu'c gun he'kkina he'k e mo, kun warki is buniŋ gana/ ki uni ma Krist̩hos kun dhunu ki she/ mo.

¹⁴ Dhali mo jin meru di'da? Haali/ isi kani aSetaan warki is pitin gana/ ka man'doyu gwo gi moŋkush mo be.

¹⁵ Wakan a'di yisa ta to jin meru wak̄ki/ cin̄kinam piti

si'da/ warki is buni me'd is gi
 ɕin̪kina/ gi mo ma kar/ e mo
 be. Hili 'pemen buni mini 'ko
 isi ki miim buni gun miikina
 uni mo be.

*Mo jin 'Kosh ma Buulus Is
 ka Nyor mo Me'd jin Tana A'di
 Amankaru ki She/ mo*

¹⁶ Aha/ rasha gwo e mo ba/
 Dhalki wathin tal 'deŋ kamu/
 midi mii diki tosh ki aha/ tana
 pus mo. Hili isi kani waŋki/
 um toshkin kan mo tani budhi
 aha/ mo ma me'd wathim pus
 mo, wakan ki aha/ gara/ mina
 'taki kar ari 'ba/ ki ca mo.

¹⁷ (A'di jin oka/ mo tani a'di
 oka/ mo yisa ki moshirr gi
 Tapa mo, hili me'd wathim
 pus mo mmokarkika/ 'ba/ ki
 ca mo mmowuwa wuny jwa
 i is mo be.)

¹⁸ Me'd jin tana 'kwani aris
 ka ris kun dhu 'ba/ ki ca mo
 gom to ga 'cesh mo tani aha/
 gara/ mina kar 'ba/ ki ca mo
 be.)

¹⁹ Haali/ um 'kunykina bwa
 mo mmo'kuɕ bwa mo gom
 uni gun ta pus mo me'd jin
 yuka um ki yuk ki is bum mo.

²⁰ Haali/ um 'kuɕki bwa
 mo waŋki/ wathi/ dhu um ki
 ɕin̪kinam piti mo, walla 'kwar
 um ka gwapi/ mo, walla bu'th
 shi/ miim 'boron bum mo,
 walla 'theŋ thini mis mo,
 walla dor um e jis/em bum
 mo.

²¹ E mon'the is pem mo
 tani aha/ mina mii o gwo mo
 ki am 'kokina mo ki is jin
 'ka'da'ka'd kagahara mo gom
 mii jan mo be.

Hili ma a'diyin jin mina
 jan tal 'de/ ibu'th ki monkar
 'ba/ nycine/ mo tani - aha/

okina gwo me'd wathim pus
 mo - aha/ si'da/ bu'thkina mo
 mmokar 'ba/ ki ca mo ki a'di
 jan mo be.

²² A/uni ta 'Kwani Ibraniyi-
 ina? Wakan aha/ garayi. A/
 uni ta 'Kwani ma Israyiila?
 Wakan aha/ garayi. A/uni ta
 emen ma Ibrahiima? Wakan
 aha/ garayi.

²³ A/ uni ta ɕin̪kina/ ma
 Krist̪h̪osa? Aha/ tana jan 'de/
 jin 'boro'di. - Aha/ ona gwo
 mo me'd wathi/ jin gusi'da du
 mo. Aha/ tana a'di jin 'boro'd
 ki 'bor gana/ kagahara goma
 tu'c jin caaca kagahara mo
 dhali gom mmodi eya sijin
 kagahara mo dhali gom
 mondor jin molu deŋ e mo
 dhali gom mmo'dish 'twa/ isa
 yempa/ mmowu mo.

²⁴ Me'di mudhe'd mo aha/
 bu'thkina mondor 'peni me'd
 gi 'Kwani Yahuuda/ mo ki
 mondor jin 'kona issu/ i/ ath̪
 'de/ mo.

²⁵ Me'di kwara mo aha/
 dorkunu mo ki cwa mo.
 Ki eŋ kamu/ mo tani aha/
 'koshkunu ki wosh mo.
 Me'di kwara mo tani aha/
 dikina e bwam ma kur yi'de/
 jin pwaŋki bwa mo. Ki
 mon'thiny ilu/ mo dhali ki
 montee ilu/ mo tani aha/
 hashkina e 'kukumma/ yi'de/
 mo be.

²⁶ E ya jin yaka/ me'd ka
 ris mo, aha/ 'dapa 'kup e mo
 jin tagu wu mo 'peni yi'de/
 kun son mo, e mo jin tagu wu
 mo 'peni imandil to mo, e mo
 jin tagu wu mo 'peni 'kwanim
 pem mo, e mo jin tagu wu
 mo 'peni 'kwani gun 'koki ta
 'Kwani Yahuuda/ mo, e mo

jin tagu wu mo e 'penkuman bampa/ mo, e mo jin tagu wu mo e mombwaasho mo, e mo jin tagu wu mo e kumma/ yi'de/ mo, e mo jin tagu wu mo 'peni iwak pem gun ta thus ki thus mo,

²⁷ e mii ma tu'c jin 'batha'ba'th mo, e miiny cinjina/ jin shwa'da nyor ki thith mo, e mon'thiny ka ris ki dar gi e ki ish mo, e te/ jin 'kosho'da 'kosh mo dhali e yi'de/ jin bu'thki'da bu'th mo, me'd ka ris ki dar gi tonte/ mo, dhali e mon'thupga/ mo dhali ki is gana/ 'te/ mo.

²⁸ Dhali ki dar gi mii gwansani 'baar mo ka po/ mo tani to di'd jin yap aha/ mo isa yempa/ mo, a'di jin ta mo/ anan is pem goma risa kaniisa 'baar mo be.

²⁹ Kaja a'di 'ka'da ise idhali aha/ idina is ki 'ka'd mo? Kaja a'di jin karu mmobit moye idhali aha/ idin ma nyor ki dek mo?

³⁰ Wakki/ aha/ mina mii kar 'ba/ ki ca mo tani aha/ mina kar 'ba/ ki ca mo gom to gun toru aha/ e moj'ka'd is pem mo be.

³¹ Arumgimis dhali Ababa gi Tapa Yesus mo tani a'di jin 'boru mii mo gom mii ma sule/ mo tani a'di mishki'd ki aha/ dinaki ta tor mo be.

³² E Pan Dimashk mo tani amudhiir jin diki'd e bwan'kwariny ma Malik jin ta'da Areta mo, jin jiki 'penkuman Bampa/ gi Pan Dimashk mo jin mina a'di bu'th aha/ mo be.

³³ Hili aha/ thulkunu ka 'cesh mo e bwam ma nura/

mo gi en 'kup gi embul shu'd ma goj mo dhali ye 'peni me'd piti mo be.

12

Tonyjan ma Buulus mo dhali Gwo jin 'Ceenu mo

¹ Aha/ mina mii kar 'ba/ ki ca mo. Toj kamu/ yisa di'd jin midi ta shi/ miim 'boro'd gom a'di mo tani hili aha/ mina yip 'kup e tonyjan mo dhali gwo jin 'ceenu jin ta ji gi Tapa mo be.

² Aha/ misha wathi/ jin diki'd eya Kristhos mo, a'di jin diki'd ki yil karpa'c ath 'de/ mo 'thissa/, a'di jin bu'thkunu mo e bwam momis jin 'kon ma po/i kwara mo - wakki/ ki bungwar is mo walla ki dar gi bungwar is mo tani aha/ dinaki mish mo mo. Arumgimis a'di mishki mo mo be.

³ Dhali aha/ misha ki wathi/ yansan a'di bu'thkunu mo e bwam monyaro/ ma Arumgimis mo - wakki/ a'di e bungwar is mo walla ki dar gi bungwar is mo tani aha/ dinaki mish mo mo. Arumgimis a'di mishki mo mo be.

⁴ Dhali a'di cikki gwo ki to gun minu mol tor mo, jin mina wathi/ mol bah mo be.

⁵ Gom gway gi wathi/ yansan mo tani aha/ mina kar 'ba/ ki ca mo, hili eya po/ gway gi is pem gana/ mo tani aha/ mina diki kar 'ba/ ki ca mo isi ciki/ jasi moj'ka'd is pem mo be.

⁶ Ba wakki/ aha/ onayi ki kar 'ba/ ki ca mo tani aha/ mina diki ta pus mo haali/

gwo jin miga/ tor mo tani
midi ta gwoŋ gana/ mo be.
Hili aha/ tu'kkina is mo 'peni
a'di mo, wakan ki jan tal
'deŋ kamu/ midi 'taki diki ku-
lum gwo apo/ aha/ ki nyanye/
'peni a'di jin parkina a'di e e
aha/ mo walla cik 'peni aha/
mo be.

⁷ Dhali mmonon aha/
'peni mo jin miga/ kar 'ba/
ki ca mo goma ris gwony
'cee gwansan kun ishkin ka
enthus mo tani a'de/ a'di
cikunu aha/ mo e bungwar
is pem mo a'di jin ta'da
gumbway ma Setaan mo
mmoṭukun aha/ mo, mmonon
aha/ mo 'peni mo jin miga/
'taki kar 'ba/ ki ca ki nyanye/
mo.

⁸ Me'di kwara mo tani aha/
yukkina Tapa mo mmo'tho
mo gom a'di yan mo ki a'di
midi 'taki dhal aha/ mo.

⁹ Hili a'di ki o aha/ gwo mo
ki: A'them pem a'di 'koshi
jwa mo gom / e mo haali/
mom'bi'th pem a'di nyo/ u
mo ki nyo/ gana/ e mo is jin
'ka'da'ka'd mo. Aha/ mina
bwa 'kuny ki nyanye/ kaga-
hara 'baar mo mmokar 'ba/
ki ca mo e mom pem kun
'ka'dka/ is mo ki mom'bi'th
ma Kristhos midi ca'ba po/
aha/ mo be.

¹⁰ Gom gway ma Kristhos
kan mo tani aha/ ca'bkina
ka this mo i e mo e is jin
'ka'da'ka'd mo, eya wak jin
waku mo, e miiny cin'kina/ jin
shwa'da nyor ki thith mo, e
mo gun tojuwa to'c bwa mo,
dhali e mii ma cis mo. Haali/
ki aha/ 'ka'da is kan mo tani
aha/ 'bi'thkina is ki 'bi'th mo
be.

*Mo jin Anankin ma Buulus
Is mo goma Kaniisa gi Paŋ Kur-
inthuus mo*

¹¹ Aha/ takina pus mo. Um
kankaa/ ki 'bi'th mo gom a'di
mo haali/ aha/ ka ba/ imina
'taki ha me'd ki haŋ gana/ ki
um mo. Haali/ aha/ dinaki
kar ari sheŋ kamu/ mo gom
uni gwansan kun dhunu ki
she/ mo kun bolona bol e mo,
isi kani ba aha/ tana toŋ ka-
muwa.

¹² Jamas mii goma
mankaru ki she/ jin ta jin
gana/ mo tani uni thimkunu
mo e bwam um mo eya ris
bwa 'baar mo kun 'ku'kununu
mo ki 'kari'th mo dhali ki
jamas mii mo dhali ki momer
mo dhali ki miiny caaga/ mo.

¹³ Haali/ 'peni shi/ miim
'boro'd jana nonu um mo jin
tan ma kaniisan tiya mo, isi
ciki/ aha/ ki is pem dinaki
kar tondi'ti'da po/ um mo.
Dhalki aha/ 'peni mii yan jin
thu'thka/ mo ma.

¹⁴ Mmahan gom me'd
kun 'koni kwara mo tani
aha/ thosonkina is pem mo
mmoyaku/ i um mo. Dhali
aha/ mina diŋ um mii ki diŋ
yisa, haali/ aha/ dinaki simm
to gun tana um e mo, hili aha/
simma jasi um e mo. Haali/
ushi uci ka ba/ imini 'koki mii
dhu to mo gom icom buni mo,
hili icom gom uci m buni mo
be.

¹⁵ Aha/ mina bwa 'kuny
mo ki 'kuny gana/ mo
mmo'baar tom pem mo
dhali mmo'baaru is pem mo
gom gway ma kashiram bum
mo. Waki/ aha/ ena um
kagahara mo tani a/ dhali

aha/ minu en ki gwa'd gwa'd mowa?

¹⁶ Hili 'boro'd be ki aha/ ki is pem dinaki diŋ um mii ki diŋ mo. Dhali um o gwo mo ki aha/ miikina ka mak mo dhali aha/ he'kkina um e mo ka gany pem mo.

¹⁷ A/ aha/ bu'thkina shi/ miim 'boro'd 'peni um ki unin tiya gwan gun hashkika/ e um mowa?

¹⁸ Aha/ kankina Tiithus gwo mo mmoyaku/ mo dhali mmohasha kam mmonyak ya ki a'di mo. A/dhala Tiithus bu'thki shi/ miim 'boro'd 'peni um mowa? A/'kona am ki mii mii jin nyaka'd e shi/ ina'de/mowa? A/'kona aman ki nyak ŋatgin gun nyakkan mowa?

¹⁹ A/um 'kon mmoŋosh isa yempa/ ki aman 'ce'dkina gwo she/ mo gom bungwar is bam mo ibwambori um mowa? A'di ibwambori jis/ e ma Arumgimis mo ba/ ki aman ŋorkina gwo goma Kristhos mo dhali a'di 'baar mo gom mmonyany bun kun minu nyan um is mo, um gun enu mo be.

²⁰ Haali/ aha/ ko/ kina is mo ki aha/ wari mina 'taki pu'dku/ mo dhali gam um me'd jin dika/ ki o bwayi, dhali ki um mini 'taki gam aha/ me'd jin mina um i'koki o bwa moyi. Wakan wari ki mo jin waluwa wal midi di mo walla bwan dhapan mo walla mo ma nyor mo walla mii jin miinu ka ham 'kus mo walla mo jin thudhuwa thu'th 'pen mo walla mo ma le'd jin tanu mo walla mo jin 'theku 'ba/ mmis mo walla mo ma dulatt jin miinu mo.

²¹ Aha/ ko/ kina is mo ki me'd jin miga/ pu'dku/ mo dok/ e mo tani Arumgimis pem a'di midi 'taki kar aha/ ki is jin gwa'da'd mo ibwambori um mo dhali aha/ mina 'taki mii ko mo goma ris uni gwansan kun miiki miinthus itwa/ a/ mo dhali 'koki rica du is mo 'peni mon'dap em buni mo dhali mii gun miinu miinyal mo dhali mii kun 'kanuwa kanthi/ mo, a'di jin botkina uni mo mmomii mo be.

13

Kwalany 'Te/ be. Gwo jin Rumkunuwa Rum mo dhali Monthe Me'd mo

¹ Yansan ta me'di kwara mo jin murka/ pu'dku/ i um mo. E mii gunn kun yera yer is ki gway mo tani minu mii te mo ki te'b ki 'twan 'kwani su/ mo walla ki 'twan 'kwani ikwara mo kun mini mii ta iman/o gwo mo.

² Aha/ rumkina uni gwansan kun mii miinthus ntwa/a/ ki gwo mo dhali aris unin tiya si'da/ mo, dhali aha/ rumkina uni ki gwo mo shwane/ me'd jin pikika/ mo me'd jin miikika/ mo ki aha/ dikina i bun'kus mo eya pom but pem jin 'kon ma po/i su/ mo ki aha/ mina diki 'tash uni 'twa/ mo wakki/ aha/ mina pu'dku/ dok/e mo

³ haali/ um 'kokina gwo ibwa mo mmonyoy/ mii mo ka Kristhos a'di ŋorki gwo e aha/ mo. A'di yisa 'ka'da is ki 'ka'da e mo jin tu'ba a'di um mo, hili a'di ta gi mom'bi'th e um mo be.

⁴ Haali/ a'di 'koshkunu jwa mo ki cwany'cithan dhul mo e mo jin 'ka'da a'di is ki 'ka'd mo, hili a'di di'd ki e mo dok/ e ki mom'bi'th ma Arungimis mo. Haali/ aman 'ka'da is e a'di mo, hili mo jin tu'bu/ um mo tani aman mina nyak 'ko ki a'di mo ki mom 'bi'th ma Arungimis mo be.

⁵ Nyithi/ is bum mo ma, mmopar e wakki/ um shurkin mo e mongam gwo is bum mo. Pali is bum mo ma. 'Kona um ki nyitha ka Yesus Kristhos a'di diki'd e um mo - isi ciki/ ka jin gana/ um ushki me'd mo mmogam mompal 'kup mo be.

⁶ Aha/ ona bwayi ki um mini gam gwo ki aman 'kon-aki ta ku gun ush me'd mo be.

⁷ Hili aman 'thokina Arungimis mo ki um mini 'koki mii a'di jin ta thus ki thus mo - yisa ki aman wana e gi uni gun gam mompal 'kup mo 'te/, hili ki um mini mii a'di jin ta jin kar/e mo, ba am a'di iwana e ki uni gun ushi me'd mo be.

⁸ Haali/ aman mina mol ton kamu/ mii apo/ gwon gana/ mo, hili jasi gom gwon gana/ mo be.

⁹ Haali/ aman 'kunykina bwa mo ki aman 'ka'dkina is mo dhali um a'di i'bi'thkin ki 'bi'th mo. A'di jin 'thokina am mo tani ta gom miim bum jin minu nyo/ shoka 'cesh mo be.

¹⁰ Aha/ 'kwarkina gwo yansan ki aha/ si'da 'peni um mo, ki mii gi wakan ki aha/ mina pu'dku/ mo tani aha/ mina diki mii o gwo jin 'bitha'bi'th mo mmobu'thka/

moshirr mo a'di jin cikina Tapa aha/ mo gom mo jin nyanuwa nyan is mo dhali yisa mmopor to bwa mo.

¹¹ Kwalany 'te/ ba/, iwak mo. 'Koku/ ma. Toki miim bum ma. Ciya hirdhe/ ki gwom pem mo ma. Gami gwo me'd ka rem 'kup mo ma. 'Koyi e monku'th is mo ma. Dhali Arungimis gi mo/en dhali ji gi monku'th is mo a'di midi di e um mo be.

¹² Theka the me'd ka rem 'kup mo ma ki 'twa/ jin kogu jin pinu mo.

¹³ Aris uni 'baar mo kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo tani theki um me'd mo be.

¹⁴ A'the gi Tapa Yesus Kristhos mo dhali mo/en ma Arungimis mo dhali anyak jin nyaku to mii gi Shi/ in Dheleladhelel mo tani mini 'ko e umi 'baar mo be.

Gwo jin 'Kwar ma Buulus gom 'Kwani gi Paṅ GALATHIYYA mo

Monthe Me'd mo

¹ ABuulus jin ta a'di jin karu ki she/ mo - yisa 'peni 'kwani mo walla ki wathin kamu/ mo, hili ka Yesus Kristhos mo dhali Arungimis jin ta'da Baba mo, a'di jin 'de'kki a'di mo 'peni mowu mo be -

² dhali arisa wak pemi 'baar mo, uni kun nyakki 'ko ki aha/ mo.

Eya risa kaniisa gi Paṅ Galathiyya mo be.

³ A'the e um mo dhali monku'th is 'peni Arungimis jin ta'da Baba mo dhali Tapa Yesus Kristhos bana mo be,

⁴ a'di jin ciki is piti mo gom miinthus bana mo mmo'cuk ana mo 'peni she/ yil jin ta jin thus yan mo isi ki bwa ma Arungimis bana mo dhali a'di jin ta Com mo.

⁵ E a'di mo tani imina monyca icil mo gom mo jin minu 'ko ki sule/ mo dhali ki sule/ ya ye 'ba/ mo be. Amen.

Gwom 'Borgan kamu/ Yisa Di'da

⁶ Aha/ merkina mo ki um ki jahanne/ kan akki a'di e mo a'di jin yukki um mo eya 'the ma Kristhos mo dhali tu'k mo e gwom 'borgan kamu/ mo -

⁷ yisa e gwom 'borga/ jin ta jin kamuwa, hili haali/ kun tiya 'kokin mo kun to'cki um bwa mo dhali kun ona bwa ki

ak gwom 'borga/ ma Kristhos e mo be.

⁸ Hili isi kani wakki/ aman walla aman'doyu gwo 'peni momis mo mini 'taki ci um gwom 'borgan kamu/ ki ca'ckon mo ki a'di jin cikina aman e um mo tani dhalki a'di jeenu mo.

⁹ Me'd gwo jin okina aman itwa/ a/ mo wakan shwane/ mo tani aha/ ona gwo dok/ e mo ki: Wakki/ a'din 'den kamu/ ci um gwom 'borga/ ki ca'ckon mo ki a'di jin bu'thkina um mo tani dhalki a'di jeenu mo ma.

¹⁰ A/aha/ shwane/ simmkina 'the gi 'kwani eya, walla 'the ma Arungimis mo? Walla aha/ palkina mii mo mmo'bor 'kwani bwa mowa? Wakki/ aha/ dina mo naskina/ mo mmo'bor 'kwani bwa mo tani aha/ mina 'taki diki ta cinjkina/ ma Kristhos mo be.

Mo jin Warkin ma Buulus ki A'di jin Karu ki She/ mo

¹¹ Haali/ aha/ mina 'taki dhal um imish mo moyi, iwak mo, ki gwom 'borga/ a'di jin cinu ki aha/ mo tani diki ta gwo 'peni isi gwo gi wathi/ en'thi/ mo.

¹² Haali/ aha/ dinaki bu'th a'di 'peni wathi/ en'thin kamu/ mo, walla si'da/ aha/ dinuki tor a'di mo, hili a'di pu'dki'd mo ki gwo jin 'ceen ma Yesus Kristhos mo be.

¹³ Haali/ um cikki gwo mo gom mondiki/ em pem jin ta jin dhamo/ jin ta ji gi mii gi 'Kwani Yahuuda/ mo, a'di ito'ckika/ kaniisa ma Arungimis bwa mo ki mombujur mo dhali pal mii

mo mmo'ce'd a'di sho'k mo be.

¹⁴ Dhali aha/ bolkina uni e mo ki miinj 'Kwani Yahuuda/ mo, mmo'ce'd uni ka ris apo/ mo uni gun ta ku gi yil pem gana/ mo e bwaman 'kwanim pem mo haali/ aha/ shwakina nyor ki thith mo gom gwon dhamo/ gun luku 'peni 'kwani gwanyjakam pem mo be.

¹⁵ Hili ki a'di jin karki aha/ ki she/ mo ntwa/ a/ ki aha/ dinuki dho'th mo dhali yuk aha/ mo goma 'them piti mo tani,

¹⁶ a'di 'borkina bwa mo mmotor Ya/m piti eya tente/ e aha/ mo. Ki mii gi wakan mo tani ki aha/ mina ci gwo gom a'di e bwaman 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo. Ki a'di wakan mo tani aha/ dinaki tora tor ki a'dinj kamu/ jin ta bungwar is mo walla abas mo,

¹⁷ walla aha/ si'da/ dinaki ya ka gagamis e Pa Urushaliim mo e uni gwansan kun 'kokunu mo mmodhu ki she/ mo ntwa/a/ ki aha/ mo, hili aha/ yakina mo e Bampa/ gi Pa Arabiyya mo be dhali dok/ e aha/ dokkina ka nyan'ko'd mo e Pan Dimashk mo be.

¹⁸ Dhali yan'ko'd 'ko'di yili kwara mo tani aha/ yakina ka gagamis e Pa Urushaliim mo mmobuta Sapa mo dhali nyak ca'b ki a'di ka cim ma karpa'c mo be.

¹⁹ Hili aha/ dinaki par unin tiya e kun dhunu ki she/ mo isi ciki/ jasa Yakuub jin ta'da kam gi Tapa mo be.

²⁰ (Dhali gwo jin 'kwarkika/

e um mo tani ibwambor ma Arumgimis mo aha/ dinaki ta ator mo be.)

²¹ Dhali yan'ko'd aha/ yakina e Bampa/ gi Pan Suriyya mo dhali Pan Kilikiyya mo be.

²² Dhali aha/ 'konu mo mmomol mo naskinayi ki jis/ e ma risa kaniisa ma Kristhos e Bampa/ Yahuudiyya mo be.

²³ Uni cikki jasi gwo jin onu mo ki: A'di jin to'cki ana bwa mo 'thissa/ a'di di'd shwane/ mmoçi gwo gi mongam gwo is mo, a'di jin palkina a'di mmo'ce'd sho'k mo be.

²⁴ Dhali uni karkina Arumgimis ki ca mo gom aha/ mo be.

2

ABuulus A'di Bu'thkunu mo ki Unin Tiya kun Dhunu ki She/mo

¹ Dhali yan'ko'd 'ko'di yili 'kume'd i'ce'dka dojon mo tani aha/ yakina ka gagamis mo dok/e e Pa Urushaliim mo nyakka Barnaaba mo mmosusa Tiithus nyakki aha/ mo be.

² Aha/ yakina mo ki gwo jin 'ceenu mo, dhali aha/ karkina a'di ibwambori uni mo (hili ki kup mo e bwambori uni gwansan kun dhunu ki uni gun tana shu/um bway mo) gom gwom 'borga/ mo a'di jin cika/ mo e bwaman 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo, isi ciki/ ki aha/ mina 'taki gus mo walla ki aha/ guskina 'te/ ki pe'th mo.

³ Hili isi kani aTiithus a'di jin nyakki ya ki aha/ mo, a'di yisa tucu mo mmo'ciha/ munyjal yis piti mo, ba a'di ta Wathinj Griki mo be.

4 Hili haali/ gom iwak kun ta thus mo kun susu mo ibwaman mo ki kup mo tani uni kun hurki bwaman mo mmo'kar mom bam jin 'kona am ki 'kus e mo, a'di jin takina aman eya Kristhos jin ta'da Yesus mo, ki uni mini 'taki sus am e mo jin dekuwa dek mo be.

5 E uni mo tani aman 'konaki dhas is bam bway mo isi kan gom ari mo mo, ki gwoŋ gana/ gi gwom 'borga/ minu dhu mo gom um mo be.

6 Dhali 'peni uni gwansan si'da/ kun onu ki uni tana shu/ um bway mo gom toŋ kamu/ mo (A'di jin tana uni mo tani midi diki mii toŋ kamu/ gom aha/ mo. Arungimis diki toŋ mii ma gwar 'de/ mo). Uni gwansan, aha/ ona gwo mo, e uni kun onu ki uni tana shu/ um bway mo tani mini 'koki mar toŋ kamu/ is gom aha/ mo be.

7 Hili ki gwony ca'ckon mo, ki uni parki mii e mo ki aha/ karkunu mo mmoci gwom 'borga/ ki 'kwani kun 'kon ka munyjal yisi e mo me'd jin karkunu aButerus mo mmota amançi gwom 'borga/ gom uni gun 'cithuwa munyjal yis mo be.

8 (Haali/ a'di jin miiki'da tu'c mo ka Buterus mo gom gwo gi hashu mo e uni gun 'cithuwa munyjal yis mo tani miiki'da tu'c mo e aha/ si'da/ mo gom 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo.)

9 Dhali ki uni nyithkina 'the jin cikunu aha/ mo tani aYakuub dhala Sapa dhala Yohaana uni gun onu

ki uni tana atin'kiliŋ mo tani ciki aha/ bway mo dhala Barnaaba mo abim poros gi mmonyak to mii mo, ki aman mina 'taki ii mo e 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo, dhali uni e 'kwani kun 'cithuwa munyjal yis mo be.

10 Jasi uni ona bwayi ki aman mina ka uni gun hatha'ko'd e mo, a'di jin ta to yan gana/ jin gananka/ 'ba/ mo ka daran du mo mmomii mo be.

ABuulus Kucurki'da Buterus mo e Pa Anthaakiya mo

11 Hili ka Sapa pu'dki'd mo e Pa Anthaakiya mo tani aha/ ceshkina a'di mo ka karambuye/ mo ki jis/ em piti mo haali/ a'di doshki'd mo mmowakkunu a'di mo be.

12 Haali/ ntwa/ a/ mo, ki 'kwanin tiya pu'dkin mo 'pena Yakuub mo tani a'di nyaŋki to shwa ki 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo. Hili ki uni pu'dkin mo tani a'di guki is piti ka nyan'ko'd mo dhali kwa/ is piti bwa mo mmoŋo/ kina a'di 'kwani kun 'cithuwa munyjal yis mo be.

13 Dhali nyaŋki a'di mo tani 'Kwani Yahuudan tiya kun boŋkin mo tani nyaŋki mii yan mii mo ki mii washila/ mo. Wakan ka Barnaaba si'da/ a'di kalkunu shoki mis ki miim buni jin miikina uni ki washila/ mo be.

14 Hili ki aha/ mishkina ki uni 'konuki dosh ka ji sho'k mo gom gwoŋ gana/ gi gwom 'borga/ yan mo tani aha/ okina Sapa ibwambori uni 'baar mo ki: Wakki/ / e ba ta ji Yahuuda/ mo tani

dhali diki mii me'd wathi/
jin diki ta Wathi/ Yahuuda/
mo tani dhali diki mii me'd
Wathi/ Yahuuda/ mo tani /e
mini mish 'kwani kun 'koki
ta 'Kwani Yahuuda/ dhu me'd
'Kwani Yahuuda/ kata mo?

*'Kwani Yahuuda/ Nyakan
ki 'Kwani kun 'Koki Ta 'Kwani
Yahuuda/ mo kun Wothu/ ki
Mongam Gwo Is mo*

¹⁵ Ana ki is bana ana kun tana
'Kwani Yahuuda/ ka dho'th
mo dhali yisa 'kwani kun
'koki ta 'Kwani Yahuuda/ kun
ta imanmii miinthus mo,

¹⁶ dhali ana gun misha mo mo
ki wathi/ dinuki kar ki mo ma
kar/ e ki mii gi gwoŋkan jin
cinu mo, hili ki mongam gwo
is eya Yesu Kristhos mo, isi
kani ana gamkina gwo is eya
Kristhos jin ta'da Yesu mo.
Ki mii gi wakan mo mmod-
huwa dhu ki mo ma kar/ e
mo ki mongam gwo is eya
Kristhos mo dhali yisa ki mii
gi gwoŋkan jin cinu mo haali/
ki mii gi gwoŋkan jin cinu mo
tani jan tal 'deŋ kamu/ yisa
di'da jin minu kar ki mo ma
kar/ e mo be.

¹⁷ Hili wakki/ miim bana jin
pala ana ki ana minu dhu
ki mo ma kar/ e eya Kristhos
mo tani ana ki is bana minu
gam mo ki ana tana imanmii
miinthus mo a/aKristhos a'di
karu mo mmomii miinthus?
Dhalku/ ki tosh kan mo.

¹⁸ Hili wakki/ aha/ ki nyanj to
gwansan is dok/ e mo, uni gun
'tukka/ mo tani yan'ko'd aha/
nyo/a is pem mo ka mandhanj
gwo mo be.

¹⁹ Haali/ ki gwoŋkan jin cinu
mo tani aha/ wuna mo e
gwoŋkan jin cinu mo ki aha/

mina di mo goma Arumgimis
mo be.

²⁰ Aha/ nya^ukkunu 'kosh ki
cwan'y^ucithan dhul nya^uka
Kristhos mo. Dhali a'di yisa
ta aha/ jin dina ki eya, hili
aKristhos a'di jin diki'd ki e
e aha/ mo. Dhali mondiki/e
jin dika/ ki e e bungwar is mo
shwane/ tani aha/ dina ki e
ki mongam gwo is mo e Ya/
ma Arumgimis mo, a'di jin
enki aha/ mo dhali ci is piti
mo gom aha/ mo be.

²¹ Aha/ dinaki puuwa 'the
ma Arumgimis mo. Haali/
wakki/ mo jin dhunuwa dhu
ka kar/ e diki'd mo e gwoŋkan
jin cinu mo tani, kan, Kristhos
wuki'd mo ki dar gi 'kup miin
gana/ mo be.

3

*Gwoŋkan jin Cinu mo walla
Gwo jin Gamu Is mo*

¹ Ayy um 'Kwani gi Panj
Galathiyya kun ta pus
mo. Um gun tor^ukunuwa
Yesu Kristhos eya tente/
mo ibwambori jis/ em bum
mo a'di jin 'koshkunu ki
cwan'y^ucithan dhul mo tani
aja iceshki um ki en dhathu/
mo?

² Dhalki aha/ do^uta um jasi
gwo gom gway yansan mo. A/
ki um bu'thki Shi/ in ki mii
gi gwoŋkan jin cinu mowa?
Walla ki gwo jin cikina um ki
mongam gwo is mo?

³ Ayy, um 'kona isi pusi
mana? Mmotelkina um mii
'pen mo ki Shi/ in mo, a/dhali
um shwane/ dakki 'kup mo ki
bungwar is mowa?

⁴ A/ki gwo gi wana um kani bwa imiikina um aris to ki pe'th mo kana? - ba a'di 'te/wari ka jin gana/ ita jim pe'th mo.

⁵ Dhali a'di si'da/ jin thipki'da thip ki Shi/in e um mo dhali mii miimer e bwam um mo tani a/a'di ki mii a'di ki gwoṅkan jin cinu mo walla ki gwo jin cikū ki moṅgam gwo is mo?

⁶ Wakan a/ Ibrahiim gamki'da Arumgimis gwo is mo, dhali a'di karkunu mo gom a'di ki mo ma kar/e mo.

⁷ Wakan um mini hil mii i e ki a'di ta mii gi 'kwani gi moṅgam gwo is mo kun ta iya/ ma Ibrahiim mo be.

⁸ Dhali Gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mo, mmony-ithkina a'di ntwa/ a/ mo ka Arumgimis midi dhu 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ ki mo ma kar/e ki moṅgam gwo is mo tani a'di ciki gwo ki gwom 'borga/ ntwa/ a/ ka Ibrahiim mo mmo/o gwo mo ki: E /e mo tani aris kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo tani minu 'bor mii mo be.

⁹ Wakan mo, 'kwani gwansan kun ta ku gi gami gwo is mo tani uni 'boru mii mo nyakka Ibrahiim mo a'di jin ta'd gi moṅgam gwo is mo be.

¹⁰ Haali/ aris uni 'baar mo kun 'ko 'ko'd e mii gi gwoṅkan jin cinu mo tani uni 'kon e bwan'kwariny monyjee mo. Haali/ a'di 'kwarkunu mo ki: Monyjee midi di mo goma ris 'kwani 'baar ka 'deṭe/ deṭe/ mo, uni gun 'koki 'ko 'ko'd eya ris to 'baar mo kun

'kwarkunu mo e gwoṅkan jin cinu mo dhali mii uni mo be.

¹¹ Dhali a'di di'd eya tente/ be ki wathi/ en'thiṅ kamu/ yisa di'da jin minu kar ki mo ma kar/e mo ibwambor ma Arumgimis ki gwoṅkan jin cinu mo. Haali/ a'di 'kwarkunu mo ki: A'di jin karu ki mo ma kar/e ki moṅgam gwo is mo tani a'di midi di ki e mo be.

¹² Hili gwoṅkan jin cinu mo tani diki di apo/ mo jin gamu gwo is mo, haali/ gwo 'kwarkunu mo ki: A'di jin mii uni mo tani a'di midi di 'ko'di uni mo be.

¹³ AKristhos a'di wanki ana 'ba/ mo 'peni monyjee gi gwoṅkan jin cinu mo mmowarkina a'di ki monyjee gom ana mo - haali/ a'di 'kwarkunu mo ki: Monyjee midi di goma ris 'kwani 'baar ka 'deṭe/ 'deṭe/ mo, uni kun shirki is buni apo/ cwa mo -

¹⁴ Ki eya Kristhos jin ta'da Yesus mo tani mo jin 'boruwa Ibrahiim mii mo midi 'taki pu'du/ apo/ 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo ki ana mina 'taki bu'th gwo jin onu is mo gom Shi/in e moṅgam gwo is mo be.

Gwoṅkan jin Cinu mo dhali Gwo jin Onu Is mo

¹⁵ Aha/ mina ci um mii gi wathi/ en'thi/ gom she/ mm mii mo, iwak mo. Wathiṅ kamu/ yisa di'da jin midi puu gwo gom mal gi wathi/ mo walla mar gwom piti is mo 'ko'di a'di tekunu shoka 'cesh mo.

¹⁶ Dhali gwo kun okunu is mo dhukunu mo goma

Ibrahiim mo dhali gom emen piti mo. A'di diki o gwo mo ki: Dhali e emen piti mo, mmo/o gwo goma ris mo. Hili mmo/o gwo mo gom a'din 'de/ mo ki: Dhali gom emen pini mo, a'di jin ta'da Kristhos mo be.

17 A'di ta 'pemen gwo jin oka/ mo. Ki gwoŋkan jin cinu mo jin pu'dki'd ki yil kun 'koni iss* 'kwanimpa i/ iss 'de/ i'ce'dki iss 'de/ i'ce'dka 'kume'da po/ mo ŋ'ko'd mo tani a'di diki kar gwo mmopuu mo, gwo jin gamu me'd mo 'thissa/, a'di jin ten ma Arumgimis shoka 'cesh mo. Wakan ki gwo jin onu is mo minu kar ki jim puu mo be.

18 Haali/ wakki/ mal ta ji gi gwoŋkan jin cinu mo tani a'di yisa di mo 'ko'di gwo jin onu is mo, hili Arumgimis ki ci a'di ka Ibrahiim ki gwo jin onu is mo be.

19 Kata cinu gwoŋkan jin cinuye? A'di karkunuwa po/ mo gom gwon dhan mo ntagi emen midi 'taki pu'du/ mo e a'di jin okunu gwo is mo. Dhali a'di karkunu 'pen ka pije/ mo ki iman'doyu gwo mo ki a'di jin doshki'di bwaman mo mmowoṭha/ woṭh mo.

20 Dhali a'di jin doshki'd e bwaman mo mmowoṭha/ woṭh mo tani a'di diki ta 'pemen mmodi jasi 'de/ mo. Hili Arumgimis a'di tal 'de/ mo be.

21 A/dhali gwoŋkan jin cinu mo a'di di'da po/ gwo jin on ma Arumgimis is mowa? Dhalku/ ki tosh kan mo. Haali/ wakki/ gwoŋkan jin cinu mo minu 'taki ci mo mmokar mo jin 'konu ki e mo tani yan'ko'd mo ma kar/e midi 'taki di mo ka jin ganayi ki gwoŋkan jin cinu mo be.

22 Hili Gwo jin 'kwarkunu mo tani tulki'da ris to 'baar mo 'twa/ mo e miinthus mo, ki gwo jin onu is mo e mongam gwo is eya Yesu Kristhos mo tani minu 'taki ciki uni gwansan kun gami gwo is mo be.

23 Dhali ntwa/a/ ki mongam gwo is diki pu'd mo tani ana 'kokunu mo mmohem mo e bwan'kwariny gwoŋkan jin cinu mo, mmodhukunu ana e bwan'kwariny mo jin 'tashuwa 'tash 'twa/ mo ntagi mongam gwo is minu tor eya tente/ mo be.

24 Wakan gwoŋkan jin cinu mo tani a'di ta'da mansus bana mo ntaga Kristhos pu'dki'd mo, ki ana minu dhu ki mo ma kar/e ki mongam gwo is mo be.

25 Hili shwane/ mongam gwo is a'di pu'dki'd mo, i/ana dok/ e yisa i'kona mmo'ko mo e bwan'kwariny a'di jin suski'da sus mo

26 haali/ eya Kristhos jin ta'da Yesu mo tani umi 'baar mo ta iya/ ma Arumgimis mo ki mongam gwo is mo be.

27 Haali/ aris umi 'baar mo kun miikunu ki yi'de/ mo eya Kristhos mo tani hi'thkina Kristhos i'ba/ mo be.

'Kup Gwoŋ Gana/ gom Gwoŋkan jin Cinu mo

* 3:17 urbumiyya wa ṭalaṭiin

28 Wakan walla Wathi/ Yahuuda/ yisa di'da walla Wathiŋ Griki mo, walla wathi/ jin ta cɪŋkina/ jin yolu mo yisa di'da walla moŋ'ko ki 'kus mo, walla kun tana gwaṯh yisa di'da walla iyima 'bomi mo. Haali/ umi 'baar mo ƙal 'de/ mo eya Kriṯṯhos jin ta'da Yesus mo be.

29 Dhali wakki/ um ta ku ma Kriṯṯhos mo tani um ta emen ma Ibrahiim mo, mmota gi mal isi ki gwo jin onu is mo be.

4

1 Gwo jin oka/ mo gom mal mo a'dihe/ be. Me'd jin tana a'di a'ci mo tani a'di jin midi ƙal mal mo diki bol mii jin tanu cɪŋkina/ e ki 'bor mo, ba a'di ita a'di jin cila mali 'baar mo.

2 Hili a'di diki'd mo e bwaŋ'kwariny imanhil a'di jin aṯṯa she/ mo dhali imandhu tom piti mo ntaga tee jin karkina com a'di mo be.

3 Wakan gom ana mo. Ki ana takina uci mo tani ana takina cɪŋkina/ gi gwo ma bwa nyara/ gom gwoŋkan gi mony'cesh yan mo.

4 Hili ka tee pu'dki'd mo mmothimkunu a'di mo tani Arumgimis hashki Ya/ m piti mo, a'di jin dhodhu 'pena 'bom mo dhali a'di jin dho'thkunu mo e bwaŋ'kwariny gwoŋkan jin cinu mo be, mmowan uni gwansan 'ba/ mo, uni kun 'kokin mo e bwaŋ'kwariny gwoŋkan jin cinu mo,

5 wakan ki ana mina bu'th mo jin thipuwa thip me'd iya/ mo be.

6 Dhali haali/ um ta iya/ mo tani Arumgimis hashki Shi/in gi Ya/ m piti eya dum bana mo mmocuu gwo mo ki: Abba. Ababa.

7 Wakan eya Arumgimis mo tani um yisa 'koni mmo'ko mo mmota cɪŋkina/ mo, hili um ta iya/ mo, dhali wakki/ um ta iya/ mo tani um ta gi mal mo be.

ABuulus Dina Isi Gwo Ibwa mo gom Uni kun Gami Gwo Is mo

8 Kadhamo/ ki um 'koki mish Arumgimis mo tani um 'kokin mo ki mondek is mo e moŋ'ko gi uni gun 'koki ta gi buyempa ma rum kun luŋu mo.

9 Hili shwane/ mmopu'dkina um mo mmomisha Arumgimis mo tani, walla ki mii jin dhalu e i is mo ki um mishu ka Arumgimis mo tani um mini mish dok ka nyan'ko'd kata mo e gwo ma bwa nyara/ gom gwoŋkan gi mony'cesh gwansan kun 'ka'da is ki 'ka'd mo dhali kun hatha'ko'd ki ha'th kan mo? Um ona bwa mmota cɪŋkinam buni mo dok/eya?

10 Um 'kon mmodhuwa tee mo dhala ppe mo dhali yir jin akka'da ak mo dhali yil mo be.

11 Aha/ ko/ka is mo ki aha/ miikina tu'c apo/ um ki pe'th mo.

12 Iwaka, aha/ yuka um mo, wayi e ki aha/ mo ma haali/ aha/ si'da/ wana e ki um mo. Um 'koki thuthaa/ mii mo be.

13 Haali/ um mishkin mo ki mo jin 'ba'thka/ mo e bungwar

is pem mo tani a'di cikika/ um gwo gom gwom 'borga/ yani t̄wa/a/ mo be.

14 Dhali ba mondim pem yin a'di ta mompal gom um mo tani um yisa ushi aha/ mo walla wak aha/ mo, hili um bu'thki aha/ mo me'da man'doyu gwo ma Arungimis mo dhali me'da Kristhos jin ta'da Yesu mo be.

15 Mane mon̄tem bum jin surki'd ki um mo be 'te/? Haali/ aha/ tana man/o gwo gom um mo ki um mini 'taki buk aha/ em bum ka piye/ mo dhali ciyu/ uni ki aha/ mo wakki/ a'di mishu mii mo be.

16 A/ki aha/ wara ka manta 'kup gi um mmōtorka/ um gwōn gana/ mo?

17 Uni ta malgin ki malgin gom um mo, dhali hili yisa gom 'kup miin̄ gana/ mo. Uni ona bwa mmomu'th um 'twa/ mo 'peni aha/ mo ki um mini 'taki ta malgin gom uni mo be.

18 Haali/ gom 'kup miim 'borga/ mo tani a'di 'boro'd mmōci gwo mān ki shem 'boro'd mo isa yempa/ mo dhali yisa ki aha/ dikina nyak̄ki um mo 'te/.

19 Ushi ūcim pema, aha/ shwana bwan dho'th mo dok/e ntaga Kristhos minu uk mo e um mo be.

20 Aha/ ona bwayi mmo'taki di nyak̄ki um mo ishunsan dhali ak̄ 'twam pem e jin torka/ gwo mo haali/ aha/ dun̄kurkunuwa du is mo gom um mo be.

Gwo jin Be'dkunu ka Par mo goma Haagar mo dhala Saarah mo be

21 Tori aha/ gwo mo ma, um gun ona bwa mmo'ko mo e bwan'kwarin̄y gwōnkan jin cinu mo. A/'kona um ki cik̄ gwōnkan jin cinu mowa?

22 Haali/ me'd gwo jin 'kwarkunu mo ka: Ibrahiim ta gi iya/i su/ mo, jan 'de/ ta ji gi cin̄kina/ mo dhali jan 'de/ ta ji ma 'bom jin di'd ki 'kus mo be.

23 Hili ya/ ma 'bom jin ta cin̄kina/ mo tani a'di dho'thkunu mo me'd isi gwo gom bun̄gwar is mo dhali ya/ 'pena 'bom jin di ki 'kus mo tani a'di e gwo jin onu is mo be.

24 Dhali a'di yansan ibe'dki gwo gi 'pemena kamu/ mo. Ki up su/ gwansan ita gwo gun gamu me'd mo. Jan 'de/ 'peni Wosh Sinaa/ mo mmodho'th ūci gom miiny cin̄kina/ mo. Ayim jin ta'da Haagar mo be.

25 Dhala Haagar a'di ta Wosh Sinaa/ e Pa Arabiyya mo. Ayim a'di nyak̄ka'd ki Pa Urushaliim jin di'd shwane/ mo, haali/ a'di ta cin̄kina/ jin yolu nyak̄ki ūci ma yim mo be.

26 Dhali hili Urushaliim jin di'di momis mo tani a'di di ki 'kus mo dhala yim a'di ta'da ata'dam bana mo be.

27 Haali/ me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki:

'Kunyi bwa mo ma, ayy /en 'de/ yin jin tana burum mo jin diki dho'th mo.

C̄eyi 'twa/ mo ma dhali cuuyi mo, /e jin dina bwa ma dho'th ki shwa mo.

Haali/ ayim ma'du/ a'di ta'd gi ūci ki nyanye/ mo

mmobola yim e, a'di jin ta'd
ga kath mo be.

²⁸ Dhali ana iwak mo, wana
e ga Is/hak mo mmota uci gi
gwo jin onu is mo be.

²⁹ Hili ki me'd caan a'di jin
dho'thkunu isi ki gwo gi
bungwar is mo tani to'cki a'di
bwa mo a'di jin dho'thkunu
mo isi ki gwo gi Shi/in mo.
Dhali a'di wakan shwane/ mo
be.

³⁰ Hili Gwo ma Arungimis
kun 'kwarkunu mo o gwo
kataye? O ki ura yim cinjina/
ka piye/ mo dhali ya/ ma yim
mo haali/ ya/ 'pena yim jin ta
cinjina/ jin yolu mo tani a'di
midi diki gam mal mo nyakki
ya/ ma 'bom jin di ki 'kus mo
be.

³¹ Wakan iwaka, ana 'konaki
ta uci gi cinjina/ jin yolu mo,
hili ana tana uci ma 'bom jin
di ki 'kus mo be.

5

*Doshi ma ki Mo jin Telu
Sho'k mo e Mo jin 'Konu ki 'Kus
mo*

¹ Haali/ gom mo jin 'konu
ki 'kus mo tani aKristhos a'di
dhu ana ki 'kus mo. Gom
gwo gi wakan mo tani doshi
ma dhali teli sho'k mo. Dhali
dhalku/ 'ba/ ki mii 'ce'd mo
dok/ e mmonyak dhan'ka'b
'ba/ bu'th ki mii jin tanu
cinjina/ mo.

² Aha/ jin tana Buulus ona
gwo yan e um mo. Wakki/ um
bu'thki mo ma munyal yis
jin 'cithu/ mo tani aKristhos
midi mii diki mii ta gi shi/
miim 'boro'd gom um mo.

³ Aha/ baha gwo mo dok/e
eya ris 'kwani 'baar ka 'dete/

'dete/ mo uni gun bu'thki mo
ma munyal yis jin 'cithu/
mo ki a'di minu dek mo
mmodhu gwonkan jin cinu
mo ka 'bimpil mo be.

⁴ Um kun minu dhu ki mo
ma kar/e gi gwonkan jin cinu
mo tani um minu 'cith 'twa/
'pena Kristhos mo be. Um
ta'kkin mo 'peni bway ma 'the
mo be.

⁵ Haali/ ki Shi/in mo tani
dhali ki mongam gwo is mo
tani ana corkina cor mo gom
mo ma 'tej kape/ gi mo ma
kar/e mo be.

⁶ Haali/ eya Kristhos jin
ta'da Yesus mo walla e mo
ma munyal yis jin 'cithu/ mo
walla e mo ma munyal yis
jin 'konuki 'cith mo tani a'di
midi mii toj kamuwa? Hili
mongam gwo is mmomiina
a'di to mo ki mii gi mo/en mo
be.

⁷ Um 'kokin mo mmoso ki
'bore/ mo. Kaja nonki um
'kup mo 'peni moha gwon
gana/ e mo?

⁸ Mii yansan jin lalawa lal
sho'k mo tani a'di diki di 'peni
a'di jin yukki um mo.

⁹ Ara cumata gwa'dga/ tani
a'di seki'da gana'th jin ta'da
gabul ka 'bimpil mo.

¹⁰ Aha/ wukina Tapa jwa i
is mo ki um mini 'koki budha
yisana kamu/ mmodhal jim
pem mo. Dhali a'di jin to'c
um bwa mo tani a'di midi mii
bu'th gwon dwall jin minu
mii tor 'twa/a 'cesh gom a'di
mo, ma a'di yin jin tana a'di
mo.

¹¹ Hili wakki/ aha/ iwak
mo, dina mmoci gwo mo gom
mo jin 'cithuwa munyal yis
mo tani atinta ito'ckunu aha/

bwa mo naskina/? E mii yan mo tani mo jin goluwa gol mo jin ta cwany'cithan dhul mo tani a'di jockunu mo be.

¹² Aha/ onayi ki uni gun 'kon mmodunkur um mii is mo mini uḥ is bunin gana/ ki tollo'k mo.

¹³ Haali/ um yukkunu mo mmo'ko ki 'kus mo iwak mo. Dhali dhalku/ ki bu'th mom bum jin 'kona um ki 'kus mo mmota shi/ embula 'borga/ mo gom bunḡwar is mo. Hili e mo/en mo tani tayi imanmii to ka rem 'kup mo ma.

¹⁴ Haali/ gwonkan jin cinu ka 'dan'dap mo tani a'di thimkunu mo e gwon'de/ mo, jin o gwo mo ki: /E mini en amannyak ca'b pini jin 'dish /e is mo me'd is piniḡ gana/ mo be.

¹⁵ Wakki/ um ki shila shil ki she/ mo dhali losa los ka rem 'kup mo tani hil ki 'bore/ ki um minu 'koki 'ce'd sho'k ka rem 'kup mo be.

Maman gi Shi/in mo dhali Mii jin Miinu ki Shuman Is mo

¹⁶ Hili aha/ ona gwo mo ki: Iiyi mo e Shi/in mo dhali dhalku/ ki te bwa en'dap kun o um ki bunḡwar is mo.

¹⁷ Haali/ bwa en'dap kun onki bunḡwar is mo tani a'di miinu apo/ Shi/in mo, dhali bwa jin o'dki Shi/in mo tani apo/ bunḡwar is mo, haali/ uni gwansan ita gwo kun thanyi 'twa/ ka rem 'kup mo mmonon um 'peni mii gun o um bwa moyi.

¹⁸ Hili wakki/ um shuna Shi/in bway mo tani um yisa

i'kokin mo e bwan'kwariny gwonkan jin cinu mo.

¹⁹ Dhali hili mii gi bunḡwar is mo tani uni 'kon eya tente/ ki thorony mo: mo jin miinu miinycal mo, dhali mo jin 'dapuwa 'dap e mo, dhali mii kun 'kanuwa kanthi/ mo,

²⁰ dhali mo jin lunu tompinycon mo, dhali mii kun miinu mii ṅaari/ mo, dhali mii kun tanu 'kup ki 'kup mo, dhali mii kun biruwa bir mo, dhali mii kun tanuwa tacum bwa mo, dhali mii kun miinuwa nyor mo, dhali mii kun tanuwa ham 'kus ka ham 'kus mo, dhali mii kun ushu gwo gam me'd mo, dhali mii kun 'konu ka non she/ mo

²¹ dhali mii kun tanu dhapan mo dhali mii kun 'kosh ma suwa 'kosh mo, dhali mii kun waluwa wal e moṅ'kupa su mo, dhali mii gi wakansan mo. Aha/ ruma um ki gwo mo, me'd jin rumkika/ um itwa/a/ mo, ki uni gwansan kun miiki to gi wakansan mo tani mini 'koki gam mal gi Bampa/ ma Arungimis mo.

²² Hili maman gi Shi/in a'di ta mo/en mo dhali moṅ'kuny bwa mo dhali mo ma ku'th is mo dhali mombwa jin 'kuḡu ki 'kari'th mo dhali mii jin tanu ki bwan'kush mo, dhali mombwam 'borga/ mo dhali mombwa kun tanu ku isiḡ gana/ mo,

²³ dhali mombwa kun 'thupu e ki 'thup mo dhali mombwa ma du jin 'timu/ mo. Apo/ mii gi wakan mo tani gwonkana kamu/ jin cinu

mo yisa di'da.

²⁴ Dhali uni gwansan kun ta ku ma Kristhos jin ta'da Yesus mo tani uni 'koshki bunḡwar is buni mo nyakki e kun dhuna uni ki 'thir 'thir mo dhali bwa en'dap buni mo be.

²⁵ Waḡki/ ana 'kona e Shi/in mo tani dhalki ana si'da/ iina e Shi/in mo.

²⁶ Dhalki ana nona is bana mo ki ḡḡ mo walla rukunya rukuny 'kup ka rem 'kup mo walla ta dhapan ka rem 'kup mo.

6

Kali To kun Ditadit I'ba/ ka Rem Kup mo

¹ Iwaḡa, waḡki/ wathiḡ kamu/ bulu 'twa/ a 'cesh e gwon dhaḡa kamu/ mo tani um gun ta gi to gi shi/in mo mini mii wari a'di is ka nyan'ko'd mo e shi/ in jin 'thupu e ki 'thup mo. Hili 'kup, 'kupki is pini mo isi ciki/ ki/e minu pal mo gara/.

² Kali ton diḡin ka rem 'kup mo, dhali ki mii gi wakan mo tani um mini thim gwonḡan ma Kristhos mo be.

³ Haali/ waḡki/ jan ḡal 'deḡ kamu/ midi kulum gwo ibwa mo ki a'di ta a'di mo tani ki a'di diki ta toḡ kamu/ mo tani a'di he'kki isi is pitiḡ gana/ e mo be.

⁴ Hili dhalki 'kwani 'baar ka 'deḡ/ 'deḡ/ pali miim buniḡ gana/ mo, dhali gwo jin di a'di a'diḡ kamu/ ibwa mo mmokar 'ba/ ki ca mo tani midi di gom is piti a'di 'de/ mo dhali yisa eya mannyaḡ ḡa'b jin 'dish a'di is mo be.

⁵ Haali/ 'kwani 'baar ka 'deḡ/ 'deḡ/ mini kal is kom mo gom tom buniḡ gana/ jin kala uni mo be.

⁶ Dhalki a'di jin toru gwo mo nyakka'da ris tom 'boron pwaḡ bwa mo ki a'di jin tori gwo mo.

⁷ Dhalku/ ki ta ku gi hegu e mo. Arungimis yisa ta ji gi minu mii ka maḡa. Haali/ ma to yin jin mina wathi/ si mo tani a'di si'da/ imina a'di i'ciḡ mo be.

⁸ Haali/ a'di jin siki to gom bunḡwar is piti mo tani a'di midi 'ciḡ to 'peni bunḡwar is jin midi pu/ mo. Dhali hili a'di jin midi si to gom Shi/in mo tani a'di midi 'ciḡ mondiki/ e ki sule/ ya ye 'ba/ mo 'peni Shi/in mo be.

⁹ Dhali dhalki ana daḡa mii is jin wu e mo mmomii miim 'borga/ mo, haali/ ki she/ yil mo mo tani ana mina 'ciḡ to mo waḡki/ ana 'kona bwa ki biḡ ka lungu'b mo be.

¹⁰ Dhali wakan mo tani me'd jin takina ana ki embula 'borga/ mo tani dhalki ana miina miim 'boron e 'kwani 'baar mo dhali isi kan ki jim mum mo gom uni gwansan kun 'kokin eya ḡa/ gi monḡam gwo is mo be.

Mo jin Daḡa Gwo Me'd mo jin Rumuwa Rum mo dhali Monthe Me'd mo

¹¹ Misha uma adhan toḡ gwo gun 'kwarkika/ um ki me'd pem gana/ mowa?

¹² A'di ta uni gwansan kun ona bwa ki tor eya tente/ eya por ma piḡe/ 'te/ gom bunḡwar is mo kun mini tu'c um ki um minu 'ciḡha/ munyjal yis mo,

dhali ki jasi mii gi wakan mo tani uni ti, iminu 'koki to'c bwa mo gom cwany'cithan dhul ma Kristhos mo be.

¹³ Haali/ isi kani uni gwansan kun bu'thki mo ma munyjal yis jin 'cithu/ mo tani uni yisa ki is buni idhuki gwonkan jin cinuwa. Hili uni ona bwa mo ki ta gi mo ma munyjal yis jin 'cithu/ mo ki uni mini 'tash miinyca mo 'te/ e bungwar is bum mo.

¹⁴ Hili mii gi wakan midi diki thothaa/ is mo mmokar 'ba/ ki ca mo isi ciki/ e cwany'cithan dhul gi Tapa Yesus Kristhos bana mo. Ki a'di mo tani mony'cesh 'koshkunu jwa mo gom aha/ mo dhali aha/ gom mony'cesh mo be.

¹⁵ Haali/ walla mo ma munyjal yis jin 'cithu/ mo tani yisa 'dapa'dap ki ton kamuwa walla mo ma munyjal yis kun 'konu i e mo si'da/, hili a'di jin minu uk jin midi ta jin this mo be.

¹⁶ Monku'th is dhali momimii mini 'ko apo/ umi 'baar mo, um gun iikin mo e gwonkan yansan mo, apo/ um gun ta 'Kwani ma Israyiil kun ta ku ma Arumgimis mo be.

¹⁷ 'Peni shwane/ mo tani dhalku/ ki dhal wathin tal 'dej kamu/ bway mo mmoto'c aha/ bwa mo, haali/ aha/ kalkina adu'd gi doru aha/ goma Yesus e bungwar is pem mo be.

¹⁸ A'the gi Tapa Yesus Kristhos bana mo midi di e shi/in bum mo, iwaḵ pem mo. Amen.

Gwo jin 'Kwar ma Buulus gom 'Kwani gi Pan EPASUS mo

Monthe Me'd mo

¹ ABuulus jin ta a'di jin karu ki she/ mo goma Kristhos jin ta'da Yesus ki bwa ma Arumgimis mo be.

E uni gwansan gun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo, uni si'da/ kun ta ku isinj gana/ eya Kristhos jin ta'da Yesus mo be.

² A'the e um mo dhali monku'th is 'peni Arumgimis jin ta'da Babam bana mo dhali Tapa Yesus Kristhos mo be.

Mom'bor Mii gi Shi/in eya Kristhos mo

³ Mom'bor mii midi di mo goma Arumgimis mo dhali Ababa gi Tapa Yesus Kristhos bana mo, a'di jin 'borki ana mii mo eya Kristhos ka ris mii kun 'boruwa 'bor mii mo e to gi shi/in mo e mo kun 'kon e momis mo be.

⁴ Isi kani me'd jin kwanykina a'di ana mo e a'di mo ntwa/ a/ ki mony'cesh yan 'konuki ka'b mo, ki ana mina ta ku gun kogu mo dhali ta ku gun mini ta kun dar gi thalkin ibwambori a'di mo be.

⁵ A'di 'kawurki ana mo e mo/en mo mmota iya/m piti mo eya Yesus Kristhos mo isi ki gwon 'kup bwam 'borgam piti mo

⁶ gom moman ma 'the gi monycam piti mo a'di jin

cikina a'di ana ki me'd mo e A'di jin Enu mo be.

⁷ E a'di mo tani ana tana gi mo jin wanuwa wan 'ba/ ka bas piti mo dhali amure/ gi gwon dhiñ bana kun dhalkunu ana 'pen mo, isi ka 'them piti jin tana a'di pa ki pa mo

⁸ a'di jin karkina a'di mmo-gus apo/ ana mo be.

⁹ Haali/ a'di torki ana a'di i e eya tente/ mo eya ris moyuk mo dhali mmonyith gwo jin cinu mo ki jim bag mo jin ta bwam piti mo, isi ki gwon 'kup bwam 'borgam piti mo, a'di jin karkina a'di eya Kristhos mo be

¹⁰ me'd gwo jin 'kawurkina a'di mo gom mo jin minu thim mo, mmogama ris to 'baar mo me'd e a'di mo, to gun 'kon e momis mo dhali to gun 'kon e mony'cesh mo be.

¹¹ E a'di mo isi ki gwon 'kup bwam 'borgam piti mo a'di jin thimki'da ris to 'baar mo isi ki bwan gwom piti jin 'kawurkina a'di mo be.

¹² Ana kun takina gi mo ma 'ten kape/ eya Kristhos ntwa/ a/ mo tani ana 'kawurkunu mo dhali dhu 'pen ka pije/ mo mmo'ko mo gom montak mo gom monycam piti mo be.

¹³ E a'di mo um si'da/ kun cikki gwon gana/ mo dhali gwom 'borga/ mo gom bway gi mowoth bum mo dhali gam gwo is mo e a'di mo tani um 'kokunu mo mmo'dap 'twa/ ki a'di jin okunu is mo a'di jin ta Shi/ in Dheleladhelel mo be.

¹⁴ A'di jin ta to jin wothu/ 'twa/ mo gom mal bana mo

ntagi ana mina bu'th a'di mo e montak gi monycam piti mo be.

Mo jin 'Thonuwa 'Tho mo gom Moyuk mo dhali Monyith To mo

¹⁵ Gom 'kup gwo yan mo tani haali/ aha/ cikkina gwo mo gom mongam gwo is bum mo e Tapa Yesus mo dhali mo/en bum 'kup ki uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo tani

¹⁶ aha/ yisa daka mo mmoçi mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo gom um mo mmoka um e mo e mon'thom pem mo

¹⁷ ka Arumgimis jin ta a'di gom Tapa Yesus Kristhos bana mo dhali Ababa gi Monyca mo midi ci um shi/ in gi moyuk mo dhali gwo jin 'ceenu e monyith jin nyitha um a'di mo,

¹⁸ mnotana um gi e ma du kun 'twakki mo ki 'twak jin shi/i'd mo, ki um mini mish mo ma 'teñ kape/ yan mo jin yukkina a'di um icine/ mo dhali mom piti jin tana a'di pa ki pa mo gi mal gi monycam piti e uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo,

¹⁹ dhali mom'bi'th piti yan jin ekki'd ki ek jin shi/i'd jin molu bar mo e ana kun gama gwo is mo isi me'd miim piti jin miina a'di ka dhan 'bi'th jin ta'da dem dem mo,

²⁰ a'di jin thimkina a'di eya Kristhos mo me'd jin 'de'kkina a'di a'di mo 'peni mowu mo dhali kar a'di mmoça'b ki me'da bim poros piti mo e mo kun 'kon e momis mo be,

²¹ isi mis gana/ mo apowa ris gwonkan kun cinu ki 'bi'th mo dhali moshirr mo dhali mom'bi'th mo dhali mo jin tanu tapa mo, dhali apowa ris gwayi 'baar mo kun yerkununu mo, yisa jasi e she/ yil yana, hili si'da/ e yil jin midi pu'du/ mo be.

²² Dhali a'di dhuki'da ris to 'baar mo e bwan'kwariny sho'k piti mo dhali a'di karki a'di ki a'di jin ta'da 'kan'kup apowa ris to 'baar mo goma kaniisa mo,

²³ a'di jin ta bungwar is piti mo, gom mon'tu'd piti jin 'tu'dkina a'di a'tu'di 'baar mo be.

2

'Peni Mowu Ntagi Mondiki/e mo

¹ Dhali a'di dhuki um ki e mo, ki um kun 'kokin mo mmowu mo gom gwon dhan mo dhali miinthus mo,

² e uni kun iikina um 'thissa/ mo mmobathkina um ya gi mony'cesh yan mo dhali mmobathkina um miin tapa gi mom'bi'th kun pwanu/ e mis mo, jin ta shi/in caan jin di'd mmo/ um mo e iya/ gi iman/ush gwo ha e mo be.

³ Ibwaman uni gwansan mo tani ana 'baar mo 'kokina mo ntwa/a/ mo e em bana mo kun dhuna ana ki 'thir 'thir mo gom bungwar is bana mo, mmobath bwa en'dap mo gom bungwar is mo dhali bwa mo, dhali wakan ana 'kokina mo ki buyem pa mmota uçi ma nyor mo me'd 'kwanin tiya kun ta 'kwani en'thi/ mo be.

⁴ Hili Arumgimis a'di jin ta pa ki pa e momiimii mo, 'peni dhan mo/en jin enkina a'di ana mo tani

⁵ isi kani ki ana 'kokina mo mmowu mo e gwon dhan bana mo tani a'di ki dhu ana mo mmo'ko ki e mo mmontal 'de/ mo nyakka Kristhos mo (Ka 'the mo tani um wothkunu mo be),

⁶ dhali a'di ki cu ana mis mo nyakki a'di mo dhali a'di ki dhu ana mmonyak 'ko ki a'di mo e mo kun 'kon e momis mo eya Kristhos jin ta'da Yesus mo be

⁷ ki she/ yil gunn kun mini pu'du/ mo tani a'di midi tor dhan pam piti jin tana a'di ka 'them piti jin molu bar mo e bwan'kush piti mo 'kup ki ana mo eya Kristhos jin ta'da Yesus mo be.

⁸ Haali/ ka 'the mo tani um wothkunu mo ki mongam gwo is mo be. Dhali yansan ta mii jin miina um ki is bum mo yisa. A'di ta to jin cin ma Arumgimis ki me'd mo be.

⁹ Yisa, haali/ gom to jin miinu mowa, isi ciki/ jin mina wathin 'denj kamu/ diki kar 'ba/ ki ca mo.

¹⁰ Haali/ ana tana kuma tu'c piti mo kun ukkunu mo eya Kristhos jin ta'da Yesus mo gom mii ma tuca 'borga/ mo, uni gun thosonkin ma Arumgimis ntwa/a/ mo ki ana mina 'taki ii e uni mo be.

Mo jin Talu Isa 'De/ mo eya Kristhos mo

¹¹ Wakan kayi gwo e mo ki um 'thissa/ ta 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ e bungwar is mo kun yukkunu gway ki ku gi 'kon ka munyjal

yis i e mo ki uni gun yukkunu ki uni gun 'cithuwa munyjal yis mo, a'di jin miikunu e bungwar is ki me'd gi 'kwani mo be.

¹² Kayi gwo e mo ki um 'thissa/ me'dyin um kwa/kunu bwa mo 'pena Kristhos mo, dhali um ta ku gi 'kon ka pije/ 'peni 'penkuman bampa/ ma Israyiil mo dhali um ta 'kwani kun moli gwo jin gamu me'd mo jin onu is mo. Um daran gi mo ma 'tenj kape/ mo dhali um daran ga Arumgimis gana/ mo e mony'cesh mo be.

¹³ Hili shwane/ eya Kristhos jin ta'da Yesus mo tani um kun 'thissa/ si'dkin mo kagahara mo tani um suskunu mo mmo'dish mii is mo ka bas ma Kristhos mo be.

¹⁴ Haali/ a'di ta mon'ku'th is bana mo, a'di jin dhuki ana mmontal 'de/ mo dhali jin 'tukki mo ma goj jin kwa/ u bwa mo 'peni mo jin tanu 'kup mo

¹⁵ mmopuukina a'di e bungwar is piti mo gwonkan jin cinu mo dhali jin 'kwarkunu mo, dhali jin onu mo ki a'di midi 'taki uka uk e is piti gan/ mo wathin tal 'de/ jin ta jin this mo e mo gi unin su/ mo, wakan a'di karki mo ma ku'th is mo.

¹⁶ Dhali wakan si'da/ a'di midi 'taki mii mii jin gwamkunuwa gwam mo gom am mo dhali um mo eya Arumgimis mo e bungwar isa 'de/ mo ki cwany'cithan dhul mo. Wakan a'di ki dil mo jin tanu 'kup sho'k mo ntagi 'pemen mo be.

17 Dhali a'di pu'dki'd mo dhali ci gwo gom monku'th is e um mo, um gun 'thissa/ si'dkin mo ki si'd thus mo dhali monku'th is e uni gwansan kun 'dishkina 'dish is mo be.

18 Haali/ e a'di mo tani aman dhali um takina gi bway mo e Shi/ina 'de/ mo eya Baba mo be.

19 Wakan um dok/ e yisa 'kokin mo mmota 'kwani kun 'kon ka pije/ mo walla 'kwani kun 'kon ki 'kus mo 'peni bampa/ mo, hili um ta ku gi 'penkuman bampa/ mo nyakki uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo dhali um tal ma wa'ka 'de/ mo eya ta/ ma Arumgimis mo

20 jin nyan'kunu mo apo/ mo jin ka'bkunu mo jin ta uni kun dhunu ki she/ mo dhali iman'ci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo. AKristhos jin ta'da Yesus mo, a'di ki is piti'j gana/ a'di ta'da 'kan'kup gi dhan wosh gi 'penabi mo be.

21 E a'di mo tani aris mo 'baar mo kun re'du mo tani gam me'd imon'tal 'de/ mo dhali cu mo mmota gu'b gi mondheleladhelel e Tapa mo be.

22 E a'di mo tani um si'da/ inyan'kunu mo e a'di jin ta mony'ca'b ma Arumgimis e Shi/in mo be.

3

Mii jin Miina 'Kwani To mo gom ku gi 'Koki Ta 'Kwani Yahuuda/ mo

1 Gom 'kup mii yansan mo aha/ jin tana aBuulus mo, aha/ jin tana habuus goma

Kristhos jin ta'da Yesus mo gom gway bum mo um kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo.

2 Toshka/ ki um cik gwo mo gom mo jin dhunuwa 'the ma Arumgimis mo a'di jin cikunu aha/ mo gom um mo,

3 mmo'torkunu aha/ gwo mo jin cinu ki jim bag mo mmomish mo ki gwo jin 'ceenu mo, me'd gwo jin 'kwarkika/ ki e 'pe'pere/ mo.

4 Ki um mini den yansan e mo tani um mini nyith a'di jin nyithka/ mo e gwo ma Kristhos jin cinu ki jim bag mo,

5 a'di jin dinuki tor iya/ gi 'kwanin tiya ka nyakum yil buni mo me'd jin 'torkunu a'di mo shwane/ e unim piti kun dhunu ki she/ ki jin kogu mo dhali iman'ci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo ki Shi/in mo.

6 Ba kani a'di ita gwo gom 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo mmonyak mal mo, mmota wa'ka 'de/ mo e bungwar is mo dhali mmonyak gwo pwak bwa jin onu is eya Kristhos jin ta'da Yesus ki gwom 'borga/ mo be.

7 Gom gwom 'borga/ yan mo tani aha/ karu ka man-mii to mo isi ki to jin cin ma Arumgimis ki me'd ka 'the mo, a'di jin cikunu aha/ mo ki mo/um ki mom'bi'th piti mo be.

8 E aha/ mo tani ba aha/ itana a'di jin pisapis mo eya ris uni kun dhunu ki she/ mo tani a'the yansan cikunu aha/ mo mmo'ci gwo e 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo, mo jin tan ma Kristhos pa ki

pa mo jin molu den e mo

⁹ dhali mmodhala ris 'kwani 'baar mo mmopar e mo a'di yan jin ti'thkunu mo ki jim bag mo mmoba'kkunu a'di ki yil ka ris mo eya Arungimis jin ukki'da ris to 'baar mo be.

¹⁰ Dhali wakan mo ka kaniisa mo tani 'ban ka ris gi moyuk ma Arungimis mo minu 'taki tor mo e mom'bi'th kun molu gadhir mo dhali mom'bi'th mo kun 'kon e mo kun 'kon e momis mo be.

¹¹ A'di yansan ta isi 'kup gwo ibwan gwom piti ki mo jin ta ji ma sule/ mo a'di jin torkina a'di 'twa/a 'cesh mo eya Kristhos jin ta'da Yesus Tapam bana mo be.

¹² E a'di mo tani ana dara gi monyju/ mo dhali wu a'di jwa i is mo gom bway yan e mongam gwo is bana e a'di mo be.

¹³ Wakan aha/ yukkina um mo mmodhalka du ki bit ka lungu'b mo apo/ is pem jin 'koshki aha/ ka nyor mo gom um mo, a'di jin ta montak bum mo be.

Momish Mo/en ma Kristhos mo

¹⁴ Gom 'kup mii yansan mo tani aha/ bitkina ki jin 'kupa'dupuni bwambor ma Baba mo.

¹⁵ 'Peni a'di mo tani arisa wak kun 'kon e momis mo dhali kun 'kon e mony'cesh mo tani yerunu gway mo,

¹⁶ ki isi pam piti jin tana a'di mo gom monycam piti mo tani a'di midi 'taki ci um mom'bi'th is ki dem dem ki Shi/in piti jin di isi bwaman wathi/ mo.

¹⁷ Dhali ka Kristhos midi 'taki di eya dum bum mo ki mongam gwo is mo dhali ki um mmotakina um ka birman mo dhali mo jin ka'bu/ mo e mo/en mo

¹⁸ mini 'taki ta gi mom'bi'th mo mmobu'th nyakka ris uni 'baar mo kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo a'di jin ta mombeega/ mo dhali mo kun tana luc mo dhali monturga/ mo dhali mon'kulga/ mo

¹⁹ dhali mmomish mo/ en ma Kristhos mo, a'di jin bolki mo jin nyithuwa nyith e mo ki um minu 'taki 'tu'd mo ka ris mo ma Arungimis jin 'tu'da a'di a'tu'd mo be.

²⁰ Dhali e a'di mo, a'di jin ta gi mom'bi'th mo mmo/um mo e bwam ana mo, a'di jin mishki to mii mo ki nyanye/ mmobola ris to 'baar mo e kun dotkina ana mo walla kun toshkina ana mo,

²¹ e a'di mo tani monyca midi di mo eya kaniisa mo dhali eya Kristhos jin ta'da Yesus mo ntaga risa nyakum yil gi 'kwani mo gom mii ki sule/ mo dhali ki sule/ mo. Amen.

4

Mo jin Gamu Gwo Me'd ki Shi/in mo

¹ Wakan aha/ jin tana habuus gom Tapa mo yukkina um mo mmoshuwa shum bway ki mii kun ha me'd mo ka yuk jin yukunu um mo be

² ka ris mii kun dhunu is ki gwa'd mo dhali ki mii ma 'thup e mo, ki bwa jin 'kuçu ki 'kari'th mo, mmothonkina uma thon me'di 'ko'd ka rem 'kup mo e mo/en mo

3 mmoganankina um 'ba/ mo mmohal mo jin gamu gwo me'd e Shi/in mo eya dek jin deku/ gi mo ma ku'th is mo.

4 Bunḡwar isi tal 'de/ mo dhali Shi/ ini tal 'de/ mo jasi me'd jin 'kokunu mo mmoyuk um mo e mo ma 'teḡ kapen 'de/ mo, a'di jin ta'da yuk bum jin yukunu mo,

5 ki Tapan tal 'de/ mo dhali moḡgam gwo isa 'de/ mo dhali montal 'de/ jin cucuwa cuc mo,

6 ka Arumgimis 'de/ mo dhali Ababa gi ana 'baar mo, a'di jin diki'da powa ris mo 'baar mo dhali eya ris to 'baar mo dhali e bwaman ana 'baar mo.

7 Hili a'the cikunu ana ka 'dete/ 'dete/ mo isi ki mombar to jin cin ma Kristhos ki me'd mo.

8 Wakan a'di okunu gwo mo ki:

Ki a'di shinki bway momis mo tani a'di suski'da risa buhany uni gun bu'thkunu mo

dhali a'di ciki to kun cinu ki me'd mo e 'kwani mo.

9 (E gwo jin onu mo ki: A'di shinki bway momis mo, a'di ta 'pemen gwo gi wakata moye? Jasi ki a'di si'da/ thulki'd mo ka lungu'b isi moḡkulga/ gi mony'cesh mo.

10 A'di jin thulki'd mo tani ta a'di si'da/ jin shinki bway momis mo apowa ris mo gun si'dasi'd mo ki a'di midi 'taki 'tu'da ris to 'baar mo.)

11 Dhali tom piti kun cina a'di ki me'd mo annihe/ be. Ki kun tiya mini 'taki ta uni kun dhunu ki she/ mo dhali kun tiya mmota imançi gwo

ma Arumgimis jin onu is mo dhali kun tiya mmota imançi gwom 'borga/ mo dhali kun tiya mmota imanhila hil eya kaniisa mo dhali kun tiya mmota imançor gwo mo

12 gom to gun 'tumu 'pen mo gom 'kwani kun dhunu ki she/ki dhelel dhelel mo goma tu'c jin minu mii mo, dhali goma nyan jin minu nyan bunḡwar is ma Kristhos mo,

13 ntagi ana 'baar mo mina ku'th is mo e mo jin gamu is me'd mo gi moḡgam gwo is mo dhali monyith Ya/ ma Arumgimis mo eya 'bap jin 'bapu/ mo ntagi mom bar gi tur piti jin 'tu'dkunuwa Kristhos mo.

14 Wakan ki ana mina 'taki 'koki 'ko mo mmota uçi naskina/ mo ki ana minu 'koki 'dash mo dhali wutul mo dhali kal mo ka ris 'tham gi gwon thus ki en 'kwani kun korakor mo ka mak buni kun takina uni mo eya he'k e jin he'kkina uni ka gany mo.

15 Dhali mii gwan e i is mo mmotor gwon gana/ e mo/en mo ki ana mina mii ca mo eya ris 'twançal kuku/ mo e a'di mo, a'di jin ta'da 'kan'kup mo, a'di jin ta'da Kristhos mo be.

16 'Peni a'di mo tani bunḡwar ka 'bimpil gamki is mo dhali cu'th 'kupi montal 'de/ mo ka ris gwocor mo, uni kun thipkina thip gom a'di mo, ka ris yilsan gi bunḡwar is ka 'dete/ 'dete/ mo 'kon mo mmomiya tu'c ki 'dantar mo mmoca bunḡwar is mo dhali mmonyaḡa nyan ki is piti e mo/en mo be.

*Mondiki/ en This eya
Kristhos mo*

17 Shwane/ aha/ karkina gwom pem mo dhali bah gwom pem mo e Tapa mo ki um mini mii 'koki 'ko mo me'd jin 'kona 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo e mii ma dum buni gun 'kona uni ki pe'th mo.

18 Uni tan ma dum buni a'tum ka 'tum mo mmo'ko ki dar gi momish gwo 'ban mo, mmo'ko ka pije/ 'peni mondiki/e ma Arumgimis mo haali/ gom miim pus buni kun 'kokin e uni mo goma dum buni gun 'bi'thkin ki 'bi'th mo.

19 Uni war^{kin} ki enthus mo dhali uni ciki is bunin gana/ mo e mii kun 'kanuwa kanthi/ mo, mmopur bwa mo mmobotka ris mii gun 'dapu/ e ki she/ ki she/ mo be.

20 Wakan um 'koki da/ ara Kristhos mo be.

21 T^oshka/ ki um cik gwo gom a'di mo dhali ki um torkunu gwo mo gom a'di mo me'd gwon gana/ jin di'd eya Yesu^s mo.

22 Dhuyi aris miin dhamom bum 'pen ka pije/ mo, uni gun cila miim bum kun miina um kadhamo/ mo dhali kun pu/ kin mo e mo ma he'k e ki e kun 'dapu/ mo

23 dhali tayi this mo e shi/in gi bwam bum mo

24 dhali hithi miin this mo, a'di jin uk^kunu mo mmowa e ka Arumgimis e mo ma kar/ en gana/ mo dhali mon^kogu mo be.

25 Wakan dhalki ana dhuna ris gwon thus 'pen ka pije/ mo, dhali dhalka ris 'kwani

'baar mo ka 'de^te/ 'de^te/ o gwon gana/ e uni gun nyaka uni 'ko mo haali/ ana tana to isa 'de/ ka rem 'kup mo be.

26 Ka nyor di'd mo tani hili dhalku/ miinthus ki mii mo. Dhalku/ ki dhala tente/ iya jis mo ka nyor buma du mo.

27 Dhali dhalku/ embula 'borga/ ki ci mo gom tapa ma ruma 'cesh mo.

28 Dhalku/ ki dhal a'din 'di/ bway mo mmodi mo mmokwal to mo, hili dhalki a'di dhal mii e i is mo mmomi- iya tu'c mo, mmomiya tu'c ki isi miim pa ki me'd piti mo, wakan ki a'di midi 'taki mish to ci mo gom uni gwansan kun mini mii ta gi to mo.

29 Dhalku/ ki dhal gwon thus bway mo mmopu'du/ 'peni 'twam bum mo, hili jasi a'di jin 'boro'd gom gwo jin yedhuwa ye'th sho'k mo, a'di jin midi ha me'd ki embul yan mo ki a'di midi 'taki ciya 'the ki uni gwansan kun cikki gwo mo be.

30 Dhali dhalku/ ki jwaka^t Shi/ in Dheleladhelel ma Arumgimis mo e a'di jin 'dapkunu um 'twa/ mo goma tee gi wanuwa wan 'ba/ mo be.

31 Dhalka ris mii kun ka/ aka/ 'pen mo dhala nyor jin de^kki'da de^k mo dhala nyor jin miinu mo dhali cuuwa/ jin 'theru/ mo dhali mo ma thu'th 'pen jin thudhu mo mmodhu 'pen ka pije/ mo 'peni um mo nyakka ris mii kun dupa dupi e mo,

32 dhali tayi gi bwan^kush ka rem 'kup mo ka du kun 'ka'da'ka'd mo mmodhala mure/ gi miinthus 'pen ka

rem 'kup mo me'd mii jin dhalkin ma Arumgimis uma mure/ miinthus bum 'pen mo eya Kristhos mo be.

5

Iiyi Me'd Uci gi Monkush mo

¹ Wakan tayi imanthoka Arumgimis mii mo me'd uci gun enu mo be.

² Dhali iiyi e mo/ en mo me'da Kristhos enki ana mo dhali ci is pitinj gana/ mo gom ana mo mmota to jin kuyakuy mo jin cinu mo dhali jin 'cithu/ 'kus mo goma Arumgimis mo.

³ Hili mo jin miinu miinyal mo dhala ris mii kun ta en'dap mo walla mo jin tanuwa 'thothum bwa mo minu 'koki mii yer gway mo isi bwaman um kani me'd jin hana mii me'd mo e bwaman uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo.

⁴ Dhalku/ ki dhal miinj kamu/ jin nyo/ anyo/ bway mo mmodi mo, walla gwom pus jin onu mo walla miin salkin mo, uni gun 'koki ha me'd mo. Hili mmodhal mii gwansan e i is mo mmoçi mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo.

⁵ Mishi ki 'bore/ gom gwo yan mo ma. Wathin 'deņ kamu/ jin mii miinyal jin haku 'pen ceņ gwas mo walla jin 'dapa'da 'dap e mo walla jan 'deņ kamu/ jin ta'da 'thothum bwa mo (a'di jin ta mii jin luņu to mo) midi diki gam ari mal e Bampa/ ma Kristhos mo dhali Arumgimis mo be.

⁶ Dhalku/ ki dhal wathin 'deņ kamu/ bway mo

mmohe'k um e mo ki gwo kun 'ko bwa 'te/ mo haali/ gom to gi wakansan mo tani a'di ipu'dkin ma nyor ma Arumgimis apo/ iya/ gi uni gun ush gwo ha e mo.

⁷ Wakan dhalku/ ki ce e ki uni mo

⁸ haali/ 'thissa/ um 'kokin mo e mondhurumi'd mo, hili shwane/ um ta ku gi monkush e Tapa mo. Iiyi um mo me'd uci gi monkush mo

⁹ (haali/ maman 'peni monkush mo a'di gamkunu mo eya ris miim 'borga/ mo dhali mii kun tana kar/e mo dhali mii gi gwoņ gana/ mo).

¹⁰ Dhali pali mii mo mmoda/ ar a'di jin midi 'bor Tapa bwa mo.

¹¹ Dhalku/ mii ki nyak mii ki mondhurumi'd mo jin moli maman dho'th mo, hili dhali mii e i is mo mmodhu uni eya tente/ mo.

¹² Haali/ a'di ta mii jin 'thenu is mo isi kani mmo/ o gwo gom to gwansan kun miina uni ka kwal is mo.

¹³ Hili wakki/ toņ kamu/ tal 'de/ toru eya tente/ ki monkush mo tani a'di wara'd ki to jin mishu mo haali/ ton 'deņ kamu/ jin wara'd ki to jin mishu mo tani a'di ta monkush mo be.

¹⁴ Wakan a'di okunu gwo mo ki:

Meri is mo, ayy /e jin ishki e mo, dhali cuyi mis mo 'peni mowu mo
dhala Kristhos midi ci / e monkush mo be.

¹⁵ Hili ki thoson mo gom ii jin mina umi ii mo, yisa me'd 'kwani kun dar gi moyuk mo,

hili me'd 'kwani kun ta gi moyuk mo,

¹⁶ mmowar mo is mo haala tee ta thus ki thus mo be.

¹⁷ Wakan dhalku/ ki ta pus mo, hili mishi gwo 'ban mo gom bwa gi Tapa jin wa cikise/ mo be.

¹⁸ Dhali dhalku/ ki ta uni kun 'kosh ma su mo, gom mii ma dhor piti mo. Hili 'tu'di mo ki Shi/in mo

¹⁹ mmotora tor ka rem 'kup mo e gway kun yuku mo mmoka mo jin miinuwa mii e mo dhali e gway jin manjwa manj mo dhali e gway jin yuku mo gom to gi shi/ in mo mmoyuk gway mo dhali mmomii ko 'pena dum bumi 'baar mo gom Tapa mo,

²⁰ isa yempa/ mo dhali goma ris to 'baar mo mmoçi mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo ki gway gi Tapam bana ka Yesus Kristhos mo eya Arumgimis jin ta'da Baba mo be.

Ikath dhali I/ash mo

²¹ 'Dapi ki me'd ka rem 'kup mo ki monko/ ma Kristhos mo.

²² Up, 'dapi ki me'd ki gwo gi ikathim bum mo me'd mii jin miina um e Tapa mo be.

²³ Haali/ wathin gwa^h a'di ta'da 'kan'kup gom ash mo me'da Kristhos mmotana a'di a'kan'kup goma kaniisa mo, a'di jin ta bungwar is piti mo dhali mmotana a'di a'di ki is piti Amanwo^h a'di mo be.

²⁴ Me'd jin 'dap ma kaniisa ki me'd ka Kristhos mo tani wakan dhalka ris up si'da/ dapan ki me'd ka ris to gi ikathim buni mo.

²⁵ Kwaniⁿ gwa^ha, eni up bum mo ma me'da Kristhos mmo/ enkina a'diya kaniisa mo dhali ci is pitiⁿ gana/ mo goma yim mo

²⁶ ki a'di midi dhagama yim mo ki mo jin dhelelkina a'di ayim mo ki gwo mo me'd mo jin lamu ki yi'de/ mo

²⁷ ka kaniisa minu kari bwambori a'di mo ki ra/ ra/ mo ki dar gi monyo/ o'd mo walla mo jin dudupa dudup mo walla ma to gi wakan mo, ka yim midi dheleladhelel mo dhali dar gi monthalkin mo.

²⁸ Isi kani gwa^h si'da/ mini mii en up buni mo me'd is buniⁿ gana/ mo. A'di jin eni ashim piti mo tani eni is pitiⁿ gana/ mo be.

²⁹ Haali/ wathin kamu/ yisa di'da jin shi/i bungwar is piti i e mo, hili a'di ki thip a'di mo dhali na/ a'di mo me'd mii jin miikin ma Kristhos goma kaniisa mo,

³⁰ haali/ ana tana tom bungwar is piti mo be.

³¹ Haali/ gom 'kup gwo gi wakan mo tani wathi/ midi mii kwa/ bwa mo 'peni com mo dhali kum mo dhali gam is ki ashim piti mo dhali uni su/ mo tani mini tal 'de/ mo be.

³² Gwo yansan ta dhan gwo jin bagu mo dhali aha/ butha 'pemen yan kan mo mmotana a'diya Kristhos mo dhala kaniisa mo be.

³³ Bahili dhalka ris umi 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo eni up bum mo me'd is bum gana/ mo, dhali dhalki up si'da/ hilin ki 'bore/ mo ki uni

mini tak ikathim buni mo be.

6

Gwo jin Hanu E mo dhali Mo/en mo

¹ Uciya, hayi gwo gi ibabam bum e mo dhali ikwan mo e Tapa mo, haali/ a'di yansan ta miim 'boro'd mo be.

² Taki ibabam bum mo dhali ikwan mo (Gwo yansan ta gwonkan jin 'kwarkunu mo jin ta jin twa/a/ mo jin ta gi gwo jin onu is mo.),

³ ki a'di midi 'taki 'bor mo gom um mo dhali ki um mini 'taki 'ko ki 'kom 'pempaŋ gana/ e mony'cesh mo.

⁴ Ibaba, dhalku/ ki rukuny uci ka nyor mo, hili thipi uni mo e mo jin 'dapuwa bora 'cesh mo dhali e mo jin yed-huwa ye'th sho'k ki gwon Tapa mo.

⁵ Um cinjina/ gun yolu mo, hayi gwo gi uni gwansan e mo kun ta tapam bum e mony'cesh mo ki monko/ is mo dhali ki mondee mo ka dun tal 'de/ mo me'd mii jin miina um goma Kristhos mo,

⁶ yisa e bway gi jis/ e jin miina 'kwani to mo, mmo'bor 'kwani bwa mo 'te/ yisa, hili me'd uni kun ta cinjina/ kun mii to goma Kristhos mo mmomii bwa ma Arungimis 'pena du mo,

⁷ mmomii to ki bwanj gana/ mo me'd mii jin miina um gom Tapa mo, dhali yisa gom 'kwaniya,

⁸ mmomisha um ki ma to gunn kun miina kun tiya ki 'bore/ mo tani a'di midi bu'th to jin nyaka'd kan dok/ e mo 'peni Tapa mo wakki/ a'di ta

cinjina/ jin yolu mo walla ta a'di jin di ki 'kus mo be.

⁹ Itapa, miyi to kun nyakan gom uni mo ma, dhali 'doyi bwa ka 'kany'cesh mo 'peni mo jin shwanuwa 'cesh ki sho'k mo, mmomisha um ki a'di jin ta Tapam buni dhali Tapam bum mo tani a'di di'd e momis mo, dhali mo jin mi-inuwa mii ka gwar 'de/ yisa di'da e a'di mo be.

Agongoro/ ma Arungimis ka 'Bimpil mo

¹⁰ Kwalany 'te/ be. 'Bithi um is mo e Tapa mo dhali e mom'bi'th ma dem dem piti mo.

¹¹ Hithi agongoro/ ma Arungimis ka 'bimpil mo ki um mini mish dosh mo apowa 'kanyco/ gi tapa ma ruma 'cesh mo.

¹² Haali/ ana 'konaki 'thir mo apo/ bungwar is mo dhala bas mo, hili apo/ mom'bi'th kun molu gadhir mo dhali apo/ mom'bi'th mo, dhali apo/ itapa kun ji mony'cesh yan mo jin ta mondhurumi'd mo shwane/, dhali apowa risa buhany shi/in thus kun 'koki ta gi bungwar is ga 'cesh mo e mo kun 'kon e momis mo.

¹³ Wakan budhi agongoro/ ma Arungimis ka 'bimpil mo ki um mini mish dosh mo mmoroç mo ka tee jin ta thus mo dhali mmothimkina um a'di mo tani mmodosh mo be.

¹⁴ Doshi um wakan mo mmodek waçkan gi gwonj gana/ mo e empa'd bum mo dhali hithi aracpa/ gi mii ma kar/e mo

¹⁵ dhali mmo'kamu'thkina um sho'k bum ki mo jin

thosonkunu mo ki gwom 'borga/ mo gi mo ma ku'th is mo be.

¹⁶ Apowa ris mii gwansani 'baar mo tani budhi agongoro/ me'd bum mo, a'di jin ta mongam gwo is mo, haali/ e a'di mo tani um mini mish usa ris shemen toj kan kun 'bathan kun shina a'dinthus 'de/ yin mo.

¹⁷ Dhali budhi toj'kup ki bway mowoth mo dhali gandala turga/ gi Shi/in mo, a'di jin ta gwo ma Arungimis mo be.

¹⁸ Thoyi isa yempa/ e Shi/in ka risa 'tho mo dhali ka di'b is jin di'bu/ mo, ki um mini 'dim 'kup mo ki montim mo mo mmodi'ba di'b is goma ris uni 'baar mo kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo be.

¹⁹ Dhali gom aha/ si'da/ ki mo jin bahkunu gwo mo minu 'taki ci aha/ mo e 'twam pem jin miga/ cee mo ki dar gi monyju/ mo mmobah gwo jin cinu ki jim bag mo, a'di jin ta gwom 'borga/ mo.

²⁰ Haali/ aha/ tana amanya eya jindhiir mo gom a'di mo jin miga/ 'taki bah a'di eya tente/ ki dar gi monyju/ mo me'd jin miga/ ka 'taki tor gwo mo ba/.

Kwalany 'Te/ Ba/. Monthe Me'd mo

²¹ Dhali ki um si'da/ mini 'taki mish mo mo gom mondin pem mo dhali mii jin miga/ mo tani Tikikus, a'di jin ta'da kam bana jin enu mo dhali a'di jin ta isin gana/ mo e miin to gi Tapa mo tani midi tor um gwo mo goma ris to 'baar mo be.

²² Aha/ hashkina a'di i um mo gom 'kup gwom bwam 'boro'd yan mo, ki um mini 'taki mish mo mo ki aman anann be, dhali ki a'di midi 'taki 'bitha dum bum is mo be.

²³ Monku'th is midi di mo gom iwak mo dhali mo/ en nyakki mongam gwo is mo 'peni Arungimis jin ta'da Baba mo dhali Tapa Yesus Kristhos mo be.

²⁴ A'the midi di mo gom umi 'baar mo, um gun enki Tapa Yesus Kristhos bana mo ki mo/en jin midi diki wuwa mashira/ mo be.

Gwo jin 'Kwar ma Buulus gom 'Kwani gi Pam PILIBBI mo

Monthe Me'd

¹ ABuulus dhala Timuthawuus kun ta cinjina/ goma Kristhos jin ta'da Yesus mo.

E uni 'baar mo kun dhunu mo ki she/ ki dhelel dhelel eya Kristhos jin ta'da Yesus mo, e uni gun 'kon mo e Pam Pilibbi nyakki 'kwaniḡ gwanyjaka/ ma kaniisa dhali uni gun cila to hil mo.

² A'the e um mo dhali monku'th is 'peni Arumgimis jin ta'da Babam bana dhali Tapa Yesus Kristhos mo.

Mon'tho ma Buulus gom 'Kwani gi Pam Pilibbi kun Ta Imangam Gwo Is mo

³ Aha/ 'bora Arumgimis pem bwa i is mo apowa ris mom pem jin kaka/ um e mo be.

⁴ Isa yampa/ eya 'thom pem mo gom umi 'baar mo mmomii mon'thom pem ki bwanj 'kunya/ mo.

⁵ Mmo'bora 'bor bwa i is mo gom gwom 'borga/ jin nyaku um pwaḡ ki aha/ 'pena tee jin twa/a/ ntagi shwane/ mo be.

⁶ Dhali aha/ misha ka jin gana/ ki a'di jin telki'da tu'c jin 'boro'd 'pen e um mo tani midi 'baar a'di mo ka tee ma Yesus Kristhos mo be.

⁷ A'di 'boro'd ki 'bor gana/ mo gom aha/ mmokulum

gwo i bwa mo gom umi 'baar mo kansan mo haali/ aha/ dhuna um eya dum pem mo haali/ aris umi 'baar mo nyaku/ a'the pwaḡ ki aha/ mo me'd jin dika/ eya sijin mo dhali mmo'ce'd gwo she/ mo dhali mmoṭel gwom 'borga/ sho'k mo.

⁸ Haali/ Arumgimis ta'da man/ o gwo gom aha/ mo mmo'kosha te/ aha/ mo gom umi 'baar mo ka du ma Kristhos jin gama gam mo jin ta'da Yesus mo.

⁹ Dhali a'di ita mon'thom pem ki mo/en bum mini ish ki nyanye/ ki nyanye/ mo nyakki yuk ilu/ mo dhali mmonyitha ris to 'baar mo.

¹⁰ Wakan ki um mini tes to kun 'boron ki 'bor gana/ mo dhali mmota kun dhelelin mo dhali kun dar gi mii m'ba/ mo goma tee ma Kristhos mo be.

¹¹ Mmo'tu'd mo ki maman gi mo ma kar/ e jin pu'du'd 'pena Yesus Kristhos mo mmota monyca mo dhali moman ma Arumgimis mo be.

Gom Aha/ Mmodi mo tani A'di Ta'da Kristhos mo

¹² Aha/ ḡapa um mmomish mo mo, iwak, gom to gun mii aha/ mo ka jin gana/ tani a'di ta 'pemen mmopal gwom 'borga/ mo be.

¹³ Dhali wakan mondek pem goma Kristhos a'di wara'd ki mo jin mishu mo isi ki tur mo e uni gun dhunu mo mmohil gu'b ma mudhiir e mo jin jin ma askar ma Ithaaliya aji mo dhala ris unin tiya si'da/ mo.

14 Dhali awaka tiya ka ris bu'thkina du mo e Tapa gom mondin pem eya sijn mo dhali uni dar ma du mo ki nyanye/ mmotor gwo ma Arungimis ki dar gi monko/ is mo be.

15 Kun tiya ka jin gana/ ci gwo goma Kristhos 'peni bwa shigga/ mo dhali mmobira bir si'da/ mo hili kun tiya si'da/ ki bwan gana mo be.

16 Ku gi 'ban yansan mii a'di ki mo/en mmomisha uni ki aha/ karkunu mo gom gwo mmo'ce'd she/ mo gom gwom 'borga/ mo.

17 Ku gi twa/a/ ci gwo goma Kristhos 'peni bwa jin kwa/u mo tani yisa ki bwan gana/ mo hili uni kulumki gwo ibwa mo mmoto'c aha/ kus mo e mondin pem eya sijn mo be.

18 Gomata 'te/. Jasi eya ris mii 'baar mo wakki/ mii jin pwanu/ 'te/ mo walla e gwon gana/ mo tani aKristhos cikunu 'twa/ man mo dhali e a'di yan kantan mo tani aha/ 'kunykina bwa mo be.

19 Nye, dhali aha/ mina bwa 'kuny mo. Haali/ aha/ misha ka 'thom bum jin 'thokina um mo dhali mowoth gi Shi/ in ma Yesus Kristhos kan mo tani a'di tu'kki mii is mo mmo'cuk aha/ mo be.

20 Me'd jin tana a'di monganam bam pem mo dhali mo ma 'tey kape/ mo ki aha/ mina isi diki 'theya 'the ki sule/ mo tani hili ka du jin rocu sho'k isi bwaman mo shwane/ me'd isa yempa/ mo tani aKristhos minu eh mo e bunghwar is pem mo wakki/

a'di ta mondiki/e walla mowu mo.

21 Haali/ gom aha/ mmodi mo tani a'di ta'da Kristhos mo dhali mmowu mo tani a'di ta nyunycina/ mo be.

22 Wakki/ a'di ta mo gi 'konu ki e e bunghwar is mo tani a'di ta 'pemen mmo'kal maman goma tu'c pem mo. Hili aha/ mola tor naskina/ a'di jin miga/ kwany mo.

23 Aha/ budha bwa ka yissa/ mo. Bwa oyaa/ ki kwa/ is mo dhali mmonyak di eya Kristhos mo haali/ a'di 'boro'd ki 'bor gana/ mo be.

24 Hili mmodi mo ki bunghwar is mo tani a'di minu mii mii mo gom gway bum mo be.

25 Dhali mmomishga/ yan ki isa dun gana/ mo tani aha/ misha ki aha/ mina di mo dhali rash ca'b mo e umi 'baar mo gom monkal iim bum mo dhali bwan'kunygam bum mo e mongam gwo is mo.

26 Wakan e aha/ mo tani ki um mini ta gi 'kup mii mo kun mini ish ka enthus mo mmodhu 'ba/ eya Kristhos jin ta'da Yesus mo gom mmomiga/ pu'dku/ dok/ e e um mo be.

27 Jasi a'di imina umi mii mo: Dhali dhalki um ta kum pan gana/ mo kun mini ha me'd mo gom gwom 'borga/ ma Kristhos mo. Wakan wakki/ aha/ mina yaku/ mo dhali par um e mo walla aha/ mina pi mo tani aha/ mina 'taki cik gwo gom um mo ki um telki sho'k mo e shi/ ina 'de/ mo ka dun tal 'de/ mo mmobira bir ki 'ban kuku/

mo gom monjam gwo is gi gwom 'borga/ mo be.

²⁸ Dhali mmo'koki ko/ is gom toŋ kamu/ tal 'de/ mo 'peni uni gun asa uma po/ mo. A'di ta to jin toru eya tente/ mo gom uni mo mmo'kol e ki me'd mo gom mony'ce'd sho'k buni mo hili gom bway mowoth bum mo tani dhali a'di yan 'peni Arumgimis mo be.

²⁹ Haali/ a'di cikunu um mo gom gway ma Kristhos mo tani ki um mini 'taki 'koki gam a'di gwo is jasi 'te/ mo hili um si'da/ mina isi 'kosh ka nyor gom gway piti mo be.

³⁰ Mmomal e e moŋ'kosh mii yan a'di jin parkina um e mo dhali jin cikina um jin di'd e aha/ shwane/ mo be.

2

Kristhos Mmokarkina A'di Is ki Gwa'd mo tani A'di Karkunu ki Ca mo

¹ Wakan wakki/ mo jin rocuwa du sho'k mo eya Kristhos di'd mo dhali mo gi lalu sho'k mo ki gwo gi mo/en mo dhali mo gi nyaku to mii ka dun 'de/ gi Shi/in mo dhali wakki/ adu jin gama gam mo dhali mii jin miinu ki mo/en mo tani

² 'tu'daa/ mo ki mom'bor bwa mo mmota ga du jin nyakka'd mo mmo'tu'd ki mo/en 'de/ mo dhali mmo'tu'd ki bwan 'de/ mo dhali ka dun 'de/ mo be.

³ Dhalka ankirre/ ki mii mo mmota ham 'kus mo walla mmodhu is ki 'kwanim pa mo. Hili mmodhu is ki gwa'd mo mmohil ci i e ki 'bore/ mmobol is bumi e mo.

⁴ Dhalka ris um ka 'dete/ 'dete/ hil to gi cin tiya i e mo mmo'koki hil jasi tom bum gana/ i e mo.

⁵ Tayi gi bwa yan e bwaman is bum um 'cena mo ma, a'di jin takina um eya Kristhos jin ta'da Yesus mo,

⁶ a'di ba/ a'di jin ta jamas ma Arumgimis mo tani a'di diki o ki mo gi nyaka nyak ka Arumgimis midi ta to jin minu bu'th ki wup mo.

⁷ Hili a'di karki is piti bwa 'te/ mo mmobu'th jamas gi cinjina/ mo mmodhodhu a'di ki dho'th jin dho'thkunu 'kwani kansan mo be.

⁸ Dhali mmogamu a'di kan ki is gi wathiny'cesh mo tani a'di karki isi is piti ki gwa'd mo dhali mmowar ka manha gwo e mo mmowu mo isi wu gi cwany'cithan dhul mo be.

⁹ Wakan Arumgimis karki a'di ki canj gana/ mo dhali ci a'di gway jin di'd eya powa ris gwayi 'baar mo.

¹⁰ Dhali ki gway ma Yesus mo tani aris 'kupa'dupuni 'baar mo mini mii lun mo ki 'beles e momis mo dhali e mony'cesh mo dhali e bwan'kwariny mony'cesh mo

¹¹ dhala risa le'di 'baar mo mini pi gwo mo ka Yesus Kristhos ta Tapa mo gom monyca ma Arumgimis jin ta Com mo be.

Kushi Um Mo mo Me'd Monkush e Mony'cesh mo

¹² Dhali wakan, um pem gun enka/ mo, me'd jin hana um gwo e isa yempa/ mo tani wakan shwane/, yisa jasi mmodika/ um e bun'kus

mo hili ki nyanye/ mmopika/
mo, miyi mowoth bum gana/
mo ki monko/ is mo dhali ki
mondee mo.

¹³ Haali/ Arungimis umki
mii mo e um mo dhali ki bwa
jin ta bwa mo dhali ki bwa ma
tu'c jin ta bwam pitin gana/
mo be.

¹⁴ Miiyi aris to 'baar mo ki
dar ga gumgum mo ma walla
ki gwo jin dotuwa dot mo.

¹⁵ Ki um mini dar gi mii
'ba/ mo dhali dar ga mak mo
mmota uci ma Arungimis
mo mmodar gi thalkin mo e
bwaman 'kwani ma nyakum
yil mo kun burusha ii ki bu-
rush mo dhali kun caca ii
ki caca mo e bwam uni mo,
uni kun kusha um mo me'd
monkush eya 'cesh mo.

¹⁶ Mmolana um gwo gi
mondiki/ e bu'th mo wakan
ka tee ma Kristhos mo tani
aha/ mina kar is ki ca mo ki
aha/ dinaki gus mo ka wuny
is walla miya tu'c ka wuny is
mo be.

¹⁷ Me'd wakki/ aha/ 'thinu
mo e mo jin miinuwa basa
'cesh mo gom mongam gwo
is bum mo tani aha/ 'bora
bwa mo dhali 'kunya bwa mo
nyakki umi 'baar mo be.

¹⁸ Wakan si'da/ um mina
bwa 'bor mo dhali 'kuny bwa
mo nyakki aha/ mo be.

Timuthawuus dhala
Abapruditus mo

¹⁹ Aha/ tosha e Tapa
Yesus mo mmohashka/
Timuthawuus e um mo ki
'dishe/ mo. Wakan ki aha/
minu malas mo ki gwo 'peni
um mo.

²⁰ Aha/ dara gi jan 'de/ jin
waki a'di mo jin midi ta gi

bwan gana/ mo mmo/an an is
gom mmo'kona um ki 'kom
pa mo.

²¹ Uni 'baar mo hili jasi
'kupki tom buni mo, yisa gom
to ma Yesus Kristhos mo.

²² Hili Timuthawuus ta a'dim
pa jin misha um mo mmomii
to me'd ya/ jin mii to gom com
mo tani a'di miiki to nyakki
aha/ mo gom gwom 'borga/
mo be.

²³ Aha/ tosha wakan mmo-
hashki a'di i um mo ki 'dishe/
me'd jin miga/ mish ki a'di
midi ya kata gom aha/ mo.

²⁴ Dhali aha/ gama gwo is e
Tapa mo ki aha/ ki 'dishe/ ki is
pem mina yaku/ si'da/ mo be.

²⁵ Aha/ kuluma gwo ibwa ki
kulum gana/ mo ki a'di minu
mii mii mmohash ki uma
Abapruditus a'di jin ta'da
kam pem mo dhali agarr jin
nyaka'da tu'c mii mo dhali
agarr jin ta'da askar mo dhali
amanyam bum mo dhali
amanmii to jin miga/ mii ta
mo.

²⁶ Haali/ a'di 'kosha te/ umi
'baar kagahara mo dhali a'di
butha 'tham mo haali/ um
cik gwo mo gom a'di ki a'di
'ba'thki'd mo be.

²⁷ Ka jin gana/ a'di
'ba'thki'd mo mmo'dish
'twa/ mmowu mo be. Hili
Arungimis miimii apo/ a'di
mo dhali yisa jasi e a'di, hili
apo/ aha/ si'da/ isi ciki/ aha/
mina 'taki ta gi bwan ditid
jin ta jin ditadit mo.

²⁸ Aha/ tupa bwa kagahara
mo mmohash ki um a'di
wakan mo ki um mina bwa
'kuny mo mmopar a'di e mo
dok/ e dhali kan mo ki aha/
mina mo/an an is pem idinin

is mo be.

²⁹ Wakan buthi a'di e Tapa ki bwanj 'kunya/ 'baar mo ma dhali tak_i 'kwani kun wakan mo.

³⁰ Haali/ a'di muru'di wu mo goma tu'c ma Kristhos mo, a'di ci mondiki/em piti mmothima tu'c bum gom aha/ mo be.

3

Gwoŋ Gana/ gi Mii ma Kar/ e mo

¹ Gom gwo jin bo'co'd mo gom um, iwak pem mo. 'Bori bwa mo ma, e Tapa mo. Mmo'kwar um gwo kun nyakkan mo tani a'di diki tocaa/ bwa mo haali/ a'di ta'da tete/ gom um mo be.

² Jiyi a'ka ki e ki 'bore/ mo ma. Dhali jiyi uni gun mii tonthus ki e ki 'bore/ mo ma. Jiyi uni gwansan ki e ki 'bore/ mo ma kun 'cithi/ bungwar is is mo.

³ Haali/ ana tana uni gun 'cithuwa munyjal yis gana/ mo ana gun luŋa Arumgimis ki shi/ in mo dhali monyca eya Kristhos jin ta'da Yesus mo dhali mmo'koki dhu bungwar is e bungwar is mo.

⁴ Ba aha/ ki is pem tana gi 'kup gwo mo gom bungwar is jin ta bungwar is mo si'da/. Wakki/ wathinj kamu/ midi kulum gwo ibwa ki a'di ta gi 'kup gwo e bungwar is mo tani aha/ tana ki nyanye/ ki nyanye/ mo be.

⁵ Aha/ 'cithkunuwa munyjal yis mo ka cim pekwara mo dhali aha/ tana wathi/ 'peni 'Kwani ma Israyiil mo dhali aha/ tana ja wak

ma Benyamiin mo, dhali aha/ tana ji Ibraniyiin mo jin dhodhu e 'Kwani ma Ibraniyiin mo be. Me'd gwo gi gwoŋkan jin cinu ki 'Kwani Parisiyiin mo tani

⁶ aha/ shwakina anyor mo mmo'oca kaniisa bwa mo, me'd gwo gi mo ma kar/e jin bath gwoŋkan jin cinu i'ko'd mo tani aha/ dina ka po/ mo be.

⁷ Hili wakki/ nyunycinan kamu/ di'd jin taka/ mo tani a'di karka/ me'd to jin thisu e mo gom gway ma Kristhos mo be.

⁸ Ka jin gana/ aha/ dhuna ris to me'd to kun thisu e mo gom to jin bolo'da ris to 'baar mo e ki 'bor mo jin ta mmomisha Kristhos jin ta'da Yesus Tapam pem mo be. Dhali gom gway piti mo tani aha/ wana gwo kan e bwa mo mmodhala ris to 'peni 'baar mo dhali aha/ dhuna uni me'd to gun pishu mo ki mii gi wakan ki aha/ mina gama Kristhosa du is mo be.

⁹ Dhali ki aha/ minu this mo i is e a'di mo, yisa mmota gi mo ma kar/ e ki is pem mo yisa, mmo'dap 'ko'di gwoŋkan jin cinu mo. Hili a'di jin ta mo gi gamu gwo is eya Kristhos mo. Mo ma kar/e yan 'peni Arumgimis mo a'di jin di 'ko'd e mo jin gamu gwo is mo be.

¹⁰ Ki aha/ mina mish a'di mo dhali mom'bi'th gi mom-pim piti mo dhali aha/ mina pash mo gi isa nyor piti mo mmowar waki a'di e jwam piti mo be.

¹¹ Wakan wakki/ a'di mishu

mii mo gom aha/ ki aha/ mina
bumbur mo e mo jin pinu mo
'peni mowu mo be.

Yana 'Kup ki 'Kupa Nwa mo

¹² Yisa mmobu'thkika/
to yansan mo hila/ walla
mmowarki jim 'borgaŋ gana/
mo hila/, hili aha/ dina mmo/
ur a'di mo mmomiga/ bu'th
a'di jin bu'thkin ma Kristhos
jin ta'da Yesu aha/ mo,
mmokar aha/ mo mmota jim
piti mo be.

¹³ Iwaka, aha/ dinaki kar
is pem ki jim bu'th to mo
hila/. Hili ton tal 'de/ miiga/
mo mmodhalka ris to gunn
ŋ'ko'd mo dhali mmogon is
ka karambuye/ ki to gun 'koni
buŋ'kup mo tani

¹⁴ aha/ gusa ur to i'ko'd mo
e mo jin tanu gi 'kup to mo
mmogam 'kupa ŋwa 'pena
yuk ma Arungimis 'peni
momis mo eya Kristhos jin
ta'da Yesu mo be.

¹⁵ Dhalki ana gwansan gun
isa mo tani tana gi bwa ki
wakan mo ma. Dhali wakki/
um 'kona bwa ka bwanycin
mo, ma e ton tiya mo tani
Arungimis midi tor a'di yan
eya tente/ e um si'da/ mo be.

¹⁶ Isi kan dhalki ana iina iin
gana/ mo e mo jin bumburk-
ina ana mo.

¹⁷ Iwaka, 'thokaa/ mii mo
ma dhali kuthi uni gwansan
ki e mo ma uni gun 'kokin mo
mmomii kan me'd jin para
um she/mm e e aman mo.

¹⁸ Haali/ uni ka ris torika/
um mo me'd ka ris mo dhali
shwane/ aha/ tora um gwo
ki jabu'th mo uni gun 'kokin
mo mmomii waki uni gun ta

'kup gi cwany'cithan dhul ma
Kristhos mo be.

¹⁹ 'Pemen buni ta
mony'ce'd sho'k mo dhali
arum buni jin luŋa uni mo
tani ta bwa mo dhali uni caki
can thus e mon'the is buni mo
ki bwa jin dhuna uni ki to ga
'cesh mo be.

²⁰ Hili 'perjuman pam bana
a'di ta momis mo be dhali
'peni a'di mo tani ana corkina
Amanwoth mo jin ta Tapa
Yesu Kristhos mo be,

²¹ a'di jin midi ak buŋgwara
ha'th'ko'd bana yan e mo
mmowa e ki buŋgwar is
piti mo e monyca mo ki
mom'bi'th jin 'bitha a'di e mo
mmomisha ris to dhu 'baar
mo mmobath a'di i'ko'd me'd
is pitiŋ gana/ mo be.

4

*'Kunyi Bwa mo ma e Tapa
mo*

¹ Wakan iwak pem, um gun
enka/ mo dhali kun 'kosha te/
aha/ mo dhali kun ta bwan
'kunygam pem mo dhali kun
ta ton'kup pem mo tani teli
sho'k wakan e Tapa mo ma
um gun enka/ ki mo/en gana/
mo.

² Aha/ malaskina Apuudiya
mo dhali aha/ malaskina
Sintiiki mo mmogam gwo
me'd mo e Tapa.

³ Dhali aha/ dotkina /e si'da/
amannyak dhan'ka'b ganam
pem bu'th mo ki wothi/ up
gwansan mo ma, haali/ uni
nyakkina tu'c mii ki 'ban
kuku/nyakki aha/ mo e gwom
'borga/nyakka Aklimandus mo
dhali kun tiya kun nyakkana
tu'c mii ki aha/ mo uni gun

'kona gway eya warka/ gi
mondiki/e mo be.

⁴ 'Kunyi bwa mo ma, e
Tapa, isa yempa/ mo. Dok/e
aha/ mina o um gwo mo ki:
'Kunyi bwa mo ma.

⁵ Dhalka ris 'kwani 'baar
mo mishi mo mo ma, mo ma
dum bum jin 'tima um mo.
Haali/ Tapa a'di 'disha 'twa/
mo hila/.

⁶ Dhalka anan ki anan mo
gom ton 'deŋ kamu/ mo ma
hili eya ris to 'baar mo ki
mon'tho mo dhali ka thip
jin thipu mo ki mom'bor
bwa i is mo tani dhalki ton
doŋ bum minu mish mo eya
Arumgimis mo.

⁷ Dhali monku'th is ma
Arumgimis a'di jin peki'd eya
ris mo jin mishu gwo 'ban
mo tani a'di midi jiya dum
bum mo dhali bwam bum
eya Kristhos jin ta'da Yesus
mo be.

*Kulumi Gwo gi To
Gwansani Bwa mo*

⁸ Gom gwo jin boço'd mo
gom um, iwak mo tani aris to
gun ta kuŋ gana/ mo, aris to
gun ta kun taku mo, aris to
gun ta kuŋ kar/e mo, aris to
gun ta kun dhelelin mo, aris
to gun ta kun ŋa/u mo, aris to
gun ta kuny jaro/ mo, wakki/
akamu/ midi 'taki di jin bol
tiya e ki 'bor gana/ mo tani
wakki/ tal 'deŋ kamu/ midi
'taki di jin ta jin ha me'd mo ki
momaŋ mo tani kulumi gwo
gwansani bwa mo ma.

⁹ To gun da/ ara um mo
dhali kun budha um mo dhali
kun cika um mo dhali kun
parkina um e mo e aha/ mo
tani to gwansan miiyi uni

mo ma dhali Arumgimis gi
monku'th is midi di e um mo
be.

*Gwo Toru gom To jin Cina
'Kwani gi Pam Pilibbi ki Me'd
mo*

¹⁰ Hili aha/ 'bora bwa mo
e Tapa ki canye haali/ me'd
dok/ e hila/ um tuju bwam
bum ki cu mo mmokayaa/ e
mo. Ka jin gana/ um kaka/
e mo hili um dar gi bway
'boro'd mo mmomii to mo.

¹¹ Yisa mmo/oka/ gwo gom
mo gi hara to mo haali/ aha/
mishkina mo ki is pem mo ki
mo yin jin dika/ nycine/ mo
tani aha/ ca'bkina mo ka this
mo i e mo be.

¹² Aha/ misha mmokar is
ki jin gwa'd mo dhali aha/
misha si'da/ mmo/ isha to
ka enthus mo. Eya ris to
'baar mo dhali gom to 'baar
mo tani aha/ mishkina ka
malimbu'da/ mmokap mo
dhali mmo'kosha te/ mo,
mmo/ isha to ka enthus mo
dhali mmohara to mo.

¹³ Aha/ misha aris to 'baar
mo mii mo e a'di jin 'bi'thki
aha/ is mo be.

¹⁴ Bahili um miikin ki 'bore/
mo mmoçina um to gom aha/
gom mont'o'c is pem mo be.

¹⁵ Dhali um ki is bum si'da/
mishin um gi Pam Pilibbi ki
me'd ka muŋ'kup 'peni gwom
'borga/ ki aha/ dhalkina Pam
Makiduniyya 'pen mo tani
akaniisaŋ kamu/ yisa nyak to
mii ki aha/ yisa e momii jin
cinu to ki me'd mo dhali e mo
jin budhu to mo hili isi ciki/
um 'cena mo be.

¹⁶ Gom me'dyin e Pan
Tasaluniiki tani um hashki

jan 'de/ mo dhali dok/e gom
to jin miga/ mii ta mo.

¹⁷ Yisa mmosimmka/ to jin
cinu ki me'd e mo yisa, hili
aha/ simma maman e mo ki
a'di midi mar is mo mmokam
gom um mo be.

¹⁸ Hili aha/ bu'thkina to
'baar mo ki nyanye/ mo. Aha/
'tu'dkunu mo mmobu'thkika/
to mo 'pena Abapruditus mo,
to gun pu'dkin mo 'peni um
jin ta'da shim jin cinu jin
kuyi mo ki kuy jin ta mo
jin miikunuwa bas mo jin
mishu bu'th mo mmo'bora
Arumgimis bwa i is mo be.

¹⁹ Dhali Arumgimis pem
midi thip um ka ris to gun
mina umi mii ta mo isi to gun
waki kun tana a'di pam piti
mo e monyca eya Kristhos jin
ta'da Yesus mo be.

²⁰ Shwane/ dhalki monyca
a'di di'd eya Arumgimis bana
jin ta'da Babam bana ki sule/
sule/ ya ye 'ba/ moonni.
Amen.

*Kwalany Monthe Me'd jin
'Ko'd mo*

²¹ Theka ris uni 'baar mo
me'd kun dhunu ki she/ ki
dhelel dhelel eya Kristhos jin
ta'da Yesus mo ma. Dhala
wak kun 'kon nyakki aha/ mo
tani theki um me'd mo si'da/.

²² Aris uni kun dhunu ki
she/ ki dhelel dhelel mo tani
teki um me'd mo uni gun
mumki 'ko mo e gu'b ma
Kaysar mo be.

²³ A'the 'peni Tapa Yesus
Kristhos midi di e shi/in bum
mo be.

Gwo jin 'Kwar ma Buulus gom 'Kwani gi Paŋ KULUUSI mo

Monthe Me'd mo

¹ ABuulus, a'di jin karu ki she/ mo goma Kristhos jin ta'da Yesus mo ki bwa ma Arumgimis mo dhala Timuthawuus jin ta'da kam bana mo.

² E uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo dhali iwak kun ta ku isiŋ gana/ mo eya Kristhos mo, uni kun 'kokin mo e Paŋ Kuluusi mo.

A'the e um mo dhali moŋku'th is 'peni Arumgimis jin ta'da Babam bana mo be.

Mon'tho ma Buulus mo gom 'Kwani kun Gami Gwo Is mo e Paŋ Kuluusi mo

³ Aman isa yempa/ 'bora Arumgimis bwa i is mo, a'di jin ta'da Baba gi Tapa Yesus Kristhos bana mo, me'd jin 'thokina aman mo gom um mo,

⁴ haali/ aman cikina gwo gom moŋgam gwo is bum eya Kristhos jin ta'da Yesus mo dhali mo/en jin takina um mo goma ris uni 'baar mo kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo,

⁵ haali/ mo ma 'teŋ kape/ a'di karkunu mo gom um e momis mo. Gom a'di yansan mo tani um cikki gwo n'twa/a/ mo e gwo jin ta gwoŋ gana/ mo, a'di jin ta gwom 'borga/ mo,

⁶ a'di jin pu'dki'd e um mo, me'd a'di ka jin gana/ diki'd e mony'chesi 'baar mo mmodho'thkina a'di maman mo dhali mmo'twakkina a'diya 'twak mo - wakan e bwam um ki is bum mo 'pena tee jin cikina um a'di mo dhali mish a'di 'ban mo, a'di jin ta'da 'the ma Arumgimis mo e gwoŋ gana/ mo,

⁷ me'd jin da/arkina um a'di mo 'pena Abapraas mo, a'di jin ta'da garr bam jin enu jin mii to mo. A'di ta a'di isiŋ gana/ mo jin mii to goma Kristhos mo gom gway bam mo

⁸ dhali a'di torki a'di aman mo gom mo/en bum e Shi/in mo be.

⁹ Dhali wakan 'pena tee jin cikina aman a'di mo tani aman yisa dakkina 'tho mo mmo'tho mo gom um mo, mmodota/ dot mo ki um minu 'taki 'tu'd mo ki monyith bwam piti mo eya ris miin to gi shi/in gi moyuk mo dhali momish gwo 'ban mo,

¹⁰ mmosusa sus e bway mii kun mini ha me'd gom Tapa mo, mmo'tu'd mo ki mii kun mini 'bor a'di bwa i is mo mmokal mamana dho'th mo goma ris miim 'borga/ mo dhali mmomara mar is mo ki monyitha/ Arumgimis mo be.

¹¹ Dhalki um 'bitha is mo eya ris mom'bithi 'baar mo isi ki monycam piti jin ca'bki dem dem mo goma ris mo jin 'dimuwa 'dim 'kup mo dhali bwa jin 'kuçu ki 'kari'th mo ki moŋ'kuny bwa mo,

¹² mmociya Baba bwam 'boro'di is mo, a'di jin thumki

ana mo mmonyak mal pwak ki uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo e monjkush mo be.

¹³ A'di 'cukki ana mo 'peni mom'bi'th gi mondhurumi'd mo, mmo'ciñ ana agap mo e bampa/ gi Ya/ m piti jin ena a'di mo,

¹⁴ e a'di jin takina ana mo jin wanuwa wan 'ba/ mo dhali amure/ gi miinthus jin dhalkunu ana 'pen mo be.

Mon'tu'd ma Arumgimis jin 'Tu'dki'd mo

¹⁵ A'di jin bu'thki jamas ma Arumgimis mo, a'di jin molu mish ki e ga 'cesh mo, a'di jin ta'da bwa nyara/ jin twa/a/ ka ris to 'baar mo kun uk^u mo be.

¹⁶ Haali/ e a'di mo tani aris to 'baar mo 'kokunu mo mmo/ uk mo e momis mo dhali e mony'cesh mo, uni gun mishu ki e ga 'cesh mo, dhali uni kun molu par e ki e ga 'cesh mo, wakki/ adhana kursi ma malik mo walla mo jin tanu tapa mo, walla mom'bi'th kun molu gadhir mo walla moshirr mo tani - aris to 'baar mo 'kokunu mo mmo/ uk mo e a'di mo dhali gom a'di mo be.

¹⁷ A'di diki'di twa/ a/ ka ris to 'baar mo, dhali e a'di mo tani aris to 'baar mo tulkunu 'twa/ 'kup mo e a'di mo mmontal 'de/ mo be.

¹⁸ A'di ta'da 'kan'kup gom bungwar is mo a'di jin ta'da kaniisa mo. A'di ta montel 'pen mo, a'di ta'da bwa nyara/ 'peni mowu mo, ki a'di eya ris to 'baar mo tani midi 'taki ta isa 'cilman gana/ mo be.

¹⁹ Haali/ e a'di mo tani arisa 'tu'd kun ta ku ma Arumgimis mo tani 'borkina bwa mo mmota gi monj'ko mo be.

²⁰ Dhali e a'di mo tani a'di gwamki'da gwam ki is pitiñ gana/ mo eya ris to 'baar mo, wakki/ to gun 'kon e mony'cesh mo walla e momis mo tani a'di karki mo ma ku'th is ka bas piti ki cwany'ciñan dhul mo be.

²¹ Dhali um kun 'thissa/ 'kokin ka pije/ 'peni a'di mo dhali kun ta 'kup ki 'kup eya dum bum mo mmomi to kun ta thus ki thus mo tani

²² a'di shwane/ gwamki'da gwam mo ki is piti mo jin ta shuman is ki jwam piti mo, ki mii gi wakan mo tani a'di midi tor um eya tente/ mo me'd ku gun dhelelkin mo dhali kun dar gi thalkin mo dhali ku gun mini dar gi mo ma wak^u ibwambori a'di mo,

²³ ba shi/ mii a'dan 'te/ ba/, wakki/ um mini tikir 'ko mo e mongam gwo is mo, ki monka'b mo dhali tel sho'k mo, yisa mmoti'k mo 'peni mo ma 'tenj kape/ gi gwom 'borga/ jin cikina um mo, a'di jin cikunu aris 'kwani 'baar mo kun uk^uunu mo e bwan'kwariny momis mo, dhali gom a'di mo tani aha/ jin tana Buulus warkina ka manmii a'di mo be.

ABuulus Miiki To mo goma Kaniisa mo

²⁴ Dhali shwane/ aha/ 'kunykina bwa mo e is pem mo jin 'koshki aha/ ka nyor mo gom gway bum mo, dhali e shuman is pem mo tani aha/ thimkina a'di jin harkunu mo

e mo jin tocuwa Kristhos bwa mo gom gway gi bungwar is piti mo, a'di jin ta'da kaniisa mo.

25 A'di jin warkika/ ka manmii to mo isi ki gwo jin piyid 'peni Arumgimis mo gom mo jin taka/ amandhu gwo mo, a'di jin cikunu aha/ mo gom um mo mmokar gwo ma Arumgimis ki a'di minu mish eya tente/ mo,

26 a'di jin ta gwo ma Arumgimis jin bagu mo, a'di jin ba'kkunu ki she/ yil ka ris mo dhali mo ma nyakum yil gun tanu mo, dhali hili shwane/ a'di torkunu eya tente/ ki kum piti kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo.

27 E uni mo tani Arumgimis ki kar bwa mo mmotor eya tente/ mo ka dhan mii kun wani caa e 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo ki monyca jin ta pa ki pa mo e gwo yansan jin cinu ki jim bag mo, a'di jin ta'da Kristhos jin di'd e um mo, jin ta mo ma 'ten kape/ gi monyca mo be.

28 A'di jin bahkina aman gwo mo mmoruma ris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ ki gwo mo dhali tora ris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ gwo mo eya ris moyuk mo ki aman mina 'taki dhuwa ris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo ki ku gun isin mo eya Kristhos mo be.

29 Haali/ gom mii yan mo tani aha/ miikina mii jin 'batha'ba'th mo, mmo/ uth mo ki is jin umu'di 'baar mo, a'di jin thi'thki'da thi'th mo e aha/ mo.

2

1 Haali/aha/ona bwa ki um mini mish mo mo ka dhan mii jin picirkika/ mo gom um mo dhali uni gwansan kun 'kon mo e Pa Lawudikiyya mo dhali goma ris uni 'baar mo kun 'koki par jis/em pem e mo

2 ka dum buni minu 'taki 'bi'th is mo me'd jin re'dkunu uni mo mmontal 'de/ mo e mo/ en mo, mmota ga ris mo kun tanu pa ki pa mo gi momish mo mo 'pena dun gana/ mo dhali monyitha/ Arumgimis gwom bag yan mo a'di jin ta'da Kristhos mo.

3 E a'di mo tani aris moyuk kun ishki kumma/ mo dhali mo jin nyithuwa nyith mo be.

4 Aha/ ona gwo yansan mo wakan ki wathin tal 'den kamu/ midi 'taki diki he'k um e mo ki gwo ma mak jin onu mo.

5 Ba aha/ pina e bungwar is mo tani hili aha/ dina e um ki shi/in mo, mmo'kuny bwa mo mmopar miim 'boron bum kun miina um ka para po/ e mo dhali mom bum jin tela um sho'k mo ki mongam gwo is bum eya Kristhos mo be.

6 Wakan, me'd jin bu'thkina uma Kristhos jin ta'da Yesus jin ta Tapa mo tani wakan 'koyi e a'di mo,

7 mmotana um ka birman mo e a'di mo dhali mmonyana um is mo e a'di mo dhali mmotela um sho'k mo e mongam gwo is mo, jasi me'd gwo jin torkunu um mo, mmoso ki sho'k bum e mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo be.

Mon'tu'djin 'Tu'dki'djin Ta Mondiki/e eya Kristhos mo

⁸ Jiyi mo ki e ki 'bore/ mo ki wathin tal 'deŋ kamu/ midi diki 'kwar um ka gwapi/ mo ki gwoŋ 'kwaniŋ gaŋgasha/ mo dhali ki gwo kun hekuwa he'k e kun 'ko bwa 'te/ mo, isi ki gwoŋ 'kwani en'thin dhamo/ mo kun luku mo, isi ki gwo ma bwa nyara/ gom gwoŋkan gi mony'cesh yan mo, dhali yisa isi ki gwo ma Kristhos mo.

⁹ Haali/ e a'di mo tani mon'tu'd ka 'bimpil mo jin ta ji ma Arumgimis mo mnotana a'di Arumgimis mo tani ca'bki'd e bungwar is piti mo.

¹⁰ Dhali um pu'dkin mo mmo'tu'da/ 'tu'd mo e mondiki/ em piti mo, a'di jin ta'da 'kaŋ'kup goma ris montapa kun tanu mo dhala ris moshirr mo be.

¹¹ Dhali e a'di mo si'da/ um 'kokunu mo mmo'citha/ munyjal yis mo ka munyjal yis jin 'cithu/ ki dar gi me'd mo, ki mii jin dhalu bungwar is gi shuman is 'pen mo e mo ma munyjal yis jin 'cithu/ jin ta ji ma Kristhos mo.

¹² Dhali um 'kokunu mo mmokan mo nyakki a'di mo e mo jin cu'cuwa cu' mo dhali e mii jin 'kokunu mmocu um mis mo si'da/ nyakki a'di e mongam gwo is mo e mo/um ma Arumgimis mo, a'di jin 'de'kki a'di mo 'peni mowu mo be.

¹³ Dhali um, um kun 'kokin mo mmowu mo e gwon dhaŋ mo dhali e mo ma munyjal yis bum jin 'konuki 'cith um

mo e shuman is bum mo tani Arumgimis a'di ki dhu ki e mmontal 'de/ nyakki a'di mo, mmodhalkina a'di ana aris gwon dhaŋ bana 'pen mo,

¹⁴ mmo'koshkina a'di gwo jin 'kwarkunu mo jin diki'da po/ ana mo, a'di jin theke'thki'da theke'th mo gom gwoŋkan mo be. A'di yansan idhalkina a'di ka po/ mo, mmo'telkina a'di a'di ka musmaar mo apo/ cwany'cithan dhul mo.

¹⁵ A'di dininki mom'bi'th kun molu gadhir she/ mo dhali mom'bi'th mo, dhali a'di ki tor uni eya tente/ mo jin mina uni ta she/mm mo mmopikina a'di uni e ki mii mo be.

Simmi To E mo kun Ta ku gi Momis mo

¹⁶ Wakan dhalki wathin tal 'deŋ kamu/ ki dhal bway mo mmokar gwo wa'k apo/ um mo e gwo jin do'tuwa do't mo gom tonte/ mo dhali tompi mo walla gom mo ma yuk jin yuku ka tul 'kup mo walla goma appen this mo walla goma cim ma pesu/ mo.

¹⁷ Uni gwansan ta jasa kashira/ gom to kun mini pu'du/ mo, hili bungwar is gi mii mo tani uni ta ku ma Kristhos mo be.

¹⁸ Dhalku/ ki dhal wathin 'deŋ kamu/ bway mo mmo'thu'th um thum mo, mmodi'b um is mo mmowu is ka 'cesh mo dhali luŋ iman'doyu gwo mo, mmo-doshkina a'di apo/ tonyjan piti mo, mmose mo ki 'pura/ 'pura/ ki dar gi 'kup mii mo ki bwa gi bungwar is 'te/ mo.

19 Dhali yisa mmoṭela a'di e a'di jin ta'da 'Kaṅ'kup mo. 'Peni a'di mo tani buṅwar is ka 'bimpil thipki'da thip mo dhali re'di montal 'de/ ki mom piti gun gamu is mo dhala billa/ mo mmo'twak mo ki mon'twak jin di'd 'peni Arumgimis mo be.

20 Wakki/ um wukin mo nyakka Kriṣṭhos mo gom gwo ma bwa nyara/ gom gwoṅkan gi mony'cesh yan mo tani gomatinta 'kokina um ki moṅ'ko mo jin cila 'kwaniny'cesh mo? Atinta 'dapkina um 'twa/ mo ki gwoṅkan jin 'tashuwa 'tash bway mo?

21 Uni gun o gwo mo ki: Dhalku/ to ki bu'th is ki me'd mo. Dhali, Dhalku/ to ki nyok mo. Dhali, Dhalku/ to ki ta is ki me'd mo.

22 (Uni ta to gwansani 'baar mo kun minu 'ce'd sho'k mo mmomii uni mo), isi ki gwoṅkan gi 'kwani en'thi/ mo dhali gwo kun toru mo?

23 Uni gwansan ka jin gana/ miikunu 'pena por ma pije/ mo mmoshusha du mo gom mii ma gayiin jin ta'da teteṅ gana/ mo dhali mo jin wunu is ka 'cesh mo dhali diki 'tash buṅwar is 'twa/ mo, hili uni 'koki ta to gun 'bitha she/ ki 'bi'th mo mmonona non mo 'peni mii gi buṅwar is jin din ma du ki 'thup mo.

3

1 Wakki/ um 'deku mo nyakka Kriṣṭhos mo tani simmi mii e mo gom to gun ta ku gi momis mo, e mo jin din ma Kriṣṭhos mo, e mo jin

ca'bkina a'di ka bim poros ma Arumgimis mo be.

2 Dhuyi adum bum gom to gun 'kon e momis mo, yisa gom to gun 'kon e mony'cesh mo.

3 Haali/ um wukin mo dhali moṅ'koki/em bum a'di bagkunu mo nyakka Kriṣṭhos eya Arumgimis mo be.

4 Ka Kriṣṭhos, a'di jin ta moṅ'koki/ em bana minu piyu/ mo tani um si'da/ minu piyu/ mo nyakki a'di mo e monyca mo be.

*Miin Dhamo/ mo dhali
Miin This mo*

5 Wakan, 'koshi mii ga 'cesh jwa mo kun 'kon e um mo, kun ta mo gun miinu mi-inyca mo dhali mo gun 'dapu e mo dhali e kun dhunu ki 'thir 'thir mo dhali bwani thus kun pishu is mo dhali mo jin 'thothu/ bwa mo, a'di jin ta mii jin luṅu tompinycon mo be.

6 Gom mii gwansan mo tani a'di ipu'dkin ma nyor ma Arumgimis apo/ iya/ gi 'kwani kun ushi gwo ha e mo.

7 E mii gwansan 'thissa/ mo tani um iikin e uni mo me'd jin 'kokina um mo e bwam uni mo be.

8 Hili shwane/ dhuyi uni 'baar mo 'pen ka pije/ mo, mii ma nyor mo, dhali anyor jin dekki'da deḱ mo, dhali mii gun dupa dupi e mo dhali mo ma thu'th 'pen jin thudhu ka sor gun walu mo dhali gwo nyogga/ 'peni 'twam bum mo.

9 Dhalku/ ki ta ator ka rem 'kup mo, mmomisha um ki um dhalki mii gi buyempan

dhamo/ 'pen mo ki miim piti
kun botkina um mo.

¹⁰ Dhali um ki hi'th miim
buyempan this mo, a'di jin
ukunu mo dok/e e monyitha/
nyith mo 'ko'di jamas gi a'di
jin ukki'da uk mo.

¹¹ Mmahan mo tani Wathin
Griki dhali Wathi/ Yahuuda/
mini mol 'ko ki she/ mo, dhali
mo ma munyjal yis jin 'cithu/
mo dhali mo ma munyjal yis
jin 'konuki 'cith mo, dhali
wathi/ jin diki wal 'twan Griki
mo dhali jin mii mii kun
kanjama kanjam mo, dhali
cinjina/ jin yolu mo dhali
wathi/ jin di ki 'kus mo, hili
aKristhos a'di ta to 'baar mo
dhali e ana 'baar mo be.

¹² Wakan, hithi ma mii
gwansan mo, me'd unin
gana/ kun kwanykin ma
Arumgimis mo, um kun
dhelelkin mo dhali kun enu
mo, mii gi wakansan mo kun
ta mii kun kwojuwa kwo'c e i
is mo dhali mii kun miinu ki
bwanjush mo dhali mii gun
dhunu is ki gwa'd mo dhali
mii kun miinu ka 'thup e mo
dhali mii kun 'kuçu bwa ki
'kari'th mo,

¹³ mmothona thon me'di
'ko'd ka rem 'kup mo dhali,
wakki/ wathin 'denj kamu/ ta
gi gwo walla/ apowa kamu
kamu/ mo tani dhali adhal
gi miinthus 'pen ka rem 'kup
mo ma. Me'd mii jin dhalkina
Tapa uma mure/ miinthus
bum 'pen mo tani um si'da/
mini mii dhalka mure/ mi-
inthus 'pen mo.

¹⁴ Dhali apowa ris mii
gwansani 'baar mo tani hithi
mo/en mo, a'di jin dekki'da

ris to 'baar mo mmontal 'de/
mo ki 'bor gana/ mo ki dar gi
mo ma dhadharmu'th mo.

¹⁵ Dhali dhalki monku'th is
ma Kristhos bway mo mmo-
jiya dum bum mo e a'di ka
jin gana/ jin yukunu um mo
e bunjwar isa 'de/ mo, dhali
mmoçi mo jin 'boruwa 'bor
bwa i is mo.

¹⁶ Dhalki gwo ma Kristhos
ca'ba'd e um ki ca'b 'pempa
gana/ mo me'd mii jin torkina
um gwo mo dhali mmoro-
gom gwo ka rem 'kup mo ka
ris moyuk mo, dhali me'd jin
yukina um gway mo mmoka
mo jin miinuwa mii e mo
dhali gway jin manjwa manj
mo dhali gway jin yuku gom
to gi shi/ in mo ki mii jin
'boruwa 'bor bwa i is eya
dum bum goma Arumgimis
mo be.

¹⁷ Dhali ma eya ris to gunn
kun mina um imii mo tani e
gwo gun ona um mo walla
mii gun miina um mo tani
miiyi aris to 'baar mo ki gway
gi Tapa Yesus mo mmoçi mo
jin 'boruwa 'bor bwa i is ka
Arumgimis mo, a'di jin ta'da
Baba e a'di mo be.

*Mo jin Nyaku To Mii mo e
Mon'ko Kwani gi Mon'koki/en
This mo*

¹⁸ Up 'dapi ki me'd ki gwo gi
ikathim bum mo me'd gwo jin
ha me'd e Tapa mo.

¹⁹ Kwanij gwas, eni up
bum mo ma, dhali dhalki uni
ki 'cwar mo.

²⁰ Uciya, hayi gwo gi icim e
mo dhali gwo gi ikwan e mo
goma ris to 'baar mo, haali/
mii yansan mo tani a'di ki
'bor Tapa bwa mo.

²¹ Ibaba, dhalku/ ki rukuny u_çim bum ka nyor mo, isi ciki/ uni mini 'koki 'bitha du is mo.

²² Çin_çkina/ kun yoluwa, hayi gwo e eya ris to 'baar mo gi uni gwansan kun ta tapam bum mo e mony'cesh mo, yisa ki mii kun miinu e jis/ e_ç 'kwani mo mmo'bor 'kwani bwa mo 'te/ yisa, hili ka dun tal 'de/ mo mmoko/ Tapa mo be.

²³ Ma eya risa tu'c bum gunn kun miina um mo tani miyi a'di ki bwa_ç gana/ mo me'd jin miina um Tapa to mo, dhali yisa gom 'kwaniya,

²⁴ mmomishkina um 'peni Tapa mo ki um mini bu'th mal mo me'd tom bum jin ish kumma/ mo. Um miiki Tapa Kristhos to mo be.

²⁵ Haali/ aman_{th}u'th to mii mo tani a'di minu doku/ tonthus apo/ a'di jin miikina a'di mo dhali mii jin miinu ka gwar 'de/ yisa di'da.

4

¹ Itapa, miyi çin_çkinam bum kun yola um ki mii ma kar/ e mo dhali ki dar gi mii ma gwar 'de/ mo, mmomisha um si'da/ ki um ta gi Tapam bum e momis mo.

² Tikiri moshok tel mo e mon'tho mo mmotimkina uma tim mo gom a'di ki mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo

³ dhali 'thoyi mo gom am si'da/ ka Arungimis midi 'taki ka'd amana campur gom gwo mo, mmobah gwo ma Kristhos jin çinu ki jim bag mo gom gway gi a'di jin dikika/ eya sijn mo

⁴ ki aha/ mina 'taki tor a'di eya tente/ me'd jin miga/ 'taki tor a'di ka ba/.

⁵ Boti ki mii ki is bum gana/ ki yuk yuk mo 'kupki uni gwansan kun 'kona pije/ mo mmowara tee is mo.

⁶ Dhalki gwom bum kun ona um isa yempa/ mo ta gwo ma 'the mo dhali kun çemesa çemes ka 'donkoro/ mo, wakan ki um mini mish mo mo gwo kun mina um ka ba/ ithok 'kwani 'baar ka 'de_{te}/ 'de_{te}/ mo.

Kwalany 'Te/ Ba/. Monthe Me'd mo

⁷ Tikikus a'di midi tor uma ris to 'baar mo kun miika/ mo. A'di ta'da kam bana jin enu mo dhali ta a'di isin_ç gana/ mmomii to mo dhali agarr jin ta'da manmii to e Tapa mo be.

⁸ Aha/ hashkina a'di i um mo gom isi gwo_ç 'kup gwo yan gana/ mo ki um mini mish mo mo gom 'kom bam jin 'kona am mo dhali ki a'di midi 'taki 'bi'th uma dum bum is mo,

⁹ dhali nyak_çki a'di mo si'da/ a'di jin ta'da Unisiimus mo, a'di jin ta isin_ç gana/ mo, dhali jin ta'da kam bana jin enu mo, a'di jin ta jan 'de/ gi is bum gana/ mo. Uni mini tor uma ris to 'baar mo kun buthi mo mo e mo yan mo.

¹⁰ Aristarkus jin ta'da agarr pem jin nyak_çkaa/ çab'eya sijn mo tani theki um me'd mo dhala Markus jin ta nam ma Barnaaba mo (isi gwo gom a'di jin bu'thkina um mmoye'thkunu um sho'k ki gwo mo - wak_çki/ a'di midi

pu'dku/ i um mo tani buthi a'di mo ma),

¹¹ dhala Yesuu/ a'di jin yukunu gway ka Yusthus mo. 'Kwani gwansan uni ta jasi uni kun 'cithkunuwa munyal yis mo e bwaman uni kun nyakkaa/ tu'c mii mo gom Bampa/ ma Arungimis mo, dhali uni ita momalas pem mo be.

¹² Abapraas, a'di jin ta jan tal 'de/ ki is bum mo, jin ta'da manmii to goma Kristhos jin ta'da Yesus mo tani theki um me'd mo, isa yempa/ mmoka um e mo ka dun dara'd mo e mon'thom piti mo, ki um mini 'taki dosh mo me'd ku gi isin mo dhali mmomish mo ki isi mish gana/ 'baar mo a'di jin ta bwa ma Arungimis mo be.

¹³ Haali/ aha/ tana aman/o gwo gom a'di mo haali/ a'di miiki'da tu'c jin 'batha'ba'th mo gom um mo dhali gom uni gwansan kun 'kon e Pa Lawudikiyya mo dhali e Pa Hiyarabulis mo be.

¹⁴ ALuuka, a'di jin ta'da hakiim jin enu mo dhala Dimas mo theki um me'd mo.

¹⁵ Ciki monthe me'd pem eya waḵ kun 'kon e Pa Lawudikiyya mo dhali eya Nimpaas mo dhala kaniisa jin di'd e gu'b ma yim mo.

¹⁶ Dhali ki gwo yansan denḵunu e mo e bwam um mo tani dhalki a'di si'da/ derḵu e mo eya kaniisa gi Pa Lawudikiyya mo be dhali hili ki 'bore/ ki um ki denḵ gwo yan e si'da/ gwo 'peni Pa Lawudikiyya mo.

¹⁷ Dhali oya Arkibbus gwo

mo ki: Hili ki 'bore/ ki / e mini thim to mii mo a'di jin bu'thkina /e 'peni Tapa mo.

¹⁸ Aha/ Buulus i'kwarkina gwo monthe me'd yan ki me'd pem gana/ mo. Kayi amakkiam pem e jin dekkunu aha/ mo. A'the midi di gom um mo.

Gwo jin Twa/a/ jin 'Kwar ma Buulus gom 'Kwani gi Pan TASALUNIIKI mo

Monthe Me'd mo

¹ ABuulus dhala Silwaanus dhala Timuthawuus.

Eya kaniisa gi Pan Tasaluniiki mo eya Arumgimis jin ta'da Baba mo dhali Tapa Yesus Kristhos mo.

A'the e um mo dhali mon'ku'th is mo be.

Mongam Gwo Is gi 'Kwani gi Pan Tasaluniiki mo dhali She/mm kun Tana Uni mo

² Aman cikina mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo eya Arumgimis isa yempa/ mo gom umi 'baar mo mmotikir gway bum mmoka e eya 'thom bam mo,

³ mmoka e ibwambor ma Arumgimis bana mo dhali Ababa mo gom miim bum gi mongam gwo is mo dhali miin to kun miina um ki mo/en mo dhali mmotel sho'k mo e mo ma 'terj kape/ e Tapa Yesus Kristhos bana mo be.

⁴ Haali/ aman misha mo iwak mo, um kun enu ka Arumgimis mo, me'd jin kwanykina a'di um mo

⁵ haali/gwom 'borgam bam pu'dki'd e um mo jasi ki gwo yisa, hili si'da/ ki mom'bi'th mo dhali ki Shi/in Dheleladhelel mo dhali ki gwo jin 'tu'du'd mo ki mo jin suguwa du mo. Um mishkin ki aman tana 'kwani kun wakata kun

nyo/kunu mo e bwam um mo gom gway bum mo.

⁶ Dhali um warkin ki imanthok aman mii mo dhali gom Tapa mo haali/ um bu'thki gwo mo ki mo gi isa nyor jin 'kosho'd kagahara mo ki mon'kuny bwa mo jin ta moshi/ irr ki Shi/ in Dheleladhelel mo.

⁷ Wakan ki um warkin ki uni gun ta she/mm goma ris uni kun gamki gwo is mo e Pam Makiduniyya mo dhali e Pa Akaa/iya mo be.

⁸ Haali/ gwo gi Tapa yisa igwoki'd mo jasi 'peni um e Pam Makiduniyya mo dhali Pa Akaa/ iya mo hili si'da/ mongam gwo is bum si'da/ eya Arumgimis mo a'di yaki'd ka pije/ eya ris mo 'baar mo. Wakan ki aman yisa mina ta gi ton kamu/ mmo/o mo.

⁹ Haali/ uni ki is buni be'dki isi gwo mo gom aman mo gom han jin hankunu aman mo e bwaman um mo dhali gom mom bum jin tu'kkina um mo eya Arumgimis mo 'peni aris tompinycon mo mmomii to gom a'di jin di ki e mo, a'di jin ta'da Arumgimis gana/ mo be,

¹⁰ dhali mmocor Ya/m piti 'peni momis mo, a'di jin cukina a'di mis mo 'peni mowu mo, a'di jin ta'da Yesu jin midi 'cuk ana mo 'pena nyor jin midi pu'du/ mo be.

2

Miin To ma Buulus jin Miina A'di e Pan Tasaluniiki mo

¹ Haali/ um ki is bum mishki mo mo iwak mo, ki

but jin buta aman e um mo tani diki ta jim pe'th mo.

² Hili ba aman hila/ i'koshkina is ka nyor mo dhali miinu ki mon'the is kun shi/ashi/ mo e Pam Pilibbi mo me'd jin mishkina um mo dhali aman takina gi mo ma dum bam jin 'bi'thkina aman is mo eya Arumgimis mo mmobah um gwom 'borga/ ma Arumgimis mo e jis/e ka dhan mo jin tanu 'kup ki 'kup mo be.

³ Haali/ momalas bam mo diki pi 'peni mo ma he'k e mo walla mii kun nyo/anyo/ mo walla a'di jin miinu ka mak mo.

⁴ Hili jasi me'd jin teskunu aman ka Arumgimis mo mmota imandhu to mo gom gwom 'borga/ mo tani wakan aman torkina gwo mo, yisa mmomii mii mmo'bor 'kwani bwa mo yisa, hili mmo'bora Arumgimis bwa i is mo, a'di jin nyo/ki'da dum bam mo be.

⁵ Haali/ aman 'konaki bu'th gwo kun onu kun ta ku ma rakakokosh mo, me'd jin misha um mo, walla mii jin dik mii e mo gom bwa jin puru'd mo me'd jin tan ma Arumgimis aman/o gwo mo.

⁶ Wakan si'da/ aman 'konaki simm monyca e mo 'peni 'kwani mo walla 'peni um mo walla 'peni 'kwanin tiya mo, ba aman mina 'taki ta ku gun 'the'kki gwo mo gom to mo me'd uni kun dhunu ki she/ mo goma Kristhos mo.

⁷ Hili aman takina 'kwani kun 'thup ma du mo e bwa-man um mo me'da yim jin hilki'da hil mo gom ucim piti mo be.

⁸ Wakan aman usha e jo'co/ mo gom bwa jin o am ki um mo. Aman thosonkina is mo mmonyaka nyak ki um mo, yisa jasi gwo gom gwom 'borga/ ma Arumgimis mo, hili si'da/ is bam gana/ mo haali/ um warkin ki uni kun ena am ki en gana/ mo be.

⁹ Haali/ um kaki miim bam jin miina aman to e mo dhali mii gun 'batha'ba'th mo, iwak mo. Aman miikina mii mon'thiny mo dhali ki montee ilu/ mo ki aman mina 'taki diki dhu ton ditin e 'ba/ apo/ jan kamu/ mo me'd jin 'kokina am mmo'ci gwom 'borga/ ma Arumgimis e um mo be.

¹⁰ Um ta iman/ o gwo mo dhali Arumgimis si'da/ mo gom mii ma gayiin bam mo dhali mii kun ta ku ma kar/ e mo dhali mii kun daru/ ki thalkin mo ibwambori um kun ta imangam gwo is mo be.

¹¹ Haali/ um mishki mo mo me'd mii kun miina com mo gom ucim piti mo tani aman malaskina um ka 'dete/ 'dete/ mo dhali 'bi'th uma du is mo dhali kan um gwo mo

¹² mmo'ko 'ko jin ha me'd mo goma Arumgimis mo, a'di jin yukki um mo e bampam piti'j gana/ mo dhali monyca mo be.

¹³ Dhali aman si'da/ 'bora Arumgimis bwa i is mo ki tikir tikir mo gom mii yan mo haali/ ki um bu'thki gwo ma Arumgimis mo jin cikina um 'peni aman mo tani um bu'thki a'di mo me'd gwo'j 'kwani yisa, hili me'd a'di jin ta a'di mo, a'di jin ta gwo ma

Arumgimis mo, a'di jin diki'd mo mmo/um mo e um kun gamki gwo is mo be.

¹⁴ Haali/ um, iwak mo, um warkin ki iman^{thok} mii mo ka kaniisa ka ris mo kun ta ku ma Arumgimis mo eya ^Kristhos jin ta'da Yesus mo, uni kun 'kokin mo e Pa Yahu- udiyya mo. Haali/ um 'koshk- ina is ka nyor mo ki ton tal 'de/ mo 'peni 'kwani gi bam- pam bum mo me'd mii kun miikunu uni mo 'peni 'Kwani Yahuuda/ mo,

¹⁵ uni kun 'koshki Tapa Yesus jwa mo nyakki imanci gwo ma Arumgimis kad- hamo/ mo dhali ur am ka pije/ gara/ mo dhali mii gi wakan diki 'bora Arumgimis bwa mo dhali uni ta 'kup ki 'kup mo gom 'kwani 'baar mo

¹⁶ mmononkina uni aman bway mo 'peni motor gwo e 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo ki uni minu 'taki woth mo. - Wakan me'd isa yempa/ mo uni 'tu'dki miinthus buni ki piny piny mo. Hili anyor ma Arumgimis pu'dki'd apo/ uni ki 'ta'b mo.

ABuulus Dina Gwo Ibwa mo Mmobuti 'Kwaniⁿ Kaniisa Dok/e mo

¹⁷ Hili me'd jin 'thissa/ kwa/ kunu aman bwa mo 'peni um iwak mo, ki ari mo mo e bu^{ng}war is mo tani, yisa eya du mo tani aman palkina mii mo ka daran du kagahara mo dhali o bwa ki o shiyi'd mo m^{mo}tor^a tor ki um ka karambuye/ mo.

¹⁸ Haali/ aman napa mmopu'dku/ i um mo - aha/

Buulus dok/e dhali dok/e mo - hila Setaan nonki aman 'kup mo.

¹⁹ Haali/ mo ma 'tej kapem bam walla moⁿ'kuny bwam bam walla toⁿ'kup jin dhuna aman 'ba/ ki ca mo ibwam- bori Tapa Yesus bana mo gom pu'd piti jin mina a'di pu'du/ mo tani a'di ta'da ta mo? A'di diki ta uma?

²⁰ Haali/ um ta tontak bam mo dhali moⁿ'kuny bwam bam mo be.

3

¹ Wakan ki aman mola 'dim 'kup naskina/ mo tani aman okina bwa mo ki aman minu dhalku/ mo n'ko'd mo e Pa Athiina mo aman 'cena mo

² dhali aman hashkina a^Tim^uth^hawuus mo, a'di jin ta'da kam bana mo dhali a'di jin ta'da manmii to mo goma Arumgimis mo gom gwom 'borga/ ma ^Kristhos mo, m^{mo}te^l um sho'k mo e moⁿgam gwo is bum mo dhali mmomalas um mo,

³ ki wathin tal 'deⁿ kamu/ minu 'koki jo^c mo ki mo^{to}'c bwa gwansan mo. Um ki is bum mishki mo mo ki a'di yansan ta tom bana jin midi 'bag ana e mo be.

⁴ Haali/ me'd jin 'kona aman nyakki um mo tani aman tor^kina um gwo gwansani t^{wa}/ a/ mo ki ana mina isi 'kosh ka nyor mo e mo^{to}'c bwa mo, me'd jin pu'dkina a'di kan mo me'd jin mishkina um mo be.

⁵ Gom 'kup mii yansan mo ki aha/ mola a'di 'dim 'kup mo naskina/ mo tani aha/ hashk- ina gwo mo ki aha/ mina 'taki mish moⁿgam gwo is

bum mo, gom monko/ is mo ka manpal 'kwani mo gamki bwaya kamu/ mmopal um mo, ki miin tom bam midi 'taki ta jim pe'th mo be.

⁶ Hili shwane/ me'd jin pu'dkin ma Timuthawuus mo e am mo 'peni um mo tani dhali kalki aman gwom 'boron mo gom mongam gwo is bum mo dhali mo/en bum mo dhali be'd gwo mo ki um isa yempa/ kaki aman e mo ki bwanjush mo dhali kwa/a/ ki 'kosh um mo mmopar am e mo, me'd jin 'koshkina kwa/a/ aman si'da/ mo mmopar um e mo -

⁷ haali/ gom 'kup mii yan mo tani iwak mo eya ris mo ma cis bam mo dhali montoc bwa mo tani aman 'kokunu mo mmomas mo ki um mo e mongam gwo is bum mo be.

⁸ Haali/ shwane/ aman 'kokina mo wakki/ um mini tel sho'k e Tapa mo be.

⁹ Haali/ mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo ki mii gi wakata imina aman ici eya Arungimis mo gom um mo goma ris bwanj 'kunyga/ suru'dki amana a'di jin takina aman gom gway bum ibwambor ma Arungimis mo

¹⁰ mmo'tho mo ka daran du mo ki mon'thiny ilu/ mo dhali montee mo ki aman mina tora tor ki um ka karambuye/ mo dhali thipa thip mo a'di jin hara um mo e mongam gwo is bum mo be.

¹¹ Dhali shwane/ dhalki Arungimis bana dhali Ababa ki is piti dhali Tapa Yesus Kristhos cu'thki aman bway bam e um mo

¹² dhali dhalki Tapa a'di dhu um mmomar mo/en is mo ka rem 'kup mo dhali ci um mo/en jin ishki'd ka enthus ka rem 'kup mo, dhali goma ris 'kwani 'baar mo, me'd mii jin miikina aman mo gom um mo.

¹³ Wakan ki a'di midi tela dum bum sho'k mo ki dar gi mii kun 'koni 'ba/ mo e mii gun kogu mo ibwambor ma Arungimis bana mo dhali Ababa mo ki pu'd jin mina Tapa Yesus bana pu'du/ mo nyakka ris unim piti kun dhelelkin mo be.

4

Mii kun Miina Wathi/ Mii Mii mo Mmo'bora Arungimis Bwa mo

¹ Kwalany 'te/ ba/ iwaka, aman yukkina um mo dhali malas um mo e Tapa Yesus mo ki um me'd jin da/arkina um gwo mo 'peni aman mo gom gwo jin mina um ka 'ko mo ba/ dhali 'bora Arungimis bwa mo jasi me'd mii jin miikina um mo tani miiyi wakan ki nyanye/ mo dhali ki nyanye/ mo.

² Haali/ um mishki gwo jin ye'thkina aman um sho'k mo e Tapa Yesus mo be.

³ Haali/ a'di yansan ta bwa ma Arungimis mo, ki um minu dhagam mo, ki um mini 'do is mo 'peni mo jin miinu miinyal mo,

⁴ ki um ka 'de'e/ 'de'e/ mo mini mish mo mo mmobu'th up gom is bum gana/ mo e mii jin kogu mo dhali montak mo,

⁵ yisa e mii jin dhunu e ki 'thir 'thir mo mmo'dap e mo

me'd mii kun miina 'kwani
kun daran ki ji gi luju mo, uni
kun 'koki misha Arumgimis
mo,

⁶ dhali ki wathin 'den
kamu/ midi diki dhan gwo
mo dhali mii akam piti ki
shi/ e mii yan mo, haali/
Tapa a'di ta'da manrica ris to
gwansani 'baar mo me'd gwo
jin rumkina aman um itwa/a/
ki 'bi'th 'bi'th mo.

⁷ Haali/ Arumgimis diki
yuk ana mo gom mii en'dap
mo, hili e miin dhelelga/ mo.

⁸ Hili a'diyin jin midi ush
gwo yansan mo tani a'di
ushki gwo gi wathi/ yisa, hili
Arumgimis mo, a'di jin ciki
Shi/in piti jin Dheleladhelel e
um mo be.

⁹ Hili isi gwo gom mo/eni
e mo iwak mo um yisa mini
mii ta gi jan 'den kamu/ jin
midi 'kwar um to mo, haali/
um ki is bum torkunu gwo ka
Arumgimis mo ki um mini
ena en ka rem 'kup mo

¹⁰ dhali ka jin gana/
umi 'baar mo enki iwak
mo kun 'kokin mo e Pam
Makiduniyya mo. Hili aman
malaskina um mo iwak mo
mmomii uni ki nyanye/ mo
dhali ki nyanye/ mo,

¹¹ mmogu a'di ki e mo
mmo'ko ki 'dantar mo,
mmohil isi miim bumi e mo,
dhali mmomiiya tu'c ki me'd
bum mo me'd gwo jin kankina
aman um mo.

¹² Wakan ki miim bum
mini yuk montak 'peni
'kwani kun 'kon ka pije/ mo
dhali mmo'koki 'tho to 'peni
cin tiya mo.

Ku gun Wukin mo dhali

*kun 'Ko ki E mo ka Tee jin Mina
Tapa Pu'du/ mo*

¹³ Hili aman mina 'koki
dhal um bway mo mmota
pus moyi, iwak mo, isi gwo
gom uni gwansan kun ishki e
mo ki um minu 'koki jwaka
mo me'd mii kun miina kun
tiya kun daran gi mo ma 'ten
kape/ mo.

¹⁴ Haali/ me'd jin gamkina
ana gwo is ka Yesus wuki'd
mo dhali cu mo dok/ e, isi
kan si'da/ wakan eya Yesus
mo tani Arumgimis midi
'doyu/ nyakki a'di si'da/ uni
gwansan kun ishki e mo be.

¹⁵ Haali/ a'di yansan ibahk-
ina aman e um mo ki gwon
Tapa mo ki ana kun 'kona
ki e mo dhali kun bockin
mo ntagi pu'd jin mina Tapa
pu'du/ mo tani ana mina 'koki
sul uni gwansan bway mo
kun ishki e mo be.

¹⁶ Haali/ Tapa ki is piti a'di
midi thulu/ 'peni momis ki
cuuwa/ jin kanu mo, nyakka
yuk ma man'doyu gwo jin
ca'd mo, dhali nyakki ko ma
poome/ ma Arumgimis mo.
Dhali uni gun wukin eya
Kristhos mo tani mini cu misi
twa/a/ mo be.

¹⁷ Dhali yan'ko'd ana kun
'kona ki e mo dhali kun
bockin mo minu nyak bu'th
mo nyakki uni mo mmontal
'de/ mo mmogam Tapa 'kup
mo e bwaa rak mo e momis
mo. Dhali wakan ana mina
nyak 'ko ki Tapa ki sule/ mo.

¹⁸ Dhali ki mii gi wakan mo
tani malasiya malas ka rem
'kup e gwo gwansan mo ma.

5

*Thosoni Is mo gom Pu'djin
Mina Tapa Pu'du/ mo*

¹ Hili isi me'd gwo goma tee mo dhali yir mo mo iwak mo, um mini mii 'koki ta gi gwon 'deɲ kamu/ jin minu 'kwarku/ e um mo.

² Haali/ um ki is bum mishki mo ki 'bore/ mo ka tee jin mina Tapa pu'du/ mo tani a'di wana e ki wathin 'di/ jin midi yayu/ mon'thiny mo.

³ Ki 'kwani mini o gwo mo ki: Monku'th is a'diheye dhali mo jin 'konu 'kom 'pempa mo tani yan'ko'd ki jahanne/ mony'ce'd sho'k midi pu'd apo/ uni mo me'da nyor ma 'ci jin shwa'da 'bom mo. Dhali monkamu/ minu yeya?

⁴ Hili um yisa 'kon e mond-hurumi'd mo iwak mo, haala tee yansan midi diki wuny um is mo me'd mii jin miina wathin 'diyi.

⁵ Haali/ umi 'baar mo ta iya/ gi monkush mo dhali iya/ ma tee mo. Ana 'konaki ta uni gi mon'thiny mo walla gom mondhurumi'd mo.

⁶ Wakan dhalki ana ki ish e mo me'd mii kun miina 'kwanin tiya mo, hili dhalki ana 'kona ki e i'kup mo dhali tim mo mo ki 'cese/ 'cese/ mo.

⁷ Haali/ uni gwansan kun ishki e mo tani ishki e mo e mon'thiny mo dhali uni gwansan kun 'koshkin ma su mo tani 'koshkin ma su mo mon'thiny mo be.

⁸ Hili me'd jin takina ana uni ma tee mo tani dhalki ana tima mo mo dhali hitha rapa/ gi mongam gwo is mo dhali mo/ en mo dhali gom

ton'kup mo tani a'di ta mo ma 'teɲ kapem bana gi bway mowoth mo be.

⁹ Haali/ Arungimis diki 'kawur ana mo goma nyor mo hili ki ana mina bu'th bway mowoth mo e Tapa Yesus Kristhos bana mo,

¹⁰ a'di jin wuki'd mo gom ana mo, wakan wakki/ ana 'kona ki e mo walla isha e mo tani ana mina 'taki 'ko nyakki a'di mo be.

¹¹ Wakan 'bithi ci adu is ka rem 'kup mo dhali nyanj anyanj ka rem 'kup mo jasi me'd mii jin miikina um mo be.

*Kwalany 'Te/ Ba/. Momalas
mo dhali Monthe Me'd mo*

¹² Hili aman yukkina um mo iwak mo, mmotak uni gwansan kun miiki mii e bwam um mo dhali uni gun can ki um e Tapa mo dhali uni gun logomki um ki gwo mo,

¹³ dhali takı uni mo ki tak jin caaca mo e mo/ en mo goma tu'c buni mo be. Hili tayi gi mo ma ku'th is e bwa-man is bum gana/ mo.

¹⁴ Dhali aman malaskina um mo, iwak mo, ki um mini to'k uni gwahan kun tana piny is mo, dhali 'bithi uni gwansan adu is mo kun 'thina buye/ ki miin to mo, dhali wothi/ uni kun 'ka'da is mo, 'kuçi bwa ki 'kari'th mo gom uni 'baar mo.

¹⁵ Hili ki 'bore/ ki jan tal 'deɲ kamu/ 'peni bwam um midi diki rak tonthusi bway mo gom tonthus jin miinu mo, hili isa yempa/ simmi mii e mo mmomii miim 'boro'd

ka rem 'kup mo dhali gom
'kwani 'baar mo.

¹⁶ 'Kunyi bwa mo isa
yempa/ mo.

¹⁷ 'Thoyi ki tikir tikir mo.

¹⁸ Ciyi mo jin 'boruwa 'bor
bwa i is mo goma ris mii
'baar mo kun tu'k 'ban mo.
Haali/ a'di yansan ta bwa ma
Arungimis eya K_{ri}st_hos jin
ta'da Yesus mo gom um mo
be.

¹⁹ Dhalku/ Shi/in ki us mo.

²⁰ Dhalku/ gwo jin onu is ki
wak mo.

²¹ Hili nyo/ i aris to 'baar
mo. Teli mo e a'di jin 'boro'd
mo.

²² 'Doyi is mo 'peni aris e
'baar mo kun ta tonthus mo.

²³ Dhalka Arungimis jin
ta mon_ku'th is ki is piti mo
dhagam um ka 'bimpil mo,
dhali dhalki shi/in bum dhala
kashiram bum dhali bungwar
is bum minu dhu ki 'dantar
mo dhali dar gi monthalkin
mo gom pu'd jin mina Tapa
Yesus K_{ri}st_hos bana pu'du/
mo be.

²⁴ A'di jin yukki um mo tani
ta a'di jin ta isin gana/ mo
dhali a'di midi mii a'di mo.

²⁵ Iwaka, 'thoyi gom aman
mo ma.

²⁶ Theyi arisa wak me'd mo
ki 'twa/ jin pinu ki jin ko/ mo.

²⁷ Aha/ kankina um gwo mo
ki gwon Tapa mo ki gwo
yansan minu den e mo goma
risa waki 'baar mo be.

²⁸ A'the gi Tapa Yesus
K_{ri}st_hos bana mo midi di e um
mo be.

Gwo jin 'Ko'd jin 'Kwar ma Buulus gom 'Kwani gi Pan TASALUNIIKI mo

Monthe Me'd mo

¹ ABuulus dhala Silwaan^us dhala Timu^hawu^us mo.

Eya kaniisa gi Pan Tasalu-
niiki mo eya Arumgimis jin
ta'da Babam bana mo dhali
Tapa Yesu^s K^risthos mo be.

² A'the e um mo dhali
mon^{ku}'th is eya Arumgimis
a'di jin ta'da Baba mo dhali
Tapa Yesu^s K^risthos mo be.

*Gwon Dwall ka Tee jin Min
ma K^risthosi Pu'du/ mo*

³ Am kara ba/ mina ci mo
jin 'boruwa Arumgimis bwa
i is mo isa yempa/ mo gom
um mo iwak mo, me'd jin
gama a'di ki gam mo, haali/
mon^{gam} gwo is bum 'twak^{ki}'d
ka entus mo dhali mo/ en
bum ka 'de^{te}/ 'de^{te}/ mo gom
mo/en jin ena um ka rem 'kup
mo a'di markunu is mo be.

⁴ Wakan aman ki is bam
dhuna 'ba/ ki ca mo gom
um mo eya risa kaniisa ma
Arumgimis mo gom sho'k
bum jin telkina um mo dhali
mon^{gam} gwo is bum eya ris
mom bum jin 'kos^{hu} um
mo dhali e mon^{to}'c bwa jin
'kokina umi mo'dim 'kup mo
be.

⁵ Mii yansan a'di mishu mo
eya tente/ mo ki gwon dwall
ma Arumgimis jin ta'da kar/
e mo ki um minu 'taki dhu
ki uni gun ha me'd mo gom

Bampa/ ma Arumgimis mo
gom a'di jin 'koshkina um is
ka nyor mo be.

⁶ Haali/ Arumgimis ka jin
gana/ karki a'di ki miin^{kar}/e
mo mmorak mon^{to}'c bwa ib-
way mo ki uni gwansan kun
to'cki um bwa mo be

⁷ dhali mmo^{ci} um mo ma
si/ is mo, um kun tashkunu
ki bwan di^{tin} mo nyak^{ki} am
mo me'd jin mina Tapa Yesu^s
'ceeyu mo 'peni momis mo
nyak^{ki} iman'doyu gwom piti
kun 'bitha'bi'th mo e o'd jin
shwa'd ka le'dan mo,

⁸ mmorica ri'c apo/ uni
gwansan kun 'koki misha
Arumgimis mo dhali apo/ uni
gwansan kun 'koki ha gwom
'borga/ gi Tapa Yesu^s bana e
mo mmomii mo.

⁹ Uni mina isi 'kosh ka nyor
mo gom gwon dwall jin toru
gwo 'twa/a 'cesh mo gom mii
ma kar/e mo, a'di jin ta mo
jin minu 'ce'd sho'k ki sule/ ya
ye 'ba/ mo dhali mo jin dheru
bwa ki sule/ mo 'peni bun'kus
gi Tapa mo dhali 'peni mony-
cam piti gi mom'bi'th mo

¹⁰ me'd jin mina a'di pu'du/
ka tee caan mo ki a'di minu
kar ki ca mo e kum piti kun
dheleladhelel mo dhali a'di
min ma ris 'kwani 'baar mo
mer mo, uni kun gamki a'di
gwo is mo, haali/ gwo jin toru
e um mo tani gamkunu is mo
be.

¹¹ Itagi 'pemen yan mo
isa yempa/ mo tani aman
'thokina mo gom um mo ka
Arumgimis bana midi dhu
um ki uni kun ha me'd mo
ka yuk piti mo dhali thima ris
'kup mii 'baar mo kun 'boron

mo dhali mii kun piyin mo 'peni mo jin gamu gwo is mo ki mom'bi'th piti mo.

¹² Wakan ki gway gi Tapa Yesus bana mo minu kar ki ca mo e um mo dhali um e a'di mo isi me'd gwo ma 'the ma Arumgimis bana mo dhali Tapa Yesus Kristhos mo be.

2

Wathin 'De/ Yin jin Ush Gwonkan mo

¹ Dhali shwane/ isi gom gwo jin mina Tapa Yesus Kristhos bana pu'du/ mo dhali goma dhana tul 'kup bana jin mina ana gam a'di 'kup mo tani aman yukkina um mo iwak mo.

² Dhalku/ ki ta uni gun mina isi la yikin ki jahanne/ mo eya du mo walla la dhal cuuwa/ me'd mo walla ki shi/in mo walla ki gwo mo, walla ki gwo jin 'kwarkunu mo mmo/o ki a'di ta jim bam mo mmoṭes gwo mo ka tee gi Tapa pu'dki'd mo.

³ Dhalku/ ki dhal wathin 'deṅ kamu/ bway mo mmomu'th um e ki bwaya kamu/ mo. Haala tee caantan midi diki pu'du/ ciki/ mo isi ciki/ mo, mo jin dhalu gwo 'pen mo midi pu'du/ ntwa/a/ mo dhali wathin 'de/ yin jin ush gwonkan mo minu tor eya tente/ mo, a'di jin ta ya/ gi mo jin daku gwo me'd mo

⁴ a'di jin ceshki mo ki ṅarr mo dhali kar is piti ki ca mo apowa risa rum kun yuku gway kan ka wuny is mo walla to jin luṅu mo, wakan

a'di ki bu'th monyca'b piti e gu'b gi mondheleladhelele ma Arumgimis mo mmobah gwo mo ki a'di ki is piti ta'da Arumgimis mo be.

⁵ 'Kona um ki ka gwo eya, ki me'd jin dikika/ e um naskina/ mo tani aha/ torkina um gwo yansan mowa?

⁶ Dhali um mishki mo mo ki a'di jin 'tashki a'di 'twa/ mo shwane/ wakan mo ki a'di minu tor eya tente/ ka teem piti mo.

⁷ Haali/ mom'bi'th jin ta jin kup 'peni mo jin ushu gwonkan mo di'd mo hila/ mmo/ um mii mo. Hili jasi a'di jin 'tashi a'di 'twa/ mo shwane/ midi mii wakan ntaga tee jin minu bu'th a'di 'peni bway piti mo be.

⁸ Dhali yan'ko'd a'din 'de/ yin jin ush gwonkan mo tani minu tor eya tente/ mo, dhali Tapa Yesus midi 'kosh a'di jwa mo ki shi/irr ki 'twam piti mo dhali 'ce'd a'di sho'k mo ki is piti mo jin mina a'di piyu/ mo dhali ki pu'd piti jin mina a'di pu'du/ mo be.

⁹ Mompu'd jin mina a'din 'de/ yin jin ushi gwonkan ipu'du/ mo ki mo jin um ma Setaan mii mo tani midi di ka ris mom'bithi 'baar mo dhali ki jamas mii ma mak mo dhali momer kun ta ku ma mak mo,

¹⁰ dhali nyaḱka ris mo jin hekuwa he'k e mo kun ta kun thus mo gom uni gwansan kun 'kokini mo'ce'd sho'k mo haali/ uni ushki gwon gana/ en mo dhali wakan ki uni minu 'taki woth mo.

¹¹ Wakan Arumgimis a'di hashki'da po/ uni adhan

mo jin susuwa sus mmoper
mo 'peni gwoŋ gana/ mo
mmodhu uni mmogam a'di
jin ta thus ki thus is mo.

¹² Wakan ki uni 'baar mo
minu waḵ mo, uni kun 'koki
gam gwoŋ gana/ is mo, hili
uni 'kola 'ce mo e momii mii
kun 'koki ta kuŋ ka/e mo.

*Mo jin Kwanykunuwa
Kwany mo gom Bway Mowoth
mo*

¹³ Hili am kara ba/ imina ci
mo jin 'boruwa Arumgimis
bwa i is mo isa yempa/
mo gom um mo iwak mo,
um gun enu ki Tapa mo,
haali/ Arumgimis kwanyki
um 'peni ka muŋ'kup mo
mmota ku gi minu woḥ mo
e mii kun dhagamkunuwa
dhagam ki Shi/in mo dhali
mo jin gamkunu gwo is e
gwoŋ gana/ mo.

¹⁴ E mii yan mo a'di yuḵkina
a'di um mo e gwom 'borgam
bam mo, wakan ki um mini
bu'th monyca gi Tapa Yesu
Kristhos bana mo be.

¹⁵ Wakan mo tani iwak mo,
doshi mo dhali teli sho'k mo
dhali budhi gwo kun luḵu um
mo, a'di jin torkunu um ki
aman mo, wakan, ki gwo jin
onu ki 'twa/ mo walla ki gwo
jin 'kwaru mo be.

¹⁶ Dhali shwane/ dhalki
Tapa Yesu Kristhos bana ki
is piti mo dhali Arumgimis
jin ta'da Babam bana mo, a'di
jin enki ana mo dhali ci ana
momalas jin midi di ki sule/
sule/ ya ye 'ba/ mo dhali mo
ma 'teŋ kapeŋ gana/ ka 'the
mo,

¹⁷ dhalki a'di malaski'da
dum bum mo dhali tel uni

sho'k mo eya risa tuca 'borga/
mo dhali gwo mo be.

3

'Thoyi gom Aman mo

¹ Kwalany 'te/ be, iwak mo,
'thoyi gom am mo, ki gwo gi
Tapa midi pala/ ki lala'th mo
dhali pi mii e mo me'd mii jin
miikina a'di e bwam um mo

² dhali ki aman minu 'cuḵ
mo 'peni 'kwani kun daran gi
'ce mo dhali kun ta thus ki
thus mo. Haali/ 'kwani 'baar
mo yisa ta gi gwo jin gamu is
mo yisa.

³ Hili Tapa a'di ta a'di isin
gana/ mo. A'di midi 'bi'th
um is mo dhali ji um 'peni
a'dinthus 'de/ yin mo.

⁴ Dhali aman takina gi mo
jin wukina aman Tapa jwa
i is mo gom um mo ki um
'kon mmomii to shwanetan
mo dhali ki um mini mii to
kun kankina aman um gwo
mo be.

⁵ Dhalki Tapa a'di
cu'thki'da dum bum mo e mo/
en mo goma Arumgimis mo
dhali e sho'k jin telu mo eya
Kristhos mo be.

*Mii ma Mure/ jin 'Ko
'Kwani I'ba/ mo gom Mii jin
Minu Imiyya Tu'c mo*

⁶ Dhali shwane/ aman
kankina um gwo mo iwak mo,
e gway gi Tapa Yesu Kristhos
bana mo ki um mini non is
bum mo 'peni ikana tiya mo,
uni kun 'kokin mo e mo ma
piny is mo dhali yisa isi e gwo
jin luḵu mo jin bu'thkina um
'peni aman mo.

⁷ Haali/ um ki is bum
mishki mo mo gom um ka ba/
imini ta imanthoḵ aman mii

mo. Aman 'konaki ta apiny is mo me'd jin 'kokina aman e um mo.

⁸ Aman 'konaki shwa tonte/ gi wathin tal 'den kamu/ mo ki dar gi to jin ro'du mo. Hili ka tu'c bam jin 'batha'ba'th mo dhali ki miin to jin miikina aman ki mon'thiny ilu/ mo dhali ki montee mo tani ki aman mina 'taki 'koki dhu ton di'tini 'ba/ acin'kamu/ 'peni um mo.

⁹ A'di yisa wakana haali/ aman 'konuki dhal bway mo mmomii kan mo, hili mmo'ci um e miim bam kun bo'ta am mo mmota she/mm mo ki um mini ta iman'ho'k aman mii mo be.

¹⁰ Haali/ isi kani me'd jin 'kokina aman e um mo tani aman cikina um gwon'kan yansan mo ki: Wakki/ wathin tal 'den kamu/ midi diki miya tu'c mo tani dhalku/ ki dhal a'di bway mo mmoshwa tonte/ mo.

¹¹ Haali/ aman cikina gwo mo ki uma tiya 'kokin mo e mo ma piny is mo, dhali ta imankul gu'b 'te/ mo, mmo'koki miya tuca tiya mo 'te/.

¹² Dhali 'kwani gi wakansan mo tani kankina aman um gwo mo dhali malas mo e Tapa Yesu Kristhos mo mmomii to ki me'd buni ki shwam mo dhali mmogam to ka tu'c buni jin mina uni mii ta mo.

¹³ Iwaka, dhalku/ is ki wu e mo mmomii miim 'borga/ mo.

¹⁴ Wakki/ wathin tal 'den kamu/ midi ush gwo ha e mo jin ona aman mo eya warka/ yansan mo tani buki wathi/

yan ka pije/ mo dhali dhalku/ a'di ki 'dish is mo mmonyak to mii ki a'di mo ki a'di mina isi 'theya 'the mo.

¹⁵ Dhali dhalku/ ki hil a'di me'd a'di jin ta 'kup ki um mo, hili rumi a'di ki gwo mo me'da kam bum mo.

Mom'bor Mii jin Dhalu Me'da Po/ Kwani mo

¹⁶ Dhali shwane/ dhalki Tapa gi mon'ku'th is ki is piti mo ci um mon'ku'th is mo eya ris mo 'baar mo dhali ka ris 'twan'kal kuku/ mo. Tapa midi di nyakki umi 'baar mo.

¹⁷ Aha/ Buulus 'kwarkina monthe me'd yansan ki me'd pem gana/ mo. A'di ta'da du'd mii kun 'kwarkika/ eya ris gwom pem mo. A'di ta miim pem jin 'kwarkika/ gwo mo.

¹⁸ Dhali a'the gi Tapa Yesu Kristhos bana midi di e umi 'baar mo be.

Gwo jin Twa/a/ jin 'Kwar ma Buulus goma TIMUTHAWUUS mo

Monthe Me'd mo

¹ ABuulus a'di jin karu ki she/ mo goma Kristhos jin ta'da Yesus mo ki gwonkan ma Arumgimis mo jin ta'da Manwoth bana mo dhala Kristhos jin ta'da Yesus jin ta mo ma 'teŋ kapem bana mo be.

² Eya Timuthawuus mo, a'di jin ta'da 'cim pem gana/ e mongam gwo is mo.

A'the dhali momiimii dhali monku'th is 'peni Arumgimis jin ta'da Baba mo dhala Kristhos jin ta'da Yesus Tapam bana mo be.

Arum jin Rumuwa Po/ Gwon Thus jin Toru mo

³ Me'd jin tirrishkika/ / e ki gwo mo me'd jin yakika/ ya mo e Pam Makiduniyya mo mmoça'b mo e Pan Epasus mo ki / e mini 'taki kan 'kwanin tiya gwo mo mmo'koki tor gwontora kamu/ jin diki she/ mo

⁴ walla si'da/ mmo'koki ciya hirdhe/ ki is buni mo gom gwo lolop jin ta ja mak buni mo dhali mo jin beledhu gwo mo jin dar ki 'pemen mo, a'di jin shushki'da du mo mmodot gwo mo 'te/ mmodhal mii e i is mo gom gwo jin yedhu sho'k jin piyi'd

'peni Arumgimis mo, a'di jin ta gwo e mongam gwo is mo.

⁵ Hili tom bam jin 'dona am ki e mo mmokankina aman gwo mo tani ta mo/ en be, a'di jin piyi'd 'pena du jin dheleli'd mo dhali 'peni 'twa/ ma dum 'borga/ mo dhali 'peni mongam gwo is jin dar ki washila/ mo.

⁶ 'Kwanin tiya mmogaskina uni mo 'peni to gwansan mo tani uni wanykin ki wanya/ wanya/ mo e gwo kun 'ko bwa 'te/ mo kun 'kokina uni mmoŋora tor mo,

⁷ mmo'kona uni gwo ibwa mo mmota uni kun ta imanŋor gwo mo gom gwonkan jin cinu mo. Uni dar ki mo jin mishu gwo 'ban mo gom gwo kun ona uni mo walla gom to kun ona uni gwo mo ki gwo jin gwona uni 'kus mo be.

⁸ Dhali ana misha mo mo ki gwonkan jin cinu mo, a'di 'boro'd mo, wakki/ wathin 'deŋ kamu/ midi mii a'di mo me'd jin dhala gwonkan a'di bway mo mmomii mo.

⁹ A'di midi mii mish gwo yansan 'ban mo, ki gwonkan jin cinu mo yisa 'thikunuwa 'cesh mo gom uni kun ta kun kar/ e mo, hili gom iman/ ush gwonkan mii mo dhali iman/ ush gwo ha e mo, dhali gom ku gi ushuna ush goma Arumgimis mo dhali imanmii miinthus mo, dhali gom ku gi 'koki dhelel mo dhali gom ku gi 'koki dhu mii kun kogu mo dhali gom iman'kosha mee mo ki icom mo dhali iman'kosha mee mo ki ikum mo dhali iman'kosha

mee mo ki 'kwani mo,
 10 dhali 'kwani kun mii
 miinyal mo dhali imanha'k
 'pen cej gwas mo dhali
 imankwal 'kwani mo dhali
 imanta tor mo dhali imanthul
 me'da po/ gwo ka mak mo
 dhali ma to gunn kun miinu
 ki ca'ckon mo e gwoᅇ gana/
 jin toru mo,

11 isi ki gwo gi monyca gi
 gwom 'borga/ mo jin ta ji
 ma Arumgimis jin 'boru mii
 mo, a'di jin cikunu aha/ mo
 mmodhu mo be.

*Mii ma Buulus jin 'Bora
 A'di A'bor Bwa i Is mo gom Mo
 jin Miinuwa Mii mo*

12 Aha/ 'borkina a'di bwa
 i is mo a'di jin ciki aha/
 mom'bi'th mo gom a'di yan
 mo, a'di jin ta'da Kristhos jin
 ta'da Yesus mo jin ta Tapam
 bana mo, haali/ a'di mishki
 aha/ mo ki aha/ tana ji isin
 gana/ mo mmokarkina a'di
 aha/ 'pen ka pije/ mo mmomii
 to mo gom a'di mo,

13 ba aha/ 'thissa/ walkina
 gwo sor mo dhali aha/
 'koshkina 'kwani mo dhali
 aha/ sorkina a'di mo. Hili
 aha/ bu'thkina momiimii mo
 haali/ aha/ miikina miim pus
 mo mmodika/ e mo jin daru
 ki gwo jin gamu is mo.

14 Dhali a'the gi Tapam
 bana guski'd ki sho'k piti gom
 aha/ mo nya'kki mongam gwo
 is mo dhali mo/en mo kun
 'kon eya Kristhos jin ta'da
 Yesus mo be.

15 Gwo yan jin onu mo ta
 gwonj gana/ mo dhali a'di
 ha me'd ki haᅇ gana/ mo
 mmobu'th a'di 'baar mo
 ka Kristhos jin ta'da Yesus

pu'dki'd mo e mony'cesh yan
 mo mmowoth uni kun miiki
 miinthus mo. Dhali aha/ tana
 'kan'kup jin ta'da manmii
 miinthus mo.

16 Hili aha/ bu'thkina
 momiimii mo gom 'kup mii
 yan mo, ki, e aha/ mo tani
 me'd jin taka/ 'kan'kup mo
 tani Yesus Kristhos midi 'taki
 tor eya tente/ bwa ma dum
 pitiᅇ gana/ mo jin 'kuca a'di
 ki 'kari'th mo mmota she/mm
 mo gom uni gwansan kun
 mini 'ko mo mmogam gwo is
 mo e a'di mo gom moᅇ'koki/e
 ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo.

17 Eya Malik jin di'd ki
 she/ yil mo, jin midi mol wu
 mo, dhali jin molu mish ki
 e ga 'cesh mo, a'di jin ta'da
 Arumgimis mo jin di'd 'deᅇ
 gana/ mo, a'di minu tak mo
 dhali kar ki ca mo goma sule/
 mo dhali ki sule/ ya ye 'ba/
 mo. Amen.

18 Gwoᅇkan yansan
 kankika/ /e mo, Timuthawuus,
 /e jin ta ya/m pem mo, isi ki
 gwo kun onu is mo kun bagu
 mo, uni kun tor kunu mo gom
 /e mo, ki /e mmoshi/irrkunu
 ki uni mo tani mini 'taki asa
 asa 'borga/ mo

19 mmoᅇel mongam gwo
 is sho'k mo dhali 'twa/ ma
 duᅇ gana/ mo. Mmo/ ush
 gwo 'peni 'twa/ ma du mo
 tani 'kwanin tiya pwaᅇki
 mongam gwo is buni mo.

20 E bwaman uni gwan mo
 tani ta iHiminayus mo dhala
 Iskandar mo, uni 'kon mo,
 uni kun cikika/ ka Setaan mo
 ki uni mini da/ ar mii mo
 mmo'koki wal gwo sor mo be.

2

*Gwo jin Yedhuwa Ye'th
Sho'k mo gom Isi Gwo Goma
'Tho mo jin Minu 'Tho mo*

¹ Gwo jin ta jin t̄wa/ a/ ki gwo 'baar mo tani a'dihe/ be. Aha/ tirrishkina atirrish ki gwo mo ki mo jin di'buwa di'b is mo dhali mo ma 'tho mo jin 'thonu mo dhali gwo jin woṭhu/ is mo dhali mo jin cinuwa 'borim bwa i is mo minu mii mo gom 'kwani 'baar mo,

² gom imalik mo dhali gom 'kwani 'baar mo kun 'ko 'kom 'penkapan mo, ki ana mina 'kowa lam bana ki shwam mo dhali ki moṅku'th is mo dhali ki mii ma gayiin mo dhali ki ana minu tul 'twa/ 'kup mo ki moman mo ka ris 'twanjal kuku/ mo be.

³ Mii yansan a'di 'boro'd mo dhali a'di mishkunu bu'th mo e jis/e ma Arumgimis jin ta'da Manwoṭh bana mo,

⁴ a'di jin dina gwo ibwa mo goma ris 'kwani 'baar mo ki uni minu woṭh mo dhali mmopu'du/ mo mmonyith gwoṅ gana/ mo be.

⁵ Haali/ Arumgimis tal 'de/ mo be dhali jan 'de/ di'd si'da/ jin doshki'd e bwaman ma Arumgimis mo dhali 'kwani mo, a'di jin ta wathi/ jin ta'da Kristhos jin ta'da Yesus mo,

⁶ a'di jin ciki is piti mo mmota to jin wani 'kwani 'baar mo 'ba/ mo. Gwoṅtor gom a'di mo tani a'di torkunu mo ki embul ma teem piti mo.

⁷ Gom a'di yan mo tani aha/ karkunu 'pen ka pije/ mo mmota amanci gwo mo dhali mmota a'di jin karu ki

she/ mo (Aha/ tora gwo ki tor gana/ mo. Aha/ dinaki ta ator mo). Aha/ tana amantor 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ gwo mo e moṅgam gwo is mo dhali e gwoṅ gana/ mo be.

⁸ Aha/ dina gwo ibwa mo si'da/ eya ris mo 'baar mo ki 'kwani mini mii 'tho mo, mmo'de'k me'd kun dhelelini mis mo ki dar ka nyor mo walla dar gi wala jin walu mo ki tas tas mo.

⁹ Wakan si'da/ up mini nyon is bunin gana/ mo ki dar gi mo jin minu tera ter mo dhali mmohi'th burrinye/ i is mo kun gamana gam mo kun diṭ ma po/ e mo, yisa mmoto'da mur kagahara mo walla mmohi'th 'dolkon gana/ i is mo walla mmohi'th dhema/ i is mo walla mmohi'th burrinye/ kun 'bitha yol she/ ki 'bi'th mo.

¹⁰ hili uni mini nyon is ki miim 'borga/ mo me'd jin mina a'di ha me'd mo gom up kun o gwo ki 'twa/ mo ki uni tana gayiin mo gom ji gi lunu mo.

¹¹ Dhalka 'bom da/ ar mii mo mmoça'b ki shwam mo dhali ca'b ki ca'b 'ko'd me'di 'baar mo.

¹² Aha/ dinaki dhala 'boma kamu/ bway mo mmota amantor gwo mo walla mmota gi moshirr apo/ 'kwanin gwas mo. Ayim midi mii ca'b ki shwam mo.

¹³ Haala Aadam a'di ta a'di jin uku ntwa/ a/ mo dhala Hawwa ṅ'ko'd mo.

¹⁴ Dhala Aadam yisa ihe'kkunu eya, hila 'bom a'di

ihe'kkunu e mo dhala yim warki'd ka mandhaŋ gwo mo be.

¹⁵ Hila 'bom minu woth mo ki mo jin dhodhu uci mo wakki/ ayim midi rash di mo e mongam gwo is mo dhali e mo/ ena en mo dhali mii kun dheleladhelel mo dhali mii kun miinu ki dar gi mii ma ter mo.

3

Monthum jin Thumkunu mo gom Jwahaŋ 'Kwaniŋ Kaniisa mo

¹ A'di ta gwo jin ta isiŋ gana/ be jin onu ki: Wakki/ wathin 'deŋ kamu/ dina gwo ibwa mo mmomiiya tu'c jin miina jwahaŋ 'kwani mo tani a'di ona bwa ka tuca 'borga/ mo be.

² Wathi/ gwanyjaka/ midi mii diki mii ta gi mii 'ba/ mo, dhali a'di midi mii ta ga 'bom jasi 'de/ mo, dhali a'di midi mii ta wathi/ jin min ma du 'tim mo, dhali a'di midi mii ku'th is ki 'cese/ 'cese/ mo dhali a'di midi mii diki lo'b is piti nycine/ mo, dhali a'di minu mii ta gu'b piti ŋal mo, dhali a'di midi mii ta gwocon ki gwocon mo mmoŋor gwo mo,

³ dhali a'di midi mii diki 'dish mo ma su is mo, dhali a'di midi mii diki mii mii ki ra'b mo hili a'di mina e mii 'thupa'thup mo, dhali a'di midi mii diki wala le'd ki tas tas mo, dhali a'di midi mii diki ta aman/ena guurush mo si'da/.

⁴ A'di midi mii mish kuŋ gu'b piti dhu ki 'bore/ mo, mmodhu uci m piti

mmo'dapa bora 'cesh mo mmociŋ gwo mo dhali mmo-taka tak mo ka ris 'twaŋkal kuku/ mo.

⁵ Haali/ wakki/ wathi/ diki mish kuŋ gu'b piti dhu ki 'bore/ mo tani ba ki jin ta'da ta mmina a'di mish 'kwaniŋ kaniisa ma Arumgimis dhu mo?

⁶ A'di midi mii diki ta wathi/ jin ta jin this mo jin daka bu'th gwo jin gamu is mo haali/ a'di midi 'taki se ki 'pura/ 'pura/ mo ki 'ba/ jin kara a'di ki ca mo, dhali biŋ mo e mo jin waku tapa ma ruma 'cesh mo.

⁷ Bahili a'di minu mii maŋ mo ki 'kwani kun 'kon ka piŋe/ mo haali/ a'di midi 'taki biŋ mo e mo jin wakuwa wak mo dhali eya gume/ gi tapa ma ruma 'cesh mo.

Monthum jin Thumkunu mo gom Imanhila Hil mo goma Kaniisa mo

⁸ Wakan si'da/ 'kwani kun dhunu mo mmohil to ma kaniisa i e mo tani uni mini mii ka/ aka/ mo, mmo'koki ta gi 'twa/ jin onu gwo isu/ mo, dhali mmo'koki jima su i 'twa/ mo, dhali mmo'koki pur bwa mo goma guurush mo.

⁹ Uni mini mii bu'th gwo jin cinu ki jim bag mo jin gamu is mo ki 'twa/ ma dun dhelel-gam buni mo.

¹⁰ Dhali uni si'da/ minu mii nyo/i twa/ a/ mo. Dhali yan'ko'd wakki/ uni nyo/u ki is buni mo ki uni ta uni kun dar gi mii 'ba/ mo tani dhalki uni mii to mo me'd uni kun cila to hil mo goma kaniisa mo.

¹¹ Wakan si'da/ up mini mii ka/aka/ mo, mmo'koki thutha

thu'th 'pen mo, hili uni mini ta uni kun mini 'tima du mo, mmota uni isinj gana/ mo eya ris to 'baar mo be.

¹² Dhalki uni kun cila to hil goma kaniisa mo ta gi up jasi 'dete/ 'dete/ mo dhali dhalki uni mish ucim buni dhu mo dhali kunj gu'b buni ki 'bore/ mo.

¹³ Haali/ uni gwansan kun miiki to ki 'bore/ mo me'd uni gun cila to hil mo goma kaniisa mo tani uni gam 'twa/ maŋ mo gom miinj gana/ jin gama uniya du is mo gom is buni mo dhali si'da/ adhan mo jin wunu jwa i is mo e mongam gwo is mo, a'di jin diki'd eya Kristhos jin ta'da Yesus mo be.

Gwo jin Cinu ki jim Bag mo gom ji Luŋ Bana mo

¹⁴ Aha/ tosha mmopu'dku/ i um ki 'dishe/ mo, hili aha/ 'kwarkina um gwo gwansan mo mmoye'th um sho'k mo.

¹⁵ Wakan, wakki/ aha/ takina diite/ mo tani um mini 'taki mish mo mo ki um ka ba/ mini 'taki mii mii ki is bum mo me'd uni kun ta kunj gu'b ma Arungimis mo, a'di jin ta'da kaniisa jin ta ji ma Arungimis jin di ki e mo, a'di jin ta'da atinjilinj mo dhala cur gi gwoŋ gana/ mo be.

¹⁶ Ka jin gana/ ana pikina gwo mo gom a'di yansan jin ta dhan gwo jin cinu ki jim bag mo jin ta jim bana jin luŋa ana aluŋ mo:

A'di jin torokunu eya tente/ mo e shuman is mo,

dhali a'di jin karkunu ki mo ma kar/e e Shi/in mo

dhali a'di jin parkina iman'doyu gwo e mo

dhali a'di jin cikunu gwo mo e bwaman kal gi 'kwaniny'cesh mo

dhali a'di jin gamkina 'kwani gwo is mo e mony'cesh mo

dhali a'di jin bu'thkunu bway momis mo e monyca mo.

4

Gwo jin Toru Itwa/ a/ mo gom Mojin Minu Dhal Gwo jin Gamu Is 'Pen mo

¹ Dhali Shi/in a'di toroki gwo ki ji lugum mo mmo/o gwo mo ki, ka cim kunj 'ko'd mo tani kun tiya mini per mo 'peni mongam gwo is mo mmociya hirdhe/ ki gwo gi shi/in kun he'kkunuwa he'k e mo dhali ki gwo kunj toru goma ruma 'cesh mo

² e gwo ma por ma pije/ mo kun tanuwa tor ka tor mo ki 'kwani gwansan mo kunj sula 'twa/ ma dum buni mo,

³ uni gun nonki mash jin mashu mo dhali uni kunj shush mii mo mmoga/ tonten tiya mo, uni kunj uk ma Arungimis mo mmota to gun minu bu'th ki mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo ki uni gwansan kunj gamki gwo is mo dhali mish gwoŋ gana/ mo be.

⁴ Haali/ aris to 'baar mo kunj uk ma Arungimis mo tani uni ta tom 'boron mo, dhali toŋ kamu/ minu wak mo gomata? wakki/ a'di budhu ki mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo,

⁵ haali/ a'di karu ki she/ mo wakan ki gwo ma Arungimis

mo dhali ka 'tho jin 'thonu mo be.

Amanmii To jin Ha Me'd mo goma Yesus Kristhos mo be.

⁶ Wakki/ /e mini dhu gwo gwansan kun yedhuwa ye'th sho'k mo ibwambora wak mo tani /e mini ta a'dim 'börga/ mo mmomii to mo goma Kristhos jin ta'da Yesus mo, gom gura/ jin 'kana /e mo e gwo jin gamu is mo dhali gom gwom 'boro'd jin toru /e mo a'di jin bathkina /e mo be.

⁷ Dhalka hirdhe/ ki ci mo gom gwo lolop jin ta ji ma mak mo jin diki ta ji ma gayiin mo dhali jin ta ji ma pali/ mo. Nyoni is piniñ gana/ mo e mii ma gayiin mo,

⁸ haali/ me'd jin hana a'di ari me'd mo mmonyon bungwar is mo 'te/ mo tani mii ma gayiin a'di ha me'd mo eya ris 'twañkal kuku/ mo haali/ a'di gam mii adu is mo gom mondiki/e jin di'd shwane/ mo dhali si'da/ gom mondiki/ e jin midi pu'du/ yilañ kamu/ mo be.

⁹ Gwo jin onu mo ta a'din gana/ mo dhali ta a'di jin ha me'd mo mmobu'th ka 'bimpil mo.

¹⁰ Haali/ gom 'pemen yansan mo tani ana 'kona mo mmomiiya tu'c kun 'batha'ba'th mo dhali mmopicira picir mo haali/ ana takina ga 'terj kapem bana mo jin karkunuwa po/ ma Arumgimis jin di ki e mo, a'di jin ta'da Amanwoth gom 'kwani 'baar mo, dhali ki ji mum mo gom uni gwansan kun gamki gwo is mo be.

¹¹ Kani gwo gwansan mo ma dhali tori uni mo.

¹² Dhalku/ ki dhal jan 'den kamu/ bway mo mmowak /e mo gom dhuru'c pini jin tana /e mo. Hili tayi she/mm mo gom uni mo uni kun gamki gwo is mo e gwom pini jin tora /e mo dhali e is pini jin thosona /e mo dhali e mo/ en mo dhali e mongam gwo is mo, dhali e miin dhelelga/ mo.

¹³ Ntagi aha/ mina pu'dku/ mo tani kuthi is mo mmoden Gwo ma Arumgimis jin 'kwarkunu e mo e bwan 'kwani mo, dhali ciyi gwo mo dhali tori gwo mo.

¹⁴ Dhalku/ ki ta piny is mo gom to jin cinu ki me'd mo jin tana /e mo, a'di jin cikunu /e mo ki gwo jin onu is mo jin bahu mo me'd jin dhukina jwahan 'kwani me'd buni apo/ /e mo be.

¹⁵ Boti ki mii gwansan kun minu mii mii mo. /E ki is pini imini ta agayiin gom uni mo. Wakan uni 'baar mo mini par yam pini jin yana /e e mo.

¹⁶ Hili is piniñ gana/ i e ki 'bore/ mo dhali gwom pini jin tora /e mo. Noni is pini ki 'koho/ 'koho/ mo. Ki miim pini jin mina /e mii kan mo tani /e mini woth is pini mo dhali uni kun mini cik gwom pini mo be.

5

Mii kun Minu Mii Mii mo ka Karambuye/ mo gom cin Tiya mo

¹ Dhalku/ wathiny ca'd ki kucur mo, hili malasi a'di mo me'd mii jin mina /e mii cim

mo. Usi 'kwanin dhuru'c is mo me'd ikam pini mo.

² Wakan si'da/ up kun tana ti/ mo me'd ita'dam pini mo, dhali up kun ta dhuru'c mo me'd i'bwahan mo, eya ris mii 'baar mo kun dhelelad-helel mo.

³ Taki up kun wuna ikath ki wuŋ gana/ mo.

⁴ Wakka 'boma kamu/ jin wun ma kath mo ta'd gi uci mo walla uci gi uci piti mo tani dhalki uni n'wa/ a/ da/ ar gwo mo gom ji gi luŋum buni mo gom mii jin minu mii mii mo goma wak bunin gana/ mo mmoçi ton tiya ka nyan'ko'd mo gom ita'dam buni mo dhali icom mo. Haali/ mii yansan a'di mishu bu'th mo e jis/ e ma Arungimis mo.

⁵ Ayim jin wun ma kath ki wuŋ gana/ mo dhali jin dhalu a'di 'de/ mo tani ayim karki mo ma 'teŋ kapem piti apowa Arungimis mo dhali tikirki mii mo mmodi'ba di'b is mo dhali 'tho mo ki mon'thiny ilu/ mo dhali montee mo.

⁶ Ayim jin momotki'da dum piti mo tani a'di di'di mowu mo isi kani me'd jin din ma yim ki e mo.

⁷ Kani gwo yansan mo wakan ki uni mini 'ko ki dar gi mii jin wakuwa wak mo.

⁸ Wakki/ jan tal 'deŋ kamu/ diki thipa wak pitiŋ gana/ mo tani a'di waŋki gwo jin gamu is mo, dhali a'di boli wathi/ jin diki gam gwo is e ki shi/ mo.

⁹ Dhalku/ ki dhal jan 'deŋ kamu/ bway mo mmonyak

gway 'kwar ki uni kun wuna ikath mo kun atha yili issi* kwara mo walla kun mashkunu mo 'thissa/ kagusha niin mo.

¹⁰ Dhala yim minu mii o gwo maŋ mo gom miim 'borga/ ma yim mo me'd jan 'de/ jin thipki uci mo mmotor mii jin minu ta gu'b piti ŋal mo, mmolam uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel sho'k mo, mmowotha/ woth mo gom uni kun toju 'kus mo, dhali is ma yim jin kara a'di ka gayiin mo mmomii mii kun 'boron eya ris 'twaŋkal kuku/ mo.

¹¹ Hili ushi uni gwansan gway 'kwar mo, uni kun ta dhuru'c kun wuna ikath mo. Haali/ ki uni cana bwa en'dap buni mo apowa Kristhos mo tani uni ona bwa ki mash mo

¹² dhali wakan uni tulki mi-iwak is mo mmo'ce'dkina uni gwom buni kun t'wa/ a/ kun ona uni is mo.

¹³ Ki mii yan jin 'ce'de'da po/ mo tani uni da/ arki mii mo mmota piny is mo dhali ta imanthap gu'b ki sho'k mo dhali yisa mmotana uni jasa piny is 'te/ yisa hili si'da/ uni tana le'd ka le'd mo dhali ta imankul gu'b ki kul kul mo mmoham gwo mo, mmo/ o gwo mo kun mina uni 'taki 'koki o mo.

¹⁴ Wakan ba/ aha/ ona ki uni gun ta dhuru'c kun wuna ikathim buni mo tani dhalki uni mashan mo mmodho'th uci mo, mmoji gu'b buni mo, dhali mmo'koki ci a'di jin ta 'kup embula kamu/ mo mmosor ana mo.

* 5:9 sittiin

15 Haali/ kun tiya uni hila/ perkin mo mmobath_a Setaani sho'k mo be.

16 Wakka 'boma kamu/ jin gami gwo is mo ta'd ga wak piti kun wuna ikath_{im} buni mo tani dhalka yim woth_h uni mo jin mina 'kwani_ŋ kaniisa 'koki kal mii kun ditadit_h mo, wakan ki uni mini woth_h uni gwansan kun wuna ikath_h ki wu_ŋ gana/ mo.

17 Dhalki jwahan 'kwani_ŋ kaniisa uni kun ji mo ki 'bore/ mo, dhunu ki uni gun ha me'd mo ki montak_k ka 'bukum 'ban mo, ki nyanye/ gom uni gwansan kun mii to mo mmo_ŋci gwo mo dhali mmotor_h gwo mo.

18 Haali/ Gwo ma Arungimis jin kwarkunu mo o gwo mo ki: /E mini dhalka morbip_h ki 'kamu'th 'twa/ mo ki a'di di'd mmotor pos ki sho'k mo, dhali, Amanmiiya tu'c minu mii ci to jin ha me'd ka tu'c piti mo.

19 Dhalku/ ki gam gwo me'd apo/ wathiny jwahan 'de_ŋ kamu/ ki sule/ sule/ mo isi ciki/ mo gwo jin mishu eya tente/ mo ki 'twa_ŋ 'kwani su/ mo walla ki 'twa_ŋ 'kwani_ŋ kwara mo be.

20 Gom uni gwansan kun ush miinthus da_k mii mo tani kucuri uni mo ibwambora ris 'kwani 'baar mo, wakan ki unin tiya si'da/ mini ko/ is mo mmodosh mo.

21 E bu_ŋ'kus ma Arungimis mo dhali eya Kristhos jin ta'da Yesus mo dhali e iman'doyu gwom piti mo kun kwanykunu mo tani aha/ kana /e gwo mo mmodhuwa ris gwo_ŋkan gwansan mo ki

dar gi mii jin miinu 'peni gwo jin di'di bwa nt_{wa}/a/ mo walla 'peni mii jin miinu ka gwar 'de/ mo.

22 Dhalku/ ki la la mo e mo jin dhuna 'kwani me'da po/ 'kup wathi/ mo, walla mmonyak_k miinthus mii jin miina wathi_ŋ kamu/ mo. Kari is pini ki dhelel dhelel mo.

23 Dhalku/ ki pi jasi yi'de/ mo naskina/, hili piyi ari yiman amura'th mo gom gway gi bwam pini mo dhali gom 'ba'th pini jin 'kosh /e ki jahanne/ jahanne/ mo.

24 Miinthus gi 'kwanin tiya mo tani uni mishu eya tente/ mo, dhali uni dhunu eya tente/ mo gom gwon dwall mo, hili miinthus gi 'kwanin tiya mo tani uni minu piyu/ i'ko'd mo be.

25 Wakan si'da/ miim 'borga/ uni toru eya tente/ mo, dhali isi kani me'd jin 'kona uni ki 'ko eya tente/ mo tani uni molu dhu ki ku gun bagu mo be.

6

1 Dhalka ris uni 'baar mo kun 'kon mo e bwa_ŋ'kwariny dhan_{ka}'b 'bam buni kun tana uni ci_ŋkina/ kun yolu mo mmodhu uni kun ta tapam buni ki uni gun ha me'd mo eya ris montak_k mo, wakan ki gway ma Arungimis mo dhali gwo jin toru mo minu 'koki wal gwo sora po/ mo be.

2 Uni gwansan kun takin gi itapa kun gamki gwo is mo tani uni mini mii 'koki dhu uni ki mon'the is mo mmo/o gwo mo ki uni ta ikam mo 'te/.

Hili uni mini mii dhal mii yan e i is mo mmomii aris to 'baar mo ki 'bore/ ki nyanye/ mo haali/ uni gwansan kun miina cīṅkinam buni to mo tani ta uni kun gamki gwo is mo dhali uni gun enu mo be.

Mo jin Miinu Mii ma Gayiin mo Nyakki Mo jin 'Konu ka This Mo i E mo

Tori gwo mo dhali ṭirriishi gwo mo goma ris to gwansan kun minu mii mii mo.

³ Wakki/ wathin ṭal 'deṅ kamu/ midi ṭor gwoṅ kamu/ jin di ki she/ mo dhali diki gam gwo me'd mo ki gwom 'borga/ gi Tapa Yesus Kriṣṭhos bana mo tani dhali gwo jin ṭoru jin gamu me'd mo ki mii ma gayiin mo tani

⁴ a'di yin seki'd ki 'pura/ 'pura/ mo, ki 'ba/ jin karu ki ca mo. A'di diki mish ṭoṅ kamu/ mo. A'di ta'd gi 'ba'th jin 'kosh a'di mo mmo'kosh 'daṅ gwo mo mmodota/ doṭ mo dhali gom gwo jin sugu ki gwo mo, a'di jin wagaski miin dhapan mo, dhali mii kun biruwa bir mo, dhali mii kun thudhuwa thu'th 'pen mo dhali mmoṭosh gwon thus eya du apo/ 'kwanin tiya mo

⁵ dhali mii gi gwo kun sugu e bwaman 'kwani mo 'peni bwam buni kun bulabul mo dhali kun dheru bwa mo 'peni gwoṅ gana/ mo, mmoṭoshkina uni ki mii ma gayiin jin luṅuwa luṅ mo ta 'pemen mmogam mii adu is mo.

⁶ Dhan mii 'kon kun gamuwa du is ki mii ma gayiin jin luṅuwa luṅ mo

wakki/ mo jin thisu is e di'd si'da/ mo,

⁷ haali/ ana 'konaki 'do miin tiya 'kup pa mo e mony'cesh yan mo dhali a'di mishu ka jin gana/ mo ki ana mola ṭoṅ kamu/ bu'th mmokaḷ 'peni mony'cesh mo.

⁸ Hili wakki/ ana tana gi tonte/ mo dhali burrinye/ mo mmohi'th mo tani ana mina 'ko ka this mo i e mo gom uni gwansan mo.

⁹ Hili uni gwansan kun 'kona gwo ibwa mo mmota pa ki pa mo tani uni ṭa'kkin mo e mo jin paluwa pal mo dhali e mo ma gume/ jin bu'thki'da bu'th mo dhali eya ris miim pus mo dhali bwa jin onu gwo jin ta jama/ ki jama/ mo mmobul 'kwani 'kup e mo jin daḷu gwo me'd mo dhali mo jin 'ce'duwa 'ce'd sho'k mo.

¹⁰ Haali/ mo jin enuwa guurush mo tani a'di ta'da birman goma ris tonthusi 'baar mo. Gom 'daṅ gwo yan jin 'kosh'o'd mo tani kun tiya perkin mo 'peni bway gi mongam gwo is mo dhali uni su'kkin ma dum buni ki la/a'd la/a'd ka ris mo.

Mo/ as Gana/ jin Asu ki Mongam Gwo Is mo

¹¹ Hili gom /e jin ta wathi/ ma Arungimis mo tani shipiti/a ṅwaça/ mo 'pena ris to gwansan mo. Guyi a'di ki e mo a'di jin ta mo ma kar/e mo dhali mii ma gayiin mo dhali mongam gwo is mo dhali mo/ en mo dhali sho'k mmoṭel mo dhali mon'thup e mo.

12 Asi ki as gana/ mo gom mongam gwo is mo. Budhi a'di ki nyen mo, a'di jin ta mondiki/ e ki sule/ ya ye 'ba/ mo, a'di jin yukunu / e nycine/ mo me'd jin pikina / e gwom 'boro'd mo gom a'di mo e bun'kusi iman/o gwo ka ris mo.

13 Dhali e bun'kus ma Arungimis mo, a'di jin ciki mon'koki/ e mo goma ris to 'baar mo dhala Kristhos jin ta'da Yesus mo, a'di jin ciki gwom piti ibwambor ma Punthi Bilaatus mo, gwo jin pikina a'di ki pin gana/ mo tani

14 aha/ kana / e gwo mo mmodhu gwonkan jin 'kwarkunu mo ki dar gi monyo/ o'd mo dhali ki dar gi mo jin wakuwa wak mo ntaga tee jin mina Tapa Yesus Kristhos bana piyu/ mo be.

15 Dhali a'di yansan minu tor eya tente/ mo, ka tente/ jin ta'da kar/ e mo jin ta Litgany gana/ 'de/ ki lish mo, jin 'boru mii mo, dhali a'di jin ta'da Malik jin doshki'da po/ imaliki 'baar mo dhali a'di jin ta Tapa jin doshki'da po/ itapa 'baar mo,

16 a'di jin ta a'di ki is piti a'di 'de/ mo jin dar gi mo jin wunu mo dhali jin ca'bki'd mo e monkush jin molu ii 'kupki cine/ mo, jin dina wathin kamu/ tal 'de/ ki par e mo ki sule/ sule/ mo walla jin mola wathin kamu/ par e ki sule/ mo be. E a'di mo tani montak midi di mo dhali mo jin tanu tapa midi di ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ moonni. Amen.

17 Dhali gom uni kun ta pa ki pa mo e mony'cesh yan mo tani kani uni gwo mo mmo'koki 'do bwam buni isi mis mo walla mmodhu mo ma 'ten kapem buni apo/ pa jin tana uni jin mii uni e ki 'kala/ 'kala/ mo, hili apowa Arungimis mo jin ciki ana aris to 'baar mo ki mon'ka'd me'di is mo mmo'kuny bwa mo.

18 Uni mini mii to ki 'bore/ mo mmota pa ki pa mo ki miim 'borga/ mo dhali mmoci to ki nyanye/ ka 'ka'd me'di is mo.

19 Wakan mmodhuna uni to mmo/ish kumma/ mo gom is buni mo mmota monka'b jin 'bora'bor mo gom yilan kamu/ mo tani wakan ki uni mini bu'th mondiki/ e ki nyen mo, a'di jin ta mondiki/ en gana/ mo be.

20 Ayy Timuthawuus, kari a'di jin kankunu / e mo mmodhu mo. Thethi/ mo 'peni gwo jin waluwa tor ka wuny is mo ki dar gi mii ma gayiin mo dhali ayisen gwo kun 'kon ki ca'ckon mo gom gwom pus jin yuku ki gwo gi moyuk mo.

21 Haali/ ki mo jin bathu/ a'di i'ko'd mo tani kun tiya nana/ du'd mii mo isi gwo jin gamu is mo be.

A'the midi di e / e mo.

Gwo jin 'Ko'd jin 'Kwar ma Buulus goma TIMUTHAWUUS mo

Monthe Me'd mo

¹ ABuulus, a'di jin karu ki she/ mo goma Kristhos jin ta'da Yesus mo ki bwa ma Arumgimis mo isi ki gwo jin onu is mo gom mondiki/ e jin di'd eya Kristhos jin ta'da Yesus mo be.

² Eya Timuthawuus jin ta ya/ m pem jin enka/ mo.

A'the dhali momiimii dhali monku'th is 'peni Arumgimis jin ta'da Baba mo dhala Kristhos jin ta'da Yesus mo jin ta Tapam bana mo.

Dhalku/ Is ki 'The mo

³ Aha/ 'bora Arumgimis bwa i is mo, a'di jin miiga/ to mo ki 'twa/ ma dum pem jin dheleladhelel mo, me'd mii jin miikina ibabam pem mo, ki aha/ kakina /e e ki tikir tikir mo e mon'thom pem mo.

⁴ Me'd jin kakika/ jabu'th pini e mo tani aha/ 'koshkina te/ / e ki mon'thiny ilu/ mo dhali montee ilu/ mo mmopar /e e mo, ki aha/ minu 'taki 'tu'd mo ki mon'kuny bwa mo be.

⁵ Aha/ rogomkunu ki gwo mo gom mongam gwo is pini mo jin dar ki washila/ mo, mongam gwo is yan jin ca'bki'di twa/ a/ mo eya tinjwan pini jin ta'da Lo/ iis mo dhali ata'dam pini jin ta'da Apniiki mo, dhali

shwane/ aha/ misha ki isa duj gana/ mo ki a'di ca'bki'd e /e mo.

⁶ Me'd jin rogomkika/ /e ki gwo mo mmoti'k to jin cin ma Arumgimis ki me'd mo, a'di jin di'd e /e mo ki mo jin thulka/ /e me'd pema po/ mo.

⁷ Haali/ Arumgimis diki ci ana shi/ in ma shi/ iny jwa mo, hili a'di ki ci ana shi/ in gi mom'bi'th mo dhali mo/en mo dhali mmomisha du 'tim mo.

⁸ Dhalku/ ki mii 'the is mo mmoci gwo mo gom Tapam bana mo, walla gom aha/ mmotaka/ habuus mo, hili budhi isa nyor pini jin pwaku /e mo gom gwom 'borga/ mo e mom'bi'th ma Arumgimis mo,

⁹ a'di jin wo'thki ana mo dhali yuk ana mo ka yuk jin kogu mo, yisa gom miim bana jin ha me'd mo, hili ki miim piti kun ha me'd mo e 'kup miim pitiŋ gana/ yan mo dhali a'the jin cikina a'di ana mo tani eya Kristhos jin ta'da Yesus mo ki yil ka risi twa/ a/ mo,

¹⁰ dhali shwane/ a'di toru eya tente/ mo gom is jin piyin ma Manwoth bana ka pije/ mo a'di jin ta'da Kristhos jin ta'da Yesus mo, a'di jin puuki wu mo dhali kalu mondiki/ e mo dhali mo jin molu wu mo e monkush mo ki gwom 'borga/ mo be.

¹¹ Haali/ gom gwom 'borga/ yansan mo tani aha/ karkunu 'pen ka pije/ mo mmota amançi gwo mo dhali ta a'di jin karu ki she/ mo dhali ta a'di jin ta'da mantor gwo mo.

¹² Dhali wakan aha/ 'koshkina is ka nyor mo me'd jin 'kosha is aha/ ka nyor mo. Hili aha/ dina is ki 'the mo haali/ aha/ misha a'di jin gamka/ gwo is mo dhali aha/ misha ki isa dun gana/ ki a'di mishi ji ki 'bore/ ntaga Tee caan mo a'di jin cikika/ a'di mmodhu mo be.

¹³ Bathi bway pem mo gom gwoṅ ganam pem kun torka/ mo, uni kun cikina / e 'peni aha/ mo e mongam gwo is mo dhali e mo/ en mo, uni gun 'kon eya Kristhos jin ta'da Yesus mo.

¹⁴ Jiyi gwoṅ gana/ mo a'di jin cikunu / e mo mmodhu mo ki Shi/ in Dheleladhelel mo a'di jin ca' bki' d e bwaman ana mo.

¹⁵ / E mishki gwo hila/ mo ka ris uni gwansan kun 'kokin mo e Pa Asiyya mo tani tu'kkin mo 'peni aha/ mo dhali e bwam uni gwansan mo tani ta iPijallus mo dhala Harmujanis mo, uni 'kokin mo.

¹⁶ Dhalki Tapa a'di ci momiimii gom kuṅ gu'b ma Unisipurus mo haali/ a'di me'd ka ris yeki aha/ 'ba/ mo. A'di yisa 'thena is mo gom mondek pem jin deku aha/ ka jindhiir mo,

¹⁷ hili ki a'di merki'd mo e Pa Ruumiya mo tani a'di ṅapki'da ṅap mo gom aha/ ki bur bur ka daran du mo dhali a'di gamki aha/ mo be. -

¹⁸ Dhalki Tapa ci a'di mo jin mina a'di gam momiimii mo 'peni Tapa mo 'pena Tee caan mo - dhali/ e mishkin ki 'bore/ mo aris to kun kalkina a'di ki mii mo e Pan Epasus mo be.

2

Athuruk Gana/ ma Yesus Kristhos mo

¹ / E si'da/ jin ta ya/ m pem mo, 'bithi / e is mo eya 'the jin di'd eya Kristhos jin ta'da Yesus mo,

² dhali a'di jin cikina / e 'peni aha/ ntwa/ a/ mo ka ma'diny iman/ o gwo mo tani ciki uni 'kwani kun ta ku isin gana/ mo mmodhu mo, uni kun mini mish tiyan tiya gwo tor si'da/ mo be.

³ Budhi isa nyor pini jin pwaku / e mo me'da thuruk gana/ ma Kristhos jin ta'da Yesus mo be.

⁴ Athuruka kamu/ yisa di'da jin midi re'd is piti ki to gi monyca' b piti mo me'd jin dina a'di mmomii to ma thuruk mo, haali/ tom piti jin guna a'di ki e mo tani ta mii jin mina a'di mii mo mmokap a'di adu mo, a'di jin kar a'di atu'c ma thuruk mo be.

⁵ Wathin kamu/ jin ishki'da bor ka 'cesh mo e mo ma lo'b mo tani minu 'koki shum ki ton'kup mo isi ciki/ a'di midi mii thim isi gwo jin kanuwa kan mo gom mo ma lo'b yansan mo be.

⁶ A'di ta'da mansi to jin mii'da tu'c jin 'batha'ba'th mo, a'di ka ba/ iminu pwakki 'kup to jin 'cithu/ ntwa/ a/ mo.

⁷ Kulumi gwo ibwa mo gom gwo kun oka/ mo haali/ Tapa a'di midi ci / e mo jin mishu gwo 'ban mo goma ris to 'baar mo be.

⁸ Kayi aYesus Kristhos e mo a'di jin pikunu mo 'peni mowu mo, a'di jin ta emen

'pena Dawuu'd mo, me'd gwom pem jin cikika/ e gwom 'borga/ mo,

⁹ a'di jin ta gwom 'borga/ a'di jin 'koshka/ is ka nyor mo dhali rash mo ka makkiya m'bame'd mo me'da manthu'th to mii mo. Hili Gwo ma Arumgimis mo tani a'di yisa ta gwo jin deku mowa.

¹⁰ Wakan aha/ 'dimkina 'kup mo eya ris to 'baar mo gom gway gi uni kun kwanykunu mo, ki uni si'da/ mini 'taki bu'th bway mowoth yan jin diki'd eya Kristhos jin ta'da Yesus mo jin midi nyak ya ki monyca ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo.

¹¹ Gwo yan jin onu mo tani ta gwo jin ta isinj gana/ mo be ki:

Wakki/ ana wuna mo nyakki a'di mo tani ana si'da/ mina 'ko ki e nyakki a'di mo be.

¹² Wakki/ ana 'dima 'kup mo tani ana si'da/ mina nyak tapa ta ki a'di mo be.

Wakki/ ana mina wat a'di gway mo tani a'di si'da/ midi wat ana gway mo be.

¹³ Wakki/ ana dara gi mongam gwo is mo tani a'di di'd kan mmota ji gi isinj gana/ mo be -

haali/ a'di midi mol is piti wat mo be.

Wathi/ jin Mii To jin Nyo/u ki Nyo/ Gana/ mo

¹⁴ Rogomi uni ki gwo yan mo dhali kan uni gwo mo ibwambori Tapa mo mmotheth gwo jin sugu mo gom

gwo mo, a'di jin diki kal miinj kamu/ 'kup pa mo, hili a'di jasi 'ce'd uni sho'k mo, uni kun cik a'di mo.

¹⁵ Miiyi miim pini ki dher mo mmoci bungwar is pini ka Arumgimis mo me'd a'din 'de/ jin tesu mo, mmota wathi/ ma tu'c mo, a'di jin mina isi mii diki 'the mo, a'di jin midi dher bway ka kar/ e mo e gwon gana/ mo, mmotor a'di ki 'twan gwocon mo.

¹⁶ Thethi/ mo 'peni gwo kun 'kon ki pe'th mo haali/ a'di midi sus 'kwani ka ris mo e mo jin ushuwa Arumgimis ki nyanye/ mo dhali ki nyanye/ mo

¹⁷ dhali gwom buni mini shwa bway mo me'd jama/ mo. E bwam uni gwansan mo tani ta iHiminayus mo dhala Pilitus mo,

¹⁸ uni kun wanykin mo 'peni gwon gana/ mo mmobu'th gwo ki wup mo mmo/ o ki mompinu a'di peki'd mo hila/. Uni ki kum mongam gwo is gi 'kwanin tiya 'twa/a 'cesh mo.

¹⁹ Hili monka'b ma Arumgimis telkunu sho'k mo mmodosh mo, mmokal mo jin dina gwo yan ka 'dan'dap mo ki: Tapa mishi uni gwansan kun ta kum piti mo, dhali, Dhalka ris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo uni kun yeri gway gi Tapa mo, kwa/ is buni bwa mo 'peni miinthus kun shi/ashi/ mo.

²⁰ Dhali eya dhan gu'ba caaga/ mo tani ton'kul bwa 'kon si'da/ mo, kun 'koki ta jasi 'dolkon gana/ mo dhali

'dolkon kush mo, hili si'da/
 torj'kul bwany cwa si'da/
 mo dhali torj'kul bwa ma je
 kun 'thosu mo si'da/ dhali
 kun tiya kun tana ajji kun
 dhunu ki she/ ki dhun gana/
 mo dhali kun tiya si'da/ kun
 dhunu mmota abar mo.

²¹ Wakki/ wathin tal 'deņ
 kamu/ midi dhelel is piti
 mo 'peni mii kun waku mo
 tani a'di midi ta torj'kul
 bwa mo jin karu ki she/ ki
 kar gana/ mo goma tu'c gi
 montak mo, mmota ji gi karu
 ki she/ mo dhali mishi to
 mii mo gom tapa gi gu'b
 mo, mmonyonkina a'di is mo
 goma risa tuca 'borga/ gunn
 mo.

²² Wakan shipiti/ a nwaça/
 mo 'peni miin dhuru'c pini
 jin karkina /e e ki 'thir 'thir
 mo dhali guyi mo ma kar/e
 ki e mo, dhali mongam gwo
 is mo, dhali mo/en mo dhali
 monku'th is mo nyakki uni
 gwansan kun yukki gway gi
 Tapa 'pena dum buni kun
 dheleladhelel mo.

²³ Dhalka hirdhe/ ki ci mo
 gom mo jin dotu/ gwowa dot
 mo kun ta gwom pus mo
 dhali gwo kun 'konuki ye'th
 sho'k mo. /E mishin ki uni
 cisina le'd jin walu ki tas tas
 mo.

²⁴ Dhali amanmii to gom
 Tapa mo tani a'di midi mii
 diki mii ta amanwala le'd
 ki tas tas mo, hili a'di mina
 bwa mii ta gi kush gom
 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/
 mo, dhali jin midi mish
 ta amantor gwo ki 'twan
 gwocon mo, mmothona thon
 me'di 'ko'd mo,

²⁵ mmokucur unim piti

gwahan ki gwo mo kun cesh
 a'di mo ki thith mo, ki mii
 jin 'thupu e ki 'thup mo.
 Arumgimis wari midi 'taki ci
 uni mo jin rijuwa du is mo
 dhali pu'du/ mo mmomish
 gwon gana/ mo,

²⁶ dhali uni mini 'taki ye
 mo 'pena gume/ gi tapa ma
 ruma 'cesh mo 'ko'di mom
 piti jin bu'thkina a'di uni mo
 mmomii bwam piti mo be.

3

*Buye/ Mii jin Mina 'Kwani
 Ta mo ka Tee jin 'Ko'd mo*

¹ Hili mishi gwo yansan
 'ban mo, ki, ka tee kun 'ko'd
 mo tani mo midi pu'du/ mo
 jin min ma wukura/ di mo.

² Haali/ 'kwani mini en is
 buni mo dhali ena guurush
 mo dhali dhu 'ba/ ki ca mo
 dhali 'thek 'bam buni imis
 mo, dhali wal gwo sor mo,
 dhali ush gwo gi icom buni
 ha e mo dhali ikum mo, dhali
 uni mini ta iman/usha 'borim
 bwa ci mo, dhali uni mini ta
 uni gun 'koki dhelel mo,

³ dhali uni mini dar gi mo/
 en jin di'd eya du wathi/
 en'thi/ mo, dhali uni mini
 ta iman/ush gwo gwam mo,
 dhali uni mini ta imanthutha
 thu'th 'pen mo, dhali uni mini
 ta imandar ga du kun 'timu
 mo gom e kun dhuna uni ki
 'thir 'thir mo, dhali uni mini
 ta imanmii mii kun kan'kama
 kan'kam mo, dhali uni mini ta
 imanshi/ miim 'boro'di e mo,

⁴ dhali uni mini ta
 iman'ci'th is ki gwo mo, dhali
 uni mini ta imanbujura bujur
 mo, dhali uni mini se ki 'pura/
 'pura/ mo mmodhu 'ba/ oki

uni imishi mo mo, dhali uni mini ta iman/ en 'kom 'penkapan buni mo mmodhal mo/ en ma Arungimis e i is mo,

⁵ mmodhu jasa warma'c mii gom ji gi lunu mo, hili uni ki waḡ way gi mom'bi'th piti mo. Theḡhi/ mo 'peni 'kwani kun wakan mo.

⁶ Haali/ ibwaman uni gwansan mo tani uni ta uni kun kuli bway buni mo e gu'b gi 'kwanin tiya mo mmobu'th up kun ta 'thalkina/ ki 'thalkina/ mo kun bur ma du mo ki wap wap ki miinthus mo dhali thap miinthus kun 'kona e ki she/ ki she/ mo,

⁷ uni kun ta imanha 'kwani gunn gwo e mo, dhali yisa bumburkin ki sule/ e mo jin nyithu/ gwon gana/ mo.

⁸ Me'da Yanniis dhala Yambiriis, uni ceshkina Musa mo mo, wakan si'da/ 'kwani gwansan uni ceshki mo mo gom gwon gana/ mo, uni kun ta 'kwani kun pu/kin mo e bwam buni mo dhali kun ta gi mongam gwo is kun waku mo.

⁹ Hili uni mini thoth isa dhanaa? Haali/ mii ma palim buni midi di eya tente/ mo gom 'kwani 'baar mo, me'd mii gi 'kwani su/ gwansan mo be.

Gwo ma Buulus jin Ta jin 'Ko'd mo jin Kankina A'diya Timuthawuus mo

¹⁰ Shwane/ /e mishki gwom pem kun torka/ mo dhali miim pem kun miika/ mo dhali tom pem jin guka/ ki e mo e mondiki/ e mo dhali mongam gwo is pem mo,

dhali bwam pem jin 'kučka/ ki 'kari'th mo, dhali mo/ en pem mo, dhali sho'k pem jin telka/ mo,

¹¹ dhali monto'c bwam pem mo, dhali isa nyor pem jin 'koshki aha/ mo, dhali a'di jin pu'dki'di aha/ e Pa Anthaakiya mo, dhali e Pa Iku-niyya mo, dhali e Pa Listra mo, dhali monto'c bwa wana, kun 'dimka/ 'kup mo. Hili 'peni uni gwansani 'baar mo tani Tapa a'di yeki aha/ 'ba/ mo be.

¹² Ka jin gana/ aris uni gwansan kun 'kona gwo ibwa mo mmo'ko isi 'ko ma gayiin mo e mon'koki/ e mo eya Kristhos jin ta'da Yesus mo tani uni minu to'c bwa mo be,

¹³ ki 'kwani gun mii tonthus mo dhali imanheka he'k e mo mini thi'th mii gun shiyin mo ntagi mii shigga/ kagahara mo, uni kun ta imanheka he'k e mo dhali uni kun he'kkunu e mo be.

¹⁴ Hili gom /e mo tani tikiri / e di mo e gwo jin da/arkina / e mo dhali e gwo jin gamkina /e is ki gam gana/ eya du mo, mmomishkina /e 'peni a'di jin da/arkina /e a'di mo

¹⁵ dhali mish 'ban 'peni mo jin tana / eya 'ci mo tani / e mishki gwo gwansan kun 'kwarkunu mo dhali kun kogu mo, uni gun mini mish /e sho'k ye'th mo gom bway gi mowoth ki mongam gwo is eya Kristhos jin ta'da Yesus mo.

¹⁶ Aris Gwo ma Arungimisi 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo kun 'kwarkunu mo tani uni shi/ir-kin ma Arungimis mo dhali

ha me'd mo gom gwo mmotor mo dhali gom kucur jin minu kucura kucur mo dhali gom to'k jin minu toka to'k mo dhali goma nyon is jin minu nyon mo gom mii ma kar/ e mo

¹⁷ ki wathi/ ma Arumgimis minu 'taki thim mo, mmota ka ris to 'baar mo kun minu mii ta mo goma risa tuca 'borga/ 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo be.

4

¹ Aha/ kana / e gwo mo ibun'kus ma Arumgimis mo dhala Kristhos jin ta'da Yesus mo, a'di jin midi dwall gwo mo gom uni kun 'kon ki e mo dhali kun wukin mo, dhali ki pim piti jin mina a'di piyu/ is ka piye/ mo dhali bampam piti mo be.

² Ciyi gwo mo, hayi me'd ki embul mo mo, dhali hayi me'd ki embul mo jin diki 'bor mo, dhali tokiya to'k mo dhali kucuriya kucur mo, dhali malasiya malas mo, dhali dhalku/ buye/ ki 'thi mo e bwa jin 'kuçu ki 'kari'th mo dhali e gwo jin toru mo.

³ Haali/ mo midi pu'du/ mo ki 'kwani mini 'koki 'dim 'kup mo e gwom 'borga/ jin toru mo, hili mmotana uni gi bwany'ce kun kasakas mo tani uni mini tul imantor gwo 'kup mo gom is buni mo mmogam bwam buni kun ona uni 'kup mo,

⁴ dhali uni mini tu'k mo 'peni gway gi gwon gana/ jin ci'ku mo dhali ta ca/ ka ca/ e gwo lolop jin ta ja mak mo.

⁵ Dhali gom /e mo tani isa yempa/ teli /e sho'k mo, dhali 'dimi 'kup mo e mo jin 'koshu is ka nyor mo, dhali miya tu'c gi imantor gwom 'borga/ mo, dhali thimi miin tom pini mo.

⁶ Haali/ aha/ hila/ dikina e shushan mo jin minu mii aha/ abas mo. Dhali mom pem jin miga/ kwa/ is pem bwa mo tani a'di pu'dki'd mo be.

⁷ Aha/ askina ki as gana/ mo. Aha/ 'baarkina bway tur gi miinj gana/ mo. Aha/ karkina mongam gwo is mo.

⁸ 'Peni shwane/ mo to karkunu mo gom aha/ mo, a'di jin ta ton'kup gi mo ma kar/e mo, a'di jin mina Tapa, jin ta'da amandwall gwo mo jin ta'da kar/e mo ci aha/ mo ka Tee caan mo. Dhali yisa jasi e aha/ 'de/ mowa, hili si'da/ gom uni 'baar mo kun enki miim piti jin minu piyu/ a'di is ka piye/ mo be.

Gwo jin Yedhuwa Ye'th Sho'k gom 'Kwani ka 'Dete/ 'Dete/ mo

⁹ Miiyi ki is pini ki dher mo mmoyayu/ i aha/ ki jahanne/ mo.

¹⁰ Haala Dimas, a'di jin enki mony'cesh yan jin di'd shwane/ mo tani, a'di dhalki aha/ 'pen mo dhali yaki'd mo e Pan Tasaluniiki mo, dhala Kiriskis a'di yaki'd mo e Pan Galathiyya mo dhala Tiithus e Pan Dalmathiyya mo.

¹¹ Luuka a'di di'd a'di 'de/ nya'kki aha/ mo. Gama Markus mo dhali susi a'di mo nya'kki /e mo, haali/ a'di ta a'dim pan gana/ jin mii to gom aha/ mo.

12 Tikikus, aha/ hashkina a'di e Pan Epasus mo be.

13 Ki /e mini pu'du/ mo tani guyu/ burrinyem pom pem mo, a'di jin dhalkika/ nyakka Karbus mo e Pan Taruwaas mo, dhala warka/ si'da/ mo, dhali isi ki ji mum mo ayi'c kun 'kwaru gwo apo/ mo.

14 Iskandar jin ta'da man-tor to mo tani a'di miiki aha/ dhan to jin shi/ashi/ mo, dhali Tapa midi rak a'di to ibway mo gom miim piti jin miina a'di mo.

15 Jiyi a'di ki e mo, / e ki is pini mo, haali/ a'di 'bitha'bi'th mo mmocesh mo mo gom gwom bam jin tora aman mo be.

16 E gwom pem jin ta jin twa/ a/ jin 'ce'dka/ she/ mo tani wathin tal 'den kamu/ yisa di'da jin bu'thki 'ban gwom pem mo. Uni 'baar mo dhalki aha/ 'pen mo. Hili mii yan a'di minu mii dhalku/ ki dhu apo/ uni mo.

17 Hili Tapa a'di doshki'd nyakki aha/ mo dhali ci aha/ mom'bi'th is mo mmobah gwo ki bah gana/ 'baar mo, ki aris 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo mini 'taki cik a'di mo be. Wakan aha/ yekunu mo 'peni 'twa/ ma dhop mo be.

18 Tapa a'di midi ye aha/ 'ba/ mo 'pena ris tonthus mo dhali ta aha/ is ki me'd mo gom bampa/ jin ta ji momis piti mo be. E a'di mo tani monyca midi di mo gom ki sule/ mo dhali ki sule/ ya ye 'ba/ mo be. Amen.

19 Theka Piriska me'd mo dhala Akiila mo, dhali kun gu'b ma Unisipurus mo be.

20 Araastus diki'd mo e Pan Kurinthuus mo. Dhala Turupiimus a'di dhalkika/ mo e Pam Miliits mo haali/ a'di 'ba'thki'd mo be.

21 Miiyi is pini ki dher mo mmoyayu/ ntwa/ a/ ki mo diki ta mondit mo. Abuulus hashki monthe me'd gom / e mo. Kan si'da/ miikin ma Budis mo dhala Linus mo dhala Kalapidiyya mo dhala risa waki 'baar mo be.

22 Tapa midi di e shi/in pini mo. A'the midi di gom /e mo.

Kwalany 'Te/ Ba/. Monthe Me'd mo

Gwo jin 'Kwar ma Buulus goma TIITHUS mo

Monthe Me'd mo

¹ ABuulus jin ta cɪŋkina/ ma Arumgimis mo dhali a'di jin karu ki she/ mo goma Yesu Kristhos mo mmopal mongam gwo is ma Arumgimis mo gom uni kun kwanykunu mo dhali gom monyith buni jin nyithkina uni gwon gana/ mo, a'di jin tekunu mo ki mii ma gayiin mo,

² e mo ma 'teŋ kape/ mo gom mo gi 'konu ki e ya ye 'ba/ mo, a'di jin okin ma Arumgimis gwo is 'peni kadhamo/ dhamo/ nnii mo, a'di jin diki ta ator ki sule/ mo be.

³ Dhali ki mo ma teen gana/ mo tani a'di ki tor a'di eya tente/ ki gwom piti mo ki gwo jin cikunu mo, a'di jin cikunu aha/ mo mmodhu mo ki gwo jin kan ma Arumgimis mo jin ta'da Manwoth bana mo be.

⁴ Eya Tiithus jin ta'da 'cim pem gana/ mo e mongam gwo is jin nyakka'd mo.

A'the dhali monku'th is 'peni Arumgimis jin ta'da Baba mo dhala Kristhos jin ta'da Yesu Amanwoth bana mo be.

Mii ma Tiithus e Paŋ Kariit mo

⁵ Gwo a'dihe/ be jin dhalkika/ /e mo e Paŋ Kariit mo, ki /e mini 'taki thoson ki 'bore/ mo to kun athkin mo dhali dhu jwahan 'kwani 'pen ka pije/ mo eya ris

'penkuman bampa/ ka 'dete/ 'dete/ mo, me'd gwo jin cikika/ /e ka karambuye/ mo,

⁶ 'kwani uni kun daran ki mii 'ba/ mo, uni kun mashi jasi me'd 'de/ ki lish mo, uni kun tana ucim buni imangam gwo is mo dhali yisa uni kun mishu yer is ki gway mo gom mo jin dara uni ka du kun 'timu mo gom e gun dhuna uni ki 'thir 'thir mo walla gom mo jin usha uni gwo ha e mo.

⁷ Haali/ jwaha/ wathi/, me'd wathi/ jin ta'da mandhu to goma Arumgimis mo ba/, a'di midi mii dar gi mii 'ba/ mo, dhali a'di midi mii diki 'thek 'ba/ imis mo, walla ta amanwar ki jahanne/ mo, walla ta a'di jin min ma su 'kosh mo, walla ta amanbujura bujur mo, walla ta amanpur bwa ki pur mo gom nyunycina/ mo.

⁸ Hili a'di minu mii ta gu'b piti nal mo, dhali a'di midi mii ta aman/en miim 'borga/ mo, dhali ta amanji is piti mo, dhali ta a'di jin kusha buye/ mo, dhali ta a'di jin dheleladhelel mo, dhali ta a'di jin mishi'da du 'tim ki is piti mo.

⁹ A'di midi mii bu'th gwon gana/ ki nyen mo mmotel shoki cine/ mo me'd jin torunu a'di a'di mo, wakan ki a'di midi 'taki mish ci gwo jin yedhuwa ye'th sho'k mo e gwon gana/ jin toru mo dhali si'da/ mmokucur uni gwansan ki gwo mo, uni kun dhanji a'di gwo i'twa/ mo.

¹⁰ Haali/ 'kwani tana ris kagahara mo ushki gwo ha e mo, uni kun ta iman/o gwo

kun 'ko bwa 'te/ mo dhali kun ta imanheka he'k e mo, isi ki ji mum mo gom uni gwansan kun 'cithkunuwa munyal yis mo.

¹¹ Uni minu mii dhu ki shwam mo, haali/ uni kumkina waka tiya 'twa/a 'cesh mo ka 'bimpil mo mmo_{tor} gwo mo gom to jin mina uni gam ki nyunycinan thus mo, a'di jin dara uni ki bway ka ba/ mmo_{tor} mo.

¹² Jan tal 'denj kamu/ di'd 'peni bwam uni mo jin kar is piti ka manci gwo mo jin ta jim buni_n gana/ mo mmo/ o gwo mo ki: 'Kwani gi Pa_n Kariit isa yempa/ tana _{tor} mo dhali uni ta tombwaasho kun shi/ashi/ mo dhali kun shwan ma piny isa nyor mo dhali kun shwana _{te/a} nyor mo be.

¹³ Gwo_{tor} yansan ta gwo_n gana/ mo. Wakan _{kucuri} uni ki gwo jin kaaka ki uni mini 'taki ta ku_n gana/ mo e mo_ngam gwo is mo,

¹⁴ mmodhal mii e i is mo mmo'koki ciya hirdhe/ gom gwo lolop jin ta ja mak gi 'Kwani Yahuuda/ mo walla gwo_nkan gi 'kwani kun wakki gwo_n gana/ mo.

¹⁵ E uni kun dhelelkin mo tani aris to ta kun dhelelkin mo, hili e uni gun pu/ kin mo tani dhali kun dar gi gwo jin gamu is mo tani to_n kamu/ piyi'd jin dhelelki'd mo. Bwam buni_n gana/ mo dhali 'twa/ ma dum buni mo tani, uni pu/kin mo be.

¹⁶ Uni _{tor}ki gwo ki 'twa/ ki uni mishkina Arumgimis mo tani uni wa_{tki} a'di gway ki miim buni mo be. Uni wak_{kunu} ki wak jin shi/ashi/

mo gom bul buni mo dhali uni ta iman/ ush gwo ha e mo dhali uni ha me'd gom ari tom 'boro'da kamuwa?

2

Gwo jin Toru jin Ta jin Gana/ mo

¹ Hili gom /e mo tani _{tor}i gwo mo a'di jin midi ha me'd mo gom gwo_{tor} gana/ mo.

² Kani 'kwani kun can gwo mo mmo'tima du mo, dhali mmoka/ aka/ mo dhali ku'th is ki 'cese/ 'cese/ mo, mmota ku_n gana/ mo e mo_ngam gwo is mo dhali e mo/en mo dhali mmo_{tel} sho'k ki _{tel} gana/ mo.

³ Kani up gun tana _{ti/} gwo mo wakan ki uni mini ka/ aka/ mo gom gway miim buni mo, mmo'koki ta imanthutha thu'th 'pen mo walla mmota _{cin}kina/ ma su mo mmopi mo. Uni ka ba/ imini mii _{tor} gwo mo gom a'di jin 'boro'd mo ba/.

⁴ Dhali wakan yethi up kun ta dhuru'c sho'k mo mmo/en ikathim buni mo dhali u_{ci}m buni mo,

⁵ dhali mmota uni kun mini ku'th is ki 'cese/ 'cese/ mo, dhali mmota uni gun mini ga/ gwasu tiya mo, dhali ta imandhu gu'b buni ki 'bore/ mo, dhali ta imanta gi bwan_{kush} mo, dhali ta uni kun mini 'dap 'twa/ mo e mo gi ikathim buni mo, ki gwo ma Arumgimis minu 'taki 'koki wak mo be.

⁶ Wakan kani 'kwani kun ta dhuru'c gwo mo ka daran du mo mmo'tima du ki is buni mo.

⁷ Tori is pini eya ris 'twa_nkal kuku/ mo mmota she/ mm

ki miim 'borga/ mo, dhali e gwom pini jin tora /e mo tani tori a'di jin dara'd ki jin thusi cine/ mo, dhali a'di jin ka/ aka/ mo,

⁸ dhali gwom 'borga/ jin tora /e jin minu mol wak mo, wakan ki wathi/ jin ceshki mo mo tani minu kar ki mo ma 'the is mo mmodar gi ton-thusa 'deŋ kamu/ mo mmo/o gom ana mo be.

⁹ Kani uniny cinjina/ gun yolu gwo mo mmo'dap 'twa/ mo e itapam buni mo dhali ci uni monkap mo eya ris 'twaŋkal kuku/ mo. Uni mini mii 'koki burush uni gwo i'twa/ mo,

¹⁰ walla mmokal to ki bwam buni mo, hili mmoŋor a'di jin di'd isi bwaman mo ki a'di jin ta jin gana/ mo, wakan ki eya ris to 'baar mo tani uni mini mii 'taki nyon gwontor ma Arungimis is mo, a'di jin ta'da Manwoth bana mo be.

¹¹ Haali/ a'the ma Arungimis mo, a'di piki'd mo gom bway mowoŋ mo goma ris 'kwani 'baar mo be,

¹² mmoye'th ana sho'k mo mmowak gwo mo jin ushuwa Arungimis luŋ mo dhali mii gun dhunu e ki 'thir 'thir mo e mony'cesh yan mo dhali mmo'ko mmoku'th is ki 'cese/ 'cese/ mo dhali mmota gi buyeŋ kush gana/ mo dhali mmomii mii ma gayiin mo e mony'cesh mo be,

¹³ mmoŋora cor mo gom mo ma 'teŋ kapem bana jin 'boru mii mo, a'di jin ta mompi gi monyca ma Arungimis bana mo jin

caaca mo dhali Amanwoth bana jin ta'da Yesu Kristhos mo be.

¹⁴ A'di jin ciki is piti mo gom ana mo mmowan ana 'ba/ mo 'peni aris miinthus mo dhali mmodhelel 'kwanim pitin gana/ mo gom is piti mo, uni kun shwana mii anyor ki thith mo gom miim 'boron mo be.

¹⁵ Bahi aris to gwansan mo dhali malasiya malas mo dhali kucuriya kucur ki moshirri 'baar mo. Dhalku/ ki dhal wathin 'deŋ kamu/ bway mo mmowak /e mo.

3

Tikiri Miim 'Borga/ mo kun Miinu mo

¹ Rogomi uni ki gwo mo mmo'dap 'twa/ mo e uni kun ta itapa mo dhali uni kun ta gi moshirr mo, mmota imanha gwo e mo, dhali mmota uni kun mini thoson is mo gom ma gom miin gana/ mo,

² mmo'koki o gwon thusa po/ wathin 'deŋ kamu/ mo, mmotheth mo 'peni 'kwani kun walana le'd ki tas tas mo, mmota uni gun min ma du 'thup mo dhali mmoŋora dum paŋ gana/ mo e miin tak goma ris 'kwani 'baar mo.

³ Haali/ ana ki is bana 'thissa/ ntwa/ a/ mooniin tani takina pus mo mmo/ ush gwo ha e mo dhali ana suskunu per mo dhali ana takina cinjina/ ka ris mii kun dhukunu e ki 'thir 'thir mo, haali/ ana 'kona 'ce ki 'kol mo, mmo'baara teem bana mo jin dupuwa dup i e mo dhali ki miin dhapan mo, dhali ana

shinu i e ki 'kwani mo dhali ana shina shi/ i e ka rem 'kup mo.

⁴ Hili ki miim 'borga/ mo dhali mii kun miinu ki mo/en ki bwan̄kush mo jin ta ji ma Arumgimis mo, a'di jin ta'da Amanwoth̄ bana mo, piyin mo tani

⁵ a'di taki ana is ki me'd mo, yisa gom miim 'boro'da kamu/ jin miikina ana ki mii ma kar/e mowa, hili ki momi-imiiim pitin̄ gana/ jin ha me'd mo, ki mii jin lamkunu mo ka dho'th jin dhodhu dok/e mo dhali ki mii jin tanu this e Shi/ in Dheleladhelel mo tani

⁶ a'di jin wolkina a'di apo/ ana mo ki ehe/ ka Yesuṣ Kriṣthos jin ta'da Amanwoth̄ bana mo be.

⁷ Wakan ki ana minu 'taki dhu ki mo ma kar/ e mo ka 'them piti mo dhali ta imanbu'th mal e mo ma 'teṣ kape/ gi moṅ'koki/e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

⁸ Gwo jin onu mo be ta isi gwoṅ gana/ be.

Aha/ ona bwa ki / e mini tirrish gwo mo gom to gwansan mo ba/. Wakan ki uni gwansan kun gamki gwo is eya Arumgimis mo tani mini mii mii ka sereḷ mo mmoci is buni mo ki miin̄ gana/ mo. Mii gwansan uni kun ta kum 'borgaṅ gana/ mo dhali ta ku kun mini ha me'd mo gom 'kwani mo be.

⁹ Hili thethi/ mo 'peni mo jin dotu/ gwowa dot mo kun ta gwom pus mo, dhali mo jin beledhu gwo mo, dhali mo jin biruwa bir mo dhali mo jin tanuwa le'd ki ṭas ṭas mo apo/ gwoṅkan jin cinu mo, haali/

uni dar gi shi/ miim 'boro'd mo dhali kun ta kum pe'th mo.

¹⁰ Haali/ gom wathi/ jin kali gwon thus jin ta'da he'k e mo tani 'ko'di a'di rumkunu ki gwo mo me'd 'de/ mo walla me'di su/ mo tani dhalku/ miin̄ kamu/ ki 'dish is mo nyakki a'di mo

¹¹ mmomisha / e ki wathi/ gi wakan a'di wuṭulkunu mo dhali ta'da manmii miinthus mo. A'di wak̄kunu ki is piti mo be.

Gwo jin Yedhuwa Ye'th Sho'k mo gom 'Kwani ka 'Dete/ 'Dete/ mo

¹² Me'd jin miga/ hashka Artimas mo walla Tikikus mo e / e mo tani miyi ki is pini ki dher mo mmoyayu/ i aha/ mo e Pa Nikubulis mo, haali/ aha/ dikina gwo ibwa mo mmo'baar mondit̄ imun mo be.

¹³ Miyi ki miim pini ki dher mo mmoṭora Sinas gwo mo, a'di jin ta'da manmisha jo'd gwoṅkan mo, dhala Abulluus mo mmo/iuyu/ e bway buni ki jahanne/ mo. Hili uni i e ki 'bore/ mo ki uni mina toṅ kamu/ diki har mo.

¹⁴ Dhali dhalki 'kwanim bana da/ ar mii mo si'da/ mmoci is buni ki miim 'boro'd mo, wakan ki uni mini woṭh̄ miin̄ tiya 'twa/ mo kun mini mii ta gi to mo dhali yisa mmomol maman gana/ dho'th mo.

Mom'bor Mii jin Dhalu Me'da Po/ 'Kwani mo

¹⁵ Aris uni 'baar mo kun nyakki 'ko ki aha/ mo tani hashki / e monthe me'd mo. Theki uni gwansan me'd mo

kun enki aman mo e mongam
gwo is mo be.
A'the midi di e umi 'baar
mo.

Gwo jin 'Kwar ma Buulus goma PILIMUUN mo

Monthe Me'd mo

¹ ABuulus jin ta'da habuus goma Kristhos jin ta'da Yesus mo dhala Timuthawuus jin ta'da kam bana mo,

Eya Pilimuun jin enu mo, a'di jin ta'da mannyaka tu'c bana mii mo.

² Dhala Abpiyya mo jin ta 'bwah bana mo dhala Arkibbus mo jin ta'da garr bana jin ta'da thuruk mo, dhala kaniisa e kun gu'b pini mo.

³ A'the e / e mo dhali monku'th is 'peni Arumgimis jin ta'da Babam bana mo dhali Tapa Yesus Kristhos mo be.

Mo/en ma Pilimuun dhali Mongam Gwo Is Piti mo

⁴ Aha/ 'bora Arumgimis pem bwa i is isa yempa/ mo ki aha/ kakina /e e mo eya 'thom pem mo be,

⁵ haali/ aha/ cikina gwo mo gom mo/ en pini mo dhali gom mongam gwo is pini jin karkina /e ka karambuye/ ki Tapa Yesus mo dhali goma ris uni 'baar mo kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo,

⁶ dhali aha/ 'thokina ki mongam gwo is pini jin pwakunu /e mo midi um mo mmonyitha ris to kun 'boron mo kun ta kum bana mo eya Kristhos mo be.

⁷ Haali/ aha/ tana gi mon'kuny bwa kagahara mo

dhali momalas 'peni mo/ en pini mo, /e jin tana kam pem mo, haali/ adu gi 'kwani kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo tani uni yenu 'ba/ mo e /e mo be.

ABuulus Wothki Gwo Is goma Unisiimus mo

⁸ Isi kan mo tani ba aha/ dara gi monyju/ mo ki nyanye/ eya Kristhos mo mmokan /e gwo mo mmomii to kun 'thekkunu gwo mo tani

⁹ hili gom gway gi mo/ en mo tani aha/ ona bwa mo mmoyip 'kup 'kupki /e mo - aha/ jin tana Buulus mo, aha/ jin tana amanya goma Kristhos mo dhali shwane/ aha/ tana habuus mo si'da/ goma Kristhos jin ta'da Yesus mo be -

¹⁰ Aha/ yipa 'kup 'kupki /e mo, goma 'cim pem jin ta'da Unisiimus mo, aha/ jin warkina a'di ki com mo me'd jin dikika/ mo eya sijin mo.

¹¹ (Kadhamo/ niin mo 'thissa/ tani a'di diki ha me'd gom /e mo, hili shwane/ mo tani a'di ta a'din gana/ jin ha me'd mo gom /e mo dhali gom aha/ mo be.)

¹² Aha/ hashkina a'di ka nyan'ko'di /e mo, isa dum pem gana/ a'di ihashkika/ mo niin.

¹³ Aha/ onayi ki aha/ mina bwa 'taki 'kuny mo mmokar a'di nya'ki aha/ mo, ki mii gi wakan mo tani ki a'di midi 'taki mii aha/ to mo gom gway pini mo me'd jin tikirkika/ di mo eya sijin mo gom gwom 'borga/ mo.

¹⁴ Hili aha/ 'tena bwa ki mii ton kamu/ ki dar gi gwom pini jin gama /e me'd mo, ki

mii gi wakan mo tani ki tom pini kun 'boron minu 'taki 'koki mii ki mii kun tucu / e mo, hili ki bwam piniŋ gana/ jin di ki kany mo be.

¹⁵ Wariba/ a'di ta mii yansan jin kwa/ kunu a'di is mo 'peni / e mo gom ari mo mo ki / e mini 'taki ta gi a'di ka nyan'ko'd mo ki sule/ sule/ mo,

¹⁶ mmodok/ e kar a'di me'd cɪŋkina/ jin yolu yisa, hili mmothiis a'di mii 'ko'd e mo me'd cɪŋkina/ jin 'konuki yol mo, mmokar a'di ka kam pini jin enu mo, dhali isi ki ji mum si'da/ mo gom aha/ mo, hili a'di 'teki nyanye/ gom / e ba/, gom mii kun 'konu ki shuman is mo dhali e Tapa mo be.

¹⁷ Wakan wakki/ / e mini o bwa ki aha/ mo mmota agarr pini mo tani budhi a'di mo ma me'd mii jin mina / e 'taki bu'th aha/yi.

¹⁸ Wakki/ a'di thu'thki / e toŋ kamu/ mii mo tani walla di ka murem pini 'ba/ mo gom toŋ kamu/ mo tani 'kwari a'di gom gway pem mo ma.

¹⁹ Aha/, jin tana Buulus mo, i'kwarkina gwo yansan ki me'd pem gana/ mo. Aha/ mina ci / e to mo gom a'di mo - ki aha/ mina diki o gwoŋ kamu/ mo goma murem pini jin dina / e aha/ i'ba/ mo, isi kani jin ta bungwar is piniŋ gana/ mo.

²⁰ Nye, akam pem, aha/ napa shi/ miim 'boro'd 'peni / e mo e Tapa mo. Yeyi aha/ adum pem eya Kriŋthos mo ma.

²¹ Gom jwam pem jin wuka/ / e i is mo gom gwom

pini jin hana / e e mo tani aha/ 'kwarkina / e gwo yan mo, mmomishkika/ ki / e mini mii uni kan ki nyanye/ mo mmobol gwom pem jin oka/ / e e mo.

²² Ki mii yan jin miina / e e me'd mo tani thosoni gu'b yilkina/ si'da/ mo gom aha/ mo haali/ aha/ tosha e mon'thom pini mo ki aha/ minu ci ki / e mo be.

Kwalany 'Te/ Ba/. Monthe Me'd mo

²³ Abapraas, a'di jin ta'da garr pem jin nyak aha/ ca'b eya sijin mo gom gway ma Kriŋthos jin ta'da Yesus mo tani hashki / e monthe me'd mo,

²⁴ dhala Markus si'da/ mii'd wakan mo dhala Aristarkus mo dhala Dimas mo dhala Luuka mo, uni kun tana garr pem kun nyak aha/ atu'c mii mo.

²⁵ A'the gi Tapa Yesus Kriŋthos midi nyak di ki / e e shi/in pini mo be.

Gwo jin 'Kwaru gom 'Kwani IBRANIYIIN mo

*Arumgimis Torki Gwo ki
Ya/m Piti mo*

¹ Eya ris bway kun 'ko
ki she/ ki she/ mo tani
Arumgimis torki gwo e
ibabam bana kadhamo/
mo ki imançi gwom piti
kadhamo/ mo.

² Hili ka tee kuṅ 'ko'd
gwansan mo tani a'di torki
gwo e ana ki a'di jin ta Ya/
mo be, a'di jin karkina a'di
'pen ka pije/ mo mmota
amanbu'th mal gom to 'baar
mo. Dhali e a'di mo tani
mony'cesh si'da/ ukkina a'di
mo be.

³ A'di dhelki monyca ma
Arumgimis mo mo dhali
kal isi jamas jin takina a'di
buyempam pitiṅ gana/ mo,
mmojetkina a'di aris to kun
uku mo ki gwo gi mom'bi'th
piti mo be. Ki a'di diki'd
mmodhelela dhelel mo gom
miinthus mo tani a'di ca'bki'd
ki me'da bim poros gi a'di jin
Eka/ Ek e momis mo,

⁴ mmowarkina a'di ki a'di
jin telki gantha/ mo mmope
iman'doyu gwo 'kup mo, ma
gom gway piti jin bu'thkina
a'di mo jin 'boro'd ki isi 'bor
gana/ mo mmobol kum buni
e mo be.

*Ya/ A'di Itelki Gantha/ ki
Iman'doyu Gwo mo*

⁵ Haali/ eya man'doyu gwo
jana sa/ i/on ma Arumgimis
gwo mo me'd 'de/ mo ki:

/E ta Ya/m pem mo,
shwane/ aha/ dho'thkina / e
mo?

walla dok/e,

Aha/ mina ta a'di com mo,

dhali a'di midi ta aha/ ya/um
mo?

⁶ Dhali dok/e, ki a'di kalki mo
ma dho'th jin ta ji ma bwan-
yara/ e mony'cesh mo tani
a'di oki gwo mo ki:

Dhalki aris iman'doyu gwo
ma Arumgimis luṅi
a'di mo.

⁷ Gom iman'doyu gwo mo
tani a'di ki o gwo mo ki:

A'di jin dhuki iman'doyu
gwom piti mmota
'tham mo,

dhali cinṅkinam piti mmota
akapany o'd ma le'dan
mo.

⁸ Hili gom Ya/ mo tani a'di ki o
gwo mo ki:

Akursin tapam pini, ayy
Arumgimis, ta a'di jin
midi di goma sule/ mo
dhali ki sule/ mo.

Cwa ma kar/e mo ta cwa gi
bampam pini mo.

⁹ /E enki mii ma kar/e mo
dhali shi/ mo i e mo,
mo jin ushu gwoṅkan
mii mo.

Wakan Arumgimis, jin ta'da
Arumgimis pini mo,
a'di 'koshki/e is mo

ka yin gi bwan 'kunyga/ mo
mmo'ce'd cin tiyam
pini apo/ mo.

¹⁰ Dhali,

/E jin ta Tapa mo, /e ka'bki
mony'cesh sho'k mo
'peni ka muṅ'kup mo,

dhali aris momis uni ta mii
kun miina /e ki me'd
pini mo be.

11 Uni minu 'ce'd sho'k mo tani, hili /e mini di mo be.

Uni mini wuwa dhan mo me'd burrinye/ jin shi/ i isi 'baar mo.

12 Me'd burrinye/ jin kumu bwam/ e mo tani / e mini 'kuç uni is mo

dhali uni minu ak e mo me'd burrinye/ mo be.

Hili /e din naskina/ ki jamas jin tana /e/e mo,

dhali yil pini mini 'koki ush me'd mo be.

13 Hili eya man'doyu gwo jana sa/ i/ ona a'di gwo mo me'd 'de/ mo ki:

Ça'bi /e aha/ ki me'da bim poros pem mo

ntagi aha/ mina dhu 'kup pini mmota cwam pini jin mina /e idhu sho'k mo?

14 'Kona ris uni ki ta shi/ in kun mii to mo, kun hashkunu mo mmomii to mo, gom gway gi uni gwansan kun mini bu'th bway gi mowoth mowa?

2

Gum Dhan Mowoth mo

1 Wakan ana mina mii ciya hirdhe/ ki 'dish 'dish mo ki gwo jin ciçkina ana mo, isi ciki/ ki ana minu 'koki bor 'peni a'di mo.

2 Haali/ wakki/ gwo jin bahu ki iman'doyu gwo mo tani doshki'd ki sho'k mo dhali aris mo jin dhanu gwo mo walla mo jin ushu gwo ha e mo bu'thki mo jin raküwa rakü bway jin ta jin kar/ e mo tani.

3 i/ ana mina ye kata mo, wakki/ ana pinykina is mo gom dhan gumbway mowoth yan mo? A'di bakkunu itwa/

a/ mo ki Tapa mo, dhali a'di telkunu sho'k mo e ana mo ki uni gwansan kun ciçki a'di mo be,

4 ka Arungimis di'd si'da/ mmokal gwo o ki jamas mii mo kun miikina a'di mo dhali aris momer mo dhali aris mimer kun 'kona e ki she/ ki she/ mo dhali ki to kun cinu ki me'd ki Shi/ in Dheleladhelel mo, kun pwakku bwa mo isi ki bwam pitinj gana/ mo be.

A'kan'kup gi Mowoth mo

5 Haali/ Arungimis diki kar gwo gi moshirr mo apo/ iman'doyu gwo mo gom to gun ta kun this kun minu mii e mony'cesh yan mo, a'di jin 'kokina ana mo mmo/o mo.

6 A'di pikunu mo e monkamu/ e gwo ma Arungimis mo ki:

Wathi/ gi wakata mo, jin mina /e i/o bwa ki a'di mo,

walla ya/ gi wathi/ mo ki /e mini hil a'di i e mo?

7/E karki a'di gom ari mo mo mmota jin gwa'da'd ki iman'doyu gwo mo.

Dhali / e shumki a'di ki monyca mo dhali ki montak mo,

8 mmodhukina /e aris to 'baar mo e moshirr piti e bwan'kwariny sho'k piti mo be.

Dhali goma ris to gun dhukunu mo e moshirr gi 'kwaniny'cesh mo tani a'di diki dhal ton kamu/ ka pije/ mo 'peni moshirr piti mo. Me'd jin dina a'di kan mo tani, ana 'konaki para ris to e naskina/ mo e moshirr piti mo.

⁹ Hili ana parkina Yesus e mo, a'di jin diki'd ki ari mo mo mmokarkunu a'di ki gwa'd mo ki iman'doyu gwo mo tani a'di shumkunu mo ki monyca mo dhali montak mo gom isa nyor jin wukina a'di mo. Wakan ka 'the ma Arungimis mo tani a'di midi 'taki nyok wu mo goma ris 'kwani 'baar mo be.

¹⁰ Haali/ a'di gama'd ki isi gam gana/ mo ki a'di, a'di jin uku to 'baar mo gom gway piti mo dhali a'di jin 'kon ma ris to 'baar mo mmo/uka uk ki a'di mo, mmosuskina a'di iya/ gi 'kwani ka ris mo e monyca mo, a'di jin ta'da shu/um bway gom gway gi mowoth buni mo tani ki a'di minu 'taki kar ji gi isi 'borgan gana/ mo ki mo jin 'koshu is ka nyor mo be.

¹¹ Haali/ a'di jin dhagamki'da dhagam mo dhali uni gwansan kun dhagamkunu mo tani uni takin gi mo ma tel 'pen jin ta'da 'kan'kup mo. A'di ka ba/ idina is ki 'the a'di mo mmoyuk uni ki iwak piti mo,

¹² mmo/o gwo mo ki:

Aha/ mina bah /e gway pini e iwak pem mo

dhali e bwaman ma waambuhany 'kwani kun tuli is mo tani aha/ mina man /e mo be.

¹³ Dhali dok/e,

Aha/ mina kar mongam gwo is pem e a'di mo,

Dhali dok/e,

Aha/ a'dihe/ mo, dhali uci kun cin ma Arungimis aha/ mo be.

¹⁴ Me'd jin wakina a'di kan mo mmobu'thkina uci bunjwar is mo dhala bas mo tani a'di ki is piti si'da/ bu'thki buyempa jin nyakka'd kan mo, ki, ki e mowu mo tani a'di midi 'taki 'ce'd a'di sho'k mo, a'di jin ta gi mom'bi'th gi mowu mo, a'di jin ta tapa ma ruma 'cesh mo

¹⁵ dhali 'cuk uni gwansani 'baar mo, uni kun 'kokin e mo jin ko/ kina uni wu mo e moshirr gi mondek mo mmo'baar mon'koki/em buni mo.

¹⁶ Haali/ ka jin gana/ a'di diki ta gwo gom iman'doyu gwo mo a'di jin shwakina a'di jwa mo, hili gom emen ma Ibrahiim mo be.

¹⁷ Wakan a'di ka ba/ ituju mmowa e ki iwak piti mo eya ris 'twanjal kuku/ mo, wakan ki a'di midi 'taki war ka gasiis jin ca'd mo jin ta'da manmiimii mo dhali jin ta isinj gana/ mo, e mo jin miinu to goma Arungimis mo, mmomii mii jin ta ji ma the/m me'd gom miinthus gi 'kwani mo be.

¹⁸ Haali/ gom a'di ki is piti mo tani, a'di 'koshkina is ka nyor mo dhali a'di palkunu mo, a'di misha a'di uni gwansan woth mo kun palkunu mo be.

3

Yesus A'di Itelki Gantha/ ka Musa mo

¹ Wakan iwak kun kogu mo, um gun pwakkunu to gi momis mo ka yuk jin yuku mo, mmokwo'c jasi eya Yesus mo, a'di jin karkunu ki she/ mo dhali ta'da gasiis jin

ca'd mo gom gwom bana jin pikina ana mo.

² A'di ta a'di jin ta a'di isin gana/ mo gom a'di jin karki a'di 'pen ka pije/ mo, me'da Musa mo mmotakina a'di isin gana/ mo si'da/ e gu'b ma Arungimis mo.

³ Hila Yesus a'di karkunu ki a'di jin haki me'd ki han gana/ mo e monyca mo mmobola Musa e mo, me'da mannyaŋ gu'b jin takkunu kagahara mo mmobol gu'b e mo be.

⁴ (Haali/ aris gu'b ki she/ ki she/ nyanj kunu ki 'kwani mo, hili amannyaŋa ris to 'baar mo tani a'di ta'da Arungimis mo be.)

⁵ Dhala Musa a'di ta a'di jin ta isin gana/ mo mmomiya ris to 'baar mo e gu'b ma Arungimis mo me'da manmii to mo, mmotesa ris gwo gom to 'baar mo kun minu mii tori 'ko'd mo be.

⁶ Hila Kristhos a'di ta a'di jin ta isin gana/ mo apo/ gu'b ma Arungimis mo me'd ya/ mo. Dhali ana tana kuj gu'b piti mo wakki/ ana mina bu'th gwo ki nyen mo, gwo gom mom bana jin wukina ana a'di jwa i is mo dhali dhu 'ba/ ki ca mo e mo ma 'ten kapem bana mo be.

Asi/ is gom 'Kwani ma Arungimis mo

⁷ Wakan, me'd gwo jin okina Shi/in Dheleladhelel mo ki:

Shwane/, ki um mini cik 'twam piti mo tani

⁸ dhalka dum bum ki 'bi'th mo me'd mii jin ushkunuwa ush mo

eya tee jin palkunu um mo e mombwaasho mo

⁹ e mo yin jin palkina ibabam bum aha/ mo dhali mish miim pem ki yila issu/ mo.

¹⁰ Wakan aha/ ci'thkunuwa du mo ki 'kwani ma nyakum yil gwansan mo,

dhali o gwo mo ki: Uni isa yempa/ iikini dheres mo eya dum buni mo

dhali uni 'koki mish bway pem mo.

¹¹ Me'd jin thulka/ me'da po/ gwo mo goma nyor pem jin dekga/ mo tani uni mini 'koki cik mo e mo ma si/is pem ki sule/ sule/ mo be.

¹² Hili ki 'bore/ iwak mo isi ciki/ ki jin tal 'den kamu/ 'peni bwam um mo midi diki 'taki ta ga du jin ta thus ki thus mo mmo/ ush gwo gam is mo, mmosus um mmota'k mo 'peni bway ma Arungimis jin di ki e mo be.

¹³ Malasiya malas ka rem 'kup isa yempa/ mo isi me'd jin tana a'di atee jin yuku ka Tee Yan mo, jin mina miinthus diki he'k jan tal 'den kamu/ e mo ki mo ma he'k em piti mo mmo'bi'th uma du mo.

¹⁴ Haali/ ana pwakkunu to eya Kristhos mo wakki/ ana jasi 'te/ mo mina bu'th monyjwam bana jin wuna ana a'di i isi twa/ a/ mo mmotel sho'k mo ntagi 'pemen mo,

¹⁵ ki a'di 'konu mo mmo/ o si'da/ mo ki:

Shwane/, ki um cikki 'twam piti mo tani

dhalka dum bum ki 'bi'th mo

me'd mii jin ushkunuwa ush
mo.

16 Ki ija si'da/ uni i'kokin
mo mmocik a'di mo dhali
'ko mo mmo/ usha ush mo
naskina/? 'Kona uni ki ta
uni gwansani 'baar mo kun
dhalki Pam Masir 'pen mo e
bwan'kwariny mii jin shun
ma Musa ashu/ um bway
mowa?

17 Dhali ki ija a'di ici'thki a'di
adu ki yila issu/ mo? A'di
diki ta uni gwansan kun mi-
iki miinthus mowa, kun ishk-
ina bungwar is buni e bwam
ma sho mowa?

18 Dhali ki ija si'da/ ithulkina
a'di me'da po/ gwo mo mmo/
o ki uni mini 'koki 'taki ciç
mo e mo ma si/is piti ki sule/
sule/ mo, hili a'di diki ta uni
gwansan kun ushki gwo ha e
mo mmomii mowa?

19 Wakan ana parkina uni e
mo ki uni molki ciç mo haali/
uni ushki gwo gam is mo be.

4

1 Wakan, ki gwom piti jin
okunu is mo gom ciç jin minu
ciç mo e mo ma si/ is piti
diki'd mo tani dhalki ana ko/
ka is mo isi ciki/ mo ki jan
tal 'deñ kamu/ 'peni um midi
'taki a^hha/ a^h mo mmojidhir
a'di mo be.

2 Haali/ gwom 'boro'd
pu'dki'di ana mo jasi me'd
jin pu'dki'd e uni mo. Hili
gwo jin ciçkina uni mo tani
diki war ki ji gi ha me'd gom
uni mo, haali/ a'di diki 'dap
ki me'd mo ki mongam gwo is
mo e uni gun ciçki a'di mo be.

3 Haali/ ana kun gamkina
gwo is mo tani ciçkina mo e

mo ma si/is yan mo, me'd gwo
jin okina a'di mo ki:

Me'd jin thulka/ me'da po/
gwo mo goma nyor
pem jin dekga/ mo tani

Uni mini 'koki ciç mo e mo ma
si/is pem ki sule/ sule/
mo be,

ba miim piti 'baarkunu mo
'peni monka'b jin ka'bkina
a'di mony'cesh mo be.

4 Haali/ a'di torki gwo mo e
monkamu/ mo goma cim ma
pesu/ mo e bway ki wa cikise/
ki: Dhali Arumgimis siki is
mo ka cim ma pesu/ mo 'pena
ris to kun ukkina a'di mo be.

5 Dhali dok/e e mo yansan mo
tani a'di o gwo mo ki:

Uni mini 'koki ciç mo e mo ma
si/is pem ki sule/ sule/
mo be.

6 Me'dyin ki mii gi wakan mo
tani kun tiya 'kon mmociç
mo e a'di ki a'di diki'd nask-
ina/ mo. Dhali uni gwansan
kadhamo/ kun bu'thki gwom
'boro'd mo dhali ush me'd
mo mmo'koki ciç a'di mo tani
haali/ uni warkin ki iman/
ush gwo ha e mo be.

7 Dok/ e a'di karki'da teen
kamu/ mo mmo/o gwo mo
ki: Shwane/, mmo/o gwo mo
eya Dawuu'd mo, ma isi 'ko'di
nnii mo, e gwo kun 'tulkunu
mo hila/ ki:

Shwane/ ki um ciçki 'twam
piti mo tani

dhalka dum bum ki 'bi'th mo.

8 Haali/ wakka Yashuu/ midi
'taki ci ki uni mo ma si/ is
mo tani Arumgimis midi diki
'taki o gwo goma teen kamu/
jin midi di i'ko'd mo be.

9 Wakan a'di ica'bkin ma cim
ma pesu/ mo jin mina 'kwani
ma Arumgimisi si/is mo be.

10 Haali/ a'diyin jin midi ciç mo eya tee jin min ma Arumgimisi si/is mo tani a'di si'da/ midi dak miim piti mo me'd jin dak ma Arumgimis miim piti mo be.

11 Wakan dhalki ana bira bir mo mmociç mo e mo ma si/is yan mo, wakan ki jan tal 'deŋ kamu/ midi diki bit mo e 'kusan gwon 'de/ yan jin ushu gwo ha e mo.

12 Haali/ gwo ma Arumgimis ta gwo jin di ki e mo dhali umi is mo dhali kaaka ki ŋarŋar mo mmobol gandala turga/ jin ka'd ka 'ban su/ e ki ka mo mmosuka su'k mo mmokwa/ a kashira/ bwa mo dhali shi/ in mo, dhali gwocor mo dhali noro'd mo, dhali mmonyith gwo kun kulumu ibwa mo dhali ayiseŋ gwo gi 'twa/ ma du mo.

13 Dhali ibwambori a'di mo tani to jin ukuŋ kamu/ yisa di'da jin bagkunu 'peni a'di mo, hili aris uni 'baar mo dhunu eya tente/ mo dhali 'kon ki laŋ laŋ mo e bwambori em piti mo, a'di jin mina ana mii us is mo mmomii to mo.

Yesus Ta Dhana Gasiis jin Caaca mo

14 Me'd jin takina ana ka dhana gasiis jin caaca mo, a'di jin peki'd ki tur mo eya ris momis mo, a'di jin ta'da Yesus mo, jin ta Ya/ ma Arumgimis mo tani, dhalki ana budha a'di ki ri'd mo mmotel sho'k mo e gwom bana jin pina ana mo be.

15 Haali/ ana tana ka gasiis jin ca'd mo, a'di jin misha isa nyor 'ciŋ mo nyakki moŋ'ka'd

is bana mo, a'di jin ta jan tal 'de/ jin palkunu mo ki 'twaŋkal kuku/ mo me'd ana mo tani hili a'di diki mii miinthus mo be.

16 Wakan dhalki mom bana jin wuna ana a'di jwa i is mo 'dish ana abor mo ki 'dish 'dish mo eya kursi ma malik jin ta ji ma 'the mo, ki ana mina 'taki bu'th momimii mo dhali gama 'the mo mmowotha/ woth mo ka tee jin minu mii ta gi a'di mo be.

5

1 Haali/ iris igasiis kun can ka 'dete/ 'dete/ mo kun kwanykunu mo 'peni bwaŋ 'kwani mo tani uni dhukunu 'pen ka piŋe/ mo gom mii mo gom gway gi 'kwani mo mmo'disha uni Arumgimis is ki mii mo, mmoci to gun cinu ki me'd mo dhali to kun 'ciŋuwa basa 'cesh mo gom miinthus gi 'kwani mo.

2 A'di mishi mii us is ka daran du mo gom 'kwani kun ta pus mo dhali kun thami mii mo, haali/ a'di ki is piti 'kamu ki mo jin 'ka'du is mo.

3 Haali/ gom mii yansan mo tani a'di ka ba/ imidi mii ci to jin cinu mmo'ciŋa/ basa 'cesh mo gom miinthus pitin gana/ mo me'd mii jin nyakka'd ki isi nyak gana/ mo me'd jin miina 'kwani gwansan mo gom miinthus buni mo be.

4 Dhali wathin tal 'deŋ kamu/ yisa di'da jin midi kar is piti ki montak yan apo/ is piti mo, hili a'di yukkunu ka Arumgimis mo, jasi me'da

yuk jin yukunuwa Haruun wakan mo be.

⁵ Wakan si'da/ aKristhos diki kar is pitiŋ gana/ ki ca mo mmominu kar a'di ka gasiis jin ca'd mo, hili a'di karkunu 'pen ka pije/ mo ki a'di jin oki gwo e a'di mo ki:

/E ta Ya/m pem mo.

Shwane/ aha/ dhotha /e mo.

⁶ Me'd gwo jin ona a'di si'da/ e moŋkamu/ mo ki:

/E tana gasiis jin midi di ki sule/ sule/ mo

mmothuk mii ma Malkisaadag i'ko'd mo.

⁷ Dhali ka tee jin bu'thkina a'di buŋgwar is gi 'kwani ki is piti mo tani, aYesus ciki mo ma 'tho jin 'thonu mo dhali di'ba di'b is mo ki 'twa/ jin caaca ki moŋko mo dhali ki jabu'th mo, e a'di jin mishi a'di is ta ki me'd mo 'peni mowu mo, dhali a'di cikkuunu ko mo gom mii ma gayiin piti jin kogu mo.

⁸ Ba a'di ita Ya/ mo tani a'di da/ arki gwo jin hanu gwo e mo gom to jin 'koshki a'di is ka nyor mo.

⁹ Dhali mmo'borkunu a'di ki 'bor gana/ mo tani a'di warki'd ki 'kusan gi bway gi mowoth ki sule/ sule/ mo e uni 'baar mo kun haki a'di gwo e mo be,

¹⁰ mmo'cemkin ma Arumgimis a'di gway mo mmota agasiis jin ca'd mo mmothuk mii ma Malkisaadag i'ko'd mo be.

Arum jin Rumu Apo/ Mo jin Dhalu Gwoŋ Gana/ 'Pen mo

¹¹ Gom gwo yansan mo tani ana takina gi gwo kagahara mo mmo/ o mo, a'di jin

'bitha'bi'th mo mmobe'd 'pen ka pije/ mo, haali/ um ushkina 'ce ki us mo mmocik a'di mo be.

¹² Haali/ ba um ka tee yansan mo tani um ka ba/ imini 'taki ta imantor gwo mo, hili um mini mii ta gi jan 'deŋ kamu/ mmotor um gwo mo dok/ e isi ki gwo ma bwa nyara/ jin twa/ a/ gi gwo ma Arumgimis mo. Um mini mii ta ga ko mo mmopi mo, yisa mmoshwa maa ki ka'c yisa.

¹³ Haali/ aris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo kun 'ko 'ko'd eya ko mo tani uni daran gi 'twaŋ gwocon mo e gwo jin ta'da kar/ e mo, haali/ uni ta uci mo be.

¹⁴ Haali/ maa jin shwanu ki ka'c mo tani a'di gom 'kwani kun iskin mo be, a'di gom uni gwansan kun ye'thkunu sho'k mo ki gwon gwocon gi bwam buni mo mmobotkina uni ki miim 'boro'd mmokwa'th mo 'peni a'di jin ta thus ki thus mo.

6

¹ Wakan, dhalki ana dhala gwo ma bwa nyara/ kun toru 'pen mo goma Kristhos mo dhali yip 'kupki isi yip gana/ mo e mo jin isuwa is mo, yisa mmomina ana n'thi toŋ kamu/ dok/ e apo/ mo jin ka'bu/ e mo jin rijuwa du is mo 'peni mii kun wukin mo, dhali moŋgam gwo is 'kup ka Arumgimis mo yisa,

² ki gwo jin yedhu sho'k mo gom gwo gi mo jin lamuwa lam is mo ki miin dhamo/ mo, dhali mo jin 'thikunu mii 'ko'di me'd mo, dhali momp

'peni mowu mo, dhali mo jin toru gwon dwall 'twa/a 'cesh ki sule/ mo.

³ Dhali mii yansan a'di imina ana imii mo wakki/ Arungimis midi dhal ana bway mo be.

⁴ Haali/ a'di molu mii mo mnotash mii e mo dok/ e gom mo jin rijuwa du is mo gom uni gwansan kun takin gi e ma du kun 'twakki mo ki 'twak jin shi/ i'd 'thissa/ mo, uni gun nyokki to gi momis jin cinu ki me'd mo dhali war ki uni gun pwa⁴kkunu Shi/in Dheleladhelel mo be,

⁵ dhali uni kun nyokki mo jin 'kunya gwo ma Arungimis mo dhali aris mom'bi'th kun mini pu'du/ ki she/ yil mo,

⁶ wakki/ uni mini ci mii jin dhalu gwo 'pen mo, me'd jin 'koshkina uni Ya/ ma Arungimis jwa mo ki cwany'cithan dhul mo gom gwo ki bwam buni mo dhali 'de'k a'di imis mo ki a'di midi bu'th mo jin wakuwa wak mo be.

⁷ Haali/ mony'cesh jin piki yi'den sho'k mo jin ta'kki 'twa/ me'd ka ris apo/ a'di mo dhali a'di ki dho'th 'cemen to kun ha me'd mo gom gway gi uni gwansan kun korki a'di mo tani mony'cesh bu'thki mom'bor mii 'peni Arungimis mo be.

⁸ Hili wakki/ a'di dho'thki'da risa 'de/ mo dhali arisa lit mo tani a'di ushki me'd mo dhali 'dishkina 'twa/ mo ki a'di minu jee mo. Dhali 'pemen piti mo tani a'di minu pur ki o'd mo be.

Momish ki Isa Dun Gana/ mo. Mo ma 'Tej Kape/ mo

⁹ Hili um gun enu mo, aman lalkunu sho'k ki gwo mo eya dum bam mo gom um mo, mmomisha aman tom 'borga/ 'peni um mo kun ta kum bway gi mowoth mo, ba gwo gi wakan mo tani a'di i/ okina aman gwo mo be.

¹⁰ Haali/ Arungimis diki mola kar/ e ta mo wakan mmoshampar miin tom bum ki e mo dhali mo/en jin torkina um gom gway piti mo e miin to gun miikina um mo gom uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo, me'd mii gun 'kokina um mmomii a'di shwanesan mo.

¹¹ Dhali aman ona bwa ki isi on gana/ ki um ka 'dete/ 'dete/ mo mini tor mii yan ka daran du mo mmonyitha/ nyith ki mii jin shi/ i'd mo mmomish ki isa dun gana/ gom mo ma 'tej kape/ jin midi di ntagi 'pemen mo be,

¹² wakan, ki um minu 'taki 'koki soro^h mo, hili tho^{ki} uni gwansan mii mo uni gun takin gi mal mo e gwo kun onu is mo ki mongam gwo is mo dhali ki bwa jin 'ku^{cu} ki 'kari'th mo be.

¹³ Haali/ ka Arungimis oki gwo is goma Ibrahiim mo me'd jin dara a'di gi jin tal 'den kamu/ jin eka/ ek ki a'di jin thulkina a'di gwo me'da po/ mo tani a'di ki is piti a'di ki thul a'di gwo me'da po/ ki is pitin gana/ mo

¹⁴ mmo/o gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ mina 'bor /e mii mo dhali mar /e is mo be.

¹⁵ Dhali wakan a/Ibrahiim taki'd gi bwa jin 'kuçkina a'di ki 'kari'th mo mmobu'th gwo jin onu is mo.

¹⁶ Kwani ka jin gana/thulki gwo me'da po/ ki a'di jin caaca mmobol uni e ki is bunin gana/ mo, dhali eya ris gwom buni kun suka uni mo tani gwo jin thulu me'da po/ mo a'di ta gwo jin 'ko'd jin toruwa bora 'cesh mo.

¹⁷ Wakan ka Arungimis dina gwo ibwa mo mmotor mo jin pina a'di gwo jipi e ki nyanye/ mo gom uni gun mini kal mal gi gwo jin onu is mo tani a'di diki ak buyempam pitin gana/ e mo gom 'kup bwan ganam piti mo tani a'di hurki 'pen bway bwaman mo ki gwo jin thulkina a'di me'da po/ mo be.

¹⁸ Wakan ki gwo kun 'koni su/ kun 'konuki ak e mo tani e mo jin moluwa Arungimis nyo/ mo ki a'di ta thus mo tani ana kun takina gi mo jin sokina ana mo gom jwam bana jin sokina ana mo mmohur mo e a'di mo tani minu 'taki 'bitha du is mo mmobu'th mo ma 'tej kape/ jin karkunuwa bori ana mo be.

¹⁹ Ana takina gi a'di yansan mo mmomish mo ki isa duj gana/ mo dhali telu sho'k mo ka kar 'kup tonkuthu'd goma kashira/ mo dhali mo ma 'tej kape/ caan jin jidhirki'd mo dhali ciç mo e mo yan jin kogu mo ibwampo/ burrine/ jin karu ka yolol mo mmodik mo e mo,

²⁰ mo caan jin yakin ma Yesus ntwa/a/ mo gom gway

bana mo mmotakina a'di agasiis jin ca'd mo ki sule/ sule/ mo mmothuk mii ma Malkisaadag mo be.

7

Igasiis Thukki Mii ma Malkisaadag mo

¹ Haala Malkisaadag yan jin ta'da malik gi Pan Saliim mo dhali a'di si'da/ ta'da gasiis gi a'di jin Cayaa/ e ki Ca mo jin ta'da Arungimis mo tani a'di gamki'da Ibrahiim 'kup mo mmodokkina a'di ka nyan'ko'd mo 'peni mo jin 'koshkina a'di imalik mo dhali 'bor a'di mii mo be.

² Dhali e a'di mo tani a/ Ibrahiim ki kwa/ a'di to bwa mo jin 'dapki'da 'dap 'twa/ ka 'kume'd mo 'peni aris to 'baar mo. A'di ta a'di jin twa/a/ mo ki mo jin luku gway piti mo jin ta'da malik jin ta'da kar/e mo dhali a'di si'da/ta'da malik gi Pan Saliim mo, a'di jin onu ki, amalik gi mo ma ku'th is mo be.

³ A'di di'd ki dar gi com mo, walla kum si'da/ mo, walla dar gi gwo jin beledhu gom emen piti mo, dhali a'di si'da/ dara'd gi mo 'pena tee ga mun'kup mo walla 'pemen gi mondiki/em piti mo, hili a'di wana e ki Ya/ ma Arungimis mo mmotikirkina a'di di mo mmota agasiis ki sule/ sule/ mo be.

⁴ Bahili ma. Cam piti wa'da/. A/ Ibrahiim jin ta'da dhana baba gi 'Kwani ma Israyiil mo çiki a'di to jin 'dapki'da 'dap 'twa/ ka 'kume'd mo 'peni to kun dilunu mo.

⁵ Dhali uni gwansan kun ta emen gi 'Kwani Lawi mo kun bu'thki mo jin tanuwa gasiis mo tani uni ta gi gwonkan jin 'kwarkunu mo e gwonkan jin cinu mo mmobu'th to kun 'dap 'twa/ ka 'kume'd 'peni 'kwani mo, uni gun ta ikam buni mo, ba uni gwansan si'da/ ita emen 'pena Ibrahiim mo be.

⁶ Hili wathi/ yansan jin dara'd gi gwo jin beledhu 'peni emen buni mo tani bu'thki to jin 'dap 'twa/ ka 'kume'd 'pena Ibrahiim mo dhali 'bor a'di mii mo, a'di jin ta gi gwo jin onu is mo be.

⁷ A'di ta gwo jin 'ce'dki'da gagala/ isi nnii mo ki gwo jin sugu ki a'di jin gwa'da'd mo tani 'borkunu mii ki a'di jin telki gantha/ mo be.

⁸ Mmahan mo tani to kun 'dap 'twa/ ka 'kume'd mo bu'thkunu mo ki 'kwani kun mishu wu mo. Mmun mo tani ki jan tal 'de/ mo jin teskunu gwo mo ki a'di di'd ki e mo be.

⁹ Jan tal 'denj kamu/ midi 'taki o isi gwo ka Lawi ki is piti jin bu'thki to jin 'dap 'twa/ ka 'kume'd mo tani ciki to kun 'dap 'twa/ ka 'kume'd ka Ibrahiim mo,

¹⁰ haali/ a'di diki'd naskina/ e 'penthi'th gi com mo ka Malkisaadag gamki a'di 'kup mo be.

¹¹ Wakki/ mo jin tanu gu ki 'boron ki isi 'bor gana/ mo mishu jidhir mo ki mii gi 'Kwani Lawi ki mo jin tanuwa gasiis mo tani (Haali/ e bwan'kwariny a'di mo tani 'kwani bu'thki

gwonkan jin cinu mo) gwo ki wakata iminu dok/ e mii ta mo mmodok sho'k mo goma gasiisa kamu/ mo mmocu mis mo mmothuk mii ma Malkisaadag i'ko'd mo, mmodhal jan 'denj kamu/ gway piti e i is mo, mmothuk mii ma Haruun i'ko'd mo?

¹² Haali/ wakki/ mo di'd mo mmo/ak mo jin tanuwa gasiis e mo tani a'di midi mii ta mii jin n'apuwa n'ap mo jin minu mii aka/ ak e mo e gwonkan jin cinu mo si'da/.

¹³ Haali/ a'din 'de/ yin jin okunu gwo gwansan mo tani a'di cila mo jin tana a'di ja waka kamu/ mo, 'peni a'di jin dina a'din 'denj kamu/ ki mii to mo eya gwa'a/ jin miinu to goma basa 'cesh ki sule/ sule/ mo.

¹⁴ Haali/ a'di mishu eya tente/ ki Tapam bana a'di ta emen 'pena Yahuuda/ mo dhala Musa si'da/ diki o gwon kamkina kamu/ goma wak yansan gom mo jin tanu igasiis mo.

¹⁵ Gwo yansan a'di warki'd ki isi gwo jin mishu eya tente/ ki mish gana/ mo ka gasiisa kamu/ midi cuyi mis jin mina e waka Malkisaadag mo be,

¹⁶ a'di jin warki'd ka gasiis mo, yisa ki isi gwo jin 'thekkina gwonkana 'thek mo isi gwo gom bungwar is mo 'peni emen kun tanu mo, hili ki mom'bi'th gi mondiki/e jin molu dhi'th sho'k mo.

¹⁷ Haali/ gwo onu mo gom a'di mo ki:

/E tana gasiis ki sule/ sule/ mo, mmothuk mii ma Malkisaadag i'ko'd mo be.

18 Dhali ki me'da kamu/ mo tani gwoṅkana dhamo/ jin 'kwarkunu mo a'di puunu/ mo haali/ a'di 'ka'dkina is ki 'ka'd mo dhali a'di ta dholgwon mo be.

19 (Haali/ gwoṅkan jin cinu mo tani yisa piyi miinj kamu/ jin 'boro'd ki 'bor gana/ 'kup ka pije/ yisa.) Dhali ki me'da kamu/ dok/ e mo tani mo ma 'teṅ kapem 'borga/ mo tani a'di waru/ is mo, a'di jin 'dishkina ana Arumgimis is ki a'di mo be.

20 Dhali a'di si'da/ diki di mo ki dar gi gwo jin thulu me'da po/ mo.

21 Haali/ unin dhamo/ gwansan kun warkin ki igasiis mo tani uni bu'thki mom buni kun tana uni igasiis mo ki dar gi gwo kun thula uni me'da po/ mo. Dhali hili jan tal 'de/ yansan mo tani a'di bahu gwo mo ki gwo jin thulu me'da po/ mo ki:

Tapa a'di thulki gwo me'da po/ mo

dhali a'di midi diki ak bwam piti e ki sule/ mo.

/E tana gasiis ki sule/ sule/ mo be.

22 Mii yansan a'di ki ciya Yesus mo mmota to jin 'tashu 'twa/ mo gom gwom 'borga/ jin gamu me'd mo jin bolo'da kamu/ e mo.

23 Haali/ igasiisa dhamo/ tana ris ka ris ki em buni kun denju uni mo, haali/ uni dilu isa bora 'cesh ki wu mo 'peni miim buni jin tikirkina uni mii ma gasiis mo.

24 Hili a'di bu'thki mii, mii jin tana a'di agasiis mo mmoṭel ki sule/ mo, haali/ a'di

tikirki di mo ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

25 Gom 'kup gwo yan mo tani a'di mishki mii mo isa yempa/ mo mmota uni gwansan is ki me'd mo, uni kun 'dishkina Arumgimis is mo ki a'di mo, haali/ a'di isa yempa/ diki'd mo mmota amanwoth gwo is gom uni mo be.

26 Haali/ a'di ha me'd ki han gana/ mo ki ana mina 'taki ta ga gasiis jin ca'd gi wakan mo, a'di jin kogu mo dhali a'di jin dar gi mii 'ba/ mo dhali a'di jin dar gi mo jin nyo/o'd mo, dhali a'di jin kwa/i is mo 'peni imanmii miinthus mo, dhali a'di jin karu ki ca mo apo/ momisi 'baar mo.

27 A'di midi mii diki ta gi jamu/ mo me'd igasiis gwanhan kun cakin mo mmo'ciṭh to/ e 'kus mo goma bas jin miinuwa 'cesh isa yempa/ mo, mmo'ciṭhi twa/ a/ mo gom miinthus pitinj gana/ mo dhali yan'ko'd gom miinthus gi 'kwani gwansan mo. A'di miiki mii yansan me'd 'de/ ki sule/ mo ki a'di ciki is pitinj gana/ mo.

28 Ka jin gana/ gwoṅkan jin cinu mo dhuki 'kwani 'pen ka pije/ mo e moṅka'd is buni mo mmota igasiis kun can mo, hili gwo jin thulu me'da po/ mo jin pu'dki'di 'ko'd mo 'ko'di gwoṅkan jin cinu mo tani, a'di karki Ya/ ka pije/ mo, a'di jin karu mmota a'di jin 'boro'd ki 'bor gana/ ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo.

*Adhana Gasiis jin Ca'd ki
Gwon This jin Gamu Me'd mo*

¹ Dhali shushan gwo yan jin 'kona ana mmo/o mo tani ta gwo jin wa cikise/ mo be. Ana tana ka gasiis jin ca'd gi wakan mo, a'di jin ta jan tal 'de/ jin ca'bki'd ki me'da bim poros ma kursi ma malik mo jin ta ji gi a'di jin Eka/ Ek e momis mo,

² amanmii to mo e mo jin kogu mo dhali e gu'b cinjan gana/ mo, a'di jin telu ki me'd gi wathi/ yisa, hili ki Tapa mo be.

³ Haali/ iris igasiis kun can uni dhukunu 'pen ka pije/ mo mmoçi to gun cinu ki me'd mo dhali mmo'cih to/e 'kus mo mmomiya basa' cesh mo. A'di gara/ iminu mii napa nap goma gasiis yansan mmomii ta gi ton kamu/ si'da/ jin mina a'di mii ci mo mmomiya bas mo be.

⁴ Dhali wakki/ a'di midi 'taki di e mony'cesh yan mo tani a'di midi 'taki diki ta agasiis moyi, haali/ igasiis uni 'kokin mo mmoçi to gun cinu ki me'd mo isi ki gwonkan jin cinu mo.

⁵ Uni bu'thki mii me'd mo mmota ayinyjwa mo dhali a'thintha/ mii mo gom to jin kogu mo jin di'di momis mo. Haali/ ka Musa murki'di nyan gu'b burryne/ mo tani a'di ye'thkunu sho'k ka Arungimis mo mmo/o gwo mo ki: Hili ki 'bore/ mo ki /e mini nyanja ris to 'baar mo isi ki she/mm jin torkunu /e mo 'peni 'kuwosha turga/ mo be.

⁶ Hili me'd jin wana a'di kan mo tani aKristhos a'di

bu'thki mo jin miinu to mo, a'di jin 'boro'd ki isi 'bor jin shi/ i'd mo mmobol jin dhamo/ e mo, me'd gwo jin gamu me'd mo jin doshkina a'di agalany mo mmomii mo jin bolki'da kamu/ e mo, haali/ a'di ruu'kkunu mo ki gwo kun onu is mo kun bolki tiyan dhamo/ e mo be.

⁷ Haali/ wakki/ gwo jin gamu me'd mo jin ta jin twa/ a/ mo midi 'taki ta a'di jin dar gi mii 'ba/ mo tani monkamu/ midi 'taki di yisa goma kamu/ jin 'ko'd mo.

⁸ Haali/ a'di gamki mii jin 'ko uni 'ba/ mo ki a'di oki gwo mo ki:

Atee mini pu'du/ mo. A'di ta gwo jin ona Tapa mo.

Ki aha/ mina tel gwo jin gamu me'd jin ta jin this mo nyakki kun Gu'b ma Israyiil mo

dhali nyakki kun Gu'b ma Yahuuda/ mo tani

⁹ yisa mmowa e ki gwo jin gamka/ me'd nyakki ibabam buni mo

ka tee jin suska/ uni ka pije/ ki me'd pem mo

mmoshuyu/ uni bway ka pije/ 'peni Pam Masir mo,

haali/ uni 'koki tikir 'ko mo e gwom pem jin gamu me'd mo,

dhali wakan aha/ dinaki ciya hirdhen kamu/ e uni mo. A'di ta gwo jin ona Tapa mo be.

¹⁰ Gwo yansan a'di imiga/ gam me'd ki kun Gu'b ma Israyiil mo

'ko'da tee gwansan mo. A'di
ta gwo jin ona Tapa
mo.

Dhali aha/ mina kar gwoŋkan
pem jin cinu mo eya
dum buni mo

dhali 'kwar uni eya dum
ba'dgam buni mo

dhali aha/ mina ta Arungimis
buni mo,

dhali uni mini ta 'kwanim
pem mo be.

¹¹ Dhali uni yisa mini mii tor
'kwani gwo ka 'dete/
'dete/ mo, uni kun ta
cim buni mo,

walla ris 'kwani 'baar ka
'dete/ 'dete/ mo e ikam
buni mo, mmo/o gwo
mo ki: Mishi Tapa mo
ma,

haali/ uni 'baar mo mini mish
aha/ mo be,

'peni uni kun pisapis
mo ntagi uni gun
'bapa'bab mo be.

¹² Haali/ aha/ mina miimii
'kup ki miinthus buni
kun miikina uni mo be,

dhali aha/ mina ka miinthus
buni e dok/e yisa.

¹³ Mmo/ona a'di gwo mo gom
gwo jin gamu me'd mo jin
ta jin this mo tani mmoŋu/
ulkina a'di mo a'di jin ta jin
twa/ a/ mo me'd jin dhamo/
jin puu'd mo be. Dhali a'di
jin ta jin dhamo/ jin warki'd
ki jin puuki'd mo dhali wuwa
mashira/ mo tani a'di hila/
midi us ki jog mo be.

9

*Mo jin Kogu jin Ta ji gi
Mony'cesh mo dhali ji gi
Momis mo*

¹ Dhali isi gwo jin gamu
me'd mo jin ta jin twa/ a/ mo
taki'd gi gwoŋkan gom mo jin
luŋuwa luŋ mo dhali mo jin
kogu mo jin ta ji gi mony'cesh
mo.

² Haali/ gu'b burrinye/, a'di
thosonkunu mo, a'di jin ta jan
'de/ jin di'd ka piye/ mo. E
a'di mo tani a'di ita mo jin
karkunu tirkina/ ma lamba/
mo, dhala tharabeesa mo,
dhali maanŋkuthu'd jin karu i
Bun'kus mo, a'di jin yukŋunu
ki Mo jin Kogu mo be.

³ Dhali ibwampo/ mo jin
dhunu burrinye/ mmoshir ka
makampo/ mo tani gu'b bur-
rinyen kamu/ doshki'd mo jin
yukŋunu ki Mo jin Koguwa Kogi
'baar mo,

⁴ mmotana a'di ka gwata/
gi 'dolkon gana/ mo gom mo
jin dukuwa 'bicajwahaar mo
dhala Sanduuk jin 'koshu is
ki 'dolkon gana/ mo i'ko'd
gwar piti 'baar mo, a'di jin
dhunu gwo jin gamu me'd
mo, a'di jin taki'da jji mo
jin ta 'dolkon gana/ mo jin
dhunuwa manna ibwaman
mo, dhali cwa ma Haruun mo
jin lu'kki'd mo dhali wosha
ba'dga/ ki gwoŋkan jin gamu
me'd mo.

⁵ Dhali apo/ a'di mo tani
carabiim* 'kon mmohetha bi
apo/ mo jin miinu mii ka
the/ m me'd mo. Gom to

* 9:5 Carabiim, a'di jin ta to/e jin uku mo jin 'thupki'da kursu ma Arungimis is ka bim piti mo, mmoluŋ a'di mo gom mony'cam piti mo.

gwansan mo tani ana mola gwo o shwane/ e busho'k mo.

6 Mmomiikunuwa ris to gwansan kun nyoŋkunu mo wakansan mo tani igasiis 'kon mmoṭikiri ii mo e gu'b burrinye/ jin di'd ka piye/ mo, mmothim miim buni kun boṭa uni mii mo kun ṭhidhu mo.

7 Hili ki mo jin 'kon ma po/i su/ mo tani a'di ta jasi mo jin min ma gasiis jin ca'di ya mo, dhali hili a'di midi yaki jasi me'd 'de/ ki yil mo, dhali a'di midi ya ki dar ga bas yisa, jin mina a'di 'ciṭh 'kus gom is piti mo dhali gom mii kun thama 'kwani mii mo be.

8 Dhali ki mii gi wakan mo si'da/ tani Shi/ in Dhelelad-helel a'di ṭorki bway e mo jin koguwa ko/ mo, ki a'di dinuki 'ka'd 'twa/ naskina/ mo me'd mii gi gu'b burrinye/ ma piye/ jin doshki'd naskina/ mo

9 (a'di jin ta'da shimpira/ mii gom she/ yil yan mo). Isi ki gwo yansan jin miinu ki jin garr mo tani to gun cinu ki me'd mo dhali to gun cinu mo mmo'ciṭh 'kus mo mmomiya basa 'cesh mo, a'di jin mol 'bor 'twa/ ma du 'bor ki 'bor gana/ mo goma luṅ jin luṅ mo,

10 hili uni ki us mii is mo jasi gom tonte/ mo dhali gom tompi mo dhali aris miin tiya kun lamu is ki she/ ki she/ mo gom gwon dhamo/ mo, uni kun ta mii gun kankunu mo gom buṅwar is mo, mmo'dap uni 'twa/a 'cesh mo ntagi mo jin min ma tee irica ri'c is mo.

11 Hili ka Kristhos piki'd mo mmota gasiis jin ca'd mo gom

tom 'boron mo kun pu'dkin mo tani yan'ko'd e a'di jin ta gu'b burrinye/ jin bol a'di e ki ca mo dhali jin bol a'di e ki 'bor mo (a'di jin 'konuki uk ki me'd gi 'kwani mo, a'di jin diki ta mo jin ukuwa uk mo e mony'cesh yansan mo)

12 a'di ciṭki'd me'd 'den gana/ mo gom mmoṭeya te/ mo e Mo jin Kogu mo, dhali a'di diki budha bas mi mo dhala bas gi ushi bip mo, hili abas pitiṅ gana/ mo, wakan a'di ki bu'th mo jin wanuwa wan 'ba/ ki sule/ sule/ mo.

13 Haali/ wakki/ buṅwar is gi 'kwani kun bulabul mo kukuskunu ka bas mi mo dhala bas ma morbip mo dhali ki 'piny gi nas bip mo dhagamki'da dhagam mo gom mo jin minu dhelel buṅwar is mo tani

14 bakata 'te/ imin ma bas ma Kristhos, a'di jin ci is piti ka Arumgimis mo ki Shi/ in gi mo ma sule/ ya ye 'ba/ mo, a'di jin dara'd gi thalkin mo mmodiki dhelel um 'twa/ ma dum bum 'peni mii kun wukin mo mmomii to goma Arumgimis jin di ki e mo.

15 Wakan a'di ta a'di jin doshki'da galany mo mmota gwon this jin gamu me'd mo. Wakan, ki uni gwansan kun yukkunu mo mini 'taki bu'th mal gi mo ma sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo jin onu gwo is mo, haali/ mowuṅ kamu/ bu'thki mo mo, a'di jin wanki uni 'ba/ mo 'peni gwon dhan mo e bwan'kwariny gwo jin twa/a/ jin gamu me'd mo.

16 Haali/ wakki/ gwo gi mal

jin gamu me'd mo di'd mo tani jwa gi a'din 'de/ yan jin kar a'di mo tani a'di minu mii nyo/ mo be.

¹⁷ Haali/ gwo gi mal jin gamu me'd mo tani a'di bu'thki mo jasi 'ko'di mowu mo, haali/ a'di yisa minu bu'th ki 'bidha, ki com pitin 'de/ yan jin kar a'di mo tani di'd ki e mo naskina/.

¹⁸ Me'd isi kani gwo jin gamu me'd jin ta jin t̄wa/ a/ 'konuki te shoka 'cesh ki dar ga bas mo be.

¹⁹ Haali/ ka ris gwonkan kun 'kwarkunu mo gi gwonkan jin cinu ka 'dete/ 'dete/ mo bakkin ma Musa gwo e 'kwani 'baar mo tani a'di ki budha bas gi ushi bip mo dhali mi mo, nyakki yi'de/ mo dhala mur ka'bal jin ta'da duk is mo dhali cwa ma 'tasha jal bip mo dhali a'di ki kukusa bas apowa warka/ ki is piti mo dhali aris 'kwani 'baar mo,

²⁰ mmo/ o gwo mo ki: Abas yansan a'di ta gwo jin gamu me'd mo jin kan ma Arungimis um gwo mo be.

²¹ Dhali a'di si'da/ ki bway jin nyakka'd kan mo tani a'di kukuski'da bas apo/ gu'b burrinye/ mo dhali eya aris ton'kul bwa mo kun mishu to mii nycine/ mo goma lun jin lunu mo be.

²² Ka jin gana/ e bwan'kwarinya a'di is piti mo mmota to jin gwonkan jin cinu mo tani aris to 'baar ka woho/ mo tani uni dhelelkunu ka bas mo, dhali ki dar gi mo jin woluwa basa 'cesh mo tani mo jin minu 'taki dhala mure/ gi miinthus gi 'kwani 'pen mo tani mini

'taki di yisa.

Miinthus Karkunu 'Pen ka Pije/ ka Krīsthos mo Mmomi-ikunu A'diya Bas mo

²³ Wakan a'di ta mii jin minu mii njapa njap mo goma yinyjwa gi to gi momis mo mmodhelel mo ki mii gwansan kun botu mmothi'th mo, hili to gi momis ki is buni mo tani mmodhelel mo ki mii kun 'cithuwa basa 'cesh kun bol gwansan e mo be.

²⁴ Haala Krīsthos a'di cicki'd mo, yisa e mo jin kogu mo jin uku ki me'd gi 'kwani mo, a'di jin ta'da yinyjwa gi a'din 'deŋ gana/ mo, hili e momis ki is pitin gana/ mo tani, hili a'di piki'd mo ibun'kus ma Arungimis mo gom gway bana mo be.

²⁵ Walla yisa mmoci is piti mo mmorash me'd ka ris mo me'd mii jin miin ma gasiis jin ca'd mo mmoci mo e Mo jin Kogu mo me'd 'de/ ki yil mo ka basi me'd mo jin diki ta jim piti mo.

²⁶ Haali/ wakan mo tani a'di mina isi 'taki 'kosh ka nyor mo mmorash me'd ka ris mo 'peni mo jin ka'bkunu mony'cesh sho'k mo. Hili ki mii gi wakan mo tani, a'di piki'd jasi me'd 'deŋ gana/ mo e 'pemen jin 'ko'd mo gi she/ yil mo mmokal miinthus sho'k ka pije/ mo mmocikina a'di is piti mo mmota to jin 'cithu/ 'kus mo be.

²⁷ Dhali jasi me'd jin karkunu wu gom 'kwani mo mmowu mo me'd 'de/ mo tani dhali yan'ko'd mo jin toru gwon dwall 'twa/a 'cesh pu'dki'd mo tani

²⁸ wakan aK^{ri}sthos, a'di jin cikunu mo mmokal miinthus gi 'kwani ka ris me'd 'de/ mo tani a'di midi piyu/ dok/ e me'di su/ mo tani yisa mmo/ us mii is mo gom miinthus mo, hili mmota uni gwansan is ki me'd mo, uni gun gananki 'ba/ ki gananki jin shi/ i'd mo mmoçor a'di mo be.

10

¹ Haali/ me'd jin dina gwonkan jin cinu mo mmota a'thintha/ gom tom 'boron kun mini pu'du/ mo, mmodhal mii yansan e i is mo gom jamas gana/ gi to gwansan kun piyi mo ki mii mo tani a'di midi mol mii ki sule/ sule/ mo nyakki mii jin 'cithu/ to/ e 'kus mo mmomiiya basa 'cesh mo jin tikirkunu mii mo mmoçi mo ki yil 'ko'di yil mo mmodhu uni gwansan ki kum 'boron mo mmo'dish mo is mo be.

² Gwo jin ta jiny ca'ckon mo, a/ mina uni dak mo mmoci to jin 'cithu/ 'kus mowa? Wakki/ imanluja luja uni dhelelkunu mo hila/ tani uni yisa mini dok/ e 'ko mo mmota gi 'twa/ ma du gom miinthusu kamu/ mo.

³ Hili e to gwansan kun 'cithu/ 'kus mo mmomiiya bas mo tani gwo diki'd jin kakunuwa ka e mo gom miinthus mo 'ko'di yil 'ko'di yil mo be.

⁴ Haali/ a'di molu mii mo ka bas ma morbip mo dhali mi mo mini 'taki kal miinthus gi 'kwani mo be.

⁵ Haali/ a'di gi wakan mo tani, ka K^{ri}sthos pu'dki'd e mony'cesh yan mo tani a'di ki o gwo mo ki:

To kun 'cithu/ 'kus mo mmomiiya bas mo dhali to gun cinu mo tani /e dina bwa ki o ki a'di mo,

hili bunjwar is mo tani / e thosonki a'di gom aha/ mo be.

⁶ E mo jin purkunu to jin cinu mo dhali to kun cinu gom miinthus mo tani/ e diki bu'th mo jin dina 'ce ki 'kol /e mo be.

⁷ Dhali yan'ko'd aha/ ona gwo mo ki: Hili mo mo ma, aha/ pu'dkina mo mmomii bwam pini mo, ayy Arumgimis mo,

me'd gwo jin 'kwarkunu gom aha/ mo e ari gwo ma warka/ mo.

⁸ Ki a'di o gwo e ibun'kup imattaan mo ki: /E walla dina bwa ki o mo, walla /e yisa ta gi 'cej kamu/ jin 'kol /e mo gom to gun 'cithu/ 'kus mo dhali to gun cinu mo dhali to kun cinu mmopur ki o'd mo dhali to gun cinu gom miinthus mo tani (Uni gwansan, uni cinu mo me'd isi gwo gi gwonkan jin cinu mo be),

⁹ yan'ko'd dok/ e a'di ki mar a'di is mo mmo/o gwo mo ki: Hili mo mo ma, aha/ pu'dkina mo mmomii bwam pini mo. A'di puuki mii jin twa/a/ yan mo tani ki mii gi wakan ki a'di midi tel jin 'ko'd sho'k mo be.

¹⁰ Dhali ki bwa ma Arumgimis yan mo tani ana dhagamkunu mo ki to jin

cinu jin ta buɗɗwar is ma Yesu Kristhos mo me'd 'de/ ki sule/ mo.

11 Dhali igasiis kun cani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo doshkin isa yempa/ apo/ momiin to mo, mmoçi to kun rashu mii ki rash rash mo mmo'ciha/ basa 'cesh mo kun nyakkin kan mo, uni kun moli miinthus gi 'kwaniny'cesh kal ki sule/ sule/ mo.

12 Hili ka Kristhos a'di jin çiki is piti mo mmota to jin 'cihu/ 'kus mo tani me'd 'deɗ gana/ gom ki sule/ mo gom miinthus gi 'kwani mo tani a'di ca'bki'd ki me'da bim poros ma Arumgimis mo be.

13 Dhali yan'ko'd a'di çorki mo mo ntagi 'kup piti minu 'taki dhu mo mmota cwa gom sho'k piti jin mina a'di idhu mo be.

14 Haali/ gom me'd 'deɗ gana/ mo tani a'di çiki is piti mo mmodhu aris uni gwansani 'baar mo kun dhagamkunu mo ki kum 'borɗan gana/ mo gom ki sule/ mo.

15 Dhali Shi/ in Dhelelad-helel si'da/ a'di ki o gwo mo gom ana mo. Haali/ 'ko'di gwo jin onu is mo ki:

16 Yansan ta gwo jin miga/ gam me'd nyakki uni mo

'ko'da tee gwansan mo. A'di ta gwo jin ona Tapa mo ki:

Aha/ mina dhu gwoɗkan pem jin cinu eya dum buni mo,

dhali 'kwar uni e bwam buni mo be.

17 Dhali yan'ko'd a'di ki mar a'di is mo mmo/o gwo mo ki:

Aha/ mina diki ka miinthus buni e mo dhali miim buni kun shina uni mii ki sule/ sule/ mo.

18 E mo jin dhaluwa mure/ gi miinthus gwansan 'pen mo tani moɗkamu/ yisa di'da dok/e jin minu mii çi to gom miinthus mo be.

Dhalki Ana 'Disha Mo Is mo dhali Tel Sho'k mo

19 Wakan iwak mo, me'd jin takina ana ki mo jin wuna ana a'di jwa i is mo mmociç mo e mo jin kogu mo ka bas ma Yesu mo

20 ki miin this mo dhali ki bway gi mii kun 'konu ki e mo jin ka'dkina a'di ki burriɗe/ yan jin shiru ka yolol mo, a'di jin ta buɗɗwar is piti mo be,

21 dhali me'd jin takina ana ka dhana gasiis jin caaca mo e gu'b ma Arumgimis mo tani

22 dhalki ana 'disha mii is mo ka duɗ gana/ mo mmo'tu'd mo mmomish mo ki isa duɗ gana/ ki moɗgam gwo is mo, ka dum bana kun kukuskunu ana ki dhelel dhelel mo 'peni tonthus gi 'twa/ ma dum bana mo dhali buɗɗwar is bana kun lamkunu ki yi'de/ jin ca'bki yidhih yidhih mo be.

23 Dhalki ana budha ki ri'd mo ma 'teɗ kapem bana jin mina ana pi ki dar gi moɗosh mo, haali/ a'di jin oki gwo is mo tani a'di ta a'diɗ gana/ mo be.

24 Dhali dhalki ana si'da/ 'kona isi gwo i bwa mo, ma mo çith ci is ki mii ka rem 'kup mo mmo/ ena en mo

dhali mmomii miim 'boron mo,

²⁵ yisa mmopinykin is gom mo jin tulu is mmonta' de/ mo, me'd jin bo'ta kun tiya ki mii mo, hili mmo'bi'th ci adu is ka rem 'kup mo, dhali isa yempa/ mo ki nyanye/ mo me'd jin parkina uma Tee e mo mmo'dishkina a'di ki 'dish dish mo be.

²⁶ Haali/ wakki/ ana miina miinthus mo mmokal mii ki is mo 'ko'di ana bu'thkina mii jin nyithkina ana gwon gana/ mo tani monkamu/ yisa di'da dok/e jin minu mii 'cith to/e 'kus mo gom miinthus mo be.

²⁷ Hili mii jin kogu is mo tani a'di 'thoyi mo gi gwon dwall mo dhali o'd jin ca'b ki wur wur mo, a'di jin midi shwa uni kun ta 'kupi 'baar mo be.

²⁸ Wathi/ a'di jin 'ce'dki gwonkan jin cinu ka Musa mo tani a'di wuki'd mo ki dar gi momiimii mo ki 'twa/ gi iman/o gwo kun 'koni su/ mo walla ikwara mo be.

²⁹ Ba shi/ ma jisa bala wakata mo a/um kulum gwo ibwa mo ki a'di midi cil she/ mo gom wathi/ jin saki Ya/ ma Arumgimis ki sho'k mo, dhali jin sorki'da bas gi gwo jin gamu me'd mo, a'di jin dhagamkunu a'di mo dhali wak Shi/in ma 'the mo?

³⁰ Haali/ ana misha a'di mo, a'di jin oki gwo mo ki: Mo jin minu tor gwon dwall 'twa/a 'cesh mo tani a'di ta jim pem mo. Aha/ mina gar to 'kusi bway mo. Dhali dok/e, Tapa a'di midi dwall 'kwanim piti gwo mo.

³¹ A'di ta to jin kogu is mo

mmomina 'kwani ta'k mo e me'd ma Arumgimis jin di ki e mo be.

³² Hili yuka teen dhamo/ gwansan mo ki 'ko'di um 'kokina e ma du kun 'twakki mo mo tani um 'dim 'kup mo e mii jin 'batha'ba'th jin jwaka'tki'd ki mo/isa nyor mo

³³ dhali ka cima tiya mo mmotor ibwambori 'kwani mo mmota businye/ goma sor mo dhali monto'c bwa mo dhali ka cima kamu/ mmogam mii me'd ki uni gwansan kun miinu mii ki shi/ mo wakan.

³⁴ Haali/ um ko'cki e gom 'kwani habuus mo dhali um bu'thki mo jin dilkunu um to mo kun tana um mo ki bwanj 'kunyga/ mo me'd jin misha um ki um ki is bum tan gi tom bum kun 'boron ki 'bor gana/ mo dhali kun mini 'ko ki sule/ mo.

³⁵ Wakan dhalku/ ki buk is bum mo 'peni mom bum jin wuna uma wuny jwa i is mo, a'di jin ta gi dhan mo jin isha to kumma/ mo.

³⁶ Haali/ um mini mii ta gi mo jin 'dimuwa 'dim 'kup mo wakan ki um mini 'taki mii bwa ma Arumgimis mo dhali bu'th a'di jin okunu is mo.

³⁷ Haali/ um corkina cor mo ari'ceenne/ naskina/ mo

dhali a'din 'den kamu/ jin midi pu'du/ mo dhali midi diki ta adiite/ mo.

³⁸ Hili a'dim pem jin ta'da kar/e mo tani midi di ki e e mongam gwo is mo, dhali wakki/ a'di midi guwa 'kany'cesh ka nyanj'ko'd mo tani

aḱashiram pem midi dar gi mo
jin midi 'kol 'ce mo e
a'di mo be.

³⁹ Hili ana 'konaki ta uni
gwansan kun mini 'dowa
'kany'cesh ka nyan'ko'd mo
dhali kun 'ce'du sho'k mo, hili
ana tana uni gwansan kun ta
gi mongam gwo is mo dhali
mmodhuwa ḱashiram bana
mo be.

11

Mongam Gwo Is mo

¹ Mongam gwo is a'di
imishu ki isa duṅ gana/ki a'di
ta to gom mo ma 'teṅ kape/
mo, mmosuka du mo gom to
kun 'konuki par e mo.

² Haali/ ki a'di mo tani
jwahanṅ 'kwanin dhamo/ uni
bu'thki mo jin nyo/uwa nyo/
mo be.

³ Ki mongam gwo is mo tani
ana mishkina gwo 'ban mo ki
mony'cesh ukkunu ki gwo ma
Arumgimis mo, wakan ki a'di
jin parkunu e mo tani ukkunu
ki to kun 'koki piyu/ is ka pije/
mo be.

⁴ Ki mongam gwo is mo
tani aHabiil a'di miiki'da
Arumgimisa bas mo jin
mishu bu'th mo mmobol ji
ma Kayiin e mo ki mii jin
bu'thkina a'di mo jin nyo/
uwa nyo/ mo me'd wathinṅ
ḱar/e mo. Haali/ Arumgimis
ḱalki gwo o mo gom tom piti
jin cina a'di ki me'd mo jin
bu'thkunu mo. A'di wuki'd
mo, hili ki mongam gwo is
piti mo tani a'di di'd ki e mo
naskina/ mmo/o gwo mo be.

⁵ Ki mongam gwo is mo
tani aAknuuk a'di bu'thkunu
bway momis mo, wakan

ki a'di midi 'taki diki par
wu e mo. Dhali a'di
yisa gamkunuwa, haali/
Arumgimis bu'thki a'di bway
momis mo. Dhali ntwa/ a/
ki a'di dinuki bu'th bway
momis mo tani a'di ḱalkunu
gwo o mo ki a'di miiki to jin
'borki'da Arumgimis bwa mo
be.

⁶ Ki dar gi mongam gwo is
mo tani a'di molu mii mo
mmo'bora Arumgimis bwa i
is mo be. Haali/ a'diyin jin
midi 'taki 'disha Arumgimis
is mo tani midi mii gam gwo
is ki a'di diki'd mo, dhali ki
a'di midi ci uni gwansan to
kun ish ḱumma/ mo kun ṅapi
a'di mo be.

⁷ Ki mongam gwo is mo
tani aNuuh, a'di rumkunu ka
Arumgimis mo isi goma yirto
jin dina a'di ki mish nask-
ina/ mo tani a'di yipi unu
'kup mo ki monḱo/ is jin ta'da
gayiin mo, a'di ki dhera ḱur
mo gom kuṅ gu'b piti jin
minu ta is ki me'd mo be. Ki
mii yan mo tani a'di ki mii
miiwak gom gwon dwall jin
toru gwo 'twa/a 'cesh mo gom
'kwaniny'cesh mo dhali a'di
warki'd ka manḱal mal gom
mo ma ḱar/e mo jin pu'dki'd
ki mongam gwo is mo be.

⁸ Ki mongam gwo is mo tani
a/Ibrahiim haki gwo e mo ki
a'di yukunu mo mmoya ka
pije/ mo e mo jin mina a'di
bu'th mal mo. Dhali ki a'di
yaki'd ka pije/ mo tani, mo
misha a'diya jin yana a'di ya
mo?

⁹ Ki mongam gwo is mo
tani a'di warki'd ki yilkina/
e mony'cesh jin onu gwo is

mo, e mony'cesh jin diki ta jim pitij gana/ mo, mmoça'b e gu'b burrine/ jin nyanu mo nyaḱka Is/hak mo dhala Yakuub mo, uni gun ta imanḱal mal mo nyaḱki a'di mo ki gwon 'de/ jin onu is mo be.

10 Haali/ a'di hilki'd gom 'penkuman bampa/ jin midi pu'du/ yilaḱ kamu/ mo, a'di jin ka'bu/ mo, a'di jin nyanḱin ma Arungimis mo dhali a'di jin ukkina a'di mo be.

11 Ki monḱam gwo is mo tani aSaarah, ayim ki is piti bu'thki mom'bi'th mo mmobwaa mo, isi kani ka yim 'baarkina yila dho'th piti mo, haala yim nyithki a'di ki a'di jin ta isinḱ gana/ mo, a'di jin oki gwo is mo be.

12 Wakan, 'peni wathin 'de/ mo tani, dhali a'di wana e ki wathiny jwa mo tani, emen tana ris ka ris dho'thkunu mo me'da cul gi momis mo dhali wa e ki emen ma si'b kun ishkin e bwaman ma gap mo kun molu deḱ e mo be.

13 Aris uni gwansani 'baar mo wukin mo e monḱam gwo is mo dhali yisa bu'th to jin onu gwo isa. Hili uni parki a'di e mo dhali the a'di me'd 'pena dhana/ mo, dhali uni 'kokin mo me'd 'kwani kun 'kon ka pije/ mo 'peni bampaḱ kamu/ mo dhali me'd uni gun 'kon e bwaman 'kwanin tiya mo e mony'cesh mo be.

14 Haali/ 'kwani kun o gwo kan mo tani kar a'di eya tente/ mo ki uni ḱapki mo mo jin minu nyanḱ gu'b buni nycine/ mo be.

15 Wakki/ uni mini kulum gwo ibwa mo gom mony'cesh ḱaan jin iikina uni ka pije/ 'peni cine/ mo tani uni mini 'taki ta gi embula 'borga/ yi mmodok ka nyanḱ'ko'd i a'di mo be.

16 Hili, gom a'di gi wakan mo tani uni 'kokina gwo ibwa mo gom bampa/ jin dina jaro/ ki she/ mo, a'di yansan jin ta bampaḱ tal 'de/ jin ta ji gi momis mo be. Ki mii gi wakan mo tani Arungimis dina is ki 'the mo ki a'di minu yuk ka Arungimis buni mo haali/ a'di thosonki uni 'penkuman bampa/ mo be.

17 Ki monḱam gwo is mo tani a/ Ibrahiim ki a'di palkunu mo tani ḱiki'da Is/ hak mo, dhali a'di jin bu'thki gwo jin onu is mo tani thosonki is mo mmoci ya/m pitin tal 'deḱ gana/ mo be,

18 ma e a'di jin onu gwo is mo ki: Eya Is/ hak mo tani emen pini minu 'cem gway mo be.

19 A'di nyithki'd ka Arungimis mishki 'kwani 'de'k mo isi kani 'peni mowu mo. Wakan, ki gwo jin wayina e kan jin okunu mo ki a'di bu'thki a'di ka nyanḱ'ko'd mo be.

20 Ki monḱam gwo is mo tani a/ Is/ hak 'thoki'd gom mom'bor mii yilaḱ kamu/ apowa Yakuub mo dhala lisu mo be.

21 Ki monḱam gwo is mo tani aYakuub ki a'di murki'di wu mo tani a'di 'borki iya/ ma Yuusup mii ka 'dete/ 'dete/ mo, mmogaḱkina a'di is ka 'cesh mo mmoluḱa luḱ mo

apo/ 'kucwa jin guna a'di ime'd mo.

²² Ki moŋgam gwo is mo tani aYuusup ki a'di dina mondiki/em piti 'kup mo tani a'di toriki gwo eya tente/ mo gom ya ma piye/ gi Uci ma Israyiil mo dhali a'di ki kan gwo mo gom isi kan piti jin minu kan a'di mo be.

²³ Ki moŋgam gwo is mo tani aMusa ki a'di dho'thkunu mo tani a'di bagkunu ka ppe 'kupi kwara mo ki icom mo haali/ uni mishkin ka 'ci shina jaro/ ime'd mo. Dhali uni 'koki ko/ is mo gom gwoŋkan ma malik mo.

²⁴ Ki moŋgam gwo is mo tani aMusa ki a'di caki'd mo tani ushki'd mo mmoyukunu a'di ki ya/ gi 'bwa/ ma Pirawn mo.

²⁵ A'di ki dhal mii e i is mo mmokwany mo gi mii ma ha'th'ko'd mo nyaŋki 'kwani ma Arungimis mo, ma mmodiki 'kuny bwa mo nyaŋki uni gwansan e mo jin 'konu ki 'kol 'ce e miinthus mo ki mo jin minu tor sho'k ka pupush mo be.

²⁶ A'di nyithki'd mo ma sor jin 'koshu is ka nyor goma Kristhos mo mmota pa ki pa mo mmobol dhan to gi Pam Masir kun ish kumma/ e mo, haali/ a'di hilki'd gom to jin ish kumma/ jin minu ci mo be.

²⁷ Ki moŋgam gwo is mo tani a'di dhalki Pam Masir 'pen mo, yisa mmoko/ kina a'di anyor ma malika, haali/ a'di 'dimki 'kup mo mmohilkina a'di a'di jin molu mish mo be.

²⁸ Ki moŋgam gwo is mo

tani a'di karki mo jin penuwa Pe'kupanyolos mo dhali kukusa bas mo, wakan ka Man'ce'da bwanyara/ sho'k mo midi 'taki diki ta uni is ki me'd mo be.

²⁹ Ki moŋgam gwo is mo tani 'kwani 'cithki Kumma/ Yi'de/ jin ta gi 'Per mo me'd mony'cesh jin kuthaku'th mo. Hili 'Kwani gi Pam Masir, ki uni palki mii mo mmomii mii jin nyaŋki'd kan mo tani uni loskina yi'de/ mo be.

³⁰ Ki moŋgam gwo is mo tani adhana gangara/ gi Pa Ariiha bitki'da 'cesh mo 'ko'di uni kukulki a'di is mo ka cim pesu/ mo.

³¹ Ki moŋgam gwo is mo tani aRahab, a'di jin ta'da yim cal mo, diki 'ce'd sho'k mo nyaŋki uni gwansan mo, uni gun ush gwo ha e mo, haala yim a'di miiki mii mo mmohan 'kwani kun dhuyunu 'pen mo mmo'kar mo mo be.

³² Dhali ki gwo gi wakatinta imiga/ o moye? Haali/ mo midi har moyi gom aha/ mo mmotor gwo mo goma Gidyuun mo dhala Barag mo dhala Shamshuun mo dhala Yaptaah mo dhala Dawuu'd mo dhala Samu/iil mo dhali imançi Gwo ma Arungimis kadhamo/ mo -

³³ uni ki moŋgam gwo is mo tani piki bampantiya e mo mmobu'th mo, dhali mmotor gwowa 'bora 'cesh mo gom mo jin dhunuwa dhu ka kar/e mo, dhali bu'th gwo kun onu is mo, dhali mu'th aris 'twa/ ma dhop mo,

³⁴ dhali mmo/ us o'd jin

bilitki'd ka le'd mo, dhali ye shemen gandala turga/ mo, dhali mmogam mii adu is ki mom'bi'th mo 'peni mon'ka'd is mo dhali war ki a'di jin 'bitha'bi'th mo e mo ma mee mo, dhali dhu 'kwanin tiya kun tana thuruk ma mee mo mmoso mo.

³⁵ Up bu'thki kum buni kun wukin mo ki mompji jin piyunu/ mo. Kun tiya 'koshkunu is ka nyor ka 'cem 'cem mo, mmo/ush mo bu'th mo, mo jin 'cukuwa 'cuk mo, ki uni mini 'taki piyu mo dok/ e e mondiki/e jin dina jaro/ ki she/ mo.

³⁶ Kun tiya 'kosha is ka nyor ki mii jin miinu uni ka mak mo dhali kun tiya dorkunu ki yis bip mo dhali isi kani kun tiya dekkunu mo ka makkiya mo dhali kun tiya takina habuus mo.

³⁷ Uni 'koshkunu ki wosh mo. Dhali kun tiya 'cithu/ is bwa ka 'co'colo'c mo. Dhali uni palkunu mo. Dhali uni 'koshkunu jwa mo ki gandala turga/ mo. Uni iikin ki iiny ca/ mo mmo'tamkina uni ayi'c ka'bal i is mo dhali ayi'c mi mo, mmo/ii is 'terj gana/ mo, dhali mmo'ckunu uni bwa ki mii ma ha'th'ko'd mo -

³⁸ Gom uni mo tani mony'cesh diki ha me'd mo. Uni takina ca/ mo e bwam ma si'b mo dhali e mon'kuwosha turga/ mo dhali eya risa jurum wosh mo dhali e jis ga/ gi mony'cesh mo be.

³⁹ Dhali aris uni gwansan mo, ba uni nyo/u ki nyo/ jin 'boro'd gom mongam gwo is buni mo tani uni 'koki bu'th to kun onu gwo is mo be.

⁴⁰ Haali/ Arungimis parki to e ntwa/a/ mo jin 'boro'd ki 'bor gana/ mo gom ana mo ki uni minu 'taki 'koki dhu ki uni kun isin mo ki dar gi ana mo be.

12

Ajisa gi Tapa jin Yedha A'di 'Kwani Sho'k mo

¹ Wakan, me'd jin 'kamkunu ana ki dek ka dhana rak gi iman/ o gwo mo tani dhalki ana si'da/ thadha aris tom bana 'baar mo kun ditadi' ka 'dete/ 'dete/ mo dhali miinthus kun tana junyu/ ki ana ki 'dish 'dish mo dhali dhalki ana sona ki bwa jin 'kuçu ki 'kari'th mo mmopar sho'k mo gom to jin di'da bori ana mo be,

² mmohil 'kup ka Yesus mo a'di jin ta'da 'kan'kup mo dhali a'di jin midi thim mongam gwo is bana mo, ma a'di gom mon'kuny bwa jin diki'da bori a'di mo tani a'di 'dimki 'kup mo gom cwany'cithan dhul mo mmorukkina a'di mo jin 'thenu is mo dhali a'di ca'bki'd ki me'da bim poros ma kursi ma Arungimis mo be.

³ Nyithi/ a'di mo, a'di jin 'dimki 'kup mo 'peni imanmii miinthus mo kun ta 'kup ki 'kup ki a'di kan apo/ a'di mo, wakan ki um mini 'koki ca mo e mo jin wunu is e mo walla eya dum bum jin mina buye/ i'thi mo.

⁴ E mom bum jin askina uma shir shir apo/ miinthus mo tani um 'koki ro'c a'di naskina/ mo mmopu'd mo e

shushan mii jin mina umi wola bas buma 'cesh mo be.

⁵ A/ dhali um ṅaki mo jin malasu um mo jin yukḱunu um ki iya/ mowa? mmo/ o gwo mo ki:

Ya/ m pem dhalku/ ki halipa jisa jin yedha Tapa /e sho'k mo

walla dhalku/ ki sul mo jin 'bidhu/ e adu is mo ki/ e cinuwa jisa ki a'di mo.

⁶ Haali/ Tapa a'di ki ciya jisa jin yedhu wathi/ sho'k mo a'di jin ena a'di mo be.

dhali dor aris iya/ ka 'dete/ 'dete/ mo, uni gun bu'thkina a'di mo be.

⁷ A'di ta'da jisa jin yedhu wathi/ sho'k mo jin mina umi mii 'dim 'kupi cine/ mo be. Arumgimis miiki um mo me'd iya/ mo. Haali/ ya/ jana ṅala/ di'd jin dina com ki ciya jisa mo?

⁸ Wakki/ um dhalu ki dar ga jisa jin cinu mmoye'th um sho'k mo tani, a'di jin pwakḱunu mo gom 'kwani 'baar mo tani, wakan um ta uci kun 'kon ki laça/ mo dhali um 'koki ta iya/ mo be.

⁹ Ki gwo yansan jin 'ce'de'd apo/ mo tani ana takina gi ibabam bana mo e mony'cesh mo mmoçi ana ajisa mmoye'th ana sho'k mo dhali ana takkina uni mo be. Dhali bunya/ mina ana 'koki 'dap 'twa/ mo eya Babam bana gi ku gi shi/in mo dhali 'ko mowa?

¹⁰ Haali/ uni çiki ana ajisa jin yedhu ana sho'k mo ki ari mo mo me'd jin ona bwa uni mo. Hili Arumgimis çiki ana

ajisa jin yedhu ana sho'k mo gom mom'boro'd bana mo, ki ana mina pwakḱmondhelel piti mo be.

¹¹ Gom ari mo mo tani arisa jisa kun cinu mmoyetha ye'th sho'k mo tani wana e ki jin 'koshu ka nyor mo, ma mmodhal bway 'kunyga/ e i is mo. Yan'ko'd mo tani a'di ki gwono'd maman gi mo ma kar/ e mo jin ta mo ma ku'th is mo e uni gwansan kun ye'thkina a'di sho'k mo be.

Arum jin Rumu Apo/ 'Kwani kun Wakkina 'The ma Arumgimis mo

¹² Wakan 'deki me'd bum kun 'kon ki polkon mo dhali 'bithi 'kupa'dupun bum kun miin ki 'ka'da/ 'ka'da/ mo

¹³ dhali dhuyi bway tur ka ji sho'k gom sho'k bum mo, wakan ki a'di jin ta ṅwol mo tani minu 'taki 'koki kar ka pije/ 'peni gwocor mo, hili mmodhal mii e i is mo mmowaça/ waç mo be.

¹⁴ Biriya bir mo gom monḱu'th is mo nyakka ris 'kwani 'baar mo dhali gom mo ma dhelel mo, a'di jin mola wathin kamu/ par Tapa e ki sule/ mo ki dar gi a'di mo be.

¹⁵ Mishi gwo 'ban mo ki wathin tal 'deṅ kamu/ midi diki ush me'd mo mmobudha 'the ma Arumgimis mo, dhali dar gi mo ma birman jin ka/ aka/ mo mmo'ka ale/ mo dhali rakḱ monto'c bwa mo dhali ki a'di mo tani aris 'kwani ka ris warkin ki uni kun shi/u is mo be,

¹⁶ dhali ki wathin tal 'deṅ kamu/ midi diki mii mii jin

miinu miinyɔal mo walla diki dhu mii kun kogu mo, me'da Iisu mo, a'di jin yolki mo ma bwanyaram piti ki tonte/ jin shwanu 'te/ mo be.

¹⁷ Haali/ um mishkin η'ko'd ki a'di ona bwa ki mal gi mom'bor mii mo tani a'di wakkuu mo haali/ a'di diki gam bula kamu/ mmorica du is mo, ba a'di ηapki a'di ki bur bur ki jabu'th mo be.

¹⁸ Haali/ um 'koki pu'd mo e wosh jin minu ta is ki me'd mo, a'di jin ta o'd jin shwa'd ka le'd mo, dhali mondhurumi'd mo dhali mondhurumi'd jin 'cethki'da 'tum mo dhali apunthar jin 'theki'd mo

¹⁹ dhali ko ma poome/ mo dhali 'twa/ jin ta gi gwo kun tu'c imancik uni mo mmodot gwo mo ki gwo gwansan minu 'koki oku/ ki thatha/ thatha/ mo gom uni mo be.

²⁰ Haali/ uni moli 'dim 'kup moyi gom gwonkan yan jin cikunu mo jin o gwo mo ki: Wakki/ isi kani tombwaasho midi mumbur wosh yan ki is mo tani a'di minu 'kosh ki wosh mo be.

²¹ Ka jin gana/ nyca/, wakan mo, mo jin koguwa ko/ is diki'd mo e bwambori jis/em piti mo ka Musa o gwo mo ki: Aha/ deekina is mo ki monko/ is kagahara mo be.

²² Hili um pu'dkin mo e 'Kuwoh ma Sihyuun mo dhali e 'penkuman Bampa/ ma Arungimis jin di ki e mo, a'di jin ta bampa/ gi momis jin ta Pa Urushaliim mo, dhali eya ris iman'doyu gwom piti kun molu den e mo eya dhana tul

'kup kun tula uni is mo be,

²³ dhali eya dhana tul isa kamu/ gom uni kun tana bwanyara/ mo, uni gun 'kwarkunu gway mo eya warka/ gi momis mo, dhali eya Mandwall gwo mo a'di jin ta'da Arungimis gom 'kwani 'baar mo, dhali eya ris shi/in gi 'kwani kun tana kar/ e mo kun dhunu ki ku gun iskin mo,

²⁴ dhali eya Yesus mo, a'di jin doshki'da galany mo gom gwo jin ta jin this jin gamu me'd mo, dhali e mo jin kukuskunuwa bas mo jin onu gwo ki o ma aane/ mo ka bas yan bol ji ma Habiil e mo be.

²⁵ Hili um ki 'bore/ mo. Dhalki a'di ki ush mo, a'di jin torki um gwo mo. Haali/ wakki/ uni 'koki ye mo ki uni ushki a'di gwo mo, a'di jin rumki uni ki gwo mo e mony'cesh yan mo tani ba ana bala mina ye kata mo wakki/ ana mina wak a'di mo, a'di jin rumki ana ki gwo mo 'peni momis mo?

²⁶ 'Twam piti a'di yikinki mony'cesh is mo me'dyin mo. Dhali hili shwane/ a'di oki gwo is mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ dok/ e mina yikin jasi mony'cesh is mo yisa, hili si'da/ momis mo be.

²⁷ Gwo gwansan kun on ki: Aha/ dok/ e mina, ba/ tani uni 'kayi gwo 'kus mo goma joɔ jin joɔu/ mo gom is jin yikinkunu mo, me'd gwo jin onu gom to kun ukunu mo, ki mii gi wakan mo tani ki to kun molu yikin is mo tani mini 'taki 'ko mo be.

28 Wakan mo, dhalki ana tana gi mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo gom mmobu'th 'penkuman bampa/ jin molu yikin is mo dhali wakan dhalki ana cina Arumgimis mo jin lujuwa luɗ mo jin mishu bu'th mo ki mo jin tuɗuwa tuɗ mo dhali ki moŋko/ is mo.

29 Haali/ Arumgimis bana a'di shwa'd ki o'd ki bar bar mo be.

13

Miin To kun Miinu ki 'Bore/ mo 'Borki'da Arumgimis Bwa mo

1 Dhalki mo/en jin en ma waɗ ka rem 'kup mo tikir di mo.

2 Dhalku/ ki mii mii ma pinykin is mo mmotor mii jin minu ta gu'b bum ɗal mo goma ris yilkina/ mo, haali/ gom mii gi wakan mo tani kun tiya suski iman'doyu gwo gu'b buni mo ki mii jin molkina uni uni mo be.

3 Kayi uni gwansan e mo kun 'kokin eya sijin mo, ma me'd jin nyaɗkina um 'ko eya sijin nyaɗki uni mo. Dhali nyaɗki uni gwansan kun miinu ka jin thus e mo, haali/ um si'da/ nyaɗki 'ko e bungwar is mo be.

4 Dhalki mash jin mashu ki mash gana/ mo karu ki montaki bwaman umi 'baar mo dhali dhalki mo gi miinu miimash karu ki jin ɗogou mo haali/ Arumgimis midi dwall gwo mo gom uni gun ha'k 'pen 'ceɗ gwaɗh mo dhali up kun ta kumana 'ka mo dhali uni gun mii miinyɗal mo.

5 Dhuyi moŋ'koki/em bum ki 'kus mo 'peni mo jin enuwa guurush mo dhali kapi um mo ki to jin tana um mo, haali/ a'di oki gwo mo ki: Aha/ mina diki ush me'd ki sule/ sule/ mo gom um mo walla aha/ mina diki dhal um 'pen mo be.

6 Wakan, ana mina kar dhan mo jin wuna ana a'di jwa i is mo mmo/o gwo mo ki: Tapa a'di ta'da Manwoth pem mo be.

Dhali aha/ mina diki ta ɗo/ is mo.

Ki to gi wakata imina 'kwani mii aha/ mo?

7 Kayi imanshu/um bway e mo, uni gwansan kun oki um gwo ma Arumgimis mo dhali nyiɗi/ adu'd mii mo gom moŋ'koki/ em buni mo dhali thokiya thok mo gom moŋgam gwo is buni mo.

8 Yesu Kristhos ta a'di ma tili/ mo dhali ji gi shwane/ mo dhali gom ki sule/ sule/ mo, a'di jin diki war mo.

9 Dhalku/ ki ta uni kun minu susi per mo ki gwo kun toru kun 'kona e ki she/ ki she/ mo dhali kun molu mo naskina/. Haali/ a'di 'boro'd mo ka du minu 'bi'th is ka 'the mo, yisa ki tonte/ mo, a'di jin midi diki ha me'd mo gom uni gun shwaki uni mo.

10 Ana tana ga gwaɗa/ jin miinuwa basa 'cesh mo, dhali 'peni a'di mo tani uni gun miiki to mo gom gu'b burriɗe/ mo tani 'konuki dhal bway mo mmoshwa to mo be.

11 Haali/ bungwar is gi to/ e gwansan kun wolkuɗuwa bas buni kun ɗalkunu mo e mo jin ɗogou mo ka gasiis jin ca'd

mo gom mii kun 'cithu/ a'di a'cesh mo gom miinthus mo tani uni ci'thkunu ki o'd mo ka pije/ 'peni gu'ba'ku/ mo be.

¹² Wakan Yesus si'da/ 'koshkina is ka nyor mo ka pije/ mo 'peni 'twaŋkala gorj mo, ki mii gi wakan mo tani ki a'di midi dhagam 'kwani ka bas pitin gana/ mo be.

¹³ Wakan, dhalki ana kala ya ka bor mo e a'di ka pije/ mo 'peni gu'ba'ku/ mo, mmo kala sor jin minu sor ana gom a'di mo be.

¹⁴ Haali/ mmahan mo tani ana dara gi 'penkuman bampa/ jin ta a'di jin midi di ki sule/ sule/ mo, hili ana simma 'penkuman bampa/ e mo jin midi pu'du/ mo be.

¹⁵ E a'di mo tani dhalki ana si'da/ tikira 'ko mo mmoçi mo jin miinuwa basa 'cesh mo mmomaŋa Arumgimis mo, a'di jin ta gwo mo kun mini pi 'peni 'twam bana kun ta maman mo 'peni mo jin nyithu/ gway piti mo be.

¹⁶ Dhalku/ ki mii mii ma pinykin is mo mmomii mii kun 'boron mo dhali mmop-wak to bwa mo a'di jin tana um mo, haali/ ki to gi wakan kun 'cithuwa basa 'cesh mo tani a'di 'borki'da Arumgimis bwa mo be.

¹⁷ Hayi uni gwo e mo uni kun tana shu/um bway gom um mo dhali 'dapi 'twa/ a 'cesh e uni mo. Haali/ uni 'kon mo mmotima kashiram bum mo me'd 'kwani kun 'kokin mo kun mini mii ci gwo mo. Dhalki uni mii a'di yansan ki bwanj 'kunya/ mo, dhali yisa ki bwa kun biṭu ka lunḡu'b yisa, haali/ a'di midi

'taki diki ta shi/ miim 'boro'd gom umi.

¹⁸ 'Thoyi gom aman mo, haali/ aman misha ki isa dun gana/ mo ki aman dhelelkina 'twa/ ma dum bam ki dhelel mo mmo/o bwa mo mmomii mii kun minu taka tak mo eya ris to 'baar mo be.

¹⁹ Aha/ tirrishkina gwo ka daran du kagahara mo ki um mini mii to gwansan mo, ki mii gi wakan mo tani ki aha/ minu 'taki waru/ mii is ka nyanj'ko'd mo e um mo ki 'dishe/ mo be.

Mom'bor Mii jin Dhalu Me'da Po/ 'Kwani mo dhali Monthe Me'd ki Kwalary mo

²⁰ Shwane/ dhalka Arumgimis gi monku'th is, a'di jin guyi Tapa Yesus bana 'peni mowu mo dok/e, a'di jin ta'da Amanhil ka'bal, ka bas gi gwo jin gamu me'd jin midi di ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo

²¹ mmote um ka ris to kun 'boroni 'baar mo ki um mini mii bwam piti mo, mmo/ umkina a'di e um mo a'di jin 'bor a'di bwa mo e bwambori jis/ em piti mo, eya Yesus Kristhos mo, e a'di jin mina monyca icil ki sule/ sule/ mo dhali ki sule/ sule/ mo. Amen.

²² Aha/ yipa 'kup 'kupki um iwak mo. Thonaa/ me'di 'ko'd mo ki gwom pem jin malaskika/ um mo haali/ aha/ 'kwarkina um gwo ki e 'pe'pere/ mo.

²³ Um mini 'taki mish gwo 'ban mo goma kam bana ka Timuthawuus mo gom 'cuk jin 'cukunu a'di mo. Ki a'di mo tani aha/ mina par um e mo wakki/ a'di midi pu'du/ ki 'dishe/ mo be.

²⁴ Theki aris imanshu/um
bway me'd mo dhali aris uni
gun dhunu ki she/ ki dhelel
dhelel mo. Uni gwansan kun
pu'dkin mo 'peni Pa Ithaaliya
mo hashki um monthe me'd
mo be.

²⁵ A'the midi di gom umi
'baar mo. Amen.

Gwo jin 'Kwar ma YAKUUB mo

Monthe Me'd mo

¹ AYakuub jin ta cinjina/ ma Arumgimis mo dhali Tapa Yesus Kristhos mo be.

E uni kun 'kon ma waki 'kume'd i'ce'dka su/ mo uni kun cekerunu bwa mo.

Monthe me'd mo.

Mongam Gwo Is dhali Mo jin Dhunu Is ki Gwa'd mo

² Kari bwanj 'kunyga/ mo ma, iwak pem, ki um jemki 'kup ki mompal ki she/ ki she/ mo.

³ Haali/ um mishkin ki mompal gi mongam gwo is bum pucurki'd mo mmo'tel sho'k mo be.

⁴ Dhali dhalki mo jin telu sho'k mo 'tu'da/ mo jin pucuru mo ki um mini ta kum 'borganj gana/ mo dhali ta kun thimin mo mmo'koki har tonj kamu/ mo.

⁵ Wakki/ jan tal 'deñ kamu/ 'peni bwam um hara moyuk mo tani dhalki a'di doto'da Arumgimis mo a'di jin ciki'da ris 'kwani ka duñ gana/ mo ki dar gi ñadhun mo dhali a'di minu ci a'di mo be.

⁶ Hili dhalki a'di dot a'di ki mongam gwo is mo ki dar gi bwa jin shinu 'kup mo haali/ a'di jin shina bwa 'kup mo tani wana e ki yi'deñ kumma/ jin bir bakal mo jin boru mo dhali jin 'dasha 'tham mo be.

⁷ Haali/ wathi/ caan midi mii diki mii tosh ki a'di midi bu'th tonj kamu/ 'peni Tapa mo.

⁸ A'di jin 'kona bwa isu/ mo dhali a'di jin gwakalki ya mo e bway piti 'baar mo.

⁹ Hili dhalka kana ha'th'ko'd ki kar mo mmokar 'bam piti ki ca mo e mo jin karu a'di ki ca mo

¹⁰ dhali a'di jin ta pa ki pa mo e mo jin karu a'di ki gwa'd mo haali/ me'd jandi/ ma sho mo tani a'di midi la pe mo be.

¹¹ Haala tente/ sulu'd mo ki mom'ba'th piti jin shi'bili to mo dhali a'di ki kutha sho mo dhali jandim piti raskin mo dhali jarom piti 'ce'dkunu sho'k mo. Wakan si'da/ wathi/ jin ta pa ki pa mo midi us mo ki jog e bway piti jin ura a'di to isho'k mo be.

Mo jin Paluwa Pal mo

¹² Mom'bor mii gom wathi/ jin 'dimki 'kup mo e mompal mo haali/ ki a'di mishki mompal mo tani a'di midi bu'th ton'kup gi mondiki/e mo a'di jin on ma Arumgimis gwo is gom uni gwansan kun eni a'di mo be.

¹³ Dhalku/ wathin kamu/ ki dhal bway mo ki a'di palu mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ pal ma Arumgimis mo. Haali/ Arumgimis molu pal ki tonthus mo dhali a'di ki is piti si'da/ diki pal jan tal 'de/ mo be.

¹⁴ Hila ris 'kwani ka 'dete/ 'dete/ palkunu mo ki a'di jin diri'da dir mo dhali cessa bwa en'dap buni mo be.

¹⁵ Dhali yan'ko'd mon'dape ki a'di bwaakunu mo tani a'di dho'thki miinthus mo dhali miinthus ki a'di caki'd mo tani kalki mowu mo be.

16 Dhalku/ ki ta uni gun hegu e mo ma, iwak pem kun enka/ mo.

17 Aris tom 'boron gun cinu ki me'd mo kun ta kum 'bor-gan gana/ mo tani uni 'peni momis mo mmothulu/ mo 'pena Baba gi monkush mo. E a'di mo tani mo jin akuwa ak yisa di'da walla ala piyi'd si'da/ 'peni mo jin tukuwa tu'k mo.

18 'Peni bwam pitin gana/ mo tani a'di ki dho'th ana mo ki gwon gana/ mo ki ana mina ta maman kun twa/ a/ 'peni mo/uk piti mo be.

Gwo jin Ciku dhali Mii Gwo mo

19 Mishi gwo yan mo ma, um iwak pem kun enka/ mo. Dhalka ris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mer is mo ki jahanne/ mmocik gwo mo dhali cori naskina/ mo dhali o gwo mo dhali cori naskina/ mo dhali miiya nyor mo.

20 Haala nyor jin miina wathi/ mo tani a'di diki ta to jin mii mo ma kar/ e goma Arungimis mo.

21 Dhali ki mii gi wakan mo tani dhuyi aris tony nyogga/ 'pen ka pije/ mo dhali mii kun 'coka'cok kun ishin ka enthus mo dhali bu'thki mo jin dhunu is ki gwa'd mo gwo jin sinu mo a'di jin mishki'da kashiram bum woth mo.

22 Hili tayi imanmii gwo mo ma dhali dhalku/ ki cik gwo jasi 'te/ mo mmohe'k is bum e mo.

23 Haali/ wakki/ wathin 'de/ jin cik jasi gwo 'te/ mo dhali diki mii a'di mo tani a'di wana e ki wathi/ jin hili jis/em

piti jin dhodhu a'di mo eya hiljaro/ mo.

24 Haali/ ki a'di hilki is piti mo dhali ya mo tani dhali ki jahanne/ a'di ki this mohil jin wana a'di kan e mo be.

25 Hili a'di jin tu gwonkan jin cinum 'borgan gana/ mo tani a'di jin ta ji gi kara'da kar ki 'kus mo dhali a'di jin 'dim 'kup mo mmodiki cik jasi gwo 'te/ mo mmothis a'di e mo tani hili mii a'di yan jin miinu mo tani a'di iminu 'bor mii mo e a'di jin miikina a'di mo be.

26 Wakki/ wathin kamu/ kulum gwo ibwa ki a'di ta'da manluj to mo dhali diki 'kalitha le'd piti mo tani hili a'di he'kki'da dum piti e mo, mo jin luja wathi/ yan mo tani a'di ta mii jin miinu ki pe'th mo be.

27 Mo jin luju aluj jin dheleli'd mo dhali jin dinuki shi/ ki mii gi wakan mo ibwambor ma Arungimis mo dhali Ababa a'di wa cikise/ mo be: mmohil gom uni gun tana thipa/ i e mo dhali uni gun wuna ikath mo e monto'c bwam buni mo dhali mmokar is pitin gana/ mo ki dar gi monyogga/ mo 'peni mony'cesh mo be.

2

Gwo jin Rumu Apo/ Mii gi Miinuwa Mii ka Gwar 'De/ mo

1 Iwak pem, dhalku/ mii ki mii ka gwar 'de/ mo me'd jin bu'thkina um mongam gwo is mo e Tapa Yesus Krsthos bana mo, a'di jin ta Tapa gi monyca mo.

2 Haali/ wakki/ wathin kamu/ ta gi 'dolkon to me'd mo dhali hi'th burrinye/ jin bol tiya e ki 'bor i is mo mmoyayu/ e gu'b gi montul is bum mo tani dhali wathin kamu/ jin hatha'ko'd hi'th burrinyem porkin pu'dki'd mo si'da/ tani

3 dhali um ci a'di jin hithi burrinye/ jin bol tiya e ki 'bor ahirdhe/ mo dhali o gwo mo ki: Ca'bi imahan mo ma gana, dhali um ka yiha/ ki o wathi/ jin hatha'ko'd gwo mo ki: Doshi mmattaan, walla, Ca'bi e sho'k pem mmahan mo ma tani

4 'kona um ki mii to ka kwam bwa wakan e bwam is bum mo dhali ta imandwall gwo gom gwonthus kun kulumkina um ibwa mo 'taa?

5 Dhuyi 'ce mo ma, uma wak pem gun enka/ mo. Din ma Arumgimis ki kwany uni gwansan kun hatha'ko'd e mony'cesh mo mmota pa ki pa mo e mongam gwo is mo dhali mmota imankal mal gi bampa/ gi momis jin okina a'di gwo is gom uni gwansan kun eni a'di mo 'taa?

6 Hili um this wathi/ jin hatha'ko'd mii mo. A'di diki ta unim pa kun 'cwar umma? A'di diki ta uni gun dir um e mo jin dwallu gwo mo 'taa?

7 A'di diki ta uni gun wal gwo sora po/ gway yan ki a'di jin taku mo jin yuku um mo 'taa?

8 Wakki/ um ka jin gana/ thimki gwonkan ma malik mo isi me'd Gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mo ki: / E mini en amannyak ca'b pini

me'd is piniḡ gana/ mo tani um miin ki 'bore/ mo be.

9 Hili wakki/ um mii mii ka gwar 'de/ mo tani um miiki miinthus mo dhali um waka gwonkan jin cinu mo me'd 'kwani gun dhanḡi gwo mo be.

10 Haali/ a'di yin jin dhuki gwonkan jin cinu mo ka 'dan'dap mo hili i/ush me'd mo gom jan tal 'de/ mo tani a'di wara'd ki wathi/ jin dina mii i'ba/ mo gom uni 'baar mo be.

11 Haali/ a'di jin o gwo mo ki: Dhalku/ cal ki mii mii mo ma, a'di si'da/ o gwo dok/ e mo ki: Dhalka 'kosh ki mii 'kosh mo ma. Wakki/ / e diki mii miinycal mo hili i'kosha 'kosh mo tani / e waran ka mandhanḡ gwonkan jin cinu mo be.

12 Wakan oyi um gwo mo dhali miyi to mo wakan me'd uni gwansan gun minu dwall gwo mo 'ko'di gwonkan jin dhu'da dhu ki 'kus mo.

13 Haali/ gwon dwall a'di dar gi mo jin minu miimii mo e a'di jin diki tor momiimii mo. Hili momiimii ta mo jin pinu mii e apo/ gwon dwall mo be.

Mongam Gwo Is ki Dar gi Mii mo tani A'di Wu'd mo be

14 Dhali gwo bala nyo/ u kata mo, iwak pem mo, wakki/ wathi/ o gwo ki a'di ta'd gi mongam gwo is mo hili idiki mii to mo tani a/mina mongam gwo is piti ita a'di is ki me'd mo 'taa?

15 Wakka kan walla 'bwan hatha to hi'th 'ko'd mo dhali dar gi tonḡe/ mmoshwa mo tani

16 dhali jan 'de/ 'peni um o uni gwo mo ki: Iiku/ ki moŋku'th is mo ma, dhali, 'Bathi is ki 'ba'th mo, dhali, 'Tu'di/ mo, ki dar gi to jin cina um uni mo mmota mo gom buŋgwar is buni mo tani a/ dhali mii yan a'di nyo/ u ki 'bore/ 'taa?

17 Wakan si'da/ moŋgam gwo is ki is piti mo waŋki/ a'di dinuki mii to mo tani a'di wu'd mo be.

18 Hili wathin 'deŋ kamu/ midi o gwo mo ki: / E tan gi moŋgam gwo is mo dhali aha/ tana gi mii mo. Tor aha/ moŋgam gwo is pini ki dar gi miim pini mo ma dhali aha/ ki miim pem mo tani mina tor / e moŋgam gwo is pem mo be.

19 / E gami gwo is ka Arumgimis tal 'de/ mo. / E miin ki 'bore/ mo be. Me'da rum thus kun nyo/ on si'da/ gam gwo is mo dhali cuna is ki thunthur mo.

20 / E ona bwa ki to minu tora, / e cim pus yan, ki moŋgam gwo is ki dar gi mii mo mo tani a'di ta'da bush 'ko'd mo be.

21 Ibrahiim jin ta'da babam bana dinuki kar ki mo ma kar/e ki mii mo ki a'di ci ya/m piti ka Is/hak apowa gwata/ jin miinuwa basa 'cesh mo?

22 / E mishin ki moŋgam gwo is nyak ya ki miim piti mo dhali moŋgam gwo is a'di thimkunu ki mii mo be.

23 Dhali Gwo ma Arumgimis jin 'kwarkunu mo thimki gwo jin onu mo ka: Ibrahiim gamki'da Arumgimis gwo is mo dhali a'di karu a'di ki mo ma kar/e mo, dhali a'di yuku

ka mugu ma Arumgimis mo be.

24 / E mishin ki wathi/ a'di karu ka kar/e ki mii mo dhali yisa ki moŋgam gwo is a'di 'de/ yisa.

25 Dhali ki mii jin nyaka'd kan mo tani dinuki kara Rahab si'da/ jin mii miinyal mo, ki mo ma kar/e ki mii mo me'd jin bu'thkina a'di igumbway mo dhali tu'c uni ki ii ka piye/ ki bwaya kamu/ mowa?

26 Haali/ me'd buŋgwar jin dar gi shi/ in mo tani a'di wuki'd mo, wakan si'da/ moŋgam gwo is jin dar gi mii mo tani a'di wuki'd mo be.

3

Ale'd

1 Um mini mii dhalku/ ki ta aris ka aris mo mmota iman'tor gwo mo, iwak pem, haali/ um mishin ki ana gun tora gwo mo tani minu dwall gwo ki miiwak jin 'bitha'bi'th ki nyanye/ mo be.

2 Haali/ ana 'baar mo tana iman'cith mii ka ris e i'pen mo dhali waŋka cin 'deŋ kamu/ jin diki 'cith mii e i'pen e gwo jin ona a'di mo tani a'di ta wathim 'borgaŋ gana/ mo jin mish 'kali'th buŋgwar isi 'baar mo si'da/.

3 Waŋki/ ana dhuna ton 'kali'th e 'twa/ shumorum mo jin mina uni ha ana gwo e mo tani ana susa buŋgwar is buni 'baar mo be.

4 Hili gwo goma kur yi'de/ mo ma si'da/, ba uni gun caaca kagahara mo tani dhali borkina 'tham kun 'bitha'bi'th mo tani uni shunu bway ki ushi cwam

bum 'pen mo e mo yin jin ta
bwa ma manbora kur mo be.

⁵ Wakan ale'd a'di ta ari
tom bunḡwar is mo dhali kar
'ba/ ki ca mo gom to gun
caaca mo. Bwany cwa wa'di
caa jin karkunu mmoshwa
ka le'd ga ara kapany o'd mo.

⁶ Dhali ale'd a'di ta o'd
mo be. Ale'd a'di ta to gi
'kwaniny'cesh jin diki ta kar/
e ibwaman tom bunḡwar is
bana mo mmonyoy/ bunḡwar
isi 'baar mo mmoci'th ki
o'd 'peni buyem pa jin
dhodhuwa dho'th jin dosh
'peni o'd mo dhali jin cidhu
ki o'd ki mo/o'd mo.

⁷ Haali/ aris to gun 'kona
sho'k do doḡon e ki she/ ki
she/ mo tani dhali 'dii dhali
to gun paarana 'cesh mo
dhali to yi'de/ mo tani uni
mishu non 'kup mo mmo'te
'twa/ mo dhali uni nonu
'kup mo mmo'te 'twa/ mo ki
wathimpa en'thi/ mo be.

⁸ Hili wathimpa en'thin
kamu/ yisa mishuwa le'd non
'kup mo mmo'te 'twa/ mo
ki sule/ sule/ jin bir bakal
ka yempa/ gom tonthus jin
'tu'du/ mo ka aṭi'd gi mowu
mo be.

⁹ Ki a'di mo tani ana 'bora
Tapa mii mo dhali Ababa
mo dhali ki a'di mo tani
ana jeekina 'kwani mo ana
gun ukunu mo mmowa e ka
Arungimis mo.

¹⁰ 'Peni 'twa/ yan mo tani
mom'bor mii pu'dki'd mo
dhali monyjee mo. Iwak
pem, gwo yansan ka ba/ imidi
'taki diki di wakan mo.

¹¹ A/yi'de/ yidhithga/ dhali
jin ka/ aka/ du'dun mo 'peni

'twan 'deya?

¹² Cwampu/ midi mish
dho'th mamana setuuna,
iwak pem, walla cwalmana
mura'th midi dhodha pu/
'taa? Wakan si'da/ yi'dem
'bala'thga/ mol war ki yi'de/
jin yidhithi'd mo be.

Moyuk 'Peni Momis mo

¹³ Kaja a'di iyukayuk mo
dhali mish gwo 'ban mo
ibwam um mo? Ki miim
'borgam piti mo tani dhalki
a'di tor a'di ki miim piti jin
kara a'di is ki gwa'd mo ki
moyuk mo.

¹⁴ Hili wakki/ um ka/ ma
du ki ka/ mo mmoshi/ bwa
mo dhali ta ham 'kus mo
mmo'tula dum bum nycine/
mo tani dhalku/ ki dhu 'ba/ ki
ca mo dhali mmota ator mo
gom gwoḡ gana/ mo.

¹⁵ Moyuk yansan diki waki
jin yayi'd ka 'cesh 'peni
momis mo hili a'di ta jany
'cesh mo, dar gi to gi shi/in
mo, ta ji ma rum thus kun
nyo/on mo be.

¹⁶ Haali/ ki mo gi shinu bwa
mo dhali mmota ham 'kus mo
mmo'tula du mo 'kon mo tani
a'di mina mo jin duḡkuru mii
mo dhali mo jin boṭu ki miim
bulga/ 'baar mo 'ko mo be.

¹⁷ Hili moyuk 'peni momis
mo tani ta jin twa/ a/
jin dheleli'd mo, yan'ko'd
mmota gi moḡku'th is mo
dhali mmo'thup e mo dhali
mmoka'd bwa mo dhali
mmo'tu'd ki momiimii mo
dhali ki maman gana/ mo
dhali mmodar gi mii ma gwar
'de/ mo walla mmodar ki
washila/ mo be.

18 Dhali maman gi mo ma kar/e mo tani a'di sinu ki monku'th is mo ki uni gwansan kun dhukina dhu ki monku'th is mo be.

4

Mmo'koki Ta Mugu gi Kwaniny'cesh mo

1 Peni mana yayin ma nyor mo dhali 'peni mana askina um ibwam um mo? A'di diki ta en'dap bum 'taa? kun askin e tom bungwar is bum mo?

2 Um 'kona gwo ibwa mo tani dhali um 'koki gam a'di mo. Wakan um ki 'kosha 'kosh mo. Dhali um 'tho^hha bwa mo tani dhali um mol a'di bu'th mo. Wakan um askin mo dhali gama nyor mo. Um 'koki gam to mo haali/um 'koki dot to mo be.

3 Um dotki to mo tani dhali um 'koki bu'th a'di mo haali/um dotki to ki dot thus mo mmo'baar a'di jin 'dapa um e mo be.

4 Um 'kwaniny cal, 'kona um ki mish mo mo ki mmonyak to mii ki 'kwaniny'cesh mo tani a'di ta 'kup ka Arumgimis mo? Haali/a'di wakan mo tani a'di yin jin ona bwa ki ta mugu gi 'kwaniny'cesh mo tani kar is piti mo mmota 'kup ka Arumgimis mo be.

5 Walla a/ tosha um ki Gwo ma Arumgimis jin 'kwarkunu mo o gwo ka wuny is mo mmo/o gwo mo ki: A'di jin shwana dhapana nyor apo/ shi/in jin kara a'di mo mmo^{ca}'b e ana mo?

6 Hili a'di ciki'da 'the ki nyanye/ mo be. Dhali wakan

a'di o gwo mo ki: Arumgimis ceshki mo mo gom uni gun dhu 'ba/ ki ca mo hili a'di ki ciya 'the gom uni gun dhu is buni ki gwa'd mo be.

7 Ci is bum wakan ka Arumgimis mo ma. Ro^{ci} tapa ma ruma 'cesh mo ma dhali a'di midi gus mo 'peni um mo be.

8 'Dishi Arumgimis is mo ma dhali a'di midi 'dish um is mo be. Lami me'd bum mo ma, um 'kwani kun ta imanmii miinthus mo dhali dheleli adum bum mo ma, um 'kwani kun 'kona bwa ka susu/ mo.

9 Tayi buyem pa mo ma dhali koyi mo dhali ki kony jabu'th mo. Dhalki mompe'th bum wara'd ki monko mo dhali dhalki bwan 'kunyud bum wara'd ki mondit bwa mo.

10 Dhuyi is bum ki gwa'd mo ibwambori Tapa Arumgimis mo ma dhali a'di midi dhu um ki ca mo be.

Mmodwalla Kan Gwo mo

11 Dhalku/gwonthus ki o ka rem 'kup mo ma, iwak pem. Haali/ a'di jin oki gwonthus apowa kam piti mo walla dwalla kam piti gwo mo tani a'di oki gwo apo/ gwonkan jin cinu mo dhali dwall gwonkan jin cinu gwo mo. Hili wakki/ e ki dwall gwonkan jin cinu gwo mo tani /e tana manmii gwonkan jin cinu mo yisa hili /e tana mandwall gwo mo be.

12 Aman^{ci} gwonkan jin cinu mo tani di'd 'de/ mo dhali amandwall gwo di'd 'de/ si'da/ mo, a'di jin mishi'da mish woth mo dhali mmo'ce'da/ 'ce'd sho'k

mo. Hili ki /e ja dwallkina
mannyak ca'b pini gwo mo?

*Dhalku/ 'Baki 'Theki Mis
goma 'Thamo/ mo*

¹³ Iiyu/ shwane/ mo ma,
um uni gun o gwo mo ki:
Shwane/ walla ka'thamo/ ana
mina ii mo e mo ciki/ dhali
ciki/ e bampa/ mo dhali 'baar
yil mo imun mo dhali yol
to mo dhali gam nyunycina/
mo.

¹⁴ Hili um 'koki mish to
gun mini mii ka'thamo/ mo.
Moŋ'koki/ em bum wakata
mo? Haali/ um tana wulpe/
kun piyin ki ari mo mo dhali
la pi mo be.

¹⁵ Gom kan ka ba/ gun o
gwo mo ki: Wakki/ Tapa ona
bwa mo tani ana mina 'ko ki e
mo dhali ana ki mii to yansan
mo walla to caan mo.

¹⁶ A'di ta a'di, um dhuki
'bam bum ki gwo jin baha um
mo. Aris mo jin dhunu is ki ca
mo tani uni ta tonthus mo.

¹⁷ A'di yin jin mish jim
'boro'd mo mmomii mo dhali
diki mii a'di mo tani gom a'di
mo a'di ita miinthus mo be.

5

*Gwo jin Rumu gom Uni gun
Ta Pa ki Pa mo*

¹ Iiyu/ shwane/ um gun ta
pa ki pa mo mmoko mo dhali
mmowol cuuwa/ mo gom
monto'c bwa gun pu'dkina
po/ um mo.

² Tom bum kun tana um
pa ki pa mo tani pu/kin mo
dhali burrinyem bum shwan
ma dhurany mo.

³ 'Dolkon ganam bum dhali
'dolkon kush bum wu gure/
mo dhali gurem buni kun

wuna uni mo tani mini ta
gwontor apo/ um mo dhali
a'di midi shwa bunḡwar is
bum mo me'd o'd mo be. Um
tul to gun ish kumma/ is mo
goma cim kun 'koni 'ko'd mo
be.

⁴ Hili to gi gama uni gun mi-
ina tu'c mo, uni gun 'cithi/ to
mo e bwam buntom bum mo
kun бага um ka wun mo tani
gwokin kagahara mo. Dhali
ko jin gwona iman'cith to
mo tani a'di jidhirki'd mo e
bwany'ce gi Tapa Arumgimis
gi momis mo be.

⁵ Um 'koni mony'cesh ki
'kom bum mo dhali ki bwam
bum mo. Um momotkina
dum bum mo eya tee jin
'cithu/ to 'kus mo.

⁶ Um ta imanwaka wak mo.
Um 'koshki wathin kar/e jwa
mo. A'di diki roç um mo be.

*'Kuci Bwa mo dhali Mo jin
Paluwa Pal mo*

⁷ 'Kuci bwa mo ma ki
'kari'th wakan, iwaḡ pem,
ntaga cim jin mina Tapa
pu'du/ mo. Hili mo mo ma,
amankor to corcki maman to
jin tana aane/ e mony'cesh
mo mmo'kuca a'di bwa mo
ki 'kari'th apo/ a'di ntagi a'di
bu'thki'da sho'k jin twa/ a/
dhala sho'k jin 'ko'd mo be.

⁸ Um si'da/ 'kuci bwa mo
ma ki 'kari'th mo dhali tela
dum bum sho'k mo gom ya gi
mina Tapa pu'du/ e me'd hila/
mo.

⁹ Dhalku/ ki miya gungum
mo, iwaḡ pem, apo/ ka rem
'kup mo ma, ki um minu
'koki dwall gwo mo. Hili mo
mo ma, amandwall gwo a'di
doshki'da po/ campur mo be.

10 Me'd gi she/mm gi isa nyor mo dhali bwa jin 'kuçu mo ki 'kari'th mo tani iwak pem, budhi imançi gwo mā Arumgimis mo, uni gun çiki gwo gom gway gi Tapa Arumgimis mo.

11 Hili mo mo ma, ana yuka uni gwansan ki ku gi 'bora bwa mo, uni gun 'kokunu mo mmoṭel sho'k mo. Um cikki gwo mo goma Ayuub ṭelki sho'k mo dhali um parki 'pemen jin di'di bwan Tapa e mo, bahili Tapa Arumgimis a'di jin hilki'da hil mo dhali mmomiimii mo be.

12 Hili apowa ris to 'baar mo tani iwak pem, dhalku/ki o gwo is mmothul me'd mo walla gom momis mo walla gom mony'cesh mo walla ma e gwo jin onu isa tiya mo, hili dhalka nyem bum ta'da nye mo dhali hili dhalka yisam bum ta'da yisa mo, ki um mini 'koki ta'k mo e miiwak mo be.

13 A/wathiṅ kamu/ ibwam um 'kosha is ka nyor mo 'taa? Dhalki a'di 'tho'd mo. Dhali a/wathiṅ kamu/ di'd jin 'bora bwa mo 'taa? Dhalki a'di yuk gway gi momaṅ mo.

14 A/wathiṅ kamu/ ibwam um 'ba'thki'd mo 'taa? Dhalki a'di yuk 'kwani gwanyjaka/ ma kaniisa mo dhali dhalki uni 'thon mo gom a'di mo dhali wol a'di ayini 'kup ki gway gi Tapa mo

15 dhali ki mon'tho gi moṅgam gwo is mo tani a'di midi woṭh wathi/ jin 'batha'd mo dhali Tapa a'di midi cu a'di mis mo dhali wakki/ a'di

miiki miinthus mo tani a'di minu gwam mo be.

16 Dhali ki mii gi wakan mo tani piyi gwo miinthus bum ka rem 'kup mo ma dhali 'thoyi ka rem 'kup mo ma, ki um minu waç mo be. Haali/ mon'tho gi wathiṅ kar/e mo tani ta gi mom'bi'th e a'di mmowagas mo be.

17 Iliyya a'di ta wathi/ jin nyaka e 'dap ki ana mo dhali a'di 'thoki'd ka daran du mo jin min ma shoki diki he'th mo, dhali ki yili kwara mo tani dhali ka appe 'kona 'kupi pe'de/ mo tani asho'k diki he'th apo/ mony'cesh mo be.

18 Dhali yan'ko'd a'di 'thoki'd mo dok/ e dhali momis çiki'da sho'k mo dhali mony'cesh dho'thki maman tom piti mo be.

19 Iwak pem, wakki/ jan ṭal 'den kamu/ 'peni bwam um dhereski'd mo 'peni gwon gana/ mo tani dhali jamu/ ki sus a'di ka nyaṅ'ko'd mo tani

20 dhalki a'di mishi'd ki a'di yin jin susu'da manmii miinthus ka nyaṅ'ko'd 'peni bway dheres piti mo tani midi woṭh a'di akashiram piti 'peni mowu mo dhali midi kuma ma'diny miinthus 'kup mo be.

Gwo jin Twa/a/ jin 'Kwar ma BUṬERUS mo

Monthe Me'd mo

1 ABuṭerus, a'di jin karu ki she/ mo goma Yesus Kristhos mo.

E uni gun 'kokin mo e bwaman 'kwanin tiya mo kun cekerkunu bwa mo e Pam Buntus mo dhali e Paṛ Galathiyya mo dhali e Paṛ Kabbadukiyya mo dhali e Pa Asiyya mo dhali e Pam Bithiniyya mo

2 uni kun kwanykunu mo dhali kun 'kawurkin ma Arumgimis jin ta'da Baba mo dhali kun dhagamkunu mo ki Shi/ in mo gom gwo jin hana uni e mo eya Yesus Kristhos mo dhali goma bas piti jin kukuski'd mo.

Dhalka 'the dhali moṅku'th is minu mar is gom um mo.

Mo ma 'Tej Kape/ jin Di ki E mo

3 Mom'bor mii midi di mo goma Arumgimis mo dhali Ababa gi Tapa Yesus Kristhos bana mo. Ka dhan momiimiim piti mo tani ana 'kokunu mo mmodho'th mo dok/e e mo ma 'tej kape/ jin di ki e mo ki mompi ma Yesus Kristhos 'peni mowu mo,

4 dhali e mo mal jin budhu mo a'di jin moli pu/ mo, dhali jin dinuki shi/ ki mii mo, dhali jin midi diki us mo ki jog mo, dhali jin karkunu mo gom um mo e momis mo.

5 Um gun jinu ki mom'bi'th ma Arumgimis mo ki mo ki moṅgam gwo is ki bway mowoth mo, a'di jin thosonkunu mo mmotor eya tente/ ka tee jin 'ko'd mo.

6 E mii yansan mo tani 'kunyi um bwa mo ma, ba shwane/ ki ari mo yansan mo tani um mina isi 'kosh ka nyor mo ki mompal ki she/ ki she/ mo.

7 Wakan ki moṅgam gwo is bum gana/ mo, jin ta yintho/ ki yintho/ mo mmobol 'dolkon gana/ e mo, a'di, ba a'di jin mishi pu/ mo tani a'di nyo/u ki mo/o'd mo tani minu 'taki gam mo mmoci momaṅ mo dhali monyca mo dhali montak mo e mony'cee jin minu 'ceeya Yesus Kristhos mo be.

8 Ki dar gi mmopar a'di e mo tani um enki a'di mo. Ba um bala kun 'koki par a'di e mo shwane/ mo tani um gamki gwo is e a'di mo dhali 'kunykina bwa mo ki gwo jin molu bah mo dhali jin eka/ ek mo.

9 Me'd gwo jin thimkunu mo gom moṅgam gwo is bum mo tani um bu'thki bway mowoth bum goma kashiram bum mo be.

10 Imanḡ gwo ma Arumgimis kadhamo/ kun oki gwo kun onu is mo goma 'the yan mo jin midi ta jim bum mo tani uni simmki mii e mo dhali doṭa/ doṭ mo gom bway mowoth yansan mo be.

11 Uni doṭkina doṭ mo goma ci en'thiṅ kamu/ mo walla mo mo jin torkina Shi/in ma Kristhos jin di'd e uni mo

me'd jin ṭorkunu gwo nṭwa/a/ mo gom isa nyor ma Kṛisthos mo dhali monyca jin midi di ṛ'ko'd mo be.

12 A'di ṭorkunu uni eya tente/ mo ki uni 'koki mii to mo gom is buni mo, hili gom um mo, eya ris to gun bakḱunu um shwane/ mo ki uni gwansan kun ta imançi gwom 'boro'd e um mo ki Shi/ in Dheleladhelel mo, a'di jin hashkunu 'peni momis mo, uni kun ta to jin 'koshkina iman'doyu gwo te/ mo mmopar e mo be.

*Ayuk jin Yuku mo Mmo'ko
Ko jin Kogu mo*

13 Wakan deki adum bum mo dhali kuthi is ki 'cese/ 'cese/ mo, dhali dhuyi a'tej kapem bum ki mon'tu'd mo apowa 'the mo, a'di jin pu'dki'di um mo 'peni mony'cee jin 'ceekunuwa Yesus Kṛisthos mo be.

14 Me'd uci gun ha gwo e mo tani dhalku/ mii ki tash mo mmodhu e ki 'thir 'thir mo me'd jin miikina um 'thissa/ e miin dhamom pus bum mo.

15 Hili me'd jin tana a'di jin yukḱi um, a'di jin kogu mo tani tayi um uni gun kogu mo ki is bum mo eya ris miim bum kun nyoṇa um is mo.

16 Haali/ me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki: Um mini mii ta kun kogu mo haali/ aha/ tana a'di jin kogu mo be.

17 Wakḱi/ um mini yukḱa yukḱ apowa Baba mo, a'di jin dwallki 'kwani gwo ka 'dete/ 'dete/ ki dar gi mii ma gwar 'de/ mo isi ki miim buni kun miina uni mo tani nyoṇi is

bum ki monḱo/ is mo ka teem bumi 'baar mo jin 'kona um mo e bwan 'kwanin tiya mo.

18 Um mishki mo ki um wankunu 'ba/ mo 'peni miim pe'th kun luku 'peni ibabam bum mo tani yisa ki to kun mini pu/ mo me'd 'dolkon kush mo walla 'dolkon gana/ mo,

19 hili um wankunu 'ba/ mo ka bas ma Kṛisthos jin ta yintho/ mo me'd ji gi ari ka'bal jin dar gi thalkin mo dhali jin ta jim 'borgaṇ gana/ mo.

20 A'di 'kawurkunu nṭwa/a/ mo ki mony'cesh yan 'konuki ka'b mo, hili a'di ṭorkunu eya tente/ e 'ko'd mo gom mo gi gway bum mo be.

21 E a'di mo tani um takin gi mo jin wunuwa Arumgimis jwa i is mo, a'di jin cuki a'di mis 'peni mowu mo, dhali ci a'di monyca mo, wakan ki monḱam gwo is bum mo dhali mo ma 'tej kapem bum mo mini 'ko eya Arumgimis mo be.

22 Mmodhelelkina um akashiram bum mo ki gwom bum jin hana um e mo e gwoṇ gana/ mo gom washila/ jin piyi'd e um mo e mo/en mo gom iwakḱ mo, mmo/enkina uma en mo ki bwan dara'd mo 'pena duṇ gana/ mo.

23 Um dho'thkunu mo dok/ e ki dho'th this mo, yisa 'peni emen to jin midi pu/ mowa, hili 'peni emen to jin midi mol pu/ mo, e a'di jin ta gwo ma Arumgimis jin di'd ki e mo dhali jin midi di ki sule/ mo.

24 Haali/

Aris shuman isi 'baar mo uni wana e ka sho mo.

Dhala ris jarom buni mo tani uni wana e ki jandi/ ma sho mo.

Asho ku'thkin mo dhali jandim buni raskin mo

²⁵ hili gwo gi Tapa mo tani a'di ca'bki'd ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

Gwo yansan a'di ta gwom 'boro'd mo, a'di jin cikunu um mo be.

2

Wosh jin Di ki E mo jin Ta'da 'Duntula/ mo dhali Kal jin Kogu mo

¹ Wakan dhuyi aris mii kun dupuwa dupi e 'pen ka pije/ mo dhali arisa mak mo dhali mii kun ta washila/ mo dhali miin dhapan mo dhali arisa thu'th 'pen kun thudhu mo.

² Me'd usha ṅam 'pereny kun daḱa dhodhu mo tani oyi bwa mo goma ko mo jin ta to gi shi/in jin dheleli'd mo. Ki a'di mo tani um mini ca mo e bway gi mowoth mo.

³ Haali/ um nyokki bwanḱush gi Tapa mo be.

⁴ Iiyu/ i a'di mo, a'di jin ta wosh yin jin di ki e mo, a'di jin wakina 'kwani mo, hili e jis/ e ma Arumgimis mo tani a'di kwanykunu mo dhali a'di ta yintho/ ki yintho/ mo.

⁵ Dhali me'd wosh kun 'ko ki e mo tani tayi um ki is bum kun minu nyan mo mmota gu'b gi to gi shi/in mo, mmota uni gun mii mii ma gasiis kun kogu mo, mmoçi to kun 'ciṭhu/ 'kus mo kun ta gi shi/in mo kun mishu bu'th

ka Arumgimis eya Yesus Kristhos mo be.

⁶ Haali/ a'di telki'd mo e Gwo ma Arumgimis jin 'kwarkunu mo ki:

Hili mo mo ma, aha/ 'thikina aSihyuun wosh mo, a'di jin ta wosh 'penabi jin kwanyu mo dhali jin ta yintho/ mo.

Dhali a'di jin gam gwo is e a'di mo tani minu 'koki kar ki mo ma 'the is mo be.

⁷ Wakan e um mo um gun gamki gwo is mo tani a'di ta yintho/ mo, dhali hili gom uni gwansan kun 'koki gam gwo is mo tani:

Wosh gana/ yansan jin wakina imannyan gu'b mo tani

a'di warki'd ka dhana 'kan'kup wosh gi 'penabi mo,

⁸ dhali

Wosh jin midi dhu 'kwani mmokol mo,

dhali wosh jin midi dhu uni mmota'k mo,

haali/ uni golkunu mo haali/ uni 'koki ha gwo e mo me'd jin 'kawurkunu uni mo mmomii mo.

⁹ Hili um ta emen kun kwanykunu mo dhali imanmii mii ma gasiis jin waki ji ma malik mo, dhali um ta kal gi 'kwani kun kogu mo, dhali um ta 'kwani ma Arumgimis ki is pitiṅ gana/ mo, ki um mini bah eya tente/ mo miim 'borgam piti mo, a'di jin yukki um mo 'peni bwam mondhurumi'd mo e monḱush piti jin ta momer mo.

¹⁰ Nṭwa/a/ mo tani um 'koki ta 'kwani mo, hili shwane/

um ta 'kwani ma Arumgimis mo. Ntwa/ a/ mo tani um 'koki bu'th mo jin miinu mii mo, hili shwane/ um bu'thki momiimii mo be.

'Koyi Me'd Imanmii To goma Arumgimis mo

¹¹ Um gun enu mo, aha/ yuka um mo me'd 'kwani kun 'kon ka pije/ mo 'peni bampaṅ kamu/ mo dhali me'd uni kun 'kon e bwaman 'kwanin tiya mo, mmoga/ mii kun dhunu e ki 'thir 'thir mo gi shuman is mo jin ta to jin aski'da asa powa kashiram bum mo.

¹² Hali miim 'borga/ mo mmonyon is mo e bwaman 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo, wakan wakki/ uni mini 'taki o gwo apo/ um mo me'd imanthu'th to mii mo tani uni mini 'taki par miim 'borgam bum e mo dhali kara Arumgimis ki ca mo eya tee gi mowoth mo be.

¹³ Dapi 'twa/ mo gom gway gi Tapa mo eya ris mii kun telkina 'kwani en'thi/ 'pen mo gom 'kom buni mo, wakki/ a'di midi ta malik mo jin ta tapa apo/ tiyan tiya mo

¹⁴ walla imudhiir mo kun hashu ki a'di mo mmoci uni gwansana jisa mo kun thu'th to mii mo dhali maṅ uni gwansan kun miin ki 'bore/ mo.

¹⁵ Haali/ a'di ta bwa ma Arumgimis mo ki um ki miim 'borgam bum mo kun miina um mo tani mini mu'th 'twa/ gi 'kwanim pali/ mo dhali miim pus buni mo.

¹⁶ Tayi 'kwani kun 'kon ki 'kus mo, hili ki dar gi mii jin

mina umi bu'th mom bum jin 'kona um ki 'kus mo mmota mii jin dik mii gun miina um kun ta thus mo. Hili 'koyi me'd uni kun ta imanmii to goma Arumgimis mo.

¹⁷ Taki aris 'kwani 'baar mo. Eni iwak bumi 'baar mo. Koki Arumgimis mo. Taki imalik mo.

She/mm Mii ma Krsthos jin 'Kosha Is A'di ka Nyor mo

¹⁸ Imanmii towa, 'dapi 'twa/ mo e tapam bum mo ka ris montak mo, hili yisa jasi e uni gun mii mii ki bwanṅkush mo dhali mii ma 'thup e mo, hili si'da/ e uni gun 'cwarkina 'cwar mo be.

¹⁹ Haali/ wathi/ a'di tesu mo wakki/ a'di ta'd gi 'twa/ ma du 'kup ka Arumgimis mo mmo'dim 'kup mo e isa nyor mo me'd jin tana a'di isa nyor jin diki ta kar/e mo.

²⁰ Haali/ to jin gama um a'di ta'da taye, wakki/ um ki thu'th to mii mo dhali gam mondor mo gom a'di mo tani dhali um mini bu'th a'di ki bwa jin 'kuçu ki 'kari'th mowa? Hili wakki/ um ki mii miim 'boron mo dhali 'kosh is ka nyor mo gom a'di mo tani um bu'thki a'di ki bwa jin 'kuçu ki 'kari'th mo dhali um taṅ gi mo jin tes ma Arumgimis um mo be.

²¹ Haali/ gom a'di yan mo tani um yukunu mo, haala Krsthos si'da/ 'koshu is ka nyor mo gom um mo, mmodhalkina a'di um she/mm piti mo ki um mini 'taki batha cuk piti mo be.

²² A'di diki mii miinthusu 'deṅ kamu/ mo. Dhali gwo

maka 'denj kamu/ si'da/ dinuki gam 'pena le'd piti mo be.

²³ Ki a'di sorkunu mo tani a'di diki ra^{ka} sori bway mo. Ki a'di 'koshkina is ka nyor mo tani a'di diki shwaa 'cesh ki sho'k mo. Hili a'di gamki a'di gwo is mo, a'di jin ta'da mandwall gwo mo jin ta'da kar/e mo.

²⁴ A'di a'di ki is piti kalki miinthus bana e is piti mo apo/ cwa mo, ki ana mina 'taki wu miinthus mo dhali 'ko ki e mo e mo ma kar/e mo. Ki jamam piti jin dorkunu a'di mo tani um wa^{ck}kunu mo be.

²⁵ Haali/ um iikini per mo me'd ka'bal mo, hili shwane/ um do^{ck}kin ka nyan'ko'd mo eya Manhil Ka'bal mo dhali Amanjiya kashiram bum mo be.

3

Shush Mii jin Miina Up kun Mashu mo dhali Ikath mo

¹ Wakan si'da/ um upa, 'dapi 'twa/ mo e ikathim bum mo, wakan ki kun tiya mo, ba kun tiya yisa ha gwo eya, uni minu 'taki gama du is ki dar gi gwo mo goma nyon is gi i/ ashim buni mo

² ki uni mini par miim bum jin tu^{ka} uma tu'k is e mo dhali miin dhelelga/ mo gom mii kun nyon^uwa nyon mo.

³ Hili dhalku/ ki dhal miim bum mmota ji ma por ma pije/ mo gom tom bum kun hidha um i is mo ka mur jin to'du mo, dhali mmonyon 'dolkon gana/ mo dhali hi'th burrinyem po/ mo,

⁴ Dhali hili dhalki a'di ta'da cinj kamu/ jin bagu mo jin ta'da du mo ki wosh dhel jin moli pu/ mo jin ta shi/in jin 'thupa e mo dhali jin di'd ki shwam mo, a'di jin ta yintho/ ki yintho/ mo e bwambori jis/ e ma Arungimis mo.

⁵ Wakan 'thissa/ up kun dhelelin mo, uni kun tan ga 'tenj kape/ eya Arungimis mo tani nyonki is buni mo dhali 'dap 'twa/ mo e gwo gi ikathim buni mo,

⁶ me'da Saarah mmohakina a'di gwo ma Ibrahiim e mo dhali yuk a'di ki tapa mo. Dhali um shwane/ mo ta u^{ci} ma yim mo wak^{ki}/ um mini mii mii ki 'bore/ mo dhali mmodiki dhal tonj kamu/ bway mo mmodee um is mo be.

⁷ Wakan si'da/ um gwatha, 'koyi ki isi 'kom pa mo nya^{ck}ki up bum mo, mmo^{ci} mon^{ta}ck goma 'bom mo me'd jin 'ka'da isa yim mo ki bun^gwar ma yim mo, haali/ um nya^{ck}ki mal buthi mon'de/ mo ka 'the ki mondiki/ e mo, ki mii gi wakan mo tani ka 'thom bum kun 'thona um mo tani minu 'koki 'taki non 'kup mo be.

'Koshi Is ka Nyor ma gom Gway Mii ma Kar/e mo

⁸ Kwalany 'te/ be. Aris umi 'baar mo, tayi gi mo jin gamu gwo me'd e shi/in mo, dhali koci e mo, dhali eni iwa^{ck} bum mo, dhali tayi ka duj 'ka'dga/ mo dhali bwa kun dhunu ki gwa'd mo.

⁹ Dhalku/ ki rak tonthusi bway mo gom tonthus mo walla dhalka sor ki rakⁱ bway mo goma sor jin soru mo.

Hili apo/ mii yan ki ɕa'ckon mo tani 'boriya 'bor mii mo haali/ gom mii yan mo tani um yukunu mo ki um mini 'taki bu'th mo jin 'boruwa 'bor mii mo be.

¹⁰ Haali/ me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki:

A'di jin midi 'taki en mondiki/ e mo

dhali par atem 'borga/ e mo tani

dhalki a'di noni'da le'd piti 'peni tonthus mo

dhali 'twam piti 'peni mo jin onu gwo ma maḱ mo.

¹¹ Dhalki a'di tu'kki'd mo 'peni tonthus mo dhali mii miim 'boro'd mo

dhali dhalki a'di simm monḱu'th is e mo dhali ur a'di isho'k mo.

¹² Haali/ e gi Tapa a'di di'd apo/ uni gun mii miinḱar/e mo

dhali 'cem piti ka'dkina a'di mo gom mon'thom buni mo be.

Hili bwam/e gi Tapa diki'da po/ uni gun miiki tonthus mo.

¹³ Dhali kaja di'di mmoshi/ um mo waḱki/ um shwana miinḱana/ anyor ki thiḱ mo?

¹⁴ Hili isi kani waḱki/ um 'kosha is ka nyor mo gom gway gi mii ma ḱar/ e mo tani um minu 'bor mii mo be. Dhalku/ uni ki ko/ mo walla dhalka du ki mur mo,

¹⁵ hili eya dum bum mo tani tuḱi aḱristhos me'd Tapa mo. Isa yempa/ mo tani um mini thoson is mo mmota iman'ce'd gwo she/ mo gom ma gom 'kwani gunn kun yukki um mo mmoci gwo goma 'tej kape/ jin di'd e um

mo, hili miyi a'di ka du jin 'thupu e mo dhali ka tuḱ jin tuku/ mo.

¹⁶ Dhali dhuyi 'twa/ ma dum bum ki dhelel dhelel mo, wakan wakki/ um minu 'taki sor mo tani uni gwansan kun sorki um mo goma nyonḱ bum jin nyonḱa um is ki 'bore/ mo eya ḱristhos mo tani uni minu dhu ki mo ma 'the is mo be.

¹⁷ Haali/ a'di 'boro'd ki 'bor gana/ mo mmo'kosh is ka nyor mo gom miinḱana/ mo wakki/ a'di midi 'taki ta bwa ma Arumgimis mo mmobol mii jin thudhu mii e mo.

¹⁸ Haala ḱristhos a'di wuki'd mo si'da/ gom miinthus mo me'd 'de/ mo gom 'kwani 'baar mo, a'di jin ta'da ḱar/ e mo wuki'd mo gom uni kun 'koki ta ḱar/ e mo, ki a'di midi 'taki sus ana eya Arumgimis mo. A'di karkunu mo mmowu mo ki buḱḱwar is gi shuman is mo, hili a'di karkunu ki e mo e shi/in mo.

¹⁹ E a'di jin yakina a'di mo dhali ci gwo e shi/in kun 'kon eya sijn mo,

²⁰ uni gun 'koki ha gwo e 'thissa/ mo, me'd jin 'kuḱkin ma Arumgimis bwa ki 'kari'th mo mmoḱora cor ka tee ma Nuuh mo, me'd jin dikina a'di mmonyaḱa dhana ḱur mo, a'di jin 'kokina 'kwani ki daḱa/ icine/ mo, uni gun 'koni jasi pekwara mo, uni a'di itakunu is ki me'd 'peni yi'de/ mo be.

²¹ Mo ma cuḱ jin cuḱ/ jin 'dapa'd ki gwo yan mo tani a'di wothḱi um shwane/ mo, yisa me'd mii jin ḱalkunuwa

dihar ka pije/ 'peni bungwar is mo, hili me'd isi 'kup jin yipkunu eya Arumgimis mo gom 'twa/ ma dun dhelelga/ mo ki mompi ma Yesus Kristhos mo,

²² a'di jin cicki bway momis mo dhali a'di jin diki'd ka bim poros ma Arumgimis mo nyakki aris iman'doyu gwo mo dhali ki moshirr mo dhali mom'bi'th kun 'dapki 'twa/ ki a'di mo be.

4

Imandhuwa 'The ma Arumgimis Gana/ mo

¹ Haali/ me'd mii gi wakan mo tani aKristhos 'koshkina is ka nyor e shuman is mo tani thosoni is bum mo ki gwon 'de/ mo mmokulumi bwa mo, haali/ a'diyin jin 'kosha is ka nyor mo e shuman is mo tani a'di dakki miinthus mii mo,

² wakan mmo'ko mo gom mo jin boço'd mo naskina/ e shuman is mo yisa mmodok/ e dhu e ki 'thir 'thir ki e gi 'kwani en'thi/ mo, hili ki bwa ma Arumgimis mo be.

³ Hili dhalka tee yin jin yaki'd ki jim pe mo 'kosh jwa mo mmomii me'd mii kun miikina 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo mmo'kokina uni e mii kun 'kanuwa kanthi/ mo dhali e mii gun dhunu e ki 'thir 'thir mo dhali e mo jin 'kosh ma suwa 'kosh mo dhali e mii kun waluwa wal e moŋ'kupa su mo, dhali mmomii ki ra'b mo e mo ma su mo dhali e mii kun luŋu tompinycon mo kun 'kona gwonkan ki dhal bway mo.

⁴ Uni wunyu/ is shwane/ mo ki um 'koki gam mii me'd ki uni mo e miin 'de/ jin 'baara uni mo ki 'twa/ mo e mii gun miina uni ki ra'b mo, dhali uni sorki um mo.

⁵ Hili uni mini ci gwo e a'di mo, a'di jin thosonki is mo mmodwall gwo mo gom uni kun 'kon ki e mo dhali kun wukin mo be.

⁶ Haali/ gom gwo gi wakan mo tani a'di cinu gwom 'borga/ yan mo isi kani gom uni gun wukin mo, ba ki uni dwallkunu gwo mo e shuman is mo me'd 'kwani mo tani uni mini 'taki 'ko ki e mo e shi/in mo me'da Arumgimis mo be.

⁷ 'Pemen ma ris to gwansani 'baar mo tani pu'dkin hila/ mo be. Wakan dhuyi adum bum ki 'bore/ mo dhali kuthi is ki 'cese/ 'cese/ mo goma 'thom bum jin mina umi 'tho mo.

⁸ Apowa ris mii gwansani 'baar mo tani buthi/ mii ki ri'd mo mmo/ena en ka rem 'kup mo jin diki ush me'd mo, haali/ mo/ en a'di kumki'da ris miinthus kun dhukunu ka makampo/ 'twa/a 'cesh mo.

⁹ Boti ki mii jin minu ta gu'b bum ŋal mo ki dar ga gumgum ka rem 'kup mo.

¹⁰ Me'd 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo kun bu'thki to kun cinu ki me'd mo tani bu'thki a'di mo mmomii to mo gom tiya ka rem 'kup mo me'd imandhuwa 'the ma Arumgimis ki she/ ki she/ mo kun ta kum 'boron mo.

¹¹ A'diyin jin oki gwo mo tani me'd a'din 'de/ yin jin bakki gwonkan ma Arumgimis mo. Dhali a'diyin

jin mii to e mo jin miinu to mo tani me'd a'din 'de/ yin jin mii to mo ki mom'bi'th jin thip ma Arumgimisa thip mo. Ki mii gi wakan mo tani eya ris to 'baar mo Arumgimis minu kar ki ca mo eya Yesus Kristhos mo be. E a'di mo tani monyca cila a'di mo dhali mo jin tanu tapa mo gom 'pemen ki sule/ dhali ki sule/ ya ye 'ba/ mo. Amen.

Mo jin 'Koshu Is ka Nyor mo Me'd Uni kun Ta Uni ma Kristhos Gana/ mo

12 Um gun enu mo, dhalku/ ki ta ku gun minu wuny is mo e mii kun 'batha'ba'th mo me'd o'd mo jin pu'dki'da po/ um mo mmony/ um mo, me'd toŋ kamu/ jin molu mo jin mii um mo be.

13 'Kunyi bwa mo isi me'd jin pwakkina um isa nyor ma Kristhos mo tani ki um si'da/ mina bwa 'taki 'kuny mo dhali 'bor mo, ki monycam piti minu tor eya tente/ mo be.

14 Wakki/ um waku mo gom gway ma Kristhos mo tani um 'borkunu mii mo, haali/ Shi/ in gi monyca mo dhali ji ma Arumgimis ca'bki'da po/ um mo be.

15 Hili dhalku/ ki dhal jan tal 'deŋ kamu/ 'peni bwam um mo mmo'kosh is ka nyor mo me'd a'di jin 'koshki'da mee mo, walla me'd a'di jin kwalki'da 'di/ mo walla me'd a'di jin thu'th to mii mo walla me'd a'di jin shwan ma pipi anyor mo.

16 Hili wakki/ jan tal 'deŋ kamu/ 'kosha is ka nyor mo me'd a'di jin ta'da Kristhiyan

mo tani a'di mina is diki mii 'theya 'the mo, hili e bwan'kwaryny gway yan mo tani dhalki a'di kara'da Arumgimis ki ca mo.

17 Haali/ mo pu'dki'd mo gom gwon dwall mo mmoŋel 'pen 'peni uni gun tana ta/ ma Arumgimis mo. Dhali wakki/ a'di telu 'pen ki ana mo tani 'pemen midi ta ata mo gom uni gwansan kun 'koki ha gwom 'borga/ ma Arumgimis e mo?

18 Dhali me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki:

Wakki/ a'di ta to jin diŋa mii mo gom wathiŋ kar/ e mo mmowoth mo tani mane mo jin mina uni gun ushuna ush mo dhali imanmii miinthusi piyu 'ba/ ka pije/ mo?

19 Wakan dhalki uni gwansan kun 'kosha is ka nyor mo isi ki bwa ma Arumgimis mo mmomii miim 'boron mo tani dhalki uni miin mo dhali ciya kashiram buni eya Man/ uk to jin ta isiŋ gana/ mo.

5

Hili Ama'diny ma Arumgimis mo ma

1 Wakan aha/ malaskina jwahan'kwaniŋ kaniisa mo e bwam um mo, me'd jin taka/ garr jin ta jwaha/ si'da/ mo dhali ta aman/o gwo mo gom isa nyor ma Kristhos mo dhali me'd jin bu'thkika/ monycam piti si'da/ jin minu tor eya tente/ mo be.

2 Ciyi ama'diny ma Arumgimis tonte/ mo, a'di jin kanu um gwo mo mmomii mo, yisa ki mii jin minu tu'c

uma, hili ki bwa jin onu mo, yisa gom mii jin minu gama du is ki mon'the is mo, hili ki 'ba/ jin ganankunu mo,

³ yisa ki mii jin mina umi 'cwara 'cwar apo/ uni gwansan kun kanu um gwo mo mmomii to mo, hili tayi she/ mm goma ma'diny ma Arungimis mo.

⁴ Dhali ki a'di jin ta'da Manhil Ka'bal jin ta'da 'kan'kup minu tor eya tente/ mo tani um mini bu'th ton'kup jin moli us ki jog mo jin ta monyca mo be.

⁵ Wakan si'da/ um gun ta dhuru'c mo 'dapi um 'twa/ mo e 'kwani kun ta gwanyjaka/ mo. Shumi is bum mo, aris umi 'baar mo, ki mo jin dhunu is ki gwa'd ka karambuye/ ka rem 'kup mo, haali/ Arungimis ceshki mo mo gom uni gun dhu 'ba/ ki ca mo, hili a'di ki ciya 'the gom uni gun dhu is buni ki gwa'd mo be.

⁶ Wakan dhuyi is bum ki gwa'd mo e bwan'kwariny me'd ma Arungimis jin ta gi mom'bi'th mo, ki ka teen gana/ yan mo tani a'di midi dhu um ki ca mo be.

⁷ Ta'kka ris mo/ anan is bumi 'baar mo apo/ a'di mo haali/ a'di mishi'da hil hil mo gom um mo be.

⁸ Kuthi is ki 'cese/ 'cese/ mo dhali timi mo mo. Haali/ a'di jin ta 'kupki um jin ta tapa ma ruma 'cesh mo tani a'di an'kaski'd ki mis me'da dhop jin an'karki ko mo, mmosimm jan tal 'den kamu/ e mo mmoslos ki 'kolo'c ka kuluny mo.

⁹ Roçi a'di mo, dhali teli

sho'k mo e mongam gwo is bum mo, mmomisha um ki gwo jin wanu kani bwa gom isa nyor jin 'kosho'd mo tani a'di 'the'kkunu mo 'peni iwak bum mo kun 'kon e mony'ceshi 'baar mo.

¹⁰ Dhali 'ko'di mo jin 'koshkina um is ka nyor ki ari mo mo tani Arungimis jin ta'd ga 'the 'baar mo dhali a'di jin yukki um mo e monycam piti jin di'd ki sule/ sule/ mo eya Kristhos mo tani a'di ki is piti midi thoson um ki 'dantar mo, dhali tel um sho'k mo dhali 'bi'th um is mo be.

¹¹ E a'di mo tani mo jin tanu tapa mo midi di goma sule/ mo dhali ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo. Amen.

Kwalany 'Te/ Ba/. Monthe Me'd mo

¹² Ka Silwaanus, a'di jin ta'da kam bana jin ta isinj gana/ mo me'd jin oka/ gwo mo gom a'di mo tani aha/ 'kwarkina gwo ki e 'pe'pere/ mo gom um mo, mmomalasa malas mo dhali mmobah gwo mo ki a'di yansan ta'da 'the ma Arungimis gana/ mo. Doshi ki sho'k jin telu mo e a'di mo.

¹³ Ayim jin diki'd e Pam Baabil mo, a'di jin kwanykunu wakan mo tani hashki um monthe me'd mo. Dhali ya/ m pem ka Markus miiki'd kan si'da/ mo.

¹⁴ Theka the me'd ka rem 'kup mo ki 'twa/ jin pinu ki mo/en mo.

Monku'th is midi di gom umi 'baar mo, um kun 'kokin eya Kristhos mo be.

Gwo jin 'Ko'd jin 'Kwar ma BUṬERUS mo

Monthe Me'd mo

¹ ASimaan jin ta'da Buṭerus mo, a'di jin ta c̄in̄k̄ina/ mo dhali a'di jin karu ki she/ mo goma Yesus K̄rist̄hos mo.

E uni gwansan kun bu'thki moṅgam gwo is jin nyak̄ka'd ki ji yinthom bana mo e mo ma k̄ar/ e ma Arumgimis bana mo dhali Amanwoth bana jin ta'da Yesus K̄rist̄hos mo be.

² Dhalka 'the dhali moṅku'th is minu mar is mo gom um mo e monyith̄ jin nyith̄k̄ina uma Arumgimis mo dhali Tapa Yesus bana mo.

Ayuk Bum jin Yuku Um mo dhali Kwany jin Kwanykunu Um mo

³ Mom'bi'th piti jin piyi'd 'peni Arumgimis mo tani a'di c̄iki'da ris to 'baar mo e ana mo kun minu mii ta mo gom mondiki/e mo dhali mii ma gayiin mo e mo ma nyith̄ piti jin nyith̄k̄ina ana a'di mo jin yuk̄k̄ina a'di ana mo e monyca jin ta jim pitiṅ gana/ mo dhali e miim 'borgam pitiṅ gana/ mo be.

⁴ E uni mo tani a'di c̄iki ana gwom piti kun onu is mo kun ta yintho/ ki yintho/ mo dhali kun eka/ ek̄ kagahara mo, dhali ki uni gwansan mo tani ki um mini 'taki ye mo 'peni mo jin pu/uwa pu/ mo, a'di jin di'd e mony'cesh yan mo gom

mo jin dhunu e ki 'thir 'thir mo, dhali ki um mini war ki imanpwak buyempa jin piyi'd 'peni Arumgimis mo.

⁵ Haali/ gom 'kup mii yan gana/ mo tani pali aris mii ki 'twaṅkal kuku/ mo mmogalal moṅgam gwo is bum is mo ki miim 'borga/ mo, dhali miim 'borga/ ki mii jin nyith̄uwa nyith̄ mo,

⁶ dhali mii jin nyith̄uwa nyith̄ mo ki mii ma du jin 'timu mo, dhali ki mii ma du jin 'timu mo ki mii sho'k jin telu mo, dhali mii sho'k jin telu mo ki mii ma gayiin mo,

⁷ dhali mii ma gayiin mo ki momish jin mishu ikam ka rem 'kup mo, dhali mii jin mishu ikam ka rem 'kup mo ki mo/en mo.

⁸ Haali/ wak̄ki/ to gwansan ta kum bum mo dhali ish ka enthus mo tani uni mini non um 'peni mii kun ushi me'd mo walla 'peni mo jin molu maman dho'th mo e monyith̄ jin mina umi nyith̄ Tapa Yesus K̄rist̄hos bana mo be.

⁹ Haali/ a'diyin jin midi har to gwansan mo tani a'di ta'da ja'da/ mo dhali hili'd isi shunse/ mo dhali a'di ṅaki mo mo ki a'di lamkunu mo 'peni miinthusa dhamom piti mo be.

¹⁰ Wakan iwaka, shwayi uma nyor ki thith̄ mo mmoṭe mo ma yuk̄ jin yuku um mo dhala kwany jin kwanykunu um shoka 'cesh mo. Wak̄ki/ um mini mii to yan mo tani um mini 'koki ta'k ki sule/ sule/ mo.

¹¹ Wakan, mo jin tanu pa ki pa mo minu c̄i um mo, a'di jin

ta mo jin ciḡu mo e bampa/ gi Tapam bana mo dhali Amanwoth bana mo jin ta'da Yesuḡ Kristhos mo, jin midi di ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

¹² Wakan aha/ dina gwo ibwa isa yempa/ mo mmoka um gwo e mo gom to gwansan mo, ba um mishki uni mo dhali um telkunu sho'k mo e gwoḡ gana/ mo jin takina um mo be.

¹³ Aha/ tosha ki a'di 'boro'd mo me'd jin ca'bka/ ki ca'b buḡwar is yan mo mmopir um is mo ki bway jin kaka/ um gwo e mo,

¹⁴ me'd jin mishka/ ki mo jin miga/ kar buḡwar is pem 'pen ka piḡe/ mo ki 'dishe/ mo me'd gwo jin tora Tapa Yesuḡ Kristhos bana aha/ mo be.

¹⁵ Dhali aha/ mina hil a'di i e mo, ki 'ko'di yam pem jin miga/ kwa/ is bwa mo tani um mini 'taki mish to gwansan ka e mo, ma ka tee caan mo be.

Uni gun Ta Iman/o Gwo ki E mo gom Monyca ma Kristhos mo

¹⁶ Haali/ aman 'konaki batha gany gi gwo lolop kun ta ku ma maki sho'k mo kun lolopu ki lolop gwocon mo, me'd jin tora aman um eya tente/ mo mom'bi'th mo dhali mompu'd jin mina Tapa Yesuḡ Kristhos bana pu'du/ mo, hili aman 'kokina mmota iman/o gwo ki e mo gom mo/ ek piti mo.

¹⁷ Haali/ ki a'di bu'thki montak mo dhali monyca 'peni Arumgimis jin ta'da Baba mo dhali 'twa/ gwoyi'd gom a'di mo ki Monyca jin

Eka/ Ek mo ki: Yansan ta Ya/ m pem jin enu mo. Ki a'di mo tani aha/ 'bora bwa mo.

¹⁸ Aman cikkina 'twa/ yansan jin gwoyi'd 'peni momis mo haali/ aman nyakkina 'ko ki a'di mo e wosh jin kogu mo.

¹⁹ Dhali ana takina gi gwo jin onu is mo jin tenu ki nyanye/ mo be. A'di midi 'bor gom um mo wakki/ um mini ciya hirdhe/ mo gom a'di yan mo me'da lamba/ mo mmo'twakkina a'di mo mo e bwam mondhurumi'd mo ntaga tee midi 'twak mo mo dhala cul e gi mon'thamo/ ki cu mo eya dum bum mo.

²⁰ Um mini mii mish to yan 'ban mo ntwa/a/ mo, ki gwoḡ kamu/ jin onu isa kamu/ yisa di'da e bwaḡ Gwo ma Arumgimis jin 'kwarkunu mo jin mina wathin tal 'deḡ kamu/ mish 'pemen piti tor ki is piti a'di 'de/ mo.

²¹ Haali/ gwoḡ kamu/ jin onu isa kamu/ yisa di'da jin pu'dki'd ki bwa gi wathi/ mo, hili 'kwani mmojočkina Shi/ in Dheleladhelel uni mo tani uni oki gwo 'peni Arumgimis mo be.

2

Imançi Gwo kun Ta Thus ki Thus mo dhali Imantor Gwonthus mo

¹ Hili imançi gwonthus si'da/ cuki mis mo e bwaḡ 'kwani mo jasi me'd jin mina imantor gwonthus 'ko i bwam um mo, uni gun mini kal gwonthusa tiya kun 'ce'du/ sho'k ka kwal is mo, isi kani mmowat Tapa gwo mo,

a'di jin yolki uni mo, mmokaal mo jin mina uni tor sho'k ka pupush ki is buni e mony'ce'd sho'k mo.

² Dhali 'kwani ka ris mini bath miim buni kun 'kanuwa kanthi/ isho'k mo, dhali gom miim buni mo tani bway gi gwon gana/ minu sor mo be.

³ Dhali e bwam buni kun purapur mo tani uni mini nyuny um mo mmota nyuncyina/ ki gwonthus buni mo. 'Peni kadhamo/ miiwak buni jin toru gwo 'twa/a 'cesh mo tani diki ta nyon'kor mo dhali mony'ce'd sho'k buni si'da/ mo tani diki ish e mo be.

⁴ Haali/ wakki/ Arumgimis diki 'tash iman'doyu gwo 'twa/ mo me'd jin miina uni miinthus mo tani, hili a'di ki ta'k uni e mo/ o'd mo dhali a'di ki dhu uni e jisa 'kulga/ mo kun ta mondhurumi'd jin 'cethki'da 'tum mo mmodhu uni ntagi gwo jin minu dwall mo be.

⁵ Wakki/ a'di diki 'tash mony'cesha dhamo/ 'twa/ mo tani, hili a'di ki kara Nuuh ki 'dantar mo, a'di jin ta'da amançi gwo mo gom mo ma kar/e mo nyakki 'kwani pesun tiya mo me'd jin kalkina a'di agannu/ yi'de/ apo/ mony'cesh mo jin 'kona iman/usha ush mo.

⁶ Wakki/ mii jin tugu 'penkuman bampa/ gi Pan Saduum mo dhali Pan Gamuura mo ki burta/ o'd mo tani a'di ki wak uni mo ki mo jin toru gwo 'twa/a 'cesh ki mony'ce'd sho'k mo dhali dhu uni mo mmota she/mm mo gom uni kun mini ta uni gun ushuna ush mo.

⁷ Dhali wakki/ a'di ye'da Luuth jin ta'da kar/e 'ba/ mo, a'di jin di'd ki dhan mo ma cis ki mii kun 'kanuwa kanthi/ mo gi 'kwanin thus gwansan mo

⁸ (Haali/ a'di jin misha wathin kar/ e yan mo dhali cik mo me'd jin ca'ba a'di e bwam uni mo tani a'di tu/ ulkunu mo ki isa nyor eya kashiram piti jin ta'da kar/ e ka yempa/ mo ka tee kun bathani 'ko'd mo ki miim buni kun ushkina uni gwonkan mii mo).

⁹ Wakan Tapa mishki ye uni 'ba/ mo, uni kun tana gayiin 'peni mompal mo, dhali dhu uni gwansan kun 'koki ta kuj kar/ e mo e bwan'kwariny mo jin 'konu ka jisa apo/ mo ntaga tee gi gwon dwall jin minu tor gwo 'twa/a 'cesh mo,

¹⁰ dhali isi ki ji mum mo gom uni gwansan kun ci is buni ki bwa en'dap mo mmoshi/ is buni ki e gun dhuna uni ki 'thir 'thir mo dhali wak mo jin tanu ki moshirr mo.

Dhali dar gi monyju/ mo dhali ki bwam buni mo tani uni 'koki ko/ a ko/ is mo mmosor uni kun ta gi monyca mo.

¹¹ Bahili iman'doyu gwo mo, ba uni bol tiya e mo ki mo/ek jin caaca kagahara mo dhali mom'bi'th mo tani uni 'koki bah gwo sor jin ta gwon dwall apo/ uni mo mmosul Tapa bway mo.

¹² Hili uni gwansan wana e ki to/e gun 'kon ka miiny mo, kun ta to gun uku mo

ki buyem buni mo, uni gun dho'thkunu mo mmobu'th mo dhali mmo'kosh mo tani sorkina sor mo e mii kun 'kokina uni mmota pus mo tani uni minu 'ce'd sho'k mo nyakki uni ki mony'ce'd sho'k jin tal 'de/ mo,

13 mmo'kosh is ka nyor e miin thu'th buni jin thu'thkina uni to mii mo. Uni tülki a'di 'kup mo gom 'cem buni kun 'ko ki 'kol uni mo mmomiina uni ki ra'b mo e montee mo. Uni ta monyo/ on mo dhali monthalkin mo mmomii ki ra'b mo e miim buni kun 'curkina uni e mo e mii 'baar mo dhali mmoko cuuwa/ ki kawwu mo e mo kun yukuwa yuk ka tul 'kup mo mmonyakki um mo.

14 Uni takin gi em buni kun 'tu'dkunu ki piny piny ki mi- inycal mo, a'di jin moli dak mo gom miinthus mo. Uni ellkina ell e mo gom 'kwanin tiya kun 'konuki tela kashiram buni sho'k mo. Uni takin ga dum buni kun yedhu sho'k mo e bwa jin purapur mo. Uni ta uci kun jeekunu mo.

15 Mmodhalkina uni bwaya kar/e 'pen mo tani uni iiki iim per mo. Uni bathki bway ma Balaam mo, a'di jin ta ya/ ma Basuur mo, a'di jin enki mo jin gamu nyunycina/ 'peni mii kun thudhu mo

16 hili a'di kucurkunu mo gom gwondhañ pitiñ gana/ mo. Ntagi thuluny jin mol 'twa/ wal mo, ki wal a'di ki 'twa/ gi wathimpa en'thi/ mo dhali nona manci gwo 'kup 'pena du ma nyonkom piti jin gusa a'di mo be.

17 Uni gwansan ta jis yi'de/

kun du'dun kun kutha e ki ku'th mo dhali kun tana shile/ kun borkin ma punthar mo. Gom uni mo tani mondhu- rumi'da 'tum a'di karkunu mo be.

18 Haali/ 'twam buni kun baha uni mmodhu 'ba/ ki ca mo eya palim buni mo tani uni ellkina ell e ki mii kun 'kanuwa kanthi/ mo ki e kun dhunu ki 'thir 'thir ki bungwar is mo, mmo/ ell 'kwani e mo, uni gun yekin mo 'peni yokkam gi uni kun 'kon e mii gun thudhu mo be.

19 Uni oki uni gwo is mo gom mo jin mina uni 'ko ki 'kus mo, hili uni ki is buni mo tani ta cinkina/ kun yolu mo e mo jin pu/u mo. Haali/ ma a'diyin jin midi pi wathi/ e mo tani a'di ta cinkinam piti mo be.

20 Haali/ wakki/ 'ko'di uni yekin mo 'peni mo jin shi/ u bungwar is mo 'peni mony'cesh mo ki monyith Tapam bana mo dhali Aman- woth jin ta'da Yesus Kristhos mo tani uni dok/ e kothkunu mo e uni mo dhali pinu e mo tani moñ'kom buni jin ta jin 'ko'd mo tani warki'd ki shi/ kagahara mo gom uni mo mmobol jin twa/a/ e mo be.

21 Haali/ a'di midi 'taki 'bor ki isi 'bor gana/ mo gom uni mo ki uni mini 'taki 'koki mish bwaya kar/e yansan ki sule/ sule/ mo dhali 'ko'di uni mmomishkina uni a'di mo tani uni ki tu'k ka nyan'ko'd 'peni gwonkan jin kogu mo jin cikunu uni mo.

22 A'di pu'dki'di uni mo isi ki gwon gana/ mo jin onu 'pena dhamo/ mo ki: A'ka

lakki ya/ piti ka nyan'ko'd jin ya/kina a'di mo, dhali kuman kuthar upkunu yi'de/ mo jasi mmo'danjali bwam boro'th jin 'dorotha'doro'th mo be.

3

Gwo jin Onu Is mo gom Pu'd jin Mina Tapa Pu'du/ mo

¹ Gwo yansan shwane/ a'di ta gwo jin 'kon ma po/i su/ mo jin 'kwarkika/ um mo, um gun enu mo, dhali e uni su/ kan mo tani aha/ yikinkina uma du is mo e bwam bum kun dar ki washila/ mo e bway yan mo mmoka um gwo e mo,

² ki um mini 'taki ka gwo e mo ki gwo kun onu itwa/ a/ mo ki 'twa/ gi imançi gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo kun kogu mo dhali ki gwonkan gi Tapa mo dhali Amanwoth mo e unim bum kun dhunu ki she/ mo.

³ Ntwa/a/ ka ris to 'baar mo tani um mini mii mish gwo yansan 'ban mo ki uni kun tana mak ka mak mo mini pu'du/ ka tee kuj 'ko'd mo ka mak buni mo mmobath en'dap gana/ kun dhuna uni e ki 'thir 'thir mo

⁴ dhali o gwo mo ki: Mane gwom piti jin onu is ki a'di midi pu'du/ mo? Haali/ 'peni me'd jin wukina ibabam bana mo tani aris to 'baar mo 'kon mmo'tikir 'ko mo me'd mii kun 'kokina uni mo 'peni ka mun'kup ki mo jin ukkunu to mo.

⁵ Uni ci mii 'ko'd mo ki bwam buni mo, ki, ki gwo ma Arumgimis mo tani aris momis 'kokin kadhamo/ inii mo ba/, dhali mony'cesh

ukkunu 'peni yi'de/ mo dhali ki yi'de/ jin ta yi'de/yi

⁶ dhali ki a'di mo tani mony'cesh jin diki'd mo me'dyin, a'di halaskunu a'di ki yi'de/ mo dhali 'ce'd sho'k mo.

⁷ Hili ki gwon 'de/ mo tani aris momis dhali mony'cesh kun 'kokin mo shwane/ mo tani uni dhunu mo mmo/ ish kumma/ mo gom mo/o'd mo, mmo'kokunu mmodhu uni mo ntaga tee jin minu tor gwon dwall 'twa/a 'cesh mo dhali 'ce'd 'kwani sho'k mo uni gun ushuna ush mo be.

⁸ Hili dhalku/ ki ci miin 'de/ yan 'ko'd mo, um gun enu mo, ki, ki Tapa mo tani ateen 'de/ yan wana e ki yil alip mo dhali yil alip mo tani a'di wana e ka teen 'de/ mo be.

⁹ Tapa a'di midi diki miya diite/ mo gom gwom piti jin ona a'di is mo me'd jin ona kun tiya ki a'di midi taya diite/ mo, hili a'di thonki'da thon me'di 'ko'd mo 'kupki um mo. A'di yisa ona bwa ki tal 'dej kamu/ midi 'taki this e mo, hili ka ris 'kwani 'baar mo mini 'taki jidhir mo e mo jin rijuwa du is mo be.

¹⁰ Hila tee gi Tapa mo tani a'di midi pu'du/ mo me'd wathin 'di/ mo dhali yan'ko'd aris momis mini pe mo ki dhan cuuwa/ jin minu rayu/ mo, dhali to kun 'kon e mo ma tor piti mo tani mini wa ki o'd jin ca'b ki wur wur mo, dhali mony'cesh yan mo dhali miim piti mo kun 'kona po/ a'di mo tani minu puri 'baar mo be.

¹¹ Haali/ me'd jin mina ris

to gwansani 'baar mo wa mo wakan mo tani um mini ta 'kwani kun mini wakata ka ba/ mo mmomii mii kun kogu mo dhali mii mii ma gayiin mo

¹² mmocora cor mo dhali gom bwa jin onu ka daran du mo goma tee ma Arungimis mmopu'du/ mo, haali/ gom a'di mo tani momis minu tushun ki o'd mo dhali minu wa mo dhali to kun 'kon e mo ma tor piti mo tani uni minu to'd ki o'd mo be.

¹³ Hili ki isi gwom piti jin onu is mo tani ana cora momis kun ta kun this mo dhali mony'cesh jin ta jin this mo, a'di jin mina mo ma kar/ e nyca'bi cine/ mo be.

¹⁴ Wakan, um gun enu mo, me'd jin corkina um gom to gwansan mo tani shwayi anyor ki thith mo ki um minu gam e a'di mo ki dar gi monyo/o'd mo walla thalkin mo dhali um minu gam mo ki mo ma ku'th is mo.

¹⁵ Dhali kar mo ma thon jin thonkina Tapam bana ana me'di 'ko'd mo gom bway mowoth mo. Wakan si'da/ akam bana jin enu jin ta'da Buulus mo 'kwarki um gwo mo isi ki gwo ki moyuk jin cikunu a'di mo

¹⁶ mmotor a'di yansan mo me'd miim piti jin miikina a'di eya ris gwom piti jin 'kwarkina a'di mo. Dhali gwon tiya kun 'kokin e uni mo tani 'bitha'bi'th mo mmomish 'ban mo, ki uni kun ta pus mo dhali uni kun 'konuki tel sho'k mo tani uni wutulki uni mii mo ntagi mo jin minu 'ce'd sho'k buniq

gana/ mo be me'd jin miikina uni gom gwo ma Arungimisa tiya kun 'kwarkunu mo.

¹⁷ Wakan um gun enu mo mmomisha um a'di ntwa/ a/ mo tani jiyi mo ki e mo isi ciki/ mo ki um minu 'koki 'de'k shoki mis mo ki gwo jin thamu mo 'peni 'kwani kun ush gwonkan mii mo dhali this mom bum gana/ jin tela um sho'k e mo.

¹⁸ Hili 'bapi um mo eya 'the mo dhali e monyith Tapam bana mo dhali Amanwoth jin ta'da Yesus Kristhos mo. E a'di mo tani monyca midi di mo 'peni shwane/ mo dhali ntaga tee jin midi di ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo. Amen.

Gwo jin Twa/a/ jin 'Kwar ma YOHAAN mo

Gwo gi Mondiki/e mo

¹ A'di caan jin diki'd 'peni ka mun'kup mo dhali a'di caan jin cika aman mo dhali a'di caan jin misha aman mo ki em bam mo dhali a'di caan jin hila aman mo dhali jin tana aman is ki me'd bam mo isi gwo gi mondiki/e mo be,

² dhali mondiki/ e yan toru eya tente/ mo dhali a'di hilkina aman mo dhali aman itana iman/ o gwo gom a'di mo dhali mondiki/e yan tora aman um eya tente/ mo, mondiki/e yan jin di'd ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo, jin di'd eya Baba mo tani dhali a'di torunu aman eya tente/ mo be,

³ a'di caan jin misha aman mo dhali cik mo tani tora aman um eya tente/ si'da/ mo ki um si'da/ mini nyak to mii ki aman mo dhali tom bana jin nyaka ana mii mo tani nyakka Baba mo dhali nyakki Ya/ m piti jin ta'da Yesus Kristhos mo be.

⁴ Dhali to gwansan 'kwarkina aman mo, ki mon'kuny bwam bana minu thim mo be.

Arumgimis Ta Monkush mo be

⁵ Yan ta gwo be jin cika aman 'peni a'di mo dhali jin cina aman e um mo, ka Arumgimis ta monkush mo dhali e a'di mo tani

mondhurumi'd piyi'di 'baar mo be.

⁶ Wakki/ ana ona gwo ki ana nyaka to mii ki a'di mo dhali ii ka yiha/ mo e mondhurumi'd mo tani ana tana tor mo dhali gwoṅ gana/ 'kona ana ki mii mo be.

⁷ Hili wakki/ ana iina mo e monkush mo tani me'd a'di jin di'd e monkush mo tani ana nyaka to mii ka rem 'kup mo dhali abas ma Yesus jin ta Ya/ m piti mo tani a'di pucumki ana aris miinthusi 'baar mo be.

⁸ Wakki/ ana ona gwo ki ana dara gi miinthus mo tani ana heka is banan gana/ e mo dhali gwoṅ gana/ yisa di'd e ana mo.

⁹ Wakki/ ana pina gwo miinthus bana mo tani a'di ta a'din gana/ mo jin mii'd ka kar/ e mo jin midi dhal ana miinthus bana 'pen mo dhali pucum ana 'pena ris mii kun 'koki ta kun kar/ e mo be.

¹⁰ Wakki/ ana ona gwo ki ana dara gi miinthus mo tani ana kara a'di mo mmota ator mo dhali gwom piti diki di e ana mo be.

2

AKristhos Ta'da Manmalas Bana mo

¹ Ushi ucim pema, aha/ 'kwarkina um gwo yansan mo ki um mini 'koki mii miinthus mo be. Hili wakki/ wathin kamu/ mii miinthus mo tani ana tana ka Manmalas mo nyakka Baba mo, aYesus Kristhos jin ta'da kar/ e mo,

² dhali a'di ita mongwam gom miinthus bana mo, dhali

yisa jasi gom kum bana yisa, hili si'da/ gom miinthus gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo be.

³ Dhali gom a'di yan kan mo tani ana mina mish mo mo ki ana misha a'di mo wakki/ ana dhuna gwonkan piti kun 'kwarkunu mo be.

⁴ A'di caan jin o gwo mo ki: Aha/ misha a'di mo, ihili ush gwonkan piti kun 'kwarkunu ha e mo tani a'di ta'da tor mo be dhali gwon gana/ yisa di'da e a'di mo.

⁵ Hili a'diyin jin dhu gwom piti mo tani e a'di mo ka jin gana/ mo/ en goma Arumgimis thimu ki 'bore/ mo be. Ki a'di gi wakan mo tani ana mina mish mo mo ki ana 'kona e a'di mo be.

⁶ A'di jin o gwo mo ki a'di ca'bki'd e a'di mo tani ka ya'd e bwaya 'de/ jin yana a'di mo ba/.

Gwonkan jin 'Kwaru jin Ta jin This mo

⁷ Um gun enu mo, aha/ dinaki 'kwar um gwonkan jin 'kwarkunu mo jin ta jin this mo hili gwonkana dhamo/ jin 'kwarkunu mo a'di jin takina um 'peni ka mun'kup mo, gwonkana dhamo/ jin 'kwarkunu mo jin ta gwo jin cikina um mo be.

⁸ Dok/e aha/ 'kwarkina um gwonkan jin ta jin this jin 'kwarkunu mo, a'di jin ta jin gana/ e a'di mo dhali e um mo, haali/ mondhurumi'd peki'd mo dhali monkush gana/ a'di 'twakki mo mo hila/ mo be.

⁹ A'di jin o gwo ki a'di di'd e monkush mo dhali shi/a kam piti i e mo tani a'di di'd e

mondhurumi'd naskina/ mo be.

¹⁰ A'di jin ene'da kam piti mo tani ca'bki'd e monkush mo be dhali e a'di mo tani mo jin gwoluwa gol piyi'd mo be.

¹¹ Hili a'di jin shi/ki'da kam piti i e mo tani a'di di'd e mondhurumi'd mo dhali ya e mondhurumi'd mo be dhali diki mish mo mo, mo jin yakina a'di iya mo haali/ mondhurumi'd dha'bki a'di em piti mo be.

¹² Aha/ 'kwarkina um gwo yan mo, ushi uci, haali/ miinthus bum dhalkunu um 'pen mo gom gway piti mo be.

¹³ Aha/ 'kwarkina um gwo yan mo, ibaba, haali/ um mishi a'di mo, a'di jin di'd 'peni ka mun'kup mo. Dhali aha/ 'kwarkina um gwo yan mo, um kun ta 'kwanin dhuru'c mo, haali/ um piki a'dinthus 'de/ yin e mo. Aha/ 'kwarkina um gwo yan mo, um kun ta uci mo, haali/ um mishkina Baba mo be.

¹⁴ Aha/ 'kwarkina um gwo yan mo, ibaba, haali/ um mishi a'di jin diki'd 'peni ka mun'kup mo. Dhali aha/ 'kwarkina um gwo yan mo, um kun ta 'kwanin dhuru'c mo, haali/ um 'bitha'bi'th mo dhali gwo ma Arumgimis ca'bki'd e um mo dhali um piki a'dinthus 'de/ yin e mo be.

¹⁵ Dhalku/ ki en mony'cesh mo ma walla to kun 'kon e mony'cesh mo. Wakki/ wathin kamu/ eni mony'cesh mo tani mo/ en goma Baba diki di e a'di mo be.

¹⁶ Haali/ aris to 'baar mo kun 'kon e mony'cesh mo kun

ta mon'dap e gi bungwar is mo dhali mon'dap e gi e mo dhali mii mmodhu is ki ca mo tani a'di diki di 'pena Baba mo hili a'di ta jany 'cesh mo be.

17 Dhali mony'cesh peki'd mo dhali mon'dap em piti mo, hili a'di jin mii'd ki bwa ma Arungimis mo tani a'di ca'bki'd ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

AKristhos jin Diki Ta jin Gana/

18 Uciya, a'di ta mo jin 'ko'd mo dhali me'd jin ciKa um gwo ka kristhosthus pu'dki'd mo tani wakan shwane/ arisa kristhos kun 'koki ta kun gana/ pu'dkin mo. Dhali gom gwo gi wakan mo tani ana ki mish mo mo ki a'di ta'da cim jin 'ko'd mo be.

19 Uni iikin ka pije/ 'peni ana mo hili uni 'koki 'ko 'peni ana mo haali/ wakki/ uni mini 'taki ta kum bana mo tani uni mini 'taki rash 'ko e ana mo. Hili uni iikin ka pije/ mo ki a'di minu tor eya tente/ mo ki uni 'baar mo 'koki 'ko 'peni ana mo be.

20 Hili um 'koshu ki a'din 'de/ jin kogu mo dhali umi 'baar mo mishi a'di mo be.

21 Aha/ 'kwarkina um gwo yan mo, yisa haali/ um 'koki mish gwon gana/ mo yisa, hili haali/ um mishi a'di mo dhali mish yan mo ka tora kamu/ yisa di'd e gwon gana/ yan mo be.

22 Kaja a'di jin ta'da tor mo hili a'di jin watki gwo mo ka Yesus ta'da Kristhos mo. Yan ta'da kristhos jin diki ta jin gana/ mo a'di jin watki'da Baba gwo mo dhali Ya/ mo.

23 A'din 'denj kamu/ jin watki Ya/ mo tani a'di diki ta ga Ababa mo. A'di jin piki gwo gom Ya/ mo tani a'di ta'd ga Ababa mo si'da/.

24 Dhalki a'di jin ciKa um 'peni ka mun'kup mo ca'ba'd e um mo. Wakki/ a'di jin ciKa um 'peni ka mun'kup mo ca'ba'd e um mo tani yan'ko'd um mini 'ko e Ya/ mo dhali eya Baba mo be.

25 Dhali a'di ta gwo yansan jin okina a'di ana is mo jin ta mondiki/e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo.

26 Aha/ 'kwarkina um gwo yansan mo gom uni gwansan kun mini 'taki he'k um e mo be.

27 Hili mon'kosh jin bu'thkina um mo 'peni a'di mo tani ca'bki'd e um mo dhali um mini mii 'koki mii ta gi jan 'denj kamu/ jin mididi 'taki tor um gwo mo, haali/ me'd mon'kosh piti torki um gwo mo goma ris to 'baar mo dhali a'di ta gwon gana/ mo dhali ator piyi'd e a'di mo be. Me'd jin tora a'di um gwo mo tani wakan 'koyi e a'di mo ma.

28 Dhali shwane/ ushi uciya, 'koyi e a'di mo ma, wakan ki a'di mididi piyu/ mo tani ana mina 'taki 'koki ju/ mo dhali 'koki ko/ is ki mon'the is mo ibwambori a'di mo ki mom piti jin mina a'di pu'du/ mo be.

29 Wakki/ um mishi mo mo ki a'di ta'da kar/ e mo tani um mini mish mo mo ka ris uni 'baar ka 'dete/ 'dete/ kun miin ki 'bore/ mo tani dho'thkunu 'peni a'di mo be.

3

Uçi ma Arumgimis mo

1 Hili mo/en ma Baba jin çikunu ana mo ki ana minu yuk ki uçi ma Arumgimis mo. Dhali wakan ana tana uni mo be. A'di ta 'kup gwo jin 'kona 'kwaniny'cesh ki mish ana mo haali/ uni 'koki mish a'di mo be.

2 Um gun enu mo, ana tana uçi ma Arumgimis shwane/ mo, a'di dinuki tor eya tente/ naskina/ mo a'di jin mina ana wa e mo, hili ana misha a'di ki a'di midi piyu mo tani ana mina e waki a'di mo haali/ ana mina par a'di e ki a'di wakan mo be.

3 Dhali aris 'kwani 'baar ka 'deçe/ 'deçe/ kun 'kon ka 'teç kape/ e a'di mo tani dhelelki is buni mo me'd a'di mmodhelelkina a'di mo be.

4 Aris 'kwani 'baar ka 'deçe/ 'deçe/ kun miiki miinthus mo tani uni 'kona mii i'ba/ mo mmo'ce'd gwoçkan jin çinu mo. Miinthus a'di ita to jin 'ce'd gwoçkan jin çinu mo be.

5 Um mishin ki a'di toru eya tente/ mo mmokał miinthus mo be dhali e a'di mo tani miinthus piyi'd mo be.

6 Wathin 'de/ jin çabki'd e a'di mo tani a'di diki di mo mmomii miinthus mo. Dhali wathin 'de/ jin di'd mo mmomii miinthus mo tani a'di diki par a'di e mo walla diki mish a'di mo be.

7 Ushi uçiya, dhalku/ ki dhal wathin 'de/ bway mo mmohe'k um e mo. A'di jin mii'd ki 'bore/ mo tani ta'da kar/e mo me'd a'di mmotana a'diya kar/e mo be.

8 A'di jin di'd mo mmomii miinthus mo tani a'di ta ji gi tapa ma ruma 'cesh mo, haali/ tapa ma ruma 'cesh a'di miiki miinthus 'peni ka muç'kup mo. A'di ta 'kup gwo jin toru Ya/ ma Arumgimis eya tente/ mo mmo'ce'd mii gi tapa ma ruma 'cesh sho'k mo be.

9 Wathin 'de/ jin dhodhu 'peni Arumgimis mo tani a'di diki di mo mmomii miinthus mo, haali/ buyempa ma Arumgimis çabki'd e a'di mo, dhali a'di mol di mo mmomii miinthus mo haali/ a'di dho'thkunu 'peni Arumgimis mo be.

10 Gom mii yan kan mo tani a'di iminu mish mo mo eya tente/ mo gom uni gun ta uçi ma Arumgimis mo be dhali gom uni gun ta uçi gi Tapa ma ruma 'cesh mo: A'diyin jin diki di mo mmomii miim 'boro'd mo tani a'di 'peni Arumgimis yisa walla a'di jin diki ena kam piti mo.

Eni ka Rem 'Kup mo

11 Haali/ a'di yansan ita gwo jin cikkina um 'peni ka muç'kup mo ki ana mina en ka rem 'kup mo be

12 dhali yisa mmowa e ka Kayiin mo a'di jin ta a'di 'peni a'dinthus 'de/ yin mo dhali 'kosha kam piti jwa mo. Dhali kata 'koshkina a'di a'di mo? Haali/ miim pitiç gana/ mo tani ta jin thus mo dhali mii ma kam piti ta jaç kar/e mo be.

13 Dhalku/ ki mer mo ma, iwak pem, ki um shina 'kwaniny'chesi e mo.

14 Ana misha ki ana pekina mo 'peni mowu mo e moŋ'koki/e mo haali/ ana ena awak mo. A'di jin diki ena en mo tani a'di ɕa'bki'd e mowu mo be.

15 Macin 'de/ yin jin shi/ ki'da kam piti i e mo tani ta'da man'kosha mee mo be dhali um mishin ki wathi/ jin 'koshki'da mee mo tani diki ta gi mondiki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo jin ɕa'bki'd e a'di mo.

16 Gom a'di yan kan mo tani ana misha mo/en mo ki a'di karki mondiki/em piti a'cesh mo gom ana mo dhali ana ka ba/ imina mii dhu moŋ'koki/ em bana mo gom iwak mo ba/.

17 Hili wakki/ macin 'de/ yin jin ta gi to ga 'cesh mo dhali hila kam piti ki e mo e to jin mina a'di mii ta mo tani hili a'di ki mutha dum piti apo/ a'di mo tani mo/en ma Arumgimis mididi ɕa'bi a'di kata mo?

18 Ushi uciya, dhalkina ki en ki gwo mo walla ka le'd mo hili ki mii mo dhali ki gwoŋ gana/ mo be.

Ana Dara ki Monyju/ Ib-wambor ma Arumgimis mo

19 Gom gwo gi wakan mo tani ana mina mish mo mo ki ana tana 'kwani 'peni gwoŋ gana/ mo dhali mmomisha dum bana ibwambori a'di mo be

20 wakka dum bana wak ana mo. Haali/ Arumgimis a'di ca'd ka dum bana mo dhali a'di mishki'da ris to 'baar mo be.

21 Um gun enu mo, wakka dum bana diki wak ana mo tani ana dara gi monyju/ mo

ibwambor ma Arumgimis mo be.

22 Dhali ana bu'thkina 'peni a'di mo, ma to yin jin doŋkina ana a'di mo, haali/ ana 'kokina mo mmodhu gwoŋkan piti kun 'kwarkunu mo dhali mmomii to jin 'bor a'di bwa mo be.

23 Dhali yan ta gwoŋkan piti jin 'kwarkunu mo ki ana mina gam gway gi Ya/ is mo jin ta'da Yesus Kristhos mo dhali mmo/ en ka rem 'kup mo me'd jin kankina a'di ana gwo mo be.

24 Dhali aris uni gun dhu gwoŋkan piti kun 'kwarkunu mo tani 'ko e a'di mo dhali a'di e uni mo. Dhali gom gwo gi wakan mo tani ana misha mo mo ki a'di ɕa'bki'd e ana mo ki Shi/in piti jin cikina a'di ana mo be.

4

Shi/in ma Arumgimis dhali Shi/in ma Kristhos jin Diki Ta jin Gana/ mo

1 Um gun enu mo tani dhalku/ ki gam gwo is eya ris shi/in mo hili nyo/i aris shi/in mo mmopar e wakki/ uni ta ku ma Arumgimis mo, haali/ imanci gwonthus uni iikin ka pije/ e mony'cesh mo.

2 Gom gwo gi wakan mo tani um mini mish mo mo ki Shi/ in ma Arumgimis mo: Aris shi/in 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun pi gwo ka Yesus Kristhos pu'dki'd mo ki bungwar is mo tani uni 'peni Arumgimis mo be,

3 dhali aris shi/in 'baar ka 'dete/ 'dete/ kun 'koki pi gwo ka Yesus mo tani uni 'peni

Arumgimis yisa. A'di yan ta shi/in ma kristhos jin diki ta jin gana/ mo, a'di jin cikina um gwo mo ki a'di midi pu'du/ mo dhali shwane/ a'di diki'd e mony'cesh hila/ mo be.

⁴ Ushi uciya, um 'peni Arumgimis mo dhali um piki uni e ki mii mo. Haali/ a'di jin di'd e um mo tani a'di ekki'd mo mmobol a'di jin di'd e mony'cesh yan e mo be.

⁵ Uni ta ku ga 'cesh mo, dhali kan mo tani gwo jin ona uni mo tani ta ku ga 'cesh mo dhali 'kwaniny'cesh cikki uni gwo mo be.

⁶ Ana tana ku ma Arumgimis mo. A'diyin jin mishki'da Arumgimis mo tani cikki ana gwo mo dhali a'di jin diki di 'peni Arumgimis mo tani diki cik ana gwo mo be. Gom gwo gi wakan mo tani ana misha mo mo gom shi/in gana/ mo dhali gom shi/in jin thamu o mo be.

Arumgimis Ta Mo/en be

⁷ Um gun enu mo, dhalki ana ena ka rem 'kup mo ma, haali/ mo/ en ta ji ma Arumgimis mo dhali a'di jin ene'da en mo tani dho'thkunu 'peni Arumgimis mo dhali a'di mishki'da Arumgimis mo be.

⁸ Dhali a'di jin diki di mo mmo/ ena en mo tani a'di molki'da Arumgimis mo haali/ Arumgimis ta mo/ en mo be.

⁹ Dhali e mii yan kan mo tani mo/ en ma Arumgimis a'di torkunu eya tente/ e bwam ana mo, ka Arumgimis

hashki Ya/ m pitin 'de/ mo e mony'cesh mo, wakan ki ana mina 'ko e a'di mo be.

¹⁰ Dhali mo/ en a'dan be, yisa mmo/ enkina ana Arumgimis mo hili mmo/ enkina a'di ana mo dhali mmohashkina a'di Ya/ m piti mo mmota mo jin gwamuwa gwam mo gom miinthus bana mo be.

¹¹ Um gun enu mo tani wakki/ Arumgimis ki en ana wakan mo tani ana ka ba/ imina mii en ka rem 'kup si'da/ mo.

¹² Wathimpan 'dey kamu/ yisa parki'da Arumgimis e mo yisa. Wakki/ ana ena ka rem 'kup mo tani Arumgimis ca'bki'd e ana mo dhali mo/en piti thimkunu e ana mo be.

¹³ Gom gwo gi wakan mo tani ana misha mo mo ki ana 'kona e a'di mo dhali a'di e ana mo haali/ a'di ciki ana Shi/in pitin gana/ mo be.

¹⁴ Dhali ana mishkina mo mo dhali ta iman/ o gwo mo goma Baba mo mmohashkina a'di Ya/ m piti mo mmota Amanwoth gom 'kwaniny'cesh mo be.

¹⁵ A'diyin jin pi gwo ka Yesus ta Ya/ ma Arumgimis mo tani Arumgimis ca'bki'd e a'di mo dhali a'di eya Arumgimis mo be.

¹⁶ Wakan ana misha mo mo dhali gam gwo is mo gom mo/ en jin takin ma Arumgimis gom ana mo. Arumgimis ta ji gi mo/ en mo dhali a'di jin ca'bki'd e mo/ en mo tani ca'bki'd eya Arumgimis mo dhali Arumgimis ca'bki'd e a'di mo be.

¹⁷ Dhali mo/en a'dan be jin

thimkunu e ana mo ki ana mina 'koki ta gi monyju/ mo goma cim jin dwallu gwo mo haali/ me'd jin wana a'di kan mo tani ana 'kokina mo e mony'cesh yansan mo be.

¹⁸ Monko/ isa kamu/ yisa di'da e mo/en mo hili mo/ena 'borgaŋ gana/ mo a'di ta'kki monko/ is ka pije/ mo. Haali/ monko/ is a'di gamkunuwa jisa mo dhali a'di jin ko/ki'da ko/ is mo tani diki thim mo/ en mo be.

¹⁹ Ana ena en mo haali/ a'di ntwa/a/ enki ana mo be.

²⁰ Waŋka cin kamu/ jin midi o gwo mo ki: Aha/ ena Arumgimis mo, dhali shi/ a kam piti i e mo tani a'di ta'da tor mo, haali/ a'di jin diki ena kam piti mo tani a'di jin parkina a'di e mo tani a'di mol ena Arumgimis mo ki a'di jin dina a'di ki par e mo be.

²¹ Dhali gwoŋkan jin 'kwaru a'dan be jin takina ana 'peni a'di mo, ki a'di jin enki'da Arumgimis mo tani midi mii ena kam piti si'da/ mo be.

5

Mongam Gwo Is A'di Ipiki Mii E mo e Mony'cesh mo

¹ Aris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ kun gamki gwo is mo ka Yesus ta'da Kristhos mo tani uni ita uci ma Arumgimis mo dhali aris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ kun enki a'di jin dho'thki'd mo tani enki a'di jin dho'thkunu si'da/ mo be.

² Gom gwo gi wakan mo tani ana misha mo mo ki ana ena uci ma Arumgimis mo, ki

ana ena Arumgimis mo dhali mmoha gwoŋkan piti e kun 'kwarkunu mo be.

³ Haali/ mo/ en ma Arumgimis a'dan be ki ana mina dhu gwoŋkan piti kun 'kwarkunu mo. Gwoŋkan piti kun 'kwarkunu mo diki ta ton diti'd mo.

⁴ Haali/ a'diyin jin dho'thkunu 'peni Arumgimis mo tani piki mony'cesh e ki mii mo. Dhali mompi mii e a'dan be jin pi mony'cesh e ki mii mo jin ta mongam gwo is bana mo be.

⁵ Kaja a'di ipiki mony'cesh e ki mii mo hili a'di jin gamki gwo is ka Yesus ta Ya/ ma Arumgimis mo be.

Gwojin Onu Isi gom Ya/ mo

⁶ Dhali yan ta a'di jin pu'dki'd ki yi'de/ mo dhali ka bas mo jin ta'da Yesus Kristhos mo, yisa jasi ki yi'de/ 'teya, hili ki yi'de/ mo dhali ka bas mo be.

⁷ Dhali Shi/ in a'di ta'da aman/o gwo mo haali/ Shi/in a'di ta gwoŋ gana/ mo be.

⁸ Gwo kun onu mo tani uni 'koni kwara mo, Shi/in, dhali yi'de/, dhala bas. Uni kwara gwansan igami me'd mo be.

⁹ Waŋki/ ana budha gwo kun ona 'kwani mo tani gwo jin on ma Arumgimis mo tani a'di ekk'i'd mo be. Haali/ gwo jin on ma Arumgimis a'dan be, ki a'di ta'da aman/o gwo gom Ya/m piti mo be.

¹⁰ A'di jin gamki gwo is e Ya/ ma Arumgimis mo tani a'di ta'da aman/o gwo e is piti mo. A'di jin diki gam Arumgimis gwo is mo tani

kar a'di mo mmota ator mo haali/ a'di diki gam gwo jin on ma Arumgimis is mo gom gwo gi Ya/m piti mo be.

¹¹ Dhali gwo jin onu a'dan be, ka Arumgimis ciki ana moŋ'koki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo dhali moŋ'koki/e yan e Ya/ m piti mo be.

¹² A'di jin ta gi Ya/ mo tani a'di ta gi mondiki/e mo be, dhali a'di jin diki ta gi Ya/ mo tani a'di dar gi mondiki/e mo be.

Mishi Gwo ki Um Ta gi Moŋ'koki/e ki Sule/ Ya Ye 'Ba/ mo

¹³ Aha/ 'kwarkina um gwo yansan e um kun gam gwo is e gway gi Ya/ ma Arumgimis mo, ki um mini mish mo mo ki um ta gi moŋ'koki/e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

¹⁴ Dhali yan ta mo jin 'kona ana ki ju/ mo jin takina ana e a'di mo, wakki/ ana mina dot toŋ kamu/ isi ki bwam piti mo tani a'di cikki ana gwo mo be.

¹⁵ Dhali wakki/ ana misha mo mo ki a'di cikki ana gwo mo e to yin jin dotkina ana a'di mo tani ana misha mo mo ki ana mina bu'th a'di yin jin dotkina ana a'di mo be.

¹⁶ Wakki/ wathin 'deŋ kamu/ parki'da kam piti e mo mmomii miinthus jin diki ta ji gi wunu mo tani a'di midi dota/ dot mo dhali Arumgimis midi ci a'di mondiki/e mo gom uni gwansan kun ta gi miinthus kun 'koki ta ku gi wunu mo. Miinthus 'kon kun gamu mo kun wunu mo. Aha/ dinaki o ki jaŋ kamu/ midi 'tho mo gom gwo yansan mo.

¹⁷ Aris mii kun thamu mii mo tani ta miinthus mo hili miinthus di'd jin diki ta ji gi wunu mo be.

¹⁸ Ana misha mo mo ki a'din 'de/ jin dhodhu 'peni Arumgimis mo tani diki di mo mmomii miinthus mo, hili a'di jin dho'thkunu 'peni Arumgimis mo tani karki a'di mo, dhali a'dinthus 'de/ yin diki ta a'di is ki me'd mo be.

¹⁹ Ana misha mo mo ki ana tana ku ma Arumgimis mo, dhali aris 'kwani gi mony'ceshi 'baar mo uni 'kon e mom'bi'th gi a'dinthus 'de/ yin mo be.

²⁰ Dhali ana misha mo mo ki Ya/ ma Arumgimis pu'dki'd mo dhali ciki ana gwo mo mmomish 'ban mo, mmomish a'di jin ta jin gana/ mo. Dhali ana e a'di mo a'di jin ta jin gana/ mo, e Ya/m piti jin ta'da Yesus Kristhos mo. Yan a'di ita'da Arumgimis gana/ mo dhali moŋ'koki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo.

²¹ Ushi uciya, dhuyi is bum 'peni tompinycon mo ma.

Gwo jin 'Kon ma Po/i Su/ jin Kwar ma YOHAAN mo

Monthe Me'd mo

¹ Wathin gwanyjaka/ eya yim jin kwanyu mo dhali ucin piti mo, uni gun enka/ e gwon gana/ mo, dhali yisa jasi aha/ 'de/ mo hili aris uni 'baar mo kun mishi gwon gana/ si'da/ mo

² haali/ gom gwon gana/ jin ca'bki'd e ana mo dhali jin midi di e ana ki sule/ sule/ mo.

³ A'the dhali momimii mo dhali monku'th is mini 'ko e ana mo 'peni Arumgimis jin ta'da Baba mo dhali 'pena Yesus Kristhos jin ta Ya/ gi Com mo, e gwon gana/ mo dhali e mo/en mo be.

'Koyi e Gwo ma Kristhos mo ma

⁴ Aha/ 'kunya bwa ka-gahara mo mmogam ucin pinin tiya mmobath gwon gana/ mo, me'd jin kankin ma Baba ana gwo mo.

⁵ Dhali shwane/ aha/ yuka / e jin tana yim mo, yisa me'd jin miga/ 'taki 'kwarki / e gwonkan jin 'kwarkunu jin ta jin this mo, hili a'din 'de/ jin takina ana 'peni ka mun'kup mo, ki ana mina en ka rem 'kup mo be.

⁶ Dhali mo/ en a'dan be ki ana mina bath gwonkan piti kun 'kwarkunu mo. Gwonkan jin 'kwarkunu mo a'dan be, me'd jin cikina um

'peni ka mun'kup mo ki um mini bath mo/en mo be.

⁷ Haali/ 'kwani ka ris kun he'kkina he'k e mo tani iikin ka pije/ mo e mony'cesh mo, 'kwani kun 'koki pi gwo mo gom mo jin yayin ma Yesus Kristhos ki bungwar is mo. A'din 'de/ gi wakan mo tani ita'da he'k e mo dhala Kristhos jin diki ta jin gana/ mo.

⁸ Hili is bum ki 'bore/ mo ma ki um mini 'koki this a'di e mo a'di jin miikina um mii mo gom a'di mo hili ki um mini gam to jin cinu jin waki mii jin miinu mo mmo'koki ta bade/ mo.

⁹ Macin 'de/ jin ya'di twa/ a/ mo dhali diki ca'b e gwo ma Kristhos mo tani a'di diki ta ga Arumgimis mo. A'di jin ca'bki'd e gwo ma Kristhos mo tani a'di ta'd ga Baba mo dhali Ya/ mo be.

¹⁰ Wakka cin 'de/ kamu/ pu'dki'd e um mo dhali diki guyu/ gwo yan mo tani dhalku/ ki bu'th a'di bway gu'b mo walla dhalku/ ki ci a'di monthe me'd mo,

¹¹ haali/ a'di jin theki a'di me'd mo tani nyakki miin tonthus piti bu'th mo be.

Kwalany Monthe Me'd jin 'Ko'd mo

¹² Ba aha/ tana gi gwo ka ris mmo'kwarki um mo tani aha/ ona bwa yisa mmo'kwarki um to ka galama risha mo, hili aha/ tosha mmopar um e ki 'dishe/ mo dhali mmotora tor ki um ka karambuye/ mo, wakan ki mom'bor bwam bana minu thim mo be.

13 Uci gi 'bwah pini jin
kwanyu mo tani uni theki /
e me'd mo be.

Gwo jin 'Kon ma Po/i Kwara jin 'Kwar ma YOHAAN mo

Monthe Me'd mo

¹ Wathin gwanyjaka/ eya Gayus jin enu mo, a'di jin enka/ e gwoŋ gana/ mo.

² /E jin enu mo, aha/ 'thona ka ris to 'baar mo mini ii ki 'bore/ gom /e mo dhali ki /e mina isi 'bor mo. Aha/ misha mo mo ki a'di 'boro'd goma kashiram pini mo be.

³ Haali/ aha/ 'bora bwa ka-gahara mo ki 'kwani ma waka tiya bumburkin mo dhali ci gwo gom miin ganam pini mo ka jin gana/ me'd jin bathkina /e gwoŋ gana/ mo.

⁴ Mon'kuny bwan kamu/ yisa di'da jin ca'd ki a'di yan jin miga/ mish ta mo, mmocik gwo ki ucim pem bathi gwoŋ gana/ mo.

Mii ma Gayus jin Tanu Gu'b Piti Nal mo A'di Manu mo

⁵ /E jin enu mo, a'di ta'da tu'c isin gana/ mo jin miikina /e ki /e mii to mo ma wak mo isi ki ji mum mo eya ris yilkina/ mo

⁶ uni gun ciki gwo gom mo/ en pini ibwambor ma kaniisa mo. /E mini mii ki 'bore/ mmohashki uni e bway buni gun iina uni mo me'd jin hana to me'd mo goma tu'c ma Arumgimis mo be.

⁷ Haali/ uni cuki mis mo gom gway piti mo dhali uni 'koki bu'th toŋ kamu/ 'peni

'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ mo.

⁸ Wakan ana ka ba/ imina han 'kwani kun wakan mo ki ana mina ta imannyak to mii e gwoŋ gana/ mo be.

Mii ma Diyutriipis jin Miina A'di ki Ca'ckon mo

⁹ Aha/ 'kwarkina gwoŋ kamu/ goma kaniisa mo. Hili Diyutriipis a'di jin ona bwa ki kar is piti ntwa/a/ mo tani diki pi gwo gom moshirr pem mo.

¹⁰ Wakan wakki/ aha/ mina pu'dku/ mo tani aha/ mina kal gwo ka piye/ mo gom to jin miina a'di mo mmoyer aha/ is ki gway ka wuny is ki gwonthus mo. Dhali a'di diki 'kosh jwa kan tan mo tani a'di ushki'd ki is piti mo mmohana wak mo, dhali a'di si'da/ ki non uni gwansan 'kup mo kun ona bwa ki han uni mo dhali a'di ki ur uni ka piye/ 'pena kaniisa mo.

Gwom 'Borga/ jin Cinu Isi goma Dimitriyuus mo be

¹¹ /E jin enu mo, dhalku/ ki bath tonthus mmomii mo ma, hili bathi a'di jin 'boro'd mmomii mo. A'di jin mii tom 'boro'd mo tani a'di 'peni Arumgimis mo. A'di jin mii tonthus mo tani diki par Arumgimis e mo be.

¹² Dimitriyuus a'di ta gi gwo jin cina 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo dhali 'peni gwoŋ gana/ ki is piti mo. Aha/ cina gwo gom a'di si'da/ mo dhali um mishi mo mo ki gwony cim pem ta kuŋ gana/ mo be.

Kwalany Monthe Me'd jin Ko'd mo

13 Aha/ tana gi gwo ka-
gahara mo mmo'kwarki / e
mo tani hili aha/ dina bwa
ki o mmo'kwarki / e a'di ka
galama risha mo.

14 Aha/ tosha mmopar / e
e ki 'dishe/ mo dhali ana
mina tora tor mmontal 'de/ ka
karambuye/ mo.

15 Monku'th is midi di e / e
mo. Ikam theki / e me'd mo.
Theki ikam me'd mo ma, aris
uni 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo.

Gwo jin 'Kwar ma YAHUUSA mo

Monthe Me'd mo

¹ Yahuusa jin ta cin̄kina/ ma Yesus Kristhos mo dhali jin ta'da kam ma Yakuub mo.

E uni gwansan kun yuk̄kunu mo ki ku gi en ma Arungimis jin ta'da Baba mo dhali kun dhunu goma Yesus Kristhos mo be.

² Dhalki momiimii mo dhali mon̄ku'th is mo dhali mo/en minu mar is gom um mo.

Gwon Dwall gom Imant̄or Gwonthus mo

³ Um gun enka/ mo tani dhali mmo/ oka/ bwa kaga-hara mo mmo'kwarki um gwo mo gom mowoth̄ bana jin nyak̄ki'd mo tani aha/ gamkina a'di jin ta jin minu mii mii ta mo mmo'kwar mo mmoyip 'kup 'kupki um mo mmosu'k ki gwo mo gom mon̄gam gwo is mo, a'di jin cinu mo me'd 'de/ ki sule/ mo gom uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo.

⁴ Haali/ 'kwanin tiya 'kokin ka kwal is mo kun gam bway mo mmose mo, uni gun 'kokin kadhamo/ mo kun 'kawurkunu mo gom miiwak̄ yansan mo be, uni gun ta 'kwani gun ushkina Arungimis mo, uni gun tu'kkina 'the ma Arungimis bana mo mmota mii gun 'kanuwa kan̄thi/ mo dhali mmowat̄ gway gi Tapa jin di'd 'de/ mo, a'di jin ta Tapa Yesus bana mo be.

⁵ Dhali aha/ dina gwo ibwa mo mmorogom um ki gwo mo, ba um me'd 'de/ ki sule/ torkunu to 'baar mo ki a'di jin woth̄ki 'kwani 'peni Bampa/ Masir mo tani yan'ko'd a'di ki 'ce'd uni gwansan sho'k mo kun 'koki gam a'di gwo is mo be.

⁶ Dhali iman'doyu gwo, uni gun 'koki dhu mom bunin̄ gana/ mo kun 'kona uni mo tani hili uni dhalki mon̄'kom pam buni 'pen mo tani uni bu'thkina a'di ka jindhiir ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo e mondhurumi'da 'tum mo ntaga tee gi gwon dwall jin eka/ ek̄ mo be.

⁷ Jasi me'd gi Bampa/ gi Pan Saduum mo dhali Pan Gamuura mo dhali bampa/ kun 'kon ki jin̄ 'kam mo tani dhali ki mii jin nyak̄a'd mo tani uni ci is buni ki miinyal mo dhali mii mon'dap e kun 'koki ta buyempa mo tani uni dhunu mo mmota she/ mm mmothima jisa gi mo/o'd ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

⁸ Dhali e bway jin nyak̄ki'd kan mo tani 'kwani gwansan e jan buni kun shu'bkina uni mo tani uni nyo/ ki bun̄gwar is mo mmowak̄ moshirr mo dhali mmowal gwo sor apo/ uni kun caaca mo be.

⁹ Hili ka man'doyu gwo jin ca'd jin ta'da Mika/ iil su'kkin ki gwo mo uni ki tapa ma ruma 'cesh mo tani uni walkin mo gom bun̄gwar is ma Musa mo a'di bu'thki'da du mo mmodiki yer a'di is ki gway ki gwo sor mo, hili a'di oki gwo mo ki: Tapa Arungimis k̄ucurki /e mo be.

10 Hili 'kwani gwansan walkina sor apo/ to kun 'kona uni ki mish 'ban mo dhali ki to gwansan kun misha uni en tom bwa mo me'd to/e gun dar gi bwan 'twa/ wal mo tani uni 'ce'dkunu sho'k mo be.

11 Wayyi e uni mo. Haali/ uni iikin e bway ma Kayiin mo dhali uni pura bwa mo mmobath mii jin tham ma Balaam mii mo dhali uni 'ce'du/ sho'k mo e gwon dhan ma Kuurah mo be.

12 Uni gwansan ta thalkin apo/ moyuk bum gun ena um mo me'd jin 'kona uni ki ju/ mo mmo'kona uni i'kupa su mo mmowal mo mmonal 'de/ mo tani uni hilki is buni mo. Uni tana rak kun kutha e ki ku'th mo, kun kalkina 'tham ki sule/ mo, dhali uni ta cwa gi moyurun kun ku'th gunkuru/ mo kun dar gi maman mo, me'di su/ mo tani uni wukin mo mmoyu'dkunu uni mo be.

13 Anyor yi'deny caaga/ jin bir bakal mo tani uni sekina gabusha/ mo gi mon'the is bunin gana/ mo, acul kun tana ca/ mo tani mondhurumi'da 'tum karkunu mo gom uni ki sule/ sule/ mo be.

14 Gom uni gwansan si'da/ mo tani Aknuuk a'di jin ta'da Aadama nyakum yili pesu/ mo tani ciki gwo is mo mmo/ o gwo mo ki: Hili mo mo ma, Tapa a'di pu'dki'd mo nyakki kun dhelelin piti ka ris ris mo

15 mmotor gwon dwall 'twa/ a po/ 'kwani 'baar mo dhali mmodhu uni ki ku gi 'kona mii i'ba/ mo aris uni gun ushuna ush mo ka ris miim buni kun miikina uni mo, mmota a/ushin gwo mo

kun miikina uni ciki/ mo tani e gwo gi uni gun ushi gwo mo dhali ka ris gwo kun 'bitha'bi'th mo kun okina imanmii miinthus mo kun ushuna ush apo/ a'di mo.

16 Uni gwansan ita imanmiya gungum mo, dhali waka wak mo mmobath mon'dap em bunin gana/ mo, dhali mmoce 'twa/ mo mmodhu 'ba/ ki ca mo mmoman 'kwani ka mak mo mmogam nyunycina/ gi shi/ miim 'boro'd mo.

Gwo jin Rumuwa Rum mo dhali Mo jin Malasuwa Malas mo

17 Hili um mini mii ka gwo e mo, um gun enu mo, gwo jin ona uni gun dhuna Tapa Yesu Kristhos bana is mo.

18 Uni o um gwo mo ki: Ki mo jin 'ko'd mo tani uni gun miin ka mak mo tani mini bath mon'dap em bunin gana/ mo kun usha uni a/ush mo be.

19 Uni ta uni gwansan gun dhu gwo kun kwa/u bwa mo, kun ta 'kwani tony 'cesh mo, uni dar gi Shi/in mo be.

20 Hili um gun enu mo tani nyanji is bum apo/ mongam gwo is jin koguwa ko/ mo dhali 'thoyi e Shi/in Dheleladhelel mo ma.

21 Dhuyi is bum e mo/en ma Arungimis mo. Cori momiimii gi Tapa Yesu Kristhos bana mo ntagi mon'koki/e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo.

22 Dhali miyi mii apo/ unin tiya mo ma kun shina bwa 'kup mo.

23 Wothi/ kun tiya mo ma, mmobor uni ka pije/ mo 'peni

mo/o'd mo. Miiyi mii ki jin
 ko/ mo ma, apo/ kun tiya
 me'd jin shi/a um burrinye/ i
 e jin nyo/ki'd e bunḡwar is mo.

Mmo'borā 'Bor Mii mo

²⁴ Dhali e a'di jin mish um
 dhu mo 'peni montag mo tani
 dhali mmoçi um ki dar gi
 mii kun nyo/on mo ibwam-
 bori bun'kus monycam piti ki
 moḡ'kuny bwa mo tani

²⁵ e a'di jin ta'da
 Arumgimis 'de/ mo tani
 Amanwoth bana e a'di jin
 ta'da Yesus Kriḡthos Tapam
 bana mo tani dhalki a'di
 a'di idi'd ki monyca mo
 dhali mmo/ekā/ ek mo dhali
 mom'bi'th mo dhali moshirr
 jin di'di twa/a/ 'baar mo dhali
 jin di'd shwane/ mo dhali jin
 midi di ki sule/ sule/ ya ye 'ba/
 moonni. Amen.

Gwo jin 'Ceenu eya Yohaana mo

*Gwo jin 'Ceenu goma Yesus
Kristhos mo*

¹ Gwo jin 'ceenu goma Yesus Kristhos mo, a'di jin cikin ma Arumgimis a'di mo mmoƙor unim piti kun ta imanmii to mo gom to kun mini mii la bu'th embul mo mo. Dhali a'di karki a'di eya tente/ mo mmohashkina a'di aman'doyu gwom piti mo eya manmii tom piti jin ta'da Yohaana mo,

² a'di jin ta'da manƙal gwo o mo gom gwo ma Arumgimis mo dhali gwontor jin tora a'di goma Yesus Kristhos mo, isi kani ma eya ris to 'baar mo kun parkina a'di e mo be.

³ Mom'bor mii gom a'di jin derƙi gwo yansan e mo jin onu is ki 'twa/ jin caaca mo dhali mom'bor mii gom uni gwansan kun cikƙi a'di mo dhali uni gun dhuki a'di jin 'kwarkunu nycine/ mo haali/ mo 'disha'dish mo be.

*Monthe Me'd goma Kaniisa
kun 'Koni Pesu/ mo*

⁴ Yohaana eya kaniisa kun 'koni pesu/ mo e Pa Asiyya mo:

A'the e um mo dhali monƙu'th is 'peni a'di jin di'd mo dhali a'di jin diki'd mo dhali a'di jin midi pu'du/ mo dhali 'peni shi/ in kun 'koni pesu/ mo, uni gun doshkini bwambor ma kursi ma malik piti mo be.

⁵ Dhali 'pena Yesus Kristhos, a'di jin ta isin gana/ gi gwo jin onu mo, a'di jin ta'da bwan-yara/ gi mowu mo dhali ta tapa apo/ imalik kun 'koni mony'cesh mo.

E a'di, a'di jin enki ana mo dhali dhu ana ki 'kus mo 'peni miinthus bana mo ka bas piti mo,

⁶ dhali a'di ki nyon ana ki 'penƙuman pa mo, mmota igasiis goma Arumgimis piti mo dhali Ababa mo. Dhali e a'di mo tani monyca midi di mo dhali mo jin tanu tapa mo gom ki sule/ mo dhali ki sule/ ya ye 'ba/ mo. Amen.

⁷ Hili mo mo ma. A'di midi pu'du/ mo e bwaarak mo dhali aris enj 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mini par a'di e mo, dhali aris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ kun su'k a'di mo tani, dhali arisa waƙ gi 'kwaniny'cesh mini wol ko mo gom gway piti mo. Isi kan si'dayi. Amen.

⁸ Aha/ tana ja Muƙup mo dhali jin 'Ko'd mo. A'di ta gwo jin ona Tapa Arumgimis mo, a'di jin di'd mo dhali a'di jin diki'd mo dhali a'di jin midi pu'du/ mo, a'di jin ta a'di jin Eka/ Ek mo be.

*Tonyjan gi Ya/ gi 'Kwani
mo*

⁹ Aha/ jin tana Yohaana jin tana kam bum mo, aha/ jin pwaƙkina isa nyor nyaƙki um eya Yesus ki monƙo'c bwa mo dhali gom 'penƙuman bampa/ mo dhali ki mo jin 'kuƙu bwa ki 'kari'th mo mmo'dim 'kup mo tani aha/ dikina eya uka

'cesh jin yuku gway ka Bathmus mo gom gway gi gwo ma Arungimis mo dhali gom gwontor jin torkika/ mo goma Yesus mo be.

¹⁰ Aha/ dikina e Shi/in mo ka tee gi Tapa mo dhali aha/ cikina dhan 'twa/ apo/ aha/ mmun me'd ko ma poome/ mo

¹¹ mmo/ o gwo mo ki: 'Kwari ma a'di jin parkina / e e mo eya warka/ mo dhali hashki a'di ka kaniisa gun 'koni pesu/ mo e Pan Epasus mo dhali e Pan Simirna mo dhali e Pam Bargaamus mo dhali e Pan Thiyatira mo dhali e Pan Sardis mo dhali e Pam Piladalpiya mo dhali e Pa Lawudikiyya mo.

¹² Dhali yan'ko'd aha/ tukkina 'ban mo mmopar 'twa/ yan jin oki aha/ gwo e mo, dhali ki aha/ tukkina mo tani aha/ parkina tirkina/ ma lamba/ e mo kun ta 'dolkon gana/ mo kun 'koni pesu/ mo.

¹³ Dhali e bwaman gi tirkina/ ma lamba/ mo tani jan tal 'den kamu/ wakina e ki Ya/ gi 'Kwani mo jin hi'thki burrinye/ jin ta gi tur mo dhali waçkan 'dolkon gana/ mo eya bor a'di mo.

¹⁴ Kup piti dhala mur'kup piti ca'b ki bany bany me'da mur ka'bal mo jin ta gi kush mo dhali ta gi kush me'da wasa/ mo. Dhali em piti wana e ka le'dan o'd mo.

¹⁵ Dhali sho'k piti wana e ka korok jin kushi mo mo dhali dhel mo mo me'd mii jin to'du a'di mo e shemen o'd jin toru a'di mo, dhali 'twam piti wana e ka dhan yi'de/ kun

gwona is ka ris mo.

¹⁶ Dhali e me'da bim poros piti mo tani a'di bu'thki'da cul kun 'koni pesu/ mo. Dhali 'peni 'twam piti mo tani a'di gaçki gandala turga/ jin ka'd ka 'ban su/ mo dhali bwam/ em piti 'twakki mo mo me'da tente/ mo mmo'tu'd mo ki mom'bi'th is mo be.

¹⁷ Ki aha/ parkina a'di e mo tani aha/ bitkina mo e sho'k piti mo, ma mmowa e ki wathi/ jin wuki'd mo. Hili a'di karki me'da bim poros piti apo/ aha/ mo mmo/o gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo. Aha/ tana ja mun'kup mo dhali jin 'ko'd mo be,

¹⁸ dhali aha/ tana jan tal 'de/ jin di'd ki e mo. Aha/ wukina mo dhali hili mo mo ma, aha/ dikina ki e mo gom ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo dhali aha/ takina ga muptha/ gi Mowu mo dhali Mo ma Haawiya mo be.

¹⁹ Shwane/ 'kwari a'di jin parkina / e e mo, a'di jin di'd shwane/ mo dhali a'di jin midi bu'th mo mo i'ko'd mo be.

²⁰ Gom gwo yansan jin cinu ki jim bag mo goma cul kun 'koni pesu/ mo jin parkina / e e mo e me'da bim poros pem mo dhali tirkina/ ma lamba/ kun 'koni pesu/ mo kun ta 'dolkon gana/ mo dhali acul kun 'koni pesu/ mo tani uni ta iman'doyu gwo mo kun 'kona kaniisa kun 'koni pesu/ mo dhali gom tirkina/ ma lamba/ kun 'koni pesu/ mo goma kaniisa kun 'koni pesu/ mo be.

*Gwo jin Hashu goma
Ƙaniisa gi Pan Epasus mo*

1 Eya man'doyu gwo ma ƙaniisa jin di'd e Pan Epasus mo tani 'kwari gwo mo ki: Gwo 'peni a'di, a'di jin bu'thki'da cul kun 'koni pesu/ mo e me'da bim poros piti mo, a'di jin yaki'd e bwaman ƙirƙina/ ma lamba/ kun ta 'dolƙon gana/ mo kun 'koni pesu/ mo, mmo/o gwo mo ki:

2 Aha/ misha miim pini mo, dhali aƙu'c pini jin miina / e ki mii jin 'batha'ba'th mo dhali mo jin 'kuƙa / e bwa ki 'kari'th mo mmo'dim 'kup mo dhali mo jin mola / e bu'th 'kwani kun mii ton thus mo hili / e nyo/ ki uni gwansan kun yuƙki is buni ki uni kun dhunu ki she/ mo tani hili uni yisa ta uniya, dhali gam uni ki uni ta thus ki thus mo.

3 Aha/ misha ki / e 'dimki 'kup mo ki bwa jin 'kuƙa / e ki 'kari'th mo dhali ƙal mo jin 'koshu is ka nyor mo gom gway pem mo dhali / e yisa cakin mo e mowu is eya.

4 Hili aha/ tana gi gwo yaase apo/ / e mo haali/ / e dhalki mo/en jin ta jin tƙwa/ a/ jin di'di / e 'pen mo.

5 Kayi gwo e mo 'peni a'diyin jin biƙina / e mo dhali rici / e adu is mo dhali miyi to jin miina / e nƙwa/ a/ mo. Waƙki/ / e diki mii mo tani heeyy, aha/ mina pu'dku/ i / e mo dhali joƙ ƙirƙina/ ma lambam pini mo 'peni mom piti mo, isi ciki/ waƙki/ / e diki rica du is mo be.

6 Naskina/ toƙ kamu/ jin tana / e a'dihe/ / E shi/ ki

mii jin miina 'Kwani Nugalawiyiin i e mo, mii jin shi/ kika/ i e si'da/ mo.

7 A'diyin jin ta'd gi gu'ban'ce mo tani dhalki a'di cikƙ gwo jin ona Shi/ in eya ƙaniisa gwansan mo. E a'di jin piki mii e mo tani aha/ mina ƙi a'di tontɛ/ mmoshwa mo 'peni cwa gi mondiki/ e mo, a'di jin diki'd e monyjaro/ ma Arungimis mo be.

*Gwo jin Hashu goma
Ƙaniisa gi Pan Simirna mo*

8 Dhali eya man'doyu gwo ma ƙaniisa gi Pan Simirna mo tani 'kwari gwo mo ki: Gwo gwansan ta ku gi a'di jin tƙwa/ a/ mo dhali jin 'ko'd mo gom a'di jin wuki'd mo dhali a'di jin pu'dki'd mo mmodi ki e mo, mmo/o gwo mo ki:

9 Aha/ misha monto'c bwam pini mo dhali aha'th'ko'd pini mo tani (hili / e ta pa ki pa mo) dhali uni gwansan kun thu'thƙina thu'th 'pen mo kun oki uni ta 'Kwani Yahuuda/ mo tani dhali uni yisa ta uniya, hili uni tan gi gu'b gi montul is ma Setaan mo be.

10 Dhalku/ is ki ƙo/ mo gom to kun mura / e i'koƙh is ka nyor nycine/ mo. Hili mo mo ma, tapa ma ruma 'cesh ona bwa ki ta'k uma tiya eya si- jin mo ki um minu 'taki nyo/ mo dhali ka tee kun 'koni 'kume'd mo tani um mini gam monto'c bwa mo. Tayi / e a'di jin ta/a isinƙ gana/ mo mmowu mo dhali aha/ mina ƙi / e toƙ'kup gi mondiki/ e mo be.

11 A'diyin jin ta'd gi gu'ban'ce mo tani dhalki a'di

ciḵ gwo jin ona Shi/ in eya ḵaniisa gwansan mo. A'di jin piki mii e mo tani a'di iminu 'koki shi/ ki wu jin 'kon ma po/i su/ mo be.

Gwo jin Hashu goma Ḵaniisa gi Pam Bargaamus mo

¹² Dhali eya man'doyu gwo ma ḵaniisa gi Pam Bargaamus mo tani 'kwari gwo mo ki: Gwo gi a'di jin ta'd gi gandala turga/ jin ka'd ka 'ban su/ mo, mmo/o gwo mo ki:

¹³ Aha/ misha mom pini jin ḵa'ba / e mo, e mo jin ḵa'b ma kursi ma Setaan mo. /E telki Sho'k mo e gway pem mo dhali /e diki waṭ gwom pem jin gamu is mo isi kani ka tee ma Antibas mo, a'di jin ta'da man/o gwom pem mo, a'dim pem jin di'd 'de/ mo jin ta isiṅ gana/ mo, a'di jin 'koshkunu mo mbwam um mo, e mo jin ḵa'bkin ma Setaan mo be.

¹⁴ Hili aha/ tana gi ushi gwon tiya idaḵa/ mmo/o apo/ /e mo. /E tan gi 'kwanin tiya imun, uni kun bu'th gwo jin ṭor ma Balaam mo jin ṭorki'da Baalaag gwo mo mmokar mo jin koluwa kol mo mbwam-bori iya/ gi 'Kwani ma Israyiil mo, ki uni mini 'taki shwa to jin 'ciṭhu/ 'kus mo gom tompinycon mo dhali mmobotki mii jin miinu mi-inycaḷ mo.

¹⁵ Wakan si'da/ /e tan gi 'kwanin tiya kun bu'thki gwo jin ṭora 'Kwani Nugulawiyiin mo.

¹⁶ Kan mo tani rici /e adu is mo. Waḵki/ /e diki rica du is mo tani heey, aha/ mina yaku/ i /e ki jahanne/ mo

dhali mii mo/as apo/ uni ki gandala turga/ jin ta 'twam pem mo.

¹⁷ A'di yin jin ta'd gi gu'ban'ce mo tani dhalki a'di ciḵ gwo jin ona Shi/ in eya ḵaniisa gwansan mo. E a'di jin piki mii e mo tani aha/ mina ḵi a'di amanna jin bagu mo, dhali aha/ mina ḵi a'di wosh dhel jin ta jinḵ kush mo ki gway this nycine/ mo jin 'kwaru apo/ wosh mo, a'di jin mola jan ṭal 'deṅ kamu/ mo, isi ciki/ jasi a'di jin bu'thki a'di mo.

Gwo jin Hashu goma Ḵaniisa gi Pan Ṭhiyatira mo

¹⁸ Dhali eya man'doyu gwo ma ḵaniisa gi Pan Ṭhiyatira mo tani 'kwari gwo mo ki: Gwo jin ta ji gi Ya/ ma Arumgimis mo, a'di jin ta gi e jin shwa'd ka le'dan o'd ki bar bar mo dhali a'di jin wana 'basho'k ka korok mo.

¹⁹ Aha/ misha miim pini mo dhali mo/ en pini mo dhali mongam gwo is pini mo dhali miin tom pini kun miina /e mo dhali bwam pini jin 'kuḵa /e ki 'kari'th mo mmo'dim 'kup mo dhali miin tom pini kun ta kun 'ko'd mo mmobol kun ṭwa/a/ e mo.

²⁰ Hili aha/ tana gi to yaase apo/ /e mo ki /e dhalkina 'bom jin ta'da Isabal mmodi e /e mo, ayim jin yuḵki is piti ka manḵi gwo mo dhali a'di ṭorki gwo mo dhali mmosus ciṅkinam pem mmoper mo mmobotki mii jin miinu mi-inycaḷ mo dhali mmoshwa to jin 'ciṭhu/ 'kus mo mmothe tompinycon mo.

²¹ Aha/ cikina yima tee mo mmorica du is mo tani hili ayim ushki'd mo mmorica du is 'peni miinycal ma yim mo.

²² Hili mo mo ma, aha/ mina 'dankala yim 'ko'da ci mo, aci jin isha a'di ki 'ba'th mo dhali uni gwansan kun mii miinycal nyakka yim mo tani aha/ mina bit uni e monto'c bwa jin caaca mo, isi ciki/ wakki/ uni 'koki rica du is 'peni mii ma yim mo.

²³ Dhali aha/ mina 'kosh uci ma yim jwa mo. Dhali arisa kaniisa gwansan mini mish mo mo ki aha/ tana a'di jin napki bwan 'kwani ki bur bur mo dhali adun 'kwani mo, dhali aha/ mina ci aris umi 'baar mo to ka 'dete/ 'dete/ mo, to kun wana e ki miin to kun miina um mo.

²⁴ Hili gom uma tiya kun 'kon e Pan Thiyatira mo kun 'koki bu'th gwo yansan jin toru mo, um kun 'koki da/ar gwo mo kun yuka 'kwanin tiya ki ton'kulga/ ma Setaan mo, e um mo tani aha/ mina o um gwo mo ki aha/ dinaki 'thi ton kamu/ jin ditadit apo/ um mo a'di jin dina e ki she/ jin mina umi kal mo.

²⁵ Hili teli sho'k mo e a'di jin tana um mo ntagi aha/ mina pu'dku/ mo.

²⁶ A'di jin piki mii e mo tani dhali dhu miin tom pem mo ntagi 'pemen mo tani aha/ mina ci a'di mom'bi'th mo apowa ris kal gi 'kwaniny'cesh mo

²⁷ dhali a'di midi ji uni ki cwan kol 'kus jin ta tonkuthu'd mo, me'd jin 'kon ma anos kun ku'pena je mo tani uni

'ce'dki bwa mo ki 'ci'cimi'th mo, wakan isi kani aha/ ki is pem si'da/ bu'thkina mom'bi'th mo 'peni Ababam pem mo

²⁸ dhali aha/ mina ci a'di acul gi mon'thamo/ mo.

²⁹ A'di yin jin ta'd gi gu'ban'ce mo tani dhalki a'di cikg gwo jin ona Shi/ in eya kaniisa gwansan mo.

3

Gwo jin Hashu goma Kaniisa gi Pan Sardis mo

¹ Dhali eya man'doyu gwo ma kaniisa gi Pan Sardis mo tani 'kwari gwo mo ki: Gwo gi a'di jin ta'd gi shi/ in ma Arumgimis kun 'koni pesu/ mo dhali acul kun 'koni pesu/ mo be, mmo/o gwo mo ki:

Aha/ misha miin tom pini mo. /E takin gi gway gi a'di jin di ki e mo dhali /e ki is pini a'di iwuni.

² Meri e mo, dhali 'bithi is mo, a'di jin bocki'd e / e mo dhali a'di jin 'dishkina 'twa/ mmowu mo, haali/ aha/ dinaki gam miin kamu/ jin 'boro'd e miim pini jin 'boro'd jin ha me'd mo ibwambori jis/e ma Arumgimis pem mo.

³ Kayi gwo e mo ma, a'di jin bu'thkina /e mo dhali a'di jin cikkaina /e mo. Kari a'di jan ma dhali rici /e adu is mo ma. Wakki/ /e mini diki mer e mo tani aha/ mina yaku/ me'd wathin 'di/ mo dhali / e mini mol mo mo, mo jin miga/ pu'dku/ apo/ /e mo be.

⁴/E takin ush'ceenne/ naskina/ mo kun ta 'kwani gi Pan Sardis mo, uni kun 'koki nyo/ burrinyem buni mo. Dhali

uni mini nyak ii ki aha/ e bur-
rinyen kush mo haali/ uni ha
me'd mo be.

⁵ A'di jin piki mii e mo tani
a'di minu shum isi kan ki
burrinyen kush mo, dhali
aha/ mina diki 'kosh gway piti
mo 'pena warka/ gi mondiki/
e mo. Aha/ mina pi gway
piti ibwambor ma Babam
pem mo dhali ibwambori
iman'doyu gwom piti mo.

⁶ A'diyin jin ta'd gi
gu'ban'ce mo tani dhalki a'di
cik gwo jin ona Shi/in goma
kaniisa gwansan mo.

*Gwo jin Hashu goma
Kaniisa gi Pam Piladalpiya mo*

⁷ Dhali eya man'doyu gwo
ma kaniisa gi Pam Piladalpiya
mo tani 'kwari gwo mo ki:
Gwo gi a'din 'de/ jin kogu mo,
a'din 'de/ jin ta jin gana/ mo,
dhali a'di jin ta'd ga muptha/
ma Dawuu'd mo, a'di jin
midi ka'd 'twaŋkal mo dhali
jan tal 'deŋ kamu/ piyi'd jin
midi mu'th a'di mo, a'di jin
mu'thki a'di mo tani dhali jan
tal 'deŋ kamu/ mol a'di ka'd
mo be, mmo/o gwo mo ki:

⁸ Aha/ misha miin tom pini
mo. Hili mo mo ma, aha/
karkina acampur ki kany ib-
wambori /e mo, a'di jin mola
jan tal 'deŋ kamu/ mu'th mo.
Aha/ misha ki /e tan gi jasi ari
mom'bi'th jin gwa'dagwa'd
mo dhali /e dini mmodhu
gwom pem naskina/ mo dhali
/e diki waŋ gway pem mo be.

⁹ Hili mo mo ma, aha/ mina
dhu uni gwansan kun ta ku gi
montul is ma Seŋaan mo, uni
gun oki uni ta ku gi 'Kwani
Yahuuda/ mo dhali uni ta uni

yisa, hili uni tana tor mo -
hili mo mo ma, aha/ mina
dhu uni mmopu'dku/ mo
dhali lun ki jin 'kupa'dupuni
bwambori sho'k pini mo,
dhali da/ar gwo mo ki aha/
enkina /e mo be.

¹⁰ Haali/ / e dhuki gwom
pem mo ki bwa jin 'kuca /
e ki 'kari'th mo ki mon'dim
'kup mo tani aha/ mina non
/e 'peni mompal mo, a'di jin
midi pu'du/ apo/ mony'ceshi
'baar mo, mmopal uni
gwansan kun 'kokin mo e
mony'cesh mo be.

¹¹ Aha/ mina pu'dku/ ki
'dishe/ mo. Teli sho'k mo e
a'di jin tana /e mo, wakan ki
jan tal 'deŋ kamu/ midi 'taki
diki bu'th ton 'kup pini mo
be.

¹² A'di jin piki mii e mo tani
aha/ mina kar a'di mmota
akak gi gu'b gi mondhele-
ladhelel ma Arungimis pem
mo. A'di midi mol ya ka
pije/ ki sule/ sule/ 'peni a'di
mo, dhali aha/ mina 'kwar
gwo apo/ a'di jin ta gway ma
Arungimis pem mo, dhali
gway gi 'penkuman Bampa/
ma Arungimis pem mo, a'di
jin ta Pa Urushaliim jin ta
jin this mo jin midi pu'dku/
ka 'cesh mo 'peni Arungimis
pem mo 'peni momis mo,
dhali gway this pem gana/ mo
be.

¹³ A'diyin jin ta'd gi
gu'ban'ce mo tani dhalki a'di
cik gwo jin ona Shi/in mo
goma kaniisa gwansan mo.

*Gwo jin Hashu goma
Kaniisa gi Pa Lawudikiyya mo*

¹⁴ Dhali eya man'doyu gwo ma kaniisa gi Pa Lawudikiyya mo tani 'kwari gwo mo ki: Gwo gi a'di ma Amen mo, a'di jin ta isin gana/ mo dhali jin ta'da man/ o gwo jin ta jin gana/ mo, jin ta mo ma mun'kup me'd jin ukkin ma Arungimis aris to mo be, mmo/o gwo mo ki:

¹⁵ Aha/ misha miin tom pini mo. / E nala/ wani 'thupa walla monkamu/ nala/ 'batha / eya. Ki / e kara ba/ imini 'taki 'thupa'thup mo walla 'batha'ba'th moyi.

¹⁶ Wakan, haali/ / e mangalamanjal mo dhali / e nala/ wani 'thupa walla monkamu/ 'batha / eya, aha/ mina ya/ / e ka pije/ 'peni 'twam pem mo be.

¹⁷ Haali/ / e o gwo ki, aha/ tana pa ki pa mo dhali aha/ wara ki pa mo dhali aha/ mina mii ta gi ton kamu/ yisa, mmomola /e mo mo ki /e tocu 'kus mo dhali koju e i is mo dhali hatha'ko'd ki ha'th mo dhali ta ja'da/ mo dhali di is 'te/ mo.

¹⁸ Wakan aha/ malaskina / e mo mmoyol 'dolkon gana/ 'peni aha/ mo, a'di jin minu tash e ki o'd mo, ki / e mini 'taki ta pa ki pa mo dhali ta gi burrinyen kush mo mmohi'th /e i is mo dhali 'taki kar /e 'peni mo ma 'the is pini jin yana /e is 'te/ mo, 'peni mo jin mishu /e mo dhali /e mini 'taki ta gi kwalany mmogwa'c em pini mo, ki / e mini 'taki mish mo mo.

¹⁹ Uni gwansan kun enka/ mo tani aha/ to'kkina uni mo dhali aha/ dorkina uni mo.

Wakan shwayi miiya nyor mo ki thith mo dhali rici /e adu is mo.

²⁰ Hili mo mo ma, aha/ doshkina ishan'tamo/ mo dhali nagkana campura po/ ki me'd mo. Wakki/ jan tal 'den kamu/ midi cik 'twam pem mo dhali ka'dki aha/ acampur mo tani aha/ mina seku/ ibwamani a'di mo dhali nyak to shwa ki a'di mo dhali a'di nyakki aha/ mo be.

²¹ A'di jin midi pi mii e mo tani aha/ mina ci a'di 'ban mo jin mina a'di ca'b nyakki aha/ ka kursi ma malik pem mo, me'd aha/ ki is pem mo mmopikika/ mii e mo dhali aha/ ca'bkina nyakka Babam pem eya kursim piti mo be.

²² A'diyin jin ta'd gi gu'ban'ce mo tani dhalki a'di cik gwo jin ona Shi/in goma kaniisa gwansan mo.

4

Mo ma Lun jin Ta ji gi Momis mo

¹ 'Ko'di mii gwansan mo tani aha/ hilkina mo mo dhali hili mo mo ma, e momis mo tani acampur ka'dkunu mo. Dhali 'twa/ jin twa/a/ gwoyi'd mo. A'di jin cikka/ jin oki gwo mo e aha/ mo jin wana e ka poome/ jin o gwo mo ki: Yayu/ 'kup ki moho/ mo dhali aha/ mina tor /e to mo, a'di jin midi bu'th mo mo i'ko'di mii yaase mo be.

² Dhali ki jahanne/ aha/ dikina e Shi/in mo dhali hili mo mo ma, akursi ma malik doshki'd mo e momis mo nyakki a'din 'de/ jin ca'bki'da po/ kursi ma malik mo.

3 Dhali a'di jin ca'bki'di mattaan mo tani jamas piti jin piyina a'di mo tani wana e ki wosha wasin dhela/ ki e ka ris mo dhali wosha wasin dhela/ jin ta jim 'per mo dhali ape'do/ mo a'di 'kamki'da kursi ma malik is mo jin wana e ki wosha wasin dhela/ jin ta jin dhii/ mo.

4 Dhali akursi ma malik 'kokini iss* 'kwanimpa 'de/ i'ce'dka dojon kun 'kamkina kursi ma malik is mo dhali uni gun 'kokina powa kursi ma malik gwansan mo tani ta 'kwaninj gwanyjaka/ kun 'kon ka iss 'kwanimpa 'de/ i'ce'dka dojon mo kun shumkin ki burrinyej kush mo nyakki ton'kup 'dolkon gana/ e 'kupi uni mo be.

5 'Pena kursi ma malik mo tani monkush 'pena wara sho'k a'di dhwa/a'dki mo mo dhali 'twa/ mo dhali mondor ma sho'k gwoki'da gur gur mo, dhali e buj'kus ma kursi ma malik mo tani dhantho/ 'koni pesu/ kun kanykunu o'd mo, uni kun 'koni pesu/ mo tani uni kun ta shi/ in ma Arungimis mo.

6 Dhali mbwambor ma kursi ma malik mo tani kumma/ yi'de/ diki'd jin wana e ka gasaas jin miiki'd ki 'bera/ 'bera/ mo.

Dhali to/e kun 'kon ki e kun 'koni dojon mo, uni 'kamkina kursi ma malik is mo mmo'kama kursi ma malik 'kup ki engwari lu/ mo, dhali mmosulkina e uni ka piye/ e ki bwambor mo dhali e kun 'ka uni ka bisan'ko'd mo.

7 To/e jin twa/a/ jin di'd ki e

mo tani wana e ka dhop mo dhali to/e jin ta jin 'ko'd mo jin di'd ki e mo tani wana e ka morbip mo dhali to/e jin 'kon ma po/i kwara mo jin di'd ki e mo tani wana jis/em piti ki wathi/ mo dhali to/e jin 'kon ma po/i dojon mo jin di'd ki e mo tani a'di wana e ka wulu/ jin pe'di mis mo.

8 Dhali to/e kun 'kon ma po/i dojon mo kun 'kon ki e mo, uni 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo tani 'kan ma biny jeshem buni ipe'de/ mo dhali uni gun sula e ka piye/ ki thorony thorony mo, aris uni 'baar mo kun 'kon ki jin 'kam mo dhali e bwaman mo dhali montee dhali mon'thiny mo tani uni 'koki dak mo mmoyuk gway mo mmo/o gwo mo ki:

A'di jin kogu mo, a'di jin kogu mo, a'di jin kogu mo, a'di jin ta Tapa Arungimis jin ta a'di jin Eka/ Ek mo,

a'di jin diki'd mo dhali a'di jin di'd mo dhali a'di jin midi yayu/ mo be.

9 Dhali ma me'd jin 'kona to/ e gwahan kun 'kon ki e mo mmoçi monyca ka Arungimis mo dhali montak mo dhali mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo e a'di jin ca'bki'da powa kursi ma malik mo, a'di jin ca'bki'd ki sule/ ki sule/ mo dhali ki sule/ mo tani

10 jwahan 'kwani kun 'kon iss 'kwanimpa 'de/ i'ce'dka dojon mo tani ta'kkina 'ceshi bwambori a'di mo, e a'di jin ca'bki'da powa kursi ma malik mo dhali lunj a'di jin

* 4:4 arba wa ishriin

ca'bki'd ki e ki sule/ mo
dhali ki sule/ mo tani uni
ta'kki ton'kup buni me'd mo
mbwambor ma kursi ma
malik mo mmoyuk gway mo
ki:

¹¹ / E a'di ha me'd mo,
Tapam bam mo dhali
Arumgimis bam mo
mmobu'th monyca mo dhali
montak mo dhali
mom'bi'th mo
haali/ /e ukkina ris to 'baar mo
dhali ki bwam pini mo tani
uni 'kokin mo dhali uni
'konu mmo/uk mo be.

5

*Yit jin 'Kucu Is mo dhali Ari
Ka'bal mo*

¹ Dhali aha/ mishkina ki
me'da bim poros gi a'di
jin ca'bki'da powa kursi ma
malik mo tani a'di ta'd gi
yit jin 'kucukunu is mo jin
'kwarkunu gwo nycine/ mo
dhali apom piti mo si'da/, a'di
jin 'dapkunu 'twa/ka 'din'kila/
kun 'dap a'di 'twa/ kun 'koni
pesu/ mo.

² Dhali aha/ parkina
man'doyu gwo e mo jin
'bitha'bi'th mo jin bahki gwo
mo ki 'twa/ jin caaca mo jin
o gwo mo ki: Aja a'di jin
ha me'd ki han gana/ mo
mmobene'd gwo jin 'kwaru
apo/ yit yansan mo dhali kaca
'din'kilam piti mo?

³ Dhali jan tal 'derj kamu/
yisa di'di momis mo walla
apo/ mony'cesh mo walla
e bwan'kwariny mony'cesh
mo jin midi mish a'di ka'd
mo, yit yansan jin 'kucu is mo
walla mmohil gwo jin 'kwaru
e bwaman a'di mo be.

⁴ Dhali aha/ gwokina kaga-
hara mo haali/ tal 'derj kamu/
yisa gamkunu mo jin ha me'd
mo mmoka'd gwo yansan jin
'kucukunu is mo walla mmo-
hil gwo kun 'kwarkunu ibwa-
man a'di mo be.

⁵ Dhali yan'ko'd wathin tal
'de/ 'peni 'kwanij gwany-
jaka/ oki aha/ gwo mo ki:
Dhalku/ ki ko mo ma. Hili
mo mo ma, Adhop ma wak
ma Yahuuda/ dhali Abirman
ma Dawuu'd, a'di piki mii
e mo be. Wakan a'di, a'di
imidi mish yit yansan jin
'kucu is ka'd 'twa/ mo dhala
'din'kila/ kun 'koni pesu/ kun
'dapkunu a'di 'twa/ mo.

⁶ Dhali mbwaman ma kursi
ma malik mo dhali to/e kun
'koni dojon kun 'kon ki e
mo dhali ibwaman 'kwanij
gwanyjaka/ mo tani aha/
parkina Ari Ka'bal e mo
mmodosh mo. A'di wana e
ki a'di jin 'koshkunu mo, ki
ce kun 'koni pesu/ ime'd mo
dhali ka pinya/ e kun 'koni
pesu/ mo, uni gun ta shi/
in ma Arumgimis kun 'koni
pesu/ mo, uni gun hashkunu
mo eya ris mony'ceshi 'baar
mo.

⁷ Dhali a'di yaki'd mo
dhali bu'thki yit yansan jin
'kucukunu is mo 'peni me'da
bim poros gi a'di jin ca'bki'd
eya kursi ma malik mo.

⁸ Dhali ki a'di bu'thki
yit yansan jin 'kucu is mo
tani to/ e kun 'kon ma po/
i dojon kun 'kon ki e mo
dhali 'kwanij gwanyjaka/
kun 'koni iss 'kwanimpa
'de/ i'ce'dka dojon mo tani
ta'kkina 'ceshi bwambori

Ari Ka'bal mo. Uni 'baar ka 'dete/ 'dete/ bu'thkina dhen'dhenye/ mo dhali ton'kul bwa kun tana sahan 'dolkon gana/ mo kun 'tu'dkunu mo ka 'bicajwahar mo jin ta mon'tho gi uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo.

⁹ Dhali uni yukki gway this mo mmo/o gwo mo ki:

/E a'di ta a'di jin ha me'd mo mmobu'th yi't yansan jin 'kuçu is mo dhali mmo'ka'da 'din'kilam piti jin 'dapu a'di 'twa/ mo,

haali/ / e 'koshkunu jwa mo, dhali ka bas pini mo tani / e wanki 'kwani 'ba/ mo goma Arumgimis mo

'peni arisa wak kun 'ko 'kwani e ki she/ ki

she/ mo dhali 'peni aris 'twa/ kun wala 'kwani ki she/ ki she/ mo dhali 'peni 'kwani kun 'kona e ki she/ 'peni tiya mo dhali 'peni kal gi 'kwaniny'cesh/ mo

¹⁰ dhali / e ki nyon uni ki 'perjkuman bampa/ mo dhali / e ki dhu uni ki igasiis goma Arumgimis bana mo

dhali uni mini ta tapa mo e mony'cesh yansan mo.

¹¹ Yan'ko'd aha/ ki hil mo mo dhali aha/ cik'kina rakin jin rayunu/ mo ka kul is 'pena kursi ma malik mo dhali to/e kun 'kon ki e mo dhali gwanyjaka'j 'kwani mo tani 'twa/ gi iman'doyu gwo ka ris dhali ka ris uni ka ris kun molu de'j e mo dhali 'twa'j 'kwani alip alip mo,

¹² mmo/o gwo ka dhan 'twa/ kun caaca mo ki: A'di ta a'di jin ha me'd mo. A'di jin ta Ari Ka'bal jin 'koshkunu mo mmobu'th mom'bi'th mo dhali pa mo dhali moyuk mo dhali mo jin eka/ ek mo dhali montak mo dhali monyca mo dhali mom'bor mii mo.

¹³ Dhali aha/ cik'kina ris to 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ kun uk'kunu mo kun 'kon e momis mo dhali kun 'kon e mony'cesh mo dhali kun 'kon e bwan'kwariny mony'cesh mo dhali e bwan' kumma/ yi'de/ mo dhali aris uni 'baar mo kun 'koni bwaman mo tani o gwo mo ki: E a'di jin ca'bki'da powa kursi ma malik mo dhali e Ari Ka'bal mo ki mom'bor mii midi di mo dhali montak mo dhali monyca mo dhali mo/ek mo gom ki sule/ mo dhali ki sule/ mo.

¹⁴ Dhali to/e kun 'kon ma po/ i do'jon mo kun 'kon ki e mo tani o gwo mo ki: Amen, dhali 'kwanin' gwanyjaka/ ta'kkin mo dhali lun'j a'di mo be.

6

Arisa 'Din'kila/ mo

¹ Dhali aha/ mishkina mo ki Ari Ka'bal 'ceeki yi't yansan jin 'kuçu is 'twa/ mo a'di jin ta jin 'de/ 'peni tiyan pesu/ mo kun 'dap'kunu 'twa/ mo ka 'din'kila/ mo, dhali aha/ cik'kina 'twan 'de/ 'peni to/e kun 'kon ma po/i do'jon kun 'kon ki e mo, mmo/o gwo mo me'd 'twa/ ma sho'k jin dorki'd mo ki: Yayu/ mo.

² Dhali aha/ parkina mo e mo dhali hili mo mo ma, shumarum kush mo dhali a'di jin

merki a'di apo/ mo tani ta'd ga abwa mme'd mo. Dhali torj'kup cikunu a'di mo, dhali a'di yaki'd ka pije/ mo mmopi mii e mo dhali di gwo ibwa mo mmopi mii e mo be.

3 Dhali ki a'di 'ceeki'da 'dinjila/ 'twa/ mo jin 'kon ma po/i su/ mo tani aha/ cikkina 'twa/ 'peni to/e kun 'kon ki e mo kun 'kon ma po/i su/ mo jin o gwo mo ki: Yayu/ mo.

4 Dhali shumaruma kamu/ pu'dki'd ka pije/ mo jin ca'bki 'tikil 'tikil mo dhali dhir dhir mo. Dhali a'di jin merki a'di apo/ mo tani a'di dhalkunu bway mo mmobu'th monku'th is 'peni 'kwaniny'cesh mo, wakan ki 'kwani mini 'kosh jwa ka rem 'kup mo, dhali a'di cikunu dhan gandala turga/ jin caaca mo.

5 Ki a'di 'ceeki'da 'dinjila/ 'twa/ mo jin 'kon ma po/ i kwara mo tani aha/ cikkina to/enj kamu/ jin 'kon ma po/ i kwara jin di ki e mo jin o gwo mo ki: Yayu/ mo. Dhali aha/ parkina mo e mo dhali hili mo mo ma, shumaruma kamu/ pu'dki'd mo jin ta'da dhisal mo, dhali a'di jin merki a'di apo/ mo tani ta'd gi to jin baru to mo mme'd piti mo be.

6 Dhali aha/ cikkina 'twa/ jin wana e ki a'di jin doshki'di bwaman to/e kun 'koni dojon kun 'kon ki e mo mmo/o gwo mo ki: Pos bunyan jin baru ka gada mo ki nasa guurush mo dhali pos bunyana kamu/ jin baru ka gada karka ba'de/ apo/ mo ki nasa guurush mo. Hili dhalku/ ki shi/a yin is mo

dhali yimana mura'th jin ka/ u ki nah nah mo.

7 Ki a'di 'ceeki'da 'dinjila/ jin 'kon ma po/i dojon 'twa/ mo tani aha/ cikkina 'twa/ 'peni to/e kun 'kon ki e mo kun 'kon ma po/i dojon mo kun o gwo mo ki: Yayu/ mo.

8 Dhali aha/ parkina mo e mo dhali hili mo mo ma, shumaruma kamu/ jin ta'da mandupany pu'dki'd mo, dhali a'di jin merki a'di apo/ mo tani gway piti yuku ki Mowu mo, dhali Mo ma Haawiya mo, a'di bathki a'di isho'k mo. Dhali uni cikunu mom'bi'th mo apo/ mony'cesh mo ntagi bwanu'ba kamu/ gi mony'cesh mo mmo'kosh uni ki gandala turga/ mo dhali ki te/ mo dhali ki mo/isa nyor 'peni to kun shi/kin mo dhali ki tombwaasho kun 'kokin e mony'cesh mo.

9 Dhali ki a'di 'ceeki'da 'dinjila/ 'twa/ mo jin 'kon ma po/ i mudhe'd mo tani aha/ parkina mo e mo e bwan'kwariny mo ma gwata/ jin miikunuwa basa 'cesh mo akashira/ gi uni gwansan kun 'koshkunu jwa mo gom gwo ma Arungimis mo dhali gom gwo jin kala uni mmo'or mo.

10 Uni cuukin ki dhan 'twa/ kun caaca mo mmo/o gwo mo ki: Ayy, Tapa jin di'da Litgany mo, / e kogu mo dhali / e ta a'dinj gana/ mo. Kakasja sa/? imina /e dwall gwo mo dhali ri/a ri'c mo goma bas bam mo apo/ uni gwansan kun 'kokin apo/ mony'cesh mo?

11 Yan'ko'd uni 'baar ka 'de'e/ 'de'e/ cikunu bur-

rinyen kush mo dhali torkunu gwo mo mmosi/is ari'ceenne/ mo ntagi monder gi igarr buni kun nyakkina tu'c mii mo dhali iwak buni mo minu 'taki thim mo, uni gun minu 'taki 'kosh jwa mo me'd uni, uni ki is buni mmomiikunu uni kan mo.

¹² Dhali ki a'di 'ceeki'da 'diŋkila/ 'twa/ mo jin 'kon ma po/i pe'de/ mo tani aha/ hilkina mo mo dhali hili mo mo ma, adhan mony'cesh yikinki is mo dhali atente/ warki'd ki 'thi/ mo me'da shawaal 'thi/ mo dhali appe jin ta'da kunn is mo tani warki'd ka bas mo

¹³ dhala risa cul 'peni momis uni ta'kkina 'cesh mo me'd cwampu/ mo me'd jin raskina a'di maman kun 'koki is mo e mondit mo ki a'di yikinkin ma punthar 'tham is mo.

¹⁴ Momis a'di puuki'd mo mmowa e ki yit jin 'kučkunu is mo, dhala ris wosha turga/ mo dhali a/uka 'cesh mo uni jockunu mo 'peni mom buni mo be.

¹⁵ Dhali yan'ko'd imalik kun 'kon e mony'cesh mo dhali 'kwani kun caaca mo dhali uni gun ta gummpa/ gom 'kwani ma mee mo dhali uni gun ta pa ki pa mo dhali uni kun 'bitha'bi'th mo dhali 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo dhali uni gun ta cinjina/ kun yolu mo dhali uni kun 'kon ki 'kus mo tani uni bagkin e jurum wosh mo dhali e bwamana ris wosh mo e 'kuwosha turga/ mo tani

¹⁶ uni yukki wosha turga/ mo dhali aris wosh mo mmo/ o gwo mo ki: Taki apo/ aman mo dhali bagi aman mo 'peni

jis/ e gi a'di jin ca'bki'd eya kursi ma malik mo dhali 'pena nyor gi Ari Ka'bal mo

¹⁷ haali/ adhana tee ma nyor buni jin caaca a'di pu'dki'd mo dhali kaja a'di imidi mish doshi bwambori a'di mo?

7

Uci ma Israyiil kun 'Koni Alaapi Iss 'Kwanimpa Ipesu/ mo I'ce'dka Doŋon Apo/ mo kun 'Dapu ka 'Diŋkila/ mo

¹ 'Ko'di mii yansan mo tani aha/ parkina iman'doyu gwo e mo kun 'koni doŋon mo mmodosh eya rukun gi mony'cesh kun 'koni doŋon mo mmobu'th 'tham kun poshkin me'd mo 'peni mony'cesh kun 'kona shem 'pena bi idoŋon mo, ki 'thama kamu/ midi 'taki diki poshu apo/ mony'cesh mo, walla e kumma/ yi'de/ mo walla apo/ cwan kamu/ mo.

² Yan'ko'd aha/ parkina man'doyu gwoŋ kamu/ e mo jin shinkunu mo 'peni mo jin sul ma tente/ mo ka 'diŋkila/ ma Arungimis jin di ki e mme'd mo, dhali a'di yukki'da yuk ki dhan 'twa/ jin caaca kagahara mo e iman'doyu gwo kun 'koni doŋon mo, uni kun cikunu mom'bi'th mo mmoshi/ mony'cesh mo dhali kumma/ yi'de/ mo

³ mmo/ o gwo mo ki: Dhalku/ mony'cesh ki shi/ is mo walla kumma/ yi'de/ mo walla aris cwa mo, ntagi ana mina 'dapa 'diŋkila/ apo/

imanmii to ma Arungimis
bana mo e buyem buni mo.

⁴ Dhali aha/ cikkina
dhan mondeŋ gi uni gun
'dapkunuwa 'diŋkila/ mo
mmota alaapi* iss 'kwan-
impa ipesu/ mo i'ce'dka
doŋon apo/ mo, uni gun
'dapkunuwa 'diŋkila/ mo
'peni arisa waḵ kun 'kona e
ki she/ ki she/ mo 'peni iya/
ma Israyiil mo,

⁵ alaapi 'kume'd i'ce'dka
su/ apo/ mo, uni gun
'dapkunuwa 'diŋkila/ 'pena
waḵ ma Yahuuda/ mo, dhali
alaapi 'kume'd i'ce'dka su/
apo/ mo, 'pena waḵ ma
Ra/ ubiin mo, dhali alaapi
'kume'd i'ce'dka su/ apo/ mo,
'pena waḵ ma Jaad mo,

⁶ dhali alaapi 'kume'd
i'ce'dka su/ apo/ mo, 'pena
waḵ ma Ashiir mo, dhali
alaapi 'kume'd i'ce'dka su/
apo/ mo, 'pena waḵ ma
Naptaali mo, dhali alaapi
'kume'd i'ce'dka su/ apo/ mo,
'pena waḵ ma Manassa mo,

⁷ dhali alaapi 'kume'd
i'ce'dka su/ apo/ mo, 'pena
waḵ ma Shamuun mo, dhali
alaapi 'kume'd i'ce'dka su/
apo/ mo, 'pena waḵ ma Lawi
mo, dhali alaapi 'kume'd
i'ce'dka su/ apo/ mo, 'pena
waḵ ma Yassaakar mo,

⁸ dhali alaapi 'kume'd
i'ce'dka su/ apo/ mo, 'pena
waḵ ma Sabuluun mo, dhali
alaapi 'kume'd i'ce'dka su/
apo/ mo, 'pena waḵ ma
Yuusup mo, dhali alaapi
'kume'd i'ce'dka su/ apo/
mo, gun 'dapkunu 'twa/

ka 'diŋkila/ 'pena waḵ ma
Benyamiin mo.

*Abuhany 'Kwani 'Pena Ris
Kal gi 'Kwaniny'cesh mo*

⁹ 'Ko'di mii yansan mo
tani aha/ hilkina mo mo
dhali hili mo mo ma, adhana
buhany wathimpa caaca
mo jin mina wathin taḷ 'deŋ
kamu/ mol deŋ e mo, 'peni
aris kal gi 'kwaniny'ceshi
'baar mo, dhali 'peni arisa
waḵ gi 'kwani ki she/ ki she/
mo, dhali 'peni 'kwani kun
'kona e ki she/ ki she/ mo,
dhali 'peni 'kwanin tiya kun
wal 'twa/ ki she/ mo, mmo-
doshkina uni mbwambor
ma kursi ma malik mo dhali
mbwambori Ari Ka'bal mo,
mmohi'th burrinyen turga/
kun ta kuŋ kush mo, dhali
abiny jethkum e me'd buni mo
be.

¹⁰ Dhali uni cuun ki dhan
'twa/ kun caaca mo mmo/o
gwo mo ki: Mowoth ta ji
ma Arungimis bana mo, a'di
jin ca'bki'd eya po/ kursi ma
malik mo dhali e Ari Ka'bal
mo.

¹¹ Dhali aris iman'doyu
gwo 'baar mo doshkin ki
mis mo mmo'kam a'di is
mo, kursi ma malik mo,
dhali mmo'kam 'kwanin
gwanyjaka/ is mo dhali to/
e kun 'koni doŋon kun 'kon
ki e mo, dhali uni ta'kki
bwam/ em buni ibwambor
ma kursi ma malik mo dhali
luŋa Arungimis mo

¹² mmo/ o gwo mo ki:
Amen. Mom'bor mii mo
dhali monyca mo dhali
moyuk mo dhali mo jin

* 7:4 miyya wa arba wa arba/iin alip

'boruwa 'bor bwa i is mo dhali montak mo dhali mom'bi'th mo dhali mo/ek mo eya Arumgimis bana mo gom ki sule/ mo dhali ki sule/ mo. Amen.

¹³ Dhali yan'ko'd jan tal 'deŋ kamu/ 'peni 'kwanin gwanyjaka/ 'ka'daa/ gwo me'di is mo, mmo/ o gwo mo ki: Ki ija anahannee kun shumkunu ki burrinyen turga/ kun ta kuŋ kush mo dhali 'peni mana ipu'dkina uni mo?

¹⁴ Aha/ ki o a'di gwo mo ki: Gana, /e a'di imishki uni mo be. Dhali a'di ki oyaa/ gwo mo ki: Uni gwansani, ita uni gun piyin mo 'pena dhan monṭo'c bwa mo. Uni lamki burrinyen tur buni mo dhali mii uni ki bany bany ka bas gi Ari Ka'bal mo.

¹⁵ Wakan uni 'kokini bwambor ma kursi ma malik ma Arumgimis mo

dhali mii a'di to ki montee ilu/ mo dhali ki mon'thiny ilu/ mo e gu'b gi mondheleladhelel piti mo be,

dhali a'di jin ca'bki'da po/ kursi ma malik mo tani a'di midi pa'd ki uni adarha'da/ jin ta buŋ'kus piti mo be.

¹⁶ Uni mina te/ mol 'kosh ki sule/ mo, walla mina yi'de/ 'koki bu'th ki sule/ mo.

Atente/ si'da/ midi diki 'kosh uni mo, walla midi diki ci'th uni is ki mom'batha'd piti mo.

¹⁷ Haali/ Ari Ka'bal, a'di doshki'di bwaman ma kursi ma malik mo, a'di

jin ta'da Amanhil uni mo,
dhali a'di midi shu uni bway mo e mo jin kasha yi'de/ jin di ki e e mo
dhali Arumgimis midi shu-muṭa ris jabudhi 'baar mo 'peni em buni mo be.

8

A'dinḡkila/ jin 'Kon ma Po/ i Pesu/ mo dhali Toŋ'kul Bwa jin Ta 'Dolkon Gana/ mo jin Duḡkunuwa 'Bicajwahaar mo

¹ Ki Ari Ka'bal 'ceeki'da 'dinḡkila/ 'twa/ mo jin 'kon ma po/i pesu/ mo tani mo doshki'd ki biyuu e momis mo ki ari mo mo jin wana e ka nusa saa mo.

² Dhali yan'ko'd aha/ parkina iman'doyu gwo kun 'koni pesu/ e mo, uni gun doshkini bwambor ma Arumgimis mo, dhali apoome/ 'koni pesu/ cikunu uni mo.

³ Dhala man'doyu gwon kamu/ pu'dki'd mo dhali doshki'd mo e mo ma gwaṭa/ jin duḡkunuwa 'bicajwahaar mo ki toŋ'kul bwa jin ta 'dolkon gana/ mo jin duḡkunuwa 'bicajwahaar ime'd mo. Dhali a'di cikunuwa 'bicajwahaar kagahara mo mmoce e ki mon'tho ma ris uni gun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo apo/ mo ma gwaṭan to jin ta toŋ'kul bwa mo jin ta 'dolkon gana/ mo mbwambor ma kursi ma malik mo,

⁴ dhali aku'd ma 'bicajwahaar a'di cuki mis mo nyaḡki mon'tho gi uni gun dhunu

ki she/ ki dhelel dhelel mo 'peni me'd ma man'doyu gwo jin doshki'di bwambor ma Arumgimis mo be.

⁵ Dhali yan'ko'd aman'doyu gwo bu'thki ton'kul bwa jin dukunuwa 'bicajwahar mo dhali a'di ki 'tu'd a'di ka kapany o'd mo 'peni mo ma gwata/ mo dhali a'di ki yek a'di apo/ mony'cesh mo, dhali kontor ma sho'k gwoki'd ki gur gur mo dhali dhan rakin caaca mo dhali awar dhwa/ a'dki'd ki dhwa/a'd dhwa/a'd mo dhali adhan mony'cesh yikinki is mo be.

Arisa Poome/ mo

⁶ Dhali iman'doyu gwo kun 'koni pesu/ kun tan ga poome/ kun 'koni pesu/ mo tani uni thosonki is mo mmodhal uni me'd mo be.

⁷ Dhala man'doyu gwo jin twa/ a/ a'di dhalki'da poomem piti me'd mo dhala wasa/ dhali o'd bathki a'di isho'k mo mmo'cur e ka bas mo, uni kun ta'kkina po/ mony'cesh mo be. Dhali 'ban gi mony'cesh jin 'kon ma po/i kwara mo tani a'di kopkunu ki o'd mo be dhali 'ban gi bwanycwan kamu/ jin 'kon ma po/i kwara mo tani a'di kopkunu ki o'd mo be dhali arisa shon dhii/ini 'baar mo tani uni celkunu ki o'd mo.

⁸ Dhala man'doyu gwo jin 'kon ma po/ i su/ mo tani dhalki'da poomem piti me'd mo be dhali dhan ton kamu/ caaca kagahara mo, wana e ka dhan wosha turga/ mo jin ci'thkunu ki o'd mo, dhali a'di bitkunu e bwan kumma/ yi'de/ mo

⁹ dhali 'ban gi kumma/ yi'de/ jin 'kon ma po/i kwara mo tani warki'd ka bas mo dhali 'ban gi to/e kun 'kon ma po/ i kwara kun 'kon ki e mo tani uni wukin mo e yi'de/ mo dhali 'ban ma kur kun 'kona 'bani kwara mo tani uni 'ce'dkunu sho'k mo be.

¹⁰ Dhala man'doyu gwo jin 'kon ma po/i kwara mo tani dhalki'da poomem piti me'd mo dhali adhana cul bitki'd 'peni momis mo mmodhel mo mo me'd dhantho/ mo be dhali a'di bitki'd eya 'ban yi'de/ kun 'kon ma po/i kwara mo dhali apo/ yi'de/ jin kasha e ki kash mo be.

¹¹ Dhali gway ma cul yansan mo tani a'di yukunu gway ka tap mo. Dhali 'ban gi yi'de/ jin 'kon ma po/i kwara mo tani warki'd ka tap mo dhali 'kwani ka ris wukin mo 'peni yi'de/ yan mo be haali/ yi'de/ ca'bki ka/ ka/ mo.

¹² Dhala man'doyu gwo jin 'kon ma po/i donon mo tani dhalki'da poomem piti me'd mo, dhali 'ban ma tente/ jin 'koni kwara mo tani a'di pwa'khunu 'ban mo dhali 'ban ma ppe jin 'kon ma po/ i kwara mo dhali 'ban ma cul jin 'kon ma po/ i kwara mo, wakan ki 'ban gi monkush buni jin 'kon ma po/i kwara mo tani warki'd ki mondhurumi'd mo. Dhali 'ban gi montee jin 'kon ma po/i kwara mo tani a'di nonu mo 'peni mo jin 'twakki mo mo dhali wakan si'da/ 'ban gi mon'thiny jin 'kon ma po/i kwara mo be.

¹³ Dhali yan'ko'd aha/ hilkina mo mo dhali aha/

ciḱkina wulu/ jin 'therki ko mo ka dhan 'twa/ jin caaca kagahara mo me'd jin pekina a'di isi bwaman momis mo ki: Wayyi, wayyi, wayyi e uni gwansan kun 'koni mony'cesh mo ka poomen tiya 'konu mo mmodhal me'd mo, a'di jin mura iman'doyu gwo kun 'koni kwara mmopi mo be.

9

1 Dhala man'doyu gwo jin 'kon ma po/ i mudhe'd mo tani dhalki'da poomem piti me'd mo, dhali aha/ parkina cul e mo mmobitu/ 'peni momis a'cesh mo, dhali a'di cikunuwa muptha/ ki jis jin shu'd jin dar gi 'pemen mo.

2 Dhali a'di ki ka'd moshu'd gi jis jin dar gi 'pemen mo, dhali 'peni moshu'd gi jis yan mo tani aku'd cuki mis mo me'd dhana ku'd jin caaca 'peni mo jin 'thanu o'd ki wur wur mo, dhali atente/ dhali bul mis 'kokin mo mmodhuru-ruma dhurum mo ka ku'd 'peni jis shu'd yan mo be.

3 Dhali 'pena ku'd yan mo tani ameenkuuyu/ pu'dkin apo/ mony'cesh mo dhali uni cikunu mom'bi'th mo mmowa e ki mom'bi'th ma 'dak mo e mony'cesh mo.

4 Uni torkunu gwo mo mmo'koki shi/ asho e mony'cesh mo, walla aris mo gunn kun dhii/ in mo, walla cwa gunn mo, hili jasi 'kwani gwansan kun 'koki ta ga 'diḱkila/ ma Arumgimis e buyem buni mo tani

5 uni idhalkunu uni bway mo mmoçi isa nyor ki me'd

mo ka ppe 'kupi mudhe'd mo, hili yisa mmo'kosh uni jwa mo, dhali thulany buni wana e ki thulany ma 'dak mo ki a'di wo'cki 'kwani mo be.

6 Dhali ka cim gwansan mo tani 'kwani mini ḱap wu mo tani dhali uni yisa mini gam a'diya. Uni mina bwa o kagahara mmowu mo dhali wu midi gus 'peni uni mo be.

7 Dhali jamas ma kuuyu/ gwansan mo tani uni wana e ki shumaram kun thosonkunu is mo gom mo ma mee mo. E 'kup buni mo tani uni takin gi ton'kup kun wana e ki ton'kup 'dolkon gana/ mo. Jis/em buni wana e ki jis/en 'kwanim pa mo,

8 amur is buni wana e ka amur'kup gi up mo dhali shem buni wana e ki she/ ma dhop mo.

9 Uni takin gi nyahara/ kun wana e ka rapa/ kun ta ton'kuthu'd mo, dhali is ma bim buni alki is mo me'da risa arabiya kun dirkina shumaram mo mmoya ḱwaca/ e mo ma mee mo be.

10 Uni takin gi thin kun wana e ka 'dak mo dhali wo'c buni mo, dhali mom'bi'th buni mmoshi/ 'kwani mo ka ppe 'kupi mudhe'd mo ishki'd e thin buni mo be.

11 Uni takin ga malik apo/ uni mo a'di jin ta'da man'doyu gwo gi jis jin dar gi 'pemen mo. Gway piti yuku ki 'twan 'Kwani Ibraniyiin ka Abadduun mo, dhali ki 'twan 'Kwaniḱ Griḱi a'di yuku ka Abulliyyuun mo.

12 Dhali awayyi jin ta jin twa/a/ peki'd mo. Hili mo mo

ma, awayyi jin 'kon ma po/
i su/ mo a'di diyid' mmomii
pu'du/ mo.

13 Dhali yan'ko'd aman'doyu
gwo jin 'kon ma po/i pe'de/
mo dhalki'da poomem piti
me'd mo, dhali aha/ cikkina
'twa/ 'peni ce kun 'koni dojon
'pena gwata/ jin ta 'dolkon
gana/ jin di'di bwambor ma
Arungimis mo

14 mmo/ o gwo mo eya
man'doyu gwo jin 'kon ma
po/i pe'de/ mo, a'di jin ta'd
ga poome/ mo ki: 'Cuki
iman'doyu gwo kun 'koni
dojon mo, uni gun dekkunu
mo eya dhan kumma/ yi'de/
jin yuku gway ka Elpuraat
mo.

15 Wakan iman'doyu gwo
kun 'koni dojon mo tani
uni 'cukunu mo, uni gun
bu'thkunu me'd mo mmotho-
son is mo goma saa mo dhali
goma tee mo dhali goma
ppe mo, dhali gom yil mo,
mmo'kosh 'ban gi 'kwani kun
'kon ma po/i kwara a'cesh
mo.

16 Dhan mondeŋ ma
thuruk ma mee kun mer
shumarum apo/ mo tani
'koni alaapi 'kume'd mar
is dok/ e ka alaapi 'kume'd
mo dhali dok/ e mar is ka
alaapi 'kume'd mo. Dhali
aha/ cikkina dhan mondeŋ
buni e mo.

17 Dhali tonyjan pem jin
parkika/ e mo tani shu-
marum wana e ciki/ mo.
Dhali uni gun mer shu-
marum apo/ mo tani uni
hi'thkina rapa/ mo ki jamaŋ
gi mo/o'd mo dhali jamaŋ gi
wosh jin ta 'pinyamath mo

dhali jamaŋ gi wosh jin si'da
'kwani mo jin ca'bki go'd go'd
mo, dhali 'kup shumaru
wana e gi 'kup ma dhop mo,
dhali o'd dhali aku'd dhali
wosh jin si'da 'kwani mo
gacki'd 'peni 'twam buni mo
be.

18 Ki to gwansani kwara
kun 'koshi 'kwani is ka nyor
mo tani 'ban gi 'kwani kun
'kon ma po/i kwara kun 'kon
e mony'cesh mo tani uni
'koshkunu ki o'd mo dhali
ka ku'd mo dhali ki wosh jin
si'da 'kwani mo jin gacki'd
'peni 'twam buni mo be.

19 Haali/ mom'bi'th gi
shumarum mo a'di diki'd e
'twam buni mo dhali e thin
buni mo. Thin buni waki
tasha/ mo kun takin gi 'kup
mo, dhali ki uni mo tani uni
ki dhu 'kwani jama/i is mo.

20 Dhali 'ban gi 'kwaniŋ
kamu/ mo, uni gun 'konuki
'kosh mo naskina/ ki isa nyor
yan jin woci 'kwani is she/
mo tani uni 'koki rica du is
mo 'peni mii gi me'd buni mo
walla dhala ruma 'cesh lun
'pen mo dhali tompinycon
kun uku 'peni 'dolkon gana/
mo dhali 'dolkon kush mo
dhali akoroŋ mo dhali wosh
dhel mo dhali cwa mo, uni
kun mol mo par e mo walla
cik gwo mo walla ii ki sho'k
mo.

21 Walla uni si'da/ 'koki rica
du is mo 'peni mo ma meem
buni kun 'kosha uni mo walla
mii ma rum buni kun miina
uni mo walla miinyal buni
kun miina uni mo walla mii
ma 'dim buni kun miina uni
mo.

10

Aman'doyu Gwo dhali Ari Yit jin 'Kucu Is mo

¹ Yan'ko'd aha/ parkina man'doyu gwoŋ kamu/ e mo a'di jin ta gi mom'bi'th mo mmothulu/ ka 'cesh 'peni momis mo, ko'thu is ka rak mo dhali ka pe'do/ i'kupi a'di mo, dhali bwam/em piti wana e ka tente/ mo dhali 'basha'k piti wana e ka kak o'd mo.

² A'di ta'd gi ari yit jin 'kucu is mo mmodi 'twa/ kany mo e me'd piti mo. Dhali a'di ki kar shoka bim poros piti apo/ kumma/ yi'de/ mo dhali shoka biny cam piti apo/ mony'cesh mo,

³ dhali a'di ki yuka yuk ki dhan 'twa/ jin caaca mo, mmowa e ka dhop jin an'karki ko mo. Ki a'di yukki'da yuk mo tani mondor ma sho'k kun 'koni pesu/ mo tani alki is mo.

⁴ Dhali ki mondor ma sho'k kun 'koni pesu/ mo alki is mo tani aha/ 'disha 'twa/ mo mmo'kwar a'di mo, hili aha/ cik'kina 'twa/ 'peni momis mo mmo/o gwo mo ki: 'Dapi a'di ka 'din'kila/ mo, a'di jin ona montor ma sho'k kun 'koni pesu/ mo, dhali dhalku/ a'di ki 'kwar mo ka jes is mo.

⁵ Dhali aman'doyu gwo, a'di jin parkika/ e mo tani doshki'da po/ kumma/ yi'de/ mo dhali mony'cesh mo mmo'de'k me'da bim poros piti 'kup ki momis mo

⁶ mmothul gwo me'da po/ mo ki a'di jin diki'd goma sule/ mo dhali ki sule/ mo, a'di jin ukki momis mo dhali to kun 'koni bwaman a'di mo

dhali mony'cesh mo dhali to kun 'koni bwaman a'di mo dhali kumma/ yi'de/ mo dhali to kun 'koni bwaman a'di mo ki miin kamu/ minu 'taki 'koki mii miiyu/ ka diite/ mo,

⁷ hili ka tee gi ko ma poome/ jin yukuwa yuk mo jin minu kum cuuwa/ ka man'doyu gwo jin 'kon ma po/i pesu/ mo gom gwo ma Arungimis jin cinu ki jim bag mo me'd jin mina a'di bak a'di e cin'kinam piti mo, uni gun ta iman'ci gwom piti mo, ki a'di minu 'taki thim mo be.

⁸ Dhali yan'ko'd 'twa/ jin cik'ka/ 'peni momis o aha/ gwo mo dok/e ki: Yaku/ mo, dhali budhi yit jin 'kucu is mo, a'di jin di 'twa/ kany mo e me'd ma man'doyu gwo mo, a'di jin doshki'da po/ kumma/ yi'de/ mo dhali apo/ mony'cesh mo be.

⁹ Wakan aha/ yakina mo eya man'doyu gwo mo dhali tor a'di gwo mo mmo'ci aha/ ari yit jin 'kucu is mo. Dhali a'di ki o aha/ gwo mo ki: Budhi a'di ma dhali 'kayi a'di ma. A'di midi ka/ aka/ gom bwam pini mo, hili a'di midi ca'bki dhel dhel me'da dham mo e 'twam pini mo be.

¹⁰ Dhali aha/ bu'th'kina ari yit jin 'kucu is mo 'peni me'd ma man'doyu gwo mo dhali 'ka a'di mo. A'di ca'bki'd ki dhel dhel me'da dham mo e 'twam pem mo. Hili ki aha/ 'kakina a'di mo tani bwam pem ca'bki'd ki nah nah mo.

¹¹ Dhali aha/ tor'kunu gwo mo ki: / E mini mii ci gwo is mo gom 'kwani ka ris mo dhali gom kal gi

'kwaniny'cesh mo dhali gom
'kwani kun 'kona 'twa/ ki she/
ki she/ mo dhali gom imalik
mo be.

11

*'Kwani Su/ kun Ta Iman/o
Gwo mo*

1 Dhali yan'ko'd aha/
cikunuwa cwahan mo jin
wana e ki cwan kol 'kus
mo mmobar to mo, dhali
aha/ torkunu gwo mo ki:
Cuyi mis mo dhali bari gu'b
gi mondheleladhelel ma
Arungimis mo dhali mo ma
gwata/ jin miinuwa basa
'cesh mo dhali uni gwansan
kun lunjini cine/ mo.

2 Hili dhalku/ ki bar mo ma
goŋ jin di'd ka pije/ mo 'peni
gu'b gi mondheleladhelel
mo. Dhalki a'di 'pen mo,
haali/ a'di cikunu 'kwanin
kal gi mony'cesh mo, dhali
uni mini yap mom'penkuman
bampa/ yan jin kogu mo
ki sho'k mo ka ppe iss*
'kwanimpa su/ i'ce'dka su/
mo.

3 Dhali aha/ mina ci uni kun
'koni su/, uni gun ta iman/
o gwom pem, mom'bi'th mo
mmoçi gwo is mo goma tee
kun 'kon ma alipi' de/ mo jin
'ce'dki'd ka iss 'kwanimpa ka
'kume'd 'dap 'twa/ ka kwara
mo, mmohi'th burrinye/ ma
shawaal kun ta kun 'thi/ mo.

4 Uni gwansan ta cwa
setuun isu/ mo dhali alamba/
kun ta tirkina/ isu/ mo, uni
gun doshkini bwambori
Tapa gi mony'cesh mo.

5 Dhali wakki/ jan tal 'den
kamu/ midi 'taki shi/ uni mo
tani o'd minu wolu/ 'peni
'twam buni mo dhali shwa
uni gun ta 'kup buni ki
'ci'd'da/ mo. Wakki/ jan tal
'den kamu/ midi shi/ uni is
mo tani a'di 'dapa'dap kan ki
a'di minu 'kosh mo.

6 Uni ta gi mom'bi'th
mmomu'th momis 'twa/ mo
ka shoka kamu/ midi diki pir
ari yi'de/ a'cesh ki me'da tee
gwansan jin 'kona uni mmoçi
gwom buni is mo, dhali uni
ta gi mom'bi'th apo/ yi'de/
mo mmowar uni mmota abas
mo dhali mmodor mony'cesh
mo ka ris isa nyor kun woci
'kwani is she/ mo me'd ka ris
me'd jin mina bwa o uni mo
mmomii kan mo.

7 Dhali ki uni mini 'baar
gwom buni jin ona uni is mo
tani adhan to/e yan jin midi
shinu 'peni jis jin dar gi 'pe-
men mo tani midi mii mo/as
apo/ uni mo dhali pi uni e mo
dhali 'kosh uni mo be.

8 Dhali bungwar is buni
kun wukin mo tani mini ishi
bway tur kun iinu mo e dhan
'penkuman bampa/ mo a'di jin
yuku gway ki, a'di jin 'be'dki
gwo ki 'pemena kamu/ mo,
ki a'di jin ta Pan Saduum mo
dhali Pam Masir mo e mo
jin 'koshkunu Tapam buni ki
cwany'cithan dhul mo.

9 Haali/ ka cim kwara dhali
ka nusa po/ mo tani 'kwanin
gwas 'peni 'kwanin tiya mo
dhali 'peni awaka tiya mo
dhali 'peni 'kwani kun 'kona
'twa/ ki she/ ki she/ mo dhali
'peni kala tiya mo uni hilk-
ina hil ka 'thime/ mo gom

* 11:2 itneen wa arba/iin † 11:3 alip wa miyyateen wa sittiin

bunḡwar is buni kun wukin mo dhali ush ki 'tash mo mmodhal uni bway mo ki uni minu kan ijis jwa mo.

¹⁰ Dhali uni gwansan kun 'kon e mony'cesh mo tani uni mina bwa i'kunya'kuny apo/ uni mo dhali mii miim 'penkapan mo dhali ci to ki me'd ka rem 'kup mo haali/ imançi gwo su/ gwansan, uni 'koshki 'kwani is ka nyor ki to jin wo'cki 'kwani is she/ mo, uni kun 'kon e mony'cesh mo.

¹¹ Hili 'ko'da cim kwara dhali ka nus mo tani shi/ir jin di ki e 'peni Arumgimis cicki'd e uni mo dhali uni doshkin ki sho'k buni mo, dhali adhan monko/ is bitkin apo/ uni gwansan kun parki uni e mo be.

¹² Dhali yan'ko'd uni cikki dhan 'twa/ jin caaca 'peni momis mo mmo/o uni gwo mo ki: Iiyu/ ise mo. Dhali e jis/e gi unim buni kun ta 'kup gi uni mo tani uni iiki bway momis mo e bwaarak mo.

¹³ Dhali ka tente/ caan mo tani adhan mony'cesh yikinki is mo dhali 'ban gi 'penjkuman bampa/ jin 'kon ma po/ i 'kume'd mo tani ta'kkin mo be. Dhali 'kwani alaapi pesu/ mo uni 'koshkunu ki mony'cesh jin yikinki is mo, dhali kun tiya uni deekin ki dee jin shiyi'd mo dhali ci monyca ka Arumgimis jin ta ji gi momis mo be.

¹⁴ Dhali awayyi jin 'kon ma po/i su/ mo tani peki'd mo be. Dhali hili mo mo ma, awayyi jin 'kon ma po/i kwara mo tani 'dishkina 'twa/ mmopu'du/ mo be.

Apoome/ jin 'Kon ma Po/i Pesu/mo

¹⁵ Dhali yan'ko'd aman'doyu gwo jin 'kon ma po/i pesu/ mo tani dhalki'da poomem piti me'd mo be, dhala dhan 'twa/ kun caaca gwoyunu/ mo 'peni momis mo mmo/ oyu/ gwo mo ki: 'Penjkuman bampa/ gi mony'cesh mo tani a'di warki'd ki 'penjkuman bampa/ gi Tapam bana mo dhala Kristhos jin ta jim piti mo, dhali a'di midi ta Tapa gom ki sule/ mo dhali ki sule/ mo be.

¹⁶ Dhali 'kwaninj gwany-jaka/ kun 'koni iss 'de/ mo mmo'ce'dka donon mo uni kun 'koki 'pena kursim buni ibwambor ma Arumgimis mo tani ta'kki jis/ em buni a'cesh mo dhali lunja Arumgimis mo

¹⁷ mmo/o gwo mo ki:

Aman cikina / e mom'bor bwa i is mo, Tapa Arumgimis jin Eka/ Ek mo, /e jin din mo dhali /e jin dikin mo

haali/ / e bu'thki dhan mom'bi'th pini mo dhali tel mii 'pen mo mmota tapa mo.

¹⁸ Dhan kal gi 'kwaniny'cesh burushkina mo isho'k mo, hili anyor pini jin toru gwon dwall 'twa/ a 'cesh mo tani a'di pu'dki'd mo

dhali mo gom uni kun wukin mo ki uni minu dwall gwo mo

dhali mo jin mina / e ci cinkinam pini to mo kun ish kumma/ mo, uni gun ta imançi

gwo mo dhali uni kun dhunu
ki she/ ki dhelel dhelel
mo,

dhali uni gwansan kun ko/ki
gway pini mo, nyakki
uni kun gwa'dan mo
dhali uni kun cakin
mo,

dhali mo jin 'ce'duwa 'ce'd
sho'k gom uni kun ta
iman'ce'd mony'cesh
sho'k mo be.

¹⁹ Dhali yan'ko'd gu'b
gi mondheleladhelel ma
Arumgimis e momis mo tani
a'di ka'dkunu 'twa/ mo dhala
Sanduuk jin karu gwom
piti jin gamu me'd mo tani
a'di parkunu e mo e gu'b gi
mondheleladhelel piti mo.
Dhali awara sho'k su'kki'd ki
dhwa/a'd dhwa/a'd mo dhali
mo alki is mo dhali agur gur
ma sho'k mo dhali mony'cesh
yikinki is mo dhali adhan
kuluny ma wasa/ ta'kkin mo.

12

A'bom dhali Tasha/ mo

¹ Dhali adhan tonj kamu/ jin
ta to mer piki'd mo e momis
mo jin ta jamas ma 'bom
jin hi'thki'da tente/ mo dhali
appe e 'basho'k ma yim mo
dhali e 'kup ma yim mo tani
tonj'kup hi'thkin ma yim jin
'kon ma culi 'kume'd i'ce'dka
su/ mo.

² Dhali ayim bwaaki'da 'ci
mo dhali ayim ki'ther cuuwa/
mo gom isa nyora dho'th ma
yim mo mmo'pe'dkina a'di
she/ mo goma dho'th jin mina
a'di idho'th mo.

³ Dhali adhan to mera
kamu/ dok/ e piki'd mo e
momis mo. Hili mo mo ma,

adhan tasham 'per taki'd gi
'kupi pesu/ mo dhali jin kalki
ce 'kupi 'kume'd mo dhali
tonj'kup ma malik kun 'koni
pesu/ kun 'tamkunu mo e
'kup piti mo.

⁴ Dhali thin piti 'cwarki
'ban ma cul jin 'kon ma po/
i kwara mo 'peni momis mo
dhali ras uni ka 'cesh mo.
Dhali tasha/ doshki'di bwam-
bor ma 'bom mo a'di jin
'disha 'twa/ mo mmodhodha
'ci mo ki a'di midi 'taki losa 'ci
ma yim mo ka yim midi 'taki
dho'th a'di mo.

⁵ Dhali ayim dho'thki'da
'ci jin ta'da gwas mo, a'din
'de/ yan jin midi ta tapa apo/
aris kal gi 'kwaniny'cesh
mo ki cwanj kol 'kus jin ta
tonj'kuthu'd mo, hili a'ci ma
yim a'di bu'thkunu mo eya
Arumgimis mo dhali eya
kursim piti mo.

⁶ Dhali a'bom yaki'da
njwaca/ mo e mombwaasho
mo, e mo jin thosonkin ma
Arumgimis goma yim mo, e
mo jin minu thip a'di goma
tee ma alipi 'de/ mo jin
'ce'dki'd ka iss 'kwanimpa ka
'kume'd mo ny'ce'dka kwara
mo.

⁷ Dhali mo/as cuki mis mo
e momis mo. Mi'ka/ iil dhali
iman'doyu gwom piti askin
apo/ tasha/ mo dhali tasha/
si'da/ nyakki/ iman'doyu
gwonthus piti mo askina as
mo.

⁸ Hili uni pikunu e mo dhali
monj'kamu/ di'd gom uni e
momisa?

⁹ Dhali adhan tasha/ a'di
bit'kunu ka 'cesh mo, dhan
tashan dhamo/ yin mo, a'di
jin yuk'kunu gway ki Tapa

ma Ruma 'Cesh mo dhali ka Setaan mo, a'di jin ta'da manhe'k 'kwaniny'cesh e 'baar mo - a'di bitkunu mo ka 'cesh mo dhali iman'doyu gwonthus piti si'da/ mo, uni ta'kkunu ka 'cesh nya'kki a'di mo.

¹⁰ Dhali aha/ cikkina dhan 'twa/ 'peni momis mo mmo/ o gwo mo ki: Shwane/ mowoth dhali mom'bi'th dhali 'pen'kuman bampa/ ma Arungimis bana mo dhali moshirr jin ta ji ma Kristhos piti mo tani pu'dkin mo, haali/ amanyera wak bana is ki gway mo, a'di bitkunu ka 'cesh mo, a'di jin yerki uni is ki gway mo isa yempa/ ki montee ilu/ mo dhali ki mon'thiny ilu/ mo ibwambor ma Arungimis bana mo.

¹¹ Dhali uni piki a'di e mo ka bas gi Ari Ka'bal mo dhali ki gwontor buni kun tora uni mo, haali/ uni yisa enki mon'koki/em buniya. Isi kani uni ci uni mmowu mo.

¹² 'Kunyi bwa mo ma, ayy um 'kwani kun 'koni momis mo dhali um gwattan kun 'kokin e a'di mo. Hili wayyi e um mo, ayy mony'cesh dhali kumma/ yi'de/ mo haali/ tapa ma ruma 'cesh pu'dki'd e um mo ka dhana nyor jin shi/ ashi/ mo haali/ a'di mishki'da tentem piti 'disha'dish mo.

¹³ Dhali ki tasha/ parki mii yan e mo ki a'di bitkunu ka 'cesh mo tani a'di nalki'da 'bom mo, a'di jin dho'thki'da 'cingwath mo be.

¹⁴ Hili a'bom cikunuwa biny jeshe/ isu/ mo, uni kun ta ku ma dhana wulu/ mo ka

yim midi 'taki pe mo 'peni tasha/ mo e mombwaasho mo e mo jin minu thipa yim mo ki mo mo dhali ki mo me'd ka ris mo dhali ki mo ka nus mo.

¹⁵ Dhali tasha/ ga'cki yi'de/ 'peni 'twam piti me'd kumma/ yi'de/ mo 'ko'da 'bom mo mmodhidha yim sho'k ka dhana gannu/ yi'de/ mo.

¹⁶ Hili mony'cesh pu'dki'd mo dhali wo'tha yim mo dhali mony'cesh ka'dki 'twam piti mo dhali los yi'de/ jin ga'ckina tasha/ 'peni 'twam piti mo be.

¹⁷ Yan'ko'd dok/ e tasha/ shin ma nyori me'd mo goma 'bom mo dhali yaki'd mo mmomii mo/ as apo/ ushi uci ma yim mo kun 'kokin mo, uni gwansan kun dhuki gwonkan ma Arungimis kun 'kwarkunu mo dhali kun ta iman/o gwo goma Yesus mo. Dhali a'di doshki'd apowa si'b gi kumma/ yi'de/ mo be.

13

To/e kun 'Koni Su/ mo

¹ Dhali aha/ parkina to/ e e mo jin cu'ki'd 'peni kumma/ yi'de/ mo jin 'kana ce 'kupi 'kume'd mo dhali ta gi 'kupi pesu/ mo dhali hi'th ton'kup ma malik kun 'koni 'kume'd kun 'tamkunuwa po/ cem piti mo dhali gway jin ta gi 'pe-men jin walu gwo sor mo karkunu mo apo/ 'kup piti mo.

² Dhali to/ e caan jin parkika/ e mo tani a'di wana e ka kwa mo, dhali sho'k piti wana e ki jin tombwaasho mo jin waka mann mo, dhali 'twam piti waki 'twa/ ma

dhop mo. Dhali e a'di mo tani tasha/ ciki mom'bi'th ki a'di mo dhali akursim piti mo dhali adhan moshirr mo be.

³ 'Kup pitiŋ kamu/ 'de/ wana e ki 'kup jin ta'da wambor mo jin ta jama/ mo, hili 'kup piti jin ta'da wambor jin ta jama/ mo tani wačkunu mo dhali aris 'kwani gi mony'ceshi 'baar mo bathki dhan to/ e yan isho'k mo mmomer mo.

⁴ 'Kwaniny'cesh luŋki tasha/ mo haali/ a'di ciki moshirr piti e to/e mo dhali uni luŋki to/ e mo mmo/ o gwo mo ki: Kaja a'di iwaki / Eeyyee, /e jin ta to/e mo, dhali aja a'di imidi mish asa po/ a'di mo?

⁵ Dhali to/ e a'di cikunu 'twa/ mo mmobah dhan gwo jin eka/ ek mo dhali gwo jin waluwa sor mo, dhali a'di dhalkunu bway mo mmopi moshirr piti ka ppe 'kupi issu/ i'ce'dka su/ mo.

⁶ A'di ka'dki 'twam piti mo mmobah gwo sora powa Arungimis mo dhali mmowal gwo sor mo gom gway piti mo dhali gom monyca'b piti mo, a'di jin ta uni gwansan kun 'kokin e momis mo.

⁷ A'di si'da/ dhalkunu bway mo mmomii mo/as apo/ uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo dhali pi uni e mo. Dhali moshirr cikunu a'di apo/ 'kwani kun 'kon ma wak e ki she/ ki she/ mo dhali apo/ 'kwani mo dhali 'kwani kun wal 'twa/ ki she/ ki she/ mo dhali kal gi 'kwaniny'cesh mo,

⁸ dhali aris uni gun 'koni mony'cesh yan mo tani uni mini luŋ a'di mo, aris uni ka 'dete/ 'dete/ mo kun 'konuki 'kwar gway buni ntwa/a/ ki mony'cesh yansan 'konuki ka'b mo eya warka/ gi mondiki/e gi Ari Ka'bal jin 'koshkunu mo.

⁹ Wakki/ a'diyin jin ta'd gi gu'ban'ce mo mmocik gwo mo tani dhalki a'di cik gwo mo:

¹⁰ Wakki/ jan tal 'den kamu/ minu bu'th mmota cinkina/ mo tani e mo jin budhu a'di mo mmota cinkina/ mo tani a'di iyakina a'di nycine/ mo be.

Wakki/ jan tal 'den kamu/ 'koshki'da 'kosh ki gandala turga/ mo tani ki gandala turga/ mo tani a'di iminu mii 'kosh ki a'di mo be.

Hili ayuk jin yuku mmo'dim 'kup a'dihe/ mo dhali mongam gwo is mo jin ta ji gi uni gun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo.

¹¹ Dhali yan'ko'd aha/ parkina to/en kamu/ e mo, a'di jin cuki mis mo 'peni mony'cesh mo. A'di ta'd gi ce isu/ mo jin wana e ki ji ari ka'bal mo dhali a'di oki gwo me'd tasha/ mo.

¹² A'di piki mii gi moshirri 'baar mo jin ta jin to/en twa/ a/ mo e buŋkus piti mo, dhali a'di ki tu'c mony'cesh mo dhali 'kwani kun 'koni a'di mo mmoluŋ to/ e jin twa/ a/ mo, a'di jin takina 'kupa wambor gom jama/ jin wačkunu a'di mo.

13 A'di miiki dhan jamas mii mo, isi kani a'di ukki o'd mo mmothulu/ ka 'cesh 'peni momis mo apo/ mony'cesh mo e bwambori jis/en'kwani mo be.

14 Dhali ki dhan jamas mii jin dhalkunu a'di bway mo mmomii mo e buj'kus to/ e yansan mo tani a'di he'kki 'kwani gwansan e mo, uni kun 'kokin apo/ mony'cesh mo. A'di ki us uni is ki mii mo mmo/uk jamas gi to/e mo, a'di jin takina 'kupa wambor ki gandala turga/ mo jin 'koshki a'di mo dhali a'di di'd ki e mo naskina/.

15 Dhali a'di dhalkunu bway mo mmoci shi/ ir ki jamas gi to/ e jin uku mo, wakan ki jamas to/ e jin uku mo midi 'taki mish isi 'twa/ wali, dhali mmorak uni gwansan kun 'koki lun jamas to/e jin uku mo ki uni minu 'kosh mo be.

16 A'di si'da/ rakki'da ris 'kwani 'baar mo 'peni uni gun gwa'dan mo dhali uni kun cakin mo, 'peni uni gun ta pa ki pa mo dhali uni kun hatha'ko'd ki ha'th mo, 'peni uni kun 'kon ki 'kus mo dhali uni gun yolu mo ki yol cinjina/ mo, mmo'kwar jamas buni e me'da bim poros mo walla e buyem buni mo,

17 wakan ki wathin tal 'denj kamu/ midi mol yol mo walla yol to mo isi ciki/ a'di midi mii ta gi jamas mo, a'di jin ta gway gi to/e mo walla mondenj gi gway piti e mo be.

18 Mii yansan a'di 'theku gwo mo gom moyuk mo.

Dhali dhalki a'di jin mishi gwo 'ban mo tani nyith mondenj gi gway gi to/ e yan mo haali/ a'di ta mondenj gi gway gi wathi/ en'thi/ mo. Mondenj piti ta'da iss* 'kwanimpa i/ iss 'de/ i'ce'dki iss 'kwanimpa i'kume'd i'ce'dki issi kwara i'ce'dka pe'de/ apo/ mo.

14

Gway jin Yuka 'Kwani kun 'Koni Alaapi Iss 'Kwanimpa Ipesu/ mo I'ce'dka Dojon Apo/ mo

1 Yan'ko'd aha/ parkina mo e mo dhali hili mo mo ma, e 'Kuwosh ma Sihyuun mo tani Ari Ka'bal doshki'd mo dhali nyakki a'di mo ka alaapi iss 'kwanimpa ipesu/ mo i'ce'dka dojon mo, uni gun tan gi gway piti mo dhali gway ma Babam piti jin 'kwarkunu e buyem buni mo be.

2 Dhali aha/ cikina 'twa/ 'peni momis mo mmowa e ka dhan yi'de/ jin gwokina is ka ris mo dhali mmowa e ki montor ma sho'k jin alki is mo. Dhali 'twa/ jin cikka/ mo tani wana e ki ko ma dhenjhenye/ mo kun pikina imanpi uni mo.

3 Dhali uni yukki gway jin ta gway this mo ibwambor ma kursi ma Arungimis mo dhali ibwambori to/ e kun 'koni dojon kun 'kon ki e mo dhali ibwambori 'kwaninj gwanyjaka/ mo. Wathin tal 'denj kamu/ yisa midi mish gway yansan da/ ar yisa, hili isi ciki/ uni gun tana alaapi iss 'kwanimpa ipesu/

* 13:18 suttumiyya wa sitta wa sittin

mo i'ce'dka doṅon mo, uni gun wankunu 'ba/ mo 'peni mony'cesh yansan mo be.

⁴ A'di ta mii a'dihe/ mo uni gun 'koki nyo/ bungwar is buni ki up mo, haali/ uni 'kokin kan 'pena bwanyara/ ma dho'th jin dhodhu uni mo. A'di ta mii a'dihe/ mo uni gun bath̄ki Ari Ka'bal mo e mo yin jin yakina a'di mo. Uni gwansan iwankunu 'ba/ mo 'peni aris mii kun miina 'kwaniny'cesh mo mmota maman kun t̄wa/ a/ goma Arungimis mo dhali gom Ari Ka'bal mo.

⁵ Dhali e 'twam buni mo tani gwo ma t̄ora kamu/ 'konuki gam mo haali/ uni dar gi monyo/o'd mo be.

Gwo jin Hashina Iman'doyu Gwo kun 'Koni Kwara mo

⁶ Yan'ko'd aha/ parkina man'doyu gwoṅ kamu/ e mo, a'di jin peki'd isi bwaman momis mo, a'di jin ta gi gwom 'borga/ jin di'd ki e ki sule/ mo mmobah a'di mo e uni gwansan kun 'kon e mony'cesh mo, eya ris kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo dhali e 'kwani kun 'kon ma waḱ e ki she/ mo dhali e 'kwani kun wal 'twan tiya mo dhali e 'kwani kun ta 'kwanin tiya mo.

⁷ Dhali a'di ki o gwo ka dhan 'twa/ jin caaca mo ki: K̄oki Arungimis mo dhali ci a'di monyca mo haali/ mo pu'dki'd mo gom gwon dwall piti jin toru gwo 'twa/a 'cesh mo, dhali luṅi a'di mo, a'di jin uk̄ki momis mo dhali mony'cesh mo dhali k̄umma/

yi'de/ mo dhali yi'de/ kun kasha e ki kash mo.

⁸ Dhali aman'doyu gwoṅ kamu/ mo, a'di jin 'kon ma po/i su/ mo, bath̄ki a'di isho'k mo mmo/o gwo mo ki: Pam Baabil biṭi'doo. Pam Baabil biṭi'doo. A'di jin caaca mo. Ayim a'di jin rak̄ki aris kal gi 'kwaniny'cesh mmopi yimana mura'th jin ka/u ki ṅah ṅah mo jin ta e ma yim jin karkina a'di ki 'thir 'thir mo goma k̄an̄thi/ jin 'kakin ma yim mo.

⁹ Dhali aman'doyu gwoṅ kamu/ mo, a'di jin 'kon ma po/i kwara mo, bath̄ki a'di isho'k mo mmo/o gwo ka dhan 'twa/ jin caaca mo ki: Waḱki/ wathin tal 'deṅ kamu/ midi luṅ to/e yan mo dhali jamas piti jin uk̄u mo, dhali bu'th moṅ'kwar jin cinu jamas e buyem piti mo walla e me'd piti mo tani

¹⁰ a'di si'da/ midi pi yimana mura'th jin ka/u ki ṅah ṅah jin ta'da nyor ma Arungimis mo jin minu wolu/ jin 'konuki ce e ka k̄ubbaaya ma nyor piti mo, dhali a'di minu ci isa nyor ki me'd mo jin midi wo'c a'di is she/ mo ki o'd mo dhali to jin si'du mo si'da/, a'di jin di'di buṅ'kus gi iman'doyu gwom piti kun k̄ogu mo dhali e buṅ'kus gi Ari Ka'bal mo.

¹¹ Dhali aku'd gi moṅ'kosh is buni ka nyor jin midi wo'c is she/ mo tani uluḱi'd ki uluḱ uluḱ mo ki sule/ sule/ mo dhali ki sule/ mo, dhali kun mini dar gi mosi/ is mo ki montee ilu/ mo dhali ki mon'thiny ilu/ mo, uni gwansan uni ta uni gun luṅki

to/e yan mo dhali jamas piti jin uku mo dhali a'diyin jin midi bu'th mon'kwar gi gway piti mo.

12 Hili ayuk jin yuku mmo'dim 'kup a'dihe/ mo gom uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo, uni gwansan kun dhuki gwonkan ma Arumgimis jin 'kwarkunu mo dhali mongam gwo is ma Yesus mo be.

13 Dhali aha/ cikkina 'twa/ 'peni momis mo mmo/o gwo mo ki: 'Kwari gwo yansan mo ma. Mom'bor mii gom uni kun wukin mo, uni gun wun e Tapa mo 'peni shwane/ ki sule/ mo. Mom'bor mii ka jin gana/ mo, me'd gwo jin ona Shi/in mo, ki uni mini 'taki si/is mo 'peni mii ma tu'c buni mo haali/ miin tom buni bathki uni isho'k mo be.

Bwam Mondhe'd gi Mony'cesh mo

14 Dhali yan'ko'd aha/ parkina mo e mo, dhali hili mo mo ma, arak jin ta gi kush ki bany bany mo dhali a'di jin ca'bki'da powa rak mo tani wana e ki ya/ gi 'kwani mo, mmota gi ton'kup 'dolkon gana/ mo e 'kup piti mo dhali anyertha/ jin ca'bki nar nar e me'd piti mo.

15 Dhali aman'doyu gwon kamu/ pu'dki'd ka pije/ dok/ e mo 'peni gu'b gi mondheleladhelel mo mmoyuka yuk ki dhan 'twa/ jin caaca e a'di jin ca'bki'da powa rak mo mmo/o gwo mo ki: Kari anyertham pini mme'd mo dhali 'cithi/ to mo haali/ mo pu'dki'd jin minu 'cith to mo,

haali/ bwam mondhe'd gi 'kwaniny'cesh yansan mo tani a'di iski'd mo ki is gana/ mo.

16 Wakan a'di jin ca'bki'd eya powa rak mo tani a'di ishki'da bor ga 'cesh ka nyertham piti apo/ mony'cesh mo dhali mony'cesh a'di 'cithkunu to mo be.

17 Dhali aman'doyu gwon kamu/ pu'dki'd ka pije/ mo 'peni gu'b gi mondheleladhelel e momis mo, dhali a'di si'da/ ta'd ga nyertha/ jin ca'bki nar nar mo.

18 Dhali yan'ko'd aman'doyu gwon kamu/ pu'dki'd ka pije/ mo 'peni mo ma gwa'a/ jin miinuwa bas mo, a'di jin ta'da man'doyu gwo jin ta gi mom'bi'th apo/ o'd mo, dhali a'di yukki'da yuk ki dhan 'twa/ jin caaca mo e a'di jin ta'd ga nyertha/ jin ca'bki nar nar mo mmo/o gwo mo ki: Kari anyertham pini mo dhali gori maman 'peni cwalman gi mony'cesh mo haali/ amura'th piti iskin ki is gana/ mo.

19 Wakan aman'doyu gwo a'di ishki'da bor ga 'cesh ka nyertham piti mo apo/ mony'cesh mo dhali gor maman to ma 'cesh mo dhali ta'k a'di eya dhan to jin nyu/u yimana mura'th mo, a'di jin ta'da nyor ma Arumgimis jin 'batha'ba'th mo.

20 Dhali mo jin nyu/ u amurathi cine/ mo tani yapkunu ki sho'k mo ka pije/ 'peni penkuman bampa/ mo dhali abas guski'd 'peni mo jin nyu/ u yimana mura'th

mo dhali 'kul ma bas caki'd
mo mmogama lijaam gi
'twa/ gi shumarum mo, gom
'kus piti jin karkina a'di mo
mmogus mo ta'da amyaal iss
'kwanimpa i'kume'd mo be.

15

*Iman'doyu Gwo kun Ta gi
Mo gi Isa Nyor kun Wo'cki
'Kwani Is She/ mo kun Ta kuj
'Ko'd mo*

¹ Dhali yan'ko'd aha/
parkina to mera kamu/ e mo
e momis mo, dhan to mer
jin caaca mo, iman'doyu gwo
kun 'koni pesu/ mo nya'kki isa
nyor jin woci 'kwani is she/
mo kun 'koni pesu/ mo, uni
kun ta kuj 'ko'd mo, haali/
ki uni mo tani anyor ma
Arumgimis jin 'batha'ba'th
mo tani a'di dak'kunu 'kup mo
be.

² Dhali aha/ parkina ton
kamu/ e mo jin piki'd e
kumma/ yi'de/ mo jin mii'd
ki 'bera/ 'bera/ mo me'da
gasaas mo jin cenu e ki o'd
mo, dhali uni gwansan kun
piki to/ e e mo jin uku mo
dhali jamas piti mo dhali
mondeŋ gi gway piti mo
tani doshkin i'ko'd gwar
gi kumma/ yi'de/ jin mii'd
ki 'bera/ 'bera/ mo me'da
gasaas mo ka dhen'dhenye/
ma Arumgimis ime'd buni
mo be.

³ Dhali uni yukki gway ma
Musa mo, a'di jin ta cin'kina/
ma Arumgimis mo, dhali
gway gi Ari Ka'bal mo mmo/o
gwo mo ki:

Miin tom pini uni caaca mo
dhali to mer mo,

ayy, Tapa Arumgimis jin Eka/
Ek mo.

Miim pini ta kuj kar/ e mo
dhali kuj gana/ mo,

ayy, Malik jin ta ji gi she/ yil
mo.

⁴ Kaja a'di imidi diki ko/ /e mo
dhali kar gway pini ki
ca mo, ayy Tapa?

Haali/ /e 'deŋ gana/ mo tani
ita a'di jin kogu mo.

Aris kal gi 'kwaniny'ceshi
'baar mo mini iiyu/ mo
dhali lun/ e mo

haali/ gwon dwall pini jin
toru gwo 'twa/ a 'cesh
mo tani a'di torkunu
eya tente/ mo.

⁵ 'Ko'di mii yansan mo tani
aha/ hilkina mo mo dhali gu'b
gi mondheleladhelel jin ta
gu'b burrinye/ jin onu gwo
mo e momis mo tani a'di
ka'dkunu 'twa/ mo,

⁶ dhali 'peni gu'b gi
mondheleladhelel mo tani
iman'doyu gwo 'koni pesu/
mo, uni pu'dkin mo ki 'ba'th
kun 'koni pesu/ ime'd mo
kun wo'cki 'kwani is she/ mo
mmoshumki burrinyen tur
kun dheleladhelel mo, kun
kushakush kun dhinya/ e ki
dhiny mo dhali uni ki hi'th
wa'kan 'dolkon gana/ mo e
empa'd buni mo.

⁷ Dhali to/ e kun 'ko ki
e mo, jan 'de/ 'peni tiyan
doŋon gwansan mo tani ciki
iman'doyu gwo kun 'koni
pesu/ ton'kul bwan 'dolkon
gana/ mo kun 'tu'dkunu mo
ki piny piny ka nyor ma
Arumgimis jin 'batha'ba'th
mo, a'di jin di'd ki e ki sule/
mo dhali ki sule/ mo

⁸ dhali gu'b gi mondheleladhelel mo a'di 'tu'dkunu mo ki piny piny ka ku'd gi monyca 'peni Arumgimis mo dhali 'peni mom'bi'th piti mo, dhali jan tal 'derj kamu/ yisa mishi ciç gu'b gi mondheleladhelel mo ntagi 'ba'th kun 'kon ma po/ i pesu/ kun woci 'kwani is she/ mo mina iman'doyu gwo gwansan kun 'koni pesu/ idak 'kup mo be.

16

Aris Ton'kul Bwa ma Nyor mo kun Batha'ba'th mo

¹ Dhali yan'ko'd aha/ cikkina dhan 'twa/ jin caaca mo 'peni gu'b gi mondheleladhelel mo mmotor iman'doyu gwo kun 'koni pesu/ gwo mo ki: Iiku/ mo dhali gaça nyor ma Arumgimis jin 'batha'ba'th ki shej 'kup mo e mony'cesh mo 'peni ton'kul bwa kun 'koni pesu/ mo.

² Wakan aman'doyu gwo jin di'di t'wa/a/ mo tani a'di yaki'd mo dhali gaça nyor piti 'peni ton'kul bwa mo apo/ mony'cesh mo, dhali jama/ kun 'then mo ki 'then mo dhali kun bulabul mo pu'dkina po/ 'kwani mo uni gun kalki gway gi to/e yan mo dhali kun lun'ki jamas piti jin uku mo be.

³ Dhali aman'doyu gwo jin 'kon ma po/i su/ mo gaçki'da nyor piti 'peni ton'kul bwa mo apo/ kumma/ yi'de/ mo dhali mo wakina e ka bas gi wathi/ jin wuki'd mo, dhali aris to 'baar mo kun 'kon ki

e mo tani wukin mo, uni gun 'kokin e kumma/ yi'de/ mo be.

⁴ Dhali aman'doyu gwo jin 'kon ma po/i kwara mo tani gaçki'da nyor piti 'peni ton'kul bwa mo apo/ yi'de/ kun sokin mo dhali apo/ yi'de/ kun kasha e ki kash mo, dhali uni warkin ka bas mo be.

⁵ Dhali aha/ cikkina man'doyu gwo gi yi'de/ mmo/ o gwo mo ki:

Gwon dwall pini gwansan kun torkina / e gwo 'twa/ a 'cesh mo tani uni ta kuñ kar/e mo,

/e jin ta a'di jin din mo dhali jin diki'd mo, ayy /En 'De/ jin Kogu mo.

⁶ Haali/ 'kwani gaçkina bas gi unim pini kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo dhali imançi gwo mo,

dhali /e çiki uni abas mmopi mo.

A'di ta tom buni jin 'dapa 'dap mo be.

⁷ Dhali aha/ cikkina gwata/ gi mo ma bas 'therki ko mo mmo/o gwo mo ki:

Nye, Tapa Arumgimis jin Eka/ Ek mo,

gwon dwall pini kun torkina /e gwo 'twa/a 'cesh mo tani uni ta unin gana/ mo dhali kuñ kar/e mo.

⁸ Dhali aman'doyu gwo jin 'kon ma po/i dojon mo tani gaçki'da nyor piti 'peni ton'kul bwa mo apowa tente/ mo dhali a'di dhalkunu bway mo mmoshil 'kwani is ki o'd jin 'batha'ba'th mo.

⁹ 'Kwani uni shilkunu is ki mom'batha'd jin çabki

wur wur mo dhali uni jeeki gway ma Arumgimis mo, a'di jin ta gi mom'bi'th mo apo/ mom'ba'th gwansan kun wo'cki 'kwani is she/ mo, dhali uni 'koki rica du is mo dhali ci a'di monyca mo.

¹⁰ Dhali aman'doyu gwo jin 'kon ma po/i mudhe'd mo tani gaçki'da nyor piti 'peni ton'kul bwa mo apowa kursi gi to/ e mo dhali 'penkuman bampam piti taki mondhurumi'd mo. Dhali 'kwani 'kali'thkina le'd buni ki she/ mo e isa nyor buni jin 'pe'dkina uni she/ mo,

¹¹ dhali jee Arumgimis jin ta ji gi momis mo gom isa nyor buni mo dhali jamam buni mo dhali uni 'koki rica du is 'peni miim buni mo be.

¹² Dhali aman'doyu gwo jin 'kon ma po/i pe'de/ mo tani gaçki'da nyor piti 'peni ton'kul bwa mo apo/ dhan kumma/ yi'de/ jin yuku gway ka Elpuraat mo, dhali yi'dem piti ku'thkunu mo mmothoson bway mo goma ris imalik kun 'koni mom'pesho'k mo.

¹³ Dhali aha/ parkina to jin gaçki'd 'peni 'twan tasha/ e mo dhali 'peni 'twa/ gi to/e mo dhali 'peni 'twa/ ma mançi gwonthus mo, to kun 'kona e ikwara mo kun 'thena'then mo dhali kun bulabul mo 'peni shi/in piti jin wana e ki ji ma 'dwa/ mo

¹⁴ haali/ uni tan ga ruma 'cesh mo, mmo'kup momer mo, uni gun hakaski mo ka bor mo e imalik mo kun 'koni mony'ceshi 'baar mo, mmotul uni 'kup mo goma dhana mee ka tee jin caaca

ma Arumgimis jin Eka/ Ek mo.

¹⁵ (Hili mo mo ma. Aha/ mina pu'dku/ mo mmowa e ki wathin 'di/ mo. Mom'bor mii gom a'di jin di'd ki e i'kup mo mmokar burrinyem piti mo ki a'di midi 'taki diki ya is 'te/ mo dhali ki a'di minu 'koki hil ki lan lan mo.)

¹⁶ Dhali uni tulki uni is mo mmontal 'de/ mo e mo jin yuku gway ki 'twan 'Kwani Ibraniyiin ka Harmajadduun mo.

¹⁷ Dhali aman'doyu gwo jin 'kon ma po/i pesu/ mo tani gaçki'da nyor piti mo 'peni ton'kul bwa mo e embul gi momis mo, dhali adhan 'twa/ pu'dki'd ka pije/ mo 'peni gu'b gi mondheleladhelel mo dhali 'pena kursi ma malik mo mmo/o gwo mo ki: A'di miikunu mo be.

¹⁸ Dhali awara sho'k su'kki'd ki dhwa/ a'd dhwa/ a'd mo dhali dhan mo alki is mo dhali kontor ma sho'k miiki'da gur gur mo dhali adhan mony'cesh yikinki is mo, ji gi wakansan yisa mishkunu yisa 'thissa/ me'd jin 'kokina 'kwani e mony'cesh mo. Dhan mony'cesh caan jin yikinki is mo tani wa'di caa.

¹⁹ Adhan 'penkuman bampa/ a'di dherki bwa mo ki she/i kwara mo dhali aris 'penkuman bampa/ gi kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo tani ta'kkin mo, dhali Arumgimis kaki dhan Pam Baabil e mo mmotuca yim mmopiya kubbaaya iku'th mo, a'di jin ta ji ma nyor piti jin 'batha'ba'th ki wap wap mo.

²⁰ Dhali arisa uka 'ceshi

'baar mo sokin mo dhali dhan wosha turga/ yisa gamkunuwa.

²¹ Dhali adhan kuluny ma wasa/ ta'kkin mo. Diṭ buni ka 'dete/ 'dete/ kalki'da raṭul iss 'kwanimpa ka mudhe'd mo kun ta'kkina po/ 'kwani 'peni momis mo ntagi 'kwani jeekina Arumgimis mo gom isa nyor kun wo'cki uni is she/ mo goma wasa/ mo, haali/ gom isa nyor jin wo'c uni is she/ kagahara kan mo.

17

Gwo jin Toru Gwo 'Twa/a 'Cesh goma Dhana 'Bom Ḅal mo

¹ Dhali yan'ko'd jan tal 'den kamu/ 'peni iman'doyu gwo jin 'kon ma po/i pesu/ mo, a'di jin taki'd gi tor'kul bwa kun 'kon ma po/i pesu/ mo tani pu'dki'di aha/ mo dhali o aha/ gwo mo ki: Yayu/ mo. Aha/ mina tor /e adhan gwon dwall jin toru gwo 'twa/a 'cesh jin caaca mo goma dhana 'bom jin mii miinyḄal mo, a'di jin Ḅa'bki'da po/ yi'de/ ka ris mo.

² A'di jin miikina imalik kun 'kon e mony'cesh gwansan miinyḄala po/ mo dhali uni ki pi yimana mura'th jin ka/ u ki ṅah ṅah mo ki uni gwansan kun miiki miinyḄal kun 'kokina po/ mony'cesh mo, dhali uni warkin ki uni gun 'koshkin ma su mo.

³ Dhali a'di ki sus aha/ ki Shi/in mo e mombwaasho mo dhali aha/ parkina 'bom e mo mmoḄa'b apo/to/eṅ kamu/jin ta'da duk is mo, a'di jin 'tu'du/ is ki gway jin walu gwo sor

mo, dhali a'di ta gi 'kupi pesu/ mo dhali ce i'kume'd mo be.

⁴ Dhali a'bom a'di hi'thkunu is ki burrinyem buhe/ mo dhali jin ta'da duk is mo dhali ayim nyonkunu is ki 'dolkon gana/ mo dhali wosh kun ta kun dhel mo dhali dhema/ mo, dhali ayim bu'thki'da kubbaaya jin ta 'dolkon gana/ mo e me'd piti mo jin 'tu'dkunu ki mii kun bulabul mo dhali mii kun 'kan ma yima kanthi/ mo gom mo jin miin ma yim miinyḄal mo.

⁵ Dhali e buye/ ma yim mo tani a'di 'kwarkunu gway ki gwo jin bagu mo ki: Pam Baa-bil jin caaca mo, a'di jin ta'da ata'da gi uni kun cila Ḅal mo dhali uni kun cila mii kun bulabul mo e mony'cesh mo.

⁶ Dhali aha/ parkina 'bom e mo mmo'koshkin ma bas gi uni kun dhuu ki she/ ki dhelel dhelel mo dhali abas gi uni kun 'ciṭhu/ 'kup mo goma Yesus mo be.

Ki aha/ hilkina yim mo tani aha/ merkina ki dhan mer jin shiyi'd mo.

⁷ Hili aman'doyu gwo ki o aha/ gwo mo ki: Katinta mera eye? Aha/ mina tor /e gwo jin cinu ki jim bag mo goma 'bom yan mo dhali gom to/e jin 'kona 'kupi pesu/ mo dhali jin 'kona ce i'kume'd mo jin kalki'da yim ka pije/ mo.

⁸ Dhali to/ e Ḅaan jin parkina / e e jin piki'd mo tani a'di diki di mo dhali a'di minu shinu/ 'peni jis jin dar gi 'pemen mo dhali ya mo e mo jin minu daḄ gwo me'd mo. Dhali uni gwansan

kun 'kon e mony'cesh mo uni kun 'konuki 'kwar gway buni eya warka/ gi mondiki/ e mo 'peni mo ma muŋ'kup ki mony'cesh yansan 'konuki ka'b mo tani uni mini mer ki mer jin shiyi'd mo mmohil to/e mo haali/ a'di diki'd mo dhali mididi diki di mo dhali a'di mididi pu'du/ mo.

⁹ Mii yaase a'di minu mii kor e ki kor nycine/ mo ki moyuk mo. 'Kup kun 'koni pesu/ mo tani a'di ta dhan 'kuwosh kun turatur mo kun 'koni pesu/ mo, e mo jin ca'b ma 'bom mo.

¹⁰ Dhali uni si'da/ ita imalik kun 'koni pesu/ mo dhali kun 'koni mudhe'd mo tani ta'kkin mo, jan tal 'de/ a'di doshki'd mo, dhali jan kamu/ yisa pu'dki'da naskina/ mo, dhali ki a'di mididi pu'du/ mo tani a'di mididi mii ca'b mo ki jasi ari mo mo.

¹¹ Dhali gom to/e yansan jin diki'd mo dhali diki di mo tani a'di i'kon ma po/ i pekwara mo, hili a'di icila uni gun 'koni pesu/ mo dhali a'di yaki'd mo e mo jin da'ku gwo me'd mo be.

¹² Dhali ce gwansan kun 'koni 'kume'd kun parkina / e e mo tani uni ita imalik kun 'koni 'kume'd mo, uni gun 'koki bu'th mom'bi'th gi miin tapa naskina/ mo, hili uni mini bu'th moshirr mo me'd imalik ka tenten 'de/ mo, mmonyakki to/e mo.

¹³ Uni gwansan mina bwa tal 'de/ mo dhali ci mom'bi'th buni mo dhali moshirr buni ki to/e mo.

¹⁴ Uni mini mii mo/ as apo/ Ari Ka'bal mo, dhali

Ari Ka'bal mididi pi uni e mo haali/ a'di ta Tapa jin di'da powa ris itapa mo dhali a'di ta'da Malik jin di'da powa ris imalik mo dhali uni gwansan kun nyak 'ko ki a'di mo tani uni yuk'kunu mo dhali kwanykunu mo dhali ta uni kun ta isinj gana/ mo.

¹⁵ Dhali a'di ki o aha/ gwo mo ki: Yi'de/ kun parkina / e e mo e mo jin ca'b ma 'bom cal mo tani uni tana ris 'kwani mo dhali adhana buhany wathimpa mo dhali aris kal gi 'kwaniny'cesh mo dhali 'kwani kun wal 'twa/ ki she/ ki she/ mo.

¹⁶ Dhali ce gwansan kun 'koni 'kume'd kun parkina / e e mo tani uni dhali to/e mo tani uni mini shi/a 'bom cali e mo. Uni mini ciya 'bom tinya/ mo dhali mii a'di mmodi is 'te/ mo dhali los buŋgwar is ma yim ki 'kolo'c mo dhali citha yim ki o'd mo,

¹⁷ haali/ Arungimis ki kar a'di eya dum buni mo mmomii bwam piti jin dina a'di gwo ibwa mo gom bwant tal 'de/ jin tana uni mo dhali ci mom'bi'th buni jin miina uni miin tapa ki to/e mo ntagi gwo ma Arungimis minu thim mo be.

¹⁸ Dhali a'bom caan jin parkina / e e mo tani a'di ta'da dhan 'penkuman bampa/ jin caaca mo, a'di ita gi mo yan jin miinu tapa mo apo/ imalik kun 'koni mony'cesh mo be.

18

¹ Dhali yan'ko'd aha/
parkina man'doyu gwoŋ
kamu/ e mo mmothulu/ ka
'cesh 'peni momis mo. A'di
ta gi dhan moshirr mo dhali
mony'cesh 'twakki mo mo ki
mo ma ra/ ra/ piti mo be.

² Dhali a'di yukki'da yuk ki
'twa/ jin eka/ ek mo mmo/o
gwo mo ki:

Pam Baabil biti'doo. Pam
Baabil biti'doo. A'di jin
caaca mo.

A'di jin warki'd ki mo jin 'kon
ma ruma 'cesh nycine/
mo,

mo ma alanyjoro'c gom
shi/ ini 'baar ka
'dete/ 'dete/ mo kun
'thena'then mo,

mo ma alanyjoro'c gom 'dii
'baar ka 'dete/ 'dete/
mo, kun 'thena'then
mo dhali kun bulabul
mo.

³ Haali/ aris kal gi 'kwaniny'ceshi
'baar mo piki yimana
mura'th jin ka/ u mo
ki nah nah mo 'peni e
ma yim jin karkina a'di
ki 'thir 'thir mo goma
kanthi/ jin 'kan ma yim
mo.

Dhali aris imalik kun 'koni
mony'cesh mo tani uni
miiki miinyal apowa
yim mo

dhali aris uni gun yoli to
e mony'cesh mo tani
uni sekina 'pen ka pije/
mo gom pam buni jin
tana uni mo 'peni mii
ma yim kun cana bwa
en'dap a'di mo.

⁴ Yan'ko'd aha/ cikina 'twaŋ
kamu/ 'peni momis mo mmo/
o gwo mo ki:

Iiyu/ ka pije/ 'pena yim mo,
um gun ta 'kwanim
pem mo,

isi ciki/ ki um mini 'koki bu'th
miinthus ma yim mo,

isi ciki/ ki um mini 'koki pwaŋ
isa nyor ma yim kun
mini wo'c 'kwani is
she/ mo.

⁵ Haali/ miinthus ma yim uni
su'kkin ka makampo/
ntagi momis mo,

dhali Arumgimis kaki mii ma
yim kun 'koki ta kun
kar/e e mo.

⁶ Raka yim to ibway mo me'da
yim ki is piti rakki to
ibway mo

dhali raka yim to ibway mo
ka 'bukum 'ban mo
gom miin to ma yim
mo.

Poka yim to jin cena a'di e
ka 'bukum 'ban ntwa/a/
mo ka kubbaaya jin cen
ma yim to e mo.

⁷ Me'da yim mmokarkina a'di
'baki ca ki is piti mo
dhali lo'b e mii gi bwa
en'dap mo tani

wakan cika yim isa nyor jin
midi wo'c a'di is she/
mo dhali koki kony
jabu'th mo ki mii jin
nyaŋa e ki ji gi bar ma
yim mii mo.

Haali/ eya du ma yim mo tani
ayim o gwo ki is piti mo
ki: Ahayi itana malik
jin ta'da yim mo,

aha/ yisa tana adhalla, dhali
ko jin gwonu ki jabu'th
mo tani miga/ par eya?

⁸ Wakan to ma yim jin midi
wo'c a'di is she/ mo
tani midi pu'du/ ka ten-
teŋ gana/ mo,

mo/isa nyor 'peni to kun shi/
kin mo, dhali ko jin
gwonu ki kony jabu'th
mo dhali te/ jin midi
'kosha 'kosh mo,

dhali ayim minu ci'th ki o'd
mo

haali/ Tapa Arungimis jin
dorki'da yim gwon
dwall 'twa/a 'cesh mo
tani a'di eka/ ek mo be.

⁹ Dhali aris imalik kun
'koni mony'cesh mo, uni gun
miiki miinyal apo/ a'di mo
dhali uni gun mii mii kun ta
bwa en'dap nyakka yim mo
tani uni mini ko mo dhali wol
kony jwa mo goma yim mo
ki uni mini para ku'd e mo
mmo'kuta powa yim mo be.

¹⁰ Uni mini dosh isa dhana/
nnii mo mmoko/ isa nyor ma
yim jin midi wo'c a'di is she/
mo dhali o gwo mo ki:

Ayy/ayy/ayy, ayy/ayy/ayy. /E
jin ta dhan 'penkuman
bampa/ mo,

/ e jin ta dhan 'penkuman
bampa/ gi Pam Baabil
jin eka/ ek mo.

Ka tenten 'de/ mo tani gwon
dwall jin toru gwo
'twa/ a 'cesh apo/ / e
pu'dki'd mo.

¹¹ Dhali uni kun yoli to
e mony'cesh mo gwokin mo
dhali koki kony jabu'th goma
yim mo, haali/ wathin tal'den
kamu/ yisa di'da jin midi yol
tom buni kun suka uni ki
sule/ sule/ mo.

¹² To kun suka uni mo
kun ta 'dolkon gana/ mo
dhali 'dolkon kush mo,
dhali wosh dhel mo dhali
dhema/ mo, dhali burrinyen
dhiny e mo dhali burrinyem

buhe/ mo dhali burrinye/
jin na'bulana'bul mo dhali
burrinyen duk is mo dhali
aris cwa kun 'kona e ki she/
ki she/ mo kun 'kon ma kulus
nycine/ mo dhali aris to kun
uku'peni sheny je kun 'kona e
ki she/ki she/ mo, dhali aris to
kun pa/u 'peni cwa kun 'bitha
yol she/ ki 'bi'th mo, dhala
korok mo dhali tonkuthu'da
'bi'thga/ mo dhali dhan wosh
jaro/ jin miina e ki wa'c wa'c
mo,

¹³ dhali akur cwa jin wana
e ka kwattan jin kuyi mo
mo, dhali cwa jin ukuwa
pi'dna/ 'peni cine/ mo dhali
a'bicajwahar mo dhali cwa
jin yuku gway ka murr mo
dhali a'bicajwahar jin cenu
e ki to jin kuyi mo mo, dhali
yimana mura'th jin ka/ u
ki nah nah mo dhali ayin
mo dhali adipanya 'tiga/
mo dhali pos bunyan mo
dhali bip mo dhali ka'bal
mo, dhali aris shumarum
mo dhali arisa arabiya kun
dira shumarum mo dhali
'kwani kun ta cinjina/ kun
yolu mo, uni gwansan kun
tana kashira/ gi 'kwanimpa
en'thi/ mo.

¹⁴ Dhali maman to jin 'kosh
ma kashiram pini te/
mo tani a'di yaki'd
'peni/ e mo,

dhali aris tom pini kun
tawusatawus mo dhali
mo ma wa'c wa'c pini
mo, uni thiski /e e mo,
dhali minu gam dok/
eya?

¹⁵ Dhali uni gun yolki to
gwansan kun sugu mo, uni
gun gamki mii adu is ki pa

jin tana uni 'pena yim mo tani, uni mini dosh isa dhana/ mo e moŋko/ is mo gom isa nyor ma yim mo jin midi wo'c a'di is she/ mo, dhali wol ko mo dhali koki kony jabu'th kagahara mo, mmo/o gwo mo ki:

16 Ayy/ ayy/ ayy, ayy/ ayy/ ayy, gom dhan 'penkuman bampa/ mo

a'di caan jin hi'thkunu is ki burrinyen dhiny e mo dhali burrinyem buhe/ mo dhali burrinyen duk is mo,

dhali nyonkunu is ki 'dolkon gana/ mo dhali ki wosh dhel mo dhali ki dhema/ mo.

17 Ka tenten 'deŋ gana/ mo tani aris to gwansan kun ta pa ki pa mo tani shi/kunu is mo be.

Dhali aris uni gwahan kun ta tapa ma kur yi'de/ mo dhali aris 'kwani kun 'cethkina kur yi'de/ mo dhali uni kun ta imanbora kur mo dhali aris uni gwansan kun yolki to mo apo/ kumma/ yi'de/ mo tani, uni doshkin isa dhana/ mo

18 dhali kum cuuwa/ mo me'd jin parkina uni aku'd e mo mmo'kuṭa powa yim mo, mmo/o gwo mo ki:

Ki 'penkuman bampa/ jana sa/ wana e gi dhan 'penkuman bampa/ yan mo?

19 Dhali uni yekki bu'da 'ceshi 'kup buni mo me'd jin gwokina uni mo, dhali koki kony jabu'th mo, mmo'kum cuuwa/ mo ki:

Ayy/ ayy/ ayy, ayy/ ayy/ ayy, gom dhan 'penkuman bampa/ mo,

e mo jin 'kona uni 'baar kun tan ga kur mo kun ishkin ki kana'd kana'd mo gom pa jin tan ma yim mo.

Ka tenten 'deŋ gana/ mo tani ayim shi/ kunu is mo be.

20 'Kunyi bwa mo ma, apowa yim mo, ayy um 'kwani kun 'koni momis mo,

ayy um kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo dhali um kun dhunu ki she/ mo dhali imançi gwo mo,

haali/ Arumgimis çiki um gwon dwall jin minu tor gwo 'twa/ a 'cesha powa yim mo.

21 Dhali yan'ko'd aman'doyu gwo jin eka/ ek mo bu'thki wosh jin wana e ki dhan wosh jin yoru to mo dhali biṭ a'di e kumma/ yi'de/ mo mmo/ o gwo mo ki:

Wakan Pam Baabil jin ta dhan 'penkuman bampa/ mo tani minu biṭ ka 'cesh ki mombu- jur mo,

dhali a'di minu gam dok/ e yisa.

22 Dhali ko ma dhen'dhenye/ jin buka imanbuk uni mo dhali uni kun tana 'twa/ gwocon ki gwocon gom gway jin yuku mo dhali uni kun mishkina thathar pi mo dhali uni kun mishkina apoome/ pi mo tani uni minu cik

dok/e yisa e /e ki sule/
sule/ mo.

Dhali 'kwani kun ta iman/uk
to 'peni ton tiya gunn
kun uku mo tani

uni minu gam dok/e yisa e /e
ki sule/ sule/ mo.

Dhali ko ma yo jin yoru to
mo tani minu cik dok/
e yisa e /e ki sule/ sule/
mo.

23 Dhali monkush ma lamba/
mo tani

midi diki dok/e kush mo mo e
/e ki sule/ sule/ mo.

Dhali 'twa/ gi wathinya'a'b
dhali nyaranya'a'b
mo tani minu cik dok/
e yisa e /e ki sule/ sule/
mo.

Haali/ 'kwani kun yoli to e /
e mo tani uni ta 'kwani
kun caaca e mony'cesh
mo

dhali aris kal gi 'kwani gi
mony'ceshi 'baar mo
tani uni he'kkunu e mo
ki mii ma rum pini kun
miina /e mo.

24 Dhali eya yim mo tani
abas gamkunu mo,
a'di jin ta'da bas gi
imanci gwo mo dhali
imandhunu ki she/
ki dhelel dhelel mo
dhali aris uni gwansan
gun 'koshkunu apo/
mony'cesh mo be.

19

1 Yan'ko'd aha/ cikkina
'twa/ jin waki dhan 'twa/ ma
waambuhany 'kwani kun
eka/ ek e momis mo mmokum
cuuwa/ mo ki:

Halleluya. Mowoth
dhali monyca dhali
mom'bi'th cil ma

Arumgimis bana mo
be,

2 haali/ gwom piti jin toru
gwon dwall 'twa/ a
'cesh mo tani uni ta
kun gana/ mo dhali
kun kar/e mo.

Haali/ a'di dwallki'da dhana
yim jin ta cal gwo
mo, a'di jin pu/ ki
'kwaniny'cesh ki mi-
inyal ma yim mo.

Dhali a'di ri'cki'da yim mo
goma bas gi unim piti
kun ta cinjinam piti
mo.

3 Dhali dok/e uni kumki cu-
uwa/ mo ki:

Halleluya. Dhala ku'd 'pena
yim yaki mis mo ki
sule/ dhali ki sule/ mo.

4 Dhali 'kwani gwanyjaka/
kun 'koni iss 'de/ i'ce'dka
dojon mo dhali to/e kun 'koni
dojon kun 'kon ki e mo tani
uni ta'kkina 'cesh mo dhali
luja Arumgimis mo, a'di
jin ca'bki'da powa kursi ma
malik piti mo mmo/o gwo mo
ki: Amen, dhali Halleluya.

5 Dhali 'pena kursi ma malik
mo tani 'twa/ pu'dki'd jin
gwoyi'd mo ki:

Mani Arumgimis bana mo,
aris umi 'baar mo kun
ta cinjinam piti mo,

um kun ko/ki a'di mo, 'peni
uni gun gwa'dan mo
dhali uni kun cakin
mo.

*Tonte/ ma Yuk gi Momi-
imash gi Ari Ka'bal mo*

6 Dhali yan'ko'd aha/
cikkina 'twa/ jin waki dhan
'twa/ ma waambuhany
'kwani mo, dhali jin wana e
ki dhan yi'de/ jin gwona is

ka ris mo dhali jin wana e
ka dhan montor ma sho'k jin
ek̄a/ ek̄ mo jin mii'da gur gur
mo, mmok̄um cuuwa/ mo ki:
Halleluya. Haali/ Tapa

Arumgimis gana mo,
a'di jin ta a'di jin Ek̄a/
Ek̄ mo tani a'di ta Tapa
mo.

7 Dhalki ana 'kunya bwa mo
dhali kar a'di ki ca mo
dhali ci a'di monyca
mo,

haali/ momimash gi Ari
Ka'bal a'di pu'dki'd mo,
dhali Nyaranyana'b piti mo,
ayim ki is piti a'di
thosonki is mo.

8 Ayim takkunu ki burrinye/
jin dhinya/ e ki dhiny
mo dhali jin ca'bki caw
caw mo dhali jin dhele-
ladhelel mo -

haali/ burrinyen dhiny e
yansan mo tani a'di ta mii ma
kar/e gi uni kun dhunu ki she/
ki dhelel dhelel mo be.

9 Dhala man'doyu gwo ki o
aha/ gwo mo ki: 'Kwari gwo
yansan mo ma: Mom'bor
mii gom uni gwansan kun
cinu ayuk̄ mo mmo/iuyu/ mo
mmoshwa tonte/ gi momi-
imash gi Ari Ka'bal mo. Dhali
a'di ki o aha/ gwo mo ki: Gwo
gwansan uni ta gwoᅇ gana/
ma Arumgimis mo.

10 Dhali yan'ko'd aha/
bitkina 'cesh e sho'k piti mo
dhali lunj a'di mo, hili a'di ki o
aha/ gwo mo ki: /E yisa mini
mii mii kana. Aha/ tana garr
jin nyakki'da tu'c mii ki /e mo
dhali awak̄ pini mo, uni gun
telki gwontor goma Yesus mo.
Lunji/e Arumgimis mo. Haali/
gwontor ma Yesus mo tani

a'di ta shi/in gi gwo jin cinu
is mo be.

*Amanmer Shumarum jin
Ta jin Kusha Po/ mo*

11 Dhali yan'ko'd aha/
parkina momis e mo
mmoka'dkunu a'di 'twa/ mo,
dhali hili mo mo ma, aha/
mishkina shumaram kush
mo. Dhali a'di yansan jin
ca'bki'da po/ a'di mo tani
gway piti yuku ki: A'di jin
ta Isin Gana/ mo dhali a'din
Gana/ mo, dhali e momii mii
ma kar/e mo tani a'di dwallki
gwo mo dhali kar mo/as mo
be.

12 Em piti wana e ka le'dan
o'd mo dhali e 'kup piti mo
tani aris ton'kup ma malik
'tamkunu e 'kup piti mo.
Dhali a'di yuk̄kunu gway
ka nyi'da/ nyi'da/ mo, a'di
jin mola wathin tal 'den
kamu/ mo, hili a'di ki is piti
imishki'd mo be.

13 A'di hi'thkunu is ki
burrinyen turga/ mo jin
'thupkunu is ka bas mo dhali
gway gi a'di jin yuk̄kunu a'di
mo tani a'di ita Gwo ma
Arumgimis mo be.

14 Dhali aris 'kwani ma
mee gi momis mo tani uni
thosonkunu is ki burrinyen
dhiny e mo dhali kun ta
kun kush mo dhali kun
dheleladhelel mo, mmobath
a'di isho'k mo ki shumaram
buni kun ta gi kush mo.

15 Dhali 'peni 'twam piti
mo tani a'di gaçki gandala
turga/ jin kaaka mo, a'di jin
mina a'di 'kosh aris kal gi
'kwaniny'cesh mo dhali a'di
midi ta tapa apo/ uni ki cwa
jin ta tonjkuthu'd mo. Dhali

a'di midi yap mo jin nyu/ u yimana mura'th ki sho'k mo, a'di jin ta'da nyor ma Arungimis jin Eka/ Ek mo, anyor jin 'batha'ba'th mo.

¹⁶ E burrinyen turgam piti mo dhali e wum piti mo tani a'di cinu gway ka nyi'da/ nyi'da/ mo jin o ki: Amalik jin ta tapa apo/ imalik mo dhali Tapa jin ta tapa apo/ itapa mo.

¹⁷ Dhali yan'ko'd aha/ parkina man'doyu gwon kamu/ e mo mmodosh atente/ jin shwa'd mo dhali ki dhan 'twa/ jin caaca mo tani a'di yukki'da yuk mo goma ris 'dii 'baar mo kun pen isi bwaman momis mo ki: Peyu/ mo, dhali tulu/ is mo goma dhan tonte/ ma Arungimis mo,

¹⁸ mmo'ka bungwar is gi imalik mo, dhali bungwar is gi uni gun ta gummpa/ ki gummpa/ mo gom 'kwani ma mee mo, dhali bungwar is gi 'kwani kun eka/ ek mo, dhali bungwar is ma ris shumarum mo dhali imanmer uni apo/ mo, dhali bungwar is ma ris 'kwani 'baar mo, uni gun 'kon ki 'kus mo dhali uni gun yolu ki yol cinjina/ mo, 'peni uni gun gwa'da is mo dhali uni kun cakin mo.

¹⁹ Dhali aha/ parkina to/e e mo dhali imalik gi mony'cesh mo nyakki 'kwani ma meem buni mo mmotul is mmotal 'de/ mo mmomii mo/ as apo/ a'di jin ca'bki'da po/ shumarum mo dhali apo/ 'kwani ma meem piti mo.

²⁰ Dhali to/e a'di bu'thkunu mo dhali nyakka manci gwonthus piti mo, a'di jin

diki'd e buj'kus a'di mo dhali mmomii dhan jamas mii mo ki mii jin he'kkina a'di uni gwansan e mo, uni gun bu'thki jamas gi to/e mo dhali uni gwansan kun lunji jamas piti jin uku mo. Dhali uni su/ gwansan mo tani uni ita'kkunu eya al o'd ki e mo, e mo jin mina isi pur uni ki to jin si'du ilu/ mo.

²¹ Dhali kun tiya 'kokunu mo mmo'kosh ki gandala turga/ mo ki a'di jin ca'bki'da po/ shumarum mo, gandala turga/ jin gacki'd 'peni 'twam piti mo, dhali aris 'dii 'baar mo komki 'pen mo gom bungwar is buni mo be.

20

Yil jin 'Koni Alipi 'De/ mo

¹ Dhali yan'ko'd aha/ parkina man'doyu gwo e mo mmothulu/ ka 'cesh 'peni momis mo, mmota ga muptha/ e me'da bim poros piti mo gom dhan jis jin dar gi 'pemen mo dhala jindhiir mo.

² Dhali a'di ki 'dap dhan tasha/ yan ka nyok mo, dhan tashan dhamo/ yin, jin yukunu gway ki Tapa ma Ruma 'Cesh mo dhali ka Setaan mo dhali a'di ki dek a'di mo gom yil alip mo.

³ Dhali a'di ki bit a'di mo e mo jin 'kula'kul mo, dhali a'di ki mu'th a'di 'twa/ mo dhali a'di ki 'dap a'di ka 'dirjila/ apo/ mo ki a'di midi 'taki diki heka ris kal gi 'kwaniny'cesh e dok/e mo ntagi yil alip midi di 'kup mo. Dhali 'ko'di mii caan mo tani a'di minu mii

dhalu me'd mo gom ari mo mo.

⁴ Dhali yan'ko'd aha/ parkina risa kursi ma malik e mo, dhali uni gun 'kokina po/ uni mo tani uni ta uni gun cikunu gwon dwall jin toru gwo 'twa/a 'cesh mo. Dhali aha/ si'da/ parkina kashira/ gi uni gwansan kun 'cithkunu 'kup mo gom gwom buni kun tora uni goma Yesus mo dhali gom gwo ma Arumgimis mo, dhali uni gun 'koki lun to/ e yan mo walla jamas piti jin uku mo, dhali uni gun 'koki bu'th jamas piti e buyem buni mo walla e me'd buni mo. Uni pu'dkin ki e mo dok/ e dhali nyak tapa ta ka Kristhos ki yil alip mo be.

⁵ Dhali unin tiya kun wukin mo tani 'koki pu'du/ mmo'ko ki e mo naskina/ mo tani ntagi yil alip midi di 'kup mo. A'di yansan ita mo jin pinu jin ta jin twa/a/ mo be.

⁶ Mom'bor mii mo dhali a'di jin kogu mo tani ta a'di mo a'di jin pwakki mompinu jin ta jin twa/a/ mo. Apo/ uni kun wakan mo tani mowu jin 'kon ma po/i su/ mo tani a'di dar gi mom'bi'th apo/ uni mo, hili uni mini ta igasiis ma Arumgimis mo dhali goma Kristhos mo, dhali uni mini nyak tapa ta ki a'di ki yil alip mo be.

⁷ Dhali ki yil alip midi di 'kup mo tani aSetaan a'di minu dhalu me'd mo 'pena sijin piti mo

⁸ dhali a'di midi pu'du/ ka pije/ mo mmoheka ris kal gi 'kwaniny'cesh e mo, uni gun 'kon ki 'ban gi mony'cesh kun

'kona shem 'penabi idonon mo, a'di jin ta Pany Juuj mo dhali Pam Majuuj mo, mmo-
tul uni is mo gom mo ma mee mo. Monden buni uni wana e ka si'b gi bwam ma gap gi kumma/ yi'de/ mo.

⁹ Dhali uni yakina ye'th ye'th mo mmohakar mony'cesh ka bor mo dhali mmo'kama ris gu'ba'ku/ gi uni kun dhunu ki she/ ki dhelel dhelel mo dhali 'penkuman bampam buni jin enu mo. Hili o'd pu'dki'd ka 'cesh 'peni momis mo dhali shwa uni ki 'ci'd'da/ mo.

¹⁰ dhali tapa ma ruma 'cesh jin he'k uni e mo tani a'di bitkunu mo eya al o'd mo dhali e bwam to jin si'du mo, e mo jin dina to/ e mo dhali amançi gwonthus mo, dhali uni minu 'kosh ki isa nyor jin midi wo'c is she/ mo montee dhali ki mon'thiny ilu/ mo ki sule/ dhali ki sule/ mo.

Gwo jin Toru Gwo 'Twa/ a 'Cesh 'Pena Dhana Kursi ma Malik jin Ta jin Kush mo

¹¹ Dhali yan'ko'd aha/ parkina dhana kursi ma malik jin ta gi kush e mo dhali a'di jin ca'bki'da po/ a'di mo. 'Peni buj'kus piti mo tani mony'cesh dhali momis uni yakina nwaça/ mo, dhali mo yisa gamu gom uniya.

¹² Dhali aha/ parkina uni gun wukin e mo, uni kun cakin mo dhali kun gwa'dkin mo, mmodosh mo mbwam-
bor ma kursi ma malik mo, dhali arisa warka/ ka'dkunu mo be. Dhali awarkan kamu/ si'da/ ka'dkunu mo, a'di jin

ta'da warka/ gi mondiki/ e mo. Dhali uni gun wukin mo tani uni dwallkunu gwo mo me'd gwo jin 'kwarkunu mo e bwam ma risa warka/ mo ki mii kun miikina uni mo be.

¹³ Dhali kumma/ yi'de/ ciyi 'kwani ka nyan'ko'd kun wukin e a'di mo. Mowu dhali Mo ma Haawiya ciyi 'kwani kun wukin e uni mo, dhali aris uni 'baar mo dwallkunu gwo mo ki mii kun miikina uni mo be.

¹⁴ Dhali yan'ko'd Mowu dhali Mo ma Haawiya uni ta'kkunu mo eya al o'd mo. A'di yansan ita wu jin 'kon ma po/i su/ mo, a'di jin ta'da al o'd mo.

¹⁵ Dhali wakki/ jan tal 'denj kamu/ 'konuki gam gway piti jin 'kwarkunu mo eya warka/ gi mondiki/e yan mo tani a'di si'da/ minu bit mo eya al o'd mo be.

21

Momis jin Ta jin This mo dhali Mony'cesh jin Ta jin This mo

¹ Dhali yan'ko'd aha/ parkina momis jin ta jin this e mo dhali mony'cesh jin ta jin this mo. Haali/ momis jin ta jin twa/ a/ mo dhali mony'cesh jin ta jin twa/a/ mo tani uni pekin mo be, dhali kumma/ yi'de/ yisa di'd dok/e.

² Dhali aha/ parkina 'penkuman bampa/ jin kogu e mo, a'di jin ta Pa Urushaliim jin ta jin this mo, mmothulu/ ka 'cesh 'peni momis 'peni Arumgimis mo, mmoth-
osonkunu a'di is mo me'd nyaranyaja'b jin nyonkunu is

ki to mo goma kathim piti mo be.

³ Dhali aha/ cikkina dhan 'twa/ 'pena kursi ma malik mo mmo/o gwo mo ki: Hili mo mo ma, monyca'b ma Arumgimis diki'd nyakki 'kwani mo. A'di midi nyak ca'b ki uni mo dhali uni mini ta 'kwanim piti mo, dhali Arumgimis ki is piti, a'di midi nyak di e uni mo dhali a'di midi ta uni Arumgimis buni mo.

⁴ Dhali a'di midi shumut jabu'th 'pena ris em buni ka 'dete/ 'dete/ mo, dhali wun kamu/ midi dok/e diya, walla kony jabudha kamu/ minu kowa, walla cuuwanj kamu/ minu cuuwa, walla isa nyora kamu/ midi diya? haali/ aris ton dhamo/ gwansan mo tani uni pekin mo be.

⁵ Dhali a'di jin ca'bki'da powa kursi mo tani oki gwo mo ki: Hili mo mo ma, aha/ miikina ris to mmota kun this mo. A'di si'da/ ki o gwo mo ki: 'Kwari a'di yansan mo ma, haali/ gwo gwansan mo tani uni ta ku isinj gana/ mo dhali kunj gana/ mo.

⁶ Dhali a'di ki o aha/ gwo mo ki: A'di miikunu mo. Aha/ tana ji ma Mun'kup mo dhali jin 'Ko'd mo, aha/ tana ji gi mo jin telkunu 'pen mo dhali mo jin midi di 'kup mo be. E uni kun butha yi'de/ gom miinjkar/e mo tani aha/ mina ci uni yi'de/ ki dar gi yol mo 'peni yi'de/ jin kashkina e ki kash mo jin ta mondiki/e mo be.

⁷ A'di jin piki mii e mo tani a'di midi ta gi mal

yansan mo, dhali aha/ mina ta Arumgimis piti mo dhali a'di midi ta aha/ ya/um mo.

⁸Hili gom uni gun tana shi/ iny jwa mo dhali uni gun dar gi mongam gwo is mo, dhali uni gun wali gwo sor mo, dhali uni gun ta iman'kosha mee mo, dhali uni gun ta imanha'k 'pen cej gwas mo, dhali uni gun ta imanmii mii ma rum mo, dhali imanluḡ tompinycon mo, dhali aris uni gun tana ṭor mo tani tom buni di'd jin midi 'bag uni e mo eya al o'd mo jin purki'd ki o'd mo dhali to jin si'du mo si'da/, a'di jin ta wu jin 'kon ma po/i su/ mo be.

Pa Urushaliim jin Ta jin This mo

⁹Dhali yan'ko'd aman'doyu gwoḡ kamu/ 'de/ 'peni bwam uni gun 'koni pesu/ mo, a'di jin ta'd gi toḡ'kul bwa mo jin 'tu'dkunu ki mom'ba'th kun 'koni pesu/ kun woci 'kwani is she/ mo kun ta kuḡ 'ko'd mo tani pu'dki'd mo dhali o aha/ gwo mo ki: Yayu/ mo. Aha/ mina ṭor / e Nyaranyaḡa'b mo, a'di jin ta'da 'bom gi Ari Ka'bal mo.

¹⁰Dhali e Shi/in mo tani a'di ka'ki aha/ mo eya dhan wosh jin turatur mo, dhali ṭor aha/ 'penkuman bampa/ jin koḡu mo jin ta Pa Urushaliim mo, mmothulu/ ka 'cesh mo 'peni momis mo 'peni Arumgimis mo,

¹¹m motakina a'di gi monyca ma Arumgimis mo, dhali dhel piti bolki wosh dhel jin ta'da aane/ e mo,

mmowa e ki wosh dhel jin ta'da wasin dhela/ mo jin di'd eya tente/ jin mii'd ki wa'c wa'c mo.

¹²A'di ta'd ga dhana goḡ jin turatur mo jin 'kona 'twaḡkali 'kume'd i'ce'dka su/ mo dhali iman'doyu gwo 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo e 'twaḡkal piti mo, dhali e 'twaḡkal piti mo tani gway 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo kun tana wak gi iya/ ma Israyiil mo kun cikunuwa nyi'da/ nyi'da/ mo.

¹³E mom'pesho'k mo tani 'twaḡkal 'koni kwara mo dhali e moḡ'ko'd gwar ma bim poros mo tani 'twaḡkal 'koni kwara mo, dhali e moḡ'ko'd gwar ma biny cam mo tani 'twaḡkal 'koni kwara mo, dhali eya bora lunḡu'b mo tani 'twaḡkal 'koni kwara mo.

¹⁴Dhali agoḡ gi 'penkuman bampa/ mo tani ta'd gi moḡka'b kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo, dhali apo/ uni mo tani gway 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo uni gun ta gway gi imandhunu ki she/ gi Ari Ka'bal mo kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo be.

¹⁵Dhali a'di jin ṭorki'da ṭor ki aha/ mo tani ta'd gi cwan 'dolkon gana/ mo jin baru to mo mmobar 'penkuman bampa/ mo dhali 'twaḡkal piti mo dhali agangaram piti mo.

¹⁶Dhali 'penkuman bampa/ mo nyaḡkina isi bwa mo dhali aluḡ piti nyaḡki'd ki bem piti mo. Dhali a'di barki 'penkuman bampa/ ki cwam piti mo, ka amyaal alipi*
*

* 21:16 alip wa kumsumiyya

'de/ mo jin 'ce'dki'd ka iss 'kwanimpa i/ iss 'de/ i'ce'dki iss 'kwanimpa imudhe'd mo. Aluc piti dhali bem piti dhali tur piti, uni nyakkan ki 'doko/ 'doko/ mo.

17 Dhali a'di si'da/ barki'da agangaram piti mo, ki gula/ iss† 'kwanimpa ipesu/ mo i'ce'dka donon mo. A'di ta mombar jin baru 'kwani mo, a'di jin ta ji gi iman'doyu gwo mo.

18 Agon a'di inyan'kunu ki wosh dhel jin ta'da wasin dhela/ mo, dhali 'penkuman bampa/ miiki'd ki 'be'd 'be'd mo gom 'dolkon gana/ mo dhali di eya tente/ me'da gasaas mo.

19 Dhali monka'b ma gangara/ gi 'penkuman bampa/ mo tani a'di nyon'kunu ka ris wosh dheli 'baar mo ki she/ ki she/ mo. A'di jin ta jin t'wa/ a/ mo ta wosh dhel jin ta'da wasin dhela/ mo ki e ka ris mo, dhali jin 'ko'd mo a'di ta wosh dhel jin ta 'pinyamath mo, dhali a'di jin 'kon ma po/i kwara mo a'di jin ta wosh dhel jin ta jin dhii/ mo, dhali jin 'kon ma po/i donon mo a'di jin ta wosha wasin dhela/ jin ta jin dhii/ mo,

20 dhali jin 'kon ma po/i mudhe'd mo a'di jin ta wosh dhel jin ta gi kush mo, dhali jin 'kon ma po/i pe'de/ mo a'di jin ta wosh dhel jin ta jim 'per mo, dhali jin 'kon ma po/i pesu/ mo a'di jin ta wosh dhel jin ta'da go'd go'd mo, dhali jin 'kon ma po/i pekwarra mo

a'di jin ta wosh dhel jin miina is ki go'de/ go'de/ mo, dhali jin 'kon ma po/i pedomon mo a'di jin ta wosh dhel jin miina is ki dhii/e dhii/e mo dhali jin 'kon ma po/i 'kume'd mo a'di jin ta wosh dhel jin tana jamasa tortukul mo, dhali jin 'kon ma po/i 'kume'd i'ce'dka 'de/ mo a'di jin ta wosh dhel jin tana isa mandupany mo, dhali jin 'kon ma po/i 'kume'd i'ce'dka su/ mo a'di jin ta wosh dhel jin ta'da duk is mo.

21 Dhali 'twan'kal kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo tani uni ta dhema/ kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo, dhali 'twan'kala gon ka 'dete/ 'dete/ mo uni uk'kunu ki dhema/ en 'de/ mo, dhali bway tur jin iinu ii 'penkuman bampa/ mo tani ta jasi 'dolkon gana/ 'baar mo, jin minu hil 'pena pije/ itor karash me'da gasaas mo.

22 Dhali aha/ parkina gu'b gi mondheleladhelela kamu/ e yisa e 'penkuman bampa/ mo, haali/ gu'b gi mondheleladhelel piti mo tani a'di ta Tapa Arumgimis mo, a'di jin Eka/ Ek mo dhali Ari Ka'bal mo be.

23 Dhali 'penkuman bampa/ yansan yisa midi mii ta ga tente/ mo walla appe mo mmo'twak mo apo/ a'di mo, haali/ monyca ma Arumgimis mo tani a'di ta mon'kush piti mo dhali alambam piti mo tani a'di ta Ari Ka'bal mo.

24 Ki mon'kush piti mo tani a'di min ma ris kal gi 'kwaniny'ceshi ii mo

† 21:17 miyya wa arba wa arba/iin

dhali aris imalik kun 'koni mony'cesh mo tani mini ci monycam buni mo gom a'di mo be,

²⁵ dhali 'twaṅkal piti mo tani mini 'ko kan ki kany ki sule/ montee mo - dhali mon'thinya kamu/ midi diya e mun mowa?

²⁶ Uni mini ciki a'di monyca mo dhali montak mo goma ris kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo.

²⁷ Hili to nyo/ o'da kamu/ yisa midi diya jin midi cic e a'di mo, walla jan tal 'de/ jin midi botki miinthus jin shi/ashi/ mo walla ta mançi gwonthus mo, hili jasi uni gwansan kun 'kwarkunu gway eya warka/ gi Ari Ka'bal gi mondiki/e mo tani, uni a'di imini 'ko mo be.

22

¹ Dhali yan'ko'd a'di torki aha/ yi'de/ jin guski'd mo jin ta yi'de/ jin di ki e mo, jin kushakush jin mii'd ki wa'c wa'c mo, mmoyayaa ṅwaça/ mo 'pena kursi ma Arumgimis mo dhali Ari Ka'bal mo,

² ki tur mo isi bwaman bway tur gi 'perjkuman bampa/ mo. Dhali si'da/ e 'ban kuku/ mo gi yi'de/ jin guski'd mo tani cwa gi mondiki/ e mo nyakki maman pitiṅ gana/ kun 'kona e i'kume'd i'ce'dka su/ mo gwono'dki maman piti mo ka ppe ki she/ ki she/ mo. Dhali 'cemen gi cwa a'di karkunu mo mmowaça ris kal gi 'kwaniny'cesh mo.

³ Monkam/ midi di yisa jin min ma manjeeya jee idi mo,

hili jasa kursi ma malik ma Arumgimis mo dhali ji gi Ari Ka'bal mo a'di midi di nycine/ mo, dhali ciṅkinam piti mo uni imini luṅ a'di mo.

⁴ Dhali uni mini par jis/em piti e mo dhali gway piti midi ca'ba po/ buyem buni mo.

⁵ Dhali mon'thiny midi di yisa. Uni mini mii ta gi monkush ma lamba/ mo yisa walla atente/ mo yisa haali/ Tapa Arumgimis a'di midi ta monkush buni mo, dhali uni mini nyak tapa ta ki a'di ki sule/ mo dhali ki sule/ mo be.

Yesus Midi Pu'du/ ki 'Dishe/ mo

⁶ Dhali a'di ki o aha/ gwo mo ki: Gwo gwansan uni ta ku isiṅ gana/ mo dhali kuṅ gana/ mo. Dhali Tapa, jin ta'da Arumgimis mo gom shi/ in gi imançi gwo mo tani a'di hashki'da man'doyu gwom piti mo mmoṭor ciṅkinam piti to mo kun mini bu'th mo ki 'dishe/ mo.

⁷ Dhali hili mo mo ma, aha/ mina pu'dku/ ki 'dishe/ mo.

Mom'bor mii gom a'di jin dhuki gwo kun onu is eya warka/ yansan mo.

⁸ Aha/ jin tana Yohaana mo tani aha/ tana a'di jin ciṅki to gwansan mo dhali par to gwansan e mo be. Dhali ki aha/ ciṅkina uni mo dhali par uni e mo tani aha/ bitkina 'cesh mo mmoluṅ e sho'k ma man'doyu gwo mo, a'di jin torki aha/ to gwansan mo.

⁹ Hili a'di ki o aha/ gwo mo ki: /E mini diki mii mii kan mo. Aha/ tana garr jin nyakki'da tu'c mii nyakki /e

mo dhali awak pini mo uni kun ta imançi gwo mo, dhali nyakki uni gwansan kun dhuki gwo kun 'kwarkunu mo eya warka/ yansan mo. Lunji /e Arumgimis mo.

¹⁰ Dhali a'di ki o aha/ gwo mo ki: Dhalku/ gwo ki 'dap 'twa/ ka 'dinjila/ mo, gwo yansan jin onu is eya warka/ yansan mo, haali/ mo 'disha'dish mo be.

¹¹ Dhalki a'dinthus yin di'd naskina/ mo mmomii tonthus mo dhali dhalki a'di jin mii mii kun nyo/anyo/ mo di'd naskina/ mo mmomii mii kun nyo/anyo/ mo, dhali uni kun mii miinjkar/ e mo tani dhalki uni 'kon naskina/ mo mmomii miinjkar/ e mo dhali uni kun tana gayiin mo tani dhalki uni 'kon naskina/ mo mmomii mii ma gayiin mo.

¹² Hili mo mo ma, aha/ mina pu'dku/ ki 'dishe/ mo, mmokalku/ tom pem mme'd mo, mmoraka ris 'kwani 'baar mo to mbway mo ka 'dete/ 'dete/ mo me'd mii jin miikina uni mo.

¹³ Aha/ tana ja Mun'kup mo dhali jin 'Ko'd mo, aha/ cila mo jin twa/a/ mo dhali mo jin 'ko'd mo, dhali aha/ cilkina mo jin telkunu 'pen mo dhali mo jin di 'kup mo.

¹⁴ Mom'bor mii gom uni gwansan kun wuski burinyen tur buni mo dhali kun mii gwonkan piti mo, ki uni mini ta gi moshirr mo gom cwa gi mondiki/e mo, dhali ki uni mini 'taki ciç 'penkuman bampa/ ki 'twanjal ma gon mo be.

¹⁵ Apije/ mo tani arisa 'ka 'kokin mo dhali uni kun mii mii ma rum mo dhali uni gun ha'k 'pen cej gwas mo dhali iman'kosha mee mo dhali imanluj tompinycon mo dhali aris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ mo, uni kun enina en thus mo dhali botki mii gi imançi gwonthus mo.

¹⁶ Aha/ jin tana Yesus hashkina man'doyu gwom pem e/e mo ki gwo yansan jin onu mo goma risa kaniisa mo. Aha/ tana birman mo dhali emen ma Dawuu'd mo, jin ta'da cul gi mon'thamo/ mo jin 'twakki mo mo.

¹⁷ Shi/in dhali Nyaranyanja'b o gwo mo ki: Iiyu/ mo. Dhali dhalki a'di jin cik a'di mo o gwo mo ki: Iiyu/ mo. Dhali dhalki a'di jin budha yi'de/ gom miinjkar/ e mo yayi'd mo. Dhali dhalki a'di jin ona bwa ki bu'th yi'de/ gi mondiki/e ki dar gi moyol mo tani iyayi'd si'da/ mo.

¹⁸ Aha/ rumkina aris 'kwani 'baar ka 'dete/ 'dete/ ki gwo mo uni kun cikki gwo gwansan jin onu is eya warka/ yansan mo. Dhali wakki/ jan tal 'denj kamu/ midi mar uni is mo tani Arumgimis si'da/ midi mar a'di mo/ isa nyor is mo jin midi wo'c a'di is she/ mo, uni kun torkunu mo eya warka/ yansan mo.

¹⁹ Dhali wakki/ jan tal 'denj kamu/ midi bu'th gwo 'pena warka/ yansan jin onu gwo is mo tani Arumgimis si'da/ midi bu'th miim piti jin pwakkina a'di cwa gi mondiki/ e mo dhali e

'penkuman bampa/ jin kogu
mo, uni kun torkunu eya
warka/ yansan mo.

²⁰ A'di jin teki gwo gwansan
mo mmo/ o mo tani o gwo
mo ki: Ka jinj gana/ aha/

mina pu'dku/ ki 'dishe/ mo
be. Amen. Yayu/ ma, Tapa
Yesus mo.

²¹ A'the gi Tapa Yesus midi
di e uni kun dhunu ki she/
ki dhelel dheleli 'baar mo.
Amen.